كتاب عمدة الصالحين

في

ترجمة غنية الطالبين

١-٢

RAGIP PAŞA
2210/1-2

T. C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
RAGIP PAŞA KÜTÜPHANESİ
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 2210/1-2

جلد اول

من

كتاب عمدة الصالحين

في

ترجمة غنية الطالبين

T. C.
RAĞP P. KİTAP SARAYI

مترجم

اثر معتبر حضرت عبدالقادر الجيلانى

(كتابئ حضرت شهريارى)

سليمان حسبى

معارف عموميه نظارت جليله سنك تحسين وتقديريله ورخصت رسميه سيله

— مطبعهٔ عثمانيه ده طبع اولنمشدر —

استانبول

١٣٠٣

فهرست جلد اول

— من —

(كتاب عمدة الصالحين . فى . ترجمة غنية الطالبين)

صحيفه

٣ (باب الابتداء)
٣ نمازك شرطلرى
٣ طهارتك فرضلرى
٤ طهارتك سنتلرى
٤ تيمم
٤ ستر عورت
٤ نماز قيلنه‌جق محل
٥ استقبال قبله
٥ نيت
٥ وقتك دخولى
٥ نمازك اركانى
٥ نمازك واجباتى
٦ نمازك سنتلرى
٦ نمازك هيئاتى
٧ زكات
٨ زكات فطر
٩ صيام
١٠ اعتكاف
١٠ حج
١١ ميقات شرعى
١١ احرامه كيرمك
١٣ وقتده وسعت اولوب عرفه‌دن برقاچ كون اول مكه‌يه دخولك ممكن اولمسى
١٦ مكه‌يه دخولده وقتك ضيق اولمسى
١٦ عمره‌نك صفتى
١٦ حجك وطئ وجماع ايله باطل اولمسى

صحيفه

١٧ حجك واجباتى
١٧ حجك سنتلرى
١٧ عمره
١٧ مدينهٔ منوره‌يه قدوم
١٨ كتاب الاداب
١٨ سلام ايله ابتدانك مسنونى
١٩ امام عادله و والدينه واهل دينه قيامك استحبابى
٢٠ اكسرمه‌نك ادابى
٢١ انبياء عليهم السلامك سنت وطرزلرندن بولنان اون خصلت
٢١ قاسيغى تراش وقولتق التنى يولمق
٢٢ بياض صاچلرك يولنمسنك مكروه اولمسى
٢٣ طرناق كسمنك استحبابى
٢٣ حج وعمره وضرورتك غيريده باش تراش ايتمك مكروه اولمسى
٢٤ باشك بعضيسى تراش ايديلوب بعضيسى ترك اولنمسنك مكروهيتى
٢٤ رجالك عذار ايله التى يننه صاچ صارقتمسنك كراهيتى
٢٥ سياه ايله صاچ بويامنك مكروه اولمسى
٢٥ سوادك كراهيتك ثبوتى
٢٦ سورمه چكمنك استحبابى
٢٦ كوزل قوقولى ياغ سورنمك
٢٧ انسانك سفر وحضرده يدى نسنه‌دن خالى اولمامسى

صحيفه

٢٧ مكروه اولان خصلتلر
٢٧ برخانه‌يه دخول ايچون استيذان
٢٩ صاغ وصول ال ايله ايشلنمسى مستحب اولان كيفيات
٣٠ اكل وشربك ادابى
٣٤ غيريسنك طعامنده افطار ايتمك
٣٤ حمامك ادابى
٣٥ هر زمانده وغسل حالنده عريان بولنمقدن نهى
٣٦ امام احمد رحمه الله‌ك بو بابده‌كى رخصتى
٣٦ مهر وخاتم ايدنمك وطاقمق
٣٧ تيمور و پرنجدن اتخاذ اولنان مهرك كراهتى
٣٧ مهرى اورته وشهادت پرمقلرينه طاقمنك كراهتى
٣٧ مختار اولان مهرى صول اله وسرچه پرمغه طاقمقدر
٣٧ خلا واستنجانك ادابى
٣٩ صو ايله استنجا
٤٠ نجاستك انتشارى
٤٠ كنديسيله استنجا جائز اولان نسنه‌نك صفتى
٤٠ استنجانك وجوبى
٤٠ جنابتدن غسلك كيفيتى
٤١ اعضايى غسل ايدركن اوقونمسى مستحب اولان دعالر
٤٢ لباسك آدابى
٤٣ آداب لباسده ديكر ايكى قسم
٤٤ نومك آدابى
٤٦ منزله دخول وحلالدن كسب ووجدة

صحيفه

٥١ سفر وصحبتك آدابى
٥٢ اما آداب صحبت
٥٣ حيوان وكوله مقوله‌سنك خايه‌سنى چيقارمق جائز اولمديغى
٥٣ كريه وناپاك اولان نسنه‌لردن برشيئك مساجدده ايشلنمسى جائز اولمديغى
٥٤ اصوات وآوازلر
٥٥ حيواندن قتلى مباح اولميان
٥٧ انايه وبابايه برو احسان
٥٩ اسماء وكنيه‌لردن مستحب ومكروه اولان
٦٠ غضبه كلان كيمسه‌نك اياقده ايسه اوطورمسى اوطورر ايسه يانينه ياتمسنك استحبابى
٦١ غيرى بركيمسه ايچون صلى الله عليك وصلى الله على فلان بن فلان ديمك جوازى
٦١ اهل ذمت ايله مصافحه‌نك مكروهيتى
٦١ آداب دعاء
٦١ قرآن ايله تعوذك جوازى
٦٢ حما علته كرفتار اولان كيمسه ايچون يازيلوب اوزرينه تعليق اولنه‌جق نسنه
٦٢ خاتونك وضع حملى كوچلشديكى وقتده انك ايچون يازيله‌جق نسنه
٦٢ كوزى ديكن كيمسه بعض اعضالرينى برقاب درونه يقايوب صوينى مريض اوزرينه دوكمسى
٦٣ امراضه علاج ايدلمك جوازى
٦٣ محرمى اولميان خاتونله خلوتك عدم جوازى
٦٤ كوله وجاريه حقنده رفق وملايمتك وجوبى

صحیفه
٦٤ ارض عدویه مصحف ایله کیتمنك مكروهیتی
٦٤ آینه یه نظرده مستحب اولان
٦٤ قولاق چینلامسنده سویلنه جك كلمات
٦٤ بدن واعضاده وجع وآغر ینك وقوعنده سویلنه جك كلمات
٦٤ کندیسیله تطیر وتشأم اولنان نسنه یی رؤیتنده سویلنه جك كلمات
٦٥ بیعه وكنیسه یی رؤیتنده ویا بوری وچاك سسی ایشتدیكنده سویلنه جك كلمات
٦٥ چارشو وپازاره دخولنده سویلنه جك كلمات
٦٥ درد واله مبتلا بر كیمسه یی كوردیكنده سویلنه جك كلمات
٦٥ حجدن كلمش بر كیمسه یی رؤیتی
٦٥ بر مریضك عیاده سنه كیدوب انی وفات ایتمش كوردیكنده سویلنه جك كلمات
٦٥ میتی قبره وضعنده سویلنه جك كلمات
٦٦ نكاحك ادابی
٧٤ زوج زوجه سنی جماعه دعوت ایدوب زوجه سنك ابا وامتناع ایلمسی
٧٥ ولیمه نك استحبابی
٧٥ شرائط عقد نكاحك تمامیله بولنمسی
٧٧ امر بالمعروف نهی عن المنكر
٧٨ امر بالمعروف نهی عن المنكرده قدرتك شرط قلنمسی
٧٩ نهی عن المنكرك ثبوت وجوبی
٧٩ منكرك عدم زوالی ظننك غلبه سی
٧٩ امر بالمعروف نهی عن المنكرده كی شرائط خمسه
٨١ امر ونهیه قادر اولان كیمسه ایچون اولی اولان

صحیفه
٨١ بشنجی شرطك احكامی
٨٢ کندیسیله امر ونهی اولنان نسنه نك ایكی صنف اولدیغی
٨٢ هر مؤمن ایچون بیان اولنان ادابله عمل ایتمسی
٨٣ صانع عزوجل حضرتلرینی معرفت
٨٨ قرأنك كلام الله اولدیغنی اعتقاد
٩١ قرأنك حروف مفهومه واصوات مسموعه اولدیغنی اعتقاد
٩٢ حروف معجمه نك غیر مخلوق اولمسی
٩٣ الله تعالی حضرتلرینك طقسان طقوز اسماسی اولدیغنه دائر اعتقاد
٩٤ ایمانك لسانله اقرار وقلبله معرفت و تصدیق و اركانله عملدن عبارت اولدیغنی اعتقاد
٩٨ مع الایمان كبیره سی سببیله ناره ادخال اولنان كیمسه حقنده اعتقاد
٩٩ قضا وقدرك خیر وشرینه ایمان
١٠٠ رسول الله صلی الله علیه وسلمك لیلهٔ معراجده ربیسنی باش كوزیله رؤیتنه ایمان
١٠١ منكر ونكیرك انبیادن ماعدا هر كیمسه ایچون نزوللرینه ایمان
١٠٥ قبوردن بعث ونشره ایمانك واجب اولدیغی
١٠٥ كبائر واوزار اهلی حقنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك شفاعتی
١٠٧ جهنم اوزرنده صراط اولدیغنه ایمان ایتمك واجب اولدیغی
١٠٨ رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم قیامتده حوضی اولدیغنه واندن محضا مؤمنلر صواریله جغنه اعتقاد

صحیفه
١١١ جنت وجهنمك مخلوق و موجود اولدقلرینه اعتقاد
١١٣ كافهٔ اهل اسلامك محمد بن عبدالله بن عبد المطلب بن هاشمك الله تعالی حضرتلرینك رسولی ومرسلینك سید واولوسی وانبیانك خاتمی ایدوكنه وانك جمله ناسه وعامهٔ جنه مبعوث پیغمبر اولدیغنه اعتقاد ایلمسی
١١٤ اهل سنتك محمد علیه السلامك امتی جمیع امتلرك خیرلوسیدر دیو اعتقاد ایلمسی
١٢٢ اهل بدعتك كندیسیله بیلندیكی علامات
١٢٣ فصل اول صفاتدن الله تعالی حضرتلری اوزرینه اطلاقی جائز اولمیان واخلاقدن الله تعالی حضرتلری اوزرینه اضافت ونسبتی مستحیل اولان وجائز اولان نسنه لر
١٢٦ فصل ثانی فرق ضاله بیانده در
١٢٩ یتمش اوچ فرقه نك اصلی اون اولمسی
١٣٢ شیعه وانلرك اسامیسی
١٣٢ رافضه نك اوچ صنف اولدیغی
١٣٥ زیدیه طائفه سی
١٣٥ رافضه طائفه سنك كندیسندن تفرع ایتمش اون درت فرقه اولدیغی
١٣٧ مرجئه نك اون ایكی فرقه یه تفرق ایتمش بولنمسی
١٣٧ جهمیه طائفه سی
١٣٨ كرامیه طائفه سی
١٣٩ معتزله وقدریه نك مقاله لری
١٤١ مشبهه طائفه سنك مقاله لری
١٤٢ جهمیه طائفه سنك مقاله لری
١٤٢ سالمیه طائفه سنك مقاله لری

صحیفه
١٤٤ مواعظ قرأنیه والفاظ نبویه ایله اتعاظه دائر مجالس
١٤٦ اعوذنك معناسی
١٤٦ شیطانك الله تعالیدن وهر خیردن بعدیتی
١٤٧ عبدك استعاذه ایله استفاده سی
١٤٨ شیطانك خوف وحذر ایتدیكی نسنه لر
١٤٩ شیطان ایله محاربه ده استعانه اولنه جق نسنه لر
١٥٠ مقاتلك زهریدن ایلدیكی روایت
١٥٢ قلبده اولان ایكی لمه یعنی ایكی وسوسه
١٥٣ قلبده كی خواطر سته
١٥٤ نفس و روحك ملك و شیطانك القاسیچون ایكی مكان اولدقلری
١٥٤ استعاذه نك انواعی
١٥٥ باطناً شیطان ایله مجاهده
١٥٥ انه من سلیمان وانه بسم الله الرحمن الرحیم آیت جلیله سی بیانده مجلس
١٦٤ سلیمان علیه السلام وبلقیس قصه سنك سبب ذكری
١٦٦ بسم الله الرحمن الرحیمك فضیلتی
١٦٧ بسم الله الرحمن الرحیم حقنده اخر فضیلت
١٦٩ بسم الله الرحمن الرحیمك تفسیری بیانده
١٧١ ناسك اسم اللهده كی اختلافی بیانده
١٧٢ الرحمن الرحیم بیانده
١٧٣ بسم الله دیه نك عفو الهی بوله جغی بیانده
١٧٤ بسم الله ذاكرینك ذخر وذخیره سی اولمسی بیانده

صحیفه

١٧٥ بسم‌الله دیمك بیاننده

١٧٥ بسم‌اللهك با وسین ومیمی

١٧٥ شیطانه مخالفتله بسم‌الله دیان کیمسه حقنده

١٧٥ وتوبوا الی الله جمیعا ایها المؤمنون لعلکم تفلحون آیت جلیله‌سنك تفسیری حقنده مجلس

١٧٦ کندیسندن توبه لازم کلان ذنوب

١٧٧ صغائرك تعداددن اکثر واوفر اولدیغی

١٨٥ توبه‌نك شروط وکیفیتی

١٩٦ تائبك مقدار جنایتی بیلدیرمسنك لزومی بیاننده

١٩٧ مظالم عباددن تخلص وحقه عبادت ایچون تفرع بیاننده

٢٠٤ کشی اون شیئ نفسی اوزرینه فرض کورمینجه ورعك تمام اولمدیغی

٢٠٤ حالت واحده‌ده ذنوبك جمیعسندن توبه ممکن اولمدیغی حالده ذنوبك بعضیسندن توبه‌نك جوازی بیاننده

٢٠٦ توبه حقنده اخبار وآثار وارده‌نك ذکری بیاننده

٢٠٩ توبه حقنده ابی امامة الباهلی رضی الله عنهدن روایت اولنان فصل اخر بیاننده

٢١١ ینه توبه حقنده فصل اخر بیاننده

٢١٤ تائبك توبه‌سنك مقبولیتی درت شیئله بیلندیکی بیاننده

٢١٥ شیوخ طریقتك توبه حقنده‌کی قوللرینك ذکری بیاننده

٢١٧ ان اکرمکم عند الله اتقاکم آیت جلیله‌سی حقنده‌کی مجلس بیاننده‌در

٢٢٢ تقوانك طریقی بیاننده‌در

صحیفه

٢٢٣ الله تعالی حضرتلرینك خلقی توحید وطاعتنه دعوتی بیاننده

٢٢٤ ناره دخول کفر ایله وجنته دخول ایمان ایله اولمسی بیاننده

٢٣٠ اهل نارك والله تعالینك انلر ایچون نارده حاضرلمش اولدیغی واهل جنتك وانلر ایچون الله تعالینك جنتده تهیه وآماده ایلدیکی نسنه‌لر بیاننده

٢٤٤ جسر جهنم حقنده ابوهریره رضی الله عنهدن اولنان روایت بیاننده‌در

٢٥٧ اهل جنتك وصفنه دائر الله تعالی حضرتلرینك فوقاهم الله شر ذلك الیوم ولقاهم نضرة وسرورا آیت جلیله‌سنك تفسیری بیاننده

٢٦٣ شهر رجبك فضائلی بیاننده مجلس

٢٦٤ رجبك اسماء مشتقه‌دن بر اسم بولندیغی بیاننده

٢٦٥ رجب شریفك دها بشقه اسملری بیاننده

٢٧٢ رجب حقنده فصل آخر بیاننده

٢٧٣ رجبك ایلك کوننده صیامك وایلك کیجه‌سنده قیامك فضلی بیاننده

٢٧٤ احیاسی مستحب اولان لیالئ مبارکه بیاننده

٢٧٤ رجبك ایلك کیجه‌سنده‌کی ادعیهٔ مأثوره بیاننده

٢٧٥ اثرده وارد اولدیغی اوزره رجبده قلنه‌جق نماز بیاننده

٢٧٦ شهر رجبك ایلك پنجشنبه کوننده صومك وایلك جمعه کیجه‌سنده‌کی صلاتك فضیلتنی تأکید بیاننده

صحیفه

٢٧٨ رجبك یکرمی یدنجی کوننده‌کی صیامك فضلی بیاننده

٢٧٨ صیامك ادابی وانده‌کی آثام منهیه بیاننده

٢٨٠ افطار وقتنده اوقونه‌جق دعالر بیاننده

٢٨١ شهر رجبده دعانك مستحب اولدیغی بیاننده

٢٨٤ شهر شعبانك وانك اون بشنجی کیجه‌سنده نزول ایدن مغفرت ورضوانك فضیلتی بیاننده

صحیفه

٢٨٥ الله تعالی حضرتلرینك هر شیدن درت شیئی وبعده انلردنده بریسنی اصطفا واختیاری بیاننده

٢٨٧ شعبانك حروفی بیاننده

٢٨٧ لیلهٔ برات واکا مخصوص اولان رحمت وکرامت وفضائل بیاننده

٢٩٢ لیلهٔ برات تسمیه قلنمسی بیاننده

٢٩٣ شعبانك اون بشنجی کیجه‌سنده قلنه‌جق نماز بیاننده

١٩٠

24

مقدمة

جلد اول

من

كتاب عمدة الصالحين ، فى ، ترجمة غنية الطالبين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى لا غاية لعلمه ولا انتهاء ولا يخفى عليه شئ فى الارض ولا فى السماء والصلوة والسلام على رسوله محمد الذى هو مدينة العلم ونور الهدا وواقف اسرار كنوز الحق وسيد الانبياء وعلى آله واصحابه الذين هم اهل الصفاء والوفاء ونجوم الاقتداء لكل من اهتدا ورحمة الله وبركاته على ائمة الدين من المجتهدين الذين هم سراج الامة والمقتدا وعلى جميع من ورد فى شانهم انما يخشى الله من عباده العلماء بعد ذا معلوم اوله‌كه سلوك وحقيقتك معدنى وزمرهٔ اهل فضل وكمالك سرافراز وممتازى قطب ربانى وعارف صمدانى وواقف اسرار سبحانى عبدالقادر الجيلانى قدس سره السامى حضرتلرينك سنن وفرائض واداب والهياتى وعلامات ايله صانع عزوجل حضرتلرينى معرفتى وكلمات قرآنيه والفاظ نبويه ايله اتعاظى واوامره امتثال ونواهيدن انتهاء واجتنابى واخلاق صالحينى درك واذعانى ومسائل شتى‌يى جامع وحاوى اولان ومريدين وطالبين ايچون نافع وكافى وانلرى غيره احتياجدن مغنى قيلان اثر معتبر وكزين وبهتر (غنية الطالبين) نام كتاب مستطابى الفاظ عربيه ايله پوشيده ومستوره اولمسى جهتله نفعى خاص وفوائد ومنافعى بعض انامه مختص بولنمش وانك مطالعه‌سيله فوائد وعوائدندن عموماً مؤمنين وموحدينك استفاده وانتفاع ايده بيلمسى واندن حظ ونصيبنى اخذ واقتباس ايله لذائذ انتباهه وصلاح وصفاء درونه نائل اوله بيلمسى زبان شيرين بيان تركى‌يه نقل ايدلمسنه وابسته بولنمسى وشوامر خيرك حيز حصوله كتورلمسى قبلهٔ اقبال وكعبهٔ امال پادشاه دريانوال وشهنشاه حميدة الخصال « غازى سلطان عبد الحميد خان » لازالت شوكته الى آخر الدوران افندمز حضرتلرينك مرآة مجلا قلب ملهميت بخشاء خلافتپناهيلرينه سانح ولايح اولمسيله كتاب

مذكورك ترجمه‌سى خدمت مفتخره‌سنه كتابىٔ شهرياريلرى سليمان حسنى قوللرينى تعيين بيورمش وتوفيقات صمدانيه وامداد روحانيهٔ جناب پيغمبرى‌يه استناداً خدمت مذكوره‌يه بدأ ومباشرت اولنمشيدى فلله الحمد والمنه شو ايام سعد اقتران وآوان مسعدت انجامده كتاب مذكورك ترجمه‌سى نام نامىٔ همايونلرينه اوله‌رق حسن ختامه پيوسته اولمغله (عمدة الصالحين * فى ترجمة غنية الطالبين) اسميله توسيم ايدلمش ونسخهٔ مترجمه‌سى حضور فيض نشور حضرت ظل اللهيلرينه تقديم قلنمشدر .

مخطره

نزد نقادان ارباب فضل وكمالده معلوم اولديغى اوزره مشكات صدر نبوتدن عمرو بن العاص رضى الله عنه حضرتلرينه خطاباً شرفريز عز وصدور اولان (الحكم على انك ان اصبت فلك عشر حسنات وان اخطأت فلك حسنة) حديث شريف سعهٔ رحمت رديفى منطوق عاليسنجه و (المجتهد يخطئ تارة ويصيب اخرى) مدلولنجه مجتهدين عظام رحمة الله عليهم اجمعين حضراتى حادثهٔ واحده‌ده اجتهاد وهر مجتهد اجتهادينك مؤدى اولديغى حكمى بيان ايلديكنده حادثهٔ واحده‌ده احكام عديدهٔ متخالفه واقع اولور ايسه‌ده اجتهاد (استفراغ المجهود فى استنباط الحكم الشرعى عن دليله) تعريفيله معرفدركه هر بر حكم شرعى‌يى دليلندن استخراج واستنباطده مجتهدك تمامىٔ طاقتنى ووارقوتنى بذل وصرف ايلمسندن عبارتدر واجتهاد ايله مكلف بولنان مجتهد حقه اصابتله مكلف دكلدر بنابرين اهل سنت والجماعته كوره كرك الهيات وكرك شر عياتده حق تعدد ايتميوب عند الهيده حكم يعنى حق واحد اولديغندن مجتهدينك برحادثه حقنده بيان ايلدكارى احكامدن يالكز بريسى عندالله ثابت اولان حكم وحقه توافق ايليه‌جكى دركار ايسه‌ده حديث مذكوردن مستفاد اولديغى اوزره ينه هر مجتهد اجتهاديله عند الهيده هر ايكى صورتده دخى مثاب اولوب عندالله حق وثابت اولان حكم واحد مذاهب اربعه‌كه حنفى وشافعى ومالكى وحنبلى مذهبلرنده ديمك اولمغله ترجمه اولنان (غنية الطالبين) نام كتاب مستطاب مذهب حنبلى اوزره مؤلف بولنديغنه بناءً ترجمه‌سى دخى بالضروره عينيله اول مذهبه مبتنى بولنديغى جهتله اثناى مطالعه‌ده مذهبمز امام اعظم ابوحنيفه مذهبنه وكرك سائره‌يه مخالف مسئله‌يه تصادف اولندقده حنابله‌يى ضلالت وخطايه نسبتدن بغايت توقى واجتناب لازمدر مثلا عند الحنفيه مؤمن بر كيمسه‌يه سن مؤمنميسك ديو اولنان سؤاله جوابده اول كيمسه‌نك انا مؤمن حقا ديمسى صحيحدر انا مؤمن انشاالله ديمسى لايق دكلدر چونكه انك انشاالله لفظنى ذكر ايلمسى اكر جواب ويرديكى آنده كنديسنك ايماننده شكندناشى ايسه قطعا كفردر واكر اسم الهى ذكر ايله تبرك قصد ايدر ايسه وياخود خاتمه‌كه صولك نفس اعتباريله انشا الله لفظنى ذكر ايدر ايسه كفر لازم كلمز حالبوكه حنبلى مذهبنده انا مؤمن انشا الله ديمك لازمدر چونكه حنبليلر انا مؤمن انشا الله قوللرنده خاتمه وصولك نفسى اعتباريله منجى عن النار اولان ايمان

كاملی مراد ایدرلر ایمان منجیٔ کامل ایسه مشیة اللهده اولدیغندن کفر وضلالدن نسنه لازم کلمز وکذا متشابهات قرآنیه‌ده اکثر سلف حقیقت مراد اللهی اعتقاد برله متشابهاتی تفسیر وتأویلدن امتناع ایلدیلر لکن علماء متأخرین تأویل متشابهاتی تجویز ایتدیلر ازانجمله (الرحمن علی العرش استوی) قول شریفنده استوی لفظ شریفنی استیلا ایله تفسیرایلمشلردر مع هذا مذهب حنبلیده بلا تأویل استواء رحمن وار انجق غائب شاهده قیاس اولنمیه‌رق استوایی مراد ایلدکارینه ونفس استوا معلوم فقط کیفیت استوا مجهول دیدکارینه مبنی بوندن مکان اثباتی لازم کلمامکله اهل ضلال اولمزلر وکذا مذاهب سائره‌یه مخالف کورینان سائرکونا بعض مسائلك دخی احمد بن حنبل رحمه اللهك اجتهاد ومذهبی اوزره بولندیغی حال ایله ترجمه قلنمش اولمسنی ارباب مطالعه‌نك خاطردن فراموش بیورمامالری لازم کلور ٠

جلد اول

من

كتاب عمدة الصالحين

في

ترجمة غنية الطالبين

مترجم

اثر معتبر حضرت عبدالقادر الجيلانی

(كتابئ حضرت شهرياری)

سليمان حسنی

معارف عموميه نظارت جليله سنك تحسين وتقديريله ورخصت رسميه سيله

— مطبعهٔ عثمانيه‌ده طبع اولنمشدر —

استانبول

١٣٠٣

٢٠٧
2558

جلد اول
— من —
عمدة الصالحين * فی ترجمة غنية الطالبين

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمدلله على نعمائه والصلاة على سيد انبيائه وعلى آله واحبائه قال غوثنا الاعظم سند العرب والعجم نور الثقلين قطب الخافقين محيى السنة ابو محمد عبد القادر الحسنى الحسينى الجيلانى قدس الله سره العالى وافاض بركاته من اقتدى بسره السامى (الحمدلله) الذى بتحميده يستفتح كل باب وبذكره يصدر كل خطاب وبحمده يتنعم اهل النعيم فى دار الجزاء والثواب وباسمه يشفى كل داء وبه يكشف كل غمة وبلاء اليه ترفع الايدى بالتضرع والدعاء فى الشدة والرخاء والسراء والضراء وهو سامع لجميع الاصوات بفنون الخطاب على اختلاف اللغات والمجيب للمضطر الدعاء فله الحمد على ما اولى واسدى وله الشكر على ماانعم واعطى واوضح الحجة وهدى و (صلواته) على صفيه ورسوله الذى به من الضلالة هدى (محمد) وآله واصحابه واخوانه المرسلين والملائكة المقربين وسلم تسليما ٠

بعد ذا معلوم اوله كه حق و صوابه اصابتده واقع اولان حسن ظننه مبنى بو كتابى تأليف وتصنيفم ايچون بعض اصحاب ويارانم بكا الحاح وابرام ايلمش وخطاب والتماسنده شدت كوسترمشدر اقوال وافعالده حافظ وعاصم وسرائر وضمائره ومخفيات ومنوياته واقف ومطلع واراده‌ٔ عليه‌سى تعلق ايلديكى نسنه‌يى تسهيل وتيسير ايله فضل ومزيتى منعم ومحسن انجق الله تعالى حضرتلريدر وريا ونفاق وسمعه‌دن قلوبى تطهير وسيئاتى حسناته تبديل ايچون التما والتجا دخى انجق خداى متعال حضرتلرينه‌در جناب حق وقادر مطلق حضرتلرى (غافر الذنب وقابل التوب) آيت جليله‌سى مضمون عاليسنجه ذنوب وخطيئاتى مغفرت وعبادنك توبه‌سنى قبول ايديجيدر وقتاكه بن ذكر اولنان بعض اصحابمك فرائض

وسنن وهيئاتدن آداب شرعيه‌يى علم وادراكه وصانع عزوجل حضرتلرينى آيات وعلامتله درك ومعرفته بعده ذكر ايده‌جكمز مجالس ومحافلده قرأن كريم والفاظ نبويه ايله اتعاظه وكنديسنك طريق حقه سلوكنه واوامر الهيه‌يه امتثال ونواهئ سبحانيه‌دن اجتنابنه عون ونصرت اولسون ايچون اثناء كتابده ذكر و بيان ايده‌جكمز اخلاق صالحينى فهم واذعانه صدق ورغبتنى كوردم ايسه صادر اولان فتوحات غيبيه وسنوحات صمدانيه‌يه مبنى آنى عزم ونيتنده صادق بولديغمدن مسؤل وملتمسنك اسعافيله اكا جواب ويروب ملهم صواب وتوفيق رب الارباب ايله اجر وثوابه نائليتى وروز جزا و يوم حسابده خلاص ونجاتى ارزو ايدرك بو كتابك جمع وتأليفنه تشمير ساعد مسارعت ايتدم و (غنية لطالبى طريق الحق عزوجل) ناميله بنام ايلدم ٠

﴿باب الابتداء﴾ كتابمزه بدأ وشروع ايدوب شو وجهله بيانه آغاز ايدرزكه دين اسلامه دخولى مراد ايدن كيمسه اوزرينه اولا (لااله الاالله محمد رسول الله) كلمتين شهادتينى تلفظ ودين اسلامك غيرى هر بر دينden تبرى وانشاءالله تعالى قريباً بيان ايده‌جكمز وجهله قلبيله الله تعالى حضرتلرينك وحدانيتنى اعتقاد ايلمك واجبدر زيرا الله تعالى حضرتلرينك (ان الدين عند الله الاسلام) و (ومن يبتغ غير الاسلام ديناً فلن يقبل منه) آيت جليله‌لرى مفاد عاليسنجه عندالله مقبول دين دين اسلامدر اول كيمسه بو بيان اولنان نسنه‌لرى يرينه كتورديكى حالده دين اسلامه داخل اولور و (امرت ان اقاتل الناس حتى يقولوا لااله الاالله فاذا قالوها عصموا منى دماءهم واموالهم الا بحقها وحسابهم على الله) حديث شريفى منطوق منيفنجه آنك قتلى وذريتنك اسير ايدلمسى واموالنك اغتنامى حرام اولور و (قل للذين كفروا ان ينتهوا يغفرلهم ماقد سلف) آيت جليله‌سى و (الاسلام يجب ماقبله) حديث شريفى مضامين عاليلرنجه اول كيمسه‌نك حق الالهه دائر واقع اولان قصورى وكچمش كناهلرى مغفرت اولنور بعده اول كيمسه اوزرينه اسلام ايچون غسل ايتمك واجب اولور زيرا اولوجهله روايت اولنوركه ثمامه بن اثال وقيس بن عاصم رضى الله عنهما دين اسلامه داخل اولدقلرنده حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم انلره غسل ايله امر ايلدى وروايت اخراده (الق عنك شعر الكفر واغتسل) ديو وارد اولوب باش وقولتق وقاسيق قيللرينى كيدرمكله دخى امر اولنمشلردر بعده اول كيمسه اوزرينه نماز واجب اولور زيرا ايمان قول وعملدن عبارتدر قول ايسه دعوى وعمل دخى بينه وشاهد منزله‌سنده‌در وكذا قول صورت وعملدخى اول صورتك روحى مثابه‌سنده‌در ٠

﴿نمازك شرطلرى﴾ نماز ايچون كنديسندن مقدم برطاقم شرطلر واردر وانلرده پاك ايديجى صو ايله طهارت ايتمك وصو بولنمديغى زمانده تيمم ايتمك وثوب طاهر ايله لازم كلان اعضاسنى ستر ايتمك و پاك يراوزرنده طورمق و يوزينى قبله‌يه دوندرمك ونيت ايتمك ونمازك وقتى كيرمكدر ٠

﴿طهارتك فرضلرى﴾ طهارتك دخى فرض وسنتلرى واردر وظاهر مذهبده طهارتك

فرضلری اوندر «اولکیسی» نیتدرکه طهارتیله رفع حدثی نیت ایتمکدر واکر تیمم ایدیجی ایسه استباحهٔ صلاتی نیت ایتمکدر زیرا تیمم حدثی رفع ایتمز ونیتك محلی قلبدر واعتقاد قلبیله برابر نیتی لسانیله دخی ذکر ایتمك افضلدر ومجرد قلبیله اعتقاد اوزرینه اکتفا ایدر ایسه کافیدر «ایکنجیسی» تسمیه‌در وتسمیه ابدسته شروعی مراد ایتدیکنده (بسم الله الرحمن الرحیم) دیو الله تعالی حضرتلرینك اسم شریفنی ذکر ایتمکدر «اوچنجیسی» مضمضه‌در مضمضه صویك آغزده دورانی وآغزدن چیقارلمسیدر «دردنجیسی» استنشاقدر استنشاق صویی برون ایچنه ادخالدر «بشنجیسی» یوزینی غسل ایتمکدر یوزك طولاً حدی باشده صاچ بتدیکی یردن اشاغی چکه آلتنه دکیندر وعرضاً دخی وتداذن تعبیر اولنان یعنی برقولاغك یمه‌سندن دیکر قولاغك یمه‌سنه دکیندر «التنجیسی» اللرینی دیرسکلرینه دکین غسل ایتمکدر «یدنجیسی» باشنی مسح ایتمکدر ومسحك صفتی اللرینی صویه طالدیروب بعده اللرینی صودن فارغ اوله‌رق قالدیروب و باشنك اوك طرفنه وضعله قفا واکسه‌سی جانبنه چکه‌رك وینه اللرینی ابتدا بدأ ایتدیکی موضعه اعاده ایدرك باش پارمقلریله‌ده قولاقلرینی مسح ایتمکدر «سکزنجیسی» ایاقلرینی طپوقلریله غسل ایتمکدر وبوغسل ومسحك هربررلری بردفعه‌در «طقوزنجی» اعضانك کایسنك غسل ومسحی ترتیبی (یاایها الذین آمنوا اذا قمتم الی الصلاة فاغسلوا وجوهکم وایدیکم الی المرافق وامسحوا برؤسکم وارجلکم الی الکعبین) نص جلیلنده بیان بیوریلان ترتیب اوزره اولمقدر «اوننجیسی» موالاتدرکه اولا غسل اولنان اعضانك صویی قورومقسزین دیکر اعضالری غسل ایتمکدر .

(طهارتك سنتلری) طهارتك سنتلری دخی اوندر «اولکیسی» صوقابنه اللرینی ادخال ایتمکسزین «اولا» اللرینی غسل ایتمك «ایکنجیسی» مسواك طوتمق «اوچنجیسی» آغزینه «دردنجیسی» بروننه صو ویردیکنده صائم بولنمدیغی حالده مبالغه ایتمك «بشنجیسی» اختلاف روایتین اوزرینه صقالنی خلاللامق «التنجیسی» کوزلرینك داخلنی غسل ایتمك «یدنجیسی» صاغ طرفدن باشلامق «سکزنجیسی» قولاقلرینی وبوینی مسح ایچون ماء جدید اخذ ایتمك «طقوزنجیسی» پارمقلری ارالقلرینی خلاللامق «اوننجیسی» اعضایی ایکی ویا اوچ دفعه یقامقدر .

(تیمم) صلات مفروضه‌نك استباحه‌سنی نیت ایدر اولدیغی حالده اللرینی یدینه اصابت ایده‌جك توزی اولان پاك طپراغه بسملهٔ شریفه ایله پارمقلری ارالقلرینی آچیق ایدرك برکره ضرب ایتمك وایکی اللری پارمقلرینك ایچیله یوزینی والینك ارقه‌سنی دخی آویجنك ایچیله مسح ایدر وطهارت کبرا که جنابتدن طهارتدر انشاءالله تعالی آداب خلاء بحثنده ذکر ایدرز .

(اماستر اولنه‌جق نسنه) عورت یرینی واوموزلرینی ستر ایده‌جك ثوب حریردن ماعدا انواع ثیابدن پاك ثوب اولمقلقدر زیرا حریر ثوب ایچنده نماز باطلدر هرنقدر پاك اولورسه‌ده وکذا مغصوب کسوه ایچنده دخی نماز باطلدر .

(اما نماز قلنه‌جق محل) مصلینك نماز قیله‌جغی محلك جمیع نجاساتدن پاك اولمسیدر

(واکر)

واکر اول محل اوزرنده اولان نجاستی روزکارلر ویاخود کونش قورتمش اولور ایسه انك اوزرینه بساط وسجاده مثلو پاك نسنه دوشه‌یوب اوزرنده نماز قیلار ایسه ایکی روایتك بریسنه کوره نمازی صحیح اولور وکذا نماز قلنان محل مغصوب برمحل اولور ایسه روایت ضعیفه اوزره نماز صحیح اولور .

(اما استقبال قبله) اکر مصلی مکهٔ مکرمه ایچنده ویاخود مکه‌نك قریب وجوارنده ایسه عین کعبه‌یه توجه ایتمکدر واکر مکه‌دن بعید ایسه اجتهاد وشواهد ایله وشمس ونجوم وروزکارلر وبونلرك غیریلرینك دلالتیله استدلاله طاقتنی بذل ایدرك کعبه جهتنه توجه ایتمکدر .

(اما نیت) نیتك محلی قلبدرکه مصلی بعینها نمازی قیلمقلغنی کندیسی اوزرینه الله تعالی حضرتلرینك فرض قیلدیغنی والله تعالی حضرتلرینك کندیسی اوزرینه واجب قیلدیغی امره ریا وسمعه‌سز امتثالی اعتقاد ایتمکلك صکره نمازدن فارغ اولنجه‌سنه دکین حضور قلبله بولنمقلقدر زیرا حدیث شریفده اویله وارد اولدیکه حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها حضرتلرینه خطاباً (لیس لك من صلاتك الا ماحضر فیه قلبك) دیو بیورمشلر ونمازك حضور قلبله اولمسی لزومنی بیان ایلمشلردر .

(اما وقتك دخولی) مصلینك علمی ویاخود هوا بولانق ویا بولوطلی بولندیغی حالده ور یاحك هیجان وشدتی وموانعك ظهور ووقوعی زماننده غلبهٔ ظن ایله حاصل اولور بعده (الله اکبر الله اکبر اشهد ان لا اله الا الله اشهد ان لا اله الا الله اشهد ان محمدا رسول الله اشهد ان محمدا رسول الله حی علی الصلوة حی علی الصلوة حی علی الفلاح حی علی الفلاح الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله) دیه‌رك اذان اوقور صکره‌ده (الله اکبر الله اکبر اشهد ان لا اله الا الله اشهد ان محمدا رسول الله حی علی الصلوة حی علی الفلاح قد قامت الصلوة قد قامت الصلوة الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله) دیو قامت ایدر ایمدی بوشرطلر تمام اولدیغی وقتده مصلی صلاته الله اکبر قولیله داخل اولور الفاظ تعظیمدن الله اکبر لفظنك غیری لفظ کفایت ایتمز .

(نمازك ارکانی) نمازك ارکان وواجبات ومسنونات وهیئاتی دخی واردر اما نمازك ارکانی اون بشدر «اولکیسی» قیام «ایکنجیسی» افتتاح تکبیری «اوچنجیسی» فاتحه اوقومق «دردنجیسی» رکوع «بشنجیسی» رکوعده طمانیت یعنی اطمئنان وقرار «التنجیسی» رکوعدن قالقمق «یدنجیسی» اوحالده دخی طمانیت «سکزنجیسی» سجود «طقوزنجیسی» سجوده دخی طمانیت «اوننجیسی» ایکی سجده ماییننده جلوس «اون برنجیسی» انده دخی طمانیت «اون ایکنجیسی» تشهد اخیر «اون اوچنجیسی» تشهد اخیر ایچون جلوس «اون دردنجیسی» حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه صلوة ایتمك «اون بشنجیسی» نمازدن خروج ایچون سلام ویرمکدر .

(نمازك واجباتی) اما نمازك واجباتی طقوزدر «اولکیسی» افتتاح تکبیرینك غیری تکبیر «ایکنجیسی» رکوعدن قالقدقده سمع الله لمن حمده دیمك «اوچنجیسی» ربنا لك الحمد دیمك «دردنجیسی» رکوعده برکره «بشنجیسی» سجودده دخی برکره تسبیح ایتمك «التنجیسی»

ایکی سجده بیننده‌کی جلسه‌ده برکره رب اغفرلی دیمك «یدنجیسی» تشهد اول «سکزنجیسی» تشهد اول ایچون جلوس «طقوزنجیسی» سلامله نمازدن خروجه نیتدر .

(نمازك سنتلری) اما نمازك سنتلری اون درتدر «اولکیسی» استفتاح یعنی افتتاح صلاتی طلب ایتمك «ایکنجیسی» اعوذ بالله من الشیطان الرجیم دیمك «اوچنجیسی» بسم الله الرحمن الرحیم دیمك «دردنجیسی» بعدالفاتحه آمین دیمك «بشنجیسی» برسوره اوقومق «التنجیسی» سمع الله لمن حمده دیدکدن صکره ملء السموات والارض دیمك «یدنجیسی» رکوع وسجودده برکره تسبیح اوزرینه زیاده ایتمك «سکزنجیسی» رب اغفرلی دیمك «طقوزنجیسی» ایکی روایتك برینه کوره جبهه‌سیله برابر برونی اوزرینه سجده ایتمك «اوننجیسی» ایکی سجده‌یی قضادنصکره جلسهٔ استراحت «اون برنجیسی» (اعوذ بالله من عذاب جهنم ومن عذاب القبر ومن فتنة المسیح الدجال ومن فتنة المحیاء والممات) دیه‌رك درت شیدن استعاذه ایتمك «اون ایکنجیسی» تشهد اخیرده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری اوزرینه صلاتدن صکره اخبارده ذکر اولنان دعا ایله دعا ایتمك «اون اوچنجیسی» صلاة وترده قنوت ایتمك «اون دردنجیسی» روایت ضعیفه‌یه کوره تسلیمهٔ ثانیه‌در .

(اما نمازك هیئاتی) یکرمی بشدر «اولکیسی» عندالافتتاح «ایکنجیسی» رکوعده «اوچنجیسی» رکوعدن قالقدقده اللرینی قالدیرمق «دردنجیسی» ال قالدرمق اوجلری ارقه‌سی ایکی اوموزلریله برابر اولمقدر «بشنجیسی» ایکی باش پارمقلری قولاقلری یومشاغی عندنده بولنمقدر «التنجیسی» پارمقلرینك اطرافی قولاقلرینك فروعیله برابر اولمقدر «یدنجیسی» صکره اللرینی قویویروب «سکزنجیسی» کوبکی التنده صاغ الینی صول الی اوزرینه وضع ایتمك «طقوزنجیسی» سجده موضعنه نظر ایتمك «اوننجیسی» قرائتده جهر ایتمك «اون برنجیسی» آمین دیمکده جهر ایتمك «اون ایکنجیسی» قرائتی «اون اوچنجیسی» آمینی سراً ایتمك «اون دردنجیسی» رکوعده ایکی اللرینی دیزلری اوزینه وضع ایتمك «اون بشنجیسی» ارقه‌سنی طوغری طوتمق «اون التنجیسی» رکوعده بازولری یانلرندن آیروب آچیق طوتمق «اون یدنجیسی» سجده‌یه ابتدادیزینی قویمق «اون سکزنجیسی» صکره الینی وضعله بدأ ایتمك «اون طقوزنجیسی» قارنی اویلقلرندن اوزاق وآچیق ایتمك «یکرمنجیسی» اویلقلرینی دخی ساق و بالدیرلرندن آیری طوتمق «یکرمی برنجیسی» سجودده دیزلری بینی تفریق ایتمك «یکرمی ایکنجیسی» سجده‌ده اللرینی اوموزلری حذاسنه وضع ایتمك «یکرمی اوچنجیسی» ایکی سجده بیننده وتشهد اولده آیاقلرینی دوشه‌یوب اوطورمق «یکرمی دردنجیسی» ایکنجی تشهدده صول یانی اوستنه اوطوروب ایکی آیاقلرینی صاغ طرفدن چیقارمق «یکرمی بشنجیسی» صاغ الینی صاغ اویلغی اوزرینه یوموق اولدیغی وباش پارمغیله اورته پارمغنی حلقه ایدر وشهادت پارمغیله اشارت ایلر اولدیغی حالده وضع ایتمك وصول الینی دخی صول اویلغی اوزرینه مبسوطه ودوشنمش بولندیغی حالده وضع ایتمك واولا بیان ایلدیکمز شرطلرك برینده بغیر عذر خلل واقع اولورسه نماز منعقد اولمز واکر بر رکنی عمداً وقصداً ویاخود سهواً ترك ایدر ایسه نماز باطل اولور واکر بر واجبی سهواً ترك ایدر ایسه سجدهٔ سهو ایله

جبر نقصان ایدر واکر بر واجبی عمداً وقصداً ترك ایدر ایسه نماز باطل اولور واکر بر سنتی ویاخود بر هیئتی ترك ایدر ایسه نمازی باطل اولمز وسجدهٔ سهوده لازم کلمز .

کتاب الزکات

(بو کتاب زکات بیاننده‌در) اول مسلمان اولان کیمسه‌نك نامی وزکاتی ویرلمسی لازم کله‌جك مقدار مالی اولور ایسه انك اوزرینه زکات ویرمك واجب اولور وزکاتی ویرلمسی لازم کله‌جك مقدار مال اول کمسه‌نك آلتوندن یکرمی مثقاله وکموشدن ایکی یوز درهمه ویاخود تجارت ایچون اولان عروض واشیادن یکرمی مثقال التون ویاخود ایکیوز درهم کموشك قیمتنه ویاخود بتون سنه سائمه اولان یعنی خارجده اوتلامقله اکتفا ایدن بش دوه‌یه ویاخود اوتوز صغره ویاخود قرق قیونه مالك اولمقلغیدر وقول وکوله ومکاتب ایچون زکات واجب دکلدر ومزکی یعنی زکات ویریجی کیمسه التون وکموشدن عشرك ربعی مالنك زکاتی اولمق اوزره اخراج ایدر بو حالده یکرمی دینارك عشری نصف دینار اولور زیرا یکرمی دینارك عشری ایکی دینار در وایکی دینارنده ربعی نصف دینار در ومزکی ایکییوز درهم کموشدن بش درهم اخراج ایدر زیرا ایکییوز درهمك عشری یکرمی درهمدر ویکرمی درهمك ربعی ایسه بش درهمدر وبش دوه‌ده قیونندن التی آیلق بر طوقلو وکچیدن دخی بر یاشنده بر چبش اخراج ایدر واون دوه‌ده ایکی طوقلو واون بش دوه‌ده اوچ طوقلو ویکرمی دوه‌ده درت طوقلو ویکرمی بش دوه‌ده بر بنت مخاض اخراج ایدر وبنت مخاض بر یاشنی تکمیل ایتمش وایکی یاشنه کیرمش دوه کوچکیدر واکر بنت مخاضه قادر اولمز ایسه ابن لبون اخراج ایدر ابن لبون ایکی یاشنی اکمال ایتمش واوچ یاشنه کیرمش ارکك دوه‌در واوتوز التی دوه‌ده ابن لبون یاشنده بنت لبون یعنی دیشی بر دوه اخراج ایدر وقرق التی دوه‌ده بر حقه اخراج ایدر حقه اوچ یاشنی تکمیل ایتمش دیشی بر دوه‌در والتمش دوه‌ده بر جذعه اخراج ایدر جذعه درت یاشنی تکمیل ایتمش دیشی بر دوه‌در ویتمش التی دوه‌ده ایکی بنت لبون یعنی ایکی یاشنی اکمال ایتمش واوچ یاشنه کیرمش ایکی دیشی دوه اخراج ایدر وطقسان بردوه‌دن یوز یکرمی دوه‌یه وارنجه ایکی حقه یعنی اوچ یاشنی تکمیل ایتمش ایکی دیشی دوه اخراج ایدر ویوز یکرمی دوه‌یی کچدیکی وقتده هرقرق دوه‌ده بر بنت لبون یعنی ایکی یاشنی تکمیل ایتمش واوچ یاشنه کیرمش بردیشی دوه وهر اللی دوه‌ده بر حقه یعنی اوچ یاشنی تکمیل ایتمش بر دیشی دوه اخراج ایدر ومزکی اوتوز صغردن تبیع ویاتبیعه یعنی بر یاشنی تکمیل ایتمش ارکك ویادیشی بر بوزاغو اخراج ایدر وقرق صغردن بر مسنه یعنی ایکی یاشنی تکمیل ایتمش بر دیشی صغر اخراج ایدر والتمش صغرده ایکی تبیع یعنی بر یاشنی تکمیل ایتمش ایکی بوزاغو اخراج ایدر صغرلر یتمشه بالغ اولدیغی وقتده بر مسنه وبر تبیع یعنی ایکی یاشنی تکمیل ایتمش بردیشی صغر وبر یاشنی تکمیل ایتمش بر ارکك بوزاغو اخراج ایدر صکره ینه بو حساب واعتبار اوزره هر اوتوز صغرده

بر تبیع و هر قرق صغرده برمسنه اخراج ایدر ومزکی یوز یکرمی قیونه بالغ اولنجه هر قرق قیونده بر قیون اخراج ایدر یوز یکرمی قیونی تجاوز ایتدکده ایکی قیون ویوزیکرمیدن بر زیاده اولدیغی وقتده ایکییوزه دکین ایکی قیون وایکی یوزدن بر زیاده اولدیغی وقتده اوچیوزه دکین اوچ قیون و اوچیوزدن زیاده اولورسه هریوزده برقیون اخراج ایدر وجمیع مالندن زکاتنی اخراج ایدن بر کیمسه زکاتنی قرأن عظیم الشانده (انما الصدقات للفقراء و المساکین و العاملین علیها والمؤلفة قلوبهم و فی الرقاب و الغارمین وفی سبیل الله وابن السبیل فریضة من الله والله علیم حکیم) نص جلیلیله بیان قلنان سکز صنف کمسنه‌لره ویرر انلردن «برنجیسی» فقرادر فقراء قدر وکفایه‌یه مالك اولمیان کمسنه‌لردر «وایکنجیسی» مساکیندر مساکین قدر و کفایه‌سنك زیاده‌سنه مالك اولوب انجق تمامنه مالك اولمیان کمسنه‌در «واوچنجیسی» عاملیندر عاملین زکات وصدقه تحصیلنه خلیفه طرفندن مأمور بولنان و انلری امام المسلمینه تسلیم ایدنجه‌سنه دکین حفظ ایدن کمسنه‌لردر «ودردنجیسی» مؤلفهٔ قلوبدر مؤلفهٔ قلوب کفاردن برقومدرکه انلره مال ویرلدیکی حالده مسلمان اولملری امید اولنور ویاخود مسلمیندن شرلرینی دفع ایچون حاصل اولان عشر وزکاتدن انلره مال ویریلان کسانلدر «وبشنجیسی» رقابدر رقاب کتابته کسلمش قول وکوله‌در ومسلمان اولان کیمسه زکاتیله تمامیله برکوله‌یی صاتون الوب ازاد ایلسه بر روایته کوره جائز اولور وزکاتنی ایفا ایتمش بولنور «آلتنجیسی» غارمیندر غارمین بورجلرینی ادایه طاقتلری اولمیان مدیونلردر «یدنجیسی» محضا فی سبیل الله جهاد ایله اوغراشمغه نفسنی حصر ایدن و خلیفه و سلطانك دیوان و دفاترنده مقید اولمیان و بیت المالدن موظف بولنمیان غزات ومجاهدیندرکه هرنقدر اغنیادن اولورلر ایسه‌ده ینه انلره زکات ویریلور «سکزنجیسی» ابن سبیلدر ابن سبیل سفر مباحه عزیمت ایتمش وفقرله یولندن قالمش یولجیلردر بلده‌سندن سفر مباحه کیده‌جکلر دکلدر اول کیمسه‌نك اوزرینه فرض اولان زکاتدن لازم کلان نسنه‌یی ادا ایتدکدن صکره جسمنده صحت وعافیته ومال واولادنده برکته ودنیاده سریعاً بدل وعوض ومکافاته وآخرتده دخی ثواب جزیله نائل ومالك اولمق ایچون سائر اوقاتده کیجه وکوندزده کرك آز وکرك چوق اولسون تطوع ونافله اوله‌رقدن صدقه ویرمك مستحب اولور خصوصیله رجب وشعبان ورمضان آیلرنده وبیرام وعاشورا کونلرنده وقحط وغلا ومضایقه ایامنده .

(فصل زکات الفطر) بوفصل زکات فطر بیاننده‌در اول مسلمان اولان کیمسه‌نك مالی کندینك واولاد وعیالنك اقوات یومیه وحوایج اصلیه‌سندن فضله اولدیغی وقتده بیرام کوننده وبیرام کیجه‌سنده زکات فطری کندی نفسی وزوجه‌سی وکوله‌سی وولدی واناسی وباباسی وارقرنداشی وقزقرنداشی والاقرب فالاقرب ترتیبیله عموجه‌لری وعموجه ولدلری ایچون اخراج ایدر وبوحال انلرك مؤنت ونفقه‌لرینك اول کیمسه اوزرنده اولمق شرطیله مقیددر وزکات فطرك مقداری خرما ویاخود قوری اوزوم ویاخود بغدای ویاآرپه ویاخود بغدای وآرپه‌نك دقیق وسویقلرندن رطل عراقی ایله بش رطل وثلث رطل وزننده برصاغ یعنی آلتی یوز

طقسان درهمی و بردرهمك ثلثنی استیعاب ایدر براولچکدر وکذا اقط دنیلان ویوغورتدن یاپیلوب کش تعبیر اولنان نسنه‌دن دخی زکات فطرك مقداری مذهب صحیح اوزره بووجهله‌در واکر بیان اولنان خرما وقوری اوزوم وسائر نسنه‌لردن یوغیسه پرنج وداری وبونلرك غیریلری کبی بلده‌سنده اولان سائر حبوباتدن زکات فطری اخراج ایلسون .

كتاب الصيام

(بوکتاب صیام بیاننده‌در) رمضان شریف داخل اولدیغنده اول مسلمان اولان کیمسنه اوزرینه (فمن شهد منکم الشهر فلیصمه) نص جلیلی حکمنجه صیام واجب اولور اول کیمسه‌نك عندنده بنفسه کندیسنك هلالی رؤیتیله ویاخود برعادل کمسه‌نك شهادت واخباریله ویاخود شعبان شریفی اوتوز کون تعداد واکمال ایله رمضان آینك دخولی ثابت اولسه اول کیمسه غروب شمسدن فجر ثانینك طلوعنه دکین کیجه‌نك هروقتنده یارینکی کون رمضان شریفدن اولمق اوزره صومه نیت ایدر وهکذا آیك نهایتنه دکین هرکیجه بووجهله نیت ایدر واکر اول کیمسه رمضان شریفك ایلك کیجه سنده آیك آخرینه دکین جمیعی صیامه نیت ایلسه روایت ضعیفه‌ده اول کیمسه‌یه بونیت کفایت ایدر صحیح اولان قول قول اولدرکه هرکیجه نیت ایتمك لازمدر اول کیمسه صباحه داخل اولدیغنده نهارك جمیعنده انك اوزرینه اکل وشربدن ووطئ وجماعدن وهرهانکی موضعدن اولور ایسه اولسون جوفنه واصل اوله‌جق جمله نسنه‌لردن ونفسیچون ویاخود غیریسیچون حجامت ایتمکدن وایتدرمکدن وقوصمغی ومنی اخراجنی طلب ایلمکدن امساك ایلمسی واجب اولور وبوبیان اولنان حالاتده مخالفته بولندیغی حالده اول کیمسه نك صومی باطل اولور وغروب شمسه دکین انك اوزرینه امساك واول کونك قضاسی واجب اولور انجق جماع بوحالدن مستثنادرکه اول کیمسه اکر نهار رمضانده جماع ایلمش ایسه انك اوزرینه کفارتله برابر اول کونك قضاسی واجب اولور وصومك کفارتی عملنده عیوب مضره‌دن سالمه مسلمان برکوله ویاجاریه‌یی آزاد ایلمکدر واکر اکا قدرتی اولمز ایسه متتابعاً یعنی بلافاصله ایکی‌آی صائم اولمقلقدر واکر اکا دخی قدرتی تعلق ایتمز ایسه آلتمش مسکینی طویورمق وانلردن هربرلری ایچون برمد طعام اطعام ایتمکدر ومد بر رطل وثلث رطلدرکه جمله‌سی یوز یتمش اوچ درهم وبردرهمك ثلثندن عبارتدر ویاخود خرما ویا آرپه‌دن آلتمش مسکینه نصف صاغ اعطا ایدر واکر خرما ویا آرپه بولنمز ایسه زکات فطر بحثنده بیان ایلدیکمز وجهله بلده‌سی حبوباتندن پرنج وداری وبونلرك غیریسی کبی سائر انواع حبوباتدن اعطا ایدر واکر بونیدخی بوله‌مز ایسه اندن کفارت ساقط اولور وبو حالده اول کیمسه تائب ومستغفر اولسون وباقی ایامده عملنی کوزل ایلسون ونهار رمضانده کنج خاتونله خلوتدن وانی اوپمکدن اجتناب ایلسون هرنقدر اول خاتون انك حلالی وذات محرمی اولور ایسه‌ده وبعد الزوال مسواك طوتمقدن وساقز چینمکدن وتوکریکنی جمع ایدوب صکره یوتمقدن

ویشورمك زماننده وغیری حالده طعامی طاتمقدن وغیبت ونمیمه‌دن ویلان سوزدن وسب
ایتمكدن و بونلرك غیری نسنه‌لردن احتراز ایتسون واول كیمسه ایچون افطاری تعجیل
مستحب اولور (انجق هوانك بلوطلی اولدیغی كونده افطاری تأخیر افضلدر وسحوری تأخیر
دخی مستحب اولور) انجق اول كیمسه اوزرینه فجر ثانینك طلوعی خفی اولور ایسه بو حالده
سحوری تأخیر مستحب اولمز واول كیمسه ایچون اولی وافضل اولان خرما ویاخود صو
ایله افطار ایتمك وحضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت اولنان (اذا صام
احدكم فقدم عشاؤه فلیقل بسم الله اللهم لك صمت وعلی رزقك افطرت سبحانك وبحمدك
اللهم تقبل منافانك انت السمیع العلیم) حدیث شریفنك موجبنجه وقت افطارده دعا ایلمكدر .

كتاب اعتكاف

(بوكتاب اعتكاف بیاننده‌در) اول مسلمان اولان كیمسه ایچون اعتكاف مستحب اولور
اعتكاف انجق جماعتله نماز قلنان مسجدده اولور ومساجدك افضل واولیسی اكر
اعتكاف ارالقده جمعه حلول ایده‌جك اولور ایسه جمعه نمازی قیلنان مسجددر واعتكاف
صائم اولمقسزین صحیح اولور اولی اولان اعتكافك صومله اولمقلغیدر زیرا صوم
معتكف ایچون ایكی عبادتی جامع وكسر نفسنه زیاده معین وخادم وصددنده بولندیغی
نسنه‌یه اشتقاق جهتیله پك لایقدر زیرا اعتكاف مخصوص برمكانده نفسی حبس ایتمكدن
وجناب حقك (ماهذه التماثیل التی انتم لها عاكفون) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه
برنسنه‌یه ملازمت واكا مواظبت ومداومتله اقبال وتوجه كوسترمكدن عبارتدر واعتكاف
حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمدن واصحاب كرامی حضراتندن مأثور سنتلردر
زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم مدینهٔ منوره‌یی تشریفلرنده رمضان شریفك عشر اواخرنده
اعتكاف ایلدی بعده آخر عمر شریفلرینه دكین لاینقطع رمضان شریفك عشر اواخرنده
اعتكاف ایتدی وصحابهٔ كرام رضی الله عنهم اجمعین حضراتی دخی رمضانك عشر اواخرنده
اعتكافه دعوت ایلیوب (من اراد ان یعتكف فلیعتكف العشر الاواخر) دیو بیوردی
ومعتكف ایچون لایق اولان اعتكاف حالنده قرأن اوقومق وتسبیح وتهلیل وتفكر كبی
كندیسنی الله تعالی حضرتلرینه یقین قیله‌جق فعل ایله مشغول قیلمق ومالا یعنی قول وفعل
وعملدن اجتناب ایلمك وذكر اللهك غیری نسنه‌لردن صمت وسكوته ملازمت ایتمكدر
ومعتكف ایچوف اعتكافده درس اوقوتمق وقرأن تعلیم ایلمك جائزدر زیرا بو حاللرك
نفع وفائده‌سنك تعدیسی غیری‌یه‌در بوایسه ثواب یوكندن خاصةً كندی نفسیله
اشتغالدن اكثر واوفردر ومعتكفك جنابتدن غسل واكل وشرب وبول وغائطدن قضاء
حاجتی كبی لابد اولان نسنه‌لر ضمننده ونفسی اوزرینه فتنه ومرض شدید وبونلرك
غیری خوف وخطرلی شیلر وقوعنده اعتكافدن خروجی جائزدر .

كتاب الحج

(بوكتاب حج بیاننده‌در) اول مسلمان اولان كیمسه‌نك بعد الاسلام حر وعاقل وبالغ

وزاد وراحله‌یه قادر اولمقلغی وطریق حجك انی یولندن منع ایده‌جك عدودن خالی وبری
بولنمقلغی وحجه كیتمكلكنك امكانی یعنی حجی ادا ایچون وقتنك اتساعی وراحتله كیدوب
كلمك ایچون بدننك صحتی كبی حجك شرائطی انك حقنده مكمل وموجود اولدیغنده
انك اوزرینه حج وعمره‌یی علی الفور ادا واجب اولور وانك بیان اولنان زاد وراحله‌یه
قدرتی تا حجدن عودت ایدنجه‌سنه دكین اولاد وعیالی ایچون نفقه ومسكن حاصل
ایلدیكندن واوزرنده بورج وار ایسه انلری اوده‌دیكندن وحجدن بعد الرجوع فضله مالندن
واجرت عقارندن ویاخود بضاعه وسرمایه‌سندن كندیسیچون كفایه مقداری مالی اولدقدن
صكره اعتبار اولنور واكر انك حالنك بو بیان اولنان احواله مخالف وغیر موافق
بولندیغی وعیال واولادی حقنده قصوری وقضاء دیندن امتناعی ایله طریق حجه چیقار ایسه
(كفی بالمرء اثما ان یضیع من یقوته) حدیث شریفی مضمون منیفنجه اول كیمسه آثم وكناهكار
وجانب حقدن سخط وغضبه دوچار اولور واول كیمسه حج وعمره‌دن فارغ اولدقدن
صكره مخالفتدن سالم وبری اولور ایسه اندن حج ساقط اولور .

(میقات شرعی بیاننده‌در) میقات حجاجك احرامه كیردكلری محلدركه اول كیمسه
اكر شرق خلقندن ایسه انك میقاتی ذات عرقدر واكر مغرب خلقندن ایسه انك میقاتی
جحفه‌در واكر مدینه خلقندن ایسه انك میقاتی ذوالحلیفه‌در واكر یمن خلقندن ایسه انك
میقاتی یلملم واكر نجد خلقندن ایسه انك میقاتی قرندر اول كیمسه میقات شرعی‌یه
واردیغنده لایقیله تمیزلنه‌رك غسل ایدر وصو بولنمز ایسه تیمم ایدر وبلندن اشاغیسی
ویوقاروسی ایچون ایكیسیدخی بیاض وپاك وتمیز اوله‌رق ازار قوشانور وردایه بورینور
وكوزل قوقو سورینور وایكی ركعت نماز قیلر وقلبیله نیت ایدر واو حالده محرم اولور
وعمره ایچون تلبیه ایدر اكر اول كیمسه متمتع بالحج ایسه افضل اولان بودر ویاخود حج
مفرد ایچون ویاخود حج وعمره‌نك جمیعی ایچون تلبیه ایدر وعقبنده (اللهم انی ارید العمرة
اوالحج اوایاهما) یعنی یاربی بن یالكز عمره‌یی ویاخود یالكز حجی ویاخود حج ایله عمره‌نك
جمیعنی مراد ایدرم (فیسره لی وتقبل منی) سن انی بكا نصیب ومیسر ایله وانی بندن قبول
ایله (ومحلی حیث حبستنی) بنم محل ومقامم سنك خدمتك ایچون بنی حبس وتوقیف
بیوردیغك محل ومقامدر اندن اصلا ایرلمم وانده سنك خدمتكی اقامه ایدرم دیر و (لبیك
اللهم لبیك لاشریك لك لبیك ان الحمد والنعمة والملك لك لاشریك لك) دیو رفع صوت
ایدرك بو اسلوب وصفت اوزره تلبیه ایدر وبو وجهله تلبیه‌یی بعد الاحرام وبش وقت
نمازك عقیبنده وكوندز وكیجه‌نك اوللرنده ورفیقلریله برلشدكده ویوكسك برمحله چیقدیغنده
ویاخود بروادی‌یه ایندیكنده ویاخود تلبیه ایدر بركمسنه‌یی ایشتدكده وحرم شریفك بقاع
ومساجدنده ایدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه صلات وسلام ایدر وتلبیه‌دن
فارغ اولدیغنده كندی نفسیچون محبت وارزو ایلدیكی نسنه ایله دعاء ایدر .

(احرامه كیرمك بیاننده‌در) اول كیمسه احرامه كیردیكنده باشنی اورتمز ودیكلمش ثوب
وایاقلرینه مست دخی كیمز اكر بونلری كیر ایسه اكا برقیون قربان ایتمك لازم كلور انجق

نعلین بوله‌مدیغندن ناشی کیر ایسه بوحالده برنسنه لازم کلمز وبدن وثیابنه کوزل قوقولردن
برنسنه سورمز واکر بونلری عمداً وقصداً ایشلر ایسه غسل ایدر وبرقیون قربان ایدر
واحرامده طرناقلرینی کسمز و باشنی تراش ایتمز واکر اوچ طرناق کسرسه و یاخود باشندن
ویا سائر بدنندن اوچ قیل تراش ایدر ایسه انك اوزرینه برقیون قربان ایتمك واجب اولور
واکر کسدیکی وتراش ایتدیکی طرناق وقیللر اوچدن نقصان اولور ایسه هرطرناق ویاقیل
ایچون برمد یعنی یوز یتمش اوچ درهم وبردرهمك ثلثنی اطعام ایتمك لازم کلور ومحرمك
کندی نفسیچون ویا غیریسیچون عقد نکاحی جائز اولمز ومحرمك ارتجاعی یعنی طلاق
رجعی ایله ویرمش اولدیغی طلاقدن رجوعی جائز اولور ومحرمك زوجه وجاریه‌سنك
فرجنه وفرجینك درونه مباشرتی جائز اولمز واکر مباشرتده بولنور ایسه و بو حالده
جمرهٔ عقبه‌یی رمی ایتمکسزین اولور ایسه حجی باطل اولور ومحرمك استمنا بالکف وتکرار
نظر ایلمسی جائز اولمز واکر بونلردن بریسنی ایشلیوبده منی کلور ایسه انك اوزرینه کفارت
واجب اولور وکفارتده برقیون قربان ایتمکدر ومحرمك اتی اکل اولنان ومأکول وغیر
مأکولدن تولد ایدن صیدی قتل ایلمسی جائز دکلدر وکندی ایچون صید اولنان و یاخود
کندیسنك شواوی قتل ایله دیو اشارت ایلدیکی ویاخود اوفلان محلده‌در دیو صیادی
انك اوزرینه دلالت ایلدیکی ویاخود ذبحی ایچون صیادینه بچاق اعاره ایلدیکی و بو مثللو
حالاتله ذبحه اعانه ایلدیکی صیدی اکل ایلمسی جائز دکلدر اکر اکل ایدر ایسه دوه
وقیون وصغردن اول صید اولنان حیوانك مثل ونظیری اولان برحیوان جزا اوله‌رق
اول محرم اوزرینه لازم کلور واکر صید دوه قوشی اولور ایسه انك اوزرینه بردوه
قربان ایتمك واکر صید حمار وحشی اولور ایسه برصغر قربان ایتمك واکر صید بقرهٔ
وحشی وبونلرك انواعی اولور ایسه ینه برصغر قربان ایتمك واکر کیك سوریسی ویا
تلکی اولور ایسه دیشی برکچی قربان ایلمك واکر صرتلان اولور ایسه برقوچ قربان
ایلمك واکر طوشان اولور ایسه دیشی براوغلاق قربان ایلمك واکر صید عرب طوشانی
اولور ایسه درت آیلق دیشی براوغلاق قربانا یلمك واکر ضب دینلان بیوك کار اولور
ایسه براوغلاق قربان ایلمك وبونلرك جمله‌سنك بیوکندن بیوکنی وکوچکندن کوچکنی
یعنی قتل اولنانك جمیع صفاتنده مثلنی قربان ایلمك لازم کلور واکر کوکرجین اولور ایسه
هربریسنه برقیون قربان ایتمك لازم کلور واکرقتل اولنان حیوانك مثل ونظیری یوغیسه انك
قیمتی لازم کلور وانك قیمتنی بیلمکده مسلمیندن ایکی عادل کیمسه‌نك قولنه مراجعت اولنور
ومحرم ایچون مأنوس اولان حیوانی بوغازلمق وانی اکل ایتمك جائز اولور ومحرم ایچون
کندیسنده مضرت اولان یلان وعقرب وکلب عقور وارسلان وقپلان وقورد وپارسی
دینلان جانور وصچان والاجه قارغه ودولکنج قوشی وطوغان قوشنك انواعی وآری
وسیوری سکك وپیره وکنه وکرتن‌کله وقره سیکگی وحشرات ارضك جمله‌سنی قتل جائز
اولور ومحرم ایچون اذیت ویردیکنده قرنجه‌یی وکهله‌یی ایکی روایتك بریسنده قتل جائز
اولور روایت اخراده اول کیمسه‌یه ممکن اولان شیله تصدق واجب اولور ومحرمك

صید حرمی قتلی جائز دکلدر اکر قتل ایلر ایسه انك حکمی ذکر ایلدیکمز وجهله
احرامده قتل اولنان صیدك حکمی کبیدر ومحرمك اشجار حرمی قطع وقلعی جائز دکلدر
اکر قطع وقلع ایلر ایسه اول کیمسه شجرهٔ کبیره‌یی برصغر ایله وشجرهٔ صغیره‌یی برقیون
قربان ایلمسیله ضامن اولور وکذا مدینهٔ منوره‌نك صیدی وشجره‌سی دخی اول کیمسه
اوزرینه حرام اولور انجق مدینهٔ منوره‌نك صید وشجره‌سنك جزاسی انك صیدینی قتل
وشجره‌سنی قطع ایدن کیمسه‌نك اوزرنده بولنان ثوبنك کندیسندن سلب اولنوب صویلمسیدرکه
انك اوزرنده بولنان ثوبی انی صویان کیمسه ایچون حلال اولور .

﴿ وقتده وسعت اولوب عرفه‌دن برقاچ کون اول مکه‌یه دخولك ممکن اولمسی بیاننده‌در ﴾

وقتجه وسعت اولوبده عرفه‌دن برقاچ کون اول مکه‌یه دخول ممکن اولدقده اول کیمسه ایچون
مستحب اولان غسل کامل ایله غسل ایدوب جانب اعلاسندن مکه‌یه داخل اولمق ومسجد
حرامه ایرشدکنده باب بنی شیبه‌دن کیروب بیت شریفی کوردیکنده سسنی والرینی
قالدیره‌رقدن (اللهم انك انت السلام ومنك السلام حینا ربنا بالسلام اللهم زدهذا البیت تعظیماً
وتکریماً ومهابةً وبرا وزد من‌شرفه ممن‌حجه اواعتمره تعظیماً وتشریفاً وتکریماً ومهابة الحمدلله
کثیراً کماهو اهله وکماینبغی لکرم وجهه وعزجلاله الحمدلله‌الذی بلغنی بیته ورأنی لذلك‌اهلاً
والحمدلله علی حال (اللهم انك دعوت الی حج بیتك وقدجئناك لذلك اللهم تقبل منی واعف عنی
واصلح لی شأنی کله لااله الا انت) دیو دعا ایلمکدر صکره قدوم ایچون طواف ایدر
واحرامی صاغ قولتغی التندن چیقاروب صول اوموزینه آتار وصاغ اوموزینی
آچوب صول اوموزینی ستر ایدر بعده حجرالاسود جهتنه کیدوب حجرالاسوده
النی سورر واکر ممکن ایسه حجرالاسودی تقبیل ایدر واکر ممکن دکل ایسه
یالکز استلام ایدوب کندی آوجنی اوپر واکر ازدحام وغلبه‌لك ایسه الیله حجرالاسوده
اشارت ایدر و (بسم الله والله اکبر اللهم ایماناً بك وتصدیقاً بکتابك ووفاءً بعهدك واتباعاً
لسنة نبیك محمد صلی الله علیه وسلم) دیر وحجرالاسودی کندی صاغ طرفندن طواف ایدر
وبوصاغ طرفدن طواف باب بیته رجوع ایدوب اوزرنده میزاب بیت اولان حجر اسمعیل
طرفنه خطوه‌لرینی بربرینه یقین قیله‌رق رکن یمانی‌یه ایرنجه‌سنه دکین سرعتله کیتمکدر رکن
یمانی‌یه واصل اولدیغنده رکن یمانی‌یی بلاتقبیل استلام ایدر بعده رکن عراقی وشامی‌یی
کچه‌رك حجرالاسوده واردیغنده برشوط عد اولنور صکره بواصول اوزره جیعنده (اللهم
اجعله حجاً مبروراً وسعیاً مشکوراً وذنباً مغفوراً) دیه‌رکدن « ایکنجی » و « اوچنجی » دفعه
اوله‌رق طواف ایدر صکره یوریمسنی تخفیف وخطوه‌لرینی بربرینه یقین ایدرکدن اربعهٔ
باقیه‌ده سکونت ووقار اوزره یوریوب انده (رب اغفر وارحم واعف عما تعلم وانت الاعز
الاکرم اللهم ربنا آتنا فی الدنیا حسنةً وفی الآخرة حسنة‌وقنا عذاب‌النار) دیر ودنیا وآخرتجه
حقنده مراد ایلدیکی خیرلو نسنه‌لرایله دعا ایدر وطوافده لایق اولان نیت زماننده احداث
وانجاسدن‌طاهر اوله‌رق عورت‌یرینی ستر‌ایدرکدن نیت ایتمکدر زیرا صلی‌الله علیه‌وسلم افندمز
بیت شریفی طواف صلاتدر انجق الله تعالی حضرتلری انده نطق مباح قیلمشدر بیوردی

بوطوافدن فارغ اولدیغی وقتده ابراهیم خلیل الرحمانك مقامی ارقه‌سنده خفیف اوله‌رق ایکی رکعت نماز قیلر و«اولکی» رکعتنده بعدالفاتحه قل یاایها الکافرون سوره‌سنی اوقور «وایکنجی» رکعتنده دخی قل هوالله احد سوره‌سنی اوقور بعده ینه حجرالاسوده رجوع ایدوب انی استلام ایدر صکره باب صفادن صفایه خروج ایدر وکعبه‌یی رؤیت ممکن اوله‌جق درجه صفانك اوزرینه چیقار انده اوچ دفعه تکبیر ایدوب و (الحمدلله علی ماهدانا لااله الاالله وحده لاشریك له صدق وعده ونصر عبده وهزم الاحزاب وحده لااله الاالله ولا نعبد الا ایاه مخصلین له الدین ولوکره الکافرون) دیه‌رکدن دعا ایدر صکره صفادن اینوب ماشیاً تلبیه وایکی اوچ دفعه اوله‌رق بو دعایی ایدر صکره عند المسجد منتصب میل اخضره التی زراع قالنجه یواش یورر بعده میلین اخضرینه دکین مشیده سرعت ایدر صکره مروه‌یه وارنجه‌سنه دکین مشینی تخفیف ایدر ومروه اوزرینه چیقار ومروه‌ده دخی صفاده هرنه ایشلدیسه انلری ینه ایشلر صکره مروه‌دن اینوب تاصفایه وارنجه‌سنه دکین یوریه‌جك موضعنده یورر وسعی موضعنده دخی سعی ایدر صکره ینه صفادن باشلیوب مروه‌ده ختم ایدرکدن یدی کره سعی ایدر وبیتی طوافده ذکر ایلدیکمز کبی بوحاللرده دخی طهارتله بولنمقلغی لایقدر وبوسعیدن فارغ اولدقدن صکره متمتع بالحج ایسه وقربانی دخی کوندرمامش ایسه باشنی تراش ایدر ویاخود قرقر وحلده ایشلنلان نسنه‌لری ایشلر ویوم ترویه‌ده یعنی ذی الحجه‌نك سکزنجی کونده مکه‌دن حج ایچون احرامه کیروب منایه کاور آنده اویله وایکندی واخشام ویاتسو نمازینی قیلوب آنده کیجه‌لر صکره صباح نمازینی قیلر کونش طوغدیغنده ناس ایله برابر موقف عرفاته کیدر وکونش زائل اولدیغنده یعنی اویله وقتی کیردیکنده وامام ناسك وقوف و موضع وقوف ووقتنی وعرفاتدن دونملرینی ومزدلفه‌ده نماز قیلملرینی و آنده کیجه‌لملرینی وشیطان طاشلمق وقربان کسمك وباش تراش ایتمك وبیت شریفی طواف ایلمك کبی آنلرده ناسك ایشلملرینی لایق اولان نسنه‌لری ناسه تعلیمی مبین خطبه‌یی اوقودیغنده امامه یقین اولور وسویلدیکی نسنه‌لری حفظ ایدر صکره امامله برابر اویله وایکندینك بیننی جمع ایدر وهرصلات ایچون آیری قامتله اویلن وایکندی یی قیلار صکره امامك قربنده جبل رحمته وصخراته تقدم ایدر وقبله‌یه دونوب آنده وقفه ایدر والله تعالی حضرتلرینه دعا وثناده جهد وسعی ایدر ولایق اولان آنك اکثر ذکری (لااله الاالله وحده لاشریك له له الملك وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لایموت بیده الخیر وهو علی کل شیٔ قدیر اللهم اجعل فی قلبی نوراً وفی بصری نوراً وفی سمعی نورا و یسرلی امری) اولمقدر واکر نهاراً امامله برابر وقوفی فوت ایلسه امامك موقفدن خروجندن صکره لیلهٔ نحرك فجر ثانیسی طلوع ایتمکسزین وقوفه ایریشور واکر اکا دخی ایریشه‌مز ایسه تحقیقا حجی فوت ایتمش اولور واکر امامله برابر مزدلفه طریقنه کیدر ایسه سکوت ووقار اوزره اولور ومزدلفه‌یه واصل اولدیغنده اخشام ویاتسو نمازینی جماعتله قیلر ویاخود امامله قیله‌مدی ایسه یالکز قیلر صکره یوکنی ایندیروب مزدلفه‌ده کیجه‌لر ومزدلفه‌دن ویاخود ممکن اولدیغی یردن جمره طاشلرینی اخذ ایدر وطاشلرك عددی یتمش ومقداری

نخوددن بیوك وفندقدن کوچك اولمقدر واول کیسه ایچون غسل ایتمك وصباح نمازینی مزدلفه‌ده صباح قرانلغنده قیلمغه جهد وسعی ایتمك مستحب اولور صکره مشعر الحرامه کاور وآنده وقفه ایدر وحمدوثنا وتهلیل وتکبیر ودعایی چوق ایدر واولی وافضل اولان اول کیسه‌نك دعاسنده (اللهم کما اوقفتنا فیه واریتنا ایاه فوفقتنا لذکرك کماهدیتنا واغفرلنا وارحمنا کما وعدتنا بقولك وقولك الحق فاذا افضتم من عرفات فاذکروا الله عندالمشعرالحرام واذکروه کماهدیکم وان کنتم من قبله لمن الغافلین ثم افیضوا من حیث افاض الناس واستغفروالله ان الله غفور رحیم) دیمکلکدر وصباح اولوب عالم ضیالندیغنده منایه کیدر ووادیٔ محشرده سرعت ایدر ومنایه وصولنده یدی طاش اوله‌رق وهرطاشك عقبنده تکبیر ایدرکدن وقولتغنك بیاض یری کورینجه‌سنه دکین اللرینی قالدیره‌رقدن جمرهٔ عقبه‌یی آتار نته‌کیم رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت اولندی وجمرهٔ عقبه‌یی اولوجهله آتدی وآته‌جغی هر طاشك اولنده تلبیه دن سکوت ایلدی وآنك بو وجهله جمرهٔ عقبه‌یی آتمسی شمسك طلوعندن وزوال وقتندن اول اولور وایام تشریقدن صکره دخی بعدالزوال اولور * وجمرهٔ عقبه‌یی آتدیغنده اکر قربانی برابر ایسه ذبح ایدر وباشنی تراش ایلر ویاخود باشنك جمیعسنی قرقر واکر خاتون ایسه باشنك صاچندن پارمق بوغمی قدر قرقر صکره مکه‌یه کیروب غسل ایدوب ویا ابدست آلوب نیتله طواف زیارتی تعیین ایدرك طواف ایدر ومقامك ارقه‌سنده ایکی رکعت نماز قیلر ونمازدن فارغ اولدیغندن صفا ایله مروه بیننده ایسترسه سعی ایدر زیرا طواف قدومده ایلدیکی سعیه مبنی اندن سعی ساقط اولمشدر بعده انك ایچون محظورات احرامدن بولنان هرشی قبل الاحرام اولدیغی کبی حلال اولور بعده زمزم شریف یانه کیدوب صوینذن ایچر وایچه‌جکنده (بسم الله اللهم اجعله لنا علماً نافعاً ورزقاً واسعاً وریاً وشبعاً وشفاءً من کل داء واغسل به قلبی واملأه من خشیتك) دیو دعا ایدر بعده منایه رجوع ایدر وانده اوچ کیجه قالوب ایام تشریقده ذکر ایلدیکمز وجهله جمرات ثلاثه‌یی هر جمره‌ده یدیشر طاشدن هر کونده یکرمی بر طاش آتار وجمرهٔ اولینك رمی اولنه‌جق موضعنده‌کی علامتکه مکه‌دن مسجد خیفك ولی ایتدیکی طریقله مکه‌یه ابعد جمراتدر اندن بدأ ایدر واول علامتی صول جانبنه الور وقبله‌یه استقبال ایدر وانی آتدیغنده غیرك طاشنی کندیسنه اصابت ایتمسون ایچون جمرهٔ اولی‌دن براز ایلرویه کچر واول مقامده انك ایچون ممکن اولورسه سورهٔ بقره‌یی اوقویه‌جق مقداری الله تعالی حضرتلرینه دعا ایدرکدن وقفه ایدر صکره جمرهٔ وسطایی آتار وجمرهٔ وسطا علامتنی صاغ جانبنه آلور وقبله‌یه توجه ایدر وجمرهٔ اولیده ایلدیکی کبی ینه دعا ایدر صکره جمرهٔ اخیره‌یی آتار وجمرهٔ اخیره‌نك اسمی جمرهٔ عقبه‌در وجمرهٔ عقبه‌نك علامتنی دخی صاغ جانبنه آلور ووادی‌یه نزول ایدوب قبله‌یه دونر وانده وقفه ایتمز صکره ایکنجی واوچنجی کونلرك جمره‌سنده دخی منوال مشروح اوزره ایشلر واکر عجله اولمسنی ارزو ایدر ایسه اوچنجی کونده آتمیوب کندی نزدنده باقی قالان طاشلری اوراده یره کومر بعده مکه قصدیله منادن چیقوب ابطحه کاور وانده اویله وایکیندی واخشام ویاتسویی قیلوب

آزاجق اویور صکره مکه‌یه داخل اولوب انده اقامت ویا زاهر وابطح کبی انك غیری مواضعده اقامت ایدر واکر بیته دخولی مراد ایدر ایسه ایاق قابسز داخل اولور وانده نافله نماز قیلر وماء زمزمدن قانججه ایچر وعلم ومغفرت ورضواندن ارزو ایتدیکی نسنه‌یی نیت ایدر زیرا رسول‌الله صلی الله علیه وسلم (ماء زمزم لما شرب له) بیورمش وهر نه نیت وقصد اوزرینه ایچیلورسه شاربنك نائل مرام اوله‌جغنه اشارت ایلمشدر وکعبه‌یه اعتماد ونظری چوق ایدر زیرا بعض اخبارده کعبهٔ مکرمه‌یه نظر عبادتدر دیو روایت اولنمشدر صکره کعبه‌یی یدی کره طواف ایدرك وداع ایتمینجه‌یه دکین چیقمز صکره رکن ایله کعبه‌نك قپوسی بیننده وقفه ایدوب (اللهم هذا بیتك وانا عبدك وابن عبدك وابن امتك حملتنی علی ماسخرت لی من خلقك وسیرتنی فی بلادك حتی بلغتنی بنعمتك واعنتنی علی قضاء نسکی فان کنت رضیت عنی فازدد عنی رضا والافن علی الآن قبل تباعدی عن بیتك هذا آوان انصرافی ان اذنت لی غیر مستبدل بك ولا ببیتك ولا راغب عنك ولا عن بیتك اللهم فاصحبنی العافیة فی بدنی والصحة فی جسمی والعصمة فی دینی واحسن منقلبی وارزقنی طاعتك ما ابقیتنی واجمع لی خیر الدنیا والآخرة انك علی کل شیٔ قدیر) دیو دعا ایدر و بونك اوزرینه دنیا وآخرتجه خیرلو دعا زیاده ایدر ایسه کوزل اولور صکره صلی الله علیه وسلم اوزرینه صلات ایدوب اندن صکره مکه‌ده اقامت ایتمز اکر اقامت ایدر ایسه طوافی اعاده ایدر واکر طوافی اعاده ایتمز ایسه برقیون قربان ایدر .

﴿ مکه‌یه دخولده وقتك ضیق اولمسی بیانده‌در ﴾ اکر مکه‌یه دخولنده وقت ضیق اولوب عرفاتده وقفه‌نك فوت اولمسندن خوف ایتسه اکر میقاتده احرامه کیردی ایسه عرفاتدن بدأ ایدوب انده وقفه‌یه طورر بعده غروب شمسدن صکره عرفاتدن رجوع ایدوب مزدلفه‌ده بیتوتتده ومناده رمی جمارده انفاً بیان ایلدیکمز وجهله ایشلر صکره مکه‌یه داخل اولدیغنده ایکی دفعه طواف ایدوب اولکی طواف ایله قدومی وایکنجی طواف ایله دخی زیارتی نیت ایدر صکره صفا ایله مروه بیننده سعی ایدر صکره انك ایچون هرشی حلال اولور بعده ایام ثلثه‌ده رمی ایچون منایه عودت ایدر صکره ذکری سبقت ایتدیکی وجهله افعال حجی اتمام ایلر .

﴿ عمره‌نك صفتی بیانده‌در ﴾ عمره‌نك صفتی غسل ایتدکدن وکوزل قوقو سوردکدن وایکی رکعت نماز قیلدقدن صکره ذکری تقدم ایدن میقات شرعیده احرامه کیرر ویدی کره بیتی طواف ایدر وصفا ایله مروه بیننده سعی ایدر وباشنی تراش ایلر ویاخود قرقر صکره احرامدن چیقار اکر قربانی کوندرمدی ایسه واکر اول کیمسه مکه‌ده ایسه تنعیمه چیقار وانده احرامه کیدوب ینه بیان اولندیغی وجهله ایشلر .

﴿ حجك وطیٔ وجماع ایله باطل اولمسی بیانده‌در ﴾ حج انجق فرجه ویاخود فرجك دوننه انزال ایله برابر وطیٔ ایله باطل اولور حجك ارکانی دردر احرام ووقوف وطواف زیارت وسعی‌در وشیخ رحمه اللهدن روایت اولنورکه حجك ارکانی ایکیدر « اولکیسی » عرفاتده وقفه‌یه طورمق « وایکنجیسی » بیت شریفی طواف ایتمکدر صحیح اولان قول اولدر و بو ارکان اربعه‌دن بریسنی ترك ایتسه حجی ناقص اولور وانك اوزرینه

یا اول سنه‌ده ویاخود کله‌جك سنه‌ده محرماً کله‌رکدن ترك ایلدیکی رکنی اتمام ایله حجی یرینه کتیرمکلك لازم کلور واول نقصانی دم وقربان مثللو نسنه اکمال ایتمز .

﴿ حجك واجباتی بیانده‌در ﴾ اما حجك واجباتی بشدر نصف اللیل کیجه‌یه دکین مزدلفه‌ده کیجه‌لمك ومناده کیجه‌لمك ورمی جمار وباش تراش ایتمك وطواف وداعدر واکر بونلردن بریسنی ترك ایدر ایسه دم وقربان ایله نقصانی جبر واکمال ایدر نتکم صلاتك واجباتنی ترك ایتدیکنده نقصانی سجدهٔ سهو ایله اتمام واکمال ایلدیکی کبی .

﴿ اما حجك سنتلری ﴾ حجك سنتلری اون بشدر «برنجیسی» احرام ایچون ومکه‌یه دخول ایچون وعرفاتده وقفه‌یه طورمق ومزدلفه‌ده کیجه‌لمك ایچون ومنا ایامنده جمار ایچون وطواف زیارت ایچون وطواف ووداع ایچون غسل ایتمکدر «ایکنجیسی» طواف قدوم «اوچنجیسی» رمل یعنی منکبینی تحریك ایدرك شجیعانه صالنه صالنه یوریمك «دردنجیسی» طواف وسعیده اصطباع یعنی احرامك براوجین صاغ قولتغی التندن الوب صول اوموزی اوستنه آتوب صاغ اوموزی آچیق اولمق «بشنجیسی» رکنینی استلام «التنجیسی» تقبیل «یدنجیسی» صفا ومروه اوزرینه چیقمق «سکزنجیسی» مناده اوچ کیجه کیجه‌لمك «طقوزنجیسی» مشعر الحرامده وقفه‌یه طورمق «اوننجیسی» جمرات ثلثه عندنده وقفه‌یه طورمق «اون برنجیسی» خطبه «اون ایکنجیسی» اذکار «اون اوچنجیسی» سرعتله یوری‌نه‌جك محللرده سرعتلی یوریمك «اون دردنجیسی» عادی یوری‌نه‌جك موضعلرده دخی عادی یوریمك «اون بشنجیسی» ایکی رکعت طواف نمازی قیلمق ◆ اکر بونلری ویاخود بونلردن بریسنی ترك ایلسه افضلی ترك ایتمش اولوب انك اوزرینه برنسنه لازم کلمز .

﴿ عمره بیانده‌در ﴾ اما عمره‌نك ارکانی اوچدر احرام و بیت شریفی طواف وصفا ایله مروه بیننده سعی‌در وعمره‌نك واجباتی انجق حلاق یعنی تراشدر وعمره‌نك سنتلری عندالاحرام غسل وسعی وطوافده اذکار مشروعه وادعیهٔ مأثوره‌در وعمره‌نك ترکنده‌کی اولان حکمی حجده بیان ایلدك .

﴿ مدینهٔ منوره‌یه قدوم بیانده‌در ﴾ الله تعالی حضرتلری عافیت احسان بیوروب مدینهٔ منوره‌یه واصل اولدیغنده انك ایچون مستحب اولان اولا (رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك مسجدینه کلمکدر) ومسجده داخل اولدیغنده اول کیمسه (اللهم صل علی سیدنا محمد وعلی آل سیدنا محمد وافتحلی ابواب رحمتك وکف عنی ابواب عذابك الحمد لله رب العالمین) دیو دعا ایلسون صکره قبر سعادته کلور و قبر سعادتله قبله جهتی بیننده ارقه‌سنی قبله‌یه دوندروب منبر صول جانبنده قاله‌رق محازی موضعده قبر سعادته مواجهةً طورسون و (السلام علیك ایها النبی ورحمة الله وبرکاته اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد کما صلیت علی ابراهیم وعلی آل ابراهیم انك حمید مجید اللهم آت سیدنا محمدا الوسیلة والفضیلة والدرجة الرفیعة والمقام المحمود الذی وعدته اللهم صل علی روح محمد فی الارواح و صل علی جسده فی الاجساد کما بلغ رسالتك وتلا آیاتك و صدع بامرك وجاهد فی سبیلك وأمر بطاعتك و نهی عن معصیتك وعادی عدوك ووالی ولیك وعبدك حتی اتاه الیقین اللهم انك قلت فی کتابك لنبیك ولو انهم

اذظلموا انفسهم جاؤك فاستغفرو الله واستغفرلهم الرسول لوجدوا الله توابا رحيماً وانى آتيت نبيك تائباً من ذنوبى مستغفراً فاسئلك ان توجب لى المغفرة كما اوجبتها لمن اتاه فى حال حياته فاقرعنده بذنوبه فدعاله نبيه فغفرت له اللهم انى اتوجه اليك نبيك عليه سلامك نبى الرحمة يارسول الله انى اتوجه بك الى ربى ليغفرلى ذنوبى اللهم انى اسئلك بحقه ان تغفرلى وترحمنى اللهم اجعل محمداً اول الشافعين وانجح السائلين واكرم الاكرمين والاخرين اللهم كما امنابه ولم نره وصدقناه ولم نلقه فادخلنا مدخله واحشرنا فى زمرته واوردنا حوضه واسقنا بكأسه مشرباً رذياً سائغاً هنيئاً لانظماء بعده ابداً غير خزايا ولا ناكثين ولا مارقين ولا جاحدين ولا مرتابين ولامغضوباً عليهم ولا ضالين واجعلنا من اهل شفاعته) ديو دعا ايتسون صكره كندى صاغ جانبنه بر ايكى خطوه كيدوب (السلام عليكما ياصاحبى رسول الله صلى الله عليه وسلم ورحمة الله وبركاته السلام عليك يا ابا بكر الصديق السلام عليك ياعمر الفاروق اللهم اجزهما عن نبيهما وعن الاسلام خير واغفرلنا ولاخواننا الذين سبقونا بالايمان ولا تجعل فى قلوبنا غلاً للذين امنو ربنا انك رؤف رحيم) ديو دعا ايتسون صكره ايكى ركعت نماز قيلوب اوطورر وقبر سعادتله منبر سعادت بيننده روضه‌ده نماز قيلمق مستحب اولور واكر ايستر ايسه منبر سعادتى تبركاً مسح ايدر ومسجد قباده دخى نماز قيلمق مستحب اولور وشهدانك قبرلرينه كلمك وانلرى زيارت ايتمك مستحب اولور واول محللرده دعايى چوق ايدر صكره مدينه‌دن خروجى مراد ايتديكنده حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلمك مسجدينه كلوب رسول الله صلى الله عليه وسلمك قبر سعادتلرينه وارر واولا ايشلديكى وجهله ايشلر ووداع ايدوب صاحبينى اوزرينه اوجه بيان قلنديغى اوزره سلام ايدر اندن صكره (اللهم لاتجعل اخر العهد من زيارة قبرنبيك واذا توفيتنى فتوفنى على محبته وسنته امين يا ارحم الراحمين) ديو دعا ايدر .

كتاب الاداب

﴿ بوكتاب اداب بيانده‌در ﴾ (سلام ايله ابتدانك مسنونيتى) ايكى مؤمن بر برينه ملاقى اولدقلرنده كلامدن اول سلام ايله ابتدا سنتدر وسلامى رد ايتمك سنت مؤكده‌در وسلام ويرن كيمسه سلامك صيغه‌سنده مخيردركه ايستر ايسه معرف باللام اوله‌رق (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته) دير وياخود الف لامى حذف ايدوب (سلام عليكم ورحمة الله وبركاته) دير وبونك اوزرينه برنسنه زياده ايتمز وبوبابده عمران بن الحصين رضى الله عنهمادن روايت اولنان حديث شريفده شو وجهله بيان اولنديكه اعرابيدن بركيمسه رسول الله صلى الله عليه وسلمك حضور سعادتموفورلرينه كلوب السلام عليكم ديه‌ركدن سلام ويرديكنده جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم انك سلامنى آلوب اول كيمسه‌يه سنك ايچون اون ثواب واردر ديو بيوردى بعده آخر بركيمسه ينه حضور رسول اللهه كلوب (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته) ديه‌ركدن سلام ويرديكنده اكا دخى سنك ايچون اوتوز ثواب واردر ديو بيوردى وسلامده سنت اولان يورى‌يه‌ركدن كيدن كيمسه‌نك اوتورانه وحيوان اوزرنده بولنانك پياده ويورى‌يه‌ركدن كيدنه واوتورانه سلام ويرمكلكيدر وجماعتدن

يالكز بريسنك غيريلرينك اوزرينه سلامى وكذا جماعتدن بريسنك سلامى رد ايتمسى كفايت ايدر ومشرك ايله ملاقاتده مشرك اوزرينه سلام ايله ابتدا هيچ برحال ايله جائز دكلدر . واكر مشرك سلام ايله ابتدا ايدر ايسه مسلم انك سلامنى يالكز وعليك ديو رد ايدر . اما مسلمك مسلم اوزرينه رد سلامى بالاده بيان اولنديغى وجهله (وعليكم السلام) ديمسيله حاصل اولور واكر (ورحمة الله وبركاته) لفظلرينى دخى زياده ايدر ايسه اولى وافضلدر واكر برمسلم اخر برمسلمه سلام ويردى ايسه اول آخر مسلم اكا جواب ويرميوب انجق اكاسنك بووجهله سويلديكك سوز تحيهٔ سلامدن دكلدر زيرا كلام تام اولميوب كلام ناقصدر ديه‌ركدن اكا سلامك اسلوب واصولنى تعريف ايتمليدر طائفهٔ نسوانك بعضيسنك بعضيسى اوزرينه سلام ويرمسى مستحبدر اما اركك كيمسه‌نك شاب وكنج خاتونه سلام ويرمسى مكروهدر واماسنه واختياره خاتونه سلام ويرمكده اثم وكناه يوقدر وصبيان اوزرينه سلام ويرمك مستحبدر زيرا صبيانه سلام ويرمك انلره ادبى اوكرتمكدر وكذا برمجلسدن قالقان كيمسه‌نك اول مجلسده بولنانلر اوزرينه واول مجلسه عودتنده وياخود قپو وديوار دولاشلمسى كبى انلرك بيننده حائل وقوعندن صكره تكرار وقوعبولان ملاقاتده ينه انلرك اوزرينه وكذا بركيمسه‌يه سلام ويروب بعده دفعهٔ ثانيه اوله‌رق انكله ملاقاتنده ينه انك اوزرينه سلام ويرمسى مستحبدر وشطرنج وطاوله اوينيانلر وشرب خمر ايدنلر وبومثللو معاصى ايله مشغول بولنانلر اوزرينه اوغرايان كيمسه‌نك انلره سلام ويرمسى جائز دكلدر واكر بومقوله معاصى ايله مشغول بولنانلر اول كيمسه اوزرينه سلام ويررلر ايسه اول كيمسه انلره سلامنى رد ايدر انجق انلرك اوزرلرينه سلاملرينى رد ايتمديكى حالده آنلرك انزجارينه يعنى معاصى‌يى ترك ايتملرينه ظنى غالب ايسه بوحالده انلرك سلاملرينى رد ايتمز وبركيمسه‌نك كنديسنك مؤمن قرنداشى بولنان ديكر بركيمسنه اوزرينه اوچ كوندن زياده طارغينلق طوتوب الفت ومحبتى قطع ايلمسى جائز دكلدر انجق اول كيمسه اكر اهل بدع وضلال ومعاصيدن ايسه انى هجر وتركده دوام كوسترمسى مستحبدر وبر كيمسه‌نك طارغنلق ايدوب كورشمسنى ترك ايلديكى مؤمن قرنداشى اوزرينه سلام ويرمسيله اثم هجردن خلاص اولور وايكى مؤمنك بربريله ملاقاتنده مصافحه ايتملرى مستحبدر وتا اخرى الينى چكنمينجه‌يه قدر اولا مصافحه‌يه ابتدا ايدن كيمسه‌نك الينى چكمسى جائز دكلدر وايكى كشينك معانقه‌سى يعنى بربرينك بوينه صارمشمسى وتبركاً وتدينا احدهما اخرك باشنى اوپمسى جائزدر انجق اغزينى اوپمسى مكروهدر .

﴿قيام ايتمك استحبابى﴾ امام عادله ووالدينه واهل دينه وورع وتقوى صاحبنه وناسك اكرم واعزينه قيام ايتمك مستحبدر وبونك اصل وحقيقتى روايت اولنان شول نسنه‌دركه رسول الله صلى الله عليه وسلم اهل قريظه حقنده سعد رضى الله عنه حضرتلرينه خبر كوندروب سعد رضى الله عنهك بياض برحمار اوزرنده اوله‌رق رسول الله صلى الله عليه وسلمك نزد سعادتلرينه ورودنده جناب فخر المرسلك فم درر سعادتلرندن (قوموا الى سيدكم) كلام سعادت انجامى صادر اولدى وحضور نبويده بولنانلر سيد واولولرينه قيام

ایله امر اولندی وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنها شو وجهله روایت ایتدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم حضرت فاطمه رضی الله عنهانك نزدینه داخل اولدقلرنده فاطمه رضی الله عنها حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمه قیام ایدوب والینی طوتوب اوپرلر وکندی یرینه اوطوردرلردی وحضرت فاطمه دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمك نزد سعادتلرینه دخوللرنده رسول الله صلی الله علیه وسلم فاطمه رضی الله عنهایه قیام ایدوب والینی طوتوب اوپرلر وآنی کندی موضعنه اوطوردرلردی دیو بیوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلمدن اویله روایت اولندیکه لسان سعادتلرندن (اذا جاءکم کریم قوم فاکرموه) حدیث شریفی وارد اولدی وسزلره برقومك کریمی ومجد وشرف وعزت صاحبی کلدیکنده اکا اکرام واحترام ایدیکز زیرا بو اکرام واحترام ایله هرایکی طرفك قلبلرنده شجرهٔ محبت ودوحهٔ مودت غرس ایدیلور دیو بیوردی واهل خیر وصلاح ایچون دخی قیام ایتمك واکراماً واحتراماً آنلره هدیه ویرمك مستحبدر وفسق وفجور واهل معاصی ایچون قیام مکروهدر ٠

﴿ اکسرمه‌نك ادابی ﴾ اکسران کیمسه‌نك یوزینی الیله ستر ایتمسی وسسنی آلچقلدوب ایندرمسی وصوتنی رفع ایدرك الحمد لله رب العالمین دیو الله تعالی حضرتلرینه حمد ایلمسی ادابندر زیرا بعض اخبارده شو وجهله روایت اولندی که رسول الله صلی الله علیه وسلم اکسران کیمسه الحمد لله دیدیکنده حاضر بولنان ملك رب العالمین دیر واول کیمسه بعدالحمد رب العالمین دیدیکنده مذکور ملك یرحمك ربك دیر دیو بیوردی واکسران کیمسه‌نك اول حالده صاغ وصولنه التفات ایتمامسی دخی ادابندر واکسران کیمسه الحمد لله رب العالمین دیدیکنده آنی ایشیدن کیمسه‌نك تشمیتی یعنی یرحمك الله دیو اکا خیر وبرکاتله دعا ایتمسی واکسر انك دخی (یهدیکم الله ویصلح بالکم) دیو آنك اوزرینه رد ایتمسی مستحب اولور واکر بونك یرینه (یغفر الله لکم) دیر ایسه جائز اولور واکسران کیمسه‌نك اکسرمسی اوچدن زیاده اولور ایسه تشمیت ودعا ساقط اولور زیرا اثرده وارد اولدیغی اوزره سلمة بن الاکوع رضی الله عنهدن شو وجهله روایت اولنورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم اوچ کره اکسران کیمسه‌یه یرحمك الله دیو خیر ایله دعا اولنور واکر اوچدن زیاده اولور ایسه تشمیت ودعا ساقط اولور زیرا بوحال ریح وزکامك امارەسیدر واول کیمسه زکامه اوغرامشدر دیو بیوردی وبرکیمسه‌نك اسنه‌دیکی وقتده الی ویاخود یکیله آغزینی اورتمسی دخی آدابندر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم سزدن بریکز اسنه‌دیکی وقتده الینی آغزینه طوتسون زیرا آنك اسنه‌سیله برابر شیطان آنك آغزینه داخل اولور دیو بیوردی وابی هریره رضی الله عنهدن شووجهله روایت اولنورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم اکسرمق نزد الهیده محبوب واسنمك ایسه مکروهدر سزدن بریکز اسندیکی وقتده قدرتی تعلق ایتدیکی مقدارجه انی رد ودفعه سعی ایتسون واول حالده (هاء هاء) دیمسون زیرا اسنمك شیطانك تسویلاتندندر اول حالدن شیطان کولر دیو بیوردی وارکك ایچون عجوزه ومسنه خاتونك اکسر دیغنده یرحمك الله دیمك جائز اولور وشابه وکنج واوتانغان خاتونك اکسر دیغنده یرحمك الله دیمك مکروهدر اماصبی چوجغك اکسیر دیغنده انك حقنده

(ایدیله جك)

ایدیله جك دعا (بورك فیك) ویاخود (جزاك الله تعالی) ویاخود (خیرك الله) دیمکدر ٠

﴿ انبیاء علیهم السلامك سنت وفطرتلرندن بولنان اوچ خصلت بیاننده‌در ﴾ بونلردن بشی باشده وبشی دخی جسدده‌در وباشده اولانلر اغزه وبرونه صو ویرمك ومسواك قوللانمق وبیغنی قرقوب صقالنی دخی حالی اوزره ترك ایدوب جوغالتمقدر وجسدده اولانلر دخی قاسیغنی تراش ایتمك وقولتق التنی یولمق وطرناقلرینی کسمك وصو ایله استنجا ایتمك وسنت اولمقدر وبیق قرقمنك اصل وحقیقتی ابن عمر رضی الله عنهمانك روایت ایلدیکی حدیث شریفدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیغکزی مقراض ایله قرقکز وصقالکزی حالی اوزره ترك ایدیکز دیو بیورمشدر اما بیغی اوستره ایله تراش ایتمك مکروهدر زیرا عبدالله ابن عمر رضی الله عنهما شو وجهله روایت ایلمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بیغنی تراش ایدن بزدن دکلدر دیو بیورمشدر وبیغی تراش ایتمکده مثله وعقوبت ویوزك صفا وجمالنی کیدرمك واردر واصول شعرك بقاسنده ایسه زینت وجمال واردر وصحابهٔ کرام رضی الله عنهم حضراتندن شو وجهله روایت اولندیکه انلر بیقلرینی قرقرلردی واما صقالی حالی اوزره ترك ایتمك صقالك توفیر وتکثیرندن وانی چوغالتمقدن عبارتدر وشو صورتله دخی روایت اولنورکه اباهریده رضی الله عنه حضرتلری صقالنی قبضه سنه آلوردی وقبضه‌دن زیاده‌سنی قطع ایدردی وعمر رضی الله عنه صقالك قبضه‌دن زیاده‌سنی اخذ ایدکز دیو بیوردی وقاسق تراش ایتمك وقولتق یولمك وطرناق کسمك اصل وحقیقتی انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن شو وجهله روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بزلره بیق قرقلمسی وطرناق کسلمسی وقولتق یولنمسی وقاسیق تراش ایدلمسیچون قرق کون مدت توقیت وتعیین بیوردیلر قرق کونی کچیرمز دیدی وبزم بعض اصحابمز بو قرق کون توقیتی مسافر حقنده‌در اما مقیم حقنده یکرمی کوندن زیاده بونلری طوتمق مستحب دکلدر دیدیلر وامام احمد رضی الله عنه حضرتلرندن بو حدیثك صحتی حقنده روایت مختلفدر امام احمددن بو حدیثی انکار روایت اولندیغی کبی بیان اولنان مقدار ایله توقیت بحثنده حدیث مذکور ایله احتجاجی دخی روایت اولندی وقاسیق تراش ایتمك استحبابی ثابت اولدیغنده صاحبی قاسیغنك قیللرینی حمام اوتی طوته‌رق کیدرمکله اوستره ایله تراش ایتمك بیننده مخیردر وامام احمد رحمه الله‌دن شووجهله روایت اولندیکه انلر حمام اوتی طوته‌رق قاسیغی قیللرینی کیدررلردی وکذا منصور بن حبیب بن ابی ثابت رضی الله عنه شو وجهله روایت ایتدیکه ابو بکر رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمی تراش ایتدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم قاسیغی قیللرینی حمام اوتی طوتنوب کندی یدیله کیدردی وانس رضی الله عنهدن بونك خلافی روایت اولنوب رسول الله صلی الله علیه وسلم اصلا حمام اوتی طوتمدی وکندی اوزرنده قیل چوغالدیغنده اوستره ایله تراش ایدردی دیدی منصورك روایتی ثابت اولدیغنده صاحبنك کندی الندن لایقیله کلدیکی وقتده قاسیغنك ماعداسی اویلق وبالدیر مثللولرده‌کی قیللرك کیدرمسنه غیریسنی تعیین ایلمسی جائز اولور اما قاسیغنه وارلدیغنده قاسیغی قیللرینی بنفسه کندی یدیله کیدرر وبونك اصل وحقیقتی ام

سلمه رضى الله عنهادن اولنان روايتدركه رسول الله صلى الله عليه وسلمك قبللريني ازاله‌ده نوبت قاسيغنه كلديكى صره‌ده قاسيغى قيللريني بنفسه كندى يديله تنوير ايدردى ديدى · واحمد بن حنبل رحمة الله عليه ام سلمه‌نك روايتنى اخذ ايتدى وانكله عمل ايلدى ابو العباس النسائى بزا باعبد اللهى تنوير ايتدك صره قاسيغنه كلدكده قاسيغنى بنفسه كنديسى تنوير ايتدى ديدى وبسط و بيان قلنان روايتلرك ثبوتنه مبنى قاسق واويلق وبالديرلردن قيللرى ازاله حمام اوتيله جائز اولديغى كبى اوستره ايله‌ده ازاله جائز اولور زيرا حمام اوتى كبى كنديسيله قيللر ازاله اولنه‌جق ادواتك بريسى دخى اوستره‌در وبوقياسى انس بن مالك رضى الله عنهك حديثى تأييد ايدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم اصلا حمام اوتى سورنمدى واوزرنده قيل چوق اولديغى وقتده اوستره ايله تراش ايدردى ديمشيدى حلق وتنوير خاصة عانه وقاسق حقنده وارد اولدى دينلمسون زيرا ام سلمه رضى الله عنهانك حديثنده تقدم ايتديكه رسول الله صلى الله عليه وسلمك شعرينى ازاله‌ده نوبت قاسيغنه كلديكنده قاسيغنى بنفسه تنوير ايدرلردى ديدى بودلالت ايتديكه عانه‌نك غيريده اولان قيللرى ازاله‌يه غيرى‌يى تعيين ايدرلردى وعانه‌نك غيرى ايسه انجق اويلق وبالديردر واكر بوبابده‌بووجهله ايديلان بيانى منعه دائر برحديث ذكر اولنور ايسه اول حديث ابانى ومخنثين وبونلرك غيريدن كنديلرينى قادينلره‌بكزه‌دجيلرك ازالهٔ شعرعانه ايله مجرد رجالك رغبتنى جلب ايچون تزيينى مراد ايدنلر اوزرينه محمولدر والله تعالى اعلم بالصواب ·

《بياض صاچلرك يولنمسنك مكروه اولمسى》 باش وصقالده ظهور ايدن بياض صاچلرى يولمق مكروهدر · زيرا عمر بن شعيب پدرندن وپدرى دخى جددندن (رضى الله عنهم) روايتله رسول الله صلى الله عليه وسلم باش وصقالك بياض قيللرينى يولمقدن نهى ايتدى وظهور ايدن بياضلر نور اسلامدر ديو بيوردى ديدى وديكر روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلم باش وصقالده اولان بياضلرى يولميكز مسلم اولان كيمسه‌نك اسلام ايچنده صاچ وصقالنك آغرمسى اول مسلم ايچون يوم قيامتده نوردر ديو بيوردى ديدى وبعض روايتده دخى اول كيمسه ايچون الله تعالى حضرتلرى حسنه وثواب يازار وانك خطيئه‌سنى عفو ايدر ديو بيورلدى وبعض تفاسيرده الله تعالى حضرتلرينك (وجاءكم النذير) آيت جليله‌سنده‌كى نذير لفظى ظهور ايدن آقلق وقوجه‌لق ايله تفسير اولندى · وقوجه‌لق وآقلق نذير موت اولديغى وصاحبنى موتله قورقوديجى وغفلتدن ايقاظ ايديجى برحالت بولنديغى بيان قلندى بوحالده كشى‌يى موتله تخويف ايدن واولومى خاطرينه كتوران ولذات وشهواتدن منع ايدن وآخرت ايچون حاضرلغه ودار بقايى معمور ايتمكه تحريص وتشويق ايدن نذيرموتى دفع وازاله ايتمك نه كيفيتله جائز اولور وبونكله برابر بوحالته جسارت الله تعالى حضرتلرينك فعلنى كريه كوررك وقضاء حقه راضى اوليه‌رق ودائما كنج بولنمغى ارزو ايدرك ونور اسلام وخلقة ابراهيم خليل الرحمن ايله برونمكدن اعراض ايليه‌رك تقدير حقه مقاومت كوسترمك وقارشو طورمقدر زيرا بعض كتبده اسلام ايچنده كنديسنك صاچ وصقالنده الك اول بياضلق ظهور ايدن حضرت ابراهيم عليه الصلوة والسلامدر ديو روايت

اولنمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم الله تعالى حضرتلرى اختيار اولان كيمسه‌يه يوم قيامتده عذاب ايتمكدن استحيا ايدر وانى ناامید ايتميوب عقوبته مستحق اولمشيكن اكا عقاب ايتمكى ترك ايدر ديو بيوردى ·

《طرناق كسمنك استحبابى》 جمعه كونى طرناق كسمك وكسه‌جكنده ترتيبنى صره‌سيله ياپميوب مخالف ياپمق مستحبدر زيرا اولوجهله روايت اولنديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم بركيمسه طرناقلرينى مخالف ترتيبله قطع ايتسه اول كيمسه كوزلرنده اغرى كورمز ديو بيوردى وحميد بن عبد الرحمانك پدرلرندن روايت ايلديكى حديث شريفده بركيمسه جمعه كونى طرناقلرينى كسسه اول كيمسه‌نك وجودينه شفا داخل اولور وداء امراضدن قورتيلور ديو بيورلدى وبوفضيلت واستحباب پنجشنبه كونى ايكنديدن صكره طرناق كسلمسى حقنده دخى روايت اولندى وطرناق كسلمسنده ترتيبنه مخالفتك معناسى واصول وقاعده‌سى اصحابمزدن عبد الله بن بطه رحمه اللهك تفسير وبيان ايلديكى وجهله ابتدا صاغ الينك سرچه پرمغندن باشليوب بعده اورته پرمغنه صكره باش پرمغنه بعده سرچه پرمغنك يانده‌كى پرمغنه اندن صكره شهادت پرمغنه نچه‌ركدن كسمكدر وصول الينك دخى اولاباش پرمغندن باشليوب صكره اورته پرمغنه بعده سرچه پرمغنه صكره شهادت پرمغنه اندن صكره دخى سرچه پرمغنك يانده‌كى پرمغنه نچه‌ركدن كسمكدر · وكيع عايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن شووجهله روايت ايلديكه مشار اليها حضرتلرى رسول الله صلى الله عليه وسلم بكا خطاباً ياعايشه سن طرناقلرينى كسديككده اورته پرمغكدن بدأ ايله صكره سرچه پرمغكه بعده باش پرمغكه اندن دخى سرچه پرمغك يانده‌كى پرمغكه اندن دخى شهادت پرمغكه نچه‌ركدن قطع ايله زيرا بووجهله قطع غنا ايراث ايدر · ديو بيورديلر ديدى ولايق اولان طرناغى مقراض وياخود چاقى وبچاق ايله كسمكدر وكشينك طرناغنى ديشيله قطعى مكروهدر وطرناقلرينى كسان كيمسه‌نك پرمقلرينك بوغوملرينى يقامسى وطرناقلرينى وباش وبدننك صاچلرينى وقان الدرديغنده چيقان قانى طپراغه دفن ايلمسى مستحبدر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلمدن اولوجهله روايت اولنديكه انلرقان وصاچ وطرناغى دفن ايتمكله امر ايلدى ·

《حج وعمره وضرورتك غيريده باش تراش ايتمنك مكروه اولمسى》 امام احمدك رسول الله صلى الله عليه وسلمدن ايلديكى روايتك بريسنده حج وعمره‌نك ووقت ضرورتك غيريده كشينك باشنى تراش ايلمسى مكروهدر · زيرا ابى موسى وعبيد بن عمير رضى الله عنهمانك رسول الله صلى الله عليه وسلمدن روايت ايلدكارى حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلم باشنى تراش ايدن بزدن دكلدر ديو بيوردى ودار قطنينك جابر بن عبد الله رضى الله عنهمادن روايت ايلديكى حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلم باش تراش اولنمز انجق حج وعمره‌ده تراش اولنور ديو بيوردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم خوارجى ذم ايلدى وانلرك علامتلرى باشلرينك مطروش بولنمسيدر ديدى وعمر رضى الله عنه صبيغ ايچون اكر سنى باشك تراش اولمش بولنديغك حالده بولسه ايدم البتده باشكى ضرب ايدردم ديو بيوردى وابن عباس رضى الله عنهمادن شووجهله روايت اولنديكه شهر ايچنده باشنى تراش ايدن كيمسه شيطانه

لايقدر ديدی وحلق رأسده اعاجمه تشبيه واردر ورسول الله صلی الله عليه وسلم بركيمسه برقومه تشبه ايتسه اول كيمسه اول قومدندر ديدی و بيان ايلديكمز روايت اوزره اوستره ايله تراشك كراهيتی ثابت اولدی‌ايسه احمدبن حنبلك ايشلديكی كبی باش صاچلرينك مقراض ايله النمسی واوستره يرينه مقراض قوللانلمسی لازم كلدی و بونده دخی صاحبی ديلرسه صاچلرينی بتون بتون قرقر وديلرسه صاچلرينك يالكز اطرافنی كسر ٠ وامام احمددن روايت اخراده باشی اوستره ايله تراش‌مكروه دكلدر زيرا ابو داود عبدالله بن‌عمررضی‌الله عنهمـادن شو وجهله روايت ايتديكه حضرت رسول‌الله صلی‌الله عليه وسلم آل جعفردن اخيك اوغللرينی حضورينه كتوردوب و بر بری چاغردوب انلرك باشلرينی تراش ايلمسيله امرايلدی وبربر دخی صادر اولان فرمان رسالتپناهی موجبنجه اخيك مخدوملرينك باشلرينی تراش ايلدی وشـو وجهله دخی روايت اولنديكه رسـول‌الله صلی‌الله عليه وسلم صاچلری اوموزی باشنه صارقش بولنديغی حالده اخرعمرلرنده باشنی تراش ايلدی وحضرت علی رضی‌الله عنهك حديثنده رسول الله صلی‌الله عليه وسلمك صاچی قولاقلری يومشاغنه دكين ايدوكی بيـان ايدلدی وناس دخی عهد سـعادتدن صكره عصراً بعد عصر باشلرينی تراش ايدرلردی وانلرك اوزرلرينه بوحال منكراتدندر ديو انی تغيير ايده‌جك بركيمسه ظهورايتمدی ٠

﴿ باشك بعضيسی تراش ايديلوب بعضيسی ترك اولنمسنك مكروهيتی ﴾ باشك بعضيسنی تراش ايدوب بعضيسنی ترك ايلمك مكروهدر زيرا اولوجهله روايت اولنديكه رسـول الله صلی‌الله عليه وسلم امتنی بوحالدن نهی ايلمشدر ويالكز قفا واكسه‌يی تراش ايتمك دخی مكروهدر انجق خاصةً حجامت حالنده مكروه‌دكلدر زيرا رسول‌الله صلی‌الله عليه وسلم حجامت زماننك غيريده قفا واكسه‌يی تراش ايتمكدن نهی ايلمشدر زيرا بوحال مجوسـك افعالندندر وابو عبدالله احمد حجامت زماننده قفاسنی تراش ايتديلردی و حجامت حالی ايسه حال ضرورتدر واما باشـنده صاچ جمع ايتمك وصـاغنه وصولنه آيرمق سنت مأثوره‌در زيرا رسول‌الله صلی‌الله عليه وسلم باشنك صاچلرينی تفريق ايتدی واصحاب كرامی رضی‌الله عنهم حضراتنه دخی بووجهله امر ايلدی وبوحال اصحاب رسول‌اللهدن يكرميدن متجـاوز ذوات كرامدن روايت اولندی وابوعبيده وعمار و ابن مسـعود رضی‌الله عنهم حضراتی دخی اول ذوات كرام جمله‌سندندر ٠

﴿ رجالك عذار ايله آلنی بيننه صاچ صارقتمسنك كراهيتی ﴾ اركك طاقمنك علويلرك ياپديغی كبی عذار ايله‌آلننك مابيننه صاچ صارقتملری مكروهدر ٠ و بوحال‌نساء طائفه‌سی ايچون مكروه دكلدر ٠ زيرا ابو بكر جلاد حضرت (علی كرم‌الله وجهه) حضرتلرينك بوحالی كريه كورديكنی روايت ايلدی ووليد بن مسلمدن شو وجهله روايت اولنديكه بن ناسه ايرشدم وبووجهله صاچ صارقدلمسی انلرده يوغيدی ديدی واما جنبز ايله يوزدن قيل يولمق كرك رجال وكركسه نسـاء ايچون اولسون مكروهدر ٠ و ابو عبيده‌نك ايلديكی بيانی اوزره رسول‌الله صلی‌الله عليه وسلم جنبز ايله يوزلرندن قيل يولان خاتونلری لعن ايله ياد ايلمشدر وبوبابده وارد اولان نهيه مبنی خاتونك دخی جبهه وجبيننه زجاج واوستره ايله زينت‌ويرمسی

وظهور ايدن قيللری كيدرمسی مكروهدر وبعضيلر دخی خاتوندن بوصورتله كنديسنه نظام وانتظـام ويرمسنی زوجی طلب ايلر ايسـه و بو وجهـله جبهه وجبين و اندامنـه سوس ويرمديكی حالده زوجنك كنديسندن اعراض ونفرتله غيريسنی تزوج ايلمسندن و كنديسی حقنده فساد ومضرتی مؤدی اولمسندن خوف ايلر ايسه بوحالده خاصةً اول خاتون ايچون آنی ايشلمك جائز اولور ديديلر ٠ زيرا بوحالده مصلحت واردر ومصلحت جهتنی ترجيح واختيارده لازمهٔ حالدندر نتكم خاتونك انواع ثيـاب ايله كنديسنه زينت ويرمسی وهردرلو كوزل قوقولر سورنمسی وزوجنی كنديسيچون‌شوقه كتيرمكه چالشمسی وزوجيله اويناشـوب ممازجه وملاطفه ايلمسی تجويز اولنمشدر بوحالده رسـول‌الله صلی الله عليه وسلم طرفندن صـادر اولان (لعن) الله اعلم بووجهله يوزلرينی يولمق وكنديلرينه سـوس ويرمكله فسـق وفجورايچون زوجلرينـك غيری اركككری كنديلرينـه ميل ايتدرمكی وزنا ايچون كنديلرينـه رواج ويرمكلكی قصد وارزو ايليان خاتونلر اوزرينه حمل اولنور ٠

﴿ سياه ايله صاچ بويامنك مكروه اولمسی ﴾ صاچی سـياه بويا ايله بويامق مكروهدر زيرا (حسن رضی‌الله عنه) شووجهله روايت ايتدی وبيـاض صاچلرينی سـياهه بويامق ايله تغيير ايدن برقوم ايچون رسول‌الله صلی‌الله عليه وسلم الله تعالی حضرتلری يوم قيامتده انلرك يوزلرينی سـياه ايدر ديو بيوردی ديدی وابن عباس رضی‌الله عنهمـادن روايت اولنان حديث شريفده رسـول‌الله صلی‌الله عليه وسلم انلر رايحهٔ جنتی استشمام ايتمزلرديو بيوردی واما رسول‌الله صلی‌الله عليه وسلم صاچكزی سياه ايله بويايكز زيرا بوحال زوجه ايله الفت وانسيته ودشمن ايچون حيله ومكيدته اليقدر ديو بيورديغی روايت اولنان اخبار جنك و حرب ايله او غراشـان مجاهدلره محمولدر وحديثده زوجه ذكری تبعـاً در قصداً دكلدر ٠

﴿ سوادك كراهيتنك ثبوتی ﴾ سـياه ايله صـاچ بو يامنك كراهيتی ثابت اولديغنـده مستحب اولان صاچی خنا وخنايه قارشديريلان وكتم تسميه قلنان اوت يپراغيله بويامقدر امام احمد بن حنبل رحمة‌الله عليه اوتوز اوچ ياشنده ايديلر خنا وكتم ايله صاچنی بوياديلر وعميسی كنديسنه خطاباً يا امام عجله ايتديكز ديدكارنده عميسنه جواباً بووجهله صاچ بويامق رسول‌الله صلی‌الله عليه وسلمك سـنتيدر ديو بيورديلر وابی‌ذر رضی‌الله عنه حضرتلرندن شـووجهله روايت اولنديكه صاچك لون ورنكنی تغيير ايده‌جك نسـنه‌لرك الك خيرلوسی خنا ايله كتمدر ديو بيوردی واما رسـول‌الله صلی‌الله عليه وسلمك صاچنی بويامسی حقنده ناسك اختلافی وقوعبولدی انس رضی‌الله عنه حضرتلرندن شووجهله روايت اولنديكه رسول الله صلی‌الله عليه وسلمك صاچ وصقالنده ظهور ايدن بياض پك جزئی ايدی انجق ابابكر وعمر رضی‌الله عنهماحضراتی رسول‌الله صلی‌الله عليه وسلمدن صكره صاچلرينی خناوكتم ايله بو ياديلر ديدی وام سلمه رضی‌الله عنها شعر رسول‌اللهی خنا وكتم ايله بويانمش بولنديغی حالده ناسه كوستردكاری دخی روايت اولندی وبوروايت ايسه رسـول‌الله صلی‌الله عليه وسلمك استعمال بيوردقلری خضابی خنا وكتم ايله اولمسنی اثبـاته دلالت ايدر واما ورس

دینلان کوزل رایحه‌لو صاری اوت ایله وزعفران ایله بویامق حقنده امام احمد رحمة الله علیهك کلامنك ظاهری انك جوازینی ایما ایدر زیرا ابی مالك الاشعری رضی الله عنهدن شووجهله روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم ایچون یاپدیغمز بو یه ورس وزعفرانله ایدی دیو بیوردی وورس وزعفرانله باش صاچنك بویانمسی ثابت اولدیغنده صقالك دخی بویانمسی انك کبیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمك صاچ وصقالکزك لوننی تغییر ایدیکز وطائفهٔ یهوده تشبه ایتمیکز قول شریفی عمومی مفیددر وابی ذر رضی الله عنهدن روایت اولنان حدیثده رسول الله صلی الله علیه وسلمك صاچ وصقالك لون ورنکنی تغییر ایده‌جك نسنه‌لرك اك خیرلوسی خنا وکتمدر قولی عامدر وباش وصقالك قیلنك ایکیسنه دخی شمولی واردر وینه شووجهله روایت اولنور ابابکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلری فتح مکه کونی پدری ابی قحافه‌یی صلی الله علیه وسلمك حضور سعادتلرینه کتوردکلرنده ابابکر الصدیق رضی الله عنه تکرمه وحرمت اوله‌رق رسول الله صلی الله علیه وسلم یا ابابکر شیخ واختیار پدرکی خانه‌سنده اوطورتمش اولسه ایدك بن اکا کلوردم دیو بیورمش اولمسیله ابی قحافه همان اسلامی قبول ایلدی وحالبوکه ابی قحافه‌نك باش وصقالی تغامهٔ بیضایه یعنی چیچکی ومیوه‌سی دخی بیاض اولان وقار کبی اغارمش صاچه بکزیان اوته شبیه ایدی بوحالده رسول الله صلی الله علیه وسلم ابی قحافه‌نك باش وصقالنك لون ورنکنی بویه ایله تغییر ایدیکز وسیاه ایله بویامقدن اجتناب ومباعدت ایلیکز دیو بیوردی وابی قحافه حقنده صادر اولان امر رسالتپناهی بویه جهتیله صقالك باش کبی اولمسنه وسیاهدن ممنوع بولنمسنه نص قاطعدر .

﴿ سورمه چکمنك استحبابی ﴾ سورمه‌یی وتریعنی تك اوله‌رق چکمك مستحبدر زیرا انس بن مالك رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن شووجهله روایت ایتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم سورمه‌یی تك اوله‌رق چکنورلردی وتك اوله‌رق سورمه چکمنك حقنده ناسك اختلافی وقوعبولمشدر انس بن مالکك حدیثنده شووجهله روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم صاغ کوزینه اوچ وصول کوزینه دخی ایکی میل سورمه چکرلردی وابن عباس رضی الله عنهمانك حدیثنده دخی شووجهله روایت اولنمشدرکه صلی الله علیه وسلم هر برکوزینه اوچ میل سورمه چکرلردی .

﴿ کوزل قوقولی یاغ سورنمك ﴾ یاغ سورنمکده مستحب اولان برکون سورینوب برکون ترك ایتمکدر زیرا ابوهریره رضی الله عنه حضرتلرندن شووجهله روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم ارکك ایچون دائما تزیینی نهی ایتدی انجق برکون ایشلیوب برکون ترك ایتمکلکی یعنی زینتی اره صره ایلمسنی نهی ایتمدی ویاغ استعمالنده بنفسج یعنی بنفشه دینلان چیچکك یاغنی سائر یاغلر اوزرینه ترجیحده فضیلت واردر زیرا ابوهریره رضی الله عنه حضرتلرندن روایت اولنان حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلم بنفشه دینلان چیچکك یاغنك سائر یاغلر اوزرینه فضلی بنم سائر ناس اوزرینه فضلم کبیدر بیوردی .

﴿ انسانك سفر وحضرده یدی نسنه‌دن خالی اولمامسی ﴾ انسانك الله تعالی حضرتلرندن خوف وخشیت اوزره بولندیغندن والله تعالی حضرتلرینه اعتماد وتوکلندن صکره سفر وحضرده یدی شیدن تهی وخالی بولنمامسی ونزدنده بولندرمسی مستحبدر واول یدی نسنه دخی تنظیف وتزیین وسورمه‌دان وطراق ومسواك ومقراض ومدراء (مدراء باشی مدور وبرقاریشدن دون براغاج پاره‌سیدرکه عرب وصوفیه انی قوللانوب آنکله کندی نفسندن کهله وسائره کبی نسنه‌لرك ازاسنی دفع ایدرلر وآنکله جسدلرینی قاشیرلر وحشرات مثللو نسنه‌لری اولدروب هرشیئه اللریله مباشرت ایتمزلر) و « یدنجیسی » قارورهٔ دهن یعنی خوش قوقولو یاغ شیشه‌سیدر زیرا عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك حدیثنده شووجهله روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم کوزل قوقولو یاغی نزد سعادتلرندن اکسك ایتمزلرایدی دیدی .

﴿ مکروه‌اولان خصلتلر ﴾ دوداغیله ایصقلق چالمق ونمازده برنسنه‌یی دوندروب چویرمك وپرمقلرینی چاتلاتمق مکروهدر وسماع عندنده اظهار عشق وشوقله متواجدك ثوب وکسوه‌سنی وجیب وکریبانی یرتمسی دخی مکروهدر وبوبابده انك ایچون معارضه ومجادله‌یه محل یوقدر ویول اوزرنده طعام یمك وجلساء ورفقاسی بیننده بغیر عذر ایاق اوزاتمق واوطوررکن حد اعتدال واستوادن چیقه‌جق درجه‌ده برنسنه‌یه طیانمق دخی مکروهدر زیرا بووجهله اوطورمق کبر وعظمت وهمنشین ورفیقلرینه ذلت وحقارتدر واثوابنی اوزاتمق وساقز چینمکده مکروهدر زیرا بوحال دنائتدر واغزینك ایکی طرفنی آچه‌رقدن قهقهه ایله کولمك وحاجت مس ایتمکسزین رفع صوت ایلمك مکروهدر ویوریان کیمسه‌نك یوریمسنك معتدلانه اولمسی وکندیسنه زحمت ومشقت ویره‌جك ویوروله‌جق درجه‌ده سرعت کوسترمامسی وعجب وکبر ایراث ایده‌جك برحال وشانده دخی خطوه وآدیمنی پك آغر آتمامسی لائقدر وآواز ایله اغلامق وانك ایچون اغلادیغی کیمسه‌نك محاسننی تعداد ایلمك مکروهدر انجق خوف وخشیت آلهیه‌دن ویاخود بیفائده وبیهوده یچورمش اولدیغی اوقات عزیزه ونفیسه‌سنه ندامتندن ویاخود اعمال صالحات وخیرات وحسناتدن ملاحظه ایتدیکی مقامه ایریشه‌مامسندن طولایی ظهور ایدن انکسار قلب وحسرتندناشی آه وزار ایله اغلر ایسه بوحال مستثنادر وبونده کراهت یوقدر وکیر وپاسنی ناسك حضورنده کیدرمك مکروهدر وحمام وخلاء وبونلره بکزه‌یان مردار موضعلرده کلام سویلمك وسلام ویرمك وسلامی رد ایتمك مکروهدر وبین الناس باشنی وعورت اعضاسندن اولمیوب انجق ستری عادت اولان موضعنی آچمق مکروهدر وعورت یرینی آچمق حرامدر وباباسنك اسمیله ویاخود الله تعالی حضرتلرندن غیریسنك اسمیله یمین ایتمك مکروهدر واکر یمین ایده‌جك ایسه الله تعالی حضرتلرینك اسم شریفیله یمین وقسم ایتملیدر واکر بووجهله یمین ایتمیه‌جك ایسه صمت وسکوتی اختیار ایتملیدر زیرا اثرده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بووجهله وارد اولمشدر .

﴿ برخانه‌یه دخول ایچون استیذان ﴾ برکیمسه برانسانك قپوسنه وارمق قصد ایتدیکنده لایق

اولان السلام عليكم ديو سلام ويرملى و (أأ دخل) يعنى رخصتكز اولورمى ايچرو يه
كيره‌يممى ديه‌ركدن صاحب خانه‌دن استيذان ايتمليدر زيرا شو وجهله روايت اولنديكه
رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلم برخانه‌ده ايدى بنى عامردن بركيمسه اول خانه‌يه كلوب سلام
ويرمكسزين (أألج) يعنى داخل اوله‌يممى ديه‌ركدن رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمدن
استيذان ايتديكنده جناب فخر رسل خادمنه طشره چيق شو آدمه سلامك اصولنى تعليم ايله
ديو بيورديغنده خادم مرقوم طشره چيقوب اول كيمسه‌يه (قل السلام عليكم أأدخل) يعنى
سلام ويروب داخل اوله‌يممى ديوسويله ديدكنده اول كيمسه تعليم اولنان سوزى دكليوب
(السلام عليكم أأدخل) دينجه رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلم كنديسنه اذن ويروب خانه‌يه
داخل اولدى وخانه قپوسنده وجه مشروح اوزره سلام واستيذاندن صكره ارقه‌سنى
قپويه دوندرماملى وقپودنده اوزاق طورماملیدر زيرا قپويه ارقه‌سنى دونمك وقپودن
اوزاق طورمق ايچرودن ويريله‌جك جوابى ايشتمكه مانعدر وبيان اولنديغى وجهله
اوچ دفعه سلام واستيذان ايتمليدر اكر جواب ويريلوب قبول اولنورسه فبها واكر
جواب ويرلمز ايسه اندن كيرويه دونمليدر فقط اول كلان كيمسه‌نك قپو ايله ايچروسى
بيننده اوزاقلق اولمسنه وياخود صاحب خانه‌نك مشغول برحالده بولنمسنه مبنى سلام
ونداسى ايشيدلمامش اولمسى حقنده ظن غالب اولور ايسه بوحالده سلام واستيذانى اوچدن
زياده ايلمسى جائزدر وبو استيذانك اصل وحقيقتى ابو سعيد الخدرى رضى‌الله عنهك
روايتلريدركه رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلم استيذان اوچ دفعه‌در سنك ايچون اذن
ويريلور ايسه داخل اول ويرلمز ايسه كيرويه دون ديو بيورمشدر وبو استيذانده اجانب
ووالده وبومثللو محرمات اقارب مساويدر زيرا برآدم حضور رسول‌الله صلى‌الله عليه
وسلمه كلوب يارسول‌الله والده‌مك خانه‌سنه دخول ايچون بكا استيذان لازميدر ديو ايلديكى
استفسارينه (نعم) ديو جواب صادر اولدى يعنى استيذان لازمدر بيورلدى مذكور آدم
يارسول‌الله بن والده‌مله برخانه‌ده اوطوريورم ديه‌ركدن سؤالنى تكرار ايدنجه ينه
والده‌كدن استيذان ايله ديو جواب ويرلدى اوچنجى كره اوله‌رق يارسول‌الله بن والده‌مك
خادمى‌يم سوزينى ينه اعاده ايدنجه طرف سعادتدن والده‌كدن استيذان ايله‌سن والده‌كى
عريان اولديغى حالده كورمكلكى آرزو ايدرميسك ديو كنديسنه جواب قطعى ويرلدى
اما زوج ايچون زوجه‌سنك وكنديسنه وطئ جائز اولان جاريه‌سنك خانه‌سنه
دخول ايچون استيذان لازم دكلدر زيرا غالب زمانده انلره منكشفه ومنبسطه اولدقلرى
حالده تصادف اولنمقده‌در وحالبوكه انك ايچون انلره نظر مباح قلنمشدر انجق اول
كيمسه‌نك منزله دخولى بيلنمسى ايچون اولا نعلينى تحريكى مستحبدر وبونك اوزرينه
روايت منهى‌ده امام احمدك نص وتنبيهى وقوعبولمشدر واثرده وارد اوله‌جغى اوزره
خانه‌يه دخولنده خانه‌سنك خير وبركتى زياده اولسون ايچون اهلى اوزرينه سلام
ويرمسى دخى مستحبدر بو بحثه دائر مسائل متباقيه انشاءالله تعالى باب دخول منزلده
تماميله ذكر وبيان قلنه‌جقدر .

(صاغ وصول ال ايله ايشلنمسى مستحب اولان كيفيات) اشيايى صاغ اليله آلمق
وويرمك وصاغ اليله اكل وشرب ومصافحه ايتمك وابدست آلمغه ونعلين ولباسنى كيمكه
صاغ اليله باشلامق مستحبدر وكذا مساجد وجوامع وتكايا وزوايا مثللو مواضع مباركه‌يه
ومنازل وخانه‌لره دخولده صاغ اياغيله ابتدا مستحبدر اما صول ال استنجا ايتمك وبرونك
ايچنى آيقلامق ونجاستلرك كليسنى غسل ايتمك وكيرووسخى كيدرمك كبى مردار وكريه
نسنه‌لرده قوللانلمق ايچوندر انجق اول كيمسه ايچون بونلرى صول اليله ايشلمكده مشقت
وزحمت وياخود چولاق اولوب وياخود صول الى كسلمش بولنمسندن ناشى متعذر بولنور
ايسه بو صورتلرده صاغ اليله انلرى ايشلمسى جائز اولور وتك نعلين ايله يوريمك ادابدن
دكلدر انجق نعلينك طاسمه‌سى قوپديغى وقتده انى اصلاح ايده‌جك جزئى برزمانده تكيله
يوريمكده بأس يوقدر وبركيمسه برانسانه توقيع وبرات وكتاب مثللو برنسنه‌يى ويرمك
ايستديكنده انى صاغ اليله ويرمليدر وبركيمسه درجه ومنزلنده وفضل وكمالده كنديسندن
اعلا برآدم ايله برابر يوريديكى وقتده اول كيمسه اول آدمى كويا نمازده امامى كبى قيله‌رق
يعنى انى صولنه اله‌رق اول آدمك صاغ طرفندن كيتمليدر واكر اول آدم قدر وحيثيتده
كنديسندن دون اولور ايسه بو صورتده اول آدمى صاغنه اله‌رق انك صول طرفندن
كيتمليدر بعضيلر يوريمكده مستحب اولان صول طرفى توكورمه وسائره ايچون خالى
براقه‌رق جزئيجه صاغنه ميللى يوريمكدر ديديلر .

(اكل شربك ادابى) طعام يه‌جك كيمسه ايچون عندالاكل بسم‌الله ديمك وطعامدن
فراغتده الحمدلله ديمك مستحبدر وشرب حالى دخى بويله‌در زيرا بسمله وحمدله اول
كيمسه‌نك طعامنك زياده بركتلى اولمسنه وشيطانى كنديسندن اوزاق قيلمسنه دالدر زيرا
شو وجهله روايت اولنديكه رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمك اصحاب كرامى يارسول‌الله
بزلر طعام ييورز وحالبوكه طويميورز ديدكلرنده جناب رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلم شايدكه
طعامى آيرى ومتفرق ييورسكز بيوردقلرنده اصحاب كزين نعم يارسول‌الله بشقه بشقه يعنى
متفرق برحالده اكل ايديورز ديدكلرنده صلى‌الله عليه وسلم طعامكز اوزرينه جمع اولوب
مجتمعاً ييكز وبسم‌الله ديه‌ركدن الله تعالى حضرتلرينك اسم شريفنى ذكر ايديكز بوحالده
اول طعامده بركت بولورسكز ديو بيورديلر وجابر بن عبدالله رضى‌الله عنهمادن شو وجهله
روايت اولنوركه بن رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمى ايشتدم بركيمسه كرك خانه‌سنه
دخولنده وكرك انده طعام اكل ايده‌جكنده بسم‌الله ديه‌ركدن الله تعالى حضرتلرينك
اسم شريفنى ذكر ايتديكنده شيطان اولاد واعوانه‌سنه سزك ايچون بوخانه‌ده قالمق واكل طعام
ايتمك يوقدر دير واول كيمسه خانه‌سنه كيرر ايكن الله تعالى حضرتلرينك اسم شريفنى ذكر
ايتمسه شيطان اولاد وتبعه‌سنه سزك ايچون بوخانه‌ده قالوب كيجه‌لمك واردر دير واكر
اول كيمسه طعام يه‌جكنده دخى الله تعالى حضرتلرينك اسم شريفنى ياد ايتمز ايسه بوحالده
شيطان اولاد وتبعه‌سنه سزك ايچون بوخانه‌ده هم قالمق وهمده طعام يمك واردر ديرديو
بيوررلر ايدى ديدى وحذيفه رضى‌الله عنهدن شو وجهله روايت اولنديكه بز

رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله طعامه حاضر اولدیغمزده رسول الله صلی الله علیه وسلم طعامه باشلامینجه‌یه دکین بزدن هیچ بریمز طعامه ال صونمز ایدی و بر دفعه رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله طعامده بولندیغمزده کویا دفع اولنور وارقه‌سندن قاقیلور کبی بردنبره بر اعرابی کلدی وطعامه همان النی صونمق ایچون طعامك باشنه واردیغنده رسول الله صلی الله علیه وسلم اول اعرابینك النی طوتدی وانی متعاقب ینه ارقه‌سندن قاقیلور واجبار ایدیلور کبی براعرابیه خاتون کلوب فوری النی طعامه اوزاتمق ایچون طعامك اوزرینه واردیغنده رسول الله صلی الله علیه وسلم انك دخی النی طوتوب دیدیکه شیطان اوزرنده بسمله شریفه چکلمیان طعامك اوزرینه کلوب اندن اکل ایدر وشیطان بواعرابی سببیله بوصورتله بوطعامدن اکل ایتمك ایچون کلدی بن اعرابینك النی طوتدم (صکره شیطان بواعرابیه خاتونله کلدی بن اول اعرابیه‌نك دخی النی طوتدم) شول الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه بنم نفسم انك ید قدرت وعزتنده در اول اعرابی واعرابیه‌نك اللریله برابر شیطانك دخی الی بنم یدمده ایدی دیو بیوردی دیدی و برکیمسه طعامك اولنده بسم الله دیمکی اونوتسه خاطرینه کلدیکی انده طعامك اول وآخری ایچون بسم الله دیملیدر زیرا عایشهٔ صدیقه‌نك رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت ایلدیکی حدیث شریفده بو وجهله وارد اولمشدر وطوز ایله طعامه ابتدا ایتمك وینه طوز ایله ختم ایتمك مستحب اولور ولقمه‌یی صاغ الیله الملی ولقمه کوچك اولملی وکوزل چیکنیوب کچ یوتملیدر واکر طعام برنوع اولور ایسه اوکندن یملیدر واکر برقاچ درلو اولور ایسه قاب ایچنده الینك جولا ننده بأس یوقدر ومیوه وفاکهه‌ده دخی حکم بویله‌در وطعامك زروه‌سندن ووسطندن یمیوب بلکه جوانب واطرافندن یملیدر وآکل اوچ پرمغیله ییوب پرمغنی یلاملیدر وطعام وشرابك ایچنه اوفله‌مامالی وقابك ایچنه صولیمامالیدر ونفسی طارالدیغی وقتده قدحی اغزندن اوزاق طوتملی ونفسنی الدیغنده قابی ینه اغزینه اعاده ایتملیدر وطیانه‌رقدن اکل وشرب مکروهدر وقائماً طعام یمك جائز اولور بعضلری دخی قائماً طعام یمك مکروهدر واوطوره‌رقدن یمك زیاده ایودر دیدیلر وقابی جلساء ورفیقلرینه ویره‌جکنده صاغ طرفده‌کی کیمسه‌دن بدأ ایتملیدر وکومش وآلتون قابلرده وکومش والتونله قاپلانمش ویالدزلنمش نسنه‌لرده دخی اکر آلتون وکومش زیاده ایسه یمك جائز دکلدر و بومثللو قابلر ایچنده کندیسنه طعام تقدیم اولندیغنده طعامی اول قابك ایچندن اتمك اوزرینه قالدرملی ویاخود اول جنسك غیری برقابه بوشالدوب بعده اکل ایتملیدر وانی انکار ایله بو وجهله ایتمك اول کیمسه اوزرینه واجبدر وآلتون وکومشدن مصنوع بخوردان وکلابدان حقنده دخی حکم بو وجهله‌در واول کیمسه اوزرینه انلرك بولندیغی موضعده بولنمق حرام اولور وانك اوزرینه انلری انکار واول مجلسدن قیام لازمدر وانی انکاری رفقله اولملیدر شویله‌که اصحابنه خطاباً سزك تمام سرورکز شریعتك سزلره مباح وحلال قیلدیغی نسنه‌لرایله تجمل وتزین ایتمککزدر شریعتك حرام وممنوع قیلدیغی نسنه‌لرایله دکلدر کشی‌یی معصیته ایرشدره‌جك لذتده خیر یوقدر جناب حق سزلره رحم ایلسون حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمك قول شریفنی خاطرکزه کتیرکزکه

برکیمسه التون ویاکومش قابدن ویاخود انده التون وکومشدن برنسنه قاریشق بولنان قابدن ایچسه نار جهنم اول کیمسه‌نك قارننده آواز وصیحه ایدر دیو بیورمشدر دیه‌رکدن سویلملیدر وغلظت ایتمامليدر ولقمه اغزینه کیردیکنده بردها اغزندن چیقارمامليدر انجق لقمه‌نك اغزینه فنالق کتورمسندن ویاخود متضرر اوله‌جغی حرارتندن ناشی ناچار قالور ایسه بوحالده لقمه‌یی اغزندن چیقارملیدر وطعام اوزرنده اکسردیغی وقتده الیله یوزینی اورتملیدر واول حالده طعامه برنسنه ایرشمسون ایچون سترده احتیاط کوسترملیدر وطعام یرایکن باشی اوجنده ایاقده برکیمسه بولنور ایسه انك اوطورمقلغنه رخصت ویرملیدر اکر ابا ایدر ایسه ویاخود مملوك وغلامی صو ویرمسی وسائر خدمتیچون ایاقده بولنور ایسه کوزل طعاملردن الوب اکا برلقمه طعام ویرملیدر وطعامك فضله‌سنی قابدن مسح ایدوب صیرمق وقاب وچناغك اطرافنده‌کی نسنه‌لری طوپلیوب سنتلمك مستحبدر وابناء دنیا ایله برلکده طعام یمکده لایق اولان ادب ایله یمکدر وفقرا ایله طعام ایتمکده لایق اولان ایثاردر یعنی فقرایی کندی نفسی اوزرینه ترجیح واختیاردر واخوان ویاران ایله طعام یمکده لایق اولان انبساط وفرح اوزره بولنمق وتکلیفسز قونوشمقدر وعلما ایله طعام اکلنده سزاوار اولان انلردن برنسنه اوکرنمك وانلره اتباع ایلمکدر واعمی برکیمسه ایله طعام یدکنده عدم بصرینه مبنی طعامك طیب ونفیسنی بیله‌میه‌جکی جهتله لایق اولان اوکنده‌کی طعامی اعمی‌یه تعریف ایدوب بیلدرملیدر وطعامده احباب واخوان منقبض برحالده بولنیورلر ایسه کوزل سوزلر سویلیه‌رکدن وحال ومقامه مناسب حکایات نقل ایدرکدن انلره فرح وسرور بخش ایتمك وتکلیفسز برحالده بولنمق مستحبدر ودوکون طعامنه اولنان دعوت اوزرینه اجابت مستحبدر ودوکون محلنه واردیغنده ایستر ایسه طعامی اکل ایتسون ایستر ایسه اکل ایتمکسزین دونسون مخیردر زیرا جابر بن عبدالله رضی الله عنهما شو وجهله روایت ایتدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه دعوت اولنسه اجابت ایتسون وطعامی ایستر ایسه یسون وایستر ایسه ترك ایتسون دیو بیوردیلر دیدی وعبدالله بن عمر رضی الله عنهمادن شو وجهله روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه دعوت اولنسه واجابت ایتمسه اول کیمسه الله تعالی حضرتلرینه ورسولنه عاصی اولور و برکیمسه دعوتسز بر یره داخل اولسه اول کیمسه اول محله سارق اوله‌رق کیرر ومکدر اوله‌رق چیقار دیو بیوردی دیدی بزم ذکر ایلدیکمز مسئلهٔ اجابت دعوت اولنان محلك منکردن خالی بولنمسنه مبتنیدر واکر اول محلده طبل وزورنا ونای وکمان وساز وطنبور وکنج خاتون ومغنی وخواننده مثللو منکراتدن اولان نسنه‌لر بولنور ایسه اول دعوت اولنان کیمسه اول محلده اوطورمامليدر زیرا بونلرك جمله‌سی حرامدر واما دف ودائره‌نك نکاحده استعمالی جائزدر ودودك ورقص ایله سویلنان سوزی دکلمك مکروهدر وبعض مفسرین جناب حقك (ومن الناس من یشتری لهو الحدیث) آیت جلیله‌سنی غنا وشعر ایله تفسیر ایلمشدر وبعض احادیثده شو وجهله وارد اولمشدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم غنا یعنی خواننده‌نك نغمات ایله

ترنم ایلدیکی نسنه قلبده نفاق بتورر   نتکم سیلك بقل وحبوباتی وسبزه‌واتی بتوردیکی
کبی دیو بیورمشدر وشبلی رحمه اللهه غنا حقمیدر دیو سؤال اولندقده غنا حق دکلدر
جوابنی ویردی   سائل (فاذا) یعنی نیچون حق دکلدر دینجه شبلی علیه رحمة الهادی
(فاذا بعد الحق الا الضلال) دیدی وغنانك کراهیتنی بیانه غناده طبع وهوانك ثوران
وغلیانی وشهوتك حرکات وهیجانی وکوکلك نسوان وشبانه وباطل نسنه‌لره توجه
ومیلاننك بولنمسی کافیدر والله تعالی حضرتلرینه وآخرت کوننه ایمان ایدن کیمسه
ایچون الله تعالی حضرتلرینك ذکر وفکریله اشتغال هرشیدن اطیب واسلمدر وسنت
طعامنه دعوت مستحب دکلدر وسنت طعامنه اولنان دعوته اجابتده لازم دکلدر
ودوکونلرده صاچیلان نسنه‌یی دیوشیروب طوپلامق مکروهدر   زیرا بوحال یغما وغارته
شبیهدر وانده فکرسزلك ودنائت واردر ووليمهٔ عرسك یعنی دوکون وزفاف طعامنك
غیری ولیمه‌لرده بولنمق مکروهدر واکر اول ولیمه‌لر رسول الله صلی الله علیه وسلمك
وصف وبیان ایلدیکی صفت اوزره اولور ایسه یعنی محتاجین وفقرا اورایه دخولدن منع
اولنوبده غنی ومستغنی بولنانلر وثروت وسامان صاحبی اولانلر انده حاضر اولورلر ایسه
وفضل وعلم وکمال صاحبیچون اجابت طعامده سرعت کوسترمك مکروهدر   زیرا بوحالده
ذلت ودنائت وطعامه زیاده حریص اولمغه دلالت واردر   خصوصیله اول کیمسه حاکمده
اولور ایسه وبعضلر آخر کیمسه‌نك قاب وطعامنه ال صونان کیمسه اول حالده ذلیل اولور
دیدیلر وطفیلی اوله‌رق یعنی کندیسی دعوت اولنمقسزین دعوتلیلرك یاننه قاتیلوب ناسك
طعامی اوزرنده بولنمق حرامدر وبوحال حیاسزلقدن ونهب وغارتدن برنوعدر وبوحالده
ایکی درلو اثم وکناه واردر که «برنجیسی» کندیسنك اکه دعوت اولنمدیغی نسنه‌یی یمسیدر
«ایکنجیسی» اذنسز غیرك منزلنه کیرمسی وانك اسرارینه نظر ایتمسی وانده حاضر
بولنه‌جقلره صقندی ویرمسیدر وطعامده طعام ییانلرك یوزلرینه چوق چوق باقامق وطعام
اوزرنده ناسه کریه کورنه‌جك ونفرت ویره‌جك وناسی کولدیره‌جك وحزن وکدر ایراث
ایده‌جك سوزسویلمامك ادابندر وطعامدن اول وصکره دخی اللرینی یقامق مستحبدر وبعضلری
قبل الطعام اللری یقامق مکروه وبعد الطعام مستحبدر دیدیلر وبقلهٔ خبیثه‌یی یعنی سرمساق
وصوغان وپرخاصه مثللولری اکل ایتمك رائحهٔ کریهه‌لرینه مبنی مکروهدر ورسول الله
صلی الله علیه وسلمدن شو وجهله روایت اولندیکه برکیمسه شو بقلهٔ خبیثه‌دن اکل ایدر
ایسه بزم مصلامزه یقین اولمسون دیو بیوردیلر وتخمه وامتلا وقوعه کلمسندن خوف اولنور
درجه‌ده زیاده طعام یمك مکروهدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمدن شو وجهله روایت
اولندیکه آدم اوغلی کندی قارنندن دها قبیح برقاپ طولدیرمدی دیو بیوردی وصاحب طعامك
غیری بولنان مسافر کندیله برابر طبق اوزرنده بولنان کیمسه‌یه صاحب طعامك اذنی
اولمقسزین لقمه ویرمسی مکروهدر   زیرا مسافرك اول نسنه‌یی اکلی صاحب طعامك ملکی
اولمق اوزره صاحب طعامك اباحه‌سیله‌در تملیك ایله دکلدر بنابرین طعامك انی اکل
ایده‌جك مسافرك ملکی اولمسی زماننده ناسك اختلافی وقوعبولمشدر ناسدن برقوم آکل طعامی

اغزینه الەرق استهلاك وتلف ایلمسیله طعام آنك ملکی اولور دیدیلر آخر برقوم دخی آکل
طعامه مالك اولمز بلکه کندیسنك ملکی اولمق اوزره اکل ایدر دیدیلر وطعام کندیسنه
تقدیم اولنه‌رق اوکنه قونديغنده اذنه محتاج اولمز اکر اول بلده‌ده بووجهله تقدیم قلنان
طعامی اکل ایتمکله عرف وعادت جاری ایسه زیرا بوحالده عرف بلده کندیسنه اذندر وطعامده
آغزندن بر نسنه چیقاروب ینه قاب وچناغك اوزرینه قویمق وطعام اوزرنده دیشلرینی
خلاللامق مکروهدر وطعام ایدن کیمسه اللرینی اتمکله مسح ایدوب سیلاملی واتمکی خور
وذلیل طوتماملی وبرطعامی الوان طعامله قارشدرماملیدر   زیرا طبایع ناس اندن اکراه ایدر
هرنقدر کندیسنك اکامیلی وار ایسه‌ده سائرلرینه رعایتله انی یاپمیوب ترك ایتملیدر ومسافر
ایچون طعامی ذم ایتمك وصاحب طعام ایچون دخی طعامنی مدح واستحسان ایلمك واکاقیمت
تقدیر ایتمك جائز دکلدر   زیرا بوحالت دنائتدر وشووجهله روایت اولندیکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم هیچ برطعامی مدح وذم ایتمدی وصاحب طعام سائرلری طعامدن ال چکمینجه
اللرینی طعامدن چکمماملیدر انجق مسافرینك تکلیفسزلکارینی بیلدیکی حالده کلفت وتکلفی اختیار
ایتماملیدر   زیرا بوتقدیرجه حضار ومسافریندن اول طعامدن ال چکمسنده بأس یوقدر
وجمله‌سنك برلکنده ال یقامسی مستحبدر   زیرا اثرده پراکنده ومتفرق حالده بولنمیکز
الله تعالی حضرتلری سزك جماعت وجمعیتکزی تفریق ایدر دیو وارد اولمشدر   ورسول الله
صلی الله علیه وسلم تاطولمینجیه دکین لکنك اورته‌دن قالدیرلمسنی نهی ایتمشدر   واکل
ایدن کیمسه بقلا ومرجمك وبورچاق انواعندن فیك ومردمك کبی اکله شایان بولنان
نسنه‌لرك قیریلوب اوفاقلنمش دقیقیله اللرینی یقاماملیدر   وکپك ایله ال یقامق جائزدر
وآکلك ایکی خرمایی بردن آلمسی مکروهدر   زیرا صلی الله علیه وسلم بوحالدن نهی
ایلمشدر   وبعضلر دخی ایکی خرمایی بردن آلمق مکروه دکلدر   اکر آکل یالکز ایسه
ویاخود صاحب طعام ایسه دیدیلر ومسافر صاحب داره‌سندن شو درلو طعام ایسترم
دیو برنسنه‌یی ترجیح واختیار ایتماملیدر   بلکه کندیسنك اوکنه هرنه‌که قونیلور ایسه
انکله قناعت ایتملیدر   زیرا بوحالده صاحب داری کلفت وتکلفه حمل واردر   وحالبوکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم بن واتقیاء امتم تکلفدن بریلرز دیو بیورمشدر   واکر
صاحب دار مسافرك اشتهاسنی استدعا ایلر ایسه یعنی مسافرینه افندم جانکز هرنه درلو
طعام ارزو ایدر ایسه سویلیکز ممنون اولورم واول صورتله طعام حاضر
ایتدیررم دیر ایسه بوحالده مسافرك اشتیاق وارزوسی بولنان طعامی صاحب
داره ذکر وبیان ایلمسی لازمدر ومسافر ایچون هرنقدر جزئی اولور ایسه‌ده کندیسنه
ایدیلان هدیه‌یی ردی مکروهدر   اکر هدیه جهت حلالدن ایسه ومسافرك صاحب
خانه ایچون مکافات ودعاده اجتهاد واهتمامی لازمدر   وبرکیمسه‌نك طعام وشرابنه برنسنه
دوشسه اکر اول دوشن نسنه‌نك نفس سائله‌سی یعنی آقار قانی وار ایسه وزهریده اولور
ایسه وطعامده صویق بولنور ایسه اول طعام نجس اولور   واول کیمسه‌نك انی اکل
ایتمسی حرام اولور واکر طعام جامد وقورو اولور ایسه دوشن نسنه‌یی وطعامدن انك

اطرافنی قالدردیغنده باقیسنی اکل ایلمسی جائز اولور واکر دوشن نسنه نفس سائله‌سی اولمیان وآقیجی قانی بولنمیان طاقدن اولوبده زهرلیده اولور ایسه بوحالده لعینه حرمتنه مبنی اولمیوب بلکه زهر وضرریله متضرر اوله‌جغنه مبنی اول کیمسه ایچون اول طعامی اکل ایلمك حرام اولور واکر طعام وشرابه دوشن نسنه قره‌سیکك اولور ایسه اول کیمسه انی ایکی قنادی باتنجیه دکین طعامك ایچنه طالدیرر صکره چیقارر هرنقدر تلف اولور ایسه‌ده اول طعام پاکدرانی اکل ایدر زیرا رسول‌الله صلی الله علیه وسلمدن شو وجهله روایت اولندیکه سزدن بریکزك طعامنه قره‌سیکك دوشسه انی اول طعامه باتیرسون زیرا انك ایکی قنادینك بریسنده زهر وداءو بریسنده دخی شفاء واردر واول ایکی قنادینی دخی طالدیرمقله زهر ودادن صاقنور دیو بیورمشدر وصویی صوررق وامه‌رك ایچمك مستحبدر وصویی موضعندن آوجیله ویاخود قابیله آلمقسزین آغزینی صوقوب ایچمامليدر وصویی دکنه‌رك ونفس اله‌رق اوچ دفعه‌ده ایچملیدر وقاب وکاسه ایچنه صولوماملیدر واولنده بسم الله واخرنده‌ده الحمدلله دیملیدر اکل وشربك خصائلی جمله‌سنی اختصار اوزره شو وجهله بیان ایدرزکه بونلرك مجموعی اون ایکی خصلتدن عبارتدر بونلرکده دردی فرض ودردی سنت ودردی دخی آدابدر اما فرض اولانلری آکلك یدیکی نسنه‌یی نره‌دن اولدیغنی وحلال وحرامدن هانکی جهتدن بولندیغنی بیلمسی وبسمله‌ء شریفه ایله اکل ایلمسی ونائل اوله‌جغی طعامه قانع وراضی اولمسی والله تعالی حضرتلرینه حمد وشکر ایتمسیدر وسنت اولانلری طعامده صول ایاغی اوزرینه اوتورمسی واوچ پرمغیله اکل ایلمسی وپرمقلرینی یاله‌مسی وکندی اوکندن یمسیدر وآدابدن بولنانلریده لقمه‌یی کوچك آلوب چوق چیکنمك وطعامده بولنانلرك یوزلرینه آز باقق وسفره‌یه اتمك دوشه‌یوب قاتقی انك اوزرینه قومامق وطیانه‌رقدن وقارنی اوزرینه یاته‌رقدن یماملیدر ٠

﴿ غیریسنك طعامنده افطار ایتمك ﴾ برکیمسه‌نك غیریسنك طعامنده افطار ایلدیکنده اول کیمسه‌نك اول افطار ایلدیکی محلده (افطر عندکم الصائمون واکل طعامکم الابرار وتنزلت علیکم الرحمة وصلت علیکم الملائکة الحمدلله الذی اطعمنا وسقانا وجعلنا من المسلمین وهدانا من الضلالة وفضلنا علی کثیر ممن خلقنا تفضیلاً اللهم اشبع جیاع امة محمد صلی الله علیه وسلم واکس عاریها وعاف مرضاها ورد غائبها واجمع شمل اهل الدار وادر ارزاقهم واجعل دخولنا برکة وخروجنا مغفرة وآتنا فی الدنیا حسنة وفی الاخرة حسنة وقنا عذاب النار برحمتك یا ارحم الراحمین) دیملیدر ٠

﴿ حمامك ادابی ﴾ حمام بنا ایتمك وآلوب صاتمق وحمامدن کرا آلمق مکروهدر زیرا حمامده ناسك عورت یرلرینی رؤیت ومشاهده واردر وعلی ابن ابی طالب رضی الله عنه حضرتلرندن شو جهله روایت اولندیکه بیت حمام نه کوتو خانه درکه انك اهلندن حیا نزع اولنور وانده قرأن اوقونمز دیو بیورمشدر واما حمامه دخولده اولی اولان اکا داخل اولمامقدر انجق لامحاله وچاره‌سز اوله‌رق ایجاب اوزره دخول لازم کلور ایسه بوحالده اکا دخولده برباس یوقدر وعبدالله بن عمر رضی الله عنهمادن شووجهله روایت اولنورکه

انلر حمامی کریه کوررلر وانکاه معیشتك غامض ومشکل اولدیغنی تعلیلاً بیان ایدرلردی وحسن وابن سیریندن شو وجهله روایت اولنورکه انلر حمامه داخل اولمزلرایدی وعبدالله ابن امام احمد رحمهما اللهدن شووجهله روایت اولنورکه بن پدرم امام احمدك حمامه کیردیکنی اصلا کورمدم دیو بیوررلردی واکر برکیمسه‌نك حاجتی اولورده ضرورت حالی اکا دخولنی ایجاب ایتدرر ایسه بوحالده ناسك عوراتندن کوزینی یومه‌رقدن وبلینه فوته وپشتمال طوته‌رقدن اول کیمسه‌نك حمامه دخولی جائزدر واکر اول کیمسه ایچون حمامك خالی براغلمسی ممکن اولور ایسه انك کیجه زماننده ویاخود کوندزك تنهالق وقتنده دخولنده بأس یوقدر وامام احمد رحمه‌الله حضرتلری حمامه دخولدن سؤال اولندقده سائله خطاباً اکرسن حمامده بولنانلرك جمله سنك اوزرنده ازار اولدیغنی بیلور ایسه‌ك حمامه داخل اول واکر بووجهله بیلمز ایسه‌ك داخل اولمه دیو جواب ویردی وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنها رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك بیت حمام نه کوتو خانه‌درکه انده عورت ستراولنمز وصویی طاهر قیلمز دیو بیوردیغنی روایت ایلدی وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنها بنم ایچون انده احد طاغی قدر آلتون اولسه ینه عایشه حمامه دخولدن مسرور اولمز دیو بیوردی وجابر بن عبدالله رضی الله عنهما رسول‌الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه الله تعالی حضرتلرینه ایمان ایدر ایسه حمامه مئذرسز یعنی فوته وپشتمالسز داخل اولمسون دیو بیوردی دیدی وامانسوانك رجال حقنده ذکر ایلدیکمز شرائطك ومرض وحیض ونفاس کبی حاجت وعذرك وجود ووقوعی حالنده حمامه دخوللری جائز اولور زیرا ابن عمر رضی الله عنهما رسول‌الله صلی الله علیه وسلم قریباً ارض عجم سزك اوزرکزه فتح اولنور وسزلر انده برطاقم بیوت وخانه‌لر بولورسکزکه انلره حمام دینور انلره طائفهٔ رجال انجق ازار ایله داخل اولسون نسا طائفه‌سنی انلره دخولدن منع ایدکز انجق مریض ویاخود نفساء بولندقلری حالده انلرك دخولنه اذن ورخصت ویرکز دیو بیوردی دیدی وعلی رضی الله عنهدن روایت اولنان حدیث شریفه مبنی حمامه داخل اولان کیمسه انده سلام ویرماملی وقرأن دخی اوقوماملیدر ٠

﴿ هرزمانده وغسل حالنده عریان بولنمقدن نهی ﴾ ابو داودك اسناد ایله بهز بن حکیمدن انلر دخی پدرندن پدری دخی جدی رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده یارسول‌الله عوراتمزی کیملره کوسترمك وکیملردن حفظ وستر ایتمك اوزرمزه لازمدر دیدککنده سن عورتکی زوجه‌کدن وملك یمینك اولان جاریه‌کدن ماعدا هرکسدن حفظ وستر ایت جوابی صادر اولدی ینه یارسول الله قومك بعضیسی بعضیسیله بریرده بولندیغی وقتده نصل اولور دیدکنده اکر سنك استطاعه وقدرتك اولور ایسه عورتکی هیچ برکیمسه‌یه وزوجه‌که بیله کوسترمه دیو جواب صادر اولدی ینه یارسول‌الله خالی وتنها بولندیغمز زمانده نصل ایتمك کرکدر دیدکنده اوتانمقلغه الله تعالی حضرتلری جمله ناسدن احق واليقدر اول حالده دخی جناب حقدن اوتانوب عوراتکزی ستر وحفظ ایلمك لازمدر دیه‌رکدن جواب صوابك فم سعادت نبویه‌دن شوصورتله صدورینی بیان ایلدی وابوداودك اسناد ایله ابی سعیدالخدری رضی الله عنهدن انك دخی پدری رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول‌الله

صلى الله عليه وسلم اركك اركك عورت يرينه باقسون وعورت دخی دیکر عورتك عورت يرينه باقسون وبرثوب ایچنده اركك اركك وخاتوندخی خاتونه افضاومباشرت ايتمسون ديو بيورمش اولديغنی بيان ايلدی واما بركيمسه‌نك كورميه‌جكی خالی برموضعده غسل حالنده فوته وپشتمالسز غسل مكروهدر زيرا ابوداودك اسناد ايله عطادن انك دخی يعلی بن اميه رضی الله عنهدن ايلديكی روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلم ازار وسترەسز بولنديغی حالده بركيمسه‌يی غسل ايديور كورديكنده منبره صعود ايدوب الله تعالى حضرتلرينه حمد وثنادن صكره الله تعالى حضرتلری حی وستيردر ستر وحجابی سور سزلردن بركز غسل ايتدكنده عورت يرينی ستر ايتسون ديو بيورديغنی بيان ايلدی واكر غسل ايچون نهر مثللو صويه وياخود دكزه داخل اولسه برشی قوشانمقسزين وستر عورت ايتمكسزين داخل اولمسی مكروهدر زيرا صونك دخی سكانی واردر زيرجابر بن عبدالله رضی الله عنهما ايلديكی روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بلينه برشی قوشانوب ستر عورت ايتمكسزين صويه دخولدن نهی ومنع ايلديكنی بيان ايتدی وحسن رحمه اللهدن شووجهله روايت اولنديكه انلر صونك سكان ومتمكنی واردر انك سكانندن استتار بزدن دها احق واليقدر ديدی وامام احمد رحمه الله روايت اخراده فوته‌وپشتمالسز صويه طالمغه رخصت ويردی وانده كراهت اولمديغنی شووجهله بيان ايلديكه كنديسنه ايرماق كنارنده تك وتنها وياكز بولنان كيمسه‌نك ستر عورت ايتمكسزين صويه طالمسندن سؤال اولندقده انده‌بربأس يوقدر ديدی واولی واصح اولان سبقت ايتديكی وجهله بوحالك منهی بولنمسی وستر عورتك لزوميدر .

(مهر وخاتم ايدنمك وطاقنمق) ابی داود رحمه اللهك اسناد ايله انس ابن مالك رضی الله عنهدن ايلديكی روايتنده وقتاكه رسول الله صلى الله عليه وسلم بعض اعاجمه نامه يازمقلق مراد ايلديكنده يارسول الله اعاجم انجق مهر وخاتم ايله مختوم وممهور بولنان مكتوبی اوقور ديدكلرنده رسول الله صلى الله عليه وسلم كومشدن خاتم اتخاذ ايدوب انده محمد رسول الله نقش اولنمشيدی وانس رضی الله عنهدن شو وجهله روايت اولنديكه رسول الله صلى الله عليه وسلمك مهر سعادتلرينك كليسی وفصی دخی كومشدن ايدی ديدی وانس رضی الله عنهدن ديكر برروايتده رسول اللهك خاتمی كومشدن فصی دخی سياه عقيق ايدی ديدی وابوا داود اسناد ايله نافعدن انلر دخی ابن عمر رضی الله عنهمادن روايتله رسول الله صلى الله عليه وسلم التوندن خاتم اتخاذ بيوروب فصی پرمغنك ايچ طرفنده ايدی وانده محمد رسول الله نقش اولنمشيدی بونی متعاقب ناس آلتوندن مهر وخاتم ايدنديلر وقتاكه رسول الله صلى الله عليه وسلم ناسك آلتوندن مهر ايدندكلرينی كوردكنده پرمغنده اولان اول آلتون مهری چيقاروب آتدی وابداً انی طاقنمم ديو بيوردی بعده كومشدن برخاتم اتخاذ بيوروب انده محمد رسول الله نقش اولنمشيدی بعده رسول الله صلى الله عليه وسلمك دار فنادن داربقايه رحلتلری وقوعنده اول مهر رسالت حضرت نبی اكرمی ابو بكر رضی الله عنه طاقندی ابی بكر رضی الله عنهدن صكره دخی عمر رضی الله عنه

طاقندی اندن صكره دخی عثمان رضی الله عنه انی طاشيوب انلرك زمان خلافتلرنده مهر مذكور مدينهٔ منورەده بئراريس ديدكله مشهور ومتعارف اولان قويويه دوشدی وكمال دقتله اراشدرلديغی حالده بولنمق ممكن اولەمدی .

(تيمور وپرنجدن اتخاذ اولنان مهرك كراهتی) تيمور وپرنجدن مهر طاقنمق مكروهدر زيرا ابوداودك اسناد ايله عبدالله ابن بريده وانلر دخی پدری رضی الله عنهدن ايلديكی روايتنده بركيمسه يدنده پرنجدن مصنوع برمهر بولنديغی حالده رسول الله صلى الله عليه وسلمك حضور سعادتلرينه كلدی ورسول الله صلى الله عليه وسلم اول كيمسه‌يه خطاباً سندن ريح اصنام حس ايديورم ديدكارنده اول كيمسه اول مهری يدندن چيقاروب آتدی بعده ينه اول كيمسه اوزرنده تيموردن برمهر اولديغی حالده صلى الله عليه وسلمك حضور سعادتلرينه كلدی ورسول الله صلى الله عليه وسلم اكا خطاباً سنك اوزركده اهل نارك زينتنی كوريورم ديدكارنده اول كيمسه انی دخی آتوب يارسول الله مهر وخاتمی هانكی شيدن اتخاذ ايدەيم ديو ايلديكی استفتا واستفساری اوزرينه صلى الله عليه وسلم اول كيمسه‌يه مهری كومشدن اتخاذ ايله وتمام برمثقالەده واردرمه ديو بيورمش اولديغنی بيان ايلدی .

(مهری اورته وشهادت پرمقلرينه طاقمنك كراهتی) مهری اورته وشهادت پرمقلرينه طاقنمق مكروهدر زيرا شووجهله روايت اولنديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرت علی رضی الله عنهی مهری اورته وشهادت پرمقلرينه طاقمقدن نهی ايلدی .

(مختار اولان مهری صول اله وصرچه پرمغه طاقمقدر) زيرا ابودوادرحمه اللهك اسناد ايله نافعدن ونافعك دخی ابن عمر رضی الله عنهمادن ايلديكی روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلم خاتمنی صول الينه طاقنور وفصنی الينك ايچ طرفنده طوتار ايدوكنی بيان ايلدی وبوحالی سلف صالحينك اكثريسندن روايت ايلدی وبونك خلافی عادت وشعار اهل بدعتدر ومستحب اولان اشيانك صاغ ال ايله النوب صول طرفه وضع اولنمسيدر وبوحالده خاتمی وانده يازلمش بولنان اسماء وحروفی صيانت واردر وعلی رضی الله عنهدن شووجهله روايت اولنديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم خاتمی صاغ الينه طاقنور ايدی ديدی وشوبيان اوزرينه يمين ويسار مساويدر ومختار اولان قول اولدر .

(حلاواستنجانك ادابی) بركيمسه خلايه دخولی مراد ايتدكنده خاتم وحمائل وبونلرك غيريلری كبی كنديلرنده ذكرالله اولان وحق جل وعلا حضرتلرينك اسم شريفی يازيلی بولنان نسنەلری يانده طوتميوب بشقه برطرفه وضع ايتملی وخلايه داخل اولەجغنده صول اياغنی مقدم وضع ايدوب بعده صاغ اياغنی وضع ايتملی و (اعوذ بالله من الخبث والخبائث ومن الرجس والنجس الشيطان الرجيم) ديمليدر زيرا صلى الله عليه وسلمدن شووجهله روايت اولنديكه انلر خلاء ومستراح كبی قضای حاجته مخصوص موضعلرده شياطين حاضر وبنی آدمه ايصال ضرری قاصد درلر سزلر شيطان رجيمك شرندن الله تعالى حضرتلرينه استعاذه والتجا ايدكز وسزدن بركز خلايه داخل اولەجغی وقتده اعوذ بالله من الرجس النجس الخبيث الشيطان الرجيم ديمليدر ديو بيورديلر وباشی اورتيلو بولنملی وثوبنی زياده

قالدرمیوب یره یقین بولنملیدر وکندیسنه سلام ویرن کیمسه‌نك سلامنی رد ایتماملی وکندیسنه
سویلیان کیمسه‌یه جواب ویرماملی واکسررسه قلبندن الحمدلله دیملی و باشنی سمایه رفع
ایتماملی وکندیسندن وغیریسندن چیقان نسنه‌یه کولماملی وکندیسنی ناسدن اوزاق طوتملی
و بول زماننده اوزرینه برشی صچرامسون ایچون ملایم ویومشاق بریر حاضر ایتملی وعورت
یرینی برکیمسه‌یه کوسترماملیدر واکر بول ایده‌جکی موضع قتی وروزکار اوغره‌غی برمحل
اولورایسه ذکرینی یره اولاشدرر کبی یقین ایتملیدر واکر صحراده اولورایسه بول وقضای
حاجتی زماننده یوزینی وارقه‌سنی دخی قبله‌یه چویرمیوب اثرده وارد اولدیغی اوزره
یوزینی وارقه‌سنی شرق وغرب جهتنه دوندرملیدر وکونش وآیه قارشو دونماملی وطاش
اوزرینه وکرك میوه‌لی وکرك میوه‌سز اغاج آلتنه بول ایتماملیدر زیرا اغاجك کولکه سنده
اوطوریلور واندن خلقك اثوابی ملوث اولور ومیوه‌لی اغاجك دخی میوه‌سندن دوکیلوب
اکا نجاست بولاشور ویول اوزرینه ونهرك یول وکنارینه ودیوار دیبنه بول ایتماملیدر
زیرا خبرده وارد اولدیغی اوزره بوجهتلرله مستحق لعنت اوله‌جغی بدیداردر والله تعالی
حضرتلرینك اسم شریفنی تنزیه ایچون بول وغائط موضعنده قرآن تلاوتیله ویاغیری
وجهله الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایتماملیدر وبالاده ذکر اولندیغی وجهله بسم الله
وشیطاندن تعوذ اوزرینه برنسنه زیاده ایتماملیدر وبول غائطدن فارغ اولدیغنده (الحمدلله
الذی اذهب عنی الاذی وعافانی غفرانك) دیملیدر صکره اول موضعدن دیکر برپاك
موضعه چکملیدر والینه نجاست بولشمسون ویاخود بدن وکسوه‌سنه صو صچرامسون
ایچون اول بول وتقوط موضعنده استنجا ایتماملیدر صکره اول کیمسه برکره نظر ایتملیدر
اکر کندیسندن چیقان نسنه مخرجندن اطرافنه زیاده طاغلمیوب انجق عادت جاریه‌سی وجهله
طاغلمش ایسه اول کیمسه قورو برنسنه ایله استنجاایله صوایله استنجا بیننده مخیردر واکرقورو
نسنه‌یی اختیار ایدرایسه طاشی اختیار ایتملی واول طاشکده عددی اندن مقدم کندیسیله
استنجا اولنمامش اوچ طاش اولملیدر وانلردن صاغ الیله برطاش آلوب اصل ذکرینی باشنه
قدرمسح ایتدکدن وبولی تمامیله قلبی مطمئن اولسون ایچون اوکسوره‌رکدن صول الیله ذکرینی
اوچ دفعه صیغادیغندن صکره اوك طرفندن بدأایدرك استبرا ایتملی وذکرینی صول الینه آلوب
صاغ النده‌کی طاشك اوزرینه تاکه موضع مسحی قورو کورنجه‌سنه دکین سورتوب مسح ایتملی واوچ
طاشله بونی اوچ کره بومنوال اوزره ایشلملیدر واکر اوچ طاش بوله‌مزایسه برپاره‌سی و یاخود
طپراقدن معمول چناق وچوملك پارچه‌سیله ویاخود کسك تعبیر اولنان طپراغله سیلوب پاك
ایتملیدر و بونلرده بولنمدیغی وقتده هرمسحده جفافت ونشافتی وقورولق ویاشلق اثرینی
کوره‌رك یره سورملیدر وبونلری ایشلدیکی وقتده اوك طرفك حکمی ساقط اولور واستبراده
لایق اولان ذکرینی حشفه‌سی موضعندن چکمکدن احتراز ایتملیدر زیرا بوحالده بعض کره
ذکرینك قامشنده بول‌قالوب آبدستدن فارغ اولدقدن صکره خروج ایدوب آبدستی باطل
اولور بنابرین اول کیمسه حقنده ذکرینك دلیکنده بولدن برشی قالمسندن خوف اولنمسندن ناشی
استبرادن و اوکسورمکدن مقدم اوچ خطوه یعنی اوچ آدیم آتمقلغی مشروع قلنمشدر اما

دبرینی استنجا وتطهیرده اول کیمسه طاشی صول الیله آلوب مخرجنك اوك طرفندن
تا آرد طرفنه دکین مسح ایدوب صکره اول طاشی آتملی بعده ایکنجی طاشی الوب انکله
مخرجنك آرقه طرفندن باشلایوب تا اوك طرفنه دکین مسح ایدوب اول طاشیده آتملی بعده
اوچنجی طاشی آلوب مخرجنك اطرافنی دور ایتدیره‌رك سیلوب آنیده آتملیدر و بوحالده
دبر ومقعد حقنده استنجانك جمیع اجزاسی حاصل اولمش اولور واکر بونلر ایله‌ده پاك اولمز
ایسه یعنی الك صکره‌کی طاشك اوزرنده یاشلق کورر ایسه طاشلری بشه دکین زیاده ایتملی
واکر بونلر ایله‌ده پاك وتمیز اولمز ایسه یدی‌یه وطقوزه دکین تك اوله‌رقدن طاشی زیاده
ایتملیدر واکر بر ویاخود ایکی طاش ایله پاك اولور ایسه ینه اوچه دکین طاشی زیاده
ایتملیدر زیرا بوبابده شرع شریف بووجهله وارد اولمشدر وطاش ایله استنجا ایچون بشقه
برصورت دخی ذکر اولنورکه طاشی صول الیله آلوب مقعدك صاغ جانبنك اوك طرفنه
وضع ایدوب تا آردینه‌دکین چکملی صکره صول طرفنه دوندروب تاباشلادیغی موضعه کلنجه‌یه
دکین چکملی واندن صکره بشقه طاش آلوب مخرجك صول جانبنك اوك طرفنه وضع ایدرك
اولکی حالك عکسنه اوله‌رق چکملی صکره دخی بشقه بر طاش آلوب انکله مخرجك
اورطه‌سنی سیلملیدر و بونلرك کلیسیده جائزدر واثرده شووجهله وارد اولدیکه برکیمسه
اعرابدن بعض صحابه‌یه مخاصمه ایدرکدن بن سنی قضای حاجتك اصولنی لایقلی وکوزل
بیلورسك ظن ایتمام دیدیکنده صحابهٔ مشار الیه (بلی وابیك) دیه‌رکدن کندیسنك قضای
حاجتك اصولنی معرفتده دخی حاذق وکامل اولدیغنی بیان ایتدیکنده اول کیمسه بکا انی وصف
وبیان ایله دیمسیله مشار الیه ایراق یره یعنی خالی محله کیدرم وکسیك وطاشلری صایارم
ویاوشان دینلان اوتك آرقه‌سنه طوریرم وروزکار اسن طرفه آرقه‌می دونه‌رم وکیکك
اوطوردیغی کبی چومه‌لوب اوطوریرم ودوه‌قوشی کبی مقعدمی یردن یوکسك طوته‌رم دیدی .

(صو ایله استنجا) صو ایله استنجانك بالاده ذکر ایلدیکمز وجهله استبرا واوکسورکدن
واوچ دفعه ذکرینی صیغه‌یوب بول ارتق قالمدیغنه قلبی مطمئن اولدقدن صکره صول الیله
ذکرینی طوتوب صاغ الیله صودوکه‌رك یدی کره ذکرینی یقاملیدر مدینهٔ منوره فقهاسی
ذکری طوارك ممه‌سنه تشبیه ایتمشلردرکه کشی انی هر دفعه چکدکجه برشیئك
خروجندن خالی اولماز و اکا صو دوکلدکده بول منقطع اولور و دبری استنجایه
صول الیله مباشرت ایدوب صویی صاغ الیله بربرینی متعاقب دوکملی ودبرینی
جزئیجه کوشتملی ویدیله مخرجنی پاك اولدیغنه تایقین حاصل اولنجه‌یه دکین
تمیزلملیدر واستنجا ایدن کیمسه‌یه بول ونجاست مخرجلرینك ایچ جهتلرینی غسل لازم کلمز
زیرا بونلرك ایچ جهتلری شرعاً معفو بولنان حالاتدندر ومجرد یللنمسی ایچون دخی استنجا
لازم کلمز واستنجانك هم طاش وهمده صو ایکیسنی جمعله ایدلمسی افضلدر واکر یالکز
طاش ایله استنجا اوزرینه اقتصار ایدر ایسه کافیدر لکن صو استعمالیده اولیدر زیرا
شو وجهله دینمشدرکه برکیمسه صو ایله استنجا ایتدیکی وقتده اکا شیطان عارض ومسلط
اولور بنابرین شعرادن برقوم صو ایله استنجا ایتمزلر چونکه کلام بوسببله انلرك

خاطرلرینه کلور بوحال ایسه سیئه و یرامزلقدن عبارتدر مردارلغك ورائحهٔ کریههنك انتاج ایدهجکی کلام بد انجامدن الله تعالی حضرتلرینه استعاذه ایلرز .

(نجاستك انتشاری) نجاست ذکرك سنت موضعنه ودبرك ایکی یاننه طاغیلوب یایلدیغی وقتده انی تطهیرده صودن غیریسی کافی دکلدر زیرا بوحالده نجاست محل رخصتدن خروج ایدوب فخذ وصدر وبونلرك غیریلری کبی بدن واعضانك باقی موضعلرندهکی نجاست کبی اولمشدر بونلرایسه انجق صوایله زائل اولور .

(کندیسیله استنجا جائز اولان نسنهنك صفتی) کندیسیله استنجا جائز اولان نسنه قوری وپاك وپاك ایدیجی اولملیدر وطعام مقولهسی وعلف دواب کبی ینهجك نسنهلردن اولماملی و برغیریسنك طاشی وصویی اولمق کبی اول نسنه مستنجی ایچون حرام اولماملیدر وآت وقاطر واشك ترسیله وکمیك ایله استنجا جائز دکلدر زیرا بونلر طائفهٔ جنك طعام وغدالرندندرلر وسیاه باجیق وصرچه والدن صیریلور صیرنجق اوفاق چاقل طاشی کبی یاپشقان و بولاشدیروب پاك وتمیز ایتمیان نسنهلر ایله استنجا جائز دکلدر .

(استنجانك وجوبی) ریح و یلدن ماعدا غائط ونجس وقورد وکوچرك طاش وقان وایرین وقیل کبی سبیلیندن یعنی اوکدن وارقهدن چیقان نسنهلرك کافهسی ایچون استنجا ایتمك واجب اولور وذکردن خروج ایدن بش شیدر « اولکیسی » بولدر « ایکنجیسی » مذیدرکه لذت عندنده واو یناشمق زماننده ومشتهی برکیمسنهیی کوردیکی واکدیغی انده خروج ایدن رقیق و بیاض برصودر و بومذینك استنجا جهتنجه حکمی بولك حکمی کبی واندن زیاده اولهرق ذکر وخایهلرك دخی یقانمسی لزومیدر زیرا منینك ماءفحل اولدیغی وصاحبنك ذکر وخایهلرینی یقامسیله ونماز ایچون ابدست آلمسیله امر اولندیغی بیان بیورلمشدر « اوچنجیسی » ودیدرکه بولك عقبنده ذکردن خروج ایدن اقچه برصودر انك حکمی فقط بولك حکمی کبیدر « دردنجیسی » منیدرکه احتلام ویاخود جماعدن لذت کبرانك حصولی زماننده دفق وشهوتله خروج ایدن بیاض برصودر وبعضاده رجلك قوتی زماننده منی صاری اولور و بعضا دخی کثرت جماع وقتنده قرمزی اولور و بعض کرهده بنیه وقوتك ضعفیتی هنگامنده رقیق واینجه اولور ومنینك خمیرقوقوسی کبی قوقوسی واردرکه انکله بیلنور ومنینك موجبی جمیع بدنی غسلدر وخاتون کشیلرك منیسی رقیق وصاریدر « بشنجیسی » ریحدرکه دبردن خروج ایتدیکی کبی نادراً اوکدنده خروج ایدر .

(جنابتدن غسلك کیفیتی) غسلك کیفیتی ایکی نوعدر بریسی کیفیت کامله ودیکری دخی کیفیت مجزئه وکافیهدر کیفیت کامله غسل ایدهجك کیمسه حدث اکبرك ویاخود جنابتك رفع وازالهسنی قصد ونیت واعتقاد ایتمکدر واکر قصد ونیتنی اعتقاد قلبیله برابر لساناً دخی سویلر ایسه افضلدر وصویی الهجغنده بسمله ایله آلملی وایکی اللرینی اوچ کره یوملی واوزرنده کریه کوردیکی نسنهیی یعنی نجاستی یقاملی و یالکز ایاقلری غسلنی تأخیر ایدرك کاملاً ابدست الملی واوچ کره باشنه صودوکوب صاچلرینك دیبلرینی لایقیله ایصلتملی وصاغ جانبندن باشلایهرق وسائر جسدینه اوچ کره صودوکهرك ایکی

اللریله بدنی و بدننك و بدنندهکی دریلرینك بوکلم یرلرینی بربری اردنجه اوغملی وانلرك اوزرنده صویك حصولی وهر جزئنه اصابت ووصولی تحقق ایتملیدر زیرا صلی الله علیه وسلم صاچلرکزك ارالرینی هلالیوب قارشدرکز وجلد ودریکزك طیشنی پاك ایدیکز زیرا هر بر قیلك التنده حالت جنابت واردر دیو بیوردی صکره موضع غسلدن دیکر طرفه چکیلهرك ایکی آیاقلرینی یوملیدر واکر غسل اثناسنده ابدستنی بوزان نسنهلردن سالم اولدی ایسه اول کیمسه ایچون اول غسلك طهارتیله نماز قیلمق جائز اولور زیرا بزاول غسل ایله کرك کوچك وکرك بیوك حدثلرك جمیعاً رفعیله حکم ایدرز واکر اثنای غسلده ابدستنی بوزان نسنهلردن سالم وخالی اولمدیسه نماز ایچون آیروجه ابدست آلمسی لازم کلور و بوکیفیت غسلك اصل وحقیقتی عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن روایت اولنان کیفیتدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم جنابتدن غسلی مراد ایتدکلرنده ایکی اللرینی اوچ کره یقار صکره صویی صاغ الیله آلوب صولنه دوکر صکره اوچ کره آغزینه و بورننه صو ویرر و یوزینی اوچ وایکی قوللرینی دخی اوچ کره یقار صکره اوچ دفعه باشنه صو دوکر صکره غسل ایدر وغسل موضعندن چیقدیغنده ایکی ایاقلرینی یقارلر ایدی وغسلده مجزئه وکافیه دینلان کیفیت ابتدا عورت یرینی یقامق ونیت ایتمك وبسم الله دیمك ومضمضه واستنشاق ایله برابر غسلی جمیع بدننه تعمیم ایتمکدر زیرا مضمضه واستنشاق طهارت کبراده یعنی غسلده واجبدرلر وابدستده ایسه ایکی روایت واردر اصح اولان ابدستده دخی غسلده اولدیغی کبی مضمضه واستنشاقك وجوبیدر و بوصورتله یعنی مجزئه وکافیه صورتیله غسل ایله غاسل ایچون نماز قیلمق جائز دکلدر انجق بوصورتدهکی نیتنده غاسل غسل ایله برابر ابدستی دخی نیت ایدرسه نمازی جائز اولور و بوحالده افعال وضوئك بقیهسی نیت سببیله غسلده داخل اولور و بووجهله نیت بولنمدیغی وقتده اول کیمسه ایچون ابدست بولنمامش اولدیغندن نمازی صحیح اولمز زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم (لاصلاة لمن لاوضوءله) دیو بیورمش وابدستی اولمیانك نمازی دخی اولمدیغی بیان ایلمشدر اما بالاده بیان اولنان کیفیت کامله بونك خلافنهدر زیرا انده غاسل تماماً وکاملاً ابدست المشدر وغسلده صویی استعمالده اسراف ایتمك مستحب دکلدر وصویی استعمالده عدالت کوسترمك یعنی صویی وسط حال اوزره قوللانمق مندوب ومستحسندر وغسل ووضوئك تمامیٔ احکامنی اجرا ایله برابر صویی قلت واداره ایله قوللانمق سرف واسرافله استعمالدن اولیدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك بررطل وثلث رطل اعتبار اولنان برمد ایله یعنی یوز یتمش اوچ درهم و بردرهمك ثلثی مقداری صو ایله ابدست آلدیغی ودرت مد اعتبار اولنان برصاغ ایله یعنی بیك قرق درهم مقداری صو ایله دخی اغتسال بیوردقلری روایت اولنمشدر .

(اعضایی غسل ایدرکن اوقونمسی مستحب اولان دعالر) ابدست الان کیمسه پاك وپاکیزه اولهرق یونمقدن فارغ اولدیغنده (اللهم نق قلبی من الشك والنفاق وحصن فرجی من الفواحش) دیملیدر وکذا بسمله چکهجکنده (اعوذ بك من همزات الشیاطین واعوذ بك

رب ان يحضرون) ديمليدر وايكى اللرينى غسل ايدركن (اللهم انى اسئلك اليمن والبركة
واعوذ بك من الشوم والهلكت) ديمليدر واغزينه صو ويرر ايكن (اللهم اعنى على تلاوة
القرأن كتابك وكثرة الذكرلك) ديمليدر وبرونه صو ويرر ايكن (اللهم اوجدنى رايحة
الجنـة وانت عنى راضى) ديمليدر و برونى ايچنـده اولان نسنه‌يى نفسيله اخراجنده
(اللهم انى اعوذ بك من روائح النار ومن سـوء الدار) ديمليدر ويوزينى يقـاركن (اللهم
بيض وجهى يوم تبيض وجوه اوليائك ولاتسود وجهى يوم تسود وجوه اعدائك) ديمليدر
وصاغ قولنى يقار ايكن (اللهم أتنى كتابى بيمينى وحاسبنى حساباً يسيراً) ديمليدر وصول
قولنى يقـار ايكن (اللهم انى اعوذ بك ان تؤتينى كتـابى بشمـال اومن ظهرى) ديمليدر
وباشـنى مسح ايدر ايكن (اللهم غشـنى برحمتك وانزل على من بركاتك واظلنى تحت ظل
عرشـك يوم لاظل الاظلك) ديمليدر وقولاقلرينى مسح ايدركن (اللهم اجعلنى من الذين
يستمعون القول فيتبعون احسنه اللهم اسمعنى منادى الجنة مع الابرار) ديمليدر وبيوننى مسح
ايدركن (اللهم فك رقبتى من النـار واعوذ بك من السلاسـل والاغلال) ديمليدر وصاغ
اياغنى غسل ايدركن (اللهم ثبت قدمى على الصراط مع اقدام المؤمنين) ديمليدر وصول
اياغنى غسل ايدركـن (اللهم انى اعوذ بك ان تزل قدمى عن الصراط يوم تزل اقدام
المنـافقين) ديمليدر ومتوضئ ابدسـتدن فارغ اولديغنـده باشـنى كوكه قالديروب صكره
(اشهد ان لااله الاالله وحده لاشريك له واشهد ان محمداً عبده ورسوله سبحانك وبحمدك
لااله الا انت عملت سـوأ وظلمت نفسى اسـتغفرك واسـئلك التوبة فاغفرلى وتب على انك
انت التواب الرحيم اللهم اجعلنى من التوابين واجعلنى من المتطهرين واجعلنى صبورا شكورا
واجعلنى اذكرك واسبحك بكرة واصيلا) ديمليدر و بو بيان اولنان دعالرى ذكر اولنديغى
وجهله اوقومق مستحبدر .

﴿ لباسك آدابى ﴾ لباس درت نوع اوزره‌در « اولكيسى » هرمكلف اوزرينه حرامدر
« ايكنجيسى » دخى بعض شخصه حرام وبعضيسـنه دكلدر « اوچنجيسى » مكروهدر
« دردنجيسى » مباحدر « بشنجيسى » متنزه عنهدركه نفسى قبـايحه نسبت اولنمسون ايچون
اجتناب اولنه‌جق لباسدر اما هرمكلف اوزرينه حرام اولان لباس لباس مغصوبدر و بعض
شخصه حرام و بعضيسنه دخى حرام اولميان لباس خالص ايپكدن منسوج لباسدركه قادينلر
ايچون مباحدر وحدبلوغه ايرشمش اولان اركك‌لر ايچون حرامدر وبونك اوفق چوجقلره
كيدرلمسنك مباح اولوب اولمامسـنده ايكى روايت واردر واركككلرك بالغلر ايچون مشركين
ايله قتال وجهادده حرير لبـاس كيملرنده دخى ايكى روايت واردر واما مكروه اولان كبر
وعجب حالنه واردره‌جق درجه‌ده ثوبى اوزاتمقدر وكذا ايپك وپاموق ايله منسوج اولوب
نصف نصفه وياخود ايكيسندن بريسى زياده ويانقصان اولديغى بيلنه‌ميان لباس دخى مكروهدر
وكنديسـنى قبايحه نسبت اولنمسون ايچون اجتناب اولنه‌جق لباس بلده‌سى خلقنك وقوم
وعشيرتنك عادتلرندن خروج ايدرك بين الناس كنديسنك مشتهر اوله‌جغى برلباسى كيمكدر لايق
اولان بلده‌سى خلقنك وقوم و عشـيرتنك كيدكلرى كبى لبـاس كيمكدر وآنلره مبـاينت

(ومخالفتده)

ومخالفتده بولنماملیدر تاكه كنديسى ناس اراسنده مشار بالبنان اولوب غيبت اولنمسون وخلقى
كنديسنى غيبته حملنه سبب اولوب اثم غيبتده آنلره شريك اولمسون .

﴿ اداب لباسده ديكر ايكى قسم ﴾ و بزم ايچون اداب لباسده آخر ايكى قسم واردركه آنك
بريسى واجب بريسيده مندوبدر اما واجب اولان قسمده ايكى نوعـدركه بريسى حق اللهه
راجع وديكرى دخى خاصةً انسـانك كنـدى حقنه عائددر حق اللهه راجع اولان بالاده
تعرى بحثنده ذكر وبيان ايلديكمز وجهله عورت محلنى خلقك نظرندن ستر ايتمكدر وانسانك
كندى حقنه عائد بولنان دخى انسـانك لباسيله حرارت و برودتدن وانواع مضراتدن توقى
واجتناب ايلمسيدر وبووجهله اجتناب وتوقى انسـان اوزرينه واجبدر وتركى جائز دكلدر
زيرا بوصورتله لباسى تركده اتلاف نفسه عون واعانه واردر بوايسه حرامدر واما مندوب
اولان دخى ايكى نوع اوزره‌در آنلردن برنجيسى حق اللهه راجعـدر و اوده بيراملرده
وجمعه كونلرنده و بونلرك غيريلرى كبى مجمع نامـده بولنديغى زمانده رداء و قفتـان كيمسى
وكنديسنك ثياب جميله‌دن عارى بولنمسيدر ايكنجيسى مخلوقين حقنه عائددركه اوده بينلرنجه
صاحبنك مروتنه نقيصه ويرميه‌جك وحقارت ايراث ايتميه‌جك انواع ثياب جميله ايله بينلرنده
تجمل وتزين ايلمليدر واقتعاط يعنى چكه‌سى التندن طولاشديرمقسزين باشه دلبند صارمق
مكروهدر وچكه‌سى آلتندن كتوررك صارمق مستحبدر وعربك ذى وزينتنه مخالف اولان
واعجام واتراكك زينتلرينه مشـابه بولنان هرنسـنه مكروهدر واوزون اتككى لباس كيمك
مكروهدر زيرا اثرده شو وجهله وارد اولديكه رسول الله صلى الله عليه وسلم مسلم اولان
كيمسه‌نك ازارى ساق وبالديرينك نصفنه دكيندر وطپوقلرينه يقين اولانده اثم وكناه يوقدر
وازارى طپوقلرينك اسفلنده بولنان كيمسـه نارده‌در ديو بيوردى وابوداودك اسـناد ايله
ابى سـعيد الخدرى رضى الله عنهدن روايت ايلديكى حديث شريفده رسـول الله صلى الله
عليه وسلمك بركيمسه تكبراً ازارينى جر ايدوب سوركلسه اول كيمسه‌يه الله تعالى حضرتلرى نظر
رحمتله نظر ايتمز ديو بيورديغى بيان ايلمشـدر ونمازده اشتمال صماء دخى مكروهدر اشتمـال
صمـاء اعرابك بوروندكلرى كبى احرامى صـاغ جانبندن صول قولنك وصول اوموزينـك
اوزرندن كتوروب بعده ارقه‌دن صول قولنـك وصول اوموزينـك اوزندن آتمقله تماماً
بورينوب اللرينى چيقاره‌جق برموضع بولنمامقدن عبارتدر وسـدل دخى مكروهدر وسدل
ردا وقفتانك وسطنى باشنه قويوب باقيسنى ارقه‌سنه صارقتمقدن عبارتدر وبو ايسه يهودك
ايشيدر واحتياء دخى مكروهدر احتباء اوتوروب وديزلرينى كوكسنه ضم ايدرك ديكوب
بردلبندى ارقه‌سـندن وقولتقلرى آلتندن ديزلرى اوزرينه كتوروب ايكى اوجنى باغلايوب
طيانور كبى اوتورمقدن عبارتدر انجق بواحتبانك مكروهيتى باغلنان نسـنه‌نك آلتنده سـتر
عورت ايده‌جك ثوب بولنمديغى تقديرجه‌در واكر آلتنـده برثوب وار ايسـه بونده بأس
يوقدر ونمازده آغزينه ياشمق طوتوب بورننى اورتمك مكروهدر ورجالك نسـوانك زى
وزينتنه ونسوانك دخى رجالك زى وزينتنه تشبيهى مكروهدر زيرا رسول الله صلى الله عليه
وسلم بونى بويله ايدنه لعنت ايتمش وآنى عذاب الهى ايله تحذير وتخويف ايلمشدر ونمازده

اینجکلرینی دیکوب دیبنی یره قویه‌رق چوملوب اوتورمق مکروهدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بو وجهله اوتور شك کلبك اوتورشنه شبیه اولدیغی ومصلینك اندن نهی اولنمش ایدوکنی بیان ایلمشدر وایچنده بدن کورینه‌جك مقدار اینجه ورقیق ثوب کیمك مکروهدر واکر اول ثوب بدن انك عورت یری کورینور ایسه وانی عن قصد کیمش ایسه اول کیمسه فاسق عد اولنور تکم عن قصداً عورت محلنی آچان کیمسه‌نك فاسق عد اولندیغی کبی و بودرلو لباس ایچنده اول کیمسه‌نك نمازی صحیح اولمز وشرعشریف رسول الله صلی الله علیه وسلمك سراویل یعنی ایچ طونی نصف کسوه‌در ورجال حقنده آکدوا قوادر ۰ قول شریفیله سراویلی مدح ایلدی وسراویلك پاچه‌لرینك ککش ایتمك مکروهدر وصیق وطار اولمسی اولی واحبدر ۰ زیرا سراویلك پاچه‌لرینك طار اولمسی عورت محلنی زیاده ستر ایدر وشو وجهله روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بر خاتونه تصادف ایدوب سراویلی پاچه‌سی یوقارویه چکیلوب عقبنده ینه دوشدیکنی مشاهده بیوردقلرنده اول خاتوندن یوزینی دوندروب (اللهم اغفر للمسرولات) دیه‌رکدن امت اجابتی نسوانك سراویل کینلری ایچون دعا ایدوب انلرك کناهلرینك مغفرت اولنمسنی وقصور وکسورلرینك مستور طوتلمسنی جناب حقدن نیاز ایلمشدر وبعض احادیثده دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمك ککش واوزون اولوب پاچه‌لری لابسنك ایاقلری اوزرینه دوکیلان سراویلی کریه کوردیکی بیان بیورلمشدر ولباسك الك افضلی سایر اولانیدر وثیابك افضل الوانی بیاضی اولاندر ۰ زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم سزك الك خیرلو ثیابکز بیاض اولانیدر دیو بیورمشدر ۰ وحدیث اخرده دخی بیاض کیمکه ملازمت ومداومت ایدکز و بیاض دیریلرکزه کیدرکز وموتاکزی دخی بیاض بز ایله کفنلیکز دیو بیورمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن شو وجهله روایت اولنورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم اثوابکزدن بیاضی لابس اولیکز زیرا بیاض ثیاب سزك ثیابکزك اخیری واطهر واحسنیدر وموتاکزی ثیاب بیاضله تکفین ایدکز وسزك سورمه‌لریکزك خیرلوسی اثمد دنیلان سرمه طاشیدرکه بصره جلاویرر ونور عینی زیاده لشدرر وکرپیك قیلنی بتورر دیو بیورمشدر ۰

《نومك ادابی》 اویومق مراد ایدن کیمسه ایچون قربه‌سنك اغزینی باغلامق ویاخود صوقابنك اوزرینی اورتمك وشمع وسراجنی سویندرمك وقپوسنی قپامق واغزینی قوقوته‌جق نسنه‌لر یمش ایسه حشرات کندیسنه قصد ایتمسون ایچون اغزینی یقامق وبسم الله دیه‌رکدن الله تعالی حضرتلرینك اسم شریفنی ذکر ایتمك بعده ابوداودك سعید بن عبیده‌یه اسناد ایله روایت ایلدیکی اتی الذکر (اللهم انی اسلمت وجهی الیك) کلماتنی اخرینه دکین اوقومق مستحبدر ۰ سعید بن عبیده شو وجهله بیان ایلدیکه بکا براء بن عازب رضی الله عنهما انبا واخبار ایلدی ودیدیکه یابراء سن یاته‌جق محلکه کله‌جککده نماز ایچون ابدست آلورکبی ابدست الوب بعده یتاغکده صاغ جانبك اوزرینه یاتوب (اللهم انی اسلمت وجهی الیك وفوضت امری الیك والجأت ظهری الیك رغبة ورهبة الیك لاملجأ ولامنجا منك الا الیك

(امنت)

امنت بکتابك الذی انزلت وبنبیك الذی ارسلت) کلماتنی اوقو دیو بیوردی دیدی واکر سن کلمات مذکوره‌یی اوقودیغك حالده فوت اولور ایسه‌ك فطرت اسلامیه اوزره فوت اولورسك وکلمات مذکوره‌یی الك صوك سوزك قیلمش اولورسك دیدی و براء بن عازب شووجهله دیدیکه بن یارسول الله ذات رسالتپناهکز دخی کلمات مذکوره‌یی ذکر ایدوب (برسولك الذی ارسلت) دیرمیسکز دیدکده جناب رسول الله صلی الله علیه وسلم (لا) یعنی (برسولك الذی) دیمم بلکه (وبنبیك الذی ارسلت) دیرم دیو بیوردی واول کیمسه‌نك نومی خبرده وارد اولدیغی اوزره قبرده اوله‌جغی وجهله قبله‌یه متوجه اوله‌رق صاغ جانبی اوزرینه اولملیدر واکر اول کیمسه سماوات وارضك ملکوتنی متفکر بولندیغی حالده ارقه‌سی اوزرینه اویور ایسه انده بأس یوقدر واول کیمسه‌نك یوزی اوزرینه قپانوب اویومسی مکروهدر واویویان کیمسه منامده کندیسنی ازعاج ایده‌جك برمعنی کورر ایسه اول معنانك شرندن الله تعالی حضرتلرینه استعاذه ایدوب وصول جانبنه اوچ کره اوفلیوب (اللهم ارزقنی خیر رؤیای واکفنی شرها) دیملیدر واکر جنب حالنده دکل ایسه ایت الکرسی‌یی وقل هوالله احدی ومعوذتینی اوقوملیدر ورؤیاسنی انجق علم تعبیره واقف اولان وکندیسنك محبی بولنان برعالم ویاحکیم برکیمسه‌یه سویلملیدر واضغاث واحلام قبیلندن اوله‌رق کورمش اولدیغی رؤیای کاذبه‌سنی هیچ برکیمسه‌یه سویلمملیدر زیرا شیطان انکچون تمثل ایدوب برطاقم قاریشق نسنه‌لری اکا ارائه ایلمشدر وابی قتاده رضی عنهدن شووجهله روایت اولندیکه بن رسول الله صلی الله علیه وسلمی ایشتدم رؤیای صادقه الله تعالی حضرتلرندن ورؤیای کاذبه شیطاندندر سزلردن برکز منامده کریه کوردیککز برمعنایی کوردیکی وقتده صول طرفنه اوچ دفعه اوفله‌سون بعده اول رؤیانك شرندن الله تعالی حضرتلرینه استعاذه ایلسون بوحالده اول رؤیانك اکا برمضرتی طوقنمز دیو بیوردی دیدی وابی هریره رضی الله عنهدن شو وجهله روایت اولندیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم صباح نمازندن فارغ اولدقلرنده اصحابنه خطاباً بوکیجه سزلردن رؤیا کورن برکیمسه وارمیدر بندن صکره اخبار نبوتدن برنسنه باقی قالمز انجق رؤیای صالحه باقیدر دیو بیوررلردی دیدی وعبادة بن صامت رضی الله عنهك روایت ایلدیکی حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك مؤمن اولان کیمسه‌نك رؤیاسی اجزای عالم نبوتك قرق التی جزئندن برجزئیدر دیو بیوردیغی بیان ایدلمشدر واول کیمسه اویقودن اویانوب منزلندن طشره چیقمقلغی مراد ایلدیکنده شعبینك امام سلمه رضی الله عنهادن روایت ایلدیکی حدیث شریفده وارد اولان کلمات آتیة الذکری ذکر ایتملیدر ام سلمه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم بنم منزلمدن هردفعه چیقدیغی زمانده سمت سمایه نظر ایدوب (اللهم انی اعوذبك ان اضل اواضل اوازل اوازل اواظلم اواظلم اواجهل اواجهل اویجهل علی) دیر ایدی دیدی وصباح واخشامه دخولنده معوذتین ایله برابر قل هوالله احد سوره‌سنی اوقوملیدر و بونکله برابر (اللهم بك نصبح وبك نمسی وبك نحیا وبك نموت) دیو رسول الله صلی الله علیه وسلمك ایلدیکی دعا ایله دعا ایتملیدر وصباحده

واليك النشور واخشامده دخی واليك المصير لفظلرينی زياده ايتمليدر و بونكله برابر (اللهم
اجعلنی من اعظم عبادك عندك نصيبا فی كل خير تقسمه فی هذاليوم وفيما بعده من نور تهدی به
اورحمة تنشرها اورزقا تبسطه اوضرتكشفه اوذنب تغفره اوشدة تدفعها اوفتنة تصرفها
اومعافات تمن بها برحمتك انك علی كل شیء قدير) كلماتنی دخی اوقوملیدر ومسجده دخول
مراد ايتديكنده صاغ اياغنی تقديم ايدوب صول اياغنی تأخير ايتملی و (بسم الله السلام علی
رسول الله صلی الله عليه وسلم اللهم صل علی محمد وعلی آل محمد واغفرلی ذنوبی وافتح لی
ابواب رحمتك) ديمليدر ومسجد ايچنده بولنان كيمسه يه سلام ويرمليدر واكر مسجد ايچنده
كيمسه يوغيسه السلام علينا من ربنا عز وجل ديمليدر ومسجده دخولنده ايكی ركعت نماز
قلمينجه اوتورماملیدر بعده ايستر ايسه مسجددن چيقار وياخود الله تعالی حضرتلرينك ذكريله
مشغول اوله رقدن وياخود امور دنيادن لسانه هيچ برشی كتورميه ركدن صمت وسكوت
اوزره اوتورملیدر ومسجده چوق كلام سويلماملی انجق ضروری كنديسنه لابد ولازم
اولان سوزی سويلمليدر واكر نماز وقتی كيرمش ايسه سنت وفرضی جماعتله قيلمليدر
ونمازدن فارغ اولوب مسجددن چيقمغی مراد ايتدكنده صول اياغنی تقديم ايدوب صاغ
اياغنی تأخير ايتملی و (بسم الله السلام علی رسول الله صلی الله عليه وسلم اللهم صل علی محمد
وعلی آل محمد واغفرلی ذنوبی وافتح لی ابواب فضلك) ديمليدر واول كيمسه ايچون هر نمازك
نهايتنده اوتوز اوچ كره سبحان الله واوتوز اوچ كره دخی الحمد لله ديمك واوتوز اوچ كره ده
تكبير ايتمك ويوزی (لا اله الا الله وحده لاشريك له له الملك وله الحمد وهو علی كل شیء قدير)
ايله ختم وتمام ايتمك مستحبدر ودائما پاك وطاهر وابدستلی بولنمغه مداومت كوسترمك
مستحبدر زيرا انس بن مالك رضی الله عنهدن روايت اولنان حديث شريفده رسول الله
صلی الله عليه وسلم عمرنده طهارته ملازمت ومداومت ايله وكيجه وكوندزده قدرت وطاقتك
يتديكی مقدار نماز قيل حفظه ملكلری سكا محبت ايدرلر وقوشلق نمازی قيل زيرا قوشلق
نمازی صلاة اوابيندر وخانه كه داخل اولديغنده اهل بيتك اوزرينه سلام وير سنك خير
بيتك وبركتك زياده اولور ومسلمينك اختيارينه توقير وصغيرينه رحم وشفقت ايله جنتده
بكا رفيق ويولداش اولورسك ديو بيورمشدر وبو حديث شريف پك چوق ادابی جمع
ايلمشدر ٠

(منزله دخول وحلالدن كسب ووحدت) بر كيمسه منزلنه دخولی مراد ايتدكده
اوكسورمكسزين داخل اولماملیدر و (السلام علينا من ربنا) ديمليدر وبعض اخبارده
شووجهله وارد اولديكه بر كيمسه منزلندن خروجی مراد ايتدكنده الله تعالی حضرتلری
انك قپوسنه ايكی ملك مؤكل قيلر واول ملكلر انك مالنی واهل وعيالنی محافظه ايدرلر وابليس
لعين دخی انك قپوسنه مرده عونه سندن يتمش شيطان مؤكل قيلر اول كيمسه خانه سی قپوسنه
يقين كلديكنده اكر كسب طيبله دونوب كلمش ايسه اول ايكی ملك يارب بو كيمسه يی امورنده
موفق ايله ديرلر واوكسورديكی وقتده شيطانلر كيزلنورلر وبو حالده ذكر اولنان ايكی
ملكك بريسی اول كيمسه نك صاغنده وديكری صولنده قائم اولور وقپويی آچوب بسم الله

ديدكنده شيطانلر كيدرلر وكنديسيله برابر اول ايكی ملك ايچرويه كيررلر وانك ايچون
منزلنده اولان هرشيئی تحسين وتزيين ايدرلر وليلی ونهاری معيشتنی اكا كوزل كوسترزلر
واول مؤمن كيمسه اوتورديغی وقتده ذكر اولنان ملكلر انك باشی اوجنده طوررلر واول
كيمسه كيجه سنده وكوندزنده منزلنده بولنديغی مدتجه اكر اكل ايدر ايسه طيب اوله رق اكل
ايدر وايچر ايسه طيب وخوش اوله رق ايچر وطيب نفسله حضور وصفا كسب ايدر
واكر بيان اولنان حالاتدن برشی ايشلمز ايسه اندن ذكر اولنان ملكلر كيدرلر وشياطين
انكله برابر ايچرويه داخل اولورلر ومنزلنده اولان هرخصوصی انك نظرنده قبيح وچيركين
كوسترزلر واهل وعيالندن كريه وكوتو كورديكی سوزی اكا ايشتديررلر وتا كه انكله اهل بيتی
بيننده انك دينی افساد ايده جك حالاتك وقوعنه دكين سعی ايدرلر واكر اول كيمسه بكار وغير
متأهل ايسه انك اوزرينه اويقو وكسل وفتور القا ايدرلر واكر اويور ايسه جيفه ولاشه كبی
اويور واكر اوطورير ايسه نفس خبيثنك ارزوسيله ونفع وفائده سز تمنيسيله اوطورير
وشياطين انك طعام وشرابنی ونومنی افساد ايدرلر اما كسب حلال ابوهريره رضی الله عنهدن
شووجهله روايت اولنديكه رسول الله صلی الله عليه وسلم بر كيمسه ديلنمكدن عفت وپرهيز ايتمك
واهل وعيالنك انفاق واداره سنه سعی ايتمك وجار وقرينه ايولك ايتمك ايچون دنياده مال
حلالی طلب ايلسه اول كيمسه يوم قيامتده يوزی آيك اون دردی كبی اولديغی حالده قبرندن
قالقوب موقع حشره كلور وبر كيمسه دنياده مال حلالی اظهار فخر وكبر وريا ايچون طلب
ايلسه اول كيمسه يوم قيامتده الله تعالی حضرتلری كنديسندن راضی وخشنود اولمديغی
حالده حضور الهی يه كيدر ديو بيوردی ديدی وثابت البنانی رحمه اللهدن شو وجهله روايت
اولنديكه عاقبت اون نسنه ده در بونلردن طقوزی طلب معيشتده وبريسی دخی عبادتده در
ديدی وجابر بن عبدالله رضی الله عنهما رسول الله صلی الله عليه وسلم بر كيمسه كندی نفسی
اوزرينه سائللكدن بر نسنه فتح ايلديكنده الله تعالی حضرتلری انك اوزرينه فقر وضرورتدن
بر قپو آچار وانك احتياج وضرورتنی ارتار وبر كيمسه جر وسؤالدن پرهيز ايلسه اول
كيمسه يه الله تعالی حضرتلری عفت احسان ايدر وبر كيمسه كنديسنی غنی واحتياجسز
كوسترسه الله تعالی حضرتلری اول كيمسه يی مغنی قيلر واحتياجدن بری ايدر وسزدن
بريكزك برايب آلوب شو واديده حطب جمع ايدوب صكره چارشويه كتوروب بر مد
خرمايه بيع ايتمكلكی سزك ايچون ناسدن بر نسنه ديلنمكدن خيرلودر كرك ناس ويرسونلر
وكركسه ويرمسونلر ديو بيوردی وديكر روايتده بر كيمسه كندی اوزرينه ديلنجيلكدن بر قپو
آچسه الله تعالی حضرتلری انك اوزرينه فقردن يتمش قپو آچار ديو بيورمشدر ورسول الله
صلی الله عليه وسلمدن شووجهله روايت اولنديكه الله تعالی حضرتلری اولاد وعيال صاحبی
اولان وصنعت وحرفت اهلی بولنان هر مؤمنی سور ودنيا وآخرت عملنده دخی بولنمیوب
صحيح وسالم اولديغی حالده بطالتله بوش بوشنه وقت كچورن كيمسه يی سومز ديو
بيورمشلردر وشو وجهله روايت اولنديكه حضرت داود صلی الله عليه وسلم كسبنك
كندی يدی ومحضا عرق جبينيله اولمسنی جناب حقدن نياز ايتديكنده الله تعالی حضرتلری

انك يدنده تيمورى موم وخمير مثللو لين وملايم ايلمش اولمسيله اندن زره ياپوب بيع ايدردى وانك ثمنيله كنديسنى وعيالنى اعاشه ايدردى وداود نبى اللهك اوغلى سليمان عليهما السلام يا ربى بندن مقدم هيچ بر كيمسه‌يه ويرمديكك وبندن صكره دخى انك مثلنى براحده ويرميه‌جكك بر ملك وسلطنتى بكا عنايت واحسان بيوردك اكر سكا شكر وثناده قصور وكسور ايدرسه‌م بندن دها زياده سكا شكر ايدر بر قوللكى بكا كوستر ديديكنده صوب حقدن يا سليمان جوع وعطشنى سد ومنع ايتمك وعورت محللنى ستر ايلمك و بكا عبادت ايتمك ايچون كندى يدى وكديمنيله اكتسابه سعى ايدن كيمسه‌سندن بكا دها زياده شاكردر ديو وحى الهى صادر اولنجه سليمان عليه السلام يا ربى كندى يدمله كسب وكارى بكا نصيب ايله ديو دركاه قاضى الحاجاتدن نياز ايلديكنده جبريل عليه السلام كلوب كنديسنه خرما يپراغندن زنبيل اورمكى تعليم ايلدى والك اول خرما يپراغندن زنبيل ياپان سليمان عليه السلامدر وبعض حكما طرفندن دين ودنيا انجق درت نسنه ايله قائم اولور انلرده علماء وامرا وغزات واهل كسب وتجارتدر ديديكى روايت اولنمشدر بونلردن امراء راعى و چوبانلردركه خلقى كودوب حمايه ومحافظه‌لرى التنده طوتارلر وعلماء ورثهٔ انبيادركه خلقى طريق اخرته ارشاد ودلالت ايدرلر وناسده انلره اقتدا ايدرلر وغزات يراوزرنده حقك جنود وعسكريدرلركه انلر ايله جناب حق كفارى قلع وقمع ايدر واما اهل كسب وتجارت اولان كيمسه‌لر الله تعالى حضرتلرينك امينلريدركه مصالح خلق وعمارت ارض انلر ايله حاصل اولور امدى رعات وراعيلر قوردلر اولديغى وقتده اغنامى كيملر حفظ ايدر وعلماء علمى ترك ايدوب امور دنيا ايله مشغول بولندقلرى وقتده خلق كيمه اقتدا ايدر وغزات اسب واتلرينه اظهار فخر وكبر ايچون بندكارى وطمع ايچون راه جهاده چيقدقلرنده نه زمانده وهانكى صورتله عدويه ظفر بولورلر وكسب وتجارت صاحبى اولانلر ناسه خيانت ايتدكلرنده ناس انلردن نه كيفيتله امين اولورلر وتاجرده اوچ خصلت اولمديغى وقتده اول تاجر دنيا واخرتده فقير اولور بونلردن اولكيسى اول تاجرك لسانك كذب ويلاندن وقبيح وباطل كلامدن وحلف ويميندن احتراز وپرهيز اوزره بولنمقلغيدر ايكنجيسى جار وقرينه حقد وحسددن قلبنك پاك وصافى اولمقلغيدر اوچنجيسى كنديسنك اوچ خصلتك يعنى جمعه وجماعاتك وكيجه وكوندزك بعض زماننده طلب علمك محافظه‌سنده بولنمقلغى وحقك رضاسنى غيرى نسنه‌لر اوزرينه ترجيح واختيار ايتمكلكيدر اى تاجرسنك ايچون كسب حرامدن احتراز واجتناب اوزره بولنمق لازمدر زيرا بر كيمسه خبيث بر نسنه‌يى كسب ايدوب واندن اكلى مراد ايدوب بسم الله ديديكنده شيطان اكا اكل ايله سنك انى كسبكده بنده سنكله برابر ايدم سندن مفارقت ايتمم بنده سنكله برابر اكل ايدرم زيرا بن سنك شريك واورتاغنم دير ايدوكى روايت اولنمشدر وشيطان حرامدن كسب ايدن كيمسه‌نك شريكيدر نته‌كيم آيت جليله‌ده (وشاركهم فى الاموال والاولاد) وارد اولمشدر واموالدن مراد مال حرامدر واولاددن مراد اولاد زنادر ديو تفسير شريفده ذكر وبيان قلنمشدر وابن مسعود رضى الله عنهدن شو وجهله روايت اولنديكه رسول الله صلى الله

عليه وسلم بر كيمسه‌نك حرامدن كسب ايدوب اندن تصدق وخرج وصرف وانفاق ايلديكى وكنديسندن صكره‌يه ترك ايلديكى نسنه اول كيمسه‌نك كنديسنى نار سعيره ايصال ايده‌جك زاد وذخيره‌سى وآزغيدر ديو بيورمشدر ديدى والحاصل حرامدن صاقنان كيمسه انجق كنديسنك لحمنه ودمنه شفقت ومرحمتى اولان كيمسه‌در ومؤمنك دينى انك لحم ودميدر ومؤمن اولان كيمسه حرامدن واهل حرامدن اجتناب اوزره بولنسون وانلر ايله مجالست ومصاحبتده بولنمسون وكسب حرام ايله حاصل اولان طعامى اكل ايتمسون وبر كيمسه‌يى حرامه دلالت ايلمسون واكر بر كيمسه‌يى حرامه دلالت ايدر ايسه اول كيمسه‌يه اول حرامده شريك اولور ودين وعبادتك قوامى وامر آخرتك استكمالى محرماتدن اجتناب واحتراز ايله‌در اما وحدت وعزلت حقنده رسول الله صلى الله عليه وسلمدن شو وجهله روايت اولنديكه سز عزلته ملازمت ومداومت ايديكز زيرا عزلت عبادتدر ديو بيوردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم مؤمن كامل خانه‌سنده اوطورمغه ملازمت ومداومت ايدندر ديو بيوردى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم ناسك افضلى عزلت ووحدتى اختيار ايدوب كندى شرينى ناسدن منع ايدن كمسنه‌در ديو بيوردى وبعض روايتده دخى رسول الله صلى الله عليه وسلم غريب دينك حفظيچون فرارى ووحدت وعزلتى اختيار ايدن كيمسه‌در ديدى وبعض سلفدن شو وجهله روايت اولنديكه بشر حافى عليه رحمة الهادى شو زمان صمت وسكوتى اختيار ايده‌جك وبيوته ملازمت كوستره‌جك زماندر ديدى وشو وجهله روايت اولنديكه سعيد بن ابى وقاص رضى الله عنه عقيق نام موضعده بر قصرده عزلت ووحدتى وتك وتنها بولنمغى اختيار ايله اسواق ناسى ومجالس اخوان ويارانى ترك ايلديكنده اسواق ناسى لغويات وكلمات باطله ايله وانلرك مجلسلرينى دخى لهو ولعبيات ايله مملو كوردم وشو موضعده انزوا وعزلت ايله عافيتى بولدم ديدى وهيب بن الورد رحمه الله ناس ايله اللى سنه مخالطت ايتدم بندن ظهور ايدن زله وعيبى ستر ايتمش وغضبه كلديكنده اندن امين اولديغم بر كيمسه‌يه تصادف ايتمدم وانلرك هر بريسنى نفسلرى هواسنه تابع وراكب بولدم ديدى وشعبى رحمه اللهدن شو وجهله روايت اولنديكه ناس بر چوق زمان دين سببيله معاشرت ايتديلر ايدى دين كيتدى صكره مروت واجراى انسانيتله معاشرت ايتديلردى مروت دخى كيتدى صكره حيا وحجابله معاشرت ايتديلردى اورطه‌لقدن حيا وحجاب دخى كيتدى صكره رغبت ورهبت وبر بريندن اعراض ايتمك وقورقق ايله معاشرت ايتديلر وظن ايدرمكه بوندنصكره قريب زمانده بوندن دها اشدى وقوعبولور ديدى وحكم عبادت اون جزؤدر طقوزى صمت وسكوتده وبريسى عزلتده‌در وبن نفسمده صمت وسكوته مواظبت كوستردم اول طقوز جزؤ عبادت بكا ميسر اولمدى صكره عزلتى اختيار ايلديكمده طقوز جزئى كندم ايچون جمع ايلدم ديدى وانسان ايچون قبرى تفكردن دها زياده وعظ ونصيحت وكتابدن زياده انس والفت ايده‌جك ووحدت وعزلتدن زياده سلامت بخش اوله‌جق بشقه بر نسنه يوقدر دير ايدى وبشر بن الحرث رحمه الله علمى طلب انجق دنيادن قاچمق وصاقنمق ايچوندر يوقسه كنديسيله دنيايى جلب وطلب ايچون دكلدر ديدى وعايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن شو وجهله روايت اولنديكه رسول الله

صلی الله علیه وسلمه یارسول الله بزم جلساء ورفقامزدن هانکیسی خیرلودر دیو سؤال اولندقده کندیسنی رؤیت سزه الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایتدیرن وانك علمی آخرتی خاطرکزه کتورن ونطقی علمکزی زیاده ایدن رفیق ومصاحبکز خیرلودر دیو بیوردی دیدی وحضرت عیسی علیه السلام حواریونه خطاباً یامعشر الحواریون ارباب معاصی یه بغض ایله الله تعالی حضرتلرینه کندیکزی سودریکز وانلردن تباعد ومجانبتله الله تعالی حضرتلرینه تقرب ایدیکز وارباب معاصی یه سخط وغضبله الله تعالی حضرتلرینك رضاسنی طلب ایدیکز واکر سزك ایچون اختلاط لابد ولامحاله لازم ایسه علماء ایله اختلاط ایدیکز دیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم علما ایله مجالست عبادتدر دیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم قلبك ایله تفکره وجسدك ایله تصبره وعینك ایله بکایه ملازمت ومواظبت ایله ویارینکی رزقك ایچون غم وغصه چکمه زیرا یارینکی رزقك ایچون غم وغصه چکمك سنك ایچون اوزریکه یازیله جق خطیئه‌در ومسجدلره ملازمت ایله زیرا مداومتله بیت اللهی معمور ایدنلر انجق الله تعالی حضرتلرینه قریب اولنلردر دیو بیوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه مساجد وجوامعه چوق کیدر ایسه مستغفر برمؤمن قرنداشنه ومنتظر اولدیغی بررحمته وکندیسنی هدایته دلالت ایده‌جك وکوتولکدن صرف ومنع ایده‌جك برکلمه یه وبیلدیکی برمسئله وعلمه اصابت ایدر ومحبة وخشیة کناهلرینی ترك ایدر دیدی وبر کیمسه ناسدن ممکن مرتبه عزلت ایتسه اول کیمسه ایچون شرع شریفده جمعه وجماعتدن اعتزاله مساعده ورخصت یوقدر وانك ایچون بعضاً دخی اولسه جمعه وجماعتی ترك جائز دکلدر واول کیمسه جمعه‌یی ترکی اوزرینه مداومت سببیله تکفیر اولنور زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه من غیر عذر جمعه نمازینی اوچ دفعه ترك ایلسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌نك قلبی اوزرینه مهر وضع ایدر دیو بیوردی وجابر رضی الله عنهك روایت ایلدیکی حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلم ای اصحابم معلومکز اولسونکه الله تعالی حضرتلری بنم شو مقاممده شو شهرمده وشو عاممده سزك اوزریکزه قیامته دکین جمعه نمازینی فرض قیلدی برکسه جمعه نمازینی استخفافاً ویاخود فرضیتنی جحد وانکار ایله ترك ایلسه کرك انك امامی عادل وکرکسه جائر اولسون الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌نك پراکنده ومتفرق امورینی جمع ایتمز وانك امور وخصوصنی اتمام واکمال ایلمز آکاه ومتنبه اولکزکه اول کیمسه‌نك تا توبه ایدنجه‌یه دکین صلاتی وزکاتی وحجی وصومی مقبول دکلدر اکر توبه ایدر ایسه الله تعالی حضرتلری انك توبه‌سنی قبول ایدر زیرا جمعه‌یی ترکده الله تعالی حضرتلری طرفندن اولان منادی‌یی استهانت واستخفاف واردر واول منادی الله تعالی حضرتلرینك (یاایها الذین آمنوا اذا نودی للصلاة من یوم الجمعة فاسعوا الی ذکر الله) قول شریفیدر وبرکیمسه الله تعالی حضرتلرینه ومنادیسنه استهانت ایلسه اول کیمسه تکفیر اولنور وانك اوزرینه توبه وتجدید اسلام لازم کلور واکر توبه ایدر ایسه توبه‌سی مقبول اولور الحاصل شرع شریفك مباح قلدیغی عذرك غیریله جمعه نمازینی ترك جائز دکلدر نتکم ناسدن مجانبت ایت ناسك طاعنی وجمعه نمازینك تارکی اولمدیغك حالده

دیمشدر مؤمن اولان کیمسه کندیسنه امر دینده معین ونصیر اوله‌جق کیمسه‌دن ماعدا قدرتی تعلق ایتدیکی مقدارجه ناسدن عزلته جهد وسعی ایتملیدر زیرا کذب ودروغ وفسق وفجور وقتل نفس وقطع مال کبی فضایحدن هر بریسی انجق ایکی کشی بیننده اولور وبونلردن سلامت ایسه عزلت حالنده حاصل اولور .

(سفر وصحبتك ادابی) برکیمسه سفر ویاحج ویاغزایی ویاخود برخانه‌دن دیکر خانه‌یه نقل وتحولی ویاخود طلب حاجتی مراد ایتدکنده اولا ایکی رکعت نماز قیلوب صکره حاجتنی طلب ایتملیدر اما سفره کیده‌جکنده ایکی رکعتك باشنده (اللهم بلغ بلاغا مبلغ خیر ومغفرة منك ورضواناً بیدك الخیر وانت علی کل شیء قدیر اللهم انت الصاحب فی السفر والخلیفة فی الاهل والمال والولد اللهم هون علینا السفر واطو عنا البعد اللهم انی اعوذ بك من وعثاء السفر وکآبة المنقلب وسوء المنظر فی الاهل والولد والمال) دیملیدر وسفرینك پنجشنبه ویاخود جمعه ایرتسی ویاخود بازار ایرتسی کونی صباحنده اولمسیچون تحریده بولنملیدر وحیوانی اوزرینه بندکنده (سبحان الذی سخر لنا هذا وما کناله مقرنین وانا الی ربنا لمنقلبون) دیملیدر وسفردن رجوعنده ایکی رکعت نماز قیلوب آیبون تائبون عابدون حامدون دیملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمك بو وجهله ایشلدیکی روایت اولنمشدر وبر جماعتله سفره چیقدیغنده انلرك قائد ورئیسی اوله‌جق وایلرولرنده کیده‌جك انلرك ایچنده بشقه آدم بولندیغی حالده اول جماعتك قائد ورئیسی واوکارنده کیدیجیسی اولمامليدر وشورایه اینك وبورایه قونك دیو انلره امر واشارت ایتماملیدر وبو حالدخی اول خدمتی ادا وایفایه کافی بشقه کیمسه بولندیغی تقدیرجه‌در وصمت وسکوته وحسن صحبته واخوان ویارانی ویولداشلری حقنده زیاده منفعت اوله‌جق نسنه‌یه مواظبت ومداومت کوسترملیدر واثنای طریقده قیل وقالدن حذر اوزره بولنملیدر ویرتجی حیوانلرك وحیاتك مأواسی اولان یول وصو اوزرینه اینماملیدر بلکه جزئی اوزاجق برمحله اینملیدر ولایق اولان انك سفری لسان معرفت اوزره اولوب اوصاف مذمومه‌دن صفات حمیده‌یه چیقملیدر واتقاسنی وزهد وورعنی تصحیح ایله نفسی هواسندن فارغ اولوب مولاسی رضاسنی طلبی اختیار ایتملیدر وبرکیمسه بلده‌سندن سفری مراد ایتدکنده آنك اوزرینه اولا واجب اولان خصماسنی واناسی وباباسنی واجداد وخالاتدن بونلرك حکمنده اولانلرینی ارضا وخشنود ایتملیدر ومدت سفرنده عیال واولادیچون انلری کوروب کوزه‌ده‌جك برکیمسه تعیین ایتملیدر ویاخود عیال واولادینی دخی برابر آلوب کیتملیدر وسفری مراد ایدن کیمسه ایچون لایق اولان انك سفرینك حجه کیتمك ویاخود نبی الله صلی الله علیه وسلمی ویاخود برشیخی ویاخود مواضع شریفه‌دن برموضعی زیارت ایتمك کبی طاعاتدن برطاعت ایچون اولمسیدر ویاخود انك سفرینك تجارته کیتمك کبی ویاخود عبادات خمسك یعنی کندیسنه اوکرنمسی فرض اولان صوم وصلاة وحج وزکات وکلمهٔ شهادتك علومی احکامنی بیلدکدن صکره تحصیلی مباح اولان وکندیسنده فضل ومزیت بولنان سائر علومی تحصیلیچون سفر مباح اولمسیدر بعضلر سائر علومی تحصیل فرض کفایه‌در دیدیلر واول کیمسه‌یه لایق

اولان مدت سفرنده رفقا و یولداشلریله هرشیده حسن خلق ومدارا ایله ولج وعناد ومخالفت وجدالی ترکله معاشرت وانس والفت ایتملیدر وسفر حالنده رفیق و یولداشلرینك خدمتیله مشغول اولملیدر وضرورت مس ایتمکسزین برکیمسه‌یی استخدام ایتماملیدر وسفرنده دائما طهارت اوزره بولنمغه جهد وغیرت ایتملیدر ٠

﴿اما اداب صحبت﴾ رفیقی یوریلوب برمحلده طوردیغی وقتده انکله برابر طورمق وصوصادیغی زمانده اکا صو ویرمك وغملی زمانده اکارفقله معامله ایتمك وغضبه کلدیکی زمانده اکا مدارا ایتمك واو یودیغی وقتده کرك کندیسنی وکرك یوکنی حفظ ایتمك وزاد وذخیره‌سی جزئی اولدیغی وقتده انی نفسی اوزرینه ترجیح ایتمك وکندیسنه ظهور ایده جك نعمته ووقوعبوله جق فتوحاته انی شریك ایدوب اکا منفرداً تصرف ایلمامك وارقداشندن سرینی کتم ایتمامك وارقداشنك سرینی فاش ایتمامك واکا انجق حسن صورتله مظاهرت ومعاونت ایلمك وانی غیبت ایدن کیمسه‌نك غیبت ومذمتنی رد ایتمك ورفیقلری عندنده انك ذکرینی کوزل ایلمك ورفیقلری یاننده انی تعییب ایلمامك واندن رفیقلرینه شکایت ایتمامك واذا وجفاسی وقوعنده اکا صبر وتحمل ایتمك ومشاوره ایلدیکنده اکانصیحت ایتمك ورفیق کندیسندن قدر ومنزلت جهتیله اعلا وبالااولورایسه‌ده انك اسمنی و بلده‌سنی ونسبنی سؤال ایتمك وهرنقدر کندیسی متبوع ومقتدابه ایسه‌ده رفیقلرینه بن سزه تابعم دیه‌رکدن انلره تابعیت کوسترمك وکندیسنك تابعنه وخدمه وخدمتکارینه نفسنجه اولان عیوبی توبیخ وتعنیف طریقیله سویلیوب بلکه نصیحت طریقیله ایضاح ایتمك اداب صحبتدندر وسفرحالنده بولنان کیمسه لایق اولان اینه‌جکی برقوناقده ویاخود اوطوره‌جغی ویاخود اویویه‌جغی برمکانده (اعوذبالله وبکلماته التامات التی لایجاوز هن برولافاجر باسماء الله الحسنی کلها ماعلمت منها ومالم اعلم من شرماخلق وذرأ وبرأ ومن شرماینزل من السماء ومایعرج فیها ومن شر ماذرأ فی الارض ومن شر مایخرج منها ومن فتنة اللیل والنهار ومن طارق اللیل والنهار الاطارقاً یطرق منك بخیر یاارحم الراحمین ومن کل دابة ربی آخذ بناصیتها ان ربی علی صراط مستقیم) دیه‌رکدن هرقورقدیغی شیدن استعاذه ایتملیدر و بندیکی حیوانده چاك بولندرماملیدر زیرا صلی الله علیه وسلم هرچاکده شیطان واردر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم کندیلرنده چاك بولنان رفقایه ملکلر مصاحبت ایتمزلر دیو بیوردی وحال سفرنده یاننده عصا بولندرمق واندن خالی اولمامغه جهد وغیرت ایتمك مستحبدر زیرا میمون بن مهران بن عباس رضی الله عنهمانك عصا قوللانمق انبیانك سنتی ومؤمنینك علامتیدر دیو بیوردیغنی روایت ایلدی وحسن بصری رحمه الله عصاده التی خصلت واردر دیدی وعصا طاشیمق سنت انبیادر وعصا صالحینك زی وزینتیدر وکلب وحیه و بونلرك غیریلری مثللو اعدا اوزرینه سلاحدر وضعفا ایچون عون ونصرتدر ومنافقینه رغمدر وحسناتده زیاده‌لکدر دیو جمله‌سنی تعداد ایلدی وبرمؤمنك یاننده عصا اولدیغی وقتده اندن شیطان فرار ایدر ومنافق وفاجر اکا خشوع وتواضع ایلر ونماز قیلدیغی وقتده عصا انك قبله‌سی اولور ویورلدیغنده اکا قوت اولور دینلدی و بونلردن

(ماعدا)

ماعدا عصاده پك چوق منافع واردر نته‌کیم الله تعالی حضرتلری موسی علیه السلامك قصه‌سنده (هی عصای اتوکاء علیها واهش بها علی غنمی ولی فیها مأرب اخری) بیوردی ٠

﴿حیوان وکوله مقوله‌سنك خایه‌سنی چیقارمق جائز اولمدیغی﴾ حیوان وکوله‌یی انه‌مك وخایه‌سنی چیقارمق جائز دکلدر حربك وابی طالبك روایتنده امام احمدك بونك اوزرینه نص وتصریحی وقوعبولمشدر وابو طالبك امام احمددن نقل وروایتنه مبنی بونده دخی داغ ونشان اورمق جائز دکلدر زیرا ابی هریره رضی الله عنهك روایت ایلدیکی حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بهائم وحیواناتدن هرنسل صاحبنك خایه‌سنك چیقارلمسنی نهی بیوردیغی بیان ایلمشدر وانس بن مالك رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوزه داغ ونشان اورمقدن نهی ایلدیکنی وقولاغه داغ ونشان قونمسنه رخصت ومساعده ویردیکنی بیان ایلمشدر واکر بهائمه سائر حیواناتله قارشدیغنده بیلنمسی ایچون علامت ونشان وضعی لابد ایسه وجه ویوزینك غیری اویلق واورکج کبی موضعلرینه داغ ونشان ایدلمسی جائزدر ٠

﴿کریه ونایاك اولان نسنه‌لردن برشیئك مساجدده ایشلنمسی جائز اولمدیغی﴾ مسجدده ترزیلك ایتمك واایاق قابی دیکمك وآلیش ویریش ایتمك وبونلره مماثل ومشابه نسنه‌لری ایشلمك مکروهدر ومسجدده رفع اصوات مکروهدر انجق ذکرالله ایله اولان رفع اصواتك کراهتی یوقدر ومسجدده توکورمك دخی مکروهدر وانك کفارتی توکوردیکنی قالدرمسی ودفن ایدوب کومه‌سیدر ومساجدی نقش ونکار وکوزل قوقولی نسنه ایله زینتلمك مکروهدر ومساجدی کرج وچامور ایله صیوامقده بأس یوقدر ومساجدی بیت ومقام اتخاذ ایتمك مکروهدر انجق غریب ومعتکفك مساجدی بیت ومقام اتخاذ ایلملری مکروه دکلدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم ثقیف وبنی عبد قیسك سفیر وادملرینی مسجده قوندردی ومسجدده سخف وقبحدن ومسلمینی ذم وهجودن خالی اولان شعر وقصائدی اوقومقده بأس یوقدر واولی اولان مسجدده شعر وقصائدك اوقونمامسیدر اما انجق اول شعر وقصائد مسلمینه رقت ویره‌جك وذکر وطاعته شوق وغیرتنی زیاده ایده‌جك وجناب حقدن خوف وخشیتندن ناشی کندیسنی اغلاته‌جق قبیلدن اولور ایسه بوحالده اندن چوق اوقومق جائز اولور بوندنخی اولی وافضل اولان قرأن اوقومقدر زیرا مساجد وجوامع ذکرالله ونماز ایچون وضع اولنمشدر لایق اولان ذکرالله ایله نمازك غیریسنك انده حلال اولمامسیدر ومسجدك طپراغنی بشقه یره نقل ایتمك مکروهدر واما مسجدده حاصل اولان مزبله وسوپرندی‌یی اندن چیقارمق مستحبدر وانده زیاده فضیلت واردر ورسول الله صلی الله علیه وسلم انلری مسجددن چیقارمق حورعین ایچون مهردر دیدی وصبیان ومجانینه مسجده دخوله رخصت ویرمك مکروهدر وجنب اولان کیمسه‌نك مسجددن عبور ومرورنده بأس یوقدر وحیضلی خاتون مسجده دخولدن منع اولنور زیرا بوحال ایله مسجدی عدم تلویثنه امنیت حاصل اولمز وضرورت ایجاب ایتدیردیکی حالده جنبك ابدست آلوب تاغسله قادراولنجه‌یه دکین

مسجدده اکلنمسی جائز اولور واولی اولان جنبك ابدست ایله برابر جنابت ایچون تیمم ایتمکلکیدر وکذا جنب اولان کیمسه مسجدك قیوسندن بشقه برمحلده صو بوله‌مدیغی وقتده اولی اولان قیو یه وارمقلق ایچون تیمم ایدوب قیویه وصولنده غسل ایتملیدر ٠

(اصوات وآوازلر) لهویات وملاهیـدن عاری وبری اوله‌رق نغمات ایله اوقنان اشـعار ایکی نوعدر بریسی مباح ودیکری حرامدر مباح اولان کندیسـنده سخف اولمیـان یعنی مألسز بولنمیـان وحرام اولان دخی بیأل بولنان اشـعاردر واما لهو یات وملاهی‌یه منضم اولان اشعار کرك سخفدن خالی اولسون وکرکسه سخفه مقارن بولنسون ممنوع وحرامدر انجق سخفه قرین اولدیغی و برطاقم صاچه صپان سـوزلردن عبارت بولندیغی حالده کندیسـنده ایکی جهتله حرمت وممنوعیت حاصل اولمش اولور وقرأن کریمی اغانیٔ مطربه‌نك اصواتنه شبیه الحانله اوقومق مکروهدر زیرا بومقوله قرائتده غالباً کلامی تجوید واصولندن اخراج واطاله‌سی لازم کلان موضعده بعض حروفی همز واسقاط ومقصوری اطاله وممدودی قصر ایتمك کبی برچوق محاذیر واردر بونلر ایسه شان فرقانه تعظیم وتنزیهی مخلدر وقرآن کریمك ثمره‌سی الله تعالی حضرتلرندن خوف وخشیت وموعظه‌لرینی سمـاعله تخویف وتحـذیر و براهین وقصص وامثـالیله عبرت آلوب متنبه اولمق والله تعالی حضرتلرینك وعدینه رغبت وتشوقدر بوحال ایسه طیب سماعله زائل اولور والله تعـالی حضرتلری نظم جلیلنده (انما المؤمنون الذین اذا ذکرالله وجلت قلوبهم واذا تلیت علیهم ایاته زادتهم ایماناً وعلی ربهم یتوکلون) و(افلا یتدبرون القرأن) و (افلا یتدبروا ایاته) و (اذا سمعوا ماانزل الی الرسول تری اعینهم تفیض من الدمع مما عرفوا من الحق) دیو بیورمشدر والحان مطربه ایسه منوال مشروح اوزره بیان اولنان ثمراتی اقتطافه حائلدر بنابرین مکروه قلنمشدر ومصحف شریفی یانته الەرق اهل حرب ایله سفره کیتمك جائز دکلدر و بوعدم جواز ایسه اهل حرب مصحف شریفی اندن آلوبده استخفاف وحرمتسزلك کوسترمسونلر ایچوندر واجنبیه کنج خاتونلرك اصوات وصدالرینی دکلمك جائز دکلدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم تسبیح رجال ایچون وتصفیق دخی نسا ایچوندر یعنی اثنای صلاتده کندیلرینه برعارضه‌نك حدوثنده ویاخود نماز قیلار ایکن اوکارندن کچن برکمسنه‌یی دفع ومنعی مراد ایلدکارنده کندیلرینك نمازده بولندقلرینی اعلام ویاخود اوکارندن کچه‌جك اولان کیمسـنه‌یی منع ایچون ارککلر سبحان الله دیسـونلر وقادینلر دخی تصفیق ایتسونلر یعنی اللرینی اوتدرسونلردیو بیورمشدر وقادینلرك ایسه نمازده سبحان الله دمیوبده اللرینی اوتدرملری سسلری حرام اولدیغندن انلرك صوت وصدالرینی آخر کمسـنه ایشتمسون ایچوندر نمازده قادینلرك سبحان الله دیو ایده‌جکلری تسبیحی بیله استماعه مساغ اولمیجه عشاقه ومعشوقینك اوصاف وصفاتنی ومیل ومحبتك دقایق ونکاتنی حاوی وطبایعی تهییج وتحریك ایله صوب محارمه تسویق ایده‌جك حالات مشتهیاتی محتوی اولان واجنبیه خاتونلر طرفندن اوقنان اشعار وغزلیاتی ایشیدوب دکلمك نصل جائز اوله‌بیلور واکر برقائل بن اصوات اجنبیاتی برحال ومعـانی اوزره دکلرمکه آنکله عندالله سـلامتده اولورم دیر ایسـه بز آنی تکذیب ایدرز زیرا شرعشریف بومثللو حال ومعـانی ایله وغیری صورتله دکلمك بیننی تفریق

(ایتمامشدر)

ایتمامشـدر واکر بووجهله دکلمك جائز اولسه ایدی انبیا ایچون جائزاولوردی واکر حال ومعانی اوزه دکلمك عذر اولسـه ایدی مغنیه‌یی دکلمك کندیسـنه شوق وطرب ویرمز دیو ادعا ایدن کیمسه نك مغنیه‌یی دکلسـنه وکندیسنه مسکرات سکر ویرمز دیو ادعا ایدن کیمسه ایچون آنك مسکراتی شرب ایلسـنه جواز ویرمه‌مز لازم کلوردی و برکیمسـه بنم عادتم هرنه‌زمان شرب خمر ایدر ایسه‌م حرامدن منع اولنورم دیسـه شرب خمر اکا مباح اولمز و برکیمسـه بنم عادتم کنج اوغلانلری واجنبیه خاتونلری کوردیکم وانلر ایله خلوت اولدیغم وقتـده انلرك حسننـدن عبرت آلوب متنبه اولورم دیسـه آنك ایچون بو کلامی سویلمك جائز دکلدر بلکه بز اکا بومثللو سـوزك ترکی واجبدر ومحرماتك غیریله عبرت آلوب متنبه اولمق لازمدر بوحال طریق حقه‌انتساب وسلوك ادعاسیله حرامی ارتکابی مراد ایدوب هوای نفسانیه‌لرینه سـوار اولانلرك طریق ومسـلکیدر بز انلره سـلام ویرمیز والتفـات دخی ایلمیز دیرز الله تعـالی حضرتلری نظم جلیلنـده (قل للمؤمنین یغضوا من ابصارهم ویحفظوا فروجهم وذلك ازکی لهم) بیورمشدر و برکیمسه اجنبیات ومحرماته نظر ازکاردر دیر ایسه اول کیمسه قرأن عظیم الشانی مکذب اولور وخصال واخلاق ومحاسننی تعداد ایدرکدن میت اوزرینه اغلایوب صـاغو صاغمق دخی مکروهدر انجق اخلاق ومحاسننی تعداد ایتمکسزین اغلامق مکروه دکلدر ٠

(حیواندن قتلی مباح اولوب اولمیان) برکیمسه منزلنده یلانلردن برشی کورسه اول کیمسـه اول یلانه اوچ دفعه اعلان ایتملیدر وبواعلان اوزرینه کیتمیوبده ینه میدانده کورینورسه آنی قتل ایتملیدر واما صحرالرده کوریلان حیاتك من غیر اعلان قتلی جائزدر وکذا ابتر دینلان قویروغی قیصه یلانی وارقه‌سنده سیاه خطی اولان ویاخود ایکی کوزلری مابیننده ایکی سیاه قیلی بولنان وذوالطفیتین تسمیه قلنان حیهٔ خبیثه‌یی اعلانسز قتل جائزدر وایذان واعلانك صفتی یـلانه خطاباً سـلامتله کچ کیت بزه اذیت ویرمه دیملیدر زیرا اثرده شووجهله وارد اولدیکه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن خانه‌لر ایچنده کوریلان یلانلردن سؤال اولندیغنده سزمساکن ومنازلکز ایچنده یلانلاردن برشی کوردیککزده اکا خطاباً نوح علیه السلامك وسلیمان علیه السلامك سزك اوزرکزه الدیغی عهدی سزه بیان واخبار ایدرم دیکز واکر کیتمیوبده میدانده طورر ایسـه آنلری قتل ایدکز دیو بیوردی وابن مسعود رضی الله عنهدن روایت اولنان حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك حیاتك کلیسنی قتل ایدك و برکیمسه حیاتك کین وانتقامندن خوف ایدر ایسـه اول کیمسه بندن دکلدر دیو بیورمش اولدیغی بیان ایدلمشدر وسالمك عبدالله بن عمر رضی الله عنهمادن روایت ایلدیکی حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك حیاتی وذوالطفیتین وابتر دینلان یلانلری قتل ایدیکز زیرا کوزك نورینی محو وازاله‌وحملی اسقاط ایدرلر دیو بیوریغی بیان ایدلمشدر وسالم رضی الله عنه عبدالله رضی الله عنهك هر بولدیغی حیه‌یی قتل ایدر ایدوکنی و برکون ابو لبابه عبدالله‌ك برحیه‌یی طرد ایدیور اولدیغنی کوردیکنده رسـول الله صلی الله علیه وسلم خانه‌لر ایچنده بولنان یلانلری قتلدن نهی ومنع ایلدیکنی عبدالله رضی الله عنه بیـان ایلدی دیدی وذوات بیوت حیاتك

قتلدن نهی اولنمسنك اصل وحقیقتی ابی السائبدن اولنان روایتدر ابی السائب شووجهله
بیان ایدرکه بن برکون اباسعید الخدری رضی الله عنهك نزدینه کیتدم وآنك عندنده اوطورر
بولندیغم حالده آنك سریری التنده برشیئك حرکتنی ایشتدم ونظر ایتدکده برحیه کوروب
اباغه قالقدیغمده صاحب خانه ابوسعید بکا خطاباً سکا نه اولدی دیمسیله بوراده برحیه واردر
دیدیکمده نه یاپه جقسك مرادك ندر دیمجه اولدیره جکم دیدم اوزرینه ابوسعید کندی خانه سی
قارشوسنده کی بربیته اشارت ایدوب دیدیکه شو بیتده بنم عموجه مك براوغلی وار ایدی
وکندیسی کنج وجوان اولوب هنوز تأهل ایتمشیدی وقتاکه یوم احزاب اولوب اهلندن
استیذانله موقع جنك وحربه واردیغنده رسول الله صلی الله علیه وسلم اکا رخصت ویروب
سلامتله خانه سنه کیتمسنی امر ایلدی وبوحال اوزرینه خانه سنه کلدیکنده زوجه سنی قپوسی
طیشنده اياقده کورنجه اکا نیزه ومزراغیله اشارتی وصدمات قهرینه دوچار ایده جکنه
ایماسی وقوعنده زوجه سی اکا افندم تاکه بنی خانه مدن چیقمغه مجبور ایدن وبنی چیقاران
نه شیدر کورمینجه عجله بیورمیکز دیمسی اوزرینه همان خانه سی ایچروسنه کیروب انده غایت
مخوف وقورقنج برحیه کورنجه دران حال اول حیه یی مزراغیله اوروب وحیه مزراغنك
اوجنده مضطرب ودپره نور بولندیغی حالده آنکله برابر خانه سی خارجنه چیقدی وبن
عم اوغلنك می ویا حیه نك می دها چابق روح تسلیم ایلدکارینی بیله میورم وبونك اوزرینه عم
اوغلنك خانه سی خلق حضور رسول اللهه کیدوب وقعه یی بیان ایله یا رسول الله تعالی
حضرتلرینه بزم صاحبمزی رد ایتمکلکی ودیری قیلمقلغی ایچون دعا ایله دیو نیازده بولندقلرنده
جناب فخر الرسل انلره خطاباً (استغفر والصاحبکم) یعنی سزلر صاحبکز ایچون
الله تعالی حضرتلرندن عفو وغفران طلب ایدکز دیو بیوردی صکره رسول الله
صلی الله علیه وسلم (ان نفراً من الجن اسلموا بالمدینة فاذا رأیتم احداً منهم فحذروه ثلاث
مرات ثم ان یری لکم بعد ان تحذروه فاقتلوه بعد الثلاث) یعنی جندن برطائفه مدینه ده
اسلامی قبول ایتدیلر سزلر انلردن بریسنی کوردیککز وقتده انلری اوچ دفعه تحذیر ایدکز
اکر سزلك اوچ دفعه تحذیر وتخویفکزدن صکره غائب اولمیوب ینه سزلره کورینور ایسه
قتل ایدکز دیو بیوردی دیدی وبعض روایتده دخی (فلیؤذنه ثلاث مرأت فان بدا له
فلیقتله فانما هو شیطان) دیو وارد اولمش یعنی سن اکا اوچ دفعه ایذان واعلان ایله
اکر بوندن صکره ینه سکا کورینور ایسه انی قتل ایله زیرا اوانجق شیطاندر دیو بیورلمشدر
وسام ابرص دینلان قویروغی اوزون کاری قتل جائزدر زیرا عامر بن سعیدك پدرندن
ایلدیکی روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك وزغك یعنی ذکر اولنان کاری قتلیله
امر بیوردیغنی واول کاره فویسق تسمیه ایلدیکنی بیان ایلمشدر وابی هریره رضی الله عنه
رسول الله صلی الله علیه وسلمك انك اول ضربه سنده یتمش حسنه واردر یعنی برکیمسه کاری
برنجی ضربه سنده قتل ایدر ایسه اول کیمسه ایچون یتمش ثواب واردر دیو بیوردیغنی
بیان ایلمشدر قرنجه یی اولدرمك مکروهدر انجق اذیت شدیده سندن ناشی اولدیرر
ایسه بوحالده مکروه دکلدر زیرا ابوهریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن

ایلدیکی روایتنده برقرنجه انبیادن بریسنی ایصردیغنده واول نبی ذیشان طرفندن قرنجه نك
خانه سنی احراقله اولنان امر اوزرینه قرنجه نك خانه واوجاغی احراق ایدلدکنده اول نبی
ذیشانه جانب حقدن صادر اولنان وحیده سنی برقرنجه ایصردی سن ایسه تسبیح ایدر
برامت وجماعتی هلاك وتلف ایتدك دیو بیورلمش اولدیغنی بیان ایتمشدر وقوربغه یی اولدرمك
مکروهدر زیرا عبدالرحمن بن عثماندن اولنان روایتده انلر رسول الله صلی الله علیه
وسلمه دواء ایچنه قونان قوربغه دن سؤال ایتدکارنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك انی قتلدن
نهی ایتدیکنی بیان ایلمشدر وکهله وسیوری سکك وپیره وقرنجه کبی قتلی مباح اولان هر
شیئی اتشه آتمق مکروهدر زیرا صلی الله علیه وسلم اتش ایله تعذیب انجق اللهه مخصوصدر
دیو بیورمشدر وحیواناتدن هرموذی اولان نسنه نك هنوز شوحالده اذیتی یوغیسه ده
مادامکه اذاء ویره جك برصورتده مخلوقدر انی قتل جائزدر زیرا موذیلك انك طبیعت
وجبلتنده واردر واول حیوانلردخی اوصافنی ذکر ایلدیکمز حیه وعقرب وکلب عقوروفاره
وبونلرك غیریلری کبی حیوانلردر وکذا کلب اسود بهیمك یعنی غایت زیاده قره کوپکك دخی قتلی
جائزدر زیرا اول کلب شیطاندر انسانك صوسز بولدیغی هرحیوانی صولامسنده اجر
وثواب واردر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم هرکبد وجکرده حرارت واردر دیو
بیورمشدر انسانك اول صوسز حیوانی صولامسنده کی مأجوریتی اول حیوانك موذی
حیواناتدن بولنمدیغی تقدیرجه در واکر موذی اولور ایسه انی صولامامليدر زیرا انده
انی قوتلندرمك واذیتنی چوغالتمق واردر بوایسه جائز دکلدر واوده کلب بسلمك جائز دکلدر
انجق خانه سنی محافظه ویاخود صید ویاخود حیوانلری سوریسنی قوریمق ایچون اولور
ایسه بوحالده جائزدر وکلب عقور یعنی یرتیجی وشونی بونی ایصریجی اولور ایسه برقولده
انی ترك ایتمك وشرینی ناسدن دفع ایلك ایچون انی قتل ایتمك واجبدر وبعض احادیثده
برکیمسه آو آولامق ویاخود خانه وسوریسنی بکلمك ایچون لزومی اولمدیغی حالده برکلب
ایدنسه اول کیمسه نك کل یوم اجروثوابندن ایکی قیراط اکسیلور دیووارداولمشدر وحیوانلره
طاقتندن زیاده یوك یوکلتمك وانلر ایله حدندن آشوری یرسورمك وفوق مایطاق یوله
سوروب کیتمك وانلردن کفایت مقداری لازم کلان علف وذخیره یی منع ایلك جائز دکلدر
زیرا بوحالده بولنمق اثم وکناهدر وحیوانی طاقتندن زیاده بسلمك وانی سمرتمك ایچون ناسك
عادت اتخاذ ایلدکاری نسنه یی اکلنه اجبار واکراه کوسترمك دخی مکروهدر وحجامك
کسب وکارندن اکل ایلك مکروهدر زیرا بوحالده دنائت واردر ورسول الله صلی الله
علیه وسلم حجامك کسبی خبیثدر دیو بیورمشدر وامام احمد بن حنبل رحمه الله دن اولنان روایتده
بعض اصحابمزك حجامك کسب وکارندن اکلی حرام قیلدقلری بیان ایدلمشدر .

(انا وبابایه احسان) انایه وبابایه براحسان اولاد اوزرینه واجبدر نتکم جناب
حق نظم کریمنده (اما یبلغن عندك الکبر احدهما اوکلاهما فلا تقل لهما اف ولا تنهرهما
وقل لهما قولا کریما) و (وصاحبهما فی الدنیا معروفا) و (اشکرلی ولوالدیك الی المصیر)
ایت جلیله لریله اولاد اوزرینه ابوینی حقنده براحسانك وجوبنی وانلره متواضعانه غایت

ملايم ومعروف ومستحسن سوز سويلمسی لزومنی بيان بيورمش وانلرك اختيارلقلرندن اوصانوبده انلره زجر ومنع مثللو غليظ سوز سويلمكدن واوف دخی ديمكدن نهی ايلمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن شووجهله روايت اولنوركه رسول الله صلی الله عليه وسلم بركيمسه اناسنی وباباسنی كوجندرمش اولديغی حالده صباحه چيقسه اول كيمسه كنديسيچون جهنمه ايكی قپو آچلمش اولديغی حالده اخشاملر واكر والدينی كوجندرمش اولەرق اخشامه داخل اولسه ينه كنديسيچون جهنمه ايكی قپو اچلمش بولنديغی حالده اخشاملمش اولور واكر اناسندن وباباسندن يالكز بريسنی كوجندرمش ايسه انك ايچون جهنمدن برقپو آچلمش اولور هرنقدر ابوينی اول كيمسەيه ظلم ايتديلر ايسەده وهرنقدر ظلم ايتديلر ايسەده وهرنقدر ظلم ايتديلرسەده ديو بيوردی ديدی وعبدالله بن عمر رضی الله عنهمادن شووجهله روايت اولنوركه رسول الله صلی الله عليه وسلم حقك رضاسی والدينك رضاسنده وحقك سخط وغضبی دخی ابوينك سخط وغضبندەدر ديو بيوردی ديدی وينه عبدالله بن عمر رضی الله عنهمادن شووجهله روايت اولنوركه رسول الله صلی الله عليه وسلم حضرتلرينه بررجل كلوب يارسول الله جهاد وغزايه عزيمتی ارزو ايديورم ديدكنده جناب رسول الله صلی الله عليه وسلمك اول رجلەسنك انك وبابك وارميدر ديو ايلديكی سؤالنه جواباً نعم يارسول الله واردر ديتجه جناب رسول الله صلی الله عليه وسلم اول رجله سن ابوينك حقنده مجاهده ايله وانلر ايچون بروا حسانه اعتنا واهتمام ايله ديو بيوردی ديدی وبر واحسانك صفتی ابوينك حاجتلرينی دفع ايتمك وانلردن اذا وجفايی منع ايتمك وانلر حقنده صغيره مدارا ايدر كبی مدارا ايتمك وانلردن وانلرك حوايجندن تنكدل ومضطرب اولمامق واصلا جانی صقلمامق وانلرك خدمتنی برچوق نوافل صلات وصيامه بدل ومقابل عد ايتمك وانلر ايچون هرنمازك عقبنده استغفار ودعا ايتمك وانلرك حاجتلرينی تعب ومشقتەدوشورمامك وانلرك اذالرينه تحمل ايتمك وسسنی انلرك سسلری اوزرينه قالدرمامق وانلرك حج وبش وقت نماز وزكات وكفارت ونذر كبی فرائضی ترك وزنا وشرب خمر وقتل وغصب وسرقت كبی انواع مناهيدن محرماتی ارتكاب اولميان وشرع شريفه مخالف بولنميان امرلرنده انلره مخالفت ايتممكدر زيرا رسول الله صلی الله عليه وسلم (لاطاعة لمخلوق فی معصية الله تعالی) ديو بيوردی يعنی الله تعالی حضرتلرينه معصيت عندنده مخلوقه طاعت يوقدر ديدی ونظم جليل الهيده (ان جاهداك لتشرك بی ماليس لك به علم فلا تطعهما وصاحبهما فی الدنيا معروفا) وارد اولدی يعنی الله تعالی حضرتلری اكر والدينك سنك بيلمديكك شيئی سن بكا شريك ايدەسن ديو سكا جد وجهد ايدرلر ايسه سن انلره اطاعت ايتمه انلری دنياده يكنملری ايچون معروف ايله يعنی بروصله ومعاشرت جميله ايله استصحاب ايله ديو بيوردی وذكر اولنان حديث شريف ايله آيت جليله نك الله تعالی حضرتلرينه معصيتله هرامر ايدەنك وياخود الله تعالی حضرتلرينه طاعتی ترك ايله امر ايدەنك امرينه اطاعت وانقيادی تركه وانك بووجهله امرينه مخالفت كوسترمكه شمولی واردر وابی طالبك ايلديكی روايتده ابوينی كنديسنی جماعت ايله صلاتدن نهی ومنع ايدن بركيمسەيه سنك ايچون فرضی تركده ابوينه اطاعت يوقدر اما انلره اطاعت ايچون نوافلی ترك جائزدر بلكه انلره

اطاعت نوافلدن افضلدر ديو امام احمد رحمه الله ك جواب ويرديكی بيان ايدلمشدر وابوينی زيارت ايدن كيمسه يی زيارت وابوينی ترك ايدن كمسه يی ترك ايتمك وابوينه غضب ايدن كيمسه يه غضب ايتمك دخی بروا حساندندر واكر سنك خاطرکه ابوينكی كوجندرمك كبی برشی كلورسه سن انلرك سنی تربيەلرينی وسنك ايچون كيجەلری تابصباح اويقوسز قالدقلرينی وسكا اولان شفقت ومرحمتلرينی وسنك ايچون چكدكلری تعب ومشقتلرينی والله تعالی حضرتلرينك (وقل لهما قولاً كريما) قول شريفنی خاطر وخيالكه وذكر وفكرينه كتور واكر بوحاللری تفكر وملاحظه ك دخی سنی انلره رحم وشفقته كتورمز ايسه سن بوحالدەرحمت الهيەدن محروم اولديغكی وحقك سخط وغضبنه دوچار بولنديغكی بيلوب ابوينه رحم وشفقتك الله تعالی حضرتلرينك امرينه مخالفتده بولندی ايسەك غضبك ساكن اولدقده توبه واستغفار ايله جناب حقك عفو وغفرانه التجا ايله واوزريكه واجب اولميان راه سفره انلردن اذن ورخصت اولمقسزين عزيمت ايتمه واوزريكه فرض عين اولميان غزا وجهاده انلردن اذنسز كيتمه وكندی نفسك ايچون انلری غصەلندرمه زيرا غيريسی سنك سببكله انلری غصه والمه دوشورمكدن نهی اولنمشدر نتكم رسول الله صلی الله عليه وسلم (لعن الله المفرق بين الوالدة وولدها) ديو بيورمش ووالده ايله ولدی بيننی تفريق ايدن كيمسەنك رحمتندن دور بولنەجغنی بيان ايلمشدر وسن اكر برييوب ايچەجك نسنەيه نائل اولورايسەك انك اطيب واعلاسنی ايثار واختيار ايله انی ابوينك ايچون آيرمقلغك سنك اوزرينه واجبدر زيرا انلرسنی كندی نفسلری اوزرينه اختيار ايتديلردی وكنديلری آج طوروب سنی طويورديلردی وكنديلری تابصباح اويقوسز قالوب سنی اويوتديلردی بورايه دكين بيان اولنان مواعظ ونصايحله انشاالله تعالی سن ارشاد اولنورسك ومقتضاسيله عملده بولنورسك .

(اسماء وكنيەلردن مستحب ومكروه اولان) انسان ولدينی رسول الله صلی الله عليه وسلمك اسميله تسميه ايتمكدن وكنيەسيله كنيەلمكدن يعنی ايكيسنی بردن ايلمكدن منع اولنور وايكيسنك بريسيله ايلمك يالكز اسميله تسميه ايتمك وياخود كنيەسيله كنيه ويرمك جائزدر وامام احمددن روايت اخراده جملەسندن يعنی جمع وافرادنده كراهت اولديغی روايت اولنديغی كبی جملەسنده يعنی جمع وافرادنده جواز اولديغی دخی روايت اولنمشدر ورسول الله صلی الله عليه وسلمك كنيەسيله دكل يالكز اسميله ولدك تسميه اولنمسی جوازينه دليل انس بن مالك وابوهريره رضی الله عنهمانك رسول الله صلی الله عليه وسلمدن ايلدكلری روايتدركه صلی الله عليه وسلم (سموا باسمی ولاتكنوا بكنيتی) يعنی اولادكزه بنم اسممله تسميه ايديكز كنيەمله تكنيه ايتميكز ديو بيورمشدر واسميله كنيەسی بيننی جمعك جوازينه دليل عايشهٔ صديقه رضی الله عنهادن اولنان روايتدركه رسول الله صلی الله عليه وسلمك حضور سعادتلرينه برخاتون كلوب يارسول الله اركك بر ولد طوغوردم انك اسمنی محمد تسميه ايلدم واكا ابی القاسم كنيەسيله دخی كنيه ويردم وبكا ذات رسالتپناهيكزك بونی كريه كورير ايدوككز بيان اولندی ديديكنده جناب رسول الله صلی الله عليه وسلم (ماالذی احل اسمی

وحرم كنيتي) وياخود (ماالذى حرم كنيتي واحل اسمى) يعنى بنم اسممى حلال ايدن وكنيه‌ميدخى حرام ايدن نه‌شيدر يعنى بويله برشى يوقدر ديو بيوردى ديدى وكنيه‌لردن ابو يحيي وابوعيسى كنيه‌سى مكروهدر وغلام وعبيده افلح ونجاح و يسار ونافع وزباح و بركت وبرة وحزن وعاصيه تسميه ايتمك مكروهدر زيرا عمر بن الخطاب رضى الله عنهدن شووجهله روايت اولنديكه صلى الله عليه وسلم اكر سن حياتده اولور ايسه‌ك غلام وعبيدك يسار وياخود بركت ويارباح ويانجاح ويا افلاح ايله تسميه اولنمسندن وانلره بووجهله آد قونمسندن بن البته نهى ايدرم ديو بيوردى ديدى والقاب واساميدن مالك الملوك وشاهنشاه وبونلر كبى اسماء الهيه‌يه موازى اولان اسم وكنيه‌لر دخى مكروهدر زيرا بونلر عادت فرسدندر وقدوس واله وخالق ومهيمن كبى انجق حق سبحانه وتعالى حضرتلرينه لايق اولان اسماايله تسميه دخى مكروهدر جناب حقك (وجعلوا الله شركاء قل سموهم) آيت جليله‌سنى بعض مفسرين (قل سموهم باسمائى فانظروا هل تليق بهم) ديه‌ركدن تفسير ايلمشلردر يعنى جناب حق حبيبنه خطاباً سن مشركينه سويله‌كه بكا شريك اتخاذ ايلدكارى صنملرينه بنم اسمام ايله تسميه ايتسونلر صكره صنملرى اول اسمايه لايقميدرلر تفكر ايدوب دوشونسونلر ديو بيورمشدر وهركيمسه اوزرينه مؤمن قرنداشنى وياخود عبدينى كريه كوره‌جكى وخوشلنميه‌جغى لقبله تلقيب ايلمك يعنى اصل اسمندن ماعدا كوتو براسم ويرمك حرامدر زيرا نظم كريمده (ولا تنابزوا بالالقاب) وارداولمش يعنى الله تعالى حضرتلرى بر بركزه لقب وضع ايتميكز و بر بركزى سوء لقب ايله چاغيرميكز ديو بيورمشدر وتنابزه فسوق تسميه ايلمشدر و برمؤمن مؤمن قرنداشنى الك زياده سوديكى اسماسيله چاغيرمق مستحبدر ٠

« غضبه كلان كيمسه‌نك اياقده ايسه اوطورمسى واوتورر ايسه بريانه ياتمسنك استحبابى » غضبه كلان كيمسه‌نك اياقده ايسه اوطورمسى واوطورر ايسه بريانه طيانمسى مستحب اولور واكر صغوق صوايله الينى ويوزينى يقار ايسه غضبى ساكن اولور زيرا حسن رضى الله عنهك ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك غضب برآتش پاره‌سيدركه بنى آدمك قلبنده طوتشوب يانمقده‌در سزدن بريكزدن غضب ظهورنده اول كيمسه اياقده ايسه اوطورسون واكراوطورير بولنور ايسه برجانبنه اعتماد ايدوب طيانسون ديو بيورديغى بيان ايلمشدر وكيزلو صحبت ايتمكده بولنان برقومك ارالرينه انلردن اذنسز كيروب اوطورمق مكروهدرزيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم بوحالده بولنمقدن امتنى منع ايتمشدر وكولكه ايله كونش ارا سنده اوطورمق وصول الينه طيانه‌رقدن اوطورمق ايله ياتمق بيننده برحال اوزره طورمق دخى مكروهدر ومجلسدن قالقديغنده مجلسده وقوعبولان ذنوبه كفارت اولمق ايچون (سبحانك اللهم وبحمدك لااله الا انت استغفرك و اتوب اليك) ديمك مستحبدر ونعلين ايله مقابرده يوريمك مكروهدر ومقابره داخل اولان كيمسه ايچون (اللهم رب هذه الاجساد والبالية والعظام النخرة التى خرجت من دار الدنيا وهى بك مؤمنة صل على محمد وعلى آل محمد وانزل عليهم روحاًمنك و سلاماًمنى) ديمك وكذا (السلام عليكم دار قوم

مؤمنين وانا انشاءالله بكم لاحقون) ديمك مستحبدر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلمدن بووجهله روايت اولنمشدر و بر قبرى زيارت ايتدكده النى قبر اوزرينه قومامليدر وقبرى اوپمامليدر زيرا بوحال يهودك عادتيدر ومضطر وعاجز قالمقسزين قبراوزرينه‌اوطورمامليى وقبره طيانمامليى وقبرى چيكنمامليدر بلكه حياتده كبى صاحب قبره احترام كوسترمليى وحياتده ايكن انك مواجهه‌سنده نه‌يرده طوره‌جق ايديسه ينه اول موضعده طورمليدر واون بركره قل هوالله احد سوره‌سنى وقرأندن غيرى نسنه‌يى اوقويوب يارب شوسوره وقرأندن حاصل اولان ثوابى شوقبرك صاحبنه بخش وهديه ايلدم ديمليدر صكره نه حاجتى وار ايسه الله تعالى حضرتلرندن ايستمليدر و قبرستانده كيكارى قيرماملى وچكنمامليدر واكر ضرورى وناچار اوله‌رقدن بويله برحالات وقوعبولور ايسه صاحب قبر ايچون استغفار ايتمليدر وطيره يعنى تشأم مكروهدر وتفألده بأس يوقدر ومسلمينك هربريسيچون تواضع واختيارلر ايچون توقير واحترام وصغار واطفاله رحم وشفقت وانلرك قصورلرينى عفو ايتمك وتأديب وتربيه‌لرينى ترك ايتامك مستحبدر ٠

« غيرى بركيمسه ايچون صلى الله عليك ديمنك جوازى » غيرى بركيمسه ايچون صلى الله عليك وصلى الله على فلان ابن فلان ديمك جائز اولور زيرا حضرت على رضى الله عنه حضرت عمر رضى الله عنه ايچون صلى الله عليك ديدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم دخى (اللهم صل على آل ابى اوفى) ديه‌ركدن آل ابى اوفى ايچون بووجهله صلات ايلدى ٠

« اهل ذمت ايله مصافحه‌نك مكروهيتى » اهل ذمتله مصافحه مكروهدر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم (لاتصافحوا اهل الذمة) حديث شريفيله اهل ذمتله مصافحه‌دن امتنى نهى ايلدى ٠

« آداب دعاء » دعاده اللرينى قالديرمق والله تعالى حضرتلرينه حمد ايتمك و رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه صلات ايتمك صكره حاجتنى طلب ايتمك ودعا ايدر ايكن سمايه باقامق ودعادن فارغ اولدقده اللرينى يوزينه سورمك دعانك آدابندندر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلمدن (سلوا الله ببطون اكفكم) حديث شريفنك ورودى والله تعالى حضرتلرندن حاجتكزى اللريكزك ايچلريله طلب ايديكز ديو بيورلديغى روايت اولندى ٠

« قرآن ايله تعوذك جوازى » قرآن ايله تعوذ جائزدر زيرا الله تعالى حضرتلرى (فاستعذ بالله من الشيطان الرجيم) و (قل اعوذ برب الفلق وقل اعوذ برب الناس) بيورمش واستعاذه ايله امر ايلمشدر رسول الله صلى الله عليه وسلمك وجود سعادتلرنجه اشتكالرى و برنسنه‌دن اينجنملرى وقوعبولسه ايدى كنديلرى اوزرينه معوذتينى يعنى سورهٔ فلق وسورهٔ ناسى اوقويوب اوفلرلردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم (اعوذ بالله الكريم وكلماته التامات من شرماخلق وذرأ وبرأ ومن شر كل دابة ربى اخذ بناصيتها) ديو تعوذ بيوررلردى وكذا قرآن كريم ايله والله تعالى حضرتلرينك اسماء حسناسيله رقيه ايتمك وخسته اولمش واصابت عينه كرفتار اولمش كيمسه اوزرينه اوقومق جائزدر زيرا الله تعالى حضرتلرى

(وننزل من القرآن ماهو شفاء ورحمة للمؤمنين وهذا كتاب انزلناه مباركا) ديو بيورمش وقرآن عظيم الشانك مؤمنين ايچون شفا ورحمت و بركت اولديغنی بيان ايلمشدر ورسول الله صلی الله عليه وسلم انلر ايچون افسون ايدكز وبعض خواص اوقيوب انلرك اوزرينه اوفله‌يكز زيرا قدری سبقت ايده‌جك برشی اولسه ايدی انی انجق عين ونظر سوء سبقت ايدردی ديو بيوردی و بوكلام نبوی حضرت حسن وحسين رضی الله عنهما حضراتی حقلرنده وارد اولدی ٠

﴿ حما علتنه كرفتار اولان كيمسه ايچون يازيلوب اوزرينه تعليق اولنه‌جق نسنه ﴾ حما علتنه كرفتار اولان كيمسه ايچون امام احمد بن حنبلدن روايت اولنان زيرده محرر كلمات يازيلوب اوزرينه تعليق اولنور زيرا امام احمد بن حنبل بن حما علتنه كرفتار اولدم بنم ايچون شو يعنی (بسم الله الرحمن الرحيم وبالله محمد رسول الله يانار كونی برداً وسلاماً علی ابراهيم واراد وابه كيدا فجعلناهم الاخسرين اللهم رب جبريل وميكائيل واسرافيل اشف صاحب هذا الكتاب بحولك وقوتك وجبروتك يا ارحم الراحمين) كلماتی يازلدی ديو بيان ايلدی ٠

﴿ خاتونك وضع حملی كوچلشمسی ﴾ بعض اصحابمز حامله خاتونك وضع حملی كوچلشدكنده انك ايچون پاك برقدح ويا برقاب ايچنه (بسم الله الرحمن الرحيم لااله الاالله الحليم الكريم سبحان الله رب العرش العظيم الحمدلله رب العالمين كانهم يوم يرونها لم يلبثوا الاعشية او ضحاها كانهم يوم يرون مايوعدون لم يلبثوا الاساعة من نهار بلاغ فهل يهلك الاالقوم الفاسقون) كلماتی يازيلوب بعده اول قدح وياقاب يقانوب اندن اول خاتونه برمقداری ايچريلوب باقيسی دخی مز بوره خاتونك كوكسی اوزرينه صاچلميلدر ديدی وقرنجه وعقرب و پره و يلان وسيوری سينك كبی زهرلی وايصريجی حيوان ايچون رقيه جائزدر زيرا رسول الله صلی الله عليه وسلم هراغولی نسنه ايچون رقيه‌يه رخصت ويردی ورسول الله صلی الله عليه وسلم بركيمسه اخشامه چيقديغنده اوچ كره صلی الله علی نوح وعلی آل نوح عليه السلام ديسه اول كيجه‌ده انی عقرب ايصرمز ديو بيوردی وينه صلی الله عليه وسلم بركيمسه اخشامه واصل اولديغنده اعوذ بكلمات الله التامات كلها من شر ماخلق ديسه اول كيجه‌ده اول كيمسه‌يه زهرلی حيواندن ضرر ايرشمز ديو بيوردی ورقيه‌ده اوفلمك جائز وجزئی اغز ياريله توكورمك مكروه اولور ٠

﴿ كوزی ديكن كيمسه بعض اعضالرينی برقاب درونه يقايوب صوينی مريض اوزرينه دوكمسی ﴾ كوزی ديكن كيمسه يوزينی والارينی وقوللرينی وديزلرينی واياقلرينك اطرافنی وكوملكی داخلنی برقاب ايچنه يقايوب صوينی مريض اوزرينه دوكمليدر زيرا ابوامامة بن سهل بن حنيف رضی الله عنه شو وجهله روايت ايتدی وپدرلری سهل بن حنيفی غسل ايدركن عامر بن ربيعه رضی الله عنه كوروب جسد واندامنك بغايت خوشلغندن تعجب واستغراب ايدوب كسرها ايله قسم ايدركدن سنی بوكونكی كبی بشقه وقتده كورديكم يوقدر ومخدره ومستوره وشابه عورتده سنك جلد وتنك كبی كوزل برتن يوقدر ديمسيله همان اوحالده سهل بن حنيف مفلوج ومنزول اولوب يعنی نصف بدنی حركت

ارادیه‌سندن قالوب باشنی قالدرمغه كنديسنده طاقت قالمدی بوحال رسول الله صلی الله عليه وسلمه بيان اولندقده جناب رسول الله صلی الله عليه وسلم سهلك مفلوجيتنه هيچ بركيمسه‌يی متهم طوتارميسكز ديديكنده لا يارسول الله هيچ كيمسه‌يی متهم طوتميز انجق عامر بن ربيعه‌انك ايچون شويله بويله سويلشيدی ديملريله جناب رسول الله سهل بن حنيفی وعامری حضورنه كتيردوب سزدن بريكز مؤمن قرنداشنده برشی كوردكده نظر تعجب واستغراب ايله باقوب آنی نيچون قتل ايدر بلكه اكا تعجبله نظر ايتميوب بركتله دعا ايتسون ديدی بعده رسول الله صلی الله عليه وسلم عامره اغتسال ايله امر ايتمكين عامر دخی يوزينی واللرينك ظهرينی وقوللرينی وكوكسنی وداخل ازارينی وديزلرينك واياقلرينك ظاهر وباطننی برقاب ايچنه يقادی بعده رسول الله صلی الله عليه وسلم امر ايدوب عامر اول قابی سهل بن حنيفك باشندن اشاغی چويره‌ركدن دوكدی وسهل بن حنيف امر رسول الله ايله اندن برقاچ يودم صو ايچدی انی متعاقب سهل عافيت بولوب حيوانه بنه‌ركدن كيتدی ديدی واكر كاملاً غسل ايتسه صكره اول غسل ايديلان صو كوز ديكن كيمسه اوزرينه دوكلسه اكمل واتم اولور ٠

﴿ امراضه علاج ايدلمنك جوازی ﴾ فصد وحجامت وكی وداغله وادويه واشربه‌يی شربله وطمرلری قطع ايتمك ويارەلری يارمق ايله وعلت اكله‌نك ظهورنده وبقيهٔ بدنه تعدی وسرايتندن خوف اولندقده اول عضوك كسلمسيله ومقعدده وبرون ايچنده حادث اولان وبواسير تسميه اولنان نسنه‌يی قطعله وجسدك صلاحنه بادی اوله‌جق هرنسنه ايله علاج جائزدر زيرا رسول الله صلی الله عليه وسلم حجامت ايتدردی وطبيب ايله مشاوره ايلدی واهل طبه سزك رأيكز انجق طبدر ديديكنده اطبا طرفندن يارسول الله طبده خير وارميدر ديو واقع اولان استفساره جانب رسالتدن اول الله تعالی حضرتلريكه داء وعلتی انزال ايتدی دوا وعلاجی دخی انزال بيوردی جوابی صادر اولدی وامام احمدكی وداغدن سؤال اولندقده اعراب كی وداغ ايدرلردی ورسول الله صلی الله عليه وسلمده داغ وقوعبولدی واصحاب كرام رضی الله عنهم حضراتيدخی ايشلديلر ايدی ديدی وامام احمد موضع آخرده عمران بن حصين رضی الله عنهما عرق نسائی يعنی اويلق باشندن طرناغه اولاشان طمری قطع ايلدی ديدی وامام احمددن روايت اخراده عرق نسانك قطعنده كراهت اولديغی بيان ايلدی واما خمر وزهر ايله وكبرمش نسنه ونجس شيئله تداوی جائز دكلدر وكذا لبن اتان اهليه ايله يعنی ديشی مركب سوديله دخی تداوی جائز دكلدر زيرا رسول الله صلی الله عليه وسلم امتم اوزرينه حرام قلنان نسنه‌ده امتم ايچون شفا يوقدر ديو بيوردی وحقنه مكروهدر انجق ضرورت عندنده مكروه دكلدر وطاعوندن فرار جائز دكلدر واكر خارج بلده‌ده ايسه تلف نفسنه عون اولمسون ايچون ايچرويه كيرمامليدر ٠

﴿ محرمی اولميان خاتونله حلوتك عدم جوازی ﴾ بركيمسه‌نك محرمی اولميان اجنبيه برخاتونله خلوت ايلمسی جائز دكلدر زيرا رسول الله صلی الله عليه وسلم اندن نهی ايدوب شيطان انلرك اوچنجيسيدر زيرا شيطان انلر ايچون معصيتی تزيين ايدر ديو بيوردی وحقنده شهادت ايتمك ويا مرضنه علاج ايلمك كبی برمعذرت اولمقسزين كنج خاتونه نظر

جائز دکلدر وعجوزه خاتونه نظر جائزدر زیرا انده فتنه‌یه دوچار اولمق خوفی یوقدر وایکی رجلك ویا ایکی خاتونك عریان بولندقلری حالده براورتو التنده اجتماعلری جائز دکلدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم اندن نهی ایلمشدر و بوحال احدهما آخرك عورت محلنه نظرینی مؤدیدر وبوایسه منهی عنهدر وانده شیطانك تزیینیله معاصی‌یی عدم ارتکابه امنیت یوقدر ٠

﴿کوله وجاریه حقنده رفق وملایمتك وجوبی﴾ واکر برکشینك ارکك ودیشی مملوکی اولور ایسه اول کیمسه اوزرینه اول مملوکی رفق وملایمتله طوتمق واجبدر ومملوکه طاقتنك فوقنده عمل تکلیف ایتماملیدر وانی کیدروب بسلملی ومملوکی ایستر ایسه انی تزویج ایتملیدر وایستمز ایسه انی تزویج اوزرینه جبر واکراه ایتماملیدر واکر اول کیمسه بیان اولنان احوالده مملوکی حقنده قصور ایدر ایسه حقه عاصی اولور واول کیمسه‌یه اول مملوکی بیعله ویاخود دیلر ایسه عتق وآزاد ایله ویاخود مملوکی طالب اولور ایسه انی مکاتبه قیلمغله امر اولنور وحدیث شریفده وارد اولدیغی اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلمك امتنك نمازه مداومتلری ومملوك ومملوکه‌لری حقنده رفق وملایمت کوسترملری الك آخر وصیتی اولمشدر ٠

﴿ارض عدویه مصحف شریف ایله کیتمنك مکروهیتی﴾ مشرکین یدینه دوشمسون ایچون مصحف شریفله ارض عدویه سفر مکروهدر انجق مسلمین ایچون قوت ظاهره وشوکت وغلبه وارایسه اوقومق وقرآنی اونوتمامق ایچون مصحف شریفی یاننه المق جائزدر ٠

﴿آیینه‌یه نظر ایتمکده مستحب اولان﴾ برکیمسه آیینه‌یه نظر ایتدکنده انك (الحمد لله الذی سوی خلقی واحسن صورتی وزان منی ماشان من غیری) دیمسی مستحبدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بووجهله روایت اولنمشدر ٠

﴿قولاق چینلامسی﴾ برکیمسه‌نك قولاغی چینلادقده رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه صلات ایدوب (ذکر الله من ذکرنی بخیر) دیملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بووجهله روایت اولنمشدر ٠

﴿بدن واعضاده وجع واغرینك وقوعی﴾ بدن واعضاسنده بروجع وآغریسی وقوعبولان کیمسه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت اولنان اتی الذکر کلماتی اوقوملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم سزدن برکزك بروجع واغریسی وقوعنده (ربنا الله الذی فی السماء تقدس اسمك امرك فی السماء والارض کما رحمتك فی السماء والارض اغفر لنا حوبنا وخطایانا یارب العالمین ازل رحمة من رحمتك وشفاءً من شفائك علی الوجع الذی به) کلماتنی اوقوسون اول کیمسه باذن الله تعالی الم ووجعدن بری اولور دیو بیوردی ٠

﴿کندیسیله تطیر وتشأم اولنان نسنه‌یی رؤیتی﴾ برکیمسه‌نك کندیسیله تطیر وتشأم اولنان برشیء رؤیتنده اول کیمسه (اللهم لایأتی بالحسنات الا انت ولا یذهب بالسیئات الا انت ولاحول ولاقوة الا بالله) دیملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بووجهله روایت اولنمشدر ٠

﴿بیعه ویا کنیسه رؤیتی ویا بوری وچاك سسی ایشتمسی﴾ بیعه ویا کنیسه رؤیت ویاخود بوری ویاخود چاك سسی ایشیدن ویاخود یهود ونصاری مشرکارندن برجمعیتی کورن کیمسه‌نك (اشهد ان لا اله الا الله وحده لاشریك له الهاً واحداً لانعبده الا ایاه) دیمسی مستحبدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بووجهله روایت اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم بوکلماتی بووجهله اوقویان کیمسه‌نك الله تعالی حضرتلری اهل شرکك عددنجه کناهلرینی مغفرت ایدر دیو بیوردی وکوك کورلده‌مسی ویلدرم صداسنی ایشتدکنده (اللهم لاتقتلنا بغضبك ولا تهلکنا بعذابك وعافنا قبل ذلك) دیملیدر وریح وروزکار شدیدی رؤیتنده (اللهم انی اسئلك خیرها وخیر ماارسلت به واعوذ بك من شرها شرما ارسلت به) دیملیدر ٠

﴿چارشو وبازاره دخولی﴾ اول کیمسه چارشو و بازاره دخولنده (اللهم انی اسئلك خیر هذا السوق وخیر مافیه واعوذ بك من شره وشرمافیه اللهم انی اعوذ بك ان اصیب فیها یمینا فاجرة او صفعة خاسرة لا اله الا الله وحده لاشریك له الملك وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لایموت بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر) دیملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بووجهله دیمشدر وهلالی رؤیتنده (اللهم اهله علینا بالیمن والایمان والسلامة والاسلام ربی وربك الله عز وجل) دیملیدر ٠

﴿درد والمه مبتلا کیمسه‌یی رؤیتی﴾ اول کیمسه درد والمه مبتلا برکیمسه‌یی کوردیکنده (الحمد لله الذی عافانی مما ابتلاك به وفضلنی علیك وعلی کثیر ممن خلق تفضیلا) دیملیدر زیرا الله تعالی حضرتلری بونی بووجهله دیان کیمسه‌یی دنیاده یشادیغی مدتجه اول درد والمدن عاری وبری ایدر واکا صحت وعافیت احسان ایلر ٠

﴿حجدن کلمش برکیمسه‌یی رؤیتی﴾ اول کیمسه حجدن کلمش برکیمسه‌یی رؤیتنده (تقبل الله نسکك واعظم اجرك واخلف نفقتك) دیملیدر زیرا عمر بن خطاب رضی الله عنهك بووجهله دیدیکی روایت اولنمشدر ٠

﴿برمریض مسلمك عیاده‌سنه کیدوب انی وفات ایتمش کورمسی﴾ اول کیمسه برمریضك عیاده‌سنه کیدوب آنی وفات ایتمش کوردیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت اولنان اتی الذکر کلماتی دیملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم سزدن برکزه برمؤمن قرنداشنك وفاتی خبری ایرشدیکنده اول کیمسه (انا لله وانا الیه راجعون وانا الی ربنا لمنقلبون اللهم اکتبه عندك فی المحسنین واجعل کتابه فی علیین واخلف علی عقبه فی الاخرین ولاتحرمنا اجره ولاتفتنا بعده) دیسون دیو بیوردی واکر مریضی حیاتده بولور ایسه اکا ذنوبندن توبه ایله ومظلومیله حلاللشمغله وثلث مالنی کندیسنه وارث اولمیه‌جق اقرباسندن بولنان فقیرلر ایچون وصیتله اشارت ایتملیدر واکر اقرباسندن بومثللو کیمسه یوغیسه فقرا ومساکینه ومساجد وجوامع وقناطیره ووجوه بر وخیره وصیتله ایما واشارت ایلملیدر ٠

﴿میتی قبره وضعی﴾ اول کیمسه میتی قبرینه وضعنده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت اولنان اتی الذکر کلماتی دیملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم سزدن برکز موتاکزی

قبره وضع ایتدکده (بسم الله و علی ملة رسول الله) دیسون دیو بیوردی ومیتك اوزرینه طپراق صاچدیغنده (ایمانا بك وتصدیقاً برسولك وایماناً ببعثك هذا ماوعدالله ورسوله وصدق الله ورسوله) دیملیدر زیرا حضرت علی رضی الله عنهدن بووجهله روایت اولنمشدر و بر کیمسه بووجهله دیر ایسه اول کیمسه یه طپراغك هرزره سیچون برحسنه واردر دیو بیورمشدر .

(نكاحك ادابی) تأهل وتزوج ایده جك کیمسه نك (وانكحوا الایامی منكم والصالحین من عبادكم وامائكم) و (فانكحوا ماطاب لكم من النساء مثنی وثلاث ورباع) آیتین جلیله لری ورسول الله صلی الله علیه وسلمك (تنا كحوا تنا سلوا فانی مكاثر بكم الامم ولو بالسقط) حدیث شریفی مفاد عالیلرنجه نكاح ایله الله تعالی حضرتلرینك امرینه امتثالی نیت ایلمسی اداب نكاحدندر واول کیمسه کندیسنده زنا خوفی اولمدیغنده وخوف زنا بولندیغنده دخی فی الجمله خلافدن چیقسون ایچون ذكر اولنان آیتین وحدیث شریفله نكاحك وجوبنی اعتقاد ایتملیدر زیرا امام احمدك روایتنده ابوداود عندنده نكاح علی الاطلاق واجبدر واول کیمسه ایچون الله تعالی حضرتلرینك امروفرماننه امتثال ثوابی حاصلدر و بونكله برابر اول کیمسه نكاحله دینك حفظنی ومكمل قیلمسنی اعتقاد ایتملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بر کیمسه تزوج ایتسه اول کیمسه نصف دینی حفظ ایتمش اولور دیو بیوردی واول کیمسه حسیبه واجنبیه وبكر خاتونی اختیار ایتملیدر واله جغی خاتون كثرت ولادتله معروفه نسواندن اولملیدر زیرا جابر بن عبدالله کندیسنك ثیبه خاتون تزوج ایلدیكنی رسول الله صلی الله علیه وسلمه خبر ویردیكنده جناب رسول الله صلی الله علیه وسلم كاشكی بكر اولایدیده سن آنكله ملاعبه ایدیدك واول دخی سنكله ملاعبه ایدیدی دیو بیوردی وكثرت ولادتی شرط قیلدیغمز رسول الله صلی الله علیه وسلمك (تناكحوا تناسلوا فانی مكاثر بكم الامم ولو بالسقط) حدیث شریفنه مبنیدر كه نكاحلانكز ونسللكزی چوغالتكز زیرا بن سزلك چوقلغكزله یوم قیامتده امم متقدمه یه فخر ومباهات ایلرم سقط ایله دخی اولور ایسه دیو بیورمشدر وبعض احادیثده دخی طوغریجی ومحبتلی خاتونی تزوج ایدیكز دیو وارد اولمشدر والنه جق خاتونك اله جق کیمسه نك اقرباسندن اولمیوب اجنبیه اولمسنك شرط قیلنمسی اقربا بیننده منافرت وعداوت وقوعبولوبده ایصالیله مأمور بولندیغمز قطع ارحامه بادی ومؤدی اولمامسنه مبتنیدر بنابرین شرعشریف عقد نكاحده ایكی قیز قرنداش بینی جمع ایتمكی منع ایلمشدر واول کیمسه ایچون سلیطه وبد زبان وخلع ایله زوجندن آیرلمش وبدنی ایكنه وچویدوباروتله دوكولوب نشانلنمش خاتونی تزوج لایق دكلدر وتزوج ایتدیكنده اول کیمسه کندی خلق وطبیعتنی زوجه سنك خلق وطبیعتیله برابر كوزل ایتملیدر وزوجه سنه اذیت ایتمملی ومهری اوزرینه خلع اولسون ایچون اكا جبر واكراه ایتمملی وزوجه سنك اناسنه وباباسنه شتم ایتمملیدر اكر اول کیمسه زوجه سی حقنده بونلری ایشلر ایسه الله تعالی ورسولی اول کیمسه دن بری اولور زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم سز نسوانه خیر ایله ومعروف ومشروع وجهله معامله ایدكز زیرا انلر سزلك عندكزده اسیر ومحبوسلردر دیو بیوردی وبعض آثارده بر کیمسه مهر ونكاحیله برخاتونی تزوج ایتسه وحالبوكه اول مهری اكا ایفا وتأدیه یی مراد ایتمسه

اول کیمسه یوم قیامتده میدان حشره زانی اولدیغی حالده كاور دیو وارد اولمشدر اكر اول کیمسه یه زوجه سی لسانیله اذیت ایدر ایسه وحالبوكه زوجه سنك لسانیله اكا اذیتنده انك دیننه طوقنور برفساد اولور ایسه اول کیمسه کندی نفسنی زوجه سندن اشتری ایتسون یعنی مهر ونكاحنی ویروب اندن خلاص اولسون ویاخود بو بابده الله تعالی حضرتلرینه التجا ایتسون ودعا ایدوب جناب حقه یالوارسون زیرا بوتضرع و ابتهال اكا كافیدر واكر زوجه سنك اذا وجفاسنه صبر ایدر ایسه اول کیمسه فی سبیل الله مجاهد كبی اولور واكر کندیسی طرفندن اجبار واكراه وقوعبولمقسزین زوجه سی کندی مالندن اكا اكل طیب ومباح كورر ایسه اول کیمسه زوجه سنك اول مالندن عافیتله اكل وتناول ایلسون وتأهل ایده جك کیمسه ایچون ایلروده قلبنده کندیسنه كریه كورینه جك وقریباً طلاق ومفارقتی مؤدی اوله جق برنسنه وقوعبولمسون ایچون قبل العقد خلوتسز اوله رق طالبی اولدیغی خاتونك یوزینه واللرینه دقتله نظر ایتمسی لایقدر زیرا طلاقده عندالله مكروه ومبغوض اولان نسنه یه كرفتار ودوچار اولمقلق واردر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلری عندنده طلاقدن دها بغضلی برمباح یوقدر دیو بیورمشدر وبونك اصلی وحقیقی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن اولنان روایتدر كه الله تعالی حضرتلری بر کیمسه نك قلبنه برخاتونی نكاحله تزوج ایتمكلكی القا ایلدكنده اول کیمسه اول خاتونك یوزینه واللرینه نظر ایلسون زیرا بوحال ونظر انلرك بینلرنده الفت ومحبتك دوامی خصوصنه احری والیقدر دیو بیوردی وجابر بن عبدالله رضی الله عنهمادن شو وجهله روایت اولنور كه رسول الله صلی الله علیه وسلم سزدن بریكز برخاتونه طالب اولدیغنده انی اول خاتونی تزوج ونكاحه تسویق وارزو ایتدرن نسنه یه نظره قادر اولور ایسه نظر ایتسون دیو بیوردی بنابرین بن برخاتونی طلب ایتدم و بر محله كیزلنوب تاكه اندن بنی انك نكاح وتزوجنه رغبت ایتدرن نسنه یی رؤیت ومشاهده ایتدم دیدی و بو ماده یی ابوداود سننده بووجهله ذكر ایلدی وطالب اولدیغی خاتونك دین وعقل صاحبه سی اولمقلغی لازمدر زیرا ابو هریره رضی الله عنه شو وجهله روایت ایتدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم خاتونك عادتا نكاحنی قصد درت نسنه ایچوندر یعنی مالی وحسبی وجمالی و دینیچوندر سن ذات دین اولان خاتونی اختیار واكا تقرب ایله اندن غیری یه نظر ایلمه كه غیریلری سنی فقیر ومحتاج قیلارلر دیو بیوردی دیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم ذات دین اولان خاتونی اختیار ایتمكلكی نص وتصریح بیوردی زیرا ذات دین اولان خاتون زوجنك معیشتنه اعانه ایدر وآز نسنه ایله قناعت ایدر وباقیلری ایسه زوجنی وزرووباله دوچار وكرفتار ایدرلر مكركه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه یی وزرووبالدن حفظ ایتمش وانی سلامتده قیلمش اوله واكثر مفسرین (فالآن باشروهن وابتغوا ماكتب الله لكم) ایت جلیله سنی جماعه مباشرت وانكله ولد طلب ایدلمسیله تفسیر ایلمشلردر وخاتون ایچون دخی لایق اولان نكاحله فرجنك محارمدن حفظنی وحصول ولدی وزوجی عندنده حبل وحمله وولادته وتربیهٔ ولده صبر ایله عندالله اجر جزیله وثواب كثیره نائلیتی نیت ایتملیدر زیرا زیاد بن میمون انس

رضى الله عنهدن شو وجهله روايت ايلديكه اهل مدينه‌دن حولاء نامنده عطاره برخاتون
وارايدى مزبوره بركون عايشهٔ صديقه رضى الله عنهانك حضورينه داخل اولوب يا ام
المؤمنين بنم زوجم فلان كيمسه‌در كويا بن كليتم وانكله كردكه كيره‌جكم كبى هر كيجه انك ايچون
زينتلنرم وكوزل قوقولر سور ينورم وفراشـنه ياتديغنده انك لحافنه و يانته داخل اولورم
وبو حال ايله الله تعـالى حضرتلرينك رضاسـنى طلب ايلرم زوجم ايسـه بندن يوزينى
دوندردى انى بكا غضبلى وطارغين كوريورم ديدكنده عايشـهٔ صديقه اكا رسـول‌الله
صلى الله عليه وسلم ايچرويه كلنجه‌يه دكين اوطور ديدى حولا ديديكه بز عايشهٔ صديقه ايله
هنوز بو صحبتده ايكن رسـول الله صلى الله عليه وسـلم ايچرويه كيرديكنده حس ايلديكم
قوقوندر سزه. حولاء عطاره‌مى كلدى اندن برشيمى الدكز ديديكنده عايشهٔ صديقه رضى الله
عنها لا والله يا رسـول الله اندن برشى الديغمز يوقدر ديديكنده حولاء قصه ووقعه‌سـنى
عرض ايتمسيله رسول الله صلى الله عليه وسلم حولايه كيت زوجنك سوزينى دكله واكا اطاعت
ايله ديديجه حولاء يا رسول‌الله امركزى يرينه كتيريرم انجق بوحالده بنم ايچون نمقدار اجر وثواب
واردر ديديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلم خاتونلردن برخاتون زوجنك خانه‌سندن اصلاح
وبرمحلنى دوزلتمكى مراد ايدرك يرندن برشىء قالديروب ديكر طرفه قويديغنده الله تعالى حضرتلرى
اوخاتون ايچون برثواب يازار وانك بركناهنى محو ايدر وجنتده انك درجه‌سنى برقات‌ها عالى
ايدر و برخاتونك زوجنـدن حملى ظهورنده آنك ايچون كيجه قائم وكوندز صـائم ثوابى
وفى سبيل الله غزا ايتمش ثوابى ويريلور وبرخاتونك وجع ولادتى واوغلان بوريسى ظهورنده
اكا هردفعه‌سيچون برانسانى ازاد ايتمشجه‌سنه وولدينى هر امزردكنده دخى بركوله اعتاق
ايلمشجه‌سنه ثواب ويريلور وولدينى ممه‌دن كسدكنده اول خاتون ايچون سمـادن برمنادى
ندا ايدر واى خاتون شمدى‌يه دكين چكمش عمرك ايچون سـنك عملك كفايت ايلدى باقى
عمرك ايچون عملكى يكيله واكا سعى ايله دير ديديجه عايشـهٔ صديقه رضى الله عنهـا قادينلر
ايچون پك چوق ثواب وسهم ونصيب ويرلدى (فما بالكم يامعشر الرجال) ديه‌ركدن زمرهٔ
رجالك بال وحاللرندن وانصباء و اسهامندن اسـتفسار ينى ايمـا ايدنجه بو حالده رسـول الله
صلى الله عليه وسلم كولوب بعده رجالدن بركيمسه مراوده ومجامعه قصديله زوجه‌سنك الينى
طوتديغنده آنك ايچون برثواب يازيلور وزوجه‌سنه معانقه ايدوب صارمشديغنده آنك ايچون
اون ثواب يازيلور وزوجه‌سـنه يقينلق ايتديكنده آنك ايچون لايعد خير وثواب يازيلور
وغسل ايتمكلك ايچون قيامتده جسدينك اوزرندن صو چكه‌جك هرقيلى نسبتنجه آنك ايچون
ثواب يازيلور واول مقدار كناهى محو ايديلور وجنتده‌كى درجه‌سى ترفيع اولنور وغسلى
ايچون اكا و يريله‌جك ثواب دنيا ومافيهـادن دها خيرلو اولور والله تعـالى حضرتلرى
ملكلره آنكله مبـاهات ايدوب بنم شـو قولمه نظر ايديكز كه كيجه وقتى مسرور وديده‌سى
روشن اوله‌رق يتاغندن قيـامله جنابتدن غسـل ايدر وبن آنك ربيسى اولديغمى تيقن ايدر
سزلر شـهادت ايديكز كه بن آنك كناهلرينى عفو ومغفرت ايلدم دير ديو بيوردى ديدى
ومبـارك بن فضاله‌نك حسن رضى الله عنهدن ايلديكى روايتنده رسـول الله صلى الله عليه

(وسلمك)

وسلمك سزلر نسـوانه خير ايله ومعروف ومشروع وجهله وحسن معاشرتله معامله ايديكز
زيرا نسوان سزك عندكزده اسير ومحبوسلردر آنلر كندى نفسـلرنده برشيئه مالك دكلدرلر
جانب حقدن امانت اوله‌رق آلديكز وكلمة الله ايله آنلرك فرجلرينى كنديكزه حلال قيلديكز
ديو بيورمش اولديغنى بيان ايلمشـدر وعبـادة بن كثيرك عبـدالله جريردن آنلرك دخى
رسـول الله صلى الله عليه وسلمك زوجه‌سى ميمونه‌دن ايلديكى روايتنده رسول‌الله صلى الله
عليه وسلمك رجالدن بنم امتمك خيرلوسى نسالريچون خيرلو اولانلريدر ونسـادن دخى بنم
امتمك خيرلوسى زوجلريچون خيرلو اولانلريدر آنلردن هرخاتون ايچون هركونده صابرين
ومحتسبين اولدقلرى حالده فى سبيل الله جهاد وغزا اغورنده قتل اولنمش بيك شهيد ثوابى
ويريلور واول خاتونلردن بريسـنك حور عين اوزرينه فضل ومزيتى محمد صلى الله عليه
وسلمك سزك الك ادناكز اوزرينه فضل ومزيتى كبيدر وبنم امتمدن نسـانك خيرلوسى الله
تعالى حضرتلرينه معصيتدن غيرى نسنه‌ده زوجنك ارزو ايلديكى هرنسنه‌ده زوجنى مسرور
ايدندر وبنم امتمدن رجالك خيرلوسى والده‌نك ولدينه لطف ومرحمتى كبى اهلنه نوازش
وتلطف كوسترن ورفق وسهولتله معامله ايدندر بونلردن هررجل ايچون هركونده صابرين
ومحتسـبين اولدقلرى حالده فى سبيل الله جهاد وغزا اغورنده قتل اولنمش يوز شهيد ثوابى
ويريلور ديو بيوردى وبوحالده عمر بن خطاب رضى الله عنهك يارسول‌الله خاتون ايچون بيك شهيد
ثوابى ورجل ايچون يوز شهيد ثوابى ويرلمسى نه كيفيتله اولور ديو واقع اولان استفسارينه
رسول الله صلى الله عليه وسلم ياعمر سن بيلمدكمى كه خاتون رجلدن اجر جهتيله اعظم وثواب
يوكندن افضلدر زيرا الله تعـالى حضرتلرى رجلك زوجه‌سنك كنديسندن رضـاسى
واكا دعاسى سببيله اول رجلك جنتده‌كى درجاتنى بولنديغى حالندن اعلا وبالاتر ايدر وياعمر
سن بيلمدكمى كه شرك باللهدن صكره وزرك الك اعظمى خاتونك زوجنه عاصى اولمقلغيدر
سزلر اكاه ومتنبه اولكز وضعيفين حقنده الله تعالى حضرتلرندن خوف واتقا اوزره بولنكز
زيرا الله تعالى حضرتلرى اول ايكى ضعيفين حقلرنده سزلره سـؤال ايده‌جكدر واول
ضعيفلرده يتيم ايله زوجه‌در كيمكه يتيم ايله زوجه‌سى حقنـده ايولك واحسان ايدر ايسـه
اول كيمسه الله تعالى حضرتلرينه ايريشور وحالبوكه الله تعالى حضرتلرى اندن راضى بولنور
وهر كيمكه يتيم ايله زوجه‌سى حقنده اسائت وكوتولك ايدر ايسـه اول كيمسه الله تعالى
حضرتلرينك سخط وغضبنه دوچار وكرفتار اولور وزوجك زوجه اوزرنده حقى بنم
سزك اوزركزده‌كى حقم كبيـدر هر كيمكه بنم حقمى ضايع ايدرسـه الله تعالى حضرتلرينك
حقنى ضـايع ايتمش اولور وهر كيمكه حق اللهى ضايع ايدرسـه اول كيمسـه حقك سخط
وغضبنه دوچار اولور وانك مسكن ومأواسى جهنم وقرارگاهى دارسعير وبئس المصير
اولور ديوجواب و يردى ديدى ابى جعفر محمد بن على جابر بن عبدالله رضى الله عنهمادن
شووجهله روايت ايتديكه جابر بن عبدالله رسول‌الله صلى الله عليه وسـلم اصحاب كرامندن
برجمعيتك ايچنده بولنديغى و بزلر دخى حضور رسول اللهده بولنديغمز حالده برخاتون كلدى
ورسـول الله صلى الله عليـه وسلمك باشى اوجنده طوروب السلام عليك يارسـول الله

دیدکندن صکره بن نسوان طرفندن صوب رسالتپناهیلرینه کوندرلمش ایلچی یم بنم حضور سعادتکزه نوجهله کلدیکمی طویوبده تعجب ایتمیه جك برخاتون یوقدر یارسول الله الله تعالی حضرتلری رجال ونسانك ربیسیدر وادم رجال ونسانك باباسیدر وحوا رجال ونسانك اناسیدر زمرهٔ رجال فی سبیل الله جهاد ایدوب قتل اولندقلرنده انلر ربیلری عندنده احیا ومرزوقدرلر واکر جرح اولنورلر ایسه انلر ایچون بزه بیلدیردیکك وجهله اجر وثواب واردر وبزلرایسه انلرك یاننده وانلرك اموری اوزرنده بولنیورز وانلره خدمت ایدیورز بزم ایچونده اجر وثواب وارمیدر دیدکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم اول خاتونه خطاباً بندن نسوانه سلام سویله وانلره دیکه زوجنه اطاعت ایتمك وانك حقنی اعتراف وتصدیق ایدوب یرینه کتورمك رجالك جهاد ایله نائل اولدقلری اجر وثوابه معادلدر وحالبوکه سزلردن بونی ایشلیان آزدر دیو بیوردی دیدی وثابتك انس رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده انس رضی الله عنهك نسوان بنی حضور رسول اللهه کوندردکارنده بن یارسول الله نسوان رجال فضل ایله وفی سبیل الله جهاد ایله مراتب عالیه یه نائل اولدیلر بزم ایچون فی سبیل الله مجاهدینك ثوابنه ایریشه جك عمل وارمیدر دیورلر دیدکده رسول الله صلی الله علیه وسلم خاتونلردن بریسنك خانه سنده خدمتی انی فی سبیل الله مجاهدینك عملی درجه سنه ایرشدرر دیو بیوردیغنی بیان ایلدی وعمران بن حصین رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلمه نساء اوزرینه جهاد وارمیدر دیو سؤال اولندقده رسول الله صلی الله علیه وسلم نعم انلرك جهادلری انلرك غیرتلری وزوجلرینی اخرندن قصقانملریدر انلر انکله نفسلرنده جهاد ایدرلر اکر صبر ایدرلر ایسه انلر مجاهده لردر واکر راضی اولورلر ایسه انلر مرابطه لردرلر وانلر ایچون ایکی اجر واردر دیو بیوردی دیدی وزوج زوجه ایچون شو حدیث شریفده بیان قلنان واندن مقدم عقد وجماع عندنده حاصل اوله جغی ذکر اولنان جمیع ثوابه والله تعالی حضرتلرینك امرینه مطیع وممتثل اولملریچون (ولهن مثل الذی علیهن بالمعروف) ایت جلیله سی مفاد عالیسنجه هرایکیسنك اخر اوزرنده ایفا واداسی واجب حق اولدیغنه اعتقاد ایتملری لایقدر وخاتون دخی زوجنه اطاعت کندیسیچون جهاد وغزادن خیرلو اولدیغنی اعتقاد ایتملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم خاتون ایچون زوج ویا قبردن دها خیرلو برنسنه یوقدر دیو بیوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم زوجه سی اولمیان ارکك مسکیندر مسکیندر مسکیندر دیو بیوردیغنده یارسول الله اکر اول ارکك ذاتنده غنی وزنکین ایسه نصلدر دیو ایدیلان سؤاله (وان کان غنیاً من المال) دیو جواب بیوردی یعنی اول ارکك هرنقدر مال جهتیله زنکین ایسه ده ینه مسکین وفقیردر دیدی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم زوجی اولمیان خاتون مسکینه مسکینه مسکینه در دیو بیوردیغنده یارسول الله اکر اول خاتون ذاتنده متموله وغنیه اولور ایسه حال نصلدر دیو ایدیلان سؤاله دخی (وان کانت غنیة من المال) دیو جواب بیوردی یعنی اول خاتون هرنقدر ذاتنده متموله وغنیه ایسه ده ینه مسکینه وفقیره در دیدی وعقد نکاحك جمعه ویاخود پنجشنبه کونی اولمسی مستحبدر وعقدك صباحلین اولمسندن اقشام

وقتی اولمسی اولی در وخطبهٔ نکاحك ایجاب وقبولدن اول اولمسی مسنوندر واکر تأخیر اولنورسه جائزدر وتزوج ایده جك کیمسه نکاحی بنفسه عقد ایتمسیله عقده غیریسنی توکیل ایتمسی بیننده مخیردر ونکاحك عقدی ختام بولدیغنده حاضر بولنان جماعتك (بارك لك وبارك علیك وجمع بینکما فی خیر وعافیة) دیملری مستحبدر بوندن صکره ده اول خاتون وانك طرفندن تعلقاتی اکر مهلت طلب ایدرلر ایسه خاتونك جهاز وتزیین وامور وحوایج سائره سنی اماده ایده بیلمسی معلوم اوله جق برمقدار زمان ایچون زوج طرفندن مهلت ویرلمسی وانلرك طلبلرینه مساعده کوسترلمسی مستحبدر وزفاف وکردك کیجه سی اولدیغنده عبدالله بن مسعود رضی الله عنهدن روایت اولنان احواله اتباع ایتملیدرکه مشارالیه حضرتلرینه بررجل کلوب یاعبدالله بن قز اوغلان قز برخاتون تزوج ایلدم وحالبوکه انك بنی سومیوب بکا بغض ایتمسندن خوف ایدرم دیدکنده مشارالیه الفت وانسیت اللهدندر وبغض ونفرت شیطاندندر اول خاتون سنك یانه دخولنده سنك ارقه طرفنده ایکی رکعت نماز قیلمقلغنی سن اول خاتونه امر ایله وسنده (اللهم بارك لی فی اهلی وبارك لاهلی فی اللهم ارزقنی منهم وارزقهم منی اللهم اجمع بیننا اذا جمعت فی خیر وفرق بیننا اذا فرقت الی خیر) دیه رك دعا ایله وجماع مراد ایلدیکنده دخی (بسم الله العظیم اللهم اجعل ذریة طیبة ان قدرت ان تخرج من صلبی اللهم جنبنی الشیطان وجنب الشیطان مارزقتنی) دیه رك دعا ایله دیدی وحاجتك تمام اولدیغنده دخی (بسم الله الذی خلق من الماء بشراً فجعله نسباً وصهراً وکان ربك قدیراً) کلماتنی طوداقلرینی تحریك ایتمیه رك کندی نفسکدن سویله دیدی وبونك اصل واساسی کریبك ابن عباس رضی الله عنهمادن ایلدیکی روایتدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم سزدن برکز اهلنه یقینلغی مراد ایتدکده (بسم الله اللهم جنبنا الشیطان وجنب الشیطان مارزقنا) دیو دعا ایتسه وانلردن تقدیر حق ایله بر ولد ظهور ایلسه اول ولده شیطاندن ابدا ضرر اصابت ایتمز دیو بیوردی دیدی وخاتونك حملی علامتی ظهور ایتدیکنده شیطان ظهور ایده جك ولده ضرر ایصالنه یول بولمامق ایچون زوج زوجه سنك غدا وطعام ونواله سنی حرامدن وشبهه لی نسنه لردن صافی قیلملی واحتراز اوزره بولنملیدر وزوج ایچون اولی وافضل اولان کندیسی واهلی وولدی دنیاده شیطانك شرندن عقباده دخی نار سعیردن تخلیص کریبان ارزوسیله بیان اولنان حرامدن وشبهه لی نسنه لردن زوجه سنك غداسنی صافی قیلمقلغه تاحین زفافدن بدأ ایدوب انك اوزرینه دوام وثبات کوسترملیدر نته کیم جناب حق (قوا انفسکم واهلیکم ناراً) دیو بیورمشدر وبو صورتله طوغه جق ولد اناسنه وباباسنه اطاعت وانقیاد واحسان اوزره بولنور وبونلرك جمله سی رزق وغدانك صافی وخالص اولمسی برکتیله حصوله کلور وجماعدن فارغ اولدیغنده برجانبه چکیلوب کندیسنه اذاء ویرن نسنه یی یقاملیدر واکر تکرار جماعه عودتی ارزو ایدر ایسه ابدست آلملیدر واکر تکرآری ارزو ایتمز ایسه غسل ایتملی وجنب او یوماملیدر زیرا جنب اوله رقدن او یومق مکروهدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بو وجهله روایت اولنمشدر انجق صغوق اولمسی ویاخود حمام وصویك اوزاق بولنمسی ویاخود بشقه برصورتله

برخوف وخطر کبی حالات معذرتك وقوعی جهتیله غسل ایتمك کندیسنه مشکل اولور
ایسه بو حالده معذرتی زوالنه دکین جنب اوله‌رق اویومقده بأس وضرر یوقدر ومجامعه حالنده
قبله‌یه قارشو دونماملیدر وباشنی اورتملیدر ویانلرنده طفل صبی دخی اولور ایسه کوزلردن
کندیسنی مستور طوتملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم سزدن بریکز اهلنه یقین
اولدیغنده کندیسنی ستر ایتسون زیرا اول کیمسه کندیسنی ستر ایتمیوب آچیق طوتدیغنده
ملائکه اندن حیا ایدوب یانندن چیقار وبو حالده شیطان اول کیمسه‌یه رفاقت ایدر
وبو تقدیرجه اکر زوج وزوجه بیننده بر ولد ظهور ایدر ایسه اول ولدده اول کیمسه‌یه
شریك اولور وسلفدن اولنان روایتده بر کیمسه جماع ایده‌جکنده اکر بسم الله دیمز ایسه
شیطان اول کیمسه‌نك اصلیلته دوریلور واول کیمسه کبی اول دخی وطئ وجماع ایدر
دیو بیان ایدلمشدر وزوجك قبل الجماع زوجه ملاعبه ایدوب اویناشمسی وایشنی بتوردکدن
صکره زوجه‌سی دخی وطر وحاجتنی بتورنجه‌یه دکین بولندیغی حال اوزره انتظارده
بولنمسی مستحبدر وبو انتظاری ترکی یعنی زوجه‌سی حاجتنی اکمال ایدنجه‌یه دکین بکلمامسی
زوجه‌سی حقنده اویله بر مضرتدرکه بعضاً دخی طارغنلغی وبغض وعداوتی مؤدی
اولور وبلکه‌ده مفارقتی نتیجه ویرر واکر جماع حالنده ذکرینی فرجندن اخراج
ایدوب منیسنی خارجنده انزالی مراد ایدر ایسه وزوجه‌سیده حره خاتون اولور ایسه
زوجه‌سنك اذن ورخصتی اولمقسزین واکر بر غیریسنك اکا نکاحله ویرلمش جاریه‌سی
ایسه سید وافندیسنك اذن واجازتی بولنمقسزین اول فعلی ارتکاب ایلمسی جائز دکلدر
واکر بالذات کندی جاریه‌سی ایسه اندن اذنسز عزلی جائزدر زیرا بو صورتده
حق زوج مالکك‌در جاریهٔ مملوکه‌نك دکلدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم
بر رجل کلوب یا رسول الله بنم خدمتجی بر جاریه‌م واردر بن اکا بعضاً یقینلق ایدرم
وحالبوکه حامله اولمقلغنی آرزو ایتمم دیو واقع اولان استفتاسنه ایستر ایسه‌ك اندن عزل ایله
ومنیکی خارجه انزال ایله زیرا اول جاریهٔ خادمه ایچون تقدیر اولنان نسنه قریباً ظهور
ایدر جوابی صادر اولدی وزوج زوجه‌سنی حیض ونفاس حالنده وکذا بر قولده دم
منقطع اولدقدن صکره غسل ایدنجه‌یه دکین وطئ وجماعدن اجتناب ایتملیدر ونفاسده قرق
کون تکمیل اولمقسزین وطئدن اجتناب مستحبدر واکر خاتون دم منقطع اولدیغنده
صو بوله‌مز ایسه بعد التیمم اکا یقینلق ایتملیدر واکر بو حاله مخالف حرکتده بولنه‌رق وطئ
وجماع ایلر ایسه ایکی روایتك بریسنده کفارت اوله‌رق بر دینار ویاخود نصف دینار
تصدق ایتملیدر وروایت اخرایه کوره بلا کفاره استغفار ایتملی وبردها بو مثللو حالاتده
بولنمامق اوزره توبه ایتملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم زوجه‌سنه ورا‌سندن
یقینلق ایدن کیمسه ملعون وحقك رحمتندن مطروددر دیو بیورمشدر وزوج ایچون
معذرت ومضرت اولمدیغی حالده جماعی ترکی جائز دکلدر زیرا بو بابده زوجه‌نك
دخی حقی واردر وجماعی ترکده زوجه ایچون مضرت واردر زیرا زوجه‌نك شهوتی
زوجك شهوتندن اعظمدر وابو هریره رضی الله عنهك ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله

علیه وسلمك نسوانك شهوتی رجال اوزرینه طقسان طقوز درجه زیاده قلنمشدر انجق
الله تعالی حضرتلری نسوان اوزرینه جلباب حیا وحجابی القا ایلمشدر دیو بیورمش اولدیغنی
بیان ایلمشدر وبعضلری شهوت اون جزؤدر طقوزی نساء وبریسی دخی رجال ایچوندر
دیمشلردر ووطئ وجماعك اندن زیاده تأخری جائز اولمیان مدت وزمان درت آیدر
انجق رجل ایچون خسته‌لق کبی جماعه مانع بر عذری وار ایسه بو حال مستثنادر واکر
بلا عذر مدت جماعك تأخری درت ماهی تجاوز ایدر ایسه بو حالده زوجه‌نك زوجندن
مفارقته حق واردر واکر زوج زوجه‌سی یانندن کیدوب آلتی آیدن زیاده سفر وغربتده
بولنسه وبو حالده زوجه طرفندن کلمسی طلب اولنوب‌ده قدرتی وار ایکن زوج مزبور
کلمکدن ابا وامتناع ایله زوجهٔ مزبوره طلب وادعاده بولندیغی تقدیرده حاکم ایچون زوج
وزوجه بینینی تفریق جائزدر وبو توقیت وتأجیل عمر بن خطاب رضی الله عنهك ناس
ایچون کیده‌جکلری غزالرینه بر آیده کیتملری ودرت آیده انده اقامتلری ورجوعلرنده دخی
بر آیده اهل وعیالی جانبنه کلملری ایچون تعیین وتقدیر ایلدیکی وقتدر وزوج غیریسنك خاتوننی
کوروب وکوزینه پك خوش کورینوب‌ده توقانی وجماعه شدت میل ورغبتی ظهورنده
شدتنی تسکین ایچون کندی زوجه‌سیله مجامعه ایتملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه
وسلمك سزدن بریکز کندیسنی تعجب ایتدیره‌جك بر خاتونی کوردیککده کندی اهلنه یقینلق
ایتسون زیرا شیطان خاتون صورتنده کلوب کیتمکده وکندیسنی کوسترمکده‌در وزوجه‌سی
اولمیان کیمسه دخی الله تعالی حضرتلرینه التجا ایتسون ومعاصیدن امنیت وسلامتی الله تعالی
حضرتلرندن نیاز ایتسون وشیطانك شرندن استعاذه ایلسون دیو بیورمش اولدیغی روایت اولنمشدر
وزوجك زوجه‌سیله حالت جماعده بینلرنده جاری اولان حالاتی رجاله سویلمسی وزوجه‌نك
دخی زوجیله جماع حالنده مابینلرنده جریان ایدن کیفیاتی قادینلره سویلمسی جائز دکلدر
زیرا بو حالتده سخف ودنائت واردر وشرعاً وعقلاً مذموم وچرکین بر کیفیتدر زیرا ابو
هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت ایلدیکی حدیث طویلده شو وجهله
بیان ایتدیکه بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم رجال طرفنه اقبال وتوجیه خطاب ایدوب
ایچکزده اهلنك یاننه واردیغنده اهلی اوزرینه قپویی قپار وانکله خلوت اولور وتك
وتنها قالورده ستر الله ایله استتار ایدر کیمسه وارمیدر دیدکنده رجال جانبندن نعم یا رسول الله
دینه‌رکدن واردر جوابی ویریلنجه رسول الله صلی الله علیه وسلم اندن صکره اوطوروب
بن شویله یاپدم بویله یاپدم دیه‌رکدن جریان ایدن واقعه‌یی‌ده سویلینکز وارمیدر دیمسیله
زمرهٔ رجال سکوت بر حالده بولنوب لا ونعم هیچ بر جوابه تصدی ایتمدیلر بعده رسول الله
صلی الله علیه وسلم نساء جهتنه اقبال وتوجیه خطاب ایله ایچکزده زوجکز ایله خلوت
زماننده میانه‌کزده جریان ایدن وقعه‌یی بعده سویلینکز وارمیدر دیدکنده طائفهٔ نسا دخی
حالت سکوتده‌لر ایکن انلرك ایچندن کنج بر خاتون دیزلرینك بریسی اوزرینه چوکه‌رك
ورسول الله صلی الله علیه وسلم انی کورسون وکلامنی ایشتسون دیو بیوننی رسول الله جانبنه
اوزاده‌رق جوابه وواقع حالی عرض وبیانه آغاز ایله یا رسول الله (انهم لیتحدثون وانهن

لیتحدثن) یعنی یارسول‌الله طائفهٔ رجال البته سویلر وقادینلر دخی شبهه‌سزدرکه سویلرلر دینجه جناب رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بیلورمیسکز بو حال نیه بکزر انجق بر دیشی شیطانك ارکك برشیطانله چارشو ایچنده ملاقات ایتمسنه واول انده خلق انلره نظر ایدر بولندقلری حالده حاجت وایشلرینی بتورملرینه بکزر سز آکاه ومتنبه اولکزکه رجالك طیبی ریحی ظاهر اولور لونی ظاهر اولمیاندر وسز آکاه ومتنبه اولکزکه نسانك طیبی لونی ظاهر اولوب ریحی ظاهر اولمیاندر دیو بیوردی و بینلرنده وقوعبولان معاشرت زوجیتی هر برینك اخر کیمسه‌یه افشالرینك عدم جوازینه ایما واشارتله انلری ایقاظ ایلدی دیدی ٠

(زوج زوجه‌سنی جماعه دعوت ایدوب زوجه‌نك ابا ایلمسی) زوج زوجه‌سنی جماع ایچون چاغروب زوجه دخی ابا وامتناع ایلسه زوجهٔ مزبوره الله تعالی حضرتلرینه عاصی اولور ووزر ووباله دوچار اولور ابو هریره رضی الله عنهك روایت ایلدیکی حدیث شریفده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك هرهانکی خاتون زوجنك حاجتنی منع ایلسه اول خاتون اثم وکناهدن ایکی قیراط وباله دوچار اولور وهرهانکی رجل زوجه‌سنك حاجتنی منع ایلسه اول رجل اثم وکناهدن برقیراط وزر ووباله کرفتار اولور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر و بعض احادیثده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم سزدن بریکز زوجه‌سنی فراشنه دعوت ایتدکنده زوجهٔ مزبوره البته کلملیدر تنور اوزرنده دخی اولور ایسه بیوردی دیو وارد اولمشدر وابو هریره رضی الله عنه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم سزدن بریکز زوجه‌سنی فراشنه دعوت ایدوب زوجه‌سی انك فراشنه کلمدیکی حالده اول کیمسه زوجه‌سنه طارغین اوله‌رق کیجه‌لسه زوجهٔ مزبوره اوزرینه تا صباح اولنجه‌یه قدر ملکلر لعنت ایدرلر دیو بیوردی دیدی وقیس بن سعد رضی الله عنهدن شو وجهله روایت اولنور ودیرکه بن خیره‌یه کیتدم وخیزه خلقنی مرزبانلرینه یعنی ملکارینه سجده ایدیور کوردم بعده اورادن عودت ورجوعمده حضور رسول‌اللهه کلوب یارسول‌الله سن سجده اولنمقلغه احق واحراسك دیدیکمده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بکا خطاباً سن بنم قبریمه اوغراسك سن بکا سجده ایدر اوله‌سك بونی تجویز ایدرمیسك دیدیکنده بندخی لا یارسول‌الله تجویز ایتم دینجه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم حیاتمده دخی بونی ایشلمیکز وبر وجهله تجویز ایتمیکز دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اکر بر کیمسه‌نك دیکر کیمسه‌یه سجده ایتمسیله امر ایتسه ایدم نسانك زوجلرینه سجده ایلملریله امر ایدردم زیرا جناب الله رجال ایچون زوجه‌لری اوزرنده برطاقم حقوق قیلمشدر دیو بیوردی وحکیم بن معاویة القشیری پدرلری رضی الله عنهدن شو وجهله روایت ایدرکه بن یارسول‌الله بزدن بریمز اوزرنده زوجه‌مزك حقی ندر دیدیکمده رسول الله صلی الله علیه وسلم سن طعام ایتدیکنده اکا دخی اطعام ایتملکك وسن کیندیکلده انی دخی کیندرملکك وانك یوزینه اورماملغك ویوزینی قبیح ایتماملکك وانی انجق خانه‌ك ایچنده طوتملغكدر دیو بیوردی دیدی واکر خاتون زوجندن نشوزه ودعوتنه اجابتدن امتناعه مصره اولور ایسه ویاخود کریه کوره‌رك واکرنه‌رك اجابت ایدر ایسه زوج اکا وعظ ونصیحت ایتملی وانی الله تعالی

حضرتلرینك وعید وعذابیله تخویف ایتملیدر واکر بونك اوزرینه زوجه‌سی اولکی نابجا حالنده دوام ایدر ایسه اوچکوندن اکسك اوله‌رق انکله یاتمغی واکا کلام سویلمکی ترك ایتملیدر واکر اول حالدن فراغت ایدر ایسه پك اعلا واکر فراغت ایتمز ایسه زوج ایچون ثوبدن یاپلمش مندیل وتوره کبی انی یاره وبره واجزاسنی تفریق ایتمیه‌جك نسنه ایله ضرب ایتمك واردر زیرا مقصود اولان زوجه‌نك اصلاح حالی وزوجنه اطاعتیدر یوقسه اهلاکی دکلدر واکر بووجهله دخی انلرك بینلرنده حسن معاشرتك وموافقت وامتزاجك حصولی ممکن اوله‌مزسه حاکم ایکی طرفك اهل وتعلقاتندن حر ومسلم وعادل اوله‌رق ایکی حکم کوندرر وزوجان دخی انلری وکیل ایدرلر وحکملر زوجین بیننی اصلاح ویاخود مال ویاغیری نسنه ایله مفارقتك هرهانکی جهتنی ایو وخوش کوررلر ایسه انلرك رأی واتفاق واتحاد وقرارلری وجهله حاکمك دخی زوجین حقنده حکم ایلمسی لازم کلور ٠

(ولیمه‌نك استحبابی) ولیمه‌ده سنت اولان ولیمه‌نك برقیوندن دون اولمامسیدر وهرنه شی ایله ولیمه ایدیلور ایسه جائز اولور صاحب ولیمه مسلم اولور ایسه ایدیلان دعوته اولکی کونده اجابت واجبدر وایکنجی کونده اجابت مستحبدر واوچنجی کونده اجابت مباح بلکه‌ده دنائتدر وولیمه‌نك اصل وحقیقتی رسول‌الله صلی الله علیه وسلمدن اولنان روایتدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم عبدالرحمن رضی الله عنهه (اولم ولو بشاة) دیو بیوردی یعنی دوکون ایچون اطعام طعام ایله ولو برقیون ایله دخی اولور ایسه‌ده دیدی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم برنجی کونده ولیمه حق وایکنجی کونده معروف واندن صکره دنائتدر دیدی وابن عمر رضی الله عنهما رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك سزدن بریکز دوکون ضیافتنه دعوت اولندیغنده دعوته اجابت ایلسون واکر مفطر ایسه اکل ایتسون واکر صائم ایسه ترك ایدوب دونسون دیو بیورمش اولدیغنی بیان ایلمشدر ودوکونده برنسنه‌نك صاچلمسنك وانك یردن قاپلمسنك مکروه اولوب اولمامسنده ایکی روایت واردر روایتك بریسنده بوحال مکروهدر زیرا انده سخف وقباحت ونفس ایچون دنائت ویغما وغارت واردر اندن صیانت اولی وباب ورع وتقواده انك ترکی الیق واحرادر وروایت ثانیه‌ده مکروه دکلدر زیرا رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك بردوه قربان ایدوب قربان ایدیلان دوه ایله مساکین وفقرا بیننی خالی براقوب ایستیان کسوب السون دیو بیورمش اولدیغی روایت اولندی ودوکونده صاچی صاچمق ایله قربانك بوحال اوزره براغلمسی بیننده فرق یوقدر وحاضرین بیننده تقسیم بوندن دها اولیدر زیرا تقسیم اطیب واحل وباب ورع وتقوایه ادخل والیقدر ٠

(شرائط عقد نکاحك تمامیله بولنمسی) ولی عدلك وشهود عدولك حضوری وخاتون ایله طالبی بیننده کفائت ومساواتك حصولی وردت وعدت و بونلرك غیریلری مثللو موانعدن خالی وبری بولنمق کبی حالات مشروعه‌نك وجودیله شرائط عقدنکاح تام ومکمل اولدقده خاتون مجبره دکل ایسه یعنی ثیب ایسه ویاخود بکر اولوبده باباسی یوغیسه عاقد یعنی زوج نکاح ایچون مزبوره‌دن استیذان ایدر واکا صداق ونکاحك مقدارینی

وصفتنی بیان ایدر   بعده عاقد آتیده بیان اولنه‌جغی وجهله خطبهٔ نکاحی اوقویوب
الله تعالی حضرتلرینه استغفار ایدر وولینك عاقده خطبهٔ نکاحی اوقومسی واستغفار ایلمسیله
علی وجه الاستحباب امر ایلمسی اولیدر   بعده عاقد قزك ولیسنی استنطاق ایدر وولی عاقده
خطاباً قزم ویاخود قزقرنداشم فلانه‌یی طرفیندن اتفاق واتحاد وقوعبولان شوقدر وشودرلو
مهر ایله سکا تزویج ایتدم دیر وزوجه بندخی اول مقدار واول درلو مهر ایله انی تزوج
وقبول ایتدم دیر والفاظ عربیه‌یی کوزل بیلان کیمسه ایچون نکاح انجق الفاظ عربیه ایله
منعقد اولور   اکر کوزل بیلمز ایسه عاقدك کندی لسان ولغتیله منعقد اولور وعاقد الفاظ
عربیه‌یی لایقیله بیلدیکی وقتده عقد نکاح ایچون انك الفاظ عربیه‌یی تعلمی لازم اولوب اولمدیغنده
ایکی وجه واردر وعقدده عبد الله بن مسعود رضی الله عنهك خطبه‌سنك اوقونمسی
مستحبدر   زیرا امام احمد بن حنبلك بر نکاحده بولنوب انده عبد الله بن مسعودك
خطبه‌سنی ایشتمامش اولمسیله نکاحی ترکله رجوعی روایت اولنمشدر وعبد الله بن مسعود
رضی الله عنهك خطبه‌سی بغدادده موسی السقطینك اوغلی مبارك ومباركك اوغلی شیخ
امام هبة اللهك سزلره خبر ویردیکی واول شیخ امام هبة اللهك نصر النسفینك اوغلی
محمد محمدك اوغلی ابراهیم ابراهیمك اوغلی ابی المظفر هنادك قاضیدن روایت ایلدیکی
قاضی ابی المظفرده هاشمیٔ بصری اولان عبد الواحدك اوغلی جعفر وجعفرك اوغلی
ابی عمر القاسمدن وقاضی ابی عمر القاسمدن احمد اللؤلؤینك اوغلی محمددن محمد دخی ابی
داوددن روایت ایلدیکی خطبه‌در وابی داود دیرکه سلیمان انباریٔ معینك اوغلی
محمد بزلره خبر ویردی ودیدیکه بزلره وکیع اسرافیلدن واسرافیل دخی ابی اسحاقدن وابی
اسحاق دخی ابی الاصوصدن وابی الاصوص دخی عبد الله بن مسعود رضی الله عنهدن
روایت ایدرك شو وجهله خبر ویردی وعبد الله بن مسعود رضی الله عنه رسول الله صلی الله
علیه وسلم خطبهٔ نکاحی بزلره شو وجهله تعلیم ایتدی دیدی (الحمد لله الذی نحمده ونستعینه
ونستغفره ونعوذ بالله من شرور انفسنا ومن سیئات اعمالنا من یهدی الله فلا مضل ومن یضلله
فلا هادی له واشهدان لا اله الا الله واشهد ان محمداً عبده ورسوله یا ایها الناس اتقوا ربکم الذی
خلقکم من نفس واحدة وخلق منها زوجها وبث منهما رجالاً کثیراً ونساءً واتقوا الله الذی
تسائلون به والارحام ان الله کان علیکم رقیباً یا ایها الذین آمنوا اتقوا الله وقولوا قولاً سدیداً یصلح
لکم اعمالکم ویغفر لکم ذنوبکم ومن یطع الله ورسوله فقد فاز فوزاً عظیما) وبوکا جناب
حقك (وانکحوا الایامی منکم والصالحین من عبادکم وامائکم ان یکونوا فقراء یغنهم الله من فضله
والله واسع علیم یرزق من یشاء بغیر حساب) قول شریفنی ضم وعلاوه ایلك مستحب اولور
واکر بوخطبه‌نك غیریسنی یعنی (الحمد لله المنفرد بالائه الجواد باعطائه الذی تجلی باسمائه
المتوحد بکبریائه لا یصف الواصفون صفته ولا ینعته الناعتون حق نعته لا اله الا الله الواحد
الصمد المعبود لیس کمثله شئ فی الارض ولا فی السماء وهو السمیع البصیر تبارك الله العزیز
الغفار بعث محمداً صلی الله علیه وسلم بالحق نبیاً صفیا بریا من العاهات کلها فبلغ ما ارسل به سراجاً

زاهراً ونوراً ساطعاً وبرهاناً لامعاً صلی الله علیه وسلم وعلی آله اجمعین) دیو دیکر خطبه اوقوسه
جائز اولور   بوندن صکره عاقد ظاهر وباطن وبارز ومکتوم امورك کلیسی ید الهیه وقدرت
سبحانیه‌ده‌در هر اموری مقتضای حکمتی اوزره دیلدیکی وجهله طریقنده ومحور لایقنده
صرف وتصرف ایدر وحقایقنده ایجاد واجرا ایدر والله تعالی حضرتلرینك تأخیر ایتدیکنی
تقدیم وتقدیم ایتدیکنی تأخیر ایده‌جك وآنك حکم واراده‌سنی رد ایده‌جك یوقدر وایکی
کشینك اجتماعی انجق حقك قضا وقدریله‌در وهر قضا ایچون قدر وهر قدر ایچون وقت
مقدر وهر اجل واجال ومهل وامهال ایچون کتاب واردر ومحو واثبات الله تعالی
حضرتلرینك ید قدرتنده‌در وام الکتاب که لوح محفوظدر آنك نزدنده‌در وفلان بن فلانك
کریمه‌کز فلانه بنت فلانه‌نك نکاحنه طالب اولمسی الله تعالی حضرتلرینك قضا وتقدیرندن
بولنمشدر وطرفیندن اتفاق واتحاد حاصل اولان شوقدر وشو درلو مهر ایله کریمه‌کزك
طالب وراغبی بولندیغی حالده سزلره کلمشدر کریمه‌کزی طالبنه وخاطب وراغبنه تزویج
ونکاح ایدیکز الله تعالی حضرتلری (وانکحوا الایامی منکم والصالحین من عبادکم وامائکم
ان یکونوا فقراء یغنهم الله من فضله والله واسع علیم) بیورمشدر دیر وبوصورت اوزره عاقد
خطبه‌یی قرائت وتلاوتدن فارغ اولدقدن صکره بالاده ذکر ایلدیکمز وجهله نکاحی عقد ایدر

﴿ امر بالمعروف ونهی عن المنکرك بیانی ﴾ الله تعالی حضرتلری قرآن مجیدنده (الآمرون
بالمعروف والناهون عن المنکر والحافظون لحدود الله) و (کنتم خیر امة اخرجت للناس
تأمرون بالمعروف وتنهون عن المنکر وتؤمنون بالله) و (المؤمنون والمؤمنات بعضهم اولیاء
بعض یأمرون بالمعروف وینهون عن المنکر) آیات جلیله‌لریله معروف ایله امر ومنکراتدن
نهی ایدنلری ذکر وبیان وانلری مدح وثنا ایلمشدر وحدیث شریفده (لتأمرون بالمعروف
ولتنهون عن المنکر اولیسلطن الله تعالی شرارکم علی خیارکم فیدعوا خیارکم فلا یستجاب لهم)
وارد اولمش یعنی صلی الله علیه وسلم بن الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه سزك ایچون
ایکی امرك بریسی البتده واقع اولور یا سزلرده امر بالمعروف ونهی عن المنکرك بولنمسی
ویاخود الله تعالی حضرتلرینك سزك اشرارکزی اخیارکز اوزرینه تسلیط ایله سزی قهر
وعذابه دوچار ایدوب دفع ورفعیچون اخیارکز طرفندن ایدیلان دعالرك مقبول ومستجاب
اولمامسی وقوعبولور دیو بیورمشدر وسالم بن عبد الله بن عمرك باباسی عبد الله رضی الله
عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك دعا ایدوبده دعاکزك مستجاب
اولمامسندن واستغفار ایدوبده مغفرت اولنمامکزدن مقدم معروف ایله امر ومنکرات ومعاصی
وفواحشدن نهی ایدك وآکاه ومتنبه اولکزکه امر بالمعروف ونهی عن المنکر رزقی دفع ایتمز
واجلیده یقین ایتمز وآکاه ومتنبه اولکزکه اخبار یهود ورهابین نصاری امر بالمعروف
ونهی عن المنکری ترك ایلدکارنده الله تعالی حضرتلری انلره انبیالرینك لسانلری اوزره لعنت
ایتدی صکره بلایی عموماً یهود ونصاری اوزرینه تعمیم ایلدی دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر
وامر بالمعروف ونهی عن المنکر فساد عظیمی ونفسنده ومال واهلنده ضرری مؤدی اولمیه‌جق
صورتده قدرت شرطیله منکری بیلان هرحر ومکلف مسلم اوزرینه واجبدر وبوبابده امام

و یا عالم و یا قاضی و یاخود رعیتدن بریسی اولمق بیننده فرق یوقدر ومنکری بیلمکلکی شرط قیلدیغمز نهی عن المنکر ایده‌جك کیمسه‌نك اثم وکناهده بولنمسی خوفنه مبنیدر زیرا منکری منکر اولدیغنی لایقیله بیلمیان کیمسه ایشك ظننك خلافنده اولمسندن امین دکلدر وظن اوزرینه ایسه حکم یوقدر زیرا جناب حق (یاایها الذین امنوا اجتنبوا کثیراً من الظن ان بعض الظن اثم) دیو بیورمشدر ونهی عن المنکر ایده‌جك کیمسه اوزرینه مستور ومکتوم اولان نسنه‌یی کشف وایضاح واجب دکلدر زیرا الله تعالی حضرتلری اندن نهی ایلمش و (ولاتجسسوا) بیورمشدر وانك اوزرینه واجب اولان ظاهر اولان نسنه‌یی نهی وانکاردر ومستور اولان نسنه‌یی کشف وایضاحدن ایسه اول کیمسه شرعاً ممنوعدر .

﴿امر بالمعروف ونهی عن المکرده قدرتك شرط قلنمسی﴾ بز امر بالمعروف ونهی عن المنکر اوزرینه قدرتی شرط قیلدیغمز رسول الله صلی الله علیه وسلمك بونده قدرتی شرط قیلمش اولمسنه مبتنیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بر قومك ایچنده معاصی وفواحشی ایشلر برکیمسه اولسه واول قوم دخی انی تغییر ونهیه مقتدر بولندقلری حالده منع ونهی ایتمسه‌لر الله تعالی حضرتلری اول قوم توبه ایتمزدن مقدم انلرك اوزرینه وصالح وطالحنك جمیعسنه عذابنی تعمیم ایدر دیو بیورمشدر و بونده قدرتدخی اهل صلاحك غلبه‌سی وسلطانك عدلی واکا اهل خیرك اعانه وامداد ایلمسیله حاصلدر واما نهی عن المنکر ایده‌جك کیمسه‌نك ایده‌جکی نهی منکردنناشی کندیسنه ومالنه ضرر ایریشه‌جك خطر وتهلکه‌یه دوچار اوله‌جق اولور ایسه بوحالده اول کیمسه اوزرینه منکری نهی ایلمك واجب دکلدر زیرا قرآن عظیم الشانده (ولاتلقوا بایدیکم الی التهلکة) و (ولاتقتلوا انفسکم) وارد اولمشدر یعنی الله تعالی حضرتلری اللرکزی تهلکه‌یه القا ایتمیك وکندی نفسکزی قتل ایتمیك دیو بیورمشدر وجناب رسول الله صلی الله علیه وسلمك (لاینبغی للمؤمن ان یذل نفسه) یعنی مؤمن ایچون نفسنی ذلیل وحقیر قلمق لایق دکلدر دیو بیورمسی اوزرینه یارسول الله مؤمن نفسنی نوجهله ذلیل و حقیر قیلر دیو ایدیلان سؤاله رسول الله صلی الله علیه وسلم جانبندن (لایتعرض ممالایمکنه) جوابی صادر اولدی یعنی کندیسیچون قدرت ومکنت اولمیان نسنه‌یه تعرض ایتمسون دیو بیوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم تغییر وتحویلنه ومنع ونهینه قدرتکز تعلق ایتمیه‌جك بر نسنه‌یی کوردیککزده تا الله تعالی حضرتلری انی تحویل وتغییر ایدنجه‌یه دکین صبر ایدیکز دیو بیوردی بوبیانات ایله اول کیمسه اوزرینه نهی وانکارك عدم وجوبی ثابت اولمش ایسه‌ده نفسی اوزرینه خوف ظنی غالب اولمسیله برابر اول کیمسه‌نك انکاره ونهی ومنعه تصدیسی جائز اولورمی بزم عندمزده جائزدر واول کیمسه اهل عزیمت وصبردن بولنور ایسه انك تصدیسی افضلدر و بو تصدی انك حقنده فی سبیل الله کفار ایله جهاد کبیدر والله تعالی حضرتلری قصهٔ لقمانده (وأمر بالمعروف وانه عن المنکر واصبر علی ما اصابك) دیو بیور مشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم ابی هریره رضی الله عنه حضرتلرینه خطاباً (امر بالمعروف وانه عن المنکر واصبر علی ما اصابك) یعنی سن امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایله و بو بابده سکا اصابت ایده‌جك

نسنه‌یه صبر ایله دیو بیورمشدر خصوصیله امر بالمعروف ونهی عن المنکر سلطان جائرك عندنده اولور ایسه ویاخود کلمهٔ کفرك ظهوری زماننده کلمهٔ ایمانك اظهاری ایچون ایدیلور ایسه زیرا فقهانك بو بابده اتفاقلری حاصلدر و بزم ایله انلرك بینلرنده خلاف بو ایکی موضعك غیریده‌در .

﴿نهی عن المنکرك ثبوت وجوبی﴾ وجوبی ثابت اولان نهی عن المنکری اجرا ایده‌جك کیمسه‌لر اوچ قسمدر قسم اولك منکری انکار و ازاله‌لری اللریله‌در انلرده ائمه وسلاطیندرلر وقسم ثانینك انکارلری لسانلریله‌در انلرده زمرهٔ علمادرلر وقسم ثالثك انکارلری قلبلریله‌در انلر دخی عوام ناسدرلر و بومعناده ابوسعید الخدری رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك سزدن بریکز منکری کوردیکنده انی یدیله تغییر وازاله ایتسون واکر یدیله قادر اولمز ایسه لسانیله تغییر ایتسون واکر لسانیله دخی قادر اولمز ایسه اکا قلبیله بغض ایتسون وقلبیله بغض فعل ایمانك اك ضعیفیدر دیو بیورمش اولدیغنی روایت ایلمشدر وبعض صحابه رضی الله عنهم جانبندن سزدن بریکز تغییر وازاله‌سنه قدرتی تعلق ایتمدیکی بر منکری کوردکنده اوچ کره (اللهم ان هذا منکر) یعنی یاربی شوایش منکردر وبومثللو منکردن سکا التجا ایدرز دیسون بونی بووجهله دیان کیمسه ایچون امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایلمش کیمسنه‌یه ویریلان ثوابك مثلی ویریلور دیو بیورلمش اولدیغی روایت اولنمشدر .

﴿منکرك عدم زوالی ظننك غلبه‌سی﴾ نهی عن المنکر ایده‌جك کیمسه کندیسنك نهی وانکاریله منکرك عدم زوالی اوزرینه ظنی غالب اولدیغنده انك اوزرینه منع وانکارك واجب اولوب اولمامسی حقنده امام احمد رحمه الله‌دن ایکی روایت واردر انلردن بریسی اول کیمسه‌نك صدق نفسی وخلوصی برکاتیله منکری ایشلمکده بولنان کیمسنه‌نك قلبنه رقت کلمسی وتوفیق وهدایت ایرشمسیله منزجر اولمسی وبولندیغی حالت نابجاسندن رجعت ایلمسی جائز اولمسنه مبنی اول کیمسه اوزرینه نهی عن المنکر ایلمك واجبدر وظن ایسه انکارك جوازینه مانع دکلدر وامام احمددن روایت اخراده تاکه منکرك زوالنه اول کیمسه‌نك ظنی غالب اولنجه‌یه دکین انك اوزرینه نهی عن المنکر ایلمك واجب اولمز زیرا انکاردن مقصود منکرك زوالیدر وظننده منکرك بقاسی وعدم زوالی قوی وغالب اولدیغنده نهی عن المنکری ترکی اولیدر .

﴿امر بالمعروف ونهی عن المنکرده‌کی شرائط خمسه﴾ امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایدن کیمسه‌ده بش شرطك وجودی لازمدر «اولکیسی» اول کیمسه امر ونهی ایلدیکی نسنه‌یی عالم اولملیدر «ایکنجیسی» بوندن قصدی ریا وسمعه‌یه ونفسنجه حمیت وغیرته مبنی اولمیوب بلکه رضای حق جلب ودین حق اعتزاز وکلمة اللهی وامر خدایی اعلا ایلمسنه مبتنی بولنملیدر زیرا صوب حقدن احسان بیوریله‌جق نصرت وعزت وموفقیت ومنکری انکار وازاله‌یه نائلیت اول کیمسه‌نك قصدینك خالص ومخلص بولنمسنه متوقفدر نتکم جناب حق (ان تنصروا الله ینصرکم ویثبت اقدامکم) بیورمشدر و (ان الله مع الذین اتقوا والذینهم محسنون) آیت جلیله‌سی مفادنجه امر بالمعروف ونهی عن المنکر ایدن کیمسه کندیسی

شركدن اتقا ومنع وانكارنده خلقك نظرينى ترك وانده اخلاصله عملنى كوزل ايلديكى وقتده
فوز وظفر اول كيمسه ايچوندر واكر بو نلرك خلافنده بولنور ايسه خذلان وذلت ومهانت وحقارته
دوچار اولور وسوزينك تأثيرى اولميوب منكر حالى اوزره قالور بلكه ده منكر ونفاقك واهل
معاصينك عادتلرينك زياده لكنى وشياطين انس وجنك الله تعالى حضرتلرينه مخالفت وترك
طاعت ومحرماتى ارتكاب ايتمك اوزره اتفاق واتحادلرينى مؤدى اولور «اوچنجيسى» (فبما
رحمة من الله لنت لهم ولو كنت فظا غليظ القلب لانفضوا من حولك) آيت جليله‌سى
مفاد عاليسنجه اول كيمسه‌نك مؤمن قرنداشى اوزرينه امر ونهيى لينت وملايمت ومحض ارفق
ونصح وشفقت اوزره اولوب فظاظت وغلظت اوزره بولنماملیدر خصوصا (انما
يدعوا حزبه ليكونوا من اصحاب السعير) آيت جليله‌سى مصداقنجه عدوسى شيطان لعينك
كنديسنك عقل وفكرى اوزرينه غلبه ايلديكى واكار بيسنه معصيتى وامرينه مخالفتى تزيين
و بو حال ايله انى اهلاكى ونار ادخالى قصد ايلديكى كيمسه حقنده موافقتك حصوليچون
رفق وملايمتك اجراسى وفظاظت وغلظتدن عارى وبرى بولنمسى لزومى فبطريق الاولى در
زيرا الله تعالى حضرتلرى موسى وهارون عليهما السلامى فرعونه كوندرديكنده انلره
(فقولا له قولاً ليناً لعله يتذكر او يخشى) آيت جليله‌سى منطوق منيفنجه فرعونه قول لين
ايله سويلمريني امر ايلدى ورسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه‌نك تا كه كنديسنده اوچ
خصلت بولنمقسزين امر بالمعروف ونهى عن المنكر ايلمسى لايق دكلدر امر ونهى ايده‌جكنى
عالم اولمليدر وامر ايده‌جكى نسنه‌ده ونهى ايده‌جكى نسنه‌ده دخى رفقله معامله ايلمليدر ديو
بيورديغنى اسامه رضى الله عنه روايت ايلمشدر و «دردنجيسى» اول كيمسه‌نك صبور وحليم
وحمول ومتواضع وهواسى زائل وقلبى متين وملايم اولمقلغى ومريض ومجنونه دوا ايدر
طبيب وحكيم آسا بولنمقلغيدر زيرا (وجعلنا منهم ائمة يهدون بامرنا لما صبروا) ايت
جليله‌سى مفهوم منيفنجه امر بالمعروف ونهى عن المنكر ايدنلر دينك ائمه واطباسى ومؤمنلرينك
مرشد وهادى وقائدلرى يدرلر والله تعالى حضرتلرى قصهٔ لقمانده (وأمر بالمعروف وانه
عن المنكر واصبر على ما اصابك ان ذلك من عزم الامور) ديو بيورمشدر «بشنجيسى» اول
كيمسه‌نك امر ايتديكى نسنه ايله عامل اولوب ونهى ايتديكى نسنه‌دن دخى منزه وبرى
بولنمقلقدر زيرا كنديسنده بو حالر بولنمز ايسه منكرينك انك اوزرينه تسلطى ووقوعبوله‌جغى
وعند الله مذموم وملوم بولنه‌جغى بديهيدر والله تعالى حضرتلرى (اتأمرون الناس بالبر
وتنسون انفسكم وانتم تتلون الكتاب افلا تعقلون) بيورمشدر ورسول الله صلى الله عليه
وسلمك ليلهٔ اسراده سمايه عروجده بر طاقم كمسنه‌لرى كوردم ملكلر مقراضله انلرك
طوداقلرينى كسرلردى جبريل امينه بو نلر كيملردر ديو سؤال ايلديكمده انلر سنك امتكك
علما وخطباسيدركه كتاب اللهى اوقورلر وخلقه وعظ ونصيحت ايدرلر وحالبوكه كنديلرى
طوتمزلر جوابنى ويردى ديو بيورمش اولديغنى انس بن مالك رضى الله عنه روايت ايلمشدر
وكشينك كنديسنك ايشلمكده بولنديغى چيركين ويرامز نسنه‌دن اخرينى نهى ومنع اتك
اوزرينه عيب وعاردر وقتاده رحمه الله ديركه تورات شريفده شو وجهله يازلمش اولديغى

بزلره بيان اولنمشدركه الله تعالى حضرتلرى اى آدم اوغلى بنى ذكر ايدرسك وحالبوكه
بنى اونوتورسك وبكا دعا ايدرسك وحالبوكه بندن فرار ايدرسك بو ذهابك باطلدر ديو
بيورمشدر والله تعالى حضرتلرى بو نكله معروف ايله امر ومنكردن نهى ايدوبده كندى
نفسنى اونوتان ومقتضاسيله عمل ايتميان كيمسه‌يى مراد ايلمشدر والله اعلم بذلك .

(امر ونهيه قادر اولان كيمسه ايچون اولى اولان) سوزينك قبوله اقرب اولمسى
وزجر ومنعده وعظ ونصيحتده ابلغ بولمسى ايچون امر ونهى خلوت وتنهاده ايلمليدر
ابو الدرداء رضى الله عنه بر كيمسه مؤمن قرنداشنه علانيه وآشكار صورتيله وعظ ايتسه
انى شين وعاره دوچار ايتمش واكر اكا سراً وعظ ونصيحت ايلسه انى زينتلمش اولور
واكر سراً نصيحت ايدوبده اول كيمسه‌يه نفع وتأثيرى اولمز ايسه بو تقديرده نصيحتنى
اظهار وآشكار ايتملى و بو بابده اهل خيردن دخى استعانه ايلمليدر واكر اهل خيردن اعانه
ظهور ايتمز ايسه بو حالده اصحاب سلطاندن استعانه ايلمليدر ولايق اولان منكرى نهى
وانكارى ابداً ترك ايتماملیدر زيرا الله تعالى حضرتلرى نهى عن المنكرى ترك واندن
تغافل ايدن قومى (كانوا لايتناهون عن منكر فعلوه لبئس ما كانوا يفعلون) و (لولا
ينهاهم الربانيون والاحبار عن قولهم الاثم واكلهم السحت لبئس ما كانوا يصنعون) ايات
جليله‌لريله طعن وذم ايلمشدر و بعضيلرى الله تعالى حضرتلرى يوشع بن نون عليه السلامه
سنك قومك خيرلولرندن قرق بيك وشرلولرندن دخى التمش بيك كشى يى هلاك ايده‌جكم
ديو وحى ايلديكنده يوشع بن نون عليه السلام يا ربى اول التمش بيك كشى شرلولردر
خيرلولرك جرم وقصورى ندر ديو سؤال ايلديكنده خيرلولر انلره بنم غضبمله غضب ايتمديلر
وانلر ايله برابر يديلر وايچديلر ديو جواب رب العزة صادر اولدى ديديلر .

(بشنجى شرطك احكامى) بز بشنجى شرطى اول كيمسه‌نك امر ايتديكى نسنه ايله
عامل اولوب ونهى ايتديكى نسنه‌دن دخى پاك وبرى بولنمقلغيدر ديو ذكر ايتدك انجق بزم
مشايخمز امر بالمعروف ونهى عن المنكرك عادل اوزرينه وجوبى كبى فاسق اوزرينه دخى
وجوبنى ذكر ايلديلر وآيات واخبارك من غير فرق عمومه شمولى اولمسيله بزم بوكا دائر
اشارتمز سبقت ايتمشدر و بعض سلف الله تعالى حضرتلرينك (ومن الناس من يشرى نفسه
ابتغاء مرضات الله) قول شريفنى امر بالمعروف ونهى عن المنكر اوزرينه حمل ايلدى
وعمر بن خطاب رضى الله عنهك بو آيت كريمه‌يى تلاوت ايدر بر كيمسه‌يى ايشتديكنده انا لله
وانا اليه راجعون بر كيمسه امر بالمعروف ونهى عن المنكره قيام ايتدى وعقبنده قتل
اولندى ديديكى روايت اولندى وابى امامه رضى الله عنهدن رسول الله صلى الله عليه وسلمك
افضل جهاد امام جائر عندنده كلمهٔ حق سويلمكدر ديو بيورمش اولديغى روايت اولنمشدر
وجابر بن عبد الله رضى الله عنهمادن رسول الله صلى الله عليه وسلمك يوم قيامتده شهدانك
افضلى حمزه بن عبد المطلب وامام جائر نزدنده امر بالمعروف ونهى عن المنكر ايلمش اولمسندن
ناشى امام جائرك قتل ايلديكى كيمسه‌در ديو بيورديغى روايت اولنمشدر والله تعالى
حضرتلرى (واذا قيل له اتق الله اخذته العزة بالاثم) آيت جليله‌سيله منكردن نهى اولنان

وکبر وعزت وعظمتی انی اثم وو باله حمل ایدوبده ممتنع ومنزجر اولمیان کیمسه‌یی ذکر ایلمشدر وابن مسعود رضی الله عنه برکیمسه‌یه الله تعالی حضرتلرندن اتقا ایله دینوبده اول کیمسه قائلنه سن کندی نفسنه باق بنی دوشمه دیمسی عندالله اکبر ذنوبدندر و بونك جمیعسنك صالح وطالح حقنده شمولی واردر دیدی وابوهریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك معروف ایله امر ایدك هرنقدر کندیکز انکله عامل دکل ایسه‌کزده ومنکردن نهی ایدیکز هرنقدر کندیکز اندن منزه وبری دکل ایسه کزده زیرا برکیمسه یاظاهراً ویا باطناً معصیتدن خالی دکلدر دیو بیورمش اولدیغی روایت ایلمشدر واکر بزنهی عن المنکری انجق اندن منزه وبری اولان کیمسه ایتسون دیرایسه‌ك امر بالمعروف ونهی عن المنکر متعذر و بوحالده ایسه بتون بتونه مندرس ومضمحل ومحو وزائل اولور ٭

﴿ کندیسیله امر ونهی اولنان ﴾ ایکی صنفدر هرنسنه‌که کتاب وسنته وعقله موافق اولسه اول نسنه معروفدر وهرنسنه‌که کتاب وسنته وعقله مخالف ومباین اولسه اول نسنه منکردر بعده بوده ایکی قسمه منقسمدر آنلردن برنجی قسمی بش وقت نمازك وصیامك وحج وزکواتك وبونلرك غیریسنك وجوبی کبی ظاهردرکه انی خواص وعوام بیلور ومنکردن دخی ظاهر اولوب عوام وخواصك بیلدیکی زنا وشرب خمر وسرقت وقطع طریق وربا وغصب و بونلرك غیری‌یی تحریم کبیدر وشو قسمك منع وانکاری علمادن خواص اوزرینه واجب اولدیغی کبی عوام اوزرینه‌ده واجبدر وایکنجی قسمی الله تعالی حضرتلری اوزرینه اعتقاد جائز اولوب اولمیان نسنه‌لر کبیدر بونك منع وانکاری انجق علمایه مخصوصدر واکر بونی علمادن بریسی عوام ناسدن بریسنه خبر ویرسه وبومثللو اعتقادك عدم جوازینی بیلدرسه بوحالده اول عوامدن بولنان کیمسه اوزرینه بالاده ذکر ایلدیکمز وجهله قدرتی تعلق ایتدیکی تقدیرده انی انکار واجب اولور وعلمادن کندیسنه خبرویرلمکسزین انی انکاره تصدی وقیامی جائز دکلدر واما اول شی فقهانك کندیسنده اختلاف ایتدیکی مثلا ابی حنیفه رحمه الله‌هه تقلیداً عامینك نبیذ تمری شرب ایتمسی ومذهبنده معروف ومشروع اولدیغی وجهله ولیسنك اذنی بولنقمسزین برخاتونی تزوج کبی اجتهادده اکا مساغ اولان نسنه‌لردن اولور ایسه امام احمد وشافعی رحمهما الله‌هك مذهبی اوزره بولنان برکیمسه ایچون آنی انکار جائز دکلدر زیرا مروزینك روایتنده امام احمد فقیهك ناسی کندی مذهبنه حمل ایتمسی و بوصورتله ناس اوزرینه شدت کوسترمسی لایق دکلدر دیدی بوحالده انکارك تعیینی انجق اجماعی خرق ونقض ایدن شیدن اولوب مختلف فیهده اولمدیغی ثابت اولمشدر وامام احمد رحمه الله‌هدن مختلف فیه اولان نسنه‌ده دخی انکارك جوازی نقل اولنمشدر واوده میمونینك روایتیدرکه امام احمدك برکیمسه شطرنج اوینار برقوله تصادف ایتسه آنلری نهی ایتملی وآنلره نصیحت ایلملیدر دیو بیوردیغی روایت ایلمشدر حالبوکه شطرنجك اصحاب شافعی رحمهم الله عندنده جائز اولدیغی معلومدر ٭

﴿ هرمؤمن ایچون بیان اولنان اداب ایله سائر احوالنده عمل ایلمسی وانکله عملی ترك ایلمامسی لایقدر ﴾ امیر المؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنهك ابتدا ادبی صکره علمی تحصیل ایدیکز دیو

بیوردیغی روایت اولنمشدر وابوعبدالله بن مبارك رحمه الله بکا اولین واخرینك علمنه واقف برکیمسه وصف وستایش قلنسه اول کیمسه‌یه ملاقات ایده‌مدیکمه اسف ایتمم انجق ادب نفسه مالك برکیمسه‌یی ایشتدیکمده اکا ملاقاتی ارزو ایده‌رم وانکله ملاقات ایده‌مدیکمه اسف وکدر ایدرم دیدی وشویله دینلدیکه ایمان بش قات قلعه‌سی اولان یعنی برنجی قاتی التوندن وایکنجی قاتی کومشدن واوچنجی قاتی تیموردن ودردنجی قاتی کرمیددن وبشنجی قاتی کرپیچدن بولنان بربلده کبیدر اهل حصنك کرپیچدن بولنان برنجی قاتی محافظه‌یه دوام وثبات ومتانت کوستردکاری مدتجه عدونك ایکنجی قاته طمع وتسلطی اولمز واکر اهل حصن طرفندن برنجی قاتی محافظه‌ده اهمال وتغافل کوستریلور ایسه خصم وعدونك اولزمانده ایکنجی قاته طمع وتسلطی وقوعبولور صکره هکذا اوچنجی ودردنجی‌یه تاحصونك کلیسنی و برج وباروسنی تماميله خراب ایدنجه‌یه دکین حرص وطمعی مزداد اولور وکذا ایمان دخی بش قات قلعه ایچنده‌در انلردن اولکیسی یقین صکره اخلاص صکره اداء فرائض صکره سنن صکره آدابدر برکیمسه آدابی محافظه ایتدیکی مدتجه شیطانك انده طمعی اولمز انجق آدابی ترك ایلدیکنده شیطانك طمعی انك سننته صکره فرائضنه صکره اخلاصنه صکره‌ده یقیننه اولور بنابرین انسانك ابدستنده ونمازنده و بیع وشراسنده و بونلرك غیری جمیع امورنده آدابی محافظه ایلمسی واکا کمالیله اهتمام کوسترمسی لایقدر بوفصل بزم آداب شریعتده تلخیص واختیار ایلدیکمز الك صکره‌کی فصلدر وذکری سبقت ایدن عبادات خمسه یعنی صوم وصلات وحج وزکات وکلمهٔ شهادتده امره امتثال ایله اول کیمسه مسلمان اولور و بیان اولنان آداب ایله تأدبنده سنت سنیه‌یه تابع واثر رسوله اقتفا ایتمش اولور و بوسببلر ایله اول کیمسه ایچون معرفت حصوله کلور واول کیمسه اوزرینه حقیقت صانعی معرفت باقی قالور و بوایسه اعمال قلبدندر اول کیمسه اوزرینه دیمزه دخول سهل وآسان اولسون ایچون بز بحث حقیقت معرفت صانعی تأخیر ایلدك اول کیمسه ظاهرینی نور اسلامله زینتلدیکی وقتده بزلر اکا باطننی دخی نور ایمانله تزیین وتنویر ایله دیو تنبیه ایدرز ٭

﴿ صانع عز وجل حضرتلرینی معرفت ﴾

بزدیرزکه آیات ودلالات ایله صانع عز وجل حضرتلرینی وجه اختصار اوزره معرفت سنك کمانسز وشك وشبهه‌سز اوله‌رق یقیناً بیلمکلکدرکه الله تعالی حضرتلری واحد واحد وفرد وصمددر والد ومولود دکلدر وشبیه ونظیری وشریك ومعاونی وظهیر ووزیری ومشیر ومستشاری یوقدر والله تعالی حضرتلری مس ایله بیلنور جسم دکل وحواس ایله ادراك اولنور جوهر دکل وکندی ایله قائم اولور برمکانه محتاج اولور عرض دکلدر وذی ترکیب وذی آلت وذی تألیف وذی ماهیت وذی حد دکلدر والله تعالی حضرتلری سمایی رافع وارضی واضعدر والله تعالی حضرتلری طبایعدن برطبیعت وطو العدن برطالع وظاهر اولور برظلمت وکورینان نیراتدن برشی دکلدر علم حضوریله اشیایی عالم

ومن غير مماسة ومساس اشيايى مشاهددر عزيزدر قاهردر حاكمدر قادردر راحمدر غافر وساتردر
معز وناصردر رؤفدر خالق وفاطردر اولدر آخردر ظاهردر باطندر فرد معبوددر حى لايموتدر
ازلى لايفوتدر سلطنتى ابدى وعزت وعظمتى سرمديدر قيوم لاينامدر عزيز وقوى وذوانتقامدر
وهيچ بركيمسه آنكله مقابله ومعارضه يه قادر دكلدر والله تعالى حضرتلرينك اسماء عظامى
ومواهب كرامى واردر جميع خلق اوزرينه فنا وزوال ايله حكم ايلمشدر نته كيم (كل من
عليها فان ويبقى وجه ربك ذوالجلال والاكرام) بيورمشدر والله تعالى حضرتلرى عالى
جهتيله عرش اوزره مستويدر وملك اوزره محتوى وعلمى اشيايى محيطدر نته كيم (اليه
يصعد الكلم الطيب والعمل الصالح يرفعه) و (يدبر الامر من السماء الى الارض ثم يعرج
اليه فى يوم كان مقداره الف سنة مماتعدون) بيورمشدر خلايقى وخلايقك افعالنى خلق
ايتدى وآنلرك ارزاق وآجالنى تقدير ايتدى وآنك تأخير ايتديكى نسنه يى تقديم ايده جك
وتقديم ايتديكى نسنه يى تأخير ايده جك يوقدر عالم وعالمك افعالى آنك اراده سيله حاصل
اولمشدر عالمى معصوم قيلسه ايدى وجهاً من الوجوه آنك امرينه مخالفتده بولنه مزلردى
واكر جميع عالمك مطيع اولمقلغنه ارادهٔ الهيه سى تعلق ايديدى جميع عالم اكا البتده اطاعت
ايدرلردى سر واخفايى وصدور وقلوبده مستور ومكتوم نسنه لرى عالمدر نته كيم (الايعلم
من خلق وهو اللطيف الخبير) بيورمشدر حركت وسكون آنك اراده سيله در اوهامك
تصورندن واذهانك تقديرندن منزهدر وناسه مقيس دكلدر والله تعالى حضرتلرى كندى
مصنوعاتنه بكزمكدن وكندى مخترعات ومبدعاتنه نسبتدن منزه ومقدسدر وخلايقك انفاسنى
احصا وتعداد ايدبجيدر نته كيم (لقد احصاهم وعدهم عداً وكلهم آتيه يوم القيامة فرداً)
بيورمشدر وهر نفسك كسب ايلديكى نسنه يه وجمله سنك احوال واعمالنه واقفدر وهر كسه
صالح ويا طالح سعى وعملارينه كوره مجازات ومكافات ايده جكدر نته كيم آيت جليله سنده
(لتجزى كل نفس بما تسعى) (وليجزى الذين اساؤا بما عملوا ويجزى الذين احسنوا
بالحسنى) وارد اولمشدر مخلوقاتندن غنيدر ومخلوقاتنك رزاقيدر وآنلرك رزقنه محتاج
دكلدر وهر شيئك ملكوتيسى وسلطنت وحكمرانيسى آنك يد اقتدارنده در هر كيمى ايستر
ايسه عذابندن منع ايدر وهيچ بركيمسه بركمسنه يى آنك عذابندن حفظ ايتمكه قادر
دكلدر نته كيم آيت جليله سنده (قل من بيده ملكوت كل شئ وهو يجير ولايجار عليه)
وارد اولمشدر وجمله خلق كنديسنه محتاجدر نته كيم (والله الغنى وانتم الفقراء)
بيورمشدر خلايقى خلق جلب نفعه ودفع ضرره وخلقنى ايجاب ايتدرر وحادث ووارد
اولور فكر وخواطره مبنى دكلدر بلكه عالمى خلق ارادهٔ مجرده سنه مبتنيدر نته كيم
(ذوالعرش المجيد فعال لمايريد) بيورمشدر والله تعالى حضرتلرى اعيان وموجوداتى ايجاد
واختراعنده وضر وبلوايى كشف وازاله سنده واعيانى تقليب واحوالى تغييرنده عزت وقدرتيله
متفرددر ومشيتى مقتضاسنجه هر آنده قدرتنى اجراده ومقدرات الهيه سنى وقت مقدرينه
سوق ايتمكده در والله تعالى حضرتلرى حيات صفتيله حى وعلم صفتيله عالم وقدرت
صفتيله قادر واراده صفتيله مريد وسمعله سميع وبصر ايله بصير وادراك ايله مدرك وكلام
ايله متكلم وامر ايله آمر ونهى ايله ناهى وخبر ايله مخبر وحكم وقضاسنده عادل وعطا

وانعامنده محسن ومتفضلدر والله تعالى مبدئ ومعيد محيى ومميت محدث وموجد مثيب
ومعاقبدر والله تعالى بخل ايتمز جواددر وعجله ايتمز حليمدر وحفيظ ويقظاندر ناسى
وساهى وغافل دكلدر والله تعالى حضرتلرى قبض وبسط ايدر وضحك وفرح ايدر
ومحبت ايدر واستكراه ايدر راضى اولور وبغض وغضب ايدر رحم ايدر ومغفرت
ايدر اعطا ايدر ومنع ايدر ويدينى واردر انلرده صاغ ويميندر نتكم (والسموات مطويات
بيمينه) بيورمشدر رافع بن عمر رضى الله عنهمادن شو وجهله روايت اولندى كه
رسول الله صلى الله عليه وسلم منبر اوزرنده (والسموات مطويات بيمينه) آيت جليله سنى
اوقيوب سموات يمين الهيده اولوب غلام النده كى طوپه تصرف ايتديكى كبى الله تعالى
حضرتلرى دخى سمواته تصرف ايدر صكره انا العزيز ديرديدى بعده ابن عمر بن بو حالده
رسول الله صلى الله عليه وسلمى كوردم منبر اوزرنده حركت ايدردى حتى دوشمكه قريب اولمشيدى
ديدى ابن عباس رضى الله عنهما الله تعالى حضرتلرى يرلرى وكوكلرى قبضهٔ الهيه سنده
اولوجهله طوتاركه سموات واراضينك هيچ برطرفى قبضه سندن كورنمز ديدى وانس بن مالكك
ابن عباس رضى الله عنهمدن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك يوم قيامتده
مقسطون يعنى دنياده عادل اولان كيمسه يمين رحمانده نوردن منبرلر اوزرنده درلر ورحمانك
يدينى يميندر وآدم عليه السلامى كندى يديله صورتى اوزره حلق ايتدى وجنت عدنى
يديله غرس ايتدى وشجرهٔ طوبايى يديله غرس ايتدى وتورات شريفى يديله يازدى ويديله
موسايه ويردى وموسايه من غير واسطة ولاترجمان سويلدى وقلوب عباد اصابع رحماندن
اصبعين بينده در قلوب عبادى ديلديكى كبى تقليب ايدر ومراد ايتديكى وجهله حفظ ايدر
وسموات وارضين يوم قيامتده جناب حقك كف وقبضه سنده در نتكم حديث شريفده
الله تعالى حضرتلرى قدمنى جهنمه وضع ايدر وبو حالده جهنم اوزرينه طارى اولان خشيت
ودهشت وفزعه مبنى جهنم بربرينه كيرر وتحمل وطاقتم قالمدى حسبى يكفى يا ربى ديوسويلر
والله تعالى حضرتلرى برطاقم قومى كندى يديله جهنمدن اخراج ايدر واهل جنت الله تعالى
حضرتلرينك وجهنه نظر ايدرلر والله تعالى حضرتلرينى رؤيت ايدرلر وانى رؤيتده شك ايتمزلر
وبعض روايتده دخى الله تعالى حضرتلرى يوم قيامتده مؤمن قوللرينه تجلى ايدر وآنلره تمنى وارزو
ايتدكلرى نسنه يى اعطا ايدر والله تعالى حضرتلرى (للذين احسنوا الحسنى وزيادة) بيورمشدر
وبعض مفسرين حسنادن مراد جنتدر وزياده دن مراد وجه بارى يه نظردر ديمشلردر والله تعالى
حضرتلرى (وجوه يومئذ ناضرة الى ربها ناظرة) بيورمشدر وعباد يوم قيامتده الله تعالى
حضرتلرينه عرض اولنورلر وآنلرك حسابلرينى كنديسى بالذات رؤيت ايدر غيرى مأمور
ايتمز والله تعالى حضرتلرى يدى قات كوكلرى بربرينك فوقنده ويدى قات يرلرى بربرينك
اسفلنده خلق ايتدى وارضك الك اوست طبقه سندن سماء دنيايه دكين بشيوز سنه لك مسافه در
وهر سمانك بينلرى دخى بشيوز سنه لك مسافه در وصو سماء سابعه نك فوقنده در وعرش رحمن
دخى صوينك فوقنده در والله تعالى حضرتلرى عرش اوزره مستويدر وعرشك درونده
نور وظلمتدن وانجق الله تعالى حضرتلرينك بيلديكى نسنه دن يتمش بيك حجاب واردر وعرش

اعظمك حامللری واردر نتكم جناب حق (الذين يحملون العرش ومن حوله) بیورمشدر
وعرشك حدونهایتی واطرافی واردر انی انجق الله تعالی حضرتلری بیلور نتكم الله تعالی
حضرتلری (وتری الملائكة حافين من حول العرش) بیورمشدر وعرش اعلا قزل یاقوتدندر
وعرشك وسعتی سموات وارضینك وسعتی كبیدر وعرش عندنده كرسی صحرا ومفازه یه
براغلمش برخلقه كبیدر والله تعالی حضرتلری یدی قات كوكلرده وآنلرك بینلرنده والتلرنده
اولانی ویدی قات یرلرده وانلرك تحتنده ومابینلرنده اولانی وتحت ثراده اولانی وقعر دریاده
بولنانی وهر قیلك وهر شجرك وهر زرعك منبتنی وهر ورقك دوشدیكی یرینی وعددینی واوفاجق
طاش وطپراق وقومك عددینی وجبالك آغرلغنی ودكزلرك مقدارینی وهر قطره سنی وعبادك
اعمال واسرارینی وانفاسنی وآنلرك كلاملرینی والحاصل هرشیئی بیلور وبونلردن هیچ برشی انك
اوزرینه خفی ومستور دكلدر والله تعالی حضرتلری مخلوقاتنه مشابهتدن منزهدر وانك علمندن
هیچ برمكان خالی دكلدر والله تعالی حضرتلرینی هرمكانده در دیو وصف جائز دكلدر بلكه سماده
عرش اوزره مستویدر دینور نتكم (الرحمن على العرش استوى) و (ثم استوى على العرش)
و (اليه يصعد الكلم الطيب والعمل الصالح يرفعه) بیورمشدر ورسول الله صلى الله عليه
وسلم كندینه این الله دیو سؤال ایلدیكنده سمایه اشارت ایدن امه نك اسلامیتنه حكم ایلمشدر
وابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالی حضرتلری مخلوقاتی خلق
ایلدكنده یازمش وفوق العرش كندی عندنده بولنمش اولان كتابده یعنی لوح محفوظده بنم
رحمتم غضبم اوزرینه غالبدر ولفظ آخرله بنم رحمتم غضبمی سبقت ایتمشدر دیو یازمشدر دیو بیان
بیوردیغنی روایت ایلمشدر ولایق اولان صفت استوا من غیر تأویل اطلاقی اوزره بیان ایدلملیدر
وبو استوادن مراد استواء ذات على العرشدر لكن مجسمه وكرامیه نك دیدیكی كبی قعود
ومماسه وتمكن واتصال معناسنجه دكلدر واشعریه نك دخی دیدیكی كبی علو ورفعت معناسنه
دكلدر ومعتزله نك ده دیدیكی كبی استیلا وغلبه معناسنه ده دكلدر زیرا شرع شریف
بو وجهله وارد اولمامشدر وصحابه وتابعیندن واصحاب حدیثدن بركیمسه طرفندن بو وجهله
برنقل دخی وقوعبولمامشدر بلكه انلردن منقول اولان استوایی اطلاقی اوزرینه حمل
ایلمكدر وزوجة النبی ام سلمه رضی الله عنهانك (الرحمن على العرش استوى) آیت جلیله سی
حقنده استوانك كیفیتی غیر معقولدر واستوا ایسه غیر مجهولدر یعنی استوا معلوم وكیفیتی
مجهولدر واستوایی اقرار واجبدر وآنی انكار ایسه كفردر دیدیكی روایت اولنمشدر
وام سلمه رضی الله عنهانك رسول الله صلى الله عليه وسلمدن ایلدیكی شو روایتنی مسلم بن الحجاج
صحیحنده بو وجهله بیان ایلمشدر وانس بن مالكك روایت ایلدیكی حدیث شریفده دخی
بو وجهله بیان ایدلمشدر واحمد بن حنبل رحمه الله موتندن اول برقریبنه صفات الهیه ده
وارد اولان خبرلر بلاتشبیه ولاتعطیل كلدیكی كبی كیدر وكنه حقیقتنی درك وادراكدن
عقول وافكار عاجزدرلر دیدی وبعضیلرینك روایتنده دخی احمد بن حنبل رحمه اللهك بن
متكلمیندن دكلم وبو بابده تأویلاتله اولان رأیی دخی تجویز ایتم انجق كتاب اللهده ویاخود
حدیث رسول اللهده وارد اولانی ویاخود اصحاب ویا تابعیندن وقوعبولان نقل وبیانی تجویز

(ایدرم)

ایدرم زیرا بونلرك غیریله اولان كلام محمود ومقبول دكلدر دیو سویلدیكی بیان اولنمشدر
والله تعالی حضرتلرینك صفاتی حقنده نیجه در ونه كونادر دیو سؤال اولنمامليدر زیرا
بومقوله سؤالی انجق شك ایدنلر ایدرلر وامام احمد رحمه اللهك موضع آخرده الله تعالی
حضرتلری حادك تحدید وواصفك تبلیغ ایده جكی حد وصفتدن عاری وبری وپاك ومنزه
اوله رق كیف مایشاء وكماشاء عرش اوزره مستویدر دیدیكی اندن بعض روایتده بیان ایدلمشدر
نتكم سعید بن المسیبك كعب الاحباردن ایلدیكی روایتنده الله تعالی حضرتلرینك تورات
شریفده بن عبادمك فوقنده یم وبنم عرشم جمیع خلقك فوقنده در وبن عرشم اوزره عبادم
امورینی تدبیر ایدرم وعبادمك امورندن برشی بكا خفی دكلدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر
والله تعالی حضرتلرینك عرش اوزره بلاكیفیت استواسی هر پیغمبر اوزرینه كوندریلان
كتابده مذكوردر واستوانك صفات ذاتدن اولدیغی بزلره خبر ویرلدكدن وانك اوزرینه
نص وقوعندن وكتاب وسنت مأثوره دن یدی آیتله دخی تأكید ایدلدكدن صكره الله تعالی
حضرتلری لم یزلده علو وقدرتله عرش وغیریدن جمیع خلق اوزرینه غلبه ایله موصوفدر
دیو استوا بومعنی اوزرینه حمل اولنمسون واستوا الله تعالی حضرتلریچون ید ووجه وعین
وسمع وبصر وحیات وقدرت كبی صفت لازمه ولایقه در والله تعالی حضرتلرینك خالق
ورزاق ومحیی وممیت اولمسی ذاتیله موصوفدر بز كتاب وسنتدن چیقمیز آیت وخبری اوقورز
وانلرده اولانه ایمان ایدرز وصفاتك كیفیتنی الله تعالی حضرتلرینك علمنه حواله وتفویض
ایلرز نته كیم سفیان بن عیینه رحمه الله الله تعالی حضرتلری كتاب مبیننده كندیسنی وصف
ایتدیكی كبی كه اول وصفك تفسیری آنك كتابنی اوقومقدر وآنك قرأتدن بشقه تفسیری
یوقدر وبز آندن غیریله ده تكلف ایتمزز زیرا آندن غیریله تكلف عیبدر وعقل ایچون آندن
غیری یی ادراكه مجال یوقدر دیدی وبز الله تعالی حضرتلرندن عفو وعافیت ایسترز وذات
اجل علیاسی وصفاتی حقنده الله تعالی حضرتلرینك ویاخود رسولنك بزه خبر ویرمدیكی
نسنه یی سویلمكدن الله تعالی حضرتلرینه صغنورز والله تعالی حضرتلری مخلوقاتندن متعالی
وآندن غیری معبود بالحق یوقدر انجق اودر وآنك اسماء حسنی سی واردر وهر كیجه كیف
شاء وكماشاء یعنی كیفیتی بزجه نامعلوم بولنان بر وجهله سماء دنیایه نزول ایدر وعبادندن
كناه ایشلمش وجرم وخطا وعصیان ایلمش كیمسه لردن اختیار ومراد ایتدیكی كیمسه یی مغفرت
ایدر وبو نزول معتزله واشعریه نك ادعا ایلدكلری كبی الله تعالی حضرتلرینك رحمت وثوابنك
نزولی معناسنه دكلدر زیرا عبادة بن صامت رضی الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك
الله تعالی حضرتلری هر كیجه نك ثلث اخیرنده سماء دنیایه نزول ایدر وحاجت دیلیان
وارمیدر حاجتی ویرلسون واستغفار ایدن وارمیدر كناهی مغفرت اولنسون ودرد والمه
دوچار اولمش كیمسه وارمیدر درد والمندن خلاص اولسون دیر تاكه صباح نمازی قیلننجه یه
دكین صكره الله تعالی حضرتلری ینه عالی اولور دیو بیوردیغنی روایت ایلدی وروایت
اخراده دخی عبادة بن صامت رضی الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالی
وتبارك حضرتلری هر كیجه نك ثلث اخیرنده سماء دنیایه نزول ایدوب آگاه ومتنبه اولكز

عبادمدن بكا دعا ايدر كيمسه وارميدر دعاسنى قبول ايدهيم آكاه ومتنبه اولكز رزقى ايچون صقندى چكن كيمسه وارميدر بكا دعا ايتسون آنك رزقنى جلب ايدهيم آكاه ومتنبه اولكز نفسنه ظلم ايتمش كيمسه وارميدر بكا دعا ايتسون آنى مغفرت ايدهيم آكاه ومتنبه اولكز مظلوم كيمسه وارميدر بنى ذكر ايتسون اكا نصرت ايدهيم آكاه ومتنبه اولكز درد واله كرفتار اولمش كيمسه وارميدر بكا دعا ايتسون آنى المندن خلاص ايدهيم دير تاكه كونش طلوع ايدنجهيه دكين صكره كرسيسى اوزرينه عالى اولور و بو حديث الفاظ مختلفه ايله ابى هريره وعلى وجابر رضى الله عنهمدن وعبدالله بن مسعود وابى الدرداء وابن عباس وعايشهٔ صديقه رضوان الله عليهم اجمعين حضراتندن روايت اولنمش و بونلرك كايسيده رسول الله صلى الله عليه وسلمدن روايت ايلمشدر بنابرين بونلر اخر ليلده قلنان صلاتك ثوابى اول ليلده قلنان صلاتك ثوابندن زيادهدر ديمشلردر وابو بكر الصديق رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرى شعبان شريفك اون بشنجى كيجهسنده سماء دنيايه نزول ايدر قلبنده بغض وعداوت اولان وياخود الله تعالى حضرتلرينه شرك قوشمش اولان انساندن ماعدا هر كشى يى مغفرت ايدر ديو بيورديغنى روايت ايلدى وابو هريره رضى الله عنهدن رسول الله صلى الله عليه وسلم كيجهنك نصفى كچدكنده الله تعالى حضرتلرى سماء دنيايه نزول ايدوب استغفار ايدن كيمسه وارميدر آنك كناهنى مغفرت ايدهيم وحاجت ديليان وارميدر آنك حاجتنى ويرهيم وتوبه ايدن وارميدر انك توبهسنى قبول ايدهيم دير تافجر طلوع ايدنجهيه دكين ديو بيورمش اولديغى روايت اولنمشدر و بعضيلر اسحاق بن راهويهسنك خبر ويرديكك شوحديثلر نصل شيدركه الله تعالى حضرتلرى سماء دنيايه نزول ايدر والله تعالى حضرتلرى صعود ايدر وحركت ايدر ديرسك ديو سؤال اولنديغنده سائله سن الله تعالى نازل اولمغه وصعود ايتمكه قادردر وحالبوكه حركت ايتمز ديرميسك ديدكنده سائل دخى نعم ديرم دينجه نزول وصعودينى اقرار ايدرسكده حركتنى نيچون انكار ايدرسك ديو سائله جواب ويردى ديديلر ويحيى بن معاذ سكا جهمى الله تعالى حضرتلرى نيجه نازل اولور ديدكنده سن اكا نيجه صعود ايدردى ديدى وفضل بن عياض رحمه الله سكا جهمى الله تعالى حضرتلرينك نزولنى بن منكر وكافرم ديدكنده سن اكا شول الله تعالى حضرتلرينه مؤمنمكه ديلديكنى ايشلردى ديدى وشريك بن عبدالله ك كنديسنه بزم عندمزده برقوم واردر صفات الهيه حقنده شوحديثلركه الله تعالى حضرتلرى سماء دنيايه نزول ايدر دينور انلرى انكار ايديورلر دينلدكنده بزه بوحديث شريفى خبر ويرن رسول الله صلى الله عليه وسلمدن بزلره سنن سنيهيى وصلاة وصيام وصوم وزكات وحج كبى فرائضى دخى خبر ويرندر و بز انجق الله تعالى حضرتلرينى بواحاديث ايله بيلدك ديو جواب ويرديكى روايت اولنمشدر .

﴿ قرآنك كلام الله اولديغى اعتقاد ﴾ بز قرآن عظيم الشانك الله تعالى حضرتلرينك جبريل امين واسطهسيله رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى اوزرينه كوندرديكى كلام وكتابى وخطاب ووحيى اولديغنه اعتقاد ايدرز نته كم الله تعالى حضرتلرى

(نزل به الروح الامين على قلبك لتكون من المنذرين بلسان عربى مبين) بيورمشدر وجناب رسول الله صلى الله عليه وسلم الله تعالى حضرتلرينك (ياايها الرسول بلغ ماانزل اليك من ربك) امر شريفنه امتثالا قرآن عظيم الشانى امتنه تبليغ بيورمشدر وجابر بن عبدالله رضى الله عنهمادن رسول الله صلى الله عليه وسلمك موقف عرصاتده نفسنى ناسه عرض ايدوب بنى قومنه كتورهجك كيمسه وارميدر زيرا قريش بنى ربمك كلامنى تبليغدن منع ايتمشلر ايدى ديو سويليهجكى روايت اولنمشدر والله تعالى حضرتلرى (وان احد من المشركين استجارك فاجره حتى يسمع كلام الله) بيورمشدر والله تعالى حضرتلرينك كلاميكه انجق قرآن شريفدر غير مخلوقدر وهرنوجهله تلاوت وقرائت وكتابت اولنور ايسه اولنسون وهرنه صورتله زمرهٔ قارئينك قرائتنده ولافظك لفظنده وحافظك حفظنده تفرق وتصرف وقوعبولور ايسه بولسون الله تعالى حضرتلرينك كلاميدر وصفات ذاتيهسندن برصفتدر محدث ومبدل ومغير ومؤلف ومنقوص ومصنوع دكلدر وكنديسنده برنسنه زياده قلنمامشدر تنزيل وظهورى طرف باريدن وحكمنك عود ورجوعى ينه طرف بارىيهدر نته كم عثمان بن عفان رضى الله عنهك روايت ايلديكى حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلمك قرأنك سائر كلام اوزرينه فضلى الله تعالى حضرتلرينك سائر خلق اوزرينه فضلى كبيدر ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وبو فضلده قرأن كريمك ظهورى جانب حقدن وحكمنك رجوعى دخى ينه صوب حقه اولمسنه مبتنيدر يعنى قرأنك تنزيل وظهورى الله عز وجل حضرتلرى قبلندن اولديغى كبى قرأنك حكمىكه اوامره امتثال ونواهيدن اجتناب ايله والله ايچون ايشلنمسى لازم كلان نسنهيى ايشلمك والله ايچون تركى لازم كلان نسنهيى ترك ايله حاصل اولان عباداتدر بونلرك جملهسنك احكامى الله تعالى حضرتلرينه عائد وراجعدر وبعضيلر دخى قرأنك تنزيل وظهورى حكماً صوب حقدندر وعلماً رجوعى دخى ينه اورايهدر ديديلر وحفاظك صدرلرنده وكاتبلرك يدلرنده وناطقلرك لسانلرنده وناظرينك ملاحظهلرنده واهل اسلامك مصحفلرنده وصبيانك لوحهلرندهكى وهرمكاندهكى قرأن كريم الله تعالى حضرتلرينك كلاميدر وبركيمسه قرأنى وياخود عبارهسنى مخلوق زعم ايتسه وياخود قرأنى تلفظم مخلوقدر ديسه اول كيمسه الله عظيم الشانى كافردر وانكله مخالطه ايتمك وبرلكده يوب ايچمك وانك نكاحنده بولنمق وانكله قومشولق ايتمك جائز دكلدر بلكه اول كيمسه ترك اولنملى واكا اهانت وحقارت ايدلمليدر وانك ارقهسنده نماز قيلنمز وشهادتى قبول اولنمز ووليسى نكاحنده انك ولايتى صحيح اولمز واول حال اوزره وفات ايدر ايسه اوزرينه نماز قيلنمز واكر اله چوريلور ايسه مرتد كبى اكا اوچ دفعه توبه تكليف اولنمليدر توبه ايدر ايسه فبها واكر توبه ايتمز ايسه قتل اولنمليدر احمد بن حنبل رحمه اللهدن بنم قرأنى تلفظم مخلوقدر ديان كيمسه حقنده سؤال اولندقده اول كيمسه كافر اولور ديو جواب ويرديلر ينه احمد بن حنبل رحمه الله بركيمسه قرأن كلام اللهدر مخلوق دكلدر وآنى قرائت وتلاوت مخلوقدر ديسه كافر اولور ديدى وابى الدرداء رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمه قرأندن سؤال

ایلدیكنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك قرآن كلام اللهدر غیر مخلوقدر دیو بیوردیغی بیان ایدلمشدر وعبدالله بن عبدالغفاردن رسول الله صلی الله علیه وسلمك قرآن ذكر اولندیغی وقتده سزلر قرآن كلام اللهدر غیر مخلوقدر دیكز زیرا بر كیمسه قرآنی مخلوقدر دیسه اول كیمسه كافردر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر والله تعالی حضرتلری كلام مجیدنده (الا له الخلق والامر) بیوردی وخلقله امر بیننی فصل ایلدی واكر الله تعالی حضرتلرینك كندیله مخلوقاتی خلق ایلدیكی كن امری مخلوق اولسه ایدی (الا له الخلق والامر) كلامنك بلافائده عبث ومكرر اولمسی وكویا الله تعالی حضرتلری جانبندن الا له الخلق والخلق دیو بیورلمش اولمسی لازم كلوردی الله تعالی حضرتلری ایسه بومثللو عبث ومكرر كلامی اتیاندن منزه ومتعالیدر وابن مسعود وابن عباس رضی الله عنهمدن شو وجهله روایت اولندیكه انلر (قرآناً عربیاً غیر ذی عوج) آیت جلیله سنی غیر مخلوق ایله تفسیر ایلدیلر و (ان هذا الاسحر یؤثر ان هذا الاقول البشر ساصلیه سقر) آیت جلیله سنك ناطق اولدیغی اوزره ولید بن مغیرة المخزومی قرآنه قول بشر تسمیه ایلدكنده كندیسنی الله تعالی حضرتلری نار سعید وبئس المصیر ایله تهدید ایلدی وهر كیمسه كه قرآن عباره ویا مخلوقدر ویاخود بنم قرآنی تلفظم مخلوقدر دیسه ولید حقنده دیندیكی كبی انك ایچوندخی تائب ومستغفر اولمدجه سقر واردر والله تعالی حضرتلری حبیبنه خطاباً (وان احد من المشركین استجارك فاجره حتی یسمع كلام الله) دیو بیوردی حتی یسمع كلامك یا محمد دیمدی والله تعالی حضرتلری (انا انزلناه فی لیلة القدر) بیوردی صدور ومصاحفده اولان قرآنی بن عظیم الشان لیلهٔ قدرده انزال ایلدم دیدی والله تعالی حضرتلری (واذا قرئ القرآن فاستمعوا له وانصتوا لعلكم ترحمون) و (قرآناً فرقناه لتقرأه علی الناس علی مكث) دیو بیوردی وناس انجق رسول الله صلی الله علیه وسلمك قرائتنی ولفظنی ایشتدیلر ورسول اللهك قرائتله اولان لفظی یعنی تلفظ ایلدیكی انجق قرآندر والله تعالی حضرتلری (انا سمعنا قرآناً عجباً یهدی الی الرشد) و (واذ صرفنا الیك نفراً من الجن یستمعون القرآن) آیت جلیله لری مفاد عالیسنجه رسول الله صلی الله علیه وسلمك قرائتنی ایشیدن جنیلری مدح وثنا ایلدی والله تعالی حضرتلری جبریل علیه السلامك قرآنی قرائتنه قرآن تسمیه ایلدی تكلم (لاتحرك به لسانك لتعجل به ان علینا جمعه وقرآنه فاذا قرأناه فاتبع قرآنه) و (فاقرؤا ماتیسر من القرآن) بیوردی ونمازده فاتحهٔ شریفه یی قرائت ایدن كیمسه نك كتاب الهی قاری اولمسی اوزرینه وسویلم دیو یمین ایدن كیمسه قرآن اوقودیغنده یمیننده حانث اولمامسی اوزرینه مسلمینك اجماعی وقوعبولمشدر وبوحاللر قرآنك عباره اولمدیغنه دالدر ومعاویه بن الحكم رضی الله عنهك روایت ایلدیكی حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بزم نمازمزده كلام آدمیدن برشی بولنمسی جائز دكلدر زیرا نمازمز انجق قرآن وتسبیح وتهلیل وتلاوت قرآندن عبارتدر وتلاوت قرآن انجق قرآندر دیو بیوردیغی وخبرویردیكی بیان ایدلمشدر وبوندن معلوم اولدیكه تلاوت قرآن انجق اوقنان نسنه در والله تعالی ورسولی صلی الله علیه وسلم نمازده مؤمنینه قرآنی قرائتله امر ایلدیلر وكلامدن نهی ایلدیلر

واكر نمازده بزم اوقودیغمز كلام الله اولمیوب بزم كلاممز اولسه ایدی نمازده نهی اولنان نسنه یی ارتكاب ایلمش اولوردق وبوحالده ایسه قیلدیغمز نمازلرك فساد وبطلانی لازم كلور ایدی .

《قرآنك حروف مفهومه واصوات مسموعه اولدیغی اعتقاد》 بز قرآنك حروف مفهومه واصوات مسموعه اولدیغی اعتقاد ایدرز زیرا حروف ایله اخرس وساكت متكلم وناطق اولور وكلام الله ایسه بوحالدن خالی ومنفك دكلدر بنابرین بر كیمسه قرآنك حروف مفهومه واصوات مسموعه اولدیغی انكار ایلسه اول كیمسه حسنه مكابره وعناد ومخالفتده بولنمش وانك بصیرتنه عمی طاری اولمش اولور الله تعالی حضرتلری (حم طسم تلك آیات الكتاب) بیوردی وحروفی ذكر ایدوب انلردن كتابله بیان ایلدی والله تعالی حضرتلری (ولو ان مافی الارض من شجرة اقلام والبحر یمده من بعد سبعة ابحر مانفدت كلمات الله) و (قل لو كان البحر مداداً لكلمات ربی لنفد البحر قبل ان تنفد كلمات ربی) بیوروب ذات اجل اعلاسیچون اعدادی غیر متناهی كلمات اولدیغنی اثبات وبیان ایلدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم سز قرآنی اوقویكز زیرا سز انك هر حرفی مقابله سنده اون حسنات ایله مأجور اولورسكز انجق بن (الم) بر حرفدر دیمم انجق الف ایچون اون ولام ایچونده اون ومیم ایچوندخی اون حسنه واردر بوحالده اوتوز حسنه ایله مأجور اولورسكز دیرم دیو بیوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم قرآنیدی حرفدر كلیسی شافیدر دیو بیوردی والله تعالی حضرتلری موسی علیه السلام حقنده (واذ نادی ربك موسی) و (نادیناه من جانب الطور الایمن وقربناه نجیا) وكذا انی انا الله لا اله الا انا فاعبدنی) دیو بیوردی بونلرك كلیسی بشقه شی دكل انجق صورتدر وشوندا وشو اسم وصفت انجق الله تعالی حضرتلریچوندر وملائكه وسائر مخلوقاتدن غیریسیچون دكلدر وابی هریره رضی الله عنهدن رسول الله صلی الله علیه وسلمك قیامت كونی اولدقده الله تعالی حضرتلری محشر خلقنه خطاباً كلام فصیح ایله سویلر وسكوت ایدیكز خلقتكزدن برو مهل ومدتكز اوزادی سزك اعمالكزی كوردم واقوالكزی ایشتدم ایشته صحائف اعمالكز سزلك اوزریكزه اوقونه جقدر بر كیمسه انده خیر بولور ایسه الله تعالی حضرتلرینه حمد ایتسون وكرك خیرك غیری یی بولور ایسه انجق كندی نفسنه لوم ایتسون دیر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وبخاری صحیحنده عبدالله بن انس رضی الله عنهدن اسناد ایله عبدالله بن انسك بن رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی یوم قیامتده عبادینی حشر وجمع ایدوب انلره انا الملك انا الدیان دیو بر صورتله ندا ایدركه اول ندایی یقین اولان هر نصل ایشیدرسه اوزاق اولاندخی اویله ایشیدر دیو بیوردیغنی ایشتدم دیدیكنی روایت ایلدی وعبدالرحمن بن محمد المحاربینك اعمشدن واعمشك دخی مسلم بن مسروقدن ومسلمك دخی عبدالله رضی الله عنهدن ایلدیكی روایتنده عبدالله رضی الله عنهك (الله تعالی حضرتلری وحی ایله تكلم ایلدیكنده اهل سماء صوت الهی یی ایشیدوب قلبلرنده ظهور ایدن خوف وخشیت وفزعه مبنی همان سجده یه قپانورلر تاكه انلرك خوف وخشیت وفزعلرینك رفع وازاله سنده وقلبلرینه سكونت كلدیكنده اهل سما بر برلرینه ربكز

تعالی نه بیوردی دیو ندا ایتدکارنده شویله وبویله حق سویلدی یعنی وحی ذکر ایلدی دیرلر دیو ایلدیکی بیانی روایت ایلدی وعبدالله بن حسنک ابن عباس رضی الله عنهمادن ایلدیکی روایتنده ابن عباسك الله تعالی حضرتلری وحی ایله سویلدیکنده سموات اهلی صفا یعنی دوز طاش اوزرنده واقع تیمورك صوت وصداسی کبی برصوت ایشیدوب قلبلرنده ظهور ایدن خوف وخشیت وفزعه مبنی همان سجده‌یه دوشرلر وانلرك فزع قلوبی سکونته واردیغنده انلر بر برلرینه ربکز تعالی نه بیوردی دیدکارنده حق سویلدی یعنی وحی ذکر ایلدی والله تعالی عالی وبیوکدر دیرلر دیو ایلدیکی بیانی روایت ایتدی محمد بن کعب بنی اسرائیل موسی علیه السلامه ربك سکا سویلدکنده ربنك صوتنی مخلوقاتدن هانکی نسنه‌یه بکزتدك دیدکارنده موسی علیه السلام ارتجاع ورجوعسز ومنقطع اولمقسزین کوك کورلده‌مسنه بکزتدم دیو جواب ویردی دیدی وذکر اولنان آیات واخبار کلام اللهك صوت اولوب انجق ادملرك صوتی کبی اولمدیغنه دلالت ایدر تکلم الله تعالی حضرتلرینك علمی وقدرتی وبقیهٔ صفاتی آدملرك صفاتنه مماثل اولمدیغی کبی صوتیدخی آدملرك صوتنه مشابه دکلدر وامام احمد رحمه‌الله اصحاب رضوان الله علیهم اجمعیندن برجماعتك روایتنده جناب باری ایچون صوت اثباتی اوزرینه اشعریه‌نك خلافنه اوله‌رق نص وتصریح ایلمشدرکه اشعریه کلام الله ذات باری ایله قائم برمعنادر دیمشلردر والله تعالی حضرتلری هرمبتدع ضال ومضل حقلرنده کافیدر والله تعالی حضرتلری دائما متکلمدر وانك کلامی امر ونهی واستخبارك جمیع معانیسنی احاطه ایلمشدر وابن خزیمه رحمه‌الله کلام الله متواصلدر انده صمت وسکوت یوقدر دیدی واحمد بن حنبل رحمه‌اللهه بزم الله تعالی حضرتلری متکلمدر وانك اوزرینه سکوت جائز اولوز دیمه‌مز جائز اولورمی دیو ایدیلان سؤاله رحمه‌الله بز خلاصه اوله‌رق دیرزکه الله تعالی دائما متکلمدر واکرانی سکوت ایدر دیو برخبر وارد اولمش اولسه ایدی بز البتده اول خبری بیان ایدردك انجق بز الله تعالی حضرتلری بلا کیفیت ولاتشبیه کیف شاء متکلمدردیرز دیدی .

(حروف معجمه‌نك غیر مخلوق اولمسی) وکذا کرك کلام اللهده وکرك کلام آدمیده اولان حروف معجمه غیر مخلوقدر واهل سنتدن بعض قوم قرآن شریفده اولان حروف معجمه قدیمدر وقرأنك غیریده حادثدر دیو ادعا ایلدیلر بوقول ایسه انلردن خطادر بلکه اهل سنت مذهبندن محکم ومتین اولان قول بلافرق قول اولدر زیرا الله تعالی حضرتلری (انما امره اذا اراد شیئاً ان یقول له کن فیکون) بیورمشدر وکن کلمه‌سی‌که ایکی حرفدر اکر مخلوق اولسه کندیسیله خلق اولنور آخر برکن کلمه‌سنه واولدخی الی مالانهایه‌له آخرینه محتاج اولور بوحالده ایسه دورتسلسل لازم کلور وحالبوکه بوبابده آیاتدن ادلهٔ کثیره تقدم ایتمش اولمسیله بز انی اعاده‌یه حاجت کورمیز واما سنتدن ادله عثمان بن عفان طرفندن ا ب ت ث الی آخرالحروف اولنان سؤاله رسول الله صلی الله علیه وسلم جانبندن ویرلدیکی بیان اولنان جوابدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم الف اسم اللهدندرکه الله اسمیدر وبادخی اسم اللهدندر باری اسمیدر وتادخی اسم اللهدن متکبر اسمیدر وثادخی اسم اللهدن باعث

ووارث اسمیدر دیو تاآخرینه دکین تعداد وحروفك کلیسنك الله تعالی حضرتلرینك اسماء وصفاتندن اولدیغنی ذکر وبیان بیورمشدر و اسماء الهی ایسه غیر مخلوقدر وعلی کرم الله وجهه رسول الله صلی الله علیه وسلمه ابجد هوز حطی‌نك الی آخرها معناسندن سؤال ایلدیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم یاعلی سن ابی جادك تفسیرینی بیلمزمیسك که الف الله عز وجل حضرتلرینك اسماسندن الله اسمیدر وبادخی اسماء اللهدن بر اسمدر وجیم دخی اسماء اللهدن جلیل اسمیدر دیو آخرینه دکین بونلرك اسماء اللهدن اولدیغنی ذکر وبیان ایلدی حالبوکه حروف مذکوره آدملرك کلامنده واقعدر واحمد بن حنبل رحمه اللهك حروف جهانك قدمنه نص وتصریحی وقوعبولمش ونیسابور وجرجان اهالیسنه کوندردیکی رساله‌سنده برکیمسه حروف تهجی‌یی محدثدر دیسه اول کیمسه کافر باللهدر زیرا حروف تهجینك مخلوقیتنه حکم ایدن کیمسه قرأن کریمك مخلوق اولمسنه حکم ایتمش اولور دیو یازمشدر واحمد بن حنبل رحمه‌اللهه فلان کیمسه الله تعالی حضرتلری حروفی خلق ایتدیکنده لام بوکلدی والف ایسه طوغری طوروب تاکه بکا سجده ایله امر اولنجه‌یه دکین سجده ایتم دیور دیندکده بوکلام قائلندن کفردر دیو جواب ویردی وامام شافعی رحمه الله حروف حادثدر دیو سوز سویلمیکز زیرا طائفهٔ یهودك اولا هلاکارینه سبب بوسوز اولمشدر دیدی بنابرین برکیمسه حروفدن برحرفك حدوثنی ادعا ایلسه قرأن کریمك حدوثنی ادعا ایلمش اولور زیرا حروف قرأنده قدیمدر دیندکده حروفك قرأنك غیریده‌ده قدیم اولمسی واجب اولور زیرا قدیم اولان برشیئك بعینه محدث اولمسی جائز دکلدر واکر حروف قرأنده محدثدر دیسه حروفك قرأنده قدیم اولدیغنه دائر ادله وبراهین سبقت ایتمشدر بنابرین حروفك قرأنده قدیم اولمسنك ثبوتیله قرأنك غیریده دخی ثبوتی محققدر قرأن کریم حقنده سویلنمامسی لازم کلان نسنه‌نك حروف هجا حقنده دخی سویلنمامسی لازمدر .

(الله تعالی حضرتلرینك طقسان طقوز اسماسی اولدیغنه دائر اعتقاد) بز الله تعالی حضرتلرینك طقسان طقوز اسماء حسناسی واردر برکیمسه انلری تعداد ایلسه جنته داخل اولور دیو اعتقاد ایدرز زیرا ابوهریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلرینك طقسان طقوز اسماسی واردر برکیمسه انلری تعداد ایسه جنته داخل اولور دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر واسماء الهیه‌نك جمیعسی متفرق سوره‌لرده‌در بونلردن بش اسماء سورهٔ فاتحه‌ده‌در وانلرده یا الله یارب یارحیم یارحمن یامالك اسملریدر ویکرمی اسماء دخی سورهٔ بقره‌ده‌در وانلرده یامحیط یاقدیر یاعلیم یاحکیم یاتواب یابصیر یاواسع یابدیع یارؤف یاشاکریاالله یاواحد یاغفور یاحکیم یاقابض یاباسط لا اله الاهو یاحی یاقیوم یاعلی یاعظیم یاولی یاغنی یاحمید اسملریدر ودرت اسماء دخی آل عمرانده‌در انلرده یاقائم یاوهاب یاسریع یاخبیر اسملریدر والتی اسماء دخی سورهٔ نساده‌در انلرده یارقیب یاحسیب یاشهید یاغفور یامقیت یاوکیل اسملریدر وبش اسماء دخی سورهٔ انعامده‌در آنلرده یافاطر یاقاهر یاقادر یالطیف یاخبیر اسملریدر وایکی اسم دخی سورهٔ اعرافده‌در آنلرده یامحیی یاممیت اسملریدر وایکی اسمده سورهٔ انفالده‌در آنلرده یانعم المولی یانعم النصیر اسملریدر ویدی اسماء دخی سورهٔ هودده‌در

آنلرده یاحفیظ یارقیب یامجید یاقوی یامجیب یاودود یافعال اسملریدر وایکی اسمده سورهٔ رعدده‌در آنلرده یاکبیر یامتعال اسملریدر وبراسمده سورهٔ ابراهیمده‌در اودخی یامنان اسمیدر وبراسمده‌سورهٔ حجرده‌در اوده یاخلاق اسمیدر وبراسمده سورهٔ نحلده‌در اوده یاباعث اسمیدر وایکی اسمده سورهٔ مریمده‌در آنلرده‌یاصادق یاوارث اسملریدر وبراسمده سورهٔ مؤمنده‌در اوده یاکریم اسمیدر واوچ اسماء دخی‌سورهٔ نورده‌در آنلرده یاحق یامتین یانور اسملریدر وبراسمده سورهٔ فرقانده‌در اوده یاهادی اسمیدر وبراسمده سورهٔ سباده‌در اوده یافتاح اسمیدر ودرت اسماء دخی سورهٔ مؤمن‌ده‌در آنلرده‌یاغافر یاقابل یاشدید یاذاالطول اسملریدر واوچ اسماء دخی سورهٔ ذاریاتده‌درآنلرده یارزاق یاذاالقوه یامتین اسملریدر وبراسمده سورهٔ طورده‌در اوده یامنان اسمیدر وبراسمده اقتربت الساعة سوره‌سنده‌در اوده یامقتدر اسمیدر واوچ اسماده سورهٔ رحمانده‌در آنلرده یاباقی یاذاالجلال یاذاالاکرام اسملریدر ودرت اسماء دخی سورهٔ حدیده‌در آنلرده‌یااول یاآخر یاظاهر یاباطن اسملریدر واون‌اسماء دخی سورهٔ حشرده‌در آنلرده یاقدوس یاسلام یامؤمن یامهیمن یاعزیز یاجبار یامتکبر یاخالق یاباری یامصور اسملریدر وایکی اسمده سورهٔ بروجده‌در آنلرده یامبدئ یامعید اسملریدر وایکی اسمده سورهٔ اخلاصده‌در آنلرده یااحد یاصمد اسملریدر سفیان بن عیینه بووجهله ذکر ایلمشدر وعبدالله بن احمد بونلر اوزرینه زائد برطاقم اسماء دخی ذکر ایلمشدرکه آنلرده یاقاهر یافاضل یافالق یارقیب یاماجد یااحکم الحاکمین اسملریدر وابوبکر نقاش اسماء وصفات تفسیرنده جعفر بن محمد رحمه‌اللهك اسماء الهیه‌نك اوچیوز التمش ایدوکنی روایت ایلمشدر وینه ابوبکر نقاشك غیریسندن ایلدیکی روایتنده اسماء الهیه‌نك یوز اون درت اولدیغنی بیان ایلمشدر وبونلرك کلیسی کندیلرندن روایت اولنان ذواتك قرأنده اسماء مکرره بولوب براسم عد ایلمش اولملرینه محمولدر وصحیح اولان ابوهریره رضی الله عنه حضرتلرندن روایتله ذکر اولناندر .

﴿ ایمانك لسانله اقرار وقلبله معرفت وتصدیق وارکانله عملدن عبارت اولدیغی اعتقاد ﴾ بزایمان لسانله اقرار وقلبله معرفت وتصدیق وارکان واعضا ایله عملدر دیو اعتقاد ایدرز ایمان طاعت ایله زیاده وعصیان ایله ناقص اولور وعلم ایله قوی وجهل ایله دخی ضعیف اولور وایمان توفیق حق ایله واقع وثابت اولور نته‌کم الله تعالی حضرتلری آیت جلیله‌سنده (فاماالذین آمنوا فزادتهم ایماناً وهم یستبشرون) بیورمشدر کندیسنك آرتمسی وزیاده‌لشمسی جائز اولان شیئك نقصانلغی دخی جائزدر والله تعالی حضرتلری (فالذین آمنوا فزادتهم ایماناً وهم یستبشرون) و (لیستیقن الذین اوتوا الکتاب ویزداد الذین آمنوا ایماناً) بیورمشدر وابن عباس وابی هریره وابی الدرداء رضی الله عنهمك ایمان زیاده ونقصان اولور دیو بیوردقلری روایت اولنمشدر وحالبوکه اشعریه ایمانك زیاده ونقصانلغی انکار ایدوب ایمان طاعتله زیاده ومعاصی ایله نقصان اولمز دیمشلردر وایمان لغتده مصدق بهك علمی متضمن نسنه‌یی قلبك تصدیقیدر وشریعتده ایمان تصدیقدر وتصدیقده الله تعالی

حضرتلرینی وصفاتنی واجبات ونوافلده جمیع طاعاتیله علم وزلات ومعاصیدن اجتنابدر وایمان انجق دین وشریعت وملتدر دیمك جائزدر زیرا دین محذورات ومحرماتدن اجتنابیله برابر کندیسیله طاعاتدن تدین وانقیاد اولنان نسنه‌در ایشته بوده صفت ایماندر اما اسلام ایمان جمله‌سندندر وهر ایمان اسلامدر وهر اسلام ایمان دکلدر زیرا اسلام استسلام وانقیاد معناسنه‌در وهر مؤمن ایسه الله تعالی حضرتلرینه مستسلم ومنقاددر وحالبوکه هر مسلم الله تعالی حضرتلرینه مؤمن دکلدر زیرا انك استسلام وانقیاد کوسترمسی سیف وسنان مخافتنه مبتنیدر بوحالده ایسه اول مسلم الله تعالی حضرتلرینه ایمان ایتمش دکلدر وایمان براسمدرکه افعالاً واقوالاً برطاقم مسمیاته شامل اولور وجمیع طاعاته عموم وشمولی واردر واسلام ایسه طمانینت واطمئنان قلبیله شهادتیندن وعبادات خمسدن عبارتدر وامام احمد بن حنبل رحمه‌الله ایمان اسلامك غیریدر دیدی وبوبابده ابن عمر رضی الله عنهمادن روایت اولنان حدیثه ذاهب اولدیکه ابن عمر بکا عمر بن خطاب رضی الله عنه خبرویردی ودیدیکه بز برکون رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك حضور سعادتلرنده بولندیغمزده ناکاه ثیابی غایتله بیاض وشعری زیاده سیاه واوزرنده اثر سفرده کورنمز وبزلردن بریسیده انی بیلمز بررجل ظهور ایدوب رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك نزدنده اوطوردی ودیزلرینی رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك دیزلرینه طیادی واللرینی اویلقلری اوزرینه قویوب بعده یامحمد بکا اسلامدن خبرویر دیدکنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اسلام سنك لااله الاالله محمد رسول الله دیو شهادت ایتمکلك ونماز قیلمقلغك وزکات ویرمکلکك ورمضان شریفده صائم اولمقلغك وقدرتك وار ایسه حج ایتمکلککدر دیو بیوردیغنده رجل مذکور صادقسك یامحمد دینجه بزاول رجلك سؤال ایتمسندن وینه تصدیق ایلمسندن تعجب ایتدك بعده ینه یامحمد بکا ایماندن خبرویر دیدکنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم ایمان سنك الله تعالی حضرتلرینه وملکلرینه وکتابلرینه وپیغمبرلرینه وقیامت کوننه وقدره یعنی خیروشر واولوب اوله‌جق جمله‌سی الله تعالی حضرتلرینك تقدیریله ودیله‌سیله ویراتمسیله اولدیغنه ایمان ایتمکلککدر دیدی بعده ینه بکا احساندن خبرویر دیدکنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم کویا الله تعالی حضرتلرینی کوررسك کبی واکرسن انی کورمز ایسك اول سنی کورر اولدیغی حالده اکا عبادت ایتمکلککدر دیدی بعده ینه ساعت وقیامتدن بکا خبرویر دیدکنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بوخصوصده مسئول سائلدن اعلم دکلدر دیدی بعده ینه بکا ساعت وقیامتك امارات وعلاماتندن خبرویردیدکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم جاریه‌نك کندی ربه‌ته وسیده‌سنی طوغورمسیدر ویالین ایاق وعریان وچپلاق وکثرت عیاله دوچار وراعی اغنام وچوبان بولنان کیمسه‌لرك سنك ابنیهٔ عالیه ورفیعه‌ده بیوکنورلر وتعظم کوستریورلر ایدوکارینی کورمکلککدر دیدی عمر رضی الله عنه دیدیکه اول رجل برمقدار ارام ایتدی بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم بکا خطاباً یاعمر بوسائلك کیم اولدیغنی بیلورمیسك دیمسیله بندخی الله ورسولنه اعلمدر دیدم اوزرینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اول رجل

جبريلدر سزه دينكزى تعليم ايچون كلدى وشمدى يه دكين بكا انجق انى بيلديكم صورتله
كليردى فقط بودفعه شوكورديككز صورتده كلدى ديدى و جبريل عليه السلام اسلام ايله
ايمان بيننى ايكى سؤال ايله تفريق ايتدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم مختلف ايكى جوابله
جواب ويردى امام احمد رحمه الله حديث اعرابى يه ذاهب اولديكه اعرابى يارسول الله
فلان كيمسه يه اعطا ايتدك و بنى ايسه منع ايلدك ديدكنده رسول الله صلى الله عليه وسلم
اول كيمسه مؤمندر ديمسيله اعرابى بندخى مؤمنم دينجه رسول الله صلى الله عليه وسلم
اعرابى يه ياخود سن مسلمسك ديدى و ينه امام رحمه الله قول الهى يه ذاهب اولديكه جناب
حق (قالت الاعراب امنا قل لم تؤمنوا ولكن قولوا اسلمنا ولما يدخل الايمان فى قلوبكم) ديو
بيورمشدر معلوممكز اولسونكه ايمانك زياده لكنك تحقق اوامرى اداو نواهيدن اجتناب وقدره
تسليمدن و الله تعالى حضرتلرينك جميع خلقنده فعلنه اعتراضى ورزق و قسمت خصوصنده كى
وعدنده شكى تركدن و الله تعالى يه اعتماد و توكل و حول و قوتى و طاقت و قدرتى حقه ارجاعدن
و بلايه صبر و نعمتلره شكر و حقى نقائصدن تنزيه وسائر جميع احوالده الله تعالى حضرتلرى
حقنده اتهامى تركدن صكره در اما مجرد صلات و صيام ايله دكلدر واما م احمد رحمه الله ايمان
مخلوقيدر غير مخلوقيدر ديو سؤال اولندقده بر كيمسه مخلوقدر ديسه اول كيمسه كافر اولور
ديدى زيرا بونده ايهام وقرأنه تعريض واردر واكر ايمان غير مخلوقدر ديسه اول كيمسه اهل
بدعت اولور زيرا بونده دخى ايهام واردر و بر كيمسه طريقدن اذايى اماطه وازاله وافعال
اركان غير مخلوقدر ديسه ايكى طائفه يه كوره ده انكارده بولنمش اولور وحديث شريفده رسول الله
صلى الله عليه وسلمك ايمان يتمشدن زياده خصال واخلاق حسنه در انك الك افضلى
لا اله الا الله در والك ادناسى طريقدن اذايى اماطه وازاله در ديو بيورديغى وارد اولمشدر
وايمان مخلوقدر ديان كيمسه تكفير اولنوب غير مخلوقدر ديان كيمسه بدعته نسبت اولندى
زيرا امام احمد رحمه اللهك مذهبى شوكا مبنيدركه قرأن كريم برشيئى ناطق اولمز ايسه
ورسول الله صلى الله عليه وسلمدن برروايت بولنمز ايسه وعصر صحابه منقرض اولوبده
انلردندخى برقول نقل اولنمز ايسه اندن بحث ايتمك وكلام سويلمك بدعتدر ومؤمن ايچون
حقا مؤمنم ديمك جائز دكلدر بلكه انك اوزرينه معتزله نك خلافنه اوله رق انشاءالله مؤمنم
ديمك واجب اولور زيرا معتزله بن حقا مؤمنم ديمكى تجويز ايلمشدر بو بيانمز عمر بن خطاب
رضى الله عنه حضرتلرندن اولنان روايتدركه انلر بر كيمسه كنديسنى مؤمندر زعم ايتسه
اول كيمسه كافردر ديمشلردر وحسن رضى الله عنهك روايتنده بر رجل عبدالله بن مسعود
رضى الله عنه نزدنده بن مؤمنم ديديكنده عبدالله بن مسعوده شو كيمسه كنديسنى مؤمنم زعم
ايديور دنيلدكده عبدالله بن مسعود اكا سؤال ايدككه كنديسى اهل جنتدن وياخود اهل
نار دنميدر ديمسى اوزرينه اول رجلدن سؤال اولندقده الله اعلم جوابنى ويرمش اولمسيله
عبداللهك نيچون ديكرنده اللهه تفويض ايتمدك ديو سويلديكى بيان اولنمشدر وحقا مؤمن
اولان كيمسه عندالله مؤمن اولاندركه اول كيمسه اهل جنتدن اولور واهل جنتدن اولمق
اول كيمسه نك ايمان ايله وفاتندن وانفاس معدوده سى ايمان ايله ختام بولدقدن صكره اولور
حالبوكه كندى خاتمه سنك نصل اوله جغى كيمسه يه معلوم دكلدر بنابرين هركسه لازم

(ولايق)

ولايق اولان تاموت كلنجه يه دكين خوف ورجا بيننده بولنمليدر وكنديسنى اصلاحه
وخيرلو عملده بولنمغه سعى ايتملى وحقك نهى ايلديكى نسنه دن حذر اوزره اولملى وحسن
خاتمه يه ترقب وانتظار اوزره بولنمليدر زيرا انسانك وفاتى دنياده يشادقلرى وايو وفنا
بولندقلرى حال اوزره اولور وقبرلرندن قالقملرى وحشرلريدخى وفات ايتدكارى حال
اوزره اولور نته كيم حديث شريفده وارد اولمشدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم دنياده
بولنديغكز واوغراشديغكز حال اوزره فوت اولورسكز وفوت اولديغكز كبى دخى
قبرلركزدن قالقارسكز ديو بيورمشدر و بز افعال عبادك خير وشرى وحسن وقبحى وانده
كرك معصيت وكرك طاعت اولانى عبادك كسبى وواجب تعالى حضرتلرينك خلق
اولديغنى اعتقاد ايدرز انجق بو اعتقادمز الله تعالى حضرتلرى عبادينه معصيتله امر ايلدى
وعباديدخى ايشلدى معناسنه اولميوب بلكه تعالى وتقدس حضرتلرى ازل آزالده عبدك لايزالده
واقع اوله جق قصد واختيارينى علمى اوزره اول معصيتى عبد حقنده تقدير ايلدى معناسنجه در والله
تعالى حضرتلرى (نحن قسمنا بينهم معيشتهم فى الحيوة الدنيا) آيت جليله سى مفاد عاليسنجه
عباد ومخلوقاتنك ارزاقنى تقسيم وتعيين وتقدير ايلمشدر انى صدو منع ايده جك وزياده سنى
نقصان ونقصاننى زياده ايده جك و يومشاغنى برك وسرت وسرتنى دخى لين و يومشاق
ايده جك برنسنه يوقدر و يارينكى كونك رزقى بوكوندن يمز وزيدك نصيب وقسمتى عمروه
انتقال ايتمز والله تعالى حضرتلرى عبادينى طيب وحلال ايله مرزوق قيلديغى كبى حرام ايله
دخى مرزوق ايدر وحرام ايله مرزوق قيلمسى حرامى انك ابدانى ايچون غدا واجساد يچون
قوام قيلر معناسنه در يوخسه حرامى اكا مباح قيلر ديمك دكلدر وكذا قاتل مقتولك اجلنى
ووقت مقدرينى قطع ايتمز بلكه مقتول اجليله فوت اولور وكذا مسلمين ومؤمنينك هدايتى
وكافرينك ضلالتى الله تعالى حضرتلرينه عائد وراجعدر . بونلرك جمله سى الله تعالى
حضرتلرينك فعل وصنعيدر ملكنده انك شريك ومعينى يوقدر و بزم عباد ايچون كسب اثباتمز
امر ونهيك وخطاب الهينك موضع توجهى جانب عباددر صكره ده صوب حقدن وعد
والتزام بيورلديغى وجهله ثواب وعقابه استحقاق عبادك كسب يدلريله در نتكيم (جزاء
بما كانوا يعملون) و (بما صبرتم) و (ماسلككم فى سقر قالوا لم نك من المصلين ولم نك نطعم
المسكين) و (هذه النار التى كنتم بها تكذبون) و (ذلك بما قدمت يداك) بيورلمش
و بونلرك غيريده برطاقم آيات الهيه وارد اولمشدركه الله تعالى حضرتلرى جزايى عبادك
افعالنه تعليق ايتمش وعباد ايچون كسب اثبات ايلمشدر جهميه طائفه سى بونك خلافنده
بولنمشلردركه عباد ايچون اصلا كسب يوقدر وعباد شول باب كبيدركه آچيلور وقپانور
كنديسنك انده مدخلى يوقدر وشول اغاج كبيدركه تحريك ايديلور ايسه انده حركت
كورينور يوخسه كنديسنك اول حركتده صنع ودخلى يوقدر ديمشلردر وحالبوكه جهميه
طائفه سى حقى جاحد وكتاب وسنتى وافعال عبادك كسبى وحقك خلقيله اولديغنى راد
ومنكردرلر فرقهٔ قدريه نك خلافنه اوله رق كه انلر قول فعل اختياريسنك خالقيدر
افعال اختياريه ده الله تعالينك خلق وتقديرى يوقدر ديرلر وقدريه فرقه سى بوامتك

مجوسیلریدر وویل وهلاك انلر ایچوندر انلر الله تعالی ایچون شرکا قیلدیلر والله تعالی حضرتلرینی عجزه نسبت ایتدیلر تعالی الله عن ذلك علواً کبیراً ومخلوقاتك وانلرك عمللرینك خالق الله تعالی حضرتلریدر وجزای اعمال دخی خلقك اعمال وافعالی اوزرینه مترتبدر ومادامکه جزای عباد اعمال عباد اوزرینه واقعدر افعال عبادك خلق اولنمقلغی دخی عبدك فعل وعملی وقصد وکسبی اوزرینه واقعدر نتکم آیت جلیله ده (والله خلقکم وماتعملون) و (جزاء بما کنتم تعملون) وارد اولمشدر وآیت جلیله ده ماتعملوندن مراد انلرك حجاره وطاشلردن یاپدقلری اصنامدر دیمك جائز دکلدر زیرا حجاره اجسامدر اجسامده ایسه انلرك عمللرینك تعلقی یوقدر انجق حجاره واجسامده واقع اوله‌جق عمللری انلرك انده‌کی یونمه واویمه کبی وقوعبوله‌جق فعللریدر بوحالده خلقی حرکات وسکناتدن انلرك فعل وعمللرینه ارجاع واجب اولور وافعال عباد عبادك کسبی والله تعالی حضرتلرینك خلقیله اولدیغی مستبان اولور والله تعالی حضرتلرینك (ولا یزالون مختلفین الا من رحم ربك ولذلك خلقهم) قول شریفنه للخلاف خلقهم دیو معنا ویرلمش وعبد ایچون اراده واختیار وقصد اولدیغی وایکیسیده جناب حقك خلقیله حصوله کلدیکی بیان ایدلمشدر وحذیفه رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلری هر صانعی وانك صنعتنی وحتی جزاری وانك جزرینی یعنی قصابی وانك بوغازلمسنی دخی خلق ایتدی دیو بیوردیغی روایت ایلمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلرینك خیر وشری بن خلق ایتدم طوبی وسعادت اللری اوزرینه خیر تقدیر ایتدیکم کیمسه ایچوندر وویل وهلاك دخی یدینی اوزرینه شر تقدیر ایتدیکم کیمسه ایچوندر دیو بیوردی دیدیکی روایت اولنمشدر وامام احمد رضی الله عنه عبادك الله تعالی جانبندن سخط ورضایه مستحق اولدقلری اعمال وافعالندن سؤال اولنوب بو اعمال وافعال الله تعالی طرفندنمی ویاخود عباد جانبندنمی برشیدر دینلدکده اول اعمال خلقاً اللهدن وعملاً عباددندر یعنی الله تعالی حضرتلرینك مخلوقی وعبادك مکسوبیدر دیو بیوردی وبر مؤمن صغائر وکبائردن هر نقدر ذنوب کثیره ایشلر ایسه‌ده انکله تکفیر اولنمز دیو اعتقاد ایدرز هر نقدر دنیادن توبه‌سز کیدر ایسه‌ده بلکه اول کیمسه توحید واخلاص اوزره وفات ایتدی ایسه انك امرینی الله تعالی حضرتلرینه تفویض ایدرز دیلر ایسه انی عفو ایدوب جنته ادخال ایدر دیلرسه اکا عذاب ایدر وانی جهنمه ادخال ایدر بز الله تعالی حضرتلریله خلق وعبادی بیننه کیرمیز مادامکه الله تعالی حضرتلری انك مرجع ومصیرینی ووارهجق یرینی بزه خبر ویرمامشدر .

(مع الایمان کبیره‌سی سببیله ناره ادخال اولنان کیمسه حقنده اعتقاد) بز الله تعالی حضرتلری کبیره‌سی سببیله مع الایمان ناره ادخال ایلدیکی کیمسه‌یی نارده مخلد ومؤبد براقمز بلکه انی ناردن اخراج ایدر دیو اعتقاد ایدرز زیرا نار اول کیمسه حقنده دنیاده سجن ومحبس کبیدرکه کبیره وجریمه‌سی مقدارنجه انده توقیف ایدیلور صکره الله تعالی حضرتلرینك رحمتیله اندن چیقار واوراده مخلد قالمز وانك یوزینی واعضای سجودینی نار دوزخك اسیلکی چالوب یاقمز زیرا موضع سجود نار اوزرینه حرامدر واول کیمسه‌نك

نارده بولندیغی مدتجه وتاکه ناردن چیقاریلوب جنته داخل اولنجه هر حالده الله تعالی حضرتلرندن امید وطمعی منقطع اولمز واول کیمسه ناردن چیقاریلور ودنیاده ایلدیکی طاعت وعبادتی مقدارنجه جنتده کندیسنه مراتب ودرجات ویریلور قدریه طائفه‌سی بونك خلافنده درلرکه کبیره طاعات وعباداتی حبط ایدر وصاحب کبیره اولا ایشلدیکی ثوابی اوزرینه مثاب اولمز دیرلر وخوارج طائفه‌سی بویله‌درلر ویل وهلاك قدریه وخوارج ایچوندر .

(قضا وقدرك خیر وشرینه ایمان) مؤمن ایچون لایق اولان قدرك خیر وشرینه وقضانك آجیسنه وطاتلوسنه ایمان ایتمکدر واکا اصابت ایدن نسنه انك حذر واحترازده ایلدیکی خطاسی ایچون اولمامشدر واسبابنده خطا ایتدیکی نسنه‌نك دخی اکا اصابتی انك طلبیله وقوعبولمشدر ودهور سالفه وازمان سابقه‌ده وقوعبولان والی یوم البعث والنشور وقوعبوله‌جق اولان نسنه‌لرك جمله‌سی الله تعالی حضرتلرینك قضا وتقدیریله‌در وهیچ بر مخلوق ایچون لوح مسطورده کتب اولنان قدر مقدوردن خلاص وفراره چاره یوقدر خلایقك جمله‌سی الله تعالی حضرتلرینك قضا وتقدیر ایتمدیکی برشیئله برکیمسه‌یه منفعت ایتمکی عزم وقصد ایلسه‌لر اکا قادر اوله‌مزلر واکر الله تعالینك تقدیر ایتمدیکی برضررله برکیمسه‌یی اضراره اقدام واهتمام کوسترسه‌لر اکاده قادر اوله‌مزلر نتکم ابن عباس رضی الله عنهمانك خبرنده اولوجهله وارد اولمشدر والله تعالی حضرتلری (وان یمسسك الله بضر فلا کاشف له الا هو وان یردك بخیر فلا راد لفضله یصیب به من یشاء من عباده) دیو بیورمشدر وزید بن وهبك عبدالله بن مسعوددن ایلدیکی روایتنده عبدالله بن مسعودك رسول الله صلی الله علیه وسلم بکا شو وجهله خبر ویردیکه سزدن بریکزك خلقی قرق کون منی اوله‌رق اناسی قارننده ولفظ آخرله قرق کیجه اناسی قارننده طورر صکره اول منی اویوشمش قان اوله‌رق دخی قرق کون اناسی قارننده طورر صکره دخی بر قطعه ات پاره‌سی اوله‌رق اناسی قارننده طورر صکره الله تعالی حضرتلری درت کلمات ایله بر ملك بعث ایدر واول ملك انك عمرینی ورزقنی وعملنی وشقی ویاسعید اولدیغنی لوح محفوظه یازار وسعید یازدیغی رجل اهل نار عملنی ایشلر وحتی انکله نارك بینی بك یقین اولور بوحالده حکم کتاب اول کیمسه اوزرینه غلبه ایدر واهل جنت عملنی ایشلرده جنته داخل اولور وبر رجل اهل جنت عملنی ایشلر وحتی انکله جنتك بینی بك یقین اولور وبوحالده‌ده حکم کتاب انك اوزرینه غلبه ایدر واهل نارك عملنی ایشلرده ناره داخل اولور وهشام بن عروه‌نك پدرندن وانلرك دخی عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن وانلرك دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه اهل جنت عملنی ایشلر وحالبوکه اول کیمسه لوح محفوظده اهل ناردن مکتوبدر اول کیمسه‌نك موتی زمانی تقرب ایتدککنده انك حالی تحول ایدر واهل نارك عملنی ایشلیه‌رکدن وفاتی وقوعبولوب جهنمه کیدر وبرکیمسه اهل نار عملنی ایشلر وحالبوکه انك اهل جنتدن اولدیغی مکتوب ومقدردر اول کیمسه‌نك قبل الموت حالی تحول ایدر واهل جنت عملنی ایشلیه‌رکدن وفات ایدوب جنته کیدر دیو بیوردیغی

بیان ایدلمشدر وعبدالرحمن السلمینك علی ابن ابی طالب رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتده علی ابن ابی طالبك بزحضور رسول اللهده ایدك وحالبوکه رسول الله صلی الله علیه وسلم مراقبه حالنده ایکن باشنی قالدیروب هیچ برکیمسه یوقدر الا کندیسنك مقعد ومقامنك جنتده ویاخود نارده اولدیغنی بیلور دیو بیورنجه اصحاب یارسول الله اکا اتکا واعتماد ووثوق ایتمیه‌لممی دیدکارنده رسول الله صلی الله علیه وسلم (اعملوا فکل میسر لما خلق له) بیوردی دیدیکنی بیان ایتمشدر وسالم بن عبداللهك پدری رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتده عمر بن خطاب رضی الله عنهك یارسول الله بزم ایشلمکده بولندیغمز عمل حقنده نه بیوررسك ازلده اول شیئك ایشلنه‌جکنه حکم الهی تعلق ایتدیمی یوقسه بزم فعله مباشرتمزله‌می ابتداع واختراع اولنور دیدکارنده رسول الله صلی الله علیه وسلم اندن فراغت اولنمش وانك حقنده حکم الهی تعلق ایتمشدر دیو بیوردیغنده عمر بن خطاب یارسول الله اکا اعتماد ایتمیوب فعل خیره مباشرت وسعی واهتمام ایده‌لممی دیمسی اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلمك (اعمل یاعمر بن خطاب فکل میسر لما خلق له) یعنی یاعمر عمله سعی ایله زیرا هرکس هرنه ایچون خلق اولندیسه اکا اول نسنه میسر اولور واول کیمسه‌یه اول نسنه سهل وآسان کورینور دیو بیوردی دیدیکنی بیان ایتمشدر بناءً علیه برکیمسه اهل سعادتدن اولسه اول کیمسه سعادت ایچون عمل ایدر واهل شقاوتدن ایسه اول کیمسه شقاوت ایچون عمل ایدر نته‌کم (فسنیسره للیسری) و (فسنیسره للعسری) آیت جلیله‌سی سیاق وسباقیله بو معنایه شهادت ایدر .

《رسول الله صلی الله علیه وسلمك لیلهٔ معراجده ربیسنی باش کوزیله رؤیتی》 بز رسول الله صلی الله علیه وسلمك لیلهٔ معراجده ربیسنی رؤیتی باش کوزیله اولوب قلبله ومنامده اولمدیغنه ایمان ایدرز زیرا جابر بن عبدالله رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلمك (ولقد رأه نزلةً اخری) آیت جلیله‌سی منطوق عالیسنجه بن ربمی شکسز اوله‌رق مشافهةً ومقابلةً رؤیت ایلدم دیدیکنی و (عند سدرة المنتهی) مفهوم منیفنجه بن سدرهٔ منتهی عندنده ربمی کوردم حتی نور وجه الهیسی بنم ایچون ظاهر اولدی دیو بیوردیغنی روایت ایتمشدر ابن عباس رضی الله عنهما (وما جعلنا الرؤیا التی اریناك الا فتنة للناس) آیت جلیله‌سنده‌کی رؤیتی رؤیت عین ایله تفسیر ایتمشدرکه الله تعالی حضرتلری لیلهٔ اسراده کندیسنی حبیبنه عیناً مشاهده ایتدیرمشدر دیدی وابن عباس رضی الله عنهما خلت ابراهیم علیه السلام ایچون وکلام موسی علیه السلام ایچون ورؤیت دخی محمد علیه السلام ایچون وقوعبولمشدر دیدی وینه ابن عباس رضی الله عنهما محمد صلی الله علیه وسلم ربیسنی ایکی دفعه باش کوزیله کوردی دیمشدر وعایشه رضی الله عنهادن اولنان انکار بو بیانه معارض اولمز زیرا روایت مذکوره نفیدر بو ایسه اثبات وبیاندر وعند الاجتماع اثبات وبیان نفی اوزرینه تقدیم اولنور زیرا نبی صلی الله علیه وسلم نفسی ایچون رؤیتی اثبات ایتمشدر وابو بکر بن سلیمان محمد صلی الله علیه وسلم ربیسنی اون بردفعه رؤیت ایتمشدر بونلردن طقوزی سنتله ثابتدرکه لیلهٔ معراجده مشار الیه حضرتلری ربیسی بیننده قرق بش وقت نمازك تنقیص

(وتخفیفی)

وتخفیفی رجا ونیاز ایچون طقوز مقامده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ترددی وقوعبولمشدر وایکی دفعه‌سی دخی کتابله ثابتدر دیمشدر .

《منکر ونکیرك انبیادن ماعدا هرکیمسه ایچون نزوللرینه ایمان》 بزلر منکر ونکیرك انبیادن ماعدا هرکس ایچون نزوللرینه واداندن بولندیغی اعتقادندن سؤال وامتحان ایده‌جکلرینه ایمان ایدرز ومنکر ونکیر قبره کلورلر ومیته روحی ارسال اولنور صکره اوطورر ومیتك روحنه بلاالم سؤال اولنور وبزلر میتك کندیسنی زیارته کلان کیمسه‌یی بیلور ایدوکنه ایمان ایدرز وزیارتك افضلی جمعه کونی طلوع فجردن صکره طلوع شمسدن مقدم وقوعبولان زیارتدر وارباب معاصی واهل کفر ایچون قبرده عذاب وشدت ومشقتك وکذا اهل طاعت ایچون نعیم ولذت وراحتك وقوعبوله‌جغنه ایمان واجبدر معتزله بو بابده مخالفتده بولنوب قبرده عذاب ونعیمی ومنکر ونکیر مسئله‌سنی انکار ایتمشلردر واهل سنتك منکر ونکیری اثبات حقنده‌کی دلیللری الله تعالی حضرتلرینك (یثبت الله الذین آمنوا بالقول الثابت فی الحیوة الدنیا وفی الآخرة) قول شریفیدر وحیات دنیاده‌کی ثبات روحك خروجی عندنده‌کی ثباتله وثبات آخرت دخی منکرین حضراتنك سؤاللری زماننده‌کی ثبات ایله تفسیر ایدلمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن رسول الله صلی الله علیه وسلمك سزدن بریکز ویاخود انساندن بریسی قبره دفن اولندقده غایت سیاه وکوك رنکلو ایکی ملك کلور انلردن بریسنه نکیر وآخرینه منکر دینور انلر اول کیمسه‌یه اول رجل حقنده یعنی محمد رسول الله حقنده نه دیر ایدك دیدکارنده اول کیمسه هرنه دیر ایدیسه انی سویلر اکر اول کیمسه مؤمن اولور ایسه منکرینك سؤاللرینه جواباً محمد اللهك عبدی ورسولیدر اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمداً رسول الله دیر بو حالده منکرین حضراتی بزلر البته بیلورزکه سن دنیاده دخی بو وجهله دیر ایدك دیرلر صکره اول کیمسه‌نك قبری هرطرفنه یتمش ذراع توسیع وتنویر ایدیلور صکره اول کیمسه‌یه اویو دینلدکده اول کیمسه بنی ترك ایدك اهل وعیالمه کیدوب بو حالمی خبر ویره‌یم دیمسیله اکا سن کلین وکوه‌یینك اویودیغی کبی اویوکه انی انجق اویقوسندن احب اهلی وپك زیاده سودیکی اویاندرر دینور بو حالده اول کیمسه تاکه الله تعالی حضرتلری انی مضجع ومرقدندن اویاندرنجه‌یه قدر راحتله اویقوده اولور واکر اول کیمسه منافق ایسه منکرین حضراتنه جواباً بن بیلمم ناسدن ایشیدردم برشی دیرلردی وبنده آنی دیر ایدم دیر بو حالده منکرین حضراتی بزلر البتده بیلورزکه سن اویله دیر ایدك دیرلر صکره ارضه دوریل دیو خطاب اولنوب ارض اول کیمسه اوزرینه دوریلور واول کیمسه‌یی صیقوب اکیو کمیکلرینی بر برینه کچیریر تا الله تعالی حضرتلری آنی مضجعندن بعث ایدنجه‌یه دکین دائما معذب برحالده بولنور دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وکذا عطا بن یسار رحمه اللهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك عمر بن خطاب رضی الله عنهه خطاباً یاعمر اوچ آرشون برقاریش طولنده وبرآرشون برقاریش عرضنده سنك ایچون بریر حاضرلنوب صکره سنك اهل وعیالك سنك جانبنه میل وسنی غسل ایدوب وکفنلیوب واوزرینه عطر وکافور وحنوط صاچوب صکره سنك

جنازه‌یی یوكنوب وقبره كوتوروب دفن ایتدكارنده وصكره اوزرینه طوپراق آتوب سندن آیرلدقلرنده وسكا قبرك سائللری كه منكر ونكیردر كلدكارنده وآنلرك اصواتی شدتلی كوك كورلده‌مسی كبی وآنلرك كوزلری برق خاطف كبیدر صاچلری صالنمشدر واشكال وهیئتلری مهیب وعجیبدر بوصورتله سنی خوف وهراسه دوشوردكارنده وآنلرك هول وشدتلریله ایشك كوچلشوب كندیكی اونوتدردقلرنده وسكا من ربك ومادینك دیدكارنده سنك حالك نصل اولور دیدیكنده عمر رضی الله عنه یانبی الله الیوم بنمله موجود بولنان قلب وروحم اول آنده دخی بنمله برابر بولنورمی دیو سؤال ایلدیكنده رسول الله صلی الله علیه وسلم نعم یاعمر ینه قلب وروحك سنكله برابر بولنور دینجه عمر رضی الله عنه بوتقدیرده بن آنلره كفایت ایدرم وآنلره جوابه مقتدر اولورم دیو جواب ویردیكی بیان اولنمشدر وبوحدیث شریف سؤالك روحك اعاده‌سندن صكره اوله‌جغنه دلیلدر زیرا عمر رضی الله عنهك بوحالده بنمله بولنان قلبم وروحم ینه اول ساعتده بنمله برابر بولنه‌جقمی دیو ایلدیكی سؤالنه رسول الله صلی الله علیه وسلم جانبندن نعم ایله جواب ویرلمشدر ومنهال بن عمر وبراء بن عازب رضی الله عنهمادن اولنان روایتده آنلر بز رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله انصاردن بریسنك جنازه‌سنه كیتدك وقبرستانه واردق وهنوز اول كیمسه قبره قونمامشیدی بوحالده رسول الله صلی الله علیه وسلم اوطوردی وبزده آنك اطرافنده هیبت ومهابتندن كویا باشمزده برقوش وار ایمش كبی كمال ادبله اوطوردق وحالبوكه رسول الله صلی الله علیه وسلمك یدنده برچوب وار ایدی آنكله یری دورتر ایدی بوحالده باشنی قالدیروب ایكی كره ویاخود اوچ كره عذاب قبردن الله تعالی حضرتلرینه استعاذه ایدرم دیو بیوردیلر بعده ینه رسول الله صلی الله علیه وسلم مؤمن اولان كیمسه دنیادن انقطاعله سمت آخرته اقبال وتوجه كوستردیكنده آنك اوزرینه كویا شمس كبی یوزلری بیاض ملكلر نازل اولور وآنلرله برابر اكفان جنتدن كفن وحنوط جنتدن دخی كوزل قوقولو نسنه‌لر بولنور واول مؤمندن كوز ایریشه‌جك مقدار اوزاجق بریرده اوطوررلر بعده ملك الموت كلوب اول مؤمنك باشی اوجنه اوطوروب (یاایتها النفس المطمئنة اخرجی الی مغفرة من الله ورضوانه) دیه‌ركدن اكا خطاب ایدر یعنی ای مطمئنه وطیبه نفس الله تعالی حضرتلرینك مغفرت ورضوانه خروج وجانب الهیسنه رجوع ایله دیر بوحالده اول كیمسه‌نك روحی قابدن صوآقار كبی محنت والمسز سهل وسهولت ولینتله بدنندن آقوب چیقار وملك الموت یدینه كچر وذكراولنان ملكلر اول روحی ملك الموت یدنده براقیوب طرفة العین ایچره انك یدندن آلورلر ونزدلرنده بولنان كفن وحنوط ایچنه قورلر بوحالده اندن یریوزنده بولنان ریح مسكدن اطیب برقوقو چیقار وانكله سمایه عروج ایدرلر وهر اوغرادقلری وتصادف ایلدكاری ملائك جمعیتی طرفندن بوكوزل قوقوندر دیو سؤال اولندقده انلر فلان بن فلانك روحیدر دیو احسن اسماسیله بیان ایدرلر تاكه سماء دنیایه واروب قپوسنك آچلمسنی طلب ایلدكارنده سماء دنیانك قپوسی آچیلوب انلری استقبال ایدرلر وانلری سمانك هرقاتندن انك فوقنده بولنان طبقه‌یه وتاكه سماء سابعه‌یه دكین استقبال

وتشییع ایدرلر وسماء سابعه‌یه واردقلرنده الله تعالی حضرتلری انك كتاب ومقامنی علیینده یازوب انی ارضه اعاده ایدیكز زیرا بن انلری ارضدن خلق ایتدم وینه عرضه اعاده ایدرم وتارةً اخری ینه انلری ارضدن اخراج ایدرم دیر وبوحالده روح جسده اعاده اولندقده ایكی ملك كلوب اول روحه من ربك دیو واقع اولان سؤاللرینه ربم الله دینم دین اسلامدر جوابنی ویردكارنده ینه اول ملكلر سزه بعث اولنان رجل حقنده‌نه دیرسكز دیدكارنده اول رجل رسول الله صلی الله علیه وسلمدر بزلره حق طرفندن پیغمبر كلدی دیدكنده ذكر اولنان ملكلر اول روحه سن انك حق طرفندن پیغمبر اولدیغنی ندن بیلدك دیدكارنده بن الله تعالی حضرتلرینك كتابی اولان قرآن عظیم الشانی اوقودم وقرآنه ایمان وانك حق پیغمبر اولدیغنی تصدیق ایتدم دیر وبوحالده سماجانبندن عبدم صادقدر انك ایچون جنت فراشلرینی دوشه‌یكز وجنت لباسلرندن اكالباس كیدركز وانك ایچون جنته قپو آچیكز دیو برندا كلور وبونی متعاقب اكا جنتك رائحۀ طیبه‌سی كلور وكوزینك ایریشه‌جكی مقدار انك قبری وسعتلنور وبوحالده اكا یوزی طیب رایحه‌لو بركیمسه كلوب اكا بن سنك صالح عملكم سنی مسرور ایده‌جك شیئله تبشیرایدرم شوكون قرآن عظیم الشانك ناطق اوله‌جغی وجهله سنك جانب حقدن وعدا اولنان كوندر یاربی ساعت وقیامتی اقامه ایله دیرور رسول الله صلی الله علیه وسلم كافر اولان كیمسه‌نك مدت عمری توكنوب دنیادن انقطاع وسمت آخرته اقبال وتوجه كوستردكنده الله تعالی حضرتلری انك اوزرینه كندیلریله برابرچول وچوال وپلاس نسنه‌لر اولان برطاقم یوزلری سیاه ملكلر كوندرر واول ملكلر انك جوارنده كوز ایریشه‌جك مقدار مسافه‌ده اوطوررلر بعده ملك الموت كلوب انك باشی اوجنده اوطوروب (ایتها النفس الخبیثة اخرجی الی سخط الله وغضبه) دیو انك نفسنه خطاب ایدر یعنی ای نفس خبیثه الله تعالی حضرتلرینك سخط وغضبنه خروج ورجوع ایله دیر وبوحالده انك روحی اعضاسنك كلیسنه تفرق ایدر وملك الموت انك روحنی آتشده قیزمش تیمور شیش اصلاق یوكدن چیقاریلور كبی بدنندن چیقارر وانك اعصاب وعروقی منقطع اولور وبوحالده اول جوارنده بولنان ملكلر انك روحنی آلوب اول پلاس چول وچوال ایچنه قورلر وحالبوكه انك نفس خبیثه‌سندن جیفه ولاشه‌نك قوقوسندن دها چركین قوقو چیقار وملكلر انی آلوب سمایه صعود ایدرلر وهر تصادف ایتدكاری ملائك جمعیتی طرفندن بوچركین وكریه قوقو ندر دیو سؤال اولندقده انلر دخی فلان بن فلانك روح خبیثیدر دیو اقبح اسماسیله بیان ایدرلر تاكه سماء دنیایه منتهی اولدقلرنده وقپوسنك آچلمسنی طلب ایلدكارنده انلره سماء دنیانك قپوسی آچلمز دیو بیوردی صكره رسول الله صلی الله علیه وسلم (لاتفتح لهم ابواب السماء) آیت كریمه‌سنی اوقودی بوحالده الله تعالی حضرتلری انك كتاب ومقامنی سجینده یازك دیر صكره انك روحی طرح اولنوب یره آتیلور دیدی وبعده رسول الله صلی الله علیه وسلم (ومن یشرك بالله فكانما خرمن السماء فتخطفه الطیر اوتهوی به الریح فی مكان سحیق) آیت جلیله‌سنی اوقودی یعنی انك روحنك سمایه صعودینه رخصت ویرلمیوب رد اولنور وجسدینه اعاده قلنور وبوحالده ایكی ملك كلوب اكا من ربك یعنی ربك كیمدر دیو سؤال ایلدكارنده اول

كيمسه (آه آه لاادری) يعنی آه آه ربم كيم اولديغنی بيليورم دير بعده (ماتقول فی هذا الرجل الذی بعث اليكم) يعنی سزه پيغمبر كوندريلان رجل حقنده نه ديرسك ديدكارنده اكا دخی (آه آه لاادری) يعنی آه آه بيلم دير وبو حالده جانب سمادن عبدم كاذبدر انك ايچون جهنمدن فراش دوشه‌يكز واكا ناردن لباس كيدركز وانك ايچون جهنمدن قپو آچكز ديو بر نداكلور وانك اوزرينه جهنمك حر وسمومی داخل اولور وقبر انك اوزرينه صيقشديريلوب ايكيو كمكاری بر برينه كچيريلور وبو حالده انك نزدينه وجه وثيابی قبيح قوقوسی چركين بركيمسه كلوب سكا حزن وكدر ويره‌جك نسنه ايله سنی تبشير ايدرم شو كون سنك قرأن عظيم الشانك ناطق اولديغی اوزره الله تعالی حضرتلری جانبندن عذابله وعد اولنديغك كوندر ديدكنده اول كيمسه سن كيمسك دير اولدخی بن سنك دنياده ايشلديكك سوء عملنم ويا ربی قيامتی تيز قوپارمه دير ديو بيورديغی بيان ايدلمشدر وعبد الله بن عمر رضی الله عنهمادن اولنان روايتده مؤمن اولان كيمسه قبرينه وضع اولندقده انك قبری عرضنه يتمش وطولنه دخی يتمش ذراع توسيع اولنور وانك اوزرينه كوزل قوقولر صاچيلور وجنت حريرلريله ستر اولنوب دوشنور واكر كنديسيله برابر قرأن كريمدن برشی وار ايسه قرأنك نوری اكا كفايت ايدر واكر قرأندن برشی يوغيسه انك قبری كونشك نوری مثللو نور ايله نورلنديريلور وانك حالی شول اويويان عروسك حالی كبی اولور كه آنی انجق اهل وعيالنك احبی واك سوديكی اويا ندرر واو يقودن كويا اويقوسنه طويماش وقانماش كبی اويانور وكافر دخی قبرينه وضع اولندقده آنك قبری اولوجهله صقشديريلوركه انك ايكيو كميكاری بر برينك ايچروسنه كچر وانك اوزرينه دوه مثللو يلانلر كونديريلور واول حيات انك اتنی يرلر وحتی كمكاری اوزرنده برنسنه ترك ايتمزلر وانك اوزرينه صاغر وكور برطاقم شياطين كونديريلور وانلره شيطان رجيم دينور وانلرله برابر برطاقم طوپوزلر واردر اول طوپوزلرله اول كافری ضرب ايدرلر وانك صوتنی وفرياد وفغاننی ايشتمزلر ويوزينه كورمزلر واكا رحم ايتمزلر وانك اوزرينه اخشامده وصباحده آتش سقر عرض اولنور ديو بيان ايدلمشدر وشو بيان اولنان خبرلر قبرك عذاب ونعيمنی اثباته دالدر وبونك اوزرينه اعتراض ايدرلر ايسه ومصلوب ومحترق وغريق وكنديسنی سباع بهائم اكل ايتمش ولحمی تفرق ايتمش وانك يانده قوش بولنمش وانك اجزای متعدده ومتفرقه‌سنی قاپوب كوتورمشدر بونلر حقنده قول نصل اولور انلره رسول الله صلی الله عليه وسلم عذاب قبری قبرده سؤالی ناس بيننده معروف ومعهود اولان عادت اوزرينه بيان ايتمشدر كه انلر قبرلرينه دفن اولنورلر واكر برميت ذكر اولنان صفت بعيده ونادره اوزره بولنور ايسه الله تعالی حضرتلری انك روحنی ارضه كوندرر صكره صقشديلور وسؤال وعذاب اولنور وياخود قبرنده نعم وراحت كورر ديمك ممتنع دكلدر نتكم ارواح كفار تاقيامته‌دكين كل يوم اخشامده وصباحده ايكی كره عذاب اولنورلر صكره يوم قيامتده جسدلريله برابر ناره ادخال اولنورلر نتكم الله تعالی حضرتلری بونلرك احوالنی بيان ايتمش و (النار يعرضون عليها غدواً وعشياً ويوم تقوم الساعة ادخلوا آل فرعون اشد العذاب) ديو بيورمشدر وشهداء

ومؤمنينك ارواحی يشيل رنك قوشلرك حواصل وقورصاقلرنده جنتده سير ايدرلر وتحت عرشده نوردن قنديللر ايچنده طوررلر بعده نفخهٔ ثانيه‌ده حسابه عرض اولنمق ايچون برده جسدلرينه رجوع ايدرلر نتكم ابن عباس رضی الله عنهمادن رسول الله صلی الله عليه وسلمك وقتا كه غزاء احدده سزك اخوانكزك مصاب وشهيد اولدقلرنده الله تعالی حضرتلری انلرك ارواحنی يشيل رنك قوشلرك اجوافنده قيلدی بو حال ايله جنتده سير ايدرلر وظل عرشده التوندن قناديل ايچنده طوررلر ايدی وقتا كه انلر اوراده طيب مأكل وشرابه وانواع تنعم وراحته نائل اولدقلرنده ارواح مذكوره بزم حی اولديغمزی وانواع نعم ايله مرزوق بولنديغمزی بزم دنياده‌كی اخوانمزه خبر ويرك كه انلر جهاددن اجتناب واعراض وحربدن نكول ايتمسونلر ديملريله الله تعالی حضرتلری بن تبليغ ايدرم ديدی (ولا تحسبن الذين قتلوا فی سبيل الله امواتاً بل احياء عند ربهم يرزقون فرحين بما آتيهم الله من فضله) آيت جليله سنی انزال ايتدی ديو بيورديغی روايت اولنمشدر وسؤال وعذاب ونعيمك مؤمن وكافرك جميع اجزاسنده دكل بلكه بعض اجزاسنده وقوعی جائز اولور وبعضيسنده ايشلنان انك كليسنده ايشلنمش اولور وبعضيلر الله تعالی حضرتلری اجزاء متفرقه‌يی قبرده شدت ومشقت وصقشمق ومسؤل اولنمق ايچون جمع ايدر نتكم حشر ومحاسبه ايچون متفرق اجزايی جمع ايده‌جكی كبی ديديلر .

﴿قبوردن بعث ونشره ايمانك واجب اولديغی﴾ اولدكدن صكره ينه ديريله جكنه وحشر ونشرك وقوعبوله‌جغنه ايمان واجبدر نتكم الله تعالی حضرتلری (وان الساعة آتية لاريب فيها وان الله يبعث من فی القبور) و (كما بدأكم تعودون) و (منها خلقناكم وفيها نعيدكم ومنها نخرجكم تارة اخری) بيورمشدر والله تعالی حضرتلری هركسی موقع عرصاتده حشر وجمع ايدر ودنياده‌كی سعی وعمللرينه كوره انلره مجازات ايدر نتكم الله تعالی حضرتلری (لتجزی كل نفس بما تسعی) و (وليجزی الذين اساؤا بما عملوا ويجزی الذين احسنوا بالحسنی) و (خلقكم ثم يميتكم ثم يحييكم) ديو بيورمشدر وخلق انشاء وايجاده قادر اولان انلری اعاده‌يه قادردر معطله طائفه‌سی بعث ونشری انكار ايتمشلردر ويل وهلاك انلر ايچوندر .

﴿كبائر واوزار اهلی حقنده رسول الله صلی الله عليه وسلمك شفاعتی الله تعالی حضرتلرينك قبول ايده‌جكنه ايمان واجب اولديغی﴾ كبائر واوزار اهلی حقنده رسول الله صلی الله عليه وسلمك شفاعتی الله تعالی حضرتلرينك قبول ايده‌جكنه ايمان ايتمك واجبدر رسول الله صلی الله عليه وسلم مؤمن اولان امتلرك جمله‌سنك حسابيچون ناره دخوللرندن اول شفاعت ايدر وناره دخوللرندن صكره شفاعتی خاصةً كندی امتی ايچوندر رسول الله صلی الله عليه وسلمك شفاعتی سببيله امتی ومؤمنلردن امتنك غيريسی جهنمدن چيقاريلور وحتی قلبنده ذره مقداری ايمان اولان وعمرنده خالصاً ومخلصاً بركره لا اله الا الله ديان كيمسه دوزخده باقی ومخلد قالمز قدريه طائفه‌سی بو مسئله‌نك خلافنی زعم ايتمشلر وشفاعتی انكارده بولنمشلردر وحالبوكه الله تعالی حضرتلرينك كتاب مبينی قدريه طائفه‌سنی تكذيب ايتمشدر

نتكم نظم جليل الآيده (فالنا من شافعين ولاصديق حميم) و(فهل لنا من شفعاء فيشفعوا لنا) و (فما لهم تنفعهم شفاعة الشافعين) وارد اولمش والله تعالى حضرتلرى آخرتده شفاعت وقوعنى اثبات ايلمشدر وكذا حديث شريفده بووجهله وارد اولمشدركه ابى هريره رضى الله عنهدن رسول الله صلى الله عليه وسلمك يوم قيامتده بعث ايچون الك اول قبرى شق اولنه‌جق بنم وحالبوكه بنم ايچون اصلا فخر يوقدر يعنى بونى تكرار سويلرم فخراً سويلمم ويوم قيامتده اولاد آدمك سيدى بنم وبنم ايچون اصلا فخر يوقدر ويوم قيامتده لواء حمدك صاحبى بنم و بنم ايچون اصلا فخر يوقدر وجنته داخل اوله‌جقلرك الك اولكيسى بنم وبنم ايچون اصلا فخر يوقدر وبن باب جنتك حلقه‌سنى طوتارم وبكا جنته دخول ايچون اذن و يريلور والله تعالى حضرتلرى طرفندن استقبال اولنورم وبن انك ايچون سجده‌يه واريرم وبوحالده جناب حق بكا يامحمد باشكى سجده‌دن قالدير وشفاعت ايله شفاعتك قبول اولنسون وحاجتكى ديله ديله‌ديكك ويرلسون‌دير و بوحالده بن باشمى يردن قالديروب (يارب امتى امتى) ديرم وجناب حقدن امتم حقنده رجا ونياز وشفاعتده دوام كوسترم وجناب حق بكا يامحمد كيت قلبنده حبه وذره قدر ايمان اولان هركيمى بولورسه‌ك جهنمدن چيقار دير و بن امتمدن طاغلر مثالى ذنوبه مستغرق كسانى جهنمدن اخراج ايدرم بعده سائر انبياء ينه ربكه رجوع ايله ديرلر بن ربمه رجوع ايتدم ينه اكا رجوعه اوتانورم ديرم ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وجابر بن‌عبدالله رضى الله عنهما رسول‌الله صلى الله عليه وسلمدن (شفاعتى لاهل‌الكبائر من امتى) حديث شريفنك ورودى يعنى الله تعالى حضرتلرينك بكا وعد ايلديكى شفاعتى بن امتمدن كبائر اهليچون يعنى ارباب كبيره‌يى ناردن چيقارمق ايچون تهيه وآماده ايلمشدر ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وابى هريره رضى الله عنه رسول‌الله صلى الله عليه وسلمك هرنبى ايچون بردعوت مستجابه واردر هرنبى اول دعوت مستجابه‌سنى تعجيل ايدوب دنياده وقوعبولدى وبن دعوتمى يوم قيامتده امتمه شفاعت ايچون كيزليوب تأخير ايتدم امتمدن الله‌تعالى حضرتلرينه شرك ايتميه‌رك وفات ايدن كمسنه‌لر انشاالله بنم شفاعتمه نائل اوله‌جقلردر ديو بيورديغى روايت ايلمشدر وانس‌الانصارى رضى الله‌عنهك روايت ايلديكى حديث شريفده رسول‌الله صلى الله عليه وسلمك بن‌يوم قيامتده ير اوزرنده بولنان حجر ومدرك عددندن زياده كمسنه‌لره البته شفاعت ايدرم ديو بيورديغى بيان ايدلمشدر ورسول‌الله صلى الله عليه و سلم يوم قيامتده عندالميزان والصراط شفاعت ايده‌جكدر وكذا هربر پيغمبر ايچون دخى شفاعت واردر وحذيفه رضى الله عنهك ايلديكى روايتنده رسول‌الله صلى الله عليه وسلمك يوم قيامتده ابراهيم عليه‌السلام ياربى رجا ونيازمه عنايت ودعوتمه اجابت احسان ايله ديدكنده الله‌تعالى حضرتلرى دعا ودعوتكه اجابته منتظرم دينجه ابراهيم عليه‌السلام ياربى بنى آدم جهنمده ياندى دينجه الله‌تعالى حضرتلرى طرفندن قلبنده برآرپه وبر بغداى دانه‌سى مقدارى ايمانى اولان كيمسه‌يى جهنمدن چيقاريكز خطابى ظهورايدر ديوبيورديغى بيان ايدلمشدر وكذا هرامتك صديقين وصالحينى شفاعت ايده‌جكلردر نتكم ابى سعيدالخذرى رضى الله عنهك روايت ايلديكى حديث شريفده رسول

الله صلى الله عليه وسلمك هرنبى ايچون عطيه واردر و بن كندمه مخصوص عطيه‌يى امتمه شفاعت ايچون كيزليوب تأخيرايلدم وامتمدن بررجل برقبيله‌يه شفاعت ايدر والله‌تعالى حضرتلرى اول رجلك شفاعتى سببيله اول‌قبيله‌يى جنته ادخال ايدر وامتمدن بررجل برجماعته شفاعت‌ايدر والله‌تعالى حضرتلرى اول رجلك شفاعتيله اول‌جماعتى جنته ادخال‌ايدر وامتمدن بعض آدم اوچ كشى‌يه وبعضيسى ايكى كشى‌يه و بعضيسى بركشى‌يه شفاعت ايدر ديوبيورديغى بيان ايدلمشدر وابن مسعود رضى‌الله عنهك روايت ايلديكى حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلمك مؤمنيندن جهنمده عذاب اولنمش برقوم الله تعالى حضرتلرينك رحمتيله وشافعينك شفاعتيله البته جنته داخل اولور ديو بيورديغى بيان ايدلمشدر وكذا معروف اويس القرنى رضى الله عنهك روايت ايلديكى حديث شريفده رسول‌الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرينك اهل ناردن وارباب دوزخ وسعيردن ديلديكى كيمسنه‌لرى يانوب كومور كبى سيم سياه اولدقلرندن صكره آنلرى جهنمدن اخراجنده آنلر اوزرينه فضل وكرمى ورحمت ومنتى واردر ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وحسنك انس رضى الله عنهدن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك شفاعت ايچون ربمك حضورينه كيدرم وشفاعتمده اصرار ودوام كوستروب ياربى لااله الاالله ديان كيمسه حقنده شفاعتمى قبول ايله ديرم بوحالده الله تعالى حضرتلرى يامحمد بورجا وشفاعت سنك وياسندن غيرى براحد ايچون دكلدر انجق بنم ذات اجل وعليامه مخصوصدر عزت وجلالمه قسم ايدرمكه لااله الاالله ديان كيمسه‌لردن هيچ بركيمسه‌يى جهنمده ترك ايتمم دير ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر .

(جهنم اوزرنده صراط اولديغنه ايمان ايتمك واجب اولديغى) جهنم اوزرنده صراط اولديغنه ايمان ايتمك واجبدر وصراط جهنم اوزرينه قورلمش بركوپريدركه الله تعالى حضرتلرى ديلديكنى آنده توقيف ايدر وديلديكنى آندن امرار ايدر وديلديكنى آندن اسقاط وجهنمه ايصال ايدر وصراط اوزرينه ورود ايده‌جك كيمسه‌لر ايچون عملرى مقدار نور واردر وآنلرك بعضيسى يوريه‌رك وبعضيسى قوشه‌رق وبعضيسى دخى سوار وراكب اوله‌رق و بعضيسيده سورينه‌رك كيدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم صراطى بياننده هرجانبندن بيوك ديكنلرى اولان وشوك سعدان تسميه قلنان اوت كبى هر طرفنده واردينه ايريشه‌جك چنكاللر واردركه آنلرك بيوكلكنى انجق الله تعالى حضرتلرى بيلور آنلر ناسى اوزاقدن قاپوب چكرلر وواردينى بعضيسى صراطى چكه‌ميوب آنده عمليله حبس اولنوب قالور و بعضيسيده صراط اوزرنده يقلور و بعضيسيده يقلدقدن صكره ينه نجات بولور ورسول الله صلى الله عليه وسلم قربانلريكزك اعلا وبيوكنى اخذ ايديكز زيرا سزك قربانلركز صراط اوزره سزك بنه جكلريكزدر ديو بيوردى ورسول الله صلى الله عليه وسلمك صراطى وصفنده آنك قيلدن اينجه وقيلجدن كسكين وآتشدن زياده صيجاق اولديغى وطولى آخرت سنه‌لرنجه اوچيوز سنه‌لك مسافه اولوب ابرار وصالحين آندن سمت جنانه كچوب كيده‌جكلرينى وكفار وفجارك زائل اولوب دوشه‌جكلرينى بيان بيورديغى روايت اولنمشدر وبعضيلر صراطك طولى آخرت سنه‌لرنجه اوچبيك سنه‌لك مسافه‌در ديمشلردر .

﴿رسول الله صلى الله عليه وسلمك يوم قيامتده حوضى اولديغنه اعتقاد﴾ اهل سنت رسول الله صلى الله عليه وسلمك يوم قيامتده حوضى اولديغنه واندن محضا مؤمنلر صواريله‌جغنه اعتقاد ايدرلر وحوض رسول اللهدن مؤمنينك صوارلمسى صراطى مرور وعبوردن صكره وجنته دخولدن اول وقوعبولور حوض رسول اللهدن بريودم صو ايچن ابداً صوصه‌مز وحوض رسول اللهك عرضى برآيلق مسافه‌در انك صويى سوتدن بياض وبالدن طاتلودر انك اطرافنده سمانك كواكب ونجومى عددنجه ابريقلر واردر وحوض رسول اللهه حوض كوثردن دوكيلور ايكى ميزاب واردر حوض رسول اللهك اصل ومنبعى جنتده وفرعى موقع عرصاتده‌در وثوبان رضى الله عنهك روايت ايلديكى حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بن يوم قيامتده حوضم عندنده‌يم ديو بيورديغى بيان ايدلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمه حوضنك ككشلكندن سؤال اولندقده بنم شو مقامم ايله ديار شامده واقع شهر عمانك مابينى قدردر انك شرابى سوتدن بياض و بالدن طاتلودر انده جنتدن ايكى ميزاب واردر اول ميزابلرك بريسى كومشدن وبريسيدخى التوندندر اندن بركره ايچن بعده تشنه وعطشان اولمز ديو بيورمشدر وعبدالله بن عمر رضى الله عنهمانك روايت ايلديكى حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلمك سزك موعدكز وجمع اوله‌جق يركز بنم حوضمدر انك عرضى ينه انك طولى كبيدركه ايليا ايله مكه بيننده‌ن ابعددر وايليا ايله مكه‌نك بينى برآيلق مسافه‌در انك اطرافنده كواكب ونجوم مثللو ابريقلر واردر انك صويى كومشدن زياده بياضدر بركيمسه اكا وارد اولوب اندن ايچسه اندن صكره بردها صوصه‌مز ديو بيورديغى بيان ايدلمشدر وكذا انبيادن هربررلرى ايچون حوض واردر انجق صالح عليه السلام ايچون حوض يوقدر انك حوضى ناقه‌سنك ممه‌سيدركه اندن كافرندن ماعدا هرامتك مؤمنلرى صواريلور وحديث اخرده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بنم حوضمك وسعتى يمن ديارنده واقع عدن شهريله ديار شامده واقع شهر عمان بيننده‌كى مسافه مقداريدر انك يانلرنده مجوف انجودن چادرلر واردر وانده‌كى اباريق وقابلر سمانك نجومى عددنجه‌در انك چامورى مسك اذفردندر صويى سوتدن زياده بياض وقاردن دها صغوق وبالدن طاتلودر اندن بركره ايچن كيمسه بردها صوصه‌مز و برطاقم رجال بنم نزديمه كلمكدن ناقهٔ غريبه دوه‌لر سوريسندن منع اولنور كبى منع اولنورلر بن انلره كالك كالك ديرم اوحالده سن بونلرك سندن صكره احداث ايتدكلرى نسنه‌يى بيلمزسك ديندكده بن نه‌شى احداث ايتديلر ديرم انلر حكم قرآنى تبديل وتغيير ايتديلر وموجبيله عامل اولمديلر ودرلو درلو بدعتلر احداث ايتديلر دينور بوحالده بن آكاه اولك كه الله تعالينك جنت وجهنمدن ايراق اولمق وعذابه استحقاق انلر ايچوندر ديرم ديو بيورديغى روايت اولنمشدر ومعتزله حوض رسول اللهى انكار ايتديلر بنابرين انلر سوزلرندن وحق جحد وانكاردن وآيات واخبار وآثارى رددن توبه ايتمزلر ايسه انلر حوض رسول اللهدن صوارلمزلر وصوسز اوله‌رق ناره ادخال اولنورلر وانس بن مالك رضى الله عنهدن سند متصل ايله روايت اولنان حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه شفاعتى انكار ايتسه انك ايچون شفاعتدن نصيب

يوقدر و بركيمسه حوضى انكار ايتسه انك ايچون حوض رسول اللهدن حصه ونصيب يوقدر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر واهل سنت الله تعالى حضرتلرى حبيب ونبىٔ مختارينى يوم قيامتده سائر پيغمبرلر دخى انكله برابر بولندقلرى حالده عرش اوزرينه اوطوردر وانى سائر پيغمبرلرك اوزرينه تقديم ايدر ديو اعتقاد ايدرلر زيرا عبدالله بن عمر رضى الله عنهما رسول الله صلى الله عليه وسلمك (عسى ان يبعثك ربك مقاماً محموداً) آيت جليله‌سنده مقام محمودى تفسيرنده خدا بنى كنديسنه يقين ايدر و بنى كنديسيله برابر عرش اوزرينه اوطوردر ديو بيورديغنى روايت ايلمشدر وهشام بن عروه‌نك عايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن ايلديكى روايتنده عايشهٔ صديقه بن رسول الله صلى الله عليه وسلمه مقام محموددن سؤال ايتديكمده الله تعالى حضرتلرى عرش.اوزرينه قعودمى بكا وعد ايلمشدر ديو بيوردى ديديكنى بيان ايلمشدر وكذا عمر بن خطاب رضى الله عنهدن وعبدالله بن سلامدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك يوم قيامت اولدقده سزك پيغمبركز كتوريلوب بين يدالله كرسى اوزرينه اقعاد اولنور ديو بيورديغنى بيان ايلمشلردر بوحالده ياابا مسعود رسول الله صلى الله عليه وسلم كرسىٔ حق اوزره اولديغنده حق برابر دكليدر ديندكنده برادر تعجب ايدرم سزه دنياده ديده‌مى زياده روشن ايدن حديث شوحديثدر ديدى وحجاج روايت ايلديكى حديثنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك يوم قيامت اولديغنده عزيز وجبار عرش اوزرينه نزول ايدر وقدملرى كرسى اوزرنده اولور وسزك پيغمبركز كتوريلوب بين يدالله كرسى اوزرينه اوطورديلور ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر حميدى‌يه رسول الله صلى الله عليه وسلم كرسى اوزرنده اولديغنده حقده برابرميدر دينلدكده نعم حقده انكله برابردر ديدى واهل سنت الله تعالى حضرتلرى يوم قيامتده مؤمن قولنى حسابه چكر وانى كندينه يقين كتوروب تاكه ناس كورمسون ايچون انى ستر ايدر ديو اعتقاد ايدر زيرا عبدالله بن عمر رضى الله عنهمانك رسول الله صلى الله عليه وسلمك مؤمن قيامت كوننده كتوريلور وانى الله تعالى حضرتلرى كنديسنه يقين ايدر وحتى ناس كورمسون ايچون انى ستر ايدر وايكى دفعه اكا قولم دنياده ايشلديكك فلان وفلان كناهى بيلورميسك دير عبد دخى بيلورم ياربى دير وحتى ايشلمش اولديغى جميع ذنوبنى بووجهله اكا اقرار ايتدرر و بوحالده عبدك بالجمله خطيئات وسيئاتى ومخفيات ومستوراتى ظاهر وآشكار اولوب كندى نفسنى هلاكده كورنجه الله تعالى حضرتلرى اكا خطاباً قولم سنك كناهلرك شونلر وشونلردر وبن دنياده سنك كناهلرينى سنك اوزرينه ستر ايتدم ايشته بوكونده سنك كناهلرينى عفو ومغفرت ايتدم دير ديو بيورديغنى ايشتمش اولديغى روايت اولنمشدر ومحاسبه‌نك معناسى الله تعالى حضرتلرينك عبدى اوزرينه عبدينك سيئات وحسنات دفترينك اوقونمسيله انك اعمالنك ثواب وعذابنى ولهنه وعليهنه اولان نسنه‌لرينى بيلدرمسيدر وفرق معطله يوم قيامتده محاسبه‌يى انكار ايتديلر والله تعالى حضرتلرى (ان الينا ايابهم ثم ان علينا حسابهم) آيت جليله‌سيله انلرى تكذيب ايتدى واهل سنت الله تعالى حضرتلريچون ترازو وميزان واردر ويوم قيامتده عبادك سيئات وحسناتنى انكله وزن

ايدر وميزانك ايكى كفه‌سى ولسانى واردر ديو اعتقاد ايدر ومعتزله مرجئه وخوارج
ايله برابر ميزانى انكار ايدوب ميزانك معناسى مجرد عدلدر موازنهٔ اعمال دكلدر ديديلر
حالبوكه الله تعالى حضرتلرى (ونضع الموازين القسط ليوم القيامة فلا تظلم نفس شيئاً وان
كان مثقال حبة من خردل اتينا بها وكفى بنا حاسبين) و (فامامن ثقلت موازينه فهو فى
عيشة راضيه وامامن خفت موازينه فامه هاويه) آيت جليله‌لريله انلرى تكذيب ايتدى
زيرا عدل خفت وثقل ايله وصف اولنمز وميزان انجق يد رحمانده‌در زيرا قوللرينك
حسابنى رؤيت ايدن انجق الله تعالى حضرتلريدر نواس بن سمعان الكلابى رضى الله
عنه ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك ميزان الله عز وجل حضرتلرينك
يدنده‌در يوم قيامتده بعض اقوامى رفع واخر اقوامى دخى وضع ايدر ديو بيورديغنى
ايشتمش اولديغنى بيان ايلمشدر وبعضيلرده ميزان جبريل عليه السلامك يدنده‌در ديديلر
زيرا حذيفة بن اليمان رضى الله عنهمانك ايلديكى روايتنده جبريل صاحب ميزاندر الله تعالى
حضرتلرى اكا ياجبريل قوللرم بينلرنده عملرينى وزن ايله دير واولدخى انلرك عملرينى وزن
ايدر وبعضيسنك عملى بعضيسنك اوزرينه زياده وآغر كلور ديو بيورلديغى بيان ايدلمشدر
وعبدالله بن عمر رضى الله عنهما رسول الله صلى الله عليه وسلمك يوم قيامتده ميزان وضع
اولنور ورجل كتوريلوب ميزانك بركوزينه وضع اولنور واحصاء وتعداد ايلديكى عملى
دخى ميزانك ديكر كوزينه وضع اولنوب ميزان ميل ايدر والله تعالى حضرتلرى انى
ناره بعث ايدر وسمت ناره توجهنده عندالهيدن برصايح عجله ايتميكز زيرا انك ايچون باقى
عملدخى واردر ديو صيحه وندا ايدر بوحالده انده لااله الا الله اولان برنسنه كتوريلور
ميزانك حسنات كوزنده اول رجلك موضعنه قونور وانكله ميزان آغر كلوب اول حالده
انك جنته كتمسيله امر اولنور ديو بيورديغنى روايت ايلمشدر وحديث اخرده
دخى رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه يوم قيامتده ميزانه كتوريلور
صكره انك طقسان طقوز سجلى يعنى دفتر اعمالى دخى كتوريلوب هر سجلك طولى
كوز ايرشديكى مسافه مقدارنجه‌در انده اول كيمسه‌نك سيئات وخطيئاتى مكتوبدر وسيئاتى
حسناتى اوزرينه زياده كلوب انكله ناره امر اولنور جهنم جانبنه توجهنده عند الهيدن
برمنادى عجله ايتميكز عجله ايتميكز انك ايچون برنسنه دخى باقى قالمشدر ديو ندا ايدر بوحالده
باش پرمغك اوجى مقدارى برشى كتوريلور ونصفندن طوتيلوركه انده لااله الا الله محمد
رسول الله يازيليدر اول نسنه انك ميزانده حسناتى كفه‌سنه وضع اولنوب بوحالده
حسناتى سيئاتى اوزرينه آغر كلوب اول سببله جنته امر اولنور وديكر حديثده دخى لفظ
اخرله اول كيمسه ايچون باش پرمغك اوجى مقدارى بركاغد چيقاريلور وانك باش پرماغنده
طوتيلوركه انده لااله الا الله محمد رسول الله يازيليدر ديو وارد اولمشدر وبعضيلر يوم قيامتده
ميزانك طاشلرى ذره وخردل اغرنجه‌در حسنات صورت حسنه‌ده كفهٔ نوره طرح اولنور
وانكله رحمت حقله ميزان ثقيل اولور وسيئات دخى صورت سيئه‌ده كفهٔ ظلمته طرح
اولنور وانكله عدل الهى ايله ميزان خفيف كلور وميزانك اغرلغنك علامتى ميزانك ارتفاعى

ويوكسكه قالقمسيدر وميزانك خفتنك علامتى ميزانك اشاغه دوشمكلكيدر دنيا موازينى
بونك خلافنه‌در وميزانك اغر كلسنه سبب ايمان وكلمتين شهادتيندر وخفيف كلسنه سبب
الله تعالى حضرتلرينه شرك ايتمكلكدر (نعوذ بالله من ذلك) وميزان مرتفع اولديغنده
صاحبى جنته ادخال اولنور زيرا جنت عاليه‌در وميزان خفيف اولديغنده صاحبى نار
هاويه‌يه ادخال اولنور زيرا هاويه نارك منتهاسى والك اسفليدر نتكم الله تعالى
حضرتلرى (فامامن ثقلت موازينه فهو فى عيشة راضية) بيورمشدر وعيشهٔ راضيه جنت
عاليه ايله تفسير ايدلمشدر (وامامن خفت موازينه فامه هاوية) بيورمشدر وهاويه نار حاميه
واسفل سافلين ايله تفسير ايدلمشدر وموازنهٔ اعمالده انسان اوچ نوع اوزره‌در انلردن
بعضيسنك سيئاتى حسناتى اوزرينه اغر كلور وبوسببله ناره امر اولنور وانلردن
بعضيسنكده سيئات وحسناتى مساوى كلوب احدهمانك آخر اوزرينه رجحانيتى وزياده‌لكى
اولمز انلر اصحاب اعرافدندر نتكم الله تعالى حضرتلرى (وعلى الاعراف رجال) بيورمشدر
صكره مشيت الهى وقوعنده رحمت الهيه‌يه نائل اولوب جنته داخل اولورلر واما
مقربون بغير حساب جنته داخل اولورلر نتكم يتمش بيك كشى بلاحساب جنته داخل
اولور وبونلردن هربريسنك برابرنجه دخى يتمش بيك كشى جنته داخل اولور ديو بيورديغى
نص حديث مشهور ايله بيان ايدلمشدر واما كافرلر بغير حساب ناره داخل اولورلر
ومؤمنيندن بعضيسنك سهل ويسير اوله‌رق حسابى كوريلوب بيانى تقدم ايتديكى وجهله جنته
كيتمسيله امر اولنور وبعضيسنكده حسابنده مناقشه واستقصاء وزياده اراشديرلمقلق وقوعبولور
صكره انك ايشى اللهه قالور وانى ديلرسه جنته وايستر ايسه ناره كوندرر نتكم الله
تعالى حضرتلرى نظم جليلنده (فامامن اوتى كتابه بيمينه فسوف يحاسب حساباً يسيراً)
و (وكل انسان الزمناه طائره فى عنقه ونخرج له يوم القيامة كتاباً يلقاه منشوراً اقرأ كتابك كفى
بنفسك اليوم عليك حسيباً) ديو بيورمشدر وعلى رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه
وسلمك الله تعالى حضرتلرى هرخلقى محاسبه‌يه چكر انجق كنديسنه شرك قوشان كيمسه‌يى
محاسبه‌يه چكمز وانك بلاحساب جهنمه كيتمسنى امر ايدر ديو بيوديغنى بيان ايلدى .

﴿ جنت وجهنمك مخلوق وموجود اولدقلرينى اعتقاد ﴾ اهل سنت جنت وجهنمك مخلوق
وموجود اولدقلرينى اعتقاد ايدر وجنت وجهنمك ايكيسيده بر دار ومقام درلركه انلردن
بريسنى الله تعالى اهل ايمان وطاعته نعيم وثواب ايچون حاضر وآماده ايلمشدر واخرينى
دخى ارباب معاصى واصحاب بغى وطغيانه عقاب ونكال وعذاب ايچون اعداد وتهيه ايلمشدر
وجنت وجهنم الله تعالى حضرتلرى انلرى خلق ايتدكندنبرو باقى وموجود درلر ابداً فانى
اولمزلر وجنت اول جنتدركه آدم وحوا عليهما السلام وابليس لعين دخى انده ايديلر صكره
اندن چيقارلديلر قصهٔ مشهوره‌سى معلومدر ومعتزله طائفه‌سى جنت وجهنمك مخلوق وموجود
ايدوكلرينى انكار ايتديلر وانلرك بوانكارلرينه ومؤمن وموحد ومطيع ايچون بركبيره سببيله
يتمش سنه نارايله حكم ايلدكلرينه مبنى انلر جنته داخل اولمزلر ومدت حياتمه قسم ايدرمكه
انلر نارده مخلد ومؤبد قالورلر والله تعالى حضرتلرى معتزله طائفه‌سنى كتاب الهيسنده

تكذيب ايدوب (وجنة عرضها السموات والارض اعدت للمتقين) و (واتقوا النار التى اعدت للكافرين) بيورمشدر وعد وحاضر بولنان نسنه‌نك موجود اولديغى ايسه هرعاقل ايچون معلومدر بنابرين جنت وجهنمك مخلوق وموجود ايدوكلرى معلوم وواضحدر وانس بن مالك رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك بن جنته داخل اولدم وانده جارى برنهر كوردم انك اطرافنده انجودن چادرلر وار ايدى يدمى اول ماء جارى‌يه وضع ايتدم كوردمكه اول ماء جارى مسك اذفردر بوحالده جبريل امينه بوندر ديو سؤال ايلديكمده بو الله تعالى حضرتلرينك سكا اعطا ايلديكى كوثردر ديدى ديو بيورديغى روايت ايلمشدر وابى هريره رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمه يارسول الله بزه جنتدن خبرو ير انك بناسى ندر ديدكنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك انك بركرپيجى التوندن و بركرپيجى كومشدن وصواسى مسك اذفردن وطاشى لؤلؤ وياقوتدن وترابى زعفراندندر بركيمسه اكا داخل اولسه انده مخلد اولوب اصلا اولمز وانده دائما متنعم اولوب ابدا حزن والم وكدر وشدت كورمز واهل جنتك اثوابى اسكيمز وكنديلرى هردم كنجدرلر اختيار اولمزلر ديو بيورديغى روايت ايلمشدر وبوحديث شريف جنت وجهنمك مخلوق وموجود اولدقلرينه دليلدر ونعم جنت دخى دائم وباقيدر واكا عدم وفنا طارى وعارض اولمز نتكم الله تعالى حضرتلرى (اكلها دائم وظلها) و (لامقطوعة ولاممنوعة) بيورمشدر وحور عين دخى نعيم جنتدندر الله تعالى حضرتلرى آنلرى جنتده بقا ايچون خلق ايلمشدر آنلر بروجهله فانى ويوق اولمزلر نتكم الله تعالى حضرتلرى (فيهن قاصرات الطرف لم يطمثهن انس قبلهم ولاجان) و (حور مقصورات فى الخيام) بيورمشدر وازواج طاهراتدن ام سلمه رضى الله عنها بن يارسول الله بكا جناب اللهك (كامثال اللؤلؤ المكنون) آيت جليله سندن خبروير ديديكمده رسول الله صلى الله عليه وسلمك جنت حوريلرينك صفاء وروnق ولطافتلرى صدفلرنده انجو كبيدر انلره دست اغيار طوقنمامشدر انلر بزلر مخلدلرز ابداً فانى اولميز و بزلر ناعم وملايم وخوش كچينجيلرز ابداً شدت وغلظت كوسترميز و بزلر بر يرده مقيملرز ابداً بشقه يره كيتميز وكوچميز وبزلر راضيلرز ابداً سخط وغضب ايتميزديرلر ديو بيورديغى روايت ايلمشدر وانلر دارحقده درلر انجق حق سويلرلر ورسول الله صلى الله عليه وسلم انجق حق سويلر اولمسيله جنت حوريلرينك خالدات ومخلد اتدن اولدقلرينى وانلره موت وفوت مثللو حالاتك اصلا طارى اولمديغى خبرويرمشدر ومعاذ بن جبل رضى الله عنه ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك برخاتون دنياده زوجنه اذاء وجفا ايلدكنده اول زوجك اخرتده زوجه سى اوله جق حورعين اول خاتونه زوجنه اذا وجفا ايلمه الله تعالى حضرتلرى سنى قتل ايتسون اول زوج سنك عندنده دخيل وبيكانه وغريبدر قريباً وسريعاً سندن مفارقت ايدوب بزم جانبزه كله جكدر دير ديو بيورديغى بيان ايلمشدر وجنت وجهنمه وانلرده اولانلره فنا وزوال طارى وعارض اولميه جغى ثابت اولديغنده الله تعالى حضرتلرينك جنتدن هيچ بركيمسه يى چيقارميه جغى واهل جنت اوزرينه جنتده موتى مسلط ايتميه جكى واهل جنتدن نعمتلرك زائل اولميه جغى دخى ثابت اولور واهل جنت ابدالآباد

هركونده مزيد نعمتده درلر وانلرك تمام نعمتى الله تعالى حضرتلرينك امريله جنتله جهنم بيننده سور اوزرنده موتك ذبح اولنمسى واول حالده برمنادينك اى جنت اهلى سز جنتده مؤبد ومخلد سكز سزك ايچون موت يوقدر وياهل سعير سزده نارده مخلد ومؤبد سكز سزك ايچونده موت يوقدر ديمسيدر بوبيانمز خبر صحيحده رسول الله صلى الله عليه وسلمدن بووجهله وارد اولمش اولمسنه مبتنيدر .

﴿كافة اهل اسلام محمد بن عبدالله بن عبد المطلب بن هاشمك الله تعالى حضرتلرينك رسولى ومرسلينك سيد واولوسى وانبيانك خاتمى ايدوكنه وانك جمله ناسه وعامه جنه مبعوث پيغمبر اولديغنه اعتقاد ايدر﴾ نتكم الله تعالى حضرتلرى (ومارسلناك الا كافة للناس) و (ومارسلناك الا رحمة للعالمين) بيورمشدر وابى امامه رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرى بنى درت شيئله انبيا اوزرينه مفضل قيلدى وبنى كافه ناسه پيغمبر كوندردى ديو بيورديغى روايت ايلمشدر وحديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرى سائر انبيايه ويرديكى معجزات باهره يى واندن زياده سنى دخى بكا ويردى ديو بيورديغى وارد اولمشدر وبعض اهل علم رسول الله صلى الله عليه وسلمده ظهور ايدن معجزاتى بالتعداد بيك عدده پيوسته اولديغى بيان ايلمشدر وجه مخصوص اوزره منظوم اوزان كلام عربك جميعسنه فائق قرأن كريم رسول الله صلى الله عليه وسلمك معجزات باهره سى جمله سندندر وقرأن كريمك نظم وترتيبى وبلاغت وفصاحتى شول بروجه اوزره دركه هر فصيحك فصاحتنى وهر بليغك بلاغتنى تجاوز ايدوب كچمشدر والله تعالى حضرتلرى (فأتوا بعشر سور مثله مفتريات) و (فأتوا بسورة من مثله) بيورمش وعرب وعربانك زمانلرى خلق اوزرينه زياده فصاحت وبلاغتلريله برابر انك مثلنى و بر سوره سنى بيله اتياندن هروجهله عاجز وقاصر قالمشلر ودمبسته ولال اولمشلردر بنابرين رسول الله صلى الله عليه وسلمك بالجمله عرب وعربا وفصحا وبلغا اوزرينه فضلى ظاهر وباهر اولمسيله قرأن كريم رسول الله صلى الله عليه وسلمه معجزه اولمشدر نته كيم عصاى موسى موسى عليه السلامه معجزه اولديغى كبى زيرا موسى عليه السلام صنعتلرنده زياده حاذق وماهر ومشتهر سحره وكهنه‌نك بولنديغى برزمانده بعث اولندى وموسى عليه السلامك عصاسى (فاذا هى تلقف ما يأفكون) و (فغلبوا هنالك وانقلبوا صاغرين فالقى السحرة ساجدين) آيات جليله‌لرى مضامين عاليسنجه سحره‌نك تزوير ايله ياپدقلرى ايپ وعصالرينى يوتدى واول ساحرلرك آلتلرى باطل وكنديلرى مغلوب اولدقده مقهوراً كيرويه دونديلر وسحره سجده ايدرك يوزلرى اوزره دوشديلر ونته كيم موتايى احيا واكمه وابرصى ابراء عيسى عليه السلامه معجزه اولديغى كبى زيرا عيسى عليه السلام ناسده صنعتلرنده بغايت حاذق وماهر ومشتهر اطبا وحكمانك بولنديغى برزمانده بعث اولندى (وابرئ الاكمه والابرص واحى الموتى باذن الله) آيت جليله سنك ناطق اولديغى اوزره اطباء وحكماء مذكورونك اوكولدامدقلرى وعلاج وتيمار ودواسندن هروجهله عاجز قالدقلرى علل واسقام اصحابنى عيسى عليه السلامك اوكولتمسى وموتايى احيا ايلمسى ومعجزه ايله انلره مسابقت ايلمش وغالب كلمش اولمسى جهتله اطباء وحذاق حكماء

اتفاق ایله اکا ایمان ایتدیلر و برمنوال مشروح عصا واحیاء موتی موسی وعیسی علیهما
السلام ایچون معجزه اولدیغی کبی قران مبینك فصاحت و بلاغت واعجازی دخی رسول الله صلی الله
علیه وسلم ایچون معجزهٔ باهره اولمشدر . ینه رسول الله صلی الله علیه وسلمك پرمقلری اراسندن
صو چیقوب آقسی وزاد قلیل ایله خلق کثیری اطعام بیورمسی وذراع مسمومك یعنی
زهرلی قولك یارسول الله بندن اکل وتناوله رغبت بیورمه زیرا بکا زهر وهلائل قونمشدر
دیو کندوسنه سویلسی وقمرك انشقاقی ماده‌سی وجذعك حنین واننی واکلسی وبعیرك کندی‌یه
سویلسی وشجرك دال و بوداقلری اوزرینه سورینه‌رکدن کندی جانبنه میل وتوجه
کوسترمسی معجزات باهره‌سی جمله‌سندندر و بونلرك غیریلری کبی معجزات رسالتپناهی
ذکر و بیان قلندیغی وجهله بیك عدده واصل وبالغدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك
عصای موسی وید بیضا واحیای موتی واکمه وابرصی وابراء وناقهٔ صالح وسائر انبیایه
ویریلان معجزات ماننده معجزه‌لر ایله کلمامسی انجق ایکی امره مبتنیدر انلردن بریسی امتی انی
تکذیبده بولنوبده مقدم کچن انبیانك امتلری هلاك اولدقلری کبی انلر دخی هلاك واستیصاله
دوچار اولمسونلر ایچوندر نتکم الله تعالی حضرتلری (وما منعنا ان نرسل بالآیات الا ان
کذب بها الاولون وآتینا ثمود الناقة مبصرةً فظلموا بها وما نرسل بالآیات الا تخویفا) بیورمشدر
ایکنجیسی اکر انبیاء متقدمینك کتوردکلری معجزات مثللولر ایله کلسه ایدی قریش
ومشرکین سن بزه غریب برمعجزه ایله کلمدك وسن موسی وعیسی وسائر انبیادن نقل ایتدك
سن انلرك اتباعلرندن سك سن بزه اولکیلرك کتورمدکلری برمعجزهٔ غریبه‌یی کتورمینجه‌یه
دکین سکا ایمان ایتمیز دیو البته سویلرلر ایدی بنابرین الله تعالی حضرتلری انبیادن هیچ برنبی‌یی
غیریسنك معجزه‌سیله کوندرمدی بلکه هرنبی‌یه کندیسندن مقدم بولنان نبینك معجزه‌سنك
غیری برمعجزه‌یی مخصوص قیلدی .

(اهل سنت محمد علیه السلامك امتی جمیع امتلرك خیرلوسیدر دیو اعتقاد ایدر) محمد
علیه السلامك امتلرینك افضلی محمد صلی الله علیه وسلمی مشاهده ایدن واکا ایمان کتوروب
تصدیق ایلیان واکا بیعت ایدوب تابع اولان وانك نزدنده جهاد ومقاتله‌ده حاضر بولنان
وانك اوغرینه جان ومالرینی فدا ایلیان وانك امرینه تعظیم واامورنده اکا نصرت
ومعاونت ایلمش اولان اصحاب وجماعتیدر وبوبیان اولنان اصحاب وجماعتك افضلی دخی
حدیبیه‌ده بولنانلردرکه انلر اوراده رسول الله صلی الله علیه وسلمه بیعت رضوان ایله بیعت
ایتدیلر وانلر بیك درتیوز ذواتدن عبارتدرلر وانلرکده افضلی اهل بدردرکه انلر اصحاب
طالوت عددنجه اوچیوز اون اوچ ذواتدرلر وانلرکده افضلی اهل دار خیزران وبدایت
اسلامده عمر بن خطاب رضی الله عنه حضرتلریله تام وکامل اولان قرق عدد اصحاب
کرامدر وانلرنده افضلی رسول الله صلی الله علیه وسلمك کندیلرینی جنتله تبشیر بیوردیغی
عشرهٔ مبشره‌در وانلرده ابو بکر وعمر وعثمان وعلی وطلحه وزبیر وعبدالرحمن بن عوف
وسعد وسعید وابو عبیده بن الجراحدر وعشرهٔ مبشرهٔ ابرارك افضلی دخی درت عدد خلفاء
راشدیندر وخلفاء راشدینك افضلی دخی ابوبکر اندن صکره عمر واندن صکره عثمان واندن

صکره علی رضی الله عنهم حضراتیدر وبودرت عدد ذوات ایچون رسول الله صلی الله علیه
وسلمدن صکره اوتوز سنه خلافت واردر انلردن ابو بکر رضی الله عنه ایکی سنه درت
ماه خلافت ایتدی وعمر رضی الله عنه دخی اون سنه وعثمان رضی الله عنه اون ایکی
سنه وعلی رضی الله عنه دخی التی سنه خلافت ایتدی بوندن صکره معاویه طقوز سنه مقام
خلافتده بولندی و بوندن مقدم معاویه عمر رضی الله عنه طرفندن اهل شام اوزرینه امیر تعیین
ایدلمش اولمسیله یکرمی سنه آنده امارتده بولندی وذکر اولنان ائمهٔ اربعه‌نك خلافتی صحابهٔ
کرامك اختیار واتفاقلری ورضالریله وقوعبولمشدر وسیف وقهروغلبه ایله وآندن افضلندن
اخذ ایله اولمامشدر وائمهٔ اربعه‌دن هر بریسنك کندی عصر وزمانلرنده کندیلرندن ماعدا
صحابه اوزرینه فضل ومزیتی واردر واما ابی بکر صدیق رضی الله عنهك خلافتی مهاجرین
وانصارك اتفاقلریله اولمشدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمك وفاتنده انصارك خطباسی
مهاجرینه قارشو قیام کوستروب (منا امیر ومنکم امیر) یعنی بزدن برامیر وسزدن دخی
برامیر اولسون دیو خطابه اغاز ایتدکارنده عمر بن خطاب رضی الله عنه اياغه قالقوب معاشر
انصاره خطاباً یامعشر الاصحاب سزلر رسول الله صلی الله علیه وسلمك ابابکره ناسه امام
اولمسیله امر ایتدیکنی بیلزمیسکز دیو توجیه خطاب ایلدیکنده جماعت انصار جملةً بیلورز
یاعمر دیملریله عمر رضی الله عنه ینه آنلره خطاباً سزلردن هانکیکز ابابکره تقدمی نفسی
اوزرینه طیب کورر دینجه انصار بجملتهم یکزبانله (معاذالله ان تقدم ابابکر) جوابنی یعنی
ابابکری تقدم ایتمکدن الله تعالی حضرتلرینه صغنورز سوزینی سویلدیلر ولفظ آخرده عمر
رضی الله عنه انصاره خطاباً رسول الله صلی الله علیه وسلمك ابابکری اقامه ایلدیکی
مقامدن ازاله‌یی سزلردن هانکیکز نفسنده طیب کورر دینجه انصار جملةً برزباندن
اوله‌رقدن رسول الله صلی الله علیه وسلمك آنی اقامه ایلدیکی مقامدن ازاله‌یی جمله‌مز طیب
وخوش کورمیز و بوبابده الله تعالی حضرتلرینه استغفار ایدرز دیدیلر و بوحالده انصار
ومهاجرین ایله متفقاً وجمیعاً ابابکر صدیق رضی الله عنه حضرتلرینه بیعت ایتدیلر و بوبیعتده
علی وزبیر رضی الله عنهما دخی آنلرك ایچنده ایدیلر وآنلرله برابر بیعت ایتدیلر بنابرین
نقل صحیحده ابو بکر صدیق رضی الله عنه حضرتلرینه بیعت اولندقده مشار الیه حضرتلری
اوچ دفعه قیام وناسه اقبال وتوجیه خطابله یاایها الناس بکا ایتمش اولدیغکز بیعتی اقاله
ایدنکز ونفسنده بیعتی ناخوش کورنکز وارمی دیدیکنده علی رضی الله عنه ناسك اك
اوللرنده ایدی جواباً اقاله ایتمیز وابداً اقاله‌یی دخی آرزو ایتمیز رسول الله صلی الله علیه وسلم
سنی تقدیم ایتدی سنی کیم تأخیر ایده‌بیلور دیدی وعلی رضی الله عنهك ابابکر صدیق
رضی الله عنهك امامتی حقنده قولا صحابه‌نك اك اشدی ایدوکی ثقاتدن بزه خبر ویریلوب
معلوممز اولدی وعبدالله بن الکوانك وقعهٔ جملدن صکره علی رضی الله عنهك حضورینه
داخل اولوب حضرت علی‌یه سکا رسول الله صلی الله علیه وسلمك بوبابده بروصیتی
وارمیدر دیدیکنده علی رضی الله عنه جواباً بزم نظرمز امر دینمزه‌در صلات ایسه دینك
عمادی واسلامك عضد وبازوسی وقولی وقنادیدر بزدنیامز ایچون الله تعالی ورسولنك

دیمز ایچون راضی اولدقلری نسنه‌یه راضی اولدق که رسول الله صلی الله علیه وسلم
ابو بکری بزه امام ایتمشیدی دیدی وعلی رضی الله عنهك بو بیانی رسول الله صلی الله
علیه وسلمك ایام مرضنده صلات مفروضه‌یی اقامه ایچون ابا بکری استخلاف ایتمسی
یعنی کندی مقامنه خلیفه نصب وتعیین ایتمسیدرکه بلال هر نماز وقتی کلوب نماز
ایچون اذان اوقودیغنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ابابکره سویلیکز ناسه امام
اولسون دیر ایدی و بلال مسجده کلوب ناسك ابو بکره اقتدالری ایچون ندا ایدردی
ورسول الله صلی الله علیه وسلم حال حیاتنده ابابکر حقنده صحابه ایچون ظاهر وعیان اوله‌جق
وجهله اندن صکره امر خلافته ابا بکرك ناسك احق والیقی ایدوکنی وکذا عمر وعثمان
وعلی رضی الله عنهم حقلرنده دخی انلردن هر بریسنك عصر وزمانلرنده امر خلافته احق
والیق ایدوکارینی سویلر ایدی بوجمله دندرکه ابن بطه‌نك اسناد ایله علی رضی الله عنهدن
ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمه یارسول الله سندن صکره کندیمزه کیمی
امیر اتخاذ ایده‌لم دیندکنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ابا بکری امیر اتخاذ ایدرسه‌کز
انی امین ودنیاده زاهد وآخرته راغب بولورسکز واکر عمری امیر اتخاذ ایدرسه‌کز انی قوی
وامین ولومهٔ لائمدن خوف ایتمز بولورسکز واکر علی‌یی امیر اتخاذ ایدرسه‌کز انی هادی ومهدی
بولورسکز دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر بنابرین وفات رسول اللهدن صکره ابابکرك خلافتی
اوزرینه اجماع وقوعبولمشدر وامامز ابی عبدالله احمد بن حنبلدن آخر برروایت اولندیکه
ابا بکر رضی الله عنهك خلافتی نص جلی واشارتله ثابت اولمشدر وبوده حسن بصرینك
واصحاب حدیث رحمهم اللهك مذهبیدر وبو روایتك وجهیده ابوهریره رضی الله عنهك
رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایتدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم لیلهٔ
معراجده سمایه عروجده بندن صکره علی بن ابی طالبی خلیفه قلمقلغنی ربمدن سؤال
ایلدیکمده ملائکه یا محمد الله تعالی حضرتلری دیلدیکنی خلیفه ایدر سندن صکره خلیفه
ابو بکردر دیدی دیو سویلدیکنی بیان ایلمشدر وابن عمر رضی الله عنهمانك روایت ایلدیکی
حدیثده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بندن صکره خلیفه ابو بکردر بندن صکره ابو بکرك
قرار وآرامی آز برزماندر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر ومجاهد رحمه الله علی بن ابی طالب
رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ابا بکرك کندیسندن صکره
خلیفه اوله‌جغنی صکره عمرك صکره عثمانك اندن صکره علینك خلیفه اوله‌جغنی بکا عهد
وبیان ایتمینجه بوماتم سرایی ترك ایتمدی دیو علی رضی الله عنهك کندیسنه سویلدیکنی بیان
ایلمشدر اما عمر بن خطاب رضی الله عنهك خلافتی انی ابی بکر استخلاف ایتمش واصحاب دخی
عمره بیعته انقیاد ومطاوعت کوستروب بیعت ایتمش وناس اکا امیر المؤمنین تسمیه ایلمشدر
وعبدالله بن عباس رضی الله عنهما ابی بکر رضی الله عنهه یارین قیامت کوننده ربکه ملاقاتنده نه دیر
ونه جواب ویررسك که عمری استخلاف ایتدك وحالبوکه انك فظاظت وغلظتنی بیلورسك دیدکارنده
ابو بکرك ربمه ناس اوزرینه سنك خیر اهلکی استخلاف ایتدم دیرم دیدیکنی بیان ایلدی
واما عثمان بن عفان رضی الله عنهك خلافتیدخی صحابه رضی الله عنهمك اجتماع واتفاقلریله

اولمشدر وبوده عمر رضی الله عنهك کندی اولادینی خلافتدن اخراج ایدوب امر خلافتك
طلحه وزبیر وسعد بن وقاص وعثمان وعلی وعبدالرحمن بن عوف بینلرنده مشورتله اولمسنی
بیان ایلمشیدی بنابرین عبد الرحمن علی وعثمانه بن سزدن بریکزی الله ورسولی وجمیع
مؤمنین ایچون خلیفه اختیار وانتخاب ایدرم دیه‌رکدن علی رضی الله عنهك یدینی طوتوب
یاعلی الله تعالی حضرتلرینك عهد ومیثاقی ورسولنك ذمتی سنك اوزرینه اولسون الله
ورسولی ومؤمنین ایچون نصیحت ایتمکلکك ورسول اللهی وابو بکر وعمرك سیرتلرینه
البته سالك اولمقلغك ایچون ایشته سکا بیعت ایتدم دیدکنده علی رضی الله عنه انلرك
طاقت کتوردکاری امور واحواله قدرتنك تعلق ایتمیه‌جکی خوفنه مبنی جواب ویروب
قبول ایتمدی بعده عثمانك یدینی طوتوب اکا دخی علی رضی الله عنهه سویلدیکی کبی
سویلدکنده عثمان جواب ویروب قبول ایدنجه عبد الرحمن عثمانك یدینی مسح ایدوب بیعت
ایلدی وعلی رضی الله عنه دخی بیعت ایلدی بعده ناسك جمله‌سی بیعت ایلدی وبووجهله
عثمان بن عفان عمومك اتفاقیله بین الناس تا وفاتنه دکین حقا امام اولدی وکندیسنده طعن
وتشنیعی وفسقنی وقتلنی موجب برشی بولنمدی ویل وهلاك روافض ایچوندرکه انلر بو بیانمزه
مخالفتده وخلافنی ادعاده بولنمشلردر وامام علی رضی الله عنهك خلافتی دخی جماعتك اتفاق
وصحابه‌نك اجماعیله وقوعبولمشدر زیرا ابو عبدالله بن بطه‌نك محمد بن حنیفه‌دن ایلدیکی
روایتنده محمد بن حنیفه‌نك بن علی بن ابی طالب ایله ایدم وعثمان ایسه محصور ایدی
بوحالده برکیمسه کلوب شوساعتده امیر المؤمنین قتل اولنمشدر دیدکنده علی رضی الله عنه
همان ایاغه قالقدی بوحالده بن علی ایچون خوفدنناشی انك بلینه صارلدیغمده براق قویویر
سنك بوراده اتاك یوقدر کیمه صاریلیورسك عثمان قتل اولنسون بن اوده اوله‌یم بورو امیدر
دیدی وبوحال اوزره عثمانك دارینه واروب ایچرویه داخل اولدی وقپویی قپادی وناس
کلوب قپویی چالدیلر وعلینك نزدینه داخل اولوب عثمان قتل اولندی وناس ایچون برخلیفه
لازمدر وبز ایسه خلافته سندن احق والیق کیمسه بیلمیز دیدکارنده علی رضی الله عنه انلره
جواباً بنم خلیفه اولمقلغمی آرزو ایتمیکز بن سزك امیرکز طرفندن سزك خیرلو وزیرکزم
دیمسیله ناس جملةً (والله لانعلم احدا احق بها منك) جوابنی ویردکارنده یعنی خلافته
علیدن احق والیق کیمسه بیلمدکارینی کسرها ایله قسم ایدرکدن بیان ایلدکارنده علی رضی الله
عنه بکا بیعتدن اباء وامتناع ایده‌جك اولان ایتسون زیرا بنم بیعتم سراً اولمز انجق بن مسجده
چیقارم اوراده بکا بیعت ایتمك ایستیان بیعت ایتسون دیدی ومسجده چیقدی واوراده ناس کندیسنه
بیعت ایدوب تا مقتولاً وفات ایدنجه‌یه دکین حقا امام اولدی ویل وهلاك خوارج ایچوندرکه انلر
بونك خلافنده بولنوب علی رضی الله عنه اصلا امام اولمدی دیدیلر وانك خلافتنی انکار ایلدیلر
وامام علی رضی الله عنهك طلحه وزبیر وعایشه ومعاویه ایله مقاتله‌سی حقنده امام احمد رحمه
الله بونلردن وبونلرك بینلرنده وقوعبولان مشاجره ومنازعه ومنافرت وخصومتك جمیعسندن
امساك وکف لسان ایدلمسی لزومنی نص وتصریح ایلدی زیرا الله تعالی حضرتلری
بوحالی بونلرك بینلرندن یوم قیامتده ازاله ایدر نتکم جناب حق (ونزعنا ما فی صدورهم

من غل اخواناً علی سرر متقابلین) بیورمشدر وعلی رضی الله عنه انلر ایله مقاتله‌ده حق اوزره ایدی زیرا علی رضی الله عنه بیان ایلدیکمز وجهله صحابه‌دن انك امامت وخلافتنه حل وعقد اصحابنك اتفاق واجتماعی وقوعبولمش اولمسیله امامتك صحتنی اعتقاد ایدر واندن صکره سکا هر کیمکه اکا اطاعتدن خروج ایدوب انکله حربه قیام ایدر ایسه اول کیمسه باغی وامامك اطاعتندن چیقمش اولمسیله انکله قتال جائز اولور وانك معاویه وطلحه وزبیر ایله مقاتله‌سی انلرك ظلماً مقتول خلیفهٔ حق حضرت عثمانك انتقام ودمنی طلب ایلملری وعثمانك قاتللرینك ایسه حضرت علینك عسکرنده بولنملری ماده‌سیدر بونلردن هر بریسی تأویل صحیحه ذاهب اولدیلر بو بابده بزجه احسن احوال امساك وبونلر حقنده کف لسان ایتمك وانلرك امرلرینی احکم الحاکمین وخیر الفاصلین اولان الله تعالی حضرتلرینه احاله وتفویض ایدرك کندی نفسمزك عیوبیله مشغول اولمق وامهات وذنوبدن وموبقات ومهلکات اموردن قلوب وظواهرمزی تنقیه وتطهیره سعی ایلمکدر واما معاویه بن ابی سفیانك علی رضی الله عنهك وفاتندن وحسن بن علی رضی الله عنهمانك تصویب ایلدیکی رأی حسننه وکندیسیچون تحقق ایدن مصلحت عامه‌یه مبنی نفسنی خلافتدن خلعی وخلافتی معاویه‌یه تسلیمندن صکره خلافتی صحیحه‌در وحسن بن علی رضی الله عنهمانك تصویب ایلدیکی رأی حسن وعموم ایچون کندیسنده تحقق ایدن مصلحت مسلمینك قانلرینك دوکولمامسنه وحسن رضی الله عنه حقنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك قول شریفنك تحققنه مبنیدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم بنم شو اوغلم سیددر الله تعالی حضرتلری انك سببیله ایکی بیوك عسکر وجماعتك بیننی اصلاح ایدر دیو بیورمشدر وحسنك معاویه ایچون امامتی عقدیله معاویه ایچون امامت واجب اولمشدر واول سنه‌یه عام الجماعه تسمیه اولنمشدر زیرا جمله بیننده خلاف مرتفع اولوب معاویه رضی الله عنهه کلیسنك اتباعی وقوعبولمشدر چونکه اول آنده خلافتده معاویه‌یه اوچنجی درجه‌ده برمنازع قالمامشدر ومعاویه‌نك خلافتی رسول الله صلی الله علیه وسلمك قولنده مذکوردرکه رسول الله صلی الله علیه وسلمك رحاء اسلام اوتوز بش سنه ویاخود اوتوز التی ویاخود اوتوز یدی سنه دور ایدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وحدیث شریفده‌کی رحاء اسلامدن مراد دینجه اولان قوت ومکنتدر واوتوز یدی سنه‌یی فاصل اولان بش سنه اون طقوز سنه وشهور معلومه تمامنه دکین معاویه‌نك خلافتی جمله‌سندندر زیرا بالاده بیان ایلدیکمز وجهله اوتوز سنه علی رضی الله عنهك مدت خلافتیله تمام اولمشدر وبزلر رسول الله صلی الله علیه وسلمك بالجمله نسوانی حقنده حسن ظن ایدرز وانلرك امهات مؤمنین اولدیغنه وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك نساء عالمینك افضلی بولندیغنه والله تعالی حضرتلری ملحدینك انك حقنده‌کی قولندن انی الی یوم الدین قرأن وتلاوت اولنان آیاتله بری قلندیغنه اعتقاد ایدرز وکذا پیغمبرمز صلی الله علیه وسلمك کریمه‌سی فاطمه رضی الله عنها وعن بعلها واولادها انك افضل نساء عالمین اولدیغنه وپدری صلی الله علیه وسلم حقنده موالات ومحبت واجب اولدیغی کبی حضرت فاطمه حقنده دخی موالات ومحبتك

واجب اولدیغنه اعتقاد ایدرز زیرا رسول الله علیه وسلم فاطمه بندن برجزؤدر فاطمه حقنده شك کتورن بنم حقمده دخی شك کتیرمش اولور دیو بیورمشدر بورایه دکین ذکر اولنان اصحاب وجماعت مکه‌نك فتحندن مقدم هجرتلری وقوعبولان مهاجرین وقبلتینه متوجهاً اداء صلات ایتمش اولان انصاردرکه الله تعالی حضرتلری انلری کتاب مبیننده ذکر ایتمش وانلرك اوزرینه ثنا ایلمشدر نتکم نظم جلیلنده (لایستوی منکم من انفق من قبل الفتح وقاتل اولئك اعظم درجة من الذین انفقوا من بعد وقاتلوا وکلا وعد الله الحسنی) و (وعد الله الذین امنوا منکم وعملوا الصالحات لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم ولیمکنن لهم دینهم الذی ارتضی لهم ولیبدلنهم من بعد خوفهم امنا) دیو بیورمشدر والله تعالی حضرتلری (محمد رسول الله والذین معه اشداء علی الکفار رحماء بینهم تریهم رکعاً سجداً یبتغون فضلا من الله ورضواناً الی آخرها) آیت جلیله سنده محمد الله تعالینك رسولیدر وانکله اولان مؤمنین کفار اوزره شدید وغلیظدرلر وبینلرنده بربرلریله حرمتلو وشفقتلولردر سن انلری راکعلر وساجدلر کوررسك انلر الله تعالینك فضل ورضاسنی طالبلردر انلرك سیما وعلامتلرندن یوزلرنده سجده اثرلری ظاهردر انلرك وصفلری تورات وانجیلده مسطوردر مثاللری براکیندرکه ابتدا تیغ کبی برفلیز چیقار صکره اول شاخ قوتلنور صکره قالنلنوب ساقی اوزره طوغریلورکه اکنجیلری انك قوت وحسن منظره‌سی تعجب ایتدرر کذلك مؤمنلر ابتداء اسلامده ضعیف کورینوب کیتدکجه قوت بولوب عالملری اعجاب ایدر الله تعالی کفاری اغضاب ایچون بوتمثیلی بسط ایتدی دیو بیورمشدر بو آیت کریمه جمیع اصحاب حقنده ایسه‌ده آیت مذکوره‌ده خصوص اوزره چهاریار کزینه وبقیهٔ عشرهٔ مبشره‌یه ایما واشارت واردر بنابرین جعفر بن محمدك پدرندن نقلاً آیت جلیلهٔ مذکوره‌نك تفسیرنده ایلدیکی روایتنده والذین معه ابوبکر صدیق رضی الله عنه مدحنده‌در زیرا عسر ویسرده وغار وعریشده رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله بولنان انلردر واشداء علی الکفار عمر بن خطاب شاننده‌در زیرا مشرکین اوزرینه شدید وغلیظ انلردر رحماء بینهم عثمان بن عفان حقنده‌در زیرا انلر رؤف ورحیم وحیاء عظیم صاحبی ایدیلر وتریهم رکعاً سجداً علی بن ابی طالب رضی الله عنه ثناسنده‌در زیرا هر کیجه هزار تکبیر آوازه‌سی انك خلوتخانه‌سندن عتبهٔ علیه‌لری خادملری سماعنه ایریشیردی یبتغون فضلاً من الله ورضوانا دن مراد بقیهٔ عشرهٔ مبشره‌دن رسول الله صلی الله علیه وسلمك حواریلری طلحه وزبیردر سیماهم فی وجوههم من اثر السجود دن مرادینه بقیهٔ عشرهٔ مبشره‌دن سعد وسعید وعبدالرحمن بن عوف وابو عبیدة بن الجراحدر وکذا (کزرع اخرج شطأه الی آخرها) کلمات جلیله وتشبیهات وتمثیلات علیه‌سنده ابتدا تیغ کبی فروع واغصانی اخراج ایدن زرعدن مراد محمد صلی الله علیه وسلمك ظهوری ونبوتله بعثتی وبعده انك چهاریار کزینی ابوبکر وعمر وعثمان وعلی رضوان الله تعالی علیهم اجمعین حضراتیله قوت ومکنتی وبناء اسلامك مکانت ومتانتی وشوکتنك بتون دنیایه شعشعه بخش اولوب عالملری اعجاب ایلمسیدر دیو بیان ایلمشدر واهل سنت بونلرك بینلرنده وقوعبولان مشاجره

ومنازعه وانلرك مساوی ومعایبنی سویلمکدن کف لسان وامساك زبان ایتمك وبیانی تقدم ایتدیکی وجهله علی وطلحه وزبیر وعایشه ومعاویه رضی الله عنهم بینلرنده وقوعبولان حالات وماجرایی الله تعالی حضرتلرینه احاله وتفویض ایلمك وانلرك فضائل ومحاسننی اشاعه وهرذی فضله فضل ومزیتنی ایفا واعطانك وجوبنه اتفاق ایلدیلر نتکم الله تعالی حضرتلری (والذین جاؤا من بعدهم یقولون ربنا اغفرلنا ولاخواننا الذین سبقونا بالایمان ولاتجعل فی قلوبنا غلاللذین آمنو ربنا انك رؤف رحیم) و (تلك امة قدخلت لها ما کسبت ولکم ما کسبتم ولاتسئلون عما کانون یعملون) دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم اصحابم ذکر اولندقده انلر حقنده کف لسان وامساك زبان ایدیکز دیو بیورمشدر وحدیث آخرده دخی اصحابم میانه‌لرنده وقوعبولان منازعه ومشاجره‌یی اتیان و بیاندن ولفظ وقاله آلمقدن حذر ایدیکز زیرا سزدن بریکز اکر احد طاغی مثللو التون انفاق وتصدق ایلسه اصحابمدن بریسنك برمد یعنی ربع صاغ ویاخود برمدك نصفنی تصدق وانفاقله ادراك ایلدیکی فضیلته ایریشه‌مز دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم طوبی وسعادت ودولت وسرمدبنی کورن وبنی کوره‌نی کورن کیمسه ایچوندر دیو بیورمشدر وبنه رسول الله صل الله علیه وسلم اصحابمه سب وشتم ایتمیکز هر کیمکه بنم اصحابمه سب و شتم ایلر ایسه حقك لعنتی انك اوزرینه اولسون دیو بیورمشدر وانس رضی الله عنه ایلدیکی روایتنده رسول الله صل الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلری بنی اصطفاء و اختیار ایلدی وبنم ایچونده اصحابمی اختیار ایلدی واصحابمی بکا انصار واصحار قیلدی وقریباً آخرزمانده برقوم کلور اصحابمه نقصان اثبات ایدرلر آکاه ومتنبه اولکزکه اول مثللو کسنه‌لر ایله برابر یوب ایچمیکز وآکاه اولکزکه انلر ایله مناکحه ایتمیکز وآکاه اولکزکه انلرله برابر صلات ایتمیکز وآکاه اولکزکه انلر اوزرینه نماز قیلمیکز انلر اوزرینه حقك لعنتی نزول ایتمشدر دیو بیورمشدر وجابر رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه و سلمك حدیبیه‌ده تحت شجره‌ده بیعت ایدنلردن برکیمسه ناره داخل اولمز دیو بیوردیغنی روایت ایتمشدر وابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلری اهل بدره یااهل بدر دیلدیککزی ایشلیکز تحقیق بن سزی مغفرت ایلدم دیو بیوردی دیدیکنی روایت ایلمشدر وابن عمر رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلمك بنم اصحابم انجق کواکب ونجوم آسادر هرهانکیسنك قولنی اخذایدرسه‌کز هدایته ایرشمش وراه صوابی بولمش اولورسکز دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وابی بریده‌نك پدری رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بنم اصحابمدن برارضده وفات ایدن کیمسه اول ارضك اهلنه شفیع اولور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وسفیان بن عیینه رحمه الله برکیمسه اصحاب رسول الله حقنده اطالهٔ لسان ایلسه اول کیمسه صاحب هوی و بدعتدر دیمشدر واهل سنتك ائمهٔ مسلمینه سمع وطاعتك وآنلره انقیاد واتباعك وجوبنه وائمهٔ مسلمیندن هربر بروفاجرك وعادل وجائرك وانلرك نائب مناب نصب وتعیین ایلدکاری کمسنه‌لرك ارقه‌سنده نمازك جوازینه واهل قبله‌دن کرك مطیع وکرك عاصی وکرك رشید وکرکسه غاوی بولنسون برکیمسه حقنده جنتله ویادوزخ وسعیرایله

قطعیاً حکمك عدم جوازینه اجماع واتفاقلری وقوعبولمشدر انجق اول کیمسه بدعت وضلالت اوزره بولندیغنده بوحال مستثنادر واهل سنت معجزات انبیا وکرامات اولیا ایچون اولدیغنه واوجوزلق وبهالیلق قبل حقدن اولوب سلاطین وملوکدن برخلق طرفندن اولمدیغنه وقدریه ومنجمونك زعملری کبی کواکب ونجومك دور وسیری مقتضیاتندن اولمدیغنه اجماع واتفاق ایلمشلردر زیرا انس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك اوجوز وبهالیلق جنود الهیدن ایکی جند وجماعتدر بریسنك اسمی رغبت دیکرینك اسمی دخی خشیت ورهبتدر الله تعالی حضرتلری ارزاقك بهالیلغنی مراد ایتدکنده رغبتی تجارك قلبلرینه القا ایدر وانلرده ارزاقی حبس ایدرلر والله تعالی حضرتلری اسعارك اوجوزلغنی مراد ایتدکنده خشیت ورهبتی تجارك قلوبنه القا ایدر بوحالده انلر ذخائری اللرندن اخراج ایدرلر مؤمن عاقل ایچون اولی اولان سنت سنیه‌یه اتباع ایدوب اهل بدعت وغلاتدن اولمامیلیدر وضلالته دوچار اولمسون ومزالق اقدامه اوغرایوب ورطهٔ هولناکه دوشمسون ایچون بوبابده تعمق وتکلف کوسترمامیلیدر عبدالله بن مسعود رضی الله عنه سنت سنیه‌یه اتباع ایدك واهل بدعت اولمیك سزه بوحال کفایت ایدر دیو بیوردیلر ومعاذ بن جبل رضی الله عنه بوشی نه‌شیدر دیو غیرواضح امورمستوره ومشکله‌نك غورینه واصل اولمق وادیلرنده اشتغالدن حذرایدیکز دیو بیوردیلر مجاهد رحمه الله معاذدن بوخبر واصل اولدقده معاذ رحمه الله بز بوشی نه‌شیدر دیو بوآنه دکین اشتغال ایدردك اماشمدیکی حالده اشتغالدن فراغت ایتدك دیدی مؤمن اوزرینه سنت وجماعته اتباع لازمدر سنت رسول الله صلی الله علیه وسلمدن قولاً ویاخود فعلاً ویاخود تقریراً صادر وثابت اولان نسنه‌لردر وجماعت دخی ائمهٔ اربعه وخلفاء راشدین مهدیین رحمة الله علیهم اجمعین حضراتنك خلافتلری زماننده اصحاب رسول اللهك آنك ایشلمسی اوزرینه اجتماع واتفاقلری وقوعبولان سنتلردر واهل بدعتله جدال ونزاع ایتاملی وآنلره یقین اولماملی وآنلر اوزرینه سلام ویرماملیدر زیرا امامز احمد بن حنبل رحمه الله برکیمسه صاحب بدعت اوزرینه سلام ویرسه اکا محبت ایتمش اولور زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم سلامکزی بینلریکزده افشا ایدوب سویشکز دیو بیورمشدر دیدی واهل بدعتله مجالسه ومصاحبت ایتاملی وآنلره یقین اولماملی وبیراملرده واوقات سرورده تهنیه ایتاملی ووفات ایتدکلرنده آنلر اوزرینه نماز قیلماملی واهل بدعت ذکر اولندیغنده آنلر اوزرینه ترحم ایتاملیدر بلکه آنلرك مذهبلرینك بطلاننی اعتقاد ایدرك ثواب جزیله واجر کثیره ووفیره نائلیت ارزوسیله الله ایچون آنلره مباینت وعداوتده بولنملیدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه صاحب بدعته الله ایچون بغضاً نظر ایلسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌نك قلبنی امن وایمانله مملو ایدر وبرکیمسه الله ایچون بغض ایدرك صاحب بدعتی زجر ومنع ایلسه اول کیمسه‌یی الله تعالی حضرتلری یوم قیامتده امن وامانده قیلار وبرکیمسه صاحب بدعتی استحقار ایتسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌نك جنتده درجه‌سنی یوز قات ترفیع ایدر وبرکیمسه صاحب بدعته کولر یوز ایله ویاخود آنی مسرور ایدر برحال وکلام ایله ملاقی اولسه .اول کیمسه الله تعالی حضرتلرینك محمد صلی الله علیه وسلم اوزرینه انزال

يوردیغی نسنه‌یی استخفاف ایتمش اولور دیو بیورمشدر ومغیره‌نك ابن عباس رضی الله عنهمادن ایلدیكی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلری صاحب بدعت تا بدعتنی ترك ایدنجه‌یه دكین آنك عملنی قبولدن ابا واعراض ایدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وفضیل بن عیاض بر كیمسه صاحب بدعته محبت ایتسه الله تعالی حضرتلری آنك عملنی ضبط ایدر و آنك قلبندن نور ایمانی اخراج ایدر والله تعالی حضرتلری بر رجلك صاحب بدعته بغض ایلدیكنی بیلدیكنده اول كیمسه‌نك جمیع ذنوبنی مغفرت ایلمسنی بن امید ایدرم هرنقدر آنك عملی آز ایسه‌ده وسن بر طریقده اهل بدعتی كورسه‌ك بشقه یولی كندینه طریق اتخاذ ایله دیو بیورمشدر وفضیل بن عیاض رحمه الله بن سفیان بن عیینه رحمه اللهی ایشتدم بر كیمسه مبتدع بر كیمسه‌نك جنازه‌سی آرقه‌سندن كیتسه اول كیمسه تا رجوع ایدنجه‌یه دكین سخط وغضب الهیده اولور وحالبوكه رسول الله صلی الله علیه وسلمك مبتدعه لعنت ایلمش وبر كیمسه بر بدعت احداث ایلسه ویاخود بر صاحب بدعته بر محلده اوطوروب آنكله ساكن اولسه الله تعالی حضرتلرینك وملائكه‌لرك وجمیع ناسك لعنتی آنك اوزرینه اولسون والله تعالی حضرتلری آنك صرف وعدلنی یعنی قیلدیغی فرض ونافله‌سنی قبول ایتمز دیو بیورمشدر دیر ایدی وابی ایوب سجستانی رحمه الله بر كیمسه‌یه سنت سنیه‌دن بر نسنه نقل اولندقده اول كیمسه بزه سنتدن نقل و بیانی وآندن خبر ویرمكی ترك ایله بزه قرآندن سویله دیسه سن تحقیقا بیلكه اول كیمسه ضالدر دیدی ٠

(اهل بدعتك كندیسیله بیلندیكی علامات) سن تحقیقا بیلكه اهل بدع ایچون بر طاقم علامات واردركه انلر اول علامتلرله بیلنور اهل بدعتك علامتلری انلرك اهل اثر واصحاب حدیث حقنده‌كی طعن وتعریضلریدر زنادقه‌نك علامتی انلرك اهل اثره حشویه تسمیه ایلملریدر وانلر اهل اثره طعن ایله آثاری ابطالی مراد ایدرلر وقدریه‌نك علامتی انلرك اهل اثره مجبره تسمیه ایلملریدر وجهمیه‌نك علامتی انلرك اهل سنته مشبهه تسمیه ایلملریدر ورافضه‌نك علامتی انلرك اهل اثره ناجیه تسمیه ایلملریدر و بونلرك هر بریسی اهل سنت حقنده عصبیت وغیظ وغضبدر واهل سنت ایچون بشقه بر اسم اولمیوب انجق بر اسم واردر او ده اصحاب حدیثدر واهل سنته اهل بدعتك تلقیب ایلدكاری نسنه ملتصق ولاحق اولمز نتكم كفار مكه‌نك رسول الله صلی الله علیه وسلمه ساحر ویا شاعر ویا مجنون ومفتون وكاهن تسمیه ایلملرندن بر نسنه ملتصق ولاحق اولمدیغی كبی زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلرینك وملائكه‌لرینك وجنك وسائر خلقك عندنده اسمی رسول ونبیدركه عاهات وآفاتك كلیسندن عاری وبریدر نتكم الله تعالی حضرتلری (انظر كیف ضربوا لك الامثال فضلوا فلا یستطیعون سبیلا) دیو بیورمشدر بو بحث بزم صانعی معرفته واهل سنت والجماعت مذهبی اوزره اعتقاده دائر اختصار ومقدار قدرت واقتدار وجهی اوزره ترتیب وتألیف ایلدیكمز نسنه‌لرك اك اخریدر بوندن صكره بو جمله‌یه اخر ایكی فصل دخی علاوه ایدرزكه مؤمن اولان كیمسه حجت و برهانه سلوكی مراد ایلدكنده اول ایكی فصلی بیلمامكه مساغ وجواز یوقدر فصلیندن بریسی صفات واخلاق عباد ونقائصدن الله تعالی حضرتلری

اوزرینه اطلاقی جائز اولوب اولمیانلردر وفصل ثانی دخی طریق هدا وراه صوابدن ضاله ویوم قیامه وروز محاسبه‌ده حجت وبرهانلری باطله فرق ضاله‌نك مقاله‌سی بیانده‌در ٠

(فصل اول صفاتدن الله تعالی حضرتلری اوزرینه اطلاقی جائز اولمیان واخلاقدن الله تعالی حضرتلرینه اضافت ونسبتی مستحیل اولان وجائز اولان نسنه‌لر بیانده‌در) باری تعالی حضرتلرینك جهل وشك وظن وغلبهٔ ظن وسهو ونسیان وسنه ونوم وغفلت وعجز وموت وخرس وصمم وعمی وشهوت وتفور ومیل وحرد وغیظ وحزن وتأسف وكمد وحسرت وتلهف والم ولذت ونفع ومضرت وتمنی وعزم وكذب ایله وصف اولنمسی جائز دكلدر والله تعالی حضرتلرینه ایمان تسمیه ایلمك جائز دكلدر سالمیه طائفه‌سی مخالفتده بولنوب الله تعالی حضرتلرینه ایمان تسمیه ایلمك جائزدر دیمشلرو (من یكفر بالایمان فقد حبط عمله) ایت جلیله‌سنی مدعالرینه سند اتخاذ ایتمشلردر حالبوكه آیت جلیلهٔ مذكوره‌نك معناسی بر كیمسه ایمانك وجوبنی انكار ایلسه اول كیمسه رسول الهی وانك الله تعالی حضرتلری جانبندن كتوردیكی اوامر ونواهی یی انكار ایلمش كیمسنه كبی اولور دیمكدر والله تعالی حضرتلرینی مطیعدر ونساء عالمی حبلی وحامله ایدیجیدر دیو وصف جائز دكلدر والله تعالی حضرتلری اوزرینه حدود ونهایه وقبل و بعد وتحت وقدام وخلف وكیفیت وكمیت نسبت ایتمك جائز دكلدر زیرا بونلر ایله نسبت حقنده شرع وارد اولمامشدر بلكه الله تعالی حضرتلری جمیع جهاتك خالقیدر انجق ذكر ایلدیكمز وقرآن كریمده واخبارده وارد اولدیغی وجهله (الرحمن علی العرش استوی) بحثی بونلردن مستثنادر الله تعالی حضرتلرینه شخص تسمیه‌سنك جوازنده اختلاف وقوعبولمشدر وانی جائز دیان كیمسه‌نك تجویزی مغیره بن شعبه رضی الله عنهك (لا شخص اغیر من الله ولا شخص احب الیه المعاذیر من الله) دیو رسول الله صلی الله علیه وسلمدن صادر اولدیغی روایت ایلدیكی حدیث شریفه مبتنیدر وانی منع داعیه‌سنده بولنان كیمسه‌نك ادعاسی لفظ خبرك شخصده استعمالی صریح اولمیوب (لا احد اغیر من الله) معناسنه اولمسی احتمالنه مبتنیدر وحالبوكه بعض الفاظده دخی (لا احد اغیر من الله) دیو وارد اولمشدر والله تعالی حضرتلرینه فاضل وعتیق وفقیه وفهیم وفاطن ومحقق وعاقل وموقر وطبیب تسمیه ایتمك جائز دكلدر وبعضیلر طبیب تسمیه‌سی جائزدر دیمشلردر والله تعالی حضرتلرینه عادی تسمیه ایتمك جائز دكلدر زیرا عادی زمان عاده منسوبدر اول ایسه محدثدر والله تعالی حضرتلرینه مطیق تسمیه ایتمك جائز دكلدر زیرا هر طاقتك خالقی اولدر وطاقت ایسه متناهیه‌در والله تعالی حضرتلرینه محفوظ تسمیه ایتمك جائز دكلدر زیرا حافظ حقیقی انجق كندیسیدر والله تعالی حضرتلرینی مباشرتله وصف ایتمك جائز دكلدر والله تعالی حضرتلرینی مكتسب دیو وصف ایتمك جائز دكلدر زیرا كسب بر محدثك قدرتیله محدثدر الله تعالی حضرتلری ایسه اندن متعالی ومنزهدر والله تعالی حضرتلرینی عدم ایله وصف ایتمك جائز دكلدر حالبوكه عدمده قدیمدر انجق وجودیچون اولی یوق معناسنه قدیم دكلدر ابن كلاب دخی عدم بر قدمله قدیمدركه اول عدم باقیدر لكن وجودك بقاسیله باقی دكلدر

دیدی والله‌تعالی حضرتلری معلومات غیر متناهیه‌یی عالم ومقدورات غیر متناهیه‌یه قادردر معتزله طائفه‌سی بوبابده مخالفتده بولنوب بونلرك کلیسی متناهیه‌در دیدیلر واما الله تعالی حضرتلرینی کندیلریله توصیف جائز اولان فرح وضحك وغضب وسخط ورضا کبی صفاته دائر بیانمز باب اولده تقدم ایتمشدر والله تعالی حضرتلرینی (ووجد الله عنده) قول شریفنه مبنی موجود ایله وصف جائزدر والله تعالی حضرتلرینی شیء ایله وصف جائزدر زیرا (قل ای شیء اکبر شهادة قل الله) دیو بیورمشدر والله‌تعالی حضرتلرینی ذکری تقدم ایلدیکی وجهله جارحه واعضای انسانه تشبیه ایتمکسزین نفس وذات وعین ایله وصف جائزدر والله تعالی حضرتلرینی حد ونهایه تعیین ایتمکسزین کائندر دیو وصف جائزدر زیرا (وکان الله بکل شیء علیما) و (وکان الله علی کل شیء رقیبا) دیو بیورمشدر والله تعالی حضرتلرینی قدیم وباقی ومستطیعدر دیو وصف جائزدر زیرا استطاعه‌نك معناسی قدرتدر والله تعالی حضرتلری قدرتله موصوفدر والله تعالی حضرتلرینی عارف ومتین وواثق وداریدر دیو وصف جائز در زیرا بونلرك مفهومی عالم معناسنه راجعدر وحالبوکه شرع بونی رد ومنع ایتمدیکی کبی لغت دخی رد ومنع ایتمامشدر بلکه شاعر (اللهم لا ادری وانت الداری) دیمشدر والله تعالی حضرتلرینی رائی در دیو وصف جائز در زیرا رائینك مفادی عالم معناسنه راجعدر والله تعالی حضرتلرینی خلق وعبادنك احوالنه مطلعدر یعنی انلرك هردرلو حال وشانلرینی عالمدر دیو وصف جائزدر وکذا عالم معناسنه واحد ایله‌ده وصف جائزدر والله تعالی حضرتلرینی جمیل ومجملدر دیو وصف جائزدر نتکم (فتبارك الله احسن الخالقین) وارد اولمشدر والله‌تعالی حضرتلرینی عبادینی فعللری اوزرینه مجازات ایدیجی معناسنه دیاندر دیو وصف جائزدر زیرا دین حساب معناسنه‌در نتکم (کما تدین تدان) وارد اولمشدر و (مالك یوم الدین) مالك یوم حساب دیمکدر ویاخود عبادیچون عبادت وشریعتی واضع وعبادینی عبادت وشریعته داعی وانلرك اوزرینه فرض قیلیجی بعده انلری عبادت وشریعتده ایشلدکلری حسن وقبیح نسنه‌لر اوزرینه مجازات ایدیجی معناسنه دیاندر دیو وصف جائزدر والله تعالی حضرتلرینی تقدیر معناسنه مقدر ایله وصف جائزدر نتکم (انا کل شیء خلقناه بقدر) و (والذی قدر فهدی) دیو وارد اولمشدر وخبر معناسنه مقدر ایله وصفده جائزدر زیرا (الا امرأته قدرنا انها لمن الغابرین) ایت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه الله تعالی حضرتلری بز نوح علیه السلام اهلنك دوننده زوجه‌سنك هلاك وعذابده اوله‌جغنی خبر ویردك دیو بیورمشدر وظن وشك معناسنه مقدر ایله وصف جائز دکلدر زیرا الله تعالی حضرتلری اندن متعالیدر والله تعالی حضرتلرینی ناظردر دیو اشیائی رائی ومدرك معناسنه وصف جائزدر مفکر معناسنه ناظردر دیو وصف جائز دکلدر زیرا الله تعالی حضرتلری فکر وتفکردن متعالی ومنزهدر والله تعالی حضرتلرینی شفیقدر دیو وصف جائزدر خلقنه رحمت ورأفتی معناسنه خوف وحزن معناسنه دکلدر وکذا الله تعالی حضرتلرینی خلق وعبادینه رحم وتعطفی معناسنه رفیقدر دیو وصف جائز در والله تعالی حضرتلرینی سخیدر دیو وصف

(جائزدر)

جائزدر نتکم کریم وجواد ایله وصف جائز اولدیغی کبی زیرا بونلرك کلیسی الله تعالی حضرتلرینك خلقنه تفضل واحسانی معناسنه‌در وبونکله نعتده مستعمل اولدیغی ولین وملایم اولان ارض وقرطاسه ارض سخیه وقرطاس سخی دیندیکی کبی رخاوت ولین معناسی قصد اولنمز والله تعالی حضرتلرینی امر وناهی ومبین وحاظر ومحلل ومحرم وفارض وملزم وموجب ونادب ومرشد وقاضی وحاکمدر دیو ذکری تقدم ایتدیکی وجهله وصف جائزدر وکذا الله تعالی حضرتلرینی واعد ومتواعد ومخوف ومحذر وذام ومادح ومخاطب ومتکلم وقائلدر دیو وصف جائزدر بونلرك کلیسی الله تعالی حضرتلری کلام ایله موصوفدر معناسنه راجعدر والله تعالی حضرتلری ایجاد ایتمدی وایشلمدی معناسنه معدم ایله وصف جائز اولدیغی کبی ایجاد ایتدیکی نسنه‌یی بعد ایجاده یوق ایدر واندن بقایی قطع ایدر معناسنجه دخی معدم ایله وصف جائزدر والله تعالی حضرتلرینی قدرتیله مخترع وخلق وایجاد ایدیجی معناسنه فاعل ایله وصف جائزدر انجق اشیایه مباشرت ایدیجی معناسنه فاعل ایله وصف جائز دکلدر زیرا مباشرتك حقیقتی اجسامه تلاقی ومس ومماسه‌دن عبارتدر الله تعالی حضرتلری ایسه اندن متعالیدر والله تعالی حضرتلرینی فاعل وفعلیدخی مفعولدر معناسنه جاعل ایله وصف جائزدر نتکم (وجعلنا اللیل والنهار ایتین) بیورمشدر وجعلك حکم معناسنه‌ده اولمسی جائزدر نتکم (وجعلناه قرآناً عربیا) بیورمشدر والله تعالی حضرتلری فاعل ایله وصف اولندیغی کبی فعل اخرینك ضدینی ایشلمکلکی تارك معناسنه الله تعالی حضرتلرینی فی الحقیقه تارکدر دیو وصف جائزدر نتکم زیدی خلق ایتدی خلقك ضدی اولان عدم خلقی ایشلمکلکی تارکدر یوخسه فعلنه داعی اولور نسنه‌دن نفسنی کف ومنع ایتدی معناسنجه تارکدر دیمك دکلدر والله‌تعالی حضرتلرینی خلق ایدر معناسنه ایجاد ایدر دیو وصف جائزدر وکذا موجد معناسنه الله‌تعالی حضرتلرینی مکوندر دیو وصف جائزدر والله‌تعالی حضرتلرینی شیده ثبات وبقا ایجاد ایدر معناسنه مثبتدر دیو وصف جائزدر نتکم (یثبت الله الذین آمنو بالقول الثابت) و (یمحوا الله مایشاء ویثبت وعنده ام الکتاب) بیورمشدر والله‌تعالی حضرتلرینی خالق معناسنه عامل وصانعدر دیو وصف جائزدر والله‌تعالی حضرتلرینی قصد وارادهٔ علیه‌سی اوزره افعالی تفاوت وتزاید وتناقصسز واقع وثابت معناسنه مصیبدر دیو وصف جائزدر زیرا الله‌تعالی افعال وارادهسنك حقایق وکیفیاتنی عالمدر یوقسه امرك ایشلمسیله امر ایتدیکی امرینه موافق ومطابق معناسنه مصیبدر دیو وصف جائز دکلدر وبو صفتی الله‌تعالی حضرتلرینك قوللرندن بریسی اوزرینه رئیسنه مطیع وامرینه تابع ونهیندن منتهی معناسنه اطلاق جائز اولور وکذا کندیسنك فوقنده بولنان عامر ورئیسنه مطیع ومنقاد معناسنجه دخی اطلاق جائز اولور والله تعالی حضرتلرینك افعالی حق وثابتدر معناسنه صوابدر دیو وصف جائزدر والله‌تعالی حضرتلرینی ارباب ثوابی منعم ومعظم قیلر معناسنه مثیب ومنعم ایله وصف جائزدر وکذا الله تعالی حضرتلرینی عاصی‌یی معصیتی اوزره متألم ومعذب قیلر ومجازات ایدر معناسنه معاقب ایله وصف جائزدر والله‌تعالی حضرتلرینی ازلده خلق ورزق ایله موصوف معناسنه قدیم الاحساندر

ديو وصف جائزدرنتكم (ان الذين سبقت لهم منا الحسنى) بيورمشدر والله تعالى حضرتلريني دليلدر ديو وصف جائزدر وام احمد رحمه الله كنديسنه بن طرسوسه عزيمتي مراد ايديورم بكا بر دعا اوكرت ديان كيمسه يه سن (يادليل الحائرين دلني على طريق الصادقين واجعلني من عبادك الصالحين) دی ديو نص وتوصيه ايلمشدر والله تعالى حضرتلريني طبيب ايله وصف جائزدر زيرا ابي رمثة التيمي بن بابام ايله برابر حضور رسول اللهده ايدم رسول الله صلى الله عليه وسلمك كتف سعادتلرنده تفاحه مثللو بر نسنه كوردم بابام يارسول الله بن طبيبم تفاحه يه طباً معالجه ايتمه يمي ديديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلم انك طبيبي اني خلق ايدندر ديو بيورديغي روايت اولنمشدر وابي السفردن اولنان روايتده ابوبكر رضي الله عنه خسته اولوب وبرجماعت انك عيادهسنه واروب ياصديق سكا طبيب چاغرميه لمي ديدكلرنده مشار اليه طبيب بني كوردي دينجه جماعت مذكورهنك طبيب سكا نه سويلدي ديو سؤال ايتملری اوزرينه طبيب بكا بن فعال لما اريدم ديدي ديو جواب ويرديكي بيان ايدلمشدر وكذا ابي الدرداء رضي الله عنه مريض اولوب انك عيادهسنه كيدن برجماعت مومي اليهه شكايتك نه شيدندر ديو ايلدكاری سؤاللرينه شكايتم كناهمدندر ديمسی اوزرينه جماعت مذكوره كوكلك هانكي شيئی ارزو ايدر ديملرينه جنتي ارزو ايدر جوابني ويرمسيله ينه جماعت مذكوره سكا طبيب چاغرميه لمي ديدكلرنده بني انجق طبيب مريض ايتمشدر ديو جواب ويرديكی روايت اولنمشدر اول فصلده ذكر ايلديكمز وجهله الله تعالى حضرتلری اوزرينه اطلاقي جائز اولميان هر اسمله دعاء ايتمك جائز اولمز الله تعالى حضرتلرينه دعاء انجق كنديسنك انكله وصف اولنمسی جائز اولان اسماء ايله جائز اولور بزم مقدما ذكر ايلديكمز طقسان طقوز اسماء حسناسيله الله تعالى حضرتلرينه دعاء اكد واقوادر وبركيمسه شو فصلده ذكر ايلديكمز نسنهلر ايله الله تعالى حضرتلريني وصف ايتمك وآنكله دعاء ايتمك مراد ايدر ايسه جائز اولور انجق اول كيمسهنك دعاسنده ياساحر يامستهزئ ياماكر ياخادع ومبغض وغضبان ومنتقم ومعاد ومهلك ديه رك دن دعاء ايلمكدن اجتناب ايدوب آنلر ايله دعاء ايتمامسی لازمدر هر نقدر بونلر كنديلريله الله تعالى حضرتلريني اهل اجرامه جزاء ومقابله واستخفاف وجهله وصف جائز اولان صفتلردن ايسهلرده .

《 فصل ثاني فرق ضاله بيانندهدر 》 بونده اصل وقاعده كثير بن عبدالله بن عمر بن عوفك پدرندن آنك دخی جدی رضي الله عنهدن ايلديكي روايتيدركه رسول الله صلى الله عليه وسلمك سز سزدن مقدم كچن بني اسرائيلك وعيسى بن مريم جماعتنك مسالك وطريقلريله نعلك نعله حذو وقطع وتقديری وموافقت ومطابقتي كبي البتده سالك اولور وآنلرك اديانده احداث ايلدكاری اعمال وبدع وضلال مثللو نسنهلری احداث ايلرسكز وشبراً بشبر وذراعاً بذراع وباعاً بباع آنلره اتباعكز وبدع وضلال ومخالفات ومعاصيده آنلره شدت موافقتكز وآنلرك آثارينه متابعتكز واقع اولور وحتى آنلره مبالغهٔ اتباعكز اول مرتبهده واصل اولوركه اكر آنلردن بريسی كارك دليكنه داخل اولسه سزده البتده اورايه داخل اولورسكز وآنلرك ايشلدكاری وطبق طبقنه آنلرك بولندقلری نابجا حركات

(ومخالفاتده)

ومخالفاتده بولنورسكز آگاه اولكزكه بني اسرائيل موسى اوزرينه اعتقاد جهتيله يتمش بر فرقهيه تفرق ايتديلر وبونلرك كليسی ضلالتدهدرلر انجق آنلردن بر فرقهسیكه آنلرك اسلام وجماعت مسلمهسيدر آنلر منجيهدرلر صكره آنلردن عيسى بن مريم اوزرينه يتمش ايكي فرقهيه تفرق ايتديلر بونلركده جميعي ضلالتدهدرلر انجق آنلردن بر بلوكيكه آنلرك اسلام وجماعت مسلمهسيدر آنلر منجيهدرلر ديو بيورديغي بيان ايلمشدر وعبد الرحمن بن جبير بن نفيرك پدرندن آنك دخی عوف بن مالك الاشجعي رضي الله عنهدن ايلديكي روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بنم امتم يتمش اوچ فرقهيه تفرق ايدر آنلرك الك اعظمی امتم اوزرينه وقوعبولان شول فتنهدركه آنلر اموری كنديلرينك رأی وارزولرينه قياس وتوفيق ايدرك حلالی حرام وحرامي دخی حلال قيلارلر ديو بيورديغي بيان ايلمشدر وعبدالله بن زيدك عبدالله بن عمر رضي الله عنهمادن ايلديكي روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بني اسرائيل يتمش بر فرقه اوزرينه متفرق اولديلر بونلرك كليسی نارده در انجق فرقهٔ واحدهسی بونلردن مستثنادر واول فرقه فرقهٔ ناجيهدر وقريباً بنم امتم دخی يتمش اوچ فرقهيه تفرق ايدر بونلرك كليسی ناردهدر انجق فرقهٔ واحدهسی بونلردن مستثنادر واول فرقهده فرقهٔ ناجيهدر بيورديغنده حاضر بولنان اصحاب طرفندن (وما تلك الواحدة يارسول الله) يعني يارسول الله امتكدن اول فرقهٔ واحدهٔ ناجيهدن كيملردر ديو اولنان استجوابه (من كان على مثل ما انا عليه واصحابي) جواب رسالتپناهيلری صادر اولمش يعني اول فرقهٔ ناجيه بن وبنم اصحابمك بولنديغي حال واعتقاد اوزرينه بولناندر ديو بيورمش اولديغي بيان ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمك بيان بيورديغي افتراق انلرك زمان سعادتلرنده وابي بكر وعمر وعثمان وعلي وطلحه رضي الله عنهمك زمان خلافتلرنده اولمامشدر انجق انلرك فوتندن سنين واعوامك مرورندن وصحابه وتابعينك وفقهاء سبعه وفقهاء مدينهنك وامصار وشهرلرك علما وفقهاسنك قرناً بعد قرن وفاتلرندن صكره اولمشدر وعلما وفقهانك موتلری سببيله علم قبض اولنوب انجق جماعت قليله كيرويه قالمشدر اول جماعت قليله فرقهٔ ناجيهدرلر والله تعالى حضرتلری دين مبيني انلرك سببيله حفظ ايلمشدر تتكم عروهنك عبدالله بن عمر رضي الله عنهمادن ايلديكي روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلری علمي رجاله عنايت واحسان بيوردقدن صكره علمي رجالك صدور وقلوبندن نزع ايتمز انجق علمي علما ايله كيدرر بنابرين هر زمان بر عالم بو عالم فانيدن كيتديكنده انكله بولنان علمدخی برابر كيدر وحتی بيليانلر وجهلهٔ ناسدن بولنانلر كيروده قالوب هم كنديلری ضلالتده اولورلر وهمده خلقي اضلال وكمراه ايدرلر ديو بيورديغي بيان ايدلمشدر ولفظ آخرده عروهدن وانك دخی پدرندن وانكدخی عبدالله بن عمر رضي الله عنهمادن ايلديكي روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلری ناسدن علمي نزع واخراج ايتمز انجق علمانك ارواحني قبضله علميدخی قبض ايدر حتی بوحال اوزرينه عالم وفاضل وكامل قالمديغندن ناس بر طاقم جهله وجهالی رؤسا اتخاذ ايدوب انلره معضلات ومشكلاتني عرض ايلدكارنده اول رؤساء جهلاء انلره بغير علم فتوا وجواب ويروب هم كنديلری

ضلالتده اولورلر وهمده ناسی اضلال وکمراه ایدرلر وکثیر بن عبدالله بن عوفك پدرندن وانك دخی جدی رضی الله عنهمدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك اهل دین وایمان البته حجازه ومدینهٔ نبویه‌یه التجا وانده اجتماع ایدرلر حیه‌نك جحر ومأواسنه التجا ایلدیکی کبی واهل دین وایمان البته حجازه ومدینهٔ نبویه‌یه چکیلوب اوراده صغنورلر آهو وجیران قسمی صرپ طاغ باشنه قاچوب انده صغندیغی کبی ودینك غریب اوله‌رق ظهور ایدوب بعده منتشر اولدیغی کبی قریباً ینه غریب اوله‌رق عودتی وقوعبولور واولزمانده طوبی وسعادت وفرح ومسرت غربا ایچوندر دیو بیوردیغنده یارسول الله غربا کیملردر دیو اولنان سؤاله بندن صکره بنم سنتمدن ناسك افساد ایتدیکی نسنه‌یی اصلاح ایدنلردر دیو جواب ویردیکنی بیان ایلمشدر وعکرمه‌دن وانك دخی ابن عباس رضی الله عنهمادن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ناس اوزرینه برزمان کلز انجق اول زمانده برسنتی ترك واماته وبر بدعتی احداث واحیا ایدرلر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وحرثك علی بن ابی طالبدن ایلدیکی روایتنده علی بن ابی طالبك رسول الله صلی الله علیه وسلم فتنه‌لری ذکر وتعداد ایلدیکنده بزلر اکا یا رسول الله انلردن مخرج وخلاص نوجهله ممکن اولور دیدیکمزده رسول الله صلی الله علیه وسلم کتاب اللهه وحکم قرآنه اعتصام واستناد ایله ممکن اولور کتاب الله ذکر حکیم وصراط مستقیمدر وکتاب اللهه هیچ برلسان ملتبس ومشابه دکلدر وانی طائفهٔ جن ایشتدکنده (انا سمعنا قرآناً عجباً یهدی الی الرشد فامنابه ولن نشرك بربنا احدا) دیمشلردر یعنی بز برکلام بشره بکزه‌مز عجیب ودین ودنیانك صلاح وصوابنه هدایت ایدر برقرآن ایشتدك اکا ایمان ایدوب من بعد ربمز عزشانه‌یه برشی شریك ایتمیز دیو قوملرینه سویلمشلردر وقرآنك مقتضاسیله قائل اولان صادق وقرآنك موجبیله حکم ایدن عادلدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وعبد الرحمن بن عمرك عرباض بن ساریه رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده عرباض بن ساریه‌نك رسول الله صلی الله علیه وسلم بزلره صباح نمازینی قیلدردی وبزلره اولوجهله موعظهٔ بلیغه ایله برنصیحت ایتدیکه اثر وتأثیری کریه وبکاسیله کوزلرندن یاشلر جریان ایتدی وقلوبی خوف وخشیت استیلا ایلدی وابدانده جلود وشعور اورپردی بوحالده بزلر یارسول الله بوموعظهٔ بلیغه‌کز کویا موعظهٔ مودعه شبیهدر یعنی سفر مراد ایتدکنده اهل وعیالندن مفارقت ایدوب ایریله‌جقلرك وعظ ونصیحتلرینه بکزه‌مشدر دیدیکمزده رسول الله صلی الله علیه وسلمك فم کهر بارلرندن سزه اللهدن اتقا وامیر وامامکزه سمع وطاعتله وصیت ایدرم اولی الامرکزه اطاعت ایدکز هرنقدر عبد حبشی دخی اولور ایسه‌ده زیرا بندن صکره یشایان کیمسه پك چوق بدع واختلاف کورر اول حالده سز بنم سنتمه وبندن صکره اولان خلفاء راشدینك سنتلرینه مداومت وملازمت ایدکز وسزلر ذکر اولنان سنتلره تمسك وامر دینده انلره شدت استمساك اوزره بولنکز ومحدثات اموردن اتقا واجتناب واحتراز ایدکز زیرا هرمحدث بدعت وهربدعت ضلالت وهرصاحب ضلالت نارده‌در دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك هرهانکی کیمسه‌که

برکیمسنه‌یی سیرت وطریقت حسنه‌یه وهدایت سنیه‌یه دعوت ایده اول کیمسنه‌ده انك دعوتنه اتباع واجابت ایده اول داعی کندیسنه اتباع ایدن کیمسنه‌نك نائل اولدیغی اجر وثوابك نقصان وقصورسز مثلنه نائل اولور واولوجهله اندن حصه ونصیب بولور وهرهانکی داعیکه برکیمسنه‌یی ضلالت وغوایته دعوت ایده واول کیمسنه دخی انك دعوتنه اتباع ایده اول داعی ایچون انك دعوتنه اتباع ایدن کیمسنه‌نك کرفتار اوله‌جغی اوزار وسیئاتك نقصان وقصورسز مثلنه استحقاق واندن حصه‌یاب وبهره‌مند مجازات وسیئات اولمقلق واردر .

﴿یتمش اوچ فرقه‌نك اصلی اوندر﴾ بونلرده ۱ (اهل سنت) و ۲ (خوارج) و ۳ (شیعه) و ٤ (معتزله) و ٥ (مرجئه) و ٦ (مشبهه) و ۷ (جهمیه) و ۸ (ضراریه) و ۹ (نجاریه) و ۱۰ (کلابیه) دینلان فرقه‌لردن عبارتدر اما اهل سنت طائفهٔ واحده‌در وخوارج اون بش فرقه ومعتزله التی فرقه ومرجئه اون ایکی فرقه وشیعه اوتوز ایکی فرقه وجهمیه ونجاریه وضراریه وکلابیه‌دن هر بریسی بر فرقه ومشبهه دخی اوچ فرقه‌درکه بونلرك جمله‌سی رسول الله صلی الله علیه وسلمك خبر ویردیکی وجهله یتمش اوچ فرقه‌یه بالغدر وامافرقهٔ ناجیه اهل سنت وجماعتدر بزاهل سنت وجماعتك مذهب واعتقادلرینی ذکری تقدم ایتدیکی وجهله ذکر وبیان ایتدك بوفرقهٔ ناجیه‌یه قدریه ومعتزله طائفه‌سی مجبره تسمیه ایدرلر زیرا فرقهٔ ناجیه جمیع مخلوقات الله تعالی حضرتلرینك مشیتی وقدرت وارداه‌سی وخلقیله‌در دیرلر ومرجئه طائفه‌سی فرقهٔ ناجیه‌یه شکاکیه تسمیه ایدرلر زیرا فرقهٔ ناجیه ذکر وبیانی سبقت ایتدیکی وجهله ایمانده استثنا ایدرلر وبونلرك هر بریسی انامؤمن انشا الله تعالی دیرلر ورافضه طائفه‌سی فرقهٔ ناجیه‌یه ناصبیه تسمیه ایدرلر زیرا فرقهٔ ناجیه امامك نصب واختیاری عقد واتفاق واختیار وبیعتله حاصل اولور دیرلر وجهمیه ونجاریه طائفه‌لری دخی فرقهٔ ناجیه‌یه مشبهه تسمیه ایدرلر زیرا فرقهٔ ناجیه علم وقدرت وحیات وبونلرك غیریلری صفاتدن الله تعالی حضرتلری ایچون صفات اثبات ایدرلر وباطنیه طائفه‌سیده فرقهٔ ناجیه‌یه حشویه تسمیه ایدرلر زیرا فرقهٔ ناجیه آیات واخبار وآثاره استناد ایدرلر واحکامی کتاب وسنت واجماع امت وقیاس فقها ایله استدلال ایدرلر وحالبوکه فرقهٔ ناجیه‌نك اسملری بالاده ذکر وبیان ایلدیکمز وجهله انجق اصحاب حدیث واهل سنتدر .

﴿واما خوارج ایچون برطاقم اسامی والقاب واردر﴾ وانلره خوارج تسمیه قلنمسی وقت تحکیمده وایکی حکم اراسنده واقع اولان نسنه عندنده علی بن ابی طالب رضی الله عنهك اطاعتدن خروجلرینه وامام علی رضی الله عنهك اوزرینه چیقملرینه مبتنیدر وخوارجه حکمیه دخی تسمیه اولنمشدر زیرا انلر حکمینی یعنی اباموسی الاشعری وعمرو بن العاص رضی الله عنهمایی انکار ایلدیلر و (لاحکم الا الله لاحکم الحکمین) دیدیلر وکذا خوارجه حروریه دخی تسمیه اولنمشدر زیرا خوارج حرورا نام موضعه نازل اولمشلر واورایه قونوب انده جمع اولمشلردر وکذا خوارجه شراة دخی تسمیه اولنمشدر زیرا خوارج بزلر الله تعالی حضرتلرینك ثواب ورضاسی مقابلنده نفسمزی الله تعالی حضرتلرینه بیع ایتدك دیرلر وکذا خوارجه مارقه دخی تسمیه اولنمشدر زیرا انلر دیندن خروج ایتمشلردر ورسول الله

صلى الله عليه وسلم انلرى اوق يايدن چيقار كبى دينيدن چيقارلر صكره بر دها دينه عودت
ايتمزلر ديو وصف ايلمشدر وخوارج دين واسلامدن خروج ايتمشلر واهل سنت وجماعتدن
ايرلمشلر وراه حق وصوابدن وطريق خدا وهدادن صاپمشلردر اطاعت سلطاندن چيقمشلر
وائمه اوزرينه سل سيف ايدوب ائمه‌نك قانلرينى ومالليرينى كنديلرينه طيب وحلال كورمشلر
وكنديلرينه مخالف بولنانلرى تكفير ايلمشلردر وخوارج رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلمك اصحاب وانصارينه سب وشتم ايدوب انلردن تبرى ايدرلر وانلرى كفره نسبت
ايدرلر ورسول الله صلى الله عليه وسلمك انصاب وانصارى واصهارينه مخالفتى تجويز
ايدرلر وعذاب قبرى وحوضى وشفاعتى انكار ايدرلر ونار دخولدن صكره هيچ
بر كيمسه بردها ناردن چيقمز ديرلر و بر كيمسه بر كره يلان سويلسه وياخود كبيره
ويا صغيره‌دن بر كناه ايشلسه‌ده توبه ايتمكسزين وفات ايتسه اول كيمسه كافردر ونارده
مخلددر ديرلر وامامرينك ارقه‌سنك غيريده نماز قيلمغى تجويز ايتمزلر ونمازك وقتندن تأخيرينى
وهلالى رؤيتدن مقدم صوم وفطرى وبغيرولى نكاحى ونكاح متعه‌يى تجويز ايدرلر ويداً بيد
بردرهمى درهمينه تبديلى حلال كوررلر ومسحله نمازى ومسح اوزرينه مسحى وطاعت
سلطانى وقريشك خلافتنى تجويز ايتمزلر وخوارجك اكثريت اوزره بولندقلرى موضع
جزيره وعمان وموصل وحضرموت ونواحئ عربدر وخوارج ايچون كتب وضع
وتأليف ايدنلر عبدالله بن زيد ومحمد بن حرب ويحيى بن كامل وسعيد بن هرون نامون
كيمسنه‌لردر وخوارج اون بش فرقه‌در نجدان خوارجندر وانلر يمامه‌دن نجده بن عامر
الحنفيه نسبت اولنمشلردر وانلر عبدالله بن ناصر نام كيمسنه‌نك اصحاب وتوابعيدرلر وانلر
بر كيمسه بر يلان سويلسه وياخود بر صغيره‌يى ارتكاب ايلسه وانك اوزرينه‌ده مصر اولسه
اول كيمسه مشركدر ديرلر و بر كيمسه انك اوزرينه مصر اولمقسزين زنا وسرقت ايلسه
وياخود شرب خمر ايتسه اول كيمسه مسلمدر وانلر خلقك امامه احتياجلرى يوقدر بلكه
خلق اوزرينه واجب اولان فقط كتاب اللهى علمدر وازارقه دخى خوارجندرلر وبونلر
نافع بن الازراق نام كيمسه‌نك اصحاب وتوابعيدرلر بونلر هر كبيره كفردر ودار دهدار
كفردر ورعيت حقنده اصلحه نظرده على رضى الله عنه ايله معاويه رضى الله عنه بينلرنده
حكم تعيين قلنان ابا موسى وعمرو بن العاصى رضى الله عنهمايى كافر اولديلر ديديلر وازارقه
اطفال مشركينى قتلى تجويز ايدرلر ورجمى حرام كوررلر وقاذف محصنه حداورلمسى
تجويز ايتميوب محصنات نسايه قذف ايدنلره حداورلمسى لازمدر ديرلر وفدكيه دخى
خوارجندرلر بونلر ابن فديك نام كيمسنه‌يه منسوبدرلر وعطويه دخى خوارجندرلر
بونلرده عطية بن الاسود نام كيمسنه‌يه منسوبدرلر وعجارده خوارجندرلر بونلرده عبدالرحمن
بن عجرد نام شخصه منسوبدرلر وعجارده‌ده فرق كثيره وانلرده جمعاً ميمونيه درلركه انلر
اوغللرينك قزلرينى وقزلرينك قزلرينى وارقرنداشنك قزلرينى وقزقرنداشنك قزلرينى
كنديلرينه نكاح وتزوجى تجويز ايدرلر وانلر سورهٔ يوسف قرآندن دكلدر ديرلر
وجازميه‌ده خوارجندرلر و بونلر جازم بن غانم نام بر كيمسه‌نك اصحابندندرلر وانلر ولايت

(وعداوت)

وعداوت الله تعالى حضرتلرينك ذاتنده ايكى صفتدرلر ديو خوارجدن منفرد اولمشلردر
وجازميه‌دن معلوميه تشعب ايتمشدر ومعلوميه الله تعالى حضرتلرينى جميع اسماسيله بيلميان
كيمسه جاهلدر مؤمن دكلدر ديديلر وافعال الله تعالى حضرتلرينك خلقيله اولديغنى
واستطاعه وقدرتك مع الفعل ايدوكنى نفى ايتديلر ومجهوليه دخى اون بش فرقه خوارجك
اصلندندرلر ومجهوليه الله تعالى حضرتلرينى بعض اسماسيله بيلان كيمسه عالم ومؤمندر جاهل
دكلدر ديديلر وصلتيه دخى خوارجندرلر وبونلر عثمان بن ابى الصلت نام كيمسه‌يه منسوبدرلر
وانلر بر كيمسه بزم نزدمزه كلوب ودين اسلامى قبول ايدوب مسلمان اولسه واول كيمسه‌نك
طفل برولدى بولنسه اول ولدتا كه عاقل وبالغ اولوب بزانى اسلامه دعوت ايدوب اولدخى اسلامى
قبول ايدنجه‌يه دكين مسلم دكلدر ديو ادعا ايدرلر واخنسيه دخى خوارجندرلر بونلر اخنسى
بن قيس نام شخصه منسوبدرلر بونلر سيدك محتاج وفقير اولديغى حالده عبدينك زكاتندن
المسنك وسيدك عبدينه كندى مالنك زكاتندن ويرمسنك جوازينه ذاهب اولديلر وظفريه
دخى خوارجندرلر وحفصيه دخى ظفريه‌دن تشعب ايتمش بر طائفه‌در انلر بر كيمسه الله
تعالى حضرتلرينى بيله واندن ماعدا پيغمبرى وجنت ونارى انكار ايده وقتل نفسى
واستحلال زنا كبى سائر جناياتى دخى ايشليه اول كيمسه شركدن بريدر وشرك ايدن انجق
الله تعالى حضرتلرينى بيلميان وفقط حقى انكار ايدندر ديو اعتقاد ايدرلر وانلر (حيران له اصحاب
يدعونه الى الهدى ائتنا) آيت جليله سنده‌كى حيراندن مراد انجق على وانك جماعتيدر
(اصحاب يدعونه الى الهدى ائتنا) دن مراد اهل نهر واندر زعم واعتقادنده بولنورلر
واباضيه دخى خوارجندرلر بونلر الله تعالى حضرتلرينك خلق اوزرينه جميعاً فرض
قيلديغى نسنه ايماندر وهر مرتكب كبيره كفر نعمتله كافردر كفر شركله كافر دكلدر
زعم ايدرلر وبهنسيه دخى خوارجندرلر بونلر ابى بهنس نام شخصه منسوبدرلر بونلر
ادعالرنده تقرر ايتديلر ورجل تا كه الله تعالى حضرتلرينك كندى اوزرينه حلال وحرام
قيلديغى نسنه‌لرى بعينه بيلمدكجه مسلمان اولمز ديو زعم ايتديلر وبهنسيه‌دن بعضلرى بر كيمسه
كندى اوزرينه حرام اولان نسنه‌يه دوشسه اول كيمسه‌نك حالى تا كه سلطانه رفع اولنوب
انك اوزرينه حد اورلمينجه‌يه دكين اول كيمسه كافر اولمز واوزرينه حد اجرا ايلدكنده
انك اوزرينه كفر ايله حكم اولنور شمراحيه دخى خوارجندرلر انلر عبدالله بن
شمراحه منسوبدرلر عبدالله بن شمراح ابوينى قتل حلالدر ديو زعم ايتدى وايلديكى
شو زعم وادعاسنده دار تقيه‌ده ايدى و بو ادعاسى سببيله خوارج كنديسندن تبرى ايتديلر
وبدعيه دخى خوارجندر وبدعيه‌نك قولى ارازقه‌نك قولى كبيدر انجق بدعيه الله تعالى
حضرتلرينك (اقم الصلوة طرفى النهار وزلفاً من الليل ان الحسنات يذهبن السيئات)
قولنه مبنى نماز انجق صباحده واخشامده دخى ايكى ركعتدن عبارتدر ديو ايلدكارى
ادعالرنده يالكز قالمشلردر ونسانك اسير ايدلمسنى و (لا تذر على الارض من الكافرين ديارا)
آيت جليله‌سيله اطفال كفارك قتل وهلاكنى تجويزده بدعيه ازارقه ايله اتفاق ايتمشلردر

و خوارجك جيعسى تحكيم ماده سيچون علينك ومرتكب كبيره نك دخى كفرينه اتفاق ايتديلر انجق نجدات بوبابده انلره موافقت ايتمديلر .

﴿ شيعه بيانده‌در ﴾ شيعه برقومدركه امام على حضرتلرينه محبت ايتديلر وحضرت رسول الله صلى الله عليه وسلمدن صكره نص جلى وخفى ايله امام اولدر ديديلر وامامت اندن وانك اولادندن چيقمز اعتقاد ايتديلر واكر چيقارسه غيريدن ظلم اولور ديديلر شيعه ايچون برطاقم اسامى واردركه انلرده شيعه ورافضه وغالبه وطياره‌دن عبارتدر وانلره شيعه تسميه اولنمسى انلرك على رضى الله عنهه منوال مشروح اوزره بيعت ومحبتلرينه وعلى رضى الله عنهى سائر اصحاب اوزرينه تفضيل ايلملرينه مبتنيدر وانلره رافضه تسميه اولنمسى انلرك اكثر صحابه‌يى ترك ايلملرينه وافتراق ايله ابى بكر وعمر رضى الله عنهمانك امامتنى قائل اولملرينه مبتنيدر وبعضيلر دخى انلره روافض تسميه اولنمسى زيد بن على وعمروابا بكر رضى الله عنهمانك امامتلرينه قائل اولمسيله انلرك زيدبن على يى ترك ايلملرينه وزيدبن علينك (رفضونى) يعنى انلر بنى ترك ايلديلر ديو سويلمسنه مبنيدر چونكه انلر مقدما زيدبن على بن تحسين ابن على المرتضى رضى الله عنهم حضرتلرينه بيعت ايدوب بعده زيدك حضرت ابوبكر وعمردن تبرى ايلمسنى استدعا ايلمريله انلر جد امجدم عليه السلام حضرتلرينك وزيرلرى ايدى نه كونه تبرى ايده‌يم ديو ابا وامتناع ايلديكنده زيدى ترك ايدوب يانندن طاغلمريله انلره رافضه اطلاقنه بادى اولدى وبعضيلر دخى شيعى عثمان رضى الله عنهى على رضى الله عنه اوزرينه تفضيل ايتميانددوررافضى دخى على رضى الله عنهى عثمان رضى الله عنه اوزرينه تفضيل ايدندر ديديلر قطعيه دخى شيعه‌دندر انلره قطعيه تسميه قلنمسى انلرك موسى ابن جعفرك موتنه قطعياً حكم ايلملرينه مبتنيدر وغاليه دخى شيعه‌دندر انلره غاليه تسميه اولنمسى انلرك على رضى الله عنه حقنده ايلدكارى غلو وافراطلرينه وانك شاننده صفات ربوبيت ونبوته لايق اولميان سوزلرى سويلملرينه مبتنيدر وشيعه طائفه‌سنك كنديلرينه كتب تصنيف وتأليف ايدنلرى هشام بن حكم وعلى بن منصور وابو الاحوص و حسين بن سعيد وفضل بن شاذان و ابو عيسى الوارق و ابن روندى ومنجى نام شخصلردر وشيعينك اكثريسنك بولنديغى موضع بلاد قم وقاشان وبلاد ادريس وكوفه جواريدر .

﴿ رافضه بيانده‌در ﴾ اما رافضه اوچ صنفدر انلرده غاليه وزيديه ورافضه تسميه قلنان صنفلردن عبارتدر اما غاليه اون ايكى فرقه‌يه تفرق ايدر انلرده ١ (بنانيه) و ٢ (طياريه) و ٣ (منصوريه) و ٤ (مغيريه) و ٥ (خطابيه) و ٦ (معمريه) و ٧ (بزيعيه) و ٨ (مفضليه) و ٩ (متناسخه) و ١٠ (شريعيه) و ١١ (سبئيه) و ١٢ (موفوضه) نامون فرقه‌لردن عبارتدر اما زيديه التى شعبه‌يه تشعب ايدر انلرده ١ (جاروديه) و ٢ (سليمانيه) و ٣ (بتريه) و ٤ (نعيميه) و ٥ (يعقوبيه) و ٦ (سادسه) شعبه‌لرندن عبارتدر اما رافضه اون درت فرقه‌يه تفرق ايتمشدر انلرده ١ (قطعيه) و ٢ (كيسانيه) و ٣ (كريبيه) و ٤ (عميريه) و ٥ (محمديه) و ٦

(حسينيه) و ٧ (ناوسيه) و ٨ (اسماعيليه) و ٩ (قرامضه) و ١٠ (مباركيه) و ١١ (سحيطيه) و ١٢ (عماريه) و ١٣ (ممطوريه) و ١٤ (موسويه)ناملريله بنام اولان فرقه‌لردر و رافضه‌نك فرق وطوائفى امامتى عقلاً اثباتده و امامتك نصله اولمسى وائمه‌نك غلط وسهو وخطا آفاتندن معصوم بولنمسنى ادعاده متفقلردر وكذا مفضولك امامتنى انكارده وذكرى تقدم ايتديكى وجهله فاضلى اختيارده متفقلردر وكذا على رضى الله عنهى جميع صحابه اوزرينه تفضيلده و رسول الله صلى الله عليه وسلمدن صكره علينك امامتنه تنصيصده وابى بكر وعمر و عثمان و بونلرك غيرى صحابه‌دن تبريده متفقلردر انجق زيديه‌دن نقل وحكايه اولناندن ماعدا برجماعت تبريده انلره مخالفتده بولنمشدر وكذا علينك امامتنى تركده وبعد رسول الله امام على‌يه اقتدادن مجانبتده امت مرتد اولدى انجق التى نفر كمسنه كه على وعمار ومقداد بن اسود وسلمان فارسى وآخرايكى كمسنه مستثنادر بونلر مرتد اولمامشلردر ادعالرنده دخى متفقلردر وكذا امامك تقيه حالنده بن امام دكلم ديو سويلمسى لزومنده والله تعالى حضرتلرى برشيئى وجوده كلمزدن اول بيلمز واموات يوم حسابدن اول دنيايه رجوع ايدر قول وادعالرنده متفقلردر انجق روافضدن غاليه فرقه‌سى حشر وحساب يوقدر زعمنده‌درلر وكذا امام امردين ودنيادن اولوب اوله جقلرى بيلور وحتى اوفاجق طاشلرك وقطرات امطارك واغاجلرك ياپراقلرينك عددينى دخى بيلور و ائمه يدنده انبياء عليهم السلام كبى معجزات ظاهر اولور ديو ادعاده متفقلردر وروافضك اكثريسى بركيمسه على رضى الله عنه ايله محاربه ايلسه اول كيمسه كافر باللهدر ديديلر وبونلر دها برطاقم بشقه شيلرى دخى ذكر ايتديلر اما انلردن انفراد ايدن فرقه‌لردن بريسى غاليه‌در و غاليه فرقه‌سى على رضى الله عنه انبياء عظام صلوات الله عليهم اجمعينك جمله‌سندن افضلدر ديو ادعا ايتديلر وعلى رضى الله عنه بقية صحابه كبى طپراقده مدفون دكلدر بلكه على سحابه‌در الله تعالى حضرتلرينك اعداسيله فوق سحابدن مقاتله ايدر وعلى كرم الله وجهه اخر زمانده مبغض واعداسنى قتل ايچون رجوع ايدر وعلى وسائر ائمه فوت اولمامشلردر بلكه انلر قيامته دكين باقيلردر وموت انلرك اوزرينه تطرق ايتمز ديو ادعا ايدرلر وكذا على رضى الله عنه نبيدر وجبريل عليه السلام وحيك نزولنده غلط ايتدى ديو ادعا ايدرلر وكذا على رضى الله عنه اللهدر ديو ادعا ايدرلر الله تعالى حضرتلرينك وملائكه وسائر خلقنك الى يوم الدين لعنتى انلرك اوزرينه اولسون و الله تعالى حضرتلرى انلرك آثار وعمرانيلرينى قلع وقمع ايدوب انلردن ارض اوزرنده ديار ودوار بركيمسه ترك ايتمسون زيرا انلر غلولرنده مبالغه ايدوب كفر اوزرينه اصرار كوستريديلر واسلامى ترك وايماندن مفارقت ايتديلر والهى وپيغمبرلرى وكتب منزله‌يى انكار ايتديلر وبومقاله‌يه ذاهب اولان كيمسه‌دن الله تعالى حضرتلرينه صغنورز وغاليه‌دن بنانيه تفرع ايدر و بنانيه طائفه‌سى بنان بن سمعانه نسبت اولنورلر و بنانك كذب وزور واقاويل باطله‌لرى جمله‌سندندركه انلر الله تعالى حضرتلرى انسان صورتى اوزرينه‌در ديه‌ركدن الله تعالى حضرتلرينه كذب ايتديلر الله تعالى حضرتلرى اندن متعالى ومنزهدر نتكم (ليس كمثله شئ فى الارض ولا فى السماء وهو السميع البصير) بيورمشدر

واما غالیه‌دن طیاریه که انلر عبدالله بن معاویه بن عبدالله بن جعفر الطیاره منسوبدرلر وانلر تناسخی قائلدرلر وادم علیه السلامك روحی روح اللهدر روح الهی اکا نقل ایلمشدر دیرلر و غالیه‌نك متعمقلری و تناسخك قائللری بودار دنیایه منقوله روح موتله دنیادن چیقدقدنصکره الك اول جمله یعنی دوه‌یه نقل ایدرصکره دوه نك هیکلنك مادوننده برهیکله نقل ایدر وحالاً بعدحال دائمابومنوال اوزره تا آدم بخسی قوردینه و بوکامشاکل ومشابه اولان نسنه‌یه نقل ایدنجه‌یه‌دك دور ایدر و بوحال آنك نقل ودورانك الك آخریدر دیرلر حتی غالیه‌نك متعمقلرندن بعضیسی عاصیلرك ارواحی تموره وچاموره و بالچقدن دوزیلان چناق ودستی وچوملك وبرداق کبی نسنه‌لره انتقال ایدر وعصاتك ارواحی جرم وقصورلرینه عقاب اولمق اوزره آتشده یانمق و پشورلمك واریدلمك وخور طوتلمق کبی نسنه‌لر ایله معذب اولور وامامغیریه نبوت دعواسی ایلمش اولان مغیره بن سعده منسوبدرلر ومغیره بن سعد الله تعالی حضرتلری بررجل صورتنده نوردر زعم ایتدی وموتایی احیاوبونك غیری خارق عاده نسنه‌یی ادعا ایتدی واما منصوریه ابی منصوره منصوبدرلر وابی منصور کندیسنی سمایه صعود ایتدی والله تعالی حضرتلری انك باشنی مسح ایتدی وعیسی علیه السلام اول خلق اللهدر اندن صکره علی رضی الله عنهدر والله تعالی حضرتلرینك رسوللری منقطع اولمز وجنت ونار یوقدر زعم ایدر ومنصوریه طائفه‌سی کندیلرندن برکیمسه‌یه کندیلرینه مخالف زعم واعتقادده بولنان فرق کیمسنه‌یی قتل ایتسه جنته داخل اولور زعم ایدرلر وانلر ناسك اموالنی اخذ وغصبی ونهب وغاراتی واکلی حلال کوررلر وجبریل علیه السلام رسالت خصوصنده خطا ایتدی دیرلر وبونلرك بووجهله زعم واعتقادلری محضا کفردر واماخطابیه طائفه‌سی ابی الخطابه منسوبدرلر انلر ائمه وانبیاء وامناءدیرلر وهروقتده بررسول ناطق و بررسول صامت واردر ومحمد صلی الله علیه وسلم رسول ناطقدر وعلی رضی الله عنه رسول صامتدر دیوزعم ایدرلر واما معمریه دخی خطابیه کبی زعم واعتقادده بولنورلر وانجق معمریه ترك صلاتك تجویزینی زیاده ایدرك خطابیه‌دن انفراد ایتدیلر واما بزیعیه طائفه‌سی بزیعه منسوبدرلر آنلر جعفر اللهدر والله کورنمز انجق صورت جعفرك شبیهیدر دیوزعم ایدرلر ویل وهلاك آنلر ایچوندر وآنلر کندیلرینه وحی کلور وملکوته صعود ایدرلر دیوزعم ایدرلر ویل وهلاك آنلر ایچوندرکه اعجایب کذب وزوری ودروغ ویلانی وباطل سوزلری سویلدیلر بلکه دعوای باطله وسوء وهذیان مقاله‌لریله کندیلرینی هاویه ودرك اسفل سعیره آتدیلر واما مفضلیه طائفه‌سی مفضل الصیرفی نام شخصه منسوبدرلر انلر رسالت ونبوت داعیه‌سنده بولنورلر وانلرك ائمه حقنده قوللری نصارانك مسیح حقنده قوللری کبیدر واماشریعیه طائفه‌سی شریع نام شخصه منسوبدرلر آنلر الله تعالی بش شخصده در آنلرده نبی ونبینك آلیدر یعنی الله تعالی حضرتلری نبیده وآنك الی بولنان عباس وعلی وجعفر وعقیل نامون شخصلرده‌در وآنلره حلول ایتمشدر دیوزعم ایدرلر واماسبیئیه طائفه‌سی عبد الله بن سبأ نام شخصه منسوبدرلر آنلرعلی رضی الله عنه فوت اولمدی وعلی رضی الله عنه یوم قیامتدن اول رجوع ایدر دیو ادعا ایدرلر وسید حمیری دخی سبئیه طائفه‌سندندر واما مفوضه طائفه‌سی آنلر الله تعالی حضرتلری تدبیر امور خلق

ائمه‌یه تفویض ایتدی والله تعالی نبی صلی الله علیه وسلمه عالمی خلق وتدبیره قدرت ویردی هرنقدر الله تعالی حضرتلرینك خلقی بونلردن برشی ایسه‌ده دیرلر وکذا علی رضی الله عنه حقنده دخی بووجهله سویلدیلر وبومفوضه‌دن بعضیسی بوندن مقدم بیان ایتدیکمز وجهله علی‌یی سحابه‌دردر زعم ایدرلر وسحابی کوردکده علیك السلام یاامیرالمؤمنین دیو سلام ویررلر .

﴿ زیدیه طائفه‌سی بیاننده‌در ﴾ زیدیه طائفه‌سنك زیدیه ایله تسمیه اولنملری انلر ابی بکر وعمر رضی الله عنهمانك امامتلرینی قائل اولمقده زید بن علینك قولنه میل ایتملرینه مبنیدر واما جارودیه طائفه‌سی ابی الجار نام شخصه منسوبدرلر انلر علی رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك وصیسیدر وامام انجق علیدر ونبی صلی الله علیه وسلم علینك امامتی اوزرینه اسمیله دکل انجق صفتیله نص ایلمشدر دیرلر وامامتی علیدن صکره حسینه سوق ایدرلر وحسیندن صکره دخی امامت حسیندن ظهور ایده‌جك اولاد بیننده شوری‌در دیرلر واما سلیمانیه طائفه‌سی سلیمان بن کثیر نام شخصه منسوبدرلر زرقان سلیمانیه طائفه‌سی علی کرم الله وجهه امامدر وابی بکر وعمر رضی الله عنهمایه بیعت خطادر ابی بکر وعمر رضی الله عنهما اسم سبقه وعلی اوزرینه تقدمه مستحقدرلر وامت اصلحی ترك ایتدی دیو زعم ایتدیلر دیدی واما تبریه طائفه‌سی ابتر نام شخصه منسوبدرلر وانلر ابی بکر وعمر رضی الله عنهمایه بیعت خطا اولمدی زیرا علی رضی الله عنه امارتی ترك ایتمشیدی دیو زعم ایتدیلر انجق عثمان رضی الله عنه شاننده توقف ایتدیلر وعثمانه بیعت اولندیغی حینده امام علی رضی الله عنه امام ایدی دیدیلر واما نعیمیه طائفه‌سی نعیم بن یمان نام شخصه منسوبدرلر ونعیمیه‌نك قولی ابتریه‌نك قولی کبیدر انجق نعیمیه عثمان بن عفان رضی الله عنهدن تبری ایتدیلر وعثمان رضی الله عنهی تکفیر ایتدیلر واما یعقوبیه طائفه‌سی یعقوب نام شخصه منسوبدرلر انلر ابی بکر وعمر رضی الله عنهمانك امامتنه قائل اولورلر انجق علی رضی الله عنهی ابی بکر وعمر اوزرینه تفضیل ایدرلر ورجعتی انکار ایدرلر ویعقوبیه‌دن برطائفه دخی واردر انلر ابی بکر وعمر رضی الله عنهمادن تبری ایدرلر ورجعتیده قائل اولورلر .

﴿ رافضه طائفه‌سی بیاننده‌در ﴾ رافضه طائفه‌سی کندیسندن تفرع ایتمش اون درت فرقه‌در بونلردن اولکیسی قطعیه‌در وبونلرك قطعیه تسمیه اولنمسی انلرك موسی بن جعفرك موتنه قطعیاً حکم ایتملرینه مبنیدر انلر امامتی محمد بن الحنفیه‌یه سوق واثبات ایدرلر ومحمد بن حنفیه قائم ومنتظردر دیرلر ایکنجیسی کیسانیه‌در وانلر کیسان نام شخصه منسوبدرلر انلر محمد بن حنفیه‌نك امامتنه قائلدرلر زیرا بصره‌ده رایت ولوا اکا ویرلدی دیرلر واوچنجیسی کربیه‌در انلر کریب حریرك اصحاب وتوابعیدرلر دردنجیسی عمیریه درکه انلر عمیر نام شخصك اصحاب وتوابعیدرلر وعمیر مهدینك خروجنه دکین انلرك امامیدر وبشنجیسی محمدیه‌در بونلر قائم منتظر محمد بن عبد الله بن الحسن بن الحسین‌در وقائم امامتی ابی منصوره وصیت ایلدی بنی هاشمه وصیت ایتمدی نتکم موسی علیه السلام کندینك وهرونك ولدینه وصیت ایتمیوب یوشع بن نونه وصیت ایلدیکی کبی دیو زعم ایدرلر التنجیسی حسینیه‌در

انلر ابامنصور امامتی اوغلی حسین بن ابی منصوره وصیت ایلدی ابامنصوردن صکره امام اوغلی حسیندر دیو زعم ایدرلر ویدنجیسی ناوسیه‌در انلرك ناوسیه ایله تلقیب اولنملری انلرك کندی رئیسلری اولان ناوس بصری‌یه نسبت اولنملرینه مبتنیدر وانلر جعفرك امامتنه ذاهب اولدیلر وجعفر حی ودریدر وهنوز وفات ایتمامشدر وجعفر قائم منتظر ومهدیدر دیرلر سکزنجیسی اسماعیلیه‌در انلر جعفر اولدرلمشدر اندن‌صکره امام جعفرك اوغلی اسماعیلدر وقائم منتظرده اولدر دیدیلر طقوزنجیسی قرامضیه‌در انلر جعفرك امامتنه وانك دخی امامتی محمد بن اسماعیلیه نص ایلدیکنه ومحمد هنوز فوت اولمیوب حی بولندیغنه ومحمدك مهدی ایدوکنه ذاهب اولمشلردر واونجیسی مبارکیه‌درکه انلر رئیسلری مبارك نام شخصه منسوبدرلر انجق محمد بن اسماعیل فوت اولمشدر وامامت محمد بن اسماعیلك اوغلنده‌در دیو زعم ایتدیلر اون برنجیسی شخیطه‌در انلر یحیی بن شخیط دینلان رئیسه منسوبدرلر انلر امام جعفردر اندن‌صکره اوغلی محمد بن جعفردر اندن صکره دخی محمدك اوغلیدر دیدیلر واون ایکنجیسی معمریه‌در وانلره اقطحیه دخی دینور انلر جعفردن‌صکره امام اوغلی عبداللهدر دیرلر ومعمریه‌نك عددی چوقدر واون اوچنجیسی ممطوریه‌در انلره ممطوره تسمیه اولنمسی انلرك قطعیه‌دن اولان یعنی موسی بن جعفرك موتنه قطعیاً حکم ایدیلان طائفه‌دن یونس بن عبدالرحمن ایله وقوعبولان مناظره ومباحثه‌لرینه یونسك انلره (انتم اهون من الکلاب الممطوره) دیو خطاب ایدوب سویلسنه مبتنیدر وانلره واقفه دخی تسمیه اولنمشدر وانلره واقفه تسمیه اولنمسی انلرك موسی بن جعفرك وفاتی اوزرینه اولان اطلاع ووقوفلرینه وحالبوکه موسی بن جعفر حی در اولمامشدر واولمز دیو ایلدکاری ادعالرینه مبتنیدر وانلر عندنده موسی بن جعفر مهدیدر واون دردنجیسی موسویه‌درکه انلره موسویه تسمیه اولنمسی انلرك موسی بن جعفر حقنده حاصل اولان توقفلرینه وبیلیرکه موسی بن جعفر میتیدر ویاخود حییدر دیو قوللرینه مبتنیدر وانلر اکر غیرك امامتی صحیح ایسه انفاذ ایدك دیرلر واما امامین امامتی محمد بن حسینه سوق واثبات ایدرلر وظهور ایده‌جك قائم منتظر محمد بن الحسین درکه مشار الیه ظهور ایدر ویریوزی عدل ایله طولر نتکم جور وظلم ایله طولدیغی کبی دیرلر واما زراریه‌که انلر زراره نام شخصك اصحاب وتابعلریدرلر انلرك ادعالری بالاده ذکری سبق ایدن معمریه‌نك ادعالری کبیدر وبعضلر زراره مقاله‌سنی ترك ایتدی دیدیلر وزراره عبدالله بن جعفر برطاقم مسائلدن سؤال ایتدی وعبدالله انلری بیلمامش اولمسی جهتله موسی بن جعفرك امامتنه ذاهب اولدی تحقیق روافضك مذهبی یهودك مذهبنه تشبیه اولندی شیعی ورافضه محبت یهوده محبت کبیدر دیدی یهودامامته انجق آل داوددن برکیمسه صالحدر دیدی روافضه دخی امامته انجق علی بن ابی‌طالبك ولدندن برکیمسه‌نك صلاحیتی واردر دیدی ویهود مسیح دجالك خروجنه وبرسببله سمادن نزولنه دکین فی‌سبیل‌الله جهاد یوقدر دیدی وروافض دخی مهدینك خروجنه وسمادن برمنادینك ندا ایدنجه‌یه دکین فی‌سبیل‌الله جهاد یوقدر دیدی ویهود صلات مغربی نجومك ظهور واشتباکنه دکین تأخیر ایدرلر وروافض دخی صلات مغربی بووجهله تأخیر ایدرلر ویهود قبله‌دن جزئی منحرف طورر ووافض دخی انلرکبی ایدر ویهود نمازده اثوابی صالیویروب صارقیدر روافض دخی بویله ایدر ویهود هرمسلمك

قانی حلال اعتقاد ایدر وروافض دخی بووجهله زعم ایدر ویهود نساء اوزرینه عدت لازم دکلدر دیر وروافضه دخی بواعتقادده بولنور ویهود طلاق ثلاثه‌دن برشی لازم کلمز وانك اوزرینه حکم ترتب ایتمز دیرلر وروافض دخی بودرلو زعم ایدرلر ویهود تورات شریفی تحریف ایتدیلر وروافض دخی قرآن کریمی تحریف ایتدیلر زیرا انلر قرآن تبدیل وتغییر اولندی ونظم وترتیبنده مخالفت ایدلدی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلمدن غیر ثابته وجوه اوزرینه اوقوندی وقرآندن نقصان ایدلدی وانده زیاده ایدلدی دیرلر ویهود جبریل علیه السلامه بغض ایدرلر وجبریل ملائکه‌دن بزم عدومزدر دیرلر وکذا روافضدن برصنف دخی جبرائیل وحیی محمده تبلیغده غلط ایتدی ووحی انجق علی رضی الله عنهه بعث اولندی دیرلر آخر دهره دکین ویل وهلاك روافض ایچوندر .

(مرجئه بیانده‌در) اما مرجئه اون‌ایکی فرقه‌یه تفرق ایتمشدر بونلرده ١ (جهمیه) و ٢ (صالحیه) و ٣ (شمریه) و ٤ (یونسیه) و ٥ (یونانیه) و ٦ (نجاریه) و ٧ (غیلانیه) و ٨ (شبیبیه) و ٩ (حنیفیه) و ١٠ (معاذیه) و ١١ (مریسیه) و ١٢ (کرامیه) نامون فرقه‌لردن عبارتدر بونلره مرجئه تسمیه اولنمشدر زیرا انلر مکلفیندن برکیمسه لااله الاالله محمد رسول‌الله دیسه واندن صکره سائر معاصی‌یی ایشلسه اول کیمسه اصلا ناره داخل اولمز وایمان بلاعمل قولدن عبارتدر واعمال مجرد شرایعدر وایمان قول مجرددر وناسك ایمانده بربرینه تفاضلی یوقدر وناسك ایمانی وملکلرك ایمانی وانبیانك ایمانی بردر وایمانده زائد ونقصان اولمز وانده استثنا وقوعبولمز وبرکیمسه لسانیله اقرار ایتسه وحالبوکه عمل ایتمسه اول کیمسه مؤمندر دیو زعم ایدرلر .

(جهمیه بیانده‌در) اما جهمیه طائفه‌سی جهم بن صفوان نام برکیمسه‌یه منسوبدرلر وجهم بن صفوان ایمان فقط الله تعالی حضرتلرینی ورسولنی ورسولنك جناب حقدن کتورمش اولدیغی نسنه‌لرك جمیعسنی معرفتدر دیر ایدی وجهمیه طائفه‌سی قرآن مخلوقدر والله تعالی حضرتلری موسایه سویلدی والله تعالی حضرتلری سویلمز وکوروتمز والله تعالی حضرتلریچون مکان یوقدر والله تعالی حضرتلریچون عرش وکرسی یوقدر والله تعالی حضرتلری عرش اوزره دکلدر دیو زعم ایدرلر وجهمیه طائفه‌سی موازینی وعذاب قبری وجنت وجهنمك مخلوق وموجود اولدقلرینی انکار ایتدیلر وجنت وجهنم خلق‌اولندقلرنده فانی اولور وفنا بولورلر والله تعالی حضرتلری یوم قیامتده خلقه سویلمز ونظر ایتمز واهل جنت جنتدن الله تعالی حضرتلرینه نظر ایتمزلر وجنتدن الله تعالی حضرتلرینی کورمزلر وایمان قلبله معرفتدر لسان اقرار دکلدر دیو ادعا ایتدیلرو جهمیه طائفه‌سی الله تعالی حضرتلرینك جمیع صفاتنی انکار ایتدیلر (تعالی الله عن ذلك علواً کبیراً) واما صالحیه طائفه‌سنه صالحیه تسمیه اولنمسی آنلرك ابی حسین الصالحی نام کیمسه‌نك مذهبنی قائل اولملرینه وآنك اصحاب وجماعتندن بولنملرینه مبنیدر وحسین صالحی ایمان انجق معرفتدر وکفر انجق جهلدر وثالث ثلاثه دیان کیمسه‌نك قولی کفر دکلدر هرنقدر بومثللو سوزانجق کافر اولاندن صدور ایدر ایسه‌ده وعبادت انجق ایماندر بشقه نسنه دکلدر دیرایدی واما

شمريه طائفه‌سی ابی شمر نام كيمسنه‌یه منسوبدرلر ابی شمر ايمان معرفت ومحبت وخضوع والله تعالی حضرتلرينك واحد اولوب شريكی ومثل ونظيری اولمديغنی اقراردر و بونلرك اجتماعيله ايمان حاصلدر زعم ايتدی وابی شمر بن كبيره‌يی ارتكاب ايده‌نه علی الاطلاق فاسقدر ديو تسميه ايتم بلكه بن اكا فلان وفلان ماده‌لرده فاسقدر ديرم ديدی واما يونسيه طائفه‌سی يونس البری نام بركمسنه‌یه منسوبدرلر ويونس البری ايمان انجق معرفت وخضوع والله تعالی حضرتلرينه محبتدر و بركيمسه بونلردن يعنی معرفت وخضوع ومحبتدن برخصلتی ترك ايتسه اول كيمسه كافردر ديو زعم ايتدی واما يونانيه طائفه‌سی يونان نام كيمسنه‌یه منسوبدرلر آنلر ايمان انجق الله تعالی حضرتلرينی وآنك رسوللرينی معرفت واقراردر والله تعالی حضرتلری عقلاً جائز اولميان شيئی ايشلمز ديو زعم ايتديلر واما نجاريه طائفه‌سی حسن بن محمد بن عبد الله النجار نام كمسنه‌یه منسوبدرلر آنلر ايمان انجق الله تعالی حضرتلرينی وآنك رسوللرينی وآنك اوزرينه اجماع واجتماع وقوعبولان فرائض معرفت والله تعالی حضرتلرينه خضوع وتواضع كوسترمك ولسانله اقرار ايتمكدر وهرنه زمان بونلردن بريسنی بيلمسه وكندی اوزرينه حجت اقامه اولندقده آنی اقرار وقبول ايتسه اول كيمسه كافر اولور ديديلر واما غيلانيه طائفه‌سی غيلان نام كمسنه‌یه منسوبدرلر وآنلر ذكر اولنان شمريه طائفه‌سنه موافقت ايتديلر وآنلر اشيانك حدوثنه علم ضروريدر وتوحيدی علم لسانله علمدر زعم ايتديلر وزرقان غيلانك ايمان انجق اقرار باللساندن عبارتدر وتصديق دخی انجق بودر ديدوكنی حكايه وبيان ايلدی واما شبيبيه طائفه‌سی كه آنلر محمد بن شبيب نام كيمسه‌نك اصحابيدرلر آنلر ايمان انجق اللهی اقرار ووحدانيتنی معرفت وآندن تشبيهی نفی ايتمكدر ديو زعم ايتديلر ومحمد بن شبيب ابليس لعينده دخی ايمان وار ايدی انجق استكبارينه مبنی كافر اولدی ديو زعم ايتدی واما حنيفيه طائفه‌سيكه آنلر ابی حنيفة النعمان بن ثابتك بعض اصحابيدرلر آنلر برهوقينك كتاب شجره سنده ذكر ايتديكی وجهله ايمان انجق الله ورسولنی ورسولنك جانب حقدن كتورديكی نسنه‌لری معرفت واقراردر ديو زعم ايتديلر واما معاذيه طائفه‌سی معاذ موصی نام كمسنه‌یه منسوبدرلر بو دخی بركيمسه الله تعالی حضرتلرينك طاعتنی ترك ايلسه اول كمسنه‌یه فسق ايتدی دينور فاسقدر دينمز وفاسق عدو الله وولی الله دخی دكلدر دير ايدی واما مريسيه طائفه‌سی بشر مريسی نام كمسنه‌یه منسوبدرلر انلر ايمان انجق تصديقدر وتصديق ايسه قلب ولسانله اولور زعم ايدرلر وابن راوندی دخی بومذهب وزعمه ذاهب اولمشدر و بشر مريسی شمسه سجده كفر دكلدر انجق علامت كفردر زعمنده بولنمشدر .

﴿ كراميه بياننده در ﴾ كراميه طائفه‌سی ابی عبدالله بن كرام نام كمسنه‌یه منسوبدرلر انلر ايمان انجق لسانله اقراردر قلبله تصديق دكلدر ومنافقين فی الحقيقه مؤمنلردر ديو زعم ايتديلر وكراميه طائفه‌سی اهل سنته مخالفتله استطاعه فعله تقدم ايدر استطاعه‌نك فعله مقارن بولنمسيله برابر ديرلر اهل سنت ايسه استطاعه مع الفعلدر استطاعه‌نك فعله تقدمی جائز دكلدر ديديلر وكراميه طائفه‌سنك مذهبلرينه دائر مؤلف كتبلری ابوالحسين الصالحی وابن راوندی

ومحمد بن شبيب وحسين بن محمد النجار نامون كمسنه‌لردر وبونلرك اكثريت اوزره مذهبلرينك سالكلری مشرق وخراسان نواحيسنده بولنور .

﴿ معتزله وقدريه‌نك مقاله‌لری بياننده‌در ﴾ بونلره معتزله تسميه اولنمسی اهل حقدن اعتزال وافتراقلرينه مبنيدر وبعضلر دخی انلرك اقاويل مسلميندن اعتزال وافتراقلرينه مبنيدر ديديلر زيرا ناسك كبيره‌نك مرتكبلری حقنده اختلافلری وقوعبولمشدر بعضلری كبيره‌نك مرتكبلری كنديلرنده بولنان ايمانله مؤمنلردر ديديلر وبعضلر دخی كبيره‌نك مرتكبلری كافرلردر ديديلر ورئيس معتزله ومبدأ طريقه‌كه واصل بن عطادر اوچنجی برقول احداث ايدوب مسلميندن مفارقت ومؤمنيندن اعتزال ايتمش وصاحب كبيره‌يی مؤمنده دكل كافرده دكلدر ديمشدر بنابرين كنديلرينه معتزله تسميه اولنمشدر وبعضلر دخی انلره معتزله تسميه اولنمسی انلرك حسن بصری رحمه اللهك مجلسندن اعتزاللرينه وحسن بصری رحمه الله انلرك يانلرندن چكه‌رك (هؤلاء معتزلة) ديمسنه ومعتزله لقبيله تلقيب اولنملرينه مبنيدر ديمشلردر طائفهٔ معتزله عمر بن عبيد اقتدا ايدرلر وحسن بصری رحمه الله عمر بن عبيده بغض وغضب ايتديكيچون عتاب اولنديغنده حسن بصری بنم منامده اللهدن غيری شمسه عبادت ايدر كورديكم كيمسه ايچون بكا عتابمی ايدرسكز ديدی ومعتزله طائفه‌سنه قدريه تسميه اولنمسی انلرك عباد اللهك ذنوب ومعاصيسی حقنده الله تعالی حضرتلرينك قضا وقدرينی رد ايتملرينه ومعاصی‌يی بالذات عباده اثبات ايتملرينه مبنيدر ومعتزله وجهميه وقدريه‌نك نفی صفات حقنده مذهبلری بردر واعتقاد بحثنده انلرك بعض مذهبلرينی بز ذكر ايتدك ومعتزله طائفه‌سنك كندی مذهبلرينه دائر تأليف كتب ايدنلری ابو الهذيل وجعفر بن حرب الخياط وكعبی وابو هاشم وابو عبد الله البصری وعبدالجبار بن احمد الهمدانی نامون كمسنه‌لردر واكثريت اوزره معتزله طائفه سنك سالك مذهبلری عسكر واهواز وجهرم نام بلاد جوارلرنده بولنور ومعتزله التی فرقه‌دركه انلرده ١ (هذليه) و ٢ (نظاميه) و ٣ (معمريه) و ٤ (جبائيه) و ٥ (كعبيه) و ٦ (بهشميه) فرقه‌لرندن عبارتدر ومعتزله طائفه‌سی جميع صفات الهيه‌يی نفيده اجتماع واتفاق ايدوب الله تعالی حضرتلريچون علم وقدرت وحيات وسمع وبصر صفاتلرينك اولمسنی نفی ايتديلر وكذا استواء ونزول وبونلرك غيری سمعله ثابت اولان صفاتلری دخی نفی ايتديلر وكذا معتزله طائفه‌سی كلام اللهك محدث وارادهٔ حقك محدثه اولديغنی والله تعالی حضرتلری ارادهٔ حادثه ايله مريد اولوب اول ارادهٔ حادثه‌نك محلده اولمديغنی وجناب حقك خلقك كلاميله غيريده تكلم ايدر بولنديغنی والله تعالی حضرتلرينك معلومنك خلافنی وعبادندن اولميه‌جق نسنه‌يی مراد ايتديكنی واراده ومراد ايتمديكی نسنه‌نك ظهوره كلديكنی والله تعالی حضرتلری غيرك مقدوراتنه قادر اولميوب بلكه‌ده بوحالك مستحيل بولنمسی والله تعالی قوللرينك افعالنی خلق ايتمز بلكه عبادك بالنفس وبالذات كندی فعللرينك خالقی اولدقلرينی وانسانك تغذی ايده‌جكی نسنه حرام اولديغنده اول حرام ايله الله تعالی حضرتلری اول انسانی مرزوق قيلديغنی والله تعالی حضرتلری انسانی حرام ايله دكل انجق حلال ايله مرزوق قيلديغنی وانسان بعض كره اجلی كلمكسزين قتل

اولنور وقاتل مقتولك اجلنی وقت وزماننده اول قطع ایدر ایدوكنی وموحدیندن بریسنك كبیره یی ارتكابی هرنقدر كفر دكل ایسه ده مرتكب كبیره كبیره یی ارتكابی سببیله ایماندن چیقوب الی الابد نارده مخلد ومؤبد قاله جغنی ومرتكب كبیره نك جمیع حسناتی باطل اولدیغنی وكبائر اهلیچون رسول الله صلی الله علیه وسلمك شفاعتی اولمدیغنی زعم وادعالرنده اتفاق واجتماع ایتدیلر وطائفهٔ معتزله نك اكثریسی عذاب قبری ومیزانی نفی ایدوب عذاب قبر ومیزان یوقدر دیو زعم ایتدیلر وانلر خروج علی السلطانی وسلطانك طاعت وانقیادینی تركی تجویز ایتدیلر وحیك دعاسیله میتك انتفاعنی وحیك میتك روحیچون صدقه ویرمسی بوندن حاصل اوله جق ثوابك میته وصولنی انكار ایتدیلر ومعتزله طائفه سی الله تعالی حضرتلری آدم ونوح وابراهیم وموسی وعیسی ومحمد صلوات الله علیهم اجمعین حضراتنه وجبریل ومیكائیل واسرافیله وحملهٔ عرشه سویلدی دیو زعم ایتدیلر نتكم الله تعالی حضرتلری ابلیسه ویهود ونصارایه سویلدی دیدیلر ومعتزله طائفه سنك بعض مسائلده اتفاق وبعض مسائلده دخی اختلاف وانفراق وانفرادلری وقوعنه مبنی انلر برچوق فرقه اولدیلر وبونلردن هذلیه طائفه سنك شیخلری ابو الهذیل الله تعالی حضرتلریچون علم وقدرت وسمع وبصر صفاتلری واردر وكلام اللهك بعضیسی مخلوق وبعضیسی دخی غیر مخلوقدركه اوده الله تعالی حضرتلرینك (كن) قولیدر دیمسیله سائرلرندن منفرد اولمشدر وابو الهذیل الله تعالی حضرتلری خلقنك خلافنه دكلدر ومقدور الله متناهیدر واهل جنتك حركتلری منقطع اولور وانلر سكون دائمده اولورلر والله تعالی حضرتلری انلری تحریكه قادر دكلدر واهل جنت حركته قادر دكلدرلر دیدی ومیت ومعدومك وعاجزك افعالی ایشلمسنی تجویز ایتدی والله تعالی حضرتلرینك دائما سمیع اولمسنی قبولدن اباء وامتناع ایلدی واما نظامیه طائفه سیكه انلرك شیخلری نظام نام كیمسنه در جمادات ایجاب خلقتله ایشلردیر ونظام اعراضی نفی ایدوب بالكز اعراضدن حركت اعتمادیه یی نفی ایتمز وانسان حقیقتده روحدر وبدن روحك آلت وقالبیدر وهیچ بركیمسه رسول الله صلی الله علیه وسلمی كورمدی انجق روحك ظرفنی یعنی انك جسمنی كوردی دیر ونظام اجماعی خرق ایدوب بركیمسه عامداً وقاصداً نمازی ترك ایلسه انك اوزرینه اعاده وقضا لازم دكلدر دیدی ونظام اجماع امتی دخی نفی ایدوب امتك باطل اوزرینه اجتماعلرینی تجویز ایتدی وایمان كفر كبیدر وطاعت معصیت كبیدر رسول الله صلی الله علیه وسلمك فعلی ابلیس لعینك فعلی كبیدر وعمر وعلی رضی الله عنهمانك سیرتلری حجاجك سیرتی كبیدر دیدی ونظام انجق بومذهبی التزام وارتكاب ایتدی زیرا نظام حیوانك كلیسی جنس واحددر دیر ایدی ونظام قرآن معجز دكلدر والله تعالی حضرتلری طفلی نارده یاقغه وانی جهنمه اتمغه قادر دكلدر هرنقدر طفل نارك شفیر وكناری اوزرنده دخی اولور ایسه ده دیو زعم ایتدی واهل قبله دن اوله رق الك اول كفری قائل اولان نظامدر ونظام جسم الی مالانهایته له تجزی ایدر وحیات وعقارب وخنافس یعنی بوق بوجكلری وكذا كلاب وخنازیر دخی جنتده درلو دیر اما معمریه طائفه سیكه انلرك شیخلری معمر نام كیمسنه در معمر طبیعیون اولان اهل طبایعك قولنی قائل

اولور واندنخی ایلرو وارر والله تعالی حضرتلری هیچ برلون وطعمی ورایحه یی وموت وحیاتی خلق ایتمدی بونلرك كلیسی بطبعه جسمك فعلیدر زعم ایدر وقرآن كریم فعل اجسامدر وفعل الله دكلدر دیر ایدی والله تعالی حضرتلرینك قدیم اولدیغنی انكار ایلدی ویل وهلاك وخسران وتباه معمر ایچوندر الله تعالی حضرتلری انی بوامتدن بعید ایتسون اما جبائیه طائفه سیكه انلرك شیخلری جبائی نام كیمسه در جبائی اجماعی خرق ایدوب سائر معتزله دن برنیجه مسئله ده منفرد اولمشدر انك انفراد ایلدیكی مسائلدندركه جبائی قول كندی افعال اختیاریه سنك خالقیدر دیر ایدی اندن مقدم بوسوزی هیچ بركیمسه سویلمامشدر والله تعالی حضرتلری حبلی خلقله نساء عالمینی حامله قیلمشدر والله تعالی عبادینك مراد ایلدیكی نسنه یی ایشلدكنده الله تعالی حضرتلری عبادینه مطیعدر دیر ایدی وبركیمسه بورجلوسنه یارین حقنی ویره جكنه یمین ایتسه وانی انشاالله قولیله استثنا ایتسه استثنانك اكا نفع وفائده سی یوقدر یارینكی كون ویرمدیكنده یميننده حانث اولور وكفارت لازم كلور دیر ایدی وبركیمسه بش درهم نسنه یی سرقت ایتسه اول كیمسه فاسق اولور واكر بش درهمدن برحبه نقصان اولسه فاسق اولمز دیر ایدی اما بهشمیه طائفه سیكه انلر ابی هاشم بن جبائی یه منسوبدرلر ابی هاشم مكلفك قادر اولمسنی وحالبوكه فاعل وتارك دخی اولمیوب الله تعالی حضرتلرینك اكا فعلی اوزرینه معاقبه ایلمسنی تجویز ایدردی وبركیمسه برنیجه ذنوبدن توبه ایلسه انجق بركناهدن توبه ایتمسه انك توبه ایلدیكی كناهندن توبه سی صحیح دكلدر دیر ایدی اما كعبیه طائفه سیكه انلر ابی القاسم الكعبی نام كمسنه یه منسوبدرلر ابی القاسم بغدادیدر وابی القاسم الله تعالی حضرتلرینك سمیع وبصیر ومرید بالحقیقه اولمسنی انكار ایتدی والله تعالی حضرتلرینك فعل عبادینی اراده سی انجق اول فعل ایله امردر والله تعالی حضرتلرینك كندی فعل نفسندن اراده سی انك علمی وعدم اكراهیدر دیر ایدی وعالمك كلیسی ملادر خلا یوقدر واجسامدن متحرك اولان صفحهٔ اولیدر وانسان بردهنله تدهن ایتسه ویوریسه اول كیمسه متحرك اولمز انجق متحرك اول دهندر زعم ایدردی وقرآن محدثدر دیر ایدی وقرآن مخلوقدر دیمز ایدی .

(مشبهه نك مقاله سی بیاننده در) مشبهه طائفه سی اوچ فرقه در انلرده هشامیه ومقاتلیه وداسمیه نامیله بنام اولان فرقه لردن عبارتدر وبوفرقهٔ ثلاثه الله تعالی حضرتلری جسمدر وموجودی جسمسز تعقل جائز دكلدر زعمنده اتفاق ایتدیلر وكندیلری اوزرینه تشبیه غالب اولان روافض وكرامیه فرقه لریدر انلرك مذهبلرینه دائر تألیف كتب ایدنلری هشام بن حكم نام كیمسنه در انك اثبات جسم حقنده بركتابی واردر واما هشامیه طائفه سی هشام بن حكمه منسوبدرلر هشام بن حكم الله تعالی جسمدر طویل وعریض وعمیقدر ونور ساطعدر انك ایچون سبیكهٔ صافیه كبی اقداردن قدرومقدار واردر تحرك ایدر وساكن اولور وقائم وقاعد اولور وهشامك احسن اقدار جسمك یدی قاریش اولمقلغیدر دیدیكی اندن حكایه اولنمشدر وهشامه ربكمی اعظمدر یوقسه جبل احدمی اعظمدر دیندكده ربم اعظمدر دیدی واما مقاتلیه طائفه سی مقاتل بن سلیمان نام

كيمسه يه منسوبدرلر مقاتلدن اولوجهله حكايه اولنديكه مقاتل الله تعالى حضرتلرى جسمدر وانك لحم ودمدن مركب جثه سى وانسان صورتى اوزره صورتى واردر وانك ايچون رأس ولسان وعنق واردر والله تعالى حضرتلرى بونلرك جميعسنده اشيايه مشابه اولمز واشيا دخى اكا بكزه مز دير ايدى ٠

﴿ جهميه نك مقاله سى بيانده در ﴾ جهم بن صفوان انسانه انجق كنديسندن حقيقت اوزره دكل مجاز اوزره ظهورايدن نسنه نسبت اولنور سوزيله سائرلرندن منفرد اولمشدر نته كيم (طالت النخله وادركت الثمرة) دينور ديو سويلمشدر وجهم بن صفوان الله تعالى حضرتلرى اشيايى ظهور ووقوعندن مقدم بيلور ديمكدن اباء وامتناع ايتمشدر وجنت فانى اولور ديدى وصفاتى نفى ايتدى جهمك مذهبى ترمز نام بلده ده وبعضيلر مرو جهتنده ظهور ايتدى ديديلر وجهم بن صفوانك صفات حقنده تأليفى واردر جهمى مسلم بن احودالمروانى قتل ايلمشدر واما ضراريه طائفه سى ضرار بن عمروه منسوبدرلر وضرار بن عمرو اجسام اعراض مجتمعدر دير ايدى واعراضك اجسام انقلابنى تجويز ايتدى واستطاعه مستطيعك بعضيسيدر واستطاعه قبل الفعلدر دير ايدى وابن مسعود وابى بن كعب رضى الله عنهمانك قرأتنى انكار ايتدى واما نجاريه طائفه سى حسين بن محمد النجاره منسوبدرلر حسين بن نجار فاعلينك فعلنى حقيقتده الله تعالى حضرتلرينه وعبده اثبات ايلدى ونفى صفاتى قائل اولدى ونفى صفات حقنده معتزله يه متابعت ايلدى انجق اراده حقنده متابعت ايتميوب قديم مريد نفسه در ديدى وقرأنك مخلوقيتنه قائل اولدى والله تعالى حضرتلرى مقهور ومغلوب دكلدر معناسنجه مريددر والله تعالى حضرتلرى كلامندن عاجز دكلدر معناسنجه متكلمدر والله تعالى حضرتلرى كنديسندن بخلى نفى معناسنجه دائما جواددر دير ايدى وانك مذهبى ابن عونك وابى يوسف الرازينك مذهبنه موافقدر وانك مذهبنك سالكلرى اكثريت اوزره قاشان نام بلده ده در واما كلابيه طائفه سى ابى عبدالله بن كلابه منسوبدرلر وابى عبدالله صفات الله قديم دكل ومحدث دخى دكلدر والله تعالى حضرتلرينك صفاتى ذاتنك عينيده وغيريده دكلدر و (الرحمن على العرش استوى) ده استوانك معناسى اعوجاجى نفيدر والله تعالى حضرتلرى دائما ازلده بولنديغى حال اوزره در والله تعالى حضرتلريچون مكان يوقدر دير ايدى وقرأنك حروف اولمسنى نفى ايتدى ٠

﴿ ساليمه نك مقاله سى بيانده در ﴾ وساليمه طائفه سى ابن سالم نام كيمسه يه منسوبدرلر انلرك قوللرندندركه الله تعالى حضرتلرى يوم قيامتده محمدى برآدم صورتنده كورينور والله تعالى حضرتلرى يوم قيامتده جن وانس وملائكه دن وجميع حيواندن هر برلرينه انلرك معانى وحقيقتلرى اوزره تجلى ايدر ديديلر وكتاب الهى بونلرى تكذيب ايتمشدر نتكم (ليس كمثله شئ فى الارض ولا فى السماء وهو السميع البصير) وارد اولمشدر وينه ساليمه نك قوللرندندركه الله تعالى حضرتلريچون برسر واردر اكر اول سرى اظهار ايتسه تدبير باطل اولوردى وانبيا ايچون برسر واردر اكر اول سرى اظهار ايتسه نبوت باطل اولوردى وعلما ايچون برسر واردر اكر اول سرى اظهار ايتسه علم باطل اولوردى ديرلر بو ايسه فاسددر زيرا الله تعالى حضرتلرى

حكيمدر وتدبيرى محكمدر وانك جانب عزتنه بطلان وفساد تطرق ايتمز وساليمه نك ذكر ايلديكى نسنه لر الله تعالى حضرتلرينك حكمتنى ابطاله مؤديدر وبو ايسه محضا كفردر وينه ساليمه نك اقوالندندركه كفار آخرتده الله تعالى حضرتلرينى كوررلر والله تعالى حضرتلرى كفارى حسابه چكر ديرلر وينه ساليمه نك اقوالندندركه ابليس آدم عليه السلامه ايكنجى دفعه ده سجده ايتدى ديرلر وحالبوكه قول الهى انلرى تكذيب ايتمش و (الا ابليس ابى واستكبر وكان من الكافرين) و (الا ابليس لم يكن من الساجدين) بيورمشدر وينه طائفهٔ مذكوره نك اقوالندندركه ابليس جنته داخل اولمدى دير وحالبوكه قول الهى انلرى تكذيب ايتمش و (اخرج منها فانك رجيم) ديو بيورمشدر وينه طائفهٔ مذكوره جبريل نبى صلى الله عليه وسلمه كلوردى وحالبوكه مكانندن زائل اولمزدى ديرلر وينه طائفهٔ مذكوره الله تعالى حضرتلرى موسى عليه السلامه سويلديكى زمانده موسى عليه السلام نفسنده تعجبه وارديغنده الله تعالى حضرتلرى اكا ياموسى نفسكده تعجبمى ايديورسك كوزلرينى آچ ديو وحى ايتمكله موسى عليه السلام دخى كوزلرينى آچوب نظر ايتدكده همان كندى اوكنده يوز طور كورديكه هر بر طورك اوزرنده برموسى واردر ديديلر وبو ايسه اهل نقل واصحاب حديث عندنده منكردر وبو قول قول باطلدر وحالبوكه رسول الله صلى الله عليه وسلمك كندى اوزرينه كذب سويليان كيمسه ايچون وعد وعيدى واردر نته كيم (من كذب على متعمداً فليتبوأ مقعده فى النار) بيورمشدر وينه طائفهٔ مذكوره الله تعالى حضرتلرى عبادندن طاعاتى مراد ايدر وانلردن معصيتى مراد ايتمز ديرلر وحالبوكه الله تعالى حضرتلرينك عبادندن طاعاتى مراد ايلمسى محضا عبادنك نفعى وانلره عائد اولمسيچون در يوقسه عبادندن كنديسنه نفع وانتفاع ايچون دكلدر انلرك قول وزعملرى باطلدر زيرا الله تعالى حضرتلرى (ومن يرد الله فتنة فلن تملك له من الله شيئاً) بيورمشدر وفتنه ايله كفر مراد اولنمشدر والله تعالى حضرتلرى (ولو شاء ربك ما فعلوه) (لو شاء الله ما اقتتلوا) بيورمشدر وينه طائفهٔ مذكوره نبى صلى الله عليه وسلم نبوتدن وجبريل ايله كنديسنه وحى كلمزدن مقدم قرأنى حفظ ايدردى ديديلر وحالبوكه قول الهى انلرى تكذيب ايتمش و (ما كنت تدرى ما الكتاب ولا الايمان) و (وما كنت تتلو من قبله من كتاب ولا تخطه بيمينك) ديو بيورمشدر وينه طائفهٔ مذكوره الله تعالى حضرتلرى هر قارئك لسانى اوزره اوقور وسامعين قرأنى قارئدن ايشتدكلرنده انى الله تعالى حضرتلرندن ايشيدر ديرلر وبو قول حلوله مفضيدر بو مثللو سوزدن الله تعالى حضرتلرينه استعاذه ايده رز وقول مذكور الله تعالى حضرتلرى لحن ايدر وتلفظ ايدر ديمكه مؤديدر بو ايسه محضا كفردر وينه طائفهٔ مذكوره الله تعالى حضرتلرى هر مكانده در وعرش وغيرى امكنه بيننده فرق يوقدر ديرلر وقرأن كريم انلرى مكذبدر نته كيم (الرحمن على العرش استوى) بيورمشدر والله تعالى حضرتلرى ارض اوزره وياخود بطون جبال وياخود بونلردن غيرى امكنه اوزره استوا ايتدى دينلمامشدر وشو بيانمز على وجه الاشارة والاصول اعتقاد واصوله تعلق ايدن مسائلك اخريدر وبزم فرق ضاله مذاهبندن هر مذهبك ابطالنه عدم اشارتمز كتابك اطاله سى خوفنه مبنيدر و بزم انجق فرق ضاله نك مقالاتنى ايراد

واتیان و بیانمز مجرد انلرك اقوال باطله‌لرندن تحذیر ایچوندر الله تعالی بزلری وسزلری بومذاهبك وانلرك اهل و سالكرینك شرلرندن حفظ وحمایه‌سنده طوتسون والله تعالی حضرتلری محضا رحمتیله بزلری اسلام وفرقهٔ ناجیه‌نك بولندقلری طریق مستقیم وسنت اوزرینه اماته بیورسون •

﴿ مواعظ قرآنیه والفاظ نبویه ایله اتعاذه دائر مجالس بیانده‌در ﴾

﴿ مجلس اول (فاذاقرأت القرأن فاستعذ بالله من الشیطان الرجیم) آیت جلیله‌سی بیانده‌در ﴾

معلومك اولسونكه بو آیت جلیله سورهٔ نحلده در وسورهٔ نحل مكهٔ مكرمه‌ده نازل اولمشدر انجق اخرنده‌كی اوچ ایتك نزولی مدینهٔ منوره‌ده وقوعبولمشدر وسورهٔ نحلك عدد آیاتی یوزیكرمی سكزدر وعدد كلماتی بیك سكزیوز قرق بردر وعدد حروفی یدی‌بیك یدیوز طقوزدر اهل تفسیر بو آیتك سبب نزولنده شو وجهله بیان ایدرلركه رسول الله صلی الله علیه وسلم صلات فجرده سورهٔ والنجمی و واللیل اذا یغشی سوره‌سنی اوقودی وقرائده جهر واعلان ایلدی و (افرأیتم اللات والعزا ومناة الثالثة الاخری) آیتلرینه وصول ایله انلری تلاوتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك حواسنه او یوقلمق واویوشقلق عارض اولمغله اول اراقده شیطان فرصت بولوب انك قرائتنه (تلك الغرانیق العلا عندها شفاعة ترجی) كلامنی القا ومشركینك قولاقلرینه بووجهله ایشتدیرمش اولمسیله مشركین فرحلندیلر زیرا مشركین اصنام و بتلرینه شفاعت اثبات ایدرلردی و (هؤلاء شفعاؤنا عندالله) یعنی انلر بزم عندالله شفیعلرمزدر دیرلردی نتكم (مانعبدهم الا لیقربونا الی الله زلفی) آیت جلیله‌سیله حكایه اولندیغی اوزره مشركین بزم اصنامه عبادتمز انجق شفاعتلریله بزی الله تعالی‌یه یقین قیلسونلر ایچوندر دیمشلردر ومشركین اصنام اجسام طاهره‌در زیرا انلر ایچون ذنوب وسیئات یوقدر و انلر ملوك وملائكه‌دن و غیریدن عبادته اولادیرلر زیرا ملوك وملائكه وغیریلر ایچون ذنوب وسیئات واردر وانلر ذو ارواحدرلر دیرلردی مشركین اصنامی غرانیقه تشبیه ایلدیلر (وغرانیق قوشلرك ارككلریدر مفرد وواحدی غرنق وغرنیقدر غرنوق وغرنیق قوغو تعبیر اولنان آق صوقوشنه دینوركه قازدن بیوك وبیونی اوزوندر وبعضلر غرنوق وغرنیق طورنه دیدكاری مشهور قوشدر دیمشلردر) واصنام ایله طیور مذكوره بیننده وجه شبهی طیورك علونی و سمت سمایه پروازینی اعتبار ایتدیلر واصنام علوقدر وارتفاعده طیور مذكوره‌یه مشابهدر دیدیلر وانلرك شفاعتلریده امید اولندیغی ادعا ایتدیلر وكذا غرنوق بدنی سیم كبی بیاض وكل كبی تروتازه وهرپری اویغون‌واتنه طولغون‌شاب دلبره ودلیقانلوجوانه‌دینور نتكم (فكانی انظر الی غرنوق من قریش یتشحط فی دمه) حدیث شریفنده‌كی غرنوق لفظی شاب ناعم ایله تفسیر ایدلمشدر ومقاتل غرانیقدن مراد ملائكه‌در زیرا مشركین ملائكه‌نك شفاعتنی امیدایدرلر چونكه كفاردن برطائفه ملائكه‌یه طاپارلر ایدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم سورهٔ نجمك خاتمه ونهایتنه ایریشوب سجده ایتدكنده كندیسیله بولنان مسلم ومشركدن هر بریسی

(سجده)

سجده ایتدیلر انجق ولید بن مغیره مسن واختیار بولنمسی جهتله یردن برآووج طوپراق قالدردی وجبهه‌سنه كتوروب انك اوزرینه سجده ایتدی وام ایمن وصواحباتنك بوكلدیكی كبی بنده بوكیلورم دیدی ام ایمن رسول الله صلی الله علیه وسلمك خادمی ایدی یوم حنیننده قتل اولندی وذكر اولنان ایكی كلمه‌كه سجع شیطاندن ورسول الله صلی الله علیه وسلمك طواغیت واصنامی ذكرینك اخرنده شیطانك رسول الله صلی الله علیه وسلمك قرائتنه القا ایلدیكی فتنه‌لردندر هربر مشركك قلبنه دوشدی وتأثیر ایتدی وایكی فرقه نك جمیعا سجودلری ورسول الله صلی الله علیه وسلمه اتباعلری تعجبی مستوجب اولدی اما مسلمینك تعجبلری مشركینك من غیر ایمان سجودیدر واما مشركینك تعجبلری شیطانك قرائت رسول اللهه القا ایلدیكی كلامنی ایشتدكلرنده انی قرأندن ظن ایلملری ورسول الله واصحابی جانبنه میل وتوجه كوستروب خوشدل وفرحناك ومحظوظ اولملریدركه انلر محمد دین اولنه وقومنك آیینه رجوع ایتدی واصنام والهه مزی مدح وستایش ایلدی دیدیلر واصنام والهه‌لرینه تعظیماً سجده ایتدیلر وشیطانك اظهاریله وقوعه كلان مسجع ایكی كلمه ناس بیننده شیوعبولدی حتی اول كلمه‌لر حبشه‌دكین ایرشدی بوحال رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه ثقیل كلوب مكدر اولدی وكیجه اولدیغنده جبریل امین نازل اولوب بوایكی كلمه‌دن الله تعالی حضرتلرینه استعاذه ایدرم والله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمكه بوكلمه‌لری انزال ایتمدی وبو ایكی كلمه‌یی كتورمكله بكا امرایتمدی دیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم بوحاله واقف اولدیغنده شیطانه اتباع وانك كلامنی سویلدم وانی الله تعالی حضرتلرینك امرنده شریك ایتدم دیوغم واندوهه دوچار اولمغله قلب سعادتلرینی تسلیه ضمننده الله تعالی حضرتلری شیطانك القاسنی نسخ ایدوب حبیبی اوزرینه (ومارسلنا من قبلك من رسول ولانبی الا اذا تمنی القی الشیطان فی امنیته فینسخ الله مایلقی الشیطان ثم یحكم الله آیاته والله علیم حكیم) ایت جلیله‌سنی انزال ایلدی یعنی حبیبم سندن مقدم صاحب شریعت رسولدن وانك شریعتنه تابع نبیدن برنبی كوندرمدك الا اول رسول ونبی اوقومق ویاخود كندی نفسندن برشی سویلمك مراد ایتدیكی زمان شیطان انك اول قرائت ویاكلامنه برشی القاایدر واول شیطانك القاایتدیكنی الله تعالی نسخ وابطال ایدر بعده كندی آیتلرینی حكم واثبات ایدر الله تعالی ناسك احوالنی بیلیجی وحكمتنی اجرا ایدیجیدر دیو بیوردی وقتاكه الله تعالی حضرتلری اشبو ایت جلیله‌سیله رسولنی شیطانك سجع وفتنه‌سندن بری قلدیغنده مشركین ینه ضلالت وعداوتلرینه انقلاب ورجوع ایتدیلر بعده الله تعالی حضرتلری رسولنه استعاذه ایله امر ایدوب (فاذا قرأت القرأن فاستعذ بالله من الشیطان الرجیم) آیت جلیله‌سنی انزال بیوردی عبدالله بن عباس رضی الله عنهما اشبو ایت جلیله‌نك معناسنی سن اوقومقلغی مراد ایلدكنده (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم) دی یعنی شیطان رجیم ولعینك شرندن الله تعالی حضرتلرینه التجا ایله دیمكدر دیدی وینه مشارالیه حضرتلری شیطان لعین اوزرینه تعوذدن غلیظ واغلظ برنسنه یوقدر دیدی و (انه لیس له سلطان علی الذین آمنوا وعلی ربهم یتوكلون) ایت جلیله‌سی مضمون عالیسنجه الله تعالی حضرتلرینه

ایمان وتوکل وانی ملجأ و پناه اتخاذ ایدینان مؤمنلر اوزرینه شیطان لعینك تسلطی یوقدر و (انما سلطانه علی الذین یتولونه والذینهم به مشرکون) ایت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه انجق انك تسلطی انی دوست ایدینوب انك سببیله الله تعالی‌یه شرك قوشان وابلیس لعینه تابع اولوب انك دین اسلامدن اضلال ایلدیکی کیمسنه‌لر اوزرینه در ٠

﴿ اعوذنك معناسی بیانده‌در ﴾ اعوذنك معناسی استعاذه والتجادر یعنی شریر وبرامز نسنه‌دن الله تعالی حضرتلرینه صغنمقدر ومعاذ وملجائه یعنی صغنه‌جق وقاچه‌جق محله دینور ومعاذاللهك معناسی بن الله تعالی حضرتلرینه التجا ایدرم وقورقدیغم نسنه‌دن اکا صغنورم وبنم ملجأ وپناهم وبکا عارض اوله‌جق مضرتی وشر ومکیدتی دافع اولدر دیمکدر وکویا عبد (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم) دیمسیله کندیسنی شر شیطاندن حفظ وحمایه ووقایه‌سنده طوتسون ایچون الله تعالی حضرتلرینه صغنمش وانی کندیسنه معین وظهیر اتخاذ ایتمش اولور وتعوذ بالقرآن قرآنله تشفیدر وبعضیلر استعاذه‌نك معناسی برنسنه‌یی الله تعالی حضرتلرینك حفظ وامانته وصون صمدانیسنه اصمرلقدر نتکم الله تعالی حضرتلری مریم رضی الله عنهانك والده‌سی حنه‌دن حکایه ایدرك (وانی اعیذ هابك وذریتها من الشیطان الرجیم) بیورمش وام مریمك یارب مریمی وذریتنی رحمتکدن مطرود شیطانك وسوسه‌سندن سنك وقایه‌وحمایه‌که وحفظ وامانتکه اصمرلدم دیوایلدیکی مناجاتنی بیان ایلمشدر دیدیلر وشیطان اشتقاق جهتیله شطندن مأخوذدر وشطن ایسه حبل طویل ومضطربه اطلاق اولنور یعنی برك ومحکم بوکلمش اوزون اورغانه دینور وشطن ایراق وبعید اولمق معناسنه دخی کلورکه کویا شیطان خیردن تباعد ایتمش وطول ودراز شر وشرورده اضطراب وانهماك واصراری وقوعبولمشدر بعده انسان ایچون دخی تشبیه طریقیله شیطان دینلدیکه فعل وصنعتده ومکر وخدعه‌سنده شیطانه بکزر دیمکدر وهر مستقبح ومستکره نسنه تناهیٔ قبحده شیطانه تشبیه اولنمشدر زیرا طباع ناسده صورت شیطان صورتلرك اقبح واکرهیدر نتکم مقام هجو وذمده فلان کیمسه شیطان قیافتلی وشیطان صورتلیدر ووجهی وجه شیطانه ورأسی رأس شیطانه مشابهدر دینور وایت جلیله‌ده (طلعها کانه رؤس الشیاطین) وارد اولمش وشجرهٔ زقومك میوه‌سی قبح شکلده شیطان معروفك باشنه تشبیه اولنمشدر وبعضیلر رؤس شیاطین منظره وباشلری قبیح وچرکین برطاقم ییلانلردر دیمشلردر وبعضیلر دخی رؤس شیاطین نبت معروفدر دیمشلردر واما رجیم مرجوم باللعن معناسنه‌در یعنی شیطان ادم علیه السلامه سجودی ترکده ایلدیکی استکبار وعناد واصرار وعصیانی سببیله رحمت حقدن تبعید ایدلمش واول انده رجام ایله سمادن ارضه لعنله طرد اولنمش دیمکدر بعده کواکب شیطان ایچون رجوم اتخاذ اولنوب الی یوم القیام شیطان وذریتی استراق سمع مقصدیله سمت سمایه عروجی قصد ایتدکلرنده ملائك جانبندن کواکب ونجوم وشهاب ثاقب ایله رجم اولنمقده‌در نتکم (وجعلناها رجوماً للشیاطین) بیورلمشدر ٠

﴿ شیطانك الله تعالیدن وهر خیردن بعدیتی بیانده‌در ﴾ شیطان الله تعالی حضرتلرندن وهر خیردن وجنتدن دور وبعیددر ونار دوزخه واتش سعیره قریبدر بنابرین رسول الله

صلی الله علیه وسلم وامت کرامی نیراندن بعید وجنانه قریب اولسونلر ووجه ملك دیانه نظر شرفنه نائل اولسونلر ایچون شیطان رجیمك شرندن تعوذ ایله امر اولندیلر وکویا بو امر ایله الله تعالی حضرتلری یا عبدی شیطان بندن بعید وسن ایسه بکا قریب ویقینسك وحال وشاننکی واوقاتنکی حفظده رکن وادبکی کوزل ایله تاکه شیطان اسبابدن برسببله سنك اوزریکه یول بولمسون وسنی دام خدعه‌سنه دوشرمسون واوامری اداده ونواهیدن احتراز واجتنابده ونفس ومال واهل وولدکده وخلایقك مجموعنجه جاری اوله‌جق مقدورات الهیه‌یه رضاده اداب وارکاننکی واطوار وحرکاتنکی پسند ومقبول ایله دیر وبرمنوال مشروح عبدك استعاذه ملازمت ومداومت ومواظبتی وقوعنده اول عبد ایچون شیطانك فتن ووساوسندن ونفسك هواجس وغوائلندن وقبرك عذاب ومحنتندن وقیامتك هول وشدتندن ونارك غم وغصه والمندن نجات وبرائت حاصل اولور واول عبد نبیین وصدیقین وشهدا وصالحین ایله جنت المأواده جوار الهیده اولور وهر حالده علی الدوام نعم الهی ایله متنعم برحال وشانده بولنور (وحسن اولئك رفیقا) سرینه مظهر اولور الله تعالی حضرتلری (ان عبادی لیس لك علیهم سلطان) بیورمشدر بنابرین برعبد اوزره ملك اعلی ایچون سمات عبودیت وعلامت رقیت بولندیغنده (ان کید الشیطان کان ضعیفا) مدلولنجه شیطان ضعیف دنی وخسیس ادنانك خلوت وجلوتده انك اوزرینه تسلط وغالبیتی ومعصیته قصدنده واکا قریب اولوب دوشه‌جکی انده انك قلبی وجوارح واعضاسی اوزرینه تسلط واعتلاس اوله‌مز وانی ورطهٔ هولناکه دوشیره‌مز وبو حالده اول عبد (کذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء انه من عبادنا المخلصین) مدلول منیفنجه هوایی ترك ایدن وحقه اتباع واهتدا ایدن کیمسه ایچون بز بونك کبی ایشلرز واکا امداد ایدوب انی فحشادن صرف ومنع ایدرز دیو جانب حقدن برندا ایشیدر وملاء ملکوت اعلی انك حقنده تعظیم وحرمت ایدر وکندیسنك عرش اوزره استواسی سجع شیطاندن وباطلدن مصون ومحفوظ اولان کلام قدیمله ثابت اولان ملك الاعلی اول عبد ایله مباهات ایدر چونکه سر وعلانیه‌ده صغنه‌جق انجق جناب حقدر و (ففروا الی الله) مفادنجه شیطان رجیمدن فرار والله تعالی حضرتلرینه التجاء ودعاء واتکاء اولی واحرادر زیرا شیطان لعین عدودن حذر ایله صادر اولان امر وتنبیه صوب ملك الاعلادندر نتکم (ان الشیطان لکم عدو فاتخذوه عدواً انما یدعو حزبه لیکونوا من اصحاب السعیر) و (ولقد اضل منکم جبلاً کثیراً افلم تکونوا تعقلون) بیورمشدر وشیطانه اتباع هر شقاوت وعنانك اصلیدر وشیطانه مخالفتده سعادت ونعماء وراحت وهدی وخلود دار بقا وفردوس اعلا حاصلدر ٠

﴿ عبدك استعاذه ایله استفاده‌سی بیانده‌در ﴾ عبد استعاذه سببیله بش شیئله استفاده ایدر «اولکیسی» دین وهدی اوزوه ثابت اولور «ایکنجیسی» شیطان لعینك شر وعناسندن سلامتده اولور «اوچنجیسی» حصن حصینه وزلفی وقربایه داخل اولور «دردنجیسی» نبیین وصدیقین وشهداء وصالحین ایله مقام امنه واصل اولور «بشنجیسی» خالق السموات والارضینك عون وعنایتنه نائل اولور نتکم بعض کتب متقدمه‌ده ذکر اولنمشدرکه ابلیس لعین (لآتینهم من بین

ایدیهم ومن خلفهم وعن ایمانهم وعن شمائلهم) ایت جلیله‌سی مفهوم منیفنجه الله تعالی حضرتلریله مخاطبه‌یه قیامنده یعنی سن بنی رحمتکدن طرد وتبعید ایلدك بن بنی آدم ایچون سنك صراط مستقیمك اولان دین اسلام یولنه اوطوروب وانلرك اوكلرندن كلوب بعث وحشر كبی امر اخرتده انلری شكه دوشیررم واردلرندن كلوب انلری دنیایه رغبت ایتدررم وصاغ طرفلرندن كلوب انلرك طاعتلرینه عجب وریا القا ایدرم وصول طرفلرندن كلوب انلرك قلبلرینه معاصی لذتنی ویررم دیدكنده الله تعالی حضرتلری بن عزت وجلالمه قسم ایدرمكه بن انلره استعاذه ایله امر ایدرم انلر بكا صغندقلرنده بن انلری صاغ طرفلرندن هدایتله وصول طرفلرندن عنایتله وارقه‌لرندن عصمتله واوكلرندن نصرتله حفظ ایدرم كه سنك وسوسه‌نك انلره ضرری وتأثیری اولمز یا ملعون دیدی و بعض احادیثده دخی شووجهله وارد اولدیكه رسول‌الله صلی الله علیه‌وسلم بركیمسه الله تعالی حضرتلرینه كونده بركره استعاذه ایلسه الله تعالی حضرتلری اول كیمسه‌یی اول كونده حفظ ایدر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم استعاذه ایله ابواب معاصی‌یی سد ایدیكز وتسمیه یعنی بسملهٔ شریفه ایله ابواب طاعتی فتح ایدیكز دیو بیورمشدر بعضیلر ابلیس مؤمنی اضلال ایچون هركون اوچیوز التمش عسكر كوندرر اول مؤمن الله تعالی حضرتلرینه استعاذه ایتدیكنده الله‌تعالی حضرتلری اول مؤمنك قلبنه اوچیوز التمش دفعه نظر ایدر وهرنظره‌سنده شیطان لعینك عسكرندن بریني هلاك ایدر دیو حكایه ایلمشدر ٭

(شیطانك خوف وحذر ایتدیكی نسنه‌لر بیاننده‌در) شیطانك خوف وحذر ایتدیكی نسنه‌لر استعاذه وقلوب عارفینك شعاع نور معرفتیدر واكر سن عارفیندن دكل ایسه‌ك درجهٔ عارفینه ترقی ایدنجه‌یه دكین متقینك استعاذه‌سی مثللو استعاذه‌یه ملازمت و مداومت ایله سنك اول حاله ترقی واعتلاكده سنك نور قلبك شعاعی شیطانك شوكتنی كسر ایدر وانك عسكرینی منهزم قیلر وسنك خاصه‌ك انك مكنت وقدرتنی قلع و ازاله ایدر نته‌كیم اثرده وارد اولمشدركه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم عمر بن خطاب رضی‌الله عنهه خطاباً یا عمر شیطان سنك ظل وكولكه‌كدن فرار ایدر دیو بیورمشدر ورسول‌الله صلی‌الله علیه‌وسلم عمر بروادی‌یه سلوك ایتدی الا شیطان بشقه بروادی‌یه سلوك ایتدی یعنی عمرك بولندیغی وادیده بولنمغه شیطان مقتدر اولمدی دیو بیورمشدر و بعضیلر دخی شیطان عمر رضی‌الله عنهی كوردیكنده مصروع كیمسه كبی دوشردی دیمشلردر شیطان بركیمسه‌نك كندیسنه عداوتنده ودعوتنه مخالفتده صدقنی وثبات تامنی بیلدیكنده اول كیمسه‌دن امیدینی كسه‌رك انی ترك ایدر وارتق بشقه‌سیله اوغراشمغه باشلر واول كیمسه‌ده انجق بعض كره اختفا وتلصص صورتیله شیطان طرفندن وسوسه وتفرقه ظهور ایدر بنابرین عبدك صدق حاله ملازمتی واو یانق بولنمسی وشیطانك كلمسنه وكید وخدعه‌سی ظهورینه مترقب ومنتظر بولنمسی لازمدر زیرا شیطانك منفی وكوكله تأثیر ایتدیره‌جك حیل وخدعه‌سی رقیق عداوتی ایسه اصلیه وقدیمه‌در وشیطانك وسوسه‌سی انسانك جلود ولحومنده دم وقانك اعصاب وعروقده جریانی مثللو جاری اولور وابی هریره رضی الله عنهدن شو وجهله

روایت اولندیكه انلر مسن وشیخ فانی اولدقلرندن صكره یارب بندن زنا وقتلك صدور ووقوعندن سكا استعاذه ایدرم دیر ایدی مشارالیه حضرتلرینه سن بوندن خوف ایدرمیسك دیو ایدیلان سؤالك جوابنده بن نوجهله خوف ایتمیه‌یمكه ابلیس حی‌در دیر ایدی ٭

(شیطان ایله محاربه‌ده استعانه اولنه‌جق نسنه بیاننده‌در) شیطان ایله محاربه‌ده وانك مكیده وخدعه‌سنی دفعده استعانه اولنه‌جق نسنه‌لرك الك اولكیسی كلمهٔ اخلاص وكشینك ربنی ذكریدر نته‌كیم رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلرینك لااله الاالله بنم حصنم وقلعهٔ متینمدر بنابرین بركیمسه لااله الاالله دیدیكنده بنم حصن وحصینمه داخل اولور وبنم حصنمه داخل اولان كیمسه بنم عذابمدن امین اولور دیو بیوردیغی حكایةً عن الله بیان ایلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم بركیمسه خالصاً ومخلصاً لااله الا الله دیسه اول كیمسه جنته داخل اولور دیو بیورمشدر وشیطان سبب عذابدر بناءً علی ذلك بركیمسه لااله الا الله كلمه‌سنی سویلسه واداء اوامر وترك نواهیدن آنك موجباتنی ایشلسه وشیطان آنی اول حالده كورسه آندن تباعد ایدوب آنك اوزرینه هجوم ایتمز بوحالده اول كیمسه حین قتالده قلقان ایله كندی عدوسنك سلاحندن خلاص اولدیغی كبی فتنهٔ شیطاندن نجات بولور وكذا بسملهٔ شریفه‌یی كثرت ذكر ایله دخی شیطانك محاربه ومكیده وخدعه‌سنی دفعده استعانه اولنور زیرا رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم بركیمسه‌یی شیطانك علیهنه وتلف وهلاكنه دعا ایلدیكنی ایشتدكده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم اول كیمسه‌یه بویله دیمه زیرا شیطان لعین تعظم ایدر وقهر وعزتمله سكا غلبه ایدرم دیر انجق بسم الله دی بوحالده شیطان كوچیلور و ذره مثللو خور وحقیر اولور دیدی وكذا فضل الهیدن غیری ابناء دنیادن وآنلرك اموال وهدایالرندن ومدح وثنالرندن وحرص وطمعی تركله دخی شیطانك محاربه ومكیده وخدعه‌سنی دفعده استعانه اولور زیرا دنیا وابناء دنیا شیطانك مالی وعسكری وحزب وجماعتیدر وكشی ایسه مالیله وملك وجند وعسكریله‌در وعبد اوزرینه لازم اولان بونلرك كلیسندن محبتی قطع ایتملی والله تعالی حضرتلرینك لطفیله مستغنی اولوب جمیع امور واحوالده جناب حقه ثقهٔ اعتماد ایله متوكل اوللی وصوب حقه رجوع ایتملیدر وحرام وشبهه‌لو نسنه‌لرده وخلقه منتی تركده ودنیانك مباح وحلالنی تقلیلده زهد وورع وتقوایی استعمال ایتملی وحاطب لیل كبی تفتیش وتفحصسز شره وشهوتله برنسنه‌یی اكلدن احتراز ایتملیدر وبركیمسه مطعم ومشربنك نره‌دن اولدیغنی مبالاتسزلك ایدر ایسه وآنك حرام ویاشبهه‌لو اولوب اولمدیغنه تقید ایتمز ایسه یوم قیامتده آنك حقنده حقك عنایت واحسانی ظهور ایتمز بنابرین عبد اوزرینه بیان اولنان حالاتده ورع وتقوایه وحرام وشبهه‌لو نسنه‌لردن اجتناب وپرهیزه ملازمت لازمدر تاكه شیطان آندن امیدینی قطع ایده واول كیمسه اللهك عون ورحمتیله شیطانك شر ومكیدتندن سلامت بوله واكر بیان اولنان كلمهٔ اخلاص وبسملهٔ شریفه‌یی اتیاندن غافل اولور ایسه (ومن یعش عن ذكر الرحمن نقیض له شیطاناً فهوله قرین) مفاد عالیسنجه شیطان انك قلب وصدرنده

هرحالده انك قرینی اولور وبعضاً ده شیطان آنی نمازنده وسوسه یه دوچار ایدر وبعضاً ده محرمات ومباحدن شهوات نفسك امنیهٔ باطله لرینه سوق ایدر وبعض كره ده خیراته مسارعتدن وسنن وواجباتی وعبادات وقرباتی اتیاندن آنی تأخیرایدر وبوحالده اول كیمسه دنیا وآخرتجه خسران وزیانده اولور ویوم قیامتده شیطانله برابر حشر اولور وبعضاً ده آخر عمرنده ایمانی سلب اولور وروز قیامتده شیطان وقارون وفرعون وهامانله نار سعیرده مخلد قالور سلب ایماندن ومتابعت شیطاندن هرحالده الله تعالی حضرتلرینه صغنورز .

﴿ مقاتلك زهریدن ایلدیكی روایت بیانده در ﴾ مقاتلك زهریدن انك دخی عروه دن انكدخی عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن ایلدیكی روایتده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها براخشام اصحاب رسول الله رسول الله صلی الله علیه وسلمی زیارت ارزوسیله خانهٔ رسول اللهه كیتدیلردی انلرك ایچنده ابو بكر وعمر وعثمان وعلی وسلمان وعمار بن یاسر رضی الله عنهم اجمعین حضراتی موجود ایدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم خروج ایتدی وحالبوكه وجه سعادتلرنده اصتمه تری انجو كبی ظاهر اولمقده ایدی بوحالده رسول الله صلی الله علیه وسلم جبهٔ سعادتلرینی سیلوب اوچ كره لعن الله الملعون دیدی وصكره سكوت ایتدی بعده علی رضی الله عنه یا رسول الله انام بابام سنك یولنه فدا اولسونلر آنفاً كیمك ایچون لعنت ایتمشیدك بیان ایله دینجه رسول الله صلی الله علیه وسلم ابلیس خبیث عدوالله قویروغنی دبرینه ادخال ایله یدی یموزطه یمورطلدیكه اول یمورطه لر انك بنی ادم اوزرینه مؤكل ولدلریدر انلردن بریسنك اسمی مدحشدركه اهواء باطله ومختلفه یه رد ایتمك ایچون علمایه مؤكلدر ایكنجیسنك اسمی حدیثدركه اول ذكر اللهی اونوتدرمق ونمازده اوته یه برویه باقندرمق وانی اسنتمك واویقو كتورمك ایچون صاحب صلاته مؤكلدر حتی سزدن بریكز اویور واكا سن اویودك دیندكده بن اویومدم جوابنی ویروب ابدستسز اوله رق نمازه داخل اولور وشول اللهه قسم ایدرمكه محمدك نفسی انك ید قدرتنده در سزدن بریكز نمازدن كندیچون نمازك نصفی ویا ربعی ویا عشری ثوابی حاصل اولمقسزین نمازدن چیقار وحالبوكه انك وزر وسیئاتی اجر وثوابندن زیاده اولور اوچنجیسنك اسمی زلنبوندر اول صاحب اسواقدر یعنی اهل سوق اوزرینه مؤكلدركه انلره كیل ووزنده نقص ایله وبیع وشراده كذبله ومتاع وقماشنی رواجلی كوسترسون وصرف ایتسون ایچون انی تزیین ومدحله امر ایدر ودردنجیسنك اسمی بتردر مصیبته كرفتار اولان كیمسه یه مؤكلدركه یقه سنی یرتمق ویوزینی طرمالمق وویل وهلاك ایله دعا ایتمك كبی نسنه لر ایله اول كیمسه یه ماتم ایتدرر وحاصل اوله جق ثوابنی حبط وابطاله ومحوه سعی ایتدرر وبشنجیسنك اسمی منشوطدر اول یلان خبرلری ویرن ونماملق وغمازلق ایدن كیمسه اوزرینه مؤكلدركه اسائت وسیئاته دوچار ایتمك ایچون اكا بومقوله نسنه لر ایله امر ایدر التنجیسنك اسمی واسمدر اول صاحب دبردر ارقه دن دورتر اركككك ذكری دلیكنه اوفوروب انی شیشیرر وخاتونك دخی دبنه ودبرینه طوقنور وانیده اویله برحاله كتورر وبوصورتله انلره وسوسه ودسیسه سنی القا ایله انلردن هربریسنی آخرینه زنا ایتدیرر ویدنجیسنك

اسمی اعوردر واوده سراق مقوله سنه مؤكلدركه سارقه سن سرقته سعی ایله انكله فقر وفاقه كی وضرورتكی سد ومنع ایدر وبورجكی ایفا وعورتكی ستر ایدرسك صكره ینه توبه ایدرسك دیر دیو بیورمشدر هر مؤمن ایچون لایق اولان سائر احوالنده شیطاندن غافل وجمیع امورنده اندن امین اولماملیدر نتكم حدیث شریفده وارد اولمشدركه رسول الله صلی الله علیه وسلم آبدستده مسلط شیطان واردر انك اسمی ولهاندر انك شرندن الله تعالی حضرتلرینه صغنیكز دیو بیورمشدر وحدیث آخرده شو وجهله وارد اولمشدركه رسول الله صلی الله علیه وسلم نمازده صفلركزی تسویه ایدوب دوزلدیكز وارالغكزده آچیق محل براقیكز تاكه شیطان سزك ارالغكزه داخل اولمسون دیو بیورمشدر وعثمان بن العاصیدن بن رسول الله صلی الله علیه وسلمه یارسول الله بكله بنم نمازم وقرائتم بیننه شیطان نه كیفیتله حلول ایدر دیدیكمده رسول الله صلی الله علیه وسلم سنكله نمازك وقرائتك بیننه حلول ایدن شول برشیطاندركه اكا خنزب دینور سن انی حس ایلدیكك وقتده الله تعالی حضرتلرینه استعاذه ایله واوچ دفعه صاغ جانبنه اوفله دیو بیوردی بندخی بونی ایشلدم الله تعالی حضرتلری انی بندن كیدردی وحدیث مشهورده وارد اولدیغی اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحابنه خطاباً سزلردن بریكز اولمدی الا اكا مسلط برشیطان واردر دیدكده اصحاب یارسول الله سزه دخی مسلط شیطان وارمیدر دیو ایلدكلری سؤاللرینه بكا دخی مسلط شیطان واردر انجق الله تعالی حضرتلری بكا عنایت بیوردیغی جهتله اول شیطان بنم یدمده مسلمان اولدی دیو جواب ویردی وحدیث آخرده دخی وارد اولدیغی اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه اصحابنه خطاباً سزلردن بریكز اولمدی انجق انك جن وشیطاندن قرین ومؤكلی واردر دیدیكنده (ولا انت یارسول الله) یعنی یارسول الله سنده اندن خالی دكل میسك دیو اصحاب طرفندن وارد اولان سؤاله نعم بندخی اندن خالی دكلم انجق الله تعالی حضرتلری بكا امداد واعانه ایدوب اول جن وشیطان بنم یدمده مسلمان اولوب بكا انجق خیر ایله امر ایدر اولدی دیو بیوردی وبعضلر شو وجهله بیان ایتدیلركه الله تعالی حضرتلری ابلیسه لعنت ایتدیكنده انك زوجه سی شیطانه یی ابلیسك صول ایكوسی كمكندن خلق ایتدی نتكم حوایی آدم علیه السلامك ضلع ایسرندن خلق ایتدی بعده ابلیس زوجه سی شیطانه یه یقینلق ایدوب اندن اوتوز بر بیضه یه حامله اولوب بو اوتوز بر بیضه ابلیسك وذریتنك اصلی اولدی واندن ابلیسك ذریتی تفرع ایدوب جبال وجزائرده وخربات وفلوات وصحاریده وبحار ورمالده وصرب یرلرده واورمانلرده وعیون وانهارده وسوقاقلر باشلرنده وحماملرده وكنیفلرده ومزابل وهواده وحرب وقتال مواقعنده وقبور ودور وقصورده وخیام اعرابده وجمیع بقاعده ساكن اولدیلر والله تعالی حضرتلری نظم جلیلنده (افتتخذونه وذریته اولیاء من دونی وهم لكم عدو بئس للظالمین بدلا) بیورمشدر وویل وهلاك عبادت الهیه یی شیطان وذریتنك طاعتنه تبدیل ایدن كیمسه ایچوندركه اول كیمسه توبه ایتمز والله تعالی حضرتلرینی تذكر ایتمز ایسه آنلر ایله برابر لامحاله نارده مخلددر بنابرین مؤمن ایچون لازم

اولان نفسنده متنبه اولوب شیطاندن خلاصه وسوء قرنادن واعمال خبیثه‌دن وشر دعات وضلالدن وجنود شیطاندن مفارقته سعی ایدوب الله تعالی حضرتلرینه رجوع وطاعتنه ملازمت ایتملی والله تعالی حضرتلرینك عبادندن علماء وعارفین وعاملین ایله مجالسه ایتملیدرکه آنلر خلق الله جانبنه دعوت ایدیجی واول سمته ترغیب وتحریص ایدیجیلردر والله تعالینك فضل وعنایتنی راجی وقهر وسطوتندن وبطش ومؤاخذه‌سندن خائفدرلر ودنیانك زاهدی وعقبی‌نك راغبی وکیجه‌لرده قائم وکوندوزلرده صائم وبوش یره کچیردکاری ایام وزمان ایچون باکی وکله‌جك ساعات وازمان ایچون خیرات وحسناته عازم وجمیع ذنوب وخطیئاتدن تائب وخالق السموات والارضین اولان جناب حقه متوکللر وهر لحظه وهر آن ودقیقه‌ده رب العالمینه واثق ومعتمدلر وآناء لیلده واطراف نهارده قائم وقانت ومطیع وعابدلردر وبو اوصاف ایله موصوف اولان علماء عاملین وعارفین دوزخ وسعیرك سلاسل واغلالندن وآفات دنیا واهوال نیراندن امین وسالمدرلر زیرا آنلر شیطان لعینه مخالفت ایتمش وسر وعلانیه‌لرنده رجحانه اطاعت وانقیاد کوسترمش اولملریله جناب دیان ومنان حضرتلری فرقان مبین وبیانده خبر ویردیکی وجهله آنلره مجازات ومکافات حسنه واعواض نضرت وسرور ایله مقابله ایلمشدر نته‌کیم (فوقاهم الله شر ذلك الیوم ولقاهم نضرة وسروراً وجزاهم بما صبروا جنة وحریراً) و (ان للمتقین فی جنات ونهر فی مقعد صدق عند ملیك مقتدر) و (ولمن خاف مقام ربه جنتان) بیورمشدر والله تعالی حضرتلری بعد التقوی فتنهٔ شیطانه دوچار اولان عبدینی کتاب جلیلنده ذکر ایتمش و (ان الذین اتقوا اذا مسهم طائف من الشیطان تذکروا فاذاهم مبصرون) قول شریفیله شول قوللرمکه الله تعالیدن قورقارلر وشرك ومعاصیدن صاقنورلر آنلره شیطاندن وسوسه ایرشسه جناب حق وعذابنی فکر ایدوب وراه صواب ومستقیمی کوروب وسوسهٔ شیطانی دفع ایدرلر دیو وصف وبیان ایلمشدر وبو وجهله الله تعالی حضرتلری جلاء قلوب ذکر الله ایدوکنی وانجق ذکر حقله قلوب عباددن عطا وظلمتك ورین وغفلتك زائل وآنکله کروب وشدائد وغمومك منکشف اولور بولندیغنی خبر ویرمشدر وذکر تقوا وورعك مفتاحیدر وتقوا ایسه باب آخرتدر نته‌کیم هوا وقلبك متلذذ ومحظوظ اولدیغی اشیا باب دنیادر والله تعالی حضرتلری (واذکروا مافیه لعلکم تتقون) بیوروب انسانك ذکر ایله سالك راه اتقا اوله‌جغنی خبر ویرمشدر .

(قلبده اولان لمتان بیانده‌در) قلبده ایکی لمه یعنی ایکی وسوسه واردر انك بریسی ملك جانبندندرکه دائما خیری وتصدیق حقی اخطار ایدر وبریسی عدو جانبندندرکه دائما شری وتکذیب حقی اخطار ایدر وخیرلو نسنه‌لردن نهی ومنع ایدر وبو حدیث عبدالله بن مسعود رضی الله عنهدن مرویدر وحسن بصری رحمه الله قلبده اولان لمه‌لر شول ایکی قصدلردرکه قلبده دائما جولان ایدرلر انك بریسی حق جانبندن ودیکری عدو طرفندندر الله تعالی حضرتلری رحم ایدوب اسیرکسون اول کیمسه‌یی‌که اول قصدك وقوعنده تفکر ایدوب جانب حقدن اولانی امضا وانفاذ ایتدی وطرف عدودن اولانه دخی مجاهده کوستردی دیو بیوردی ومجاهد رحمه الله جناب حقك (من شر الوسواس الخناس) ایت جلیله‌سنی

تفسیرده خناس انسانك قلبنه حواله وتسلطی اولان شول شیطاندرکه انسان الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایتدکنده منقبض وغمناك اولور وطوپلنوب کندیسنی چکر ووسوسه‌سنی تأخیر ایدر وانسان ذکر اللهدن غافل بولندیغنده اول شیطان منبسط ومسرور اولوب وانك قلبی اوزرینه یاییلوب اکا هر صورتله وسوسه‌سنی القا ایدر وعاقبت انی شاشیرتوب کیدر ومقاتل رحمه الله خناس بنی آدمك قلبنه معلق خنزیر صورتنده برشیطاندرکه بنی ادمك جسدنده دم مجراسنده جاری اولور الله تعالی حضرتلری انی انسانك قلبنه مسلط قیلمشدرکه (الذی یوسوس فی صدور الناس) آیت جلیله‌سی مفادی انی مبیندر آدم اولادی حقی اونوتدیغنده اول خناس انك قلبنه وساوس وتسویلاتی القا ایدر حتی انك قلبنی خرطومیله یودر والله تعالی حضرتلرینی ذکر ایتدکنده انك قلبندن کیرویه چکیلوب کیدر وانك جسدندن چیقار وعکرمه رحمه الله رجلده وسواسك محلی رجلك قلبی وکوزلریدر وخاتونده انك محلی اقبال زماننده خاتونك کوزلری وزمان ادبارنده انك کیرو طرفیدر دیدی .

(قلبده‌کی خواطر بیانده‌در) قلبده خواطر التیدر «اولکیسی» خاطر نفسدر «ایکنجیسی» خاطر شیطان «اوچنجیسی» خاطر روح «دردنجیسی» خاطر ملك «بشنجیسی» خاطر عقل «التنجیسی» خاطر یقیندر خاطر نفس شهواتی تناول وهواسی مباحه متابعتله واثم وکناهه جسارتله امر ایدر وخاطر شیطان اصل واعتقاده متعلق نسنه‌لرده کفر وشرك وشکوا ایله والله تعالی حضرتلرینه وعدنده تهمت عزویله وفرعده یعنی عبادات ومعاملاتده معاصی وتوبه‌یی تسویف وتأخیر ایله ودنیا وآخرتجه کندیسنده هلاك نفس اوله‌جق نسنه‌لرله امر ایدر وبو ذکر اولنان ایکی خاطره مذموم وسوء ایله محکومدرلر وبو خاطره‌لر عموماً مؤمنینده واردرلر وخاطر روح ایله خاطر ملك حق ایله والله تعالی حضرتلرینه طاعتله ودنیاده آخرتجه عاقبتی سلامت اولان وعلمه موافق بولنان نسنه‌لر ایله امر ایدرلر وبو ایکی خاطره محمود ومرغوبدرلر وانلر خواص ناسده دائما بولنورلر واما خاطر عقل تارة نفسك امر ایتدیکی نسنه‌لر ایله وبعضاً دخی روح وملکك امر ایلدیکی شیئله امر ایدر وبو ایسه صورت معقوله وصحت شهود وتمییز ایله خیر وشره داخل اولسون وانك عاقبتنده ترتب ایده‌جك جزا وعقاب عبدك لهنه وعلیهنه عائد اولسون ایچون الله تعالی حضرتلرینك محضا حکمتی وصنعتنده‌کی اتقانیدر زیرا الله تعالی حضرتلری جسمی جریان احکامی ایچون مکان ومشیتنی مبانئ حکمتنده انفاذینه محل قیلمشدر وکذا جناب حق عقلی خیر وشره مطیه قلمشدرکه خیر وشر تکلیف ایچون مکان وتصریف ایچون موضع ولذت نعیمه ویاخود عذاب الیمه عائد اوله‌جق تصریفه سبب اولدقلری حالده عقل شر وخیرك ایکیسیله‌ده جاری اولور واما خاطر یقین‌که خلاصهٔ ایمان ومورد علمدرکه صوب حقدن وارد وصادر اولور واوده اولیادن خواصه مخصوصدر انلرده موقنین وصدیقین وشهدا وابدالین طائفه‌سیدر خاطر یقین انلره انجق جانب حقدن وارد وصادر اولور هرنقدر انك ورود وصدوری خفی ودقیق ایسه‌ده وخاطر یقینه نائلیت

وانكله باطنی مجلی وضیادار ایتمك انجق علم لدنی واخبار غیوب واسرار اموره مظهریتله اولور وعلم لدنی دخی حق ایله فانی اولمش وظاهرلرندن غائب اولوب فرائض وسنن مؤكداتدن ماعدا عبادات ظاهره‌لری طاعات باطنیه‌یه منقلب اولمش محبوبین ومختارین ومصطفوینه مخصوصدركه انلر دائما مراقبهٔ باطنیه ایله مشغوللردر وانلرك ظاهرلری تربیه‌سنی الله تعالی حضرتلری حامیدر نته‌كیم (ان ولی الله الذی نزل الكتاب وهو یتولی الصالحین) بیورمشدر وانلرك قلبلرینی اسرار غیوبی مطالعه ایله مشغول ونور تجلیسیله منور قلمش وانلری بالذات ذات اجل علیاسی محادثه‌سنه اصطفا واختیار وكندیله انس والفته وعند الهیسنده طمانینت وسكونه مختص قیلمشدر وانلرك هر لحظه علملری زیاده‌لشمكده ومعرفتلری نشوونما بولمقده ونور یقینلری ومحبوب ومعبودلرینه نزدیكیٔ قربیتلری ارتمقده‌در وانلر بر نعمته مستغرقدرلركه ابدا نقصان وزوالی وتوكنمسی یوقدر وبردرلو احسان وعنایته واصللردركه اصلا انقطاعی یوقدر وبرنوع سرور وحبورده‌درلركه انك غایت ومنتهاسی یوقدر انلرك عمرلری نهایته ایرشدكده ودنیاده كندیلری ایچون تقدیر اولنان مدت حیات انجام وغایه‌یه رسیده اولدیغنده عروسك برحجره‌دن دیكر داره نقلی وادنادن اعلایه ارتقا وانتقالی كبی احسن انتقال ایله انلری دار بقایه نقل ایدر ودنیا انلر حقنده جنت واخرتده انلر ایچون ازید وزیاده اوله‌رق قریر العین اولمقلق واردركه اوده من غیر حجاب ولا حاجب ولا بواب ولا مانع ولا حداد ولا من ولا امتنان ولا ضیم ولا اضرار ولا انقطاع ولا نفاد رؤیت جمال ووجه كریمه نظردر نتكم (ان المتقین فی جنات ونهر فی مقعد صدق وعند ملیك مقتدر) وارد اولمش و (للذین احسنوا الحسنی وزیادة) بیورلمشدر یعنی انلركه دنیاده طاعت وعمللرینی احسن ایتدیلر انلر ایچون عقباده جنت وكرامت ونعمت وسلامت اعطاسیله مجازات واردر وانلرك تطهیر قلوبه وماسوایه عملی تركه زیاده‌یه ساعی اولملرینه مبنی انلر ایچون دار بقاده زیادهٔ نعمت ومنتله مكافات واردركه اوده انلرك وجه كریمه دوام نظرلریدر نتكم حق سبحانه وتعالی حضرتلری كتاب مبیننده الباب وعقول اصحابی قوللرینه خبر ویرمشدر .

(نفس وروحك ایكی مكان اولدقلری بیاننده‌در) نفس وروح ملك وشیطانك القاسیچون ایكی مكاندرلر ملك تقوایی قلبه القا ایدر وشیطان فسق وفجوری نفسه القا ایدر بوحالده نفس قلبی وجوارح واعضایی فسق وفجورده استعمال ایله مطالبه ایدر وبنیه‌ده دخی ایكی مكان واردر انلرده عقل وهوادرلر وانلرده حاكم مطلقك مشیتیله بنیه‌ده تصرف ایدرلر وحاكم مطلقك مشیتی ایسه توفیق واغوادر وقلبده دخی ساطع ایكی نور واردر انلرده علم وایماندر وبونلرك جمیعی قلبك ادوات وحواسی وآلتیدرلر وقلب بوآلاتك وسطنده ملك كبیدر وآلات ایسه اول ملكك كندیسنه وارد اولور جنود وعسكریدر ویاخود قلب وسط آلاتده مجلی وصافی مرآة كبیدر وآلات مذكوره ایسه انك اطرافنده ظاهر اولور وقلبدخی انلری كوروب انلرده امر ونهی ایدر .

(استعاذه‌نك انواعی) اعوذ برب العرش والكرسی من الشیطان الغوی وخواطر السوء

وهواجس النفس ومن فتنة كل جنی وانسی ومن ریاء ونفاق وعجب وكبر وشرك وخلال السوء الناشئة فی القلب ومن كل شهوة ولذة مؤدیة الی المهالك للنفس ومن البدع والضلال والاهویة المسلطة للنیران علی الجسم ومن كل قول وفعل وهمت تحجب من الغیوب العرشیة ومن اتباع الاهویة المضلة والطبایع الفیسة والاخلاق الردیة واعوذ بالملك الحمید المجید من الشیطان الخبیث المرید اعوذ بالرب الودود ونقمته اذا غفلت عن طاعته اذهو اقرب الی من حبل الورید اعوذ بالله من سطوته اذا غضب علی اهل المعصیة اعوذ به من هیبته عند شدة بطشه فی یوم القیامة للطاغین من بریته واعوذ به من كشف الغطاء والستر والتیهان فی معصیته فی البر والبحر ونسیان الاصل والفرع والمیل الی الزیغ والرعونة والخیلاء والكبر وترك الطاعة والقربة والبر والتألی علیه والایمان الكاذبة والحنث دون البر وخاتمة السوء والافلاس من كل خیر والموافات عند حضور المنیة بالشر .

(باطنا شیطان ایله مجاهده بیاننده‌در) باطنا شیطان ایله مجاهده قلب وجنان وایمان ایله اولور سن شیطان ایله مجاهده ایتدككده سنك مددك رحمن ومعتمدك ملك دیان ورجاك رؤیت وجه جلیل المناندر وكفار ایله جهاد سیف ورماح ایله جهاد ظاهردر وانده سنك مددك ملك واعوان ورجاك دخول جناندر واكر سن كفار ایله مجاهده‌ده قتل اولنورسه‌ك سنك جزاك داربقاده خلوددر واكر سن شیطان ایله مجاهده‌ده واكا مخالفتك یولنده فناء اجلك سببیله قتل اولنورسه‌ك سنك جزاك عند اللقاء وجه رب العالمیندر واكر سنی كافر قتل ایدرایسه سن شهید اولورسك واكر سنك شیطانه متابعتك وانك امرینه اطاعت وانقیادك سببیله شیطان سنی قتل ایدرسه سن ملك جبارك قربندن طرید ومطرود اولورسك وكفار ایله جهادك نهایت وعاقبتی واردر ونفس وشیطان ایله جهادك غایت ومنتهاسی یوقدر الله تعالی حضرتلری (واعبد ربك حتی یأتیك الیقین) بیورمشدر ویقین موت ولقا ایله تفسیر اولنمشدر وعبادت حق شیطان وهوایه مخالفتله‌در الله تعالی حضرتلری (فكبكبوا فیها هم والغاوون وجنود ابلیس اجمعون) بیورمش وابلیسك جن وانسدن تابعلری جهنمده یوزلری اوزره براغیلور ایدوكارینی بیان ایلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم غزوهٔ تبوكدن عودت ورجوعنده (رجعنا من الجهاد الاصغر الی الجهاد الاكبر) یعنی جهاد اصغردن فارغ اولدق جهاد اكبره توجه ورجوع ایتدك دیو بیورمشدر وجهاد اكبر ایله مداومتنه وطول ممارستنه وسوء خاتمه سنده‌كی خوف وخطره مبنی نفس وهوا وشیطان ایله مجاهده‌یی مراد ایلمشدر .

(مجلس آخر)

(انه من سلیمان وانه بسم الله الرحمن الرحیم * آیت جلیله‌سی بیاننده‌در) معلومك اولسونكه بوآیت شریفه سورهٔ نمله‌در وسورهٔ نمل مكهٔ مكرمه‌ده نازل اولمشدر وسورهٔ نملك عدد ایاتی طقسان اوچ وعدد كلماتی بیك یوز قرق طقوز وعدد حروفی دخی درت بیك یدییوز طقسان طقوز در الله تعالی حضرتلرینك صلوات وسلامی سلیمان بن داود النبی

اوزرینه و پیغمبرمز محمد مصطفی وسائر انبیاء ومؤمنین وسائر عباد صالحین وملائکهٔ مقربین اوزرینه اولسونکه سلیمان علیه السلامك بیت مقدسدن جانب یمنه سیر وسفری وقوعیله واد النملدن خروجنده (وادی نمل شامده یاخود طائفده قارنجه‌سی چوق بر محلدر) بر مفازه وصحراده ناسه وعسکر وجماعت واصحابنه عطش وحرارت غلبه ایدوب سلیمان علیه السلامدن صو ایستدکلرنده (وتفقد الطیر فقال مالی لا اری الهدهد ام کان من الغائبین) مؤداسنجه سلیمان علیه السلام قوشلری تفحصله اراشدردی ونه اولدیکه بن هدهدی کورمیورم یوقسه اول غائبلردنمی اولدی دیدی وامیر طیور اولان کرکی یی یعنی طورنه‌یی حضورینه کتیردوب اندن هدهدی سؤال ایلدکنده وحالبوکه انك معیتنده انجق برهدهد بولنمش اولمسیله کرکی هدهد بندن اذن ورخصت طلب ایتمدی بناءً علیه نره‌یه کیتدیکنی بیله‌مم دیدی و سلیمان علیه السلامك هدهدی طلبی منقارینی یره وضع ایدوب اکا صویك قرب وبعدینی وانکله صویك بیننده قاچ بوی ونقدر فرسخ محل واردر انی خبر و یرمسی مقصدینه مبنی ایدی چونکه هدهدك خدمتی بقیهٔ طیوردن مستثنا وممتاز اوله‌رق زیر زمینده صویك کشفی ماده‌سنه مخصوص ایدی وهدهده یر التنده‌کی صویك کشفی امر اولندقده جوسمایه اوچار ویوکسکه چیقار واورادن نظر ایدر ایدی بعده اندن صو اولان محله اینوب منقارینی اول محله وضع ایدوب انده صو اولدیغنی تعریف وارائه ایدردی وبو حالده شیاطین وجن اول محله هجوم ومبادرتله همان اول بقعه‌یی حفر ایدوب اندن صو چیقاریرلر وحوضلر وبرك‌ور کایا یاپارلر وانس وجن اندن روایا وقربه‌لرینی وانائه ووعارینی طولدیررلر وحیوانلرینی صواریرلر بعده اندن بشقه محله کیدرلردی واول ساعتده هدهدك کوزدن غائب و نهان بولنمش اولمسنه مبنی سلیمان علیه السلام شدیداً غضبه کله‌رك (لاعذبنه عذاباً شدیداً اولا ذبحنه) دیدی یعنی اول هدهده عذاب شدید ایله عذاب ایدرم یعنی البتده انك قنادینی یوله‌رم و بر سنه‌یه دکین سائر طیور ایله اوچمغه قادر اوله‌مز برحاله کتوریرم (وطیوره عذاب ایتمك مراد ایتدیکنده انك اشد عذابی انك موی وقنادینی یولوب انی اقرع وکل برحالده براقق ایدی) یاخود چفتدن آیردیرم یاخود ضدیله برقفسه وضع ایدرم یاخود انی عجوزه ایله چفتلشدیریرم یاخود بوغازلرم دیوب بعده (اولیأتینی بسلطان مبین) دیه‌رکدن استثنا ایتدی یاخود سبب غیبتنی بیان ایدر برمعذرت بینه وحجت واضحه ایله بکا کله دیدی (فمکث غیر بعید) هدهد چوق اکلنمیوب کلدیکنده وسلیمان علیه السلامك انك حقنده ایلدیکی وعد ووعیدی اکا بیان ایلدکده هدهدك سلیمان علیه السلامك بو بابده استثناسی دخی صادر اولدیمی دیو ایلدیکی سؤالنه نعم استثناسی وقوعبولمشدر دیو جواب ویریلنجه هدهد همان سلیمان علیه السلامك حضورینه داخل اولوب سجده وتحیه‌یی ایفا ایده‌رکدن افندم الی آخر الدهر ملك و سلطنتکز دائم اولسون والی الابد صاغ وسالم وصحت وعافیت واقبالده دائم اوله‌سکز دیو دعا وادابی یرینه کتوردی ومنقارینی یره اوره‌رق باشیله سلیمان علیه السلام جانبنه ایما واشارت ایدوب (احطت بما لم تحط به) دیدی یعنی یانبی الله سنك مشاهده ایتمدیکك و بیلمدیکك برشیئی بن مشاهده ومعاینه ایتدم

واندن معلومات اخذ ایتدم یعنی جنك سکا خبر ویرمدیکی وانسك علم ودرك وفهمی واصل اولمدیغی برامر ایله سکا کلدم (وجئتك من سبأ بنبأ یقین) یعنی سباء شهرندن سکا شك وشبهه‌سز حطیر ومحقق غریب برخبر ایله کلدم دینجه خبرك ندر دیو سؤال ایتمکله هدهدك سباءدن برهدهده تصادف ایتدم بکا پادشاهلرینك عظمتنی ودیارلری هواسنك کوزللکنی تقریر ایتدکده انی کورمکه هوسکار اولوب کیتدم وکوردم دیمسی اوزرینه سلیمان علیه السلام پادشاهلری کیم ودینلری ندر دیو سؤال ایتمکله (انی وجدت امرأة تملکهم) اهل سبایه پادشاهلق ایدر بلقیس بنت ابی السرح الحمیریه نامنده برخاتون بولدم (واوتیت من کل شیءٍ) اکا بلادینده وحوالیسنده ملوکه لایق اولان علم ولواء وسلطنت واموال وجنود وانواع خیل وسائر اشیادن هرشی ویرلمش (ولها عرش عظیم) وانکچون انواع جواهر ودر ولؤلؤ ایله مکلل ومرصع اوتوز ذراع طولنده وسکسان ذراع عرضنده بیوك وکوزل برتخت وسریر واردر (وجدتها وقومها یسجدون للشمس من دون الله) بن اول بلقیس وقومنی دین مجوسده والله تعالیدن غیری شمس وکونشه سجده ایدر بولدم (فزین لهم الشیطان اعمالهم) شیطان انلره پرستش وعبادتلرینی وسائر اعمال قبیحه‌لرینی تزیین ایلدی (فصدهم عن السبیل) وانلری وجنود وعساکرینی راه حق وهدی وطریق اسلامدن صد ومنع ایتدیکه (فهم لایهتدون) انلر هدایت وطریق توحیده کیتمزلر واسلامی بیلمزلر (الا یسجدوا لله الذی یخرج الخبءَ فی السموات والارض ویعلم ماتخفون وماتعلنون الله لا اله الا هو رب العرش العظیم) شیطانك انلری راه حقدن واسلامدن منعی انلر معبود بالحق وعرش عظیمك ربیسی اولان وسموات وارضده مطر وتخم ونباتات کبیلری ظاهره اخراج ایدن وانلرك لسانلریله اعلان ایتدکلری وکوکللرنده مخفی ومکتوم طوتدقلری سرلرینی بیلان الله تعالی حضرتلرینه سجده ایتمسونلر ایچوندر دیو هدهد جواباً کلامنی تمام ایتدکده (قال سننظر اصدقت ام کنت من الکاذبین) مؤداسیله سلیمان علیه السلام سن بزه شمدی صویی کوستر بز قریباً بو بابده تفکر وتأمل ایدرزکه مقاله‌کده وخبر ویردیکك نسنه‌ده صادقمیسك یوقسه کاذبلردنمیسك دیدی وقتاکه هدهد صوجه لازم کلان خدمت ودلالتنی ومأموریت مخصوصه‌سنی ایفا ایلدی وایجاب ایدن صولر النوب ایچلدی وهرجهتله استکفا وکفایت حاصل اولدی سلیمان علیه السلام هدهدی حضورینه چاغردی وکاغد ودوات کتیرتدی واول مجلسده بلقیسه برنامه یازدی ونامه‌یی کندی ختم ومهریله مهرلیوب هدهده ویردی ودیدیکه (اذهب بکتابی هذا فالقه الیهم) بونامه ایله بلقیسه وقومنه کیدوب کوره‌جکاری برمحله براق (ثم تول عنهم فانظر ماذا یرجعون) بعده رجوع ایدوب برکوشه‌ده تجسس ونظر ایله‌که نوجهله جوابه مراجعت ایدرلر وسلیمان علیه السلامك نامه‌سنده (بسم الله الرحمن الرحیم انه من سلیمان بن داود الا تعلوا علی وأتونی مسلمین) دیو یازلمشیدی هدهد نامه‌یی آلوب کیتدی ونصف نهارده شهر سبایه واصل اولدی و بلقیس ایسه اوزرینه قپولر قپاتمش وبکچی ومحافظلرندن حول قصرینه وصول امکانسز بولندیغی حالده سراینده کوندز اویقوسنده ایدی وبلقیسك قومندن کندیسیچون اون ایکی بیك مقاتل وجنك آور کمسنه‌سی وار ایدیکه بونلرك هر بریسی

نساء وذراريلرندن ماعدا يوز بيك كيمسنه اوزرينه آمر وامير ايدی وبلقيس قومنك امور وحوايج ومصالحنی حكم وقضا ايچون هرجمعه كونی خروج ايدردی وتختی آلتوندن درت ديرك اوزرينه قونوب انك اوزرينه جلوس ايدردی اويله براسلوب واصول اوزره كه بلقيس خلقی كوروب وقوم وخلقی انی كورمزلردی وقومندن بريسنك برحاجتی وعرض واسترحامی وقوعنده اذن سؤال ايچون استيذان ايله انك حضورينه داخل اولوب باشنی اشاغی بوكردی وبلقيس جهتنه اصلا نظر ايتمزدی بعده تعظيماً اكا سجده ايدوب بلقيس جهتندن اذن واجازت صادر اولمينجه‌يه دكين باشنی يردن قالدرمزدی وبلقيس قومنك حوايجنی حكم وايجابی وجهله امر ايلدكدن صكره قصرينه داخل اولوردی تافرداسی جمعه كوننه دكين قومی انی كورمزلردی وانك ملكی عظيم وجسيم ايدی هدهد سليمان عليه السلامك نامه‌سيله كلدكنده قپولری بلقيس اوزرينه قپانمش ومحافظ وبكجيلری سرايك اطرافنی دائراً مادار قوشاتمش بولديغی جهتله بشقه طرفدن وصول ممكن اوله‌مديغندن قصرك پنجره‌سنه واصل واندن اوطه‌لرك بری برندن كچه‌رك يدی قات ايچروسنده بربيته داخل اولديكه انده بلقيسك تختی سمت سمايه اوتوز ذراع ارتفاعنده عالی اولمش وبلقيس دخی هراو يقو زماننده‌كی عادتی وجهله عورت موضعنده برخرقه‌دن بشقه اوزرنده ديكر كسوه بولنمقسزين تختنده ارقه‌سی اوزره او يومقده اولديغنی كوروب نامه‌يی تخت وسرير اوزرنده يانته قويدقدن صكره هدهد اوچوب تاكه بلقيسك اويانمسنه ونامه‌يی اوقومسنه انتظار ايله اول اوطه‌نك برپنجره‌سنده كيزلنوب طوردی وبونك اوزرينه وقت كچمش وبلقيس ايسه هنوز اويانمامش اولمسيله هدهد تكرار اينوب غاغه‌سيله انی دورتوب اويانديردی وبوحالده بلقيس تخت وسريری اوزرنده نزدنده برنامه كورمسيله همان انی آلدی واليله كوزلرينی اوغوشدره‌رق مكتوبك حالنی وقپولر مسدود بولنديغی حالده مكتوبك كنديسنه نه صورتله واصل اولديغنك نظر وملاحظه‌سيله تفكره واردی وبواندیشه ايله اوطه‌سندن خارجه چيقوب قصرينك جوارنده وهرجانبنده حفاظ وحراسلری موجود ويرلو يرنده كورنجه انلره خطاباً هيچ بركيمسه كورديكزمی كه قپويی آچوب بنم اوزريمه داخل اولمشدر ديو ايلديكی سؤالنه بكجيلر طرفندن (لامازالت الابواب مغلقة كماهی وعن حول القصر نحرس) جوابنی النجه يعنی قپولر هيچ بروجهله آچلمامشدر واولدن بولنديغی حال اوزره‌در بزلرده دوام وثبات اوزره بكلمكده‌يز سوزی كنديسنه سويلننجه همان مكتوبی آچدی وكنديسی قارئه وكاتبه بولنديغندن مكتوبی اوقودی وانده بسم الله الرحمن الرحيم يازلمش بولنديغنی كورمسيله اشراف قومنه خبر كوندروب انلری جمع ايلدكنده انلره خطاباً (قالت يا ايها الملاء انی القی الی كتاب كريم انه من سليمان وانه بسم الله الرحمن الرحيم الا تعلوا علی وأتونی مسلمين) ای كروه اشراف واولی الالباب بكا مختوم وممهور بركتاب كريم القا اولنديكه اول كتاب سليماندندر وانك مضمونی الله رحمن ورحيم اسمنه مقارن بنم اوزريمه تعظم وتكبر ايتميكز ومسلمين ومصالحين اولديغكز حالده بكا كلكز وبنم امريمه سمع وطاعتده بولنكز امرندن عبارتدر ديو بياندن صكره (قالت يا ايها الملاء افتونی فی امری ما كنت قاطعةً امراً حتی

(تشهدون)

تشهدون) بلقيس اركان واعيان واشرافنه توجيه خطابله ای زمرهٔ اشراف وقافلهٔ نيك رأی وتدبير وكردار بنم بوايشمده بكا خيرلو وفائده‌لو اولان هرنه ايسه بكا فتوی وخبر ويركزكه بن سزلو حاضر اولوب مشورت ايتمدكجه براموری قطع ايدر دكلم ديدكنده (قالوا نحن اولوا قوة واولوا بأس شديد والامر اليك فانظری ماذا تأمرين) كروه اشراف بوبابده برخيلی ملاحظه وصرف افكاردن صكره بزقوت وشدت وشجاعت وعسكر صاحبی يز عدوبزه جنك وجدال وعسكر ايله اصلا غلبه ايده‌مز امر ورأی سكا مفوضدر سن نظر وملاحظه ايله مقاتله وصلحدن قنغيسنی ديلرسك بز سنك امرينه مطيعز ديدكلرنده بلقيس برمقتضای علم وحكمت جواب قاطعه آغاز ايدوب (قالت ان الملوك اذا دخلوا قريةً افسدوها وجعلوا اعزة اهلها اذلةً وكذلك يفعلون) پادشاهلر خصمانه برشهره داخل اولدقلرنده اول شهری خراب واعزهٔ اهالی وجماعتنی ذليل وخوروحقير واموالنی اخذوغارات وذراريسنی سبی واسير ايدرلر وفی الحقيقه بوايشی ايشلرلر ديدی بعده (وانی مرسلة اليهم بهدية فناظرة بم يرجع المرسلون) بن سليمان طرفنه هديه ايله ايلچيلريمی كوندررم صكره نظر ايدرمكه ايلچيلرمی بنم طرفمه نوجهله كوندرر وايلچيلرم سليماندن بكا نوجهله خبر كتيررلر ديدی وسليمان ايچون هديه اولمق اوزره كنديلرينك شكل وشمائلنده وقولنده تأنيث امارهسی كورينان شاب امرد اون ايكی غلامی جاريه هيئت وقيافتنه قويوب اللرينی قينالتدی وباشلرينی طراندی وانلره جواری لباسی كيدرتدی وانلره سليمانك حضورينه استنلوب سليمان كنديلرينه سويلدكنده اكا جوابی قادين كبی سويليه‌ركدن رد ايتسونلر ديو تنبيه وتأكيد ايتدی وكندی ذاتنده غلظت وخشونت وشكل وشمائل وقيافتلرنده وسوزلرنده رجاله مشاكلت ومشابهت اولان اون ايكی جاريه‌نك دخی باشلرينی تراش ايتدروب وانلره اركك كسوه‌سی ونعال كيدروب انلره دخی سزه سليمان سويلدكنده اكا جوابی شدتلی وغلظتلی واركك كبی سويليه‌ركدن رد ايدكز ديو تنبيه وتأكيد ايلدی وسليمانه خدمتچيلرك يدنده طباقلر ايچنده عود هندی ومسك وعنبر وحرير وعربيله عجميدن متولده كنديلرندن پك چوق سوت صاغيلور اون ايكی ديشی دوه برحقه ايچنده بری ارقوری دلنمش وديكری دخی دلنمامش ايكی اينجو دانه‌سی وبوش برقدح هدايا ارسال ايلدی وبوهديه‌لر وسائر رسوللر ايله برابر برخاتون دخی كوندروب اول خاتونه سليماندن ظهور ايده‌جك جميع امر وكلامی كنديسنه خبرويرمك اوزره تماميله حفظ ايتمسنی تنبيه ايلدی وكيدنلره سليمانك حضورنده قياماً طورك وكمال ادابی يرينه كتورك وسزه تااوطورك ديو امر ايتمينجه زنهار اوطورميك ديدی واكر سليمان جبار وجباره‌دن ايسه سزه جلوس ايله امر ايتمز بوحالده سز آنی مال ايله راضی قيلارسكز وبزدن سكوت ايتديررسكز واكر سليمان حليم وعليم وعالم ايسه سزه جلوس ايله امر ايدر ديدی وهديه ايله برابر كوندرديكی خاتونه ارقوری دلنمش اينجويه انس وجاندن هيچ بريسی طوقنمقسزين ايپلك كچيرتمسنی سليمانه سويله وكذا هنوز دلنمامش ديكر اينجويی دخی حديدسز وعلاج انس وجانسز دلدرتمسنی وغلمان ايله جواری بيننی فرق وتمييز ايتمسنی وقدحی دخی ارض وسمانك صويی قبيلندن اولميان ماء

مزید روی ایله طولدرمسنی سویله وسلیمانه یازدیغم بیك مسائلی اكا سؤال ایله دیدی
بلقیسك ایلچیلری هدیه‌سیله سلیمان علیه السلامه كیدوب واصل اولدیلر وهدایایی نزدینه
قویوب واوطورمیوب اباقده طوردیلر سلیمان علیه السلام آنلره نظر ایتدی وبرلحظه الینی
واباغنی تحریك ایتمدی وهدایا ایچونده فرحلنمدی بعده سلیمان علیه السلام باشنی قالدیروب
بلقیسك ایلچیلرینه نظر ایتدی وارض وسماء انجق الله تعالی حضرتلرینك ملكیدر سمایی
رفع ایتدی وارضی وضع ایتدی ایستیان طورر وایستیان اوطورر دیه‌ركدن آنلرك
اوطورملرینه اذن ورخصت ویردی بوحالده مرسله وسفیره خاتون سلیمان جانبنه چكوب
ایكی اینجویی اكا تقدیم ویا سلیمان بلقیس سكا انس وجاندن هیچ بركیمسه طوقنمقسزین
بوارقوری دلنمش اینجونك برجانبندن جانب آخرینه برایپلك چكیردەسك ودلنمامش اینجویی
حدیدسز وانس وجانك الی طوقنمقسزین دلدیرەسك وبوقدحی ارض وسمانك صویی جنسندن
اولمیان ماء مزید روی ایله طولدیرەسك دیر ایدی بعده غلمان وجواری‌یی تقدیم ایدوب
بلقیس سكا غلمان ایله جواری بیننی تمییز وتفریق ایده‌سك دیدی دیر ایدی بوحالده سلیمان علیه
السلام مملكتی خلقنی جمع ایدوب بوارقوری دلنمش اینجویه برجانبندن دیكر جانبنه ایپلك
چكیره‌جك وبنم ایچون بوخدمتی كوره‌جك كیمدر دیدیكنده فصفصه‌ده یعنی یاش حرماده
اولان قوردكه قرمزی برقوردر كندیسنی میدانه آتوب ایها الملك بنم رزقی خرما ایچنده
قیلمقلغك شرطیله بوخدمتی سنك ایچون بن كوریرم دیدیكنده سلیمان علیه السلام آنك شرطنی
قبول ایله نعم دیدی بوحالده اول قرمزی قوردجغزك باشنه برایپ تعلیق ایتدی وقورد
اینجونك ایچنه كیروب حك ایدركدن جانب اخرندن چیقدی وانك رزقنی یاش خرما ایچنده
قیلدی بعده هیچ دلنمامش اینجویی تیمورسز دله‌جك وبوخدمتی بنم ایچون چكیره‌جك كیمدر
دیدكنده حضورنده بولنان برآغاج قوردی ایها الملك رزقی آغاج ایچنده قیلمقلغك شرطیله
بوخدمتی بن ایفا ایدرم دیمسی وسلیمان علیه السلام طرفندن نعم ایله جواب وعدی
المسی اوزرینه همان مذكور انجویی دلدی وسلیمان علیه السلام انك رزقنی آغاج
ایچنده قیلدی بعده قدحی كتیرتدی ویوكرك اتلرك احضارینی امر ایلدی ویوكرك اتلر بر
میدانده قوشدیریلوب یورلتدقلرنده درلری اقش اولمسیله انلرك درلرندن قدح طولدرلدیكه
ماء ارض وسمادن اولمیان ماء مزید روی بودر بعده سلیمان علیه السلام غلمانی جواریدن
فرق وتمییز ایچون حضورینه صو كتورلمسنی ومختلط غلام وجاریه‌لره ابدست آلملرینی امر
ایلدكده جاریه بولنانلردن هربریسی صویی ابتدا صول آویجنه آلوب اندن صول ذراعی
اوزرینه اقتدردی بعده صاغ الینه چكه‌رك انیدخی غسل ایدردی بوحالدن انلرك جاریه
اولدقلرینی بیلدی ومنوال مشروح اوزره اون ایكی جاریه‌یی تفریق ایتدی اما غلام
بولنانلر صویی ابتدا صاغ آویجنه آلوب اندن صاغ ذراعنی غسل ایدردی بعده صول
الینه چكه‌رك انیده غسل ایلدیله انلرك دخی غلام اولدیغنی بیلوب بووجهله اون ایكی
غلامی دخی تفریق وتعیین ایلدی بعده سلیمان علیه السلام مسائله نظر ایدوب بیك مسائله
بیك جواب ویردی بعده بلقیسك هدایاسنی قبول ایتمیوب ینه اكا رد ایلدی وبلقیسك

ایلچیلرینه (اتمدوننی بمال فما اتانی الله خیر مما اتیكم بل انتم بهدیتكم تفرحون) سز بكا
مال ایله‌می امداد ایدرسكز الله تعالینك بكا ویردیكی دین ونبوت وعلم وحكمت وملك
وسلطنت سزك بكا كتیردیككز مال واشیادن خیرلودر بلكه سز هدیه‌كز ایله
فرحلنورسكز دیدی بعده سلیمان علیه السلام برنامه یازوب هدهده ویردی و (ارجع
الیهم فلنأتینهم بجنود لاقبل لهم بها ولنخرجنهم منها اذلة وهم صاغرون) بلقیسه وقومنه
كیت اكر طرفه كلمزلر ایسه انلره برجمعیت عسكریه ایله كیدرزكه انلرك اكا مقاومت
ومقابله‌یه قدرتلری اوله‌مز وانلری شهر سبأدن ذلیل وحقیر واسیر اوله‌رق چیقاریرز دیدی
وقتاكه هدهد دفعهٔ ثانیه اوله‌رق بلقیسه واردی وبلقیس نامه‌یی اوقودی وایلچیلری دخی
رجوع ایدوب سلیمان علیه السلامك قصه واحوالنی وكندیلرینه برابر ارسال اولنان
هدیه‌لری حقنده فعل وصنعنی وانلری رد ایلدیكنده سویلدیكی كلمات جوابیه‌سنی بلقیسه بربر
تمامیله نقل وحكایه ایتدكلرینی بلقیس قومنه بوبزه سمادن نازل اولمش چاره‌سز برامر عظیمدر
بزم انكله مقاومت ومقابله‌یه طاقت وقدرتمز یوقدر دیدی وبعده تختنی آخر یدی قات
بردائره ایچنده محكم برمحله وضعله انك محافظه‌سیچون بكچیلر تعیین وتخصیص ایلدی بعده
سلیمان علیه السلام جانبنه متوجه اولدی و هدهد دونوب سلیمان علیه السلام جانبنه كلدی
وبلقیسك توجه واقبالنی خبرویردی بوحالده سلیمان علیه السلام اهل مملكتنی جمع ایدوب
(قال یاایها الملاء ایكم یأتینی بعرشها قبل ان یأتونی مسلمین) بلقیس وقومی كلوب مسلمان
اولمزدن مقدم انك تختنی هانكیكز كتیررسكز زیرا مسلمان اولدقدن صكره بزم ایچون انی
اخذ حلال اولمز دیدی (قال عفریت من الجن انا اتیك به قبل ان تقوم من مقامك وانی
علیه لقوی امین) طائفهٔ جندن عمرد دینلان شدید وغلیظ برعفریت بن اول تختی سكا
نصف نهاره دكین ممتد اولان مجلس حكم وقضا كدن قالقمزدن مقدم كتوریرم وبنم بوكا
قوت وقدرتم قوی ومحكم وانده اولان لؤلؤ وجواهر وزبرجد وذهب وفضه‌دن هیچ
برشیئك تلف وضایع اولمیه‌جغنه امینم دیدی وعفریتك قوت وقدرتی اول درجه‌ده ایدیكه
اباغنی منتهای بصرینه یعنی كوزینك ایریشدیكی یره باصاردی سلیمان علیه السلام بوندن دها
زیاده عجله اوله‌رق كتیرلمسنی ارزو ایدرم دیمسیله (قال الذی عنده علم من الكتاب انا اتیك
به قبل ان یرتد الیك طرفك) انك عندنده كتاب منزلدن علم اولاندن بریسی اسم الله
اعظمكه یاحی یاقیومدر اكا واقف بولنانكه اصف بن برخیا بن شعیادر وانك والده‌سنك
اسمی باطورادر وكندیسی بنی اسرائیلدندر واسم اعظمی بیلوردی بن انك تختنی سنك
قارشكده نظرك ایریشدیكی شی كتوریلنجه‌وسن برطرفندن دیكر طرفنه دوننجه‌یه دكین
سكا كتوریرم دیمسیله بوحالده سلیمان علیه السلام اكر سن بونی بووجهله ایشلر ایسه‌ك سن
سائرینه غالب اولدك واكر بووجهله ایتمز ایسه‌ك طائفهٔ جن اراسنده بكا كولدیررسك
حالبوكه بن انس وجنك سیدی‌یم دیدی واصف قالقوب آبدست آلدی بعده اسم اعظمكه
یاحی ویاقیومدر انكله الله تعالی حضرتلرینه دعا ایدركدن سجده ایتدی وعلی بن ابی طالبدن
اسم اعظم اویله براسمدركه بركیمسه انكله الله تعالی حضرتلرینه دعاء ایتسه دعاسی قبول

واجابت وقوعبولور وانکه برکیمسه برنسنه‌یی طلب ایتسه اول نسنه اول کیمسه‌یه ویریلور
واکا نائل اولور واول اسم اعظمده یا ذا الجلال والاکرام در دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر
راوی آصفك اسم اعظمی یاد وتذکار ایله دعا و سجده‌سی عقبنده بلقیسك تختی بولندیغی محلندن
همان یره باتوب سلیمان علیه السلامك کرسیسی نزدنده ظهور ایتدی دیدی و بعضلر دخی سلیمان
علیه السلامك بیوك کرسیسی اوزرنده اوطوردیغنده ایاقلرینی اوزرینه قویدیغی کرسیسی
التنده ظهور ایتدی دیدیلر سلیمان علیه السلام تخت بلقیسك بووجهله ظهورینی کوردکده
طائفهٔ جن آصف بلقیسك تخت وسریرینی کتیرمکه قادر اولدی انجق بلقیسی
کتیرمکه قادر دکلدر دیملریله آصف سلیمان علیه السلامه بلقیسیده سکا کتیرمکه قادرم دینجه
بللوردن دوز برکوشکك یاپلمسنی امر ایدوب انك التنه صو اقتدیردی وصوینك ایچنه بالق
وقورباغا اتدیروب صرحك رونق وصفاسندن ایچروسنده‌کی نسنه‌لر کورینور اولدی بعده
کندی کرسیسنی واصحاب واشرافك کرسیلرینی صرحك وسطنه وضع اولنمسنی امر
ایدوب کندیسی کرسیسی اوزرینه واصحاب واشرافی دخی کندیلرینه مخصوص کرسیلری
اوزرینه اوطوردیلر وسلیمان علیه السلامه بوحالده اصحاب کراسیدن اك یقین اولان طائفهٔ
انس بعده جن صکره دخی شیاطین ایدی چونکه سلیمان علیه السلامك اتخاذ بیوردقلری
دأب واصول بومنوال اوزره ایدی حتی سیر بلادی ارزو ایتدکارنده سلیمان علیه السلام
کندی کرسیسی اوزره اوطوروب سائرلری دخی ترتیب مذکور اوزره کندی کرسیلری
اوزرینه اوطوررلر ایدی بعده روزکاره امر ایدوب بین السماء والارض انلری کوتورر
ایدی و یراوزرنده مراد ایتدکارنده روزکاره امر ایدوب درحال ساکن اولوردی و بوحالده
یر اوزرنده سیر ایدردی والیوم زمانمز ملوك وسلاطینك مجلس مخصوصی اولدیغی کبی سلیمان
علیه السلامك دخی کندیسنه مخصوص برمجلسی وار ایدی وقتا که سلیمان علیه السلامك
اصحابی معیتنده بولندیغی حالده مجلس تقرر ایتدی اصفه امر ایتدی اصف دخی اسم
اعظمکه یاحی ویاقیومدر انی ذکر ایله دعا ایدرکدن الله تعالی حضرتلرینه سجده ایتدیکنده
سلیمان علیه السلام همان بلقیسی نزدنده طورر کوردی و بعضیلر (عنده علم من الکتاب) دن
مراد جنه بن ادوکان ایدیکه سلیمان علیه السلامك آتلری اوزرینه مأمور ایدی دیدیلر بعضیلر
(عنده علم من الکتاب) دن مراد خضر علیه السلامدر دیدیلر (فلمارأه مستقراً عنده قال هذا من
فضل ربی لیبلونی ءاشکر ام اکفر ومن شکر فانمایشکر لنفسه ومن کفر فان ربی غنی کریم) سلیمان
علیه السلام بلقیسك تختنی بووجهله یاننده طورر کوردیکنده بونعمته شکر ایله بوکرم الله تعالی
حضرتلرینك فضلندندر که الله تعالی بوملك وسلطنته ولایحصی بکا ایتدیکی فضل واحسانه
ایاین شکرمی ایدرم یوقسه بنم دونمده اولانك علم جهتیله بندن افضل اولدیغی کوردیکمده
اداء واجبده قصور ایله کفران نعمه‌می اولورم دیو بنی تجربه ایدر کیمکه نعمته شکر
ایدر ایسه کندی نفسی ایچون ایدرکه نعمتك دوام وزیاده‌لکنه باعث اولور کیمکه
کفران نعمه اولور ایسه ربم تعالی انك شکرندن غنی ومستحقلره کرم ایدیجی وعقوبته لایق
اولانلرك عقابلرینه عجله ایدر دکلدر دیدی طائفهٔ جن بووقعه‌یی ایشیدنجه سلیمان
علیه السلامك بلقیسی تزوجندن و بلقیس سلیمان علیه السلامی امور جنه واقف ایتمسندن

خوف وهراسه دوشدیلر چونکه بلقیس لسان جنی بیلور ایدی زیرا انك اناسی
جنیه واسمی عمیره بنت عمرو ایدی بعضیلر انك اسمی رواحه وجن ملکی سکنك قزی ایدی
دیدیلر بنابرین جن طائفه‌سی سلیمان علیه السلامی بلقیسدن تنفیر مقصدیله سلیمان علیه السلامك
حضورینه کلوب الله تعالی حضرتلری ملك وسلطنتکی اصلاح وباقی ایتسون دیه‌رکدن بلقیسك
عقلنده نقصانلق واردر وایاقلری حمار طرناغی کبیدر دیو طعن وتعریض ومذمته اغاز ایتملریله
سلیمان علیه السلام انك عقلنی تجربه ایتمك وایاقلرینی کورمك مراد ایتدی بنابرین بللوردن قصرك
تختنه صوینی آقتدی وانك ایچنه بالق وقورباغا کبی صوده تعیش ایدر نسنه‌لری القا ایلدی وتختنك
تنکیر وتغییرینی وانده زیاده‌لك ونقصانلق ایدلمسنی امر ایلدی و (قال نکروا لها عرشها ننظر
اتهتدی ام تکون من الذین لایهتدون) تختنك اشاغیسنی یوقارو وتقدیم وتأخیر ایله شکلنی تغییر ایدك
باقه‌لم کندی تختی اولدیغی فهمه یول بولورمی یوقسه فهم ایتمزلر دنمیدر دیدی و بلقیس سلیمان
علیه السلام جانبنه توجه واقبال کوستروب صرحه یعنی قصر مذکوره کلدکنده (قیل لها ادخلی
الصرح فلمارأته حسبته لجةً وکشفت عن ساقیها قال انه صرح ممرد من قواریر) کندیسنه قصره
کیر دینلدی بلقیس قصرك میدانی کوردکنده عمیق صو ظن ایدوب نفسنده سلیمان علیه السلام بنی
غرق ایتمکی ارزو ایدیور بونك غیری بوندن دها احسن ایدی دیه‌رکدن بالدیرلرینی صیغایوب
اچدی وسلیمان علیه السلام انك بالدیرلرینك قللی وایاقلرینك انسان ایاغی اولدیغی وکندیسی
حق ذاتنده احسن ناسدن اولوب حقنده طائفهٔ جنك ایلدیکی هجو وذم وطعندن عاری و بری
ایدوکنی کوردکنده ای بلقیس ساق وبالدیرینی ستر ایله اول صو دکلدر بویوزنده اصلاموی
وتوی اولمیان شاب امرد کبی توز وغباردن خالی وساده اولان وبللوردن یاپلمش بولنان
دوز قصر برزمیندر دیدی و بوحالده سلیمان علیه السلام جانبنه توجه ایتدی وحالبوکه سلیمان
علیه السلام انك ایاقلرینی وبالدیرلرنده شعر مهدینی کورمش اولمسندنناشی زیاده تعجبه واردی
(فلما جاءت قیل اهکذا عرشك قالت کانه هو) وقتا که بلقیس سلیمان علیه السلامك نزدینه
کلدکنده واکا بوسنك تختکمیدر دینلدکده بلقیس تختنه نظر ایدوب بیلمدی ونفسنده بربری
ایچنده ویدی قات دائره ایچره قونلمش واطرافنه بکجی ومحافظلر نصب وتعیین ایدلمش بولنان تختم
بورایه نوجهله واصل اولیور دیه‌رکدن واقع حالی استبعاد ایله کندیسنده تنکر دخی ظهور ایتدی
الحاصل بیلمسه مکلك و بیلمسه مامکلك میاننده برحال وفکر ایله (کانه هو) وکویا که این آنست
جوابنی ویردی یعنی کویاکه اودر دیدی و (واوتینا العلم من قبلها وکنا مسلمین) سلیمان
علیه السلام بز بلقیس کلزدن مقدم انك مجوسیه اولدیغی بیلوب اکا اینانمش ایدك دیدی
و (قالت رب انی ظلمت نفسی واسلمت مع سلیمان لله رب العالمین) بوحالده بلقیس یارب بن
سلیمان علیه السلام حقنده اولان ظنمده ظلم ایتدمکه اول بنی صویه غرق ایتمکلك مراد ایتدی
دیمشیدم دیدی یاخود یارب شمسه عبادتله نفسمه ظلم ایدوب زیان وخسرانده اولدم وسلیمانك
معیتیله عالملرك ربیسی اولان الله تعالی حضرتلرینه اطاعت وانك وحدانیتنه ایمان ایتدم
ویاخود سلیمانله برابر عبادتمی الله تعالی حضرتلرینه خاص وخالص قیلدم ومسلمان
اولدم دیدی (وصدها ما کانت تعبد من دون الله انها کانت من قوم کافرین) وسلیمان

عليه السلام بلقيسى الله تعالى حضرتلرندن غيرى يه برستش وعبادتدن منع ايلدى زيرا
بلقيس مقدما كفرلرنده راسخ قوم كافريندن ايدى بنابرين تخت ملك سليمانه داخل اولنجه يه
دكين كفرلرنده راسخ قوم ميانده مسلمان اولمغه قادر اوله مدى وسليمان عليه السلام بلقيسى
تزوج ايتدى واكا نوره يعنى اوت طوتمقلغى امر ايلدى وسليمان وبلقيس ايكيسى دخى
اوت طوتنديلر واك اول اوت طوتمغى اتخاذ ايدن سليمان عليه السلام اولمشدر راوى
سليمان بلقيسه برطاقم نسنه لردن سؤال ايتدى وحالبوكه بلقيس دخى سليمان عليه السلامه
برالاى نسنه لردن سؤال ايدوب بوحال اوزره سليمان ايله بلقيسك زفافى وقوعبولدى
وبلقيسدن سليمان عليه السلامك برمخدومى اولوب اسمنى داود تسميه ايتدى وولد مذكور
سليمان عليه السلامك حياتنده وفات ايتدى بعده سليمان عليه السلام واندن برماه صكره
بلقيس دخى وفات ايتدى ديدى وبعضلر سليمان عليه السلام بلقيسه شامده برقريه اعطا ايتدى
وبلقيس اول قريه نك خراج ووظائف وحاصلاتنى تا وفاتنه دكين آلوردى ديديلر وبعضلر
دخى سليمان عليه السلام بلقيسه داخل اولدقدن صكره جنود وعسكريله ينه انى ملكنه
كوندردى وسليمان عليه السلام ذكرى سبقت ايتديكى وجهله بيت مقدسدن بنوب روزكاره
حكم ايدركدن هرايده بركره بلقيسه كلوردى ديديلر .

(سليمان عليه السلام و بلقيس قصه سنك سبب ذكرى بيانده در) بزشو مجلسده سليمان
عليه السلامك وبلقيسك قصه سنى ذكر ايتدك زيرا انده عاقل وعواقب اموره ناظر
هرمؤمن ايچون اسلاف صالحه نك احوالنه عطف نظر دقتله عبرت آلمق والله تعالى
حضرتلرينك امم ماضيه وحاليه حقنده كى قدرت قاطعه وقوت نافذه سنى واهل طاعت ايچون
انعام واحسان بيورديغى كرامتنى واهل معصيتى اهل طاعته مسخر ومنقاد وذليل قيلمسنى
وارباب ولايت ومحبتنى خلقه مالك ومخلوقى اكا مملوك ايتمسنى فكر ومطالعه ده برمضمون
(فاعتبروا يا اولى الابصار) حصه ياب وآكاه ومتنبه اولمقلق واردر سليمان عليه السلام
ربيسنه طاعت وتسليمتده بولنديغى جهتله الله تعالى حضرتلرى بلقيسى اكا تمليك وسليمان
عليه السلامى بلقيسه مالك ايتدى وحالبوكه بلقيسك جنود وعسكرى اميرى وسرعسكر
وسركرده اون ايكى بيك شجيع وبهادر وجنك آورى وار ايديكه بونلردن هربريسى يوز
بيك عسكر اوزرينه امير وناظر وقوماندان ايديلر وسليمان عليه السلامك عسكرى ايسه
درت يوز بيك كشى يى حاوى وبونلرنده ايكيوز بيكى انسدن وايكيوز بيكى دخى جندن ايدى
بوحساب اوزره طرفين عسكرى بينده كى تفاوت وفرق ظاهردركه بلقيسك عسكرى اندن
زائددر وبونكله برابر سليمان عليه السلامك مالكيت وغالبيتى محضا طاعتنه وربيسنه اولان
انقياد واطاعتنه مبنيدر وبلقيسك مغلوبيت ومملوكيتى ايسه انك كفر ومعصيتنه مبتنيدر
اى انسان سنك معلومك اولسونكه (الاسلام يعلو ولا يعلى عليه) بيورلمش يعنى اسلام
عالى اولوب غيريسى انك اوزرينه عالى اولمز ايدوكى بيان ايدلمش ونظم جليل آلهيده
(ولن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلا) وارد اولمشدر سن ايمان ايتديكك وقتده
دنياده اعدا كدن وبقاده دخى نارالله موقده دن امين اولورسك نار سكا خدمت ايدر وسنك

زنده ساكن اولوب سكوت ايدر وسكا مكرمت ومولاسنك امر وفرمانه امتثال واطاعت
وانقياد ايله طريقه ارشاد ايدر وسكا عبارهٔ لطيفه ايله (جز يامؤمن فقد اطفأ نورك لهبى)
دير يعنى سنك صراط ونارى تيز وعجله كچمكى سندن رجا ايدر زيرا سنك نورك بنم لهب
وياليكمى سويندردى دير يعنى سنك نور خلعت ملك ديان ايله مكرم اولديغى وسنك
اوزرنده علامت وقار بولنديغى وحواشى وعبيد وغلمان اوزرينه سكا تعظيم وتوقير ايتمك
وسنك خدمتنده بولنمق لازم وواجب ايدوكنى عياناً وبياناً سكا سويلر واما نار كافر وعاصى يى
كوردكده زياده غضبلنوب عند الظفر جبار وقهار كيمسه نك عدوسندن انتقامنى آلديغى كبى
اول عاصيدن اخذ انتقام ايدر نته كيم (اذا رأتهم من مكان بعيد سمعوا لها تغيظا وزفيرا)
آيت جليله سى مضمون منيفى بو بيانمزى تأييد ايدر بنابرين اكر سن دنيا وآخرتده عزت
وسعادتى مراد ايدرسه ك طاعت حقه ومعصيتدن صبره ملازمت ايله كه بوحالده عزت
وسعادتى بولورسك زيرا جميع عزت الله تعالى حضرتلرينه مخصوصدر نته كيم الله تعالى
حضرتلرى (فمن كان يريد العزة فلله العزة جميعا) و (ولله العزة ولرسوله وللمؤمنين ولكن
المنافقين لا يعلمون) بيورمشدر اى مدعئ ايمان اولان كيمسه سنك نفاقك واى مدعئ اخلاص
بولنان كيمسه سنك شركك سنى عزت جبارى ونبى مختارى ومؤمنين اخيارى رؤيتدن منع
ايتمشلردر اكر سن موجب ايمان ايله عامل وشرائط اخلاص ايله موفق اولسه ك سن دنياده
انس وجاندن وهر مؤذى وشيطاندن وآخرتده عذاب نيراندن البتده امين اولوردك ونصرت
وعزت سنك ايچون وذلت وحقارت وهوان سنك اعداك ايچون اولوردى نته كيم نظم
جليل الهيده (ان تنصروا الله ينصركم ويثبت اقدامكم) و (فلا تهنوا وتدعوا الى السلم
وانتم الاعلون والله معكم) وارد اولمشدر انجق عطالت ورين وغفلت قلبك اوزرينه
تكاثف وتراكم ايتمش وترادف سواد وظلمت قلبكى قاپلامش ويوم قيامتده ويوم الحاقه ده
ويوم الطامة الكبراده ويوم صاخه ده ويوم تبلى السرائرده يعنى اسرار وخفياتك ميدانه
چيقديغى وكيزلولرك آشكار اولديغى كونده سكا عارض اوله جق حسرت وندامت ايچون
سنك حالكه آجنور واول كون اويله بركوندركه (يومئذ تعرضون لا تخفى منكم خافية)
مضمونجه حساب ايچون الله تعالى حضرتلرينه عرض اوله جغكز واعمالكزدن هيچ برشيئك
الله تعالى حضرتلرينه خفى اولميه جغى بديداردر (يومئذ يصدر الناس اشتاتا ليروا اعمالهم فمن
يعمل مثقال ذرة خيراً يره ومن يعمل مثقال ذرة شراً يره) مدلولنجه اولكونده ناس عمللرينك
جزاسنى كورمك ايچون پراكنده وكروه كروه موقف حسابه رجوع ايدرلر كيمكه ذره
مقدارى خير ايشلمش ايسه آنى كورر هر كيمكه ذره اغرنجه شر ايشلمش اولسه اولدخى آنى
كورر بعضيلر ذره اوايچنه كونش دوشدكده ايكنه اوجلرى كبى شعاع شمسده كورينان
توز وغباردر ديديلر وبعضيلر دخى درت ذره خردل دانه سى مقدارنجه در ديديلر
وبعضيلرده ذره يور يديكى وقتده كورنمكه قريب اوليان صغيره وقرمزى قرنجه در
ديديلر وبعضيلرده ذره برآرپه دانه سنك بيك جزئندن برجزئيدر ديديلر وعبدالله بن عباس
رضى الله عنهما سن يديكى طپراغه قويوب بعده قالديرديغنده طپراقدن يدينه ياپشوب

قالان نسنه ذره‌در دیدی اولکونده سنك عملك بووجهله وزن اولنور وذره مقداریله ثقیل وذره مقداریله خفیف کلور سنك حالك نه یه منجر اولور واولکونده (یوم نحشر المتقین الی الرحمن وفدا ونسوق المجرمین الی جنهم وردا) مضمون عالیسنجه متقیلر ناقه سوار جنات عالیاتده جمع ایدیلور ومجرملر دخی صوسز اوله‌رق جنهمه سوق اولنور سنك حالك نصل اولور واولزمانده‌که پرده وحجاب منکشف واسرار وخفایا بارز وظاهر اولور ومؤمن کافردن وصدیق منافقدن.وموحد مشرکدن وولی عدودن ومحق مدعیدن آیریلور و (وامتاز وا الیوم ایها المجرمین) سری ظاهر اولور سنك حال وشانك نیجه اولور ای مسکین وناتوان سن اولکونك هول وشدتندن حذر ایله وسن بو ایکی فرقه‌نك هانکیسندن بولنه‌جغنی شمدیدن برکره ملاحظه ومطالعه ایله اکر سن الله عظیم الشان ایچون عمل ایتدك ایسه وخیر عملکده ایقان واخلاص اوزره بولندك ایسه وعملکی ناقد بصیر وصراف آکاه وخبیرك رد ایتمیه‌جکی وقبوله شایان کوره‌جکی برحالده صافی وخالص قیلدك ایسه یوم نشورده زمرهٔ وافدیندن وناقه سوار جنات عالیاته کیده‌جك متقیلر طائفه‌سندن سك بوحالده کرامت سنك ایچوندر یاکریم وسعادت دخی سنك ایچوندر یاحکیم واکر سن بوبیان اولنان حالاتك غیریده ایسه‌ك سن کندینی بیلکه حزب آخردن دیکر زمره‌یه لاحقلردنسك ونارده فرعون ایله برابر بولنانلر ایله هالکسك وهامان وقارونه متلاصقسك الله تعالی حضرتلری (فمن کان یرجو لقاء ربه فلیعمل عملاً صالحاً ولایشرك بعبادت ربه احداً) بیورمشدر بنابرین یوم قیامتده واول روز هولناك وشدائدده سکا عمل صالحدن غیری نجات ویره‌جك وفلاح بخش ایده‌جك نسنه یوقدر انك ایچون اکا سعی واقدام ایتمکلکك الزمدر .

﴿ بسم الرحمن الرحیمك فضلی بیانده‌در ﴾ عطانك جابر بن عبدالله رضی الله عنهمادن ایلدیکی روایتنده بسم الله الرحمن الرحیمك نزولنده سحاب شرق جانبنه چکلدیکنی وروزکار ساکن اولدیغنی ودریانك جوش وخروشه کلدیکنی وبهائم وانعام وحیوانات قولاق ویروب انی دکله‌دیکنی وشیاطین سمادن رجم اولندیغنی والله تعالی حضرتلرینك کندیسنك اسم شریفی برسقیم ومریض اوزرینه اوقوندیغنده البته اول مریض شفایاب اولور وکندیسنك اسم شریفی برشی اوزرینه یادوتذکار قلندیغنده اول نسنه هر حالده مبارك اولور دیو عزت وجلالنه قسم ایتدیکنی وبرکیمسه بسم الله الرحمن الرحیمی اوقوسه اول کیمسه جنته داخل اولور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابی وائلك عبدالله بن مسعود رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده برکیمسه الله تعالی حضرتلری کندیسنه اون طقوز زبانی ملکلرندن نجات وخلاص بخش ایتمسنی مراد ایدر ایسه بسم الله الرحمن الرحیم دیسون زیرا بسملهٔ شریفه اون طقوز حرفدر الله تعالی حضرتلری اندن هر بر حرفی ملائکهٔ مذکوره‌نك هر بریسندن اول کیمسه ایچون ستره وقالقان قیلار دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وطاوسك ابن عباس رضی الله عنهمادن ایلدیکی روایتنده عثمان بن عفان رضی الله عنهك رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بسم الله الرحمن الرحیمدن سؤال ایلدیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بسم الله الرحمن الرحیم

الله تعالی حضرتلرینك اسماء الهیه‌سندن بر اسم اولدیغنی واول اسمله اسم اعظم بیننده کوزك سوادیله بیاضی بیننده‌کی نسبتجه قربیت واردر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وانس بن مالك رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه کندیسنده (بسم الله الرحمن الرحیم) یازلمش بولنان برکاغدی یرده باصلمسون ایچون تعظیماً واجلالاً الله تعالی یردن قالدیرسه اول کیمسه عندالهیده صدیقیندن یازیلور ووالدینی هرنقدر مشرکیندن ایسه‌لرده انلرك عذابی تخفیف اولنور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر بعضلر ابلیس لعینك حرمان ومأیوسیت شدیده ایله اوچ دفعه ایلدیکی صیحه وفریاد وفغانی کبی بردفعه دها کندیسندن صیحه وفریاد وقوعبولمامشدر انلردن بریسی لعن وطرد اولنوب ملکوت سمادن چیقارلدیغنده وبریسیده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ولادتنده ودیکریدخی کندیسنده (بسم الله الرحمن الرحیم) اولاك فاتحهٔ کتابك نزولنده ایلدیکی صیحه وفریاد وفغانیدر دیمشلردر وسالم بن جعدك ایلدیکی روایتنده علی رضی الله عنهك (بسم الله الرحمن الرحیم) ك نزولنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك شو آیت کریمه ابتدا آدم علیه السلام اوزرینه نازل اولدی واول انده آدم علیه السلام بنم ذریتم بونك تلاوة وقرائتنه مداوم بولندقلری حالده عذابدن امیندرلر دیدی بعده آیت مذکوره رفع اولنوب صکره ابراهیم خلیل الله اوزرینه انزال اولندی انلر کفهٔ منجنیقده اولدقلری حالده انی تلاوت ایتمسیله الله تعالی حضرتلری ناری انك اوزرینه برد وسلام قیلدی بعده ینه رفع اولنوب صکره سلیمان علیه السلام اوزرینه انزال اولندیغنده ملکلر یانبی الله الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرزکه ایشته بوحالده ملك وسلطنتك تام ومکمل اولدی دیدیلر اندن صکره ینه رفع اولنوب شو آنده الله تعالی حضرتلری بنم اوزریمه انزال ایتدی قیامت کوننده امتم کلورلر وحالبوکه انلر (بسم الله الرحمن الرحیم) ی اوقور بولنورلر انلرك اعمالی میزانه وضع اولندقده ثواب وحسنه‌لری سیئه‌لری اوزرینه اغر کلور دیو بیوردی دیدیکنی بیان ایلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم سز بسم الله الرحمن الرحیمی کتابلریکزه یازیکز وانی یازدیغکزده لساناً دخی سویلیکز دیو بیورمشدر .

﴿ بسم الله الرحمن الرحیم حقنده اخر فضیلت بیانده‌در ﴾ عکرمه رحمه اللهدن شو وجهله روایت اولندی وانلر دیدیلرکه الله تعالی حضرتلری الك اول لوح وقلمی خلق ایتدی واوانده قلمه امر ایدوب تاقیامته دکین اولوب اوله‌جغی وظهوره کله‌جك کافهٔ وقایع وحوادثی لوح اوزرینه یازدی وقلمك لوح اوزرینه ابتدا یازدیغی (بسم الله الرحمن الرحیم) ایدی والله تعالی حضرتلری اشبو ایت شریفه‌یی قرائتنه مداوم ومواظب اولدقلری حالده مخلوقاتی اوزرینه امان قیلمشدر وسبع سموات وصفح اعلا اهلی وسرادقات مجد وکروبین وصافین ومسبحین اهلی انی قرائت وتلاوته مداوملردر وآدم علیه السلام اوزرینه ابتدا نازل اولان (بسم الله الرحمن الرحیم) در وانك نزولنده ادم علیه السلام بنم ذریتم انك قرائتنه مداومت کوستردکاری حالده عذابدن امیندرلر دیدی صکره ایت مذکوره رفع اولنوب بعده ابراهیم علیه السلام اوزرینه سورهٔ حمده انزال اولنوب انی اوقودی

وحالبوكه كنديسى كفهٔ منجنيقده ايدى الله تعالى حضرتلرى انك اوزرينه نار نمرودى برد وسلام قيلدى بعده ينه رفع اولنوب صكره صحفده موسى عليه السلام اوزرينه انزال اولندى وآنجق (بسم الله الرحمن الرحيم) ايله موسى عليه السلام فرعون وسحره‌سنه وهامان وجنودينه وقارون واتباعنه قهر وغلبه ايلدى بعده ينه رفع اولنوب صكره سليمان بن داود اوزرينه انزال اولندى واول انده ملكلر الله حقيچون يا بن داود اليوم ملك وسلطنتك تام ومكمل اولدى ديديلر وسليمان عليه السلام (بسم الله الرحمن الرحيم) ى هرنه شى اوزرينه اوقوديسه اول شيئك كنديسنه حضوع وانقيادى وقوعبولدى وانى الله تعالى حضرتلرى سليمان عليه السلام اوزرينه انزال بيورديغنده اسباط وقبائل بنى اسرائيل ايچنده آكاه ومتنبه اولكزكه بركيمسه امان حقدن برايت ايشتمكه ارزو ومحبت ايدرايسه محراب داودده سليمانك نزدنده حاضر بولنسون زيرا سليمان خطابت ايده‌جكدر ديو ندا اولنمسنى امر ايلدى بوحالده نفسنى عبادته حصر اتمش وصيام ومساجده ملازم ومداوم بولنانلردن هيچ بركيمسه قالمدى انجق سليمان جانبنه مشى وعزيمت وحركتده سرعت وشتاب كوستردى حتى اخبار وعباد وزهاد واسباط وقبائلك جمله‌سى انك نزدنده اجتماع ايتدى واوانده سليمان عليه السلام خليل ابراهيم منبرينه چيقوب حضار اوزرينه ايت امان اولان (بسم الله الرحمن الرحيم) ى اوقودى وهر ايشيدنلرك كوكلى فرح وسرور وانبساط ايله مالا مال اولوب بزلر شهادت ايدرزكه سن حقا رسول اللهسك ديديلر وسليمان عليه السلام ملوك ارضه (بسم الله الرحمن الرحيم) ايله قهر وغلبه ايلدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم ايچون مكهٔ مكرمه‌نك فتحنى الله تعالى حضرتلرى بسم الله الرحمن الرحيم ايله ميسرقيلدى وسليمان عليه السلامدن بوايت ينه رفع اولنوب صكره مسيح عيسى بن مريم عليه السلام اوزرينه انزال اولندى وبوحالده عيسى عليه السلام انكله فرحلنوب حواريونه استبشار ايتدى والله تعالى حضرتلرى عيسى عليه السلامه يا ابن العذراء سن بيلورميسك‌كه سنك اوزرينه هانكى ايت انزال اولندى اول ايت امان انزال اولندى‌كه (بسم الله الرحيم الرحيم) در سن قيام وقعودنده ومضجع ومجيئكده وذهاب وصعود وهبوطكده انك تلاوتنى چوق ايله زيرا بركيمسه قيامت كوننده كله وانك صحيفهٔ اعمالنده سكز يوز كره (بسم الله الرحمن الرحيم) ديديكى يازلمش اوله واول كيمسه‌ده بكا مؤمن وربوبيتمى مصدق بولنه بن انى ناردن اعتاق وازاد وجنته ادخال ايدرم سنك افتتاح قرأن وصلاتك (بسم الله الرحمن الرحيم) اولسون زيرا بركيمسه قرأن وصلاتنه انكله افتتاح ايتدى اول كيمسه‌نك وفاتنده منكر ونكير انى قورقتمز واكا عنفله معامله‌ده بولنمز وموتك سكراتى وقبرك صقنديسى انك اوزرينه سهل واسان قلنور وبنم رحمتم انك اوزرينه اولور انك قبرينى وسعتلى وكوزينك ايريشه‌جكى مسافه ومقدارجه نورلى قيلارم وانى قبرندن جسمى زياده بياض ويوزى غايت نورلى وبراق وضيادار اوله‌رق چيقاريرم وانك حسابنى حساب يسير وسهيل ايله رؤيت ايدرك ميزانده خير عملنى ثقيل ايدرم وتا جنته داخل اولنجه‌يه دكين صراط اوزرنده اكا نور تام اعطا ايدرم وميدان عرصاتده انك حقنده سعادت ومغفرتله ندا ايتمك اوزره مناديمه امر

ايدرم ديو عيسى عليه السلامه وحى ايلدكنده عيسى عليه السلام يارب بوبكامى مخصوصدر ديمكله جناب حقدن بو بشارت خاصة سكا وسكا تابع اولانلره وسندن اخذ ميثاق ايدنلره وسندن صكره كله‌جك احمد وانك امتى حقنده سنك قولكه قائل وراضى اولنلره مخصوصدر ديدى وعيسى عليه السلام بووجهله صادر اولان وحى الهى يى اتباع وانصارينه (ومبشراً برسول يأتى من بعد اسمه احمد) مضمونى اوزره جناب احمد ومحمد ونبى مختارك كنديدن صكره كله‌جكنى ونعت وصفتنى وفضلنى بر بر بيان ايدركدن خبرويردى وكندى اتباع وانصارينك احمده ايمان ايتمك اوزره عهد وميثاقلرينى اخذ ايتدى وكنديسنى الله تعالى حضرتلرى سمايه رفع ايده‌جكنده احمدك شاننى اصحابنه تجديد ايتدى ومرور ازمنه ايله حواريون وانلره تابع بولنانلر منقرض اولدقلرنده وانلرك يرلرينه غيريلرى كلدكارنده انلرك كنديلرى ضلالتده اولملرى واخرلرينى دخى اضلال ايتملرى ودينلرينى دنيالريله دكشمش اولملرى جهتله بوحالده آيت امان صدور نصارادن رفع اولنوب انجق رسول الله صلى الله عليه وسلمك بعثته دكين بحيرا راهب وانك امثالى كبى اهل انجيلك مسلملرى صدورنده باقى قالدى بعده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بعثنده كنديسنده بسملهٔ شريفه اولان سورهٔ صمد كندى اوزرينه مكه‌ده نازل اولدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم امر ايدوب هرسوره‌نك باشنه ورسائل ودفاترك صدورينه كتب واملا قلندى وبوآيتك رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى اوزرينه نزولى موجب فتح عظيم اولدى وجناب رب العزه عزت وجلالنه قسم ايدوب هرمؤمن موقن‌كه برشى اوزرينه بسملهٔ شريفه‌يى ذكر ايده بن اول شيئى اكا مبارك ايدرم وبرمؤمن بسملهٔ شريفه‌يى اوقويه جنت اول كيمسه‌يه لبيك وسعديك ديه‌ركدن انك خدمتنده‌بولنمغى ارزو ايدوب يارب شوقولنى (بسم الله الرحمن الرحيم) حرمتنه بكا ادخال ايله دير وبرعبدك‌كه جنت انك لبيك زن وداعيسى اوله اول عبد ايچون جنته دخول واجب اولور ورسول الله صلى الله عليه وسلم بردعاكه آنك اولنده (بسم الله الرحمن الرحيم) اوله اول دعارد اولنمز ديو بيوردى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم امتم قيامت كوننده كلورلر وحالبوكه انلر (بسم الله الرحمن الرحيم) ديورلر انلرك حسناتى ميزانده ثقيل واغر كلور بوحالده سائر امتلر محمد صلى الله عليه وسلمك امتنك حسناتى نعجب ثقيل وراجح كلدى ديملريله انبياء عظام انلره محمد صلى الله عليه وسلمك امتنك كلاملرينك ابتداسنده الله تعالى حضرتلرينك اسماء كرامندن اوچ اسم واردركه اول اسملر اكر ميزانك بركفه سنه وضع اولنسه وجميعاً خلقك سيئاتى دخى ميزانك كفهٔ اخراسنه قونسه امت محمدك حسناتى راجح واغر وباصقين كلور ديرلر ديو بيورمشدر وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم الله تعالى حضرتلرى شو آيتى امتم آنك قرائتنه دوام اوزره بولندقلرى حالده هردايه شفا وهردوايه عون ونصرت وهرفقر وضرورتدن غنا وناردن ستر وحجاب وخسف ومسخ وقذفدن امان قيلدى ديو بيوردى .

﴿بسم الله الرحمن الرحيمك تفسيرى بيانده‌در﴾ عطية العوفينك ابى سعيد الخدرى رضى الله عنهدن نقل ايله ابى سعيد رسول الله صلى الله عليه وسلمك عيسى عليه السلامى والده‌سى

مريم العذراء رضى الله عنها تعلم ايچون مكتبه كوندر دكنده معلم كنديسنه (بسم الله الرحمن الرحيم) دى ديمسيله عيسى عليه السلام معلمه بسم الله نيجه شيدر وآنك معناسى ندر ديو ايلديكى سؤالنه معلم طرفندن لاادرى يعنى بيلم جوابى ويريلنجه عيسى عليه السلام باء الله تعالى حضرتلرينك بهاء وجمال وحسن وعزتنه وسين حق جل وعلانك سناء ورفعت شاننه وظاهر وباهر اولمسنه وميم دخى حقك مملكت وسلطنتنه وقوت وقدرت وتصرفنه وقهر وغلبه سنه دلالت ايدر ديدى ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وابو بكر وراق بسم الله رياض جنتدن برروضه‌در اندن هربر حرفك على حده يعنى باشلو باشـنه تفسيرى واردر بسملهٔ شريفه‌نك التى وجه اوزره تفسيرى واردركه باباری معناسنه‌در يعنى الله تعالى حضرتلرى عرشـدن تاثرايه دكين خلقك خالقيدر ديمكدركه (هوالله الخالق البارئ) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى عرشدن تاثرايه دكين خلقنى بصيردر (والله بصير بماتعملون) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلقنك رزقنى باسطدركه (الله يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعـالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين مخلوقاتى فانى ويوق اولدقدن صكره‌ينه باقيدر (كل من عليها فان ويبقى وجه ربك ذوالجلال والاكرام) آيت جليله‌سى بومعنـايى مبيندر والله تعـالى حضرتلرى عرشـدن تاثرايه وارنجـه مخلوقاتنى بعد الموت ثواب وعقـاب ايچون باعثدر (وان الله يبعث من فى القبور) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى تا عرشدن ثرايه دكين مؤمنيك بارومحسنيدر (هوالبرالرحيم) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر وسينك دخى بش وجه اوزره معناسى واردركه الله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه‌دكين مخلوقاتنك اصواتنى سميعدر ديمكدر و (ام يحسبون انا لانسمع سرهم ونجواهم) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى سيددركه انك اولولغى عرشدن تاثرايه منتهى اولمشدر و (الله الصمد) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلقنك حسابنى رؤيتده سريعدر و (والله سريع الحسـاب) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعـالى حضرتلرى سلامدركه عرشدن تاثرايه وارنجه خلقنى ظلمتدن سلامتده قيلمشدر و (السلام المؤمن) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين عبادنك ذنوبنى سـاتردر و (غافرالذنب وقابل التوب) آيت جليله‌سى بومعنـايى مبيندر وميمده اون ايكى وجه اوزره معناسى واردركه الله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلقك ملكيدر و (الملك القدوس) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلقك مالكيدر و (قل اللهم مالك الملك) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلق اوزرينه منان‌در و (بل الله يمن عليكم) ايت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلق اوزرينه مجيددر و (ذوالعرش المجيد) آيت جليله‌سى بومعنـايى مبيندر والله تعـالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلقنك آمن وموأمنيدر (وامنهم من خوف) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى مهيمندركه عرشدن تاثرايه دكين خلق اوزرينه رقيب وحافظ ومطلعدر و (المؤمن المهيمن) آيت جليله‌سى بومعنايى مبنيدر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين

(خلقى)

خلق اوزرينه مقتدردر و (فى مقعد صدق عند مليك مقتدر) آيت جليله‌سى بومعنايى مبنيدر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلق اوزرينه رقيب وحافظ وشاهددر و (كان الله على كل شئ مقيتا) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى عرشدن تاثرايه دكين وليلرينى سائر خلق اوزرينه مكرم قيلمشدر و (ولقد كرمنا بنى آدم) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلق اوزرينه منعمدر (واسبغ عليكم نعمه ظاهرة وباطنة) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعالى حضرتلرى عرشدن تاثرايه دكين خلق اوزرينه مفضل وفضل ورحمت صاحبيدر و (ان الله لذو فضل على الناس) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر والله تعـالى حضرتلرى عرشـدن تاثرايه دكين خلقنـك مصورى يعنى مخلوقاتنـه برصورت ويروب بربرندن ممتـاز ايديجيدر و (الخالق البـارئ المصور) آيت جليله‌سى بومعنايى مبيندر واهل حقايق بسم الله الرحمن الرحيمده معنى انجق تيمن وتبرك وخلقك اقوال وافعالنده (بسم الله الرحمن الرحيم) ايله باشلمرينه حث وتحريص وتشويقدر نتكم الله تعالى حضرتلرينك كتاب عزيز وكريمنه افتتاحى بسم الله ايله اولمشدر ٠

﴿ناسك اسم اللهده‌كى اختلافى بيانده‌در﴾ معلومكز اولسون كه اسم اللهده يعنى لفظهٔ جلالده ناسك اختلافى وقوعبولمشدر خليل بن احمد واهل عربيه‌دن برجماعت الله لفظى الله تعالى حضرتلرينه مخصوص براسمدركه اول اسمده اكا هيچ براحد مشارك اولمز نتكم الله تعالى حضرتلرى (هل تعلم له سميا) بيورمشدر الله تعالى حضرتلرى ايچون اولان هراسم الله تعالى حضرتلريله غيريسى بيننده مشتركدر اول اسم حقيقت اوزره الله ايچوندر ومجازاً غيريسيچوندر انجق الله اسمى الله تعالى حضرتلرينه مخصوصدر وانده ربوبيت معناسى واردر ومعانينك كليسى انك تحتنده‌در سن كورمزميسك كه الله لفظندن الفى اسـقاط ايتدككنده لله باقى قالور و لله لفظندن لام اولى‌يى اسقاط ايتدككنده له باقى قالور وله لفظندن لامى اسقاط ايتدككنده باقى (هو) قالور ولفظة اللهك اشـتقاقنده اختلاف ايتديلر نضر بن شميل الله لفظى تأله‌دن مأخوذدركه تنسك وتعبديعنى عبادت معناسنه‌در نتكم اله الهة دينور عبدعبادة ديمكدر ديدى اخرلرى اله لفظندن مأخوذدركه اعتماد معناسنه‌در نتكم الهت الى فلان الها دينوركه فزعت اليه واعتمدت عليه ايله مفسردر ديديلر بوتقديرجه معنى خلق حوادث وحوايجنـده وحالت شـدت واضطراب وضجرتده الله تعـالى حضرتلرندن استمداد ايدرلر واكا تضرع ايدوب يالواررلر والله تعالى حضرتلرى انلرك تضرع ونيازلرينى قبول ايدر وشـدت واضطراب وضجرتلرينى منع ودفع ايدر ديمك اولور والله تعالى حضرتلرينه مألوه ومعبود معناسـنه اله تسميه اولنمسى مؤتم بهه يعنى كنديسـنه اقتدا اولنان كيمسـه‌يه تسميه اولنمسى ومكتوبه كتاب ومحسوبه حساب ديمسى كبيدر وابو عمرو بن العلاء الله لفظى الهت الشئ‌دن مأخوذدركه سن برنسنه‌ده حيرتده قالوب انده نه ايده‌جككى بيلمدككنده الهت الشئ ديرسك بوحالده معنى عقول وافهام واوهـام واجب الوجود جل شانه حضرتلرينك كنه صفت وعظمتنـده وكيفيتنى احاطه‌ده عاجز ومتحيردرلر ديمك اولور ومبرد الله لفظى عربك الهت الى فلان قولندن مأخوذدركه بن فلان كيمسـه‌يه سكونت واطمئنان كوستردم ديمك اولوب

بوتقديرجه معنى قلوب خلق الله تعالى حضرتلرينك ذكريله ساكن ومطمئن درلر ديمكدر نتكم (الا بذكر الله تطمئن القلوب) بيورلمشدر وبعضلر الله كلمه‌سنك اصلى وله دندركه كندى اوزرينه عزيز وقيمتلو اولان برنسنه‌يى فقدان وضياعندن ناشى عقل كيتمك ومتحير اولمق معناسنه‌در وبوتقديرجه الله تسميه‌سى قلوبك انك محبتيله متحير ومضطرب وذكر اولنديغنده اكا شوق واشتياق وخواهش كوسترمسنه مبنيدر وبعضيلر اسم جلاله لاه ماده‌سندن مأخوذدركه محتجب معناسنه‌در زيرا عرب برشيئى بيلديكنده صكره اول شى انك كوزندن مستور اولديغنده اكا لاه تسميه ايدرلر نتكم عروس كنديسنى حجابه چكوب مستور وكورونمز اولديغنده لاهت العروس دينور والله تعالى حضرتلرى ايسه انجق ربوبيت ودلائل وقدرت واعلام ايله ظاهردر وكيفيت جهتيله اوهام وافكاردن محتجبدر ديديلر وبعضيلر لاه متعالى معناسنه‌در نتكم ارتفع معناسنه لاه دينور وشمسه دخى الاهه ديمسى بومعنادندركه متعالى ومرتفع اولمسنه مبتنيدر وبعضيلر دخى الهك معناسى اختراعه يعنى بلا الة ولامادة اشيايى خلق وايجاده قادر ديمكدر ديديلر وبعضيلر دخى سيد واولو معناسنه‌در ديديلر .

﴿ الرحمن الرحيم بيانده‌در ﴾ برقوم رحمن ايله رحيم برمعنايه دركه الله تعالى حضرتلرى صاحب رحمتدر ديمكدر ورحمن ايله رحيم صفات ذاتدندر ديديلر وبعضلر دخى رحمن ايله رحيم عقوبت وجزايه مستحق اولاندن عقوبتى ترك ايتمك وخيره مستحق اولميانه خيرى ايرشدرمك معناسنه‌در ورحمن ايله رحيم صفات افعالدندر ديديلر وآخر برقوم بونلرك بينلرينى فرق ايدوب رحمن مبالغه ايچوندر بوحالده معنى الله تعالى حضرتلرينك هرشيئه رحمتى واسع وعام وشاملدر رحيم ايسه رتبه جهتيله رحمانك دونندە‌در ديديلر وبعضلريدخى رحمن الله تعالى حضرتلرى جميع خلقى اوزرينه يعنى مؤمن وكافر وفاجر اوزرينه عاطف وراحمدر كه انلرى خلق ايتدى ورزق ايله مرزوق قيلدى ديمكدر نتكم (وسعت رحمتى كل شئ) بيورمشدر ورحيم ايسه دنياده هدايت وتوفيقله وآخرتده جنتده رؤيتله رحمتى مؤمنينه مخصوصدر ديمكدر نتكم (وكان بالمؤمنين رحيماً) بيورلمشدرديديلر ورحمتك لفظى خاص معناسى عامدر ورحيمك لفظى عام معناسى خاصدر ورحمن لفظى جهتيله خاصدركه الله تعاليدن غيرى يه رحمن تسميه‌سى جائز دكلدر معنى جهتيله عامدركه انك رحمتى خلق ورزق ونفع ودفع طريقيله جميع موجوداته شاملدر ورحيم من جهة اللفظ عامدر مخلوقينك رحيم ايله تسميه‌ده اشتراكى واردر ورحيم معنى جهتنجه خاصدركه معنى الله تعالى حضرتلرينك لطف وتوفيقنه عائد وراجعدر وابن عباس رضى الله عنهما رحمن ايله رحيم دقيق اوله‌رق ايكى اسمدركه احدهما اخردن ادقدر ديدى ومجاهد رحمه الله رحمن اهل دنيا حقنده ورحيم ايسه اهل آخرت حقنده‌در دعاده يارحمن الدنيا يارحيم الآخرة دينور ديدى وضحاك رحمه الله الله تعالى حضرتلرى اهل سما حقنده رحماندركه انلرى سمواتده ساكن وعبادتله مقيد قيلمش وانلرى افاتدن ومطامع ولذاتدن عارى وبرى قيلمشدر ديدى وعكرمه رحمه الله تعالى حضرتلرى دنياده بررحمتيله رحمن وآخرتده يوز رحمتيله رحيمدر ديمشدر وابو هريره رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرينك يوزرحمتى واردر

انلردن بريسنى يريوزينه انزال ايتدى وانى مخلوقاتى بيننده تقسيم ايتدى ومخلوقاتك دنياده بربرلرينه تعاطف وتراحم كوسترملرى اول رحمت سببيله‌در وذات اجل اعلا ايچون آخر طقسان طقوز رحمت واردر يوم قيامتده انكله عبادينه رحم ايدر وانلرايله قوللرينى عفو ايدر ديو بيورديغنى روايت ايلمشدر ولفظ آخرده الله تعالى حضرتلرى بررحمتى طقسان طقوز رحمته ضم وعلاوه ايدوب تمام يوز رحمتيله يوم قيامتده عبادينه رحم ايدوب انلرى يارلغار واسركر ديو وارد اولمشدر والله تعالى حضرتلرى رحمندركه كنديسندن سؤال اولنان نسنه‌يى اعطا ايدر ورحيمدركه كنديسندن ايستمديكنده غضب ايدر وابى هريره رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك (من لايسئل الله يغضب عليه) يعنى الله تعالى دن حاجتنى ايستميان كيمسه‌يه الله تعالى حضرتلرى غضب ايدر ديو بيورديغنى روايت ايلمشدر وشاعر (الله يغضب ان تركت سؤاله وبنى آدم حين يسئل يغضب) ديمشدر والله تعاليدن حاجتنى ديله‌ميان كيمسه‌يه الله تعالى حضرتلرينك غضب ايدوكنى وبنى آدمك ايسه كنديسندن برنسنه ايستديكى وقتده سائله غضب ايتمكده اولديغنى بيان ايلمشدر والله تعالى حضرتلرى نعمتلرينى اعطا واحسان ايله رحمندر والام وكدوراتى صرف واذاله ايله رحيمدر وقوللرينى جحيم ونيراندن انقاذ وخلاص ايتمكله رحمندر نتكم (وكنتم على شفا حفرة من النار فانقذكم منها بيورمشدر) وجنانه ادخال وايصال ايله رحيمدر نتكم (ادخلوها بسلام امنين) بيورمشدر والله تعالى حضرتلرى رحمت نفوسله رحمت قلوبله رحيمدر والله تعالى حضرتلرى كشف كروب ايله رحمن وغفران ذنوبله رحيمدر وتبيين وتعيين طريقله رحمندر رحمن وعصمت وتوفيقله رحيمدر والله تعالى حضرتلرى غفران سيأت ايله رحمندر هرنقدر سيئات بيوك ايسه‌ده وقبول طاعتله رحيمدر هرنقدر طاعات غير صافيه اولور ايسه وقوللرينك مصالح معاشلرينه رحمن ومصالح معادلرينه رحيمدر والله تعالى حضرتلرى رحمندر كه كشف ضره ودفع شره قادردر رحيمدر كه رزاق مطعمدر وكنديسى مستغنيدر نتكم (ان الله هو الرزاق ذو القوة المتين) بيورمشدر والله تعالى حضرتلرى كنديسنى جحد وانكارده بولنانه رحمن وكنديسنى توحيد ايدنه رحيمدر ونديسنه كفر ايدنه رحمن وكنديسنه شكر ايدنه رحيمدر وكنديسنك ند وشريكى واردر ديانه رحمن وفرد واحد ديانه رحيمدر .

﴿ بسم الله ديه‌نك عفو الٰهى بوله‌جغى بيانده‌در ﴾ بسم الله دى كه عفو الٰهى بوله‌سك سنك (بسملهٔ شريفه‌يى شو سماعك قارئندر عجبا باريدن سماعك نصلدر سن بسملهٔ شريفه‌يى ايشتدك حالبوكه غم باقيدر وربك ساقى اولديغى حالده سماعك عجبا نصلدر سنك شو سماعك واسطه ايله‌در بلا واسطه سماعك عجبا نصلدر سنك شو سماعك دار غروردە‌در دار سرورده سماعك عجبا نصلدر سنك شو سماعك دار شيطانده‌در جوار رحمانده سماعك عجبا نصلدر سنك شو سماعك عبد ذليلدندر ملك جليلدن سماعك عجبا نصلدر شو لذت لذت خبردر لذة نظر عجبا نيجه‌در شو لذت لذت مجاهده‌در لذة مشاهده عجبا نيجه‌در شو لذت لذت بياندر لذت عيان عجبا نيجه‌در شو لذت لذت مغايبه‌در لذت معاينه عجبا نيجه‌درسن (بسم الله الذى تعالى عن الاضداد بسم الله الذى تنزه عن الانداد بسم الله

الذى تقدس عن اتخاذ الاولاد بسم الله الذى نور الانوار بسم الله الذى اكرم الابرار بسم الله الذى قدر الاقدار ونور القلوب والابصار بسم الله الذى تجلى لقلوب الابرار فى اوقات الاسرار بسم الله الذى علم الاحباب الاسرار فعمرها بالانوار واستودعها الاسرار وازاح عنها الاخطار وحفظها من رق الاغيار وحط عنها الاثقال والاغلال والاحسار والاوزار) دى زيرا الله تعالى حضرتلرى ازلده افضال واحسان واهل استغفار ايچون غفران ذنوب ايله موصوفدر سن (بسم الله الذى اجرى الانهار وانبت الاشجار) دى (بسم الله) بلادى عبادندن اهل طاعتله معمور ايدن جناب حقك اسميدركه اول بلاد ايچون جبال آسا اوتاد ووتدلر واردر وارض اهل طاعتله كندى اوزرنده بولنانلره مهاد كبى اولمشدر عباددن اهل طاعت ابدال واخياردن قرق ذاتدركه انلر جناب رحيمى شركا وانداددن تنزيه وتقديس ايدبجيلردر وانلرده دنياده ملوكدرلر ويوم تناد وقيامده خلق وانامك شفيعلريدرلر زيرا الله تعالى حضرتلرى انلرى عالمه مصلحت وعباده رحمت ايچون خلق ايتمشدر .

﴿ بسم الله ذاكرينك ذخر وذخيره‌سى اولمسى بيانده‌در ﴾ بسم الله ذاكرين ايچون ذخر وذخيره واقويا ايچون عز ورفعت وضعفا ايچون حرز وتعويذ ومحبين ايچون نور ومشتاقين ايچون سروردر بسم الله ارواح ايچون راحت اشباح واجساد ايچون نجاتدر بسم الله نور صدور ونظام اموردر بسم الله تاج واثقيندر بسم الله سراج واصليندر بسم الله مغنى العاشقيندر بسم الله عباديني اعز وازل قيلان خدانك اسميدر بسم الله نارى اعداسيچون مرصاد ورؤيتى احباسيچون ميعاد قيلان ذات اجل اعلانك اسميدر بسم الله بلاعدد واحدك اسميدر بسم الله بلاامد باقينك اسميدر بسم الله بلاعمد دائم وقائمك اسميدر بسم الله هرسوره‌نك افتتاحيدر بسم الله كنديسيله خلوتلرى طيب قيلانك اسميدر بسم الله صلواتى تمام وظنونى كوزل قيلانك اسميدر بسم الله عيون كنديسيچون سهرى اختيار ايده‌نك اسميدر بسم الله شيئه كن ايله خطاب ايدوب اوانده ظهوره كتوره‌نك اسميدر بسم الله مساسدن منزه اولانك واناسدن مستغنى ووهم وقياسدن عالى وبرى بولنانك اسميدر سن حرف بحرف بسم اللهى سويله بيكر بيكر اجر وثوابى اخذ ايله وكندندن اوزار وسيئاتك مجموعنى حط وتنزيل ايله وبر كيمسه بسملهٔ شريفه‌يى لسانيله ديسه دنيايى وقلبيله ديسه عقبايى وسريله ديسه مولايى مشاهده ايدر بسم الله اويله بركلمه‌دركه انكله فم ودهان طيب اولور بسم الله اويله بركلمه‌دركه انكله غم باقى قالميوب زائل اولور بسم الله بركلمه‌دركه انكله نعمت تمام اولور وبركلمه‌دركه انكله نقمت وشدت وعقوبت مندفع اولور بسم الله بركلمه‌دركه بوامت انكله مختص اولمشدر بسم الله بركلمه‌دركه جلال ايله جمال بينى جمع ايلمشدر وبسم الله قولى جلال ايچنده جلالدر ورحمن الرحيم قولى جمال ايچنده جمالدر وبر كيمسه الله تعالى حضرتلرينك جلالنى مشاهده ايتسه عقلنى شاشيرر وبركيمسه الله تعالى حضرتلرينك جمالنى مشاهده ايتسه اول كيمسه خوش حال وصفاء بال ودرونه نائل اولور بسم الله بركلمه دركه قدرت ايله رحمت بينى

(جمع)

جمع ايتمشدر وقدرت مطيعينك طاعتنى جمع ايتمشدر ورحمت دخى مذنبينك كناهلرينى محو وازاله ايلمشدر .

﴿ بسم الله ديمك بيانده‌در ﴾ سن بسم الله دى زيرا سن بسم الله ديدككده الله تعالى حضرتلرى طاعته واصل اولان انجق بمله واصل اولور صكره نور طاعاتله عيانه واصل اولور صكره عيان ايله بياندن مستغنى اولور دير وبوحالده اول كمسه‌نك قلبى دعاء اسرار وعلوم اديان اولور وبركيمسه حبيبه واصل اولسه نحيب وبكادن نجات بولور ونظره واصل اولان خبردن مستغنى اولور وصمده واصل اولان غم وغصه‌دن نجات بولور ورفاقه واصل اولان فراقدن خلاص اولور ومجده واصل اولان وجددن سالم اولور ولقايه واصل اولان شقاء وشقاوتدن امين اولور .

﴿ بسم اللهك باوسين وميمى بيانده‌در ﴾ سن بسم الله دى كه انده‌كى با الله تعالى حضرتلرى بارئ برايادر وسين ستار الخطايادر وميمدخى منان بالعطايادر ديمكدر وبعضلر باء الله تعالى حضرتلرى اولاددن بريدر وسين دخى سميع اصواتدر وميمدخى مجيب الدعواتدر ديمكدر ديمشلردر وبعضلرده اطعام ايدكز زيرا بن سزك مطعمكزم واسقا ايدكز زيرا بن سزك ساقيكزم وهرحالده بكا نظر ايدكزكه بن سزك باقيكزم معناسنى شاملدر ديديلر وبعضلر دخى باء بكاء تائبينه وسين دخى سجود عابدينه وميمدخى معذرت مذنبينه دالدر ديديلر وبعضلرده معبود بالحق الله تعالى كاشف البلايادر الرحمن معطى العطايادر الرحيم غافر الخطايادر والله تعالى عارفين ايچون شاهد ومشهود وعابدين ايچون رحمن ومذنبين ايچون رحيمدر واول الله معبود بالحقكه سزى خلق ايتدى احسن الخالقيندر والله تعالى اول رحمن دركه سزى مرزوق ايتدى خير الرازقيندر والله تعالى اول رحيمدركه سزى مغفرت ايدر وخير الغافريندر والله تعالى حضرتلرى اسباغ نعم يعنى نعمتلرينى اتمام واكمال ايله منعم وجود وسخاء وكرمله رحمن ورحيمدر والله تعالى اول معبود لايزالدركه بزى بطون ونابودئ عدمدن اخراجله فياض وبزى قبوردن اخراجله رحمن وظلماتدن نوره اخراج وايصال ايله رحيمدر ديديلر .

﴿ شيطانه مخالفتله بسم الله ديان كيمسه حقنده‌در ﴾ شيطانه مخالفت وعصياندن مجانبت ونيراندن اتقا واكثار احسانه وذكر رحمانه مداومت ايدوبده بسم الله ديان كيمسه‌يه الله تعالى حضرتلرى رحم ايتسون والله تعالى حضرتلرينه اعتصام والله تعالى حضرتلرينه انابه ورجوع ايدنه والله تعالى حضرتلرينه متوكل وذكر الله ايله مشغول اولوبده بسم الله ديان كيمسه‌يه الله تعالى حضرتلرى رحم ايتسون ودنياجه زاهد وآخرته راغب وجفا واذايه صابر نعمتلره شاكر ومولايى ذاكر اولوبده بسم الله ديان كيمسه‌يه الله تعالى حضرتلرى رحم ايتسون دولت وسعادت وعزت سرمد وطاغوتدن مجانبت ودنيادن كفاف وقوت ايله قناعت ايدرك جناب حى لايموتك ذكر وفكرينه مواظبتده بولنوبده بسم الله ديان كيمسه ايچوندر .

﴿ وتوبوا الى الله جميعاً ايها المؤمنون لعلكم تفلحون * آيت جليله‌سنك تفسيرى بيانده مجلسدر ﴾ اشبو آيت جليله‌ده‌كى خطاب عمومه توبه ايله خطابدر ولغتده توبه‌نك حقيقتى رجوعدر

نتكم تاب فلان من كذا دينوركه فلان كيمسه فلان نسنه‌دن رجوع ايتدی ديمك اولور وشرعده توبه شرعاً مذموم ومقدوح اولان نسنه‌دن وحالت قبيحه‌دن ينه شرعاً محمود وممدوح اولان نسنه‌يه وحالت سنيه‌يه رجوع وذنوب ومعاصينك مهلكاتدن وصاحبنی الله تعالی حضرتلرندن وانك جنتندن دور ومهجور قيلجی امور مذمومه‌دن اولديغنی وذنوب ومعاصی‌يی ترك كشی‌يی جناب حقه وانك جنتنه يقين قيلر امور ممدوحه ومقبوله‌دن بولنديغنی بيلمكدر والله عز وجل حضرتلری عموماً مؤمنينه خطاب ايدوب ای مؤمنين سزلر هوای نفوسكزدن وشهوات نفسانيه‌كزده بولنمقلغكزدن بكا انابه ورجوع ايديكزكه اول توبه وانابه ايله مقصود ومطلوبكزه فوز وظفر بوله‌سكز ودار بقا وقرارده بنم جنت ونعمتمده دائر وباقی اوله‌سكز وفوز وفلاح ونجاتده اولوب ابرار وصالحين ايچون حاضرلنمش اولان جنت عليايه رحمتمله داخل اولورسكز ديو بيورمشدر وينه الله تعالی حضرتلری اقتضا وخصوص جهتيله مؤمنينه خطاب ايدوب (ياايها الذين آمنوا توبوا الی الله توبة نصوحاً عسی ربكم ان يكفر عنكم سيئاتكم ويدخلكم جنات تجری من تحتها الانهار) بيورمش وتوبهٔ نصوحله توبه ايتملرينی امر وتنبيه ايلمشدر نصوح شوائب وادناسدن خالی والله ايچون خالص معناسنه نصاح لفظندن مأخوذدر توبهٔ نصوح كنديسنك برشيئه تعلق بولنميان وبرنسنه‌نك دخی اكا تعلق اولميان توبهٔ مجرده ديمكدركه عبد كنديسيله طاعت وعبادت اوزره مستقيم اولور ومعاصی وسيئاته غير مائل بولنور ودلكو كبی حيله وخدعه‌يه صاپمز وبردها معاصی وسيئاته وذنوبدن برذنبه عود ورجوعی نفسنده تصور ايتمز وهوا وارزوی خالصاً ارتكاب ايتديكی كبی انفاس معدوده‌سنك حسن خاتمه ايله ختام وتمامنه دكين ذنبی دخی خالصاً لوجه الله ترك ايدر زيرا ذنوبدن توبه اجماع امتله واجبدر والله تعالی حضرتلری تائبين ومستغفرينی نظم الهيسنده مواضع متعدده‌ده بيان ايلمش و (ان الله يحب المتطهرين) ديو بيوروب عباد تائبينی وكنديسنی درجهٔ قربيتدن دور ومهجور قيلان ذنوبدن توبه ورجوعله تطهر ايدن وبوصورتله پاكلنوب تميزلنان قوللرينی سورايدوكنی بيان ايلمشدر والله تعالی حضرتلری كلام مجيدنده اخر موضعده (التائبون العابدون الحامدون السائحون الراكعون الساجدون الامرون بالمعروف والناهون عن المنكر والحافظون لحدود الله وبشر المؤمنين) ديو بيورمش واسم معروفی يعنی تائبينی ذكر ايدوب بعده انلری اوصاف حميده ايله وصف ايلمش يعنی تائبونك حامد وصائم وراكع وساجد اوللرينی ومعروف ومشروعله امر ومناهی ومنكراتدن ناهی وحدود الهينك حافظی بولنملری وانلر اوصاف مذكوره ايله متصف اولدقلرنده (وبشر المؤمنين) مفاد عاليسنجه مژده وبشارتله مبشر اوله‌جقلرينی بيان ايلمشدر ·

﴿كنديسندن توبه لازم كلان ذنوب بياننده‌در﴾ انلرده كنديسندن توبه لازم كلان كبائر وصغائردن عبارتدر اما كبائر حقنده علمانك اختلافلری وقوعبولمشدر اندن بعضيلری كبائر اوچدر وبعضيلری درت وبعضيلری يدی وبعضيلر يده طقوز وبعضيلری دخی اون بردر ديمشلردر وابن عباس رضی الله عنهما يه ابن عمر رضی الله عنهمانك كبائر يديدر ديو وارد اولان

قولی بالغ اولديغنده ابن عباس رضی الله عنهما كبائر يتمشدن يتمش يدی‌يه اقربدر والله تعالی حضرتلرينك هرنهی ايتديكی نسنه كبائردر ديرايدی وبعضيلر كبائر مبهمه‌دركه عددی معلوم دكلدر ليلهٔ قدر وجمعه كوننده‌كی ساعت اجابت كبی‌كه انلری طلبده ناسك جد وسعيی زياده اولسون ايچون مبهم قلنمشدر كذلك ناسك ذنوبك كايسنی تركده حذری مشتد اولسون وهر بر ذنوبدن اجتناب اوزره بولنسون ايچون كبائرك عددی دخی بيلديرلمامشدر ديديلر وبعضيلر دخی دنياده حدی موجب اولان ذنوبك كايسی كبيره‌در ديديلر علماء بالله‌دن بعضيلری كبائری جمع ايدوب كبائر اون يديدر واندن دردی قلبده‌در وانلرده الله تعالی حضرتلرينه شرك قوشمق والله تعالی حضرتلرينه معصيت اوزرينه مصر اولمق وحقك رحمتندن اميدينی كسمك ومكر الهيدن امين اولمقدر ودردی دخی لسانده‌دركه انلرده يلان يره شهادت ايتمك ومحصن كيمسه‌يه قذف وافترا ايتمك وباطلی حق وحقی باطل كوسترمك ايچون يلاندن اوله‌رق يمين ايدوب اول سببله ولوكه اغاجدن برمسواك اولور ايسه‌ده مسلم كيمسه‌نك مالنی اخذ ايتمك وسحر ايتمكدر واوچی دخی بطننده‌دركه انلرده خمری وهر شرابدن مسكری شرب ايتمك وظلماً مال يتيمی اكل ايتمك وربا اولديغنی بيلديكی حالده مال ربايی يمكدر وايكيسی دخی فرجده‌دركه انلرده زنا ولواطه ديرلر وايكيسی دخی ايكی الده‌دركه انلرده قتل وسرقتدرلر وبريده اياقده‌دركه اوده دشمنله بالمقابله جنك وجدال زماننده بركشينك ايكی كشيدن واونك يكرميدن ويوزك ايكی يوزدن فرار ايتمسيدر وبريسيده جميع جسدده‌دركه اوده ابوينه عاصی اولمقدر يعنی ابوينك سنك اوزرينه بروجهله اند ويمين ايتدكارنده انلری دكليوب خلاف حركتده بولنمغله انلری يمينلرنده حانث قيلمق وسكا غضب ايدوب طارلدقلرنده انلری ضرب ايتمك وسندن برنسنه ايستدكارنده اول نسنه‌يی انلره ويرمامك وآج قالوب سندن طعام طلب ايلدكارنده انلری اطعام ايتمامكدر ·

﴿صغائرك تعداددن اكثر واوفر اولديغی بياننده‌در﴾ اما صغائر عد وشماردن اكثر واوفردر وانی معرفته وحصر وبيانه طريق يوقدر انجق بز انلری شواهد شرع وانوار بصائر ايله بيلورز زيرا شرعك مقصود ومطلوبی ترك ذنوب ايله قلبی وقلبك قرب وجوارينی الله تعالی حضرتلرينه سوقدر نتكم الله تعالی حضرتلری (وذروا ظاهر الاثم وباطنه) بيورمش وكرك ظاهر جهتندن وكرك باطن يوزندن اثم وكناه اولان نسنه‌لری ترك ايديكز ديو امر ايلمشدر وكوزل كيمسه‌يه نظر ايتمك وانی اوپمك ومن غير جماع انكله صاريلوب ياتمق ومسلم قرنداشنه بلا قذف سب وشتم ايتمك وانی ضرب ايتمك وغيبت ونميمه وكذب ودروغ وبونلرك غيريلری كبی شرحی وتفصيلاً بيانی اطاله‌يی موجب اولان نسنه‌لر صغائردندر ومؤمن اولان كمسنه كبائردن توبه ايتدكده صغائر دخی انك ضمننده مندرج اولور نتكم (ان تجتنبوا كبائر ما تنهون عنه نكفر عنكم سيئاتكم) ديو وارد اولمشدر ولكن نفس يالكز اجتناب عن الكبيره‌يه نصب وحصر ايتميوب بلكه ذنوبك جميعاً كبير وصغيرندن توبه‌يه جهد وسعی ايتمليدر نتكم شاعر سن ذنوبك كبير وصغيرينی ترك ايله‌كه استقامت ارزوسنده بولنان كيمسه ايچون اتقا بودر وديكنلی يراوزرنده يورو يجی كيمسه كبی

اول که کوریتان نسنه‌دن حذر اوزره بولنسون ایچون ایاغنی دیکندن خالی یره وضع ایدر واولوجهله مشی وحرکت ایدر سن نفسنده صغیره‌یی صغیر وحقیر عد ایتمه‌که طاغلرك کوچرك طاشلردن ترکب وتشکلی مستحقر ومستبعد دکلدر زمیننده بسط مقال ایتمشدر وانس بن مالك رضی الله عنهدن شووجهله نقل اولنورکه انلر رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اصحاب کرامیله بروادی‌یه نازل اولدیلرکه اول وادیده حطب کورینورده بوکبی برشی یوغیدی بوحالده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اصحابنه اودون جمع ایتمکله امر ایلدکده اصحاب یارسول‌الله بوراده اودون کورمیورز دیدکلرنده اخذ ایده‌جککز نسنه‌یی حقیر کورمیکز دیمسیله بعض اصحاب بومقوله اوفق تفك بعض شیئی طوپلیوب بعضسی اوزرینه قویمغه شروع ایتدیلر وبو صورتله خیلی نسنه جمع ایتدیلر وبوحالده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم کورمزمیسکز خیر وشردن محقرات بونك کبی اولورکه ذنب صغیر صغیره وذنب کبیر کبیره وخیر خیره وشر شره ضم وعلاوه اولنه‌رق وبر بری اوزرینه کله‌رکدن چوق اولور دیو بیوردیلر دیدی وبعضلر ذنب عبد عندنده صغیر عد اولندیغی وقتده الله تعالی حضرتلری نزدنده عظیم اولور وعبد ذنب صغیری بیوك کوردیکی حالده اول ذنب عندالله صغیر اولور ومؤمن اولان کیمسه انجق عظم ایماننه وسمو معرفتنه مبنی ذنب صغیری استعظام ایدر نتکم حدیث شریفده شووجهله وارد اولدی‌که رسول‌الله صلی الله علیه وسلم مؤمن اولان کیمسه کناهنی کندی اوزرینه دوشمسندن خوف اولنور جبل کبی کورر ومنافق بولنان کیمسه کندی کناهنی انف وبرونی اوزرینه قوندیغی وهمان انی اوچوردیغی برسکك کبی کورر دیو بیورمشدر وبعضیلری دخی مغفرت اولمیان ذنب رجلك کاشکی بنم هر ایشلدیکم ذنب بونك کبی اولیدی دیو سویلدیکی سوزیدر وانك بووجهله سویلدیکی سوزی انك نقصان ایماننه والله تعالی حضرتلرینك عظمت جلالنه قلت علم وفهمندن ناشیدر واکر آنك عندنده جناب حقك عظمت وجلالنه علم ودانش اولسه ایدی اول کیمسه البتده ذنب صغیری کبیر وحقیری عظیم کورر ایدی نتکم الله تعالی حضرتلری بعض انبیاسنه هدیه‌نك قلتنه نظر ایتمیك مهدینك وانی ویرن ذاتك عظم الشاننه نظرایدکز وخطیئه‌نك کوچکلکنه نظر ایتمیکز بلکه انکله سزی مواجهه ایده‌جك ذاتك کبریا وعظمتنه نظر ایدکز دیووحی والهام ایلمشدر بنابرین الله تعالی حضرتلری عندنده رتبهٔ جلیله‌یه وقدر ومنزلت عظیمه‌یه نائل بولنان ذات صغائر ذنوب یوقدر بلکه هر مخالفت که الله تعالی حضرتلرینه عائد وراجعدر اول مخالفت کبیره‌در دیمشدر وبعض صحابه تابعیندن بعض اصحابنه سزلر برطاقم اعمالده بولنیورسکزکه اول اعمال سزك نظرکزده پك دقیق وزیاده خفیف کورینور بزایسه عهد رسول‌اللهده سزك بومثللو خفیف ولاشی مثابه‌سنده طوتدیغکز اعمالی موبقات ومهلکاتدن عدایدر ایدك دیو بیورمشدر وانك بووجهله بیورمسی انك رسول‌اللهه والله تعالی حضرتلرینه قربیتنه مبنیدر بنابرین جاهلدن عظیم عداولنمیان نسنه عالم ذات طرفندن عظیم کوریلور وعام ایله عارف بیننده‌کی فرق علم ومعرفت ومنزلتجه اولان فرق وتفاوت ومقدار نسبتنجه‌در عارفك قصور وکسوری حقنده وقوعه کلمیان عفو وتجاوز

وتسامح عارفك قصور وکسوری حقنده واقع اولور وبالاده بیان اولنان احوالدن معلوم اولدیکه توبه هر شخص حقنده فرض عیندر وبشردن براحدك اندن مستثنا طوتلمسی متصور دکلدر زیرا بشر جوارح واعضاسیله معصیتدن خالی دکلدر واکر اندن خالی اولورسه قلبیله ذنوبه وهم وقصددن خالی دکلدر اکر اندن خالی اولور ایسه شیطانك ذکراللهدن غافل قیلیجی خواطر متفرقه‌یی ایرادیله حصوله کلان وسوسه سندن خالی اولمز واکر اندن خالی اولور ایسه الله تعالی حضرتلرینی صفات وافعالیله علمده واقع اولان غفلت وتقصیردن خالی اولمز وبونلرك کلیسی ایسه مؤمنینك احوال ومقاماتنده اولان منازل ومراتبنك مقداری نسبتنجه‌در وهرحال ایچون طاعات وذنوب وحدود وشروط واردر وانلری حفظ ایتمك طاعت وانلردن غفلت ایتمك ذنب وکناهدر وهرکشی توبه‌یه محتاجدر وتوبه ایسه کشی بولندیغی تعویج وعوجدن وسمت انحرافدن رجوعله کندیسی ایچون یاپلمش اولان منهج طریق مستقیمه وکندیسنك اقامه ایدلدیکی مقامه وکندیسیچون تمهید اولنان منزلت جهتنه سالك اولمقدر ومؤمنینك کلیسی توبه‌یه محتاجدر انجق انلرك مقادیر جهتیله فرق وتفاوتلری واردر وعوامك توبه‌سی ذنوبدندر وخواصك توبه‌سی غفلتدندر وخاص الخاصك توبه‌سی قلبك اللهدن ماسوایه رکون ومیلیدر نتکم ذوالنون مصری رحمه الله عوامك توبه‌سی ذنوبدن وخواصك توبه‌سی غفلتدندر دیمشدر ونتکم ابوالحسن الثوری توبه الله تعالی حضرتلرندن ماعدا هرشیدن رجوعدر دیمشدر وزلاتدن تائبله غفلاتدن تائبك بیننده ورؤیت حسناتدن تائبله خالق البرایانك غیری‌یه قلبنده کوردیکی میل وطمأنینتدن تائبك بیننده نقدر چوق فرق واردر بنابرین انبیا علیهم السلام توبه‌دن مستغنی اولمدیلر نظر ایتمزمیسك شول حدیث شریفه‌که رسول‌الله صلی الله علیه وسلم (انه لیغان علی قلبی وانی لاستغفرالله عز وجل فی الیوم واللیلة سبعین مرة) دیو بیورمش یعنی بنم قلبم اوزرینه غطاء وحجاب بورینور وهریوم ولیله‌ده الله تعالی حضرتلرندن یتمش کره عفو وغفران طلب ایدرم کلام سعادت انجامی فم درربارلرندن صادر اولمشدر وادم علیه السلام شجرهٔ منهیه‌دن اکل ایتدکنده جنت حله‌لری جسدندن قالقوب کندی وعورتی ظاهر اولدی وتاج ایله اکلیل باشندن ارتفاعه ویوکسلوب کیتمکله استحیا ایلدکلرنده همان جبرائیل علیه السلام کلوب باشندن تاجی وجبیننده اکلیلی اخذ ایتدی بوحالده جانب حقدن ادم وحوانك یریوزینه ایندیرلملریله ندا اولندی وبکا عاصی اولان قرب وجوارمده بولنه‌مز دینلدی وبوانده ادم حوایه حیا ایله نظر ایدوب حوایه اولا ظهور ایدن شئوم معصیت بزی جوار حبیبدن اخراج ایدوب معیشت دائمه ونعمت ثابته ومخلدده‌یه یعنی امکنه‌نك اشرف واطهر وامینی وحقه الك اقربی بولنان ملك عظیم جنته وفضل واحسان کبیره وعز وناز ونعمه وارتفاع قدر ومنزلته نائلیتدن صکره بزی توبه وتضرعه واستکانت وذلته محتاج قیلدی دیدی وادم توبه‌دن مستغنی اولمیوب (ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفرلنا وترحمنا لنکونن من الخاسرین) مضمونی اوزره آدم وحوا اظهار ندامت وابراز ذل وخضوع ومسکنتله سالك راه توبه ورجوع اولملریله توبه‌لری نزد باریده قبوله شایان اولمشدر نتکم (فتلقی آدم من ربه کلمات فتاب

عليه انه هو التواب الرحيم) بيورلمشدر حسن بن على رضى الله عنهمادن شو وجهله نقل
اولندى وانلر بيورديلركه ادم عليه السلامك توبه‌سى نزد تواب رحيمده شايان قبول اولديغنده
ملكلر طرفندن ادم صفى اللهه تهنيه وتبشير ايدلدى واوانده جبريل وميكائيل واسرافيل
عليهم السلام حضراتى نازل اولوب ياادم قبل حقدن توبه كزك قبوليله ديده‌لرك روشن اولسون
ديدكلرنده ادم عليه السلام بوتوبه‌دن صكره برسؤالم وقوعنده مقامم نه‌سيدر ديو سؤال
ايلدكنده ياادم سن دنياده تعب ومشقته وتوبه‌يه ذريتكى وارث قيلدك انلردن بريسى بكا دعا
ايدوب تضرع وذلت ومسكنتنى عرض ايتدكنده سنك توبه ودعاكى قبول ايلديكم كبى
انك دخى توبه ودعاسنى قبوله مترقب ومنتظرم وانلردن بريسى عفو وغفرانم نيازيله بكا
التجا ايلدكنده انك اوزرينه بخل ايتمزم زيرا بن قريب مجيبم ياادم بن ذنوبدن توبه ايدنلرى
جنتده حشر ايدرم وانلرى قبرلرندن فرحلى وكولر يوزلى وبشارتلى اولدقلرى ودعالرى
دخى مستجاب بولنديغى حالده اخراج ايدرم ديو الله تعالى حضرتلرينك جانب عزتندن وحى
والهام صادر اولدى وكذا نوح عليه السلام دخى توبه‌دن مستغنى اولمامشدركه قومنك انى
تكذيبى وقومى اوزرينه شدت غضبى وقوعنه مبنى الله تعالى حضرتلرى اهل شرق وغربى
غرق ايلمشدر وحالبوكه نوح عليه السلام ادم ثانيدر زيرا خلق انك ذريتندندر نتكم نوح عليه
السلام ايله سفينه‌ده بولنان ناسدن نوح عليه السلامك اوچ اولادى‌كه انلر سام وحام
ويافث درلر انلردن غيرى كيمسه‌دن توالد ظهور ايتمامشدر ديندى وعموماً خلق سام وحام
ويافثدن تشعب ايتمشدر بوقدر ومنزلتله برابر نوح عليه السلام (رب انى اعوذ بك ان
اسئلك ماليس لى به علم والاتغفرلى وترحمنى اكن من الخاسرين) مضمونيله دعاده وطلب
عفو وغفرانده بولنمشدر وكذا ابراهيم خليل الله كه الله تعالى حضرتلرى اكا قدر
وجلالت احسان بيورمش وانى كنديسنه حلتله مجتبا ومختار ايتمش وانى انبياء ومرسلينه
اب قيلمشدر نتكم الله تعالى حضرتلرى انك ولدندن وولدى ولدندن درتبيك پيغمبر ظهوره
كتورديكى روايت اولنمشدر والله تعالى حضرتلرى (وجعلنا ذريتهم الباقين) بيورمشدر
وحتى پيغمبرمز محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم وموسى وعيسى وداود وسليمان عليهم السلام
وغيريلرى انك ولدندندر بونلر ايله برابر توبه واستغفار واستكانتدن والله تعالى حضرتلرينه
افتقاردن مستغنى اولمامش و (الذى خلقنى فهو يهدين والذى هو يطعمنى ويسقين واذا مرضت
فهو يشفين والذى يميتنى ثم يحيين والذى اطمع ان يغفرلى خطيئتى يوم الدين) و (وارنا مناسكنا
وتب علينا انك انت التواب الرحيم) ديه‌ركدن مغفرت يزدانى وغفران بى امتنانى طمع
وطلبده بولنمشدر وكذا موسى عليه السلامكه الله تعالى حضرتلرى اكا قدر وجلالت
ارزان بيورمش وانى رسالت وكلام نفسيچون اصطناع وانك اوزرينه القاء محبتله
اصطفاء واختيار ويد بيضاء وعصا وسائر طقوز ايات ومعجزاتله وصحراء تيهده كيجه زماننده
نوردن عمودك ظهورى ومن وسلوانك نزولى وبونلرك غيرى كبى اندن مقدم هيچ بر انبيا
ايچون ويرلميان ايات وامارات ودلالات وبيناتله انى تأييد ايتمشدر اول دخى توبه‌دن
مستغنى اولميوب (رب اغفرلى ولاخى وادخلنا فى رحمتك وانت ارحم الراحمين) ديمش

(وعفو)

وعفو ومغفرت طلبنده بولنمشدر وكذا داود عليه السلام كه الله تعالى حضرتلرى اكا قدر
ومزيت وجلالت وملك عظيم اعطا ايتمشيدى وقپوسنده اوتوز بيك حارس وحافظى
وار ايدى وزبور شريفى تلاوتنده قوشلر باشى اوجنه كلورلر وصولر جرياندن قالوب
طوررلر وانس وجن [illegible] سباع وهوام اطرافنه جمع اولورلردى وهيچ بريسى اخرينه
ضرر واذاده [illegible] وانك تسبيحيله طاغلر تسبيح ايدرلردى ورزق وتعيشى وقدر
وشن[illegible] صيانت ايچون الله تعالى حضرتلرى حديدى انك يدنده خمور
[illegible] قيلمشيدى اول دخى سجده‌يه قپانه‌رق قرق كون اغلامش واشك
وسرشكنى [illegible]مش وحتى انك كوزلرى ياشندن يرده اوتلر بتمش و بوحال ايله الله
تعالى حضرتلرى اكا رحم ايدوب توبه‌سنى قبول ايتمشدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (فغفرنا له
ذلك وان له عندنا لزلفى وحسن مآب) بيورمشدر وسليمان بن داود عليهما السلام سلطنت
عظيمه‌سى وكنديسنك امر وحكمنه مسخر بولنان روزكار ايله اقشامده صباحده
بر ايلق راه ومسافه‌يى قطع ايتمسى وكنديسندن صكره هيچ بركيمسه‌يه لايق وسزاوار
كورلميان ملكه نائل بولنمسيله برابر دار وخانه‌سنده على لاحق اولمقسزين قرق كون
كنديسنه عبادت اولنان تمثال وصورتدن ناشى ظهوره كلان خطيئه‌سى اوزرينه كنديسندن
قرق كون ملكى سلب اولندى و بوحالده هيئت ووقار سلطنت ناحيه‌سندن چكيلوب زائل
اولمسيله ال واوجلرينى آچوب سؤال وجر ودريوزه ايله تدارك اقواته سعى ايدردى
وكيمسه كنديسنه برلقمه طعام ويرمزدى وكنديسى بكا اطعام ايدكز بن سليمان ابن داودم
ديدكنده ضرب اولنوب وباشى يارلوب اهانتله تحقير وتكذيب اولنوردى و بركون
برخانه‌دن طعام ايستدكنده كنديسى قوغلوب طرد ايدلدى واندن برخاتون انك يوزينه
توكوردى وشو وجهله روايت اولنديكه بركون برعجوزه ايچى بول ايله طولو برقاب
چيقاروب سليمانك باشندن اشاغى دوكدى وتاكه الله تعالى حضرتلرى بطن حوتدن انك
خاتمنى اخراج ايدنجه‌يه دكين سليمان عليه السلام بوحال ايله ذل ومسكنت اوزره طوردى
وايام عقوبتك قرق كون نهايت ومرورنده سليمان عليه السلام خاتمنى طاقندى بوحالده
قوشلر كلوب انك نزدنده طوردى وجن وشياطين ووحوش انك اطرافنده اجتماع ايتدى
وبوحالده كنديسنى ضربله اكا اهانت ايدنلر انى بيلوب طانيدقلرنده انلر طرفندن سليمان
حقنده جريان ايدن ووقوعه كتوريلان اسائتدن طولايى بسط معذرته وتقصيرات
واقعه‌لرينك معفو طوتلمسى رجاسنه قيام كوستردكلرنده سليمان عليه السلام بوندن مقدم
حقمده ايشلديككز نسنه‌دن طولايى سزه اصلا لوم وطعن ايتمم و بوحالده دخى حقمده
كوسترديككز ميل وتوجه وتكريم وستايش وثناكزدن ناشى سزه تشكر ايلمم زيرا واقع
اولان حال الله تعالى حضرتلرينك امر وحكمى ايدى بنم اكا دوچار اولمقلغم و بوصورتله
انك كرفتارى بولنمقلغم لابد ومجزوم ايدى ديو انلره جواب ويردى والله تعالى حضرتلرى
سليمان عليه السلامك توبه‌سنى قبول ايتدى وملكنى ينه اكا رد ايتدى وانك مقامنه مزيت
وشان وعظمت بخش ايتدى پس امدى شرع شريفك ولات وقائدلرى و بومثللو سادات

وکبرانك وخلقی اوزرنده خلفاءاللهك احوالی منوال مشروح اوزره اولنجه یامسکین سنك حالك واغترار وغرورده بولنمقلغك نصل اولور وحالبوکه سن دار غرورده شیاطینك لوا وسنجاغی التنده سك هوی ونفس وشهوات وارادات ووساوسدن وش... ك تزیین وتحسیننددن جنود اعداسنی هرجهتجه احاطه ایتمشدر وسن صوم و... دن عبادات ظاهره‌که وجوارح واعضاکی ظاهرده کورینان معاصقام نو... اولدك وباطنك ایسه عبادات باطنیه‌دن یعنی ورع وتقوی وزهدلدك انلردن ... وتوکلدن وتفویض امور وحصول یقین وسلامت صدور وسخاوت... عاکی قبول ... وحسن خلق وحسن معاش وحسن معرفت وطاعتدن وصدق واخلاص وغفرانم ... غیری شرح وتفصیلی تطویلی واطناب مقالی موجب اولان نسنه‌لردن خالی وعاری... تریدر بلکه سن اخلاق قبیحه وهرمحنت وداهیه ودنیا وآخرتنی خراب ایدر هر بلیهٔ مهلکه کندیسندن تفرع وتشعب ایدن امهات ذنوبله مشحونسك یعنی فقردن قورقق ومقدرات الهیه‌یه راضی اولمامق وجناب حقك مخلوقاتی حقنده حکم وقضاسنه اعتراض ایتمك الله تعالی حضرتلرینك وعدنده شك ایتمك وحقد وحسد وخیانت ایتمك ودنیاده علو منزلت طلبنده وثناء ومحمدت ارزوسنده بولنمق وبومثللو نسنه‌لره میل وتوجه کوسترمك و (اذاقیل له اتق الله اخذته العزة بالاثم) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه عباد الله اوزرینه کبر وتعظم ایتمك وغضب وحمیت وغیرت جاهلیه‌ده بولنمق وحب ریاست وبغضاء وعداوت وبخل وطمع ورغبت ورهبت وکبروعجب وعظمت واغنیایه تعظیم وفقرایی تحقیرودنیایه رغبت وانکله مباهات ایتمك وریا وسمعه واستکباراً حقدن اعراض ایتمك ومالایعنی نسنه‌لره طالمق ومن غیر نفع چوق سوز سویلمك وتکبرلنمك وبغض ایتمك وکندی بولندیغك مذموم حالی حالی اوزره براغوب اخرك احوالنی اختبار وامتحان ایتمك الله تعالی حضرتلرینك امرینی ایفاده تهاون وتکاسل کوسترمك ومخلوقینه توقیر ومداهنه وتملق عرض ایتمك واعمالکله عجب ایتمك وکندی ایشلمدیکك نسنه ایله مدح اولنمقلغنی ارزو ایتمك وخلقك عیوبیله مشغول اولوب کندی عیوب وقصورندن اغماض عین ایتمك ونعمتك حقدن اولدیغنی ومحضا انك عطیه وویرکوسی ایدوکنی اونوتوب اول نعمتی نفسنه ویاخود انی تحصیله مسخر اولان واول نعمتك حصولنه آلت بولنان کسنه‌لره اضافت ونسبت ایلمك ویالکز ظاهر حاله نظرده صاپلنوب قالوب اصوله نظردن وحفظ حدوددن تقاعد وفارغ اولمق وشیئی محلنك غیری‌یه وضع ایتمك وفرح وسروری ایثار واختیار وحزنه بغض ایتمك کبی امور مقدوحه ومطعونه‌دن اولان موبقات ومهلکات ایله مشحونسك مع هذا حزنك عدم وجودیله قلب خراب اولور واندن خوف وخشیت زائل اولور وحزنك اوزاقلغیله قلبده نور حکمت سوینور وحزنك تزایدی قرب حق وحقله انسی وحق ایچون استماعی وحقدن فهم واذعانی موجبدر وحزنله جمیع بریه‌دن استغنا وسعادت ابدیه ونجات سرمدیه ونعمت کلیه حاصلدر وسن نفسکه ذل لاحق اولدیغنده اکا انتصار ومظاهرت ومعاونتله مشحونسك مع هذا نفسك علاج ودواسی ونائل مظهر اوله‌جغی سعادتی ونفسك الله تعالی حضرتلرینك احبا واصفیا واخیار

وخالصلری وشهدا وعلماسی والله تعالی حضرتلرینك مجاری اقدارینی وانك انبیاسی علیهم السلام حضراتنك ورثه وابدالین وعارفلری زمره‌سنه دخول ولحوق واتصالی ذل ایله ونفسك ذلیل وخور وحقیرلغیله‌در وسن الله تعالی حضرتلرینه وانك انصار دیننه وانك حجتیله قائم وخلقی انك طاعتنه داعی وانك نعمت وعذابنی وایام موعوده‌سنده‌کی نار سعیری تذکیر ایله تخویف وتحذیر ایدیجی وخلقی حقك رحمتنه وجنتنه ترغیب ایدیجی اولیاسنه ضعف انتصار ایله مشحونسك وسن سرکده خلقه بغض وعدوان ایله وظاهر وعلانیه‌کده منافقانه وریاکارانه انلری اخوان ویاران اتخاذ ایله وقلوب منکسره اصحاب ابرار واخیاره موافقتدن وانلره انتساب وتبعیتدن اعراض ایله مشحونسك مع هذا اول قلوب منکسره اصحابی ابرار واخیار رب ورحمنك جلسالری وباب جناب عزتك زیاده ملازملری وخدمتنده مداوملری ومنت ونعمتیله متنعملری وخلعتیله متلبسلریدر ورب متعالك خالصلری دیمکله موسومدرلر وانلر دنیاده دوران وانقلاب دول وفتنه‌دن ونائل بولندقلری حالات مرغوبه ومقدسه‌نك یدآخره کچمسندن وقبورده شرهول وشدتدن وقیامتده طول حساب ووحشتدن امیندرلر وانلر دار بقاده نعمت وسرورده وبهجت وفرحده جاوید ومخلددرلر وانلر نعمت ایچنده هرجهتله ملتذذ ومتنعملر وهرساعت ولحظه‌ده وطرفهٔ عین ایچره بر صورتله الطف لطفه واعز نعمه مظهردرلر وکذا سن دنیاده سکا ویریلان نعمت ودولت وسلطنته ونائل اولدیغك حکم وقضایه مغرور اولدك وبومغروریتك جهتیله عناد ومشقتدن راحتده وسکا ایرشمش اولان عطا وفضل ونعمك ودولت وسلطنتك سندن سلب اولنوب کیدرلمسندن امنیتده اولدك وبونلر سندن زائل اولمز ظننده بولندك مع هذا ایسه اول نعم فضل وعطا ودبدبه ودارات ملوك عالیه وامم فانیه وذاهبه‌دن وسندن اوکجه کاوب کیدنلردن فرعون وهامان وقارون وشداد وعاد وقیصر وکسری کبیلرده ایدی مرور زمان وکرور اعوام ومداولهٔ ایام ایله الدن اله کچه‌رك وهر برندن آخرینه نقل ایدرك سلفکه واندن سکا انتقال ایتدی ودنیا برمدت انلرله ملاعبه‌ده بولندی وانلرله اوینا شوب ناز وشیوه ایله انلرك یوزلرینه کولدی (وغرتکم الامانی حتی جاء امر الله وغرکم بالله الغرور) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه امنیهٔ باطله ومقاصد کاسده وشهوات نفسانیه انلری الداتدی وحال واحواللری بومرکزده ایکن قضاء حق وحکم قادر مطلق انلری بوعالمدن کیدردی ومحو ونابود ایتدی (وحیل بینهم وبین مایشتهون) مفادنجه انجمن جمعیتلرینی پراکنده وپریشان ایتدی وکندیلریله ملك وسلطنتلری وخدم وحشم ودبدبه ودارالری بیننی قطع وتفریق ایتدی وانلر کندی نفسلری وحظوظات مخصوصه‌لری ایچون تمهید وتفریش ایدیلان فرش مرفوعه وسرایر مرتفعه‌دن ازاله اولندیلر ومشید وعالی ومتین ومستحکم وعالی قصور ومنازلدن ایندرلدیلر وکندیسیله فوز وظفره نائل اولدقلری عزت ورفعتلرندن وکندیلرینکدر دیوادعا ایتدکلری وکبر وتعظمده بولندقلری ملك ومالملکارندن دور ومهجور ایدلدیلر وکندیلرینه استیداع قلنان ودایع وامانات وعواری ایله مطالبه اولندیلر ومحضا حظوظات وشهوات نفسانیه‌لریله اوغراشدقلری وانلری جلبه چالشدقلری ازمانده خیالخانهٔ خاطرلرینه اصلا

کتورمدکاری ودوشونمدکاری برحال پرملال ایله حضور الهی‌یه کتورلدیلر ویرامز عملاری
اوزرینه توقیف ایدلدیلر وکسب ایتدکاری اعمالك وایشلدکاری نسنه‌لرك عریض وعمیق وانیق
ودقیق ودقایق اوزرینه حساب ومناقشه‌یه چکلدیلر ودنیاده غیریلرینی حبس ایلمش اولدقلری
محبسدن دها اضیق وتنك محبسده حبس اولندیلر ودنیاده غیریلرینی باغلادقلری نسنه‌نك دها
اشدیله باغلاندیلر وغیره ایلدکاری عقابك ابلغ وازید واشدیله عقابه الندیلر ونار ودوزخ سعیر
ایله یاقلدیلر واغلال وسلاسل ایله بوقاغلندیلر واهل ناره مخصوص زقوم وضریعدن اطعام
اولندیلر وماء حمیمدن وصدید اهل ناردن صوارلدیلر یامسکین سنك ایچون ذکری سبقت
ایدن ملوك حالیه وماضیه‌دن فرعون وهامان وقارون وشداد وعاد وقیصر وکسری وبونلرك
کبی سائر جبابره‌نك بیان اولنان احوالندن وانلرك خراب ومحو ونابود اولمش مسکن
ومأوی وقصور وابنیه‌لرندن عبرت آلمقلق ومتنبه اولمقلق یوقیدرکه انلرده اول بنالری
ایچنده جور وظلم ایتدیلر ونقدر کمسنه‌لرك جسد وظهرینه ووجه ورأسنه ضرب ایتدیلر
ونقدر چوق مسکین وعاجز وفقیر وذلیلی اغلاتدیلر وقانلو یاشلر دوکدردیلر وبونجه صاحب
حسب غنی واصحاب ثروت وسامانی ذلیل وفقیر ایتدیلر وپك چوق بدعت وسنت سیئه‌یه
شروع ایتدیلر وانلری رسم وعادت حکمنه قویدیلر وبونجه حکیم ولبیب وعلیمك قلبنی
قیردیلر وکندیلرینی کوجندردیلر وانلردن کوردکاری جور وظلمك کشف واندفاعی
تضرعاتیله سجده‌یه قپانوب نقدر چوق دعاء وبکاء وصوت حزینلریله بث وشکوالرینی
صوب رحمانه وبارکاه حی وقیومه رفع ایتدیلر وانلرك بومناجاتلری ایله ملائك کرام حضراتی
دخی دعاء وبکایه وتضرع وذاره مبادرت ایتدیلر وانلرك دعالری ملك عظیم منصف غیر
جائزه واصل اولمسیله انلرك مافی الصدورینه علیم وخفی وجلیلرینه خبیر اولان جناب عزیز
وحکیم انلرك شکوا وشکایتلرینه وفریاد وفغانلرینه نظر ایتدی وانلره (لانصرنکم ولوبعد
حین) یعنی بن سزه البته نصرت ایدرم برمدت صکره دخی اولور ایسه‌ده جوابنی
ویردی وظلمه وجبابره‌یه امهال ایدر ایسه‌ده انلرك مجازاتلرنده اهمال ایتمز ایدوکنی
بیان ایلدی وانلری یوق ایدوب (فهل تری لهم من باقیه) مضمون منیفنجه انلرك مثل
وحکایه‌لرندن وخلق ایچنده سویلنان قصه‌لرندن بشقه انلردن هیچ بریسنی باقی وغیر
فانی براقدی وبرقومی غرقله وبرقومی یره کچورمکله وبرقومی طاشله وبرقومی قتل
ایله وبرقومی صورتنی مسخله هلاك ایتدی وبرقومك دخی معانیسنی مسخله یعنی
انلرك قلبلرینی قاتی طاش کبی سرت قیلمق ومهر کفر ایله انلرك قلبی اوزرینه
طبع ایتمك وخاتم شرك ورین وغفلت وغطاء ظلمتی وضعله انلری هلاك ایتدی وانلرك
قلوب قاسیه‌لرنده اسلام وایمان لایح وظاهر اولمدی صکره الله تعالی حضرتلری
انلری اشد عذابله اخذ ایدوب دار بوار وهلاکه وسقر وسعیر وبئس المصیره
ادخال ایتدی (وکلما نضجت جلودهم بدلناهم جلوداً غیرها لیذوقوا العذاب) مضمون منیفی
اوزره انلری انکال وجحیم وعذاب الیم ایچره مخلد ومؤبد قیلدی که انلر ایچون انده اولمك
واندن چیقمق وانلرك اندوه ویل وهلاك وثبورلرینه انجام وغایت ونهایت یوقدر وانلر ایچون

نارده ضنك معیشت واردر واندن خلاص اولوب روح وراحته ایرشمك یوقدر وانلرك
امال واصواتی منقطعه اولمش وقلبلری تشتت وتفرق ایتمش ولسانلری سویلمکدن قالمش
وانلر ایچون (اخسؤا فیها ولاتکلمون) مضموننجه ارتق صوصکز تضرع وذاریکز وفریاد
وجزعکز نامقبولدر دیو جواب ویریله‌جکی بیان اولنمشدر ای مسکین سن انلرك افعالنی
ایشلمکدن وانلرك بدعت وعادت واثر ومسلکلرینه اقتفاء واتباعدن حذر ایله زیرا احتراز
اوزره بولنمزسك من غیر توبة فوت اولورسك ونفسك ایچون عذر وجواب وکندی خلاص
وفلاح ونجاتکه مدار اوله‌جق اعمال حاضر ایتمکسزین واخرت ایچون زاد وذخیره تقدیم
ایلمکسزین بوعالمدن غفلت اوزره اخذ اولنور سکده انلره حلول ایدن عذاب ونکاله سنده
دوچار وکرفتار اولورسك ..
(توبه‌نك شروط وکیفیتی بیانده‌در) اماتوبه‌نك شرطلری اوچدر « اولکیسی »
مخالف ونامشروع عمللره نادم وپشیمان اولمقدر نتکم رسول الله صلی الله علیه وسلم
(الندم توبة) بیورمش وندامتك توبه اولدیغنی بیان ایلمشدر وندامتك صحتنك علامتی رقت
قلب بولنمق وچوق کوزیاشی دوکمکدر بنابرین رسول الله صلی الله علیه وسلمك (جالسوا
التوابین فانهم ارق افئدة) بیوردیغی وتوابین ایله مجالست ومصاحبت ایدیکز زیرا انلر
افئده وقلوب جهتیله ارقدرلر وانلرك قلوبی زیاده رقیق ویوفقه‌در دیو امر وتنبیه وبیانی
روایت اولنمشدر « ایکنجیسی » جمیع حالات وساعاتده زلاتی وخطا سوزلری ترك ایتمکدر
« اوچنجیسی » معاصی وخطیئاتدن کسب ایلمش اولدیغی نسنه‌نك مثلنه وانلر کبی شیلری برده‌ها
ایشلمامکه عزم وجزم ایتمکدر نتکم ابی بکر واسطی‌یه توبهٔ نصوحدن ایدیلان سؤاله توبهٔ
نصوح کرك سراً وکرك جهراً صاحبی اوزرنده اثر معصیتدن هیچ بر اثرك باقی قالمامسیدر
دیو جواب ویرمشدر وندم عزم وجزم وقصدی مورثدر وعزم ایسه کسب ایلدیکی معاصی
مثللو نسنه‌لره برده‌ها عود ورجوع ایتمامکدر زیرا تائبه معاصینك کندیسیله ربیسی بیننده
وکرك دنیا وکرك آخرتجه محنت ومشقتدن سالمه مطلب ومقصدی اراسنده حائل ومانع بولندیغی
ندامتی جهتله معلوم اولمشدر ونتکم خبرده (ان العبد یحرم الرزق الکثیر بذنب یصیبه) دیو وارد
اولمش وعبدك کندیسنه ایریشه‌جك ذنب سببیله رزق کثیردن محروم اوله‌جغی بیان ایدلمشدر وکذا
خبرده « الزنا یورث الفقر » دیو وارد اولمشدر وزنانك مورث فقر ایدوکی بیان ایدلمشدر وبعض
عارفینك سن معیشتنده تضیق وتغیر ورزقنده تعسر وحالنده تشتت وپراکنده‌لك کوردیککده
سن کندینی امر مولایی تارك وهوای نفسکه تابع بولندیغکی محقق بیل وسن کندی اوزرینه
ایادی والسنك تسلطنی وظلمه‌نك سنك نفسکه واهل ومال وولدکه قصد ایلدیکنی کوردیکنده
سن کندیکی مرتکب مناهی بولندیغنی واوزرینه لازم کلان حقوقی ایفا ایتمدیککی وحدود
شرعیه‌یی تجاوز ایلدیککی محقق بیل وسن هموم وغموم وشدائدی قلبکده تراکم ایتمش
کوردیکنده الله تعالی حضرتلرینك سنك اوزرینه تقدیر ووعد ایلدیکی نسنه‌ده معترض
بولندیغنی وامرنده الله تعالی حضرتلرینه خلقنی شریك ایتدیککی وسنك حقنده ومخلوقی
خصوصنده جناب حقك تدبیرینه راضی اولمدیغکی وحقه وثوق واعتمادك بولنمدیغکی محقق

بيل ديو بيورديغى روايت اولنمشدر بنابرين تائب كندى حالنه نظر وتفكر ايله بيان اولنان احواله علىٰ لاحق اولديغنده كنديسنه ندامت كله‌جكى محققدر وندمك معناسى تائبك مطلوب ومحبوبنك فوتنى بيلديكنده حسران واحزان وبكاسى اوزادقده قلبك توجع وتأثرى ودها بركره اومثللو سيئات وذنوبه عدم عودتى قصد ايتمكلكيدر زيرا انك عندنده معاصينك مشئو ملغنه علم حاصل اولمشدر وذنب وعصيان سم قاتل وسبع مضردن ونار محرقه وسيف قاطعدن زياده ضررليدر ومؤمن اولان كيمسه‌نك بر دليكدن ايكى دفعه صوقلمقلغى ارزو ايتميه‌جكى محققدر بناءً على ذلك اول مؤمن بيان اولنان مضرتلى نسنه‌لردن فرار ايتديكى كبى بالضرور ذنب و معاصيدن دخى فرار ايله صاقنه‌جقدر وحالبوكه معاصيده هلاك كلى وطاعات وعباداتده ايسه بقاء كلى‌وسلامت سرمدى ودنيوى واخروى سعادت واردر وكاشكى معاصى خلق اولنمامش و بولنمامش اوليدى چوق كره واقع اولوركه برساعت شهوت حزن طويلى ايراث ايدر وصاحبنى داء وعلته دوچار ايدر وعمر طويلى هدم وخلق كثيرى نار سعيره ايصال ايدر واما كنديسندن توبهٔ نصوح منبعث اوله‌جق قصد تداركى اراده‌در وبوتداركك تعلقيده حاله دركه صاحب توبه‌نك اول حالده ملابس ومداومى بولنديغى هر محظور ممنوعك تركنى واوزرينه متوجه اولان هربر فرضك اداسنى موجبدر وبو تداركك ماضى‌يه دخى تعلق واردركه مقدما ايتديكى تقصيرات وضايعاتك مستقبلده تداركى وتلافئ مافات ايتمسى وطاعته مداومتى وموت وفوتنه دكين معصيتى تركيدر واما توبه‌نك ماضى‌يه تعلق ايدر جهتجه صحتنك شرطى تائبك فكرينى سن‌رشده ايريشديكى وبالغ واحتلام اولديغى كونك ابتداسنه صرف و رد ايتمكلكى وعمرندن كچن زمانى سنه بسنه اى باى كون بكون ساعت بساعت نفس بنفس تفتيش وتفحص ايتمكلكى وكنديسنك قصور ونقصانيتى بولنان طاعاته واكتساب ايتديكى معاصى‌يه نظر ايتمكلكيدر و اوزرينه فرض اولان بر وقت نمازى ترك ايتمش يعنى هيچ قيلمامش ايسه وياخود شرائط واركاننه رعايتسز قيلديسه مثلا ابدستسز وياخود نيتى ترك كبى وياخود مضمضه واستنشاق كبى بعض واجباتى ترك ايدركدن خلل ونقصاندن خالى وعارى اولميان برابدست ايله قيلديسه وياخود نجس ويا حرير ويا غصب اولنمش ثوب ايچنده وياخود ارض مغصوبه اوزرنده قيلديسه اول كيمسه حين بلوغندن زمان توبه‌سنه دكين بووجهله قيلمش اولديغى نمازلرينى جميعاً قضا ايدر واولا قضاء فرائضله مشغول اولور وصلات حاضره‌نك وقتى طارلشنجه قضايه دوام ايدر بعده صلات حاضره‌يى اداءً قيلار صكره ينه بووجهله تا آخرينه ونهايتنه وارنجه فوائتى قضا ايله مشغول اولور وقضاء فوائت اثناسنده جماعت حاضر اولورسه جماعتله قيلر وقضايه نيت ايدر بعده عادتى‌اوزره قيلار وامامله قيلديغى نمازك وقتى طارلشديغنده اولوقتده يالكز اوله‌رق ادا طريقيله قيلار بونلرك كليسنى بووجهله ايشلمسى قضاجه ترتيبك حصولنه مبتنيدر زيرا بزم عندمزده قضاء صلاتده ترتيب واجبدر واكر امام ايله برابر جماعتله ادايى نيت ايدر ايسه بوبابده انك ايچون رخصت ومساغ واردر ومرة اخرى انك اعاده‌سى لازم دكلدر وصحيح اولان

قول قول اولدركه انك قضايه نيت ايتمكلكيدر واكر اول كيمسه (واخرون اعترفوا بذنوبهم خلطوا عملاً صالحاً واخر سيئاً عسى الله ان يتوب عليهم) ايت جليله‌سيله احوالى بيان اولنان وكچن زمانده دينده خلط وقوعيله عمل صالحنه عمل سيئه قاريشمش بولنانلردن اولور ايسه يعنى تارةً كنديسى اوزرينه ايمان غلبه ايدوب صلات وصيامنده عملنى كوزل ايتمش ونجاساتدن وشرعاً حرام اولان نسنه‌لردن احتراز ومجانبت ايلمش و بشقه كره دخى شقوه وشقاوت كنديسنه غلبه ايدوب وشيطان كنديسنى ذلت وخطايه دوشيروب صلاتنده نقصان وشرائط واركان وواجباتنده تكاسل وتقصيراتى وقوعبوله‌رق بعضيسنى ايشلمش وبعضيسنى دخى ترك ايتمش وياخود بركون قيلمش وبركون ترك‌ايتمش وياخود بركونده فرض‌اولان بش وقت صلاتدن بر ويا ايكيسنى قيلمش و باقيسنى ترك ايتمش اولور ايسه بو حالده اول كيمسه جهد وتحرى ايتملى ولايقيله دوشونمليدر فرائض مذكوره‌دن مساغ شرعى اوزره على‌التمام والكمال ادا وايفا ايلديكنى يقيناً بيلدكلرينى قضا ايتميوب انجق باقيلرينى قضا ايتمليدر واكر نفسنجه ملاحظه ايدر وعزيمت واشد جهتنى اختيار ايدرده جميعسنى قضا ايدرايسه احتياطه رعايت ايتمش ونفسيچون خير تقديم ايتمش اولور وانك بووجهله قضاسى انك سائر اوامر الهيه‌ده ظهوره كلان تقصيراتنه يوم قيامتده كفارت اولور وتوبه واسلام وسنت اوزره وفات ايتدكنده جنتده اكتساب درجاتنه بادى اولور وقضاء فرائضدن فارغ اولديغنده والله تعالى حضرتلرى انك اجلنه مد ومهلت ومدت ومساعده احسان بيوروب وانى خدمتنه موفق ايدوب وانك طاعتندن راضى اولوب وانى كندى طاعتنه اقامه ايدوب وانى اهل محبتندن قيلوب وضلالدن خلاص وشيطانه مرافقت ومتابعتدن ونفسنك هواسنه ركوب وركوندن اخراج ايدوب وآنك دنيايه ميل وتمايلندن يوزينى دوندروب وآنك توجه واقبالنى اخرت واخراسى سمتنه قيلديغنده بوحالده اول كيمسه سنن مؤكده‌لرك وفرائض بحثنده ذكر ايلديكمز وجهله هرصلاته تعلق ايدن نسنه‌لرك قضاسيله مشغول اولسون اندن صكره تهجد وصلات ليله وانشا الله تعالى اخركتابده ايما واشارت ايده‌جكمز اوراده اجتهاد وبذل وسع ومعذرت ايلسون اما صوم حقنده اكر اول كيمسه‌نك صومى تركى سفر وياخود مرض حالنده‌اولورايسه وياخود حال حضر واقامت زماننده‌عمداً افطار وياخود كيجه‌دن نيتى عمداً وقصداً وياخود سهواً ترك ايتمش بولنورسه بوحالده اول كيمسه صومك جميعسنى قضا ايتسون واكر بونده بردرلو شكى وقوعبولور وحقيقتيله نصل ايتديكنى بيلمز ايسه بوحالده نفسنجه تحرى واجتهاد ايدوب ترك ايلديكى ظنى اوزرينه غالب اولانى قضا ايدر وباقيسنى قضا ايتميوب ترك ايدر واكر احوط واليق وحزم وبصيرتله حركتى التزام ايدوبده جميعسنى قضا ايدرايسه كنديسيچون خير اولور واول كيمسه حين بلوغندن توبه‌سى زماننه دكين اولان مدت وزمانى حساب ايدر واكر بونلرك بيننده اون سنه اولور ايسه اون‌آى صائم اولور واكر بوايكى زمانك اراسنده اون ايكى‌سنه اولورايسه برسنه صائم اولور وهرسنه رمضانيچون برآى صائم اولمش بولنور واما زكات حقنده بلوغى زماندن دكل ابتدا ماله مالك اولديغى زماندن جميع مالنى وسنه‌لرك عددينى بربر حساب ايدر زيرا بزم عندمزده

زكات صبی ومجنون اوزرینه دخی واجبدر وبوحساب ترتیب اوزره مالنك زكاتنی ایروب
فقراء ومساكین وغیریدن مستحقلرینه دفع ایدر واكر بعض سنه‌لرده ویروب وبعضلرنده دخی
ترك وتكاسل واهمال ایتمش ایسه بونیده حساب ایدر وبوحال اوزره صوم وصلات بحثنده
سبقت ایتدیكی وجهله متروكی ادا ومؤداینی دخی ترك ایدر اما حج حقنده اكر حجك
شروطی اول كیمسه حقنده تمام اولمش وانك اوزرینه حجه كیتمك واجب اولمش ایكن
قصور وتكاسل ایتمش وبوحال اوزرینه كندیسنه فقر مستولی اولمش وبرمدت زمان انك
حقنده شرائط مختل اولوب صكره كندیسنه قدرت كلمش ایسه همان انك اوزرینه حجه
كیتمكلك واجبدر واكر مالی یوق ایسه وحالبوكه فقر وافلاسیله برابر بدنیله یوله چیقمغه
وعزیمته قدرتی وار ایسه ینه انك اوزرینه همان حجه كیتمكلك واجبدر واكر بدناً
كیتمكه قدرتی اولمیوب انجق صرف مال ایله كیده بیله جك ایسه انك اوزرینه زاد وراحله
مقداری حلالدن كسبه سعی ایتمكلك واجبدر وبووجهله كسبه دخی قدرتی تعلق ایتمز ایسه
بوحالده حج ایتمك ایچون زكات وصدقه‌لردن ناس كندیسنه ویرسونلر دیو اول كیمسه‌نك سائللك
جهتیله ناسدن مال ایستمسی لازمدر زیرا اول كیمسه بزم عندمزده (انما الصدقات للفقراء
والمساكین) آیت جلیله سیله بیان اولنان اصناف ثمانیه‌دن بریسیدر (وفی سبیل الله وابن
السبیل) عدادنده داخلدر واكر بوندن مقدم فوت اولور ایسه عاصی اولدیغی حالده فوت
اولور زیرا اول كیمسه‌نك اداء حجده قصور وتسامحی وقوعبولمشدر وبزم عندمزده ایسه حجك
وجوبی فوریدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم بركیمسه‌نك زاد وراحله‌یه قدرتی اولوبده حج
ایتمز ایسه اول كیمسه دیلرسه یهودی ودیلرسه نصرانی دیننده فوت اولسون دیو بیورمشدر
بوحدیث شریفك صدوری حج حقنده اولان امری تأكیده وانی محافظه‌ده احتیاطه رعایت
اولنمسنه وانی تضییعدن خوف ایدلمسنه مبتنیدر واكر اول كیمسه‌نك اوزرنده كفارات ونذور
واجبه‌دن برشیء وار ایسه اول كیمسه اوزرینه انلرك ایفاسی وذكر ایتدیكمز وجهله احتیاط
اوزره حركتده بولنمسی لازمدر واما معاصی حقنده تائب اولان كیمسه ایچون لایق اولان
ابتداء بلوغندن بروقولاغندن وكوز ولساندن والندن وایاغندن وفرجندن وجمیع جوارحندن
صادر اولان نسنه‌لری تفتیش ایتملیدر بعده عمرنجه جمیع ایام وساعتنی نظر وتفكرینه
آلوب نفسنجه دیوان معاصیسنی تذكر ایدركدن صغائر وكبائرینك جمله‌سنه مطلع اولملیدر
وكندیسیله بولنان قرینلرینی واول كناهلری كسبده كندیسنه مشارك اولانلری رؤیتله
واول كناهلری ایشلدكاری موقعلری وزعمنده اخرك نظرندن تستر ایتدیكی و (كراماً كاتبین
یعلمون ماتفعلون) و (مایلفظ من قول الالدیه رقیب عتید) و (له معقبات من بین یدیه
ومن خلفه یحفظونه من امر الله) آیت جلیله‌لری مؤداسنجه برلحظه اویومیان ویوملمیان
كوزلردن وكندیسنی حفظه وخیر وشردن عملنی ثبت وتحریره مأمور بولنان وافعال واعمال
وانفاسنی حصی وتعداد ایتمكده اولان ملائك كرامدن وعالم السر والخفیات وعلیم بذات
الصدور اولان الله تعالی حضرتلرندن غافل بولندیغی مواقع ومنازلك جمیعنی بر بر
دوشونملیدر بعده ملاحظه ایتملیدر اكر ایشلدیكی معاصی زنا وشرب خمر وسماع ملاهی

ومحرمنك غیری‌یه نظر وجنب اولدیغی حالده مسجدده اوطورمق وابدستسز مصحف شریفی
مس ایتمك وبدعت اعتقادده بولنمق كبی حقوق عباده تعلق ایتمیوب محضا كندیسیله حق
بیننده اولان وحق اللهدن معدود بولنان ذنوب ومعاصی قبیلندن اولور ایسه انك توبه‌سی
اندن ندامت وتحسر والله تعالی حضرتلرینه اعتذاردر واول كیمسه كثرت ومدت جهتیله
ذنوبنك مقدارینی حساب ایدر وهر معصیت ایچون اكا مناسب حسنه طلب ایدر واول
سیئاتك مقدارنجه اول حسناتدن ایشلر وبو بیانمز (ان الحسنات یذهبن السیئات) آیت
جلیله‌سی مفاد جلیلندن اخذ اولنمشدركه حسنات سیئاتی ازاله ایدر دیو بیورلمشدر
ورسول الله صلی الله علیه وسلم هر بولندیغك مكانده الله تعالی حضرتلرندن اتقا ایله وسیئه‌نك
ظهورنده اكا مقابل وانی محو ایده‌جك حسنه ایشله دیو بیورمشدر وهر سیئه‌نك كفارتی كندی
جنسندن اكا كفارت اولمقلغه قریب اولان نسنه‌در جنسنك غیریده اكا مشابه بولنان نسنه‌دكلدر
بناء علی ذلك شرب خمرك كفارتی صاحبی عندنده احب واطیب بولنان هر شراب حلال ایله تصدقدر
وسماع ملاهینك كفارتی قرآن كریمی واحادیث رسول اللهی وحكایات صالحینی استماعدر وجنب ایكن
مسجدده اوطورمنك كفارتی عبادته اشتغال ایله مسجدده اعتكافدر وابدستسز مصحف
شریفی مس ایتمنك كفارتی مصحف شریفه اكرام واحترام واندن قرآنی چوق چوق اوقومق
وطهارت اوزره اندن زیاده تلقی ایتمك وقرآنده مذكور اولان عبر ونصایحله معتبر ومتعظ
اولمق وحكم قرآنله عمل ایتمك ومصحف شریف یازوب اندن اوقونسون ایچون وقف ایتمكدر
واما مظالم عبادده معصیت وحق اللهدن اولمق اوزره جنایتده واردر زیرا الله تعالی
حضرتلری زنا وشرب خمردن نهی ایتدیكی كبی عبادینه ظلمدن دخی نهی ایلمشدر وحق الله‌ه
تعلق ایدن ذنوبك توبه وتداركی ندم وتحسر وبركره دها انك مثلنی ایشلمكی ترك واكا
كفارت اولمق ایچون حسنات ایشلمك ایله‌در وناسه ایذانك كفارتی ناسه احسان وانلر
ایچون دعا ایتمكدر واكر اذا اولنان كیمسه وفات ایتمش واذا دخی لسان ویاضربله
وقوعبولمش ایسه انك كفارتی اول كیمسه‌یی رحمتله یاد ایتمك وانك ولد وورثه‌سنه احسان
ایتمكدر وحق اللهده ناسك اموالنی غصبك كفارتی حلالدن مالك اولدیغی شیئله تصدقدر
واكر اذیت ناسی غیبت ایتمك وناس بیننده قوغوجیلق ایتمك وخلقك قدح وطعن ومذمتنده
بولنمق كبی عرض وناموسه متدائر اولور ایسه وطعن وذم اولنان كیمسه‌لر اهل دین
وسنتدن بولنورلر ایسه انك كفارتی انلر اوزرینه ثنا ومحافل ومجامعده وانك امثال واقرانی
ایچنده خصال خیردن انك حقنده معروف ومشروع اولان نسنه‌یی اظهار ایله‌در وحق اللهده
قتل نفوسك كفارتی كوله ازاد ایتمكدر چونكه عبدی آزاد اول عبدی احیادر چونكه
عبد نفسنه عائد وراجع اولان نسنه‌ده مفقود ومعدوم كبیدر وكندی نفسنده تصرفی
یوقدر نتكم الله تعالی حضرتلری (ضرب الله مثلاً عبداً مملوكاً لایقدر علی شیء)
بیورمشدر وعبدك كلیتی مولاسی وتصرفات وحركات وسكناتی مجرد سیدیچوندر چونكه
بونلردن حصوله كله‌جك منافع سیدینه عائددر بناءً علی ذلك عبدی اعتاقده ایجاد واحیا
واردر وقاتلك قتل نفوسله كویا الله تعالی حضرتلرینه عابد بركیمسه‌یی اعدام ایتمسی وانك

الله ایچون طاعتنی معطل قیله‌رق برجنایتی ارتکاب ایلمسی جهتله انك مثلی الله تعالی حضرتلرینه عابد برعبدك اقامه‌سیله امر اولندی و بوایسه انجق برعبدی رق عبودیتدن اعتاق ایله وانك من غیر مانع ولاحاجز نفسنده نفسیچون تصرفه مالك اولمسیله تحقق ایدر و بوحالده اول کیمسه اعدامه ایجاد واحیا ایله مقابله ایتمش اولور و بوده حق‌الله‌ه دائردر اماحق عبادده وقوعبولان جنایت نفوسده ویاخود اموالده ویاخود اعراضده ویاخود محضا ایذادن عبارت اوله‌رق قلو بده اولمقدن خالی دکلدر اما ظلم ظالم وجانینك یدندن خطئاً قتلك صدوریله قتل نفوس وقوعبولور ایسه اول جانینك توبه‌سی مقتولك دیتی انك ولی وورثه‌سنه ومستحق اولانلره قاتلك عاقله‌سی ویاخود امام طرفندن تسلیم ایله‌در واكر قاتلك عاقله‌سی یوغیسه و بیت‌المالده دخی مالدن برشی بولنمز ایسه دیت ساقط اولور واكر قاتل دیتی ادایه مقتدر اولور ایسه وقاتلنده عاقله‌سی یوغیسه بوحالده قاتل ایچون (ومن یقتل مؤمناً خطئاً فتحریر رقبة مؤمنة) مفادنجه رقبهٔ مؤمنه‌یی اعتاق وازاددن بشقه برنسنه لازم دكلدر واكر قاتل تطوعاً اولمق اوزره مقتولك دیتنی دخی ویررایسه افضل واولیدر زیرا بزم عندمزده دیت عاقله اوزرینه‌در بونده قاتل دیتیله مخاطب ومكلف دكلدر وصحیح اولانده بودر وبعضلر دخی قاتلك عاقله‌سی یوغیسه وكندیسیده صاحب یسار ایسه دیت قاتل اوزرینه واجبدر دیدیلر و بوده امام شافعی رحمه‌اللهك مذهبیدر زیرا دیت ابتدا قاتل اوزرینه واجب اولور بعده عاقله‌سیله كندیسی بیننده اولان توارثه مبنی قاتلدن تخفیف واكا نصرت وغرامه‌ده مواسات ومعاونت ایچون دیت مذكوره‌یی قاتلك عاقله‌سی تحمل ایدر و بوحالده ایسه عاقله‌نك معدومیتی جهتله دیت قاتل اوزرینه واجبدر خصوصیله قاتل حالت توبه‌ده ومظالمدن خروج وحقوق ادمیدن خلاص اولمق وپاكنوب تمیزلنمك قیدنده‌در واكر قتل قصداً وعمداً اولور ایسه اندن قصاصدن بشقه نسنه ایله تخلصه چاره یوقدر وكذا جنایت نفسك غیریده واقتصاص ممكن اوله‌جق محلده اولورایسه حكم ینه ذكر اولندیغی وجهله‌در واكر جنایت نفسده ایسه صحبت و كلام مقتولك ورثه‌سیله‌در واكر جنایت نفسك دوننده یعنی جوارح واعضاسنك برینده وقوعبولمش ایسه سوز مجنی علیه یعنی مجروح ایله‌در واكر مقتولك ورثه‌سی ویاخود مجنی علیهك كندیسی قاتل ویاجانی‌یی بلامال قصاصدن عفو ایدرلر ایسه قصاص ساقط اولور واكر اندن مال اوزرینه عفوی طلب ایدرلر ایسه قاتل ویاجانی بو بابده بذل مال ایدركدن تبریهٔ ذمت ایدر و بركیمسه آخر بركمسنه‌یی قتل ایتسه وكندیسنك دخی اول كمسنه‌نك قاتلی اولدیغی بلنمسه اول كیمسه اوزرینه مقتولك ولی دمی وورثه‌سی نزدنده اقرار ایتمك دیلرسه انی عفو ایتمك ودیلرسه قتل ایتمك ودیلرسه اندن اخذ مال ایتمك اوزره ولی دخی كندی روح ونفسی حقنده حكم نصب وتعیین ایتمك لازمدر واول قاتل ایچون انی اخفا جائز دكلدر زیرا بوجنایتك مجرد توبه ایله سقوطنه احتمال یوقدر واكر برچوق كیمسه‌لری اوقات مختلفه ومحال متعدده‌ده قتل ایتسه واوزرندنده زمان كچمش اولسه ومقتولینك ولیلرینی وقتل ایلدكلرینك عددلرینی دخی بیلمسه اول كیمسه توبه وعملنی كوزل ایدر وكندی نفسی

اوزرینه انواع مجاهدات وتعذیبله و كندیسنه ظلم واذا ایده‌نی عفو ایله وعتق رقاب وتصدق واكثار نوافل ایله كندی نفسی اوزرینه حدالٰهی اقامه ایدر و (وسعت رحمتی كل شیٔ) و (وهو ارحم الراحمین) مفاد جلیله‌لرنجه الله تعالی حضرتلرینك رحمتیله یوم قیامتده نجات بولمق وجنته داخل اولمق اوزره بیان اولنان مجاهدات و نوافل وسائره‌دن حاصل اوله‌جق ثوابی اول مقتولینك حقوقی مقدارنجه مقتولین اوزرینه تفریق ایدر زیرا بوصورتده انواع قتل وجراحاتدن وقطع طریقدن اوزرینه جاری اولان نسنه‌لری سویلمكده فائده یوقدر چونكه بونده ارباب ومستحقینه حقلرینی ایفا ایتمك ویاخود حلاللاشمق اوزره اطلاع حاصل دكلدر بلكه انك اوزرینه منوال مشروح اوزره انواع مجاهدات ایله مشغول بولنمق لازمدر واكر زنا ایتمش ویاخود شراب ایچمش ویاخود سرقت ایلمش اولسه ومالكنی بیلمسه ویاخود قطع طریق ایتسه انجق مقطوع علیهی یعنی كیمك یولنی اوردیغنی بیلمسه ویاخود برخاتونه كندیسنه انده حدالله ویاخود تعزیر واجب اولان فرجینك غیریدن مباشرت ایتسه اول كیمسه‌یه توبه‌سنك صحتنده انك امام ویا حاكمدن كندی اوزرینه اقامهٔ حدود ایدلمسنی التماس ایتمك و بوصورتله پرده وحجاب وناموسنی هتكله رسوای اولمق لازم دكلدر بلكه اول كیمسه ستر الله ایله مستتر اولوب كندیسیله جناب حق بیننده اولان نسنه‌ده توبه واستغفار ایله الله تعالی حضرتلرینه رجوع ایتملی وصیام نهاردن ومباح ولذاتی تقلیلدن وكیجه قائم وعابد اولمقدن وقرأت قراندن وكثرت تسبیح وتورع وتقوادن و بونلرك غیریدن اولان انواع مجاهداتله مشتغل بولنملیدر زیرا رسول‌الله صلی الله علیه‌وسلم بركیمسه شرعك مغایری ومردار ویرامز نسنه‌لری ایشلمش اولسه اول كیمسه ستر الله ایله مستتر اولسون ویوزینی بزه كوستروب اول نسنه‌لری اظهار وبیان ایتمسون زیرا بركیمسه بزه انلری ابدا واظهار ایدر ایسه برحد الٰهی انلر اوزرینه اقامه ایدرز وبزم اكا خبرویردیكمزه مخالفتده بولنسه وامرینی والی وحاكمه رفع واعلام ایتسه ووالی وحاكم دخی انك اوزرینه اقامهٔ حدود ایلسه انلرك اقامهٔ حدود ایلملری بزم حدودی اقامه‌مز یرینه كچوب اول كیمسه‌نك توبه‌سی صحیح وعند الهیده مقبول وكندیسی ذنبدن بری واثم وكناهدن پاك وتمیز اولور دیو بیورمشدر اما اموال حقنده انك توبه‌سی اول كیمسه اكر غصب ویا سرقت ویا قطع طریق ایله بركیمسه‌نك مالنه ال صونمش ایسه ویا عین ودیعه ویا عاریتده خیانت ایتمش ایسه ویا زیوف وقلب نسنه‌یی كچیرمك ومبیعك عیبنی ستر ایتمك ویا براجیرك اجرتنی نقصان ویرمك ویا اجیرك جملهٔ اجرتنی منع ایتمك كبی برنوع تلبیسله معامله‌سی وقوعبولمش ایسه بونلرك كایسنده یالكز مدت بلوغندن برودكل بلكه اول نسنه‌نك مدت ظهورندن یعنی بلوغ وعقل وتمیزندن صكره ویاخود قبل البلوغ ولی ووصیسنك حجر وتربیه‌سنده بولندیغنده وولی ووصیسنك انك مالنی كندی مالیله خلط ایتدیكی ولی ووصینك دیننده مجازف وظالم بولندیغی ومبالات وتقیدسزلكی جهتله تهاون وتكاسل كوستروب بعضاً صبینك فعلندن و بعضاً دخی وصینك ظلمندن مال حرامك صبینك مالنه قاریشدیغی مدتدنبرو اولان نسنه‌لری تفتیش ایتمك وهرحقی اهل وصاحبنه

رد ایتمك ومالنی بومثللو شبهات وحرامدن تصفیه ایتمك لازمدر وتائب اولان کیمسه ثواب تحصیل ایتمکسزین ودفتر اعمالنی دوزلتمکسزین وعلی الغفله موت کلمکسزین وقیامت قوپمقسزین یوم جنایتنك تا اولندن توبه‌سی کونه دکین (حاسبوا قبل ان تحاسبوا) حدیث شریفی مفادنجه نفسنی حبات وذرات ونقیر وقطمیر وقوعبولان قصوری وایلدیکی ظلم وجنایتی اوزرینه محاسبه‌یه چکملیدر زیرا اول کیمسه حال حیاتنده وحالت یقظه وفطنتنده امور معاشنه انتظاراً تحصیل شهوات ولذاته حریص اولدیغی وهوای نفسنه وشیطانه تابع اوله‌رق ومعصیته وحقك امرینه مخالف حالاته مسارعت کوستره‌رك الله تعالی حضرتلرینك طاعت وعبادتندن اعراض اوزره بولندیغی حالده وفات ایدر ایسه یوم قیامتده حسابی مشکل وویل وهلاکی وفریاد وفغانی عظیم اولور وهر طرفدن امیدی کسیلوب بوینی بوکیلور ومحشر خلق اراسنده خجالت وحجابی مشتد وحجت وبرهانی منقطع اولور وکندیسنه هرکونا عملندن سؤال اولنور جوابی مقبول ومسموع اولمز ونادم وپشیمان اولور ندامتی فائده ویرمز واعتذار ایدر عذری معتبر طوتلمز واستمهال ایدر وکندیسنه مهل ومدت ویرلمز وشفاعت نیاز ایدر کندیسی ایچون شفاعت اولنمز وحسناتی مظلومین وارباب حقوق طرفندن اخذ اولنوب سیئاتی چوغالور وصفقه‌سی زیان وخسرانده اولوب افلاس ظاهر اولور وانك اوزرینه جناب حقك سخط وغضبی مشتد اولور وزبانیلر یدیله اخذ اولنوب کندیسی ایچون تمهید اولنان عذابه ودوزخ وسعیره القا اولنور وجهنم ایچره قارون وفرعون وهامانله برابر اولور زیرا مظالم عبادده ترك وتسامح بوقدر واثرده وارد اولمشدرکه یوم قیامتده برکیمسه نزد الهی‌یه کتوریلور وحالبوکه اول کیمسه‌نك طاغلر مثللو خیرات وحسناتی اولورکه حسنات مذکوره اکر تماماً کندیسنه قالمش اولسه ایدی اهل جناندن اولوردی بوحالده اصحاب مظالم وارباب حقوق حاضر اولور واول کیمسه دخی دنیاده بریسنك عرضنه سب ایتمش وبریسنك دخی غصباً مالنی اخذ ایتمش وهکذا شوکا بوکا برطاقم جور واذا ایتمش بولنور ایسه بوتقدیرده انك حسناتی آخر حقنده ایلدیکی تعدیاتنه تقاص ایدیلوب کندیسی ایچون برشی باقی قالمامغله ملکلر یاربی بوکیمسه‌نك حسناتی تقاص ایله محو اولدی وچوق طالبلری دخی کیرویه قالدی دیملریله الله تعالی حضرتلری اول طالبلرك سیئاتندن اول کیمسه‌نك سیئاتنه سیئه الحاق ایدیکز وانك اهل نار اولمسنی یازیکز دیر بوحالده اول کیمسه غیرك سیئه‌سی سببیله بطریق القصاص ویل وهلاکه مستحق اولور ومظلوم دخی اول ظالم کیمسه‌نك حسنه‌سیله نجات بولور وکوردیکی ظلمدن عوضه نائل اولور وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت ایدرکه قباحت وقصور اوچدر بریسی اولدرکه الله تعالی حضرتلری انی عفو ایدر وبریسی دخی اول قصوردرکه الله تعالی حضرتلری انی عفو ایتمز وبریسندن دخی هیچ برشی ترك ایتمز والله تعالی حضرتلرینك عفو ایتمدیکی الله تعالی حضرتلرینه شرك قوشمقدر نته‌کیم الله تعالی حضرتلری (انه من یشرك بالله فقد حرم الله علیه الجنة ومأواه النار) بیورمشدر والله تعالی حضرتلرینك عفو ایلدیکی قصور اول عبدك کندی نفسنه ایلدیکی ظلمی یعنی بینه وبین الله

اوله‌رق وقوعبولان قصوریدر واما اول قصورکه اندن برشی ترك اولنمز عبادك بعضیسنك بعضیسی حقنده ایلدیکی ظلم وعداوتدر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وابی هریره رضی الله عنهك ایلدیکی روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك اصحاب کزینه خطاباً یوم قیامتده بنم امتمدن مفلس اولان کیمدر بیلور میسکز دیو سؤال ایلدیکنده اصحاب طرفندن بزم عندمزده مفلس درهم ودیناری اولمیاندر دینلنجه رسول الله صلی الله علیه وسلم یوم قیامتده بنم امتمك مفلسی شونلردرلرکه صلات وصیام وعبادتلریله کلورلر حالبوکه شوکا سب ایتمش وبوکا قذف ایتمش وبریسنك مالنی یمش واو بریسنك قاننی دوکمش ودیکرینی ضرب ایلمش اولدیغی حالده کلور وایلدیکی جور وظلمنه مقابل انك حسناتیله قصاص اولنور واکر حسناتی توکنور ایسه مغدورین ومظلومینك سیئات وخطیئه‌لرندن الذنوب انك اوزرینه طرح اولنور بعده کندیسی جهنمه آتیلور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر بنابرین مذنبین ایچون توبه‌یه مبادرت ومسارعت لازمدر وابن عباس رضی الله عنهمانك ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك (هلك المسوفون) یعنی جرم وقصورك عقبنده توبه‌یه مبادرت ومسارعت کوسترمیوب بعده ایلروده توبه ایدرم دیانلر ورطهٔ هول وهلاکده‌درلر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابن عباس رضی الله عنهما الله تعالی حضرتلرینك (بل یرید الانسان لیفجر امامه) قول شریفنی انسان ذنوبنی تقدیم وتوبه‌سنی تأخیر ایدر وقریباً توبه ایدرم دیر وحتی اکا موت کلور وحالبوکه او بولندیغی شر اوزره بولنور واو حالده فوت اولور دیو تفسیر ایلمشدر ولقمان حکیم اوغلنه (یابنی لاتؤخر التوبة الی غدفان الموت یأتیك بغتةً) دیو نصیحت ایتمش یعنی اوغلم توبه‌یی فردا ویارینه تأخیر ایتمه زیرا موت سکا بغتةً کلور دیمشدر بنابرین هر احد اوزرینه اقشامده وصباحده توبه ایتمك واجبدر ومجاهد رحمه الله برکیمسه اقشام وصباح اولدیغنده توبه ایتمز ایسه اول کیمسه ظالمیندندر دیمشدر وتوبه ایکی وجه اوزره‌در بریسی حق عبادده‌درکه بزانی ذکر ایتدك ایکنجیسی مذنب ایله الله تعالی بیننده‌درکه اوده بوندن مقدم اشارت ایلدیکمز وجهله لسانله استغفار وقلبله ندامت وبردها اول کناهی ایشلمامك اوزره عزم وقصددر وظلمدن توبه ایدن کیمسه اقدام وغیرت وتکثیر حسناتده بذل جهد ایتملیدرکه تاکه یوم قیامتده انك حسناتندن الذنوب ارباب مظالم واصحاب حقوقك میزاننه وضع اولنوب اندن قصاص ایدلسون وظلمدن تائب اولان کیمسه عباد حقنده وقوعه کلان کثرت مظالمی مقدارنجه حسناتنی چوق ایتملیدر واکر بویله ایتمز ایسه غیرك ذنوب وسیئاتی سببیله کندیسی هلاك اولور وبوحال ایسه اول کیمسه‌نك مدت ظلمی نسبتنجه عمری اوزون اولسه جمیع عمرینی اکتساب حسنات اغورنده صرف ایتمکلکه متوقف اولور حالبوکه بومقصد نه کیفیتله حاصل اوله‌بیلورکه موت رصد اوزره ودقتله باقوب کشی‌یی کوزتمکده‌در وبعضاً ده اجل قریب اولورده عملنده اخلاص ونیتنی تصحیح وقلبنی صافی وخالص ایتمکسزین واملی وامنیه‌سنه ایرشمکسزین موت ومنیه کندیسنی بوغمقده وانفاس معدوده‌سنه ختام ویرمکده اولدیغی باهردر بناءً علی ذلك ظلمدن توبه ایدن کیمسه ایچون مبادرت ومسارعت

کوستروب اجتهادینی بذل ایدرك یوقارودن برو بیان ایدیلان حالاتی واسامیٔ اصحاب مظالمی واحداً بعد واحد یازمق ونواحیٔ عالمی واطراف واقطار بلادی دور ایدوب طولاشمق وانلری بولوب حلاللاشمق ویاخود انلرك حقلرینی ادا ایتمك وانلری بوله‌مز ایسه وارثلرینه ایفا ایلمك لازمدر وبونکله برابر الله تعالینك عذابندن خوف ورحمتنده امید ایتملیدر والله تعالینك راضی اولمدیغی حالات مکروهه ونامشروعه‌دن کلیاً کسلملیدر وحقك طاعت ورضاسنی تحصیل ایچون دامن درمیان ایتملیدر واکر کندیسنه موت ایریشور ایسه وکندیسیده بوحال مقبول اوزره بولنور ایسه ارتق انك اجری ومزد ومکافاتی الله تعالی حضرتلری اوزرینه‌در نتکم الله تعالی حضرتلری (ومن یخرج من بیته مهاجراً الی الله ورسوله ثم یدرکه الموت فقد وقع اجره علی الله) بیورمشدر وحدیث صحیح متفق علیهده ابی سعید الخدری رضی الله عنهك روایت ایلدیکی حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك سزدن مقدمکی امتده بررجل وار ایدیکه اول رجل طقسان طقوز کیمسه‌یی قتل ایتمشیدی واول رجل اهل ارضك اعلمندن سؤال ایتدی اول اعلم کیمسه انی برراهبه دلالت ایلدی و بوحالده اول رجل راهب مذکوره کیدوب کندیسنك طقسان طقوز کشی‌یی قتل ایتدیکنی بیان ایدرکدن کندیسیچون توبه ممکن اولوب اولمدیغنی سؤال ایلمسی اوزرینه راهب مذکور لادیه‌رکدن جواب ویرنجه رجل مرقوم مذکور راهبی دخی قتل ایدوب مقتولین تماماً وکاملاً یوز کشی‌یه پیوسته اولدی بعده ینه اعلم اهل ارضه مراجعت وسؤالنده اعلم مشار الیه کندیسنی عالم برکیمسه‌یه دلالت ایتمسیله اول رجل عالم مومی الیهه واروب تماماً یوز کشی‌یی قتلنی بیان ایله کندیسیچون توبه ممکن اولوب اوله‌جغنی سؤال ایلدکنده عالم مومی الیه طرفندن نعم جوابی ویرلدی وسنکله توبه‌ك بیننده کیم حائل اوله بیلور دیندی بعده سن فلان وفلان دیاره عزیمت ایت اوراده الله تعالی حضرتلرینه عابد برطاقم خلق واردر انلرله برابر الله تعالی حضرتلرینه عبادت ایت وبردها اولدن بولندیغك ارضه عودت ورجوع ایتمه زیرا اول ارض ارض سوءدر یعنی چرکین ویرامز برمحلدر دیدی بونك اوزرینه رجل مرقوم دیار مزبور سمتنه عزیمتنده ویولنی یاریلدیغنده ملك الموت کاوب انك روحنی قبض ایلمش اولمسیله بونك حقنده ملائك رحمتله ملائك عذاب بیننده اختصام وقوعبولوب رحمت ملکلری اول رجل تائب ومقبل الی الله اولدیغی حالده کلدی دیدیلر وعذاب ملکلری دخی اول رجل قطعاً خیر عمل ایشلمدی دیدیلر بوصره‌ده ادم صورتنده برملك ظهور ایتمکین اول ملکلر بینلرینی فصل ایچون حکم تعیین ایلدکلرنده ملك مذکور ایکی یرك بیننی مساحه ایدیکز هرهانکی جهته یقین اوله‌رق وفات ایتمش ایسه اول رجل اول جهتك اهالیسندن معدوددر دیمسیله مساحه ایتدکلرنده رجل مذکوری عزیمت ایده‌جکی مکانه مفارقت ایتدیکی مکاندن دها یقین یرده وفات ایتمش بولمریله رجل مرقومی رحمت ملکلری اخذ ایتدیلر وبعض روایتده اوقریهٔ صالحه‌یه برقاریش مقداری اقرب بولنمسیله اول قریهٔ صالحه اهلندن قیلنمشدر ورجل مذکورك کناهلرینی الله تعالی حضرتلری مغفرت ایتمشدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وبوبیان اولنان حالت رجلك برمنوال مشروح

توبه‌یه قصد وسعینی وتوبه‌یه نیتی انك کندی حقنده نافع بولندیغنه دلیل واضحدر وکذا اخلاصك ولو ذره مقداری دخی اولور ایسه ده انجق میزان حسناتك رجحانیتیله اوله‌بیله‌جکنه دخی دلیلدر وتائب ایچون یوم قیامتده خصملرینی انلر ایله ارضا وفرائضده اولان قصور ونواقصنی دخی انلر ایله اکمال ایچون حسنات ونوافلی تکثیر وتوفیره اقدام واهتمامی لابد والزمدر نتکم رسول الله صلی الله علیه وسلم صلات نوافلی چوق ایدیکز زیرا فرائضك نواقصی وقصوری واکسکی نوافل ایله جبر واکمال ایدیلور دیو بیورمشدر وتائبك بردها اول ذنبدن عودت ایتمامك وابداً انك امثالنی ایشلمامك اوزره الله تعالی حضرتلریله عقد صحیح مؤکد وعهد وثیق ومحکم ایله عقد وعهد ایتمسی و بو عهد ومیثاق اوزرینه عزلتی وصمت وسکوتی وقلت اکل ونومی ورزق حلال احرازینی اختیار ایله یدنده‌کی مال ارثدن ویا سبب حلالدن کسب وتعیش ایدرك حرامدن وشبهه‌لو نسنه‌دن تورع واجتناب ایله استعانه ایلمسی لازمدر واکر ارثاً یدنده بولنان نسنه شبهه‌لی ویاخود حرام اولور ایسه انی یدندن چیقارملی واندن یمامَلی واندن برشیئله کیمامَلیدر زیرا رأس معاصی حرامدر دین ایسه حلال وتورع ولقمهٔ خالصه وصافیه ایله حفظ اولنور چونکه انساندن خیر وشردن ظهور ایدن هرنسنه لقمه وطعامدندر وحلال لقمه خیری وحرام لقمه دخی شری ایراث ایدر شول چوملك کبی‌که ایچنده اولان نسنه پشوب وکال بولوب یاندیغنده انجق انده‌کی نسنه‌نك رائحهٔ فائحه‌سی ظهور ایدر وهرقابده هرنه وار ایسه اندن اول نسنه ترشح ایدر وتائب کندیلرندن امر دینی استفاده ایده‌جك وکندیسنه الله تعالی حضرتلرینه سلوکك طریقنی وطاعتنده وقیام امرنده حسن ادبی تعریف ایده‌جك وطریقتده امر سلوکدن خفی اولان نسنه‌لری کندیسنه تنبیه ایده‌جك فقهاء وعلماء بالله ایله مجالست ومصاحبتی چوق ایتملیدر و برطریقه سلوك ایدن هرکیمسه ایچون اول طریقه دلالت وارشاد ایده‌جك وکندیسنی اول طریقه یدوب کتوره‌جك بردلیل ومرشددن وهادی وقائددن لازمدر وتائب بونلرك جمیعنده صدق واخلاص ومجاهده‌ده جد واهتمامی استعمال والتزام ایتملیدر نتکم الله تعالی حضرتلری (والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا) بیورمش وطریق هدایتده مجد وصادق اولنلری کندیسنه موصل طریقه ایصال ایده‌جکنه کفیل وضامن اولمشدر بنابرین اول کیمسه بو یولده صدق وثبات واستقامتنی ابراز ایتدیکنده انك ایچون هدایت مفقود ومعدوم دکلدر زیرا الله تعالی حضرتلری وعدنده صادقدر وقوللرینه ظلم ایدر دکلدر والله تعالی ارحم الراحمین ورحیم ورؤفدر خلقه لطیف وبریه وبرایاسنه محسندر وجانب الهیسنه توجه واقبال کوسترنلره معین وموفقدر واعراضده بولنانلری لطفله داعیدر وقوللرینك توبه‌لرندن فرح ایدر شول والدهٔ شفیقه کبی‌که ولدی سفر بعیددن کلدیکنده فرح ایدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلریچون سزدن بریکزك توبه‌سندن اول رجلك فرحندن زیاده فرح حاصلدرکه اول رجل ایصسز بر بیابانه ومهلك برچوله مرور ایتدی وکندیسیله برابر اولان واوزرنده طعام وشرابی وکندیسنی اصلاح ایده‌جك

وحيات بخش اوله‌جق لوازمات سائره‌سی بولنان دوه‌سنی غائب ایتدی وانی طلب ایچون چیقدی ومحنت ومشقتله روحی چیقمقلغه قریب اولدی و بوحالده دوه‌می غائب ایتدیکم مکانه دونه‌رم وانده اولورم دیدی واول مکانه دوندی وکندیسنه نوم غلبه ایدوب برلحظه کوزینی یومدی واویاندی واول انده دوه‌سنی طعام وشرابی اوزرنده اولدیغی حالده باش اوجنده کوردی وسوندی دیو بیورمشدر وحضرت علی کرم‌الله وجهه ابی بکر صدیق رضی الله عنه‌دن روایتله رسول الله صلی الله علیه وسلمك برقول‌که برکناه ایشلیه‌وقالقوب ابدست اله‌ونماز قیله وکناهندن استغفار ایده الله‌تعالی حضرتلری البتده انك کناهنی مغفرت ایدر. زیرا الله تعالی حضرتلری (ومن یعمل سواءً او یظلم نفسه ثم یستغفر الله یجد الله غفوراً رحیماً) دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر واما اموال حاضرهٔ مغصوبه حقنده توبه ذکری تقدم ایتدیکی وجهله تائب انی بیلدیکی مالك معینه ویاخود مالك معینك ورثه‌سنه رد ایتملیدر ومالك معینی بیلنمیان نسنه‌یی دخی صاحب ومالکی طرفندن اوله‌رق تصدق ایتملیدر واکر حرام حلال ایله مختلط اولور ایسه مثلا مغصوب ارث حلال ایله قارشمش اولورایسه حرامك مقدارینی معرفتده جهد ایتملی واندن اجتهادی مقداری نسنه‌یی تصدق ایدوب باقیسنی کندیسی عیال واولادی ایچون ترك ایتملیدر واما اعراض حقنده‌که مشافهة ومواجهة ناسه سب وشتمدن عبارت وقلوب اوزرینه جنایتدر وکذا ناسی غیبت ایتمك وقبیح وسوء ایله ذکر ایتمك‌که کشینك یوزینه سویلنمیه‌جك برسوزی انك غیابنده وارقه‌سنده سویلمکدن عبارتدر انك کفارتی انی اول کشی‌یه اکلادوب انکله حلاللاشمقدر واکر انلر برجماعتدن عبارت ایسه‌لر انلری بربر بولوب حلاللاشمقدر انلردن بریسی اندن مقدم فوت اولمش ایسه انك تدارکی بالاده ذکر ایتدیکمز تکثیر حسناتله‌در بونلرك کلیسی غیبت اول ناسه بالغ اولدیغی حالده‌در واما غیبت انلره بالغ اولمدیغی تقدیرده اول کیمسه اوزرینه انلر ایله استحلال واجب اولمز بلکه‌ده جائز اولمز زیرا بونده انلرك قلوبنه المی ایصال واردر بلکه‌غیبت ایتدیکی کمسنه‌لرك یانلرینه کیدوب کندی نفسنی تکذیب ایدرك انلری مدح وثنا ایتملیدر .

﴿ تائبك مقدار جنایتی بیلدیرمسنك لزومی بیاننده‌در ﴾ تائبك مقدار جنایتنی مجنی علیهه بیلدرمسی لازمدر وایلدیکی ظلمنده تعریض ورمز واشارتله کچمملیدر و بوبابده استحلال مبهم کافی دکلدر زیرا مظلوم ظالمك مقدار ظلمنی حقیقتی اوزره بیلدیکی صورتده نفسنده احلالنی خوش کورمیوب بلکه یوم قیامتده بدلنی ظالمك حسناتندن اخذ ایتمك ویاخود کندی سیئاتندن ظالم اوزرینه برنسنه تحمیل ایلمك ایچون حقنی روز قیامته تأخیر ایلمسی جائز وملحوظدر واکر جانی غیراوزرینه جملهٔ جنایاتندن برنسنه‌یی اول غیره ذکر ایدوب بیلدیرمش اولسه غیر انکله البتده متأذی اوله‌جق‌ایسه مثلا غیرك جاریه واهلنه زنا ایتمش اولمسی ویاخود لسانیله غیری عیوبندن پك زیاده متأذی اوله‌جغی برعیبه نسبت ایلمش بولنمسی کبی مواد قبیلندن ایسه بوحالده جانی ایچون اول غیر ایله مبهم اوله‌رق حلاللاشمقدن وروز جزاده کندی حسناتیله جبر نقصان ایدلمك اوزره اوزرنده غیرك مظلمه

وحقوقنك برمقدارینی ابقادن بشقه طریق یوقدر تنکم میت وغائبك مظلمه‌سی واخلال اولنان حقوقی روز حسابده ظالمك حسناتندن تأدیه اولنه‌جقدر وغیراوزرینه ایقاع ایدیلان هرجنایت‌که اکر جانی اول غیره سویلمش اولسه اول کیمسه انك سرعتله احلالنی خوش کورمیه‌جك ایسه ویاخود مجنی علیهك اکا اول جنایتك مثلیله مقابله‌سندن امنیت حاصل اولمیه‌جق ایسه بوبابده جانی ایچون طریق مجنی علیهه تلطف کوسترمك وانك مهمات ومقاصدینه سعی ایتمك وانك قلبنی کندیسی جانبنه میل وجذب ایتدیره‌جك صورتله اکا محبت وشفقت اظهار ایتمکدر زیرا انسان عبد احساندر وهرکیمسه‌که برحالك سیئه‌سندن نفرتله حسنه‌یه رجوعی قصد ایدر وبوحال ایسه انك ایچون متعذر وممتنع اولور ایسه بونده کفارت روز جزاده کندی حسناتیله جنایتنی قپاتمق اوزره تکثیر حسناتله‌در زیرا الله‌تعالی حضرتلری بووجهله حکم ایدر ومجنی علیه اوزرینه وقوعبولان جنایت مقابله‌سنده جانینك حسناتنی قبولدن امتناع ایتدیکی تقدیرده الله‌تعالی حضرتلری مجنی علیهی بوصورتله الزام ایدر شونك کبی‌که برکیمسه دنیاده برکیمسه‌نك مالنی اتلاف ایدوبده اول مالك مثلنی اول‌کمسنه‌یه کتوردیکنده اول کمسنه انی قبض وابرادن امتناع ایلسه وقتك حاکمی اول کمسنه‌یه کرك ایستسون وکرك ایستمسون انی قبض وقبول ایله حکم ایدر وکذا الله‌تعالی حضرتلری دخی عرصات قیامتده بووجهله حکم ایدر و الله‌تعالی حضرتلری ایسه احکم‌الحاکمین واعدل‌العادلیندر .

﴿ مظالم عباددن تخلص وحقه‌عبادت ایچون تفرغ بیاننده‌در ﴾ تائب مظالم عباددن قورتیلوب بالخاصه الله‌تعالی حضرتلرینه عبادت جهتنه‌دوکلدیکنده طریق‌ورع‌وتقوایه‌سلوك ایتملیدر زیرا عبدك دنیاوآخرتده حقوق‌عباددن وعذاب‌الهیدن تخلصی ورع‌وتقوا ایله‌در واندن یوم‌قیامتده حسابك تخفیفی ورع‌ایله‌در زیرا یوم‌قیامتده‌حساب حقوق‌عباد ودنیاده بین‌الانام غیرمشروع صورتله‌جریان‌ایدن معاملات‌ایچوندر واما شول کیمسه‌که دنیاده کندی نفسنی دائما محاسبه‌التنده طوتدی وخلقدن مستحق اولدیغنی اخذ ایتدی ومستحق بولنمدیغی نسنه‌دن اعراض ایتدی ویوم قیامتده حسابنك اوزامسندن خوف واندیشه ایتدی و بوحال اوزرینه دنیاده عمرینی کچیردی اول کیمسه هانکی شی اوزرینه حسابه چکیله‌جکدر وخبرواثرده الله‌تعالی حضرتلری ورع واتقا اصحابنی یوم قیامتده حسابه چکمکدن استحیا ایدر دیو وارد اولمشدر بنابرین رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم (حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا وزنواها قبل ان‌توزنوا) بیورمش وهرکس ایچون اولمزدن وحسابه چکلمزدن مقدم کندی اعمال وافکارینی وزن وحساب ایلمسی واکا کوره طاورانمسی لزومنی تنبیه ایلمشدر ورسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم (من حسن اسلام المرء ترکه مالا یعنیه) بیورمش وکشینك مالایعنی‌یی ترکی اول کیمسه‌نك اسلامیتنك کوزللکی اماره‌سندن اولدیغنی بیلدرمشدر و بوحدیث شریفده هرشیده توقف واذن شرعی بولنمقسزین اکا اقدامی ترکه اشارت واردرکه اکر شرعشریفده اکا مساغ وار ایسه اکا ال صونوب شروع ایتملیدر واکر مساغ شرعی یوغیسه اندن ال چکوب انك غیریسنه میل وتوجه کوسترملیدر و بوکا اشارتله رسول‌الله

صلى الله عليه وسلم (دع ما يريبك الى مالا يريبك) بيورمش وشبهه لو نسنه نك تركنه وكنديسنده اصلا شبهه اولميان وقلب انكله مطمئن بولنان نسنه نك ايشلنمسنه امر وتنبيه ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم (المؤمن وقاف والمنافق لقاف) ديو بيورمش ومؤمنك حساب وتوقف ايدركدن ودوشنوب شبهه دن عارى اولديغنى بيله ركدن برشيئه ال صونديغنى ومنافقك حساب وتوقفسز هرنسنه يه سالك اولور ايدوكنى بيان ايلمشدر وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم (لو صليتم حتى تكونوا كالحنايا وصمتم حتى تكونوا كالاوتار فما ينفعكم الا الورع الشافى) يعنى سزلر اولقدر نماز قيلسه كزكه يايلر كبى بلكز بوكولسه واولقدر صائم اولسه كزكه كريش كبى جسم وجثه كز اينجلسه سزه نفع وفائده بخش ايده جك انجق ورع شافيدر ديو بيورمشدر وبعض موضعده دخى (المؤمن فتاش) ديو بيورلديغى روايت اولنمش ومؤمنك بر نسنه نك حل وحرمتى وياشبهه لو اولمسى حقنده اول نسنه نك حقيقتنى صوروب آرايجى وتفتيش ايديجى اولديغى بيان ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم كيمسه دنياده رزقنى استكمال ايتمينجه البته اولمز وبوحالده رزقنى طلبده پك ايلرو وارميكز والله تعالى حضرتلرندن اتقا ايديكز وطلبكزى كوزل ايدكز وسزك ايچون حلال اولان نسنه يى اخذ ايدكز واوزريكزه حرام قيلنان نسنه يى ترك ايدكز ورسوالله صلى الله عليه وسلم الله تعالى حضرتلرى شرى شر ايله محو وازاله ايتمز انجق شرى خير ايله محو وازاله ايدر ديو بيورمشدر عمران بين الحصين رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرى قولم سنك اوزريكه فرض قيلديغم نسنه يى ادا ايله كه سن ناسك اعبدى اوله سك وسندن نهى ايلديكم نسنه دن صاقنوب چكينكه اورع ناسدن اوله سك وسنى مرزوق قيلديغم نسنه ايله قناعت ايله كه اغنياء ناسدن اوله سك ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم ابى هريره رضى الله عنه حضرتلرينه خطاباً سن اهل ورع اول اعبد ناسدن اولورسك ديو بيورمشدر وحسن بصرى رحمه الله ذره مقدارى ورع بيك مثقال صوم وصلاتدن خيرلودر ديدى والله تعالى حضرتلرى موسى عليه السلامه متقربونك بكا ورعله تقربلرى كبى تقرب اولمز يعنى بكا زياده تقرب انجق ورعله اولور ديو وحى ايلمشدر وبعضلر دانقى سدس درهم حقى رد الله تعالى حضرتلرى عندنده التيوز حجهٔ مبروره دن افضلدر وبعضلريده يتمش حجهٔ مقبوله دن افضلدر ديمشلر وابى هريره رضى الله عنه قيامت كوننده الله تعالى حضرتلرينك جلساء ومصاحبلرى اهل زهد وورعدر ديمشدر وابن مبارك رحمه الله حرامدن بر پولى ترك تصدق اولنه جق بيك پولدن افضلدر ديمشدر وابن مباركدن شو وجهله روايت اولنوركه انلر شام شريفده حديث شريف يازمقده ايكن قلمى قيرلمش اولمغله برقلم استعاره ايتمش كتابت حديثدن فارغ اولدقده قلم مذكورك عاريت النديغنى اونوتوب سهواً ديويتنه قويمش ومروه رجوعنده قلمى كوروب خاطرينه كلمش اولمسيله قلمى صاحبنه رد ايچون همان شام شريفه كيتمك اوزره حاضرلنمشدر ونعمان بن بشير رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك حلال بين وظاهردر وحلنده خفا يوقدركه انك اوزرينه الله تعالى حضرتلرى ويا رسولى جانبندن نص صريح وقوعبولمشدر وياخود انك بعينه ويا بجنسه حلنه جميع مسلمينك اجماع واتفاقلرى واردر وحرام دخى بو وجهله

بلاخفا ظاهر وواضحدر وحلال ايله حرام بيننده اولان امور نصده خفايه ويا عدم صراحته ويا نصينك تعارضنه مبنى مشتبهاتدركه ناسدن چوق كيمسه انك فرقنده دكلدر بنابرين بركيمسه شبهه لو نسنه لردن اتقا واحتراز ايلسه دين وعرضيچون ذم شرعيدن برائت طلب ايتمش اولور وشبهاتدن احتراز واجتناب ايتميان كيمسه حرامده واقع اولور زيرا شبهه لو نسنه حرامك حواليسنده وپك يقيننده در حمايه اولنان وقوريلان موقعك اطرافنده اغنامنى رعى ايدن شول راعى كبى كه انك اول موقعه تجاوزى قريب وسريعدر وملوكدن هرملك ايچون حمايه ومحافظه ايديلان موقع معتنا واردر واكا تقرب ايدن عقوبتله توعد اولنمشدر وملك الملوك اولان جناب حقك حماسى ايسه محارميدر وقوللرينى اكا تقربدن منع ايتمشدر وسزلر اگاه ومتنبه اولكزكه جسدده بر مضغه ولحم پاره واردر اول مضغه صالح وخالص اولور واول مضغه فاسد اولديغنده جميع جسد وبالجمله اعضا وجوارح بشر فاسد اولور واگاه ومتنبه اولكزكه اول مضغه مبدأ وحركات بدنيه وارادات نفسانيه اولان قلبدر ديو بيورديغنى روايت ايلمشدر وابى موسى الاشعرى رضى الله عنه حضرتلرينك هرشى ايچون حدوحدود واردر واسلامك حدودى ورع وتواضع وصبر وشكردر وورع امورك قيام وثباتنه سببدر وصبر ناردن نجات وخلاصه باديدر وشكر دخى فوز وظفره ودخول جنته باعثدر ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وحسن بصرى رحمه الله مكهٔ مكرمه يه دخولنده على ابن ابى طالب رضى الله عنهك اولادندن برغلام كورديكه ارقه سنى كعبهٔ معظمه يه طوغرى ويروب ناسه وعظ ونصيحت ايدردى بوحالده حسن بصرى انك نزدنده توقف ايدوب اول غلامه خطاباً دينك ثبات وقيامنه سبب ندر ديو ايلديكى سؤالنه غلام ناصح مذكور طرفندن ورع وعفت وشبههٔ حرامدن صاقنمقدر جوابى ويرلدكنده ينه حسن بصرى طرفندن دينك افتى وبلاء وداهيه سى ندر ديو ايراد اولنان سؤاله دخى طمعدر جوابى ويرلنجه حسن بصرى يه غلام فاضل وعارف مذكورك دفعةً اتيان وبيان ايلديكى اجوبه سى موجب تعجب وحيرت اولمشدر وابراهيم بن ادهم رحمه الله ورع ايكيدر بريسى ورع فرض وبريسيدخى ورع حذردر ورع فرض معاصيدن اجتناب ايتمك وورع حذر دخى محارم الهيده شبهاتدن صاقنمقدر وعوامك ورعى حرامدن وشبههٔ حرامدندر يعنى خلقك انك اوزرنده مظلمه ودرك ضمان وغبن فاحش مثللو مظلوم حقى مقوله سنه شبيه مطلوبى اوله جق وصاحب حقانى طلبدن خالى وفارغ اوليه جق وشرعاً اكا مساغ بولنميه جق هر بر نسنه دندر وخواصك ورعى كنديسنده هوا ونفسى ايچون انده شهوت ولذت اولان نسنه دندر وخاص الخاصك ورعى دخى كنديلرى ايچون انده قصد واراده ورؤيت اولان هرنسنه دندر وبوده انلرك كندى اراده لرينى ارادهٔ حقده محو ايتمكلكاريله در پس ايمدى عوام دنيايى تركله تورع ايدر وخواص دخى جنتى تركله تورع ايدر وخاص الخاص ماسوااللهى تركله تورع ايدر ويحيى بن معاذ رحمه الله ورع ايكى وجه او زره در بريسى ظاهرده ورعدركه صاحب ورعك هرحركتنك انجق الله تعالى حضرتلرى ايچون اولمقلغيدر وبريسى باطنده ورعدركه اوده سنك قلبكه الله تعالى حضرتلرندن غيرى نسنه نك

داخل اولمامقلغیدر دیدی وینه یحیی بن معاذ رحمه‌الله ورعك دقیقنه نظر ایتمیان کیمسه
ایچون برشی حاصل اولمز واول کیمسه عطاء جلیله دخی نائل اولمز دیدی و بعضیلری
ورعده نظری دقیق اولان کیمسه‌نك یوم قیامتده قدر وشانی عظیم اولور دیدیلر و بعضیلری
دخی نطقده یعنی سوزده ورع ذهب وفضه‌ده‌کی ورعدن اشددر وریاستده زهد ذهب
وفضه‌ده‌کی زهددن اشددر زیرا سنك ذهب وفضه‌یی طلب ریاست اغورنده بذل
وصرفك سهلدر دیدیلر وابوسلیمان الدارانی رحمه‌الله ورع زهدك اولیدر نته‌کیم قناعت
غنانك طرفیدر دیدی ویحیی بن معاذ رحمه‌الله ورع من غیر تأویل حد علمده وقوفدر دیدی
وابن الجلاء رحمه‌الله فقری حالنده ورعی استصحاب ایتمیان کیمسه نصلسه حرام اولان نسنه‌یی
اکل ایدر دیدی و یونس بن عبدالله ورع هرشبهه‌لو نسنه‌دن خروج ایتمك وهرطرفه
ولحظه‌ده نفسنی محاسبه وموازنه التنده طوتمقدر دیدی وسفیان ثوری رحمه‌الله ورعدن
اسهل نسنه کورمدم هرشی‌که نفسکه خدشه القا ایدر ودرونکی طرمالار سن انی ترك
ایدرسك دیدی سفیان ثورینك بوکلامی رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك قولنی مشعردرکه
(الاثم ماحاك فی صدرك وکرهت ان یطلع علیه الناس) دیو بیورمشدر یعنی اثم سنك صدرك
انکله منشرح اولمدیغی وقلبکده اندن ناخوش برشی بولندیغی وناسك اکا اطلاعنی کریه
کوردیکك نسنه‌در دیمشدر ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم (الاثم حزاز القلوب) بیورمش
یعنی اثمك سنك صدریکی قازیوب طرملادیغی وقلبك انك اوزرینه مطمئن اولمدیغی نسنه
اولدیغنی بیان ایتمش واندن اجتناب ایله امر ایلمشدر وینه حدیث شریفده (ایاکم والحکاکات
فانها المأثم) دیو وارد اولمش یعنی کوکلی طرملیان وصدر کندیسیله مطمئن ومنشرح اولمیان
نسنه‌لردن حذر ایدیکز زیرا انلر مأثمدر دیو بیورمشدر وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم
(دع ما یریبك الی مالا یریبك) بیورمشدر سکا ریب وشك وکمان کتورن نسنه‌نك ترکنی
وکندیسنده ریب وکمان بولنمیان وقلب اکا مطمئن اولان نسنه‌نك الده ایدلمسیله امر ایلمشدر
ومعروف کرخی رحمه‌الله لسانکی ذمدن حفظ ایلدیکك کبی مدحدن دخی حفظ ایله
دیمشدر وبشر بن الحراث اشد اعمال اوچدر انلرده قلتده جود وسخا وخلوتده ورع
وپرهیز واتقا وکندیسندن خوف اولنان کیمسه عندنده کلمهٔ حق وطوغری سوزی سویلمکدر
وبعضیلر بشر الحراث الحافینك قز قرنداشی امام احمد بن حنبل رحمه‌اللهه کاوب یا امام
بز خانه‌مز سطوحنده ایپلك ایکریز وحالبوکه مشاعل ظاهریه‌نك شعاعی بزم طرفزه مرور
ایدر واوزرمزه دوشر انك شعاعنده بزم ایکرمکلکمز جائز اولورمی دیو ایلدیکی استفتاسی
اوزرینه امام احمد رحمه‌اللهك اخت مذکوره‌یه خطاباً (عافاك الله) یعنی الله تعالی
حضرتلری سنی ظاهر وباطن محافظه بیورسون سن کیمسك یا خاتون دیو ایلدیکی سؤالنه
مومی الیها جواباً بن بشر بن الحراثك قز قرنداشی‌یم دینجه امام احمد اغلمغه باشلدی
و (من بیتکم یخرج الورع لاتغزلی فی شعاعها) دیه‌رکدن یعنی ظاهردن ایریشوب خانه‌کز
سطوحنده سزه اصابت ایدن شعاع ظاهریه‌ده ایپلك ایکرمیکز زیرا بوحال سزك مشحون
ورع وپرهیز اولان خانهٔ کرامتنثارکزدن ورعك خروجنی مستوجبدر دیو جواب ویردی

دیدیلر وعلی العطار رحمه‌الله بن بصره‌نك بعض اسواقنه اوغرادم وانده زمرهٔ مشایخی
اوطوریورلر وصبیانی ایسه اوینایورلر کوردیکمده صبیانه خطاباً چوجقلر شومشایخدن
اوتانمیورمیسکزکه اویون اوینایورسکز دیدیکمده صبیان میانه‌سندن برچوجق اول شیخلرك
ورعلری ازالمش اولمغله هیبتلری قالمامشدر دیو جواب ویردی دیدی و بعضیلری مالك
ابن دینا رحمه‌الله بصره شهرنده قرق سنه مکث واقامت ایتدی انکچون بصره‌نك یاش
وقوری خرماسندن یمکلك صحیح اولمدی واندن تا وفاتنه دکین اکا طاتمقلق میسر اولمدی
وتازه خرمانك وقتی کچدیکنده اهل بصره‌یه خطاباً ایشته بنم بطنم یرنده وکما فی السابقدر
اندن برشی نقصان اولمدی وسزده دخی زیاده برشی اولمدی دیر ایدی دیدیلر وابراهیم
بن ادهم رحمه‌اللهه ماء زمزمدن نیچون ایچمزسك دیندکده کندیمه مخصوص دلوم یعنی
قوغه‌م اولسه ایدی البته بنده ایچردم دیدی وبعضیلری حراث المحاسبی رحمه‌الله کندیسنده
شبهه اولان طعام جهتنه النی اوزاتدیغنده پرمغنك اوجنده تر ظهور ایدردی و بوحالده
اول طعامك غیر حلال بولندیغنی بیلوردی دیدیلر وبعضیلر دخی بشر حافی رحمه‌اللهك
نزدینه شبهه‌لو طعام کتورلدیکنده اول طعام جانبنه النی اوزاتمزدی دیدیلر وبعضیلر بایزید
بسطامی رحمه‌اللهك والده‌سی مشارالیهه حامله بولندیغی حالده کندیسنده شبهه اولان طعام
جهتنه النی اوزاتدیغنده طعام اندن تباعد ایدردی والی طعامه ایرشمزدی دیدیلر وبعض
ذواتك دخی نزدینه شبهه‌لو طعام کتیرلدیکنده اول طعامدن رائحهٔ کریهه ظهور ایدردی
و بوندن انك شبهه‌لو اولدیغنی بیلوب انك اکلندن امتناع ایدردی وبعض سادات کرامدن
شویله روایت اولنورکه کندیسنده شبهه اولان طعامی اغزینه قویدقلرنده طعام قوم
کبی اولوردی وچکنیوب یوتمق ممکن اولمزدی الله تعالی حضرتلرینك انلرك حقلرنده
بیان اولنان حالاتی انلره احسانی محضا انلره تخفیف ورحمت وشفقت ایچوندر زیرا انلر
لقمه‌لرینی صافی قیلملری وحلالی طلبده وحرام ومشتبهاتی ترکده اجتهاد وسعی بلیغ
کوسترملری جهتله الله تعالی حضرتلری مطاعمدن کریه کوردکلری نسنه‌دن انلری حفظ
ایتدی وبوصورتله انی بیلدرمکله شبهه‌لو نسنه‌لری انلردن منع ایلدی وطعامك بایعندن وکسب
ومعیشتندن وانی اشترا ایتدیکی ثمنندن واصلندن ووجه حلالدن وانی تحصیلندن نقیر
وقطمیرینی تفتیش وتفحص مؤنت ومشقتندن الله تعالی حضرتلری انلره کفایت ایتدی وبیان
اولنان احوالی انلره علامت قیلدی هرهانکی وقتده اول علاماتی مشاهده‌لرنده اللرینی
طعامدن چکرلردی وکورمدکلرنده طعامه رغبت کوستروب اللرین صونرلردی ذکر اولنان
امارات کندیلریچون عنایت حق سبقت ایدن وحقلرنده حمایت ورعایت قادر مطلق شامل
اولان سادات کرام حقنده‌در واما مؤمنیندن عوام حقنده حلال اولان‌شی خلقك انده
بروجهله حق وادعاسی بولنمیان وانده شرعك مطالبه‌سی اولمیوب طرف شرعیدن کندیسنه
مساغ کوستریلان هرنسنه‌در نته‌کیم سهل بن عبدالله التستری رحمه‌الله کندیسی حلالدن
سؤال اولندیغنده حلال کندیسنه تقربله الله تعالی حضرتلرینه عاصی اولنمیان نسنه‌در
دیدی وبشقه‌کره دخی حلال صافی کندیسنده الله تعالی حضرتلری اونوتلمیان نسنه‌در دیدی

بو صورتجه حلالدن مقصد حكماً حلال اولاندر عيناً حلال اولان دكلدر زيرا حلال حلال عين اولسه ايدى هيچ براحدايچون ميته‌يى اكل حلال اولمز ايدى وعرف ضابطى حرام ماليله حلال طعامى اشـترا ايدوب صكره دونوب بيعى اقاله ايدوب طعـام مالك اولى يدينـه رجوع ايتدكـنده متورع مؤمن ايچون انى اكل جائز اولمز زيرا ايكى حالتـك بينلرينه انده اكلى حرام اولان حالت تخلل ايتمشدركه اوده طعـام مذكورك عرف ضابطنك يدينـه كچمكلكيدر وقتاكه مسلمون انك مال حراميله الينه كچديكى وعند جميع المسلمين اكلى حرام كورلديكى طعامك بوصورتله مالك اولنه كچمش اولديغنده انك اكلى جوازينه اتفاق مسلمين وقوعبولمش اولمسـيله معلوم اولديكه حلال وحرام شرعك كنديسيله حكم ايلديكى نسنه‌در حلال عين دكلدر زيرا حلال عين انبيانك طعاميدر نتكم حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلم بر رجلك (اللهم ارزقنى حلال المطلق) ديور ايدوكنى يعنى حلال مطلق ايله مرزوقيتنى جناب حقدن ايلديكى استدعاسنى ايشتدكنده اول رجله خطاباً (ذلك رزق الانبياء اسئل الله رزقاً لا يعذبك عليه) بيوردى يعنى حلال مطلق رزق انبيادر سن الله تعاليدن انك اوزرينه تعذيب ايتميه جكى بر رزقى ايسته ديدى بنابرين بر كيمسه شرعى يدنده مصباح طوتسه وانكله آلوب ويرسه واندن رجوع ايدوب چيقمسه وشرعك اذن ورخصت و يرديكى نسنه‌يى السه وشرعك اذن واجازت و يرديكى نسنه‌يى ويرسه وجميع تصرفاتى شرعله اولسه اول كيمسه حلالى حكم شرعيـله اكل ايتمش اولور وانك اوزرينـه حلال مطلق عينى طلب يوقدر زيرا اول كيمسه بومثللو حلالى اخذ وادراكه واكا دسترس اولمغه قريب اولمز انجق (وماذلك على الله بعزيز) مفاد عاليسنجه الله تعالى حضرتلرينك انكله بعض اوليا واصفياسـنه اكرام واحسان بيورديغى حالات بوندن خارج ومستثنادر وناس طعـامده اوچ وجه اوزرينـه دركه انلرده متقى وولى وبدلاء عارفيندرلر پس ايمدى متقينك طعـام حلالى كنديسى اوزرينه خلقك طلب وتبعه‌سى وشرعك دخى مطالبه‌سى اولميان نسـنه‌در وهواسى زائل وزاهد وولى محققك طعامى كنديسنده هوا وارزو اولميان هرنسنه‌در وبدلاء عارفينك طعامى كنديسنده همت وقصد واراده اولميوب بلكه انك كليسى الله تعالى حضرتلرينك محضا فضل وكرمندن اولان نسنه‌دركه الله تعالى حضرتلرى انلرى انكله مرزوق ايدر وانى انلره قريب قيلر وانلرى قدرت شامله ومنت عامه و مشيت نافذه سـيله تربيه ايدر واول بدلاء عارفينك حالى ذى شفقه والده‌سى قوجاغنده شيرخار طفلك وصبىٔ بى ادراك وناتوانك حالى كبيدر بنابرين كنديسيچون مقـام اول تحقق ايتميان كيمسـه مقام ثانى‌يه واصل اولمز وكنديسيچون مقام ثانى تحقق ايتميان كيمسه‌ده مقام ثالثه واصل اولمز بوندن معلوم اولمشدركه متقينك طعامى هواسى زائل وولى حقنـده شبهه‌لودر و زائل الهوى ولينك طعـامى همت واراده‌سى زائل اولمش وقصـد واراده‌سى ارادهٔ حقده و مشيت قادر مطلقده محو اولمش بدلاء عارفين حقنـده شبهه‌لودر نتكم (سيئات المقربين حسنات الابرار) ديمشدر وشيخك طعامى مريد حقنده مباحدر ومريدك طعامى شيخ حقنـده حرامدر زيرا شيخك حالنده صفـا و رتبه‌سـنده نزاهت ومنزله‌سنده علو ورفعت واردر وانده الله تعالى حضرتلرينه قربيت واردر كهمس رحمه

الله الهدن نقل اولنان نسنه دقايق ورعدندر انلر بن بر كناه ايشلدم انك اوزرينه قرق سنه‌در اغلمقده‌يم شويله كه : بنم بر قرنداشم بنى زيارت ايچون كلمشيدى سـدس درهم مقابله‌سـنده انك ايچون بريان ايدلمش بر بالق آلمشـيدم اخ مذكور انك اكلندن فارغ اولديغنـده النى يقاسـون ايچون قومشـومك ديوارندن برقطعه طوپراق آلمشيدم حالبوكه هنوز انكله حلاللاشمق بكا ميسر اولمدى ديمشدر وشو وجهله روايت اولنمشدر كرا ايله بر خانه‌ده ساكن اولان بر كيمسه يازمش اولديغى بر مكتوبك اوزرينه سرپمك ايچون اول خانه‌نك ديواردن طوپراق آلمغى مراد ايتديكنده خانه‌نك كرا ايله اولديغى وارد خاطرى اولديسه‌ده ينه انك قدرى اولميوب انده بر بأس وضرر اولمديغى خاطره‌سى قلبنه خطور ايدرك ديوار مذكورك طوپراغنـدن آلوب مكتوبى اوزرينـه سرپنجه هاتفدن كنديسنه (سـيعلم المتخفف بالتراب وما يلقى غداً من طول الحسـاب) دينـديكنى يعنى مكتوبنـه كرا خانه‌نك طوپراغى سرپمكى خفيف كورن كيمسه يارين قيامت كوننده طول حسـابدن ملاقى اوله‌جغى حالى قريباً بيلور ديو سويلنديكنى ايشتديكى بيان اولنمشدر عتبة الغلام بر قيش ايامنده زياده تردوكردى كنديسنه بوحال ندر ديمسى اوزرينه بولنديغى مكانك انده كنديسنك ربيسنه عاصى اولديغى بر مكان ايدوكنى بيان ايدنجه جكونكيسى كنديسندن استيضاح ايدلمكله مسافرم يدينى يقاسون ايچون شـو ديواردن بر پارچه طوپراق چيقارمشـيدم والآن صاحبيله حلاللاشمق ممكن اوله‌مدى ديوجواب و يره‌ركدن سببنى بيـان ايلديكى روايت اولنمشدر و بعضلرى احمد بن مالك رحمه الله مكهٔ مكرمه ده بر بقالك عنـدنده بر طاسنى رهن اوله‌رق براقشـيدى وانى رهندن تخليص مراد ايتدكنده بقـال اكا ايكى طاس چيقاردى وهرهانكيسى سـنك ايسه انى آل دينجه امام احمد كندى طاسنى فرق وتمييز بنم ايچون مشكلدر طاس ودراهمده سنك اولسون ديمسى اوزرينـه مذكور بقال ايشـته سنك طاسك شـودر بن سنى تجربه ايچون سويلمشيدم ديديسه‌ده امام احمد بن اول شبهه‌لو نسنه‌يى الم ديدى وهمـان طاسى ودراهمى ترك ايدرك صاوشوب كيتدى ديديلر و بعضلريده راويهٔ عدويه رحمها الله شق اولنمش قيصنى شعلهٔ سـلطانيه‌ده ديكدى و بر مدت درونـه كدورت طارى اولمغله صفـاء قلبنى غائب ايتدى بعده بوحالى تذكر ايدوب قيصنى ديكديكى يردن شق ايلدكنده صفـاء قلبنى ينه بولدى ديديلر سـفيان ثورى رحمه الله منامده كنديسـنك ايكى قنادى وار جنتده اغاجدن اغاجه اوچيور كوريلوب كنديسنه (بم نلت هذا) يعنى بو درجه‌يه نه ايله وهانكى خدمتله نائل وواصل اولدك دينلدكـده ورعله نائل اولديغنى جواباً بيان ايلديكى روايت اولنمشدر وحسان بن ابى سنان رحمه الله آلتمش سنه ارقه‌سى اوزرينه ياتوب اويومدى و ياغلو نسـنه يمدى وصغوق صو ايچمدى بعد الوفات كنديسى منامده كوريلوب الله تعـالى حضرتلرى سـنك حقكده نه ايشلدى ديو ايديلان سؤاله خير ايشلدى انجق بن دنياده اسـتعاره ايدوب رد ايده‌مديكم بر ايكنه ايچون جنتدن محبوس وممنوعم ديوجواب ويردى عبد الواحد بن زيدك بر غلامى وار ايدى بر مدت عبـد الواحده خدمت ايتمش وقرق سـنه‌ده تعبد وطـاعتله وقت كچيرمشيدى غلام مذكور ابتداء امرنده كيال ايدى بعد الوفات منامده الله تعـالى حضرتلرى

سنك حقكده نه ايشلدى ديو ايديلان سؤاله خير ايشلدى انجق بنم اوزرينه اولچكك طوپراغندن قرق اولچك نسنه چيقارلمش اولمغله جنتدن محبوسم ديو جواب ويردى وعيسى عليه السلام برقبرستانه اوغرادى واهل قبوردن بركيمسه يه ندا ايتمسيله الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه يى احيا ايلدى بوحالده عيسى عليه السلام اول كيمسه يه خطاباً كيمسك ديو ايلديكى سؤالنه اول كيمسه بن ناسك اشياسنى نقل ايدر برحمال ايدم بركون برآدمك خطبنى نقل ايتدم واندن بركوچك نسنه قوپاروب انكله ديشمى قارشدر ديدم ايشته اولديكم كوندن بوآنه دكين انكله مؤاخذه ومطالبه اولنقده يم ديدى ٠

﴿كشى اون شيئ نفسى اوزرينه فرض كورميجه ورع تمام اولمديغى بيانندهدر﴾ كشى اون شيئ نفسى اوزرينه فرض كورميجه ورع تمام اولمز انلردن «اولكيسى» لسانى غيبتدن حفظ ايتمكدر زيرا الله تعالى حضرتلرى (ولايغتب بعضكم بعضاً) بيورمشدر «ايكنجيسى» سوء ظندن اجتنابدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (اجتنبوا كثيراً من الظن ان بعض الظن اثم) بيورمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم (اياكم والظن فانه اكذب الحديث) بيورمش وسوء ظندن اجتناب واحتراز ايله امر ايدوب سوء ظنك اكذب حديث اولديغنى بيان ايلمشدر «اوچنجيسى» سخريه دن يعنى خلقى استهزا ومسخره لغه المقدن اجتنابدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (لايسخر قوم من قوم) بيورمشدر «دردنجيسى» محارمدن كوز يومقدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (قل للمؤمنين يغضوا من ابصارهم) بيورمشدر «بشنجيسى» صدق لساندر يعنى سوزنده صادق اولمقدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (واذا قلتم فاعدلوا) بيورمش ومفسرين كرام فاعدلوا لفظنى فاصدقوا ايله تفسير ايلمشلردر «التنجيسى» نفسنه عجب كلمامك ايچون الله تعالى حضرتلرينك كندى اوزرنده اولان منت ونعمتنى بيلمكدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (بل الله يمن عليكم ان هداكم للايمان) بيورمشدر «يدنجيسى» مالنى حق وثواب وطاعت يولنده صرف وانفاق ايدوب بطلان ومعصيت ومنع طاعت اوغرنده خرج وصرف ايتمامكدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (والذين اذا انفقوا لم يسرفوا ولم يقتروا) بيورمش ومفسرين كرام بوايت جليله يى لم ينفقوا فى المعصية ولم يمنعوا من الطاعة ايله تفسير ايلمشلردر «سكزنجيسى» نفسنده علو وكبرى طلب ايتماملىدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (تلك الدار الاخرة نجعلها للذين لايريدون علواً فى الارض ولافسادا) بيورمشدر «طقوزنجيسى» بش وقت نمازى مواقيتى وركوع وسجودلريله محافظه در نتكم الله تعالى حضرتلرى (حافظوا على الصلوات والصلوة الوسطى وقوموا لله قانتين) بيورمشدر «اوننجيسى» سنت وجماعت اوزره استقامتدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (وان هذا صراطى مستقيماً فاتبعوه ولاتتبعوا السبل فتفرق بكم عن سبيله) بيورمشدر ٠

﴿حالت واحده ده ذنوبك جميعسندن توبه ممكن اولمديغى حالده ذنوبك بعضيسندن توبه نك جوازى بيانندهدر﴾ حالت واحده ده ذنوبك جميعسندن توبه ممكن اولمديغى حالده بعضيسندن توبه جائزدر مثلا تائبك كبائرك عند الله اعظم اولديغنه وسخط وغضب ومقت حقى دها زياده جالب بولنديغنه صغائرك رتبه ودرجه جهتيله كبائرك دوننده بولنوب تطرق عفوه اقرب بولنمسنه

(لاحق)

لاحق اولان علمنه مبنى صغائرك دوننده كبائردن توبه ايتمسى كبيدر كه اعظمدن توبه مستحيل ومحال دكلدر بعده انك قلبنده ايمان ويقينى قوت بولديغنده والله تعالى حضرتلرينه انابه ورجوع ايچون انوار هدايت ظاهر اولوب صدرى مطمئن ومنشرح اولديغنده جميع صغائردن ودقايق زللاتدن وشرك خفيدن وذنوب قلوبك جميعسندن توبه ايدر بعده حالات ومقاماتده اولان معاصيدن توبه ايدركه هرحالت ومقامنه اعتلا وارتقا ايتدكجه اول حال ومقامده امر ونهيدن ايشلنه جك وترك ايديله جك نسنه لر واردركه انلريده انجق شو بيان اولنان حالات ومقاماتدن ذوقيله لذتياب اولانلر وطريقت عليه نك منتسب وسالكى اولوب انك اهل واصحابيله مصاحبت ومخالطت ايدنلر بيلورلر وسالك اول وهله ده وبدايتى حالنده مقامات وحالاتك منتها وغايه سنده ايديله جك نسنه لرى اتيان ايله مأمور دكلدر وبونده عسرته صاپليوب يسر وسهولت كوسترمك ورفق وتدريجله حركت ايتمك لازمدر نتكم حديث شريفده (ان هذا الدين متين فاوغلوا فيه برفق فان المنبت لاارضا قطع ولا ظهراً ابقى) ديو وارد اولمش يعنى بودين متين ومحكم وصلب وشديددر انده تكلفسز رفقله سير ايديكز وطاقت كتوره ميوب عاجز قاله جغكز نسنه يى نفسكزه تحميل ايتميكز زيرا دابه سنى كلفت ومشقت التنده طوتوب درمانده قيلمسى وياهلاك ايتمسيله رفيقلرندن متخلف ومنقطع اولان كيمسه ايچون قطع مسافه ايتمكه ومقصدينه ايرشمكه مجال وقوت وقدرت يوقدر وكذا بردنبره طاقت كتوره ميه جكى بار طاعت وعبادتك التنه كيرن كيمسه نك دخى حالى بويله در وكنديسنه عجز وفتور طارى اوله جغى بديداردر وبعض كبائرك بعضيسندن عند الله عقوبت جهتيله ابلغ واشد واغلظ اولديغنى بيلديكيچون كبائرك بعضيسندن توبه ايتمسى كبيدر شويله كه ديون عبادك ترك اولنميه جغنى وبينه بين الله اولان ذنوبه عفوك تسارعنى بيلمسنه مبنى قتلدن ونهب وغصبدن وعباده ظلمدن توبه ايدر وخمرك مفتاح شر اولديغنى بيلمش اولمسنه مبنى شرب خمره توبه ايدوب توبۀ زنايى تأخير ايدر زيرا اول كيمسه نك شرب خمر ايله عقلى زائل اولديغنده جميع معاصى يى ارتكاب ايدر واوحالده قذف وسب وكفر باللهى وزنا وقتلى وغصبى فارق دكلدر زيرا خمر جميع خبائث ومعاصينك امى واصليدر وكبيره اوزرينه مصر بولنديغى حالده صغيره وصغائردن توبه ايدن كيمسه كبيدر شويله كه غيبتدن وياخود محارمه نظردن توبه ايدر وحالبوكه اول كيمسه شرب خمرى شدتله عادت ايدنمش واكا حريص وايچمامكه صبر ايده مز اولمش ونفسى شربى كنديسنك مرضنه دوادر وبر ايسه استعمال دوا ايله مأمورز ديو تزيين ايتمش وكنديسنده سرور وفرح وذهاب غموم وهموم وشهوتجه قوت اولمسى وزعملرنجه صحت جسم بولنمسى جهتلريله شيطانده انى كنديسنه تزيين وتحسين ايتمش اولمسيله شرب خمره مصر بولنمشدر وبلايا ودواهى وعواقبندن زاهل وانك ايچون دوچار اولديغى عقوبت الهيه دن وانكله دين ودنياسنك فاسد وتباه اولديغندن لاقيد وغافل بولنمشدر زيرا شرب خمر دين ودنيا امورينك بقاسى كنديسيله ثابت اولان عقلك زوالنه سببدر وبر ذنوبك بعضيسنى تأخير ايدرك بعضيسندن توبه صحيحدر ديدك زيرا على العموم مسلمين احوالك كليسنده الله تعالى حضرتلرينه طاعتله معصيتك بيننى جمعدن خالى دكلدرلر انجق حاللرينك الله تعالى حضرتلرينه اولان قربيت وبعديتلرى نسبتنجه

بونلر حالاتده وذنوبك عظم وصغرنده متفاوت ومتخالفدر فاسق اولان بركيمسه بعض
معاصيده غلبهٔ شهوت واسطه‌سيله اكر شيطان قهر ايدر ايسه بنم ايچون ارخاء
عنان ايتمك و بتون بتونه ديزكني الدن براقق لايق دكلدر بوحالده بن معاصى يى
مختلط قيلرم بلكه‌ده بعض معاصينك تركنده بنم اوزريمه خفيف اولان نسنه‌ده بذل
جهد ايدوب اول معاصى يى ترك ايدرم و بنم بعض معاصى اوزرينه قهر وغلبه‌م باقى
معاصى ايچون كفارت اولور واميد اولنوركه الله تعالى حضرتلرى بعض معاصيده
بنم خوف ايتديكمى وانك ايچون ترك ايتديكمى و بن نفس وشيطانمله انى تركده مجاهده
ايتديكمى كورر و بكا اعانه وامداد ايدر و بنى موفق قيلر بنمله بقيهٔ معاصيم بيننه رحمتيله
حيلوله ايدر ديديكنده بيان ايتديكمز وجهله طاعتله معصيت بيننى جمع ايتمش اولور واكر
امر بيان ايتديكمز وجهله اولمامش اولسه ايدى هرفاسقك صلاتى وصوم وزكاتى وحجى صحيح
اولماماق لازم كلوردى و بزم اكا سن فاسقسك وفسقك سببيله حقك امرينه مخالفتده وحقك
طاعتندن خارجسك سنك شو عبادتك حقك غيريسيچوندر واكر سن بو عبادتك الله ايچون
اولديغنى زعم ايدرسه‌ك فسقى ترك ايله زيرا بوبابده امر الهى بردر وسنك بو صلاتكله الله
تعالى حضرتلرينه تقربى قصدك سن فسقى تركه تقرب ايتدكجه متصور دكلدر ديمامز ايجاب
ايدردى و بوايسه محالدر بودكل انجق كندى اوزرنده ايكى كيمسه‌نك ايكى دينارى اولان
وحالبوكه اول دينارى انلره ادايه قدرتى بولنان بررجل مديون مثابه‌سنده‌دركه ايكى دينارك
بريسنى داينك بريسنه و يروب آخرينى انكار ايتدى وعليله واكا دينى اولديغنى محقق
بيلمسيله برابر انك اوزرينه يمينده ايتدى بوحالده شك يوقدركه اول رجلك ادا ايتدكندن
ذمتى برى وجحد وانكار ايلديكى واباايتديكى نسنه‌ايله ذمتى مشغول وانكاله مديوندر وكذا
بركيمسه بعض اوامرنده الله تعالى حضرتلرينه اطاعت ايتسه و بعض نواهيسنده عاصى
اولسه اول رجل اطاعتده بولنديغى نسنه‌ده الله تعالى حضرتلرينه مطيع ومتجاسرى بولنديغى
بعض نواهى يوزندن دخى الله تعالى حضرتلرينه عاصيدر واول كيمسه مؤمن ناقص الايماندر
طاعتيله مطيع مخالفتيله عاصيدر و بوحال هرحالده امر دينده خلط واختلاطى وقوعبولان
هركيمسه‌نك تاكه هواسى زائل اوله‌جق حالنه ايريشنجه وانجق الله تعالى حضرتلرينك
انك اوزرينه معصيتله حكم ايلديكى كيمسه مستثنا اوله‌رق جميع معاصيدن منقطع
اولنجه‌يه دكين انلرك دأب واصوليدر زيرا بزم ايچون عصمت يوقدر والله تعالى حضرتلرى
ديلديكنك توبه‌سنى قبول ايدر وتوبه ايدنلره رحمتيله فضل واحسان ايدر .

《توبه حقنده اخبار واثار وارده‌نك ذكرى بياننده‌در》 جابربن عبدالله رضى الله عنهك
رسول الله صلى الله عليه وسلم برجمعه كونى بزلره خطاباً ايها الناس قبل الفوت الله تعالى حضرتلرينه
توبه ورجوع ايديكز وفرصت الده‌ايكن اعمال صالحه‌يه مبادرت ايديكز والله تعالى حضرتلريله
كنديكز بيننده اولان حقوقى ايفا ايديكزكه مسعود اوله‌سكز وتصدقى زياده ايدكزكه مرزوق
اوله‌سكز ومعروف‌ايله امر ايديكزكه محفوظ اوله‌سكز ومنكراتدن نهى ايديكزكه منصور اوله‌سكز
ديو بيوردى ديدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم چوق كره (اللهم اغفرلى وتب على انك
انت التواب الرحيم) يعنىياربى بنى مغفرت ايله وتوبه‌مى قبول ايله تواب رحيم انجق سنسك

ديرايدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم اولوقتكه ابليس لعين يريوزينه ايندرلدى جناب
حقك عزت وجلالنه قسم ايدرك اولاد آدمك روحلرى جسدلرنده دائم وباقى اولدقجه انلرى
اغوادن اصلا كيرو طورمم ديديكنده الله تعالى حضرتلرينك عزت وجلالم حقيچون اولاد
آدمى صوك نفسلرينه دكين توبه‌دن منع ايتمم ديو بيورديغنى بيان ايلدى ومحمد بن عبدالله
السلمى رحمه اللهدن شووجهله روايت اولنور انلر ديديلركه بن مدينهٔ منوره‌ده اصحاب
رسول اللهدن برجماعتله مجالست ومصاحبت ايتدم انلردن بريسى بن رسول الله صلى الله
عليه وسلمك بركيمسه موتندن يارم كون مقدم توبه ايتسه الله تعالى حضرتلرى انك توبه‌سنى
قبول ايدر ديو بيورديغنى ايشتدم ديدى اخرى دخى بن رسول الله صلى الله عليه وسلمك
بركيمسه غرغره وحالت نزعدن مقدم توبه ايتسه الله تعالى حضرتلرى انك توبه‌سنى قبول
ايدر ديو بيورديغنى ايشتدم ديدى ومحمد بن مطرق رحمه اللهدن شووجهله روايت اولنوركه
انلر الله تعالى حضرتلرى ابن آدمك حالنه اسف اولنور اول كناه ايدر و بندن غفران
طلب ايدر بنده انك كناهنى عفو ومغفرت ايدرم و بنى آدمك حالنه اسف اولنوركه ينه
كناهه عودت ايدوب بندن عفو وغفران طلب ايدر بنده انى عفو ايدرم و ينه بنى آدمك
حالنه اسف اولنوركه ذنبى ترك ايتمز وبنم رحمتمدنده اميدينى كسمز شاهد اولكز بن انى
مغفرت ايتدم ديو بيوررلرديدى وانس رضى الله عنه (وان استغفروا ربكم ثم توبوا اليه)
آيت جليله‌سى نازل اولدقدن صكره رسول الله صلى الله عليه وسلمك كل يوم يوز كره
استغفار ايتدكارينى واستغفارلرنده (نستغفر الله ونتوب اليه) بيوردقلرينى ورسول الله
صلى الله عليه وسلمه بررجل كاوب يارسول الله بن بركناه ايشلدم ديديكنده رسول الله صلى
الله عليه وسلم اول رجله الله تعالى حضرتلرينه استغفار ايله ديمسيله رجل مذكور بن
توبه ايدرم ينه عودت ايدرم ديديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلم هر كناه ايشلدكجه
توبه ايله تاكه شيطان خائب وخاسر اولنجه‌يه دكين ديمسى اوزرينه رجل مذكور يانبى الله
ذنوبم تكثر ايتديكى وقت نه ايده‌يم ديديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك (عفو الله
اكثر من ذنبك) بيورديغنى يعنى الله تعالى حضرتلرينك عفوى سنك كناهلركدن اكثردر
ديديكنى بيان ايلمشدر وحسن رحمه الله سن توبه‌سز مغفرت وعملسز ثواب تمنيسنده بولنمه
(لاتغرر باسمه الغفار فانه منتقم القهار) مفادنجه سنك مجرد عفو اللهه مغروريتك سنك متمادياً
سخط الهيده بولنوب جناب حقك راضى اوله‌جغى عملى تركمكى و بونك اوزرينه مغفرت ارزوسنده
بولنمقلغكى مستوجب اولور بوحالده ايسه امنيه‌لرسنى الداتوب عذاب الهى‌يه دوچار اوله‌جغندن
خوف اولنور سنك مسموعك اولمامشدركه الله تعالى حضرتلرى (وغرتكم الامانى حتى جاء
امر الله وغركم بالله الغرور) بيورمشدر وكذا (وانى لغفار لمن تاب وامن وعمل صالحاً ثم اهتدى)
و (رحمتى وسعت كل شئ فساكتبها للذين يتقون و يؤتون الزكوة والذينهم باياتنا يؤمنون)
بيورمشدر بنابرين توبه وتقواسز رحمت وجنت طمعنده بولنمق حمق وجهل وغروردر
زيرا بوايكى آيتده مغفرت توبه ايله ورحمت دخى تقوا ايله تقييد ايدلمشدر ورسول الله
صلى الله عليه وسلم مؤمن اولان كيمسه كندى ذنوب وسيئاتنى كويا دينده طورديغى

واوزرینه دوشمسندن خوف ایتدیکی برطاغ کبی کورر وفاجر ایسه کندی ذنوب وسیئاتنی کویا بروننه قونان وجزئی برحرکتی واکاشویله برشی دیمسیله اوچان بر قره‌سکك کبی کورر دیو بیورمشدر رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم عبد البتده برکناه ایشلر واول کناه انی جنته ادخال ایدر بیوردیغنده اصحاب کرام طرفندن یانبی‌الله کناه نه کیفیتله جنته ادخال ایدر دیو ایدیلان استفساره رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم کناه اول عبدك نصب عینی وپك زیاده مجبور ومفتونی بولندیغی برنسنه اولور وانك اوزرینه نادم وپشیمان اولوب تائب ومستغفر اولور واول کناه انی جنته ادخاله بادی اولور دیو جواب بیورمشلردر ورسول الله صلی‌الله علیه وسلم ذنب قدیم ایچون طلب وادراك جهتیله حسنهٔ حدیثه‌دن احسن واسرع برشی کورمدم بیورمش ونظم جلیل الهیده (ان‌الحسنات یذهبن السیئات) وارد اولمش وحسناتك سیئاتی اذهاب وازاله‌سی بیان اولنمشدر ورسول الله صلی‌الله علیه وسلم برکیمسه برکناه ایتدکنده انك قلبنده برسیاه نقطه ظهور ایدر اول کیمسه‌نك توبه‌سی وفزع وفریاد واستغفاری وقوعنده انك قلبی اول سیاه نقطه‌دن صافی وخالص اولور اکر توبه وتضرع واستغفاری وقوعبولمز ایسه ذنب ذنب اوزرینه وسیاه سیاه اوزرینه واقع اولور حتی اول سیاه نقطه‌لر انك قلبنی قاپلیوب قلب کوزی کور اولور وبوحال اوزره انك وفاتی وقوعبولور دیو بیورمش ونظم جلیل الهیده دخی (کلا بل ران علی قلوبهم ماکانوا یکسبون) وارد اولمشدر ورسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم خطیئه‌یی ترك طلب توبه‌دن اهوندر وبوحالده سن قبل الموت حیاتکده اولدیغك زمانی غنیمت بیل وخطیئه‌یی ترکه مقدم وساعی اول دیو بیورمشدر وابن زیاد رحمه‌الله سزدن بریکز کندیسنی فوت اولمش واخرتك هردرلو احوالنی کورمش والله تعالی حضرتلرندن محضا عبادت ایتمك ایچون دنیایه رجوعنی طلب ایتمش اول دخی انی اولصورتله دنیایه رد ایتمش منزله‌سنه تنزیل ایتسونده اکا کوره جناب حقه طاعت وعبادته سعی ایتسون دیمشدر وبعضیلری الله تعالی حضرتلری داود علیه‌السلامه سنی علی الغفله اخذمدن وبلاحجة بکا ملاقی اولمقلغکدن خوف ایله دیووحی ایلدی دیدیلر عبدالملك بن مروان حضورینه صلحادن داخل اولان برصالح کیمسه‌یه بکا نصیحت ایله دیدکنده صالح مذکور اکرموت سکا بردن بره کاورسه انك ایچون حاضرلقده بولنیورمیسك دیدکنده عبدالملك لا دیدی وینه بو بولندیغك حالتدن موجب رضا اوله‌جق دیکر بر حالته تحولی قاصدمیسك دیدیکنده عبدالملك ینه لادیدی و بعدالموت جناب حق کندندن راضی وخشنود قیله‌جق بشقه بردارو ارمیدر دیدیکنده عبدالملك ینه لادیدی وموتك سکا غفلت اوزره کلیه‌جکندن امینمیسك دیدیکنده عبدالملك ینه لا دیمسیله رجل صالح مذکور عاقل اولان کیمسه بومثللو خصاله راضی اولمامليدر وقبل حلول الموت توبه وتدارك اوزره بولنملیدر دیدی ورسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم ندامت توبه‌در دیدی وینه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم برکیمسه برکناه ایتسه صکره اکا نادم وپشیمان اولسه انك ندامتی اول کناهه کفارتدر دیدی وحسن رحمه‌الله توبه درت اساس اوزینه‌در انلرده لسان ایله استغفار وقلبله ندامت وجوارح واعضا ایله ذنبی ترك وبردها اکا عدم عودت ورجوعی

(قصددر)

قصددر وینه حسن رحمه‌الله توبهٔ نصوح برکناهه توبه ایتمك وبردها توبه ایتدیکی نسنه‌یه رجوع ایتمامکدر دیدی ورسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم ذنبدن تائب اولان کیمسه اصلا ذنبی اولمیان کیمسه کبیدر وذنبدن مستغفر اولوب ینه ذنب اوزرینه دوام وثبات کوسترمك ربیسنی استهزا ایدن کیمسه کبیدر و برکیمسه استغفرك واتوب الیك دیه‌رك کناهدن استغفار ایتسه صکره‌ینه اول کناهه عودت ایتسه صکره ینه استغفرك واتوب الیك دیه‌رك استغفار ایدوب بعده اوچنجی دفعه اوله‌رق ینه عودت ایتسه دردنجی دفعه‌سنده اول کیمسه‌نك ایشلدیکی اول کناه کبائردن یازیلور دیو بیوردی وفضل بن عیاض رحمه‌الله سن کندی نفسك اوزرینه وصی اول وکندیکه لابد ولازم اولان اموری کندی حیاتنده کوروب یاپمغه ساعی اول ورجالی کندیکه وصی ایتمه وکندك دنیاده حالت غفلت وعطالتده بولنوبده بعدالوفات سنك ایچون خیرات وحسنات یاپه‌جقلرینه وسنك ایچون چالیشه‌جقلرینه مغرور اولمه زیرا سن کندی حیاتنده کندی حقنده آخرتك ایچون لازم اوله‌جق اموره جان حقیله وکندی الکله اقدام واهتمام کوسترمدیکك حالده آخرلرینك سنك ایچون خیر یاپه‌جقلرینه وحسنه ایشلیه‌جکلرینه نیجه امین اولورسك وانلری نصورتله لوم وتقبیحه مستحق کوررسك دیمشدر و بعضیلریده سن متاع دنیا ایله برمدتجك تمتع وانتفاع ایله زیرا دنیانك دوام وبقاسی وقراری یوقدر وسن مالك اولدیغك شیئك امیروناظری واول نسنه اوزرینه حیاتنده حکم وفرمان تصرفنی هروجهله انفاذ واجرا ایدیجی بولندیغك حالده اول نسنه‌یی آخرت ایچون تقدیم ایله ووصیت ایده‌جکك کیمسه‌یه مغرور اولوب الدائمه وکندی الکله فوتندن مقدم تقدیمه سعی ایله زیرا کشینك قصر وصیتی ضیاع وخرابه ناظردر دیمشلردر و بعضیلری دخی سن بروصی اتخاذ ایده‌جك اولدیغك حالده مالك اولدیغك نسنه‌ده کندی نفسکه وصی اول وکندی النله آخرتك ایچون ایجاب ایدن نسنه‌یی (ولتنظر نفس ماقدمت لغد واتقوالله) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه مقدم اولکه الکله اکدیکك شیئی قریباً بیچر ویدکله دیکدیکك نسنه‌نك میوه وثمارینی روز حسابده درج ایدرسك زمیننده بسط انشاد مقال ایتمشلردر .

﴿ توبه حقنده ابی امامة الباهلی رضی‌الله عنهدن روایت اولنان فصل اخر بیانده‌در ﴾ ابی امامة الباهلی رضی‌الله عنهدن اولنان روایتده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك صاحب یمین یعنی انسانك عملنی یازمق ایچون صاغ طرفنده بولنان ملك صول طرفنده بولنان ملك اوزرینه امیروناظردر برکیمسه برحسنه ایشلدیکی وقتده صاغ طرفنده بولنان ملك اول کیمسه ایچون اون ثواب یازار واول کیمسه برکناه ایشلیوب صول طرفنده‌کی ملك انی یازمق مراد ایتدکنده صاغ طرفنده‌کی ملك انك صولنده‌کی ملکه توقف ایت طور یازمه دیر اول ملك دخی التی یاخود یدی ساعت توقف ایدر اکر اول کیمسه اول التی یدی ساعت ایچنده استغفار ایدر ایسه انك اوزرینه هیچ برشی یازمز واکر ذکر اولنان زمان ایچنده تائب ومستغفر اولمز ایسه انك اوزرینه برکناه تحریر ایدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ولفظ اخرده برکیمسه برکناه ایشلدکنده تاکه دیکر برکناه ایشلمینجه‌یه دکین انك

اوزرینه کناه یازلمز وانك اوزرنده بش کناه جمع اولدیغی وکندیسیده برحسنه ایشلدیکی زمانده اول کیمسه ایچون بش حسنات یازیلور دیکر یازیله‌جق اولان بش حسناتی انك اوزرنده تراکم ایتمش اولان مذکور بش سیئاته مقابل طوتیلور وبوحالده ابلیس لعین صیحه ایدر وبنم ایچون ابن ادم اوزرینه غلبه وظفر نصورتله ممکن اولورکه بن هرنقدر ماحصل قوت وقدرتمی صرف ایدرك جهد وغیرت ایدر ایسه‌مده حسنهٔ واحده‌ایله بنم جهدوغیرتمی محو وابطال ایدر دیر ایدوکی بیان اولنمشدر ویونسك حسن رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك هرکیمسه اوزرنده انك عملنی تحریره ایکی ملك واردر وصاغ طرفنده‌کی ملك صول طرفنده‌کی ملك اوزرینه امیر وناظردر اول کیمسه برسیئه ایشلدکنده صولده‌کی ملك صاغده‌کی ملکدن بوسیئه‌یی یازه‌یمی دیو ایلدیکی استیذانه صاغده‌کی ملك تاکه بش سیئه ایشلمینجه‌یه دکین یازمه دیر اول کیمسه بش سیئه ایشلدکنده ینه اندن یازه‌یمی دیو استیذان ایدنجه تاکه برثواب ایشلینجه‌یه دکین یازمه دیر وبوحالده برثواب ایشلدکنده صاغده‌کی ملك انك صولنده‌کی ملکه حسنه‌نك عشر امثالیله یازلمسی بزه امر اولندی سن کل بز بش سیئه‌یی حسنه‌نك بشیله محو وابطال ایده‌لم اول کیمسه ایچون بش حسنه ثبت وتحریر ایده‌لم دیر وبوحالده شیطان صیحه ایدوب بن بنی ادمه نوجهله غلبه ایده‌یم دیر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وبوبیان اولنان احادیث شریفه جناب عزوجلك قول شریفنه موافقدرکه (وانی لغفار لمن تاب وامن وعمل صالحاً ثم اهتدی) بیورمشدر وعلی بن ابی طالب کرم الله وجهه ادم صفی اللهك خلقتندن درت بیك سنه مقدم حول عرشده (وانی لغفار لمن تاب وامن وعمل صالحاً ثم اهتدی) کلام شریفی یازلمشدر دیو بیورمشدر وبیان اولنان احادیث شریفه جناب حقك (ان الحسنات یذهبن السیئات ذلك ذکری للذاکرین) قول شریفنه موافقدرکه اول ایتده (واقم الصلاة طرفی النهار وزلفاً من اللیل) وارد اولان امر الهی موجبنجه اوقات خمسه‌یی اقامه ایدیکز تحقیق بوبش وقت نماز حسنه‌سی کبائردن غیری خطالری محو ایدر وبو وعد وامر ونصیحت دکلیانلره موعظه‌در دیو بیورمشدر وابن عباس رضی الله عنهمانك برکیمسه توبه ایتدیکنده والله تعالی حضرتلری انك توبه‌سنی قبول ایتدیکنده الله تعالی حضرتلری انی حفظه مأمور اولان ملکه انك مساوئ عملنی وایلدیکی قصور وکسورینی اونوتدیرر وانك ایشلدیکی خطایاسنی انك جوارح واعضاسنه وارضدن بولندیغی مقامنه دخی اونوتدیرر واول کیمسه قیامت کوننه کاور وحالبوکه انك اوزرینه شهادت ایده‌جك برشی یوقدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ورسول‌الله صلی الله علیه وسلمك (التائب من الذنب کمن لا ذنب له) یعنی ذنبندن تائب ذنب وکناهسز کیمسه کبیدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر ولفظ آخرده دخی (ولو عاد فی الیوم سبعین مرةً) دیو وارد اولدیغی یعنی کونده یتمش کره عودت ایدر ایسه‌ده مادامکه توبه ایتمشدر ذنبندن تائب ذنبسز کیمسه کبیدر دیو بیورلدیغی بیان اولنمشدر وعبدالله بن مسعود رضی الله عنه برکیمسه اوچ کره (استغفر الله العظیم الذی لا اله الا هو الحی القیوم واتوب الیه) دیسه انك ذنبی عفو اولنور هرنقدر دکزك کوپوکی مثللو انك چوق کناهی وار ایسه‌ده دیمشدر

(وابن)

وابن مسعود رضی الله عنهدن اولنان روایتده مشار الیهك انسان یوم قیامتده دفتر اعمالنه نظر ایدر دفترك اولنده کناهلرینی وآخرنده دخی حسناتنی یازلمش کورر ینه دفتر اعمالنك اولنه رجوع ایتدیکنده درون دفترده مکتوب اولانك جمله‌سنی حسناتدن عبارت ایدوکنی مشاهده ایدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وبوروایت جناب حقك (فاولئك یبدل الله سیئاتهم حسنات) قول شریفنه تمامیله موافقدر وبوده الله تعالی حضرتلرینك کندیسنه توبه وانابه ایله حسن خاتمه احسان بیوردیغی تائب ومستغفر حقنده‌در وبعض سلف دخی عبد ذنوب وسیئاتندن توبه ایتدیکنده انك کچمش کناهلری جمله‌سی حسناته منقلب اولور دیمشدر بنابرین ابن مسعود رضی الله عنه قیامت کوننده برطاقم ناس سیئه‌لرینك چوق اولملرینی تمنی وارزو ایدرلر دیو بیورمشدر وابن مسعود رضی الله عنهك بووجهله بیورمسی الله تعالی حضرتلرینك عبادندن دیلدکلری کیمسه‌لرك سیئه‌لرینی حسناته تبدیل ایده‌جکنی قرآن مجیدنده ذکر ایلمسنه مبتنیدر وحسن رضی الله عنهدن رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك سزدن بریکز ارض وسمابینی طولوسنجه کناه ایلسه صکره توبه ایتسه الله تعالی حضرتلری انك توبه‌سنی قبول ایدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر .

(توبه حقنده فصل اخر بیانده‌در) شو وجهله روایت اولندیکه عبدالله بن مسعود رضی الله عنه برکون نواحئ کوفه‌دن برموضعه مرور ایتدی وفساق طائفه‌سی ایسه ینه فاسقیندن بریسنك خانه‌سنه جمع اولمشلر شراب ایچیورلر وانلرك عندنده زاذان نامنده عود چالار وصوت حسن ایله تغنی ایدر برمغنی وارایدی عبدالله بن مسعود رضی الله عنه بونی ایشیدنجه بوصوت نقدر چوق کوزل صوتدرکه اکر انکله الله تعالی حضرتلرینك کتاب مبینی اوقونسه‌ایدی بوندن دها احسن اولوردی دیدی ورداسنی باشی اوزرینه چکوب چکوب کیتدی وبوحالده مشار الیهك سوزینی زاذان مغنی ایشتمش اولمسیله خارجده سویلیان کیمدر دیو ایلدیکی سؤالنه ارباب مجلس طرفندن اصحاب رسول‌اللهدن عبدالله بن مسعوددر جوابی ویریلنجه نه شی سویلدی دیو ایدیلان استیضاحنه بوصوت نقدر چوق کوزل صوتدرکه اکر انکله قرآن اوقونسه ایدی بوندن دها احسن اولوردی دیو سویلدیکی حضار طرفندن کندیسنه بیان ایدلدکنده زاذان مغنینك کوکلنه هیبت وخشیت دوشمش اولمسیله همان عودینی پره‌چالوب قیردی بعده هیچ طورمیوب عبدالله بن مسعوده ادراکه سرعت وشتاب کوستردی ومندیلنی بوینونه آتوب عبداللهك حضورنده نادماً اغلینجه عبدالله زاذانك بوینه صارلدی وایکیسیده اغلدی بعده عبدالله رضی الله عنه اول کیمسه‌یی بن نوجهله سومیه‌یمکه اول کیمسه الله تعالی حضرتلرینه محبت ایتدی وهمان ضرب عوده توبه ایدوب عودینی قیردی دیدی بعده زاذان عبداللهك حضورینه ملازمت ومداومت کوستردی وحتی قرآن عظیم الشانی تعلم ایدوب علمدن حظ وافر ونصیب کامل اخذ واقتباس ایتدی وعلمده امام اولدی واخبارك چوغنده (روی زاذان عن عبدالله بن مسعود رضی الله عنه) و (روی زاذان عن سلمان الفارسی رضی الله عنه) دیه‌رکدن زاذانك عبدالله بن مسعود رضی الله عنه ایله سلمان فارسی رضی الله عنهدن نقل وروایتی واقع اولمشدر وکتب بنی اسرائیلده شووجهله برروایت

واردر که اوائلده بغیه وزانیه وجمالی سببیله خلق شرور وفتنه‌یه دوچار ایتمش برخاتون وارایدی وانك باب داری مفتوح وقپوسی حذاسنده سریر اوزرنده اوطورر ایدی وانك یانندن هرکچن اکا نظر ایدر وانك جمالنه حیران ومفتون اولوردی واکا دخوله اندن اذنك صدوری اون دیناره ویااندن اکثره محتاج ومتوقف ایدی یوماً من الایام انك قپوسی اوکنده بنی اسرائیل عبادندن برعابد مرور ایتدی ومزبوره دارنده قاعده بولندیغی حالده اکا بصرو نظری ایرشمش اولمسیله وهله انك مفتون وحیرانی اولدی ونفسیله مجادله ومعارضه‌یه باشلادی وبوحالت کندیسندن ازاله سیچون جناب حقه تضرع وزارده بولندی ایسه‌ده کندیسندن اول حالت انجام ملالت زائل ومندفع اولمدیغی جهتله نفسنی ضبطه مالك اولمدی وحتی مالکی بولندیغی برقماشی بیع ایدوب لازم کلان دنانیری جمع وادخار ایله مزبوره‌نك قپوسنه کلدی ومزبوره اول عابده التونلری کندیسنك وکیلنه تسلیمنی امر ایدوب اکا کله‌جکی وقتی تعیین وتخصیص ایلدی وعابد مذکور میعادی حلولنده کلوب مزبوره زیاده زینتلنمش وسریری اوزرینه اوطورمش بولندیغی حالده انك یاننه کیردی وانکله برابر سریر اوزرنده اوطوردی وقتاکه عابد النی مزبوره جهتنه اوزاتوب انکله عشوه وانبساط ارزوسنده بولندیغنده عبادت متقدمه‌سی برکاتیله محضا رحمت وعنایت الهی اکا ایریشوب شوحالده الله تعالی حضرتلری فوق عرشدن بنی کورر وحالبوکه بن فعل حرامده بولنیورم وبنم عملمك کلیسی محو اولور دیو کوکلنه کلوب قلبنه هیبت وخشیت دوشنجه مفصللری اوینایوب اندامنه لرزه ولوننه تغیر طاری اولنجه مزبوره خاتون اکا نظر ایدوب عابدك اندامنده لرزه ظهور ایتمش ولونی تغیر ایتمش کوردکنده (ایش اصابك یارجل) یعنی سکا نه اولدی وسکا نه ایرشدی سنك لوننده‌کی تغیر ندر دیو ایلدیکی سؤالنه عابد جانبندن بن الله تعالی حضرتلرندن خوف ایدرم بنم بوندن طشره چیقمقلغمه اذن ویر دیو مقابله ایتدکنده مزبوره خاتون یازق سکا سنك شو بولندیغك حال قربت ووصلتی پك چوق کیمسه‌لر تمنیده‌درلر سن ایسه اول حاله نائل اولمش‌سك دیمسی اوزرینه عابد مذکور بن الله تعالی حضرتلرندن خوف ایدرم سنك وکیلکه ویردیکم مالم سنك ایچون حلال اولسون بکا خروجه اذن ورخصت ویردیکنجه مزبوره مذکور عابده اویله بکزرکه سن عمرکده هیچ بویله برایشده بولنمامش‌سك دیمسنه عابد طرفندن اصلا بولنمدم جوابی ویرلنجه مزبوره خاتون عابد مذکوره سن کیمسك سنك اسمك ندر دیو صوردیغنده عابد اکا بولندیغی قریه‌سنی واسمنی خبر ویرمسیله بوحالده عابدك کندی عندندن خروجنه اذن ویردی وعابد مزبوره‌نك همان زدندن چیقوب ویل وهلاکی خاطرینه کتوروب اغلادی وعابدك برکتیله مزبوره خاتونك قلبنه دخی هیبت وخشیت دوشوب نفسنه خطاباً بوعابدك الك اول ایده‌جکی ذنبده کوکلنه بوقدر خوف وهراس دوشدی بن ایسه بونجه مدتدنبرو بونجه کناهده بولنیورم وحالبوکه انك اندن قورقدیغی ربیسی بنمده ربمدر لایق اولان بنم خوف واندیشه‌م اندن زیاده اولمیدر دیه‌رکدن الله تعالی حضرتلرینه توبه ایتدی وناس اوزرینه باب دارینی سد ایدوب قپادی واسکی پوسکی ثیاب کیوب عبادت جهتنه توجه واقبال کوستردی وانده دوام وثبات ایتدی

(وکندی)

وکندی کندیسنه اکر اول رجل عابده ایرشمش اولسه‌م بلکه بنی تزوج ایدردی وانك نزدنده وتربیه‌سنده بولنوب اندن امر دینی تعلم ایدردم وبنم ربمه عبادتمه معین ونصیرم اولوردی دیدی وهمان حاضرلنوب واموال وخدمه‌دن کندیسنده اولان نسنه‌لریدخی برابرالوب اول رجل عابدك مسکن ومأواسنه واروب اندن سؤال ایتدکده عابد مذکوره برخاتون کلدی سنی ارایور دیدکلرنده عابد مذکور خاتونك نزدینه چیقدیغنده مزبوره کندیسنی عابده بیلدیروب طانتمق ایچون اوزرندن نقابنی قالدیروب یوزینی آچدی وعابدانی کوروب بینلرنده جریان ایدن وقعه وامری تذکر ایتدکده همان تسلیم روح ایدوب مزبوره خاتون حزینه ومحزونه برحالت ضجرت اشتمال ایچنده قالدی ونفسنجه بن بونك ایچون چیقوب بورایه کلمشیدم حالبوکه اوده وفات ایتدی عجبا انك اقرباسندن خاتونه محتاج کیمسه وارمیدر دیو ایتدیکی تذکر وسؤالی اوزرینه انك صالح برقرنداشی اولوب انجق فقیر بولندیغنی خبر ویردکلرنده انك فقرنده بأس یوقدر بزده اولان بزه کافیدر دیدی وعابد متوفانك قرنداشی کلوب مزبوره‌یی تزوج ایتدی واندن یدی ارکك ولد ظهور ایتدی وانلرك کلیسی بنی اسرائیل ایچنده انبیا اولدیلر سن صدق وطاعتك برکتنه وحسن نیته نظر ایله‌که حسن سریره‌سنده صادق اولمسندنناشی الله تعالی حضرتلری عبدالله بن مسعود سببیله زاذان مغنی‌یه نه کیفیتله هدایت احسان ایلدی سن نفسکده صالح وربکدن خائف اولمدقجه فاسد سنکله صالح اولمز وسن خلوتکده الله تعالی حضرتلرینه خالص ومخلص اولدیغك وخلق ایله مخالطتك حالنده مرائی اولمدیغك وبالوجوه حرکات وسکناتکده وجمیع احوالنده الله تعالی حضرتلرینی موحد بولندیغك حالده الله تعالی حضرتلری سنك توفیق وتسدیدینی زیاده ایدر وسنی هوای نفسانیه‌دن وانس وجنك شیاطینی اغواسندن ومنکراتك کلیسندن وبدع وضلالاتك جمیعسندن حفظ ایدر ومعروفی اجراده منکره دوچار اولمقسزین منکر زائل اولور زیرا منکری تغییر وازاله ایده‌یم دیرکن اوانده ینه برامر منکرده بولنمق موجب خسار اولور تکم زمانمزده بریسی برمنکری انکار وتغییر ایدر حالبوکه اوانده اندن سب وقذف وضرب وکسر وتخریق ثیاب وافساد احوالدن برچوق منکرات وفساد عظیم تولد ایدر بونلرك کلیسی انلرك قلت صدقنه وایمان ویقینلرینك نقصانلغنه وکندیلری اوزرینه اهویه وهوالرینك غلبه ایتمش بولنمسنه مبتنیدر وانلرك ابتدا کندی نفسلرنده اولان منکری ازاله‌لری وانکله مشغول بولنملری فرض عیندر وحالشوکه انلر غیر اوزرینه منکری انکار وتغییر ایدرلر وکندی نفسلرینه لازم کلان فرض عینی ترك ایدرلر وفرض عینی فرض کفایه اوزرینه ترجیح وتقدیم ایله مایعنیلرینی براقوب مالایعنیلریله مشغول اولورلر ورسول الله صلی الله علیه وسلم (من حسن اسلام المرء ترکه مالایعنیه) بیورمش وکشینك مالایعنی‌یی ترکی انك حسن اسلامیتندن بولندیغی بیان ایلمشدر بنابرین برکیمسه کندیسیله بسرعة منکرك زوالنی واولبابده سوزینك تأثیرینی ارزو ایدرایسه اول کیمسه اوزرینه ابتدا کندی نفسلرنده منکری انکار وتغییری ونفسنه وعظ ونصح وتنبیهی ونفسی کندیسنده ظاهراً وباطناً ظهور ایدن معاصیدن کف ومنع ایتمسی واجبدر وبونلرك کلیسندن پاکنوب تمیزلندکدن صکره غیریله مشغول اولملیدر (انأمرون

الناس بالبر وتنسون انفسكم) آيت جليلهسى مفاد عاليسى معلومدر بو حالده منكر احسن واسهل صورتيله كنديسى سببيله زائل اولور نتكم عبدالله بن مسعود رضى الله عنه حقنده وقوعبولمشدر وسن ينه عابد حقنده ظهور ايدن بركت صدق وعبادته نظر ايله كه الله تعالى حضرتلرينك اكا بغيه وزنادن وكبيرهيى ارتكابدن نصورتله نجات وخلاص عنايت ايتمش والله تعالى حضرتلرى انى (كذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء انه من عبادنا المخلصين) آيت جليلهسى سرينه توجهله مظهر ايتمش وسبقت ايتديكى وجهله انك خلواتده صدق وكذران ايدن ازمان وايام وساعاتنده حسن طاعت وطويتى جهتله الله تعالى حضرتلرى انكله اول فاحشه بيننه حائل اولمشدر بعده سن الله تعالى حضرتلرينك اول عابدك بركت عبادتيله اول زانيه وبغيهيه نه كيفيتله نجات بخش ايتديكنه صكره اول بغيهنك .اول عابدك بركاتيله انك قرنداشنه نه كيفيتله نائل اولديغنه وانك فقرينى ازاله ايتديكنه واحسن نسائى اكا تزويج ايدوب انى غنى قلديغنه ومن حيث لايحتسب انى مرزوق قيلوب يدى نبىيه اب قيلمسنه وبغيهيى دخى انلره ام قيلمسنه نظر ايله وهر برخيرك طاعتده اولديغنى وبالجمله شرورك دخى معصيتده بولنديغنى درك واذعان ايله كاشكى معصيت اولميدى وياخود اهل معصيتدن بولنهجغمز تقديرده خلق اولنمش اولميدق .

﴿ تائبك توبهسنك مقبوليتى درت شيئله بيلنديكى بياننده‌در ﴾ تائبك توبهسنك مقبوليتى درت شيئله بيلنور « اولكيسى » لسانك فضول كلامدن و كذب وغيبت ونميمهدن حفظنه مالك اولمسيلهدر « ايكنجيسى » قلبنده بركيمسه حقنده حقد وحسد وعداوت كورلممسيلهدر « اوچنجيسى » اخوان سوءدن ويرامز كمسنهلر ايله مخالطت ومجالستدن مفارقت ايتمسيلهدر زيرا اخوان سوء انك قصدينى رد وابطال ايچون اكا يار اولورلر وعزم وجزمنك صحتنى انك اوزرينه شوريده ومشوش قيلمغه چاليشورلر وتائبك توبهسى اوزرينه ثباتى ايسه انجق انك توبهيه رغبتنى زياده قيلهجق نسنهلرى مشاهدهيه مواظبتله وخوف ورجاسنه قوت ويرهجك نسنهلردن عزم ايتديكى حالك اكمال واتمامنى داعى اسبابك تكثر وتوفريله حاصل اولور وبو حالده قبيح افعالدن اوزرنده بولنديغى عقدهٔ اصرارى قلبندن چوز يلورده شهواتنه متابعتدن نفسى ديزكينى چكر ومحظورات وممنوعاته تمايلدن اجتناب ايدر وفى الحال زلت وخطادن مفارقتله مستقبلده او مثلو سيئاته عودت ورجوع ايتمامك اوزره قصد وعزيمتنى متين ومحكم ايلر « دردنجيسى » تائبك الله تعالى حضرتلرينك طاعتنه جهد واهتمام كوستررك چكمش كناهلرينه ندامتله مستغفر بولنديغى حالده موته مستعد بولنمقلغى واولوم ايچون حاضر لنمقلغيدر وبعضلرده صاحب توبهنك توبهسنك مقبوليتنه علامت درت شيدر ديديلر انلردن « اولكيسى » اول كيمسهنك اصحاب فسق وفجوردن منقطع اولوب ونفسنده انلرده هيبت وعظمت كورميوب انجق صالحين ايله اختلاط ايتمكلكيدر « ايكنجيسى » جميع طاعات وعباداته توجه واقبال كوستررك هر كناهندن كنديسنى چكمكلكيدر « اوچنجيسى » فرح دنيايى قلبندن چيقاروب حزنى كوكلنده دائم كورمكلكيدر « دردنجيسى » الله تعالى حضرتلرينك امرى اولان طاعت وعبادتله مشغول بولنهرق

الله تعالى حضرتلرينك انك ايچون كفيل وضامن بولنديغى رزقدن نفسنى فارغ وآزاده طوتمقلغيدر وبو بيان اولنان علامات كنديسنده بولنديغى وقتده اول كيمسه الله تعالى حضرتلرينك (ان الله يحب التوابين ويحب المتطهرين) آيت جليلهسيله وصف وبيان بيورديغى زمرهٔ توابين وقافلهٔ مطهريندن اولور وناس اوزرينه انك ايچون بش شى واجب اولوركه « اولكيسى » ناسك اكا محبت ايتملريدر زيرا الله تعالى حضرتلرى انى سومشدر « ايكنجيسى » الله تعالى حضرتلرى انى توبهسى اوزرينه ثابت قيلسون ايچون اكا دعا ايتملريدر « اوچنجيسى » ناسك انى چكمش ذنوبيله تعيير وتعييب ايتماملريدر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم بركيمسه مؤمن قرنداشنى برفاحشه سببيله تعيير وتعييب ايلسه اول كيمسهنك تعييرى عيبلنان كيمسهنك كناهنه كفارت اولور ومؤمن قرنداشنى برفاحشه سببيله تعيير وتعييب ايدن كيمسهيى اول فاحشهيه دوچار قيلمق الله تعالى حضرتلرى اوزرينه لايق اولور وبركيمسه مؤمن قرنداشنى برذنب وقصورى سببيله تعيير وتعييب ايلسه اول كيمسه اول ذنب وقصورى ارتكاب ايدوب انكله رسواى اولمدقجه دنيادن كيتمز ديو بيورمشدر ومؤمن اولان كيمسه ذنبده وقوعى قصد وتعمد ايتمز وانى انكله تدين اولنور بردينده اعتقاد ايتمز انجق انك انده وقوعى شيطانك تزيينى وشهوتك فرط وغلبهسى وحدى تجاوزى وحرصك شدتى وغفلت وغرهنك تراكميلهدر نتكيم الله تعالى حضرتلرى (وكره اليكم الكفر والفسوق والعصيان) بيورمش وكفر وفسوق وعصيان ومعصيتى مؤمنينه مبغوض قيلديغنى وكريه كوستردكنى بيان ايلمشدر بنابرين برفاحشهدن توبه ايدن مؤمنك اول فاحشه ايله تعيير وتعييب ايدلمسى جائز دكلدر بلكه اندن توبهسى اوزرنده ثبات وموفقيتنه دعا ايتمليدر « دردنجيسى » انكله خلق مجالست ومصاحبت ومذاكره واكا امداد واعانه ايتمليدرلر وكذا اول كيمسهيه الله تعالى حضرتلرى درت كرامتله اكرام ايدر « اولكيسى » انى اويله پاك وتمييز ايدركه كويا هيچ بركناه ايشلمامش كبى اولور « ايكنجيسى » الله تعالى حضرتلرى اكا محبت ايدر « اوچنجيسى » الله تعالى حضرى انك اوزرينه شيطانى مسلط قيلمز وانى شيطانك تسلطندن حفظ ايدر « دردنجيسى » (تتنزل عليهم الملائكة الاتخافوا ولاتحزنوا وابشروا بالجنة التى كنتم توعدون) آيت جليلهسى مفاد عاليسنجه الله تعالى حضرتلرى انى دنيادن چيقارمزدن مقدم خوف وحزندن امين ومژده وبشارته نائل ايدر .

﴿ شيوخ طريقتك توبه حقندهكى قوللرينك ذكرى بياننده‌در ﴾ ابو على الدقاق رحمه الله توبه اوچ قسمدر « اولكيسى » توبه واوسطى انابه واخرى اوبهدر ديدى وبو تقديرجه توبه بدايه وانابه واسطه واوبه دخى نهايه اولمش اولور وعقوبتدن خوفه مبنى توبه ايدن كيمسه صاحب توبه اولور واجر وثواب طمعيله توبه ايدن كيمسه صاحب انابه اولور ورغبت ثواب وياخود رهبت عقاب ايچون اولميوب محضا امر بارىيه مراعات ورعايته مبنى توبه ايدن كيمسه صاحب اوبه اولور وبعضيلرى توبه مؤمنك صفتيدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (توبوا الى الله جميعاً ايه المؤمنون لعلكم تفلحون)

بیورمشدر وانابه اولیاء مقربینك صفتیدر نتکیم الله تعالی حضرتلری (وجاء بقلب منیب) بیورمشدر واوبه انبیاء مرسلینك صفتیدر نتکیم الله تعالی حضرتلری (نعم العبد انه اواب) بیورمشدر دیدیلر وجنید رحمه الله توبه معانیٔ ثلاثه اوزرینه‌در «اولکیسی» ندامتدر «ایکنجیسی» الله تعالی حضرتلرینك کندیسندن نهی ایلدیکی نسنه‌یه معاودتی ترکه عزم وقصد ایتمکدر «اوچنجیسی» حقوق عبادی ایفا وادایه سعی ایتمکدر دیدی وسهل بن عبدالله توبه (هلك المسوفون) مضمونیله عامل اوله‌رقدن تسویف وتأخیری ترکدر دیدی وجنید رحمه الله بن یوماً من الایام سری سقطی رحمه اللهك نزدینه داخل اولدیغمده انك لونی متغیر کورمش اولدیغم جهتله اکا سنده بو حالت ندر وسکا نه اولمشدر دیو ایلدیکم استیضاحه سری مشار الیه بنم یانمه کنج وجوان برکیمسه کاوب بکا توبه‌دن ایلمش اولدیغی سؤالنه توبه‌سنك ذنبکی اونوتمامقلغکدر دیو اکا ویردیکم جواب اوزرینه شاب مذکور بکا معارض بولنوب اویله دکل بلکه توبه انجق سنك ذنوبنی اونوتمقلغکدر دیدی دیه‌رك واقع حالی بیان ایلدیکنده بن دخی سری‌یه خطاباً بو بابده بنم عندمده دخی امر وشان شابك دیدیکی کبیدر دیم اوزرینه سری سقطی نیچون اویله‌در دینجه زیرا حال جفادن فراغتله حال صفایه اریشان کیمسه‌یه جفانك یاد ایدلمسی عینیله جفادر دیو ویردیکم جواب اوزرینه سری سقطی سکوت ایتدی دیمشدر وسهل بن عبدالله توبه‌سنك ذنبکی عدم نسیانکدر دیدی وجنید رحمه الله توبه‌دن سؤال اولندیغنده توبه‌سنك ذنبکی اونوتمقلغکدر دیدی وابو نصر سراج شو ایکی مقاله حقنده کلامه آغاز ایدوب سهل رحمه الله ایلدیکی بیانده مریدلرك احوالنه وتارةً مریدلرك لهلرنده وتارةً دخی علیهلرنده‌کی معترضلره اشارت ایتمشدر اما جنید رحمه الله محققینك توبه‌سنه اشارت ایتمشدرکه محققینك قلوبی اوزره حقك عظمتی ودوام ذکری غلبه ایلمش اولمسندنناشی انلر ذنبلرینی ذکر ایتمزلر وخاطرلرینه بیله کتورمزلر وبو بیانمز توبه‌دن رویم اولنان سؤالك مثلیدرکه رویم سائلنه توبه توبه‌دن توبه‌در دیدی دیو جواب ویرمشدر دیدی وذوالنون مصری رحمه الله عوامك توبه‌سی ذنوبدن خواصك توبه‌سی ایسه غفلتدندر دیدی وابوالحسن النوری رحمه الله توبه‌سنك ماسوی اللهدن رجوعکدر دیدی وعبدالله بن محمد بن علی رحمهم الله زلاتدن تائب اولانلر ایله غفلاتدن وحسناتی رؤیتدن تائب اولانلرك بینلرنده چوق فرق واردر دیدی وابو بکر واسطی رحمه الله توبهٔ نصوح انك صاحبی اوزرنده لاسراً ولاجهراً معصیتدن هیچ براثرك باقی قالمامقلغیدر دیدی بنابرین توبهٔ نصوحله تائب اولان کشی اقشامه نیجه ایرر وصباحه نصل چیقار قیدنده دکلدر ویحیی ابن معاذ الرازی رحمه الله مناجاتنده یارب خلقیتمی بیلدیکم جهتله توبه ایتدم رجوع ایتم دیم وضعف حالمی بیلدیکم جهتله ترك ذنوبی ضامن اولورمده دیمدم انجق عودت و رجوعمدن مقدم شاید فوت اولورم ملاحظه‌سیله رجوع ایتم دیرم دیدی وذوالنون رحمه الله من غیر اقلاع استغفار توبهٔ کذابیندر دیدی وینه رحمه الله حقیقت توبه یریوزی وسعت تامه و وسیعه‌سیله برابر سنك اوزرینه تنك وطار کلوب سنك ایچون ارام وقرار اولمامقلغی بعده نفسکك دخی فرط شدت وغمدن سنك اوزرینه ضیق

وطارلغیدر وبو حالده حقك کرم وعفوندن غیری صغنه‌جق محل اولمدیغنی بیلوب اکا کوره حقه توبه وانابه ورجوع ایتمکلکدر نتکیم الله تعالی حضرتلری کتاب عزیزنده خبرویروب (وضاقت علیهم الارض بمارحبت وضاقت علیهم انفسهم وظنوا ان لا ملجاء من الله الا الیه ثم تاب علیهم لیتوبوا) بیورمشدر دیدی وابن عطار رحمه الله توبه ایکیدر بریسی توبهٔ انابت وبریسیدخی توبهٔ استجابتدر توبهٔ انابت عبدك حقك عقوبتندن خوفاً توبه ایتمکلکیدر وتوبهٔ استجابت دخی عبدك الله تعالی حضرتلرینك کرمندن حیاءً توبه ایتمکلکیدر دیدی ویحیی بن معاذ الرازی رحمه الله بعدالتوبه برزله قبل التوبه یتمش زله‌دن اقبحدر دیدی وابو عمر الانطاکی رحمه الله علی بن عیسی الوزیری موکب عظیم ایچره آتنه سوار اولمش کیدرکن جوارنده بولنان غربا بو کیمدر دیرلردی بو حالده یول اوزرنده ایاقده طوران برخاتون بو کیمدر دیو اشارت ایتدیککز آدم الله تعالی حضرتلرینك نظرندن ساقط اولمشدر والله تعالی حضرتلری انی سزك شو کوردیککز حال ایله مبتلا قیلمشدر دیو سویلمش اولمسیله علی بن عیسی الوزیر مزبوره خاتونك شو وجهله سویلنان سوزینی ایشیدنجه موکب عظیمدن منزلنه رجوع ایدوب وزارتدن استعفا ایتدی بعده مکه‌یه کیدوب انده مجاورتی اختیار ایتدی دیدی •

(ان اکرمکم عندالله اتقاکم * ایت جلیله‌سی حقنده‌کی مجلس بیانند‌ه‌در) که الله تعالی حضرتلری سزك عندالله کبار واکرمکز زیاده متقی اولانکزدر دیو بیورمشدر وعلماء عظام حضراتنك تقوانك معناسنده ومتقینك حقیقتنده اختلافلری وقوعبولمشدر رسول الله صلی الله علیه وسلمك تقوانك جیعسی الله تعالی حضرتلرینك (ان الله یأمر بالعدل والاحسان وایتائی ذی القربا وینهی عن الفحشاء والمنکر والبغی یعظکم لعلکم تذکرون) قول شریفنده داخل ومندرجدر دیو بیان بیوردیغی منقولدر وابن عباس رضی الله عنهما متقی شرك وکبائر وفواحشدن اتقا ایدندر دیو بیورمشدر وابن عمر رضی الله عنهما تقواسنك نفسکی هیچ بر کیمسه‌دن خیرلو کورمامکلکدر دیدی وحسن رحمه الله متقی شول کیمسه‌درکه هرکور دیکنی شو بندن خیرلودردیر دیدی وعمر بن الخطاب رضی الله عنه کعب الاخباره بکا تقوادن خبرویر دیدیکنده کعب الاخبار عمر بن الخطابه خطاباً دیکنلی بریوله کیتدیکك واریمیدر دیو ایلدیکی سؤالنه عمر بن الخطاب نعم ایله جواب ویرنجه کعب یاعمر اول دیکنلی یولده نه ایشلدك ونصل حرکتده بولندك دیمسی اوزرینه عمر بن الخطاب حذر ایله یوریدم ودیکنلره باصمقدن بغایت اجتناب اوزره بولندم دیدیکنده کعب الاخبار یاعمر ایشته تقواده بویله‌در دیدی بو بابده شعرادن بعضیلری ذنوبك صغیر وکبیرینی ترك ایله تقوی انجق بودر وذی شوك ارض اوزرنده یوریان ودیکندن حذر اوزره بولنان کیمسه کبی اول وصغیره‌یی خور وحقیر عد ایتمه زیرا جبال اوفق تفك طاشلردن ترکب ایتمشدر دیو بسط انشاد مقال ایتمشلردر عمر بن عبدالعزیز رحمه الله تقوی کوندوزلری صائم وکیجه‌لری قائم اولمق دکلدر انجق تقوی الله تعالی حضرتلرینك حرام ایتدیکی نسنه‌یی ترك وفرض قیلدیغی دخی ادادر واندنصکره الله تعالی حضرتلرینك مرزوق قیلدیغی نسنه خیردر وخیره موصلدر دیدی وطلق بن حبیبه بزه تقوایی بیان ایله دینلدکده انلر اللهدن حیا وثواب اللهی رجا ایدرکدن جانب حقدن

احسان بیوریلان توفیق ونور هدایت اوزره الله تعالی حضرتلرینك طاعتنده بولنمقدر دیدی و بعضیلری تقوا الله تعالی حضرتلرینك عقابندن خوف ایدرك بخشایش الهی اولان نور هدایتله الله تعالی حضرتلرینه معصیتی ترکدر دیدیلر وابو بکر بن عبیدالله رحمه الله کشی متقی اولمز تاکه مطعمنده وغضبی حالنده حذر اوزره اولمینجه دیدی وینه عمر بن عبدالعزیز رحمه الله متقی محرم حرم آسا ملجم وسمت منهیاته عدم تمایل وسلوکله محکوم وملزمدر وشهر بن حوشب رحمه الله متقی کندیسنده بأس اولان نسنه‌ده بولنیور خوفیله مالا بأس بهی ترك ایدن کیمسه‌در دیدی وسفیان ثوری وفضیل رحمهما الله متقی نفسی ایچون محبوب ومرغوب کوروب انتخاب ایتدیکی نسنه‌یی ناس ایچون دخی محبوب ومرغوب کوروب انتخاب ایدن کیمسه‌در دیدیلر وجنید رحمه الله متقی کندی نفسی ایچون محبوب ومقبول کوردیکی نسنه‌یی ناس ایچون دخی محبوب ومقبول کورن کیمسه دکلدر متقی انجق اول نسنه‌یی کندی نفسندن دها زیاده ناس ایچون محبوب ومرغوب کورن کیمسه‌در دیدکدن صکره استاذم سری سقطی رحمه الله ایچون وقوعبولان حالی بیلورمیسکزکه مشارالیه اوزرینه برصدیق ویارصمیمی سلام ویردیکنده مشارالیه اول صدیق اوزرینه سلامی عبوست وجهله ردایدوب اصلا صدیقنه بشاشت کوسترمامش اولمسیله بن مشارالیهه سنده بوحال ندر دیدکده جواب اوله‌رق بکا اولوجهله واصل اولدیکه مسلم کیمسه مؤمن قرنداشی اوزرینه سلام ویروب اولدخی سلامی انك اوزرینه رد ایتدیکنده انلرك بینلرنده یوز رحمت تقسیم اولنور واول یوز رحمتك طقسانی انلردن زیاده بشاشت کوسترن واونی دخی او بریسی ایچوندر بن ایسه طقسان رحمتك صدیق وحبیبم ایچون اولمقلغنی ارزو ایتدم بناءً علی ذلك بشاشت کوسترمدم دیو سویلدیکنی بیان ایلدی ومحمد بن علی الترمذی رحمه الله متقی شول کیمسه‌درکه کندی ایچون اصلا خصم یوقدر دیدی وسری سقطی متقی نفسنه بغض ایدن کیمسه‌در دیدی وشبلی رحمه الله متقی الله تعالی حضرتلرندن ماعدادن خوف ایتمیان کیمسه‌در نتکم ناطق صادق (الاکل ماخلا الله باطل) بیورمش والله تعالی حضرتلرندن ساقط اولدیغنی بیان ایلمشدر دیدی ومحمد بن خفیف رحمه الله تقوی سنی الله تعالی حضرتلرندن دور وبعید قله‌جق هرشیدن مجانبت واحترازدر دیدی وقاسم بن القاسم رحمه الله تقوا آداب شرعیه‌یی محافظه‌در دیدی وثوری رحمه الله متقی دنیادن وانك آفات ودواهیسندن اتقا ایدن کیمسه‌در دیدی وابو یزید رحمه الله تقوا جمیع شبهاتدن تورعدر دیدی وینه ابو یزید متقی سویلدکنده الله ایچون سویلیان وسکوت ایتدکنده الله ایچون سکوت ایدن وذکری دخی الله ایچون اولان کیمسه‌در دیدی وفضیل بن عیاض رحمه الله کشی تاکه صدیق وحمیمی کندیسندن امین اولدیغی کبی عدوسی دخی کندیسندن امین اولمدقجه متقیلر زمره‌سندن اولمز دیدی وسهل رحمه الله متقی (لاحول ولاقوة الابالله) مفادنجه کندیسنك حول وقوتندن تبری ایدن کیمسه‌در دیدی و بعضیلری تقوا الله تعالی حضرتلرینك سنی نهی ایلدیکی نسنه‌ده کورمامکلکی وامر ایلدیکی نسنه‌ده دخی غیب ایتمامکلکیدر دیدیلر وبعضلری دخی تقوا انجق رسول الله صلی الله علیه وسلمه اقتدادر دیدیلر و بعضلریده تقواسنك قلبکله غفلاتدن

ونفسکله شهواتدن وخلقکله لذاتدن وجوارح واعضاکله دخی سیئاتدن اتقا ایتمکلککدر و بوتقدیرجه سموات وارضینك ربیسی اولان الله تعالی حضرتلرینه وصول سنك ایچون مرجودر دیدیلر وابو القاسم رحمه الله تقوا انجق حسن خلقدر دیدی و بعضلری دخی کشینك تقواسنه اوچ شیئله استدلال اولنورکه انلرده نائل اولمدیغی شیده حسن توکل ونائل اولدیغی شیده حسن رضا و (لکیلا تأسو علی مافاتکم) مضموننجه کچمش اولان نسنه اوزرینه اسف ایتمیوب صبر جمیل کوسترمکدر دیدیلر وبعضلرده متقی متابعت هوادن اتقا ایدن کیمسه‌در دیدیلر ومالك رحمه الله وهب بن کیسانك کندیسنه مدینه فقهاسندن بعضیلرینك عبدالله بن زبیر رضی الله عنهما جانبنه ارباب تقوا ایچون برطاقم علامتلر واردرکه انلر اول علاماتله بیلنورلر اول علامات دخی بلانك نزولنده صبر وقضانك وقوعنده رضا وظهور ایده‌جك نعمتلره شکر واحکام قرآنه اطاعت وانقیاددر دیو یازدقلرینی خبر و یردیکنی بیان ایلمشدر ومیمون بن مهران رحمه الله کشی تاکه کندی نفسیچون ایده‌جکی محاسبه‌سی شریك شحیح و بخیلك وسلطان جائرك محاسبه‌سندن اشد اولمدقجه متقی اولمز دیمشدر وابوتراب رحمه الله ارباب تقوا نزدنده بش عقبه واردرکه انلری تجاوز ایتمیان تقوایه نائل اولمز وانلرده شدت ومحنتی نعمت اوزرینه وکفاف مقداری رزقی فضله اوزرینه وذل ومسکنتی عز ورفعت اوزرینه وجهد ومجاهده‌یی راحت اوزرینه وموتی دخی حیات اوزرینه ترجیح واختیاردر دیمشدر وبعضیلر دخی کشی تقوانك نهایت درجه‌سنه واصل اولمز انجق اول کیمسه‌نك قلبنده اولان نسنه برطباق ایچنه قونوب واسواقده طولاشدریلوب انك ایچنده اولان هیچ برنسنه‌دن کندیسنه حیا وحجاب طاری اولمیه‌جق ایسه اولوقت تقوانك غایه‌سنه ودرجهٔ علیاسنه واصل اولور دیدیلر و بعضیلرده تقواسنك علانیه وظاهرینی خلق ایچون تزیین ایتدیکك کبی سر وباطنکی دخی حق ایچون تزیین ایتمکلککدر دیدیلر وابوالدرداء رضی الله عنه عبد جمیع مقاصدینی الده ایتمکلکنی مراد ایدر الله تعالی حضرتلری ایسه اکا انجق کندی ارادهٔ ازلیه‌سی تعلق ایتدیکی نسنه‌یی اعطا ایدر عبد استفاده‌سنی مال ومتاعه وذخر وذخیره‌یه حصر وقصر ایدر حقدن اتقا ایسه اك احسن استفاده اولنه‌جق نسنه‌در دیمشدر نتکم نظم جلیل الهیده (وتزودوا فان خیرالزادالتقوی) وارد اولمش واخرت ایچون زاد وذخیره پیدا ایدككه ذخیره‌نك خیرلوسی تقوادر دیو بیورلمشدر مجاهدك ابی سعید الخدری رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمه بررجل کلوب یارسول الله بکا وصیت ایله وهانکی عمله ملازمت ایده‌جکمی بیان ایله دیدکنده جناب فخر الرسلك سن تقوایه ملازمت ایله زیرا تقوا هرخیری جامعدر وسن جهاده ملازمت ایله زیرا جهاد رهبانیت اسلامدر وسن ذکراللهه مداومت ایله زیرا ذکرالله سنك ایچون نور وهدایتدر دیو بیورمش ایدوکنی بیان ایلمشدر وابی هرمز نافع بن هرمز رحمه اللهدن شووجهله روایت اولندی‌که بن انس رضی الله عنهی ایشتدم حضرت رسول الله صلی الله علیه وسلمه یارسول الله آل محمد کیمدر دیو اولنان سؤاله هرمتقی بنم آلمدر وتقوا خیراتك جمله‌سنی جامعدر دیو بیوردی دیر ایدی وتقوانك حقیقتی الله تعالی حضرتلرینه

طاعتله حقك عقوبتندن تحرزدر وتقوانك اصلى شركدن اتقا بعده معاصى وسيئاتدن اتقا
بعده شبهاتدن اتقا بعده مالا يعنى ايله اشتغالدن اتقادر جناب حقك (اتقوا الله حق تقاته)
ايت جليله‌سى تفسيرنده اتقايه احق وسزا اولان تقوا الله تعالى حضرتلرينه دائما اطاعتده
بولنوب اصلا عصيان ايتمامكدر والله تعالى حضرتلريني ذكر ايدوب قطعا اونوتمامقدر والله تعالى
حضرتلرينه هرحالده شكر ايدوب كفران نعمده بولنمامقدر ديو بيان ايدلمشدر وسهل بن
عبدالله رحمه الله معين ونصير انجق اللهدر ودليل ورهبر انجق رسول اللهدر وزادو زخيره
انجق تقوادر وكار وعمل انجق صبردر ديمشدر وكتانى رحمه الله دنيا بلوا وبلا اوزرينه
وجنت دخى تقوا اوزرينه تقسيم اولنمشدر و بركيمسه‌كه الله تعالى حضرتلريله كنديسى
بيننده تقوا ومراقبه ايله حكم ايتميه واكا اقدام واهتمام كوسترميه اول كيمسه كشف ومشاهده‌يه
واصل اولمز ونصير ابادى رحمه الله تقوا عبدك ماسوى اللهدن اتقاسيدر ديمشدر وسهل رحمه الله
بركيمسه تقواسنى تصحيحى ارزو ايدر ايسه اول كيمسه ذنوبك كليسنى ترك ايتسون ديمشدر
وينه نصير ابادى بركيمسه تقوايه ملازمت ايدر ايسه اول كيمسه دنيادن مفارقتى ارزو ايدر
زيرا الله تعالى حضرتلرى (وللدار الاخرة خير للذين يتقون) بيورمشدر واتقا ايدنلر ايچون
دار اخرتك خيرلو اولديغنى بيان ايلمشدر وبعض فضلاء دخى بركيمسه‌ده تقوا تحقق ايتدكده
الله تعالى حضرتلرى آنك قلبى اوزرينه دنيادن اعراضى اهون وآسان ايدر وابو الروذ
بادى تقوا كشى يى الله تعالى حضرتلرندن دور وبعيد ايده‌جك نسنه‌دن مجانبتدر ديدى
وذو النون مصرى رحمه الله متقى ظاهرينى معارضات و باطننى غفلاتله تدنيس وتلويث
ايتميان والله تعالى حضرتلريله موقف اتفاقده متفق بولنان كيمسه‌در ديدى وابن عطيه
رحمه الله متقى ايچون ظاهر و باطن واردر انك ظاهرى محافظهٔ حدود و باطنى دخى نيت
واخلاصيدر ديدى وذو النون مصرى رحمه الله عيش وحضور انجق قلوبى تقوا ايچون
آه واننده وذكر الله ايله ملايمتده بولنان كيمسه‌لر ايله‌در وابو حفص رحمه الله تقوا حلال
محضه‌در غيرى نسنه‌ده دكلدر ديدى وابو الحسن الزنجانى رحمه الله رأس مالى تقوا
اولان كيمسه‌نك ربح وفائده‌سنى وصف و بياندن لسان عاجزدر ديدى وواسطى رحمه الله
تقوا تقواسنى رؤيتدن اتقادر ديدى وابن سيرين رحمه الله قرق كوب ياغ الوب كوله‌سى
انلرك بريسنك ايچندن بر فاره چيقارمش اولمسيله مشار اليه فاره‌يى هانكيسنك ايچندن چيقارمش
اولديغنه دائر كوله‌سنه ايلديكى سؤالنه غلام مرقوم بيلم جوابنى ويرنجه مشار اليه انلرك
كليسنى دوكدر ديكى روايت اولنمشدر و بعض ائمه‌نك مديونك اغاجى كولكه‌سنده
اوطور مديغى روايت اولنمشدر وخبر واثرده نفع وفائده‌يى جر وجلب ايدن هر قرضك
ربا اولديغى وارد اولمشدر و بعضلرى ابا يزيد رحمه اللهك مصاحب و رفيقيله برابر صحراده
ثوب غسل ايتدكلرنده رفيق كنديسنه كل ثيابى باغ ديوارلرينه آصوب قوريده‌لم ديدكنده
بايزيد اولمز زيرا ناسك ديوارينه ميخ وقازيق كبى نسنه وضعنه حقمز يوقدر ديدى ينه
رفيق اغاجه اصه‌لم ديدكنده ينه اولمز زيرا اغاجك دال وبوداقلرينى كسر ايدر ديدى ينه
رفيق ترو تازه وسبز اولان اوتلر اوزرينه بسط ايده‌لم ديديكنده بايزيد اولمز زيرا اوتلر

دوابك علفى وانلرك تغدى ايده‌جكى نسنه‌لريدر انلرى انلردن ستر ايتمك روا دكلدر ديدى و بو حالده
بايزيدك مغسول قيصنى ظهرينه آلوب وارقه‌سنى كونشه قارشو طوتوب تا كه برجانبى قوريجه
بو حال اوزره بولنديغى بعده ديكر جانبنى دخى دوندروب بو منوال اوزرينه تماماً قوريجه
قدر طورديغى روايت اولنمشدر وابراهيم بن ادهم رحمه اللهدن بن بر كيجه صخرهٔ بيت المقدسك
تحتنده كيجه‌لدم كيجه‌نك برزماننده ايكى ملك نازل اولدى وانلردن بريسى ديكرينه بوراده كى
كيمدر ديو ايلديكى سؤاله اوبريسى طرفندن ابراهيم ادهمدر جوابى ويرلنجه سائل الله
تعالى حضرتلرى انك درجاتندن بعض درجه‌سنى حط وتنزيل ايتمشدر ديمسى اوزرينه مسئول
طرفندن نيچون ديو ايراد ايديلان سؤاله زيرا ابراهيم ادهم بصره‌ده تازه خرما المشيدى
انك خرماسى اوزرينه بقالك خرماسندن بر خرما دوشمشيدى ديو جواباً سويلمش اولمسيله
بن بصره‌يه كتدم واول رجلدن خرما اشترا ايتدم وبر خرمايى انك خرماسى اوزرينه آتوب
بيت المقدسه رجوع ايدوب تحت صخره‌ده اويودم وكيجه‌نك برزمانى اولديغنده سمادن ناكاه
ايكى ملك نازل اولوب بريسى يانمده‌كنه بو كيمدر ديو ايلديكى سؤاله ابراهيم ادهمدر جوابنى
ويرنجه سائل اول ابراهيم ادهمدركه خرمايى مكاننه رد ايتمش والله تعالى حضرتلرى انك درجه
ومنزلتنى رفع ايتمشدر ديديكى روايت اولنمشدر وبعضلرى تقوا برالاى وجوه اوزرينه‌در
بونلردن عامه‌نك تقواسى خالقنه شركى تركدر وخاصه‌نك تقواسى معاصى يى ترك وسائر
احوالده نفسه مخالفتله هوايى تركدر واوليادن خاص الخاصك تقواسى اشياده اراده‌يى ترك
واسبابه تعلقده ومولانك غيرى‌يه ميل وركونده تجرد وتعريدر وحال ومقامه لازم كلان
احوالى كوزتمك وبونلرك جميعسنده احكام وفرائضيله برابر امره امتثالدر وانبياء عليهم
السلامك تقواسى انبيايى تجاوز ايتميوب غيب ايچنده غيبدر والله تعالى حضرتلرندن ينه ذات
اجل اعلاسنه‌در الله تعالى حضرتلرى انلره امر ايدر وانلرى نهى ايدر وانلرى موفق قيلر
وانلرى تأديب وتطييب ايدر وانلره سويلر وانلره خبر ويرر وانلرى ارشاد وهدايت ايدر
انلره اعطا ايدر انلره تهنئه ايدر وانلرى سرائر وحقايقه مطلع ايدر وخارق العاده اوله‌رق بعض نسنه‌لرى
انلره ارائه ايدر وبو حالاتى فهم وادراكه عقل ايچون طريق ومجال يوقدر وبونلردرك بشردن
وبلكه‌ده ادراك ملائكدن خارج وبيروندر انجق حكمى ظاهره تعلق ايدن وعوام مؤمنين
ايچون موضوع ومبين وفهم واذعانه يقين اولان نسنه‌لرده امر بويله دكلدر زيرا بو حالده
انبيانك سائر مؤمنينه مشاركتلرى واردر وبونلرك غيريده انبيا سائر خلقدن منفرددرلر وبعضاده
بو كرامات اوليادن خلصاء وابدالينه بخش اولنور انجق انلر بو حالاتى اتيان وبياندن ممنوعدرلر
وبو كرامات خارجده كورونمز وسمع وسائر حواس ايله‌ده ادراك اولنمز انجق لاحق اولان
حالى جذبه واستغراقك غلبه‌سنه مبنى لاعن قصد كنديسندن بر وبرقاج كلمه صدور ايدر بعده
الله تعالى حضرتلرى سكينت وتثبيت وتمكينى اعطا وانك اوزرينه سترى ارسال واسبال ايله
انى امر وشاننده ايقاظ ايدر و بو حالده اول كيمسه لسانى حفظ ايدر وكنديدن صادر اولان
ماجرا ايچون اللهه استغفار ايدر وعباره وبيانى تغيير ولفظنى ناس يانده معهود ومتعارف
اولديغى وجهله تعقل وتفهم اولنه‌جق صورتده تصحيح وتحسين ايدر .

﴿ تقوانك طريقى بيانندەدر ﴾ تقوانك طريقى اولا حقوق عبـادن بعده معاصينك كبائر وصغـائرندن تخلصـدر اندن صـكره دخى ذنوبك امهـات واصـول واسـاسى اولان ذنوب قلبى تركله اشتغالدركه رياونفاق وعجب وكبر وحرص وطمع وخلقدن خوف ورجا وطلب جاه ورياست وابناء جنسنه تفوقى ارزو ايتمك و بونلرك غيرى كبى شرح وتفصيلى اطناب واطالەيى موجب اولان نسـنەلر ذنوب قلبدن متفرعدر وبونلرك جملەسى اوزرينه غلبه ايسه انجق نفس وهوايه مخالفتله حاصلدر اندن صكره دخى كندى ارزو وارادەسنى تركله اشتغالدر يعنى الله تعالى حضرتلرينك اختيارى اوزرينه هيچ برشئ اختيار ايتمامك وحقك تدبيرى اوزرينه هيچ برصورتله تدبير ايتمامك وكنديسنى محير طوتمامق وحقك اختيار وتدبيرينك خارجنده برجهته ورزقنجه برسببه سـير ايتمامك والله تعالى حضرتلرينك خلق حقنده هيچ بروجهله اعتراض ايتميوب بلكه امورك كليسنى الله تعالى حضرتلرينك اختيار وتدبيرينه تسليم ايتمك (وافوض امرى الى الله) مدلولنجه كنديسنى وهراموريني حقه تفويض ايدوب حقك يد قدرتنده دايه ووالدەسى يدنده تربيه ايديلان وممه امزريلان طفل صغير ورضيع وغاسلى يدنده اختيارى مسلوب وارادەسى منزوع ميت منزلەسـنده بولنمقدر وكلياً نجات بوحالدەدر واكر قائل بوحاله وصول وبلوغه طريق ندر ديرايسـه قائله اكا طريق الله عزوجل حضرتلرينه صدقله التجاء وجانب الهيسنه انقطاع واوامرينه امتثال ونواهيسندن اجتناب وتقديرينه تسـليم وحدودينى حفظ ودائماً ابداً صيانت حال ايله حاصلدر دينور ونجاتى تعريف حقنده مشايخ عظام قدس الله ارواحهم حضرتلرينك اقاويل وكلماتنده اختلاف وقوعبولمشدر وجنيد رحمه الله (مانجامن نجا الا بصدق الجاء الى الله تعالى) ديوب نجاتك الله تعالى حضرتلرينه صدقله التجايه منحصر بولنديغنى بيان ايلمشـدر نتكم جناب حق فرقان مجيدنده (وعلى الذين خلفوا حتى اذا ضاقت عليهم الارض بمارحبت وضاقت عليهم انفسهم وظنوا ان لاملجأ من الله الا اليه) بيورمشـدر و رويم رحمه الله (مانجامن نجا الا بالصدق) ديوب نجاتك صدقه منحصر ايدوكنى بيان ايلمشدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (وينجى الله الذين اتقو بمفازتهم) بيورمشـدر وجريرى رحمه الله (مانجا من نجا الا بمراعات الوفاء) ديوب نجاتك انجق وفايه مراعاتله حاصل اولەجغنى بيان ايلمشدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (الذين يوفون بعهد الله ولاينقضون الميثـاق) بيورمشـدر وعطاء رحمه الله (مانجامن نجا الا بتحقق الحياء) ديوب نجـاتك انجق تحقق حيـا ايله وجوده كلەجكنى بيلدرمشدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (الم يعلم بان الله يرى) بيورمشـدر وبعضيلريده (مانجامن نجا الا بالحكم والقضـاء السابق فى علم الله عز وجل) دیەرك نجـاتك انجق علم الهيده اولان حكمه وقضاء سـابقه منوط بولنديغنى بيـان ايلمشـلردر نتكم الله تعـالى حضرتلرى (ان الذين سـبقت لهم منا الحسـنى) بيورمشـدر وحسن بصرى رحمه الله (مانجـامن نجا الا بالاعراض عن الدنيـا واهلهـا) دیەرك نجـاتك انجق دنيا وانك اهلندن اعراضه متوقف ووابسته بولنديغنى بيان ايلمشـدر نتكم الله تعـالى حضرتلرى (انما الحيوة الدنيا لعب ولهو) بيورمشـدر ورسول الله صلى الله عليه وسـلم

(ان حب الدنيـا رأس كل خطيئة وما تقرب المتقربون الى الله تعـالى بشئ افضل من اداء ما افترض الله) بيورمش يعنى دنيـايه محبت هرخطيئه وذنوبك اصل واسـاسى اولديغى ومتقربونك الله تعالى حضرتلرينه تقربنه الله تعالى حضرتلرينك فرض قيلديغى نسنه‌يه ايفا وادادن افضل برشى بولنمديغى بيان ايلمشـدر وينه رسـول الله صلى الله عليه وسـلم (منذ خلقها الله تعالى مانظر اليها) بيورمش وحسن رحمه الله بوقول شريفك معناسنى الله تعالى حضرتلرى دنيـايى خلق ايدەليدنبرو مقت وسخطندن اكا نظر رحمتله نظر ايتمدى ديمكدر ديمشدر بنـابرين حب دنيا حجاب عظيمدر وخالصك معبيدن ايرلمسى دنيادن اعراضلەدر وحب دنيا وماسـوادن كندى اوزرنده بر مقدار اثر قالان كيمسـه ايچون حلاوة مناجاته وذوق تضرعات قاضى الحاجاته وصول صحيح دكلدر زيرا دنيـا الله تعالى حضرتلرينك وانك سودكارينك ممقوت ومبغوضيدر وعند الله دنيانك ذره مقدارى قدرى يوقدر .

﴿ الله تعالى حضرتلرينك خلقى توحيد وطاعتنه دعوتى بياندەدر ﴾ الله تعالى حضرتلرى خلقنى وعد ووعيد وترغيب وترهيب ايله طاعت وعبادتنه دعوت ايتمشـدر والله تعـالى حضرتلرى انلر اوزرينه حجتنى تأكيـد وعذر ومعذرتلرينى زجر ومنع ايچون انلرى تحذير وتخويف وانذار ايلمش ومبشر ومنذر رسوللر كوندرمشـدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (رجلاً مبشرين ومنذرين لئلا يكون للناس على الله حجة بعد الرسل) و (ولو انا اهلكناهم بعذاب من قبله لقالوا ربنا لولا ارسلت الينا رسـولاً فنتبع اياتك من قبل ان نذل ونخزى) بيورمش وايت اخراسـنده دخى (وما كنا معذبين حتى نبعث رسولاً) و (ياايها النـاس قد جائتكم موعظة من ربكم وشـفاء لما فى الصـدور وهدى ورحمةً للمؤمنين) بيورمش وتخويف وتحذير حقنده (ويحذركم الله نفسـه والله رؤف بالعباد) و (واعلموا ان الله يعلم مافى انفسكم فأحذروه) و (واعلمو ان الله بكل شئ عليم) و (واتقون يااولى الالباب) و (واتقوا الله واعلموا انكم ملاقوه) و (واتقوا يوماً ترجعون فيه الى الله ثم توفى كل نفس ما كسـبت وهم لايظلمون) و (واتقوا يوماً لاتجزى نفس عن نفس شيئاً ولا يقبل منها عدل ولا تنفعها شـفاعة) و (ياايها الناس اتقوا ربكم واخشوا يوماً لايجزى والدعن ولده ولا مولود هو جاز عن والده شيئاً ان وعد الله حق فلا تغرنكم الحيواة الدنيـا ولا يغرنكم بالله الغرور) و (ياايهـا النـاس اتقوا ربكم ان زلزلة السـاعة شيء عظيم) و (ياايها النـاس اتقوا ربكم الذى خلقكم من نفس واحدة وخلق منها زوجها وبث منهما رجالاً كثيراً ونسـاءً واتقوا الله الذى تسـائلون به والارحام ان الله كان عليكم رقيباً) و (ياايهـا الذين امنـوا اتقو الله وقولوا قولا سـديداً) و (واتقو الله ان الله شديد العقاب) و (قوا انفسكم واهليكم ناراً وقودها الناس والحجارة) و (افحسبتم انما خلقناكم عبثاً وانكم الينا لاترجعون) و (ايحسب الانسان ان يترك سدى) و (افامن اهل القرى ان يأتيهم بأسنا بياناً وهم نائمون اوامن اهل القرى ان يأتيهم بأسنا ضحى وهم يلعبون) بيورمشدر يامسكين سـنك بيان اولنان ايات الهيەيه جوابك ندر و بونلرله كار وعملك نه مركزدەدر سنى دنيا وآخرتده متأذى قيليجى ودار شـقا ومهانتـه ايصال ايديجى اولان شهوات خبيثه كه اتباع

وانقياددن فراغت كتوردكمى كه اول دارشقا ومهانتك آتشى سنى ياقه جقدر وانك حيات وعقارب وهوامى سنى صوقوب ايصيره جقدر وقوردلرى سنى اكل ايده جك وزبانيلرى سنى ضرب ايده جك وانده كل يوم انواع عذاب سنك اوزريكه تجدد ايده جكدر وسنك انده رفيقك فرعون وهامان وقارون وشياطيندر والله تعالى حضرتلرى ترغيب حقنده (ومن يتق الله يجعل له مخرجا ويرزقه من حيث لايحتسب) و (ومن يتق الله يكفر عنه سيئاته ويعظم له اجرا) و (ياايها الانسان ماغرك بربك الكريم الذى خلقك فسواك فعدلك) و (الم يأن للذين آمنوا ان تخشع قلوبهم لذكرالله) بيورمش وعند الهيسنده متقين وخاشعين ايچون اولان فضل واحسانى ووسعت ورحمتنى وطيب رزقنى طلبه وطريق تقوايه سلوك وانك اوزرينه ملازمت ومواظبته وذكرالله ايله كوكلك استراحت وطمأنينته سنى ترغيب وتشويق ايتمشدر وبووجهله طريقى سكا بيان وسنك ايچون حجت وبرهانى واضح وعيان ايلمشدر وبوندن صكره سنك ايچون غفران ذنوبى وتكفير سيئاتى وعظم اجر وجزايى ضامن ومتعهد اولمشدر نتكم (ومن يتق الله يكفر عنه سيئاته ويعظم له اجرا) بيورمشدر بعده اكا اولان غرورك حقنده سكا تنبيه ايدوب سنى غفلتدن وطريقى حقنده كى تعاميكدن وآيات مواعظ وزواجرنى سماعده كى صاغرلغكدن سنى ايقاظ ايتمش ومتنبه قيلمشدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (ماغرك بربك الكريم الذى خلقك فسواك فعدلك) بيورمش وسن انك مقارنتندن تنفر ايتميه سك وحقدن فراغتله خلقيله مشتغل اولميه سك ايچون (بربك الكريم) ديو نفسنى كريم ايله وصف ايلمشدر بعده خلقك (فسواك) ديو سنى خلقنى وعدمدن ايجادينى وسن هيچ برشى دكل ايكن سنى احيا ايلديكنى وفقركدن صكره سنى غنى وضعفكدن صكره سنى قوى وعماكدن صكره مصالحكده سكا رؤيت وبصر احسانى وجهلكدن صكره سكا علم ويرديكنى وضلالتدن صكره سنى هدايتده قيلديغنى ذكر ايلدى ياغافل سنك حقك فضل واسعنى طلبدن فراغتك وبوبابده سيرسلوكه شتاب ايتميوب قعود وتكاسلك ندندر وسكا دنيا وعقباده شرف وسعادت ويره جك ودرجاتكى سمت علايه رفع ايده جك طاعت حقه ملازمت ومداومتدن سنى تأخير ايدن نه شيدر يوقسه سن حيات دنيايه راضيمى اولدك وزياده اعلا وخيرلو نسنه يى ادنا وبى قيمته مى دكشدك ودنيانك حيات وابناسنى وسنك ايچون ظاهر اولوب بقاسى اولميان زينتى فردوس اعلا وانبيا وصديقين وشهدا ايله مرافقت اوزرينه اختيار وترجيحمى ايتدك سن الله تعالى حضرتلرينك (ارضيتم بالحيوة الدنيا من الآخرة فما متاع الحيوة الدنيا فى الآخرة الاقليل) و (بل تؤثرون الحيوة الدنيا والاخرة خير وابقى) و (فاما من طغى واثر الحيوة الدنيا فان الجحيم هى المأوى) قول شريفنى ايشتمدكمى ؟

﴿ ناره دخول كفر ايله وجنته دخول ايمانله اولمسى بياننده در ﴾ معلوم اولسونكه ناره دخول كفر ايله در وتضاعف عذاب وقسمت دركات اعمال سيئه واعمال قبيحه ايله در وجنته دخول ايمانله در وتضاعف نعيم وقسمت درجات اعمال صالحه واخلاق حسنه ايله در والله

تعالى حضرتلرى جنتى خلق ايتدى واهل جنته ثواب ومكافات اولمق ايچون انى نعيم ايله محشو ومملو قيلدى والله تعالى حضرتلرى نارى خلق ايتدى واهل ناره نكال وعقاب اولسون ايچون انى دخى عذاب ايله محشون ومملو قيلدى والله تعالى حضرتلرى دنيايى خلق ايتدى ومحنت وابتلا ايچون انى آفات ونعيم ايله مشحون ومملو قيلدى بعده الله تعالى حضرتلرى مخلوقاتى خلق ايتدى وجنت ونار ايسه مشاهدهٔ خلقدن غائبدرلر خلق انى مشاهده ومعاينه ايتمامشدرلر ودنياده اولان نعيم وآفات اخرتك انموزج ونمونه سى وانده اولان نسنه نك مذاق وچاشنيسيدر والله تعالى حضرتلرى يريوزنده قوللرندن ملوك خلق ايدوب انلره سلطنت اعطا ايلدى وقلوب عباده ملوك سببيله رعب وخوف القا ايدوب ملوكى بونجه نفوسه حكمران ومالك ايلدى وبو خلق ايسه حقك تدبير وملكنه ونفاذ امرينه ومعامله سنه برنمونه در وبونلرك كليسنى قرأن كريم خبر ويرمشدر والله تعالى حضرتلرى دارينى وملكنى وقدرت وتدبيرينى وجنت وصنايعنى وصف ايتدى وبونلر اوزرينه امثال ضرب ايلدى (وتلك الامثال نضربها للناس وما يعقلها الا العالمون) بيوردى وعلماء بالله امثالى الله تعالى حضرتلرندن فهم ايدرلر وضرب امثال سنك بصر قلبك سنك عينله كورمديكك شيئه مثل وساطتيله نافذ اولوب قلبك ملكوت ودارينك وملك الملوكك معامله سى خبرندن كنديسيله سنك خطاب اولنديغك شيئى تعقل ايتسون ايچوندر زيرا سنك كورديكك سكاسندن غائب اولانى وعينكله كورمديكك نسنه يى ارائه ايدر برشيئك صفتيدر ودنياده اولان هر نعمت وشهوت جنتك مذاق ونمونه وانموزجيدر وبونك وراسنده جنتده اصلا كوز كورمامش وقولاق ايشتمامش وقلب بشره خطور ايتمامش برطاقم لذائذ ونعم واردركه عباد ايچون بونلردن برشى تسميه اولنسه اول اسماايله عباد منتفع اولمزلر زيرا عباد انلرى دنياده تعقل ايتمامش وكورمامشلردر وحالبوكه اول شى ايچون دنياده انموزج ونمونه ده يوقدر وجنت يوز درجه در واندن اوچ درجه وصف اولنمشدركه انلرده التون وكموش ونوردرلر وبونلرك وراسنده برطاقم درجات واردركه غير معقول وحوصلهٔ عقولدن بيروندرلر وكذا دنياده اولان شدت وعذاب دار عقابك انموزج ونمونه سيدر وبونلرك وراسنده دخى الوان عذابدن برطاقم شدائد واردركه انلرده غير معقول وادراك عقولدن بيروندرلر ودار عقباده اولان الوان وانواع عذاب الله تعالى حضرتلرينك اهل نار حقنده كى سخط وغضبنه وجنتده انواع نعم ولذائذ وسرور الله تعالى حضرتلرينك اهل جنت حقنده اولان رحمتنه مبتنيدر وجناب حقك قوللرندن هر كيمسه كه دنياده كنديسنه حلال ومباح قلنان هر نسنه يى تناول ايتدى وانك اوزرينه شكر ايتدى وانك مقابلنده بدل اوله رق اكا جنتدن حظوظاتدن اشتها ايلديكى نسنه ويريلور وبر كيمسه دنياده كنديسنه مباح قلنان نسنه يى اكل وتناول ايلمسه اول كيمسه درجات جنتدن خطر ونصيبنى نفسنه حرام قيلمش اولور وبر كيمسه جنتى انكار ايتسه اول كيمسه جنتدن وانده كى جميع نعمدن محروم اولور واهل جنت ايچون جنتدن كلين وكوييكولر واردر وازدواج ايچون ووليمه لرده وزيارت ايچون ضيافت ودعوتلرده بولنمق واردر والله تعالى حضرتلرى ابدان طريه واعمار ابديه بخش ايتمك ايچون انلرى دار السلامه دعوت

ایدر واهل جنت ایچون بینلرنده بر برینه ملاقات وزیارات وموطن الفت و محبتده صحبت وظل طوباده اجتماع واردر وانلر جنتده وظل طوباده انبیاء ومرسلینه ملاقی اولورلر وانلری زیارت ایدرلر وبین الملائك مجالس مخصوصه‌یی دخی زیارت ایدرلر واهل جنت ایچون جنتده اسواق واردر انلر انده اوقات صلاتده جانب رحماندن انواع هدایایی اختیار ایدرلر اخشامده صباحده اطعمه و اشربه وفواکهك الوان و انواعی انلره تقدیم اولنور وانلره (وفاکهة لامقطوعة ولاممنوعة) مفاد جلیلنجه دائما رزقلری توارد ایتمکده وکوندن کونه زیادلشمکده‌در و انلره زیاده‌سی کتورلدیکنده ماقبلنی اونوته‌جقلردر وانلر ایچون جنتده نزهتکاه واردر تنزه ایچون نهر کوثر جوارنده باغچه‌لره چیقارلر واول نزهتکاه اوزرنده انجودن قورلمش چادرلر واردر وهر خیمه طول وعرضنه یتمش میل اوله‌رق لؤلؤهٔ واحده‌دندر واول خیمه‌نك قپوسی یوقدر وانك ایچنده امثالی کورلمدك جواری واردرکه انلره بر ملك واهل جنتدن وخدام وصوردن اصلا بر فرد نظر ایتمامشدر انلرك خویلری خوب یوزلری محبوبدر نتکم الله تعالی حضرتلری (فیهن خیرات حسان) بیورمش واول جواری‌یی وصف وثنا ایتمش وغیریلرینك انلری وصفه مقتدر اولمدقلرینی بیان ایلمشدر و بوده محضا الله تعالی حضرتلرینك اختیاریدرکه انلرك صورتلری بین الصور حسان اختیار ایتمش وانلری سحائب رحمتدن خلق وایجاد ایتمشدر وسحائب رحمت امطار اولندقده انلردن جناب حقك مشیت وارادهسی اوزره جواریٔ حسان ظهور ایتمشدر و اول جوارینك یوزلری نوری نورعرشدن مقتبسدر واول جواری اوزرینه‌در وانجودن چادرلر وضع اولنمشدر نتکم الله تعالی حضرتلری (حور مقصورات فی الخیام) بیورمشدرکه انلر خیمه‌لری ایچنده مقصور ومستوردرلر یعنی انلر زوجلری ایچون جمیع خلقدن محبوسدرلر وانلری خلق اولنه‌لیدنبرو فرد آفریده وهیچ بر کیمسه کورمامشدر واهل جنت قصور وکوشکلرنده ازواجیله تنعمده و صفاء جاودانه‌درلر وحتی الله تعالی حضرتلری انلرك نعمت ونزهتلرینی تجددینی اراده بیوردیغی کونده درجات جنان ایچره (یااهل الجنان هذا یوم نزهة وسرور وتفسح وحبور) یعنی ای اهل جنان شو کون سزك نزهت وسرور وتفسح وحبوریکز کونیدر نزهتکاهکزه و محل سیریکزه چیقکز دیو ندا اولنور و بو حالده در ویاقوت اکرلو ایله اکرلنمش اتلر اوزره شهرلری قپوسندن اول میدانلره چیقارلر واول میدانلرده نهر کوثر جوارنده باغچه‌لرده سیر ایدرلر بو حالده الله تعالی حضرتلری هر کسه کندی منزللرینك یولنی ارائه ایدر وانلردن هر بریسی کندیسی خیمه‌سی نزدینه نزول ایدر وحالبوکه اول خیمه‌نك اصلا قپوسی اولمدیغی حالده اول ولی الهینك کوزی اوکنده اول خیمه چاتلیه‌رق یاریلوب اندن بر قپو ظهور ایدر بو حال اول ولینك اول جواری‌یه کیمسه‌نك مطلع اولمدیغنی والله تعالی حضرتلرینك دار دنیاده ایلدیکی وعدنده وفاسنی بیلمسنه مبتنیدرکه الله تعالی حضرتلری (فیهن خیرات حسان) (وحور مقصورات فی الخیام) و (لم یطمثهن انس قبلهم ولاجان) بیورمشدر واول کیمسه اول خیمه‌یه دخول ایله انده موجود اولان مزین حجله وزفافخانه‌سنده سریر نزهت اوزره جواری ایله برلکده اولورلر

وانلره اول جوارینك ولیمه ودوکونی ضیافاتندن کتوریلور وانلر ضیافات ولائمی اکل وتناوللرنده الله تعالی انلری شراب طهور ایله صوارر والله تعالی حضرتلرینك انلر ایچون اولکونده مجدداً بخش واحسان بیوردیغی وپك خوشلندقلری هدایادن انلره انواع فواکه یدیریلور وحله وکسوه‌لر کیدیدیلور بعده انلر خیرات حسان ایله مشغول اولوب وطر وحاجات وارزولرینی انلردن اخذ ایله مسرور وبکام ونائل مرام اولورلر بعده انلر شواطئ انهارده واقع باغچه‌لرده الوان نقوشله مزین مجالس عبقریاته کیدوب (متکئین علی رفرف خضر وعبقری حسان) مفاد عالیسی اوزره عبقری حسان یعنی مثل ونظیری اولمیان یشیل رنك وساده وبالینه اتکا ایدوب طیانورلر ورفرف تسمیه قلنان واوزرینه اوطورلدقده صالنجق کبی اینوب یوکسلان وصاغنه وصولنه حرکت ایدن بساط نفیسی اوزره اوطوررلر وانلر رفرفلری اوزرینه اوطوردقلرنده اسرافیل علیه السلام نغمه وسماعه شروع ایدر وخبرده وارد اولدیغی اوزره مخلوقات الهیه‌دن اسرافیل علیه السلامك صوتندن احسن بر صوت اولمدیغی روایت اولنمشدر واسرافیل علیه السلامك سماعه شروعنده سبع سموات اهلی صلات وتسبیحلرینی قطع ایدرلر واهل جنت رفرفلره بنوب اسرافیل علیه السلام الوان وانواع اغانی ونغمات وملك قدوس تسبیح وتقدیسه اغاز ایتدکنده جنت ایچره مست اولوب حرکت ایتمیان بر اغاج وحجاب وبابدن آچلمیان برنسنه وخلقهٔ بابدن درلو درلو طنین وآواز ایله صوته کلمیان برخلقه اولمز واسرافیل علیه السلامك ملك قدوس ایچون ایلدیکی تسبیح وتقدیس صداسی جنتك التون وکومشدن اورمان ونیستاننه ایریشوب انلردنده دخی نای وکمان اسا کوناکون مطبوع وموزون صدالر ظهور ایدر وبو حالده جواریٔ حورعیندن هیچ بریسی قالمز انجق انلرده کندیلرینه مخصوص اغانی ونغمات ایله وقوشلر دخی درلو درلو الحان واهنکله نغمه پرداز اولورلر وبو حالده الله تعالی حضرتلری ملکلره انلر ایله مجاوبه ومقابله‌ده بولنکز ویادنیاده مزامیر شیطانی سماعدن اجتناب ایدن قوللریمه ایشتدرکز دیو وحی ایدر واول انده ملکلر الحان واصوات روحانیه ایله مجاوبه ومقابله‌یه آغاز ایلدکلرنده اصوات بربرینه قاریشوب نغمات معروضه یك نفس نغمهٔ واحده حکمنده اولور بعده الله تعالی حضرتلری داود علیه السلامه یاداود ساق عرشده بنی تمجید وتحمید ایت دیو امر ایدر وداود علیه السلام ساق عرشده واروب انده جمیع اصواته زینت بخش ایده‌جك ولذاتی مضاعف قیله‌جق نغمهٔ دلپذیر وصوت شوق طرب انکیز ایله تمجید وتحمید ایدر واهل قیام بساط ورفرفلری اوزرنده بولندقلری حالده لذات واغانینك اصناف وکوناکونی انلره شوق وطرب وخفت ومسرت بخش ایدر و بو حالده جناب حقك (فهم فی روضة یحبرون) آیت جلیله‌سی سرعالیسی ظهور ایدر (یحیی بن کثیر رحمه الله روضه لذت وسماعدر دیدی) اهل خیام بیان اولنان لذات وسرور وحبورده بولندقلری حالده جنت عدندن انلر ایچون باب ملك قدوس آچیلور وباب جنت عدندن ماجد کریمی ورب رحیمی انواع تماجید ایله صفوف وصنوف روحانیونك اصواتی سمت درجات جنانه طوغری طاغیلور وجنت عدنك نسیم قربت اولان روح ونسیمی ورياح طیبه‌سی دخی الوان طیبله

ایدر واهل جنت ایچون بینلرنده بر برینه ملاقات وزیارات وموطن الفت و محبتده صحبت

وانلره اول جوارینك ولیمه ودوکونی ضیافاتندن کتوریلور وانلر ضیافات ولائمی اکل

فضیلتلو افندم حضرتلری

بنده کمینه‌لری عیالم ثمره‌سیله بو کره بابه احساننه جناب پادشاهیدن تقاعدم اجرا اولنه‌رق وطن اصلیمه عزیمت ایتمك اوزره اولدیغمدن بن خانه‌لرینه مستأجرا اقامت ایتمکده

بولندیغم ذاتك کیفیتدن خبردار اولنه‌رق واقع اولان حصولمزده بر مقدار قرض خانه‌ده چاره اولمدیغندن اوزره مناسب بر خانه‌یه نقل ایچون مدیر جوار وجهزیه بالواسطه

رجا قلنه‌رق خانه مقدارك تخلیه‌سی دخی لزوم اولندیغنه ذاته اعطا قلنه‌رق قدوماتی منوه‌ینه اولمسی وکرچه حسب‌الموسم اشبو رجاء باکرلرکه ینوالیرجی انسانیت

ذاتیه واقعه ایشتره‌رك قصبه‌جه تزویج اولنمازده مسعود بو یلده چفتی وشایه قبالت اودوه‌یه کندی المشارالیه ایجاب محسوبا چاکرلرینه نزول ایله لمسنك رضی کتنه ولرینه افادم

اولنه‌رق بو بابده معاونت ایجابنه نظرا ایله چاکرلرینه بو صحه رضا دخی مستدعا بو بابده مخصوصه لطفکم علیه‌لریه ابراز ایله بو یلده بنده‌لری ارا داوله افندم حضرتلرینکدر

فی ١٧ ... سنه ...

الحاصل ... الدوام ...
... سعادت ...

بو طرفده اولان حضرتلرینه لطیف پاشا سلام مخصوص ایلرم

قومشولریمزك جمله‌سنه عرض خلوص و سلام مخصوص ایلرم

ايدر واهل جنت ايچون بنلرنده بر برينه ملاقات وزيارات وموطن الفت ومحبتده صحبت

(وانلره)

وانلره اول جوارينڭ وليمه ودوكونى ضيافاتندن كتوريلور وانلر ضيافات ولائمى اكل

2

Süleymaniye 147= sonundaki ek'ler yerleştirilecek

جنت ایچره یاپیلور و بونڭ عقبنده لمعان ایدن برنوردن اهل جنتڭ ریاض وخیمه‌لری وانلرڭ
جوانب انهار وازهاری براق وضیادار اولوب هرنسنه مستغرق نور اولور بعده انلرڭ
باشلری جهتندن (السلام علیکم یااحبائی واولیائی واصفیائی) دیو نداء الهی وسلام سبحانی
صادر اولوب یااهل الجنة نزهتگاه وسیرانگاهڭزی نصل بولدیگز شوکون سزڭ اعداگزڭ
دنیاده نفسلری اوزرینه نعمتلرینی تجدید ایچون طلب ایتدکلری نیروزلرینڭ بدلیدرکه انلرڭ
خباثت وشقاوتلرینه مبنی اول نعمت انلر اوزرینه غم وغصه وتاسه وکدر اولوب ارزو
ایلدیکلری لذته نائل اولمدیلر ودنیای عاجله‌ده ایستدکلری نسنه ایچون خسران وزیانده
اولدیلر وصبر ایتمدیلر تاکه دار اخرتده اهل طاعت وعبادت ایچون تهیه وآماده ایلدیکم
شونعمته نائل اولسونلر سزانلرڭ دنیاده اقبال وتوجه کوستردکلری نسنه‌دن اعراض واهل
ذنوبڭ رغبت ایلدکلری شیلردن امتناع ایتدیگز ایدی انلر دنیاده حرصله رغبت ایتدکلری
وسریعاً وعاجلاً حصولنی ارزو ومقصد ومطلبلرینی اورایه حصر وقصر ایلدکلری
نسنه‌نڭ ضرر وزیانی چکرلر وعذابنی طاتارلر وذل وهوانه دوشرلر وسزلر ایسه
صبر کزڭ بدل وعوضی اوله‌رق جنت وحریر ایله مجازات اولندیگز وریاض جنانه وسلام
رحمانه نائل اولدیگز ای اهل جنت شوکون سزڭ روز نیروزگز و یوم سیر وتفرجگز وجنت
عدنده وبنم دارمده زیارتگز کونیدر وسز دنیاده بنم عبادتمله مشغول اولوب بوکون ایچون
پك چوق مجاهده ایتمشیدیگز واهل نار ایسه دنیاده لهویات ولعبیاتله سرخوشلر وعصات
ومتمردلر وحطام دنیا ایله متنعملر ومتاع عالمڭ بینلرنده تداولیله فرحلنورلر ایدی وسزلر
ایسه بنم حلالمی مراقبه وحدود وحقوقمی محافظه وعهدمه مراعات‌ایدردگز دیر وبوحالده
اهل جنانڭ بولندقلری مجالسدن الله تعالی حضرتلرینڭ کندیلرینه من واحسان بیوردیغی
نعمته نظر ایتملری وغبطه وسرورلرینڭ زیاده‌لنمسی واهل نارڭ اغلال وقیود ایله سجون
ومحابسدن نظر ایتملری ودنیاده طاعات وعباداتدن افاته واضاعه ایتدکلری زمان ایچون
تحسر وخیف واسفله غم وغصه‌لرینڭ زیاده‌لکی ایچون ابواب نیراندن برقپو آچیلور
ونیرانڭ لهب ویالیکی ودخان ودومانی فوران وغلیانه کلوب اندن شراره وقغلجملر صاچیلور
واهل نیرانڭ فریاد وفغان وواو یلالری هرطرفه منتشر اولور و بوحالده اهل نار اهل
جنان مواجهه‌سنده الله تعالی حضرتلرندن استغاثه واستمداد وتضرعده بولندقلرنده طرف
حقدن کندیلرینه (ان اصحاب الجنة الیوم فی شغل فاکهون هم وازواجهم فی ظلال علی
الارائك متکؤن لهم فیها فاکهة ولهم فیها مایدعون سلام قولاً من رب الرحیم وامتازوا الیوم
ایها المجرمون الم اعهد الیکم یابنی آدم ان لا تعبدوا الشیطان انه لکم عدو مبین) آیت جلیله‌سی
مضمونیله جواب ویریلور انلره اصحاب جنت ذوق وصفادن خاطرلرینه هرنه‌که کلورسه
اندن زیاده واثمار وانعام الهی ایله فرح وسرورده‌درلر انلر ومؤمنه ازواجلری وحوریلر
ایله کولکه‌لرده سریر وتختلر اوزره اوطوررلر انلر ایچون جنتده هرنوع میوه‌لر وهر
ایستدکاری وارزو ایتدکاری نسنه‌لر حاضردر انلرڭ مطلب اعلالری الله تعالیدن بلاواسطه
سلامدر ای مشرکلر موحدلردن وای منافقلر مخلصلردن ایریلڭ دینوب موحد ومخلص

جنته ومشرك ومنافق جهنمه سوریلور کفار جهنمه سوریلورکن انلره ای بنی ادم شیطانه
اطاعت ایتمیك اول سزه آشکاره دشمندر دیو سزه بیان ایتدکمی وسزه بکا اطاعت ایدوب
بنی توحید ایدڭ طوغری یول بودر دیو امر ایتدکمی دینور وبوحالده زبانیلر انلر اوزرینه
هجوم ایدوب انلرڭ جمعیتلرینی متفرق وفریاد وفغانلری منقطع اولور وانلر جزائر ناره
آتیلور وانده خرما اغاجی مثالی دیشلری اولان عقربلر انلرڭ اوزرلرینه کلورلر وانلری
دیشلریله ایصررلر بوندن صکره غیض وغضبله مملو عظیم برسیل انلرڭ اوزرینه کلوب
انلری بحار نیرانه آتار وانده انلری غرق ایدر والله تعالی حضرتلری جانبندن بوسزڭ
بنمله مبارزه ومعارضه‌ده بولندیغگز وسزه ویردیکم نعمتلرله (ان الله فقیر ونحن اغنیاء)
دیه‌رك فرحلنوب تمرد وعناده اولدیغگز وقوللرمدن اهل طاعت ایچون دار اخرتده
حاضرلمش اولدیغم نعمتلری انکار ایلدیککز کونلرڭ جزاسیدر ایشته بن لذات جنانی
واهل طاعت ایچون احسان ایلدیکم نعم جاودانی سزدن قطع ایتدم دنیاده فخر وغرور ایله
اختیار ایلدیککز نسنه‌لرڭ وبال وعقابنی طاتکز زیرا اهل جنت دوکونلری وولیمه‌لر ایله
والوان فواکه وانواع هدایا وباکره‌لرڭ بکرینی ازاله ایله ورفرفلره رکوب وسوار واغانی
وانواع سماعله وبنم آنلر اوزرینه سلامم وآنلره برولطف واحسانله اقبال وتوجهمله متلذذ
ومشغوللردر ونعمت اوزرینه نعمتلری ولذت اوزرینه لذتلری زیاده اولمقده‌در والله تعالی
حضرتلری یااهل الجنة سزلره احسان اولنان شو لذائذ وسرور نعمت اعدامك ملکلرینه
اهدا وعرض وتقدیم ایلدکاری وملوك طرفندن هدایالرینڭ قبولیله شاد وخندان اولدقلری
یومك بدلیدر دیر وابی هریره رضی الله عنه حضرتلرندن اولنان روایتده برکیمسه حضور
رسول اللهه کلوب یارسول الله بکا صوت پك محبتلی کورینور وآندن زیاده حظم واردر
جنتده صوت حسن وارمیدر دیو ایلدکاری سؤاله رسول الله صلی الله علیه وسلمك
شول الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرم که بنم نفسم آنڭ ید قدرتنده‌در الله تعالی جنتده
برآغاجه دنیاده بکا ذکر وعبادتله مشغول اولوب برابط ومزامیرڭ وساز وکمان وطنبور
وسنطورڭ صداسنه احاله‌ٔ سمع ایتمیان قوللریمه ایشتدرمك ایچون نغمه‌یه اغاز ایله دیو وحی
واشارت ایدر وبوآنده اول شجره خلایقڭ مثلنی ایشتمدیکی برصوت بدیعله جناب حق
تسبیح وتقدیس ایدر وآنلره ایشتدیروب مستغرق نشئه وسرور ایلر دیو جواب ویردیکی
بیان اولنمشدر وابی قلابه رحمه اللهدن اولنان روایتده برکیمسه رسول الله صلی الله علیه
وسلمه یارسول الله جنتده کیجه وارمیدر دیو سؤال ایلدیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم
سنی بوسؤاله تهییج وتحریك ایدن حالت نه شیدر دیمسیله اول کیمسه بن ایشتدم که الله تعالی
حضرتلری قرآن کریمنده (ولهم رزقهم فیها بکرة وعشیا) بیورمشدر بوحالده بن لیل
ونهار بکره ایله عشیه بینیدر دیرم دیدکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم انده کیجه
یوقدر آنده انجق ضوء ونوردرکه صباحك اخشام واخشامك دخی صباح اوزرینه ظهور
وبروزینه وآنلرڭ توارد وتعاقبنه مانعدر وآنده لیل ونهار یوقدر واهل جنته جنتده دنیاده
قیلدقلری نمازلری وقتیچون انواع هدایا کلور وملکلر آنلر اوزرینه سلام ویررلر دیو
بیورمشدر برکیمسه کندیسیچون بیان اولنان عیش ولذائذ دائمه‌دن حظ ونصیبه نائلیتی

آرزو ایدر ایسه اول کیمسه اوزرینه حدود شروط تقوایی محافظه لازمدر نته کیم الله تعالی حضرتلری کلام مجیدنده (لیس البران تولوا وجوهکم قبل المشرق والمغرب ولکن البر من امن بالله والیوم الآخر والملائکة والکتاب والنبیین واتی المال علی حبه ذوی القربی والیتامی والمساکین وابن السبیل والسائلین وفی الرقاب واقام الصلاة واتی الزکوة والموفون بعهدهم اذا عاهدوا والصابرین فی البأساء والضراء وحین البأس اولئك الذین صدقوا واولئك هم المتقون) بیورمشدر واول کیمسه اوزرینه اسلامك حدود وشروط واجزاسنی اتیان لازمدر وحذیفة بن الیمانی رضی الله عنهمادن اولنان روایتده آنلر الله تعالی حضرتلرینك (یاایها الذین آمنوا ادخلو فی السلم کافة) آیت جلیله‌سنك تفسیرنده اسلام سکز سهمدر آندن نماز برسهم وزکات برسهم وصیام برسهم وحج برسهم وعمره برسهم وجهاد برسهم وامر بالمعروف برسهم ونهی عن المنکر برسهمدر و بونلردن کندیسی ایچون سهم ونصیب اولمیان کیمسه خائب وخاسر ومقصدینه غیر نائلدر دیو بیوردقلری بیان اولنمشدر وعاصم یعنی احولك انس بن مالك رضی الله عنه‌دن ایلدیکی روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك اسلامك مثلی شجرهٔ ثابته‌نك مثلی کبیدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر الله تعالی حضرتلرینه ایمان اول شجره‌نك اصلی وبش وقت نماز اول شجره‌نك فرعی وصیام رمضان اول اغاجك قابوغی وحج وعمره اول اغاجك دیرلمش میوه‌سی ووضوء وجنابتدن غسل صویی اغاجی سیراب ایتمك ایچون اول اغاجك چوره‌سنه چوریلان کوچك حوض و بروالدین وصلهٔ رحم اول اغاجك دالی وشاخی ومحارمدن اجتناب اول اغاجك یاپراغی واعمال صالحه اول اغاجك یمشی وذکر الله اول اغاجك عروق وطمرلری منزله‌سنده‌در و ینه رسول الله صلی الله علیه وسلم شجره‌نك حسن وصلاحی انجق انك یشیل یاپراغیله حاصل اولدیغی کبی اسلامك دخی حسن وصلاحی انجق محارمدن احتراز واجتناب ایله واعمال صالحه‌یه ملازمت ومداومتله حاصل اولور دیو بیورمشدر ٭

﴿ اهل نارك والله تعالینك انلر ایچون نارده حاضرلمش اولدیغی واهل جنتك وانلر ایچون الله تعالینك جنتده تهیه وآماده ایلدیکی نسنه‌لرك بیاننده‌در ﴾ ابی هریره رضی الله عنه حضرتلرندن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك حدوث ووقوعنده اصلا شك وکمان اولمیان قیامت کونی اولوب خلائق موقف حشرده جمع اولدقلرنده خلائقی سیاه برظلمت قاپلیوب (لکل امرئ منهم یومئذ شأن یغنیه) مفاد جلیلنجه اول ظلمتك شدتندن خلائق بر برینه باقغه ویکدیکرینی کورمکه قادر اوله‌مزلر وایاق اوزره طوررلر وحالبوکه انلر ایله جناب عز وجل بیننده یتمش ییللق بعد ومسافه واردر وخلائق بو حالده ایکن الله تعالی حضرتلرینك ملائکه‌یه برتجلیسی ظهور ایدر ونور الهیسیله ارض محشر ضیادار اولوب ظلمت آچیلور و بوآنده خلائقی ربلرینك نوری غشی واستیعاب ایدر وملائك ایسه حول عرشده طواف ایتمکده وحمد ایله جناب حقی تسبیح وتقدیس ایتمکده‌درلر و بو حالده خلائق صف صف قیامده وهرامت وجماعت قائمة برطرفنده بولنمقده ایکن صحف اعمال ومیزان کتوریلور وصحف اعمال وضع اولنوب ومیزان ملائکه‌دن برملکك یدینه تعلیق اولنور اول ملك میزانی برکره

یوکسکه قالدیرر ودیکر کره دخی اشاغی‌یه ایندیرر حالبویله ایکن جنتدن غطاء وپرده وحجاب کشف اولنوب ریح جنت هبوب ایتمکه باشلاینجه مسلمین کندی عرق وترلرینی مسك کبی بولورلر حالبوکه انلر ایله جنتك اراسنده بشیوز ییللق بعد ومسافه واردر بعده جهنمدن دخی پرده وحجاب رفع اولنوب دخان شدید ایله جهنمك روزکاری اسمکه باشلاینجه مجرمین ومشرکین عرق وترلرینی پك چرکین وکریه کوررلر وحالبوکه انلر ایله جهنم میانه‌سنده بشیوز ییللق بعد ومسافه واردر بعده جهنم اغلال وسلاسل عظیمه ایله محکم باغلو اولدیغی (وعلیها تسعة عشر) آیت جلیله‌سی مضمون منیفنجه اوزرنده ملائکه‌دن اون طقوز خازن وهر خازنك معیتنده یتمش بیك ملك بولندیغی حالده یدیله‌رك میدان عرصاته کتوریلور واون طقوز خازندن هر خازن اعوانیله انی یدرلر وانك صاغ وصول وارقه‌سنده یوررلر وهر ملکك یدنده تیموردن کورزلر واردر انلر جهنمه صیحه ایدوب انی یوریدرلر وجهنمك جارك صداسی واکرمسی کبی منکر ومهیب صداسی وشدت وظلمت ودخانی واهلی اوزرینه شدت غضبندن ظهوره کلان لهب بالاتری وشدت غلیانی واردر و بو حال ایله جهنمی کتوررلر وانی جنتله موقف بیننه وضع ایدرلر و بو حالده خلائقه طوغری نظر ایدوب انلری یوتسون ایچون اوزرلرینه حمله وهجوم کوستردکنده خازنلری سلاسل واغلال ایله انی ضبط ومنع ایدرلر وکندیسنك خلائقدن حبس ومنع اولندیغنی کوردکنده شدتله اویله برفوران وغلیانه کلورکه (تکاد تمیز من الغیظ) آیت جلیله‌سی مفادنجه شدت غیظ وغضبندن پاره پاره اولمق درجه‌سنه کلور بعده ینه بردرلو آواز ایله صیحه ایدرکه خلائق انك دیشلرینك غجردیسنی ایشیدرلر و بو حال ایله جهنمی کوردکلرنده طاری اولان دهشت شدیده ایله قلبلری حلقومه اریشوب کندیلرینی شاشیررلر برقائل رسول الله صلی الله علیه وسلمه یا نبی الله بکا جهنمی وصف ایله دیدکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم نعم دیوب شو وجهله توصیف وتبیینه اغاز ایتدی‌که جهنم شوارضك یتمش بیوکلکنده‌در وزیاده مظلم وسیم سیاهدر انك یدی باشی وهر باشنده دخی اوتوز قیوسی وهر قیوسنك اوچ کیجه‌لك مسافه‌سی واردر وانك اوست دوداغی بورونك دلیکنه ضرب ایدر والت دوداغی دخی یرده سورینور و بورننك هر دلیکنده عظیم زنجیرلر ایله حلقه‌لر واردر وانلری یتمش بیك ملك طوتارکه اول ملکلر (علیها ملائکة غلاظ شداد لایعصون الله ما امرهم ویفعلون مایؤمرون) نظم جلیلی مفادنجه غایت غلظت وشدت وقوت صاحبلریدر واول ملکلرك یوزلری اکشی وکوزلری اتش ولونلری اتش یالیکی کبیدر وانلرك بورونلری دلیکندن عالی آتش یالیکی ودخان ودومانی فوران وغلیان ایدر انلر الله تعالی حضرتلرینك امر وفرمانه مستعد ومنتظرلردر بیوردی ینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بو حال ایله جهنم جناب حقدن سجده ایچون استیذان ایدوب سجده ایلمککنه اذن الهی صادر اولدقده جهنم حقك مشیتی مقدارنجه سجده ایلدکنده الله تعالی حضرتلری جهنمه باشکی سجده‌دن قالدیر دینجه همان باشنی سجده‌دن قالدیروب (الحمد لله الذی جعلنی ینتقم بی ممن عصاه ولم یجعل شیئاً ممن خلقه ینتقم به منی) دیه‌رك حمد وثنا ایلر یعنی حمد وثنا شول باریٔ ذو الجلاله مخصوص ومنحصردرکه کندیسنه عاصی اولانلردن اخذ ثار وانتقامی ایچون بنی خلق ایتدی ومخلوقاتندن هیچ

برشيئ انكله بندن اخذ انتقام ايچون ياراتمدى ديوسويلر ديدى ينه رسول الله صلى الله عليه
وسلم جهنم بوندن صكره لسان فصيح و بليغ و صوت جهير ايله (الحمدلله ماشاءالله من ذلك الحمد)
دير بعده جهنم عظيم برهيبتله كوكره‌يوب صوت شديد ايله كورلينجه ملائك مقربين و نبى
مرسليندن وموقفده بولنانلردن بركيمسه قالميوب خوف وخشيتلرندن بى اختيار ديزلرى
اوزرلرينه چوكرلر بعده ايكنجى كره اوله‌رق كوكره‌يوب كورلينجه محشر خلقى جمله كوز ياشلرينى
دوكرلر وينه اوچنجى كره كوكره‌يوب صوت بالا ايله اويله باغرركه ادمى وياخود جنيدن
بريسنك يتمش ايكى نبى عملى اولسه ايدى انك صدمه‌سندن البته دوشردى بعده ينه دردنجى
كره كوكره‌يوب باغرنجه هيچ بركيمسه قالميوب بالجمله خلائق سوزلرينى كسرلر انجق
جبرائيل وميكائيل وابراهيم خليل الله عرش اعلايه يابشوب بونلردن هر بريسى نفسى نفسى
ديو جناب حقه يالواررلر يعنى يا ربى انجق نفسمزك خلاصنى نياز ايدرز واندن غيريسنى
ايستميز ديرلر ديو بيوردى ينه رسول الله صلى الله عليه وسلم بوندن صكره نجوم عددنجه
قغلجملر صاچاركه اول قغلجملرك هر بريسى مغرب جهتندن ظهور ايتمش سحابۀ عظيمه
مثللودر وانلر خلائقك باشنه دوشر ديو بيوردى ينه رسول الله صلى الله عليه وسلم
بوندن صكره صراط جهنم اوزرينه قوريلور واول صراط ايچون يدى يوز قنطره ومدت
مديده انده اكلنوب قاله‌جق محل واردر وهر قنطره‌نك ماينى يتمش ييللق يولدر وبعض
روايتده يدى قنطره واردر دينلدى وصراطك عرضى طبقۀ اوليدن طبقۀ ثانيه‌يه دكين بشيوز
ييللق مسافه‌در وطبقۀ ثانيه‌دن طبقۀ ثالثه‌يه دكين دخى بشيوز ييللق مسافه‌در وطبقۀ ثالثه‌دن
رابعه‌يه ورابعه‌دن خامسه‌يه وخامسه‌دن سادسه‌يه وسادسه‌دن طبقۀ سابعه‌يه دكين دخى اول
مقدار مسافه‌در وطبقۀ سابعه طبقات سائره‌نك الك زياده حرارتليسى وغايت درينى واتش
جهتيله يتمش كره اكبر واعظملريدر واما طبقۀ دنياكه جهنمك اول طبقه‌سيدر انك لهب ويا
ليكى صراطك صاغ وصولندن اوچ ميل يوكسكه تجاوز ايدر وهر طبقه كندى فوقنده
بولنان طبقه‌دن الوان عذاب واتش وحرارت جهتيله يتمش كره اكثر واكبر واشددر
وهر طبقه‌ده بحر وانهار وطاغلر واغاجلر واردر وهر طاغك طولى يتمش بيك ييللق مسافه‌در
وهر طبقه‌ده يتمش طاغ واردر وهر طاغده يتمش بيك شعبه واردر وهر شعبه‌ده يتمش بيك
زهرلى وديكنلى اغاج واردر وهر اغاجك يتمش شعبه‌سى واردر وهر شعبه‌سى اوزرنده
يتمش حيه ويتمش عقرب واردر وهر حيه‌نك اوزونلغى اوچ ميل مقداريدر واما عقربلر
بيوك دوه‌لر كبيدر وهر اغاجك اوزرنده يتمش بيك ميوه واردر وهر ميوه رؤس شياطين
دينلان برنوع هولناك قبيح المنظر يلان كبيدر وهر ميوه ايچنده يتمش قورد واردر وهر
قوردك طولى براوق آتمى مقداردر وانلردن بعض ميوه واردركه انك ايچنده قورد اولميوب
انجق ديكن واردر ديو بيوردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم جهنم ايچون يدى باب
ويدى طبقه واردر وهر بر طبقه‌ده يدى وادى واردر وهر وادينك درينلكى يتمش بيك
ييللق مسافه‌در وهر وادينك يتمش بيك شعبه‌سى واردر وهر شعبه‌ده يتمش بيك مغاره واردر
وهر مغاره‌ده يتمش بيك مشقوق ويارلمش محللر واردر وهرياريغك يتمش ييللق مسافه‌سى واردر

وهر ياريغك ايچنده يتمش بيك يلانلر واردر وهر يلانك اغزنده يتمش بيك عقرب واردر وهر
عقرب ايچون يتمش بيك فقاره يعنى اوكرغه كميكى واردر هر فقاره‌ده برقله سم واغودر جهنمه
داخل اولان كافر ومنافقك كافه‌سى بونلرك هر بريسنك الم وشدتنى طاته‌جقدر بيوردى وبالاده
بيان اولنديغى وجهله خلائق خوف وخشيتلرندن ديزلرى اوزرينه چوكمش بولندقلرى حالده
جهنم حشارى واسيريك دوه كبى اهتزاز وحركته كلور و بوحالده صوت عالى ايله برمنادى ندا
ايدنجه انبياء وصديقون وشهداء وصالحون يرلرندن قالقارلر بعده انلر انده حقوق عباد
رد اولنور برموقعه عرض اولنورلر اندن صكره دخى برموقعه عرض اولنورلركه انده
ارواح واجسادك مجادله‌سى وقوعبولور واجساد ارواح اوزرينه غالب اولور بعده
اوچنجى دفعه‌ده الله تعالى حضرتلرينه عرض اولنورلر بوحالده صحف اعمال اوچرقدن
خلقك يدينه دوشر وخلقدن بعضيسنك دفتر اعمالى صاغ طرفندن و بعضيسنك صول طرفندن
و بعضيسنك دخى ارقه‌سى طرفندن ويريلور اما دفتر اعمالى صاغ طرفندن ويريلانلره
نور آلهيدن نور اعطا اولنور وانلرك كرامت حاللرى ايچون انلره تسعيد وتهنئۀ وقوعبولور
بوحالده انلر صراطى رحمت حقله كچرلر وجنتلرينه داخل اولور وخزنۀ جنان انلره
كسوه‌لرى وسوار اوله‌جق ناقه و براقلرى وكنديلرينه لايق بولنه‌جق نسنه‌لر يله جنتلرى
قپوسى اوكنده ملاقى اولورلر وانلر منزللرينه ايريلور وقصر وسرايلرينه مسرورا واررلر
وزوجلرى اوزرينه داخل اولوب انلر لسانلر و صفندن عاجز اولديغى واصلا كوزلرينك
كورمديكى وقلبلرينه بيله خطور ايتمديكى زوجلرينه نظر ايدرلر ويرلر وايچرلر وزينتلرينى
كيرلر بعده كنديلرينه تقدير اولنان زوجلريله معانقه ايدوب صارمشيرلر بعده كنديلرندن
احزان واكدارى كيدرن وحسابلرينى تيسير ايدن خالقلرينه حمد ايدرلر بعده ربلرينك
كنديلرينه ويرديكى نسنه‌لره (الحمدلله الذى هدانا لهذا وما كنا لنهتدى لولا ان هدانا الله)
ديه‌رك شكر ايدرلر ودنياده موقنين ومؤمنين ومصدقين وخائفين وراجين وراغبين بولندقلرى
حالده اخرتلرى ايچون تقديم ايلدكلرى اعمال صالحه‌لرى سببيله ديده‌لرى روشن اولور و بوحالده
ناجين نجات بولمش وكافرين ويل وهلاكه دوچار اولمش بولنور واما دفتر اعمالى صول
جهتندن وارقه‌سى جانبندن ويريلانلرك يوزلرى سياه وكوزلرى كوك ومائى اولور
و بورونلرينه داغ اوريلور وجسدلرى بيور وجلدلرى غليظ اولور ودفتر اعمالنه نظر
ايدوب (ياويلتنا مال هذا الكتاب لايغادر صغيرة ولا كبيرة الا احصاها ووجدوا ما عملوا حاضرا)
مفادنجه كوچك و بيوك كناهلرندن بريسى بيله ترك اولنميوب جملةً تعداد وضبط اولنمش
ودفترلرينه يازلمش كوردكلرنده قورقارلر وكنديلرى اوزرينه واى وخيف وويل وهلاكه
چاغررلر وانلرك حال وشانلرى يرامز وظنلرى فاسد واميدلرى منقطع وخوف وهراسلرى
شديد وغم وغصه‌لرى كثير وحددن افزون اولور وانلر قلبلرى صارصيجى وكوزلرى
اغلاديجى امر فظيع وشديدى وفزع وفرياد وكربت وشدت ايراث ايديجى وقوعات
عظيمه مشاهده ايلمش اولملريله غلبۀ دهشتدن باشلرى اكيلمش كوزلرينى ذل وحقارت
استيعاب ايتمش و بللرى بوكولمش اولديغى حالده كوزلرينى جهنمه ديكرلر كنديلرينه نظر

ایتمکه قادر اولمزلر و بوحالده ربلریچون عبودیتلرینی اقرار وذنبلرینی اعتراف ایدرلر
وحالبوکه انلرك بواقرار واعترافلری (فاعترفوا بذنبهم فسحقاً لاصحاب السعیر) مفادنجه
انلرك اوزرینه نار وعار ودار بوار وبئس القرار ایله ملزمیت ومحکومیتدن بشقه هیچ
برنفع وفائده‌سی اولمز بیوردی ینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم خلق عندالهیده
دیزلری اوزرینه چوکرلر وذنوب وقصورلرینی اعتراف ایدرلر وفرط حیرت واستیلاء
دهشتدن ناشی کوزلری بولانوب کورمز اولور وقلبلری فهم واذعاندن خالی قالور
وجوارح وعضولری مضطرب وبیمجال اولوب سوزلر سویلیه‌مزلر وکندی نفسلرنده مصاب
بولنملری جهتله غیره جبره وبشقه‌سنك حالیله تقیده و(فلا انساب بینهم یومئذ ولایتسائلون)
منطوق منیفنجه کندیلریله اقربا وتعلقاتی بیننده قرابت ووصلت منقطع اولمغله اوحالده
بربرلریله کوروشمکه ویکدیلرینك حالندن بحث وسؤاله مقتدر اولمزلر ودنیاده انکار وتکذیبده
بولندقلری احوال اخرتی والام واکداری وانواع عذابی یقیناً مشاهده ایتدکلرنده (ربنا ابصرنا
فارجعنا نعمل صالحاً انا موقنون) دیه‌رك عمل صالح ایشلمك ایچون دنیایه کوندرلملری تضرعنده
بولنورلر ایسه‌ده اجابته نائل اولمزلر وانلر نارده صوسزدرلر صوارلمزلر واجدرلر طیورلمزلر
وعریاندرلر کیدرلمزلر ومغلوبدرلر نصرت اولنمزلر ومحزوندرلر سویندرلمزلر ونفسلرنجه واهل
وعیال واموال وکسبلرنجه خسران وزیانده‌درلر بیوردی ینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم
خلق بوحالده ایکن الله تعالی حضرتلری خزنهٔ جهنمه سلاسل واغلال وکورزلری اله‌رق
اعوان وانصاریله جهنمدن چیقملرینه امر ایدر وانلرده همان اوحالده جهنمدن برجانبنه چیقوب
امر باری‌یه منتظر اولورلر بوحالده شقیلر انلره نظر ایدوب انلرك یدلرنده‌کی سلاسل واغلالی
وانلرك ثوبلرینی کوردکلرنده اللرینی ایصیروب پارمقلرینی اکل ایدرلر ونفسلری اوزرینه
هلاك و بوار ایله صیحه ایدوب کوزلری یاشلرینی یرلره اقیدرلر وایاقلرنده زلزله وعارضه
پیدا اولوب هرخیردن مأیوس ونومید اولورلر بوانده الله تعالی حضرتلری خزنهٔ ناره
خطاباً (خذوه فغلوه ثم الجحیم صلوه) یعنی انلری طوتکز وزنجیر وبوغاغولر ایله باغلیکز
بعده جهنمه اتکز دیر دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلری
شقیلری جهنمك هرهانکی طبقه‌سنه اتمق دیلرسه اول طبقه‌یه مؤکل زبانیلری چاغروب انلره
بونلری الکز دیو امر ایدنجه انلردن هربریسنه یتمش ملك یاپشوب انلری باغلرلر واغلال
ثقالی انلرك بویونلرینه وزنجیر وسلاسلی خشم وغضبله بورونلرینه قویوب باشلریله ایاقلری بیننی
ارقه‌لری طرفندن بربره کتورورلر وبوحالده انلرك بل کمیکلری قریلور بیوردی وینه رسول‌الله
صلی الله علیه وسلم بوحالده انلر کوزلرینی دیکوب قپاغنی یومه‌میه‌رق طورورلر وشاه طمارلری
شیشر وبویونلری اتلری یانوب صویلور واغلال وبوقاغولرك صیجاقلغی باشلرنده مشتعل
اولوب دماغلری غلیان ایدر واندن تا ایاقلرینه دکین دریلرینه تأثیر ایدر ووجودلرندن
دریلری دوشوب اتلری یم یشیل اولوب اتلرندن صاری صولر آقار واغلال انلرك
بویونلرینه قوندقده اول اغلال انلرك اوموزلریله قولاقلری بیننی طولدریر وانلرك اتلرینی
یاقار وطوداقلری یانوب دیشلری میدانه چیقار ولسانلری صوت وصیحه ایله فریاد

ایدر وجهنمك لهب بالا تری انلرك اعصاب وعروقنده قان کبی جریان وهر اجزاسنه
حلول ایدر وبویونلرنده‌کی اغلال وباغ وتیمورلرك شدت حرارت وثورتی انلرك قلبلرینه
سرایت ایدر وقلب ویورکلری خناجر وخلقوملرینه ایریشوب بوغازلری شیشلری
مشتد اولوب سسلری کسیلور ودریلری یانوب محو اولور بوحالده الله تعالی حضرتلری
جهنم خازنلرینه انلره کسوه کیدرملرینی امر ایتمسیله خزنهٔ نار (سرابیلهم من قطران
وتغشی وجوههم النار) آیت جلیله‌سی منطوق عالیسنجه انلره زیاده سیاه وقوقوسی بد
وغایت غلیظ اوله‌رق قطراندن ثیاب وسرابیل کیدیررلرکه اول ثیاب وسرابیلك حرارتندن
اولوجهله علولو آتش چیقارکه اکر اول آتش طاغلر اوزرینه وضع اولنسه ایدی جسامت
وصلابتلریله برابر اول طاغلری اریدردی دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم
بعده الله تعالی حضرتلری خزنهٔ جهنمه انلری منزل ومأوالرینه وهر اهل ناری کندی
مقاملرینه سوق ایدکز دیر وبوحالده خزنهٔ نار اولا انلری اوردقلری سلاسل وزنجیرلرك
دها غلیظ وزیاده اوزونلریله کلوب هر برملك اول زنجیرلردن بریسنی آلوب برجاعتی
(مقرنین فی الاصفاد) مفاد عالیسنجه بربرلرینه مقارن اوله‌رق اول زنجیره دیزوب بعده
زنجیرك براوجنی بیونه آلوب انلره ارقه‌سنی دونه‌رك وانلری یوزلری اوزرینه سوری‌یه‌رك
واول جماعتك ارقه‌سنده یتمش بیك ملك انلری تیموردن کورزلر ایله دوکه‌رك کیدرلر
وانلری اللرینی بیونلرینه وناصیه‌لری ایاقلرینه باغلو عنف وشدت وغضبله جهنم قپوسنه
ایلدوب انده انلری طوردیررلر بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بعده ملکلر انلره
(هذه النار التی کنتم بها تکذبون افسحر هذا ام انتم لاتبصرون اصلوها فاصبروا اولا
تصبروا سواء علیکم انما تجزون ما کنتم تعملون) دیرلر یعنی ایشته بواول ناردرکه سزانی
دنیاده تکذیب ایدر دیکز بوکوردیککز عذاب سحرمیدر یاخود سزانی کورمزمیسکز چونکه
دنیاده وحی وقرآنه سحر وعذابه کذب دیر دیکز سز شوناره کیرك کرك اول عذابه صبر
ایدك کرك صبر ایتمیوب فریاد وفغان ایدك ایکیسیده مساویدر انده مؤبد سکز اول دنیاده
ایشلدیککز شرك وتکذیبك جزاسیدر دیو سویلر دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه
وسلم انلر جهنم قپوسنده طوردیرلدقلرنده جهنم قپولری انلر ایچون آچیلور وجهنمدن شدتلی
علو ودومانلر چیقوب ونجوم سما عددنجه شراره وقغلجملر صاچیلوب اول قغلجملر یتمش
بیك ییل مقداری یوکسك مسافه‌یه اوچوب اندن رجوعله اهل نارك باشلرینه دوشر وانلرك
صاچلرینی یاقوب دماغ وبینلرینی قلع ایدر دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم
بعده جهنم صوت اعلا وبالا ایله یا اهل نار بنم طرفمه کلیکز وآکاه ومتنبه اولکزکه ربمك
عزت وجلالنه قسم ایدرمکه البته سزدن ثار وانتقام اخذ ایدرز دیو صرحه وصیحه ایدر
بعده جهنم (الحمدلله الذی جعلنی اغضب لغضبه وینتقم بی من اعدائه رب زدنی حراً
الی حری وقوة الی قوتی) کلماتنی سویلر یعنی شول الله ذوالجلال حضرتلرینه حمد ایدرمکه
بغض وغضبی ایچون بنی اغضب خلق ایتدی وبنی بنمله اعداسنه انتقام ایدر قیلدی یارب
حرارتم اوزرینه حرارت مزداد ایله وقوتمه قوت ضم ایله دیو ثنا ونیاز ایلر دیو بیوردی

وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم بو حالده جهنمدن بشقه ملكلر چيقوب اهل ناردن هر جماعتى استقبال ايدوب انلرى اللريله قالديروب خور وذليل اوله‌رق يوزلرى اوزرلرينه آتارلر وانلر يتمش بيك يلده جهنمك رؤس جبالنه ايررلر واورايه وارمقسزين ورؤس جبالده تقرر ايتمكسزين هر بريسنك يتمش كره جلدى يانوب تبدل ايدر ديو بيوردى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم انلرك رؤس جبال نارده الك اول اكل ايتدكلرى ظاهرى حرارتلى اجيلغى شدتلى وچوق ديكنلى زقومدر ديو بيوردى وينه رسوالله صلى الله عليه وسلم انلر اول زقومى جيكنمكده ايكن ملكلر كلوب انلره كورزلر ايله اوررلر وانلرك كميكلرينى قرارلر صكره انلرى اياقلرندن طوتوب باشلرى اشاغى جهنمه القا ايدرلر وانلر جهنمك وادى ودره‌لرينه طوغرى يتمش بيك يل بو حال اوزره كيدرلر وانلر اورايه وارمقسزين هر بريسنك يتمش كره دريسى يانوب تبدل ايدر ديو بيوردى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم انلر اول زقوم اغزلرنده طوروب يوتمغه قادر اولمزلر واول زقوم ايله قلبلرى بوغازلرنده بريره كلوب بوغازلرى طيقانوب قالنجه هر بريسى صو ايسترلر و بو حالده جهنم ايچنه آققده اولان واديلرى كوررلر ديو بيوردى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم انلر اول واديلره واروب ويوزلرى اوزره دوشوب اندن ايچمك ايستدكلرنده اوآنده انلرك يوزلرى دريلرى صويلوب اول واديلر ايچنه دوشر وانلر اول وادئ عيون نارده يوزلرى اوزره دوشمش بولندقلرى حالده ملكلر انلره يتشوب ضرب ايدرلر وانلرك كميكلرينى قرارلر بعده انلرك اياقلرندن طوتوب يوز قرق سنه‌لك مسافه اسفلده بولنان ياليك ودومان ايچنه يوزلرى اوزرينه آتارلر وانلر اول واديلرده تقرر ايتمكسزين هر بريسنك يتمش كره جلدى يانوب تبدل ايدر وعيون مذكوره‌نك منتهاسى واقصا وغايه‌سى اول واديلرده‌در انلر اول واديلرده‌كى ايسسى وغايت حار وقاينار صودن ايچرلر واول ماء حميم انلرك قرنلرنده تقرر ايتمكسزين انلرك دريلرى يانوب يدى كره تبدل ايدر ديو بيوردى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم اول ماء حميم انلرك قرنلرنده قرارلشديغنده انلرك باغرسقلرينى طوغره‌يوب مقعدلرندن چيقار وانلرك اعصاب وعروقنه تأثير ايدوب انلرك اتلرى ارير وكميكلرى ياريلور و بو حالده ملكلر انلره اريشوب يوزلرينه وارقه‌لرينه و باشلرينه اويله تيمور كورزلر ايله ضرب ايدرلركه اول كورزلرك اوچيوز التمش جهتى واردر وانكله انلرك باشلرينه ضرب ايتدكده انلرك دماغ و بينلرينى قطع ايدر و بللرينى قيرار وانلرى نار ايچره يوزلرى اوزره سوررلر تاكه جهنمك اورته‌سنه وادررلر بو حالده آتش انلرك دريلرندن يالكنوب قولاقلرنده تشعب ايدر ونارك لهب ويالكى بورونلرى دليكندن وايكو كميكلرندن چيقار وانلرك جسدلرندن صديد وقانله مختلط ماء رقيق جريان ايدر وكوزلرى موقعلرندن چيقوب يوزلرينه تعلق ايدر بعده اطاعت ايتدكلرى شيطانلريله واستغاثه ايلدكلرى الهه‌لريله بريره كتوريلوب بربرلرينه مقارن اوله‌رق ضيق وطار مكانلرينه القا ايدرلر و بو حالده انلر كنديلرى اوزرينه ويل وهلاكه چاغريشوررلر وحتى انلرك ماللرى دخى كتوريلوب قزديريلور (فتكوى بها جباههم وجنوبهم وظهورهم) يعنى اول اموال ايله انلرك يوزلرى و يانلرى وارقه‌لرى داغلنور

وانلر جهنم وشياطين وحجاره‌نك اوليا وقرينلرى اولورلر وعذابلرى مشتد اولسون ايچون خطايا وكناهلرى اوزرينه تحميل اولنور وانلردن بريسنك طولى بر آيلق وعرضى دخى بش كونلك وغلظتى دخى اوچ كيجه‌لك مسافه‌در وباشى دخى اقصاى شامده اولان واقرع تسميه قلنان طاغ كبيدر انك اغزنده اوتوز ايكى ديش واردر انلرك بعضيسى يوكسك تپه كبى انك باشندن وبعضيسى دخى انك چكه‌سى وبورنى التندن چيقار باشنك هر قيلنك قالنلغى پرنج آغاجى وكثرتى دنيا اورمانلرى كبيدر واوست دوداغى يوقارويه قالقمش والت دوداغى طقسان ذراع اشاغى‌يه صارقشدر والينك اوزونلغى اون كونلك وقالينلغى بر كونلك مسافه‌در وفخذ واويلغى ورقان نام موضع كبيدر ودريسنك قالينلغى كنديسنك ذراعيله قرق ذراعدر وساقنك طولى بش كيجه‌لك مسافه وقالينلغى بر كونلك مسافه‌در كوزينك بيكى مكه جوارنده واقع جبل حرا كبيدركه انك باشى اوستندن قطران دوكلديكى وقتده انك كوزينك بيكنده آتش يالكنوب لهب وشعله‌سى زياده اولور ديو بيوردى قائل رسول الله صلى الله عليه وسلم شول الله تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه بنم نفسم يد قدرتنده‌در اكر ناردن بر كيمسه بوينونده اغلال واياقلرنده باغ وبوقاغيلرى اولديغى واللرى بوينونه باغلو بولنديغى حالده سلاسل واغلالى سوريه‌رك دنيايه چيقسه‌ده خلائق انى كورمش اولسه‌لر ايدى ظهور ايده‌جك خوف ودهشتدن ناشى اين المفر ديه‌رك خلائقك هر بريسى بر طرفه صاويشوب قاچرلردى ديو بيورر ايدى ديدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم جهنمك شدت حرارت وغمندن وانواع عذاب وضيق منازلندن اهل نارك اتلرى يم يشيل اولور وكميكلرى پاره پاره اولور ودماغ وبينلرى قاينايوب دريلرى اوزرينه آقار ودريلرى يانار واعضالرى كسيلور وانلردن صارى صو وايرينلر آقوب جسدلرى قوردلنوب قوردلر انى اكل ايدوب كميررلر وهر بريسى حمار وحشى كبى اولورلر واول قوردلرك كركس وطاوشانجيل قوشى كبى طرناقلرى واردر انلرك جلدلريله لحمى بيننى يولوب ايصيررلر وقوپاررلر وانلرك اتلرينى ييوب قانلرينى ايچرلر واول قوردلرك انلردن بشقه ييوب ايچه‌جكلرى يوقدر بعده ملكلر انلرى الوب يوزلرى اوزرينه آتش وحجاره اوزره سوريه‌رك يتمش بيك يل مسافه‌سى اولان بحر جهنمه چكرلر وانلر بحر جهنمه داخل اولمقسزين انلرك هر كونده يتمش بيك كره اعضالرى يانه‌رق كسيلوب جلدلرى تبدل ايدر وانلر بحر جهنمه واردقلرنده خزنۀ نار كلوب انلرى اياقلرندن طوتوب بحر جهنمه القا ايدرلر واول بحر جهنمك قعر ونهايتنى انى خلق ايدن خالقدن بشقه هيچ بر بيلان يوقدر و بعضلرى بعض اسفار توراتده بحر دنيانك بحر جهنمه نسبتله بحر دنيا ساحلنده اوفاجق بر صوقاينارجه‌سى كبيدر ديو مسطور بولنديغنى بيان ايتديلر انلر اول بحره اتيلوب انده انلره آتش طوقونديغنده اهل ناردن بعضيسى بعضيسنه بوندن مقدم تعذيب اولنديغمز آتش بوكا نسبتله كويا جزئى ورؤيا كبيدر ديرلر ديو بيوردى ينه رسول الله صلى الله عليه وسلم انلرى اول بحر جهنمه بر كره طالديروب باتيررلر وينه يوكسكه قالديررلر وينه يتمش قولاج باتيروب قالديررلر بعده ملكلر انلرى كوزلر ايله سوق ايدوب ضرب ايدرلر وانلرى بحر جهنمك يتمش سنه بعد مسافه‌ده اولان

قعرینه ردایدرلر وانلردن بریسی انك قعرندن یوقاری‌یه چیقوب نفس آلمق مراد ایدرلر
بوحالده ملكلر كورزلر ایله انك قارشوسنه چیقوب انی ضربه مبادرت ایدرلر وكورزلرایله
انك باشنه اورارق انی بحر نارك قعرینه ردایدرلر والی ماشاالله دكین انده قالورلر حتی
انده انلرك لحوم وعظامی یانوب روحلری قالور و بحر جهنمك طالقه‌سی یتمش سنه انلرك
روحلرینی دوكه‌رك صكره انلری بحرك سواحلندن برساحله آتاركه اول ساحلده یتمش بیك
مغاره واردر وهر مغاره‌نك ایچنده یتمش بیك چقور واردر وهر چقورده یتمش ییلاق مسافه
ویتمش بیك بیوك یلانلر واردر وهر یلانك طولی یتمش ذراعدر وهر یلانك یتمش دیشی
واردر وهر دیشی زهردن برتپه‌در وهر یلانك اغزنده بیك عقرب واردر وهرعقربك
اغزنده یتمش اوكرغه كمیكی واردر وهر اوكرغه كمیكی زهردن برتپه‌در دیو بیوردی وینه
رسول الله صلی الله علیه وسلم انلرك روحلری بحر جهنمدن اول مغاره‌یه چیقار وانده انلرك
جسد ودریلری تجدد ایدوب زنجیر و بوقاغولره اوریلور وبوحالده انلر اوزرینه حیات
وعقارب چیقوب هرانسانه یتمش بیك حیه ویتمش بیك عقرب یاپشور وانلر صبرایدرلرتاكه
انلرك دیزلرینه چیقارلرینه صبر ایدرلر تاكه انلرك صدرلرینه‌چیقارلرینه صبر ایدرلرتاكه انلرك
بوغازلرینه چیقارلرینه صبرایدرلر تاكه انلرك بورونلرینه وطوداقلرینه وقولاقلرینه ولسانلرینه
اصیلورلر وبوحالده جزع وفریاد ایدرلر بوحالده انلر ایچون امداد ومعاونت طلب ایده‌جك
برمحل اولمدیغندن همان جهنمه فرار ایدوب كندیلرینی جهنمه القا ایدرلر امااول حیه‌لرانلرك
اتلرینی چكنیوب قانلرینی ایچرلر واما عقربلر انلری صوقوب ایصررلر واتلرینی دوشیررلر
واعضالرینی قطع ایدرلر وانلر جهنمه دوشدكلرنده حیات وعقاربك سم وزهرندن ناشی نار
مكث‌ایدوب یتمش سنه انلری یاقز دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بعده انلری‌اتش
یتمش‌سنه یاقار بعده انلرك دریلری تبدل ایدر بعده طعام ایسترلر بوحالده ملكلر انلره برطعام
كتوررلركه اول‌طعامه ولیمه دینور واول طعام تیموردن زیاده یابسدر انلر انی چكنزلر انجق
اكله قادر اولمیوب اغزلرندن اتارلر وشدت جوعدن اللرینه قصد ایدوب پرمقلرینی واللرینی
اكل ایدرلر واللرینی اكل ایتدكلرنده قوللرندن باشلیوب دیرسكلرینه دكین اكل ایدرلر
بعده دیرسكلرندن باشلیوب اوموزلری اوجنه دكین اكل ایدرلر واكر اندن صكره دها
یوقاروسنه ایریشه‌بیلسه‌لر ایدی جمیعاً جسدلرینی اكل ایدرلردی بعده انلر تیمور زنجیرلر ایله
اوكچه‌لرندن زقوم اغاجنه صلب اولنورلر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم
انلردن یتمش بیك كشی زقوم اغاجنك بردالنه باشلری اوزرینه صلب اولنورلر وجحیم
انلرك التلرنده ینار ونارك شدت حرارتی انلرك یوزلرینه چارپار حتی انلرك جسدلری
بسبتون اریوب مجرد روحلری قالور بعده انلرك جلود واجسادی تبدل ایدر اندن
صكره انلر اللرندن آصیلوب شدت حر نار انلرك مقعدلرینه كچوب قلبلرینه ایریشه‌رك یتمش
سنه انلرك آغز و بورون وقولاقلرندن چیقار حتی انلرك عظام ولحومی اریوب ساده
روحلری قالور بعده انلرك دری وجسدلری تجدد ایدوب بعده كوزلرندن آصیلورلر
بوحال اوزرینه عذابلری دائم اولوب جسدلرنده كندیسیله اصیلمدق برمفصل وباشلرنده

(دخی)

دخی اصیلمدق هیچ برقیل قالمز وهرمفصلدن انلره موت كلور انجق (وماهم بمیتین ومن
ورائهم عذاب غلیظ) مؤداسنجه اولمزلر واندن صكره‌ده غلیظ وشدید عذاب كوررلر
وبو وجهله هردرلو عذابله تعذیب اولندقلرندن صكره انلری ایندیررلر وهر بریسی سلاسل
واغلال ایله باغلو اولدقلری حالده زبانی ملكلری یوزلری اوزرینه سوری‌یه‌رك انلری منزل
ومأوالرینه كوتوررلر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اهل نارك جهنم
ایچنده عملرینه كوره منزللری واردركه انلردن بعضیسنه طول وعرضی برآیلق مسافه‌ده
آتشله قیزدیرلمش منزل و یریلوركه اول منزله غیریسی كیرمیوب كندیسنه مخصوص اولور
وبعضیسنه دخی طول وعرضی یكرمی طقوز كیجه‌لك مسافه‌ده منزل ویریلور و بونلرك
منزللری تنقیص وتضییق ایدیلور حتی انلردن بریسنه طول وعرضی بركون بركیجه‌لك
منزل ویریلور وبومثللو منزللرده معذب قلنورلر و بونلردن بعضیسی قفا وارقه‌سی اوزرینه
یاتور وبعضیسی اوطورر وبعضیسی دیزلری اوزرینه چوكمش اولدیغی وبعضیسی دخی
ایاقده وبعضیسیده یوزی وقارنی اوزرینه یاتور بولندیغی حالده تعذیب اولنورلر وبومنزللرك
كلیسی اهلی‌اوزرینه سونكو تیموردن‌اضیق وزیاده طاردر وبونلردن‌بعضیسنك ناری‌طپوقلرینه
وبعضیسنك دیزلرینه وبعضیسنك بیلده فوته طوتندقلری‌محلنه وبعضیسنك كوبكنه وبعضیسنك
بیوننك خلقه كمیكنه‌دكین اولور وبعضیسنك ناریدخی انی غرق‌ایدوب برآیلق مسافه‌ده‌قعرینه
ایصال ایدر وانلر منزللرینه واردقلرنده قرناسیله مقارن اولوب اغلارلر وحتی كوزلری
یاشلری توكنوب بعده قان اغلارلر شول وجهله‌كه اكر انلر كوزلرندن جریان ایدن قانله
یاشلرینه كمی صالنسه ایدی اول كمی البته انده یوزر ایدی دیو بیوردی وینه رسول‌الله
صلی‌الله علیه وسلم اهل نار ایچون بركون‌واردركه انلر قعرجحیمده اجتماع ایدرلر اندن‌صكره
انلر ایچون بردها اجتماع یوقدر دیو بیوردی واولكون اولوب انلرك اجتماعلرینه اذن‌صادر
اولدقده قعرجحیمده برمنادی اول صورتله ندا ایدركه انك‌نداسی انلرك اعلا واسفللرنده والك
یقین وپك اوزاقلرنده اولانلرده ایشیدر واول حاله حشر دینور ونداسنده یا اهل‌نار اجتماع
ایدكز دیر بوحالده انلرك جمله‌سی جمع اولوب زبانیلر دخی انلرله بولنورلر دیو بیوردی وینه
رسول الله صلی الله علیه وسلم انلر بینلرنده مشورت ایدرلر. وانلرك ضعفالری متكبر رؤسا
ومتبوعلرینه بزدنیاده سزلره تابعلر ایدك سزك دعوتكزله شرك ایتدك بوكون عذاب الهیدن
جزئیسنی بزدن دفع ایدرمیسكز دیرلر اول متكبرلر ضعفا وتابعلرینه جواباً جمله‌مز جهنمده‌یز
بز سزدن نوجهله عذابی دفع ایده بیلورز قدرتمز اولسه كندیمزدن دفع ایدردك الله تعالی
قوللری بیننده حكم ایتدی هركسی لایق اولان محله كوندردی دیرلر وینه انلرك رؤسا
ومتبوعلری اتباع وضعفا تابعلرینه (لامرحبا بكم) یعنی سزلره راحت اولمسونكه بزمله
استغاثه ایدر و بزدن امداد ونصرت طلب ایدرسكز دیرلر وبوحالده اتباعلری دخی رؤسا
لرینه (بل انتم لامرحبا بكم انتم قدمتموه لنا فبئس القرار) یعنی بلكه اول بددعا سزه
اولسونكه سزكفرده بزدن مقدم ایدكز سزك اغواكز ایله بزدخی اهل ناردن اولدق نار
نه‌چركین قرارگاه اولور دیرلر وتكرار اتباع (ربنا من قدم لنا هذا فزده عذاباً ضعفاً

فی النار) یعنی یاربنا بزی اغوا ایله جهنمه تقدیم اولنمامزه سبب اولانلره نار ایچره عذابی اضعاف ومضاعف وقات قات زیاده ایله دیرلر وتکرار بیوکاری انلره (لوهدانا الله لهدیناکم سواء علینا اجزعنا ام صبرنا مالنا من محیص) یعنی اکر الله تعالی بزه ایمان هدایت ایتمش اولیدی بزدخی سزه اول یولی کوستردك چونکه طریق نجات مسدود اولمغله فریادمی ایدرز صبرمی ایدرز بزه مساویدر بزم ایچون بوعذابدن فرار ونجاته محل وخلاصه چاره یوقدر دیرلر وینه ضعیف تابعلری متکبر رئیسلرینه (بل مکر اللیل والنهار اذتأمروننا ان نکفر بالله ونجعل له اندادا) یعنی بلکه سزك کیجه کوندوز مکرکز بزی الله تعالی یه کافر اولمامزه واکا شریك قیلمامزه امر ایدردیکز وبز سزدن دنیاده بزی انلره عبادته دعوت ایلدیککز نسنه لردن تبری ایدرز دیرلر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بعده انلرك رؤسا وضعفا واهل نارك کافه سی شیاطیندن قرینلری جهتنه یوزلرینی چویروب بزلری اضلال ایدن وطریق حق وراه صوابدن صاپدیران سز ایدیکز دیو مجادله ومخاصمه یه قیاملہ بسط واتیان ایلدکاری لوم وطعن ومقاله لرینك نهایتنده شیطان صوت عالی و بلند آواز ایله اهل ناره واشقیاء ناسه خطاباً (ان الله وعدکم وعد الحق ودعاکم الله فلم تجیبوا ولم تصدقوه) یعنی الله تعالی سزه حشر وجزایی وعد حقیله وعد بیوردی وسزی طریق حقه دعوت ایلدی وسز ایسه اول دعوته اجابت ایتمدیکز وانی تصدیق ایتمدیکز (ووعدتکم فاخلفتکم وماکان لی علیکم من سلطان الا ان دعوتکم فاستجبتم لی فلاتلومونی ولوموا انفسکم ما انا بمصرخکم وما انتم بمصرخی فانا کفرت الیوم بماعبدتمونی) یعنی بن سزه خلاف اوله رق قیامت وحشر یوقدر دیو وعد ایلدم بنم سزك اوزرکزه جبره قدرتله تسلطم و برکونا حجتم یوغیدی انجق وسوسه ایله دعوت ایلدم سز اجابت ایتدیکز سز بکالوم وطعن ایتمیك که بن عداوتمی اجرا ایلدم بلکه کندی نفسکزه لوم ایدك که ربکزی براغوب بکا اجابت ایتدیکز نه بن سزه مدد واعانت ایده بیلورم ونه سز بکا یاردم ومدد ایده بیلورسکز بوندن مقدم بکا اطاعتله الله تعالی یه بنی شریك طوتدیغکزی و بکا عبادتکزی بن بوکون انکار واندن تبری ایدرم دیر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بوحالده (فاذن مؤذن بینهم ان لعنة الله علی الظالمین) یعنی بونلرك بیننده صوت عالی و بلند آواز ایله الله تعالینك لعنتی غیره عبادتله نفسنه ظلم ایدنلر اوزرینه اولسون دیه رك برمنادی ندا ایدر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بوآنده ضعفا واتباع رؤسایه ورؤسا دخی ضعفایه لعنت ایدر و بونلرك جمله سی دخی شیاطیندن قرینلرینه لعنت ایدر وشیاطیندن قرینلری دخی انلره لعنت ایدر بعده جمله سی شیاطیندن قرینلرینه (یالیت بیننا و بینکم بعد المشرقین فبئس القرناء انتم لنا الیوم و بئس الوزاء کنتم لنا فی الدنیا) یعنی نه اولیدی بزمله سزك بینکز مشرقله مغرب قدر بعید اولسیدی سز بوکون بزلره نه چرکین ونه قبیح قرین ومصاحب اولدیکز وسز دنیاده بزم ایچون نه کوتو وزیرلر اولدیکزدی دیرلر و بونلر بوحالده بربرلرینه نظر ایدوب بعضیسی بعضیسنه (وقال الذین فی النار لخزنة جهنم ادعوا ربکم یخفف عنا یوما من العذاب) یعنی کلکز خزنهٔ جهنمه

(یالواروب)

یالواروب یقاره لم بلکه ربیلری عندنده بزم ایچون شفاعت ایدرلرده برکون قدر اولسون عذابمز تخفیف اولنور دیرلر بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بونلرك بوحال پرملال اوزره اولملریله خزنهٔ جهنمه مراجعتلری بیننده یتمش سنه مرور ایدر بعده خزنهٔ ناره مراجعتلرنده جهنم خازنلری انلره (قالوا اولم تك تأتیکم رسلکم بالبینات) یعنی سزه دنیاده واضح وعیان بینه و براهین ایله پیغمبرلریکز کلمدیمیدی وسزلره حقی و بواحوالی خبر ویرمدیمیدی دیرلر اهل نار جمله سی بردن (قالوا بلی) دیه رك کندیلرینه دنیاده بینات واضحه ایله پیغمبرلر کلوب حقی ودوچار اولدقلری احوال هولناکی خبر ویردکارینی سویلرلر وجهنم خازنلری انلره (قالوا فادعوا وما دعاء الکافرین الا فی ضلال) ایله جواب ویررلر وکافرینك دعاسنك ضلال ونامقبول اولدیغنی بیان ایدرلر و بوحالده اهل نار جهنم خازنلری جهتندن کندیلرینه خیر ایله جواب رد اولنمدیغنی کوردکارنده مالك ناره (یامالك ادع لنا ربك فلیقض علینا بالموت) دیو یالواررلر یعنی یامالك ربکه بزم ایچون دعا ایله حقمزده موتله حکم ایتسون دیرلر و بونك اوزرینه دنیا عمری مقدارنجه مکث ایدوب انلره جواب ویرمز وانلر اوزرینه هیچ برسوز سویلمز بوحالده تکرار مالکه مراجعت ایدرلر بوحالده مالك انلره اوزریکزه موتله حکم اولنمقسزین ابدالاباد جهنمده مقیملر سکز دیو جواب ویرر و بوحالده انلر مالکدن خیرلو جواب الهمدقلرینی کوردکارنده ربیلرینه یالواروب (ربنا اخرجنا منها فان عدنا فانا ظالمون) یعنی یاربی بزی جهنمدن چیقار اکر بردها سکا معصیته رجوع ایدر ایسه‌ك ظالملردنز دیرلر وملك جبار طرفندن یتمش سنه انلره خیر ایله جواب ویرلمیوب اندن صکره الله تعالی حضرتلری انلری کلاب منزلنه تنزیل ایدرك (اخسؤا فیها ولا تکلمون) قولیله جواب ویرر یعنی ابدالاباد جهنمده قاله جقسکز خاموش اولوب صوصکز وبکا بردها کلام سویلمیکز سزك ایچون خروج ودفع عذاب یوقدر دیر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اهل نار الله تعالی حضرتلرینك کندیلرینه رحم ایتمیه جکنی وحقلرنده خیر ایله جواب ویرمیه جکنی درك ایتدکارنده انلر بربرلرینه (سواء علینا اجزعنا ام صبرنا مالنا من محیص) یعنی بزم اوزرمزه صبر ایتمك ویاجزع وفریاد ایتمك مساویدر بزم ایچون جهنمدن خروج و خلاصه چاره یوقدر و (فمالنا من شافعین ولا صدیق حمیم فلو ان لنا کرة فنکون من المؤمنین) یعنی بزم ایچون شفاعت ایدیجی ودوست صدیق ومشفق یوقدر نولیدی برکره دخی دنیایه رجوع ایدوب مؤمنلردن اولیدق دیر دیو بیوردی بوندن صکره زبانی ملکلری انلری منازل ومسکنلرینه دوندرر بوحالده انلرك حجتلری باطل وزائل اولوب بردها دیه جك سوزلری قالمامغله حقك رحمتندن نومید ومأیوس اولورلر وانلره الم شدید وخزی وهوان ایریشوب دنیاده ایلدکاری ذنوب و قصور و کسورلر ایچون فرط حسرت و ندامتله چاغریشوب باغریشورلر وکندیلرینك وکندیلرینه تابع اولانلرك دخی تابعلردن هیچ برعذاب نقصان اولمقسزین اوزار وسیئه لرینی یوکلنورلر وامرلری سریع وکلاملری غلیظ وجسدلری عظیم یوزلری برق خاطف کوزلری آتش لونلری آتش یالیکی کبی دیشلری صغر بوینوزی کبی وآغز و اوزون کورزلر یدلرنده اولان زبانیه انلر که بیله درکه اکر اول کورزلر ایله

طاغلره اورسەلر ایدی طاغلر اوفاقلنوب طوپراق اولورلردی اول کورزلر ایله الله تعالی حضرتلرینـه عاصی اولانلره اوررلر وانلرك کوزلرندن قانله یاش اقیدرلر زیرا اهل نار انلره هرنقدر یالوارر ایسەلرده انی اصغا ایتمزلر اکر اغلرلر ایسه انلره رحم ایتمزلر واکر ماء مارد ایسترلر ایسه انلری صووارمزلر انجق انلره زیت طورطوسی یاخود اریمش باقر کبی صو ویریلورکه اغزلرینه کوتورر ایکن یوزلرینی بریان ایدر دیو بیوردی (بئس الشراب وساءت مرتفقا) یعنی نه قبیح صو ونه کوتو مکاندر و رسول الله صلی الله علیـه وسلم اهل نارك هرکون اوزرلرینه اویله بر سحـابۀ عظیمه کلورکه انده کوزلری قاشـدیرر یلدیرم و بللری بوکر صـوت مهیب و کوك کورلدیسی وکوز کوزی کورمز ظلمت وانکله برابر زبانی ملکاری واردر سحابۀ عظیمۀ مذکوره صوت جهیر ایله اهل ناره خطـاب ایدوب سزه یاغمور یاغدیر مقلغمی ایسترمیسکز دیدیکـنده اهل نار یاجمعهم بزه ماء بارد یاغدیردیرلر بوحالده سحـابۀ مذکوره انلره بر ساعت طاش یاغدیروب اول طاش انلرك تپه و بینلرینی یارار بعـده برسـاعت دخی قاینـار صولر وآتش و یالکار وتیمور چنکللر یاغدیرر بعـده دیکر سـاعتده دخی حیات وعقارب وغسلین وقان وایرین یاغدیرر دیو بیوردی وینه رسـول الله صلی الله علیه وسلم بونلر جهنمه یاغدیرلدیغنده بحر نار غلیان ایله غضبه کلوب تموج ایدر بوحالده جهنم ایچره سهل وجبل قالمیوب انجق موج وخیزابی انلرك اوزرینـه چیقوب اهل نارك جملەسنی موت طاری اولمقسزین غرق ایدر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم جهنم انده اولان عصات اوزرینه جانب حقدن شدت ونقمت ومحنت اولمق اوزره غیظ وغضبنی ولهب ودخاننی وظلمتنی زیاده ایدر دیو بیوردی بز جهنمدن واکا دخولی موجب اولور اعمالدن واهل ناره مقارنت ومصاحبتدن الله تعالی حضرتلرینه صغنورز ای بزم وجهنمك خالقی وربیسی اولان اللهمز بزلری حیـاظ جهنمه دوشورمه وجهنمك اغلال وسلاسلنی بوینومزده قیلمه وثیاب جهنمدن بزلره کسوه کیدرمه وزقوم نار ایله بزه اطعام ایتمه وجهنمك اسسی وقاینار صو ییله بزی صوارمه وجهنمك زبانیلرینی بزم اوزریمزه حواله ومسـلط ایتمه ونار جهنمه بزلری مأکل قیلمه انجق رحمتکله بزی جهنم اوزرینـه قورلمش اولان صراطدن پچیر وبزلردن جهنمك شرر ولهبنی صرف ومنع ایت ورحمتکله بزه جهنمدن وانك دخان ودومانندن وکرب وشدتندن نجات وخلاص احسـان ایت امین یارب العالمین ورسـول الله صلی الله علیه وسـلم اکر جهنمك الك ادنا بر قپوسی مغربده آچیلمش اولسه ایدی اندن مشرقده واقع طاغلر قطران اریدیکی کبی البتده اریرایدی واکر جهنم قیغلجملرندن بر قیغلجم اوچوب مغربه دوشسه ایدی مشرقده بولنان بر رجلك دماغی وبینی قاینایوب جسدنده فوران وغلیان حاصل اولوردی واهل نارك عذاب جهتیله الك اهونی برطاقم رجالدرکه انلرك اياقلرینه آتشدن ایکی نعلین کیدیریلوب انك آتشی انلرك قولاق و برونلرندن چیقار واول آتشین نعلینلردن انلرك باشلرنده بینلری قاینار وانلره قریب اولان بر طاقلریدخی جهنمك بیوك طاشـلرندن بر طاش اوزرینـه القا اولنور واول طاش اوزرنده ایچنده بریان ایدیلان قزغین تاوه ایچنده دانه صچرادیغی کبی صچرارلر و بر طاشدن

سقوطلرنده دیکر بیوك بر طاشـك اوزرینه دوشرلر واهل نارك کلیسی عمللرینه کوره معذب اولورلر دیو بیوردیلر (فنعوذ بالله من اعمالهم ومصیرهم) ورسول الله صلی الله علیه وسلم فرجلرینی حفظ ایتمیان کیمسـەلرك عذابی فرجلریله ایشلدکلری کناهلریچون دنیاده اولدقلری مقدار ومدتجه آصیلورلر تاکه انلرك جسدلری اریبوب روحلری قالور بعده ترك اولنورلر وعقبنده انلرك اجساده وجلودی تجدد ایدر بعده ینه تعذیب اولنورلر وفرجلرینی حفظ ایتمیان هر انسـانه دنیاده کی عمری مقدارنجه کل یوم یتمش ملك جلده اوررلر تاکه انلرك اجسادی اریبوب ارواحی قالور ایشـته انلرك عذابی بووجهلەدر واما سارقك عذابی انك اعضاسی بربر قطع اولنور صکره ینه تجدد ایدر صکره ینه قطع اولنور وسارق طاقندن هر انسانك کل یوم اتنی کسمك ایچون یدلرنده بیوك بچاقلر ایله یتمش بیك ملك مبادرت ایدر واما یلان یره شهادت ایدنلرك عذابی لسانلرندن چکیلورلر بعده انلردن هرانسانه کل یوم یتمش بیك ملك جلده اورر تاکه انلرك جسدلری اریبوب روحلری قالور واما مشرکینك عذابی انلر مغارۀ جهنمه آتیلوب اوزری قپانور واول مغارەده حیـات وعقاب وزیاده شـدتلی اتش ولهب ودخان واردر مشرکیندن هرانسانك هرساعتده یتمش بیك کره دریسی تجدد ایدر ایشته انلرك عذابی بو وجهلەدر واما جبارین ومتکبرینك عذابی انلر آتشدن تابوتلر ایچنه قونوب بعده اوزرلری کلیدلنوب ناردن درك اسفله وضع اولنور دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیـه وسلم جبارینـدن هرانسـان هرساعتده طقسـان طقوز درلو عذابله تعذیب اولنور هرکونده انك بیك کره جلدی تجدد ایدر ایشـته بونلرکده عذابی بووجهلەدر دیو بیوردی واما دنیـاده خلقی بغیر حق زنجیر و بوقاغوله قویانلرك عذابی انلر زنجیر و بوقاغولر ایله کتوریلوب بحر جهنمه القا اولنورلر انلره بحر جهنمك قعرینه طالکز دینور حالبوکه بحر جهنمك قعرینی انجق انی خلق ایدن الله تعالی حضرتلرندن غیری بیلان یوقدر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیـه وسلم الله تعـالی حضرتلرینك دیلدیکی مقدار طالارلر صکره تنفس ایچون باشلرینی چیقاررلر واوحالده انلردن هر بریسنه اللرنده تیموردن کورزلر اولان یتمش بیك ملك مبادرت ومسارعت کوستروب اول کورزلر ایله انك باشنه اوررلر ایشته انلرك عذابی الی الابد بومنوال اوزرەدر دیو بیوردی قائل رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعـالی حضرتلری اهل نارك جهنمده احقابا اقامتلرینه حکم ایتدی واحقاب جمع صیغەسیله وارد اولدی و بوندن مراد الهی قاچ حقب اولدیغنی بیلم انجق شوقدرکه برحقب سکسان بیك سنەدر و برسنه ایسه اوچیوز التمش کوندر و برکونده سزك دنیاجه تعداد ایلدیککز کونلر حسابنجه بیك سنەدر ویل وهلاك وشدت عذاب اهل نار ایچوندر وویل وهلاك جهنم کندیلرینی یاقەجق یوزلر ایچوندرکه دنیـاده شمسـك حرارتنه صبر ایدەمزلردی وویل وهلاك جهنمك اسی وقاینـار صویی باشـلرینه دوکیلەجك کیمسـەلر ایچوندرکه دنیاده باش آغریسـنه صبر ایدەمزلردی وویل وهلاك کوم کوك اولوب ناره نظرله قپاقلرینی دیرتمکه و یومغه قادر اولمیان شول کوزلرك صاحبلری یچوندرکه دنیاده کوز آغریسنه صبر وتحمل ایدەمزلردی وویل وهلاك وشـدت عذاب کندیلرندن یالیك وآتش

قاینایان شول قولاقلرك اصحابیچوندرکه دنیاده احادیث کاذبه‌یی ایشیدوب انلرله متلذذ اولورلردی وویل وهلاك وشدت عذاب نار سعیری قوقلیه‌جق شول برونلر اصحابی ایچوندرکه دنیاده جیفه قوقوسندن جزع وفریاد ایدرلردی وویل وهلاك وشدت عذاب کندیلرینه سلاسل واغلال قونیلان شول بیونلرك اصحابی ایچوندرکه دنیاده جزئی اغری‌یه تحمل ایده‌مزلردی وویل وهلاك وشدت وعذاب کندیلرینه اتشدن قاتی ثیاب کیدیریلان وقوقوسی چرکین اولان دریلرك اصحابی ایچوندرکه دنیاده قاتی لباس کیمکه صبروتحمل ایتمزلردی وویل وهلاك وشدت عذاب کندیلرینه بغرصقلرینی طوغره‌یه‌جق ماء حمیم ایله زقوم داخل اولان قرینلرك اصحابی ایچوندرکه دنیاده جزئیجه اذایه صبروتحمل ایده‌مزلردی وویل وهلاك وشدت عذاب کندیلرینه آتشدن نعلین کیدیریله‌جك ایاقلرك اصحابی ایچوندرکه دنیاده مست وایاق قابنك جزئی صیقمسنه تحمل ایده‌مزلردی واصناف شدائد عذابدن ویل وهلاك اهل نار ایچوندر دیو بیوردی شو علم عظیمك وفضل عمیمك حرمتنه بزلری اهل ناردن قیلمه یاربی ۰

﴿جسر جهنم حقنده ابوهریره رضی الله عنهدن اولنان روایت بیانده‌در﴾ ابوهریره رضی الله عنه شووجهله روایت ایدرکه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم جسر جهنم ایچون یدی قنطره واردر هرایکی قنطره‌نك بینی یتمش سنه‌در وجسرك عرضی قلیجك یوزی قدردر واندن الك اول کچه‌جك اولان زمره کوزلرینی آچوب قپایه‌جق برمقدار زمانده کچرلر زمرهٔ ثانیه برق خاطف کبی کچرلر زمرهٔ ثالثه شدتلی اسان روزکار کبی کچرلر زمرهٔ رابعه قوش کبی اوچرق کچرلر زمرهٔ خامسه آت کبی قوشه‌رق کچرلر زمرهٔ سادسه سرعتله یوریان برآدم کبی کچرلر زمرهٔ سابعه پیاده وایاغیله یوریان آدم کبی کچرلر بعده برکیمسه قالورکه جسر جهنم اوزره الك صکره مرور ایده‌جك اول کیمسه‌در اکا جسرناردن کچ دینوب بوحالده اول کیمسه ایاقلرینی جسر نار اوزرینه وضع ایتدکنده بر ایاغی قایوب بعده جسر نار اوزرینه ینوب دیزلری اوزرینه سورینه‌رك کیدر وبوحالده نارانك شعر وجلدینه اصابت ایدر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه ینه زائل اولمقسزین قارنی اوزرینه سورینوب صارصله‌رق امکله مکده ایکن ینه برایاغی قایوب والیله یاپشوب آخر ایاغیله آصیلور وینه نار انك شعر وجلدینه طوقنور وکندیسنی اول ناردن نجات بوله‌میه‌جق ظن ایدر ودوامله قارنی اوزرینه سورینه‌رك وصارصله‌رق کیدر وبوحال ایله جسر ناری کچوب ناردن نجاته ایرر وناردن قورتلدیغنده ناره نظر ایدوب ناره خطاباً جمیع امور ملکك تصرفی قبضهٔ قدرتنده اولان ونفع وضرر وعزو وذلدن هرشیئه قادر بولنان الله‌تعالی حضرتلری سندن بکا نجات بخش ایتدی الله‌تعالی حضرتلرینك بکا اعطا بیوردیغی عنایت علیه‌یی اولین واخریندن هیچ برفرده اعطا ایتسون ظن ایتم جناب حق سندن بکا سنی کوردکدن وملاقی اولدقدن صکره نجات ویردی دیردیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بوحالده ملائکدن برملك کلوب اول کیمسه‌نك یدندن طوتوب انی باب جنت نزدنده برکوله کوتوروب اکا بوکولدن غسل ایدوب اندن صوایچ

(دیر)

دیر بوحالده اول کیمسه اندن غسل ایدوب صو ایچدکنده اکا جنت قوقوسی ایریشور بعده مذکور ملك ینه انی الوب جهنمك قپوسی نزدنده طوردیرر واکا تاکه الله تعالی حضرتلری جانبندن اذن ورخصت صدورینه دکین اوراده طوردیرر دیوبیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بوحالده اول کیمسه اهل نار جهتنه نظر ایدوب کلاب عوعوه‌سی وکوپکلرك صدا وصیحه‌سی کبی اهل نارك سسلرینی ایشیدر بوحالده اغلایوب یاربی اهل ناردن بنم یوزیمی چویر سندن بشقه نسنه ایستمم یاربی دیر بوحالده اول ملك رب‌العالمین عندندن کلوب اول کیمسه‌نك یوزینی ناردن جنت جهتنه دوندرر دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه‌نك بولندیغی مقام ایله باب جنت بیننده برخطوه واردر بوحالده باب جنته وجنتك عرضنه نظر ایدروحالبوکه جنتك قپوسی ایکی سوکه‌سی مابینی سرعتلی اوچان قوش ایچون قرق ییللق مسافه‌در وبوحالده اول کیمسه جناب حقدن نیازه اغاز ایله یاربی سن هردرلو احسانی بکا عنایت ایتدك وبکا ناردن نجات ویروب یوزمی اهل ناردن جنت جهتنه دوندردك وبنمله جنت قپوسی بینی ایسه برخطوه مقداریدر عزت وجلالك حقیچون بنی باب جنته ادخال ایله سندن انجق انی ایسترم اندن غیریسنی ایستمم دیر بوحالده اول ملك ینه عندرب العالمیندن کلوب یاابن ادم نعجایب یلان سویلرسك بشقه برشی ایستمم دیدکدی دیر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه الله تعالی حضرتلرینك عزتنه حلف وقسمله بوندن غیریسنی ایستمم دیر بوحالده مذکور ملك یدندن طوتوب باب جنته ادخال ایدر بعده اول ملك عند رب العالمینه کیدر بوحالده اول کیمسه یمین ویسارندن جنته نظر ایدر وبولندیغی یردن برسنه‌لك مسافه‌ده شجره ومیوه‌دن غیری برنسنه یوقدر وکندی مقامندن جنتك الك ادنا شجره سنه ایسه برخطوه واردر کورر دیوبیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه بوحالده شجرهٔ جنته نظر ایدوب انك کوکی التوندن ودالی وبوداقلری بیاض کومش ویاپراقلری بنی ادمك دنیاده کوردکاری حله‌لردن احسن ومیوه‌لری قیمقدن ملایم وبالدن طاتلو وریح مسکدن اطیبدر کورنجه مشاهده ایلدیکی نسنه‌لردن حیرتده قالور دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بوحالده اول کیمسه یاربی بکا جهنمدن نجات ویروب جنته ادخال ایتدك وهردرلو احسانی بکا عنایت بیوردك وبنمله جنتك شو شجره‌سی بیننده انجق برخطوه واردر سندن انی ایسترم اندن غیرنسنه ایستمم دیر دیوبیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اول ملك ینه کلوب یاابن ادم نعجایب یلان سویلرسك زیاده سنی ایستمم دیدکدی بو ایستدیکك نذر ایتدیکك قسم ویمینك نره‌ده قالدی حیا ایتمزمیسك دیر دیوبیوردی ینه ورسول الله صلی الله علیه وسلم اول ملك اول کیمسه‌نك یدندن طوتوب انی ادنا منازلنه کوتورر انده برسنه‌لك مسافه‌لی برقصر واردر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه اول قصره وصولنده اندن دخی نظر ایدوب برمنزل کوررکه کویا اول قصر انك وراسنده بولنانلر ایله بوکره کوردیکی منزله نسبتله بررؤیا کبی قالور انی کورنجه کندیسنی

ضبطه قادر اولمیوب همان یاربی شو منزلی سندن ایسترم اندن غیریسنی ایستمام دیر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بو حالده ملائکدن بر ملك كلوب یا ابن ادم سن غیریسنی ایستمام دیو ربکه قسم ایتدکدی نعجایب یلان سویلرسك هایدی بو منزلده سنکدر دیر اول کیمسه اول منزله کلدکنده اندن دخی دیکر بر منزل کورر که انك اوجه نائل اولدیغی منزل اول اخر منزله نسبتله رؤیا کبی قالور دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه ینه طورمیوب همان یاربی شو منزلی سندن ایسترم دیر بو حالده اول ملك ینه كلوب اکا یا ابن ادم عهد یکی یرینه کتورمزسك وسوزکده طورمزسك غیریسنی ایستمام دیدکدی دیر انجق انی لوم وذم ایتمز زیرا اول کیمسه کندیسنه پك یقین نسنه‌لری کوردیکندن اندن عجایب حالات ظهور ایدر اول ملك ینه اکا ایشته بوده سنکدر دیر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه اول منزلنه دخی کلدکده اندن دخی دیکر بر منزل کوروب اولکی منزللر اکا نسبتله رؤیا کبی قالنجه بو حالده بهت وحیرتله شاشوب قالوب ارتق نطق وتکلمه قادر اولمز دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بو حالده بن اول کیمسه‌یه سکا نه اولدی که ربکدن ایستمیورسك دیرم اول دخی یا سیدی صلی الله علیه وسلم جناب رب العزته آند وقسم ایتدم تا که بکا خوف وخشیت کلدی وکندیلرندن ایستدم ارتق بکا حیا وحجاب طاری اولوب اوطانور اولدم دیر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌یه خطاباً دنیایی خلق ایتدیکم کوندن انی محو وافنا ایلدیکم کونه دکین اولان هر درلو حظوظاتی سنده جمع ایتسه‌م صکره انك اون قاتنی دخی سکا ویرسه‌م سنی راضی قیلار وخشنود ایدرمی دیر بو حالده اول کیمسه یاربی بنی استهزامی ایدرسك حالبوکه سن رب العالمین سك دیر بو حالده الله تعالی حضرتلری اکا بن انی ایشلمکه واحسان ایتمکه قادرم دیلدیکك نسنه‌یی بندن ایسته دیر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم یاربی بنی ناسه الحاق ایله دیر بو حالده بر ملك كلوب انك یدندن طوتوب انی جنته کوتورر وانی جنت ایچنده کزدیرر بو حالده ایکن بر شی ظاهر اولور که کویا اکا بکزر بر شی یوقدر بو حالده اول کیمسه سجده‌یه قپانوب سجده‌سنده ربم بکا تجلی ایتدی دیر ومذکور ملك اکا باشکی سجده‌دن قالدیر بو مشاهده ایتدیکك سنك منزلك ومنازلکك الك ادناسیدر دیر بو حالده اول کیمسه اکر الله تعالی حضرتلری بنم بصریمی حفظ ایتمییدی شو قصرك نورندن بنم بصرم یناردی دیر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه اول قصره نزول ایدوب اوانده اکا بر رجل ملاقی اولور که اول رجلك یوزینی وثیابنی کوردکنده مبهوت اولوب وشاشوب قالوب انی ملك ظن ایدر بو حالده اول رجل اول کیمسه‌نك یانه كلوب السلام علیك ورحمة الله وبرکاته دیه‌رك انك خدمتنده بولنمقلق ایچون کلدیکنی سویلدکنده اول کیمسه انك سلامنی رد ایدر وبعده اول رجله (من انت یا عبد الله) دیوب انك کیم اولدیغنی سؤال ایدنجه رجل مذکور بن سنك الك بیوك خدمتجیکم وبن بو منزلده‌یم وسنك ایچون بنم کبی بیك بیوك خدمتجی واردرکه انلردن هر بریسی سنك

قصرلركدن بر قصره‌درلر وسنك ایچون بیك قصر واردر هر قصرده بیك خادم وحور عیندن زوجه‌لر واردر دیر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه اول قصره داخل اولور وانده بیاض لؤلؤدن بر قبه کورر که انك ایچنده یتمش بیت واردر وهر بیتده یتمش یوکسك چارداقلر وهر چارداغك یتمش قپوسی وهر قپو ایچون لؤلؤدن بر قبه واردر که اول کیمسه اول قبه‌لره داخل اولوب انلری آچار وحالبوکه کندندن مقدم مخلوقاتدن هیچ بر فرد انلری اچمامشدر وبو حالده اول قبه‌نك ایچنده جوهرهٔ حمرادن بر قبه کورر که انك طولی یتمش ذراعدر وانك یتمش قپوسی واردر وهر بر قپوده اول قبه مثللو بر جوهرهٔ حمرایه آچیلور که اول جوهرهٔ حمرانکده یتمش قپوسی واردر واول جوهرهٔ حمراده انك صاحبه‌سنك ودیکرینك لوننه مشابه بر لون ورنك یوقدر وهر جوهره ایچنده یوکسك چارداقلر وسریر وتختلر واردر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه اول جوهره‌یه داخل اولدیغنده انك ایچنده حور عیندن بر زوجه بولوب اول زوجه انك اوزرینه سلام ویروب اول کیمسه دخی انك سلامنی انك اوزرینه رد ایدوب بعده اول کیمسه حیرتله طورركن زوجهٔ مذکوره اکا خطاباً بزی زیارتکز بو وقت ایچون مقدر ایمش بن سنك زوجه‌کم دیر اول کیمسه بو حالده انك یوزینه نظر ایدر وسزدن بریکز آیینه‌ده یوزینی کوردیکی کبی زوجهٔ مزبوره‌نك حسن جمال وصفوتنه مبنی اول کیمسه کندی یوزینی انك یوزنده کورر وزوجهٔ مزبوره اوزرنده یتمش حله واردر وهر حله‌ده یتمش لون واردرکه اول لونلرده یکدیکرینه بکزر هیچ بر لون یوقدر زوجهٔ مذکوره‌یه بر طرفدن نظر اولندیغنده ساق وبالدیرینك ایچنده ایلیکی کورینور وزوجهٔ مزبوره‌ده اول کیمسه‌نك اعراضنی موجب بر شی صادر اولمز انجق زوجنك هر نظرنده زوجهٔ مزبوره‌نك درجهٔ حسنی مزداد اولور واول زوجه زوجنك وزوجی دخی انك مرآتی وهر بریسی یکدیکرینك آیینهٔ مجلاسیدر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم وهر قصرك اوچیوز آلتمش قپوسی واردر وهر باب اوزرنده لؤلؤ ویاقوت وجوهردن اوچیوز آلتمش قبه واردرکه انلردن هیچ بریسنك لونی یکدیکرینك لوننه مشابه دکلدر واول کیمسه نظرینی ظهر قصرینه عطف ایتدیکنده انك نظری ارضدن بر مسیره‌یه ایریشورکه اکر انده سیر ایده‌جك اولسه یوز سنه محضا کندی ملکنده سیر ایدر نظری هیچ بشقه بر شیئه منتهی اولمز انجق انده نظری جمیعاً کندی ملکنه منحصر اولور والله تعالی حضرتلرینك (والملائکة یدخلون علیهم من کل باب سلام علیکم بما صبرتم فنعم عقبی الدار) و (ولهم رزقهم فیها بکرة وعشیا) ایت جلیله‌سی ناطق اولدیغی اوزره ملکلر اول کیمسه اوزرینه کل یوم انك قصر وسرایلری قپوسندن سلام ایله وطرف باریدن اولان هدایا ایله داخل اولورلر واول هدایایی تقدیم ایله سلام ویررلر وهر ملکده اولان هدایا آخر ملك یدنده بولنان هدایانك غیریدر دیو بیوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم اهل جنت اول کیمسه‌یه مسکین تسمیه ایدرلر زیرا سائر اهل جنتك منازل ودرجاتنك اول کیمسه‌نك منازل ودرجاتی اوزرینه فضل ومزیتی وزیاده‌لکی واردر واول مسکین تسمیه ایلدکاری کیمسه‌نك طعامنده سکسان

بيك خادم واردركه كوكلى طعام ارزو ايتديكى وقتده اكا مخصوص مائده‌لردن وياقوتهٔ
حمرادن برمائده وضع ايدرلركه اول مائده‌نك دائراً مادار وسطى‌در وياقوت وزبرجد ايله
مزين ياقوتهٔ صفرا ايله قوشاديلوب طونادلمشدر واول مائده‌نك قوائم وعمودى واوزرنده
طورديغى نسنه‌سى لؤلؤدندر وانك جوانبى يكرمى ميلدر ديدى وينه رسول الله صلى الله
عليه وسلم اول مائده اوزرينه يتمش درلو طعام قونور واول كيمسه‌نك حضورنده سكسان
خادم قائماً طورر وهر خادمك يدنده طعامله مملو برصحفه وشرابله طولو بركاسه واردر
وهرصحفه وطباقده‌كى طعام بشقه صحانلرده اولميان طعام وهركاسه‌ده‌كى شراب آخركاسه‌لرده
اولميان شرابدر ومائده‌نك اولنده كتوريلان طعامى آخرنده تقديم قلنان طعام كبى وآخركينك
لذتنى اولكينك لذتى كبى كمال اشتياق وخواهشله حس ايدر وبعضيسى بعضيسنك مشابهيدر
درك ايدر واول مائده‌ده بولنان هردرلو طعامدن اكل ايدر واول طعام انك نزدندن
قالديرلديغنده اندن انك هر خادمنك حظ ونصيبى ويريلور ديو بيوردى وينه رسول الله
صلى الله عليه وسلم اهل جنتدن درجهٔ علياده بولنانلر اول كيمسه‌يى زيارت ايدرلر واول
كيمسه انلرى زيارت ايتمز واهل جنتدن درجهٔ علياده بولنان هركيمسه‌نك سكز بيك خادم
خدمتنده سعى ايدر وهرخادمك يدنده طعامله مملو برصحان واردركه ديكر خادمده اول صحان
وطعام يوقدر انده بشقه درلوسيدر واول مائده‌دن هردرلو طعامدن اكل ايدر واول طعام
انك نزدندن قالديرلديغنده اندن انك هرخادمنك حظ ونصيبى ويريلور وهر براهل جنت ايچون
حور عين وادميه‌دن يتمش ايكى زوجه واردر انلردن هر زوجه ايچون يشيل ياقوتدن
برقصر واردركه انك وسطى دائراً مادار قزل ياقوتله طوناديلوب قوشادلمشدر وقصر
مذكورك يتمش بيك قپوسى واردر وهر قپوده لؤلؤدن برقبه واردر واول زوجاتك
هر بريسى اوزرنده يتمش بيك حله واردر وهرحله‌ده يتمش بيك لون ورنك واردر وانلردن
هيچ برحله آخرينه مشابه دكلدر واول زوجاتدن هر بريسنك عندنده انك حوايجنده
بولنور بيك جاريه ومجلس ايچون دخى بيك جاريه واردر وهر برجاريه‌يى كندى حاجتنده
استخدام ايدر اكا طعام كتورلديكنده حضورنده يتمش بيك جاريه اياقده طورر وهر برجاريه‌نك
يدنده آخرينك يدنده اولميان طعام ايله مملو برطباق وشرابله طولو بركاسه واردر ديو
بيوردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم اول كيمسه دنياده الله ايچون سوديكى برمؤمن
قرنداشنى كورمكى ارزو ايدوب اكا شفقتندن طولايى شايد هلاكه دوچار اولمشدر مطالعه‌سيله
نه‌اولسه‌ده قرنداشم حقنده نه‌ايشلنديكنى بيلسه‌م دير الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌نك
قلبنه مطلع اولوب ملكره بنم شوقولمله انك قرنداشنك بولنديغى جهته كيديكز ديو وحى
ايدر واول انده برملك كنديسنه اوزرينه نوردن اكر قونمش كزيده بر براقله كلور ديدى
وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم مذكور ملك اول كيمسه‌يه سلام ويروب اول كيمسه دخى
انك سلامنى رد ايتديكنده مذكور ملك اكا قالق بو براقه بنده قرنداشنه كيده‌لم دير بو حالده
اول كيمسه ذكر اولنان براقه بينر وجنتده بيك ييلق مسيره‌يى سزدن بريكزك دنياده كزيده
براسبه سوار اولوب برفرسخ مسافه‌يى سيرندن دها اسرع برزمان ايچنده سير ايدوب وهمان

قرنداشنك منزل ومقامنه ايريشور ديو بيوردى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم اول كيمسه
اوانده قرنداشنه سلام ويروب قرنداشى دخى انك اوزرينه سلامنى رد ايدوب اكا مرحبا
ديه‌رك اظهار مسرت وشادى ايلر وقرنداشم سن نره‌ده قالدك بن سنك ايچون قورقشيدم دير
بو حالده انلردن هر بريسى بر بريله معانقه ايدوب صارمشورلر بوندنصكره ايكيسيده (الحمد لله
الذى جمع بيننا) ديه‌رك ميانه‌لرنده حاصل اولان وصلت وجمعيت ايچون الله عز وجل
حضرتلرينه احسن اصواتله حمد ايدرلر ديو بيوردى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم
بو حالده الله تعالى حضرتلرى انلره ديركه قولم بو زمان عمل زمانى دكلدر انجق تحيت ومسئله
زمانيدر بندن ايستيكز سزه ديلديككز نسنه‌يى ويره‌يم دير وانلرده (ياربى اجمع بيننا فى هذه
الدرجه) ديه‌رك تضرعه اغاز ايله اول منزل ودرجه‌ده بريره اولمرينى الله تعالى
حضرتلرندن نياز ايدرلر ديو بيوردى وينه رسول الله صلى الله عليه وسلم بو حالده الله تعالى
حضرتلرى اول درجه‌يى در وياقوتله مزين برخيمه ايچنده انلره مجلس قيلار وزوجه‌لرى
ايچون اندن ماعدا منزل اعطا ايدر واول مجلسده ييوب ايچوب عيش وصفاده اولورلر ديو
بيوردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم اهل جنتدن بررجل طعامدن برلقمه آلوب آغزينه
قور ايكن بو حالده خاطرينه آخر بر طعام كلور ايسه اول آغزنده‌كى لقمه خاطرينه كلان
طعامه تحول ايدر ديو بيوردى ورسول الله صلى الله عليه وسلمه ارض جنتدن سؤال اولندقده
جنتك طاشى دوز وملايم كومشدندر وترابى مسك ويوكسك تپه‌لرى زعفران وديوارلرى
در وياقوت وذهب وفضه‌دندر وديوارلرينك ظاهرى باطنندن وباطنى دخى ظاهرندن
كورينور وكذا قصر جنانك هر بريسنك طيشى ايچندن وايچيدخى طيشندن مشاهده
اولنور واهل جنتك جنتده كيديكى كسلمامش وديكلمامش ازار ورداو وحله‌لردر واهل
جنتك جمله‌سى در وياقوتله محفوف ومزين تاجلرى لابسدرلر وانلرك هر بريسنده التونله
اورلمش ايكى صاچ وبيونلرنده در وياقوت احضرله مرصع كردانلق واردر واهل جنتدن
هركيمسه‌نك يدنده اوچ بلزيك واردركه انك بريسى آلتون وبريسى كومش وبريسى دخى
انجودندر وانلرك تاجلرى التنده در وياقوتله تزيين اولنمش تاقيه‌لر واردر واهل جنت
حله‌لرى اوزرينه يشيل ديبادن وسندس واستبرق تسميه قلنان اينجه وقالين ثوبلرى كيرلر
وانلر استارلرى محكم يشيل ديبادن ويوزلرى نوردن بى‌نظير فراش وبساطلر اوزره اوطوررلر
جنتك سرير وتختلرى ياقوت احمردن واول تختلرك قوائم وعمودى واياقلرى ايسه لؤلؤدندر
وهرسرير اوزرنده بيك هيئت وصورت وصورتكده ديكرينه بكزه‌مز يتمش درلو لون
ورنكى واردر وهرسريرده يتمش بيك بساط فاخر وهر بساطنده يكديكرينه غير مشابه يتمش
درلو لون ورنكى واردر وهرسريرك صاغ جهتنده يتمش بيك كرسى وصولنده دخى اول
مقدار كرسيلر واردركه انلردن هيچ بريسى ديكرينه مشابه دكلدر ديو بيورمشدر
ورسول الله صلى الله عليه وسلم اهل جنتك كوچك وبيوك جمله‌سنك قد وقامتلرى آدم
عليه السلامك طول قامتى اوزره‌دركه انك طولى يتمش ذراعدر واهل جنت جملة كنديلرنده
هنوز صاچ وصقالى بللورمامش شاب وكنج وجوانلر وقدرت حق ايله كوزلرى

سورمه‌لولر وجسدلری لطافت وطراوتده هنوز حمامدن چیقمش کبیدرلر وکندیلرینك
ونسالرینك قدوقامتلری بردر دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی‌الله علیه‌وسلم اهل‌جنت بوحالده
ایکن جنت ایچره برمنادی ندا ایدر وانك نداسنی جنتك اعلا واسفلنده واقصا وغایه سنده
بولنانلرك هر بریسی ایشیدرلر واول منادی نداسنده ای جنت اهلی هر بریکز مقام
ومنزللرکزدن راضی وخشنود میسکز دیدکنده اهل جنت جمله‌سی بردن (نعم) دیه‌رك
راضی وخشنودز جوابنی ویررلر والله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرزکه بزلری منزل کرامته
انزال بیوردی اندن تحول وتبدلی ارزو ایتمیز ویاربی بزسنك منادیکی ایشتدك واکاقول
صادقله جواب ویردك ویاربی وجه کریمکه نظری ارزو ایدرز وجه کریمکی بزه کوستر
زیرا عندالهیکزده افضل ثوابمز واعظم جزا ومکافاتمز وجه پاککه نظرمزدر دیرلر دیو
بیوردی وینه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم بوحالده الله تعالی حضرتلری منزل ومجلسی
انده اولان دارالسلام ایله بنام اولان جنته زینتلك وعبادمك بنی زیارتلرینه حاضرلاك دیو
امر ایتمسیله دارالسلام همان امر الهی‌یه امتثالاً زینتلنوب زوار ایچون حاضرلنور
وبوحالده الله تعالی حضرتلرینك ملائکدن برملکه بنی زیارته قوللرمی دعوت ایله دیو
صادر اولان ارادهٔ سبحانیه‌سی اوزرینه اول ملك همان عندالهیدن چیقوب صوت لذیذ
وبلند آواز ایله ندا ایدر ونداسنده ای جنت اهلی والله تعالی حضرتلرینك ولیلری ربکزی
زیارت ایدیکز دیر وانك شووجهله نداسنی جنت خلقنك اعلا وادناسی ایشیدوب باجمعهم
ناقه واتلرینه سوار اولوب ظل جنتده مسك ابیض وزعفران اصفردن بریوکسك تپه‌نك
زدینه سیر ایدوب انده عندالباب سلام ویررلر وسلاملرنده (السلام علینا من ربنا)
دیه‌رك استیذان ایدرلر واول انده کندیلرینه جانب حقدن اذن صادر اولمغله دارالسلامك
قپوسندن داخل اولمغی قصد ایدرلر وبوحالده تحت عرشدن مثیره تسمیه اولنان برروزکار
اسوب‌مسك وزعفران تپه‌لری اوزرندن کچه‌رك انلردن قالدیرمش اولدیغی مسك وزعفرانی
جناب حقی زیارت ایده‌جك مدعوین وزوارینك اوزرلرینه صاچوب زوارینك جیب
ورؤس وثوبلرینی خوشبو ومعطر قیلر وبوحال ایله انلر دارالسلامه داخل اولوب
ربلرینك عرش وکرسیسی جهتنه نظرلرنده انلر ایچون هنوز تجلی وقوعبولقمسزین انلر
اوزرینه برنور لمعان ایتمکین اوانده انلر (سبحانك ربنا قدوس رب‌الملائکة والروح تبارکت
وتعالیت ارنا ننظر الی وجهك) دیه‌رك جناب رب متعالی تسبیح وتقدیس ایله وجه پاکنی
کندیلرینه کوسترمسنی نیاز ایدرلر دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم بوحالده
الله تعالی حضرتلری نوردن حجابلره چکیلکز دیو امر ایدنجه بربرینی متعاقب دیکرینك
ماوراسنده بولنان حجب انوار مرتفع اولور حتی یتمش حجاب مرتفع اولورکه هربرحجاب
کندیسنی ولی ایدن حجابدن نور جهتیله یتمش قات اشددر بوحالده الله‌تعالی حضرتلری انلره
تجلی ایلدکنده انلر حقك دیلدیکی مقدار سجده‌یه قپانورلر وسجده‌لرنده (سبحانك لك الحمد
والتسبیح ابداً انجیتنا من‌النار وادخلتناالجنة فنعم الدار رضیناعنك کله فارض عنا) دیرلروحمد
وتسبیح وتقدیس ایدرکدن الله تعالی حضرتلرینك کندیلرندن راضی وخشنود اولمقلغنی

نیاز ایدرلر وبوحالده الله تعالی حضرتلری انلری (قدرضیت عنکم الرضا کله ولیس هذا
اوان عمل ولکن حین نضرة ونعیم فاسئلونی اعطکم وتمنوا علی ازدکم) کلمات ملاطفات
سبحانیه‌سیله یعنی قوللرم بن سزدن هروجهله راضی وخشنودم وشو آن اوان عمل دکلدر
انجق نضرة ونعیم زمانی ونعمتلرم ورؤیت جمالم ایله مسرت وتلذذ ایامی وعطا ولقا
هنکامیدر بندن حاجتکز هرنه ایسه ایستیکز ویره‌یم وتمنیاتکزی عرض وبیان ایدیکزکه
زیاده‌سنی عنایت ایده‌یم دیو بیورر دیدی وینه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم بوحالده اهل
جنت برسوز سویلمکسزین الله تعالی حضرتلرینك کندیلرینه اعطا واحسان بیوردیغی
نعمتلرك کندیلریچون ابدی ودائم بیورمسنی درونلرنده الله تعالی حضرتلرندن تمنی ایدرلر
بوحالده الله تعالی حضرتلری اهل جنته خطاباً سزلره ویردیکم نعمتی سزك ایچون دائم
وباقی ایتدم وانك مثلنی دخی زیاده قیلدم دیو بیورر دیدی ینه رسول‌الله صلی‌الله علیه
وسلم بوحالده اهل جنت باشلرینی سجده‌دن تکبیر ایله قالدیررلر انجق نور رب العزتك
شدتندناشی رب‌العزة جانبنه عطف نکاهه ویوزلرینی قالدیروب باقمغه قادر اولمزلر وبوحالده
جناب رب العزة انلری (مرحبا یاعبادی وجیرانی واصفیائی واحبائی واولیائی وخیرتی
من‌خلقی واهل طاعتی) کلمات مسرات وصفا بخشاسیله ترحیب ایدر دیو بیوردی وینه
رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم بوحالده رب العزه‌نك عرشی نزدنده نوردن منبرلر واول منبرلر
دروننده نوردن کرسیلر واول کرسیلرك دروننده فراشلر وفاخر دوشمه‌لر وانلرك دروننده
یصدقلر واردر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی‌الله علیه وسلم بوحالده الله تعالی
حضرتلری اهل جنته خطاباً (هلموا اجلسوا علی کرامتکم) یعنی کلیکز کرامت ومراتب
وحالتکزاوزره اوطوریکز دیدیکنده ابتدا رسوللر کلوب اول منبرلر اوزرینه اوطوررلر وبعده
انبیاء کلوب اول کرسیلر اوزره اوطوررلر بعده صالحین کلوب اول فاخر دوشمه‌لر اوزرینه
اوطوررلر دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم بوحالده انلره لؤلؤ ویاقوتله مزین
ویتمش درلولون ایله ملون نوردن مائده‌لر وضع اولنور وبوحالده الله تعالی حضرتلری اول
مائده‌لرك خدمتجیلرینه انلری اطعام ایدیکز بیورر وبووجهله انلری ضیافت ایچون وضع
اولنان هرسفره اوزرنده‌در ویاقوتدن یتمش بیك صحفه وطباق واردر وهرصحفه‌ده طعامدن
یتمش درلو لون واردر دیو بیوردی وینه رسول الله صلی‌الله علیه وسلم بوحالده الله عز
وجل (کلوا یاعبادی) یعنی ییکز ای قوللرم دیر بوحالده انلر حقك دیلدیکی مقدار اکل
ایدرلر وبربرلرینه بزم الیوم اصل ومسکنمزده‌کی طعاممز بوطعاملره نسبتله رؤیا کبیدر دیرلر
وبوحالده جناب رب‌العزه مائدهٔ موضوعه‌نك خدمه‌سنه قوللرمی اسقا واروا ایدیکزدیو امر
بیورمغله مائدهٔ موضوعه‌نك خادملری انلره شراب کتوررلر واهل جنت اندن ایچرلر
وبوحالده ینه بعضیسی بعضیسنه بزم الیوم منزل ومسکنمزده‌کی شرابمز بوشرابه نسبةً رؤیا
کبیدر دیرلر دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم جناب رب العزه ینه مائده‌نك
خادملرینه قوللرمی اطعام واسقا ایدیکز وشوحالده دخی کندیلرینی فوا که ایله تفکیه ایدیکز
وانلره میوه کتوریکز دیمسیله همان خدمهٔ موائد انلره میوه وفواکه کتوررلر وبوحالده انلراول

میوه‌لردن اکل ایتدکارنده ینه یکدیکرینه بزم الیوم مسکنمزده‌کی فاکهه‌لرمز بونلره نسبتله
رؤیا کبیدر دیرلر دیو بیوردی ویته رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بوحالده الله تعالی
حضرتلری قوللرمی اطعام واسقا وتفکیه ایتدیکز شوآنده انلره حله‌لر کیدرکز دیر و بوحالده
خادملر کسوه وحله‌لر کتوروب انلری کیدیررلر وینه انلرك بعضیسی بعضیسنه بزم شوکسوه
وحله‌لرمزه نسبتله مسکنمزده‌کی حله وکسوه‌لرمز رؤیا کبیدر دیرلر وینه رسول‌الله صلی الله
علیه وسلم بونلر بوحال ایله کرسیلری اوزره اوطوررلر ایکن الله تعالی حضرتلری انلرك
اوزرینه تحت عرشدن برروزکار کوندررکه اول روزکاره مثیره دینور واول روزکار
انلره تحت عرشدن قاردن بیاض مسك وکافور کتورر وانلرك ثیاب ورؤس وجیوبنی
تطییب ایدر وخوشبو ومعطر قیلار بعده انلرك نزدندن اوزرلرنده طعامله برابر موائد
وسفره‌لر قالدیریلور دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بوحالده الله تعالی
حضرتلری انلره خطاباً (سلونی الآن اعطکم وتمنوا علی ازدکم) یعنی بندن شوحالده
حاجتکزی ایستیکزسزه ویره‌یم وخواهش وتمنیکزی بکا عرض وبیان ایدکز زیاده‌سنی عنایت
ایده‌یم دیمسیله انلر جملةً بردن (اللهم ربنا فانا نسئلك رضاك) دیرلر یعنی یارب سندن
انجق سؤال وحاجتمز ذات اجل اعلاکزك بزدن راضی اولمقلغکزدر دیو سویلرلر وبوحالده
الله تعالی حضرتلری (انی قدرضیت یاعبادی عنکم) دیر یعنی قوللرم بن سزدن راضی
وخشنودم دیو بیورردیدی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بوحالده اهل جنت جمله‌سی
بردن تسبیح وتکبیر ایله سجده‌یه واردقلرنده جناب رب‌العزه قوللرم باشلرکزی سجده‌دن
قالدیرکز بوکون عمل کونی دکلدر بوکون نضرة ونعیم وصفا وسرور وتلذذ کونیدر
دیر بوحالده انلر ربلرینك نوریله یوزلری مشرقه ومنوره اوله‌رق باشلرنی سجده‌دن قالدیررلر
دیو بیوردی وینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بوحالده الله تعالی حضرتلری انلره
منزل ومقاملرکزه عودت ایدکز دیمسیله انلر ربلری عندندن چیقارلر بعده غلمان وخادملرینه
دواب وناقه‌لریله ملاقی اولورلر وانلر ناقه‌لرینه سوار اولوب انلرك هربریسی حقنده یتمش
بیك غلام دخی انلرکبی اسب وناقه‌لرینه سوار اولورلر وانلردن ایستیان کندی دار
وقصرلرینه دکین جماعت وجمعیتله سیروعزیمت ایدر بعده سائرلری دخی بووجهله
مراد ایلدکاری قصره عزیمت ایدرلر اول کیمسه قصرینه واصل وزوجه‌سی نزدینه
داخل اولدیغنده زوجه‌سی انی ترحیب وصفا امدی نوازشیله نظرینی تطییب ایدر
وزوجه‌سی اکا یاحبیبی سن بکا بوندن مقدم سنده مشاهده ایتمدیکم برحسن ونور
وجمال وکسوه وروایح طیبه وحلیه وزینتله کلدك دیر دیو بیوردی وینه رسول‌الله
صلی الله علیه وسلم بوحالده عند رحماندن برملك صوت عالی ایله یا اهل الجنة بونك
کبی هردم سزك ایچون نعم نامتناهی تجدد ایده‌جکدر دیو ندا ایدر دیو بیوردی وینه
رسول‌الله صلی الله علیه وسلم (والملائکة یدخلون علیهم من کل باب سلام علیکم بماصبرتم
فنعم عقبی الدار) مفاد عالیسنجه ملکلر انلرك اوزرینه جنتك هر قپوسندن داخل اولورلر
وانلرك دنیاده مشقت ومعاصیدن وهردرلو مکارهدن صبرلری سببیله الله تعالی حضرتلری

انلری هرآفات واکداردن سالم قیلدیغی وجنت انلر ایچون عاقبتی احسن ومخلد ومؤبد
منزل ومقام اولدیغنی تبشیر و بیانله سلام الهی یی انلره تبلیغ ایدرلر واول ملکلر ایله برابر
انلره جانب حقدن هدیه اوله‌رق تقدیم ایدیله‌جك هردرلو اطعمه واشربه وکسوه وزینتلر
دخی واردر انلریده اعطا وتقدیم ایدرلر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم جنتده
یوز درجه واردر وهرایکی درجه بیننده برامیر واردر اهل جنت اول امیرك فضیلت
واولولغنی رؤیت ومشاهده ایدرلر وجنتده مسك ابیض وزعفراندن طاغلر واردر اهل
جنت طعاملرینی اکل ایتدکارنده مسکدن اطیب ککررلر وشرابلرینی ایچدکارنده انلرك
دریلری درلر وانلر تغوط وتبول ایتمزلر وتوکروب سومکورمزلر و باشلری آغریمز وخسته
ومریض اولمزلر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اهل جنتك اعلا وادناسی
طعام ایدوب ایکی ساعت طیانوب اوطوررلر وایکی ساعت دخی بربرلرینه تفاضل واظهار
فضل ومزیت ایدرلر ودرت ساعتده خالقلرینی تمجید وتقدیس ایدرلر وایکی ساعتده
بربرلرینی زیارت ایله مشغول اولورلر وجنتده لیل ونهار وظلمت واردر وجنتك کیجه‌سی
کوندزندن یتمش قات دها زیاده و بیاضدر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اهل
جنتك اك ادناسی ایچون عطیه واحسان واردرکه اکر انك نزدینه انس وجن نازل اولسه
انك عندنده انس وجنك انك اوزرینه اوطوروب طیانه‌جقلری کرسیلر وفراش و یصدقلر
واردر وموائد وصحائف وخدم وطعام وشرابدن انلرك اوزرینه برکشی‌یه اصابت ایده‌جك
مقدار فضله دخی واردر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم جنت اغاجلرینك
بعضیسی التون و بعضیسی کموش و بعضیسی یاقوت و بعضیسیده زبرجددندر و بوداقلری
دخی بویله‌در و یاپراقلری سزدن بریکزك دنیاده کوردیکی حله‌لرك اك احسنی
کبیدر ومیوه‌سی قایماقدن یموشاق وبالدن زیاده طاتلور هرشجره‌نك اوزونلغی بشیوز ییللق
وکوکنك قالنلغی دخی یتمش ییللق مسافه مقدار یدر واهل جنتدن برکیمسه بصر ونظرینی
شجرهٔ جنته رفع ایتدکنده انك نظری اول شجره‌نك اغصان وفروعنك تااقصا وغایه‌سنه
وانلرده‌کی فواکه وثماره اریشور وهرشجره اوزرنده فواکه وثماردن یتمش بیك درلو فواکه
وثمار واردرکه بونلردن هر بریسنك لون وطعمی دیکرینك لون وطعمی کبی دکلدر واهل
جنتدن بریسی اول انواع فواکهدن بریسنی ارزو ایتدکنده اول میوه‌نك بولندیغی بوداق
اول کیمسه اول میوه‌یی ایستر ایسه کندی یدیله اخذ ایتسون ایچون بشیوز وياخود اللی
ییللق ویاخود بونك دونده‌کی مسافه‌دن اکیلور واکر اول کیمسه اول میوه‌یی کندی الیله
اخذدن عاجز اولور ایسه بوحالده اغزینی آچار ومیوهٔ مذکوره انك اغزینه کیرر واول
شجره‌دن برمیوه قوپارلدیغنده الله تعالی حضرتلری انك یدنده اندن دها اعلا واحسنی واطیبنی
ایجاد ایدر واول کیمسه شجرهٔ مذکوره‌دن حاجتنه وکندیسنه کفایت ایده‌جك مقداره ایروب
اخذ ایتدکنده مذکور بوداق ینه اولدیغی مکانه رجوع ایدر وجنتده بعض اغاجلر دخی
واردرکه انلر میوه‌دار دکلدرلر انجق انلرده برطاقم غلاف وطومروجقلر واردرکه انلرك
محصولی حریر وحله‌لر وسندس تسمیه قلنان اینجه دیبالر و بی‌مثل ونظیر زینتلردر و جنتده

بعض اشجار دخی واردرکه انلرنده غلاف وطومروجقلرنده مسك وکافور حاصلدر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اهل جنت هرجمعه کوننده ربیلرینی کوررلر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اکر جنت تاجلرندن برتاج سمادن صارقیدلمش اولسه شمسك ضیاسی البته زائل اولوردی دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم جنتده قصر وکوشکلر واردرکه انلرده ظاهرده جریان ایدر ماء ولبندن وخمر وعسلدن درت ایرمق واردر وانلرك صراحیسی مسکله ممهوردر واهل جنت انلردن عیون جنتدن یعنی زنجبیل وتسنیم وکافور چشمه‌لرندن بریسیله قارشدیرمقسزین خالص اوله‌رق ایچمزلر انجق زمرهٔ مقربین انهار مذکوره‌دن بلامزج صرف وصافی وخالص اوله‌رق ایچرلر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اکر الله تعالی حضرتلری اهل جنت بیننده فرط سرور ومحبتلرندنناشی خمرایله طولو کاسه‌لری تعاطی وتداولنی وبربرلرینه کمال رغبت واشتیاق ایله تقدیملرینی حکم ایتمامش اولسه ایدی کأسی ابداً اغزلرندن قالدیرمزلردی دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اهل جنت جنتده یوزبیك ییللق ویاخود بوندن زیاده مسافه‌دن کلوب بربرلرینی واخوانی زیارت ایدرلر واخوان عندندن عودتلرنده اخوانی طرفندن انلرك منزللرینه هدایا کوندریلور دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اهل جنت ربیلرینی زیارت ایدوب عودت ورجوعی مراد ایتدکلرنده انلردن هربریسنه یشیل بر نار میوه‌سی ویریلورکه اول نارك ایچنده یتمش دانه‌ده آخرینه بکزه‌مز یتمش لون واردر وربیلری عندندن انصراف ورجوعلرنده جنتك چارشولرینه اوغرارلرکه انلرده بیع وشرا یوقدر انجق اول چارشولرده حلیات وحله‌لر وسندس واستبرق وحریر ودر ویاقوتدن مثل ونظیرسز زینتلر وآصلمش تاجلر واردر انلرك هر صنفندن جملنه طاقت کتوردکاری مقدار نسنه‌لری الوب کیدرلر وحالبوکه اسواق جنتدن هیچ برشیده نقصان اولمز وجنتده ناسك بولندیغی هیئت وصورتلرك دها احسنندن صورتلر واردر وانلردن هر صورتك کوکسنده برکیمسه کندی صورتنی بنم حسن صورتم اوزره اولمسنی تمنی ایدر ایسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌نك حسننی بنم صورتم کبی کوزل قیلار وبرکیمسه کندی یوزینك کوزللکنی بوصورتك حسنی کبی اولمسنی تمنی ایدر ایسه الله تعالی حضرتلری انك حسن وجهنی انك اول ارزوسی وجهله قیلار دیو یازلمشدر بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بعده انلر قصر ومنزللرینه رجوعلرنده صف بسته وقائمین اولدقلری حالده ترحیب وتسلیم ایله غلمان وخادمانی انلری قارشولرلر وانلردن هربریسی یانندهکینه واوده اوبریسنه تبشیر ایدرکدن مژده وبشارت تازوجه‌سنه ایریشدیریلور بوحالده زوجه‌سی فرط سرور وحبورندن همان انك استقبالنه شتابله نزدبابده مرحبا وسلام ایله کندیسنی قارشولیوب زوجه‌سی انکله واول دخی زوجه‌سیله صارمشوب اول حال ایله قصر وکوشکلرینه کیررلر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اکر نساء جنتدن برخاتون کندیسنی آشکاره کوستره‌جك اولسه ایدی نبی ومرسلدن وملك مقربدن انك حسننه مفتون اولمدق برفرد قالمزدی دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اهل جنت بعدالطعام برشراب ایچرلرکه

اکا شراب طهور تسمیه اولنور انی ایچدکارنده تناول ایتدکاری طعام وشرابلرینی مسك کبی ایدر ومسك آسا رایحه‌سی چیقار وانلرك قرنلرنده هیچ براذا وجفا وتخمه کبی حالت اولمز انلر اول شراب طهوری ایچدکارنده ینه طعامی ارزو ایدرلر ایشته اهل جنتك دأب واصولی ابداً ومستمراً بووجهله جریان ایدر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اهل جنتك دوابی وسوار اوله‌جقلری اسب وناقه‌لری یاقوت ابیضدن خلق اولنمشدر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم جنات اوچدر جنت وجنت عدن ودارالسلامدر جنت جنت عدندن بیك کره بیك یدیوز جزؤ اصغردر وقصور جنتك ظاهری آلتوندن وباطنی زبرجددن وچیقمه وصوندرمه‌لری یاقوت احمردن وشرفه والك یوکسك محللری اینجودندر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اهل جنت زوجه‌سیله برتجمعده انکله یدی‌یوز سنه مقداری متمتع ومتنعم اولورکه اصلاندن تحول ایتمز بعده اولکیدن دها احسن زوجهٔ اخراسی اکا سزدن بزه‌دولت وصلتك ایرشمسی زمانی کلمشدر دیو ندا ایتمکله اول کیمسه اول زوجهٔ اخرایه سن کیمسك دیدیکنده بن الله تعالی حضرتلرینك (فلاتعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین) دیو وصف ایلدیکی جواریدنم دینجه اول کیمسه اول زوجه‌سنك نزدینه کیدوب انکله ییوب ایچر ومباضعه ومجامعه حاصل ایلر دیو بیوردی وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم جنتده التندن انهار وایرمقلر آقار شجره واردرکه راکب برکیمسه ایچون انك کولکه‌سنده یدی یوز سنه سیر ایله انك نهایتنه ایرشمسی ممکن دکلدر وانك داللرینك هر برنده قورلمش شهرلر واردرکه هرشهرك طولی اون بیك میلدر هرایکی شهرنده مابینی شرق ایله غرب مابینی کبیدر وسلسبیل چشمه‌لری جنت قصرلرندن اول شهرلره جاریدر واول شجره‌نك بریاپراغی التنده برجماعت عظیمه کولکه‌لنور دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم اهل جنتدن برکیمسه زوجه‌سی اوزرینه داخل اولدیغنده زوجه‌سی اول کیمسه‌یه بنی سکا اکرام واحسان ایدن الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه جنت ایچنده بکا سندن زیاده سوکیلی ومحبتلی بشقه برنسنه یوقدر دیر دیو بیوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم جنتده واصفلر وصفندن عاجز بولندیغی وعالملرك قلب وخاطرلرینه کلمدیکی وسامعینك قولاقلری ایشتمدیکی ومخلوقاتك کورمدیکی نسنه‌لر واردر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلری متحابین فی اللهی یعنی دنیاده بلاغرض ولاعوض الله رضاسی ایچون سویشوب بربرلریله محبت ایدنلره جنت عدنده یاقوتهٔ حمرادن برعمود اوزرنده منزل ومأوی ویررکه اول عمودك قالنلغی یتمش بیك ییللق مسافه‌در انك اوزرنده یتمش بیك بیت وهر بیتده برقصر واردر اول متحابین فی اللهك جبهه وناصیه‌لرنده (هؤلاء المتحابین) یعنی بونلر دنیاده الله ایچون سویشانلردر دیو یازلمشدر بونلردن بریسی کندی قصرنده اهل جنته کوروندیکنده کونشك نوری بیوت اهل ارضی منور قیلدیغی کبی انك نورینك شعاع وضیاسی اهل جنتك قصر وسرایلرینی پرنور وضیادار ایدر بوحالده اهل جنت انك یوزینه نظر ایدوب انی بیلورلر وبربرلرینه شو کیمسه متحابین فی الله زمره‌سندندر دیرلر وآنك یوزینی لیلهٔ بدرده قمرك نوری کبی مشاهده

ایدرلر ورسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم اهل جنتدن برکیمسه‌نك کندی خادمی اوزرینه فضل
ومزیتی لیلهٔ بدرده نور قمرك سائر نجوم وکواکب اوزرینه فضلی کبیدر دیو بیوردی
ورسول الله صلی‌الله علیه وسلم اهل جنتك نسوانی آخر طعاملرنده اعلا وبالا
اصوات لذیذه‌ایله تغنی ایدرلر وغنالرنده بزمخلدلرز ابدا اولمیز وبزلر امینلرز ابداً خوف ایتمیز
وبزلر رضاء حقه مظهرز ابداً حقك سخط وغضبنه دوچار اولمیز وبزلر کنبج وجوانلرز
اصلا اختیار اولمیز وبزلر کسوه‌لر ایله ملبسه‌لرز قطعاً عریان اولمیز وبزلر خیرات حسانز یعنی
خویلری خوب ویوزلری محبوبه‌لرز ومکرم برقومك زوجه‌لری‌یز دیرلر ورسول‌الله صلی‌الله
علیه وسلم جنت قوشلرینك یتمش بیك قنادی واردر هرقنادینك لونی آخرینك لونه مشابه
دکلدر هر بر قوشك بیوکلکی طول وعرضنه برر میلدر مؤمن اولان کیمسه انلردن کباب
وبریانی ارزو ایتدکنده اول قوش انك نزدینه کلوب صحفه وطباق ایچنه وضع اولنوب
سیلکنور اندن پشمش وبریان اوله‌رق الوان متفرقهٔ اطعمه‌دن یتمش درلوسی حاصل اولور
انك طعم ولذتی قدرت حلواسی دنیلان مندن اطیب ولینت وملایمتی قایمقدن یومشاق
وبیاضلغی سوتدن بیاضدر اول مؤمن کیمسه اندن اکل ایتدکنده مذکور قوش سیلکنوب
اوچار واندن برتوی وقناد نقصان اولمز وجنتك طیور ومراکبی جنت باغچه‌لرنده وقصور
جنان اطرافنده رعی اولنورلر دیو بیوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی
حضرتلری اهل جنته التوندن خاتملر احسان ایدر اول خاتملری طاقنورلر واول خاتملره
خواتیم خلد دینور انلر جنتده مخلد ومؤبد اولمغه علامتدرلر بعده اهل جنت دارالسلامده
الله‌تعالی حضرتلرینی زیارت ایتدکارنده ینه الله‌تعالی حضرتلری انلره درویاقوت ولؤلؤدن
دخی خاتملر ویرر دیو بیوردی ورسول الله صلی‌الله علیه وسلم اهل جنت دارالسلامده
الله تعالی حضرتلرینی زیارت ایتدکارنده یرلر وایچرلر وانواع نعم ایله متمتع ومتنعم اولورلر
وبوحالده جناب رب العزه داود علیه السلامه خطاباً یاداود صوت حسنکله بنی تمجید
وتقدیس ایله دیو اراده بیوردیغندن همان داود الله تعالی حضرتلرینی صوت حسنیله
تمجید وتقدیس ایتدکنده داودك حسن صوتنه وانده‌کی لذات وتأثیره یعنی جنت ایچنده
انی استماعه انتظاراً صمت وسکوته وارمدق برنسنه قالمز بعده الله تعالی حضرتلری انلره
اکساء کسوه وحلیه ایله اکرام ایلر بعده اهل جنت دارالسلامدن کندی مسکنلرینه‌رجوع
ایدرلر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم اهل جنتدن هرکیمسه ایچون برشجره
واردرکه اول شجره‌یه طوبی دینور اهل جنتدن برکیمسه کسوهٔ عالیه کیمك مراد
ایتدکنده اول کیمسه ایچون طوبانك غلاف وطومرو جقلری آچیلورکه انك غلاف
وطومرو جقلری التی لوندر والوان مذکوره‌نك هربریسنده التمش لون واردر واول
الوانده آخرینك لونه بکزر برثوب یوقدر انلردن دیلدیکنی اخذ ایدر دیو بیوردی
ورسول الله صلی‌الله علیه وسلم ازواج جنتدن هرخاتونك کوکسنده سن بنم حبیبمسك وبنده
سنك حبیبکم سندن بنم ایچون عدول وسندن کندیمی حبس ومنع یوقدر وقلبمده دخی غل
وغش وحقد وحسد وخیانت یوقدر دیویازیلیدر واهل جنتدن برکیمسه زوجه‌سنك کوکسنه

نظر ایتدکنده عظم ولحمی وراسندن زوجه‌سنك سوادکبدینی وحبهٔ قلبنی رؤیت ایدر
وزوجه‌سنك کبدی کندیسیچون وکندیسنك کبدیدخی زوجه‌سیچون مرأت وآیینه‌در والله
تعالی حضرتلرینك (کأنهن الیاقوت والمرجان) دیوایلدیکی وصف وبیانی اوزره اهل جنتك
ازواجی بیاض وحمرتده یاقوت صافی ومرجان پاکیزه کبیدرلر دیو بیوردی ورسول الله
صلی‌الله علیه وسلم اهل جنت اویله ناقه وآتلر اوزرینه راکب وسواردرلرکه اول ناقه‌لرك
ایاغی کوزینك ایردیکی یره واتلرك دخی طرناغی کوزینك ایرشدیکی یرك اقصا وغایه‌سنه
باصار واول ناقه واتلردر ویاقوتدن خلق اولنمشلردر هر دابه‌نك بیوکلکی یتمش میلدر اول
ناقه واتلرك دیز کینلری لؤلؤ وزبرجددن خلقه‌لرایله مزین ومنتظمدر .

﴿ اهل جنتك وصفنه دائر الله تعالی حضرتلرینك * فوقاهم الله شرذلك الیوم ولقاهم نضرة
وسرورا * آیت جلیله‌سنك تفسیری بیانده‌در ﴾ (فوقاهم الله شرذلك الیوم) یعنی‌الله تعالی
حضرتلری قیامت کوننك شدت حسابندن وجهنمك هول وشدتندن مؤمنلری حفظ ایدر
یعنی اول روز رستخیز دهشت انکیزده‌که جهنم اغلال وسلاسل عظیمه ایله محکم باغلو
اولدیغی (وعلیها تسعة عشر) آیت جلیله‌سی مضمون منیفنجه اوزرنده ملائکدن اون‌طقوز
خازن وهرخازنك معیتنده یتمش بیك ملك بولندیغی حالده یدیله‌رك میدان عرصاته کتوریلور
واون طقوز خازندن هرخازن اعوانیله انی یدرلر وانك بعضاً صاغنده وبعضاده صولنده
وارقه سنده یوررلر وهر ملکك یدنده تیموردن کورزلر واردر انلر جهنمه صیحه ایدوب
انی یوریدرلر وجهنمك حمارك صداسی وپك چرکین اکرمسی کبی منکر ومهیب صداسی
وشدت وظلمت دخانی واهلی اوزرینه شدت غضبندن ظهوره کلان لهب بالاتری
وشدت غلیانی‌واردر وبوحال وصفتله جهنمی کتوررلروانی جنتله موقف بیننه وضع ایدرلر
وبوحالده جهنم خلائقه طوغری نظر ایدوب انلری یوتسون ایچون اوزرلرینه حمله
وهجوم کوستردکنده خازنلری سلاسل واغلال ایله انی ضبط ومنع ایدرلر وکندیسنك
خلائقدن حبس ومنع اولندیغنی کوردکنده شدتله اویله برفوران وغلیانه کلورکه (تکاد
تمیز من‌الغیظ) آیت جلیله‌سی مفادنجه شدت غیظ وغضبندن پاره پاره اولمق درجه‌سنه
کلور بعده ینه بردرلو آوازایله صیحه ایدرکه خلائق انك دیشلرینك غجردیسنی ایشیدرلر
وبوحال ایله جهنمی کوردکلرنده طاری اولان دهشت شدیده ایله قلبلری خلقومه ایریشوب
وکوزلری قراروب کندیلرینی شاشیررلر بعده جهنم عظیم برهیبتله کوکره‌یوب اصوات
شدیده ایله باغرنجه ملائك مقربین ونبی ومرسلیندن وموقفده بولنانلردن برکیمسه قالمیوب
خوف وخشیتلرندن بی اختیار دیزلری اوزرینه چوکرلر بعده ایکنجی کره اوله‌رق
کوکره‌یوب باغرنجه محشر خلقی جملةً کوز یاشلرینی دوکرلر وینه اوچنجی کره کوکره‌یوب
بلند آوازایله اویله باغررکه آدمی ویاخود جنیدن بریسنك یتمش ایکی نبی عملی اولسه ایدی
انك صدمه‌سندن البتده دوشردی بعده ینه دردنجی دفعه کوکره‌یوب باغرنجه هیچ برکیمسه
قالمیوب بالجمله خلائق سوزلرینی کسرلر انجق جبرائیل ومیکائیل وابراهیم خلیل الله عرش
اعلایه یاپشوب بونلردن هر بریسی نفسی نفسی دیو جناب حقه یالواررلر یعنی یاربی انجق
نفسمزك خلاصنی نیاز ایدرز وآندن غیریسنی ایستمیز دیرلر بوندن صکره جهنم سمانك

نجومی عددنجه شراره وقغلجملر صاچارکه هرقغلجمك بیوکلکی جهت مغربدن ظهور ایتمش سحابهٔ عظیمه کبیدر وبیان اولنان شراره وقغلجملر خلائقك باشلرینه دوشرلر ایشته الله تعالی حضرتلری نذرینی ایفا ایدن وحقك عذابندن خوف ایدن مؤمنینی ذکر اولنان شرارهٔ دوزخك کندیسـنه اصابتندن وعذابه دوچار اولمسندن وقایه ومحافظه ایدر والله تعالی حضرتلری اهل توحیـد وایمـانه واهل سنته اول روز رستخیز دهشت انکیزك شرر وشرندن حفظ ووقایه‌یه کفایت ایدر وانلره فضل واحسـانیله رحمتنی اعطا ایدر وحسـابلرینی تسهیل وآسـان ایدر وانلری جنته ادخال ایله ابد الاباد انلری جنتده مخلد قیلار وکافرین واهل شرك واوثانك شر اوزرینه شرلرینی وخوف اوزرینه خوفلرینی وعذاب اوزرینه عذابلرینی زیاده ومشتد قیلوب انلری جهنمه ادخال وانده انلری مخلد قیلار (ولقاهم نضرة وسرورا) یعنی الله تعالی حضرتلری انلرك یوزلرینه نضرت وبشاشت وقلبلرینه سرور وحبور احسان ایدر ایشته بونضرت وسرور یوم قیامتده مؤمنك قبرندن چیقدیغی وقتدرکه اوانده مؤمنك قارشوسنه یوزی کونش کبی منور وطیب نفسله خوش خوش کولر وانك اوزرنده بیاض کسوه‌لر وباشنده تاج وار برانسان کلور بوحالده اول انسـان اول مؤمنه یقین اولوب السلام علیك یاولی الله دیو سلام ویردکنده ذکر اولنان مؤمن دخی وعلیك السلام دیوب یاعبدالله سن کیمسك ملکلردن برملك میسك دیو سؤال ایلدکنده لاوالله ملك دکلم جوابنی ویردکنده یه سن انبیادن برنبیمیسـك سؤالنه لاوالله بن نبیده دکلم یه سن مقربیندنمیسك دیوصوردیغنـده لاوالله مقربیندن دخی دکلم جوابنی ویرنجه یاسن کیمسـك دیو ایلدیکی استیضاحنه بن سـنك عمل صالحکم سـنی عذاب ناردن نجات وجنتله تبشیر ایچون کلدم دیو جواب ویرر بوحالده اول مؤمن اول انسـانه یاعبـدالله سن بنم عذاب ناردن نجاتمی وجنته داخل اوله‌جغمی بیلورمیسك‌که انلرله بنی تبشیر ایدرسك دیدکنده نعم بیلورم جوابنی ویرنجه اول مؤمنك بندن مرادك ندر دیو ایلدیکی سؤالنـه اول انسـان اکا بنم اوزریمه بیك دینجه اول مؤمن سبحان الله سـنك کبی برکیمسـه اوزرینه بکا بنمکلك لایق دکلدر دیدکنده اول کیمسه اکا بلی سنك بنم اوزریمه بنمکلك لایقدر زیرا بن دنیاده مدت مدیده‌سنك اوزرینه بنشیدم بوحالده الله ایچون سنك بنم اوزریمه بنمکلکنی نیاز ایدرم دیر بوحالده اول مؤمن اول کیمسه‌نك اوزرینه بندکنده اول کیمسه اول مؤمنه اصلا قورقه بن سنی جنته ایصـاله دلیلم دیدکنده اول مؤمن فرحلنور واول فرح انك یوزنده ظـاهر اولوب انك یوزنده نور کورینور وقلبی دخی سرور وحبور ایله مملو اولور ایشـته الله تعالی حضرتلرینك (ولقاهم نضرة وسرورا) آیت جلیله‌سـنك سرینه مؤمنینك یوم قیامتده مظهریت ونائلیتی بووجهله حصوله کلور واما کافر اولان کیمسـه قبرندن چیقوب اوکنه نظر ایتدکنده قارشوسنده یوزی قبیح وچرکین کوزلری‌وکوم کوك وکندیسی وثیابی لیلهٔ مظلمه‌ده‌کی زفت وقطراندن زیاده سـیاه دیشلرینی یرده سوریر ویره باصدیغنده کوك کبی کورلر وقوقوسی جیفه‌دن اکره بررجل کورر بوحالده اول کافر رجل مذکوره سن کیمسك یاعدوالله دیه‌رك اندن اعراض وفرار داعیه‌سنده بولندیغنده اول رجل یاعدوالله

(بنم)

بنم طرفه کل بنم طرفه کل بوکونده بن سنك سن بنمسك دیدکنده اول کافر اکا ایواه سن شیطانمیسك سن نه چرکین وکریه کیمسه‌سك دیو ایلدیکی استیضاحنه رجل مذکور لاوالله بن شیطان دکلم انجق سـنك دنیاده ایشلدیکك یرامز عملکم دیمکله اول کافر اکا بندن نه ایسترسك دیو ایلدیکی سؤالنه سکا بنمك ایسترم دیو جواب ویردکنده اول کافرك اکا الله ایچون اولسون بنی براق سن بنی خلائق بیننده رذیل ورسوای ایده‌جکسك دیو ایلدیکی تضرع اوزرینه اول رجل قبیح الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه بنم ایچون بوندن رجوع یوقدر دیدیکم نسنه البته اوله‌جقدر سن دنیاده بکا پك چوق مدتلر بنمشکدر بنده سکا بوکونده بنه‌جکمدر دیوب همان انك اوزرینه بینر ایشته الله تعالی حضرتلرینك (یحملون اوزارهم علی ظهورهم الا ساء مایزرون) قول جلیلنك مفادیده بودر بعده الله تعالی حضرتلری ولیلرینی ذکر ایدوب (وجزاهم بما صبروا جنة وحریرا) بیورمشـدر یعنی ذکـر اولندیغی وجهله تبشیر اولندقلرندن صکره الله تعـالینك ولیلرینـك جزاء ومکافاتی دنیـاده انواع بلایایه واداء اوامر ومنهیـاتدن اجتنابه وقدره تسلیمه صبر وتحملری سببیله جنتـك میوه ونعمتلریله تنعملری وجنتك حریر واطلس لباسـلرینی کیملریدر دیو بیان ایلمشـدر ینه الله تعـالی حضرتلری (متکئین فیهـا علی الارائك لایرون فیها شمساً ولازمهریرا) بیورمش یعنی انلر جنتده سریر وتختلر اوزرینه‌اوطوررلر انده اصلا شمس وزمهریر کورمزلر یعنی انلره کونشك صیجاغی وزمهریرك صغوغی اصابت ایتمز زیرا جنتده شتاء وصیف یوقدر دیو بیان ایلمشدر بعده الله تعالی حضرتلری (ودانیة علیهم ظلالها وذللت قطوفها تذلیلا) بیورمش یعنی جنت اشجارینك کولکه‌لری انلره یقین اولوب ومیوه‌لری دخی انلره رام وانلرك امرلرینه مطیع ومنقاد اولوب ارزولری وجهله مؤمنین انلردن قیاماً وقعوداً ونیـاماً دخی اکل ایدرلر واول میوه‌لردن اشتها ایتدکلرنده اول اغاج ومیوه‌لری کندیلرینه اکیله‌رك قریب اولوب انلردن اخذ ایدرلر بعده اول اغاجلر ینه طوغریلوب محلنه کیدرلر بعده الله تعـالی حضرتلری (ویطاف علیهم بانیة من فضة واکواب کانت قواریرا قواریر من فضة قدروها تقدیرا) بیورمش یعنی انلر جنتـده بیوك وکوچك کومشـدن بللور کبی ایچلری کورینور کاسه ودستیلر ایله طواف اولنورلرکه ساقیلر انلرك ایستدکلری قدر ویررلر دیو بیان ایلمشدر والله تعالی حضرتلری (ویسقون فیها کأساً کان مزاجها زنجبیلا) بیوردی یعنی انلر جنتده شوق وطرب ویریجی زنجبیل ایله ممزوج شرابله سقی اولنورلر دیو بیـان ایلدی بعده الله تعـالی حضرتلری (عیناً فیها تسمی سلسبیلا) بیوردی یعنی جنتده بربیکار واردرکه عدن جنتندن سیلان ایدوب جنتك هرطرفنه اوغرار واهل جنتك طاعتنده اولمغله نه‌محله ایسترلر ایسه اورایه کیدردیو بیان ایلدی بعده الله تعالی حضرتلری (ویطوف علیهم ولدان مخلدون اذارأیتهم حسبتهم لؤلؤاً منثورا) بیوردی یعنی انلری کنجلکلری اصلا متغیر اولمز وبرحال اوزره بولنوب ابداً کـندولرینه حلم طاری اولمز غلمان وولدان طواف ایدرلر وانلرك خدمتلرنده دوام ایدرلرکه سن انلری کوردیکك زمان حسنده وبیاضلقده لؤلؤ وکثرتده عددلری بیلنمز صورتده صدفدن صاچلمش انجولر ظن ایدرسك دیو بیان ایلدی بعده الله تعالی حضرتلری (واذا

رأيت ثم رأيت نعيماً وملكاً كبيرا) بيوردى يعنى جنتده هانكى طرفه نظر ايدرسه‌ك انده وصفه كلمز نعمتلر مشاهده ايدرسك و كبير وواسع ملك كوررسك ديو بيان ايلدى ايشته بوملك واسع اهل جنتدن بركيمسه ايچون برقصر واردر اول قصرك ايچنده دخى يتمش قصر واردركه اول قصرلرك هر بريسنده لؤلؤ مجوفه‌دن يتمش بيت واردر هربيتك طولى وعرضى برر فرسخدر اول بيت اوزرنده التوندن درتيك قپو واردر واول بيتده‌در وياقوتله منسوج سرير واول سريرك صاغ وصولنده التوندن درتيك كرسى واردر واول كرسيلرك اياغى ياقوت احمردندر واول سرير اوزرنده يتمش بيك فراش واردركه انلرك هر بريسى بشقه درلو لونده‌در واول كيمسه سرير اوزرنده اوطورر بولنديغى حالده حريرۀ بيضادن يتمش قات حله‌يى لابسدر وانك جبهه‌سنده زبرجد والوان جواهر ايله مزين اكليل واردركه هر بر جوهره برر درلو لون ورنكده‌در وباشنده التون تاج واردركه اول تاجك يتمش زاويه‌سى واردر وهر زاويه‌ده دخى بردره واردركه قيمتى مشرقله مغرب ماييننده‌كى مالك قيمتنه مساوى ومعادلدر وانك يدنده اوچ بيلزيك واردركه انلرك بريسى التون وبريسى كومش وبريسى دخى لؤلؤدندر واول كيمسه‌نك ال واياغى پرمقلرنده التون وكموشدن خاتملر واردركه انلرك فصلرنده درلو درلو لونلر واردر وانك نزدنده اون بيك غلام واردركه انلر دائما برحالده درلر وابداً شيب واختيار اولمزلر وانك نزدينه ياقوتۀ حمرادن برمائده وضع اولنوركه اول مائده‌نك طول وعرضى برر ميلدر واول مائده اوزرينه التون وكموشدن يتمش بيك طباق وضع اولنور وهر طباقده يتمش لون طعام واردر ولقمه‌يى يديله طباقدن اخذ ايتديكنده اكر خاطرينه اندن غيرى برطعام كلورسه اول لقمه بولنديغى حالدن انك اشتها وارزو ايتديكى طعامك حالتنه تحول ايدر وانك نزدنده غلمان وخدام واردركه انلرك يدلرنده كموشدن كاسه وقابلر واردر وانلرله برابر شراب وصو واردر اول كيمسه الوان طعامك كليسندن قرق كشينك يه‌جكى مقدار اكل ايدر وبردرلو طعامدن طويديغنده اكا استديكى واشتها ايلديكى اشربه‌دن ويررلر وانى ايچديكنده ككرر واو انده الله تعالى حضرتلرى انك اوزرينه بيك درلو شهوت وارزو قپوسى اچار وتا ترلينجه‌يه قدر اشربه‌يى ايچر وترلديكى وقتده الله تعالى حضرتلرى اكا طعام وشرابه بيك درلو ارزو واشتها احسان ايدر وانك اوزرينه ابواب جناندن قوشلر كيررلر وانك نزدنده صف صف طوروب شوق وطرب ويربجى ودنياده‌كى هر غنادن لذيذ والذ برصورتله كنديلرينى وصف ايدرلر وكنديلرينى مدح وثنالرنده ياولى الله بنى اكل ايله زيرا بن رياض جنانده فلان وفلان موقعلرده اوتلرم وجنتك فلان وفلان عيون وانهارندن صو ايچرم ديرلر واصوات ونغمه‌لرينى اول كيمسه‌يه كوزل كوسترمكه وبكندرمكه سعى ايدرلر بوحالده اول كيمسه كوزينى قالديروب اول قوشلرك صوت ونعت جهتيله اعلا واجودينه نظر ايدوب انى اكل وتناولى ارزو ايدر والله تعالى حضرتلرى انك قلبنده تقرر ايدن ميل وخواهشى بيلور وبوحالده امر حقله اول قوش بعضيسى قديد وبعضيسى كباب وبريان اوله‌رق قاردن زياده بياض وبالدن دها طاتلو اولديغى حالده مائده اوزرينه دوشوب اول كيمسه انى

اكل ايدر واندن طويوب اكتفا حصولنده اول قوش كما كان ينه برقوش اولور وداخل اولديغى قپودن خروجله اوچوب كيدر واول كيمسه تخت وسرير اوزرنده اولور وانك زوجه‌سى انك قارشوسنده بولنور واول كيمسه زوجه‌سنك زياده بياضلغندن وروتق ولطافت وصفاسندن كندى يوزينى زوجه‌سنك يوزنده كورر وزوجه‌سيله مجامعه‌يى ارزو ايتديكنده زوجه‌سنه نظر ايدوب انى مجامعه‌يه دعوتدن حيا ايدر وبوحالده زوجه‌سى اول كيمسه‌نك ارزو ومراديني بيلوب انك نزدينه واره‌رق انام وبابام سنك اوغرينه فدا اولسونلر رجا ايدرم باشكى قالديروب بكا نظر ايله زيرا بوكونده سن بنم وبنده سنكم دير وبوحالده اولليندن بيك رجل قوتنده وقرق رجل شهوتنده انكله مجامعه ايدر واكا تقربده انى باكره وقز اوغلان بولور وبوحالت مجامعه فاصله‌سز قرق كون مقدارى ممتد اولور ومجامعه‌دن فارغ اولديغنده زوجه‌سنك هراجزاسنده ريح مسك حس ايدوب اكا محبتى مزداد اولور واول قصرلرنده اول كيمسه ايچون زوجۀ اولى مثللو درت بيك سكز يوز زوجه واردر هر زوجه ايچون يتمش خادم وجاريه واردر وعلى ابن ابى طالب رضى الله عنهك روايت ايلديكى حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلمك اكر جنتك جاريه وخادملرندن بريسى دنيا يوزينه چيقارلسه باجمعهم اهل دنيانك انك اوزرينه مقاتله‌لرى وقوعبولوردى وحتى جمله‌سى فانى ومحو اولورلردى واكر حور عيندن بريسنك صاچلرى دنيا يوزينه چيقارلسه ايدى انك نورندن شمسك نورى وضوء وضياسى البته محو ومنطفى اولوردى ديو بيورديغى بيان ايلمشدر وبرسائلك رسول الله صلى الله عليه وسلمه يارسول الله جنتده خادم ايله مخدوم بيننده فرق وتفاوت نوجهله‌در ديو ايلديكى سؤالنه رسول الله صلى الله عليه وسلم بنم نفسم انك قبضۀ قدرتنده بولنان الله تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه خادم ايله مخدوم بيننده فرق ليلۀ بدرده قمرك قربنده بولنان سياه بركوكبك قمره نسبتى كبيدر ديو بيورمشدر ينه رسول الله صلى الله عليه وسلم اهل جنت سرير وتختلرى اوزره كمال حضور وصفا ايله اوطورر ايكن الله تعالى حضرتلرى برملك كوندرركه اول ملك ايله برابر هر بردرلرى برردرلو رنكده وبغايت رقيق ولطيف بولندقلرى جهتله اول ملكك پارمقلرى اره‌سنده غائب وكورنمز برصورتده يتمش حله واردر وكنديسى سلام الهى ورضاء سبحانى‌يى تبليغه مأموردر اول ملك كلوب انك قصر وسرايى قپوسنده طوروب وانك حاجبنه بن رب العالمين طرفندن مبعوثم اللهك وليسى اوزرينه دخوله بكا اذن واجازت ويرديكنده حاجب مذكور بن اول ولى اللهدن مناجاته مالك ومقتدر دكلم انجق سنى حاجبلردن بنم فوقده بولنان حاجبه بيان ايدرم دير بوصورتله هر حاجب كنديسنك فوقنده‌كى حاجبه مراجعت ايدرك يتمش باب وحاجبدن صكره اكا خبر واصل اوله‌رق ياولى الله جناب رب العزه‌نك رسول وسفيرى قپوده طوره‌يور دنيديكنده اول ملكك دخولنه اذن ويروب مذكور ملك انك اوزرينه داخل اولديغنده (السلام عليك ياولى الله ان رب العزت عزوجل يقراء عليك السلام وهو عنك راض) ديه‌رك الله تعالى حضرتلرينك اول ولى‌يه سلامنى تبليغ والله تعالى حضرتلرينك اندن راضى وخشنود بولنديغى بيان ايتديكنده اول كيمسه اويله برفرح وسروره مستغرق اولوركه اكر الله تعالى حضرتلرى

انك اوزرینه موتك یوقلغیله حکم ایتمامش اولسه ایدی اول کیمسه البتده فرحندن اولوردی دیو بیوردی ایشته بو بیان اولنان حالت جناب حقك (ورضوان من الله اکبر ذلك هو الفوز العظیم) آیت جلیله‌سی مفادیله مصدقدر وکذا الله تعالی حضرتلرینك (واذا رأیت ثم رأیت نعیماً وملکاً کبیرا) قول شریفنك وصف و بیان اولنان نعمت و نعیم و ملك وسیعه شهادتی کافیدرکه جنتده هرهانکی طرفه نظر ایدرسه‌ك انده وصف اولنمز نعمتلر ورب العالمین طرفندن مبعوث ملك دخی اکا انجق اذن واجازتله کیرر کبیر و وسیع ملك کوررسك دیو بیورمشدر بعده الله تعالی حضرتلری (عالیهم ثیاب سندس خضر واستبرق) بیورمش واهل جنتك جسدلرینی مس وولی ایدن لباسلرینك حریرهٔ بیضادن اولدیغنی بیان ایتمشدر بعده الله تعالی حضرتلری (وحلوا اساور من فضة) بیورمش واهل جنت اللرینه کمشدن بیلزکار طاقنورلر دیو بیان ایلمشدر وآیت اخراده (یحلون فیها من اساور من ذهب و لؤلؤاً) وارد اولمش و بیلزکارك اوچ درلو یعنی کومش والتون ولؤلؤدن اولدیغنی بیان بیورمشدر بعده الله تعالی حضرتلری (وسقاهم ربهم شراباً طهورا) بیورمش یعنی الله تعالی حضرتلری اهل جنتی غل وغشدن پاك ایدیجی شراب طهورایله سقی ایدر دیو بیان ایلمشدر و بوشراب طهوردن سقی شو وجهله درکه باب جنتده برشجره واردرکه انك ساقندن ایکی صو نبعان ایدر برکیمسه صراطی کچوب اول ایکی صو جهتنه کیتدیکنده اولا بر بیکاره واروب انده غسل ایدر واول حالده انك ریحی مسکدن اطیب وطولی آدم علیه السلامك قدو قامتی اوزره یتمش ذراع اولور و اهل جنتك جملهٔ رجال ونسوانی سنی عیسی علیه السلامك سنی مقدارنجه اوتوز اوچر یاشنده‌در و صغیر اولانکده سنی اول یاشه ایرر وشیخ واختیار اولانك دخی سنی انحطاطله اوتوز اوچ یاشنه اینر واهل جنتك رجال ونساسنك حسنی یوسف بن یعقوب علیه السلامك حسننجه برمقدار اوزره‌در بعده اول کیمسه دیکر بیکاردن ایچوب انك صدرنده اولان غل وحسد وغم وغصه وحزن وکدر کیدر والله تعالی حضرتلری اول ایچدیکی صو سببیله انك قلبنی تطهیر ایدر واهل جنتك قلبی ایوب علیه السلامك قلبی ولسانی دخی محمد صلی الله علیه وسلمك لسانی اوزره عربی اولور بعده اول بیکاردن جنت قپوسنه واردقلرنده جنت خازنلری انلره پاك و تمیز اولدیکزمی دیدکلرنده انلر جملهٔ برلساندن (نعم) پاك وتمیز اولدق دیملریله خزنهٔ جنت (ادخلوها خالدین) دیرلر وجنتده مخلد اوله‌جقلرینی وانلر ایچون جنتدن ابداً چیقمق اولمدیغنی قبل الدخول انلره تبشیر ایدرلر و جنت قپوسندن داخل اولان کیمسه‌نك دنیاده عملنی ثبت وتحریر ایدن کراماً کاتبین ملکلری دخی یاننده اولوب و کندیسیله برابر یاقوتهٔ حمرادن خلق اولنمش برآت بولنان برملك دخی واردرکه اول آتك زمامی دخی یاقوتهٔ حمرادندر واول اسبك اوزرنده براکر واردرکه انك مقدم و مؤخری در ویاقوتدن وایکی جانبلری ذهب وفضه‌دندر واول ملك ایله یتمش قات حله واردر و اول حله‌لری باب جنتده اول کیمسه‌یه کیدیرر و باشنه‌ده تاج وضع ایدر واول کیمسه‌نك معیتنده صدفنده محفوظ انجو کبی اون بیك غلام واردر بوحالده اول ملك اکا یاولی الله بوآته بیك زیرا بو آت سنکدر وسنك ایچون بونك مثلی دهاواردر دیر بوحالده اول کیمسه اول آته بینر واول آتك ایکی

قنادی واردر خطوه وآدیمی کوزینك ایردیکی یره باصار ومعیتنده اون بیك غلام ودنیاده کندیسیله برابر اولوب عملنی ثبت وتحریر ایدن کراماً کاتبین ملکلری دخی برابر بولندیغی حالده اول کیمسه انك اوزرنده سیر ایدرك قصر وکوشکارینه واصل اولوب اوراده اینر بعده الله تعالی حضرتلری (ان هذا کان لکم جزاءً وکان سعیکم مشکورا) دیدی یعنی بوسوره‌ده سزك ایچون وصف ایلدیکم نعمتلر حسن ثوابدن سزك اعمالکزه جزا و مکافات اولوب سزك سعی وعملکز مشکور ومقبول اولدی والله تعالی حضرتلری سزه جنتله مکافات احسان ایلدی دیو بیوردی ٠

(شهر رجبك فضائلی بیانده مجالس) الله تعالی حضرتلری کلام مجیدنده (ان عدة الشهور عندالله اثنا عشر شهراً فی کتاب الله یوم خلق السموات والارض منها اربعة حرم) بیورمشدر ومکهٔ مکرمه‌نك رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه فتحندن مقدم مؤمنینك مدینه‌دن مکه‌یه سیر وعزیمتلرنده بزلر شهر حرامده کفار ایله مقاتله‌دن خوف ایدرز دیملری بوآیت کریمه‌نك نزولنه سبب اولمش والله تعالی اشبو آیت جلیله‌یی انزال ایله بو بابده ارزان بیوردیغی مساعدهٔ الهیه‌سنی بیان بیورمشدر یعنی الله تعالی حضرتلری سموات وارضی واجرام لطیفه وکثیفه‌یی خلق ایده‌لیدنبرو لوح محفوظ عندنده ایلرك عددی اون ایکیدر واول ماه قریه‌لرك دردی ماه حرمدرکه انلرده جنك وقتال وآوازهٔ حرب وجدال حرام قیلنمشدر وانلرده رجب وذی القعده وذی الحجه ومحرمدر وبونلردن بریسی‌که رجبدر فرد وتکدر واوچیدخی متتابع ومتعاقبدرکه بربرینی ولی ایتمکده‌و بلافاصله صره‌سیله کلمکده‌درلر (ذلك الدین القیم) اشبو اشهر اربعهٔ معینه‌نك تحریمی ابراهیم واسماعیل علیهما السلامدن موروث دین قویم وحساب مستقیمدر (فلاتظلموا فیهن انفسکم) ایمدی ای مؤمنین سزلر بودرت آیده یعنی اشهر حرمده نفسکزه ظلم ایتمیکزکه بوایلرده ایشلنه‌جك عمل صالحك اجری وکذا ظلمك عقابی سائردن اعظمدر سائر شهورده نفسنه ظلم منهیاتدن بولنمسیله برابر الله تعالی نهی بودرت آیه تخصیص بیورمسی انلرده‌کی عظم حرمتی تمییز ایله بزلره بیان ایلمسنه وانلرده نفسی اوزرینه ظلمك شهور سائره‌دن غیریلری اوزرینه نهی ایله مؤکد بولندیغنی اعلان وبیان ایتمسنه مبنیدر نتکم الله تعالی حضرتلری (حافظوا علی الصلواة والصلاة الوسطی) بیوروب هرنقدر جمیع صلاتك محافظه‌سنه امرك شمولی وار ایسه‌ده صلات وسطی‌که ایکندی نمازیدر انك محافظه‌سیله امر ایلمش وذکرده افراد وتخصیصله صلات وسطانك اوقات سائره اوزرینه فضل ومزیتی بولندیغنه تنبیه ایلمشدر وابو یزید رحمه الله ظلمدن مراد طاعت اللهی ترك ومعاصی‌یی ایشلمکدر دیدی وانك غیریسی دخی ظلم برنسنه‌یی موضعنك غیری‌یه وضعدر دیدی وبوقول ایسه ابو یزید رحمه اللهك بیاننه عائد وراجعدر وقولین بیننده فرق وتفاوت یوقدر بعده الله تعالی حضرتلری (وقاتلوا المشرکین کافة کما یقاتلونکم کافة) بیوردی یعنی مشرکین وکفار مکه اکر اشهر حرمده سزکله مقاتله وقتله بدأ ایدرلر ایسه سزده انلرك جمله‌سیله مقاتله ایدیکز (واعلموا ان الله مع المتقین) وبیلکزکه الله تعالی حضرتلرینك عون ونصرتی متقیلر ایله‌در یعنی اکا اطاعت ایدوب اندن خوف ایدنلر

ایله‌در دیو بیوردی اهل تفسیر دین قیمك تفسیرنده اختلاف ایتدیلر مقاتل رحمه‌الله دین قیم دین حقدر واخرلری دین قیم دین صادقدرکه دین اسلامدر واخرلریده‌دین قیم دین حنیفیه‌در ودیکرلریده دین قیم الله تعالی حضرتلرینك مسلمینه امر ایتدیکی نسنه‌لردر دیدیلر ٠

﴿ رجبك اسماء مشتقه‌دن براسم بولندیغی بیاننده‌در ﴾ رجب اسماء مشتقه‌دن براسمدر ورجب ترجیبدن مشتقدر وترجیب دخی عندالعرب تعظیم معناسنه‌در نتکم سن برشهر وماهه تعظیم ایتدیکنده رجبت هذا الشهر دیرسك ورسول‌الله صلی الله علیه وسلمك وفاتی کوننده مدینهٔ منوره‌ده سقیفهٔ بنی ساعده‌ده امیر وامامك نصب وتعیینی خصوصنده مهاجرین ایله انصار میانه‌لرنده وقوعبولان مخالفتده انصار طرفندن (منا امیر ومنکم امیر) یعنی بزدن بر امیر وسزدن دخی برامیرنصب وتعیین قیلنسون دینلدیکنده حباب المنذر بن الجموحك غضبه کله‌رك وسل سیفه قیام ایدرك (انا جذیلها المحکك وعذیقها المرجب) دیو ایراد ایلدیکی قولی دخی بو قبیلدندرکه بن قومم ایچنده عظیم ومطاعم دیمشدر وبو کلامده جذیل کلمه‌سی جذل لفظنك مصغریدرکه جذل جیمك کسریله شول طمرق کبی قالین اغاجه دینورکه اویوز دوه اکا سورینوب قاشنمق ایچون انی دوه آغلنه دیکرلر ومحکك تحکیکدن اسم معفولدرکه محکك به یعنی کندیسنه قاشنیلان نسنه معناسنه‌در وعذیق عذقك مصغریدرکه اهلی اوزرینه کریم اولان ومیوه‌دار بولنان شول خرما دالنه اطلاق اولنورکه میوه‌سنك کثرت ووفرتندن ناشی برطرفه میللندکنده قیرلمسون ایچون التنه دیرك ودستك قونور وبونلرده تصغیر تعظیم ایچوندر یعنی بن انلرك کلوب قاشینوب کسب راحت ایلیه‌جك طیاغی وانتفاع ایده‌جك میودار بوداغی یم ودردلری اولدقده کلوب بکا مراجعت ایدرلر ورأی وتدبیر واعانتمله شفای صدر ایدرلر دیمشدر وبعضلرده جذل شول اغاجدرکه دوه‌نك کوچك ویاوریسی اکا سورتنوب قاشنسون ایچون دوه‌نك آغلنه وچوکوب یاته‌جق یرینه نصب اولنور دیدیلر وابوزیدك یحیی بن زیادالفرادن ایلدیکی روایتنده شهر رجبه رجب تسمیه اولنمسی اوائلده عربك شهر رجبده خرمانك میوه‌دار اولان شاخلرینی تاکه روزکار سیلکوب میوه‌لرینی دوکمسون ایچون سائر شاخلره قاوشدیروب یپراقلریله صاروب باغلامه‌لرینه مبتنیدر زیرا بو بیان اولندیغی وجهله خرما شاخلری بریره کتوریلوب یپراقلریله صاریلوب باغلاندیغنده (رجبت النخلة ترجیبا) دینور دیو بیان ایلمشدر واخرلری دخی ترجیب اوغری وخرسز یدندن محافظه وخرما میوه‌سنك یره دوشمسندن تحرز ایچون اول میوه‌دار بوداقلر اطرافنه چالیلر ودیکنلر وضع ایلمکدن عبارتدر دیدیلر واخرلریده ترجیب خرمانك میودار بوداقلری سقوطه میللندیکی زمانده دوشمشون ایچون انك التنه دیرك ودستك طرزنده نسنه اورمقدن عبارتدر دیدیلر وبرطاقلریده رجب برکیسه‌دن هیبتلنوب یعنی کوزینه پك بیوك ومهیب کورنمکله اکا تعظیم وتبجیل ایلمك معناسنه‌در نتکم عرب بومثللو موقعده (رجبت الشیٔ) دیر واشهر اثنی عشردن رجب تسمیه قلنسان شهر معروف معنای مزبوردن مأخوذدر زیرا زمان جاهلیتده شهر رجبه پك زیاده تعظیم ایدرلر ایدی دیدیلر واخر برطاقلریده ترجیب تأهب واستعداد وحاضرلنمق معناسنه‌در زیرا رسول‌الله صلی الله علیه وسلم شهر رجب

حقنده (لیرجب فیه خیر کثیر لشعبان) یعنی شهر رجبده شعبان ایچون خیر کثیر حاضرلنور دیو بیورمشدر ودیکرلری دخی ترجیب ذکرالهی تکرار والله تعالی حضرتلرینه تعظیمدن عبارتدر زیرا ملکلر شهر رجبده تسبیح وتحمید وتقدیس وتکرر اصواتله الله تعالی حضرتلرینك ذکرینی تکرار ایدرلر دیدیلر وشهر رجب دینلدیکی کبی شهر رجم دخی دینور وبوتقدیرجه معناسی اول آیده مؤمنینه اذا ویرمسونلر ایچون شیاطین رجم اولنور وطرد وتبعید ایدیلور دیمك اولور ورجب لفظی اوچ حرفدرکه راء وجیم وبادن عبارتدر وحروف مذکوره‌دن راءالله تعالی حضرتلرینك رحمتنه وجیم دخی عز وجل حضرتلرینك جود وسخا وعنایتنه وباده برواحسانه دالدر وینه شهر رجبك اولندن آخرینه دکین صوب حقدن اوچ عطا واردرکه انلرده عباد ایچون بلاعذاب الله تعالی حضرتلرینك رحمتی وبلابخل جود وسخاسی وبلاجفابر واحسانیدر ٠

﴿ رجب شریفك دها بشقه اسملری بیاننده‌در ﴾ رجب شریف ایچون دها بشقه اسملر واردرکه رجب شریفه رجب مضر ومتصل الاسنة وشهر الاصم وشهرالله الاحب وشهر المطهر وشهرالسابق وشهرالفرد تسمیه قیلنور واما رجب مضر تسمیه قیلنمسی رسول‌الله صلی الله علیه وسلمدن اولنان روایته مبتنیدرکه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بعض خطبه‌سنده زمان الله تعالی سموات وارضی خلق ایتدیکی کوندنبرو برهیئتده دور ایتمکده‌در سنه اون ایکی آیدر انلردن دردی اشهر حرمدر واشهر حرمك اوچی متوالی وبربرینی متعاقبدر وانلرده ذی‌القعده وذی‌الحجه ومحرمدر وبریسیده فردوتکدر واوده ایکی جمادین ایله شعبان بیننده اولان رجب مضردر دیو بیوردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلمك رجبك موضعنی ایکی جماد ایله شعبانك بیننده دیو تعریف بیورمسی مشرکین وکفار عربك زمان جاهلیتده ایشلمش اولدقلری نسیٔ وتأخیری یعنی برشهرك حرمتنی دیکر شهره ترك ایتملرینی ابطاله مبنیدرکه الله تعالی حضرتلری اول نسیٔ وتأخیر مذموم ومقدوحی (انما النسیٔ زیادة فی الکفر یضل به الذین کفروا یحلونه عاماً ویحرمونه عاماً لیواطؤا عدة ماحرم الله فیحلوا ماحرم الله زین لهم سوء اعمالهم والله لایهدی القوم الکافرین) آیت جلیله‌سیله بیان ایلمش یعنی برماهك حرمتنی ماه آخره تأخیرده کفر زیاده‌در کافرلر اول تأخیر ایله ضلالت زائده‌ده بولندیلر الله تعالینك حرام ایتدیکی ماه معلومه‌لرك عددلری تمام اولسون ایچون انك برینی برسنه حلال ایدوب یرینه آخرینی وضع ایدرلر وبرسنه ینه انی حرام ایدرلر الله تعالینك حرام ایتدیکنی حلال ایتملریله اعمال قبیحه‌لری تزیین اولنوب ضلالتده قالدیلر الله تعالی قوم کافرینه بوعملری سببیله رشاد وهدایت ویرمز دیو بیورمشدر وانلرك شهورده نسیئه اعتبارلری شول وجهله وقوعبولمقده ایدی چونکه اهل جاهلیت قتل وتاراج وغارتله مألوف اولملری وانلرك معیشتلری اول جهته مخصوص بولنمسی جهتله متصل اوچماه بوعادتدن کیرو قالملری کندیلرینه کران کلوردی بنابرین موسم جمرهٔ میناده جمرهٔ عقبه‌دن رجوع زماننده بنی کنانه‌دن رئیس قوم اولان نعیم بن ثعلبه نام کیمسه دوه اوزرینه چیقوب بلند آواز ایله (اناالذی اجاب ولا اعاب ولایردلی قضاء) یعنی بن دعاسی هدف اجابت وموقع قبوله ایریشور ودعا وحاجتنده

تعييب اولنمز وحكم وقضاسى ونيازى رد اولنمز مقدس ومستجاب الدعوه بر كيسهيم ديو حضاره قارشو ندا ايتدكنده حاضرون جملةً براغزدن صدقت ديهرك انك سوزندهكى صدقنى تصديق ايله (استئنا شهراً) يعنى بزه برشهرى تأخير ايله ديورجا ايدرلر وبونكله ماه محرمدهكى حرمتك شهرصفره تأخيرينى ومحرمك كنديلرينه حلال قيلمسنى مراد ايدرلردى بوحالده ذكر اولنان نعيم ابن ثعلبه دخى انلرك رجاليرينى سمع واعتبار واسعافله الههكز سزه بوسنه محرمى حلال ايدوب حرمت محرمى صفره تأخير ايلدى وسنهٔ آتيهده دخى بو ييل ربكز سزه محرمى حرام وصفرى حلال ايتدى ديو ندا ايدردى وخلقده باجمعهم انك قولنى قبول ايله طاغيلوب هركس يرلو يرينه كيدرلر وموجبنجه عمل ايدرلردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم رجبى ايكى صفتله توصيف وايكى نعتله تقييد ايلدىكه بونلردن بريسى رسول الله صلى الله عليه وسلمك اكا رجب مضر تسميه ايلسيدر زيرا مضرقبيلهسى ماه رجبه تعظيم وتكبير وتحريمده مبالغه ايدرلردى ايكنجيسى دخى رسول الله صلى الله عليه وسلمك شهر رجبك ايكى جماد ايله شعبان ارهسنده بولنمسيله قيد ايلسيدركه بوده تحريم محرمك صفره تأخيرى مثللو تقديم وتأخيرخوفنه مبنيدركه شهر رجبى تخصيصله تقييد ايتدى وتحريمنى مؤابد ومؤكد قيلدى وبعضيلريدخى رجبه رجب مضر تسميه قيلندى زيرا بعض كفار رجبده قبائلدن برقبيله عليهنده دعا ايتدكلرنده الله تعالى اول قبيلهيى هلاك ايتشيدى ديديلر وبعضيلرى ماه رجبده ظلمه وهر جائرك عليهنه دعا مستجابدر ديديلر بنابرين اهل جاهليت كنديلرينه ظلم ايدن كيمسه عليهندهكى دعالرينى رجبه تأخير ايدرلر وانده اول ظالمك تدمير وهلاكيچون دعا ايدرلردى ومحروميتله دعالرى رداولنمزدى (واما متصل الاسنة) تسميه اولنمسى جاهليت خلقنك ماه مذكورك حلولنده مزراق واوقدن تمرنلرى وحربهلرى چيقارملرينه وقلنجى قيننه واوقى محفظهلرينه قويهرق ماه رجبه تعظيماً اغاره وقتالى ترك وتأخير ايله الات واسلحهلرينى تعطيل ايتملرينه مبنيدر (واما شهر الله الاصم) تسميه اولنمسى عثمان بن عفان رضى الله عنهدن اولنان روايته مبنيدركه مشار اليه حضرتلرى رجب شريفك غرهسنه تصادف ايدن برجمعه كوننده منبره چيقوب خطبه اوقودى بعده (الان هذا شهر الله الاصم وهذا شهر زكاتكم فمن كان عليه دين فليؤد دينه ثم ليزك مابقى) ديدى يعنى حضاره خطاباً سزلر آكاه ومتنبه اولكزكه شوشهر شهر الله الاصمدر وسزك شهر زكاتكز وكناهكزدن پاك وتميز اولهجق ايكزدر سزدن بريكز اوزرنده دين وارايسه دينى ايفا وادا ايتسون بعده باقيسيچون زكاتنى ويرسون ديو بيوردى ابن انبارى شهر رجبه اصم ايله تسميه اولنمسى شوكا مبنيدركه عرب دائما بربريله حرب ووغا وجنك وغوغا اوزره بولنقده ايكن رجب شريفك هلالى رؤيت اولندقده همان سلاحلرينى براغورلر ومزراقدن تمرن وحربهلرينى چيقاررلردى واول ماهده آوازهٔ سلاح وصلصلهٔ رماح اصلا ايشيدلمزدى وبركيمسه پدرينك قاتلنى طلب ايچون چيقمش واسب واتى اوزرنده بولنمش اولديغى حالده ماه رجبده پدرينك قاتلنى كورمش اولسه كويا انى كورمامش كبى قطعا اكا تعرض ايتمزدى وانك سمت وجهتندن ويريله جك خبريدخى ايشتمزدى بنابرين اكا شهر اصم تسميه اولنمشدر ديدى

وبعضيلر دخى شهر رجبه اصم تسميه اولنمسى ماه مذكورده برقوم اوزرينه الله تعالى حضرتلرينك غضبى وقوعى اصلا ايشيدلمامشدر زيرا الله تعالى حضرتلرى امم ماضيهيه شهور سائرهدهده عذاب ايتمشدر انجق شهر رجبده هيچ برامت وجماعت اوزرينه عذاب الهى وقوعبولمامشدر ديديلر وشهر رجبده الله تعالى حضرتلرى نوح عليه السلامى سفينهيه تحميل ايتمش وكنديسيله برابر بولنانلريله سفينهٔ نوحى التى ماه صو اوزرنده جارى قيلمشدر ابراهيم النخعى شهر رجب شهر الهيدركه الله تعالى حضرتلرى نوح عليه السلامى شهر رجبده سفينهيه تحميل ايتدى ونوح عليه السلام انده رجب شريفى صائم اولوب كنديسيله برابر سفينهده بولنانلره دخى صيام ايله امر ايتمسيله الله تعالى حضرتلرى نوحه كنديسيله برابر بولنانلر ايله طوفاندن امان ونجات بخش ايتدى ويريوزينى شرك وعداوتدن تطهير ايتدى ديدى وابراهيم نخعيدن غيريسى بوروايتى رسول الله صلى الله عليه وسلمه شو صورتله رفع ايتمشدركه هبة الله اسناد ايله ابى حازمدن انلر دخى سهل ابن سعد رضى الله عنهدن انلر دخى رسول الله صلى الله عليه وسلمدن نقل وروايتله رسول الله صلى الله عليه وسلمك (الان رجب من الاشهر الحرم وفيه حمل الله نوحاً فى السفينة فصامه نوح فى السفينة وامر من كان معه بصيامه فانجاهم الله تعالى وامنهم من الغرق وطهر الله الارض من الكفر والطغيان بالطوفان) ديو بيورديغنى خبر ويرمشدر وبعضلريده رجبه شهر اصم تسميه قيلندى زيرا اى مؤمن رجب شريف سنك اندهكى جفا وذلتكدن اصم وصاغر وسنك فضل وشرفنى سميعدر والله تعالى حضرتلرينك انى سنك جفا وذلتكدن اصم قيلمسى مجرد يوم قيامتده سنك عليهنده سنك جفا وذلتكله شهادت ايتميوب انجق سنك نفعك ايچون سنك اندهكى فضلكدن واحسان عملكدن ايشتديكى نسنهيه شهادت ايتسون ايچوندر واما شهر رجبه احب تسميه قلنمسى انده عباد اوزرينه رحمت دوكولمسنه وانده عبادينه كرامات ومثوباتدن كوزلر كورمديكى وقولاقلر ايشتمديكى وقلب بشره ظهور ايتمديكى نسنهلرى اعطا واحسان ايلمسنه مبنيدر وشيخ الامام هبة الله بن المبارك السقطى رحمه اللهك اسناد ايله اعمشدن انك دخى ابراهيمدن انك دخى علقمهدن انك دخى ابى سعيد الخدرى رضى الله عنهدن انك دخى رسول الله صلى الله عليه وسلمدن روايت ايلديكنى خبر ويرديكى حديث شريف بوقبيلدندركه رسول الله صلى الله عليه وسلم الله تعالى حضرتلرى سموات وارضى واجرام لطيفه وكثيفهيى خلق ايدهليدنبرو لوح محفوظ عندنده ايلرك عددى اون ايكيدر انلردن دردى اشهر حرمدركه انلرده قتال حرام قيلنمشدر واول اشهر حرمدن بريسيدخى رجب فرددركه اكا شهر الله الاصم دينور واوچيدخى ذى القعده وذى الحجه ومحرمدركه بونلرده متوالى ومتعاقب وبلافاصله بربرينى ولى ايدرك كلور انجق رجب شهر اللهدر وشعبان بنم شهرمدر ورمضان بنم امتمك شهريدر بنابرين بركيمسه ايماناً واحتساباً رجب شريفدن بركون صائم اولسه اول كيمسه الله تعالى حضرتلرينك پك بيوك رضاسنه لايق ومستحق اولور الله تعالى حضرتلرى اول كيمسهيه فردوس اعلاده منزل ومقام ويرر وبركيمسه رجب شريفدن ايكى كون صائم اولسه اول كيمسهيه اضعاف

ومضاعف اوله‌رق اويله اجر ويريلوركه هراجرك ضعفی جبال دنیا مثللودر وبركيمسه رجب شريفدن اوچ كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلری اول كيمسه ايله نار بيننده ستره وحجاب اوله‌رق برخندق قيلركه اول خندقك طولی برسنه‌لك مسافه مقداريدر وبركيمسه رجب شريفدن درت كون صائم اولسه دنياده جنون وجذام وبرص علتی بلاياسندن وفتنهٔ مسيح دجالدن عافيتده اولور وبركيمسه رجب شريفدن بش كون صائم اولسه عذاب قبردن امين اولور والتی كون صائم اولسه يوم قيامتده قبرندن خروجنده يوزی ليلهٔ بدردن دها نورلی وضيالی اوله‌رق قالقار ويدی كون صائم اولسه الله تعالى انك هركونی سبيله ابواب جهنمدن برقپويی انك ايچون سد ايدر وسكز كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلری انك هركونی سبيله ابواب جناندن برقپويی انك ايچون فتح وكشاد ايدر واكر طقوز كون صائم اولسه اول كيمسه قبرندن خروجنده اشهد ان لا اله الا الله ديو ندا ايدرك چيقار وانك يوزی جنت جهتندن غيری سمته دوندرلمز واكر اون كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلری انك ايچون صراطك هرميلنده فراش وبساط خلق ايدر وصراطدن مرورنده انك اوزرنده استراحت ايدر واكر اون بركون صائم اولسه يوم قيامتده كنديسندن افضل كيمسه كورمز انجق كندو مثللی صائم اولانی وياخود انك اوزرينه زياده ايدنی كورر اكر اون ايكی كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلری اكا يوم قيامتده اولوجهله ايكی حله كيدرركه انك بريسنك قيمتی دنيا وما فيهادن خيرلودر واكراون اوچ كون صائم اولسه اول كيمسه ايچون يوم قيامتده ناس شدت شديده ايچنده بولندقلری حالده ظل عرشده مائده وضع اولنور واندن اكل ايدر واكر اون درت كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلری اول كيمسه‌يه كوز كورمامش وقولاق ايشتمامش واصلا قلب بشره خطور ايتمامش اولان نعمتلری ويرر واكر اون بش كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلری يوم قيامتده اول كيمسه‌يی امين وسالمين موقعنده طورديرركه انك نزدندن مرور ايدن ملك مقرب ونبی مرسل اكا (طوبى لك انك من الامنين) ديه‌رك مرور ايدر وانك سعادت حال وشاننی اكا تبريك وتسعيد ايدر وانك آمنيندن بولنديغنی اكا بيان ايدر ولفظ آخرده اون بش كون اوزرينه زياده ايله بيان اولنمشدركه بركيمسه رجبدن اون التی كون صائم اولسه اول كيمسه الله تعالى حضرتلرينی زيارت واكا نظر وانك كلامنی ايشيدنلرك اوللرنده اولور وبركيمسه رجب شريفدن اون يدی كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلری اول كيمسه ايچون صراطدن هرميل اوزرينه راحتلنه‌جك برموقع وضع ايدر واول كيمسه اول موضعده مستريح اولور واكر اون سكز كون صائم اولسه جنتده ابراهيم عليه السلامه يك يقين بولنور واكر اون طقوز كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلری اول كيمسه ايچون جنتده ابراهيم وداود عليهما السلامك قصرلری مواجهه‌سنده قصر بنا ايدر واول كيمسه ابراهيم وآدم عليهما السلامه سلام ويرر وانلر دخی اول كيمسه‌يه سلام ويررلر واكر يكرمی كون صائم اولسه سمادن برمنادی ياعبدالله الله تعالى حضرتلری سنك كچمشده اولان بالجمله ذنوبكی عفو ومغفرت ايتدی بوندن صكره اولان عمرك ايچون استيناف عمله سعی ايله ديو

ندا ايدر وامارجب شريفه شهر المطهر تسميه قلنمسی رجب شريفك صائمنی ذنوب وخطيئاتدن تطهير ايلمسنه مبنيدر وينه رجب شريفده صائمينك نائل اوله‌جقلری اجورات جزيله ودرجات عاليه ورفيعه‌يه مبنيدر شيخ الامام هبة الله بن المبارك السقطينك حسن بن احمد بن عبدالله المقرينك اسناديله هرون بن عنتره‌دن وانك دخی پدرلرندن وپدرينك دخی علی بن ابی طالب رضی الله عنهدن روايت ايلديكنی بزه خبر ويرديكی شول حديث شريفكه علی بن ابی طالب رضی الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك (ان رجب شهر عظيم من صام منه يوما كتب الله له صوم الف سنة ومن صام منه يومين كتب الله تعالى له صوم الفی سنة ومن صام منه ثلثة ايام كتب الله له صوم ثلاثة الاف سنة الى اه) يعنی رجب شريف اويله برشهر عظيمدركه بركيمسه اندن بركون صائم اولسه الله تعالى حضرتلری اول كيمسه ايچون بيك سنه صائم اولمش قدر ثواب يازار واكر ايكی كون صائم اولسه ايكی بيك سنه صائم اولمش قدر ثواب يازار واوچ كون صائم اولسه اوچبيك سنه صائم اولمش قدر ثواب يازار واكر يدی كون صائم اولسه اندن جهنمك قپولری قپانور واكر سكز كون صائم اولسه جنتك سكز قپوسی انكيچون آچيلور وانلرك هرهانكيسندن جنته دخولی ارزو ايدر ايسه اندن داخل اولور واكر بش كون صائم اولسه انك سيئاتی حسناته تبديل اولنور وسمادن برمنادی الله تعالى سنك ايچون كچمشده اولان ذنوبكی عفو ومغفرت ايتدی وباقی عمرك ايچون عملكی استيناف ايله ديو ندا ايدر وبونلرك اوزرينه زياده ايدر ايسه الله تعالى حضرتلری دخی انك اجورات ودرجاتنيده زياده ايدر ديو بيورديغنی بيان ايلمشدر وشيخ الاسلام هبة الله بن المباركك اسناديله يونسدن وانك دخی حسن رضی الله عنهدن روايت ايلديكنی بزه خبر ويروب حسن رضی الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك (من صام يوماً من رجب عدل له بصيام ثلاثين سنة) يعنی بركيمسه‌نك رجب شريفدن بركون صائم اولمسنك ثوابی اول كيمسه‌نك اوتوز سنه صائم اولمسی ثوابنه معادل ومساويدر ديو بيورديغنی بيان ايلمشدر وشيخ الاسلام هبة اللهك حسن بن احمد بن عبدالله المقريدن اسناد ايله انك دخی علاء بن كثيردن انك دخی مكحول رحمه اللهدن روايتله بزلره ايلديكی اخبارنده مكحول رحمه اللهك بررجلك رجب شريفده صيام حقنده ابوالدرداء رضی الله عنهه ايلديكی سؤالنه ابوالدردانك اول رجله سن برشهردن سؤال ايتدككه جاهليت خلقی زمان جاهليتده دخی اول شهره تعظيم وحرمت ايدردی اسلام انده برشی زياده ايتمدی انجق فضل وتعظيمی زياده ايلدی وبركيمسه اندن ثواب الهی‌يه نائل اولمق وخالصاً ومخلصاً رضاء باريتك عازم وقاصدی بولنمق امنيه‌سيله تطوعاً ونافلةً بركون صائم اولسه اول كيمسه‌نك اول بركون صومی غضب الهی‌يی اطفا ايدر وابواب ناردن برقپويی اندن قپار واكر اول كيمسه دنيا طولوسی مال تصدق ايتسه انك بركون صومنك ثوابنه مقابل ومعادل اولمز ودنياده هيچ برشيئك اجر وثوابی انی استكمال ايتمز واول كيمسه ايچون اخشام اولديغنده اون درلو دعوات مستجابه واردركه اكر انكله دنيای عاجل ايچون برشيئه دعا ايتسه اول شیء الله تعالى حضرتلری اكا اعطا ايدر واكر دنياده اعطا ايتمز ايسه الله تعالى حضرتلرينك اوليا واصفياء صادقه‌سندن

برداعینك انكله دعا ایتدیكی نسنه‌نك افضلی كبی خیر وفضلی اول كیمسه‌نك آخرتیچون ادخار
واماده ایلر واكر رجب شریفدن ایكی كون صائم اولسه ینه اون كیمسه ایچون انك مثلی
و بونكله برابر صدیقیندن اون كشینك جمیع عمرنده ایلدیكی عملرینك اجر وثوابنك مثلی
اكا ویریلور وصدیقینك شفاعت ایلدیكی مقدار كیمسه‌لر حقنده انك دخی شفاعتی وقوع
بولور وكندیسی صدیقین زمره‌سندن اولور وانلرله برابر جنته داخل اولوب جنتده
انلرك رفیقلرندن اولور واكر اوچ كون صائم اولسه اول كیمسه ایچون ینه انك مثلی واردر
و بونكله برابر الله تعالی حضرتلرینك انك افطاری زماننده تحقیق شو قولمك حق واجب
وثابت اولدی و بنم ولایت ومحبتمه سزاوار ومستحق اولدی ای ملائكه‌لرم سزلر شاهد
اولكزكه بن انك ماتقدم وماتأخر ذنوبنی مغفرت ایتدم دیر و بر كیمسه رجبدن درت كون
صائم اولسه اول كیمسه ایچون ینه انك مثلی و بونكله برابر توابیندن اولی الالبابك ثوابی
واردر وانك كتابی ودفتر اعمالی زمرهٔ فائزینك اوائلنده ویریلور و بر كیمسه رجبدن بش
كون صائم اولسه ینه اول كیمسه ایچون انك مثلی و بونكله برابر یوم قیامتده یوزی لیلهٔ بدرده
نور قمر آسا منور وضیادار اولمقلق واردر وانك ایچون بادیه‌ده عالج تسمیه قلنان قوملو یرك
قومی مقداری حسنات یازیلور وجنته داخل اولور وكندیسنه الله تعالی حضرتلرندن
دیلدیكك نسنه‌یی تمنی ایله دینور واكر رجبدن التی كون صائم اولسه ینه اول كیمسه ایچون
انك مثلی و بوندن بشقه یوم قیامتده اكا انكله اهل محشری پرنور وضیادار قیله‌جق بر نور
ویریلور وقبرندن امنین زمره‌سندن اوله‌رق بعث اولنور وحتی بغیر حساب صراطی
مرور ایدر وعقوق والدیندن وقطیعهٔ رحمدن عافیتده اولور و یوم قیامتده جناب حقه
ملاقاتنده الله تعالی حضرتلرینك كندیسنه توجه واقبالنه مظهر اولور و بر كیمسه رجبدن یدی
كون صائم اولسه ینه اول كیمسه ایچون انك مثلی واردر واندن نارك یدی قپوسی قپانور وانك
وجودینی الله تعالی حضرتلری ناره حرام قیلار وانك جنته دخولی لازم كاوب انده دیلدیكی
مقامده مسكن طوتر و بر كیمسه رجبدن سكز كون صائم اولسه ینه اول كیمسه ایچون انك مثلی
ویریلور وجنتك سكز قپوسی انك ایچون فتح اولنوب هرهانكی قپوسندن دیلرسه جنته اندن
داخل اولور و بر كیمسه رجبدن طقوز كون صائم اولسه ینه اول كیمسه ایچون انك مثلی ویریلور
وانك كتابی ودفتر اعمالی علیینه رفع اولنور و یوم قیامتده امنین زمره‌سنده بعث اولنور
وقبرندن چیقدیغنده نور وجهی لمعان ایدوب اهل محشره ضیاپاش وحتی اهل محشر بو كیمسه
نبی مصطفی صلی الله علیه وسلمدر دیرلر واكا یوم قیامتده الك ادنا عطیه و احسان انی بغیر
حساب جنته ادخال اولور و بر كیمسه رجبدن اون كون صائم اولسه دولت وطالع
وسعادت انكدر وانك ایچون ینه انك مثلی واندن اون قات زیاده‌سی ویریلور واول كیمسه
الله تعالی حضرتلرینك سیئه‌لرینی حسناته تبدیل ایتدیكی كیمسه‌لردن و دنیاده عدل ایله
متصف زمرهٔ مقربیندن والله تعالی حضرتلرینه بیك سنه قائماً وصائماً وصابراً عبادت ایتمش
كیمسه كبی اولور و بر كیمسه رجب شریفدن یكرمی كون صائم اولسه اول كیمسه ایچون ینه
انك مثلی و اندن یكرمی قات زیاده‌سی و یریلور واول كیمسه جنتده ابراهیم خلیل الله

(علیه السلامه)

علیه السلامه قبه‌سنده یقین اولانلردن اولور وكایسی ارباب خطا ویا اهل ذنوبدن بولنان
ربیعه ومضر قبیله‌سی مثللولر حقنده شفاعتی وقوعبولور و بر كیمسه رجب شریفدن
اوتوز كون صائم اولسه اول كیمسه ایچون انك مثلی واوتوز قات دها زیاده‌سی و یریلور
وجانب سمادن بر منادینك یاولی الله سن كرامت عظما ایله مژده وبشارتده اول دیو اكانداسی
وقوعبولور دیو جواب ویرنجه سائل مرقوم ابو الدرداء رضی الله عنهه سؤالنی تكرار ایله
كرامت نه‌شیدر دیدیكنده ابو الدرداء رضی الله عنه كرامت عظما وجه جمیل حقه نظر ونبیین
وصدیقین وشهدا وصالحین ایله مرافقت (وحسن اولئك رفیقا) سرینه مظهریتدر
ویارین یوم قیامتده پرده و حجاب كشف اولنوب حقایقك ظهورنده وربك جل وعلی
حضرتلرندن ثواب عظیمه نائلیتكده دولت ابدیه وسعادت سرمدیه‌سنك ایچوندر و رجب
شریفی اوتوز كون صائم اولان كیمسه‌یه ملك الموتك نزولنده ونفسنك خروجنده الله تعالی
حضرتلری انی فردوس وجنان حوضلرینك صو یله صواریر وسكرات موتی انك اوزرینه
سهل واسان ایدر وحتی الم موتی بیله حس ایتمز وقبرنده وموقف حشرده تا كه رسول الله
صلی الله علیه وسلمك حوض شریفنه وارنجه‌یه دكین ریان وسیراب بولنور و صوسزلقدن
امین اولور وقبرندن خروجنده كندیلریله بیله‌در ویاقوتدن خلق اولنمش براق وناقه‌لر
وخیمه وحله‌لر بولنان یتمش بیك ملك كندیسنی تشییع ایدرلر واكا یاولی الله برآن اقدم
ربك عزوجل حضرتلرینه ایریشمكه عجله ایت كه انك رضاسیچون كوندزلری صوسز
طورمشیدك وانك ایچون جسمكی اریتمشیدك دیرلر واول كیمسه یوم قیامتده (رضی الله عنهم
ورضوا عنه ذلك الفوز العظیم) سرینه مظهر بولنان فائزین ایله برابر دخول اولین ایله
جنات عدنه داخل اولان ناسدن اولوردیو ینه جواب ویرنجه سائل مرقوم ینه سؤالنی
تكرار ایله واكر اول صائم ایچون هر كون صیامله برابر قدرت وقوت ایریشدیكی مقدار
ویردیكی صدقه دخی اولورایسه دیدیكنده بو حالده ابو الدرداء رضی الله عنه اوچ كره هیهات هیهات
هیهات دیه‌رك اكر جمیع خلائق ارض اول كیمسه ایچون الله تعالی حضرتلرینك اعطا ایده‌جكی
اجورات جزیله‌سنك مقدارینی تقدیر وتعیین ایچون بریرده جمع اولسه‌لر اكا ویریله‌جك ثوابك
معشار عشرینی بیانه قادر اولمزلر دیو جواب ویردیكنی بیان ایلمشدر وعبدالله بن الزبیر
رضی الله عنهمانك ایلدیكی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بر كیمسه شهر رجبده كه
اول شهر شهر الله الاصمدر بر مؤمن قرنداشنی غم وغصه‌دن قورتارسه الله تعالی حضرتلری
اول كیمسه‌یه فردوسده كوزینك ایریشدیكی مقدارجه بر قصر عالی اعطا ایدر سزلر اكاه
ومتنبه اولوب شهر رجبه اكرام وحرمت ایدكزكه الله تعالی حضرتلری دخی سزه بیك
درلو كرامتله اكرام واحسان ایتسون دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر عقیه بن سلام بن قیسك
رسول الله صلی الله علیه وسلمه رفعله ایلدیكی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك
بر كیمسه شهر رجبده تصدق ایتسه اول كیمسه‌یی الله تعالی حضرتلری یوه‌سندن یوری
اولدیغی حالده هوایه اوچمش واختیار اولوبده اولنجه‌یه دكین هوایه كیتمش واولوجهله
یوه‌سندن اوزاقلشمش اولان بر غرابك یوه‌سندن اوزاقلشدیغی مسافه مقدارنجه جهنمدن بعید

قیلر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر و بعضیلری غراب بشیوز سنه معمر اولور دیمشلردر واما شهر رجب، شهر سابق تسمیه اولنمسی شهر رجبك اشهر حرمك الك اولکیسی بولنمسنه مبنیدر واما رجبه شهر فرد تسمیه اولنمسی متوالیات ومتعاقباتدن اولان سائر اشهر حرمدن منفرد وایری بولنمسنه مبنیدر نتکم ثوربن یزید ایلدیکی روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك حجة الوداعده ایلدیکی خطبه‌سنده (الا ان الزمان قد استدار کهیئته یوم خلق الله السموات والارض السنة اثنا عشر شهراً منها اربعة حرم ثلاث متوالیات ذوالقعده وذوالحجه والمحرم وواحد فرد رجب مضرالذی بین جمادی وشعبان) دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر .

﴿رجب حقنده فصل آخر بیانده‌در﴾ عکرمه‌نك ابن عباس رضی الله عنهمادن وانك دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك رجب شهر الهیدر وشعبان بنم شهرمدر ورمضان امتمك شهریدر دیو بیوردیغنی بیان ایلشدر وموسی بن عمراندن اولنان روایتده مشار الیه بن انس بن مالك رضی الله عنهی ایشتدمکه رسول الله صلی الله علیه وسلم (ان فی الجنة نهراً یقال له رجب اشد بیاضاً من اللبن واحلی من العسل من صام یوماً من رجب سقاه الله من ذلك النهر) یعنی جنتده بر نهر واردرکه انك اسمنه رجب دینور سوتدن زیاده بیاض وبالدن دها طاتلودر برکیمسه شهر رجبدن برکون صائم اولسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌یی یوم قیامتده اول نهردن صواریر دیو بیوردی دیدی وانس بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك (ان فی الجنة قصراً لایدخل الا الصوام رجب) یعنی جنتده برقصر واردرکه انجق اکا شهر رجبی صائم اولانلر داخل اولورلر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك رمضاندن ماعدا شهوردن انجق رجب وشعبان ایلرنده صائم بولندیغی بیان اولنمشدر وینه انس رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه شهر حرامدن اوچکون یعنی پنجشنبه وجمعه وجمعه ایرتسی کونلرینی صائم اولسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایچون طقوز یوز سنه‌لك عبادت ثوابی یازار دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وبعضلری رجب جفایی ترك ایچوندر وشعبان عمل ووفا ایچوندر ورمضان صدق وصفا ایچوندر ورجب شهر توبه وانابت وشعبان شهر محبت ورمضان شهر قربت ورجب شهر حرمت وشعبان شهر خدمت ورمضان شهر نعمت ورجب شهر عبادت وشعبان شهر زهادت ورمضان شهر زیادتدر ورجب برشهردرکه انده الله تعالی حضرتلری ثوابی اضعاف ومضاعفیله زیاده ایدر وشعبان برشهردرکه انده سیئات مغفرت اولنور ورمضان برشهردرکه انده کراماته انتظار اولنور ورجب سابقینك وشعبان مقتصدینك ورمضان عاصیلرك شهریدر دیمشلردر وذوالنون مصری رحمه الله رجب آفاتی ترك ایچوندر وشعبان طاعاتی استعمال ایچوندر ورمضان کراماته انتظار ایچوندر وبرکیمسه آفاتی ترك ایتسه وطاعاتی استعمال ایتسه وکراماته منتظر بولنسه اول کیمسه اهل زهادتدندر دیدی وینه ذوالنون مصری رحمه الله رجب شهر زرعدر وشعبان شهر سقیدر ورمضان شهر حصاد یعنی اکوب صواردیغی

بیچوب دیوشیره‌جك برآیدر وهرکس اکدیکنی بیچر وعملیله مجازات اولنور وبرکیمسه زراعتی ضایع ایتسه یوم حصادده نادم اولور وسوء احوال ایله حشر اولنمسیله برابر انك دنیاده‌کی ظن وکمانی تخلف ایدر وانك ظن وقیاسنك خلاف وعکسی ظهور ایدر وبعض صالحین سال وسنه شجره کبیدر شهر رجب اول شجره‌نك یپراقلی بولندیغی ایامی وشعبان دخی میوه‌لی بولندیغی ورمضان ایسه اول اغاجك میوه‌سنك دیوشیریله جکی آوانی کبیدر دیدیلر وبعضیلر رجب الله تعالی حضرتلرندن مغفرته وشعبان شفاعته ورمضان تضعیف حسناته ولیلهٔ قدر انزال رحمته ویوم عرفه اکمال دینه مختصدر نتکم الله تعالی (الیوم اکملت لکم دینکم) بیورمشدر ویوم جمعه داعیلرك دعالریچون اجابته ویوم عید رقاب مؤمنینك فکاکنه ونا‌ردن عتق وازاده‌سنه مختصدر دیدیلر مازنی حسین بن علی رضی الله عنهدن روایتله حسین بن علینك (صوموا رجب فان الرجب توبة من الله عزوجل) یعنی سزلر رجبی صائم اولکز زیرا رجب الله تعالی حضرتلرندن توبه‌در دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وسلمان فارسی رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه رجبدن برکون صائم اولسه کویا اول کیمسه بیك سنه صائم اولمش وبیك قول آزاد ایتمش کبی ثوابه نائل اولور وبرکیمسه رجبده جزئی برنسنه تصدق ایتسه اول کیمسه بیك دینار تصدق ایتمشجه‌سنه ثوابه نائل اولور وانك بدننده هرقیلی ایچون بیك حسنه یازیلور ودرجه‌سی بیك قات ترفیع اولنور وبیك سیئه‌سی محو اولنور وانك هرکون صیامی وتصدق ایتدیکی هرصدقه ایچون بیك حج وبیك عمره ثوابی یازیلور وجنتده انك ایچون بیك دار وبیك قصر وبیك حجره بنا اولنور وهرحجره‌ده بیك مقصوره وهرمقصوره‌ده شمسدن بیك کره احسن بیك حوری بولنور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر .

﴿رجبك ایلك کوننده صیامك وایلك کیجه‌سنده قیامك فضلی بیاننده‌در﴾ شیخ الامام هبة الله السقطی رحمه اللهك اسنادیله انس بن مالك رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك رجبك دخولنده (اللهم بارك لنا فی رجب وشعبان وبلغنا رمضان) یعنی یاربی بزه رجب وشعبانی مبارك قیل وبزی رمضانه ایرشدیر دیو دعا ایلدیکنی خبر ویرمشدر وشیخ الاسلام هبة اللهك اسنادیله میمون بن مهراندن انك دخی اسناد ایله ابی ذر رضی الله عنهدن وانك دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه رجبك ایلك کوننی صائم اولسه انك اول صیامی برسنه‌لك صیامه معادلدر وبرکیمسه رجبدن یدی کون صائم اولسه جهنمك یدی قپوسی اندن قپانور وبرکیمسه اندن سکزکون صائم اولسه جناتك سکز قپوسی آنك ایچون آچیلور وبرکیمسه رجبدن طقوز کون صائم اولسه الله تعالی حضرتلری انك سیئاتنی حسناته تبدیل ایدر وبرکیمسه رجبدن اون کون صائم اولسه سمت سمادن برمنادی ندا ایدوب اکا سنك کچمش کناهلرك مغفرت اولندی عملکی استیناف ایله دیر دیو بیوردیغنی خبر ویرمشدر وشیخ الامام هبة اللهك اسناد ایله سلام بن قیسدن رسول الله صلی الله علیه وسلمه رفع ایدر اولدیغی حالده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه رجبك اول کوننی صائم اولسه الله تعالی حضرتلری انك اول صیامنی انك یتمش سنه‌لك ذنوبنه

كفارت قيلار وبركيمسه رجبدن اون بش كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلرى يوم قيامتده انك حسابنى سهل ويسير اوله‌رق رؤيت ايدر وبركيمسه رجبدن اوتوز كون صائم اولسه الله تعالى حضرتلرى اكا برات رضا وحجت ارتضا احسان ايدر وانى عذابندن محفوظ وسالم طوتار وعمربن عبدالعزيز رحمه اللهك بصره حاكمى اولان حجاج بن ارطاته وبعضيلرى عدى بن ارطاته ديديلر يازديغى نامه‌سنده سنه‌ده درت كيجه‌يه ملازمت سنك اوزريكه لازمدر زيرا الله تعالى حضرتلرى اول كيجه‌لرده رحمتنى افراغ ايدر واول كيجه‌لر دخى رجبك ايلك كيجه‌سى وشعبانك اون بشنجى كيجه‌سى ورمضانك يكرمى يدنجى كيجه‌سى ورمضان بيرامى كيجه‌سيدر ديو كتب واملا بيوردقلرى روايت اولنمشدر وخالد بن معدان رحمه اللهدن اولنان روايتده مشار اليهك سنه‌ده بش كيجه واردر بركيمسه الله تعالى حضرتلرينك وعدينى تصديقله اول بش كيجه‌يى احيايه مواظبت ايتسه الله تعالى حضرتلرى انى جنته ادخال ايدر واول كيجه‌لرده رجبك ايلك كيجه‌سيدركه اول كيمسه انده عبادتله قائم وكوندوزنده صائم اولور وايكى بيرام كيجه‌لريدركه اول كيجه‌لرده قائم اولور وكوندوزلرنده مفطر بولنور وشعبانك اون بشنجى كيجه‌سيدركه انده عبادتله قائم وكوندوزنده صائم اولور وعاشورا كيجه‌سيدركه انده عبادتله قائم وكوندوزنده صائم اولور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر ٠

﴿ احياسى مستحب اولان ليالئ مباركه بيانده‌در ﴾ بعض علماء احياسى مستحب اولان ليالئ مباركه‌يى جمع ايدوب اول ليالئ مباركه سنه‌ده اون درت كيجه‌دركه انلرده شهر محرمك ايلك كيجه‌سى ومحرمك اونجى كيجه‌سى وشهر رجبك ابتداكى واون بشنجى ويكرمى يدنجى كيجه‌لرى وشعبانك اون بشنجى كيجه‌سى وعرفه كيجه‌سى ورمضان وقربان بيرامى كيجه‌لريدر وانلردن بش كيجه دخى شهر رمضانده‌دركه انلرده رمضانك عشر اواخرنده‌كى تك كيجه‌لر يعنى يكرمى برنجى ويكرمى اوچنجى ويكرمى بشنجى ويكرمى طقوزنجى كيجه‌لريدر ديديلر وكذا اون يدى كونده اوراد واذكاره مواصلت وانلرده عبادته مواظبت مستحبدر وانلرده عرفه كونى وعاشورا كونى وشعبانك اون بشنجى كونى وجمعه كونى ورمضان وقربان بيراملرى كونى وايام معلوماتكه اوده ذى الحجه‌نك اونجى كونيدر وايام معدوداتكه ايام تشريق وقربان بيرامنده ات قوريده‌جق كونلردر وبونلرك الك أكد وافضلى جمعه كونى ورمضان آيدر نتكم انس رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمدن روايتله رسول الله صلى الله عليه وسلمك جمعه كونى سالم اولديغى وسيئات وذنوبدن عارى اوله‌رق مرور ايتديكى حالده سائر ايام دخى سالم اولور ورمضان ايى سالم اولديغى وفحشياتدن پاك وعارى اوله‌رق كذران ايتديكى وقتده سنه‌نك كليسى سالم اولور ديو بيورديغى بيان ايلمشدر وبيان اولنان كونلردن صكره ايامك أكد وافضلى پازار ايرتسى وپنجشنبه كونلريدركه اول ايكى كونلر اعمالك الله تعالى حضرتلرينه رفع اولنديغى كونلردر ٠

﴿ رجبك ايلك كيجه‌سنده‌كى ادعيهٔ مأثوره بيانده‌در ﴾ شهر رجبك ايلك كيجه سنده بركيمسه نمازندن فارغ اولديغنده اشبو دعا ايله دعا ايلمسى مستحبدر واول دعا ده (الهى تعرض لك فى هذه الليلة المتعرضون وقصدك القاصدون وأمل فضلك ومعروفك الطالبون

ولك فى هذه الليلة نفحات وجوائز وعطايا ومواهب تمن بها على من تشاء من عبادك وتمنعها ممن لم تسبق والعناية منك وها انا عبدك الفقير اليك المؤمل فضلك ومعروفك فان كنت يامولاى تفضلت فى هذه الليلة على احد من خلقك وجدت عليه بعائدة من عطفك فصل على محمد واله وجد على بطولك ومعروفك يارب العالمين) ديو نياز وتضرعده بولنمقلغيدر وعلى بن ابى طالب رضى الله عنه سنه‌ده درت كيجه نفسنى عبادته حصر ايدردى واول درت كيجه‌ده شهر رجبك ايلك كيجه‌سى ورمضان بيرامى كيجه‌سى وقربان بيرامى كيجه‌سى وشعبانك اون بشنجى كيجه سيدر واول كيجه‌لرده انك دعاسى (اللهم صل على محمد واله مصابيح الحكمة وموالى النعمة ومعادن العصمة واعصمنى بهم من كل سوء ولا تأخذنى على غرة ولا على غفلة ولا تجعل عواقب امرى حسرة وندامة وارض عنى فان مغفرتك للظالمين وانا من الظالمين اللهم اغفرلى مالايضرك واعطنى مالاينفعك فانك الواسعة رحمته البديعة حكمته فاعطنى السعة والدعه والامن والصحة والشكر والمعافات والتقوى وافرغ الصبر والصدق على وعلى اوليائك واعطنى اليسر ولا تجعل معه العسر واعمم بذلك اهلى وولدى واخوانى فيك ومن ولدنى من المسلمين و المسلمات والمؤمنين والمؤمنات) ديه‌رك جناب حقدن نياز وتضرع ايدر ايدى ديدى ٠

﴿ اثرده وارد اولديغى اوزره شهر رجبده قلنه‌جق نماز بيانده‌در ﴾ سلمان رضى الله عنه حضرتلرندن نقلا طارق بن شهاب واندن اعمش واندن سفيان بن عيينه واندن سعيد بن نضر المنصور البزار واندن محمد بن اسماعيل بن محمد الصفار واندن محمد بن احمد المحاملى واندن شيخ الامام هبة الله بن المبارك السقطينك بزه خبر ويرديكى اوزره رسول الله صلى الله عليه وسلم هلال رجبك ظهورنده سلمان فارسى رضى الله عنه حضرتلرينه خطاباً ياسلمان مؤمن ومؤمنه‌دن هركيمسه‌كه رجبده هر ركعتده فاتحهٔ شريفه‌يى بركره وقل هو الله احدى وقل ياايها الكافرونى اوچ كره اوقويه‌رق اوتوز ركعت نماز قيلسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌نك ذنوبنى البتده محو ومغفرت ايدر واكا سنه‌نك كليسنى صائم اولمشجه سنه ثواب اعطا ايدر واول كيمسه كله‌جك سنه‌يه دكين مصليندن اولور وهركونده انك ايچون شهداء بدردن برشهيدك عملى مقدارى عمل رفع اولنور واكا رجبدن صائم اولديغى هركون ايچون برسنه‌لك عبادت ثوابى يازيلور ودرجه‌سى بيك قات ترفيع اولنور واكر رجبك كليسنى صائم اولسه وبيان اولنديغى وجهله نماز قيلسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌يه جهنمدن نجات بخش ايدر وانى جنته مستحق وانده جوار حقده قيلر بونى بكا جبرائيل عليه السلام خبرويردى ويامحمد بو صلات سزكله مشركين ومنافقين بيننده علامتدر زيرا مشركين ومنافقين بونمازى قيلمزلر ديديكنى بيان بيورمشدر سلمان رضى الله عنه ديركه بو حالده بن يارسول الله اول صلاتى نوجهله ونزمان قيله‌يم ديديكمده رسول الله صلى الله عليه وسلم ياسلمان آيك اولنده اون ركعت قيلرسك وهر ركعتده فاتحهٔ شريفه‌يى وبركره قل هو الله احدى اوچ كره وقل ياايها الكافرونى اوچ كره اوقورسك سلام ويرديكنده ايكى اللرينى قالديروب (لا اله الا الله وحده لاشريك له له الملك وله الحمد يحيى ويميت وهو حى لايموت بيده الخير وهو على كل شئ قدير اللهم لامانع لما اعطيت ولا معطى لما منعت

ولا ينفع ذا الجد منك الجد) دیرسك بعده ایکی الکله یوزینی مسح ایدرسك دیدی وآیك وسطنده دخی اون رکعت قیل وهر رکعتده برکره فاتحه‌یی و برکره قل هو الله احدی واوچ کره قل یاایها الکافرونی اوقو سلام ویردیکنده ایکی الینی سمایه قالدیروب (لا اله الا الله وحده لاشریك له له الملك وله الحمد یحیی و یمیت وهو حی لایموت بیده الخیر وهو علی کل شیٔ قدیر الهاً واحداً احداً فرداً صمداً وتراً ولم یتخذ صاحبة ولا ولدا) دیوب بعده ایکی اللرکله یوزینی مسح ایله دیدی وشهرك آخرنده دخی اون رکعت قیلوب هر رکعتده برکره فاتحه‌یی واوچ کره قل هو الله احدی واوچ کره قل یاایها الکافرونی تلاوت ایله سلام ویردیکنده ایکی اللرینی سمایه قالدیروب (لا اله الا الله وحده لاشریك له له الملك وله الحمد یحیی و یمیت وهو حی لایموت بیده الخیر وهو علی کل شیٔ قدیر وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی اله الطاهرین ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم) دیوب حاجتك هر نه ایسه ایستیه‌سك سنك دعالرك مستجاب اولور والله تعالی حضرتلری سنکله نارك بیننده اولوجهله یتمش خندق مانع وحجاب قیلرکه هر خندقك ینی یر ایله کوك بینی مثللو مسافهٔ بعیده‌در وهر رکعت ایچون سکا بیك کره بیك رکعت ثوابی یازیلور وسنك ایچون جهنمدن برائت وآزاد وصراط اوزرندن جواز ومرور براتی ویریلور دیو بیوردی سلمان رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم بو حدیث شریفی بیاندن فارغ اولدیغنده بن بو حدیث شریفدن بوز یاده‌یی و بیغایه شو الطاف وعنایات سبحانیه‌یی ایشتدیکمدن ناشی سجده‌یه دوشدم وتشکراً سجده ایتدم دیدی بن منوال مشروح اوزره اولنان افادات و بیاناتی فی کتاب العمل بالسنة بحثنده بو وجهله محرر ومسطور بولدم والله اعلم .

(شهر رجبك ایلك پنجشنبه کوننده صومك وایلك جمعه کیجه‌سنده‌کی صلاتك فضیلتی تأکید بیانده‌در) انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرندن نقلاً حمید طویل اندن خلف بن عبدالله الصغانی اندن ابوالحسن علی بن محمد بن سعید السعد البصری اندن ابوالحسن علی بن عبدالله بن جهضم الهمدانی اندن ابو عبدالله بن الحسین بن عبدالکریم بن محمد بن الجزری اندن قاضی ابوالفضل جعفر بن یحیی بن الکمال المکی اندن شیخ ابوالبرکات هبة الله السقطینك بزه خبر ویردیکی اوزره انس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك رجب شهر اللهدر وشعبان بنم شهرمدر ورمضان بنم امتمك شهریدر دیو بیوردیغنی ورسول الله صلی الله علیه وسلمه یارسول الله رجب شهر اللهدر دیمنك معناسی ندر دیو ایدیلان استیضاحه رسول الله صلی الله علیه وسلم جواباً رجب شهر اللهدر زیرا رجب حقك مغفرتنه مخصوص برشهردر وشهر مذکورده سفك دمادن ناس منع اولنور وانده مقاتله‌یه مساغ یوقدر وانده الله تعالی حضرتلری انبیاسنك توبه‌لرینی قبول ایتمشدر واول آیده الله تعالی حضرتلری اولیاسنی اعداسی یدندن انقاذ وتخلیص ایتمشدر برکیمسه شهر رجبی صائم اولسه اول کیمسه جانب حقدن اوچ درلو الطاف وعنایاته مظهر اولور وانلردن بریسی الله تعالی حضرتلری انك چکمش ذنوبنی جمیعاً مغفرت ایدر وایکنجیسی باقی عمرنده دخی انی حفظ وعصمتنده قیلر واوچنجیسی اول کیمسه یوم عرض اکبرده یعنی روز

رستخیز موقف حشرده صوسزلقدن امین اولور دیو بیوردیغنده حضاردن برشیخ و پیر نحیف ایاغه قالقوب یارسول الله بن شهر رجبك کلیسنی صیامدن عاجزم دیدکنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك اول شیخ ضعیفه سن رجبدن اول یومی واندن اوسط یومی واندن اخر یومی صائم اول بو حالده سکا رجبك کلیسنی صائم اولمش ثوابی ویریلور زیرا حسنه عشر امثالیله‌در یعنی برحسنه‌یه اون ثواب ویریلور ولکن سن رجبك ایلك جمعه کیجه‌سندن غافل اولمه‌که ملائك عظام اول کیجه‌یه لیلهٔ رغائب تسمیه ایتمشلردر زیرا اول کیجه‌ده کیجه‌نك ثلثی مرورنده سموات وارضینده برملك قالمز انجق کعبهٔ معظمه وانك اطراف وحوالیسنده اجتماع ایدرلر الله تعالی حضرتلری انلرك بو اجتماعلرینه مطلع اولدقده انلره خطاباً (یاملائکتی سلونی ماشئتم) یعنی ای زمرهٔ ملائك بندن دیلدیککز نسنه‌یی وحاجتکزی ایستیکز دیدکنده انلر یاربی حاجتمز شهر رجبك صائملرینی مغفرتکدر دیو نیاز وحاجتلرینی بیان ایتدکلرنده الله تعالی حضرتلری بن شهر رجبك صائملرینی مغفرت ایتدم دیر ایدوکنی بیان بیوردیغنی روایت ایتدی بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه برکیمسه رجب شریفك ایلك پنجشنبه کوننی صائم اولوب بعده ایلك جمعه کیجه‌سنده مغرب ایله عشاء بیننده و کیجه‌نك ثلث اولنده اون ایکی رکعت نماز قیلسه وهر ایکی رکعت بیننی برسلام ایله فصل وتفریق ایدرك هر رکعتده برکره فاتحه‌یی واوچ کره انا انزلناه سوره‌سنی واون ایکی کره قل هو الله احدی اوقوسه ونمازندن فارغ اولدیغنده (اللهم صل علی محمد النبی الامی وعلی اله وسلم) دیه‌رك بنم اوزریمه یتمش کره صلوات شریفه کتیرسه بعده برکره سجده‌یه واروب سجده‌سنده یتمش کره (سبوح قدوس رب الملائکة والروح) دیسه بعده باشنی سجده‌دن قالدیروب یتمش کره (رب اغفر وارحم وتجاوز عما تعلم فانك انت العزیز الاعظم) دیسه بعده ایکنجی دفعه اوله‌رق ینه سجده‌یه واروب سجدهٔ اولیده دیدیکی کبی دیسه بعده سجده‌سنده الله تعالی حضرتلرندن حاجتنی ایسته‌سه انك حاجتی قضا ونیازی مقبول اولور دیو بیوردیغنی روایت ایتدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم شول الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه بنم نفسم انك قبضهٔ قدرتنده در هر هانکی برعبد وجماعت شو وجهله صلاتی قیلسه الله تعالی حضرتلری انك جمیع ذنوبنی مغفرت ایدر هر نقدر انك کناهی دکزك کپوکی وقومك وقطرات امطارك واوراق اشجارك عددی نسبتنجه چوق وجبالك وزننجه آغر اولور ایسه‌ده ویوم قیامتده اهل بیتندن یدی یوز کشی حقنده شفاعت ایدر وقبره دخولنك ایلك کیجه‌سنده بیان اولندیغی وجهله قلنان صلاتك ثوابی انك نزدینه کلوب غایت بشوش وکولر یوز ولسان فصیحله اول کیمسه‌یه یاحبیبی مژده وبشارتده اولکه سن تحقیقا هر شدتدن نجات بولدك دیدکنده اول کیمسه اکا سن کیمسك بن الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه بن سنك وجهکدن دها کوزل یوزلی برکیمسه کورمدم وسنك کلامکدن دها طاتلو برسوز ایشتمدم وسنك رایحه‌کدن دها اطیب بررایحه قوقلامدم دیو ایلدیکی سؤالنه اول رجل یاحبیبی بن سنك فلان سنه‌ده فلان آیده فلان کیجه‌ده قیلدیغك نمازك ثوابی‌یم بو کیجه سنك حاجتکی قضا

ایتمکلك وسنك وحدت وتنها لغکده سکا انیس ویولداش اولمقلق وسندن خوف ووحشتی دفع ایتمکلك ایچون کلدم وصور نفخ اولندیغنده میدان عرصاتده باشك اوزرنده سکا کولکه ایدرم یاحبیبی سن مژده وبشارتده اولکه ابداً مولانك خیری سندن غائب اولمز دیو سویلر ایدوکنی بیان بیورمشدر ٠

﴿ رجبك یکرمی یدنجی کوننده‌کی صیامك فضلی بیاننده‌در ﴾ ابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن نقلا اندن دخی مطر الوراق اندن شوذب اندن ضمرة بن ربیعة القرشی اندن علی بن سعید الدیلمی اندن ابوبکر نصر جیشون بن موسی الخلال اندن علی بن عمر الحافظ اندن عبدالله بن علی محمد بن بشیر اندن شیخ الحافظ ابوبکر احمد بن علی بن ثابت الخطیب اندن شیخ ابو البرکات هبة الله السقطینك بزه خبر ویردیکی اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه رجبك یکرمی یدنجی کوننده صائم اولسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایچون التمش ماه صائم اولمش ثوابنی یازار واول کون جبریل امینك رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه رسالتله نازل اولدیغی اول یومدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وهبة اللهك اسناد ایله حسن بصری رحمه اللهدن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رجبك یکرمی یدنجی کونی اولدیغنده عبدالله بن عباس رضی الله عنهما معتکفا صباحه داخل اولوردی ووقت ظهره دکین نماز قیلردی وصلات ظهری قیلدیغنده برمقدار آرام ایدوب بعده هر رکعتده برکره فاتحه‌یی وبرکره معوذتینی واوچ کره انا انزلناه فی لیلة القدری وایکی کره قل هوالله احدی اوقویه‌رق درت رکعت نماز قیلاردی بعده وقت عصره دکین دعایه دوام کوستررلردی ورسول الله صلی الله علیه وسلم بوکونده بووجهله ایشلردی دیو سویلدیکنی بیان ایلمشدر وهبة اللهك اسناد ایله ابی سلمه‌دن وانك دخی ابی هریره وسلمان فارسی رضی الله عنهمادن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك شهر رجبده برکون برکیجه واردرکه برکیمسه اول کونی صائم واول کیجه‌ده قائم وعبادت اوزره ثابت ودائم اولسه اول کیمسه‌یه برسنه‌نك کوندوزلرینی صائم وکیجه‌لرینی قائم اولمش ثوابی ویریلور واول کونده رجبك یکرمی یدنجی کونیدر واول کون رسول الله صلی الله علیه وسلمك انده رسالتله بعث اولندیغی کوندر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر ٠

﴿ صیامك ادابی وانده‌کی اثام منهیه بیاننده‌در ﴾ صائم ایچون صومنی اثام وذنوبدن مجرد وعاری قیلمق والله تعالی حضرتلرندن اتقا وتقوا ایله اتمام ایتمك لایقدر زیرا ابی سعید الخدری رضی الله عنه حضرتلرندن نقلاً عطیه اندن مسعر بن کدام اندن اسماعیل بن یحیی اندن اسحق بن رزین الراسنی اندن ابن اسحق الملقب بالحسام اندن احمد بن یحیی بن السکن اندن حسین بن جعفر الواعظ اندن محمد بن احمد الحافظ اندن احمد بن عبدالله الفقیه الحنبلی اندن شیخ هبة اللهك بزه خبر ویردیکی اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلمك رجب شهور حرمدندر وشهر رجبك ایامی سماء سادسه‌نك بابی اوزرنده مکتوبه‌در بنابرین برکیمسه رجب شریفدن برکون صائم اولسه وصومنی الله عز وجل حضرتلرندن تقوا ایله ذنوبدن عاری ومجرد قیلسه بوحالده سماء سادسه بابی ویوم مذکور دخی نطق وتکلمه کاوب ایکیسینده

بردن یاربی بوکیمسه‌نك ذنوب وسیئاتنی مغفرت ایله دیرلر وصومنی تقوا ایله اکمال واتمام ایتمدکلری زمانده ذکر اولنان باب ایله یوم مذکور کندیسیچون استغفار ایتمزلر واکا سنی نفسك الداتدی ونفسك سکا خدعه ایتدی دیرلر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر واعرجك ابی هریره رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك صیام قالقاندر سزدن بریکز صائم اولدیغنده صومنی بیلدیرمامزلك ایتمسون واکر اکا برکیمسه شتم ایتسه ویاخود انکله مقاتله‌یه قیام ایتسه بن صائمم دیسون دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمدن اولنان روایتده ذات رسالتپناهیلرینك برکیمسه قول ذوری وکذب ویلانی وانکله عملی ترك ایتمسه الله ایچون اول کیمسه‌نك طعام وشرابنی ترك ایتمسنه حاجت یوقدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وحسنك ابی هریره رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده ابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك صیام ناردن سپر وقالقاندر صیامده خرق وشق ویرتق وقوعبولمدقجه دیو بیوردیغنده سائل یارسول الله صیامی هانکی شی خرق وشق ایدر ویرتار دیدیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك کذب وغیبت صیامی خرق وشق ایدر وصومی قدر وقیمتسز ایدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك صیام اکل وشربدن صیام دکلدر انجق لغو ورفث وفحشیاتدن امساك وصیامدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر انس بن مالك رضی الله عنهدن نقلاً خاقان اندن محمد بن الحجاج اندن بقیه بن خلف اندن سعید بن عتبه اندن جعفر بن محمد الجمال اندن عبدالله اندن محمد الحافظ اندن شیخ ابوعلی بن احمد بن عبدالله بن البناء اندن شیخ ابوالنصر محمد بن البنائك بزه خبرویردیکی اوزره رسول الله صلی الله علیه وسلمك بش شی صیام ووضوئی نقضله انك ثوابنی ازاله ایدر واول بش شیده کذب ونمیمه وغیبت وشهوتله نظر ویمین کاذبه‌در دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وابونصر والدندن اسناد ایله انس ابن مالك رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك غیبتله مشغول اولوب لحوم ناسی اکل ایدن کیمسنه حقیقةً صائم دکلدر دیو بیان بیوردیغنی روایت ایلمشدر وابو نصر والدندن اسناد ایله حذیفه بن الیمان رضی الله عنهمادن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده برکیمسه برخاتونی ارقه‌سندن وفوق ثیابندن تأمل وتخیل ایلسه صومی باطل اولور دیو وارد اولدیغنی بیان ایلمشدر ابونصرك اسناد ایله سلمان بن موسادن نقلاً ایلدیکی روایتیله بزه ویردیکی خبرنده جابر بن عبدالله رضی الله عنهك سن صائم اولدیغك وقتده سمع وبصر ولسانکیده کذب ومحارمدن صائم قیل وسن جار وقریبکه وقومشوکه اذا وجفایی تارك اول ووقار وسکینتی حامل اول ویوم صومکی یوم فطرکی مساوی طوتمقدن محترز ومجتنب اول دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم کوندوزلرده چوق صائم کیمسه‌لر واردرکه انلرك صوم وصیاملری انجق آچلق وصوسزلقدن عبارتدر وکیجه‌لرده چوق قائم کمسنه‌لر واردرکه انلرك قیاملری انجق اویانقلق واویقوسزلقدن عبارتدر دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم بومثللو صیام وقیام ایچون عرش اعلا حرکت ایدر واول صائم ایچون غضب

حق ظهور ايدر ديو بيورمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم بودرلو عمل ايله حاجتك
وجه اللهى ورضاء حق مراد ايتميوب بلكه خلقك رضاسنى ارزو ومراد ايتمش بولنمسنى قصد
ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم الله تعالى حضرتلرى بن خيرى شريكم وبر كيمسه بكله
برابر عملنده شريك طوتارسه اول عمل بنم ايچون اولميوب اول كيمسه نك بكا طوتديغى شريكم
ايچوندر بن انجق بنم ايچون خالص وصافى اولان عملى قبول ايدرم يا ابن آدم بن خير
قيوم بندن غيرى ايچون ايلديكك عملكه نظر ايله كه اول عملك جزاسى انى كيمك ايچون ايلمش
ايسه ك انك اوزرينه لازمدر ديو بيورر ايدوكنى بيان ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم
دعاسنده (اللهم طهر لسانى من الكذب وقلبى من النفاق وعملى من الرياء وبصرى من الخيانة فانك تعلم
خائنة الاعين وماتخفى الصدور) دير ايدى وبنابرين صائم ايچون دنيا وآخرتده خسران وزيانه
دوچار اولمامق ايچون تأدب لازم وريا ونظر خلقدن و صومنده وجميع عبادتنده مخلوقك علمندن
حذر ايتمك لايقدر وشيخ ابو نصر والدندن اسناد ايله ابى فراشدن وانك دخى عبدالله
بن عمر رضى الله عنهمادن نقلا بزه ويرديكى خبرنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك نوح
دهرى صائم اولدى انجق ايكى كونده صائم اولمديكه اول كونلرده رمضان وقربان
بيرامى كونلريدر وداود نصف دهرى صائم اولدى وابراهيم هر شهردن اوچ كون صائم
اولدى وبوجهتله تماماً دهرى صائم وتماماً دهرى افطار ايتمش اولدى ديو بيورديغى ايشتمش
اولديغنى بيان ايلمشدر وشيخ ابو نصر والدندن اسناد ايله محمد بن المنكدردن وانك دخى جابر بن
عبدالله رضى الله عنهمادن نقلا بزه ويرديكى خبرنده اهل باديه دن بر رجل حضور نبويه
كلوب يارسول الله سن بكا كندى صومندن خبر ويرديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلم
غضبه كلدى وحتى يوزى قزاردى عمر بن الخطاب رضى الله عنه بوحالى كور ديكنده رجل
مذكور جهتنه دونوب انى زجر ومنعله اسكات ايلدى واول رجل حضور رسول اللهدن
چيقوب كيتديكنده عمر بن الخطاب رضى الله عنه يارسول الله جناب حق بنى ذات رسالت
اكتناهكز اوغرينه فدا ايتسون دهرك كليسنده صائم اولان كيمسه دن بكا خبر ويرديكنده
جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم اول كيمسه دهرك كليسنى صائم اولمامش وكليسنده
افطار ايتمامشدر ديو بيوردى ينه عمر رضى الله عنه يا نبى الله هر شهردن اوچ
كون صائم اولان كمسنه دن خبر ويرديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلم
اول كيمسه نك بو وجهله صيامى دهرك كليسنى صيامدر ديو بيوردى ينه عمر رضى الله
عنه يانبى الله بازار ايرتسى وپنجشنبه كونلرينى صائم اولان كيمسه دن بكا خبر ويركز
ديديكنده رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم اما پنجشنبه كونى اعمالك دركاه حى ودودده
رفع وعرض اولنديغى كوندر واما بازار ايرتسى كونى بنم انده طوغديغم وبنم انده اوزريمه
وحيك انزال اولنديغى كوندر ديو بيور ديغنى بيان ايلمشدر .
﴿افطار وقتنده اوقونه جق دعالر بيانده در﴾ افطار زمانى كلديكنده صائم عندالافطار
(بسم الله لك صمت وعلى رزقك افطرت سبحانك وبحمدك اللهم تقبل منا انك انت السميع
العليم) ديمليدر وعبدالله بن عمرو بن العاص رضى الله عنهما افطار ايده جكنده (اللهم انى
اسئلك برحمتك التى وسعت كل شئ ان تغفرلى) دير ايدى وابى غالبه رحمه اللهدن اولنان روايتده

بر كيمسه افطارى زماننده (الحمد لله الذى على فقهر والحمد لله الذى نظر فخبر والحمد لله الذى ملك
فقدر والحمد لله الذى يحيى الموتى) ديسه اول كيمسه جميعاً كناهلرندن چيقوب والده سندن
طوغديغى كون كبى بيكناه قالور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر ومصعب بن سعيدك عبدالله
الزبيردن انلرك دخى سعد بن مالك رضى الله عنهمدن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله
عليه وسلمك بر كيمسه نك عندنده افطار ايتديكنده (افطر عندكم الصائمون واكل طعامكم الابرار
وصلت عليكم الملائكة) ديو دعا ايلديكنى بيان ايلمشدر .
﴿شهر رجبده دعانك مستجاب اولديغى بيانده در﴾ معلوممكز اولسون كه شهر رجبده
ايديلان دعا مستجاب اولور وانده زلت وخطايا اسقاط اولنور وانده كناه ايشليانك عقوبتى
قات اندر قات اولور بو قبيلدندركه حسين بن على بن ابى طالب رضى الله عنهمادن نقلاً بنانه نك
اندن اصبغك اندن موسى بن العباسك اندن عمرو بن شمره نك اندن ابراهيم بن فراشك اندن
محمد بن ابراهيم بن يعقوبك اندن احمد بن الحسين بن سعيد الانباريك اندن محمد بن الفرخانك
اندن عبدالقاهر بن عمر الجزرينك اندن قاضى هناد بن ابراهيم النسفينك اندن هبة اللهك بزه
ويرديكى خبرنده مشار اليه حسين بن علينك بز كعبهٔ معظمه يى طواف ايتمكده ايكن ناكاه
بر كيمسه نك صوتنى ايشتدك كه اول كيمسه مناجاتنده (يامن يجيب المضطر فى الظلم ياكاشف
الكرب والبلوى مع السقم) (قدبات وفدك حول البيت والحرم ونحن ندعوا وعين الله لم تنم)
(هب لى بجودك ماخطأت من جرم يامن اشار اليه الخلق بالكرم) (ان كان عفوك لم يسبق لمجترم
فمن يجود على العاصى بالنعم) ديه رك تضرع وزارده بولنيوردى يعنى اى مضطرين وعاجزينك
ليالى وظلمات ايچره دعوتنه اجابت بيوريجى ربم واى شدت وبلوا واصحاب علل واسقامك
محن وشدائدينى وغم وغصه سنى كشف وازاله ايديجى ربم بيت شريفك وحرم محترمك
اطراف وجوارنده بولنان زوار وجماعتك اويقويه وارديلر وبزلر ايسه سكا دعا وتضرع
وزار ايله مشغولز وعين الهى ايسه سنه ونوم ونيامدن منزه ومقدسدر اى كنديسنه خلق
جانبندن لطف وكرمله اشارت اولنان ربم بنم جرم وخطيأتمى وسيئات وذنوبمى جود
وكرمك ولطف وعنايتكله بكا باغشله وانلر اوزرينه قلم رقم عفوينى كشيده ايله وبنم اول جرم
وقصورمى دفتر اعمالمدن سيلوب محو ورسيد ايله يارب ارباب اجترام وكناهكاران ايچون
اكر سنك عفوك سبقت ايتمامش اولور ايسه سنك عاصى قوللرك حقنده سنك نعم وفضلكله
جود وسخاء عميمكى كيم اظهار ايدر وبو عنايتى وشو احسانى سندن غيرى كيم ايدر دير
ايدى وبو صورتله جناب حقه يالواروب يقارر ايدى وحسين بن على رضى الله عنهما
كنديلرينه پدرلرى على بن ابى طالب رضى الله عنهك ياحسين عتاب حقه دوچار اولوب
ذنبى ايچون اغلاديغنى ورببسنه تضرع ايدوب يالواريغنى ايشتديكك كيمسه نك ارقه سنجه
كيت واكا ايريشوب انى بنم نزديمه دعوت ايت ديمسيله بنده سرعت وعجله كوستروب
اكا ايرشدم وكوردمكه وجهى جميل بدنى نقى ثيابى نظيف وخوش قوقولو بر آدمدر
انجق صاغ جانبى قورومش وبى روح اولوب حركتدن قالمشدر بن اكا امير المؤمنين على
بن ابى طالب رضى الله عنه سنى ايستيور اجابت ايله ديدكده بر جانبنى جر ايدرك كلوب

امیرالمؤمنینك حضورنده طوردیغنده امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب رضی الله عنه اكا سن
كیمسك وسنك حال وشانك ندر دیدكنده رجل مذكور جواباً یاامیرالمؤمنین عقوبت ومنع
حقوقله مؤاخذه ومعاقبه‌یه النان كیمسه‌نك حال وشانی نیجه اولور دیدكنده امیرالمؤمنین
علی كرم الله وجهه ورضی الله عنه اول رجله سنك اسمك ندر دیو ایلدیكی سؤالنه اسمم
منازل بن لاحقدر دیو سویلدیكی سوزی اوزرینه ینه امیرالمؤمنین اكا سنك حقنده وقوع
وظهوره كلان قصه وحكایاتك نصل اولمشدر ونه كیفیتله وقوعبولمشدر وسنك بوحال
یأس وپرملال وضجرة اشتماله دوچار اولمقلغكه سبب وبادی اولان نسنه نه‌شیدر دیو
چكونكیٔ احوالدن وواقعه‌نك اصل واساسندن ایلدیكی استقصا واستكناهی اوزرینه رجل
مذكور فتح دهان ایدوب سوز وكداز ایله سوزه اغاز ایدرك واقع حالی توضیح وتقریر
وبیانه شو وجهله شروع وابتدا ایتدی و یاامیرالمؤمنین بن بلاد عربده بین العرب لهو وطربله
مشهور ومسرت وشادمانی‌یه بادی اوله‌جق وهوای نفسانیه‌یی تهزیز وتحریك ایده‌جك
اویون واكانجه‌لر اجراسیله معروف ایدم وكنجلكم وعاشق واشفته‌لكم الجاأتیله ركض
ورقصله وهوایی حركتله كزوب یورر ایدم وعلت وعطالتدن افاقت بوله‌مز
ووادیٔ عصیاندن كندیمی الەمز ایدم اكر توبه ایتسه‌م بولندیغم اصرار اوزرینه توبه‌م
قبول اولنمز وزلت وخطیئاتمك ازاله واقاله‌سنه طالب اولسه‌م شوحال ایله حیز قبوله
واصل اولمز ایدی ورجب وشعبانده عصیان ملاهی‌یه ادمان ومقدم وپویان ایدم وبنم
ایسه شفیق ورفیق وصمیم ورحیم صالح برپدرم وار ایدی هردم بنی مصارع جهالتدن
وناهموار حركات جاهلانه‌دن تحذیر وتخویف ایدردی وبكا خطاباً اوغلم الله تعالی
حضرتلرینك سطوات ونقمات وعقوباتی وقهر وغلبه‌سی واردر نارسعیر ودوزخ بئس
المصیر ایله معاقبه ومجازاته مظهر ومستحق اولنلره وسنی راه جرم وعصیانه ترغیب وتشویق
ایدنلره مصاحب اولمه وبومثللو یرامز احوالده بولنمه زیرا لیالی وایام وملائكهٔ كرام
وشهرالحرام سندن فریاد وفغان ایتمكده وسندن بث وشكوالرینی دركاه قاضی الحاجاته عرض
ایتمكده درلر دیر ایدی وپدرم هرزمان بنم اوزریمه عتابله الحاح وابرام ایلسه بن انك
اوزرینه حمله ایدوب انی ضربه اقدام ایدردم وبركونده بوحال ایله اكا ایرشدیكمده پدرم
زیاده اینجینوب محزون وشكسته خاطر اولمغین كسرها ایله قسم ایدوب بن البته
كوندوزلری صیامه وكیجه‌لری قیامه مداومت ایدرم وبوحال ایله بیت اللهه سندن حالمی
وبث وشكوامی عرض وافاده ایدرم وسنك مضرتك ایچون الله تعالیدن استعانه ایدرم دیدی
وبونك اوزرینه یدی كون صائم اولدی وبعده بربوز دوه‌یه بنوب مكهٔ مكرمه‌یه كیتدی
وحج الاكبر كونی كعبهٔ معظمه‌یه واروب استار كعبه‌یه یاپیشه‌رق بكا بد دعا ایتدی
وبكا انكسار ایله ایلدیكی دعاسنده (یامن ان الحجاج الیه من بعد یرجون لطف عزیز
واحد صمد) (هذا منازل لایرتد عن عقق فخذ بحقی یارحمن من ولدی) (وشل منه بجود
منك جانبه یامن تقدس لم یولد ولم یلدی) دیدی یعنی عزیز وواحد وصمدك لطفی رجاسیله
دنیانك هرجهتندن راجل وپیاده كندیسنی زیارته كلان بیت شریفك ربیسی شومقام مطاف

(قدسیان)

قدسیان وقبلهٔ حاجات انس وجان اولان منازل مباركه‌دركه مظلومیتمدن وحقمده ایدیلان
ظلم وعصیاندن ناشی ایدیله‌جك دعام انده رد اولنمز یارحمن سن بنم حق وانتقاممی اوغلمدن
اخذ ایله اقدسیتك و لم یلد ولم یولد ایله اتصافك حرمتنه جود وكرمكله اوغلمك برجانبنی
قوری ویابس ایله دیدی شول الله حقیچون كه بلا عماد سمایی رفع ایتدی و یردن صولر
چیقاروب اقتدی پدرم هنوز كلامنی تمام ایلمكسزین بنم صاغ جانبم قوریوب حولیٔ حرمه
و جوار بیت محترمه آتلمش برقوری اغاج كبی اولدم و صباح واخشام ناس بنم اوزریمه
اوغرایوب چكرلر وبو كیمسه پدرینك انك علیهنده ایلدیكی دعاسنی الله تعالی حضرتلرینك
قبول ایلدیكی كیمسه‌در دیرلر ایدی دیو تفصیلاتیله جوابنی عرض ایدنجه ینه امیرالمؤمنین
علی رضی الله عنه اول رجله خطاباً اندن صكره سنك پدرك سنك حقكده نه ایشلدی دیو
ایلدیكی سؤالنه مذكور رجل یاامیرالمؤمنین اندن صكره شفقت پدرانه‌لرینی ورضاء وارتضاء
عالیلرینی استحصال ایلدیكم سعی واقدام و خفض ووضع ایتدیكم ودوشه‌یوب یرلرده
سوریدیكم جناح ذل ومسكنت اوزرینه پدرم بندن راضی و خشنود اولدیغنده اوجه
علیهمه دعا ایتدیكی موضعده بوكره دخی محضا نفع وشفایاب اولمقلغم ایچون دعاء ایتمكلكی
پدرمدن ایلدیكم رجا ونیازم پدرم طرفندن موقع قبولده طوتلمش اولمسیله بن پدرمی بردوه‌یه
بندیره‌رك وسیر وسلوكنده دخی اقدام واهتمام كوستره‌رك انكله برلكده وادی العراقه واصل
اولدیغمزده بر اغاج اوزرندن برقوشك برحال ایله اوچسندن ناشی پدریمك بندیكی دوه‌سی
اوركمش اولمسیله پدرم اندن دوشوب یول اوزرنده وفات ایتدی جوابنی سویلدیكنده
بوحالده امیرالمؤمنین علی رضی الله عنه اول رجله خطاباً سكا رسول الله صلی الله علیه
وسلمدن ایشتمش اولدیغم شول دعایی تعلیم ایده‌یمی كه هرهانكی مهموم ومغموم انكله دعا
ایتمش ایسه الله تعالی حضرتلری انك غم وغصه‌سنی ازاله ایتدی وهر كربت وشدته
دوچار ومبتلا اولانی الله تعالی حضرتلری انكله محنت وشدتدن خلاص ایتدی دیو بیوردیغنده
رجل مذكور نعم یاامیرالمؤمنین مضطر وناچارم تعلیمكزی ارزو ایدرم دیدی وحسین بن علی
رضی الله عنهما بیورركه بوحالده پدرم امیرالمؤمنین حضرتلری اول رجله دعاء مذكوری تعلیم
ایتدی وانكله دعا ایتمكله همان شفایاب اولوب علت ومرضندن قورتلمغین فرداسی كون بزم یانمزه
صحیح وسالم كلدیكنده بن اكا نیجه ایشلدك ودعایی نه كیفیتله ایتدك دیدیكمده رجل مذكور خلق
اویودیغی برزمانده اول دعا ایله برنجی وایكنجی واوچنجی كره اوله‌رق دعا ایتدیكمده قولاغمه
(حسبك الله فقد دعوت باسمه الاعظم الذی اذادعی به اجاب واذاسئل به اعطی) دینه‌رك
برندا ایرشدی یعنی الله تعالی حضرتلری سكا كافیدر سن الله تعالی حضرتلرینه اویله
براسم اعظمله دعا ایتدككه انكله دعا اولندیغنده اجابت ایدر وانكله ایستنلدیكنده اعطا ایدر
دینلدی بعده بنی اویقو آلوب اویودیغمده منامده رسول الله صلی الله علیه وسلمی رؤیت
ایدوب بو وقعه‌یی كندیلرینه عرض ایتدیكمده زبان درر بیان رسالت اكتناهیلرندن (صدق
علی ابن عمی فیها اسم الله الاعظم اذادعی اجاب واذاسئل به اعطی) كلام فصاحت وبشارت
اتسامی صدور ایتدی بعده اوچنجی دفعه اوله‌رق نوم غلبه ایدوب اویقویه واردیغمده

بنه رسـول‌الله صلى الله عليه وسلمی منامده رؤیت ایدوب یارسول‌الله فم درر سعادتکزدن اول دعایی ایشتمکی ارزو ایدرم دیو نیاز ایلدیکمده بکا (اللهم انی اسئلك یاعالم الخفیة ویامن السماء بقدرته مبنیة ویا من الارض بعزته مدحیة ویا من الشمس والقمر بنور جلاله مشرقة ومضیئة ویامقبلا علی کل نفس زکیة ویامسکن رعب الخائفین واهل التقیة یا من حوائج الخلق عنده مقضیة یامن نجی یوسف من رق العبودیة یامن لیس له بواب ینادی ولاصاحب یغشی ولا وزیر یعط ولا غیره رب یدعی ولا یزداد علی کثرة الحوایج الا کرماً وجوداً وصل علی محمد واله واعطی سؤلی انك علی کل شئ قدیر) دیو سـویله دیدی بندخی انی دیوب همان اویاندم وکندیمی کرفتاری بولندیغم علتدن بری وخالص وپاك وتمیز اولمش بولدم دیدی حضرت علی کرم الله وجهه بودعایه تمسك واعتصام ایدیکزکه اول دعا کنوز عرشدن برکنز ودفینه‌در دیو بیوردی وعمر بن الخطاب رضی الله عنهك وانك غیریسـنك زمانلرنده بونك امثالی وقوعبولمشدرکه انك شرح وبیانی اطناب واطاله‌یی موجب اولدیغندن طریق ایجاز اختیار ایدلمشـدر حاصل کلام ارباب عقول ایچون معاصی ومظالمی ومظلومك دعاسنی خور وحقیر طوتمق ومهمسه‌مامك لایق وبجا دکلدر . زیرا صلی الله علیه وسلم ظالمك ظلمی قیامت کونك ظلماتیدر دیو بیورمشدر وینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم عبد عاجز ومضطر تضرع ونیاز اللرینی سمت سمایه رفع وبسط ایدرك دعا ایلدیکنده الله تعالی حضرتلری صفر الید اوله‌رق انك دعاسنی رده استحیا ایدر وانك دعاسنی قبوله تعجیل ایله یا دنیـاده انك مقصدنی حاصل ایدر ویاخود یوم قیـامته تأخیر ایله اول دعانك اثری انده ظهور ایدر دیو بیورمشدر .

(شهر شعبانك وانك اون بشنجی کیجه‌سنده نزول ایدن مغفرت ورضوانك فضیلتنك بیانی حقنده مجلسدر)

ابی سلمه بن عبدالرحمن‌دن روایتله ابی النضر مولی عمر بن عبد اللهك اندندخی مالك بن انسـك اندندخی عبدالله بن سلمه‌نك اندن اسحق بن الحسـنك اندن ابو بکر محمد بن عبدالله الشافعینك اندن حافظ ابی الفتحه اسناد ایله ابو الحسن علی بن محمد بن حفص جعفر المقرینك اندن شیخ ابو نصر محمدك والدی ابی علی الحسیندن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده زوجة النبی صلی الله علیه وسلم عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اولوجهله برصره‌یه برقاچ کونلر صائم اولوردی‌که بز رسـول‌الله صلی الله علیه وسـلم بردخی افطار ایتمیه‌جك وصومی ترك ایتمیه‌جك دیرایدك واولوجهله برصره‌یه متتابعاً برقاچ کونلر افطار ایدرلر ایدی‌که بز رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بردها صائم اولمیه‌جق دیر ایدك وبن رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك رمضاندن ماعدا برآیك تکمیلاً طوتدیغنی قطعا کورمدم وبن رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك شعبان شریفدن اکثر برآیده صـائم اولدیغنی دخی کورمدم دیو بیوردیغی بیـان ایدلمشـدر وبوحدیث حدیث صحیحدرکه انی بخاری عبـدالله بن یوسفدن انلر دخی مالك رحمه اللهدن تخریج ایلمشدر وبزه ابو نصرك محمددن وانك دخی اسناد ایله والدندن وانك دخی هشام بن عروه‌دن روایتله ویردیکی خبرنده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك رسول‌الله

صلی الله علیـه وسلم اولوجهله متتابعاً ومتوالیاً برقاچ کونلر صائم اولوردیکه بزرسول‌الله صلی الله علیـه وسلم بردها افطار ایتمیه‌جك دیر ایدك واولوجهله بردوزی‌یه برقاچ کونلر دخی افطار ایدرلردی‌که بزرسول صلی الله علیـه وسلم بردهـا صـائم اولمیه‌جق دیر ایدك ورسول‌الله صلی الله علیـه وسلمك احب صیامی شهر شعبانده ایدی بن یارسول‌الله سنی شعبانده صائم کوریورم بوکا حکمت ندر دیو ایلدیکم استفساره جواباً یاعایشه شعبان او یله برآیدرکه اول سنه‌نك ایچنده روحلری قبض اولنه‌جق کسـانك اسامیسی دفتره چیقاریلوب ملك الموته تسلیم اولنور وبن انجق صائم بولندیغم حالده اسممك دفتره نقل اولنمسنی ارزو واکا محبت ایدرم بیوردی دیوروایت ایلدیکنی بیان ایلمشدر وبزه ابونصرك محمددن وانك دخی اسناد ایله والدندن وانك دخی عطاء بن یساردن روایتله ویردیکی خبرنده ام سلمه رضی الله عنهـانك رسول‌الله صلی الله علیـه وسلمك رمضـاندن ماعدا ایلرده شعبـاندن زیاده واکثر اوله‌رق هیچ برآیده صـائم اولمدیغنی روایت ایلدیکنی بیـان ایلمشـدر وبوده اول سـنه‌ده وفات ایده‌جکلرك اسامیسی شهرشعبـانده دفاتر احیـادن دفاتر امواته نقل ایدلمسـنه مبنیدر وبرکیمسه سیروسفری اختیـار ایدر وحالشوکه انك اسمی حیلر دفترندن چیقاریلوب اول سنه ایچنده وفات ایده‌جکلرك دفترینه نقل ایدلمش اولمسیله انك حقنده (وماتدری نفس بای ارض تموت) سرینك ظهور ایده‌جکی آشکاردر وبزه ابونصرك اسناد ایله والدندن وانك دخی ثابتدن روایتله ویردیکی خبرنده انس رضی الله عنهك رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك افضل صیامدن اولنان سؤاله جواباً افضل صیام تعظیماً لرمضان صیام شعباندر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابونصرك اسناد ایله والدندن وانك دخی معاویه بن صالح بن عبیدالله بن ابی قیسدن روایتله بزه ویردیکی خبرنده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانی رسول‌الله صلی الله علیه وسلمه شهورك احبی کندیسنی رمضانه ایصال ایدن شهر شعبان ایدی دیو سویلدیکنی ایشتمش اولدیغنی بیان ایلمشـدر وعبـدالله رضی الله عنـه رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه شعبان آینك الك آخر یعنی صوك پازار ایرتسی کونی صائم اولسـه انك کناهلری مغفرت اولنور دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وبوحدیثده اخر یوم اثنیندن مراد آیك الك صکره‌کی پازار ایرتسی کونی دیمکدر یوخسـه شهردن یوم اخر دکلدر زیرا بونده شهر رمضانی یوم ویومین ایله اسـتقبال منهی عنهدر وانس بن مالك رضی الله عنهدن اولنـان روایتده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك شعبانه شعبان تسمیه قلنمسی انده رمضان ایچون خیر کثیر تشعب ایتمسنه ورمضانه دخی رمضان تسمیه قلنمسی انده ذنوب وسیئاتك یانمسنه مبنیدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر .

(الله تعالی حضرتلرینك هرشیدن درت شیئی وبعده انلردنده بریسنی اصطفا واختیـاری بیانده‌در) الله تعـالی حضرتلری نظم جلیلنده (وربك یخلق مایشـاء ویختار) بیورمش وهرشـیدن درت شیئی وبعده انلردنده بریسنی اجتباء واختیـار ایتمشدر والله تعـالی حضرتلری ملائکدن جبریل ومیکائیل واسرافیل وعزرائیلی اختیـار ایتمش وبعده اول درت ملکدنده جبرائیلی اختیـار ایتمشدر والله تعـالی حضرتلری انبیـاء علیهم السلامدن

ابراهيم وموسى وعيسى ومحمد صلى الله تعالى عليهم اجمعين حضراتنى اختيار ايتمش بعده انلردنده محمد صلى الله عليه وسلمى اختيار ايتمشدر والله تعالى حضرتلرى اصحاب كزين رضى الله عنهمدن ابابكر وعمر وعثمان وعلى رضى الله عنهم حضراتنى اختيار ايتمش وبعده انلردنده ابابكر رضى الله عنهى اختيار ايتمشدر والله تعالى حضرتلرى مساجددن مسجد حرامى ومسجد اقصايى ومسجد مدينهٔ منوره‌يى ومسجد طورسينايى اختيار ايتمش بعده انلردنده مسجد حرامى اختيار ايتمشدر واياملردن دخى يوم فطر ويوم اضحا ويوم عرفه ويوم عاشورايى اختيار ايتمش بعده انلردنده يوم عرفه‌يى اختيار ايتمشدر وكيجه‌لردن ليلهٔ برات وليلهٔ قدر وليلهٔ جمعه وليلهٔ عيدى اختيار ايتمش بعده انلردنده ليلهٔ قدرى اختيار ايتمشدر وبقاع وامكنه‌دن مكهٔ مكرمه ومدينهٔ منوره وبيت المقدس ومساجد العشائرى اختيار ايتمش بعده انلردنده مكهٔ مكرمه‌يى اختيار ايتمشدر وجبالدن احد وطورسينا ولكام ولبنانى اختيار ايتمش بعده انلردنده طورسينايى اختيار ايتمشدر وانهاردن جيحون وسيحون وفرات ونيلى اختيار ايتمش بعده انلردنده فراتى اختيار ايتمشدر والله تعالى حضرتلرى شهوردن رجب وشعبان ورمضان ومحرمى اختيار بعده انلردنده شعبانى اختيار ايتمش وشهر شعبانى رسول الله صلى الله عليه وسلم ايچون شهر قيلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم افضل انبياء اولديغى كبى انك شهرى اولان شهر شعباندخى افضل شهور اولمشدر وابى هريره رضى الله عنهك رسول الله صلى الله عليه وسلمدن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك شعبان بنم شهرم ورجب شهر الهى ورمضاندخى بنم امتمك شهريدر وشعبان مكفر ذنوب ورمضان ايسه ذنوبى مطهردر ديو بيورديغى بيان ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم شعبان رجب ايله رمضان بيننده برشهردر ناس ايسه اندن غافلدر وحالبوكه شعبانده اعمال عباد دركاه رب العالمينه رفع اولنور وشعبانده بن صائم بولنديغم حالده عملمك رفع اولنمقلغنى ارزو ايدرم ديو بيورمشدر وانس بن مالك رضى الله عنه حضرتلرندن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك شهر رجبك شهور سائره اوزرينه فضلى قرآنك سائر كلام اوزرينه فضلى كبيدر وشعبانك سائر شهور اوزرينه فضلى بنم سائر انبياء اوزرينه فضلم كبيدر ورمضانك سائر شهور اوزرينه فضلى الله تعالى حضرتلرينك سائر خلق اوزرينه فضلى كبيدر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وانس بن مالك رضى الله عنه‌دن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك اصحاب كرامى هلال شعبانى رؤيت ايتدكلرنده مصحف شريف اوزرينه قپانوب اندن قرآن تلاوتنه مواظبت ومداومت كوستررلردى ومسلمين اندهماللرينك زكاتنى چيقاروب رمضان شريفى صياملرينه قوت وقدرت بخش ايتسونلر ايچون فقراء وضعفاء ومساكينه اعطا ايدرلردى وحاكم ووالى‌لر مسجونين ومحبوسينى حضورلرينه كتوردوب حد شرعى لازم كلانلر اوزرينه حد شرعى‌يى اقامه ايدرلر واكر اوزرلرينه حد اجراسى لازم كلمامش ايسه انلرك سبيللنى تخليه ايدرلردى وتجاران اوزرلرنده اولان بورجلرينى ايفا وقضا ايدرلر وآله‌جقلرينى آلورلردى وهلال رمضانى رؤيتلرنده غسل ايدوب اعتكافه ملازم اولورلردى ديو بيان ايدلمشدر .

(شعبانك حروفى بياننده‌در) شعبانك حروفى بشدر انلرده شين وعين وباء والف ونوندن عبارتدر وشين شرفه وعين علوه وباء بره والف الفته ونون نوره دالدر وبوعطايا دخى شوآيده عبد ايچون جانب حقدن موعوددر وشهر شعبان اويله برشهردركه انده خيرات فتح اولنور وبركات نازل اولور وخطيئات ترك اولنور وسيئات ستر اولنور وانده خير البريات جناب رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه چوق صلوات شريفه كتوريلور وشعبان نبى مختار صلى الله عليه وسلم اوزرينه شهر صلاتدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (ان الله وملائكته يصلون على النبى ياايها الذين آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما) بيورمشدر وصلاتدن مراد اللهدن رحمت وملكلردن شفاعت واستغفار ومؤمنيندن دعاء وثنادر ومجاهد صلاتدن مراد اللهدن توفيق وعصمت وملكلردن عون ونصرت ومؤمنيندن اتباع وحرمتدر ديدى وابن عطاء رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه صلات اللهدن وصلت وملائكه‌دن رقت ومؤمنيندن متابعت ومحبتدر ديدى وابن عطانك غيريسى جناب حقك نبيسى صلى الله عليه وسلم اوزرينه صلاتى تعظيم وحرمتدر وملكلرك رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه صلاتى اظهار كرامتدر وامتك رسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرى اوزرينه صلاتى طلب شفاعتدر ديدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم بركيمسه بنم اوزريمه بركره صلات ايتسه الله تعالى حضرتلرى اوكيمسه اوزرينه اون صلات ايدر يعنى اكا اون رحمت بخش ايدر بيوردى بنابرين هر مؤمن عاقل ولبيب ايچون شهر شعبانده غافل بولنميوب بلكه ذنوبدن تطهر وايام ماضيه‌ده ايشلمش اولديغى سيئاتدن توبه واستغفار ايله شهر رمضانى استقبال ايچون مستعد ومتهيئ اولمقلغى وشهر شعبانده الله تعالى حضرتلرينه تضرع وزارده بولنمقلغى وصاحب شهر محمد صلى الله عليه وسلم واسطه‌سيله الله تعالى حضرتلرينه توصله سعى ايتمكلكى لازمدر وبوجهتله فساد قلبنى اصلاح ومرض سرينه دوا ايتمليدر وتوبه‌يى فردا ويارينه تسويف وتأخير ايتمامليدر زيرا ايام اوچدر بريسى امسدركه چكوب كيتمش اولان دونكى كوندر وبريسيده يوم عمل اولان بوكونكى كوندر وبريسيده يارينكى كوندركه اوده املدن عبارتدر زيرا اكا ايريشوب ايريشه‌ميه‌جكك معلومك دكلدر وچكن كون موعظه وبوكون غنيمت ويارين مخاطره‌در كذا شهورده اوچدر بريسى رجبدركه چكوب كيتمشدر عود ورجوعى مأمول ومتصور دكلدر وبريسيده رمضاندركه اوده بكلنمكده‌در واكا ايريشوب ايريشه‌ميه‌جكك معلومك دكلدر وشعبان ايكى شهر بيننده واسطه‌در بنابرين سنك ايچنده بولنديغك شهر شعبانده طاعت وعبادتى غنيمت بيلمكلكك لازمدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم نصيحت ايتديكى بررجله يعنى عبدالله بن عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينه خطاباً يا عبدالله سن بش شيدن اول بش شيئ يعنى اختيار وعاجز وناتوان اولمزدن اول كنجلكلكى وعلل واسقام وامراضه دوچار اولمزدن مقدم صحتكى وفقر وفاقه‌يه كرفتار اولمزدن اول غناكى وشغلكدن اول فراغكى وموتدن اول حياتكى غنيمت بيل ديدى .

(ليلهٔ برات واكا مخصوص اولان رحمت وكرامت وفضائل بياننده‌در) الله تعالى

حضرتلری (حم والكتاب المبين انا انزلناه فى ليلة مباركة) بيورمشدر وابن عباس رضى الله عنهما اشبو آيت جليله‌يى يا محمد الى يوم القيام وقوعبوله جق هرنسنه‌يه حكم و قضاسى لاحق اولان حى وقيوم و حق ايله باطل بيننى فرق وتمييز ايديجى قرآن كريم حقيچون بزاول قرآن عظيم الشانى ليلهٔ مباركه‌ده يعنى شعبانك نصفى اولان ليلهٔ براتده انزال ايتدك ديمكدر ديوتفسير ايلمشدر وعكرمه‌دن ماعدا اكثرمفسرين دخى بووجهله تفسير ايدوب ليلهٔ مباركه‌دن مراد شعبانك نصفى اولان ليلهٔ براتدر ديو بيان ايتمشلردر انجق عكرمه ليلهٔ مباركه‌دن مراد ليلهٔ قدردر ديمشدر الله تعالى حضرتلرى قرآنده چوق شيلره مبارك تسميه ايتمشدر اول جمله دندركه قرآن عظيم الشانه مبارك تسميه ايلمش و (وهذا ذكر مبارك انزلناه) ديو بيورمشدر وقرآن عظيم الشانك بركتندن دركه بركيمسه قرآنى اوقوسه وانكله ايمان ايتسه اول كيمسه هدايتده اولور وعذاب ناردن خلاص بولور وحتى بوحالك اول كيمسه‌نك اباء واجدادينه وابناء واولادينه دخى تأثيرى اولور نتكم صلى الله عليه وسلم بركيمسه مصحف شريفه نظر ايدرك قرآن كريمى تلاوت ايتسه الله‌تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌نك ابوينندن عذابى تخفيف ايدر انك ابوينى كافريندن دخى اولور ايسه‌لرده ديو بيورمشدر وينه اول جمله دندركه الله‌تعالى حضرتلرى صويه دخى مبارك تسميه ايلمش (وانزلنا من السماء ماءً مباركاً) ديو بيورمشدر وصونك بركتندن دركه اشيانك حياتى صو ايله قائمدر نتكم الله تعالى (وجعلنا من الماء كل شئ حى افلا يؤمنون) بيورمشدر وبعضلرى صوده لطائف عشره موجوددركه انلرده رقت ولينت وقوت ولطافت وصفاوت وحركت ورطوبت وبرودت وتواضع وحياتدر ديمشلردر والله تعالى حضرتلرى ذكر اولنان لطائف عشره‌يى مؤمن لبيب وعاقلده جمع ايلمشدر وانلرده مؤمن لبيب وعاقلده موجود اولان رقت قلب ولينت خلق وقوة طاعت ولطافت نفس وصفاوة عمل وخيره حركت وعينده رطوبت ومعاصيده برودت وعندالخلق متواضع بولنمق وحق استماعنده دروننده حيات حاصل اولمقدر وينه اول جمله دندركه الله تعالى حضرتلرى زيتونه دخى مبارك تسميه ايلمشدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (من شجرة مباركة زيتونة) بيورمشدر وزيتون اغاجى آدم عليه السلامك ارضه نزولنده كنديسندن الك اول ميوه اكل ايتديكى شجره‌در وزيتونده طعام واستضائه دخى واردر نتكم الله تعالى حضرتلرى (وصبغ للاكلين) بيورمش وزيتونك ادام وقاتق اولديغنى بيان ايلمشدر وبعضلريده شجرهٔ مباركه‌دن مراد ابراهيم عليه السلامدر ديمشلردر وبعضيلريده شجرهٔ مباركه‌دن مراد قرآن عظيم الشاندر ديمشلردر وبعضيلريده شجرهٔ مباركه‌دن مراد ايماندر ديمشلردر و بعضلريدخى شجرهٔ مباركه‌دن مراد امر الهى‌يه امتثال ايديجى ونهى حقدن اجتناب ايديجى ومقدرات الهى‌يه تسليم اوليجى وحقك حكمنه وازلده حقنده يازديغى نسنه‌يه موافقت كوستريجى مؤمنك نفس مطمئنهٔ امارهٔ بالخيردر ديمشلردر وينه اول جمله‌دندركه الله‌تعالى حضرتلرى عيسى عليه السلامه مبارك تسميه ايتمشدر نتكم (وجعلنى مباركاً اين ما كنت) بيورمشدر وعيسى عليه السلامك ام صديقه‌سى مريم عليها السلام ايچون قورى خرما اغاجندن ثمره‌نك ظهورى واياغى التندن نهر صغيرك جريان ايتمسى

وكنديسنه اوغلكله چشمك روشن اولسون دينلمسى عيسى عليه‌السلامك بركتندندر نتكم الله تعالى حضرتلرى (فناداها من تحتها الا تحزنى قدجعل ربك تحتك سريا وهزى اليك بجزع النخلة تساقط عليك رطباً جنياً فكلى واشربى وقرى عينا) بيورمشدر وكذا عيسى عليه السلامك (وابرئ الاكمه والابرص واحيي الموتى باذن الله) مفاد جليلنجه اكمه وابرصى ابراسى ودعوتيله امواتى احياسى وخيرات ومعجزاتدن بونلرك غيرى نسنه‌لرك ظهورى دخى عيسى عليه السلامك بركتندندر وينه اول جمله‌دندركه الله تعالى حضرتلرى كعبهٔ معظمه‌يه مبارك تسميه ايتمش و (ان اول بيت وضع للناس للذى ببكة مباركاً وهدى للعالمين) بيورمشدر وكعبهٔ معظمه‌نك بركتندندركه بركيمسه كعبهٔ معظمه‌يه داخل اولسه وانك اوزرنده پك چوق ذنوب وسيئات بولنسه اندن مغفوراً خروج ايدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (ومن دخله كان امنا) بيورمشدر بنابرين بركيمسه بيت شريفه داخل اولسه وحالبوكه كنديسيده مؤمن محتسب وتائب بولنسه الله‌تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌يى عذابدن امين ايدر وانك توبه‌سنى قبول ايدوب انى مظهر غفران ايدر وبعضلريده بركيمسه بيت شريفه داخل اولسه اندن چيقنجه‌يه دكين حرم شريفده متأذى اولمقدن امين اولور بناءً على ذلك حرم شريفك صيدينى قتل وشجره‌سنى قطع حرام قيلنمشدر وبونلرك حرام قلنمسى كعبهٔ معظمه‌نك حرمتنه وكعبهٔ معظمه‌نك حرمتى حرمة الله‌ه مبتنيدر ومسجد شريفه حرمت كعبه‌يه حرمته ومكه‌يه حرمت مسجده حرمته وحرم شريفه حرمت مكه‌يه حرمته مبتنيدر نتكم كعبه اهل مسجد ايچون قبله‌در ومسجد شريف اهل مكه ايچون قبله‌در ومكه اهل حرم ايچون قبله‌در وحرم يعنى داخل ميقات بالجمله اهل ارض ايچون قبله‌در ومكه‌يه بكه دخى تسميه اولنمسى انده‌كى ازدحام وغلبه‌لك جهتيله اقدامك بعضيسى بعضيسنى دفع ومنع ايتمسنه مبتنيدر وبكه ومكه ايكيسيده بردر كدو كيد ولازم ولازب لفظلرى كبى احدهمانك اخره تبديلى جائزدر وينه اول جمله‌دندركه ليلهٔ براته دخى ليلهٔ مباركه تسميه قلنمشدر زيرا ليلهٔ براتده اهل ارض ايچون رحمت وبركت وخير وعفو وغفران نزول ايدر وينه بوقبيلدندركه على بن ابى طالب رضى الله عنهدن روايتله زيد بن علينك واندندخى عمر بن موسى الوجهينك واندندخى اسماعيل بن عمر البجلينك اندندخى عبدالله بن محمدك اندندخى محمدك اندندخى ابونصرك ولدندن نقلاً بزه ويرديكى خبرنده رسول‌الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرى شعبانك اون‌بشنجى كيجه‌سى سماء دنيايه نزول ايدر ومشرك ويا مستأمن يعنى اهل بدعت وتارك جماعت ومفارق امت ويا قاطع رحم اولاندن ويا زانيه خاتوندن ماعدا هرمسلمى مغفرت ايدر ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر عايشهٔ صديقه‌رضى‌الله عنهادن روايتله عروه‌نك اندندخى يحيى بن سعيدك اندندخى والدندن نقلاً ابونصرك بزه ويرديكى خبرنده عايشهٔ صديقه‌نك شعبانك اون بشنجى كيجه‌سى اولديغنده رسول‌الله صلى الله عليه وسلم بنم نزدمدن نهانيجه صيريلوب كيتمشيدى بن الله تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه ثوبم حريردن وبوكلش ابريشمدن وكتاندن وصوفدن وغنم بحرى يوكندن دكل ايدى ديدكنده بوحالده عروه عايشهٔ صديقه رضى الله عنهايه سبحان‌الله ثوبك بونلردن اولمز ديده

هانکی شیدن اولدیدی دیدکنده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها اریشی قیلدن وآرغاجی دوه
یوکندن ایدی بن نفسمده رسول الله صلی الله علیه وسلمی بعض نسوانه کیتدی ظن ایتدم
ودرحال حجره‌مز ایچنده رسول الله صلی الله علیه وسلمی اراشدردم اوصره‌ده یدم قدم
سعادتلرینه طوقندی وحالبوکه کندیلری سجده‌ده ایدیلر اوحالده رسول الله صلی الله علیه
وسلمك دعاسنه قولاق طوتوب حفظ ایتدمکه انلر (سجدلك سوادی وخیالی وآمن بك
فؤادی ابوء لك بالنعم واعترف لك بالذنب ظلمت نفسی فاغفرلی انه لایغفر الذنوب الا انت
اعوذ بعفوك من عقوبتك واعوذ برحمتك من نقمتك واعوذ برضاك من سخطك واعوذبك منك
لااحصی ثناء علیك انت کما اثینت علی نفسك) دیر ایدی ینه عایشهٔ صدیقه رضی الله
عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم تا صباح اولنجه عبادت وطاعتدن اصلا زائل وفارغ
اولمیوب قائماً وقاعداً دوام وثبات اوزره بولندیلر حالبوکه قدم سعادتلری یوریلوب آغرمشیدی
وبندخی رسول اللهك هم ایاغنی صیقار وهمده یارسول الله اب وامم سنك اوغریکه فدا
اولسونلر جناب الله سنك ماتقدم وماتأخر ذنبکی مغفرت ایتدیمی والله تعالی حضرتلری
حق رسالتپناهکزده بووجهله ایشلمدیمی اویله اولمدیمی اویله اولمدیمی دیر ایدم بوحالده
رسول الله صلی الله علیه وسلم یا عایشه بن عبد شکور اولمیه‌یمی یا عایشه سن بوکیجه‌ده نه
اولدیغنی بیلورمیسك دیدیکنده عایشهٔ صدیقه بن دیدمکه یارسول الله بوکیجه‌ده نه‌واردر
وسائر کیجه‌لر اوزرینه بوکیجه‌نك فضل ومزیتی ندر دیدیکمده رسول الله صلی الله علیه وسلم
بوسنه ایچنده طوغه‌جق هرمولود بوکیجه‌ده دفتره قید اولنور وبوسنه ایچنده وفات
ایده‌جك هرکیمسه‌نك اسامیسی بوکیجه‌ده دفتر مخصوصنه کتب اولنور وبوکیجه‌ده هرکسك
ارزاقی ترتیب اولنور وبوکیجه‌ده هرکسك اعمال وافعالی درکاه رب العزته رفع اولنور
بیوردی وبوحالده بن یارسول الله هرکس انجق الله تعالی حضرتلرینك رحمتیله جنته داخل
اولور دیدکده رسول الله صلی الله علیه وسلم هرکس ایچون انجق الله تعالینك رحمتیله
جنته داخل اولور دیمسیله بن سزده‌می یارسول الله دیدکده جناب رسول الله صلی الله علیه
وسلم بنده رحمت الهیه‌سز جنته داخل اولمم انجق جانب الهیسندن بنی رحمتنه غریق
قیلمسیله داخل اولورم دیوب یدیله باشنه ووجهنه مسح ایتدی دیدی مکحولك عایشهٔ
صدیقه رضی الله عنهادن روایتله اندندخی هشام بن الغار وسلیمان بن مسلم وانك غیریسنك
واندندخی ولید بن مسلمك اندندخی ابو عامر دمشقینك اندندخی ابوالعیدی هروی وابراهیم
بن محمد بن حسنك انلردندخی عبدالله بن محمدك اندندخی محمد بن احمد الحافظك اندندخی
ابونصرك کندی والدندن نقلا بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك
عایشهٔ صدیقه‌یه خطاباً یا عایشه بوکیجه هانکی کیجه‌در دیدکنده عایشهٔ صدیقه انی الله
ورسولی اعلمدر دیمسی اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلم بوکیجه شعبانك اون بشنجی
کیجه‌سیدرکه انده اعمال دنیا واعمال عباد رفع اولنوب درکاه حقه عرض اولنور وبوکیجه‌ده
الله تعالی حضرتلرینك ناردن اعتاق وازاد ایلدیکی کیمسه‌لرك عددی قبیلهٔ بنی کلبك
قیونلرینك قیللری عددنجه‌در سن همان بوکیجه‌یی احیایه بکا اذن ویرمیسك دیدکنده

عایشهٔ صدیقه بن نعم دیدم دیر بوحالده رسول الله صلی الله علیه وسلم همان نمازه قالقدی
وقیامنی تخفیف ایدوب سورهٔ حمدی وبرسورهٔ خفیفه‌یی تلاوت ایدوب نصف اللیله دکین
سجده‌ده بولندی بعده رکعت ثانیه ایچون دخی قیام ایدوب انده دخی رکعت اولیده‌کی
وجهله قرائت ایدوب سجده‌یه واردی وسجده‌سی تافجره دکین ممتد اولدی وعایشهٔ صدیقه
دیدیکه بن بوحالده رسول الله صلی الله علیه وسلمه نظر ایدردم وسجده‌سی اولوجهله
اوزایوب کندیسندن چکمشیدیکه حتی بن رسول الله صلی الله علیه وسلمك روحی قبض
اولندی ظن ایتدیکمده کندیسنه تقرب ایتدم وحتی قدم سعادتلرینی مس ایتدم وبوحالده
حرکت ایتمش اولمسیله ذات رسالت اکتناهیلرینك سجده‌لرنده (اعوذ بعفوك من عقابك واعوذ
برضاك من سخطك واعوذبك منك جل ثناؤك لااحصی ثناءً علیك انت کما اثنیت علی نفسك)
دیو نیاز وثناده بولندیغنی ایشتدم بن یارسول الله بوکیجه سجده‌کده سنی برطاقم شی ذکرایدر
اولدیغنی استماع ایتدم حالبوکه بشقه کره سنك انلری ذکرایتدیکنی قطعا ایشتمدم دیدکده
رسول الله صلی الله علیه وسلمك یا عایشه سن اول ذکرایتدیکم نسنه‌لری بیلدکمی دیو ایلدیکی
سؤالنه بندخی نعم یارسول الله بیلدم دیو جواب ویرنجه رسول الله صلی الله علیه وسلم سز
آنلری تعلم ایدیکز واوکره‌دیکز زیرا جبریل علیه السلام بکا آنلری سجده‌ده ذکر ایتمکلکمله
امر ایلدی دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر عروه‌نك عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن
روایتله آندن دخی ابن کثیرك آندن دخی حجاج بن ارطانك آندن دخی یزید بن هرونك
آندن دخی احمد بن الصباح بن ابی شریحك آندن دخی اسحق بن احمد الفارسینك آندن دخی
عبدالله بن محمدك آندن دخی والدندن نقل وبیانله ابونصرك بزه ویردیکی خبرنده عایشهٔ صدیقه
بن برکیجه رسول الله صلی الله علیه وسلمی غائب ایتدم وآنی ارامقلق ایچون چیقوب
رسول الله صلی الله علیه وسلمی بقیع نام محلده سمت سمایه نظر ایدیور کوردیکمده رسول الله
صلی الله علیه وسلم بکا الله ورسولی سکا غدر ایدرلر دیومی خوف ایتدك دیمسیله بنده
یارسول الله سزی بعض نساکزه کیتمش ظن ایتدم دیمم اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلم
الله تعالی حضرتلری شعبانك اون بشنجی کیجه سنده سماء دنیایه نزول ایدر وبنی کلب
قبیله‌سنك قیونلری قیلندن چوق کیمسه‌لری مغفرت ایدر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر
وابن عباسك مولاسی عکرمه رضی الله عنهمادن (فیها یفرق کل امر حکیم) آیت جلیله‌سنی
تفسیر وبیانده اولنان روایتده لیلهٔ مبارکه شعبانك اون بشنجی کیجه‌سیدر الله تعالی
حضرتلری اول کیجه‌ده کله‌جك سنه‌نك ینه اول کیجه سنه دکین برسنه‌لك اموری تدبیر
وتقدیر وتعیین ایدر واول سنه ایچنده وفات ایده‌جکلرك اسامیسنی سجل احیادن دفاتراموانه
نقل ایدر واول سنه‌ده بیت اللهه کیدوب حج ایده‌جك اولنلری ثبت وتحریر ایدر وانك
تدبیروتقدیر وثبت وتحریرندن هیچ برشی زیاده ونقصان اولمز دیو ذکر ایلدیکی
بیان قلنمشدر وعطاء بن یساردن اولنان روایتده شعبانك اون بشنجی کیجه‌سنده برسنه‌لك
امور واعمال تقدیر وفرق وتعیین اولنور وبرکیمسه خانه‌سندن سیروسفر ارزوسیله خروج
ایدر حالبوکه انك اسمی دفتر احیادن دفتر امواته نقل اولنمشدر دیوبیان ایدلمشدر وهشام

بن عروه‌نك عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن روایتله اندندخی مالك بن انسك اندندخی ابو نصرك والدندن اسناد ایله بكا ویردیكی خبرنده عایشهٔ صدیقه‌نك بن رسول اللهی ایشتدم الله تعالی حضرتلری درت كیجه‌ده خیری اساله وافاضه ایدر واول درت كیجه‌ده قربان بیرامی ورمضان بیرامی وشعبانك اون بشنجی كیجه‌لریدر وشعبانك اون بشنجی كیجه‌سنده آجال وارزاقی واول سنه‌ده حج ایده‌جك اولنلری ثبت وتحریر ایدر واول درت كیجه‌دن بریسیده صباح اذانه دكین لیلهٔ عرفه‌در دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر سعید بن ابراهیم بن ابی نجیحك الله تعالی حضرتلرینك كندیلرنده خیری اساله وافاضه بیوردیغی كیجه‌لر بشدر انلردن بریسیده جمعه كیجه‌سیدر دیدیكنی بیان ایلمشدر وابوهریرة رضی الله عنه حضرتلری رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایتله رسول الله صلی الله علیه وسلمك شعبانك اون بشنجی كیجه‌سنده جبریل علیه السلام بكا كلدی وبكا یا محمد باشكی سمایه رفع ایله دیدی بنده كندیلرینه بو كیجه‌ندر دیدكمده جبریل علیه السلام بو كیجه اویله بر كیجه‌در كه الله تعالی حضرتلری انده ابواب رحمتندن اوچیوز باب فتح ایدر وكندیسنه شرك ایتمیان هر كیمسه‌یی مغفرت ایدر انجق ساحر ویا كاهن ویاشرب خمره ادمان واقدام كوسترنلر ویا ریا وزنایه مصر بولنانلر بوعفو وغفراندن مستثنادرلر انلری تاكه توبه ایتمینجه مغفرت ایتمز دیدی وذكر اولنان كیجه‌نك ربعی اولدیغنده ینه جبریل علیه السلام نازل اولدی وبكا یا محمد باشكی سما جهتنه رفع ایله دیدی بن باشمی سمت سمایه رفع ایتدكمده جنت قپولرینی آچلمش اولكی قپوسنده برملك طوروب دولت وسعادت بو كیجه‌ده ركوع ایدنلر ایچوندر دیو ندا ایدر كوردم وایكنجی قپوسنده دخی برملك طوروب دولت وسعادت بو كیجه‌ده سجده ایدن كیمسه ایچوندر دیو ندا ایدر كوردم واوچنجی قپوسنده دخی برملك طوروب دولت وسعادت بو كیجه‌ده دعا ایدن كیمسه ایچوندر دیو ندا ایدر كوردم ودردنجی قپوسنده دخی برملك طوروب دولت وسعادت بو كیجه‌ده ذاكرین ایچوندر دیو ندا ایدر كوردم وبشنجی قپوسنده دخی برملك طوروب دولت وسعادت بو كیجه‌ده الله تعالی حضرتلرندن خوف وخشیتله اغلیان كیمسه‌لر ایچوندر دیو ندا ایدر كوردم والتنجی قپوسنده دخی برملك طوروب دولت وسعادت بو كیجه‌ده مسلمین ایچوندر دیو ندا ایدر كوردم ویدنجی قپوسنده دخی برملك طوروب بو كیجه‌ده سائل كیمدر انك سؤال وحاجتی ومطلب ومقصدی ویریله‌جكدر دیو ندا ایدر كوردم وسكزنجی قپوسنده دخی برملك طوروب بو كیجه‌ده مستغفر كیمدر انك كناهی مغفرت اولنه‌جقدر دیو ندا ایدر كوردم وبن بو حالده یا جبریل بو كیجه بو قپولر نه زمانه دكین آچیق طوررلر دیو ایلدیكم سؤاله جبریل علیه السلام تا طلوع فجره دكین آچیق طوررلر جوابنی ویردی بعده جبریل علیه السلام ینه یا محمد الله تعالی حضرتلرینك بو كیجه بنی كلب قبیله‌سنك قیونلرینك شعری عددنجه جهنمدن عتق وازاد ایلدیكی قوللری واردر دیو سویلدیكنی بیان بیورمشدر ٭

﴿ لیلهٔ برات تسمیه قلنمسی بیانده‌در ﴾ لیلهٔ مباركه‌یه یعنی شعبانك اون بشنجی كیجه‌سنه لیلهٔ برات تسمیه قلنمشدر زیرا لیلهٔ مذكوره‌ده ایكی برائت واردر كه بریسی اشقیاء ایچون رحمت رحماندن برائت ومهجوریتدر بریسیده‌خی اولیا ایچون خذلاندن برائتدر

ورسول الله صلی الله علیه وسلمك شعبانك اون بشنجی كیجه‌سنده الله تعالی حضرتلرینك خلق اوزرینه رحمتی ظهور ایدوب مؤمنینی مغفرت وكافرینی امهال ایدر واهل حقد وحسدی تا كه حقد وحسدینی ترك ایدنجه خالی اوزره ترك ایدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وبعضلری مسلمین ایچون یر اوزرنده ایكی بیرام كونلری اولدیغی كبی ملكلر ایچوندخی سماده ایكی بیرام كیجه‌سی واردر وانلردن بریسی لیلهٔ براتدر ودیكری دخی لیلهٔ قدردر ومؤمنینك عیدی یوم فطر ایله یوم اضحادر وعید ملائكك لیلا اولمسی انلر ایچون اویقو اولمامسنه وعید مؤمنینك نهاراً اولمسی ایسه انلرك اویوملرینه مبنیدر دیدیلر وبعضلری الله تعالی حضرتلرینك لیلهٔ قدری اخفا ایلمسنده‌كی حكمتی لیلهٔ قدرك رحمت وغفران ونیراندن آزاده‌یه مخصوص بر كیجه اولمسیله قوللری اعتمادلرینی اورایه حصر وقصر ایتمملری مقصدینه مبنیدر والله تعالی حضرتلری لیلهٔ براتی اظهار ایلمشدر زیرا لیلهٔ برات لیلهٔ حكم وقضا وسخط ورضادر ولیلهٔ برات لیلهٔ رد وقبول وسد ووصول وسعادت وشقاء وكرامت ونقاءدر ولیلهٔ براتده بریسی سعید ودیكری بعید اولور وبریسی مجازات ومكافاته ودیكری دخی خزی وخذلانه ایریشور وبریسی مكرم وآخری محروم وبریسی مأجور واخری مهجور اولور ونقدر چوق مغسول كفن واردر حالبوكه صاحبی سوقاقده مشغولدر ونقدر چوق قبر محفور واردر حالبوكه صاحبی سرور ایله مغروردر ونقدر چوق فم ضاحك واردر كه انك صاحبی عن قریب هالكدر ونقدر چوق بناسی مكمل منزل واردر حالبوكه صاحبنك فناسی یاقلاشمشدر ونقدر چوق عبد واردر كه ثواب امید ایدر حالبوكه انك ایچون عقاب حاضرلنقده‌در ونقدر چوق عبد واردر كه بشارت امید ایدر حالبوكه انك ایچون خسارت ظهور ایدر ونقدر چوق عبد واردر كه جنان رجاسنده‌در حالبوكه انك ایچون نیران ظهور ایدر ونقدر چوق عبد واردر كه وصل ارزوسنده‌در حالبوكه انك ایچون فصل ظهور ایدر ونقدر چوق عبد واردر كه عطا امید ایدر حالبوكه انك ایچون بلا ظهور ایدر ونقدر چوق عبد واردر كه ملك واملاك ارزوسنده‌در انك ایچون هلاك ظهور ایدر دیمشلردر وبعضیلری حسن بصری رحمه الله شعبانك اون بشنجی كونی خانه‌سندن چیقاردی حالبوكه انك وجهی كندیسی قبره دفن اولنمشده بعده قبرندن چیقارلمش كبی زیاده صولمش برحالده ایدی بوحالده كندیسنه یا حسن بصری چهره كزده مشاهده اولنان شو حالت كدورت ندر دیندكده جواباً الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمكه دریاده سفینه‌سی شكست وغرق اولان كیمسه مصیبت جهتیله بندن اعظم دكلدر دینجه كندیسنه بو نیچوندر دیو ایدیلان استیضاحه زیرا بنم ایچون ذنوبمه علم یقین حاصلدر وحسناتمدن ایسه خوف اوزره‌یم چونكه حسناتمك قبول ویاخود رد وجرح اولنه‌جغنه علم لاحق دكلدر دیو جواب ویرمشدر دیدیلر ٭

﴿ شعبانك اون بشنجی كیجه‌سنده قیلنه‌جق نماز بیانده‌در ﴾ اثرده وارد اولدیغی اوزره شعبانك اون بشنجی كیجه‌سنده هر ركعتده اون كره قل هو الله احدی اوقویه‌رق مجموعنده بیك كره قل هو الله احد ایله قلنه‌جق نماز یوز ركعتدر وبو صلاته صلاة خیر دینور وانك

برکتی تفرق ایدر وسلف صالحین بونمازی جمع اولوب جماعتله قیلارلردی و بونمازده فضل
کثیر وثواب جزیل واردر وحسن رحمه اللهدن رسول الله صلی الله علیه وسلمك
اصحابندن اوتوز کشی بکا خبر ویردیکه برکیمسه ذکر اولنان نمازی شو کیجه‌ده
قیلسه الله تعالی حضرتلری اکا یتمش نظره ایله نظر ایدر وهرنظره‌سنده انك
یتمش حاجتنی اکا اعطا واحسان ایدرکه اول حاجاتك الك ادناسی انك
ذنوبنی مغفرتدر دیو روایت اولندیغی بیان اولنمشدر ومصلینك
شو کرامت وفضیلت ومثوباتی حائز واکا نائل اولمسیچون
رجب شریفك فضائلی بحثنده احیاسنك استحبابیتنی
ذکر ایلدیکمز اون درت کیجه‌ده ذکر
اولنان صلاتی قیلمسی
مستحبدر

م م
م

تم الجزء الاول ویلیه الجزء الثانی اوله
فی فضائل شهر رمضان

جلد ثانی

من

کتاب عمدة الصالحین

فی

ترجمة غنیة الطالبین

مترجم

اثر معتبر حضرت عبدالقادر الجیلانی

(کتابیٔ حضرت شهریاری)

سلیمان حسنی

معارف عمومیه نظارت جلیله سنك تحسین وتقدیریله ورخصت رسمیه سیله

— مطبعهٔ عثمانیه ده طبع اولنمشدر —

استانبول

۱۳۰۳

فهرست جلد ثانی

من

(كتاب عمدة الصالحین، فی، ترجمة غنیة الطالبین)

صحیفه

٢ شهر رمضانك فضائلی حقنده مجلس
٤ ناسك رمضانك معناسنده كی اختلافی
٥ (شهر رمضان الذی انزل فیه القران) آیت جلیله‌سی بیانده‌در
٦ شهر رمضانه مخصوص فضائل بیانده‌در
٧ شهر رمضان حقنده دیگر روایت
١١ رمضان لفظنك بش حرف اولمسی بیانده‌در
١١ سید البشر وسید العرب
١٢ لیلهٔ قدرك فضائلی بیانده‌در
١٣ لیلهٔ قدری التماس وطلب بیانده‌در
١٥ لیلهٔ جمعه ولیلهٔ قدردن هانكیسنك افضل اولدیغنه دائردر
١٦ الله تعالی حضرتلرینك محمد صلی الله علیه وسلمه بش كیجه‌یی اعطاسی
١٨ لیلهٔ قدرك اماره وعلامتی
١٨ تراویح نمازینك رسول الله صلی الله علیه وسلمك سنتی اولدیغنه دائر
٢٠ صلات تراویحده جماعتك وجهر ایله قرائتك مستحب اولمسی
٢١ لیلهٔ قدرك وجمیع شهر رمضانه تعلق ایدن نسنه‌لرك ختامنه دائر فصل آخر بیانده در
٢٣ یوم فطرك ذكری بیانده‌در
٢٣ عیده عید تسمیه اولنمسی بیانده‌در
٢٥ درت قومك درت بیرامی بیانده‌در

صحیفه

٢٩ مؤمن ایله كافرك عیدده اشتراكلری وبونلردن هر بریسنك برعیدی اولمسی بیانده در
٢٩ عیدك نازك وبومشاق كسوه‌لری كیمك واطعمهٔ نفیسه‌یی یمك ایله اولمدیغی بیانده در
٣١ ایام عشرك فضائلی حقنده مجلسدر
٣٢ عشر ذی الحجه حقنده وارد اولان اخبار وآثار وفضائل اعمال بیانده‌در
٣٤ عشر ذی الحجه‌ده قیلنه‌جق نماز بیانده در
٣٥ انبیا علیهم السلامدن بش نبی ایچون عشر اولمسی بیانده در
٣٦ ایام عشره‌یه اكرام وتعظیم واحترام بیانده در
٣٨ الله تعالی حضرتلرینك (ان ربك لبالمرصاد) قول شریفنه دكین فجره ولیالیٔ عشره وشفع ووتره ایلدیكی قسم بیانده در
٣٨ یوم ترویه‌نك ذكری بیانده‌در
٣٩ حجله احرام وتلبیه وبیتی زیارته قصد وتقرب ایدن كیمسه‌نك فضائلی بیانده‌در
٤٢ یوم ترویه تسمیه‌سنده كی اختلاف بیانده‌در
٤٤ یوم عرفه‌نك فضائلی حقنده مجلس
٤٥ (الیوم اكملت لكم دینكم) آیت جلیله‌سی بیانده در

صحیفه

٤٦ موقفه عرفات ویوم موقفه عرفه تسمیه اولنمسنده علمانك اختلافی بیانده‌در
٤٨ یوم عرفه وكیجه‌سنك شرفی بیانده‌در
٥١ یوم عرفه‌ده كی صیام و صلاتك وصنوف دعواتك فضلی بیانده‌در
٥٣ عشیهٔ یوم عرفه‌ده رسول الله صلی الله علیه وسلمه مختص دعا بیانده‌در
٥٤ جبریل و میكائیل و خضر علیهم السلامك عشیهٔ عرفه‌ده ایلدكلری دعا بیانده در
٥٥ ابن جریجك موقفده مسلمك دعاسی حقنده‌كی بیانی
٥٦ یوم اضحی و یوم نحرك فضائلی بیانده مجلسدر
٥٨ (فصل لربك وانحر) قول شریفی بیانده‌در
٦١ دعا حقنده مجلس
٦٣ نحر وقربان حقنده مجلس
٦٥ بیرام نمازینه خروجده مستحب اولان
٦٦ یوم نحرك واضحیه‌نك فضیلتی بیانده‌در
٦٨ لیلهٔ اضحاده‌كی نماز بیانده‌در
٦٨ اضحیه‌نك سنت اولوب تركنك مستحب اولمدیغی بیانده‌در
٦٨ اضحیه‌نك افضلی بیانده‌در
٦٩ ایام تشریقك ذكری بیانده‌در
٧١ الله تعالی حضرتلرینك قرآنده بر طاقم اشیایه ذكر تسمیه ایلدیكی
٧٢ ایام تشریق تسمیه‌سنده كی اختلاف بیانده‌در
٧٣ ایام تشریقده تكبیرك مقداری بیانده‌در
٧٤ یوم عاشورانك فضائلی بیانده مجلس

صحیفه

٧٧ علما رحمهم الله‌ك یوم عاشورا تسمیه‌سنده ایلدكلری اختلاف بیانده‌در
٨٧ محرمك هانكی كونی یوم عاشورا اعتبار اولندیغنه دائر علمانك اختلافی بیانده‌در
٧٨ یوم عاشورانك فضائلی بیانده‌در
٧٩ یوم عظیم عاشورایی صائم اولانه برقومك طعنی ویوم عاشورایه تعظیمك لزومی بیانده‌در
٨١ یوم جمعه‌نك فضائلی بیانده‌در
٨٢ بطریق الآثار یوم جمعه‌نك فضائلی بیانده‌در
٨٦ جمعه كوننده اغتسال بیانده‌در
٨٨ شیخ ابو نصرك والدندن نقلاً وردیكی خبر بیانده‌در
٩٠ جمعه كوننده دعانك مستجاب اولدیغی ساعت بیانده‌در
٩٢ جمعه كوننده رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه صلات بیانده‌در
٩٢ جمعه كونی صباح نمازنده اوقونمسی مستحب اولان نسنه‌لر بیانده‌در
٩٣ جمعه كوننه یوم جمعه تسمیه قیلنمسی بیانده‌در
٩٣ ذكر اولنان صیام اشهر واضحیه وعباداتك انجق توبه وطهارت قلب واخلاصدن صكره قبولی بیانده‌در
٩٧ هر متعبد وعارفك جمیع احوالده ریا وعجبدن صاقنمسنك لزومی بیانده‌در
١٠٢ ایام اسبوع وایام بیضك فضائلك و ایام مذكوره‌ده صیامه ترغیب حقنده وارد اولان آثارك وانلرده‌كی اوراد لیل ونهارك ذكری بیانده‌در

صحیفه

١٠٤ ایام بیضك صیامنده‌كی فضائل كثیره بیانده‌در

١٠٦ دهرك صیامی وانی صائم اولان كیمسه ایچون اجر وثوابك ذكری بیانده‌در

١٠٧ جمله اوزرینه صیامك فضلی بیانده‌در

١٠٩ اوراد لیله وكیجه‌لرده قیامه ترغیب وتحریص بیانده‌در

١١٢ رسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاتی بیانده‌در

١١٤ صلاة لیل حقنده فضل آخر بیانده‌در

١١٥ بین العشائین صلاتك فضلی بیانده‌در

١١٧ بین العشائین اول نسنه‌یی ایشلمسی بركاتیله فاعلنك منامده رسول الله صلی الله علیه وسلمی رؤیتی بیانده‌در

١٢٠ عشاء آخره‌دن صكره صلاتك ذكری بیانده‌در

١٢٠ وترك آخر لیلده قلنمسنك افضلیتی بیانده‌در

١٢١ اول لیلده وتری قیلوب بعده تهجده قالقان كیمسه حقنده‌در

١٢٢ صلاة وترك دعاسی بیانده‌در

١٢٢ كیجه نمازی قیلانلردن اولوبده كندوسنه اویخو غلبه ایدن كیمسه بیانده‌در

١٢٥ كیجه‌نك جیعنده قیام حقنده‌در

١٢٥ زلات وخطیئاتی وغفلتی كندوسنی احاطه ایتمش بولندیغی حالده قیام لیلی وقانتین ومستغفرین بالاسحار زمره‌سنه دخولی ارزو ایدن كیمسه حقنده‌در

١٢٦ قیام لیله ونوافلی ایشلمكه مداومت بیانده‌در

١٢٦ تهجد نمازینه قالقان كیمسه ایچون دیمسی مستحب اولان نسنه بیانده‌در

صحیفه

١٢٧ صلاة لیله قائم اولان كیمسه‌نك صلاتنی ركعتین خفیفتینله افتتاحنك استحبابی بیانده‌در

١٢٨ زمرهٔ عابدینه دخول ایچون اوچیوز آیت اوقومیجه او یومامنك استحبابی بیانده‌در

١٢٨ كندوسیله قیام ایله استعانه اولنان نسنه‌لر بیانده‌در

١٢٩ كیجه قائم اولان كیمسه‌نك آخر لیلده او یومسنك استحبابی بیانده‌در

١٣٠ نوم ویا برشغل سببیله قیام لیلی فوت ایدن كیمسه بیانده‌در

١٣١ اوراد لیل بیانده‌در

١٣١ اوراد نهار بیانده‌در

١٣١ نهاردن ورد اول بیانده‌در

١٣٣ اوراد نهاردن ورد ثانی بیانده‌در

١٣٤ صلاة ضحانك عدد ركعاتی بیانده‌در

١٣٥ صلاة ضحانك وقتی بیانده‌در

١٣٦ صلاة ضحاده اوقونه‌جق نسنه‌لر بیانده‌در

١٣٦ صلاة ضحانك انكاری بیانده‌در

١٣٦ ورد ثالث بیانده‌در

١٣٧ ورد رابع بیانده‌در

١٣٨ نوافل اوقاتی جامع حدیث بیانده‌در

١٣٨ ورد خامس بیانده‌در

١٣٨ صلواة خمسك وانلرك اوقاتی وسنن وفضائلی بیانده‌در

١٣٩ نمازك وجوب وفرضیتی بیانده در

١٤٠ صلواة خمسی الك اول كیملر قیلدیغنك ذكری بیانده‌در

١٤٠ رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه صلاتدن الك اول واجب اولان نسنه بیانده‌در

صحیفه

١٤٠ صلاة فجرك وقتی بیانده‌در

١٤١ ظهرك اول وقتی بیانده‌در

١٤٣ عمود واقدامك یاز وقیشك اختلافیله مختلف اولمسی بیانده‌در

١٤٣ اقدامی معرفت بیانده در

١٤٤ بعضیلرینك ذكر ایلدكاری صفت اخری بیانده‌در

١٤٤ بعض مشایخمزك بوبابده صفت اخرایی ذكری بیانده‌در

١٤٥ بیان اولنان صفات وتحدید اوزره زوالی معرفت محكم اولمدیغی بیانده‌در

١٤٥ علی التحقیق زوالك معرفتی دقیق وامر مشكل اولدیغی بیانده‌در

١٤٦ زوالی بیلوبده قبله‌یی معرفتی مراد ایدن كیمسه بیانده‌در

١٤٦ وقت عصر بیانده‌در

١٤٦ صلات مغربك وقتی بیانده‌در

١٤٦ عشاء آخره‌نك وقتی بیانده‌در

١٤٧ بش وقت نماز ایله برابر قیلنان سنت راتبه بیانده‌در

١٤٨ بش وقت نمازك فضائلی بیانده‌در

١٥٠ مسجده خروج وفضل جماعت وخشوع فی الصلاة بیانده‌در

١٥٣ نمازك وقتنی محافظه ایدن كیمسه‌نك فضیلتی وانی ضایع ایدنك عقوبتی بیانده

١٥٥ صلاتك خوف وخطری عظیم وامری جسیم اولدیغی بیانده در

١٥٩ هر مصلی ایچون تقدیمی لازم كلان نسنه‌لر بیانده در

١٦٢ امامه مخصوص اولان اوصاف وحالات بیانده‌در

صحیفه

١٦٦ قلبیله امامته نیت ایتمكسزین امامك صلاته‌عدم دخولنك وتكبیر ایتمامسنك لایق اولمسی بیانده‌در

١٦٨ مأموم اوزرینه امامه اقتدایی نیت ایتمنك وجوبی بیانده‌در

١٦٩ ینه مأموم ایچون لایق اولان نسنه‌لر بیانده در

١٧٢ نمازده قصور ایدر وارکان وواجباتنی اسقاط ایلر بركیمسه‌یی كوردیكنده رأیی اوزرینه اكا وعظ ونصیحت ایتمنك وجوبی بیانده‌در

١٧٥ مؤذن اوزرینه واجب اولان حالات بیانده‌در

١٧٥ خشوع وخضوع وخوف وذلتله نمازه اقبال وتوجه كوسترن كیمسه بیانده

١٧٧ خواصك صلاتی بیانده‌در

١٧٩ صلاة جمعه بیانده‌در

١٨١ صلاة عیدین بیانده‌در

١٨٢ صلاة استسقا بیانده در

١٨٤ صلاة كسوف وخسوف بیانده‌در

١٨٥ صلاة خوف بیانده‌در

١٨٧ قصر صلاتك جوازی بیانده‌در

١٨٨ صلاتین بینی جمعك جوازی بیانده‌در

١٩٠ جنازه نمازی بیانده‌در

١٩٢ مشرف موت اولان كیمسه حقنده ایشلنمسنه وانك غسل وتكفین وتحنیط وتدفیننه دائر مسائل بیانده‌در

١٩٤ مریض اولان مؤمنك عیاده سنك استحبابی بیانده‌در

١٩٦ میتك غسل وتجهیز وتكفین وتدفیننه مسارعت كوسترلمسی بیانده‌در

صحیفه

٢٠٠ ايام اسبوع و لياليسنده كى نمازلرك فضائلى بياننده‌در
٢٠١ يوم احدده صلاتك فضائلى بياننده‌در
٢٠١ يوم اثنينده صلاتك فضائلى بياننده‌در
٢٠٢ يوم ثلاثاده صلاتك فضائلى بياننده‌در
٢٠٢ يوم اربعاده صلاتك فضائلى بياننده‌در
٢٠٢ يوم خميسده صلاتك فضائلى بياننده‌در
٢٠٢ جمعه كوننده صلاتك فضائلى بياننده‌در
٢٠٤ يوم سبتده صلاتك فضائلى بياننده‌در
٢٠٤ صلاة لياليدن بازار كيجه سنده صلاتك فضائلى بياننده‌در
٢٠٤ بازار ايرتسى كيجه سنده صلاتك فضيلتى بياننده‌در
٢٠٥ صالى كيجه سنده نمازك فضيلتى بياننده‌در
٢٠٥ چهارشنبه كيجه سنده صلاتك فضيلتى بياننده‌در
٢٠٥ پنجشنبه كيجه سنده صلاتك فضيلتى بياننده‌در
٢٠٥ جمعه كيجه سنده صلاتك فضيلتى بياننده‌در
٢٠٦ جمعه ايرتسى كيجه سنده صلاتك فضيلتى بياننده‌در
٢٠٦ نوافل ايله اشتغال فرض و سنتى احكام واكمالدن صكره اولمسى بياننده‌در
٢٠٦ صلاة تسبيحك فضيلتى بياننده‌در
٢٠٧ استخاره‌نك صلاة ودعاسى بياننده‌در
٢٠٨ سارقدن وحيوانات مضره‌دن مسافرك حفظى بياننده‌در
٢٠٩ صلاة كفايه‌نك ذكرى بياننده‌در
٢٠٩ صلاة خصمانك ذكرى بياننده‌در
٢١٠ شهر شوالده قيلنه‌جق صلاة عتقاء بياننده‌در

صحیفه

٢١١ صلاة حاجت بياننده‌در
٢١١ ظلمك دفعى واندن احتراز ايچون ايديله‌جك دعا بياننده‌در
٢١٢ ذهاب هموم وقضاء ديون ايچون دعا بياننده‌در
٢١٣ فرض نمازلرك وختم قرآنك عقبنده وبونلرك غيريده ايديله‌جك ادعيه بياننده‌در
٢١٤ ختم قرآن دعاسى بياننده‌در
٢٢٠ كتاب اداب المريدين بياننده‌در
٢٢٠ اراده ومريد ومراد بياننده‌در
٢٢٣ صوفى ومتصوفك نه اولديغى بياننده‌در
٢٢٨ طريقت عليه مبتديلرينه واجب اولان اداب ايله شيخ اوزرينه واجب اولان حالات بياننده‌در
٢٣٠ مريدك شيخله ادابى بياننده‌در
٢٣٥ مريدك شيخله ادبى بياننده‌در
٢٣٦ مريدى تأديب وتربيه‌ده شيخ اوزرينه واجب اولان نسنه‌لر بياننده‌در
٢٣٨ اخوان واجانبله صحبتك واغنيا وفقرا ايله مصاحبتك نوجهله اوله‌جغى بياننده‌در
٢٣٨ اجانب ايله صحبت بياننده‌در
٢٣٩ اغنيا ايله صحبت بياننده‌در
٢٣٩ فقرا ايله صحبت بياننده‌در
٢٤٢ فقير ودرويشك حال فقرنده‌كى آدابى بياننده‌در
٢٤٤ فقير ودرويشك صبر وسؤالى بياننده‌در
٢٤٥ فقير ودرويشك حسن معاشرتنك آدابى بياننده‌در
٢٤٧ عندالاكل فقرا ودرويشانك آدابى بياننده‌در

٢٤٨ فقرا ودرويشانك ميانه‌لرنده‌كى آدابى بياننده‌در
٢٤٩ فقرا ودرويشانك اهل واتباعى وولديله آدابى بياننده‌در
٢٥١ فقرا ودرويشانك حال سفرده آدابى بياننده‌در
٢٥٣ فقرا ودرويشانك سماعده آدابى بياننده‌در
٢٥٦ مجاهده بياننده‌در
٢٥٨ مجاهده‌ده اصل واساس اولان نسنه‌لر بياننده‌در
٢٥٨ مجاهده‌نك انجق مراقبه ايله تمام اولمسى بياننده‌در
٢٦٣ اهل مجاهده ومحاسبه واولى العزمك نفسلرنده تجربه ايلدكارى اون خصال بياننده‌در
٢٦٦ توكل بياننده‌در
٢٧٠ حسن خلق بياننده‌در
٢٧٠ حق ايله حسن خلق بياننده‌در
٢٧١ شكرك اصل واساس بياننده‌در
٢٧٤ صبرك اصل واساس بياننده‌در
٢٧٦ رضانك اصل واساسى بياننده‌در
٢٨١ صدقك اصل واساسى بياننده‌در

جلد ثانى

من

كتاب عمدة الصالحين

فى

ترجمه غنية الطالبين

مترجم

اثر معتبر حضرت عبدالقادر الجيلانى

(كتابىء حضرت شهريارى)

سليمان حسنى

معارف عموميه نظارت جليله سنك تحسين وتقديريله ورخصت رسميه سيله

— مطبعهٔ عثمانيه ده طبع اولنمشدر —

استانبول

۱۳۰۳

جلد ثانی

— من —

كتاب عمدة الصالحين * فی * ترجمة غنية الطالبين

بسم الله الرحمن الرحيم

(شهر رمضانك فضائلی حقنده مجلس) الله تعالى حضرتلری نظم جليلنده (يا ايها الذين آمنوا كتب عليكم الصيام كما كتب على الذين من قبلكم لعلكم تتقون) بيورمشدر حسن بصری رحمه الله سن الله تعالى حضرتلرينك (ياايها الذين آمنوا) قولنی ايشتديككده سمع وصماخكی اول جهته طوت زيرا اول كلام الهی سنك كنديسيله امر اولنه جغك برامر وياخود اندن نهی اولنه جغك برخصوص ايچوندر وسنك هرصورتله اكا قولاق طوتمقلغك لازمدر ديدی وجعفر الصادق رحمه الله نداده اولان لذت عبادتك تعب ومشقتنی ازاله‌در ديدی الله تعالى حضرتلرينك ياايها الذين آمنوا قول شريفنده‌كی (يا) عالم السر والخفياتدن ندادر وای منادای معلومدن براسمدر وهامنادينك نداسی اوزرينه برتنبيهدركه اوده معرفت سابقه وصحبت قديمه‌يه اشارتدر والله تعالى حضرتلرينك آمنوا قولی منادی ايله منادا بيننده‌كی سرمعلومه اشارتدركه كانه الله تعالى حضرتلری ای سرينی بكا مخصوص طوتان وضمير وفوأدينی بنم ايچون خالص قيلان قوللرم (كتب عليكم الصيام) سزك اوزريكزه صيام فرض قلندی دير وصيام لفظی سنك صمت صياماً وقت قياماً قولك كبی مصدردركه اوروج طوتمق معناسنه‌در صيام لغتده امساك وسكون عن الفعل معناسنه موضوعدر نتكم روزكار ساكن اولوب اسوب صاوورمز اولديغنده صامت الريح دينور وآت قسمی سير وحركتدن قالديغنده صامت الخيل دينور وصوم نصف نهار اولمق معناسنه دخی مستعملدر زيرا شمس وسط سمايه ورودنده جزئيجه برزمان سير وحركتدن قالور ووقفه حالنده كورينور نتكم شاعرك كلامنده (حتى اذا صام النهار واعتدل وسال للشمس

(لعاب)

لعاب فنزل) واقع اولمشدر وبركيمسه كلامدن امساكله صمت وسكوت حالنده بولنديغنده صام الرجل دينور والله تعالى حضرتلرينك (انی نذرت للرحمن صوما) آيت جليله‌سنده صوم لفظی صمت وسكوت ايله تفسير ايدلمشدر وشرعده صيام آثامی تركله برابر معتاد اولان طعام وشراب وجماعدن امساكدر (كما كتب على الذين من قبلكم) يعنی انبياء واممدن كه انلرك اولی آدم عليه السلامدر انلرك اوزرينه صيام فرض اولنديغی كبی سزك اوزركزه‌ده صيام فرض قلندی نتكم عبد الملك بن هرون بن عنتره‌نك پدرندن انك دخی جدندن ايلديكی روايتنده جدينك بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهی ايشتدم بن بركون حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم حجرهٔ سعادتلرنده بولنديغی حالده نصف نهارده حضور رسول اللهه داخل اولوب رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه سلام ويرديكمده سلامی بعد الرد والقبول بكا خطاباً ياعلی ايشته جبريل بونده‌در سكا سلام اوقيور ديمسيله بندخی عليك وعليه السلام يارسول الله دينجه رسول الله صلى الله عليه وسلم ياعلی بنم يانمه ياقلاش ديدكنده بندخی نزد رسول اللهه تقرب ايتدكده ياعلی جبريل سنك ايچون سن هرشهردن اوچ كونی صائم اول سنك ايچون اول يومده اون بيك سنه ويوم ثانيده اوتوز بيك سنه ويوم ثالثده يوز بيك سنه صائم اولمشجه‌سنه ثواب يازيلور ديمسيله بن بوحالده يارسول الله بوثواب يالكز بكامی خاصدر يوخسه عموماً ناس ايچونده وارميدر ديو ايلديكم استفسار اوزرينه رسول الله صلى الله عليه وسلم ياعلی الله تعالى حضرتلری شوثوابی سكا وسندن صكره سنك كبی عمل ايدنلره اعطا واحسان ايدر ديو بيوردقلرنده بن ينه يارسول الله اول ايام هانكی كونلردر ديو ايلديكم سؤاله اول ايام ايام بيضدركه هرآيك اون اوچ واون درت واون بشنجی كونلريدر ديو بيورمش اولديغنی كنديسنه سويلديكنی بيان ايلمشدر وعنتره بن علی رضی الله عنهه ايام بيضه نيچون ايام بيض تسميه اولنمشدر ديديكمده علی رضی الله عنه آدم عليه السلامك جنتدن روی زمينه هبوط ونزولنده كونش انی ياقوب جسدينی سياه ايتمشيدی بوحالده جبريل عليه السلام يا آدم جسديكك بياض اولمقلغنی ارزو ايدرميسك ديو ايلديكی سؤالنه آدم عليه السلام جانبندن (نعم) ديو جواب ويرلنجه جبريل عليه السلام آدم عليه السلامه سن شهرك اون اوچ واون درت واون بشنجی كونلرينی صائم اول ديدی بعده آدم عليه السلامك اول يومی صيامنده ثلث جسدی وايكنجی كونی صيامنده جسدينك ثلثانی واوچنجی كونی صيامنده جسدينك جمله‌سی بياض اولدی بوسببه مبنی اول ايامه ايام بيض تسميه قلندی ديو بيورديغنی بيان ايلمشدر وآدم عليه السلام رسول الله صلى الله عليه وسلمدن مقدم كنديلری اوزرينه صيام فرض اولانلردندر وعلمادن برجماعت تفسيرلرنده الله تعالى حضرتلری آيت جليله‌سنده من قبلكم لفظيله نصارايی مراد ايلمشدر وبزم صياممزك انلرك صيامنه تشبيه اولنمسی وقت ومقدارده وقوعبولان اتفاقه مبنيدر شويله‌كه الله تعالى حضرتلری نصارايه رمضانك صيامنی فرض قيلديغنده شهر رمضانك حر وبردك شدتلی زماننه تصادفنده كنديلريچون سير وسفر ومعيشتلرنجه ضرر ومشكلات حس ايدوب شهر رمضانی صيام انلرك اوزرينه كوچ كلمكله انلرك علما ورؤساسی بالمشاوره رأی وقرارلرنده اجتماع واتفاقله

صيامك سنه‌نك بر فصلنده وقيشله ياز اراسنده وفصل ربيعده اولمسنه وبو صنيعه‌لرينه كفارت اولمق اوزره مفروض معدود اوزرينـه دها اون كون زياده ايدوب قرق كونه ابلاغنه قرار ويرديلر بعده انلرك ملكلرينه وجع فم عارض اولمسيله ملك مذكور دخى اكر اغرى اغريسندن خلاص اولور ايسه صوملرينه دها يدى كون علاوه ايده‌جكنه نذر ايدوب بعدالعافيه يدى كونى دخى زياده ايلديلر بعده اول ملكك وقوع وفاتيله يرينـه كلان ملك آخر دخى ضم ايدوب صـيامليرينى تمام اللى كونه ابلاغ ايتـديلر ديديلر مجاهد رحمه الله نصارانك مواشى وحيوانلرينه قيران اصابت ايدوب ملكلرى انلره صيامكزى زياده ايديكز ديمسيله انلرده صياملرينك اولنه اون واخرينه دخى اون كون زياده ايدرك اللى كونه ابلاغ ايتديلر ديدى وشعبى رحمه الله اكرسن سنه‌نك كليسنى صائم اولسه‌ك يوم شكده سنك افطار ايتمكلكك لازمدر زيرا بزم اوزريمزه شهر رمضـانده صيام فرض قلنديغى كبى نصارا اوزرينـه دخى اول آيده صيام فرض قلندى وانلرك صوم مذكورى فصل آخره تحويلى وقوعبولدى چونكه نصارا زياده اسى وحرارتك شدتلى زماننده اوتوز كونى تمام صائم اولديلر بعده انلردن صكره ديكر قرنده كلان خلق دها زياده ثقه واهتمام كوستروب اوتوز كونك اولنه بر واخرينه دخى بركون زياده ايتـديلر بعده انلردن صكره كلانلر دخى انلرك آيين وعادتلرينه اتباعله انلرده ابتداسنه وصكره‌سنه دها برر كون علاوه ايدرك اللى كونه ابلاغ ايتديلر ديدى (لعلكم تتقون) شايدكه صومله هوالركزه ضعف طارى اولوب معاصيدن اتقا ايده‌سـكز وينه اهل تفسير رسـول‌الله صلى الله عليه وسلمك مدينهٔ منوره‌يى تشريفلرنده الله تعـالى حضرتلرى رسـول‌الله صلى الله عليه وسـلم حضرتلرينه وجمله مؤمنين اوزرينه يوم عاشورانك وهر آيدن اوچ كونك صيامنى فرض ايتمشـيدى وانلر يوم عاشـورايى وايام مذكوره‌يى غزوهٔ بدردن بر آى وبر قاچ كـون مقدمده شهر رمضـانده صياملـه امرك نزولنه دكين صـائم اولورلردى ديديلر (اياماً معدودات) سزك ايچون فرض اولنان صيام ايام معدوده يعنى صايلور كوندركه يكرمى طقوز يااوتوزدر وسعيد بن عمرو بن سعيد بن العاص بن عمر رضى الله عنهمانك رسول‌الله صلى الله عليه وسلمك بن وامتم اميه‌لرز بزاوتوز كونى تمام ايچون شـويله‌در بويله‌در ديه‌رك شهرى حسـاب وكتب ايتميز ديو بيورديغى ايشتمش اولديغى و (صوموا لرؤيته وافطروا لرؤيته) حديث شريفى مفادينه تلميح واشـارت قلنديغى روايت وبيان ايلمشـدر وشهره شهر تسميه اولنمسى شهرتنه مبنيـدر وشهر شهرتدن مأخوذدر وشهر ناس اوزرينـه قليچ صيروب سل سـيف ايلمك معناسـنه مصدر دخى اولور ويكى آيه دخى شهر اطلاق اولنور نته‌كيم هلالك طلوعنده شهر الهلال دينور ٠

﴿ ناسك رمضانك معناسنده‌كى اختلافى ﴾ رمضانك معناسـنده ناس بيننـده اختـلاف وقوعبولمشـدر بعضلرى رمضان الله تعالى حضرتلرينك اسماء حسناسندن براسمدر ورجب ايچون شهرالله الاصم دينديكى كبى رمضـان ايچون دخى شهر رمضان دينور ديديلر وجعفر الصـادق رحمه الله‌ك پدرى رضى الله عنهدن ايلديكى روايتنده رسـول الله صلى الله عليه

(وسلمك)

وسلمك سزلر رمضان ديميكز بلكه الله تعـالى حضرتلرينك قرأن كريمنده آنى شهره نسبتله شهر رمضان ديديكى كبى سزلر دخى شهر رمضان ديكز ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر واصمعى ابوعمروك رمضانه رمضان تسميه اولنمسى آنده فصالك يعنى دوه كوچكلرينك شدت حردن يانمسـنه مبنيدر ديديكنى روايت ايلمشـدر وغيريسى دخى رمضان تسميه‌سى حجاره‌نك آنده شمسك شـدت حرارتندن يانمسـنه مبنيدر وقيزديرلمش طاشـه دخى رمضـاء دينور ديدى وبعضلرى دخى رمضانه رمضان تسميه اولنمسى رمضانك ذنوبى محو واحراق ايلمسنه مبنيدر ورسول‌الله صلى الله عليه وسلمدن بووجهله مرويدر ديديلر وبعضلرى قوم وطاشلر شمسك حرارتنـدن قيزديغى كبى امر آخرته دائر فكرة وموعظـه‌دن دخى قلوب مؤمنينـده تأثر وحرارت ظهور ايدر ديديلر وخليل رمضـان كوز فصلنده ياغان يغمور معناسـنه اولان رمض لفظندن مأخوذدر وشـو شهره رمضـان تسميه قلنمسى شهر مذكورك ابدان وقلوبى آثام ومعاصيدن غسل وتطهير ايله پاك وتميز قلنمسنه مبنيدر ديدى ٠

﴿ شهر رمضان الذى انزل فيه القرأن * آيت جليله‌سى بيانده‌در ﴾ عطيه بن الاسوددن اولنان روايتـده آنك ابن عباس رضى الله عنهمايه الله تعالى حضرتلرينك (انا انزلناه فى ليلة مباركة) قول شريفيله قرأن عظيم الشانك ليلهٔ مباركه‌ده انزال ايدلديكى بيان بيورلمش وحالبوكه فرقان مجيد شهور سـائره‌ده نازل اولمشـدر نته‌كيم الله تعالى حضرتلرى (وقرأنا فرقناه على الناس على مكث) بيورمشـدر ديو ايلديكى سـؤالنه مشار اليه جانبندن قرأن عظيم الشـان شهر رمضانك ليلهٔ قدرنده جـملةً واحدة لوح محفوظدن سماء دنيـايه انزال اولنوب آنده بيت العزته وضع اولندى بعده جبريل عليه السلام يكرمى اوچ سنه ايچنده حوادث حسبنجه سوره سوره آيت آيت ووقت وقت قرأنى محمد صلى الله عليه وسلم اوزرينه ايندرمشدر نته‌كيم الله تعالى حضرتلرى (فلا اقسم بمواقع النجوم) بيورمشدر ديو جواب ويرديكى بيان اولنمشدر وداود بن ابى هند بن شعبى‌يه (شهر رمضان الذى انزل فيه القرأن) بيورلدى سنه‌نك سائر وقتنده رسول‌الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه قرأن نازل اولمديمى ديو ايلديكم سؤالمه انلرده بلى سنه‌نك اوقات سائره‌سنده دخى قرأن نازل اولمشدر انجق جبريل عليه السلام الله تعالى حضرتلرينك انزال بيوره‌جغى آيات بيناتى محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه رمضانده عرض ايدردى والله تعالى حضرتلرى انلردن ديلديكنى حكم واثبات وديلديكنى نسخ وانسا ايدردى ديو جواب ويردى ديدى شهاب بن طارقك ابى زر الغفارى رضى الله عنه حضرتلرندن ايلديكى روايتنده رسول‌الله صلى الله عليه وسلمك صحف ابراهيم عليه السـلام شهر رمضاندن اوچ كيجه كچه‌رك انزال اولندى وتورات موسى عليه السلام شهر رمضاندن التى كيجه كچه‌رك انزال اولندى وزبور داود عليه السلام شهر رمضاندن اون سكز كيجه كچه‌رك انزال اولندى وانجيل عيسى عليه السلام شهر رمضـاندن اون اوچ كيجه كچه‌رك انزال اولندى وقرأن محمد صلى الله عليه وسلم اوزرينه شهر رمضانك يكرمى دردنده انزال اولندى ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر بعده الله تعالى (هدى للناس) ديو قرأنك ناسى ضلالتدن

راه حق وهدایته ارشاد ایتدیکنی وحلال وحرامده وحدود واحکام وشرایعده حقی باطلدن فرق وتمییز وفصل وتفریق ایلدیکنی وصف و بیان بیوردی ٠

﴿ شهر رمضانه مخصوص فضائل بیانده ﴾ سعید بن مسیبدن علی بن زید بن جدعانك اندن دخی همام بن یحیی‌نك اندن یوسف بن زیادك اندن علی بن حجر السعدینك اندن محمد بن اسحق خزیمه‌نك اندن ابو حامد احمد بن محمد بن الجلودی النیسابورینك اندن والدندن نقلاً ابونصرك بزه و یردیکی خبرنده سلمان رضی الله عنهك رسول الله صلی الله علیه وسلم شعبانك آخرنده بزه خطابت ایدوب ایها الناس کندیسنده بیك کیجه‌دن خیرلو اولان لیله بولنان شهر عظیمکه شهر مبارکدر سزلره یقین کلدی الله تعالی حضرتلری انده نهارنده صیامی فرض وکیجه‌سنده قیامی تطوع قیلدی بر کیمسه رمضانده خیراتدن برخصلته تقرب ایتسه و یاخود بر فریضه‌یی ادا ایتسه اول کیمسه رمضانك غیریده یتمش فریضه‌یی ادا ایتمش کبی اولور واول شهر رمضان شهر صبردر وصبرك ثوابی واجر ومکافاتی جنته دخولدر واول شهر مواسات ویار وغمکسارلق ایده‌جك وکندیسنده مؤمنك رزقی زیاده قلنه‌جق برشهردر و بر کیمسه انده صائم اوله‌رق افطار ایلسه انك افطاری انك ذنوبی ایچون مغفرت ورقبه‌سنك ناردن عتقنه سبب اولور وانك افطاری ایچونده انك صیامنك اجرندن برشی نقصان اولمیه‌رق اکا اجرو یریلور دیو بیوردیغنده حضار یارسول الله بزم جمله‌مز صائمك افطار ایتدیکی نسنه‌یی بوله‌میز دیملریله رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلری شو ثوابی برخرما و یاخود بر یودم صو و یاخود برطاتم سود ایله افطار ایدن کیمسه ایچون اعطا ایدر وشهر رمضان اویله برشهردرکه انك اولی رحمت واوسطی مغفرت وآخری عتق نیراندر و بر کیمسه شهر مذکورده عبد مملوك ویاجاریه مملوکه‌سندن برنسنه‌یی تخفیف ایتسه الله تعالی حضرتلری انی مغفرت وجهنمدن آزاد ایدر وسزلر شهر رمضانده درت خصلتی چوق ایدیکز وآنك ایکیسیله سز ربکزی کندیکزدن راضی قیلرسکز واول ایکی خصلت دخی سزك لا اله الا الله کلمهٔ شهادتنی اتیانکز والله تعالی حضرتلرینه استغفار ایتمکلککزدر ودیکر ایکی خصلتکه سزك انلردن استغنا واحتیاجسزلغکز یوقدر انلرده سزك الله تعالی حضرتلرندن جنتی ایستمکلککز وناردن استعاذه ایله حقه التجا کزدر و بر کیمسه رمضان شریفده برصائمك قارننی طویورسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌یی یوم قیامتده بنم حوضمدن اولوجهله صواررکه بردها اول کیمسه‌یه ابداً صوسزلق طاری اولمز دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابو سعید الخدریدن ابی نضره‌نك واندن دخی کلبینك ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك شهر رمضانك اول لیله‌سنده ابواب جنان وابواب سماء فتح اولنوب آخر لیله‌سنه دکین قپانمز وامت وجماعتدن رمضان کیجه‌سنده نماز قیلان کیمسه‌نك هر سجده سیچون الله تعالی حضرتلری بیك یدییوز حسنه یازار وانك ایچون جنتده یاقوتهٔ حمرادن بر بیت بنا ایدرکه اول بیتك بیك قپوسی وهر قپوده التوندن یاقوتهٔ حمرا ایله مزین ایکی قناد واردر وشهر رمضانك ایلك کوننده صائم اولدیغنده الله تعالی حضرتلری رمضانك آخر یومنه دکین انك هر ذنبنی مغفرت ایدر واولکونده‌کی صیامنی انك مثلی کناهنه دخی کفارت قیلر وانك هرکونکی صیامی ایچون

اکا جنتده برقصر و یریلورکه اول قصرك التوندن بیك قپوسی واردر و یتمش بیك ملك اول کیمسه ایچون صباحدن تا اخشامه دکین استغفار ایدرلر وانك رمضانك لیل ونهارنده ایلدیکی هر سجده سیچون اکا جنتده اویله برشجره و یریلورکه راکب بر کیمسه‌نك اول شجره‌نك کولکه‌سنده یوز ییل سیرایتمسیله انك نهایتنه ایرشمسی ممکن اولمز دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر ابی هریره رضی الله عنهدن روایتله اعرجك اندن دخی والدینه اسنادایله ابونصرك بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك شهر رمضانك ایلك کیجه‌سی اولدیغنده الله تعالی حضرتلری خلقنه نظر ایدر والله تعالی حضرتلری برقولنه نظر ایتدکنده اکا ابداً عذاب ایتمز والله تعالی حضرتلری رمضان شریفك هرکونده بیك کره بیك کشی‌یی جهنمدن آزاد ایدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابو نصرك اسناد ایله والدندن وانك دخی سهلدن وانك دخی پدرندن وانکده ابوهریره رضی الله عندن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك شهر رمضانك حلولنده جنت قپولری آچیلوب جهنم قپولری قپانور وشیاطین باغلنوب حبس اولنور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر ونافع بن برده‌نك ابی مسعود الغفاری رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك رمضاندن برکون صائم اولان کیمسه الله تعالی حضرتلرینك (حور مقصورات فی الخیام) قول شریفیله وصف اولنان ودرهٔ مجوفه‌دن خیمه‌لر ایچنده مستوره حور عیندن برزوجه‌یی تزوج ایدرکه اول حور عیندن هر امرأه اوزرنده یتمش درلو حله وطیب واردرکه انلردن هیچ بریسنك لون ورنکی آخرینه مشابه دکلدر وانلردن هر امرأه ایچون یاقوتهٔ حمرادن در وانجو ایله موشح ومزین بیك سریر وزوجیچون دخی انك مثلی واردر واول سریرلرك هر بریسی اوزرلرنده یتمش فراش وهر فراشده دخی برسریر واردر وهر امرأه‌نك کندی حاجتیچون یتمش بیك وزوجی ایچون دخی یتمش بیك خدمتجی واردر وهر خدمتجی یدنده التوندن کاسه ایچنده بردرلو طعام واردرکه اهل جنت انك آخر لقمه‌سنده اولکیسنده بولنمدیغی برلذتی حس ایدر و بووجهله سزاوار بیوریله‌جق عنایت واحسان اول کیمسه‌نك رمضانده ایلدیکی حسناتدن ماعدا محضا هرکونکی صیامی ایچوندر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر ٠

﴿ شهر رمضان حقنده دیکر روایت ﴾ ضحاك بن مزاحمدن حسنك واندن حماد بن سلیمان الدوسینك واندن هشام بن الولیدك واندن قاسم بن محمدك واندن سلمة بن شبیبك واندن حسن بن ابراهیم بن یسار وابراهیم بن محمد بن حارثك واندن ابو القاسم بن عبد الله بن محمدك واندن عبد الله بن محمدك واندن محمد بن احمدك واندن ابی نصرك والدینه اسناد ایله بزه ویردیکی خبرنده ابن عباس رضی الله عنهمانك رسول الله صلی الله علیه وسلمك جنت بهر سنه شهر رمضانك دخولیله تزین ایدر وشهر رمضانك ایلك کیجه‌سی اولدیغنده تحت عرشده مثیره دنیلان برروزکار اسوب اشجار جنتك دال و بوداقلرینی وقپولرك حلقه‌لرینی تحریك ایدوب انلردن سامعینك اندن احسن ایشتمامش اولدقلری برآواز ایشیدیلوب و بوحالده حور عین زینتلنوب جنتك یوکسك محلنده طوروب بزی الله تعالی حضرتلرندن ایستیه‌جك کیمسه قنده‌درکه بزی تزوج

ایتسون دیوندا ایدرلر بعده انلرك رضوانه بو کیجه هانکی کیجه‌در دیو ایلدکاری سؤاللرینه رضوان طرفندن تلبیه ایله یاخیرات حسان بو کیجه شهر رمضانك ایلك کیجه‌سیدر محمد صلی الله علیه وسلمك امتندن صائمین ایچون ابواب جنان آچیلور دیو جواب ویرلدیکی انده الله تعالی حضرتلری یارضوان ابواب جنانی آچ ویامالك ابواب جحیمی امت محمدك صائمیندن سد ایت ویاجبریل یریوزینه نزول ایت ومردهٔ شیاطینی اغلال وسلاسله چکوب حبس ایت وتاکه حبیبم محمد امتنك صیامنی افساد ایتمسونلر ایچون انلری لجهٔ بحاره القاایت دیر والله تعالی حضرتلری شهر رمضانك هر کیجه‌سنده اوچ کره حاجتنی دیلیه‌جك کیمسه وارمیدر مقصدینی حاصل ایده‌یم وتوبه ایدن کیمسه وارمیدر توبه‌سنی قبول ایده‌یم واستغفار ایدن وارمیدر انی مظهر غفران ایده‌یم دیر والله تعالی حضرتلری شهر رمضانك هر کوننده عند الافطار کندیلرینه عقاب وعذاب واجب اولمش بیك کره بیك کشی‌یی جهنمدن آزاد ایدر والله تعالی حضرتلری جمعه کیجه‌سی وجمعه کونی اولدیغنده هر ساعتده کندیلرینه عذاب وعقاب واجب اولمش بیك کره بیك کشی‌یی ناردن اعتاق وآزاد ایدر وشهر رمضانك آخر کونی اولدیغنده اولکونده الله تعالی حضرتلری شهر رمضانك ایلك کوندن آخر کوننه دکین ناردن اعتاق ایلدیکی کیمسه‌لرك مجموعنك مقداری عددنجه کمسنه‌لری جهنمدن آزاد ایدر ولیلهٔ قدر اولدیغنده الله تعالی حضرتلرینك امریله جبریل علیه السلام بریشیل سنجاغله ملائکدن برجمعیت عظیمه ایچنده یراوزرینه نزول ایدوب اول سنجاغی ظهر کعبه‌یه رکزایدر وجبریل علیه السلامك التیوز قنادی واردر انلری انجق لیلهٔ قدرده نشر ایدر ولیلهٔ مذکوره‌ده جناحلرینی نشر ایتدیکنده اجنحه‌سی مشرق ایله مغربی تجاوز ایدر وجبریل علیه السلام ملکاره امت محمدك بیتلرینه دخول ایله امر ایتمسیله ملائك دخی انلرك ارالرینه کیروب هر قائم ومصلی وذاکر اوزرینه سلام ویروب انلرله مصافحه ایدرلر وانلرك دعالرینك مقبولیتنه دائر انلره امنیت ویررلر وتاکه طلوع فجره دکین بوحال اوزره بولنورلر بعده جبریل علیه السلام معاشر ملائکه خطاباً (الرحیل الرحیل) دیه‌رك هر بریسنك یرلی یرینه کیتملریچون ندا ایلدیکنده زمرهٔ ملائك یاجبریل الله تعالی حضرتلری محمد صلی الله علیه وسلمك امتندن مؤمنینك حوائجی حقنده نوجهله معامله ایلدی دیو ایلدکاری سؤاللرینه جواباً جبریل علیه السلام الله تعالی حضرتلری انلره نظر ایتدی ودرت طائفه‌دن ماعدا جمله‌سنی عفو ومغفرت ایتدی دیر ورسول الله صلی الله علیه وسلم اول درت طائفه‌یی تعداد ایدوب انلر ادمان واقدام ایله شرب خمر ایدنلر وابوینه عاصی اولانلر وصلهٔ رحم ایتمیانلر واهل بدعت اولوب جماعت وامتی تارك بولنانلردر دیدی ولیلهٔ فطر اولدیغنده اول کیجه‌یه لیلهٔ جائزه تسمیه قلنور وبیرام صباحی اولدیغنده الله تعالی حضرتلری ملکاری هر بلاده طاغیدوب انلرده یریوزینه اینرلر وانده سوقاقلر باشلرینه طوروب جن ایله انسدن غیری هر بر خلقك ایشیده‌جکی برصوتله ندا ایدرلر وندالرنده ای امت محمد اجر جزیلی اعطا وذنب عظیمی مغفرت ایدن رب کریمکز جهتنه توجه ایدیکز دیرلر وانلر مصلا ونمازکاهلرینه

(چیقدقلرنده)

چیقدقلرنده الله تعالی حضرتلری ملکلرینه خطاباً ای بنم ملکلرم کندی عملنی ایشلیان اجیرك جزا ومکافاتی ندر دیدکنده ملکلر ای بزم اله وسیدمز انلرك جزاسنی ذات اجل وعلیاکزك انلرك اجرتنی ایفا ایتمکلککزدر دیرلر وبوحالده الله تعالی حضرتلری ای ملکلرم سز شاهد اولکزکه بن رضاء ومغفرتمی انلرك شهر رمضانده صیام وقیاملرینه جزا ومکافات قیلدم دیر بعده الله تعالی حضرتلری قوللرم بوکونده حاجتکزی بندن ایستیکز عزت وجلالمه قسم ایدرمکه بوکونده آخرتکز ایچون ایستدیککز هرشیئی سزه اعطا ایدرم ودنیاکز ایچون ایستدیککز نسنه‌ده سزك ایچون نظر ایدرم وعزت وجلالمه قسم ایدرمکه سزلر بنم حقوقمی محافظه ایتدیککز مدتجه بن سزك خطیئات وقصورکزی ستر ایدرم وعزت وجلالمه قسم ایدرمکه بن سزی اصحاب حدود بیننده رسوا وذلیل ایتمم سزلر خانه‌لرکزه مغفوراً کیدیکز زیرا سزلر بنی ارضا ایتدکز وبنده سزدن راضی اولدم دیر دیدیکنی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك امت محمد رمضان شریفده افطار ایتدکلرنده ملکلر فرحلنوب الله تعالی حضرتلرینك انلره اعطا واحسان بیوردیغی اجورات جزیله ایله بربرینی تبشیر ایدرلر دیو بیوردیغی ایشتمش اولدیغنی بیان ایلمشدر وابونصرك والدندن وانك دخی نافعدن وانك دخی ابی مسعود الغفاری رضی الله عنهدن نقل وروایتله ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك شهر رمضانك هلالی ظهورنده اکر عباد شهر رمضانده اولان خاصهٔ کثیره واجورات جزیله‌یی بیلمش اولسه‌لردی سنه‌نك کلیسنك شهر رمضان اولمسنی البتده تمنی ایدرلردی دیو بیوردیغنی ایشتمش بولندیغنی بیان ایلمشدر وخزاعه قبیله‌سندن بر رجل یارسول الله شهر رمضان حقنده‌کی فضائلی بزه خبر ویر دیدکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم جنت شهر رمضان ایچون سنه‌نك ابتداسندن تاانتهاسنه دکین تزیین اولنور وحتی شهر رمضانك ایلك کیجه‌سی اولدیغنده تحت عرشدن برروزکار اسوب اوراق اشجار جنتی تحریك ایدر وخور عین بوحاله نظر ایدوب یارب شو آیده سکا عبادتله مشغول قوللرندن بزه ازواج نصیب ایله وبزمله آنلرك وآنلرله بزم دیده‌لرمزی مسرور وروشن ایله دیرلر الله تعالی حضرتلری رمضان شریفده صائم اولان هر برقولنه (حور مقصورات فی الخیام) نظم جلیلیله وصف وثنا بیوریلان ودرهٔ مجوفه‌دن خیمه‌لر ایچنده مستوره بولنان حورعیندن برزوجه‌یی تزویج ایدر واول حورعیندن هر امرأه اوزرنده یتمش درلو حله وطیب واردرکه آنلردن هیچ بریسنك لون ورنکی آخرینه مشابه دکلدر وآنلردن هر امرأه‌در واینجو ایله مزین یاقوتدن برسریر اوزرنده درکه اول سریرك اوزرنده استبرق واطلاسدن یتمش فراش وهر فراشده دخی برسریر واردر وهر امرأه‌نك کندیسنه خدمت ایده‌جك یتمش بیك وزوجیچون دخی یتمش بیك خدمتجی واردر وهر خدمتجی یدنده آلتوندن کاسه ایچنده بر درلو طعام واردرکه اهل جنت آنك هر بریسنده دیکر درلو بر لذت حس ایدر واول امرأه‌نك زوجیچون دخی آنك مثلی ویریلور وآنك زوجی اوزرنده یاقوتله مرصع آلتوندن ایکی بیله‌زك واردر وبووجهله سزاوار بیوریله جق عنایت واحسان اول کیمسه‌نك رمضانده

ایلدیکی حسناتندن ماعدا محضا هر کونکی صیامی ایچوندر دیو بیورمشدر وقتاده‌نك انس بن مالك رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك شهر رمضانك ایلك کیجه‌سی اولدیغنده الله تعالی حضرتلری خازن جنانه ندا ایدوب خازن جنان لبیك وسعدیك دیه‌رك فرمان حقه منتظر بولندیغنی بیان ایدر وبوحالده الله تعالی حضرتلری خازن جنانه امت محمددن صائمین ایچون جنتی تزیینی و رمضان کیجه‌یه دکین جنت قپولرینی قپامامه‌سنی امر ایدر بعده الله تعالی حضرتلری خازن ناره ندا ایدوب اولدخی لبیك وسعدیك دیه‌رك حقك امر وفرمانه متهیٔ ومنتظر بولندیغنی بیان ایدر و بوحالده الله تعالی حضرتلری خازن ناره امت محمددن صائمین ایچون ابواب جحیمك قپانمه‌سنی و رمضان کیجه‌یه دکین آنلر اوزرینه آچلمامه‌سنی امر ایدر بعده الله تعالی حضرتلری جبریل علیه السلامه ندا ایدوب اول دخی لبیك وسعدیك دیر وبوحالده الله تعالی حضرتلری جبریل علیه السلامه یراوزرینه اینمسنی وامت محمدك صیام وافطارلرینی افساد ایتمسونلر ایچون مردهٔ شیاطینی باغلیوب حبس ایلمسنی امر ایدر والله تعالی حضرتلری شهر رمضانك هر کوننك طلوع شمسنده و وقت افطارنده ارکك ودیشیدن برطاقم قوللرینی جهنمدن عتق و ازاد ایدر والله تعالی حضرتلری ایچون سماده ندا ایدر برملك وار درکه اول ملکك برقنادی مشرقده و برقنادی دخی مغربده‌در وآنك قنادی مرجان و در وجواهر ایله مزیندر و اول ملك توبه ایدن وارمیدر آنك توبه‌سی قبول اولنه‌جقدر دعا ایدن وارمیدر آنك دعاسی مستجاب اوله‌جقدر مظلوم کیمدر الله تعالی حضرتلری اکا نصرت بخش ایده‌جکدر مستغفر کیمدر الله تعالی حضرتلری انك ذنوبنی عفو ومغفرت ایده‌جکدر سائل کیمدر الله تعالی حضرتلری آنك حاجتنی اعطا ایده‌جکدر دیوندا ایدر والله تعالی حضرتلری شهر رمضانده ارکك ودیشیدن کندینی ذکر ایدنلره قوللرم مژده و بشارتده اولکز وصبره ملازمت وذکره مداومت اوزره بولنیکز سزلردن کلفت وزحمتی رفع وازاله ایده‌جکم وسزلری رحمت وکرامته ایرشدیره‌جکم زمان تقرب ایتمشدر دیوندا ایدر ولیلهٔ قدر اولدیغنده جبریل علیه السلام ملائکدن برجمعیت عظیمه ایله یریوزینه نزول ایدرکه اول ملکلردن هربریسی قائماً وقاعداً الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایدن هرعبد ایچون استغفار وصلات ایدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وانس بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك اکر الله تعالی حضرتلری سموات وارضینه سویلمکه اذن ویرسه انلر رمضانده صائم اولان کیمسه‌یی البته جنتله تبشیر ایدرلردی دیو بیوردیغنی بیان اولنمشدر وعبدالله بن ابی اوفی رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك صائمك نومی عبادت وصوم وسکوتی تسبیح ودعاسی مستجاب وعملنك اجر وثوابی مضاعف وقات اندر قاتدر دیو بیوردیغنی بیان اولنمشدر واعمشدن اولنان روایتده ابی خیثمه رضی الله عنهك کشی کبائردن مجتنب بولندیغی مدتجه انك رمضانی کله‌جك رمضانه وجمعی دیکر جمعه وجمعه‌سی دیکر جمعه سنه وصلاتی دیکر صلاتنه دکین بینلرنده اولان ذنوبه کفارتدر دیوسویلدیکی بیان اولنمشدر امیرالمؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنهك شهر

رمضانك دخولنده هرحالی وصیام نهار وقیام لیلی خیر اولان شهر رمضان مرحبا دیه‌رك انی ترحیب ایلدیکی وانده‌کی انفاق فی سبیل الله انفاق کبیدر دیو بیوردیغنی روایت اولنمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه رمضان شریفده ایماناً واحتساباً صائم وقائم اولسه انك ماتقدم وما تأخر ذنوبی مغفرت اولنور دیو بیوردیغنی بیان اولنمشدر وینه ابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك امتمدن بنی آدمك ایشلدیکی هرحسنه اوندن تایدی یوزه‌دکین تضاعف ایدر فقط صوم بوندن مستثنادر زیرا الله تعالی حضرتلری صوم بنم ایچوندر صومك جزاسی بن ایم چونکه صائم شهوتنی واکل وشربنی بنم ایچون ترك ایتمشدر وصوم سیئاته ستره وسپردر وصائم ایچون ایکی فرحه واردر بریسی انك افطاری زماننده وبریسی دخی انك ربیسنه ملاقاتی عندنده‌در دیو بیوردیغنی بیان اولنمشدر وابوالبركاتك اسناد ایله یزید بن هروندن وانك دخی مسعودیدن روایتله بزه ویردیکی خبرنده مسعودینك بکا اولوجهله بالغ اولدی‌که برکیمسه شهر رمضانك برکیجه‌سنده صلات تطوعنده (انا فتحنا لك فتحاً مبیناً) سوره‌سنی اوقوسه اول کیمسه اول سنه ایچنده مکاره وبلایادن محفوظ اولور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر .

﴿ رمضان لفظنك بش حرف اولمسی بیانده ﴾ رمضان لفظی بش حرفدر بونلردن را الله تعالی حضرتلرینك رضوانه ومیم محاباتنه وضاد ضمانه والف الفتنه ونون دخی نورینه اشارتدر ورمضان شهر رضوان ومحابات وضمان والفت ونور ونوالدر وشهر رمضان اولیا وابرار ایچون کرامتدر و بعضلری شهور ایچنده شهر رمضان صدور ده قلب وخلق ایچنده انبیا کبیدر و بلاد ایچنده حرم شریف کبیدر ودجال لعین حرم شریفه دخولدن ممنوعدر ورمضان شریفده مردهٔ شیاطین محبوسدر وانبیا مجرمین ایچون شفعا وشهر رمضان صائمین ایچون شفیعدر وقلب نور معرفت وایمانله مزین وشهر رمضان نور تلاوة قرآنله مزیندر وبرکیمسه شهر رمضانده مظهر غفران اولمز ایسه سائر هانکی آیده مغفرت اولنور بنابرین عبد توبه قپولری قپانمزدن مقدم توبه ایتملیدر وحقه انابه ورجوع زمانی کچمکسزین الله تعالی حضرتلرینه انابه ورجوع ایتملیدر و بکا ورحمت زمانی منقضیه اولمقسزین اغلملی وخوف الله ایله کوزی یاشنی دوکملیدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم بنم امتم شهر رمضانده صائم وقائم بولندقلری حالده انلره خزی ورسوایلق ایرشمز دیو بیوردیغنده بررجلك یارسول الله انلری خزی ورسوایلغه ایرشدیرن ندر دیو ایلدیکی سؤاله جناب رسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه رمضانده محرماتی تناول ایتسه ویاخود سیئه ایشلسه ویاخود شرب خمر ایتسه ویاخود زنا ایلسه انك رمضانی قبول اولنمز والله تعالی حضرتلری انك ملکلری واهل سمواتك جمله‌سی اول کیمسه‌یه تاکله‌جك سنه‌یه دکین لعنت ایدر واول رمضان ایله کله‌جك رمضان بیننده وفات ایدر ایسه انك ایچون عندالله حسنه یوقدر .

﴿ سید البشر وسید العرب ﴾ بعضلری سید البشر آدم علیه السلام وسید العرب

محمد صلى الله عليه وسلمدر وسيد الفرس سلمان وسيد الروم صهيب وسيد الحبش بلال وسيد القرى مكه وسيد الاوديه وادئ بيت المقدس وسيد الايام يوم جمعه‌در وسيد الليالى ليلهٔ قدر وسيد الكتب قرآن كريم وسيد القرآن سورهٔ بقره وسيد البقره آيت الكرسيدر وسيد الاحجار حجر الاسود وسيد الآبار بئر زمزم وسيد العصا عصاء موسادر وسيد الحيتان حوت يونس عليه السلامدر وسيد النوق ناقهٔ صالح عليه السلام وسيد الافراس براقدر وسيد الخواتيم سليمان عليه السلامك خاتمى وسيد الشهور شهر رمضاندر ديديلر ٭

﴿ ليلهٔ قدرك فضائلى بيانده‌در ﴾ الله تعالى حضرتلرى (انا انزلناه فى ليلة القدر) الى آخر السوره بيورمشدر انا انزلناه ضميرى قرآندن كنايه‌در الله تعالى حضرتلرى قرآن عظيم الشانى ليلهٔ قدرده لوح محفوظدن سماء دنياده ملائكه‌دن سفره وكتبه‌يه انزال بيوردى وقرآن كريمك برسنه‌نك ليلهٔ قدرندن سنهٔ آتيه رمضانك ليلهٔ قدرينه دكين جبريل عليه السلامك الله تعالى حضرتلرينك اذنيله محمد صلى الله عليه وسلم اوزرينه نازل اوله‌جغى مقدارى ليلهٔ قدرده لوح محفوظدن سماء دنيايه نازل اولوردى وبوصورتله قرآنك كليسى شهر رمضانك ليلهٔ قدرنده سماء دنيايه نازل اولمشدر ابن عباس رضى الله عنهما وغيريسى دخى (انا انزلناه فى ليلة القدر) آيت جليله‌سنى (انا انزلنا جبريل بهذه السورة وجملة القرآن فى ليلة القدر على الكتبه) ايله تفسير ايتمشلر يعنى الله تعالى حضرتلرى بن عظيم الشان جبريلى بوسورهٔ جليله وجمله قرآنله ليلهٔ قدرده ملائكه‌دن سفره وكتبه‌يه انزال ايتدم بيورمشدر بعده يكرمى اوچ سنه‌نك سائر شهور وايام ولياليسنده حوادث وحكم اقتضاسنجه وآهسته صورتله وقت وقت رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه نازل اولمشدر (فى ليلة القدر) ى (فى ليلة عظيمة) ايله وبعضلرى دخى (فى ليلة الحكم) ايله تفسير ايتمشلردر يعنى الله تعالى حضرتلرى بن قرآن كريمى قدر وشانى عظيم وحكمياتى حاوى ليلهٔ قدرده انزال ايتدم ديو بيورمشدر وليلهٔ قدره ليلهٔ قدر تسميه اولنمسى ليلهٔ مذكوره‌يه وآنك قدر وشانه تعظيم واحترامه مبنيدر زيرا الله تعالى حضرتلرى ليلهٔ قدرده كله‌جك سنه‌نك ليلهٔ قدرينه دكين اول سنه ايچنده وقوعبوله‌جق هردرلو نسنه‌يى تقرير ايدر بعده الله تعالى حضرتلرى (وما ادراك ماليلة القدر) بيورمش يعنى يا محمد ليلهٔ قدرك كمال فضيلتنى سكا نه شى بيلدردى وياخود يا محمد اكر الله تعالى حضرتلرى سكا ليلهٔ قدرك عظمتنى وقرآنده اولان هر بر نسنه‌يى بيلديرمامش اولسه ايدى سن آنى درك ايده‌مز واكا مطلع اوله‌مزدك لكن الله تعالى ليلهٔ قدرك عظمتنى وقرآنده اولان حكمياتى سكا بيلدردى ديمشدر وليلة القدرى ليلة العظيمه والحكمه ايله تفسير ايتمشلردر وبعضلرى دخى ليلهٔ قدر اول ليلهٔ مباركه‌دركه الله تعالى حضرتلرى آنى (انا انزلناه فى ليلة مباركة فيها يفرق كل امر حكيم) آيت جليله‌سيله بيان ايتمشدر بعده الله تعالى حضرتلرى (ليلة القدر خير من الف شهر) بيورمش يعنى ليلهٔ قدرده‌كى عمل كنديسنده ليلهٔ قدر اولميان بيك كيجه‌دن خيرلى اولديغنى بيان ايتمشدر وشو وجهله روايت اولنمشدركه صحابهٔ كرام رضى الله عنهم اجمعين حضراتى الله تعالى حضرتلرينك (ليلة القدر خير من الف شهر) قول شريفنك نزوليله فرحلندقلرى كبى بشقه برشيئله فرحلنمامشلردر چونكه

رسول الله صلى الله عليه وسلم يوما من الايام اصحابنه بنى اسرائيلدن درت كيمسه‌يى يعنى ايوب وزكريا وحزقيل ويوشع ابن نون عليهم السلامى وآنلرك سكسان سنه الله تعالى حضرتلرينه عبادت ايدوب اول سنه‌لر ايچنده طرفة عين الله تعالى حضرتلرينه عصيانده بولنمدقلرينى ذكر وبيان بيورديغنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك اصحاب كرامى حيرت وتعجبه وارديلر وبوحالده جبريل عليه السلام نازل اولوب رسول الله صلى الله عليه وسلمه يا محمد سن واصحابك بودرت كيمسه‌نك سكسان سنه عبادت ايدوب اول مدت ايچنده طرفة عين الله تعالى حضرتلرينه عصيانده بولنمدقلرينه تعجب ايتديكز الله تعالى سكا بوندن خيرلوسنى انزال بيوردى ديوب (انا انزلناه فى ليلة القدر) سوره‌سنى آخرينه دكين اوقويوب بوسورهٔ جليله ايله بيان اولنان فضائل سن واصحابكك تعجب ايتديككز نسنه‌دن افضلدر ديمسيله رسول الله صلى الله عليه وسلم بوخبر بشارت انجامله مسرور اولديلر ويحيى بن نجيح بنى اسرائيلدن بركيمسه وار ايدى فى سبيل الله جهاد وغزا ايچون سلاحنى قوشانوب بيك آى سلاحنى چيقارميه‌رق فى سبيل الله جهاد ايله مشغول اولمشيدى رسول الله صلى الله عليه وسلم اول كيمسه‌يى اصحابنه ذكر ايتديكنده آنلر تعجبه وارملريله الله تعالى حضرتلرى ليلة القدر خير من الف شهر آيت جليله‌سنى انزال ايتدى يعنى سزك ايچون ليلهٔ قدرى احيا اول كيمسه‌نك سلاحنى چيقارميه‌رق بيك آى فى سبيل الله ايلديكى جهادى ثوابندن خيرلودر ديو بيوردى ديدى بعضلرى اول كيمسه‌نك بنى اسرائيل ايچنده اسمى شمعون عابد وبعضلرى دخى اسمى شمسون ايدى ديديلر (تنزل الملائكة) يعنى غروب شمسدن طلوع فجره دكين ملائكه نازل اولور (والروح) يعنى جبريل عليه السلامده نازل اولور وضحاك بن عباس رضى الله عنهمادن روايتله روح صورت انسان اوزره عظيم الخلقه‌در والله تعالى حضرتلرى (ويسئلونك عن الروح) بيورمشدر وروح برملكدركه يوم قيامتده ملائكه ايله برابر وحده برصف اوله‌رق قائم اولور ديدى ومقاتل روح عند الله اشرف ملائكدر ديدى وغيريلرى روح وجهى انسان صورتنده وجسدى ملائكه جسدنده برملكدر وروح عند العرش اعظم مخلوقدركه يالكز باشلو باشنه برصف اوله‌رق وسائر ملائك دخى برصف اوله‌رق قائم اولور نته‌كيم الله تعالى حضرتلرى (يوم يقوم الروح والملائكة صفاً) بيورمشدر ديدى (فيها) اول ليلهٔ قدرده ملائكه وروح نازل اولور (باذن ربهم) ربلرك امريله (من كل امر) يعنى هر امر خير ايچون (سلام هى) ليلهٔ قدر سلام وسلامتدر (حتى مطلع الفجر) فجرك طلوعنه دكين كه انده داء وامراض وكهانت حادث وحاصل اولمز وبعضيلرى سلامدن مراد ملكلرك اهل ارضدن مؤمنين اوزرينه سلام وتحيه‌لريدركه طلوع فجره دكين مؤمنين اوزرينه سلام ويررلر ديمشلردر ٭

﴿ ليلهٔ قدرى التماس وطلب بيانده‌در ﴾ ليلهٔ قدر شهر رمضانك عشر اواخرنده التماس اولنور وآكد واقواسى يكرمى يدنجى كيجه‌در وامام مالك رحمه الله‌ك عندنده عشر اواخرك جميع لياليسنده التماس اولنور انك بعضيسى بعضيسندن اكد واقوا دكلدر وامام شافعى رحمه الله‌ك عندنده ليلهٔ قدرك اكد واقواسى يكرمى برنجى كيجه‌در وبعضيلريده

اون طقوزنجی کیجه‌در دیدیلر و بوده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك مذهبیدر وابو بردة
الاسلمی رضی الله عنها لیلهٔ قدر یکرمی اوچنجی کیجه‌در دیدی وابوذر وحسن رضی الله
عنهما لیلهٔ قدر یکرمی بشنجی کیجه‌در دیدی و بلال رضی الله عنهك رسول الله صلی الله
علیه وسلمدن ایلدیکی روایتنده لیلهٔ قدر یکرمی دردنجی کیجه‌در دیدی وابن عباس وابی
ابن کعب رضی الله عنهم لیلهٔ قدر یکرمی یدنجی کیجه‌در دیدیلر والله اعلم لیلهٔ قدرك
یکرمی یدنجی کیجه اولدیغنه دلیل حنبل رحمه اللهك اسناد ایله ابن عمر رضی الله
عنهمادن ایلدیکی روایتدرکه اصحاب کرام رسول الله صلی الله علیه وسلمه لیلهٔ قدری
رؤیتلری عشر اواخرده وقوعبولدیغنی نقل و بیان ایدرلردی رسول الله صلی الله
علیه وسلم بن سزك لیلهٔ قدری رؤیتکزك عشر اواخردن یکرمی یدنجی کیجه ده
تحری ایلسون دیو بیورمشدر وشو وجهله دخی روایت اولنورکه ابن عباس رضی الله
عنهما عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه بن تك کونلره نظر ایتدم انلرده سبعه‌دن
احرا والیق کورمدم دیدیده بزم سبعه حقنده ذکر ایده‌جکمز نسنه‌لرك بعضیسنی ذکر ایدرك
دیدیکه سموات یدی وارضون دخی یدیدر ولیالی یدی وافلاك دخی یدیدر ونجوم یدی
و بین الصفاء والمروه سعیده یدیدر و بیتی طواف ورمی جارده یدیدر وانسان یدی نسنه‌دن
ورزقی دخی یدی نسنه دن مخلوقدر وانسانك شق وجهی یدیدر وحامیلر یدیدر وسورهٔ
حمد یدی آیتدر نته‌کیم (ولقد اتیناك سبعاً من المثانی) وارد اولمشدر وقرأن یدی حرف
یعنی یدی لغت اوزره‌در وسجود یدی اعضا اوزره‌در وجهنمك اسماسی وابواب ودرکاتی
یدیدر واصحاب کهف یدیدر وعاد قومی یدی کیجه‌ده هلاك اولمشدر ویوسف علیه السلام
سجنده یدی سنه مکث ایتمشدر و بقرات یدیدر ونحط سنه‌لری یدی و بوللق سنه‌لری
دخی یدیدر و بش وقت نماز اون یدی رکعتدر والله تعالی حضرتلری (وسبعة
اذا رجعتم) بیورمشدر ونسب جهتیله نسادن حرام قلنان یدیدر وصهر جهتیله دخی
حرام قلنان یدیدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم کابك یلادیغی قابك طهارتی یدی کره
تطهیر ایله‌در انلردن بریسی ترابله‌در دیو بیورمشدر وسلام لفظنه کانجه اوچ کره ذکر
اولنان لیلهٔ قدرك عدد حروفی یکرمی یدیدر وایوب علیه السلام ابتلا و بلاسی ایچره
یدی سنه مکث ایتمشدر وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم بنی
تزوج ایتدی بن ایسه اول حالده هنوز یدی یاشنده ایدم دیو بیورمشدر وایام عجوز یعنی
حسوم یدیدرکه انك اوچی شباطدن ودردی دخی مارت ابتداسندندر ورسول الله صلی الله
علیه وسلم امتمك شهداسی یدیدر انلرده (القتیل فی سبیل الله والمسلول والغریق والحریق
والمبطون والنفساء من النساء) دیو تعداد بیورمشدر والله تعالی حضرتلری (والشمس
وضحاها) آیت جلیله‌سنده وماسواها قول شریفنه دکین یدی نسنه‌یه قسم ایلمشدر وموسی
علیه السلامك طولی اول قرن خلقتك ذراعیله یدی ذراع ایدی وموسی علیه السلامك
عصاسنك طولی یدی ذراعدر برمنوال مشروح اکثر اشیانك یدی اولدیغی منفهم
اولدیغی کبی لیلة القدر لفظنك سلام هی حتی مطلع الفجره دکین عدد حروفی یکرمی
یدی اولمسیله الله تعالی حضرتلرینك عبادینه لیلهٔ قدرك یکرمی یدنجی کیجه اولدیغنه

تنبیه واشارت بیورمش اولدیغی مستفاد اولمش و بزم ایچون دخی بو وجهله علم حاصل اولمشدر .

(لیلهٔ جمعه ولیلهٔ قدردن هانکیسنك افضل اولدیغنه دائر) لیلهٔ جمعه ولیلهٔ قدردن
هانکیسنك افضلیتی حقنده اصحابمز بیننده اختلاف وقوعبولمشدر وشیخ ابوعبدالله بن بطه
وشیخ ابوالحسن الجزری وابوحفص عمر البرمکی رحمهم الله لیلهٔ جمعه‌نك افضل اولدیغی
اختیار ایتمشلردر وابوالحسن التمیمی رحمه الله لیالیٔ قدردن کندیسنده قرأن کریم
نازل اولان لیله‌نك لیلهٔ جمعه‌دن افضل اولدیغی وامالیالیٔ قدردن کندیسنده قرأن نازل
اولان لیله‌نك امثالی اولان لیله‌دن لیلهٔ جمعه‌نك افضل بولندیغی اختیار ایلمشدر واکثر
علماً لیلهٔ قدر لیلهٔ جمعه‌دن وجمعه‌نك غیری بشقه کیجه‌لردن افضلدر دیمشلردر اصحابمزك
بو وجهله اختیاری قاضی الامام ابویعلی رحمه اللهك اسناد ایله ابن عباس رضی الله عنهمادن
ایلدیکی روایتدرکه ابن عباس رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی
حضرتلری جمعه کیجه‌سنده اهل اسلامك جمله‌سنی مغفرت ایدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر .
و بو فضیلتك ایسه جمعه‌نك غیری کیجه‌لرده وقوعی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن نقل
اولنمامشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك لیلهٔ غراء ویوم ازهرکه جمعه کیجه‌سی وجمعه
کونیدر انده بنم اوزریمه صلوات شریفه‌یی زیاده کتوریکز دیو بیوردیغی روایت
اولنمشدر وغره ایسه شیئك کزیده ومختار وافضلیدر وجمعه کیجه‌سی یوم جمعه‌یه تابعدر
وجمعه کونك فضلی حقنده وارد اولان اثر لیلهٔ قدر حقنده وارد اولمامشدر وانس
بن مالك رضی الله عنهك رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایت بونی مؤیددرکه
رسول الله صل الله علیه وسلم عندالله یوم جمعه‌دن اعظم والله تعالی حضرتلرینه اندن زیاده
سوکیلو برکون اوزرینه شمس طلوع ایتمامشدر دیو بیورمشدر وابوهریره رضی الله
عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك شمس یوم جمعه‌دن افضل برکون اوزرینه طلوع ایتمز
وانس ایله جندن ماعدا جمیع حیوانات یوم جمعه ایچون فزع وفریاد ایدر دیو بیورمشدر
وابو هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلری یوم قیامتده
ایامی هیئت اصلیه‌سی اوزره بعث ایدر وجمعه کونی دخی مضیئه ونیره ومشرقه اولدیغی
حالده بعث ایدر ویوم جمعه جمعه نمازینه مداوم بولنانلری سودیکنه وذات مکرم ومحترمه
تقدیم قلنور عروس زیبا کبی تزیینله ستر واحاطه ایدوب انلره نور وضیابخش ایدر وصلات
جمعه‌نك ملازم ومواظبلری لونلری قار کبی بیاض وقوقولری مسك کبی فایح اولدیغی حالده
انك ضوء وضیاسنده مشی ایدرلر واهل موقفدن ثقلان یعنی انس ایله جن انلرده‌کی لطافت
ونزاکت وظرافتی کوروب تعجبله انلره نظر ایدرلر و بوحال ایله انلر جنته داخل اولورلر
دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وبوبابده جناب حقك (لیلة القدر خیر من الف شهر) قول
شریفیله ایراد اولنه‌جق سؤاله جوابکز ندر دینورسه الف شهردن مراد انده لیلهٔ جمعه
اولمیان الف شهردر نته‌کیم قول مذکور خیر من الف شهر لیس فیها لیلة القدر ایله مقدردر
دینور وکذا لیلهٔ جمعه جنتده دخی باقیدر زیرا جنتده جمعه کوننده الله تعالی حضرتلرینی
زیارت وقوعبوله‌جقدر و جمعه کونی دنیاده بعینها قطعیاً معلومدر ولیلهٔ قدر ایسه بعینها

مظنوندر و بالاده ذكر اولنديغى اوزره تيمى و علمادن غيريسنك ليلهٔ قدرك افضليتنى اختيار و ترجيحلرينك وجهى الله تعالى حضرتلرينك خير من الف شهر قول شريفيدر وبيك آى ايسه سكسان اوچ سنه درت آيدر و بعضلرى رسول الله صلى الله عليه وسلمه امتنك عمرلرى عرض اولندقده انلرك عمرلرينى آز كورمسيله انلره ليلهٔ قدر اعطا اولندى ديمشلردر ومالك بن انس رحمه الله وثوق و اعتمادى اولديغى كمسنه‌دن ايشتمش اولديغى روايتله رسول الله صلى الله عليه وسلم اوائلده‌كى ناسك عمرلرينه نظراً كندى امتنك عمرلرى جزئى اولمسى وطول عمر سببيله مقدمكيلرك ايرشمش اولدقلرى عمله امتنك ايريشه‌ميه‌جكى وارد خاطر رسالتپناهيلرى اولمغين الله تعالى حضرتلرى اكا بيك آيدن خيرلو اولان ليلهٔ قدرى اعطا و احسان بيوردى ديو نقل ايلديكنى بيان ايلمشدر وانس بن مالك رحمه الله بكا اولوجهله بالغ اولديكه سعيد بن الحسيب بركيمسه ليلهٔ قدرده ياتسو نمازينه حاضر اولسه اول كيمسه ليلهٔ قدردن حظ ونصيبنه ايريشمش اولور ديمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم بركيمسه ليلهٔ قدرده سورهٔ قدرى اوقوسه اول كيمسه ربع قرأنى اوقومش كبى اولور ديو بيورمشدر وشهر رمضاندن عشاء اخيره‌ده سورهٔ قدرى قرائت مستحبدر و بر قائل الله تعالى حضرتلرى عبادينى ليلهٔ جمعه‌يه مطلع قيلديغى و ليلهٔ جمعه‌يى عبادينه بيان ايلديكى كبى عبادينى يقيناً وقطعياً ليلهٔ قدره نيچون مطلع قيلمدى دير ايسه اول قائله عبادى عملرينه اعتماد ايتمسونلر ايچون ليلهٔ قدرى انلره بيلديرمدى دينور زيرا انلر عملرينى بيلمش اولسه‌لر بز بر كيجه‌سى بيك كيجه‌دن خيرلو اولان ليلهٔ قدرده عمل خيرده بولندق بنابرين بزلرى الله تعالى حضرتلرى تحقيقا مغفرت ايتدى وعند الهيسنده بزم ايچون درجات وجنات حاصل اولدى ديه‌رك كنديلرنجه حصوله كلان اطمئنان اوزرينه بردها خير عملده بولنمزلر و بوحالده خوفدن اميتله رجا صورتى كنديلرنده غلبه ايدوب دوچار هلاك اولورلر وبوحال الله تعالى حضرتلرى قوللرينى انقضاء اعمار وفناء آجاله مطلع ايتماسى كبيدركه بركيمسه نهايت عمرينه وزمان اجلنه مطلع اولسه ومدت عمرنده زياده‌لك كورسه اول كيمسه شهوات ولذاته وتنعم دنيايه اتباع وميل ورغبت ايدرم وفناء اجلم تقرب ايتديكنده توبه واستغفار ايدوب ربمه عبادتله مشغول اولورم وتائباً ومصلحاً وفات ايدرم دير بناءً على ذلك بوافكارده بولنمسونلر ودائماً وابداً خوف ورجاده وموتدن حذر اوزره بولنوب افعال خيره وعملرينى اصلاحه هردم سعى ايتسونلر وتوبه‌يه ملازم ومداوم بولنسونلر وآخرتده حقك رحمتيله عذاب الهيدن نجات بولسونلر ايچون مدت اجللرينى انلردن غائب قيلوب بيلدرمامشدر وبعضيلرى الله تعالى حضرتلرى بش شيئى بش شيده اخفا ايتمشدر «اولكيسى» الله تعالى حضرتلرى رضاسنى طاعاتده و «ايكنجيسى» غضبنى معاصيده و «اوچنجيسى» بش وقت نماز بيننده صلات وسطايى و «دردنجيسى» خلق اراسنده وليسنى و «بشنجيسى» شهر رمضانده ليلهٔ قدرى اخفا ايلمشدر ديديلر .

(الله تعالى حضرتلرينك محمد صلى الله عليه وسلمه بش كيجه‌يى اعطاسى) الله تعالى حضرتلرى محمد صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه بش كيجه اعطا بيورمشدر انلردن «اولكيسى»

ليلهٔ معجزه وقدرتدركه اوده (اقتربت الساعة وانشق القمر) آيت جليله‌سنك ناطق اولديغى وجهله انشقاق قمر ماده‌سيدر وموسى عليه السلام ايچون بحرك انشقاقى عصا ايله وقوعبولمشدر ومحمد صلى الله عليه وسلم ايچون قمرك انشقاقى ايسه انك پارمغيله ايلديكى اشارتى اوزرينه وقوع وظهوره كلمسيله معجزات واعجاز وقدرتده بحرك انفلاق وانشقاقندن اعظمدر و «ايكنجيسى» ليلهٔ دعوت واجابتدر تكرم جناب حقك (واذ صرفنا اليك نفراً من الجن يستمعون القرأن) آيت جليله‌سيله بيان اولنمشدر و «اوچنجيسى» ليلهٔ حكم وقضادر تكرم الله تعالى حضرتلرينك (انا انزلناه فى ليلة مباركة انا كنا منذرين فيها يفرق كل امر حكيم) قول شريفى مفادى انى ناطقدر و «دردنجيسى» ليلهٔ دنوو قربتدركه اوده (سبحان الذى اسرى بعبده ليلاً من المسجد الحرام الى المسجد الاقصى اه) آيت جليله‌سنك ناطق اولديغى اوزره ليلهٔ معراجدر و «بشنجيسى» ليلهٔ سلام وتحيه‌دركه اوده (انا انزلناه فى ليلة القدر) سورهٔ جليله‌سيله بيان بيوريلان ليلهٔ قدردر وابن عباس رضى الله عنهمادن اولنان روايتده ليلهٔ قدر اولديغنده الله تعالى حضرتلرى جبريل عليه السلامه يريوزينه اينمسيله امر ايدر وسدرة المنتهى سكنه‌سى اولان يتمش بيك ملك دخى يدلرنده سنجاقلر بولنديغى حالده جبريل ايله برابر اينرلر وانلر يريوزينه ايندكلرنده جبريل عليه السلام وملائكهٔ كرام سنجاقلرينى درت مقامده ركز ايدرلر واول مقام ومواطن دخى كعبهٔ معظمه وقبر النبى صلى الله عليه وسلم ومسجد بيت المقدس ومسجد طور سينا عندلريدر بعده جبريل عليه السلام ملكلره طاغلكز ديمسيله انلرده جمله‌سى طاغيلوب دار وحجره‌دن وايچنده مؤمن ومؤمنه بولنان بيت وسفينه‌دن اول ملكلرك داخل اولمدقلرى برمحل قالمز انجق ايچنده كلب ويا خنزير ويا خمر ويا حرامدن جنب ويا صورت بولنان خانه‌يه داخل اولمزلر وملكلر داخل اولدقلرى خانه‌ده تسبيح وتقديس وتهليل ايدرلر ومحمد صلى الله عليه وسلمك امتى ايچون وقت فجره دكين استغفار ايدرلر وصباح اولديغنده اول ملكلر سمايه صعود ايتدكلرنده سماء دنيانك سكنه‌سى انلرى استقبال ايدوب اقبال وتوجهكز نره‌دندر ديو ايلدكلرى سؤاللرينه بز دنياده ايدك زيرا بوكيجه امت محمدك ليلهٔ قدرى ايدى ديو ويردكلرى جوابلرينه سماء دنيا سكنه‌سى الله تعالى حضرتلرى امت محمدك حوايجى حقنده نه كيفيتله معامله بيوردى ديو تكرار سؤاللرينه جبريل عليه السلام الله تعالى حضرتلرى انلرك صالحلرينى عفو ومغفرت ايتدى وصالحلرينى صالحلرينه شفيع قيلدى ديو ويرديكى جوابى اوزرينه سماء دنيا ملكلرى امت محمد ايچون الله تعالى حضرتلرينك عنايت واحسان بيورديغى مغفرت ورضواندن طولايى تشكراً صوت بالا ايله الله تعالى حضرتلرينه تسبيح وتقديس ايله ثنا ايدرلر بعده سكنهٔ سدرهٔ منتهايى سماء ثانيه‌يه دكين تشييع ايدرلر بعده هر سمانك سكنه‌سى انلرى تا سماء سابعه‌يه دكين بواصول اوزره تشييع ايدرلر بعده جبريل عليه السلام ياسكان السموات هربريكز محللركزه رجوع ايدكز ديدكنده سمانك ملكلرى كندى موضعلرينه رجوع ايدرلر وسدرهٔ منتهى سكنه‌سى سدره‌يه صعود ايتدكلرنده سدره‌نك سائر خلقى انلره نره‌ده ايديكز ديو ايلدكلرى سؤاللرينه انلرده سماء دنيا اهلنه ويردكلرى جوابى ويرنجه بوحالده سكان سدره الله تعالى حضرتلرينه تسبيح

وتقديس ايله اولوجهله اصوات وصدالرينى عالى وبلند قيلرلركه انلرك صدالرينى جنت المأوى اندن صكره جنت النعيم بعده عدن بعده فردوس ايشيدر وانى متعاقب عرش رحمن دخى ايشتدكنده امت محمده جناب اللهك ايلديكى احساندن طولايى تشكراً تسبيح وتهليل وثنا ايله صوتنى رفع ايتمكله الله تعالى حضرتلرى هرشيئه اعلم ايكن ينه عرشه خطاباً ياعرش نيچون صوتكى رفع ايتدك ديدكنده عرش ياربى يچن كيجه امت محمدك صالحلرينى مظهر عفو وغفران بيوروب صالحلرينى طالحلرينه شفيع قيلديغكه مطلع اولديغم ايچون رفع صوت ايتدم ديمسيله بوحالده الله تعالى حضرتلرى صادقسك ياعرشم وامت محمد ايچون بنم عندمده كوز كورمدك وقولاق ايشتمدك وقلب بشره خطور ايتمدك كرامت واردر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وبعضيلرى جبريل عليه السلام ليلهٔ قدرده سمادن نزولنده ناسدن هيچ بركيمسه قالمز الاانك اوزرينه سلام ويرر وانكله مصافحه ايدر وبونك علامتى اول كيمسه‌نك جلدينك اورپرمسى وقلبنك ترقيق وتليينى وكوزلرينك يشارمسيدر ديديلر بنابرين رسول الله صلى الله عليه وسلم امتى ايچون مهموم ومحزون اولديدى الله تعالى حضرتلرى يامحمد مغموم ومحزون اولمه زيرا بن درجات انبيايى سنك امتكه اعطا ايتمكسزين انلرى دنيادن اخراج ايتم ودرجات انبيا ايسه انلر اوزرينه ملائكه روح ورسالت ووحى وكرامتله نازل اولور وكذا ليلهٔ قدرده سنك امتك اوزرينه بنم طرفمدن دخى ملائكه سلام ورحمتله انزال اولنور ديو بيورديغى روايت اولنمشدر ٠

﴿ ليلهٔ قدرك اماره وعلامتى ﴾ ليلهٔ قدرك اماره وعلامتى انده كيجه‌نك آچيق وخوشحال اولمسى وكيجه‌نك اسى وصغوق اولمامسيدر وبعضلرى ليلهٔ قدرده كلابك اوازى ايشيدلمز وقدرك ايرتسى صباحنده كونش قزل طاش كبى شعاعسز طلوع ايدر وارباب قلوب وولايته وعباد مؤمنيندن الله تعالى حضرتلرينك ديلديكى اهل طاعته احوال ومنازل ومقاملرى والله تعالى‌يه قربيتلرى نسبتنجه حالات عجيبه كشف اولنور ديمشلردر ٠

﴿تراويح نمازينك رسول الله صلى الله عليه وسلمك سنتى اولديغنه دائردر﴾ تراويح نمازى رسول الله صلى الله عليه وسلمك سنتيدر رسول الله صلى الله عليه وسلم تراويح نمازينى بركيجه وبعضلرى ايكى كيجه وبعضلرى اوچ كيجه جماعتله قيلدى بعده ايرتسى كيجه اصحاب كرام ينه جمع اولوب رسول الله صلى الله عليه وسلمك خانهٔ سعادتلرندن خروجنه منتظر اولديلر ايسه‌ده رسول الله صلى الله عليه وسلمك چيقمديغنى واكر چيقمش اولسه‌م سزك اوزركزه صلات تراويح فرض قلنوردى ديو بيورديغنى بيان ايلديلر بعده عمر رضى الله عنه حضرتلرينك ايام خلافتنده صلات تراويحك جماعتله قلنمسنه دوام اولندى بنابرين صلات تراويح عمر رضى الله عنه نسبت اولندى چونكه صلات تراويحك رمضانك هركيجه سنده جماعتله قلنمسى ابتدا انك ايام خلافتنده وقوعبولمشدر وبوبابده ام المؤمنين عايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن روايت اولنان حديثده رسول الله صلى الله عليه وسلمك شهر رمضانده بركيجه مسجد شريفه چيقوب انده نماز قيلديغى وخلق دخى بالاقتدا انكله‌يله قيلدقلرى وايكنجى كيجه اولديغنده مسجد شريفك احاطه ايتيه‌جكى درجه‌ده ناس كثرت اوزره چوغالدى ايسه‌لرده

رسول الله صلى الله عليه وسلمك انلرك نزدينه چيقمديغى وصباح نمازى ايچون رسول الله صلى الله عليه وسلم مسجد سعادته چيقوب صلات فجرى قيلديغنده وجه سعادتلرينى ناس جهتنه دوندروب انلره خطابنده بن سزك كيجه اجتماعكزى بيلدم وسزك شأن وحالكزدن خوف ايتمدم انجق صلات ليلك سزك اوزركزه فرض قلنمسندن وسزك انى ايفادن عاجز اولوب عهده‌سندن كله مامكزدن خوف وخشيت ايتدم ديو بيورديغى بيان اولنمشدر عايشهٔ صديقه رضى الله عنها رسول الله صلى الله عليه وسلم ناسه عزيمتله امر ايتمكسزين رمضانى احيايه ترغيب بيوررلردى وناسده منفرداً تراويحى ادا ايدرلردى ورسول الله صلى الله عليه وسلمك وفاتيله ابو بكر الصديق رضى الله عنهك ايام خلافتنده وتا عمر رضى الله عنهك خلافتلرندن برزمان كچنجه ناس منوال مشروح اوزره صلات تراويحى قيلمقده ايديلر ديو بيورمشدر وعلى رضى الله عنهك عمر بن الخطاب رضى الله عنه صلات تراويحك جماعتله قيلنمسنى بندن ايشتمش اولديغى حديث شريفدن اخذ ايتمشدر ديو بيورديغنده حضار طرفندن ياامير المؤمنين اول حديث ندر ديو ايديلان سؤاله بن رسول الله صلى الله عليه وسلمى حول عرشده الله تعالى حضرتلريچون برموقع واردركه اول موضعه حظيرة القدس تسميه اولنور واول حظيرة القدس نوردندر انده برطاقم ملكلر واردركه انلرك عددينى انجق الله تعالى حضرتلرى بيلور انلر الله تعالى حضرتلرينه اولوجهله عبادت ايدرلركه برساعت وبردقيقه اندن اوصانوب فتور كتورمزلر ورمضان كيجه‌لرى اولديغنده اول ملكلر ربلرندن يريوزينه اينوب بنى آدمله برابر نماز قيلمريچون استيذان ايدرلر وجانب حقدن ويريلان اذن اوزرينه انلر هركيجه يريوزينه نزول ايله بنى آدمله برابر نماز قيلرلر واول ملكلرك بنى آدمدن مس ايلدكلرى كيمسه اولوجهله سعيد اولوركه اندن صكره ابداً شقى اولمز ديوبيورديغنى ايشتمس اولديغمى عمر رضى الله عنهه بيان ايتديكمده عمر رضى الله عنه بز اول سعادته احق ومستحقز ديدى وناسى تراويح ايچون بريره جمع ايدوب تراويحك جماعتله قلنمسنى امر ايلدى ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وعلى بن ابى طالب رضى الله عنهدن اولنان روايتده مشار اليه حضرتلرينك شهر رمضانك اول ليله‌سنده مساجدده قرآن كريم تلاوت اولنديغنى ايشتديكنده (نورالله قبر عمر كما نور مساجد الله بالقرآن) يعنى عمر مساجد اللهى قرآنله تنوير ايلديكى كبى الله تعالى حضرتلريده عمرك قبرينى منور قيلسون ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وعثمان بن عفان رضى الله عنهدن دخى بووجهله روايت اولنمشدر ولفظ آخرده دخى على رضى الله عنهك مساجد شريفه‌يه اوغرايوب مساجدى قناديل ايله تنوير ايدلمش وبوحال ايله ناسده صلات تراويحى قيليورلر كورديكنده عمر بزم مسجدلرمزى نورلندرديغى كبى الله تعالى حضرتلريده انك قبرينى منور قيلسون ديو بيورديغى روايت اولنمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه بيوت ومساجد اللهدن بربيته برقنديلى تعليق ايله انى ضيادار وروشن قيلسه تا اول قنديل سونجه‌يه دكين يتمش بيك ملك اول كيمسه ايچون دائما استغفار وانك اوزرينه صلات ايدرلر ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وابى ذر الغفار رضى الله عنهدن شو وجهله روايت اولنوركه انلر بز رسول الله صلى الله عليه وسلم ايله قيلردق وشهر رمضانك يكرمى

اوچنجی کیجه‌سی اولدیغنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حاضر بولنوب ثلث لیلك مرورینه دکین بزمله قیلدی بعده یکرمی دردنجی کیجه‌سی اولدیغنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه خروج ایدوب نصف اللیله دکین بزمله قیلدیغنده بزلر یارسول الله شو کیجه‌مزی صلاة نافله ایله کچیرتمش اولسه‌کز البتده حسن اولوردی دیدیکمزده رسول الله صلی الله وسلم برکیمسه امام نمازدن فارغ اولنجه‌یه دکین امامله برابر نمازده بولنسه اول کیمسه ایچون تمام برکیجه نمازده بولنمش ثوابی یازیلور دیدی ویکرمی التنجی کیجه‌ده رسول الله صلی الله علیه وسلم بزمله قیلمدی ویکرمی یدنجی کیجه اولدیغنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه حاضراولوب واهل واصحابنی جمع ایدوب بزمله نمازی اولقدر اوزاتدیکه حتی بزلر فلاحی یعنی وقت سحوری کچیره‌جکز دیو خوف وخشیت اوزره بولندق دیو بیان ایلمشدر .

﴿ صلات تراویحده جماعتك وجهر ایله قرائتك مستحب اولمسی ﴾ تراویح نمازنده جماعت وجهر ایله قرائت مستحبدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بالاده بیان اولنان لیالیده اولوجهله قیلمشدر وتراویحك ابتداسی صباحی غرهٔ رمضاندن عد اولنان کیجه‌در زیرا اول کیجه شهر رمضاندن برکیجه‌در ورسول الله صلی الله علیه وسلم اولوجهله قیلمشدر وتراویح نمازی صلات فرضدن صکره قیلنور وهرایکی رکعتده برکره سلام ویریلور زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بووجهله قیلمشدر وتراویح نمازی یکرمی رکعتدر وهرایکی رکعتك عقبنده اوطوریلوب سلام ویریلور وتراویح نمازی بش ترویحه‌در وتراویح نمازندن هردرت رکعت ترویحهٔ واحده‌در ومصلی کرك منفرد وکرك امام ویا مقتدی بولنسون هرایکی رکعتده ایکی رکعت تراویح مسنونه قیلمغه نیت ایدر وشهر رمضانك ایلك کیجه‌سنده تراویحك اولکی رکعتنده فاتحه‌یی و(اقرأ باسم ربك الذی خلق) سورهٔ جلیله‌سنی اوقومق مستحبدر زیرا سورهٔ مذکوره امامز امام احمد بن حنبل رحمه الله‌ك عندنده وکذلك جمیع ائمه رضوان الله علیهم اجمعین حضراتی عندنده قرآن عظیم الشاندن الك اول نازل اولان سوره‌در بعده سجده‌ایدر وسجده‌دن قیامنده ایکنجی رکعتده بعد الفاتحه سورهٔ بقره ایله بدأ ایلر وناس قرآنك جمله‌سنی ایشتسونلر وقرآنده اولان اوامر ونواهی ومواعظ وزواجره واقف اولسونلر ایچون تراویحی ختمهٔ کامله یعنی برختم ایله قیلمق مستحبدر ومقتدیلره مشقتلی وآغر کلوبده صیقلمسونلر وجماعتدن اوصانمسونلر وبوجهتله اجر عظیم وثواب جزیلدن محروم اولمسونلر ایچون ختمهٔ واحده اوزرینه زیاده مستحب قلنمامشدر وبوزیاده ایسه امام سببیله اوله‌جغندن امام برختم اوزرینه زیاده ایلدیکی تقدیرده انك اثمی عظیم وکندیسی آثمیندن اولور وحالبوکه معاذ رضی الله عنه نمازده قرائتی اوزون ایلمسی جهتله جماعتدن بریسی نمازی قطع ایدوب ومنفرداً قیلوب بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه ایلدیکی شکایت اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلم معاذ رضی الله عنهه (افتانٌ انت یامعاذ) دیو عتابله خطاب بیورمشلردر ووتری صلات تراویحك آخرینه دکین تأخیر مستحبدر ووترك رکعت اولیسنده (سبح اسم ربك الاعلی) وایکنجیسنده (سورهٔ کافرون) واوچنجیسنده (سورهٔ اخلاص) اوقنورزیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بووجهله

قیلردی وهرایکی ترویح بیننده نافله نماز قیلمق مکروهدر وتراویحی ایکی مسجدده قیلمق مکروهدر وکذا ایکی روایتك بریسنده تراویحدن صکره صلات نوافلی جماعتله قیلمق مکروهدر زیرا بوحال تعقبدر وتعقب ایسه امام احمد رحمه الله عندنده مکروهدر وانس بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتده آنلر صلات تراویحدن صکره نافله نمازی مکروه کورمشلردر بلکه نافله قیله‌جق کیمسه بعد التراویح نومهٔ خفیفه ایله اویوملی بعده قالقوب نوافل وتهجددن دیلدیکی نسنه‌لری قیلوب بعده ینه اویقویه رجوع ایتملیدر وبووجهله قلنان نوافل ومتهجد ناشئهٔ لیلدر یعنی کیجه وقتنده عبادت ایچون مضجعندن قیامدرکه الله تعالی حضرتلری بومثللو عابدلری ذکر وثنا ایتمش ونظم جلیلنده (ان ناشئة اللیل هی اشد وطئاً واقوم قیلا) بیورمشدر دیمشلردر وروایت ثانیه‌ده تراویح نمازینی متعاقباً نافله نماز قیلمق جائز وغیر مکروهدر انجق نومهٔ خفیفه‌دن صکره‌یه تأخیر اولنملیدر دیمشدر وعمر رضی الله عنهك فضل لیلك آخر ساعتنده‌که سز انده اویورسکز اول ساعت بکا سزك قائم اولوب عبادتده بولنمکزدن احبدر دیو بیوردیغی روایت ایدلمشدر .

﴿ لیلهٔ قدرك وجمیع شهر رمضانه تعلق ایدن نسنه‌لرك ختامنه دائر فصل آخر بیاننده ﴾ الله تعالی حضرتلری (تنزل الملائکة والروح) قول شریفیله لیلهٔ قدرده ملکلرك وروحك نزولنی بیان ایلمشدر وروحدن مراد جبریل علیه السلامدرکه لیلهٔ قدرده کندیسیله بیله یتمش بیك ملك بولندیغی وکندیسیده ملکلر اوزرینه امیر اولدیغی حالده یریوزینه اینر وجبریل علیه السلام اول کیجه‌ده قاعد اولانلر اوزرینه سلام ویرر وملکلر دخی نائم اولانلر اوزرینه سلام ویررلر والله تعالی حضرتلری دخی قائم وعابد بولنانلراوزرینه سلام ویرر زیرا (سلام قولا من رب الرحیم) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه الله تعالی حضرتلرینك جنتده اهل جنتدن عباد مؤمنینی اوزرینه سلام ویرمسی جائز اولدیغی کبی (ان الذین سبقت لهم منا الحسنی) آیت جلیله‌سی مضمون منیفنجه کندیلریچون ازلده حسنی وعنایت وسعادت سبقت ایدن وخلقدن فانی وحق ایله باقی اولان وقبل حقه متوجه ومطمئن بولنان عباد ابراری اوزرینه دخی دنیاده سلام ویرمسی جائزدر ولیلهٔ قدرده کندی اوزرنده ساجد ویا قائم اولدیغی حالده مؤمنین ومؤمنات ایچون ملکلرك دعا ایتمدیکی خالی بربقعه وامکنه یوقدر انجق کنیسه وبیعه وبیت نار وبیت وثن بولنان واوزرینه خبیث نسنه‌لر آتیلان مواقع وامکنه مستثنادر وقدر کیجه‌سنده ملکلر دوام اوزره مؤمنین ومؤمنات ایچون دعا ایدرلر واما جبریل علیه السلام مؤمنین ومؤمناتدن هیچ برفردی ترك ایتمیوب انلر اوزرینه سلام ویرر وانلر ایله مصافحه ایدر واول سلام ویردیکی کیمسه‌یه اکر سن اهل طاعتدن ایسه‌ك سنك اوزریکه سلام قبول واحسانله اولسون واکر سن اهل معصیتدن ایسه‌ك سنك اوزریکه سلام غفرانله اولسون واکر سن اویقوده ایسه‌ك سنك اوزریکه سلام رضوانله اولسون واکر سن قبرده ایسه‌ك سنك اوزریکه سلام روح وریحانله اولسون دیر نتکم الله تعالی حضرتلرینك (من کل امر سلام) آیت جلیله‌سی مؤداسی دخی بونی مشعردر وبعضیلریده ملائکه اهل طاعت اوزرینه سلام ویرر واهل عصیان اوزرینه سلام ویرمزلر واهل

عصياندن ظلمه ايچون سلام ملائكه‌دن حظ ونصيب يوقدر وآكل حرام وقاطع رحم ونمام اولانلر وظلماً اموال يتامايى اكل وبلع ايدنلر ايچونده ملائكه‌نك سلام وتحيه‌سندن حظ ونصيب يوقدر ديديلر بوندن اعظم مصيبت اولورمى كه اولى رحمت واوسطى مغفرت وآخرى عتق من النيران اولان شهر رمضان كچسونده سنك ايچون رب العصات والابرار اولان الله تعالى حضرتلرينك ملكلرينك سلامندن نصيب اولمسون بوحال دكل انجق سنك الله تعالى حضرتلرندن بعد كدن وسنك اهل طغيان اولمقلغكدن وشيطانه موافقتكدن وسبيل نيرانك سالكلرى حليه‌سيله تحليكدن وسبيل جنانك سالكلرى مسلكلرندن بعد وتجافيكدندر وضرر واحسان انجق يدقدرتنده بولنان الله تعالى حضرتلرينك طاعتنى تركڭدندر وشهر رمضان شهر صفا وشهر وفا وشهر الذاكرين وشهر الصابرين وشهر الصادقيندر وشهر رمضانك سنك اصلاح قلبنده ومعاصى يى تركنده واهل شقا وجرائمدن مجانبتكده تأثيرى اولمديغى حالده سنك قلبنده هانكى شيئك تأثيرى اولور وسندن قنغى خير اميد اولنور وسندن هانكى فلاحه انتظار اولنور يامسكين كنديلرى رحمت ورأفته نائل اولانلردن اولمقلغك اميد وامنيه‌سيله سكا حلول ايدن شيدن متنبه اول وغفلتكدن متيقظ اول وسكا اصابت ايدن نسنه‌يه نظر ايله وبقيهٔ شهريكى توبه وانابه ايله تشييع ايله‌واستغفار وطاعتله متمتع ومنتفع اول وكوز ياشلرى دوكه‌ركدن شهر رمضان ايله وداع ونفس مشئومه‌ك اوزرينه رفع صوت وبلند آواز وويل وهلاكله آغله وصائمندن نقدر چوق كيمسه‌لر واردركه بوشهر رمضاندن ماعدا بردها كنديسنه صيام نصيب اولمز وقائمندن وافر كيمسه‌لر واردركه بوشهر رمضاندن بشقه بردها كنديسنه قيام ميسر اولمز وعاملك اجرى عملندن فارغ اولديغنده ويريلورو بزلرايسه عملدن فارغ اولدق ونه اولسه‌ده صيام وقياممزك مقبول اولديغنى وياخود غير مقبول اولوب انلرك يوزيمزه چارپيلور ايدوكنى بيلسه ايدك ونه اولسه‌ده كنديمزدن مقبول اولان اعمالى بيلوب انلكله تهنيه ومسرتده اوليدق وكنديمزدن مردود اولان اعمالى بيلوب انلكله تعزيه‌ده وكنديمزه تسليت بخش اولور حالتده بولنيدق ورسول الله صلى الله عليه وسلم نقدر چوق صائم واردركه انك صيامندن آجلق وصوسزلقدن ماعدا برنسنه حاصل دكلدر ونقدر چوق قائم واردركه انك قيامندن اويانقلق واويقوسزلقدن بشقه برنسنه حاصل دكلدر ديو بيورمشدر السلام عليك ياشهر الصيام السلام عليك ياشهر القيام السلام عليك ياشهر الايمان السلام عليك ياشهر القرأن السلام عليك ياشهر الانوار السلام عليك ياشهر المغفرة والغفران السلام عليك ياشهر الدرجات والنجاة من الدركات السلام عليك ياشهر التائبين العابدين السلام عليك ياشهر العارفين السلام عليك ياشهر المجتهدين السلام عليك ياشهر الامان كنت للعاصين حبساً وللمتقين انسا السلام على القناديل والمصباح والزاهدة والعيون الساهرة والدموع الهاطلة والمحاريب المنورة والعبرات المنسكبة المنقطرة والانفاس الصاعدة من القلوب المحترقة يارب العالمين ويا ارحم الراحمين بزلرى صيام وصلاتى قبول اولنلردن وسيأتى حسناته تبديل قلنانلردن ورحمتكله جنتلرينه ادخال ايلديكك ودرجاتنى عالى قيلديغك قوللركدن ايله ٠

﴿ يوم فطرك ذكرى بيانده ﴾ قال الله تعالى (قد افلح من تزكى وذكر اسم ربه فصلى) يعنى الله تعالى حضرتلرى كفر ومعاصيدن پاك اولان وقلب ولسانيله ربيسنى ذكر ايدوب نمازه مداومت ايدن كيمسه قورقديغندن امين واميدينه ظفرياب اوله‌رق فلاح بولدى ديو بيورمشدر وفلاح ايكى وجه اوزره‌در «اولكيسى» جنته نائليت وعقباده نيراندن ودنياده افات وبلياتدن نجاتدر و«ايكنجيسى» دنياده طاعته موفقيتله يمن وسعادت واخراده جنان ايله خلوددر نتكم الله تعالى حضرتلرينك (قد افلح المؤمنون) قول شريفى قد سعدوا ايله تفسير ايدلمشدر وبونك نظيرى (قد افلح من تزكى) دركه زكاته وايمانى تطهيره واثامدن اتقايه موفق اولان كيمسه فلاح بولدى ديو تفسير ايدلمشدر واما زكاته ووصف وبيان اولنان حالاته موفق اولميان كيمسه ايچون فلاح يوقدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (لا يفلح المجرمون) بيورمش ولا يفوزون ولا يسعدون ايله تفسير ايدلمشدر واما جناب حقك (من تزكى) قول شريفنك معناسنده اختلاف وقوعبولمشدر ابن عباس رضى الله عنهما من تزكادن ايمان سببيله شركدن تطهر ايدن كيمسه‌يى مراد ايتمشدر وحسن رحمه الله دخى من تزكادن صالح وعملى زاكى ونامى اولان كيمسه‌يى مراد ايلمشدر وابو الاحوص من تزكا ايله الله تعالى حضرتلرى زكات اموالك كليسنى قصد ايتمشدر ديدى وقتاده وعطاء رحمهما الله من تزكا ايله الله تعالى حضرتلرى انجق زكات فطرى يعنى صدقهٔ فطرى مراد ايتدى ديمشلردر (وذكر اسم ربه فصلى) قول شريفنك معناسنده دخى اختلاف وقوعبولمشدر ابن عباس رضى الله عنهما انك معناسى الله تعالى حضرتلرينى توحيد ايتدى وبش وقت نمازى قيلدى ديمكدر ديو بيان ايلمشدر وابوسعيد الخدرى رضى الله عنه (وذكر اسم ربه) نك معناسى تكبير ايله اللهك اسمنى ذكر ايتدى (فصلى) بيرام نمازينه چيقدى ونمازى قيلدى ديمكدر ديو بيان ايلمشدر ووكيع بن الجراح رحمه الله رمضان ايچون صدقهٔ فطر نماز ايچون سهو سجده كبيدر ديدى ورسول الله صلى الله عليه وسلم صائمه رفث وفحشياتدن طهارت ايچون زكات فطرى فرض قيلدى وكوياكه صدقهٔ فطر آثام ولغويات وفحشياتدن وكذب وغيبت ونميمه‌دن واكل شبهات ومستحسناته نظردن صائمك صومنه عارض وداخل اولان نقصانى جبر ايچون اتخاذ اولندى وصدقهٔ فطر صائمك اثام ولغويات وفحشياتنه كفارت وصياميچون متممه وجابره‌در نتكم توبه واستغفار ذنوب ايچون كفارت وسهو سجده دخى نمازك نقصاننى اجبار واكمال ايچوندر ونمازده نقصان وقوعنه شيطان سبب اولديغى حالده سجود سهوك مشروعيتى شيطانه رغم ايچون اولديغى كبى معاصيدن توبه ورمضان ايچون فطره‌نك مشروعيتى دخى ترغيماً للشياطيندر زيرا صيامده حاصل اولان رفث ومعاصينك سببى شيطاندر ياربى بزلرى وجميع مؤمنينى شيطانك مكايد ومصايد وغوائلندن حفظ وامانكده طوت ودنيانك افات وبلاسندن بزلره سلامت بخش ايت وبزلرى دنيادن رحمتكله اخراج ايت آمين يا اكرم الاكرمين ٠

﴿عيده عيد تسميه اولنمسى بيانده‌در﴾ عيد جمعيت ناس اولان يوم معروفه دينوركه بيرام تعبير اولنور وسنه‌ده ايكى كره ايديلور برى بعد الصوم كه عرفه‌سى عرفيدر وبريسى دخى

اضحیه‌درکه عرفه‌سی شرعیدر عید عودتدن یاخود عادتدن مأخوذدر وسرور عائده دخی عید دینور بنابرین اول یوم معروفه عید تسمیه اولنمسی الله تعالی حضرتلری اول کونی عبادینه فرح وسرور ایله اعاده ایلسنه مبنیدر وبعضلریده عید تسمیه‌سی عبدك اول کونده تضرع وبکایه وجناب رب عزوجل حضرتلرینك دخی هبه وعطا واحسانه عود ورجوعنه مبنیدر دیدیلر وبعضلریده عبادك اولکونده اولدن بولدقلری طهارتك مثلنه عودتلرینه وبعضلریده طاعة اللهدن طاعت رسول اللهه وفریضه‌دن سنته وصیام رمضاندن ستهٔ شوالك صومنه عودتلرینه مبنیدر وبعضلری دخی عید تسمیه اولنمسی اولکونده مؤمنین ایچون (عودوا الی منازلکم مغفوراً لکم) یعنی ای مؤمنین سزلر مصلا ونماز کاهکزدن مغفورین ومعفوین اولدیغکز حالده منازل ومقاملکزه رجوع ایدیکز دیمسنه مبنیدر دیدیلر و بعضلریده عیده عید تسمیه اولنمشدر زیرا اولکونده وعید ووعیدی وروز جزا ومزیدی وعتق اماء وعبیدی وحقك خلقندن قریب وبعیدینه اقبال وتوجهنی وعبد ضعیفدن غفور وودود جهتنه اوبه وانابه نك یوم وجودینی تذکر وتفکر واردر دیمشلردر ووهب بن منبه رحمه‌الله الله تعالی حضرتلری جنتی یوم فطرده خلق ایتدی وشجرهٔ طوبایی یوم فطرده غرس ایتدی وجبریل علیه السلامی وحی ایچون یوم فطرده اصطفا واختیار ایلدی وسحره مغفرتی یوم فطرده بولدیلر دیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم فطر اولوب ناس نماز کاهلرینه چیقدقلرنده الله تعالی حضرتلری آنلره نظر ایدوب (عبادی‌لی صمتم ولی صلیتم انصرفوا مغفوراً لکم) ای بنم قوللرم بنم ایچون صائم اولدیکز وبنم ایچون نماز قیلدیکز شمدی مغفورین اولدیغکز حالده منازل و مقاملکزه رجوع ایدیکز دیر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وانس بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك رمضان بیرامی کیجه‌سنده الله تعالی حضرتلری شهر رمضانی صائم اولانلره اجر ومکافاتلرینی ایفا ایدوب بیرام صباحی ملکلره امر ایدر وآنلرده یر یوزینه اینوب سوقاقلر آغزلرینه و یوللر باشلرینه طوررلر وانس وجندن ماعدا جمیع خلائقك ایشیده‌جکلری برصوتله ندا ایدرلر وندالرنده یاامت محمد قلیلی قبول ایدوب اجر جزیل اعطا ایدن وذنب عظیمی مغفرت ایدن ربکز جهتنه چیقکز دیرلر وآنلرده مصلالرینه چیقوب ونمازلرینی قیلوب دعالرینی ایتدکلرنده الله تعالی حضرتلری آنلر ایچون برحاجت ترك ایتمز الا آنلرك هرحاجتلرینی قضا ایدر وآنلرك هرسؤاللرینه اجابت ایدر وجمیعاً کناهلرینی مغفرت ایدر وبوحالده آنلر مغفوراً رجوع ایدرلر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن روایت اولنان حدیثده لیلهٔ جائزه تسمیه قلنان لیلهٔ فطر وبیرام صباحی اولدیغنده الله تعالی حضرتلری ملکلرینی هربلاده طاغیدر وآنلرده یریوزینه اینوب سوقاقلر باشلرینه طوررلر وانسله جندن ماعدا خلائقك هربرلرینك ایشیده‌جکی برصوتله ندا ایدرلر وندالرنده ای امت محمد سزلر اجرجزیلی اعطا ایدن وذنب عظیمی مغفرت ایدن ربکز جهتنه چیقکز دیرلر وانلر مصلالرینه چیقدقلرنده الله تعالی حضرتلری ملکلرینه ای بنم ملکلرم دیوخطاب وملکلده (لبیك وسعدیك) دیه رکدن اجابت ایتدکلرنده الله تعالی حضرتلری ملکلره عملنی ایشلیان ووظیفه‌سنی اکمال ایدن اجیرك

جزاسی ندر دیوسؤال ایتدکده ملکلر ای بزم اله وسید ومولامز انلرك جزاسی انلرك اجرتلرینی ایفادر دیملریله بوحالده الله جل جلاله حضرتلری ای بنم ملکلرم سزلر شاهد اولکزکه بن عظیم الشان انلرك شهر رمضاندن صیام وقیاملرینه رضا ومغفرتمی جزا ومکافات قیلدم دیربعده ینه ای بنم قوللرم بندن ایستیه جککزی ایستیکز بن عزت وجلالمه آندوقسم ایدرمکه بوکونکی جمعیتکزده آخرتکز ایچون طلب ایده جککز هرنسنه‌یی بن سزه اعطا ایدرم ودنیاکز ایچون دخی رجا ایده جککز نسنه‌ده سزك ایچون نظر ایدرم وعزت وجلالمه قسم ایدرمکه بنم حقوقمی محافظه ایتدیککز مدتجه بن سزك قصور وکسورکزی وذلات وخطیئاتکزی ستر ایدرم وسزی اصحاب حدود بیننده خزی وفضاحته ایرشدرمم وسزلری رذیل ورسوای ایتمم مغفوراً منازل ومقاملکزه رجوع ایدکز سزبنی کندیکزدن راضی قیلدیکز وبنده سزدن راضی اولدم دیر بوحالده ملکلر فرحلنوب الله تعالی حضرتلرینك شهر رمضانده ایلدکلری افطار زماننده امت محمده ویردیکی اجر جزیلدن طولایی بربرلرینی تبشیر ایدرلر .

﴿ درت قومك درت بیرامی بیاننده ﴾ درت قوم ایچون درت بیرام واردرکه بونلردن « اولکیسی » ابراهیم علیه السلامك قومی بیرامیدر نتکم آیت جلیله‌ده (فنظر نظرة فی النجوم فقال انی سقیم) وارد اولمشدرکه تفصیلاتی کتب تفاسیرده بیان قلندیغی وجهله قومنك عید کاهلرینه خروجلرنده ابراهیم علیه السلام قومندن تخلف مقصدیله نجومك اتصالات وموافعنه نظر ایدوب بنده طاعون خسته‌لغی کبی برشی کورینور دیه‌رك طریق اعتلال وبهانه‌یی اختیارایله انلرله برابر چیقمامشدر زیرا ابراهیم علیه السلام انلرك دینی اوزره دکل ایدی وقومی علت مذکوره‌نك سرایتی خوفیله اندن یوز چویروب عید کاهلرینه کیتدکلرنده ابراهیم علیه السلام قومنك بتخانه‌لرینه کیدوب بالطه‌ایله انلرك بتلرینی پاره‌لدی واول بالطه‌یی کتوروب بیوك بتك بوینونه تعلیق ایلدی وقتاکه ابراهیم علیه السلامك قومی عید کاهلرندن رجوع ومعبدلرینه ورود ایله اصنام والهه‌لرنده بوحالی کوردکلرنده (من فعل هذا بالهتنا انه لمن الظالمین) مفهومنی سویلدیلر یعنی بربرلرینه بزم الهه‌مزه بوایشی ایدن کیمدر اول کیمسه نفسنه ظلم ایدوب کندویی ورطهٔ هلاکه اتانلردندر دیدیلر القصة ابراهیم خلیل الرحمن ربیسیچون غیرت وتعبی وخطر جانی اختیار ایدرك اصنامی کسر ایتمسی وجناب رب الانامك ولایتی اغورنده نفسنی ورطهٔ هولناکه القا ایلمسی جهتله الله تعالی حضرتلری ابراهیم علیه السلامه خلتله اکرام وانك یدنده طیورمیته‌یی احیا ایلدی وابراهیم علیه السلامك صلب وظهرندن اهل رسالت ونبوتی اخراج ایدوب انی خیرالبریه محمد صلی الله علیه وسلمه پدر بزرکوار قیلدی واما عید ثانی کلیم الله موسی علیه السلامك قومی بیرامیدر نتکم آیت جلیله‌ده (موعدکم یوم الزینة) وارد اولمشدرکه کتب تفاسیرده تفصیلاتی بیان قلندیغی وجهله فرعون جهتندن موسی علیه السلامه (فلنأتینك بسحر مثله فاجعل بیننا وبینك موعداً لانخلفه نحن ولاانت مکاناً سوی) مؤداسی اوزره البته بزده سنك کبی سحر کتوریرز بزمله سنك بینکه بروعده

قوكه مخالفتمز اولميوب برابر برمكانده بولنه‌لم ناس كورسونلر ديندكده موسى كليم الله جانبندن
(موعدكم يوم الزينة وان يحشر الناس ضحى) مضمونيله جواب و يرلمش يعنى موعدكز
زينت كونيكه انلرك يوم عيدى اولوب اولكونده زينتلنوب جمع اولورلردى اولكونده
وقت ضحاده ناس جمع اولسونلر ديمشدر بعضلرى اولكونه يوم زينت تسميه قلنمشدر زيرا
جناب عزوجل موسى وقومنه عدولرى اولان فرعون وقومنى اولكونده هلاكله زينت
بخش ايتمشدر ديديلر چونكه فرعون وقوميله برابر يتمش ايكى بيك وبعضلرده يتمش اوچبيك
ساحر چيقمشيدى و بونلرك اللرنده ژيوه ايله مصنع بربرلرينه چتلمش يديوز ايپ وعصالر
وارايدى وخلا نقده كونشك صبحاغنده قياماً صف صف طورمقده ايديلر بوحالده انلر
آتلرينى القا ايدوب. شمسك حرارتى مشتد اولمسيله حرارت شمسله ژيوه آقوب ايپلر ايله
بربرينه چتلمش عصالر حركت ايتديكنده ناس انلرى يورر ييلاندرلر تخيل ايتديلر حالبوكه
انلر غير متحركدرلر و بوحالده موسى عليه السلام شايدكه قومى سحر ايله معجزه‌يى فرق ايتمزلر
وسحره‌نك صنيعه‌لرينى حقدر ظن ايدوب ايمانلرينه نقصان طارى اولور وياخود ابتداده
سالك اولورلر ديو نفسنده بركيزلو بوقورقو بولديغنده الله تعالى حضرتلرى اكا (لاتخف انك
انت الاعلى) يعنى ياموسى قورقه سن غالبسك الكده اولان عصايى القا ايت ديمسيله
موسى عليه السلام همان عصاسنى يره براقديغنده عصاء مذكوره ايكى كوزلرندن آتش صاچيلور
هيبتلى وغايت قورقنج عظيم اركك دوه كبى بر اژدرها اولدى و همان سحره‌نك ياپدقلرى سحرلرى
وايپ وعصالرى جهتنه توجه وهجوم كوستروب سحره‌نك بالجمله ادوات وآلاتنى يوتدى وقارنى
شيشمك و بطش وحركتنه نقصان طارى اولمق وطول وعرضنده زياده‌لك حاصل اولمق كبى
هيچ برصورتله تغير ايتمدى وبو حالده سحره الله تعالى حضرتلريچون سجده‌يه قپانديلر
وانلرك الك بيوكلرينك اسمى شمعون ايدى وسحره بو حالده (آمنا برب موسى وهرون)
يعنى بزلر رب العالمين وموسى وهرونك ربيسنه ايمان وانلرى تصديق ايتدك
ديديلر بعده عصاء موسى اقبال وتوجهنى وحمله وهجومنى فرعون وعسكرى جانبنه چويرديكنده
انلر جميعاً منهزم وپريشان اولديلر وبعضلريده انلردن اللى بيك كشى تلف اولدى ديديلر واما
عيد ثالث عيسى عليه السلام وقومنك عيديدر نتكم آيت جليله‌ده (اللهم انزل علينا مائدة من
السماء تكون لنا عيداً لاولنا وآخرنا وآية منك الايه) وارد اولمشدر بونك دخى تفصيلاتى
كتب تفاسيرده بيان قلنديغى وجهله حوار يون عيسى عليه السلامه ياعيسى ابن مريم ربكه
دعا ايلسه‌ك بزه كوكدن سفره ايچنده طعام كوندرمكه اجابت ايدرمى ديدكارنده عيسى
عليه السلام اكرسز الله تعالينك قدرتنه و بنم نبوتمه ايمان ايدرسه‌كز بومثللو سؤالى ايتميك
الله تعاليدن قورقك ديدكنده حوار يون كرچه الله تعالينك قدرت كامله‌سنده شكمز يوقدر
انجق آج اولدق اندن اكل ايتمك وانك كمال قدرتنى مشاهده ايله قلبمزده سكون واطمئنان
حاصل ايتمك وسن الله تعاليدن صدقله هرنه استر ايسه‌ك و يره‌جكنى بيلمك و بنى اسرائيله
رجوعمزده مائده‌نك نزولنه شهادت ايلمك ايسترز ديديلر حواريون لسان نبطيه‌ده (المبيضون
للثياب) معناسنه در انلر بيت المقدسده ثياب چربجى واثواب آغرديجى شول اون ايكى

كيمسنه دركه عيسى عليه السلامك انلر نزدينه اوغرايوب انلره (من انصارى الى الله)
يعنى الله يولنده اهل كفر وطغيان اوزرينه بكا نصرت ومعاونت ومظاهرت ايده‌جك
كيملردركه ارباب كفر وعصيان واصحاب ضلالى حقك توحيد وطاعتنه دعوت ايده‌لم
ديدكنده حوار يون جملة (نحن انصار الله) جوابنى و يروب معيشتلرينى تركله عيسى
عليه السلامه اتباع وملازمتنى اختيار ايتديلر وعيسى عليه السلام ارضك هرهانكى جهتنه
قصد وتوجه كوسترر ايديسه انلر انكله برابر سير وسياحت ايدرلر وعيسى عليه السلامك
يدنده ظهور ايدن معجزات عجيبه‌يى كورر ايديلر وآج اولوب طعامه احتياجلرنده عيسى
عليه السلام بونلرك هربريسى ونفسيچون دخى يديله يردن كيرده دينلان ايكيشر دانه يوفقه
اتمك چيقارردى وجبريل عليه السلام دخى عيسى عليه السلام ايله برابرمشى وحركتده
بولنوب اكا عجايب حالاتى ارائه ايتمكده وانك تأييد ونصرتنده ايدى وعيسى عليه السلام
بنى اسرائيله دائما معجزات عجيبه وخارقهٔ عاده‌يى كوسترر ايكن اول معجزات باهره انجق
بنى اسرائيلك انى عدم تصديق واتباعلرينى زياده ايدردى بونكله برابر بنى اسرائيلدن
بش بيك پطريق ظهور ايدوب حوار يون ايله برابر عيسى عليه السلامدن مائده نزولنى
ايستدكارنده عيسى عليه السلام (اللهم ربنا انزل علينا مائدة من السماء تكون لنا عيداً
لاولنا وآخرنا وآية منك وارزقنا وانت خيرالرازقين) ديه‌رك جناب واهب الامالدن
نيازه آغاز ايله يار بنا بزه كوكدن مائده انزال ايله‌كه انك نزولى وقتى بزم زمانمزده
وبزدن صكره اولنلره عيد وبيرام وسنك قدرتكه وبنم نبوتمه برعلامت اوله و بزى مائده
ايله مرزوق ايله زيراسن خيرالرازقين سك ديدكنده الله تعالى حضرتلرى (انى منزلها
عليكم فمن يكفر بعد منكم فانى اعذبه عذاباً لااعذبه احداً من العالمين) يعنى بن اول مائده‌يى
سزه انزال ايديجى‌يم سزدن كيمكه بومائده‌نك نزولندن صكره كافر اولورسه اكا برعذابله
عذاب ايدرمكه عالملردن بركيمسه‌يه اولوجهله عذاب ايتميم ديو بيوردى والله تعالى حضرتلرى
حواريون وپطريقلر نظر ايدرلركن پازار كوننده سمادن انلرك اوكلرينه تازه پشمش بالق و يوفقه
اتمك وخرما انزال بيوردى وبعضلرى اول مائده برسفره ايديكه انك ايچنده پولسز وقيلچقسز
ياغ طملر تازه قزاردلمش بالق وباش طرفنده طوز وقويريغى جهتنده سركه وار ايدى ديديلر
وبعضلريده انده بش يوفقه اتمك وهر يوفقه اتمك اوزرنده زيتون و بش عدد نار وخرماو اطرافنده
پراصه دنماعدا بالجمله سبزوات وار ايدى ديديلر و بعضلرى دخى عيسى عليه السلام اصحابى
مرغزار وچمنزار برمحلده اوطورمش بولندقلرى حالده انلره خطاباً سزدن بريكزك نزدنده
برشى وارميدر ديديكنده شمعون ايكى كوچك بالق وبش دانه يوفقه اتمكى وآخر بريسى
دخى سويق دنيلان و بدوى عربلرك برنوع پول ذخيره‌سى عد اولنان نسنه‌دن كتوردى
وبوحالده عيسى عليه السلام بالقلرى كوچك كوچك كسوب واتمكيده پارچه پارچه ايدوب
بونلرك جمله‌سنى برمحله وضع ايتدى بعده آبدست الوب ايكى ركعت نماز قيلدقدنصكره
ربيسنه دعا ايتمكله حق سبحانه وتعالى حضرتلرى انك اصحابى اوزرينه نعاس وغفلت
القا ايدوب انلر اويوركبى اولديلر وبعده كوزلرينى آچديلر وحالبوكه طعام مذكورى ارتدى

وحتی قافله‌یه کفایت ایدر بر حالده کوردیلر و عیسی علیه‌السلام قومنه خلقه
اوطوریکز ومائده‌دن ییکز والله تعالی حضرتلرینی ذکر ایدیکز و بوندن برشی قالدیروب
کوتورمیکز دیو امر وتنبیه ایلدی و انلرده اوطوروب طویتجه یدیلر والله‌تعالی حضرتلرینی
ذکر ایتدیلر وقومی ایسه بش بیك آدم ایدیلر وبعضلریده انلر ارکك ودیشیدن وآج وفقیر
اولنلردن و بر یوقفه اتمکنه ویاخود دها زیاده‌یه محتاج بولنانلردن بیك سکزیوز کسنه
ایدی دیدیلر وانلرك جمله‌سی اندن ییوب طویدیلر وربلرینه حمد ایتدیلر و بو حالده مائده
اوزرنده بولنان طعام قطعاً نقصان بولمیوب هیئتی اوزره طورر ایدی وانلر نظر ایتمکده
بولندقلری حالده اول سفره سمایه رفع اولندی اندن اکل ایدن هرفقیر اول کونده غنی
ومستغنی اولدی وانلرك غنا وسامانی تا وفاتلرینه دکین دائم اولدی وانلرك هر زمن
وکوتورومی علتندن بری‌اولدی ومریض وعلیللری شفا بولدی ومقاتل شووجهله بیان ایدرکه
عیسی علیه‌السلام قومنه یدیکزمی دیو ندا ایتدیکنده انلر نعم دیه‌رك یدك جوابنی ویردکارنده
عیسی علیه‌السلامك انلره بوندن قالدیروب کوتورمیه‌سکز دیو ایلدیکی امر وتنبیهنه انلر
کوتورمیز دیدیلر وحالبوکه قالدیروب کوتوردیلر وفضلهٔ مائده‌دن اوله‌رق کوتوردکاری
طعام هربری اون بش صاغی مستوعب یکرمی درت اولچکه بالغ اولدی وانلر عیسی
علیه‌السلامه ایمان ومائده ومعجزه‌سنی تصدیق ایتدیلر بعده مائده‌دن قالدیردقلری فضله ایله
برابر انلر بنی اسرائلدن کندی قوملری اولان یهودك نزدینه رجوعلرنده قوملری انلری
اسلامیتدن رد ایتدیلر وانلر الله‌تعالی حضرتلرینی ومائده‌نك نزولنی انکار ایتمرله او یقوده
بولندقلری حالده الله‌تعالی حضرتلری انلرك صورتلرینی خنازیر صورتنه مسخ وتحویل
ایتدی و صورتلری مسخ اولنانلرك جمله‌سی رجال ایدی انلرك ایچنده صبی ونسا یوغیدی
وبعضلری اول مائده اوزرنده‌کی طعام محدود ایدی اندن جم غفیر وجمع کثیر اکل ایدوب
طویدیلر وحالبوکه اول طعامده اصلا نقصان کلیوب حالی اوزره طورر ایدی عجبا
یوم قیامتده جناب حقك حد و نهایتی اولمیان مائدهٔ رضا و بساط رحمتی وضع
اولندیغنده حال وشان نصل اولور دیدیلر وخبرده شووجهله وارد اولمشدرکه الله‌تعالی
حضرتلرینك یوز رحمتی واردر انلردن بریسنی دنیاده خلقی اوزرینه انزال ایتمشدرکه
خلقك دنیاده بربرلرینه اولان تعاطف وتراحم وشفقتی اول بررحمت سببیله‌در وحقك آخر
طقسان طقوز رحمتی عندالهیسنده‌درکه انلرایله یوم قیامتده قوللرینه رحم ایدر وانلری نار
سعیر وعذاب الیمندن اسیرکر وخبر آخرده شووجهله وارد اولمشدرکه جناب رب جلیل
جل جلاله یوم قیامتده بساط مجدینی بسط ایدر واولین وآخرینك ذنوبنی بساط مجدی حواشی
وکنارلرینه ادخال ایدوب بساط مجدی ینه بوش قالنجه ابلیس لعین بیله بینهایه اشبو رحمت
کثیره ووفیره‌دن بلکه کندیسنده‌ده رحمت ایریشور امنیه‌سیله بوینونی اوزاتور و بونکله
برابر هرعاقل لبیبك حقك رحمتنه اعتمادی واکا اغتراری لایق دکلدر ورجاسنی خوفی
اوزرینه غالب ایتماملیدر زیرا بوحال بادئ هلاکدر بلکه عاقل اولان کیمسه اوامری
اداده ونواهیدن انتهاده وامورینی الله‌تعالی حضرتلرینه تفویض وتسلیمده وتوبه‌واستغفاره

دوامده دائما حذر اوزره بولنمده جهد وغیرتنی بذل ایتملی ووسع وطاقتنی صرف ایتملیدر
حق جل وعلا حضرتلرینك رحمتندن مأیوس اوله‌جق درجه‌ده خوفده بولنماملی واوامرك
اهمالنی ومحارمك ارتکابنی ایقاع ایده‌جك مرتبه‌ده دخی رجاده بولنماملیدر بلکه خوف ایله
رجابیننده برطریق طلب ایتملیدر نته‌کیم مؤمنك خوف ورجاسی وزن اولنمش اولسه
انلر اعتدال مساوات اوزره اولملیدر دینمشدر ومؤمنك خوف ورجاسی قوشك قنادلری
کبیدر وقوشك ایسه یالکز برقناد ایله طیرانه قدرتیاب اوله‌مدیغی ظاهردر واماعید رابع
محمد مصطفی صلی‌الله علیه وسلمك امتنك بیرامیدر و بوکا متعلق نسنه‌لری ایسه برمجلسك
اولنده ذکر ایلمشمزدر .

﴿ مؤمن ایله کافرك عیدده اشتراکلری و بونلردن هر بریسنك برعیدی اولمسی بیاننده ﴾

مؤمن ایله کافردن هر بریسی ایچون برعید واردر مؤمنك عیدی رضاء رحمان ایچوندر
وکافرك عیدی ایسه رضاء شیطان ایچوندر مؤمن اولان کیمسه باشنده تاج هدایت
کوزلرنده علامت فکرة عبرت وقولاقلرنده حق استماع ولساننده توحید ایله شهادت وقلبنده
یقین ومعرفت و بوینده رداء اسلام و بلنده منطقهٔ عبودیت اولدیغی وموضع اقامتی محاریب
وجوامع ومساجد ومعبودی رب العباد والبریه اولدیغی وتضرع وسؤالی حقه منحصر
بولندیغی حالده عیدکاه ومصلاسنه کیدر والله‌تعالی حضرتلری اکا اجابت ونوال ایله مقابله
ایدر اندن صکره انی دار کرامت ومنازل جنانه ایصال ایدر وکافر ایسه باشنده تاج
خسران وضلال وقولاقلرنده ختم غفلت وحجاب وکوزلرنده علامت سهو وشهوات ولسانی
اوزره ختم شقاوت وابعاد وقلبی اوزرنده ظلمت نکرة وجحود وبلنده زنار شقاق وفرقت
وشقاوت اولدیغی وموضعی بیعه وکنائس و یابیت نار ومعبودی وثن واصنام وعاقبت
مصیری جهنم ونیران بولندیغی حالده عیدینه کیدر .

﴿ عیدك نازك ویومشاق کسوه‌لری کیمك واطعمهٔ نفیسه‌یی یمك ایله اولمدیغی بیاننده ﴾

عید نازك ویومشاق کسوه‌لری کیمك واطعمهٔ لذیذه ونفیسه‌یی یمك ومحبوب ومحبوبه‌لریله
معانقه ایتمك ولذات وشهواتله تمتع واستمتاعله دکلدر بلکه عید طاعات وعباداتك قبولنه
علامت واماراتك ظهوری وذنوب وخطیئاتك عفو اولنمسی وسیئاتك حسناته تبدیل قلنمسی
وارتفاع درجات وهبات وکرامات ایله مژده وبشارته ایریشلمسی ونور ایمانله صدرك
منشرح اولمسی وقوت یقین ایله قلبك سکونت واطمئنان حاصل ایتمسی وقلبدن لسانلر
اوزرینه بحور علومك وانواع حکم وفصاحت وبلاغتك انفجاریله‌در نتکم دینمشدرکه
بررجل بیرام کوننده حضرت علی کرم‌الله وجهه ورضی‌الله عنهك حضورینه داخل اولوب
مشار الیهی قوری وقاتی اتمك اکل ایدیور کوردیکنده یاعلی بوکون یوم عیددر حالبوکه
سن قوری وقاتی اتمك ییورسك دیدیکنده حضرت امام اول رجله جواباً بوکون صومی
قبول وسعیی مشکور وذنبی مغفور اولنلر ایچون بیرامدر بوکونده ویارینده بزم ایچون
بیرامدر وهرکونکه بزلر انده الله تعالی حضرتلرینه عصیان ایتمامش اولورز اولکون
بزم ایچون بیرامدر دیو بیورمشدر بناءً علی ذلك هرعاقل ولبیب ایچون ظاهره نظری

ترك ايتمك وظاهر ايله مقيد اولمیوب بلكه انك يوم عيدده نظرى نظر تفكر وانتباه وعبرت اولمسى لايقدر چونكه يوم عيد روز قيامته شبيهدر بنابرين بيرام كيجه‌سنده باب سلطانده بورى صداسى ايشيدلدكده يوم قيامتده نفخ صورى تذكر ايتمليدر وبيرام كيجه‌سى اولوب ناس بيراملرينه متهیٔ ومنتظر بولندقلرى حالده اويقويه واردقلرنده نفختين بيننده‌كى يعنى موتله حيات ثانى اره‌سنده برزخ دينلان حالاتى تذكر ايتمليدر و بيرام صباحنده ناسى احوالى مختلف وهر بريسى بر درلو زى وزينت وهيئت وقيافتله لباسده والوانى متفاوت برحالده بيوت وقصرلرندن چيقمشلركه انلردن بريسنى مسرور وديكرينى مغموم و بريسنى راكب وديكرينى راجل و بريسنى غنى وآخرينى فقير و بريسنى فرحتده واو بريسنى ترحت وملالتده كورديكنده قيامت خلقنك تفاوت احوالنى تذكر ايتمليدركه انده اهل طاعت مسرور واهل معصيت مغموم ومتقى سوار وراكب ومجرم ومشرك يوزى اوزره دوشمش سورنمكده‌در نتكم آيت جليله‌ده (يوم نحشر المتقين الى الرحمن وفداً ونسوق المجرمين الى جهنم ورداً) وارد اولمش يعنى الله تعالى حضرتلرى ياد ايله اولكونيكه بزمتقيلرى ناقه سوار جنات الهى يه جمع ايدرز ومجرملرى صوسز اوله‌رق جهنمه سوره‌رز بيورمشدر وزاهد وعارف وابدالیندن هر بريسى ظل عرشده مليك ومحبوبلرى نزدنده راحت وغناده‌درلر واوزلرنده كونا كون حلى وحله‌لر واردر و يوزلرنده انوار طاعات ومعارف ظاهره ومضيئه ومشرقه‌در وتا خلائقك حسابى تكميل اولنجه‌يه دكين يانلرنده انواع اطعمه واشربه وفواكه ايله طونادلمش مائده‌لر واردر وخلقك حسابى كورلديكنده انلر جنات عالياتده‌كى منزللرينه سير ايده‌جكلردركه انده الله تعالى حضرتلرى انلر ايچون كوز كورمامش وقولاق ايشتمامش واصلا قلب بشره خطور ايتمامش لذائذ ونعم وكراماتدن جانلرينك ايستديكى وديده‌لرينك مسرور اوله‌جغى نسنه‌لر واردر نته‌كيم الله تعالى حضرتلرى (فلا تعلم نفس ما اخفى لهم من قرة أعين جزاءً بما كانوا يعملون) بيورمشدر واما دنيايه حريص وراغب بولنان يوم قيامتده نوحه وبكاده ومحنت وعناده‌در وآنك دنياده‌كى حرص وطمعى وشبهه‌لى وحرام نسنه‌لرى اكل وتناولى وربيسى طاعتنه خلط ايلديكى ريا وسمعه‌سى جهتله زاهد وعارفك نائل اولديغى نعمتلردن ممنوعدر واول كيمسه جنتده مكاننى كورر انجق اوزرنده اولان حقوقدن چيقمينجه مكاننه واصل اوله‌مز وكافر ايسه كنديسيچون انكشاف ايدن انواع عذاب ونكال وهوان وهلاكى والى الابد نيرانده مخلد ومؤبد قاله‌جغى معاينه ايلديكنده (لاتدعوا اليوم ثبورا واحدا وادعوا ثبورا كثيرا) مفاد جليلنجه نفسى اوزرينه ويل وثبور وهلاكه ندا ايدر وبيرام كوننده نشر اولنمش اعلامى وركز ايدلمش لوالرى كورديكنده اهل اسلام دارالسلامده امر سلامله جناب رب الانامى زيارته توجه واقبال ايچون منادیٔ رحمانك ايلديكى نداسنده اصحاب اعلامى تذكر وتفكر ايتمليدر وبيرامده صفوفى تمام وخلائقى جمع اولمش كورديكنده خلائقك عند جبارده‌كى وقوفنى ويوم نشورده اسرارك ظهورنده صفوف فجار وابرارى تذكر ايتمليدر وناسى مصلادن دونديلر وهر بريسى كندولريچون تقسيم اولنان دار ويا مسجد ويا خانه‌لرينه كيدرلر كورديكنده خلائقك

نزد ملك منساندن انصرافنى وفرقه فرقه جنت جهتنه ويا نار وجحيم سمتنه تفرقلرينى تذكر ايتمليدر نته‌كيم ذوالعظمة والامتنان (ويوم تقوم الساعة يومئذ يتفرقون فريق فى الجنة وفريق فى السعير) بيورمشدر .

﴿ايام عشرك فضائلى حقنده مجلسدر﴾ الله تعالى حضرتلرى (والفجر وليال عشر والشفع والوتر والليل اذا يسر هل فى ذلك قسم لذى حجر) بيورمشدر بو آيت جليله‌نك تفسيرنده علما بيننده اختلاف وقوعبولمشدر ابن عباس رضى الله عنهما فجر ايله صلات صبحى وليال عشر ايله عشر ذى الحجه‌يى وشفع ايله (ومن كل شئ خلقنا زوجين) آيت جليله‌سى مفادنجه خلقى ووتر ايله دخى (قل هو الله احد) مصداقنجه الله تعالى حضرتلرينى ووالليل اذا يسر ايله كيدوب كلور اولان كيجه‌يى قصد ايلمشدر (هل فى ذلك قسم لذى حجر) يعنى بوذكر اولنان شيلرده اولان يمين اصحاب عقول ايچون معتبر ومحقق يميندركه ربيسنك عذابنى تذكر ايله حلال اولميان شيدن كندويى منع ايدر وواو قسمك جوابى (ان ربك لبالمرصاد) آيت جليله‌سيدر يعنى الله تعالى حضرتلرى عاصى وظالملرك عقابنه مترصددر واعمال عباد آنك علمندن خفى دكلدر ومقاتل رحمه الله فجر ايله قربان بيرامى صباحنى وليال عشر ايله بيرامدن اول اولان اون كيجه‌يى قصد ايلمشدر والله تعالى حضرتلرى عشر ذى الحجه‌يه ليالئ عشر تسميه ايلمشدر زيرا ليالئ عشرك ايامى طقوز كيجه‌سى اوندر ديمشدر و (والشفع والوتر) ايله دخى آدم وحوا عليهما السلامى ووتر ايله الله عزوجل حضرتلرينى و (والليل اذا يسر) ايله ليلهٔ اضحايى قصد ايلمشدر والله تعالى حضرتلرى يوم نحره وعشر ذى الحجه‌يه وآدم وحوايه قسم ايتدى والله تعالى حضرتلرى كندى نفسنه وليلهٔ اضحايه قسم ايلدى وبعده الله تعالى حضرتلرى (هل فى ذلك قسم لذى حجر) يعنى بوقسمده ذى عقل ايچون كفايت واردر ديو بيوردى وبوقسمك عظم قدرينى وفخامت شاننى (ان ربك لبالمرصاد) ايله بيان ايلدى وبعضلريده فجردن مراد فجر نهاردر وبعضلرى دخى يالكز نهاردر ونهاردن فجر ايله تعبير اولنمسى فجر نهارك ابتداسى اولمسنه مبنيدر ديديلر ومجاهد رحمه الله فجردن مراد خاصةً يوم نحرك فجريدر ديدى وعكرمه رحمه الله الله تعالى حضرتلرى مياهك عيوندن ونباتك ارضدن وثمارك شجردن انفجارينه قسم ايلدى ديدى وبعضلريده الله تعالى حضرتلرى صخرهٔ صالح عليه السلامدن ناقه‌نك انفجارينه قسم ايلدى ديديلر وبعضلريده الله تعالى حضرتلرى موسى عليه السلامك عصاسيله صونك انفجارينه قسم ايلدى ديديلر وبعضلريده الله تعالى حضرتلرى ديدهٔ عاصياندن سرشك واشك ندامتك انفجارينه قسم ايلدى ديديلر وبعضلريده الله تعالى حضرتلرى مؤمن وموحدك قلبندن علم ومعرفتك انفجارينه قسم ايلدى نتكم الله تعالى حضرتلرى (اومن كان ميتاً فاحييناه) بيورمش واحيا ايله ايمان ومعرفت مراد اولنمشدر ديديلر وجابر بن عبد الله رضى الله عنهما رسول الله صلى الله عليه وسلمك ليال عشرندن مراد عشر اضحى دردیو بيان بيورديغنى روايت ايلمشدر وابن زبير وابن عباس رضى الله عنهما ليال عشرندن مراد عشر ذى الحجه‌در ديمشلردر وابن عباس رضى الله عنهما روايت اخراده ليال عشرندن مراد شهر رمضانك عشر اواخريدر ديمشدر ومجاهد رحمه الله ليال

عشرندن مراد (واتممناها بعشر) آیت جلیله‌سیله بیان اولنان عشر موسی علیه السلامدر دیدی ومحمد بن جریر الطبری رحمه‌الله لیال عشرندن مراد محرمك عشر اولیدر دیدی (والشفع والوتر) قتاده وموسی رحمهما الله شفع هرچفت اولان نسنه وتردخی انجق فرد وتك اولان الله تعالی حضرتلریدر دیدیلر و بعضلریده شفع ایله وتردن مراد آدم وحوا علیهما السلامدر دیدیلر و بوقول مقاتلك قولیدرکه آدم وتر یعنی تك ایدی الله تعالی حضرتلری انی زوجه‌سی حوا ایله چفت قیلدی دیمشدر و بعضلریده نمازده شفعله وترموجوددرکه بعضلری ایکی ودرت رکعت وبعضلریده اوچ رکعتدر دیدیلر و بعضیلریده شفع یوم نحردرکه اوننجی کوندر ووتر یوم عرفه‌درکه طقوزنجی کوندر دیدیلر وبعضلریده شفع بعدالنحر ایکی کوندر ووترنحرك اوچنجی کونیدر دیدیلر (واللیل اذا یسر) ی اذا ذهب ایله و بعضلریده اذا اظلم ایله تفسیر ایتمشلردر و بعضلریده واللیل اذا یسردن مراد خاصةً لیلهٔ مزدلفه‌درکه انده سری یعنی عرفات عودتنده کیجه وقتنده اورایه کلیش واردر چونکه سری سیر لیلدن عبارتدر دیدیلر (هل فی ذلك قسم لذی حجر) لذی عقل ایله مفسردر بوده ابن عباس رضی الله عنهمانك قولیدر وابو الحسن وابو رجاء رحمهما الله لذی حجری علم ایله تفسیر ایلمشلردر ومحمد بن کعب رحمه‌الله دخی لذی دین ایله تفسیر ایلمش وهل فی ذلك قسم لذی حجرك معناسی ان فی ذلك قسم لذی حجردر وهل بونده ان معناسنه‌در دیمشلردر یعنی ذکر اولنان نسنه‌لرده اولان قسم عقل وعلم ودین اصحابیچون محقق یمیندر دیمکدر وبو کلام مقسم بهانك فخامت شاننی تحقیق وتقریر وارباب عقل وعلم ودین ایچون اعظام واجلاله حقیق ولایق امور جلیله‌دن اولدیغنی بیان ایچوندر والفجر ولیال عشرینی الی اخر القسم وحق رب الفجر وحق رب لیال عشر ایله تفسیر ایتمشلر یعنی انك معناسی وقت فجرك ولیالی عشرك ربیسی حقیچون دیمکدر دیمشلردر و بونلره مشاکل ومشابه بولنان یعنی (والشمس وضحاها والسماء والطارق والسماء ذات البروج) وبونلرك غیریلری کبی اولان قسملرك معنالری دخی بو وجهله‌در ٠

﴿ عشر ذی الحجه حقنده وارد اولان اخبار و آثار وفضائل اعمال بیاننده‌در ﴾ عکرمه‌دن نقلاً خالد الحذانك اندن ابن مبارکك اندن ولیدك اندن عمرو بن عثمانك اندن محمد بن عبدالله بن عبدالرحمانك اندن محمد بن عبد الله الشافعی رحمه اللهك اندن احمد بن احمد ذرقونه‌نك اندن الشیخ الحافظ ابو بکر احمد بن علی الثابت الخطیبك اندن شیخ ابو البرکاتك بزه ویردیکی خبرنده ابن عباس رضی الله عنهمانك آدم علیه السلامك عشر ذی الحجه‌ده اعتراف ذنب وقصور ایله ایلدیکی توبه‌سنی الله تعالی حضرتلری قبول ایلدی وعشر ذی الحجه‌ده ابراهیم علیه السلام خلته نائل اولوب مالنی ضیفان ونفسنی نیران وولدینی قربان وقلبنی رحمن ایچون بذل ایلدی وتوکل تام انجق ابراهیم خلیل الرحمن ایچون صحیح اولدی وعشر ذی الحجه‌ده ابراهیم علیه السلام کعبهٔ شریفه‌یی بنا ایلدی نتکم نظم جلیلده (واذ یرفع ابراهیم القواعد من البیت واسمعیل الایة) وارد اولدی وعشر ذی الحجه‌ده الله تعالی حضرتلری موسی علیه السلامه مناجاتله اکرام ایلدی وعشر ذی الحجه‌ده داود علیه السلام اوزرینه مغفرت نازل اولدی

ولیلهٔ مباهاتده عشر ذی الحجه‌ده در دیو بیوردیغنی بیان ایلدی و بعضلریده قرأن عظیم الشانك افتتاح نزولی قربان بیرامی صباحنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم مصلایه متوجه بولندیغی حالده وقوعبولدی دیدیلر جناب حقك (اذ یبایعونك تحت الشجرة) قول شریفیله بیان اولنان بیعت رضوانده عشر ذی الحجه‌ده حدیبیه‌ده وقوعبولدی واول انده اصحاب رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بیك درتیوز وبعضلریده بیك بشیوز کمسنه ایدیلر وانلردن مبایعه ایچون الك اول الینی اوزاتان ابوسنان الاسدی ایدی علیه وعلی جمیع صحابته رحمة الله وبرکاته وتحیاته والتابعین لهم باحسان ویوم ترویه ویوم عرفه ویوم نحر ویوم حج اکبر دخی عشر ذی الحجه‌ده‌در واسناد ایله ابی سعید الخذری رضی الله عنهدن نقلاً احمد بن علی الحافظك واندن فضل بن محمدك اندن دخی شیخ ابو البرکاتك بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك شهورك سید وافضلی شهر رمضاندر وانك اعظمی کندیسنده یوم حج اکبر و یوم اضحی اولان حرمة ذی الحجه‌در دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر جابر رضی الله عنهدن نقلاً ابن زبیرك اندن ایوبك اندن ابو عاصم بن هلالك اندن ابو کامل الفضل بن الحسین الحجدرینك اندن ابوبکر البزارك اندن عبدالله بن محمد الورقك اندن ابو سعید الحسن بن علی بن سهدانك اندن فضل بن محمد القصار الاصفهانینك اندن شیخ ابو البرکاتك بزه ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك (افضل ایام الدنیا عشر ذی الحجه) یعنی ایام دنیانك افضلی عشر ذی الحجه‌در دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر عطا بن ابی رباحدن نقلا اسناد ایله قاضی ابی مظفر هناد بن ابراهیم النجاری النسفینك اندن الشیخ ابو البرکاتك بزه ویردیکی خبرنده عطاء بن رباحك بن عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهایی ایشتدم عهد رسول‌الله صلی الله علیه وسلمده سماع وغنایی سور بر کیمسه وار ایدی اول کیمسه هلال ذی الحجه‌نك ظهورنده صائم اوله‌رق صباحه چیقار ایدی انك بوحالی رسول‌الله صلی الله علیه وسلمه واصل اولدیغنده صلی الله علیه وسلم اول کیمسه‌یی حضورینه چاغروب بو ایامی صیامه‌سنی مجبور ایدن حالت ندر دیو ایلدیکی سؤالنه اول کیمسه یارسول‌الله شو ایام ایام مشاعر وایام حجدر حجاجك دعالرینه الله تعالی حضرتلرینك بنی شریك قیلمسنی ارزو ایتدم جوابنی ویردیکنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اکا سنك اندن صائم اولدیغك هر یوم ایچون بیك کوله آزاد ایتمش وبیك دوه قربان ایلمش وفی سبیل الله غزاتی کوتورمك ایچون بیك آت اهدا ایلمشجه‌سنه سنك ایچون ثواب واردر وعرفه کونی اولدیغنده سنك ایچون ایکی بیك کوله آزاد ایتمش و اندن مقدم برسنه و اندن صکره دخی برسنه صائم اولمشجه‌سنه ثواب واردر بیوردی دیو سویلدیکنی روایت ایلمشدر شیخ ابو البرکاتك اسناد ایله سعید بن جبیردن انلرك دخی ابن عباس رضی الله عنهمادن نقلا بزه ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك کندیسنده صیام وعمل صالحده بولنیله‌جق ایامده الله تعالی حضرتلرینه عشر ذی الحجه‌دن احب وزیاده سوکیلوسی یوقدر بیوردیغنده حضار طرفندن یارسول‌الله فی سبیل الله جهادده‌می اندن احب دکلدر دیو اولنان سؤاله جواباً فی سبیل الله جهاد دخی اندن احب دکلدر انجق مال ونفسیله برابر جهاد ایچون خروج ایدوبده انلردن

هیچ برشی کیرویه قالمقسزین اول اغورده مال وجاننی فدا ایدن کیمسه مستثنا و عندالله احبدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر جبیر بن خالد الخزاعیدن نقلا اسناد ایله ابی بکر بن احمد بن علی بن ثابت الحافظك اندن شیخ ابوالبرکاتك بزه ویردیکی خبرنده حفصه رضی‌الله عنهانك رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك درت شیئی یعنی عشر ذی‌الحجه‌یی وعاشورایی وهر شهردن اوچکون صومی وصباح نمازندن اول ایکی رکعتی اصلا ترك ایتمامشدر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وابی هریره رضی‌الله عنهدن نقلا اسناد ایله حمزه بن عیسی بن الحسن الوراقك اندن دخی شیخ ابوالبرکاتك بزه ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك کندیسنده الله‌تعالی حضرتلرینه عبادت اولنه‌جق ایامده الله‌تعالی حضرتلرینه ایام عشر ذی‌الحجه‌دن احب یوقدر و عشر ذی‌الحجه‌ده برکون صیام کندیسنده عشر ذی‌الحجه بولنمیان برسنه صیامك ثوابنه وعشر ذی‌الحجه‌ده برکیجه قیام کندیسنده عشر ذی‌الحجه اولمیان بتون برسنه‌نك قیامنك ثوابنه معادلدر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وجابر رضی‌الله عنهدن نقلا محمدبن المنکدرك اندن اسناد ایله حسن بن المقرینك اندن دخی شیخ‌ابوالبرکاتك بزه ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك ایام عشر ذی‌الحجه‌یی صائم اولسه الله‌تعالی حضرتلری انك هرکونکی صیامیچون کاملاً برسنه‌یی صائم اولمشجه‌سنه ثواب یازار دیو بیور دیغنی روایت ایلمشدر وسعید بن جبیر رحمه‌اللهك سزلر لیالیٔ عشر ذی‌الحجه‌ده شمعه وسراجکزی سیوندر میکز دیر وخادمی ایقاظ ایله امر ایدر ایدوکی وکندیسنه عشر ذی‌الحجه‌ده عبادت عجیب ولطیف کورندیکی روایت اولنمشدر .

(عشر ذی‌الحجه‌ده قلنه‌جق نماز بیاننده) عایشهٔ صدیقه رضی‌الله عنهادن نقلاً هشام بن عروه‌نك اندن اسناد ایله شریف ابی عبدالله محمد بن علی بن محمد بن یحیی المهدینك اندن الشیخ ابوالبرکاتك بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی‌الله علیه وسلمك برکیمسه لیالیٔ عشر ذی‌الحجه‌دن برکیجه‌یی احیا ایلمسی اول کیمسه‌نك بتون برسنه‌یی حج وعمره عبادتیله احیا ایلمسی کبیدر وبرکیمسه‌نك عشر ذی‌الحجه‌دن برکونی صائم اولمسی اول کیمسه‌نك سنه‌نك سائر وقتنده‌ده الله تعالی حضرتلرینه عبادتله مشغول بولنمسی کبیدر واولوجهله اجورات جزیله‌یی حائزدر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وعلی رضی الله عنهدن نقلاً حسین بن علینك اندن زین العابدین بن حسینك اندن محمد بن علینك اندن جعفر بن محمد بن علی الحسینك اندن اسناد ایله محمد بن عبدالعزیز شاهدك اندن ابوالبرکاتك بزه ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك عشر ذی‌الحجه‌نك دخولنده سزلر طاعت وعبادته جد وسعی واهتمام کوسترکز زیرا الله تعالی حضرتلری اول ایامی سائر ایام اوزرینه مفضل وانك کیجه‌سنه حرمتی نهارینه حرمت کبی قیلمشدر بنابرین برکیمسه لیالیٔ عشر ذی‌الحجه‌دن برکیجه‌نك ثلث اخیرنده درت رکعت نماز قیلوب هررکعتده برکره فاتحه‌یی ومعوذتینی واوچ کره سورهٔ اخلاصی وهررکعتده تکرار ایله اوچ کره آیت الکرسی‌یی اوقوسه ونمازندن فارغ اولدیغنده اللرینی قالدیروب (سبحان ذی‌العزة والجبروت سبحان ذی‌القدرة والملکوت سبحان الحی الذی لایموت لااله الاهو یحیی ویمیت وهو حی لایموت سبحان الله رب العباد

والبلاد والحمدلله کثیراً طیباً مبارکاً علی کل حال الله اکبر کبیراً ربناجل جلاله وقدرته بکل مکان) دیسه بعده دیلدیکی وجهله دعا ایلسه اول کیمسه ایچون بیت‌الله الحرامی حج ایتمش ورسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك قبرینی زیارت ایتمش وفی‌سبیل‌الله جهاد ایتمشجه‌سنه اجر وثواب واردر وهردیلدیکی نسنه‌یی الله تعالی حضرتلری اکا اعطاایدر واکر صلات مذکوره‌یی لیالیٔ عشره‌نك هر بریسنده قیلسه الله تعالی حضرتلری اکا فردوس اعلایی حلال قیلر واندن هرسیئه‌یی محوایدر وعرفه کونی اولدیغنده اول کونی صائم اولسه وکیجه‌سنده صلات مذکوره‌یی قیلسه و بیان اولندیغی وجهله دعا و بین یدالله تضرع وزاری زیاده ایلسه الله‌تعالی حضرتلری ای بنم ملکلرم سزلر شاهداولکزکه بن‌اول کیمسه‌یی مغفرت ایتدم و بیت اللهی حج ایدنلره انی مشارك قیلدم دیر و بوحالده ملکلر الله تعالی حضرتلرینك اول عبد مؤمنه قیلدیغی نمازی وایلدیکی دعاسی سببیله احسان بیوردیغی اجر ومثوباتدن طولایی شادمانی ومسرت اظهار ایدرلر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر .

(انبیاء علیهم السلامدن بش نبی ایچون عشر اولمسی بیاننده) انبیا علیهم السلامدن بش نبی ایچون عشر واردر «اولکیسی» عشر آدم علیه‌السلامدرکه الله تعالی حضرتلری حضرت حوایی آدم علیه السلام اویقوده بولندیغی حالده انك ضلع ایسرندن یعنی صول ایکو کمیکندن خلق ایتدیکنده ادم علیه السلام نوم ونعاسندن اویانوب حوایی نزدنده اوطوریور کوروب بوحالده حوایه خطاباً سن کیمك ایچون خلق اولندك دیو ایلدیکی سؤالنه حواجانبندن سنك ایچون خلق اولندم جوابی ویریلنجه حوایه مس ایتمکلکی مراد ایلمسیله طرف حقدن آدم علیه السلامه تاکه مهرینی ویرمینجه حوایه مس ایتمه دینلدکنده بوحالده آدم علیه السلامك انك مهری ندر دیو ایلدیکی سؤالنه الله تعالی حضرتلری یاآدم سنك نبی آخرالزمان اوزرینه اون کره صلات ایتمکلکك انك مهریدر بیوردی «ایکنجیسی» عشر ابراهیم خلیل‌الرحماندر نتکم الله تعالی حضرتلری (واذ ابتلی ابراهیم ربه بکلمات فاتمهن) بیورمشدر وکلماتدن مراد اون خصلتدر انك بشی باشده درکه باش صاچلو ایسه صاچنی ایکی طرفه بولمك و بیغنی قیرقق ومضمضه واستنشاق ومسواك طوتمقدر و بشیده بدنده‌درکه انلرده طرنق کسمك وقولتق یولمق وسنت اولمق وقاصغنی تراش ایتمك وپرمقلرینی حلالمقدر وابراهیم علیه السلام اشبو خصال عشره‌یی اتمام ایتدکنده الله تعالی اکا خلتله اکرام ایلدی نتکم آیت جلیله ده (واتخذ الله ابراهیم خلیلا) وارد اولدی و«اوچنجیسی» عشر شعیب علیه السلامدرکه (فان اتممت عشراً فمن عندك) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه اجرتی شعیب علیه السلامك کریمه‌سنك مهری اولمق اوزره موسی علیه السلام نفسنی اون سنه مدتله شعیب علیه السلامه ایجار ایتمشدر وبعضیلری شعیب علیه السلام اون سنه آغلیوب نور بصری زائل اولمشیدی بعده الله تعالی حضرتلری اکا نور بصرینی رد واعاده ایتدی بعده ینه اون سنه آغلیوب نور بصری زائل اولدیغنده الله تعالی حضرتلری اکا ینه نور بصرینی رد واعاده ایتدی بعده ینه اون سنه آغلیوب نور بصری زائل اولدیغنده الله تعالی حضرتلری اکا ینه نور بصرینی اعاده ایدوب اکا

یاشعیب اکر نیراندن خوف ایدرسەڭ بن سنی نیراندن امین قیلدم واکر سن جنانی مراد ایدرسەڭ جنانی سکا بخش وهبه ایتدم واکر سن رضوانی طلب ایدرسەڭ انی سکا اعطا ایتدم دیو وحی ایلدکنده شعیب علیه السلام یاجبریل بکام ارزوی جنان وخوف نیران ایچونده اولمیوب انجق لقاء رحمان شوقنه مبتنیدر دیدکنده الله تعالی حضرتلری یاشعیب الآن سنڭ ایچون لقاء رحمان حق وثابت اولمشدر ومرة بعد اخری آغلمقلغڭ ایچون عوض ومکافاته مظهر اولورسڭ بیورمشدر واول عوض ایسه شعیب علیه السلامڭ مجرد لقاء رحمان ارزوسیله آه وانین وبکاسی اوزرینه الله تعالی حضرتلرینڭ عند الهیسنده شعیب علیه السلام ایچون ادخار وامادە بیوردیغی کرامات ومنازل عالیات وقرب درجات وحقڭ وجه کریمنه نظر وبونلرڭ غیری کوز کورمامش وقولاق ایشتمامش وقلب بشره اصلا خطور ایتمامش عطایای الهیەدن ماعدا نبیسی موسی علیه السلامی اکا خادم قیلمسیدر دیدیلر «دردنجیسی» عشر موسی علیه السلامدرکه (وواعدنا موسی ثلاثین لیلة واتممناها بعشر) آیت جلیله سنڭ ناطق اولدیغی اوزره الله تعالی حضرتلری موسی علیه السلامه مناجاتی واعطاء توراتی وعد بیوردیغنده موسی علیه السلام اوتوز کون صائم اولدیکه اول اوتوز کون شهر ذی الحجه ایدی وبعضیلری دخی شهر ذی القعده ایدی دیدیلر وموسی علیه السلام بعد الصیام مناجاتی قصد ایتدیکنده اوتوز کون صیامدن کندیسنه خلوف فم عارض اولمغین آغزندە مشاهده ایلدیکی تغیری ازاله ایچون مسواڭ طوتنمش اولمسیله الله تعالی حضرتلری یاموسی (اما علمت ان خلوف فم الصائم عندی اطیب من المسك) یعنی بیلمدکمیکه صائمڭ آغزی قوقوسی بنم عندمده ریح مسکدن اطیبدر دیدی بعده محرمدن دخی اون کون صائم اولمقلغنی امر ایتدیکه اول اون کونڭ آخری یوم عاشورادر وموسی علیه السلامڭ اوتوز کون صیامی شهر ذی القعدەده ایدی دیان قول اوزره بعده اون کون صیامی دخی عشر ذی الحجەده وقوعبولمش اولور بعده موسی علیه السلام حقه تقرب ایدوب (ولما جاء موسی لمیقاتنا وکلمه ربه) آیت جلیلەسی ناطق اولدیغی اوزره الله تعالی حضرتلری اکا مناجات وقربتله اکرام ایتدی «بشنجیسی» (والفجر ولیال عشر) آیت جلیلەسیله بیان بیورلدیغی اوزره عشر ذی الحجەدرکه پیغمبریمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمڭ عشریدر نتکم بالاده ذکر اولنمشدر .

﴿ ایام عشرەیه اکرام وتعظیم واحترام بیانندەدر ﴾ بعضیلری برکیمسه ایام عشرەیه اکرام وتعظیم واحترام ایلسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسەیه عمرینه برکت ومالنه زیادەلك وعیالنی حفظ وسیئاتنی عفو وحسناتنی تضعیف وسکرات موتنی تسهیل وقبرینی ضیادار ومیزانی ثقیل ودرکاتدن نجات ودرجات عالیاته صعود مثللو اون کرامتله اکرام واحسان ایدر وبرکیمسه شو ایام عشرەده برمسکینه تصدق ایتسه اول کیمسه انبیاء ورسله تصدق ایتمش کبی اولور وبرکیمسه ایام عشرەده برمریضی عیاده ایتسه اول کیمسه اولیاء اللهی عیاده ایتمش کبی اولور وبرکیمسه ایام عشرەده برجنازەیی تشییع ایتسه اول کیمسه شهداللهی تشییع ایتمش کبی اولور وبرکیمسه ایام عشرەده برمؤمنه لباس کیدرسه

الله تعالی حضرتلری اول کیمسەیه حلۀ جناندن اکسا ایدر وبرکیمسه ایام مذکورەده بریتیم حقنده لطف ایتسه الله تعالی حضرتلری یوم قیامتده تحت ظل عرشده اکا لطف واحسان ایدر وبرکیمسه ایام مذکورەده مجلس علمدن برمجلسده حاضر اولسه اول کیمسه الله تعالی حضرتلرینڭ انبیاء ورسوللری مجلسنه حاضر اولمش کبی اولور دیدیلر وهب بن منبه رحمه الله شو وجهله بیان ایتدیلرکه آدم علیه السلام ارضه نزولنده کندیسندن صدور ایدن ذنب وذلەسی ایچون التی کون اغلدی بعده یدنجی کونده محزون وخاموش وسرنکون بولندیغی حالده یاآدم طاقتڭ فوقنده سنده بوجهد ومشقت ندر دیو صادر اولان وحی الهی یه جواباً آدم علیه السلام یاربی مصیبتم عظیم وخطیئەم ایسه بنی محیطدر وبن بعد الکرامه دارهوان وذلته دوشدم وبعد السعادة دارشقاوته اوچدم وبعد الخلد والبقاء دارموته نزول ایتدم خطیئەم ایچون نکیفیتله اغلمیەیم دیدیکنده الله تعالی یاآدم سنی کندی محبتم ایچون اختیار ایتدممی بعده سنی خلقم اوزرینه مفضل ومنتخب وکرامتمله خاص ومکرم قیلمدممی ومحبتمی سنڭ اوزرینه القا ایتدممی یاآدم سنی کندی ید قدرتمله خلق ایدوب ملکلره سکا سجده ایله امر ایتدممی یاآدم سن بنم بحبوحۀ کرامتمده ومیانۀ نعمتمده ومنتهای رحمتمده اولمدیمیدڭ بو احوال ایچره بنم امریمه عاصی وعهدمی ناسی اولدکده شو حالده بنم رحمت ونعمتمی نه کیفیتله اونوتدڭ بن عزت وجلالمه قسم ایدرمکه اکر جمیعاً یریوزی رجال ایله طولو اولسه وانلرڭ جملەسیده سنڭ کبی لیل ونهار بلا فتور بکا تسبیح وعبادت ایتسەلرده بعده بکا عصیانده بولنسەلر بن انلری عاصیلر منازلنه تنزیل ایدرم دیو وحی ایلدیکنده آدم علیه السلام بو حالده جبل هند اوزرنده اوچیوز سنه اولوجهله اغلادیکه کوزی یاشلری جبال هندڭ وادیسی اوزره جاری اولوردی وانڭ کوزی یاشلرندن اندن اشجار طیبه ثابت اولوردی وآدم علیه السلامڭ حال ضجرة اشتمالی بومرکزده ایکن جبریل علیه السلام یاآدم سن بیت الله حرامه کیت وانده ایام عشرەنڭ دخولنه دکین صبر ایت بعده الله تعالی حضرتلرینه توبه ایتکه الله تعالی حضرتلری سنڭ ضعف حالنه رحم ایلمسی مأمولدر دیدکده آدم علیه السلام همان اوحالده خطوه بخطوه مشی وسیر ایله سالك راه بیت حرام اولدیغنده ایاقلرینڭ باصدیغی یرلر معموره وعمران وقدمینی مابینی صحرا وبیابان اولدی وبعضلریده قدمینی مابینی اوچ فرسخ اولوردی دیدیلر بو حال ایله آدم علیه السلام تاکه بیت شریفه کلوب بیتی یدی کره کاملاً طواف ایلدی واولوجهله اغلادیکه کوزی یاشلری یر اوزرینه آقدی وایکی دیزلرینه دکین کوزی یاشلرینه طالدی وبوحالده آدم علیه السلام (لا اله الا انت سبحانك اللهم وبحمدك عملت سوأ وظلمت نفسی فاغفرلی وانت خیر الغافرین وارحمنی وانت خیر الراحمین) دیو تضرع ونیازده بولندی وبوحالده (فتلقی آدم من ربه کلمات فتاب علیه) آیت جلیلەسی مضمون منیفنجه الله تعالی حضرتلری یاآدم بن سنڭ ضعف حالکه رحم ایتدم وذنبکی مغفرت وتوبه کی قبول ایتدم دیو آدم علیه السلامه وحی ایلدی وایام عشره برکاتیله آدم علیه السلامڭ توبەسی قبول اولنوب مظهر عفو وغفران اولدی وکذا ربیسنه عاصی ومولاسنه معصیتده هواسنه تابع

اولان مؤمن ايام عشره‌ده الله‌تعالى حضرتلرينه توبه وانابه‌ده وحقك طاعتنه انقياد وطاعتده بولنسه الله تعالى حضرتلرى اول مؤمنه رحمت وغفرانله فضل واحسان ايدر ومحضا فضل ورحمتيله انك سيئاتنى حسناته تبديل ايدر ٠

﴿ الله تعالى حضرتلرينك * ان ربك لبالمرصاد * قول شريفنه دكين فجره وليالئ عشره وشفع ووتره ايلديكى قسم بيانده ﴾ مرصاد جسر جهنم اوزرنده سكز قنطره دركه انلردن اولكى موقفده عبد الله تعالى حضرتلرينه ايماندن سؤال اولنور اكر مؤمن ايسه اندن نجات بولور واكر مؤمن دكل ايسه ناره آتيلور بعده ايكنجى موقفه كچديكنده عبد وضوء وصلاتدن سؤال اولنور واكر وضوء وصلاتده قصور ايتدى‌ايسه ناره آتيلور واكر نمازك ركوع وسجودينى اكمال ايتدى ايسه نجات بولور اندن اوچنجى موقفه كچديكنده زكاتدن سؤال اولنور اكر زكاتى ادا ايتدى‌ايسه نجات بولور اندن دردنجى موقفه كچديكنده صيامدن سؤال اولنور اكر صيامنى اكمال ايتدى ايسه نجات بولور اندن بشنجى موقفه كچديكنده انده حج وعمره‌دن سؤال اولنور اكر حج وعمره‌يى ادا ايتدى‌ايسه نجات بولور اندن التنجى موقفه واردېغنده امانتدن سؤال اولنور اكر امانته خيانت ايتمدى‌ايسه نجات بولور اندن يدنجى موقفه واردېغنده غيبت ونميمه وبهتاندن سؤال اولنور اكر غيبت ونميمه وبهتانده بولنمديسه نجات بولور اندن سكزنجى موقفه واردېغنده حرامدن سؤال اولنور اكر حرامى اكل ايتمدى ايسه نجات بولور واكر حرامى اكل ايتدى ايسه ناره القا اولنور ٠

﴿ يوم ترويه‌نك ذكرى بيانده‌در ﴾ الله‌تعالى حضرتلرى (واذن فى الناس بالحج يأتوك رجالاً وعلى كل ضامر يأتين من كل فج عميق) بيورمشدر وبوآيت جليله سورهٔ حجده‌در وسورهٔ حج ايسه اعاجيب سور قرأن عظيمندركه انده مكى ومدنى وحضرى وسفرى وليلى ونهارى وناسخ ومنسوخ هردرلو آيات واردر آيت مذكوره‌ده (اذن فى الناس بالحج) خطاب جليلنك مخاطبى ابراهيم عليه السلامدر شويله‌كه (واذ يرفع ابراهيم القواعد من البيت واسمعيل) آيت جليله‌سى ناطق اولديغى اوزره ابراهيم عليه السلام بيت الله الحرامك عمارتندن فارغ اولديغنده يارِبى بو بيت محترمى زيارت كيملره ميسر اوله‌جقدر ديو ايلديكى نياز ومناجاتى اوزرينه الله تعالى حضرتلرى ياابراهيم بنى آدمك مؤمنين ومؤمناتندن وسنك ذريتكدن وغيريدن اولان ناسه حجه دعوتله ندا ايله‌كه انلردن بعضيسى راجل وپياده وبعضيلريده نحيف وزبون دوه‌لره سوار ايله دنيانك هرجهتندن ايراق واوزاق يوللردن سكا كله‌لر ديو امر بيورمشدر بوحالده ابراهيم عليه السلام جبل ابى قبيش اوزرينه چيقوب صوت بلند بالا پرواز ايله ياايها الناس ربكزك دعوتنه اجابت ايديكز الله تعالى حضرتلرى بيتنى حج وزيارتكز ايچون سزلره امر ايتدى ديو ندا ايتديكنده ابراهيم عليه السلامك وجه مشروح اوزره نداسنى وجه ارضده اولان واصلاب رجال وارحام نساده بولنان هرمؤمن ومؤمنه ايشتدى واليوم حجاج مسلمينك تلبيه‌لرى حقك امريله ابراهيم عليه السلامك ايلديكى نداسنه ويريلان جوابدركه انلرك كليسى نداء ابراهيم خليل اللهه لبيك

ايله جواب ويرنلردندر بنابرين اولكونده اولنان ندايه لبيك ايله اجابت ايدن كيمسه بيت شريفى زيارت ايتمينجه دنيادن اخرته كيتمز ٠

﴿ حجله احرام وتلبيه وبيتى زيارته قصد وتقرب ايدن كيمسه‌نك فضائلى بيانده ﴾ مجاهدك ابن عباسدن ايلديكى روايتده ابن عباس رضى الله عنهمانك بز رسول الله صلى الله عليه وسلم ايله برلكده بولنديغمز حالده يمندن برطائفه كلوب يارسول الله اباء وامهاتمز سكا فدا اولسونلر بزلره فضائل حجى خبر وير ديدكلرنده رسول الله صلى الله عليه وسلم نعم بيان ايده‌يم ديوب بركيمسه منزلندن حج وعمره نيتيله چيقوب سمت بيت شريفه توجه ايتديكنده يردن بر اياغنى قالديروب ينه‌يره وضع ايتدكجه اغاجدن ياپراقلر صاچيلوب دوكلديكى كبى اول كيمسه‌نكده ذنوب وسيئاتى اياقلرندن دوكيلور ومدينه‌يه ورود ايدوب بكا سلام ايله مصافحه ايتديكنده ملكلر دخى سلام ايله اكا مصافحه ايدرلر وماء ذى الحليفه‌يه ورود ايدوب انده غسل ايتديكنده الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌يى كناهلردن تطهير ايدر وانده ثوبين جديدينى لابس اولديغنده الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌نك حسناتنى تجديد ايدر ولبيك اللهم لبيك ديديكنده الله‌تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌يه لبيك وسعديك ايله جواب ويرر وكلامكى ايشيديرم وسكا نظر ايدرم بيورر ومكه‌يه داخل اولوب صفا ايله مروه بيننده طواف ايتديكنده الله تعالى حضرتلرى خيرات وحسناتى اكا ايصال ايدر وعرفاتده وقفه‌يه طوروب اصوات بالا پرواز ايله نياز وحاجاتنى الله تعالى حضرتلرينه عرض ايتدكنده الله تعالى حضرتلرى انلر ايله يدى قات كوكلرك ملكلرينه مباهات ومفاخرت عرض ايدوب اى بنم ملكلرم وسكان سماواتم بنم قوللريمه نظر ايتمزميسكزكه توز وغبار ايله آلوده اولدقلرى حالده دنيانك هرجهتندن واوزاق يوللردن بكا كلديلر ومالليرينى صرف وانفاق وبدنلرينى محنت وزحمته دوچار ايتديلر عزت وجلال وكرمم‌ه قسم ايدرمكه بن عظيم الشان البتده انلرك مسيئ وطالحلرينى محسن وصالحلرينه بخش ايدرم وانلرى انالرندن طوغدقلرى كون كبى البتده كناهلرندن اخراج ايدرم دير وانلر مناده جمره‌لرينى آتوب باشلرينى تراش وبيتى زيارت ايتدكلرنده جانب عرشدن برمنادى اى حجاج مسلمين مغفورين ومعفوين اولديغكز حالده بلده‌لركزه رجوع ايدكز ويكيدن عمله بدأ ومباشرت ايدكز ديو ندا ايدر ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمه براعرابى كلوب يارسول الله بن حج ارزوسيله بلده‌مدن چيقدم وحالبوكه حجه ايريشه‌مدم وشوحالده ايسه محرمم بكا اول نسنه ايله امر ايله كه انكله حجه ايرشمش وياخود حج ثوابنى حائز اولمش اوله‌يم ديدكنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك اول اعرابى جهتنه توجه بيوروب اكا يااعرابى جبل ابى قبيسه نظر ايله اكر ابى قبيس سنك ايچون التون اولسه وسنده فى سبيل الله حج وصرف ايلسه‌ك سنك ايچون حاجك نائل اولديغى ثوابه ايرشمك ممكن دكلدر ديو بيورديغى بعده ينه رسول الله صلى الله عليه وسلمك بيت اللهى حج وزيارت قصد ايدن كيمسه اول راه حرم ايچون ملازمه‌سنى تداركنه تشبث ايتدكنده يردن قالديرديغى ويره قويديغى هرشى ايچون الله‌تعالى حضرتلرى اكا اون ثواب يازار وانك اون سيئه‌سنى محو ايدر ودرجاتنى اون قات ترفيع ايدر واول

کیسه‌نك بندیکی دوه‌سی ایاغنی یردن قالدیروب بنه وضع ایتدکنده الله تعالی حضرتلری
اول کیمسه ایچون بنه اول مثللو ثواب یازار واول کیمسه بیت شریفی طواف ایتدکنده کناهلرندن
چیقار وصفا ایله مروه اره‌سنده سعی ایتدیکنده کناهلرندن چیقار وعرفاتده وقفه‌یه
طوردیغنده کناهلرندن چیقار واول کیمسه مشعر الحرامده وقفه‌یه طوردیغنده کناهلرندن
چیقار وجمره‌لری آتدیغنده کناهلرندن چیقار دیو بیوردیغی بعده رسول الله صلی الله علیه
وسلمك اعرابی‌یه سنك ایچون حاجك بالغ ونائل اولدیغی نسنه‌یه ایرشمکی ارزو ایتمك بعیددر
دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وعلی بن ابی طالب کرم الله وجهه ورضی الله عنهدن
اولنان روایتده مشار الیهك بن رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله بیت شریفی طواف ایدردم
اوحالده بن یارسول الله انام اتام سنك ایچون فدا اولسونلر بو بیت شریف نیجه شیدر
ونه ایچون تأسیس اولنمشدر دیدکده رسول الله صلی الله علیه وسلم یاعلی الله تعالی حضرتلری
شو بیت شریفی دار دنیاده بنم امتمك کناهلرینه کفارت ایچون تأسیس ایتمشدر دیو بیوردی
بنه بن یارسول الله انام واتام سنك ایچون فدا اولسونلر شو حجر الاسود نصل شیدر دیدیکمده
رسول الله صلی الله علیه وسلم حجر الاسود جنتده برجوهره ایدی الله تعالی حضرتلری انی
دار دنیایه ایندردی وحجر الاسودك شمسك شعاعی مثللو شعاعی وضوء وضیاسی وار ایدی
ایادیٔ مشرکین انی مس ایده‌لیدنبرو انك سوادی مشتد ولونی متغیر اولدی دیو بیوردی دیمشدر
وابن ملیکه‌نك عبدالله بن عباس رضی الله عنهمادن ایلدیکی روایتنده ابن عباس رضی الله
عنهمانك بن رسول الله صلی الله علیه وسلمی شو بیت حرامه هر کیجه وکوندزده یوزیکرمی رحمت
نزول ایدر اول رحمتلرك التمشی بیت حرامی طائفلر ایچون وقرقی بیت رحمانده معتکفلر
ایچون ویکرمیسی دخی بیت شریفه ناظرلر ایچوندر دیو بیوردیغنی ایشتدم دیو بیان ایلمشدر
وزهرینك سعید بن المسیبدن انلرك دخی عمر بن ابی سلمه رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده
رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلری برعبدمك بن جسمنه صحت وعمرینه فسحت
ویره‌یمده انك اوزرینه اوچ سنه کچوبده بنم بیتمی زیارتی قصد ایتمز ایسه اول کیمسه محرومدر واول
کیمسه محرومدر دیر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابی سعید الخدری رضی الله عنهدن اولنان
روایتده بزعمر بن الخطاب رضی الله عنه ایله اول خلافتنده حج ایتدکدی عمر رضی الله عنه
مسجده داخل اولوب حجر الاسود عندنده طوردی وحجر الاسوده خطاباً سن اویله حجرسك‌که
نفع وضرره مقتدر دکلسك اکر رسول الله صلی الله علیه وسلمك سنی تقبیل ایتدیکنی کورمیدم
سنی تقبیل ایتمزدم دیدیکنده علی رضی الله عنه مشار الیهه خطاباً یاامیر المؤمنین شوسوزی
سویله زیرا حجر الاسود باذن الله تعالی نفع وضرره مقتدردر اکرسن قرآنی اوقویوب انده
اولانی بیلمش اولسه ایدك انکارده بولنمز ایدك دیمسیله بوحالده عمر رضی الله عنهك یاابا
الحسن بونك کتاب اللهده تأویلی ندر دیو ایلدیکی استیضاحه علی رضی الله عنه الله تعالی
حضرتلرینك (واذ اخذ ربك من بنی آدم من ظهورهم وذریتهم واشهدهم علی انفسهم
الست بربکم قالوا بلی) قول شریفیدر‌که الله تعالی حضرتلری بنی آدمك ظهرلرندن
ذریتلرینی اخذ ایدوب وانلری نفسلری اوزرینه شاهد ایدوب بن سزك ربکز دکلمیم

بیوردیغنده انلرده بلی ربمزسك دیه‌رك عبودیتلرینی اقرار واعتراف ایلدکلرنده الله تعالی
حضرتلری انلرك اقرارلرینی بر ورقه‌یه کتب واملا بیوروب بعده حجر الاسودی چاغروب اول
ورقه‌یی اکا یوتدیروب انك جوفنده حفظ ایتدی بنا برین حجر الاسود شومکانده الله تعالی
حضرتلرینك امینیدر وعهد واقرارنده وفا ایدنلر ایچون یوم قیامتده شهادت ایده‌جکدر
دیو ایضاحات ویرنجه عمر رضی الله عنه یاابا الحسن تحقیق الله تعالی حضرتلرینك سنك ظهر
وصدرك بیننه وضع بیوردیغی علم غیر قلیلدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابی صالحك
ابا هریره رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك حجاج وعمار
الله تعالی حضرتلرینك ضیوف ومسافرلریدر اکر انلر دعا ایدرلر ایسه الله تعالی حضرتلری
انلرك دعالرینه اجابت ایدر واکر استغفار ایدرلر ایسه انلری مغفرت ایدر دیو بیوردیغی بیان
اولنمشدر وحسن رحمه الله‌دن ملکلر حجاجه ملاقی اولورلر وانلردن صاحب جمال اوزرینه
سلام ویررلر واصحاب بغال وحمیر ایله مصافحه وپیاده ویایه کیدنلر ایله معانقه ایدرلر دیو
خبرده وارد اولدیغی بیان ایلدیکی روایت اولنمشدر وضحاك رحمه الله‌دن اولنان روایتده
رسول الله علیه وسلمك هرهانکی مسلم فی سبیل الله جهاد قصدیله خانه‌سندن چیقسه
وقبل القتال انی دابه‌سی دوشیروب ویاخود یلان وعقرب مثللو نسنه صوقوب
تلف اولسه ویاخود هرهانکی سببله اولور ایسه اولسون وفات ایلسه اول کیمسه
شهیددر وهرهانکی مسلم بیت اللهی زیارت قصدیله خانه‌سندن چیقوب قبل الوصول
کندیسنك وفاتی وقوعبولسه الله تعالی حضرتلری اول مسلمك جنته دخولنی واجب قیلر
دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وسفیان بن عینیه رحمه الله‌ك ابی الزناددن انك دخی اعرجدن
انکده ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك
برکیمسه فحشیات وفسقده وجهل وجدالده بولنمیه‌رق شو بیت اللهی حج وزیارت ایتسه
اول کیمسه اناسندن طوغدیغی کون کبی بلاکناه عودت ورجوع ایدر دیو بیوردیغی بیان
اولنمشدر وسعید بن مسیب رحمه الله‌دن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك
برکیمسه بیت شریفی زیارت ایتسه بعده فحشیات وفسقده وجهل وجدالده بولنمقسزین
عودت ایلسه اول کیمسه اناسندن طوغدیغی کون کبی بلاذنب عودت ایدر دیو بیوردیغی بیان
اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم حجهٔ واحده ایله اوچ کشی جنته داخل اولور
انلرده حجله وصیت ایدن وانك وصیتنی انفاذ ایدن وموصی ایچون حج ایدن بدلدر وعمره
وجهاد دخی بووجهله‌در دیو بیورمشدر وعلی بن عبدالعزیزدن شووجهله روایت اولنور
انلر دیرلرکه بن برسنه ابی عبد القاسم ابن سلام ایله یولداش ایدم موقفه ورود ایله رکن
جبل رحمته کیدوب انده تطهر ایتدکده نفقه‌م اولان زاد وذخیرمی انده اونوتدم مأزمینه
کلدیکمده ابوعبید بکا اکر بزم ایچون قایمق وخرما اشترا ایتمش اولسه‌ك پك خوش اولور
دیمسیله بندخی انلری اشترا ایچون چیدیغمده نفقهٔ مذکوره‌می رکن جبل رحمت نزدنده
اونوتدیغم خاطریمه کلمش اولمسیله اورادن کلدیکم یره دونوب موضع مذکوره ورودمده
نفقه‌می انده حالی اوزره بولدم وهمان انی آلوب دوندم وحالبوکه عودتمده وادی‌یی میمون

وخنازير وبونلرك غيريله طولوكوروب انلردن خوفله جزع وفرياد ايتدم بعده رجوع ايدوب انلرى حاللرى اوزره ترك ايتدم وصباحدن اوجه ابوعبيدك نزدينه داخل اولديغمده حالمى بندن سؤال ايتمسيله بنده اكا كيفيتى خبر ويروب قرده وخنازيرى اكاذكر ايتديكمده ابوعبيداول سنك كورديكك قرده وخنازير بنى آدمك كناهلريدركه انلر اول كناهلرى ترك ايدوب كيتمشلر ايدى ديدى ٠

﴿ يوم ترويه تسميه سنده كى اختلاف بيانده ﴾ يوم ترويه تسميه سنده ناسك اختلافى وقوعبولمشدر يوم ترويه شهر ذى الحجه نك سكزنجى كونيدركه اول كونده ناس مكه دن منايه چيقار يوم ترويه تسميه قيلنمسى اولكونده ناس ايچون ارتوانك يعنى ماء زمزمدن چوق ايچوب قانمقلغك حصولنه مبنيدر وبعضلريده اولكونه ترويه تسميه قيلنمسى ترويه نك تفكر معناسنه اولمسنه مبتنيدر زيرا ابراهيم عليه السلام شهر ذى الحجه نك سكزنجى كيجه سى منامنده كندى اوغلنى ذبح ايديور كوردى صباح اولديغنده معناسى عدوسى شيطان طرفندنميدر يوخسه حبيبى رحمان طرفندنميدر ديو تروى وتفكره واروب اولكونى متفكر كچوردى يوم عرفه كيجه سى اولديغنده كنديسنه (افعل ماتؤمر به) يعنى امراولنديغك نسنه يى يرينه كتور ديمسيله بوحالده معناسنك جانب حبيبدن اولديغنى بيلدى بنابرين اولكونه ده عرفه تسميه قيلندى الله تعالى حضرتلرى (اذن فى الناس بالحج) قول شريفيله عبادينى بيته دعوتله خليلنه امر ايلمشدر دعوات ايسه درتدر «اولكيسى» الله تعالى حضرتلرينك عبادينى دعوتيدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (والله يدعوا الى دار السلام) آيت جليله سى مضمون منيفنجه قوللرينى بردادرن ديكر داره يعنى دار تكليفدن دار تشريفه ودار غيبتدن دار مشاهده يه ودار زوالدن داربقايه ودار بلوادن دار مولايه دعوت ايلمشدر الله تعالى حضرتلرى انلرى اولى بكاء ووسطى عناء واخرى فنا اولان بردادرن اولى عطاء ووسطى رضاء واخرى لقاء اولان برداره دعوت ايلمشدر «ايكنجيسى» رسول الله صلى الله عليه وسلمك دعوتيدركه امتنى دين اسلامه دعوت ايتمشدر نتكم نظم جليلنده (ادع الى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة) وارد اولمشدر ودعوت رسول الله صلى الله عليه وسلمه عائددر بالفعل هدايت ايسه انلره راجع دكلدر نتكم عليه الصلاة والسلام بن هادى وحق وطوغرى يولى كوستريجى بعث اولندم و بالفعل هدايته ايصالدن بنم ايچون برشى يوقدر اكا انجق الله تعالى حضرتلرى مالكدر وابليس غاوى ومضل بعث اولندى وبالفعل غوايت وضلالته ايصالدن انك ايچون برشى يوقدر اكاده انجق الله تعالى مالكدر بيوردى الله تعالى حضرتلرى (انك لاتهدى من احببت ولكن الله يهدى من يشاء) بيورمشدر رسول الله صلى الله عليه وسلم عميسى ابى طالبك ايمانى وهدايته اولمسنى طلب ايتدى اباطالب هدايتى قبولدن ابا ايلدى وحمزه رضى الله عنهك قاتلى وحشى رضى الله عنه ايمان وهدايتى قبول ايتدى الله تعالى حضرتلرى (ياايها الرسول بلغ ماانزل اليك من ربك) و (ومارسلناك الامبشراً ونذيراً وداعياً الى الله باذنه وسراجا منيراً) آيت جليله سى مفاد عاليسنجه نبيسى محمد صلى الله عليه وسلمه يامحمد سكا لازم كلان انجق دعوت وتبليغ رسالتدر وسنك ايچون شفاعت واردر اما اجابت وهدايت بكامخصوصدر ديو بيورر نتكم الله تعالى حضرتلرى (يهدى الله

لنوره من يشاء) و (ولوشئنا لآتينا كل نفس هداها) بيورمشدر «اوچنجيسى» مؤذنك دعوتيدركه خلقى صلاته وحقك امرايلديكى داره دعوت ايدرلر نتكم الله تعالى حضرتلرى (ومن احسن قولاً ممن دعا الى الله) بيورمشدر وجابر بن عبد الله رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك مؤذن وملبيلر يوم قيامتده قبرلرندن اذان اوقور وتلبيه ايدر اولدقلرى حالده چيقارلر ومؤذنك صوت وصداسنك ايرشديكى محله دكين شجر ومدردن انك نداسنى ايشيدوب هررطب ويابس انك ايچون استغفار وشهادت ايدر ومؤذنك اذان اوقوديغى مسجدده نمازقيلان هرانسان ايچون يازيلان ثواب وحسناتك مثلى اول مؤذن ايچون دخى يازيلور والله تعالى حضرتلرى اول مؤذنه اذانله اقامت بيننده ايستديكى هرشيئى اكا يادنياده تعجيل ايله ويرر وياخود انك مقابلى اوله رق اكا ايريشه جك سوء ومكرى اندن منع ودفع ايدر وياخود انك آخرتيچون آماده وادخار ايلر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمه بررجل كلوب يارسول الله كنديسيله جنته داخل اوله جغم برعملى بكا خبر وير ديمسيله رسول الله صلى الله عليه وسلمك اكا سن قوم وجماعتكك مؤذنى اولكه سنك نداكله نمازلرينه جمع اولسونلر ديدكنده رجل مذكور اكا طاقت كتوره مز ايسه م نيجه ايده يم ديمسيله رسول الله صلى الله عليه وسلمك اكا سن قوم وجماعتكك امامى اولكه سنكله نمازلرينى قيلسونلر ديديكنده رجل مذكور اكاده قادر ومقتدر اوله مز ايسه م نيجه ايده يم يارسول الله ديمسيله بوحالده رسول الله صلى الله عليه وسلمك اكا سن صف اوله ملازمت ومداومت ايله ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وام المؤمنين عايشهٔ صديقه رضى الله عنها (ومن احسن قولاً ممن دعا الى الله وعمل صالحاً) آيت جليله سى مؤذنين حقنده وارد اولمش يعنى الله تعالى حضرتلرى قول جهتيله خلقى صلاته دعوت ايدندن واذانله اقامت بيننده نماز قيلاندن احسن كيمدر ديو بيورمشدر ديدى وابى امامة الباهلى رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك مؤذنك صوتنك ايريشديكى موضعه دكين مؤذن ايچون استغفار اولنور ومؤذن ايچون آنكله برابر نماز قيلانلرك جميعسنك اجر وثوابندن نقصان اولميه رق اجر ويريلور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وسعد بن ابى وقاص رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك مريض مرضى حالنده بولنديغى مدتجه الله تعالى حضرتلرينك مسافر ومهمانيدر آنك ايچون هركونده يتمش شهيد عملى رفع اولنور واكر الله تعالى اول مريضه مرضندن عافيت احسان بيورر ايسه الله تعالى حضرتلرى آنى اناسندن طوغديغى كون كبى ذنوب وسيأتندن چيقارر واكر الله تعالى حضرتلرى آنك اوزرينه موتله حكم ايدر ايسه آنى بغير حساب جنته ادخال ايدر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وبعضلرى مؤذن الله تعالى حضرتلرينك حاجبيدر اكا هراذانيچون بيك نبى ثوابى اعطا اولنور وامام الله تعالى حضرتلرينك وزيريدر اكا هرصلات ايچون بيك صديق ثوابى اعطا اولنور وعالم الله تعالى حضرتلرينك وكيليدر اكا روايت وبيان ايلديكى هرحديث ايچون يوم قيامتده برنور اعطا اولنور وآنك ايچون بيك سنه لك عبادت ثوابى يازيلور ورجال ونسادن معلمون الله تعالى حضرتلرينك

خادملریدرلر آنلرك انجق جزالری جنتدر دیمشلردر ورسول الله صلی الله علیه وسلم یوم قیامتده اعناق جهتیله ناسك اك اطولی مؤذنلردر دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه نیتنی کوزل ایدرك یدی سنه موذنلك ایتسه الله تعالی حضرتلری آنی ناردن اعتاق وآزاد ایدر دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم مؤذنك صداسی ایریشدیکی موقعه دکین آنك صداسنی ایشیدوب شجر ومدردن هر نسنه آنك ایچون استغفار ایدر ورطب و یابسدن آنی ایشیدن هرنسنه آنی تصدیق ایدردیو بیورمشدر واما دردنجی دعوت (اذن فی الناس بالحج) آیت جلیله‌سی ناطق اولدیغی اوزره ابراهیم خلیل علیه السلامك دعوتیدر بز بودعوته دائر مسائلی مجلسك اولنده ذکر وبیان ایتمشزدر ٠

﴿ یوم عرفه‌نك فضائلی حقنده مجلس ﴾ الله تعالی حضرتلری (الیوم اکملت لکم دینکم واتممت علیکم نعمتی ورضیت لکم الاسلام دیناً) بیورمشدر وبوآیت جلیله سورهٔ مائده‌ده‌در وعرفاتده نازل اولمشدر سوره‌نك آیات سائره‌سی ایسه مدینه‌ده نازل اولمشدر یعنی الله تعالی حضرتلری بن بوکونده حلال وحرامدن سزك شرایع دینکزی کامل قیلدم وسزك اوزریکزه اولان نعمت ومنتمی اتمام ایتدمکه عرفاتده سزکله برابر کافر ومشرك اجتماع ایتمز وسزك ایچون دین اسلامی اختیار ایتدم دیمشدر ابن عباس رضی الله عنهمادن وانك غیری مفسرلردن اولنان روایتده بوآیت جلیله حجة الوداعده عرفه کونی عرفاتده نازل اولمشدر وانك نزولندن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم سکسان برکون معمر اولوب بعده الله تعالی حضرتلری رسول الله صلی الله علیه وسلمك روح سعادتلرینی قبضله رحمت ورضوانته ایصال بیورمشدر ومحمد بن کعب القرطبی رحمه الله شوآیت کریمه مکهٔ مکرمه‌نك فتحی کوننده نازل اولدی دیمشدر وجعفر الصادق رحمه الله اشبو آیت جلیله‌ده الیوم لفظی رسول الله صلی الله علیه وسلمك بعثته ویوم رسالتنه اشارتدر دیدی و بعضیلری دخی الیوم لفظی یوم ازله واتمام دخی وقته ورضا ایسه ابده اشارتدر دیدیلر و بعضیلر یده دینك کمالی ایکی شیده‌درکه انلرده الله تعالی حضرتلرینی معرفت ورسول الله صلی الله علیه وسلمك سنتنه تبعیتدر دیدیلر و بعضیلر یده دینك کمالی امن وفراغده‌در زیرا سن الله تعالی حضرتلرینك سنك ایچون تکفل ایتدیکی شیدن امین اولوب کوکلکی تشویشدن خالی و بری طوتدیغك وقتده سن جد وسعی واهتمامکی محضا الله تعالی حضرتلرینه عبادت واکاقوللق ایتمك جهتنه افراغ ایدرسك دیدیلر و بعضیلر یده دینك کمالی حول وقوتك کلیسندن تبری وهرشی کندیسنك ید قدرتنده وقبضهٔ تصرفنده اولان الله تعالی حضرتلرینه رجوعدر دیدیلر و بعضیلر یده دینك کمالی حجك یوم عرفه‌یه رد وتحویلیله‌در زیرا ایام جاهلیتده مشرکین سنه‌نك هرآینده حج ایدرلردی وقتاکه الله تعالی حضرتلری حجی میقاته رد ایدوب فرض قیلدیغنده (الیوم اکملت لکم) آیت جلیله‌سنی انزال بیوردی دیدیلر ودین برطاقم وجوه اوزرینه‌درکه الله تعالی انلری قرأن کریمنده تعداد بیورمشدر انلردن بعضدرکه دین دنیا معناسنه کلور نته‌کیم (ما کان لیأخذ اخاه فی دین الملك) آیت جلیله‌سنده دین لفظی دنیاو عادت وسیرتله تفسیر ایدلمشدر ودین حساب معناسنده‌ده کلور نتکم (ذلك الدین القیم) آیت جلیله‌سنده دین

لفظی حساب مستقیم ایله تفسیر ایدلمشدر ودین جزا معناسنده‌ده کلور نتکم (یومئذ یوفیهم الله دینهم الحق) آیت جلیله‌سنده دین لفظی جزاء اعدل ایله تفسیر ایدلمشدر ودین حکم معناسنده‌ده کلور نتکم (ولاتأخذکم بهمارأفة فی دین الله) آیت جلیله‌سنده‌کی فی دین الله لفظی فی حکم الله ایله تفسیر ایدلمشدر ودین عید معناسنده‌ده کلور نتکم (وذر الذین اتخذوا دینهم لهواً ولعباً) آیت جلیله‌سنده‌کی دینهم لفظی عیدهم ایه تفسیر ایدلمشدر ودین صلات وزکات معناسنده‌ده کلور نتکم (وذلك دین القیمة) آیت جلیله‌سی صلات وزکات ایله تفسیر ایدلمشدر ودین قیامت معناسنده‌ده کلور نتکم (مالك یوم الدین) آیت جلیله‌سی مالك یوم القیامه ایله تفسیر ایدلمشدر ودین شریعت معناسنده‌ده کلور نتکم (الیوم اکملت لکم دینکم) آیت جلیله‌سی شرائع دینکم ایله تفسیر ایدلمشدر ٠

﴿ الیوم اکملت لکم دینکم * آیت جلیله‌سی بیاننده ﴾ الله تعالی حضرتلری (الیوم اکملت لکم دینکم) بیورمشدر چونکه الله تعالی حضرتلری قرأنك غیری کتابلری جملةً واحدةً انزال بیوردی وقرأن کریمی ایسه حکمت ومصلحتك اقتضاسنه مبنی آیت بآیت متفرق صورتله کوندرمشدر نزول جهتیله هانکیسی احسندر دیانه قرأن احسندر دینور زیرا الله تعالی حضرتلری توراتی بردن انزال بیوروب بنی اسرائیل انی قبول ایتدیلر وآز زمان انکله عمل ایدوب انده اولان اوامر ونواهی ایله عمل انلره ثقیل وکران کلمسیله انلر سمعنا وعصینا دیدیلر اما قرأن کریمی الله تعالی حضرتلری شیئاً بعدشی تدریج ومتفرق صورتله انزال بیوروب اك اول مؤمنینه لا اله الا الله محمد رسول الله کلمه‌سنی اتیانله امر ایدوب اول کلمهٔ منجیه‌نك قائلی اولان مؤمنلره جنتله ضامن اولمشدر ومؤمنین امر الهی‌یی ایشیدوب اطاعت ایتمشلردر بعده الله تعالی حضرتلری مؤمنینه شمسك طلوعندن مقدم ایکی وغروبندن صکره دخی ایکی رکعت نماز ایله امر ایلدی بعده بش وقت نماز ایله امر ایلدی بعده بعد الهجرة مع الجماعه جمعه ایله امر ایلدی بعده زکات ایله بعده صوم عاشورا ایله بعده هرآیدن اوچ کونی صیامله بعده شهر رمضانی صیامله بعده جهاد ایله بعده حجله امر ایلدی بعده اوامر ونواهی تمام اولدقدن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه حجة الوداعده (الیوم اکملت لکم دینکم) آیت جلیله‌سنی انزال بیوردی وشوآیت جلیله نك نزولی جمعه وعرفه کوننده ایدی عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرندن بووجهله نقل اولنمشدر طارق بن شهاب رحمه الله شووجهله بیان ایدرکه یهود طائفه‌سندن بررجل عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه کلوب یاعمر برآیتکه سزآنی اوقورسکز اکر اول آیت بزم اوزرمزه نازل اولوب بزه انك یوم نزولیدخی بیلدیرلمش اولسه ایدی بز اول کونی عید وبیرام اتخاذ ایدردك دیدکنده عمر بن الخطاب رضی الله عنه اول رجل یهودی‌یه اول آیت هانکی آیتدر دیمسیله رجل مذکور (الیوم اکملت لکم دینکم) آیتیدر دیمسی اوزرینه عمر رضی الله عنه بن اول آیتك هانکی کونده وقنغی مکانده نازل اولدیغنی بیلورم واول آیت یوم عرفه ویوم جمعه‌ده نازل اولمشدر بزلر ایسه اول حالده رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله برابر عرفاتده وقفه‌ده ایدك وانلرك ایکیسیده

بحمدالله تعالى بزم ايچون عيد وبيرامدرلر ودنياده برمسلم باقى قالدقجه اولكونك عيداولمقلغى دائم وباقيدر ديدى وطائفهٔ يهوددن بررجل ابن عباس رضى الله عنهمايه اكر بويوم بزده اولسه ايدى انى عيد اتخاذايدر ايدك ديدكنده ابن عباس رضى الله عنهما اول يهودى‌يه يوم عرفه‌دن اكمل بشقه برعيدوارميدر يعنى اندن اكمل واتم بردها عيديوقدر ديوجواب ويردى •

﴿ موقفه‌عرفات ويوم موقفه‌عرفه تسميه اولنمسنده علمانك اختلافى بيانده ﴾ ضحاك‌شووجهله بيان ايدركه آدم عليه السلامك روى زمينه هبوطنده كنديسى هندده وحوا ايسه جده‌يه نزول ايتمش اولملريله آدم حوايى وحوا دخى آدمى طلب ايتمكده ايديلر بونلر يوم عرفه‌ده عرفاتده اجتماع ايدوب بربرلرينى بيلمش اولملريله اولكونه عرفه وموضع مذكوره‌ده عرفات تسميه قلنمشدر وسدى عرفاته عرفات تسميه اولنمسى شول سببه مبنيدركه هاجر اسماعيل عليه السلامى ساره نزدندن چيقارمشيدى وبوحالده ابراهيم عليه السلام غائب ايدى ابراهيم عليه السلام كلدكنده اسماعيلى كوره‌ميوب سؤال ايتمسيله ساره هاجرك اسماعيلى آلوب كيتديكنى ابراهيم عليه السلامه خبرويرمكله ابراهيم عليه السلام اسماعيلى آرامق ايچون كيتدى و اسماعيلى هاجر ايله عرفاتده بولوب بيلمش اولمسيله اول موقعه عرفات تسميه اولندى ديدى ورسول الله صلى الله عليه وسلمك ابراهيم عليه السلام اسماعيلى كورمك ايچون برصباح فلسطيندن قالقوب كيده‌جكنده ساره غيرت نسوانيسندن ناشى تارجوعنه دكين دابه‌سندن نزول ايتمامك اوزره ابراهيم عليه السلامه يمين ايتدرمشيدى ابراهيم عليه السلام اسماعيلى كوروب رجوعندن صكره ساره برسنه ابراهيم عليه السلامى آليقومش وكيدوب اسماعيلى كورمسنه ممانعت كوسترمشيدى برسنه‌دن صكره ابراهيم عليه السلام ساره‌دن بالاستيذان ساره‌نك كنديسنه ويرديكى رخصت اوزرينه چيقوب كيتدى وحتى مكه جبالنه ايريشدى وثلث ليل اخيرده وجبل عرفاتك اتكى قربنده اذن الهينك صدورينه دكين كيجه وقتى سيروسعى ايدوب يول آراردى وصباح اولديغنده بلاد وطريقى بيلمش اولمسيله الله تعالى حضرتلرى اول محله عرفات تسميه ايلدى و بوآنده ابراهيم عليه السلام (اللهم اجعل بيتك احب بلادك اليك حيث تهوى اليه قلوب المسلمين من كل فج عميق) ديدى ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وعطاء رحمه الله عرفات تسميه اولنمسى جبريل عليه السلام ابراهيم عليه السلامه مناسكى ارائه ايدردى عرفاتى ارائه‌سنده ابراهيم عليه السلامك بيلدم ديمسنه مبنيدر ديدى وسعيد بن المسيب على بن ابى طالب رضى الله عنهك الله تعالى حضرتلرى جبريل عليه السلامى ابراهيم عليه السلامه كوندروب آنكله برابر حج ايتدى وعرفاته كلديكنده ابراهيم عليه السلام جبريله بيلدم بيلدم ديدى زيرا ابراهيم عليه السلام آندن مقدم بركره دخى عرفاته كلمشيدى بنابرين عرفات تسميه قيلنمشدر ديو بيورديغى روايت ايلمشدر وابوالطفل رحمه الله‌ك ابن عباسدن نقلاً ايلديكى روايتنده عرفاته عرفات تسميه اولنمسى جبريل عليه السلام ابراهيم عليه السلامه كلوب مكه‌نك بقاع ومشاهدينى كوستروب ياابراهيم بوراسى فلان موضعدر وشوراسيده فلان موضعدر ديديكنده ابراهيم عليه السلامك (قدعرفت قدعرفت) تحقيق بيلدم بيلدم ياجبريل ديمسنه

(مبتنى)

مبتنى بولنديغنى بيان ايلمشدر واسباطك سدى رحمه الله‌دن نقلاً ايلديكى روايتنده ابراهيم عليه السلام ناسه حجله ندا واعلان ايتديكنده ناس تلبيه ايله جواب ويرديلر وآنلردن كلان كلديكنده الله تعالى حضرتلرى ابراهيم عليه السلامه عرفاته چيقمقلغنى امر ايلدى واكا عرفاتى وصف ايلدى بوحال اوزرينه ابراهيم عليه السلام راه عرفاتده شجره‌يه بالغ اولديغنده جمرهٔ ثالثه كه جمرهٔ عقبه موقعى اوزرنده شيطان آنك قارشوسنه چيقمغله يدى اوفاق طاش آته‌رق شيطانى طاشلدى وهرطاشله برابر تكبير ايتديكنده شيطان اورادن جمرهٔ ثانيه موقعنه كيتدى اوراده دخى ابراهيم عليه السلام آنى طاشليوب تكبير ايتديكنده شيطان جمرهٔ اولى موقعنه فرار ايتدى اوراده دخى آنى طاشليوب تكبير ايتديكنده شيطان طاقت كتوره‌ميه‌جكنى كوروب صاوشدى بوحالده ابراهيم عليه السلام كيدوب ذى المجاز نام موقعه واردى واول موقعه نظر ايدوب وآنى بيله‌ميوب اورادن كچمسيله اول موقعه ذى المجاز ديندى بعده عرفاته كيدوب طوردى واوجه كنديسنه وصف وبيان اولنان نعوت واوصافله عرفاته نظر ايتديكنده آنى بيلمسى و بيلدم ديمسى جهتيله اكا عرفات واولكونه دخى يوم نحر تسميه اولندى اخشام اولديغنده جمع نام موقعه يعنى مزدلفه‌يه نزول ايتدى ومزدلفه‌يه جمع تسميه اولنمسى انده صلاتين يعنى اخشام ايله ياتسو نمازى بينى جمع ايدلمسنه مبنيدر ومزدلفه‌يه مشعر الحرام دخى تسميه اولنمشدر زيرا ناس انده محرماتده بولنمسون ايچون الله تعالى حضرتلرى حرمك سائر بقعه‌لرى كبى مزدلفه‌نك دخى حرمدن اولديغنى اشعار واعلام ايتمشدر وابى صالح رضى الله عنه ابن عباس رضى الله عنهك ترويه وعرفه تسميه‌سى شول سببه مبنيدركه ابراهيم عليه السلام ليلهٔ ترويه‌ده منامنده كنديسنى اوغلنك ذبحيله امر اولنيور كوردى صباح اولديغنده رؤياسنك الله جانبندنميدر يوخسه شيطان جهتندنميدر ديو تفكرنده بولندى ويوم مذكورده‌كى فكرتنه مبنى اولكونه ترويه تسميه قلندى بعده ايكنجى دفعه اوله‌رق ليلهٔ عرفه‌ده ينه منامنده كنديسنى اوغلنك ذبحيله امر اولنيور كورمش اولمسيله صباح اولديغنده بوامرك حق سبحانه وتعالى حضرتلرى جانبندن اولديغنى بيلدى و بنابرين اولكونه يوم عرفه تسميه اولندى ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر و بعضلريده عرفات تسميه اولنمسى ناسك اولكونده موقف اوزره اعتراف ذنوبده بولنملرينه مبنيدر وبونده اصل و اساس دخى شووجهله‌دركه آدم عليه السلام حجله امر اولنديغنده يوم عرفه‌ده عرفاتده وقفه‌ده (ربنا ظلمنا انفسنا وان لم تغفرلنا وترحمنا لنكونن من الخاسرين) ديو اعتراف جرم وقصور ايله مناجاتده بولنمسنه مبنيدر ديديلر وبعضيلريده عرفات طيب معناسنه اولان عرف لفظندن مأخوذدر نتكم الله تعالى حضرتلرينك (عرفها لهم) قول شريفى طيبها ايله تفسير ايدلمشدر ديديلر و بعضيلريده عرفات منانك ضديدر زيرا منا كنديسنده قان دوكيلور برموضعدر چونكه (يمنى فيه الدم) تركيبى يصب فيه الدم ايله مفسردر انك ايچون منا تسميه قلنمشدر وكنديسنده بونجه قرابين ذبح ايدلمسى وقاربن ترسى وقانلرك بولنمسى جهتيله طيبه دكلدر عرفات ايسه بومثللو اقذار وقاذوراتدن خالى بولنمسنه مبنى طيبه‌در بناء على ذلك عرفات تسميه

قلنمشدر وانده‌کی یوم وقوفه دخی عرفه تسمیه قلنمشدر دیدیلر و بعضیلرده عرفات تسمیه قلنمسی اول موقفده ناس بیننده تعارف حصولنه مبنیدر دیدیلر و بعضیلریده بوایکی اسمك اصلی صبردندر زیرا رجل صابر وخاضع وخاشع اولدیغنده (رجل عارف) دینور وفی المثل عهده‌سنه الدیغی شیئه متحملدر معناسنه (النفس عروف) دینور وذوالرمه (عروف لماحطت علیه المقادیر) دیمشدر وبوکلام (صبور علی قضاءالله) ایله تفسیر ایدلمشدر وحجاجك حضوع وخشوع وتذللرینه ودعاء وانواع بلایه صبرلرینه وعبادت حجی اقامه وایفا ایچون شدائد ومشقاته تحمللرینه مبنی موقف مذکوره عرفات تسمیه قلنمشدر دیدیلر .

﴿ یوم عرفه‌نك وکیجه‌سنك شرفی بیاننده ﴾ ابی الزبیرك جابر بن عبدالله رضی الله عنهمادن اندنخی هشام دستوائینك اندن محمد بن مروانك اندن عمر بن حفص ابوعمرك اندن عبدالله بن محمد بن ناجیه‌نك اندن علی بن محمد بن عبدالله معدلك اندن ابو علی الحسن بن احجدك اندن هبةالله بن المبارکك نقلاً بزه و یردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك یوم عرفه‌دن افضل برکون یوقدر اولکونده الله تعالی حضرتلری اهل ارضله اهل سمایه مباهات عرض ایدوب ای اهل سماء بنم قوللرمه نظر ایدکز که توز وطپراقله آلوده اولدقلری حالده رحمتمی رجا وعذابمدن خوف ایدرك مسافهٔ بعیده‌دن ودنیانك هرجهتندن بکا کلدیلر دیر وجهنمدن عتق وازاد جهتیله یوم عرفه‌ده اکثریت وکلیت اوزره کوریلان عتقا هیچ بشقه برکونده کورلمز دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وحسن العرنینك ابن عباس رضی الله عنهمادن اندنخی اسناد ایله ابی محمد الحسن بن محمد بن احمد الفارسینك اندنخی هبة اللهك نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك یوم عرفه‌ده ناسه ایتدیکی خطابنده ایها الناس دوه وآتی سکرتدیروب سرعتله سورمك عبادت وطاعتدن دکلدر انجق عبادت وطاعت سیر جیلده ورفقله مشی وحرکتده‌درکه ضعفایه مواصلت ایتمش وهیچ برمسلمه‌ده اذیت ایتامش اولورسکز دیو بیوردیغنی روایت ایتمشدر ونافعك ابن عمر رضی الله عنهمادن ایلدیکی روایتنده ابن عمرك بن رسول الله صلی الله علیه وسلمی ایشتدم الله تعالی حضرتلری یوم عرفه‌ده عبادینه نظر ایدر وقلبنده ذره مقداری ایمان اولان هیچ برکیمسه‌یی ترك ایتمیوب انجق انی مغفرت ایدر دیو بیوررایدی دیدکنده بن ابن عمره بومغفرت ناسك جمله‌سی ایچونمیدر یوخسه اهل عرفه ایچونمیدر دیدیکمده ابن عمر بلکه جمیعاً ناس ایچوندر دیو سویلدیکنی بیان ایلمشدر وابی زبیرك جابر رضی الله عنهدن اندنخی اسناد ایله مکابر بن الجحش المحاز ینك اندن دخی هبة اللهك نقلاً بزه و یردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك یوم عرفه اولدیغنده الله تعالی حضرتلری سماء دنیایه نازل اولوب ججاجله ملکره عرض مباهات ایدر والله عزوجل ملکاره خطاباً ای بنم مکارم بنم قوللریمه نظر ایدکزکه توز وطپراغله آلوده اولدقلری حالده رحمتمی رجا وعذابمدن خوف ایدرك مسافهٔ بعیده‌دن ودنیانك هرجهتندن بکا نه کیفیتله کلدیلر ومزور اوزرینه زائرینه اکرام حق ولایقدر ومضیف اوزرینه ضیف ومسافرینه اکرام لازمدر سزلر شاهد اولکزکه بن انلری مغفرت ایتدم وجنته دخولی انلره ضیافت واحسان قیلدم دیر وبوحالده ملکلر یاربی اول ججاجك

ایچنده کذب ودروغی وافعال باطله‌یی ارتکاب ایدر فلان وفلان واردر دیملریله الله تعالی انلرك جمله‌سنی مغفرت ایتدم دیر وجهنمدن اعتاق وآزاد جهتیله یوم عرفه‌ده کلیت واکثریت اوزره کوریلان عتقا هیچ بشقه برکونده کورلمز دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وهبةاللهك اسناد ایله طلحه بن عبدالله رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك ابلیس یوم عرفه‌ده ججاج اوزرینه نزول ایدن رحمتی وانلرك مظهر اولدقلری عفو وغفرانی کورمسندناشی یوم مذکوردن ماعدا کندیسنك انده پك زیاده خور وحقیر وذلیل اولدیغی برکون کورمامشدر انجق یوم بدرده کوردیکی نسنه‌یی کورمشدر دیو بیوردیغنده اصحاب یارسول‌الله ابلیسك یوم بدرده کوردیکی نه شیدر دیملریله رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك شیطانك یوم بدرده جبریلك ملکلری مؤمنینك نصرتنه دعوت ایتدیکنی کورمسیدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر و عکرمه‌نك ابن عباس رضی الله عنهمادن نقلا ایلدیکی روایتنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك یوم حج اکبر اولان یوم عرفه‌که یوم مباهاتدر الله تعالی حضرتلری سماء دنیایه نازل اولور و ملکلرینه ای بنم ملکلرم ارض اوزرنده بنم قوللریمه نظر ایدیکزکه عهدلرنده نه کیفیتله صادق اولدیلر دیر وهیچ برکون یوقدرکه انده ناردن عتق وآزاد اولنانلر یوم عرفه‌ده‌کی عتقادن اکثر اولسون دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك یوم موعود یوم قیامتدر وشاهد یوم جمعه‌در ومشهود یوم عرفه‌در دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وابن عمر رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك سزلر آکاه ومتنبه اولکزکه جرم وقصور جهتیله ناسك اعظمی عرفاتدن دونوبده الله تعالی حضرتلری انی مغفرت ایتمدی کوریلان کیمسه‌در دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده الله تعالی حضرتلری یوم عرفه‌ده اخشام اوستی اهل کبائردن ماعدا اهل جمعك جمیعنی مغفرت ایدر ومزدلفه‌ده صباح اولدیغنده اهل کبائری وحقوق عبادی دخی مغفرت ایدر دیو اثرده وارد اولدیغی بیان اولنمشدر ونافعك ابن عمر رضی الله عنهمادن اندن مالك بن انسك اندن مصعبك اندن ابراهیم بن عبدالله الصمد الهاشمینك اندن علی بن احمد بن الرفاء السامرینك اندن ابوالفتح محمد بن احمد المطر المعروف بالباهرك اندن هبةالله بن المبارکك نقلاً بزه ویردیکی خبرنده ابن عمرك رسول‌الله صلی الله علیه وسلم عشیهٔ یوم عرفه‌ده بزمله وقفه ایتدی وعرفاتدن افاضه ورجوع زماننده ناسه سکوت ایدیکز دیدی وناسده سکوته واردقلرنده رسول الله صلی الله علیه و سلم یا ایها الناس تحقیقا ربکز عزوجل حضرتلری سزك شو کونکزده سزك اوزریکزه پك بیوك انعام وفضل و احسان ایتدی و سزك مسیئی وکناهکارلرکزی محسنلرکزه باغشلدی و محسنلرکزه دیلدکلری نسنه‌یی اعطا ایتدی وحقوق عباددن ماعدا سزك جمیع ذنوبکزی مغفرت ایتدی ایمدی اسم اللهی یاد وتذکار ایله نزول ایدیکز دیدی ومزدلفه‌یه نزولمزده رسول‌الله صلی الله علیه و سلم ینه بزمله وقفه ایتدی ومزدلفه‌دن عودت ورجوع زماننده ناسه انصات وسکوت ایله امر ایتمکله ناسده باجمعهم ساکت اولدیلر بعده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم یاایها الناس الله تعالی حضرتلری شو کونکزده

سزك اوزریکزه پك بیوك انعام وفضل واحسان ایتدی و سزك مسیئی و طالحکزی محسن
وصالحلركزه بخش ایتدی ومحسنكزه دیلدیکی نسنه‌یی اعطا ایتدی وسزك ذنوبکزی
واوزریکزده اولان حقوق عبادی مغفرت ایتدی و اصحاب حقوقه انك مقابله‌سنده ثواب
ویرمکلکه ضامن اولدی ایمدی اسم‌اللهی یاد و تذکارایله مزدلفه‌دن عودت ایدیکز دیدی
بوحالده بر اعرابی ایاغه قالقوب و ناقهٔ رسول‌اللهك زمامنی اخذ ایدوب یارسول‌الله
ذات‌رسالتپناهکزی حقا نبی بعث ایدن الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه بنم ایشلمدیکم
هیچ برعمل قالمدی وبن کذب وفجور اوزره یمینده ایدرم وصف وبیان بیوردیغك مغفورین
زمره‌سنه بنده داخل اولدممی دیدیکنده بوحالده رسول الله صلی‌الله علیه وسلمك
یا اعرابی اکرسن کله جکده عملکی کوزل ایدر ایسه‌ك الله تعالی حضرتلری
کچمش زمانده‌کی ذنوبکی عفو ایدر ناقه‌نك زمامنی براق دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر ابی
علی الحسن بن حباب المقرینك اسناد ایله عباس بن مرداس رضی‌الله عنهدن اندنخی هبة
اللهك نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك عشیهٔ یوم عرفه‌ده مغفرت
ورحمتله امتی ایچون دعا ایتدکنده الله تعالی حضرتلری جانبندن یامحمد امتك بربرینه اولان
ظلملرندن ماعدا اولوب انلرله بنم بینمده اولان کناهلرینی جمیعاً عفو ایتدم دیو جواب
ویرلدکنده بوحالده رسول الله صلی‌الله علیه وسلم یاربی سن مظلومی ظالمده‌کی حقندن دها
خیرلو نسنه ایله مثاب قیلمغه وظالمیده عفو ومغفرته قادرسك دیدکنده اول زمانده طرف
حقدن کندیسنه جواب صادر اولمدی ومزدلفه صباحی اولدیغنده رسول‌الله صلی‌الله علیه
وسلم ینه نیاز ودعاسنی تکرار ایدوب حق طرفندن (انی قدغفرت لهم) یعنی ظالملری
اوزرنده حقوق عباد اولنلریده مغفرت ایتدم جوابی صادر اولدی بعده رسول‌الله صلی‌الله
علیه وسلم تبسم بیورمش اولملریله بوآنده بعض اصحابی جهتندن یارسول‌الله شوساعتده
اویله برتبسم بیوردیکزکه بشقه زمانده اولوجهله تبسم بیورمامشیدیکز دیندکده رسول‌الله
صلی‌الله علیه وسلمك امتم حقنده ارزوم وجهله ایلدیکم دعا ونیازمی الله تعالی‌حضرتلرینك
قبول بیوردیغنی عدوالله اولان ابلیس لعینك کورمسیله بیله نفسی اوزرینه ویل وهلاك
وثبور ایله چاغرمسنه وباشنه طوپراق صاچمسنه تبسم ایتدم دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر
وسعید بن جبیر رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی‌الله علیه وسلم حجاجله یوم
عرفه‌ده عرفاتده اللرینی جانب سمایه قالدیروب رفع صوت ایله تضرع ونیاز اثناسنده ایکن
ناکاه جبریل علیه‌السلام نازل اولوب یامحمد الله تعالی سکا مخصوصا سلام اوقور وسکا
دیرکه بوآنده بومقامده بولنان عباد بنم بیتمك حجاج وزوارلریدر ومزور اوزرینه زائر
وزوارینه اکرام لازمدر یامحمد سن وملکلرم شاهد اولکزکه بن انلری جمیعا مغفرت
ایتدم وجمعه کونده‌کی زوار حقنده دخی بووجهله ایلرم دیر دیو خبر ویردیکی بیان‌اولنمشدر
وعلی رضی‌الله عنهدن اولنان روایتده یوم عرفه‌ده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم وقفه‌ده
بولندیغی حالده وجه سعادتلرینی ناسدن طرفه دوندروب اوچ کره وسعت وحبور
ومحظوظیت وسرور الله تعالی حضرتلرینك شول مسافرلریچوندرکه ایستدکاری نسنه

کندیلرینه ویرلدی وخرج وصرف ایتدکاری نسنه‌نك دنیاده خلفی وعوض و بدلی عندالله
اخرتده بردرهمی یرینه بیك مثلی ویریلور دیدی بعده ناسه بن سزی تبشیر ایده‌یممی
دیمسیله ناس بلی یارسول‌الله بزلره تبشیر بیورکز دیدکلرنده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم یوم
عرفه‌نك عشیه‌سنده الله تعالی حضرتلری سماء دنیایه نزول ایدر بعده ملکلره امر ایدر
انلرده یریوزینه اویله بر ازدحام ایله اینرلرکه اکر یریوزینه برایکنه آتلسه دوشمز الا
برملکك باشی اوزرینه دوشر بوحالده الله تعالی حضرتلری ای بنم ملکلرم بنم قوللریمه
نظر ایدکزکه اطراف بلاددن توز وطوپراق ایله آلوده اولدقلری حالده‌بکا کلدیلر سزلر
انلرك ایستدکاری نسنه‌یی ایشیدیورمیسکز دیدکنده ملکلر دخی (یاربنا یسئلونك المغفرة)
یعنی یاربی سندن مغفرت ایسترلر ومظهر عفو غفران اولمق دیلرلر دیرلر بوحالده الله تعالی
حضرتلری اوچ کره ای بنم ملکلرم سزلر شاهد اولکزکه بن انلری مغفرت ایتدم ویاعبادی
موقفکز بولنان عرفاتدن مغفوراً افاضه ورجوع ایدکز دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ․

﴿یوم عرفه‌ده‌کی صیام وصلاتك وصنوف دعواتك فضلی بیانده﴾ عبدالرحمن بن زیدبن
اسلمك باباسندن اندن دخی اسناد ایله احمد بن محمدك اندن هبة‌الله بن المبارکك نقلاً بزه
ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك برکیمسه عرفه کوننده صائم‌اولسه الله‌تعالی
حضرتلری اول کیمسه‌نك کچمش وکله‌جکدن برسنه لك کناهنی مغفرت ایدر دیو بیوردیغنی
روایت ایلمشدر و هبة‌اللهك اسناد ایله ابی قتاده رضی‌الله عنهدن انك دخی نبی صلی‌الله
علیه وسلمدن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی‌الله علیه وسلمك یوم عرفه‌ده صیام
سنهٔ ماضیه وسنهٔ مستقبله‌دن ایکی سنه‌یه کفارتدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر ویوم
عرفه‌ده صیام حقنده سعید بن مسیبك ابی هریره رضی‌الله عنهدن اندن دخی قتاده‌نك
اندن دخی نهاس بن فهمك اندن مسعود بن واصلك اندن عمر بن نافعك اندن ابو یوسف
بن موسی القطانك اندن موسی بن عمران البلخینك اندن ابوالحسن علی بن احمد الحلوانینك
اندن ابو الفتح هلال ابن محمد بن جعفر الحفارك اندن الشیخ ابو علی الحسن بن احمد بن
عبدالله المقرینك اندن هبة‌اللهك نقلاً بزه و یردیکی خبرنده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك
برکیمسه یوم عرفه ده اوکله ایله ایکندی اراسنده درت رکعت نماز قیلوب انك هر رکعتنده
بر کره فاتحهٔ شریفه‌یی واللی کره قل هوالله احدی اوقوسه الله تعالی حضرتلری اول
کیمسه ایچون بیك کره بیك حسنه یازار وقرأندن اوقودیغی هر حرفی ایچون جنتده اکا
بردرجه ترفیع ایدرکه هردرجه‌نك مابینی بشیوز ییللق یولدر والله تعالی حضرتلری انك
قرأندن اوقودیغی هرحرف ایچون اکایتمش حوری تزویج ایدرکه اول حوریلرك هربریچون
درویاقوتدن یتمش بیك مائده و هرمائده اوزرنده یشیل قوش اتندن یتمش بیك لون واردر
واول لحمك صغوقلغی قاروحلاوتی بال وقوقوسی مسك کبیدر واول اتی اصلا نار وحدید
مس ایتمامشدر واول کیمسه انك اولنده تصورتله ذوق ولذت وحلاوت بولدی ایسه آخرنده
دخی اولوجهله ذوق ولذت وحلاوت بولور واندن قطعا بیقمیه‌رق رغبت وخواهشله

اکل وتناولده اولور بعده اول کیمسه‌یه قنادلری یاقوتهٔ حمرادن ومنقاری التوندن برقوش
کلورکه انك بیك قنادی واردر ومثلنی سامعینك ایشتمدکلری برصوت لذیذ ایله اهل عرفه‌یه
مرحبادیه‌رك ندا ایدر بعده اول قوش اهل عرفه‌دن اول رجلك نزدینه دوشوب قنادلرینك
هربریسی التندن یتمش درلو طعام چیقارر واول کیمسه اندن اکل ایدر بعده اول قوش حقك
اذنیله سیلکنوب ینه اوچوب کیدر واول کیمسه قبرینه وضع اولندیغنده قرآنك هرحرفی
اکا اویله برنور ایله ضیا پاش اولورکه اول کیمسه اول انده بیت شریفك اطرافنده طواف
ایدنلری مشاهده ایدر وانك ایچون جنتدن برقپو آچیلور بوحالده اول کیمسه مشاهده
ایلدیکی ثواب وکرامتندن ناشی (یاربی اقم الساعة رب اقم الساعة) دیه‌رك جناب رب
متعالدن برآن اول ساعت وقیامتك قوپمسی نیازنده بولنور دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر
وحسنك اسناد ایله علی بن ابی طالب وعبدالله بن مسعود رضی الله عنهمادن واندن دخی
هبةالله بن المبارکك نقلاً بزه و یردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه عرفه
کوننده هرکره‌سنده بسم الله الرحمن الرحیم ایله بدأ ایدرك وهر رکعتنده اوچ کره فاتحهٔ
شریفه‌یی اوقویوب امین ایله ختم ایدرك بعده هرکره‌سنده بسم الله الرحمن الرحیم ایله باشلیوب
اوچکره قل یا ایها الکافرونی وبرکره قل هوالله احدی اوقویه‌رق ایکی رکعت نماز قیلسه
الله تعالی حضرتلری ای ملکلرم سزلر شاهد اولکزکه بن عظیم الشان بوقولمك جمیعاً
کناهلرینی مغفرت ایتدم دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر واما یوم عرفه‌ده دعوات حقنده
عبدالله بن عمر اللیثینك پدری رضی الله عنهدن واندن دخی محمد بن الفضل بن عطیه‌نك اندن
دخی ابوالنصر الهاشم بن القاسمك اندن دخی ایوب یعنی ابن الولید الضریرك اندن دخی
عبدالله بن احمد بن الثابت البرازك اندن دخی ابی الفتح یوسف بن عمر بن المسرور القواسك
اندن دخی قاضی الشریف ابی الحسن محمد بن علی بن المهتدی باللهك اندن دخی هبةالله بن
المبارکك نقلاً بزه و یردیکی خبرنده عبدالله بن عمر اللیثینك پدرندن کندیسنه شول وجهله
واصل اولدیغی بیان ایدوب دیرکه الله تعالی حضرتلری عیسی علیه السلامه بش
دعا اهدا بیوردی واول دعالری جبریل علیه السلام کتوردی وعیسی علیه
السلامه یاعیسی بوبش دعا ایله دعا ایله زیرا الله تعالی حضرتلرینه ایام عشره‌ده‌کی عبادتدن
احب وسوکیلو برعبادت یوقدر دیدی اول دعواتك «اولکیسی» (لااله الاالله
وحده لاشریك له له الملك وله الحمد یحیی ویمیت بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر) در
و «ایکنجیسی» (اشهد ان لا اله الا الله وحده لاشریك له الهاً واحداً لم یتخذ صاحبة ولا
ولداً) در و «اوچنجیسی» (اشهد ان لا اله الاالله وحده لاشریك له له الملك وله الحمد یحیی
ویمیت وهو حی لایموت بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر) در و «دردنجیسی»
(حسبی الله وکفی سمع الله لمن دعا لیس وراء الله منتهی) در «وبشنجیسی» (اللهم لك الحمد
کماتقول وخیراً ممانقول اللهم لك صلاتی ونسکی ومحیای ومماتی ولك یارب تراثی اللهم انی
اعوذ بك من عذاب القبر ومن شتات الامر اللهم انی اسئلك من خیر ماتجری به الریح) در
حواریونك عیسی بن مریم علیه السلامه یاعیسی شو بیان اولنان دعواتله دعا ایدن کیمسه‌نك

ثوابی ندر دیو ایلدکاری سؤاللرینه عیسی علیه السلام برکیمسه اول دعایی یوز کره دیسه
اهل ارضدن برفردك عملنك ثوابی اول کیمسه‌نك عملنك ثوابنه مماثل ومشابه اولمز انجق
اولکونده انك عملنك مثلنی ایشلیانك ثوابی اکا معادل ومساوی اولور و یوم قیامتده اول
کیمسه‌نك حسناتی سائرلرندن اکثر واوفر اولور دیو جواب ویرمشدر وبرکیمسه ایکنجی دعایی
یوز کره‌دیسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایچون بیك کره بیك حسنه یازار وانك اولمقدار
سیئاتنی دخی محوایدر وانك جنتده درجه‌سنی اون بیك قات ترفیع ایدر وبرکیمسه اوچنجی دعایی
یوز کره دیسه سماء دنیادن یتمش بیك ملك نزول ایدوب اللرینی قالدیره‌رق اول کیمسه ایچون دعا
واستغفار ایدرلر وبرکیمسه دردنجی دعایی یوز کره دیسه اول دعایی برملك تلقی ایدوب عند
الهی‌یه وضع ایدر و بوحالده الله تعالی حضرتلری اول دعانك قائلنه نظر ایدر وبرکیمسه‌یه که
الله تعالی حضرتلری نظر ایده اول کیمسه ابداً زحمت ومشقت چکمز وحواریون طرفندن
یاعیسی بشنجی دعایی اوقیان کیمسه‌نك ثوابی نه‌درجه‌در دیندکده عیسی علیه السلام اول دعا
بنم دعامدر انی تفسیره بنم ایچون اذن و رخصت و یرلمامشدر دیو بیورمشدر وخلیفه
بن الحسینك علی بن ابی طالب رضی الله عنهدن واندن دخی اسناد ایله حسن بن احمد بن عبداه
المقرینك واندندخی هبةالله بن المبارکك نقلاً بزه و یردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله
علیه وسلمك عشیهٔ یوم عرفه‌ده اکثریا دعاسنده (اللهم لك الحمد کما تقول وخیراً مما نقول
(اللهم لك صلاتی ونسکی ومحیای ومماتی ولك یارب تراثی اللهم انی اعوذ بك من عذاب القبر
وفتنة الصدر وشتات الامر اللهم انی اسئلك من خیر لاتجری به الریح) دیو بیورر ایدوکنی
بیان ایلمشدر وهبةالله بن المبارکك اسناد ایله موسی بن عبداللهدن انك دخی علی بن ابی طالب
رضی الله عنهدن نقلاً بزه‌و یردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك یوم عرفه‌ده بنم
و بندن مقدمکی انبیانك اکثریا دعالرمز (لااله الاالله وحده لاشریك له له الملك وله الحمدوهو
علی کل شیء قدیر اللهم اجعل فی قلبی نوراً وفی سمعی نوراً وفی بصری نوراً اللهم اشرح لی
صدری و یسرلی امری اللهم انی اعوذبك من وساوس الصدر وفتنة القبر وشتات الامر
اللهم انی اعوذبك من شرما یلج فی اللیل ومن شرما یلج فی النهار ومن شرما تهب به الریاح ومن
شر بوائق الدهر) در دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وضحاك رحمه اللهك رسول‌الله
صلی الله علیه وسلمك ناس یوم عرفه‌ده حجة الوداعده اجتماعنده شوکون یوم حج اکبردر عرفه‌نك
یوم ولیله‌سنده بولنمیان کیمسه ایچون حج یوقدر و یوم ولیله دعا وجناب حقدن نیاز ایده‌جك
وحاجت دیلیه‌جك زماندر ویوم عرفه یوم تهلیل وتکبیر وتلبیه‌در برکیمسه عرفه کوننده
شومکانده حاضر وموجود بولنسه‌ده الله تعالی حضرتلرندن سؤال ونیاز ایتمسه اول کیمسه
محرومدر وحالبوکه سزلر لایبخل جواد وکریمه ولایجهل حلیم ورحیمه ولاینسی هرشیئی علیمه
دعا ایدرسکز برکیمسه اهلی ایچنده مقیم بولندیغی حالده یوم عرفه‌ده صائم اولسه اول کیمسه
کویا اول یومدن اول برسنه‌یی واندن صکره دخی برسنه‌یی صائم اولمش واولوجهله
اجورات ومثوباته نائل اولمش کبی اولور دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر .

﴿ عشیهٔ یوم عرفه‌ده رسول الله صلی الله علیه وسلمه مختص دعا بیاننده ﴾ هرم بن حیانك

علی بن ابی طالب رضی الله عنهدن اندن سلیمان بن زیدك اندن ابراهیم بن فضل المخزومینك اندن ابن ابی فدیكك اندن مسلمك اندن علینك اندن محمد بن احمد ابوشیبه‌نك اندن محمد بن عبدالله بن ابراهیمك اندن علی بن محمد بن عبدالله المعدلك اندن قاضی ابوالقاسم عبدالرحمن بن الحسن بن عبدالكریم العسكرینك اندن هبة اللهك نقلاً بزه ویردیكی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك موقف عرفه‌ده اشبو دعادن افضل قول وعمل یوقدر واول دعانك صاحبی الله تعالی حضرتلرینك اك اول نظرینه مظهر اولنلردندر دیو بیوردیغنی واول دعاده رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم عرفه‌ده وقفه‌یه طوردیغنده یوزینی قبله‌یه دوندروب هیئت داعی مثللو اللرینی قالدیروب اندن صكره اوچ كره تلبیه ایدوب بعده یوز كره (لا اله الا الله وحده لاشریك له له الملك وله الحمد یحیی ویمیت بیده الخیر وهو علی كل شیٔ قدیر) بعده یوز كره‌ده (لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم اشهد ان الله علی كل شیٔ قدیر وان الله قداحاط بكل شیٔ علما) بعده (اعوذ بالله من الشیطان الرجیم) دیوب اوچ كره‌ده (ان الله هو السمیع العلیم) بعده هر كره‌سنده بسم الله الرحمن الرحیم ایله باشلیوب امین ایله ختم ایدرك اوچ كره فاتحة الكتابی تلاوتنی و یوز كره قل هو الله احد سوره‌سنی اوقودیغنی بعده یوز كره (بسم الله الرحمن الرحیم اللهم صل علی النبی الامی ورحمة الله و بركاته) دیدیكنی بعده دیلدیكی نسنه ایله الله تعالی حضرتلرینه دعا ایلدیكنی و بو وجهله دعا ایلدیكی حالده الله تعالی حضرتلری ملكلرینه ای بنم ملكلرم سزلر بنم قولمه نظر ایدیكزكه بنم بیتمه توجه ایتدی وبكا تكبیر وتلبیه وتسبیح وتوحید ایله بنی یاد ایلدی وبكا اك محبتلی اولان سوره‌یی اوقودی ورسولم اوزرینه صلات ایتدی سزلر شاهد اولكزكه بن عملنی قبول ایتدم وانك ایچون اجری واجب قیلدم وانك كناهلرینی مغفرت ایتدم وحاجتنی قبول ایلدم دیر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر ٠

《جبریل ومیكائیل وخضر علیهم السلامك عشیهٔ عرفه‌ده ایلدكلری دعا بیاننده》عطانك ابن عباسدن واندن دخی جریجك واندن محمد بن مهدینك اندن احمد بن عمارك اندن ابوعلی الحسن بن علینك اندن ابوالقاسم القانینك اندن حسین بن عمران المؤذنك اندن حسن بن احمد بن عبدالله المقرینك اندن هبة الله المباركك نقلاً بزه ویردیكی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بری وبحری یعنی خضر والیاس علیهما السلام هرسنه مكه‌ده اجتماع ایدرلر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر ابن عباس رضی الله عنهما بكا شول وجهله واصل اولمشدركه خضر ایله الیاس بر برلرینك باشلرینی تراش ایدرلر واحدهما اخیریچون (بسم الله ماشاء الله لایأتی بالخیر الا الله بسم الله ماشاء الله لایصرف السوء الا الله بسم الله ماشاء الله ومابكم من نعمة فمن الله بسم ماشاء الله ولاحول ولاقوة الا بالله) دی دیر دیدی ابن عباس رضی الله عنهما صلی الله علیه وسلمك بركیمسه شو بیان اولنان كلماتی هركون سویلسه اول كیمسه غرق وحرق وسرقتدن وتا اخشام اولنجه‌یه دكین كریه كوردیكی هرشیدن امین اولور و بركیمسه اخشام وقتی شو كلماتی سویلسه تاصباح اولنجیه‌دك الله تعالی حضرتلرینك حرز وامانده اولور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وهبة اللهك حسن بن احمد الازهریدن انكده ابوطالب بن حمدان البكریدن انكده اسماعیلدن انكده عباس الدوریدن انكده عبدالله بن اسحق العطاردن انكده

محمد بن المبشر القیسیدن انكده عبدالله الحسندن انكده پدرندن انكده جدندن انكده علی رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیكی خبرنده جبریل ومیكائیل واسرافیل وخضر علیهم السلامك هر یوم عرفه‌ده اجتماعلری وقوعبولوب اوحالده جبریل ماشاء الله ولاحول ولاقوة الا بالله دیوب میكائیل دخی انك اوزرینه رد ایله ماشاء الله كل نعمة من الله دیر واسرافیل دخی میكائیل اوزرینه رد ایله ماشاء الله الخیر كله بید الله دیر و بوحالده حضرده انلرك اوزرینه رد ایله لایدفع السوء الا الله دیر بعده انلر تفرق ایدوب كله‌جك سنه اول كونه دكین بردها اجتماع ایتمزلر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر (الله اعلم)

《ابن جریجك موقفده مسلمك دعاسی حقنده‌كی بیانی》ابن جریج موقفده مسلمك (ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار) ایله دعا ایتمسیله امر اولندیغی بكا واصل اولدی دیدی مجاهد ابن عباس رضی الله عنهمانك یرلر و كوكلر خلق اولنه‌لیدنبرو ركن یمانی عندنده قائم برملك واردركه اول ملك (ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار) ایله دعا ایدن كیمسه ایچون امین دیر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر حماد بن ثابتدن اولنان روایتده بعض كمسنه‌لر انس بن مالك رضی الله عنه حضرتلرینه بزلره دعا ایله دیو رجا ایتدكلرنده مشار الیه (ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار) دیمسی اوزرینه اول كمسنه‌لر دعاسنك زیاده لكنی التماس ایلملریله مشار الیه بوحالده (ربنا آتنا فی الدنیا حسنة) دعاسنی اعاده و تكرار ایتدیكنده اول كمسنه‌لر زیاده ایله یا انس دیملریله مشار الیه سزك ایچون الله تعالی حضرتلرندن دنیا وآخرتك خیرلیسنی ایستدم بوندن زیاده دها نه ایسترسكز دیو جواب ویردیكی بیان اولنمشدر وانس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم اكثریا (ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الآخرة حسنة) دیو دعا ایدرلردی دیدی والله تعالی حضرتلری بو دعا ایله دعا ایدن كیمسه ایچون محضا فضل ورحمتندن حظ ونصیب ذكر ایلمشدر والله تعالی حضرتلری (فمن الناس من یقول ربنا آتنا فی الدنیا وماله فی الاخرة من خلاق) بیورمشدر یعنی ناسدن بعض كیمسه واردركه جده یاربنا بزه دنیاده ابل وبقر وغنم وقول وكوله وجاریه والتون وكموش و یر دیر دیو دعاسیله هرشیده دنیایی نیت ایدر ودنیا ایچون انفاق ودنیا ایچون عمل ایدر وهم وقصد وحاجتنی دنیایه حصر ایدر اول كیمسه ایچون اخرتده حظ ونصیب یوقدر دیمشدر والله تعالی حضرتلری (ومنهم من یقول ربنا آتنا فی الدنیا حسنة وفی الاخرة حسنة وقنا عذاب النار) بیورمش یعنی ناسدن بعضلری دخی واردركه یاربنا بزه دنیاده واخرتده حسنه احسان ایله بزی عذاب جهنمدن حفظ ایله دیرلر دیو بیان ایلمشدر و بو طائفه ایسه نبی صلی الله علیه وسلم ومؤمنلردرلر وحسنتینك معناسنده علمانك اختلافی وقوعبولمشدر وعلی بن ابی طالب كرم الله وجهه دنیاده حسنه‌دن مراد امرأهٔ صالحه‌در وآخرتده حسنه‌دن مراد حور عیندر وقنا عذاب النار ایله مراد مرأهٔ سوءدر یعنی ناخوش یرامز طبیعتلی بد اخلاق خاتوندر دیدی وحسن رحمه الله دنیاده حسنه‌دن مراد علم وعبادتدر وآخرتده حسنه‌دن مراد دخی جنتدر دیدی وسدی وابن حیان دنیاده حسنه‌دن مراد رزق حلال

واسع وعمل صالحدر و آخرتده کی حسنه‌دن مراد مغفرت و ثوابدر دیدی وابن
عطیه رحمه‌الله دنیاده‌کی حسنه‌دن مراد علم واول علمله عملدر وآخرتده حسنه‌دن
مراد دخی حسابك یسر وسهولتی وجنته دخولدر دیدی وبعضیلرده دنیاده‌کی حسنه
توفیق وعصمت وآخرتده‌کی حسنه دخی نجات ورحمتدر دیدیلر وبعضیلریده دنیاده‌کی حسنه
اولاد ابرار وآخرتده‌کی حسنه انبیایه مرافقتدر دیدیلر وبعضیلریده دنیاده‌کی حسنه مال
ونعمت وآخرتده‌کی حسنه دخی تمام نعمتدرکه اوده ناردن فوز ونجات وجنته دخولدر
دیدیلر و بعضیلریده دنیاده‌کی حسنه اخلاص وآخرتده‌کی حسنه دخی ناردن خلاصدر
دیدیلر و بعضیلریده دنیاده‌کی حسنه ایمان اوزرینه ثبات واخرتده‌کی حسنه دخی سلام
ورضواندر دیدیلر وبعضیلریده دنیاده‌کی حسنه حلاوت طاعت وآخرتده‌کی حسنه دخی
لذت رؤیتدر دیدیلر قتاده رحمه‌الله حسنتیندن مراد دنیا وآخرتده عافیتدر دیدی
وبوتأویلی تأیید ایدن نسنه ثابت البنانینك انس رضی‌الله عنهدن روایت ایلدیکی نسنه‌درکه
رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم تویلری یولنمش قوش یاوریسی کبی اولمش برمریضك
عیاده‌سنه واروب اکا سن الله تعالی حضرتلرینه برشیئله دعا ایتدکیدی ویاخود اندن برشی
ایستدکیدی دیو ایلدیکی سؤالنه اول کیمسه بن الله تعالی حضرتلرینه یاربی اکر بکا آخرتده
عقاب ایده‌جك ایسه‌ك اول عقابی تعجیل ایله انی بکا دنیاده ایله دیدم دیو جواب ویرنجه
رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم سبحان الله ایشته اکا بوحالده طاقت وقدرت کتوره‌مزسك
سن نیچون (ربنا آتنا فی الدنیا حسنةً وفی الآخرة حسنةً وقنا عذاب النار) دیه‌رك الله
تعالی حضرتلرینه دعاده بولنمدك ودنیا وآخرتك خیرلوسنی ایستمدك دیدی وبوحالده رسول
الله صلی‌الله علیه وسلم اول کیمسه‌یه بودعا ایله دعا ایتدی واول کیمسه دخی شفایاب اولدی
دیو بیان اولنمشدر وسهل بن عبدالله رحمه‌الله دنیاده حسنه سنت وآخرتده‌کی حسنه جنتدر
دیدی وعوف رحمه‌الله‌ك بوآیتك تفسیرنده برکیمسه الله تعالی حضرتلری اسلام وقرآنی
واهل ومالی احسان ایلیه اول کیمسه‌یه دنیاده وآخرتده حسنه ویرلمش اولور دیو بیوردیغی
مسیب روایت ایلمشدر وعبدالاعلی بن وهب بن سفیان ثوری‌یی ایشتدم بوآیتده دنیاده
حسنه‌دن مراد رزق طیبدر وآخرتده‌کی حسنه‌دن مراد جنتدر دیر ایدی دیمشدر .

﴿یوم اضحی ویوم نحرك فضائلی بیاننده مجلسدر﴾ الله تعالی حضرتلری (انا اعطیناك
الکوثر فصل لربك وانحر ان شانئك هو الابتر) بیورمشدر ابن عباس رضی‌الله عنهما
کوثردن مراد خیر کثیردرکه قرآن ونبوت وجنتده کوثر دینمکله معروف اولان نهر اول
خیر کثیر ووفیردن بعضدر واول کوثر برنهردرکه جنت ایچندن جاری اولور انك باطنی مجوف
انجودر وکنارلرنده یاقوت اخضردن قبه‌لر واردر واول نهرك صویی بالدن طاتلو وقایمقدن
یومشاقدر وانك چاموری مسك ازفر وترابی کافور ابیض واوفاجق طاشلری در ویاقوتدر الله
تعالی حضرتلری اول نهری نبیسی محمد صلی‌الله علیه وسلم حضرتلرینه ویرمشدر دیدی ومقاتل
رحمه‌الله (انا اعطیناك الکوثر) آیت جلیله‌سنی تفسیرده شو وجهله بیان ایتدی ودیدیکه کوثر
جنت ایچنده برنهردر اکا کوثر ایله تسمیه اولنمسی آنك خیر جهتیله انهار جنتك اکثر

واوفری بولنمسنه مبنیدر ونهر کوثر بلند آواز ایله سس ویره‌رك وچاغلیه‌رق آققده‌در آنك
چاموری مسك ازفر واوفاجق طاشلری یاقوت وزبرجد ولؤلؤدر وآنك صویی قاردن
بیاض وقایمقدن ملایم وبالدن طاتلودر وآنك کنارلرنده مجوف دردن قبه‌لر واردر وهرقبه
هرجهتنه بر فرسخدر اول قبه‌لر اوزرنده آلتوندن درت بیك قپو واردر وهر قبه‌ده
حورعیندن برزوجه واردر واول زوجه ایچونده یتمش خادم واردر ورسول‌الله صلی‌الله
علیه وسلم لیلهٔ اسراده بن جبریل علیه السلامه بوقبه‌لر وبوخیمه‌لر ندر دیو سؤال ایتدیکمده
جبریل علیه السلام یا محمد بونلر سنك ازواجك ایچون مساکندر دیدی دیو بیوردی
واهل جنان ایچون نهر کوثردن منشعب درت نهر دخی جاری اولورکه الله تعالی
حضرتلری اول انهاری سورهٔ محمدده (فیها انهار من ماء غیر آسن وانهار من لبن لم یتغیر
طعمه وانهار من خمر لذة للشاربین وانهار من عسل مصفی) آیت جلیله‌سیله بیان
ایلمشدر یعنی آنلردن «اولکیسنك» رایحه وطعمی متغیر اولمامش صو نهرلری و«ایکنجیسنك»
طعمنه اکشیلك وسائر صورتله تغیر عارض اولمامش سود ایرمقلری و«اوچنجیسنك» سکر
وخمارسز لذید خمر چایلری و«دردنجیسنك» شمع وفضلاتدن عاری وصافی عسل نهرلری
اولدیغی خبر ویرمشدر ومقاتل رحمه‌الله (فصل لربك وانحر) ك معناسی یا محمد سن ربك
جل شانه رضاسیچون بش وقت نمازی قیل ویوم نحرده دوه قربان ایله دیمکدر دیدی
وبعضلریده (فصل لربك) یعنی سن صلات عیدی قیل (وانحر) معناده دوه قربان ایله
دیمکدر دیدیلر وبعضلریده (فصل لربك) سن قربانکی بوغازلمق ایچون یدیکی تکبیر ایله
رفع ایله (وانحر) وحین نحرکده قبله‌یه متوجه اول دیمکدر دیدیلر (ان شانئك هو الابتر)
بوآیت جلیله‌نك سبب نزولی شو وجهله بیان ایتدیلرکه قریشدن برطاقم کیمسنه‌لر مسجد
حرامده اوطورمقده اولدقلری حالده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم باب بنی سهم بن عمرو بن
خصیصدن مسجد حرامه داخل اولدی وآنده اکلنمیوب چکدی وباب صفادن چیقدی
وقریش ایسه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمه حین خروجنده نظر ایتدیلر ایسه‌ده حین
دخولنده آنی کورمدکلری جهتله بیله‌مدیلر وعاص بن وائل بن هشام بن سعید بن سعد
بن سهم مسجد حرامه کیرمکده ورسول الله صلی الله علیه وسلمده مسجد حرامدن چیقمقده
بولندیغی حالده باب صفاده رسول الله صلی‌الله علیه وسلمه ملاقات ایتدی واول اثناده ایسه
رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك مخدوم عالیلری عبدالله بن محمد وفات ایتمشیدی وعادت عرب
ایسه برکیمسه وفات ایدوبده کندیدن صکره کندیسنه وارث اوله‌جق اوغلی اولمز ایسه
اکا ابتر تسمیه ایدرلردی عاص بن وائل مسجد حرامده اوطورمقده بولنان طائفهٔ
قریشك یانلرینه واردیغنده قریش اکا باب صفاده ملاقات ایتدیکك کیم ایدی دیدکلرنده
عاص بن وائل انلره جواباً ابتر ایدی دیمسیله (ان شانئك هو الابتر) آیت جلیله‌سی نازل
اولدی یعنی الله تعالی حضرتلری یا محمد تحقیقا ابتر سنك عدو ومبغضك اولان عاص بن وائلدرکه
اول خیردن منقطعدر وانك عاقبتی یوقدر واما سن ایسه یا محمد بن ذکر اولندیغمده بنمله برابر
ذکر اولنورسك دیو بیوردی والله تعالی حضرتلری رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك ذکرینی

عموماً ناس اراسنده رافع وعالی قیلدی نتکم الله تعالی حضرتلری انك شاننده (الم نشرح لك صدرك ووضعنا عنك وزرك الذی انقض ظهرك ورفعنالك ذكرك) دیو بیوردی رسول الله صلی الله علیه وسلمك اسم شریفی هرعید وجمعه ده منابر ومساجدده واذان واقامتده وصلاتده وهرموطنده وحتی خطبهٔ نكاح وكلامده وحاجاتده ذكر اولنور والله تعالی حضرتلری حبیبنه فردوس اعلایی منزل ومأوی قیلدی وانك مبغض وعدوسنك قولی انك شان عالیسنه ضرر ونقیصه ایراث ایتمدی وعاص بن وائلك رسول الله شاننده ابتر دیمسنه وكافر بالله اولمسنه مبنی الله تعالی حضرتلری عاص بن وائلك مسكن ومأواسنی نار وانواع عذاب ونكال قیلدی وهكذا الله تعالی حضرتلری رسول الله صلی الله علیه وسلمك مؤمنیندن هرمحبنك منزل ومقامنی جنت ایدر وانلره بوصورتله مجازات ومكافات حسنه احسان ایدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك منافقین وكافریندن هرعدو ومبغضنكده واره جق یرلرینی نار ونیران ایلر وانلری بودرلو معذب ومعاقب قیلر ٠

﴿فصل لربك وانحر قول شریفی بیاننده﴾ شو وجهله معلومكز اولسونكه الله تعالی حضرتلری محمد صلی الله علیه وسلمه وامتنه اولا صلات ایله امر ایلدی وبعد الصلاة ثانیا برطاقم اشیا ایله امر ایلدیكه ذكر ودعا ونحر اشیای مزبوره دن بعضدر اما ذكر حقنده الله تعالی حضرتلری (یاایها الذین آمنوا اذكروا الله ذكراً كثیرا) و (فاذكرونی اذكركم واشكروالی ولاتكفرون) بیورمشدر وبوآیت جلیله نك تفسیرنده بین العلماء اختلاف وقوعبولمشدر وابن عباس رضی الله عنهما (فاذكرونی اذكركم) ك معناسی قوللرم سزبنی طاعتله ذكر ایدككه بندخی سزی امداد ومعاونتله یادایده یم دیمكدر نتكم الله تعالی حضرتلری (والذین جاهدوا فینالنهدینهم سبلنا) بیورمشدر دیدی وسعید بن مسیب بن جبیر رحمه الله بوآیت جلیله نك معناسی قوللرم سزبنی طاعتله ذكر ایدككه بندخی سزی مغفرتله ذكر ایده یم دیمكدر نتكم الله تعالی حضرتلری (واطیعوا الله والرسول لعلكم ترحمون) بیورمشدر دیدی وفضیل بن عیاض رحمه الله سزبنی طاعتله ذكر ایدككه بندخی سزی ثوابله یادایده یم دیمكدر نتكم نظم جلیل الهیده (ان الذین آمنوا وعملواالصالحات انا لانضیع اجر من احسن عملا) وارد اولمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم بركیمسه الله تعالی حضرتلرینه اطاعت ایتدكنده اول كیمسه الله تعالی حضرتلرینی ذكر ایتمش اولور هرنقدر انك صلات وصیامی وتلاوت قرأنی آز دخی اولور ایسه ده وبركیمسه الله تعالی حضرتلرینه عصیان ایتدكنده اول كیمسه الله تعالی حضرتلرینی اونوتمش اولور هرنقدر انك صلات وصیامی وتلاوت قرأنی چوق اولور ایسه ده دیو بیورمشدر دیدی وابوبكر الصدیق رضی الله عنه عبادت جهتیله توحید وثواب جهتیله ده جنت كافیدر دیدی وابن كیسان رحمه الله سزبنی شكر ایله ذكر ایدیكزكه بندخی سزی زیادهٔ نعمتله یاد ایده یم دیمكدر نته كیم الله تعالی حضرتلری (لئن شكرتم لازیدنكم) بیورمشدر دیدی وبعضلریده سزبنی توحید وایمانله ذكر ایدككه بندخی سزی درجات وجنان ایله ذكر ایده یم دیمكدر نته كیم الله تعالی حضرتلری (وبشرالذین آمنوا وعملواالصالحات ان لهم جنات

تجری من تحتها الانهار) بیورمشدر دیدیلر وبعضلریده سز بنی ظهر ارضده ذكر ایدككه اهل وعیالكز سزی بطن ارضده تك وتنها ترك ایدوب اونوتدقلرنده بندخی سزی ذكرایده یم دیمكدر دیدیلر نته كیم اصمعی بن یوم عرفه ده عرفاتده براعرابی یی كوردمكه یاربی قوللرك انواع لغاتله رفع صوت ایدرك مناجات ایدرلر وسندن حاجتلرینی دیلرلر وبنمده سندن حاجتم ایسه بلاعندنده اهل وعیالم ویاران وتعلقاتم بنی اونوتدقلرنده بنی ذكر ایتمككدر دیو سویلر ایدی دیدی وبعضلریده سزبنی دنیاده ذكر ایدككه بندخی سزی آخرتده یاد ایده یم دیمكدر دیدیلر وبعضلریده سزبنی طاعتله ذكر ایدككه بنده سزی معافات ایله ذكر ایده یم دیمكدر وبومعنایه شاهد ودلیل ایسه الله تعالی حضرتلرینك (من عمل صالحا من ذكر اوانثی وهومؤمن فلنحیینه حیاة طیبة) قول شریفیدر دیدیلر وبعضلریده سزبنی خلا وملاده ذكر ایدككه بندخی سزی خلا وملاده ذكر ایده یم دیمكدر نته كیم الله تعالی حضرتلرینك بعض كتبده بن قوللك ظنی عندنده یم بكا دیلدیكی وجهله ظن ایتسون وقوللم بنی ذكر ایتدكنده بن قوللله برابرم ونفسنده بنی ذكر ایدن كیمسه یی بندخی نفسمده ذكر ایدرم وبنی ملاده ذكر ایدن كیمسه یی بن اندن دها خیرلی ملاده ذكر ایدرم وبرقاریش بكا تقرب ایدن كیمسه یه بن برذراع تقرب ایدرم وبكا برذراع تقرب ایدن كیمسه یه بن برباع یعنی برقولاج تقرب ایدرم وبكا ماشیاً كلان كیمسه یه بن هروله یعنی یلمك ایله كلورم وبركیمسه بكا بریر طولوسی خطیئه ایله كلور ایسه اول كیمسه بكا شرك ایتمدكدن صكره بندخی اكا اول خطیئه نك مثلی مغفرت ایله كلورم دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وبعضلریده سز بنی نعمت ورخاده ذكر ایدیكز بندخی سزی شدت وبلاده ذكر ایده یم دیمكدر نته كیم الله تعالی حضرتلری (فلولا انه كان من المسبحین للبث فی بطنه الی یوم یبعثون) بیورمشدر وسلمان فارسی رضی الله عنه الله تعالی حضرتلرینه وسعت وفسحت وشاذلق زماننده دعا ایدن برعبده بلا نازل اولدیغنده ملكلر یاربی فلان قولكه بلا نازل اولدی اكا نجات وخلاص احسان ایله دیو اول عبد حقنده دعا وشفاعت ایدرلر والله تعالی حضرتلری انلرك دعا وشفاعتلرینی قبول بیوروب اول عبده نجات احسان ایدر واكر وسعت وفسحت حالنده دعا ایتمیوبده بلانك نزولندن صكره دعا ایدن كیمسه یه (آلآن) دیرلر یعنی وسعتك زماننده ربكی خاطریكه كتورمیوب فساده اولدكده بوآنده می انی خاطریكه كتوردك دیوسویلرلر وانك حقنده دعا وشفاعت ایتمزلر وبوكا دلیل قصهٔ فرعوندركه انك حقنده (الآن وقد عصیت قبل وكنت من المفسدین) بیورلمشدر دیدی وبعضلریده سز اموركزی بكا تسلیم وتفویض ایله بنی ذكر ایدك بندخی حقكزده اصلحی اختیار ایله سزی ذكر ایده یم دیمكدر نتكیم الله تعالی حضرتلری (ومن یتوكل علی الله فهو حسبه) بیورمشدر دیدیلر وبعضیلریده سزبنی شوق ومحبتله ذكر ایدیكز بندخی سزی وصل وقربتله ذكر ایده یم دیمكدر دیدیلر وبعضلریده سزبنی مجد وثنا ایله ذكر ایدككه بندخی سزی عطا وجزا ایله ذكر ایده یم دیمكدر دیدیلر وبعضلریده سزبنی توبه ایله ذكر ایدككه بندخی غفران ذنوبله یاد ایده یم وسزبنی دعا ایله ذكر ایدككه بندخی سزی عطا ایله یاد ایده یم وسزبنی سؤال ایله ذكر

ایدككه بندخی سزی احسان ونوال ایله یاد ایده‌یم وسز بنی بلاغفلت ذكرایدككه بندخی سزی
بلامهلت یاد ایده‌یم وسز بنی ندمله ذكر ایدككه بندخی سزی كرم ایله ذكر ایده‌یم وسز بنی
معذرت ایله ذكر ایدككه بندخی سزی مغفرتله ذكر ایده‌یم وسز بنی ارادتله ذكر ایدككه
بندخی سزی افاده ایله ذكر ایده‌یم وسز بنی تنصل وتخلص ایله ذكر ایدككه بندخی سزی
تفضل ایله یاد ایده‌یم وسزبنی اخلاصله ذكر ایدككه بندخی سزی خلاصله یاد ایده‌یم
وسز بنی قلوب ایله ذكر ایدككه بندخی سزی كشف كروب ایله یاد ایده‌یم وسز بنی
بلا نسیان ذكر ایدككه بندخی سزی ایمانله ذكر ایده‌یم وسز بنی افتقـار ایله ذكر ایدككه
بندخی سزی اقتدار ایله یاد ایده‌یم وسز بنی اعتذار واستغفار ایله ذكر ایدككه بندخی سزی
رحمت واغتفار ایله ذكر ایده‌یم وسز بنی ایمانله ذكر ایدككه بندخی سزی جنان ایله یاد
ایده‌یم وسز بنی اسـلام ایله ذكر ایدككه بندخی سزی اكرام ایله یاد ایده‌یم وسز بنی قلب
ایله ذكر ایدككه بندخی سزی كشف حجبله یاد ایده‌یم وسز بنی كندیكزدن وماسوادن فانی
اوله‌رق ذكر ایدككه بندخی سزی حق وذاتمله باقی اولدیغكز حالده ذكر ایده‌یم وسز بنی
ابتهال ایله ذكر ایدككه بندخی سزی افضال ایله یاد ایده‌یم وسز بنی تذلل ایله ذكر ایدككه
بندخی سزی مغفرت زلل ایله یاد ایده‌یم وسز بنی اعتراف ایله ذكر ایدككه بندخی سزی
محو اقتراف ایله یاد ایده‌یم وسز بنی صفاء سرایله ذكر ایدككه بندخی سزی خالص بر ایله
یاد ایده‌یم وسز بنی صدقله ذكر ایدككه بنـدخی رفقله یاد ایده‌یم وسز بنی صفوایله ذكر
ایدككه بندخی سزی عفو ایله ذكر ایده‌یم وسز بنی تعظیم ایله ذكر ایدككه بندخی سزی
تكریم ایله یاد ایده‌یم وسز بنی تكبیرایله ذكر ایدككه بندخی سزی نجات من السعیر ایله یاد
ایده‌یم وسز بنی ترك جفـا ایله ذكر ایدككه بندخی سزی حفظ وفا ایله یاد ایده‌یم وسز بنی
ترك خطا ایله ذكر ایدككه بندخی سزی انواع عطا ایله ذكر ایده‌یم وسز بنی خدمتده جهد
ایله ذكر ایدككه بندخی سزی اتمام نعمتله یاد ایده‌یم دیمكدر دیدیلر ولذكر الله اكبر وربیع
رحمه‌الله بوآیتده اكا اشارت واردركه الله تعالی حضرتلری كندیسنی ذكر ایده‌نی ذكرایدر
وكندیسنه شكر ایده‌نك نعمتنی زیاده ایدر وكندیسنی كافر اولانه دخی عذاب ایدر دیدی وسدی
رحمه‌الله بوآیتده اكا ایماواردركه الله تعالی كندیسنی ذكرایدن كیمسنه‌یی البتده ذكرایدر الله تعالی
حضرتلری كندیسنی ذكرایدن مؤمنی رحمتله ذكرایدر وكندیسنی ذكرایدن كافری دخی عذابله
ذكر ایدر دیدی وسفیان بن عیینه بكا شـو وجهله واصل اولدیكه الله تعالی حضرتلری
بن قوللریمه شول نسنه‌یی اعطا ایتدمكه اگر اول نسنه‌یی جبرائیل ومیكائیله ویرمش اولیدم
البتده انلره تمام بیوك نعمت ویرمش اولوردم بن قوللریمه (اذكرونی اذكركم) یعنی بنی
ذكر ایدككه بندخی سزی ذكر ایده‌یم دیدم وموسایه ظلمه‌یه سویله‌كه بنی ذكر ایتمسونلر
زیرا بن بنی ذكر ایده‌نی ذكر ایدرم بنم ظلمه‌یی ذكرم ایسـه انلره لعنتله‌در دیو بیوردی
دیدی وعثمان نهدی رحمه الله بن الله تعـالی حضرتلرینك بنی ذكر ایتدیكی زمانی بیلورم
دیدكنده اكا سن نكیفیتله بیلورسن دینمسیله‌مشار الیه جواباً نیچون بیلمیه‌یمكه الله تعـالی
حضرتلری (اذكرونی اذكركم) بیورمشدر یعنی بن الله تعالی حضرتلرینی ذكر ایتدیكم

(وقتده)

وقتده اولدخی بنی ذكر ایدر دیمشدر وبعضیلری الله تعالی حضرتلری داود علیه السلامه
یاداود بنم ذكرمله فرحیاب ومتنعم اول دیو وحی ایلمشـدر دیدیلر وثوری رحمه‌الله هرشی
ایچون عقوبت واردر وعارفك عقوبتی ایسه انك ذكراللهدن انقطاعیدر دیدی وبعضیلری
ذكر قلبده تمكن وتقرر ایتدیكی وقتده اگر شیطان اول ذاكره تقرب ایدر ایسه اول
حالده شیطان مصروعاً دوشر نتكم جن وشیطان انسـانه تقرب ایتدكنده انسان مصروعاً
دوشدیكی كبی بوحالده اول شیطانه نه‌اولدی دینلدكده اكا انسان طوقنمشدر دینور وسهل
بن عبدالله رحمه‌الله قولك رب كریمی نسیانندن اقبح معصیت بیلمم دیدی وبعضیلری ذكر
خفی‌یی ملك رفع ایتمز زیرا ملكك ذكر خفی‌یه اطلاعی یوقدر چونكه ذكر خفی الله ایله
عبدك بیننـده برسردر دیدیلر وبعضیسی دیدیكه اورمانده بر ذاكر كیمسـه‌نك بولندیغنی بكا
وصف وبیـان ایتدیلردی بن اول ذاكری زیارت ایچون انك نزدینه كیتدیمیدی بز انكله
اوطوروب مصاحبتده ایكن ناكاه عظیم برارسلان‌كلوب واول ذاكر اوزرینه میل‌وتوجهله
ذاكری ضربهٔ شـدیده ایله ضرب ایدرك انك جسمندن برقطعه آت پارچه‌سی ایصیروب
قوپارنجه كرك اول ذاكر وكرك بن ایكیمزده غشی اولدق بن افاقت بولدیغمده ذاكر مشار
الیهه بوحال ندر دیو ایلدیكم سؤاله الله تعالی حضرتلری بوارسـلانی بنم اوزریمه مسلط
ایتمشـدركه هرزمان الله تعالی حضرتلرینی ذكردن بكا نسیان وفتور طاری اولور ایسه
اول ارسلان كلوب ایشته مشاهده ایتدیكك صورتله بنی ایصیرردیوجواب ویردی‌دیدی ٭

﴿دعا حقنده مجلس﴾ الله تعـالی حضرتلری (ادعونی‌استجب‌لكم) یعنی‌بكا دعا ایدككه
اجابت ایده‌یم بیورمشدر وینه الله تعالی حضرتلری (فاذا فرغت فانصب والی ربك‌فارغب)
یعنی نمازدن فارغ اولدیغكده دعایه قیام ایله ودعا ایچون نصب نفس ایله دیو بیورمشـدر
وینه الله تعـالی حضرتلری (واذا سـئلك عبادی عنی فانی قریب اجیب دعوة الداع اذا
دعان) یعنی یامحمد قوللرم سكا بندن سؤال ایتدكلرنده بن علم واجابتله یقینم بكا دعا ایدیجیلر
دعا ایتدكلرنده اجابت ایدرم دیو بیور مشـدر و بوآیتك نزولنـدن مفسرین بیننده اختلاف
وقوعبولمشـدر وكلبینك ابی صـالحدن ایلدیكی روایتنده ابن عبـاس رضی الله
عنهمانك مدینه‌ده بولنـان یهود جانبندن رسـول الله صلی الله علیه وسلمه یامحمد ربك بزم
دعالرمزی نه كیفیتله ایشـیدیركه سن بزمله سمانك بینی بشـیوز ییللق مسـافه‌در وهرسمانك
غلظتی دخی اونسبتده‌در دیرسك دیدكلرنده اشبو (واذا سئلك عبادی عنی فانی قریب اجیب
دعوة الداع اذا دعان) آیت جلیله‌سی نازل اولمشدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وحسن
رحمه‌الله اصحابدن بعضیسی رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمه ربمزقنده‌در دیو سؤال ایتدكلرنده
(واذا سـئلك عبادی عنی فانی قریب) آیت جلیله‌سی نازل اولمشـدر دیدی وعطاء وقتاده
رحهما الله (وقال ربكم ادعونی استجب لكم) آیت جلیـله‌سی نازل اولدیغنـده بررجل
یارسـول الله بز ربمزه نه كیفیتله واكا نه زمانده دعا ایده‌لم دیدیكنده اشـبو (واذا سئلك
عبادی عنی فانی قریب) آیت جلیله‌سی نازل اولمشدر دیدی وضحاك رحمه‌الله بعض صحابه
رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمه یارسـول‌الله الله تعالی حضرتلری بزه یقین ایسه اكا كیزلو

سویلیه‌لم واوزاق ایسه اکا ندا ایده‌لم دیدکلرنده الله تعالی حضرتلری (واذا سئلك عبادی عنی فانی قریب) آیت جلیله‌سنی انزال بیورمشدر دیدی واهل معانی بوآیتده اضمار واردرکه کویا الله تعالی حضرتلری (فقل لهم اوفاعلمهم انی قریب منهم بالعلم) دیمشدر یعنی یامحمد قوللرم سکابندن سؤال ایتدکلرنده سن آنلره‌دی ویا آنلره بیلدر که بن علم جهتیله آنلره یقینم دیو بیورمشدر وارباب اشارت بوبابده واسطه‌نك رفعی اظهار قدرته مبنیدر دیدیلر والله تعالی حضرتلری (اجیب دعوة الداع اذا دعان) یعنی بکا دعا ایدیجیلر دعا ایتدکلرنده اجابت ایدرم (فلیستجیبوالی) ایمدی بندن طاعتله اجابت طلب ایتسونلر دیو بیورمشدر و بونده اجابت واستجابه‌نك معناسی بردر وجواب ویرمك معناسنه‌در دیمشدر وابورجاء الخراسانی رحمه‌الله (فلیستجیبوالی) فلیدعونی معناسنه‌در یعنی بکا دعا ایتسونلر دیمکدر دیدی واجابت لغتده طاعت وایستنان شیئ اعطادر والله تعالی حضرتلرینه نسبتله اجابت اعطادر وعبده نسبتله ایسه اجابت طاعتدر والله تعالی (ولیؤمنوابی لعلهم یرشدون) یعنی قوللرم بکا ایمانده ثابت اولسونلر شایدکه هدایته ورشدحقه نائل اوله‌لر دیو بیورمشدر واکر برسائل (اجیب دعوة الداع اذا دعان) و (ادعونی استجب لکم) آیت جلیله‌لرنده سؤال ایدوبده بز الله تعالی حضرتلرینك خلقندن چوق کیمسه‌لری کوریرزکه دعا ایدرلر وحالبوکه آنلر ایچون اجابت ظهور ایتمز ودیلدکلری نسنه کندیلرینه ویرلمز دیرسه دینلدیکه بوایکی آیتك توجیه وتأویلنده اهل علم میانه‌سنده اختلاف وقوعبولمشدر واهل علمدن بعضلری دعانك معناسی طاعتدر واجابتك معناسی ثوابدرکه الله تعالی حضرتلری کویا داعی بکا اطاعت ایتدیکی وقتده بن عظیم‌الشان اعطاء ثوابله اکا اجابت ایدرم دیو بیورر دیمشلردر واهل علمدن بعضلری دخی آیتین مذکورتینك هرنقدر لفظلری عام ایسه‌ده معنالری خاصدرکه اول آیتلر اکر دیلرسه‌م داعیلرك دعالرینه اجابت ایدرم ومحالی سؤال ایتمدیکی حالده داعینك دعاسنه اجابت ایدرم واجابت داعی حقنده خیر اولور ایسه انك دعاسنه اجابت ایدرم تقدیرنده درلر دیدیلر وبو قولی علی بن ابی المتوکلدن وابی سعید رضی الله عنهدن اولنان روایت تأیید ایدرکه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم هر هانکی مسلم اولور ایسه اولسون الله‌تعالی حضرتلرینه بروجهله دعا ایدرسه وانك دعاسنده قطیعهٔ رحم واثم وکناه مثللو حالات اولمز ایسه الله‌تعالی حضرتلری اول دعانك صاحبنه اوچ خصالك بریسنی البتده اعطا ایدر شویله‌که : یا انك دعاسنی دنیاده تعجیل ایدرویاخود انك آخرتیچون ادخار و آماده ایدر و یاخود اول کیمسه‌نك دعاسنك مثلی اوله‌رق دوچار اوله‌جغی مکر وسوئی اندن صرف ودفع ایدر دیو بیوردیغنده صحابه یارسول‌الله دعانك تکثرنده یعنی چوغالدیغنده نیجه اولور دیملریله رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم جواباً الله‌تعالی حضرتلریده اکا اعطاسنی زیاده ایدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وبعضلریده آیت عامدر وآیتده اجابت دعوتدن اکثر نسنه یوقدر اما مقصد ومطلبی اعطا وحاجتی قضا بو آیتده ذکر اولنمامشدر دیمشلردر وبعض کره سید عبدینه ووالد ولدینه اجابت ایدوب جواب ویرر وحالبوکه سؤال ایتدیکی نسنه‌یی اکا ویرمز واجابت ایسه دعوتك حصولنده لامحاله کائن وواقعدر . زیرا الله‌تعالی حضرتلرینك (اجیب فاستجب)

قولی خبردر وخبر اوزرینه نسخده عارض اولمز زیرا خبر اوزرینه نسخ طاری اولسه مخبرك کاذب اولمسی لازم کلور والله‌تعالی حضرتلری ایسه بوندن عالی ومنزهدر والله‌تعالی حضرتلرینك اخباری خلافنه واقع دکلدر وانده خلف یوقدر وبو تأویلی مؤیددر نافعك ابن عمر رضی الله عنهمادن واقع اولان روایتی‌که رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه ایچون باب دعاء فتح اولنه انك ایچون ابواب حاجت دخی فتح اولنور دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر والله‌تعالی حضرتلری داود علیه‌السلامه یاداود ظلمه‌یه سویله بکا دعاء ایتمسونلر زیرا بن عظیم‌الشان ایدیلان دعایه اجابتی نفسم اوزرینه واجب کوریرم وبن ظالملره لعنتله اجابت ایدرم دیو وحی ایلمشدر و بعضلریده الله‌تعالی حضرتلری مؤمنك دعوتنه فی‌الحال اجابت ایدر انجق دعا ایتسون وانك صوتنی ایشتسون ایچون انك مرادینی اعطا وحاجتنی قضاینی تأخیر ایدر دیمشلردر ومحمدبن‌المنکدرك جابر بن‌عبدالله رضی الله عنهمادن ایلدیکی روایت بو قولی مؤیددرکه رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه الله‌تعالی حضرتلرینه دعاء ایدر والله‌تعالی حضرتلری اکااجابت ایدوب جبریل امینه سن بو کیمسه‌نك حاجتنی قضا وامضاایله وانی تأخیر ایله زیرا بن انك صوتنی ایشتمکلکی سورم دیر و برکیمسه الله تعالی حضرتلرینه دعاء ایدر حالبوکه اول کیمسه عندالهیده مبغوضدر بوحالده الله‌تعالی حضرتلری یاجبریل سن بوکیمسه‌نك حاجتنی قضا وانی تعجیل ایله زیرا بن عظیم‌الشان انك صوتنی ایشتمکلکی کریه کوریرم دیر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر بعضلری یحیی بن سعید رحمه‌الله بن جناب رب‌العزتی منامده رؤیت ایتدم ویاربی بونجه زماندرسکا دعا ایدرم بنم دعامی قبول بیورمزسك دیدیکمده الله‌تعالی حضرتلری یایحیی بن‌سنك صوتنی ایشتمکی سورم دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر و بعضلریده دعاایچون آداب وشرائط واردر واول آداب وشرائط ایسه اسباب اجابت و نیل مقاصددر بنابرین برکیمسه اول آداب وشرائطه تماماً رعایت ایلسه اول کیمسه اهل اجابتدن اولور واکر انلردن غفلت ایدر ایسه ویاخلل وقصور ایله ایدر ایسه اول کیمسه دعاده اهل اعتدا وحدینی متجاوزلردندر دیدیلر وبعضلریده ابراهیم بن ادهمه بزم قصورمز ندرکه الله‌تعالی حضرتلرینه دعا ایدرز حالبوکه بزم ایچون اجابت ظهور ایتمیور دیو اولنان سؤاله مشار الیه سزلر پیغمبری بیلدیکز وانك سنتنه اتباع ایتمدیکز وسزلر قرآنی اوکرندیکز حالبوکه انك موجبنجه عمل ایتمدیکزوالله‌ك نعمتلرینی اکل ایتدیکز حالبوکه انك شکرینی‌ادا وایفا ایتمدیکز وجنتی بیلدیکز وحالبوکه جنته دخولی موجب اولان عملی ایشلمدیکز وناری بیلدیکز وحالبوکه‌اندن اجتناب‌ایدوب صاقنمدیکز وشیطانی بیلدیکز وانکله محارب برحالده بولنمیوب اکاموافقت ومتابعت کوستردیکز وموتی بیلدیکز وانك ایچون حاضرلقده بولنمدیکز واموانی قبوره دفن ایتدیکز واندن عبرت آلمدیکز وکندی عیبلریکزی ترك ایدوب ناسك عیوبیله مشغول اولدیکز بنابرین مظهر اجابت‌اولمدیکز دیو جواب ویرمشدر .

﴿ نحر وقربان حقنده مجلس ﴾ الله تعالی حضرتلری (وانحر) بیورمشدر بونحرك اصل وحقیقتی الله تعالی حضرتلرینك خلیلی ابراهیم علیه‌السلامه امریدرکه حق جل وعلا

حضرتلری ابراهیم علیه السلامه نارنمرود جباردن وانك کید وعذابندن نجات وسلامت احسان بیوردیغنده ابراهیم علیه السلام (انی ذاهب الی ربی) یعنی بن ربمك بكا امر ایتدیکی ارض مقدسه هجرت ایدرم (سیهدین) ربم یقینده بنی دین ودنیا وآخرتمه صالح اولان شیئه هدایت ایدر دیدی وابراهیم علیه السلام دین الله اوغورنده اك اول هجرت ایدندر وابراهیم علیه السلامك هجرتنده لوط علیه السلام وانك قز قرنداشی ساره دخی انكله برابر ایدی ولوط علیه السلام ابراهیم علیه السلامك ابن خالی یعنی دائیسی اوغلی ایدی وابراهیم علیه السلام ارض مقدسه یه وروده (رب هبلی من الصالحین) مضموننجه جناب حقدن نیازده بولنمسی ویاربی بكا صالحلردن برولد بخش واحسان ایله دیمسیله الله تعالی حضرتلری انك نیاز ودعاسنی قبول ایدوب (فبشرناه بغلام حلیم) مؤداسنجه انی حلیم یعنی علیم وعالم براوغل ایله تبشیر بیوردیكه اول ولد اسحق بن ساره در (فلما بلغ معه السعی) وقتاكه اول غلام باباسی ابراهیم علیه السلام ایله جبل جهتنه یوریمكه بالغ اولدیغنده (قال یا بنی انی اری فی المنام انی اذبحك) ابراهیم اكا دیدیكه ای اوغلجغم بن رؤیامده سنی ذبحله امر اولندم كوریرم (فانظر ماذا تری) نظر ایتكه بو بابده سنك رأیك ندر دیدیكنده ولدی اكا انجق (یاابت افعل ماتؤمر ستجدنی انشاءالله من الصابرین) قولیله جواب ویردی یعنی ای بابا امر اولندیغك شیئی ایشله وربكك امرینه اطاعت ایله انشاءالله سن بنی حكم وقضا اولان ذبحه صبر ایدیجیلردن بولورسك دیدی ابراهیم علیه السلام بومعنایی بربرینی متعاقب ومتتابع اوچ كیجه صره سیله كوردی وابراهیم علیه السلام صائم ایدی وقبل الذبح بیرام نمازینده قیلمش ایدی (فلما اسلما وتله للجبین) وقتاكه ایكیسی دخی حكم قضایه یعنی باباسی فدای پسره وپسر دخی فدای سره تسلیم اولدقلرنده ابراهیم علیه السلام انی آلینی اوزره یقوب ذبحی قصد ایتدكده الله تعالی حضرتلری انلرك صدقنی بیلدی (وناديناه ان یاابراهیم قد صدقت الرؤیا) بیوردی یعنی بز ابراهیمه یاابراهیم اوغلكی ذبحك حقنده كی رؤیاكی تصدیق ایتدك دیو ندا ایتدك (وفدیناه بذبح عظیم) یعنی بز اكا اوغلنك یرینه ذبح ایتمكه عظیم الجثه برقوچ ویردك وآنی آل وفداء لابنك ذبح ایله دیو خبر ویردی واول قوچ طاغ كچیسی تكه سندن اولوب انك اسمی زریر ایدی وذبح اولنمزدن قرق سنه اول جنتده رعی اولنوردی وبعضلریده اول قوچ آدم صفی اللهك مخدومی شهیداً مقتول هابیلك قربان ایتدیكی قوچ ایدی جنتده رعی اولنوردی الله تعالی حضرتلری انی اسحق علیه السلامی ذبحدن خلاص ایچون فدا ایلدی بعده الله تعالی حضرتلری (انا كذلك نجزی المحسنین) بیوردی یعنی بزلر هرمحب ومحسن ومطیعك محبت وطاعت واحسانلرینه بودرلو جزا ایله مجازات ومكافات ایدرز دیدی وبعضلریده ذبحله مأمور اولان اسماعیل علیه السلامدر دیدیلر بعده الله تعالی حضرتلری (ان هذا لهو البلاء المبین) بیوردی یعنی بوایش مخلص ایله غیری یی فرق وتمییز ایدر برامتحان ظاهر ونعیم باهردركه ابراهیمك ولدینی ذبحدن عفو ایتدم واكا قوچی بدل قیلدم دیدی وبعضلری ابراهیم علیه السلام بچاغنی ولدی بوغازینه وضع ایتدكده یاابراهیم ولدیكی ترك ایله زیرا بزم مرادمز ولدیكی قربان دكلدر بلكه بزم مرادمز انجق قلبكك

حب ولددن خالی اولمقلغیدر دیو جانب حقدن ندا اولندی دیدیلر بنابرین بعض كتبده ابراهیم علیه السلام ولدینی ذبحی مراد ایتدكنده سرندن یاربی بونه حالتدر اكر ذبح غیریسنك یدیله اولیدی دها خیرلی وسهل وآسان دكلیدی دیدكنده الله تعالی حضرتلری یاابراهیم بوصنع وكار انجق سنك یدكله حاصل اولور دیدی بوحالده ملكلر یاربنا بووجهله ایشلنمسنده حكمت ندر دیملریله الله تعالی حضرتلری بلانك بلاء اوزرینه زیاده اولمسی وبندن غیری براحده محبت ایتمامسی مقصدینه مبتنیدر زیرا بن محبتده شریك قبول ایتم دیو بیوردیغی ذكر اولنمشدر وابراهیم علیه السلام ولدینه محبت ایتمكله ولدینی ذبحله مبتلا اولدی ویعقوب علیه السلام ولدی یوسفه محبت ایتدی وولدی كندیسندن قرق سنه غائب اولوب انك فراقی وحزن وكدریله مبتلا اولدی وپیغمبرمز محمد صلی الله علیه وسلم حسن وحسین رضی الله عنهمایه محبت وانلری قلبنه تعلیق ایتدكنده جبریل علیه السلام كلوب حسنیندن بریسنك سم ایله وآخرینك خنجر ایله شهید اوله جغنی خبر ویردی بونلردن مقصد الهی كندیسیله برابر غیریسنه محبت ایدلمامسی وقلبك حقدن غیری یه تعلیق ایدلمامسیدر .

﴿ بیرام نمازینه خروجده مستحب اولان ﴾ مؤمنك بیرام نمازینه برطریقدن كیدوب دیكر طریقدن رجوعی مستحبدر زیرا ابن عمر رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم عیدده برطریقدن كیدوب دیكر طریقدن رجوعی بیان اولنمشدر وحدیث آخرده دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمك بیرام كوننده برطریقدن خروج ایدر وآخر طریقدن رجوع ایدر اولدقلری بیان اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك خروج ورجوعنده طریق اخرایی اختیارنده كی مقصد رسالتپناهیلرینك كشف وتحقیقی حقنده ناسك اختلافی وقوعبولمشدر شویله كه : ناسك اكثریسی رسول الله صلی الله علیه وسلمك بومسلكی اراده سی كندیلرینك لشكر وعسكری حقنده مشركینك تقدیر وتخمینلرینك اختلافنه مبنیدركه انلرك قیاس وتخمینلری مختلف اولسون ایچون بین الطریقین مخالفتی اختیار بیورمشدر دیدیلر وآخرلریدخی رسول الله صلی الله علیه وسلم بونكله رجوعنده اختصاری قصد ایتمشدركه كویا رسول الله صلی الله علیه وسلم حسنات چوق اولسون ایچون مصلایه خروجنده طریق اطوله سالك اولمشلر ورجوعلری دخی طریق اقصردن وقوعبولمشدر دیدیلر وآخرلریدخی برطریقدن مرورنده ارض انی مشاهده ایتدی بعده ارض ثانیه دخی انی رؤیت ایتسون ویوم قیامتده شهادتده بولنسون ایچون بشقه طریقدن رجوع ایتدی دیدیلر وبعضلر رسول الله صلی الله علیه وسلم قبائلدن برقبیله نزدندن مرور ایتدی قبائل بیننده اكرامده مساوات وعدالت حاصل اولسون ایچون انلرك غیریسی اوزرینه دخی رجوع ایتدی زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمی رؤیت رحمتدر نتكم شان رسالت اكتناهیلرنده (وماارسلناك الا رحمة للعالمین) وارد اولمشدر دیدیلر وبعضیلریده ارض رسول الله صلی الله علیه وسلمك انك غیری انبیا واولیانك كندیسی اوزرینه وضع قدم ایلملریله افتخار ایدر بنابرین رسول الله صلی الله علیه وسلم ارضك بعضیسی بعضیسی اوزرینه فخر ومباهات عرضنده بولنمسون ایچون بقعتین یعنی ایكی محل میاننده مساواتك حصولنی مراد

ایتمشدر دیدیلر وبعضیلریدخی رسول الله صلى الله علیه وسلم مصلایه برطریقدن سالك اولدی وحقیقت جهتیله قصدی ایسه اللهه ایدی بعده اهلنه ومعروف ومعهود وطننه رجوعی مراد ایتدیکنده حقه سلوك ایتدیکی طریقدن غیره سلوکی کریه وناخوش کورمش اولمسیله دیکر طریقدن رجوع ایتدی دیدیلر وبعضیلری رسول الله صلى الله علیه وسلم اکر آخر طریقدن رجوع ایتمامش اولسه ایدی ناس اوزرینه اولوجهله رسول الله صلى الله علیه وسلمك سنتنه استنان واجب اولوردی بوحالده ایسه بعد الصلاة ناسك منزللرینه تفرقی متعذر اولوردی بنابرین رسول الله صلى الله وسلم رجوعده توسعه‌یی ودیلدیکی هانکی طریقدن اولور ایسه اولسون ناسك عودتلرینه مساغ وجواز اولدیغی بیانی مراد ایتدی دیدیلر وبعضیلریده رسول الله صلى الله علیه وسلم کفار ومنافقینك مکیدتلرندن خوف ایتدی دیدیلر وبعضیلریده رسول الله صلى الله علیه وسلم محتاجینه تصدق ایدردی آخر طریقدن رجوعی تصدقك فقرا اوزرینه توفر وتکثری مقصدینه مبتنیدر دیدیلر وبعضیلریده رسول الله صلى الله علیه وسلمك بووجهله ایشلمسی کندی اوزرینه ناسك ازدحامی وقوعنه مبنیدر دیدیلر .

(یوم نحرك واضحیه‌نك فضیلتی بیاننده) عبدالله بن قرطه رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلى الله علیه وسلمك عندالله اعظم ایام یوم نحردر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر ورسول الله صلى الله علیه وسلمك فاطمه رضی الله عنهایه یا فاطمه سن اضحیه‌که قیام ایله حین ذبحده انك نزدنده حاضر بولنوب انی مشاهده ایله زیرا اول اضحیه‌نك الك اول طملایان قطرهٔ دمندن سنك جمیع ذنوبك عفو ومغفرت اولنور وسن انك ذبحنده (اللهم ان صلاتی ونسکی ومحیای ومماتی لله رب العالمین) دی دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر ورسول الله صلى الله علیه وسلمدن اولنان روایتده داود علیه السلام یاربی محمد صلى الله علیه وسلمك امتندن یوم نحرده قربان ایدن کیمسه‌نك ثوابی ندر دیو مناجات ایلدیکنده الله تعالى حضرتلری اول کیمسه‌یه ذبح اولنان قربانك هرقیلی مقابلنده اون حسنه ویریلور واندن اون سیئه محو اولنور وانك جنتده درجه‌سی اون قات ترفیع اولنور دیو بیوردی بعده ینه داود علیه السلام یاربی اول کیمسه اضحیه‌نك قارننی شق ایتدکنده انك ثوابی ندر دیدکنده الله تعالى حضرتلری اول کیمسه‌یی جوع وعطشدن واهوال وشدائد یوم قیامتدن امین وسالم اولدیغی حالده قبرندن اخراج ایدر ویاداود اول قربانك هربر قطعه لحمی مقابلنده اول کیمسه ایچون عربیله عجمیدن طوغمش ناقه مثللو جنتده برقوش واردر واول قربانك هر کراعی یعنی انك دیزندن اشاغی اولان مفصلك اشاغیسنده بولنان اعضانك مقابلنده اول کیمسه ایچون مراکب جنتدن بربراق واردر وجسدنده‌کی هر صاچ وقیلی مقابلنده اول کیمسه ایچون جنتده برقصر واردر وباشنده‌کی هر شعری ایچون حورعیندن برجاریه واردر یاداود سن بیلمدکمی که ضحایا مطایادر وضحایا خطایایی ماحی وبلایایی دافعدر یاداود سن امتکه ضحایا ایله امر ایله زیرا ضحایا اسحق ایچون ذبحدن فدا وعوض وبدل اولدیغی کبی مؤمنك نارسعیردن خلاصی ایچونده فدادر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ورسول الله صلى الله

علیه وسلم ضحایا وقربانلرکزی کوزل ایدکز زیرا سزك ضحایاکز یوم قیامتده صراط اوزرنده سزك مطایاکز یعنی بنه‌جك آتلرکزدر دیو بیورمشدر وعلی رضی الله عنهك برکون (یوم نحشر المتقین الى الرحمن وفدا) آیت جلیله‌سنی اوقیوب بعده زمرهٔ متقین روز قیامتده کزیده ومنتخب آتلر اوزرینه راکبدرلر وانلرك پسندیده وکزیده اسب وآتلری ایسه ضحایا وقربانلریدر وزمرهٔ متقین اویله برناقه‌لر اوزرلرنده کتور یلورکه خلائق انلرك مثلنی کورمامشدر واول ناقه‌لر اوزرلرنده آلتوندن اکرلر واردر وانلرك ازمه ویولارلری زبرجددندر وقافلهٔ اتقیا اول ناقه‌لر ایله جنته کیدرلر وحتی جنتك قپوسنی قرع ودق ایدرلر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر ورسول الله صلى الله علیه وسلمك سزلر قربان ایدیکز وقربانکزی کوزل وخوش ایدیکز زیرا برکیمسه قربانی آلوب قبله‌یه متوجهاً انی ذبح ایتدکنده اول قربانك دم وشعری الى یوم القیام محصور ومحفوظ اولور چونکه قربانك تراب اوزرینه دوشن دمی انجق حرز الهی وحفظ صمدانی ایله محفوظ طوتیلور سزلر یسیر وسهل وقلیل نسنه‌یی انفاق وتصدق ایدیکزکه اجورات کثیره ومثوبات جزیله ووفیره‌یه نائل وواصل اوله‌سکز دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر ورسول الله صلى الله علیه وسلمك قربان ایچون بیاض وسوادی مختلط وبیاضی غالب بیوك بوینوزلی ایکی قوچ آلوب بریسنی ذبح ایچون یانی اوزرینه یاتردیغنده بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله والله اکبر اللهم هذا عن محمد وعن اهل بیته دیوب بعده ایکنجیسنی دخی یاتیردیغنده ینه بسم الله والله اکبر اللهم هذا عن محمد وعن امته دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وجابر بن عبدالله رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلى الله علیه وسلمك یوم نحرده ایکی قوچ قربان ایلدیکی بیان اولنمشدر عایشهٔ صدیقه‌دن عروه‌نك پدرینك اندن هشامك اندن ابن فضیلك اندن علی بن منذر الطرفینك اندن محمد بن جعفر الاشجعینك اندن قاضی محمد بن محمد بن عبدالله جعفینك اندن محمد بن احمد بن الحرث المعدلك اندندخی هبة اللهك نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلى الله علیه وسلمك برکیمسه یوم نحرده اضحیه‌سنی بوغازلیه‌جغی محله یقین قیلسه الله تعالى حضرتلری اول کیمسه‌یی جنته یقین قیلر وانی بوغازلدیغنده الله تعالى حضرتلری اول قربانك قانندن دوشن الك اولکی قطره‌سیله اول کیمسه‌یی مغفرت ایدر والله تعالى حضرتلری اول قربانی یوم قیامتده موقع حشره دکین اول کیمسه ایچون بنه‌جك حیوان قیلر وانك صوف وشعرینك عددی نسبتنجه اکا حسنات ویرر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وانس بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلى الله علیه وسلمك کبشین اقرنین املحینی قربان ایتدیکی وقربانی ذبح ایده‌جکنده بسم الله دیه‌رك قدم سعادتنی قربانك برجانبنه وضع ایلدیکی بیان اولنمشدر ابو عبیده کبش املحدن مراد کندیسنده بیاض وسواد اولان وسوادی اغلب اولاندرکه سیاهه باصار وچوکر وسواده نظر ایدر یعنی کوزلری وایاقلری وقارنی سیاه اولان قوچدر دیمشدر وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك ایلدیکی روایتنده رسول الله صلى الله علیه وسلمك سیاهه باصار وسواده چوکر وسواده نظر ایدر بوینوزلی برقوچك کتورلمسنی امر بیوردی ومطلوب رسالتپناهیلری اوزره کندیسنه برقوچ کتوریلوب انی

بريانى اوزرينه ياتيروب ذبحله قربان ايلديكى و بسم الله اللهم تقبل من محمد وآل محمد ومن امة محمد ديو بيورديغى بيان اولنمشدر واصحاب حديث سياهه باصار وسواده نظر ايدر ديمكدن مراد كبش مذكورك شحم ولحمنك كثرتندن يعنى زياده سميزلكندن ناشى انجق كندى كولكه‌سنده كولكه‌لنور وكندى كولكه‌سنه نظر ايدر وكندى كولكه‌سنه باصار وچوكر عظيم الجثه بولنميدر ديمشلردر واهل لغت بوموضعده سوادك معناسى اول قوچك اوك اياقلرينك وكوزلرينك وديزلرينك سياه اولمسى مراددر ديمشلردر .

(ليلهٔ اضحاده‌كى نماز بياننده) ليلهٔ اضحاده‌كى صلات هر ركعتنده اون بش كره فاتحه‌يى وهر ركعتنده بركره قل هو الله احدى و بركره قل اعوذ برب الفلق و بركره قل اعوذ برب الناسى اوقويه‌رق ايكى ركعت نماز قيلمقدر وسلام ويرديكنده اوچ كره آيت الكرسى يى اوقويوب واون بش كره استغفر الله ديوب بعده دنيا وآخرت خيرلرندن ديلديكى نسنه‌يى دعا ايتمليدر .

(اضحيه‌نك سنت اولوب تركنك مستحب اولمديغى بياننده) امام احمد ومالك وشافعى عندنده اضحيه سنتدر قدرتى تعلق ايدن كيمسه ايچون قربانى ترك مستحب دكلدر ذكر اولنان امامارك غيريسى نزدنده اضحيه واجبدر بونك وجوبنك دوننده استحبابنده اصل اولان ابن عباس رضى الله عنهمادن اولنان روايتدركه رسول الله صلى الله عليه وسلمك بن نحر ايله امر اولندم ونحر سزك ايچون سنتدر ديو بيورمش اولمسيدر وخبر آخرده دخى اوچ شى بنم اوزريمه فرض قلندى واول اوچ شى سزك ايچون تطوعدر انلرده نحر ووتر وصباح نمازينك ايكى ركعتلريدر ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وام سلمه رضى الله عنهانك روايت ايلديكى حديثده رسول الله صلى الله عليه وسلمك عشر ذى الحجه داخل اولوب سزدن بريكز قربان ايتمكلكى مراد ايتدكنده اول قربانك دريسندن وقيلندن برشيئه طوقنمسون ديو بيورديغى بيان اولنمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم اضحيه‌يى اراده‌يه تعليق ايتدى وحالبوكه شرعله واجب اولان شيئك اراده‌يه تعلق يوقدر .

(اضحيه‌نك افضلى بياننده) اضحيه‌نك افضلى دوه بعده صيغر بعده قيوندر قيونك انجق التى آيى وكچينك برسنه‌يى و صيغرك ايكى سنه‌يى ودوه‌نك بش ياشنى تكميل ايلمشندن قربان جائز اولور و بيان اولنان مقداردن نقصان اولاندن جائز دكلدر و برقيون يالكز بركشى ايچون كافيدر يعنى ايكى كشينك شركتله برقيونى قربان ايلملرى جائز دكلدر و بردوه و برصيغر يدى كشى ايچون كافيدر يعنى بر ويا ايكى ويا اوچ ويا درت ويا بش والتى و يدى كشينك اشتراكاً بردوه‌يى ويا برصيغرى قربان ايلملرى جائزدر وضحاياده افضل اولان آقلغى سوادينه غالب اولاندر بعده صارى بعده سياه اولاندر وقربانى بوغازلمه‌ده افضل اولان صاحبنك كندى بوغازلمسيدر واكر كندى الندن كلمز ايسه كسيلوركن ياننده حاضر بولنوب مشاهده ايتمليدر وقربانك ثلثنى اكل و ثلثنى دخى اهدا وثلثنيده تصدق ايتمليدر وقربانك عيبلى وقصورلى اولمسندن اجتناب واحتراز ايتمليدر بنابرين بوينوز وقويروغنك اكثريسى كيتمش قيونى قربان ايتماميدر وبعضلريده بوينوز وقويروغنك ثلثى كيتمش اولان حيوانى

قربان ايتماملدر ديديلر وكذا بوينوزى اولميان قيونى دخى قربان ايتماميدر زيرا اصح قولينده بوينوزى اولميان قيون دخى عضباء يعنى بوينوزينك اكثريسى كيتمش كبيدر وبركوزى سقطلنوب كورمز اولان حيوانى دخى قربان ايتماميدر وغايتله آريق وزبون اولانى وآقساق وطوپال اولوب سور يسيله كيتمكه مقتدر اولميانى ومرضى ظاهر وبينى واو يوز حيوانى دخى قربان ايتماميدر زيرا انك اويوزى لحمنى مفسددر ورسول الله صلى الله عليه وسلم شاة مقابله ومدابره‌يى يعنى قولاغنك اوك وياخود ارقه طرفندن برقطعه‌سى كسلمش لكن يرندن آيرلميه‌رق صارقوب قالمش اولان وداغ ايله قولاغى دلنوب يرتلمش وقولاغى اوزونلغنه يارلمش اولان قيونى تضحيه‌دن نهى ايلمشدر وبونهى ايسه نهى تنزيهى‌يه محمول اولوب نهى تحريمى‌يه محمول دكلدر بنابرين بومثللولردن اجتناب ايتمك اولى وافضلدر واكر بوكبيلرى قربان ايدرايسه جائزدر وايام نحر اكثر فقهانك مذهبى اوزره اوچدركه بيرام نمازندن وبيرام نمازى وقتى مقدارندن صكره بركوندر واندن صكره دخى ايكى كوندر وامام شافعى رحمه الله ايام نحر يوم عيد واوچ كونده ايام تشريقدر ديدى وبزم اوچ كوندر ديديكمز عمر وعلى وابن عباس رضى الله عنهمدن منقولدر و بركيمسه بيرام نمازندن اول قربانى ذبح ايتسه انك اول ذبيحه‌سى شاة لحمدر يعنى مجرد لحمى ايچون بوغازلنمش ديمكدر وانكله اضحيه ثوابى حاصل دكلدر زيرا منصورك شعبيدن انك دخى براء بن عازب رضى الله عنهمادن نقلاً ايلديكى روايتنده براء بن عازب رسول الله صلى الله عليه وسلم يوم نحرده بيرام نمازندن صكره بزه ايلديكى خطابنده بركيمسه صلاتمزى قيلسه ونسكمزى يعنى قربانمزى ذبح ايتسه اول كيمسه نسكنى تمام ايتمش وتضحيه‌يه اصابت ايلمش اولور وبر كيمسه بيرام نمازندن اول قربانى ذبح ايلسه اول ذبيحه شاة لحمدر ديو بيورديدى اوآنده ابو برده بن نيار رضى الله عنه اياغه قالقوب يارسول الله بن نمازه خروجمدن مقدم قربانمى ذبح ايتدم و بوكونى يوم اكل ويوم شرب بيلديكمدن تعجيل ايله اكل ايتدم واهل وجيرانميده اطعام ايتدم ديمسيله بوحالده رسول الله صلى الله عليه وسلم سنك اول ذبيحه‌ك شاة لحمدر بيورمسى اوزرينه ينه ابو برده يارسول الله بنم عندمده ايكى ياشنه داخل اولمش برديشى كچى واردر واوده بنم شاة لحممدن دها اعلادر بكا كفايت ايدرمى ديو ايلديكى استفتاسنه رسول الله صلى الله عليه وسلم جواباً (نعم) انجق سكا كفايت ايدر سندن بشقه سنه كفايتى يوقدر ديو بيوردى ديدى واسود بن قيس رضى الله عنهدن شووجهله روايت اولنوركه بن رسول الله صلى الله عليه وسلمى كوردم يوم نحرده برقوم اوزرينه اوغراديكه اول قوم قبل الصلاة قربانلرينى ذبح ايتمشلر ايدى رسول الله صلى الله عليه وسلم بركيمسه قبل الصلاة قربانينى ذبح ايتسه اول كيمسه انى اعاده ايتسون ديو بيوردى وبعض اخبارده دخى بركيمسه نمازى قيلمزدن اول قربانينى كسسه اول كيمسه بشقه قربانله انى اعاده ايتسون واكر ذبح ايتمامش ايسه ذبح ايتسون ديووارد اولمشدر .

(ايام تشريقك ذكرى بياننده) الله تعالى حضرتلرى (واذكروا الله فى ايام معدودات) بيوردى يعنى ايام معدوده ده‌كه ايام تشريقدر سزلرانده نمازلر عقبنده وجمراتدن هر طاشى

رمی عندنده الله تعالی حضرتلرینه تکبیر ایله ذکر ایدك دیدی وانلرده تکبیر واجب وانلرك غیری وقتده مستحب قلندی وایام معدوداتدن مراد منـاده کی اوچکونکه ایام تشریقدر وایام معلوماتدن مراد دخی عشر ذی الحجه‌درکه اخر یوم نحردر واکثر علمانك اقوالیدخی بومنوال اوزره‌در وجناب حقك (فمن تعجل فی یومین فلااثم علیه ومن تأخر فلااثم علیه) قول شریفی اشبو بیانمزه دالدرکه کیمکه عجله ایدوب ایکی کونده یعنی ذی الحجه‌نك اون ایکنجی کوننده منادن کیدر ایسه اول کیمسه اوزرینه کناه یوقدر وکیمکه تأخر ایدوب مناده اوچ کیجه قالور ایسه اکا دخی کناه یوقدر بیورمش وحاجك تعجیل ایله تأخیر بیننده مخیراولدیغی بیان ایلمشدر ومنادن صدور ورجوعك ایام تشریقك ایکنجی کونی تمامنده ویاخود اوچنجی کونك جمیعسنده اوله‌جغنی بیلدرمشدر ابن عباس رضی الله عنهما الله تعالی حضرتلری ایام معدوداتده ذکر وتکبیرایله امرایلدی اول ایام معدودات ایسه بعد النحر اوچکون ایام تشریقدر وجناب حقك اول ایامی معدوده ایله وصف ایلمسی ایام مذکوره‌نك سنك ایام عمریکه نسبتله قلتنه مبتنیدر نته‌کیم الله تعـالی حضرتلرینك شهر رمضـانی دخی (ایاماً معدودات) دیو معدوده ایله وصف ایلمسی شهر رمضانك شهور میاننده قلتنه مبنیدر وینه الله تعالی حضرتلری (وشروه بثمن بخس دراهم معدودة) بیورمشـدر ودراهم معدوده‌دن مراد ایسـه دراهم قلیله‌در دیدی وبعضلری دخی معدوده تسمیـه‌سی ایام مذکوره‌نك ایام حجدن عد اولنمسـنه وحاجك اول ایامده مزدلفه‌ده بیتوتت ومناده رمی جمار کبی اوزرینه واجب اولان افعال ومناسـك حجدن بالایفاء فارغ اولمسـنه مبنیدر دیدیلر وزجاج معدودات لغتده شیء قلیلده استعمال اولنور ایام مذکوره‌یه معدوده تسمیه قلنمسی اوچ کون اولمسـنه مبنیدرکه آنلرده ایام تشریق اعتبار اولنان وات قوریدیله‌جق اولان اوچ کوندن عبارتدر وآنلرده اتیانیله امر اولنـان ذکردن مراد دخی تکبیردر دیدی ابن عمر رضی الله عنهمانك ایام معدودات اوچ کوندر آنلرده قربان بیرامی کونی وآندن صکره دخی ایکی کوندر دیو بیوردیغی نافع روایت ایلمشـدر وابراهیم النخعی رحمـه‌الله ایام معدودات ایام عشر ذی الحجـه‌در وایام معلومات دخی ایام نحردر ومفسرینك ذکر وبیـان ایلدکاری اوزره الله تعالی حضرتلرینك اشـبو آیتده وبوندن اولکی (فاذکروا الله کذکرکم آبائکم) آیتنده مسلمینه ذکر ایله امر ایلمسـنه سبب ایام جاهلیتده عرب ادای مناسـك حجدن صکره پیشـکاه حرمده طوروب آباء واجدادی مآثر ومفاخرینی ذکر وبیان ایدرلردی شو وجهله‌که بنم بابام مسـافری قونوقلر واطعام طعام ایدر وقربانلر کسر واسـیرلری اعتاق ایدر وجز نواصی ایله جانیسنی آزاد ایدردی ودها بونلر مثللو مرغوب ومقبول اموره بولنیوردی دیو آنك شهرتلرینی ومحاسن ایامنی ذکر ایله اظهار فخر ایدردی الله تعالی حضرتلری بواحوالدن نهی وکندیسنی ذکر ایله امر ایدوب (فاذکروا الله کذکرکم ابائکم اواشد ذکرا) آیت جلیله‌سنی و (اذکروا الله فی ایام معدودات) آیت جلیله‌سـنه دکین انزال ایدوب قوللرم سزلر بنی ذکر ایدیکز چونکه سزك آباء واجدادکز حقنـده تعداد ایله مفـاخرت ایلدیککز اموره کرك سزلری وکرك آباء واجدادکزی موفق قیلان بن ایم وسزه وآنلره اول خصالی بخش واحسان ایدنده

بن ایم دیو بیوردی وسدی رحمه‌الله عرب ایام جاهلیتده مناده مناسك حجلرینی ادادن صکره الله تعالی حضرتلرندن حاجتنی دیلمکه قیامله الهی پدرمك خانه‌سی کشـاده وطعامی میدانده ومالی اکثر واوفر ایدی سن آنك مثلنی بکاده اعطا ایله دیر ایدی وذکرینی آباء واجدادینه حصر ایدوب الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایتمز ایدی ودنیا مالنی طلب وسؤالده بولنور ایدی آنلری بوحالدن نهی وزجر ایچون الله تعـالی حضرتلری بوآیتی انزال بیوردی دیدی وابن عباس وربیع وضحاك بوآیت جلیله‌نك معناسی سزالله تعالی حضرتلرینی صبیان وصغارك بابالرینی ذکرلری کبی ذکر ایدیکز دیمکدر واول ذکر صبینك قولیدرکه انك الك اول اظهار ایلدیکی وفهم واذعان ایتدیکی اناسنك وباباسنك کلامیدر بعده اناسنك وباباسنك لسانی اوزره سویلر دیدی عمر بن مالکك جوزادن ایلدیکی روایتنـده جوزانك بن ابن عبـاس رضی الله عنهمایه بکا الله تعالی حضرتلرینك (فاذکروا الله کذکرکم اباءکم اواشد ذکرا) قول شریفندن خبرویر ورجل اوزرینه بریوم کلورکه انده اباء واجدادینی اصلا ذکر ایتمز دیدیکمده ابن عبـاس رضی الله عنهما اویله دکلدر ولکن برکیمسـه الله تعالی حضرتلرینه عاصی اولدیغی وقتده سنك اول کیمسـه‌یه الله ایچون قهر وغضب ایتمکلککدر اندن اشد برقهر وغضب ایله‌که سنك والدینکه شتم اولندیغی زمانده سن ایدرسك دیو بیوردیغنی سویلمش اولدیغنی بیـان ایلمشـدر ومحمد بن کعب القرظی رحمه‌الله الله تعالی حضرتلرینك (فاذا قضیتم مناسـککم فاذکروا الله کذکرکم ابائکم اواشد ذکرا) قول شریفنده اواشد ذکرا بل اشد ذکرا معناسنه‌در یعنی سز لوازم حجی قضا وادا ایتدیککزده بابالرکزی ذکر ایلدیککز کبی وبلکه‌ده اندن دها زیاده واشـد اوله‌رق الله تعالی یی ذکر ایدك دیمکدر نتکم (اویزیدون بل یزیدون) دیمکدر دیدی ومقاتل رحمه الله (اواشد ذکرا) اکثر ذکرا معناسـنه‌در ونتکم (اواشد قسوة) و (اواشد خشیة اکثر قسوة اکثر خشیة) معناسنه اولدیغی کبی دیدی .

﴿الله تعالی حضرتلرینك قرآنده برطاقم اشیایه ذکر تسمیه ایلدیکی﴾ الله تعالی حضرتلری تورات شریفه ذکر تسمیه ایلمشـدر نتکم (فاسئلوا اهل الذکر ان کنتم لاتعلمون) بیورمشدر والله تعالی حضرتلری قرآن کریمه ذکر تسمیه ایلمشـدر نتکم (وهذا ذکر مبارك انزلناه) بیورمشدر والله تعالی حضرتلری لوح محفوظه ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (ولقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر) بیورمشدر وبونده من بعد الذکر لفظی من بعد اللوح المحفوظ ایله تفسـیر اولنمشدر والله تعالی حضرتلری موعظه‌یه ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (فلما نسوا ماذکروا به) بیورمشـدر والله تعالی حضرتلری رسوله ذکر تسمیه ایلمشـدر نتکم (قدانزل الله الیکم ذکراً رسولا) بیورمشدر والله تعالی حضرتلری خبره‌ده ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (هذا ذکر من معی وذکر من قبلی) بیورمشـدر وشرفه دخی ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (انه لذکر لك ولقومك) بیورمشـدر وتوراته دخی ذکر تسمیه ایلمشـدر نتکم (ذلك ذکری للذاکرین) بیورمشدر وصلاته دخی ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (فاذکروا الله کما علمکم) بیورمشدر وصلات عصره دخی ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (انی احببت حب الخیر عن ذکر ربی) وارد اولمشـدر وبونده ذکر صلات عصر ایله تفسـیر

ایدلمشدر وجمعه‌یه دخی ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (فاسعوا الی ذکر الله) بیورمشدر وشفاعته دخی ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (اذکرنی عند ربك) وارد اولمشدر وطاعت ومغفرته دخی ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (فاذکرونی اذکرکم) بیورمشدر معنای شریفی سز بنی طاعتله ذکر ایدکز بن دخی سزی مغفرتله ذکر ایده‌یم دیمکدر وندامته دخی ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (اذظلموا انفسهم ذکروا الله واستغفروا لذنوبهم) وارد اولمشدر بونده ذکر ندامت بالقلب واستغفار باللسان ایله تفسیر ایدلمشدر وتکبیره دخی ذکر تسمیه ایلمشدر نتکم (واذکروا الله فی ایام معدودات) بیورمشدر وبونده ایام معدودات ایام تشریق ایله تفسیر ایدلمشدر ٭

﴿ ایام تشریق تسمیه‌سنده‌کی اختلاف بیانده ﴾ برقوم تشریق مشرکینك (اشرق ثبیر کیما نغیر) قوللرندن مأخوذدرکه (ثبیر مزدلفه‌ده برطاغك اسمیدر) مشرکین مزدلفه‌دن منایه خروج ایتمزلر انجق شمسك طلوعندن صکره خروج ایدرلردی وطلوع شمسدن مقدم (اشرق ثبیر کیما نغیر) یعنی یا ثبیر بزم منایه کیتمکلکمز ونحره سرعت کوسترمکلکمز ایچون شروقه داخل وطلوع شمسله روشن وضیادار اول دیرلردی بعده اسلام ظاهر اولدی وبو حالی ابطال ایلدی دیدیلر وبعضیلریده یوم نحردن صکره اولان اوچ کونه ایام تشریق تسمیه اولنمسی طائفهٔ اعرابك قربانلرینك اتلرینی اول کونلرده قوروتدقلرینه مبنیدر وتشریق لحمده اتی یاروب کونشه وضع ایدرك قوروتمقدن عبارتدر وقدیده‌ده شرائق اللحم دینور دیدیلر وبعضیلریده بلکه صلات یوم نحره تشریق تسمیه قلندی وتشریق صلات عیددر دیدیلر وبو معنی شروق شمسدن مأخوذدر زیرا شروق شمس صلات عیدك وقتیدر ومصلایه یعنی نمازکاه عیده دخی مشرق تسمیه قلندی زیرا ناس انده آچیقده وکونشده طوررلر وبو معنایه مبنی یوم عیده دخی تشریق تسمیه قلندی بعده عیده تبعاً یوم نحردن صکره اولان اوچ کونه دخی ایام تشریق دینلدی ذی النون مصری رحمه الله‌ه موقفه نیچون مشعر دینلدیده حرم دینمدی دیو اولنان سؤاله کعبه الله تعالی حضرتلرینك بیتی وحرم حجاب بیتی ومشعر دخی بیتنك قپوسیدر وحجاج بیتی قصد ایتدکلرنده الله تعالی حضرتلری انلری کندیسنه تضرع ایدر اولدقلری حالده باب اولده وقفه ایتدیرر بعده حجاب ثانی اولان مزدلفه‌ده انلره وقفه ایتدیرر وقتاکه الله تعالی حضرتلری حجاجك تضرعلرینه نظر ایتدیکنده انلره قربانلرینی تقریبله امر ایدر وانلرك قربانلرینی ذبحله ذنوبدن تطهرلرنده انلره طهارت اوزره زیارتله امر ایدر دیو جواب ویردی وینه مشار الیهه ایام تشریقده صیام نیچون مکروه قیلندی دینلدیکنده سائله جواباً قوم ضیافت حقده حقك مسافر وزواریدرلر ومسافرك کندیسنی قونقلیان کیمسه نزدنده صیامی ایسه لایق دکلدر دیدی وینه مشار الیهه یا ابا الفیض استار کعبه‌یه تعلقك معناسی ندر دینلدیکنده انك مثلی شول رجالك مثلی کبیدرکه اول رجل ایله صاحبی بیننده برجنایت واردر واول رجل مجنی علیه طرفندن کندیسنك جرم وجنایتنك کندیسنه باغشلنمسی حقنده شفاعت ایلریچون برطاقم رجالك ذیل ودامنلرینه یاپشوب انلردن استمداد ایلر دیو جواب ویردی ٭

﴿ ایام تشریقده تکبیرك مقداری بیانده ﴾ نافع رحمه الله عمر واوغلی عبدالله رضی الله عنهمانك مناده ایام تشریقده عقیب صلاتده ومجلس وطریقده وبساط وفسطاطده تکبیر ایدرلردی وناسده انلر ایله برابر تکبیر ایدرلردی ومشار الیهما (واذکروا الله فی ایام معدودات) آیت جلیله‌سنی دخی تلاوت ایدرلردی دیدی بنابرین تکبیرك سنت اولدیغنده اتفاق حاصلدر وخلاف واختلاف انجق تکبیرك مقدارنده‌در وعلی رضی الله عنه یوم عرفه‌نك صباح نمازندن آخر ایام تشریقك صلات عصرینه دکین تکبیر ایدردی وبو قول امامز امام احمد بن حنبل رحمه اللهك وابی یوسفك دخی مذهبی واقوال شافعینك‌ده بریسیدر واقاویلکده اولی واجمعیدر وعبدالله بن مسعود رضی الله عنه یوم عرفه‌نك صباح نمازینك فرضی عقبنده تکبیره باشلیوب یوم نحرك ایکندی نمازی غایه‌سنه دکین تکبیر ایدردی وبوده امام اعظم ابو حنیفة النعمان رحمه اللهك مذهبیدر وابن عباس وزید بن ثابت رضی الله عنهم یوم نحرك صلات ظهرینك فرضی عقبنده باشلارلر ایدی وآخر ایام تشریقك ایکندی نمازنده تکبیری تمام ایدرلردی وبوده عطاء رحمه اللهك قولیدر وامام شافعی رحمه اللهك مذهبنده اظهر اولان اقتداء بالحاج یوم نحرك صلات ظهرنده تکبیره ابتدا ایدوب آخر یوم تشریقك صباح نمازینه دکین تکبیر ایتمکلکدر وامام مالکك دخی مذهبی بودر وامام شافعی ایچون اوچنجی برقولده واردرکه انده تکبیرك اولی قربان بیرامی کیجه‌سنك اقشام نمازندن بدأ ایله آخر ایام تشریقك صباح نمازینه دکیندر واما لفظ تکبیر ابن مسعود رضی الله عنه الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الله اکبر ولله الحمد دیه‌رك ایکی تکبیر ایله تکبیر ایدردی وبوده امامز امام احمد وابی حنیفه رحمهما اللهك واهل عراقك مذهبیدر وامام مالك رحمه اللهدن اولنان روایتده مشار الیه حضرتلری الله اکبر الله اکبر دیوب صکره قطع ایدرلردی بعده ینه الله اکبر لا اله الا الله دیرلردی وسعید بن جبیر وحسن رحمهما الله نسق واحد اوزره اوچ کره الله اکبر الله اکبر الله اکبر دیرلر ایدی بعده اولا ذکر ایتدیکمز وجهله تکبیری آخرینه دکین سوق ایدرلردی وبوده امام شافعی رحمه اللهك واهل مدینه‌نك مذهبیدر وقتاده رحمه اللهدن اولنان روایتده مشار الیه الله اکبر کبیراً الله اکبر علی ما هدانا الله اکبر ولله الحمد دیرلردی وابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك ایام منا ایام اکل وشرب والله تعالی حضرتلرینی ذکر ایامیدر دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وجعفر بن محمد رحمه اللهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ایام تشریقده برمنادی کوندروب اول منادینك ایام تشریق اکل وشرب وزوجاتله جماع وملاعبه ایامیدر دیو ندا ایلدیکنی بیان ایلمشدر واکر تکبیر ایده‌جك کیمسه محرم اولور ایسه امامز امام احمد رحمه اللهك عندنده یوم نحرك صلات ظهرندن بدأ ایله ایام تشریقك آخرینه دکین تکبیر ایدر وامام احمددن روایت صحیحه‌ده مصلی تکبیر ایتمز انجق جماعتله فرضی قیلدیغنده تکبیر ایدر وکذا یالکز قیلدیغنده ونوافل صلات عقبنده دخی مصلی تکبیر ایتمز وعید فطرده‌کی تکبیر عید اضحی حقنده ذکر ایلدیکمز تکبیرك مثلیدر بلکه‌ده جناب حقك (ولتکبروا الله علی ما هداکم) قول شریفنه مبنی فطرده اکد واقوادر انجق فطرده تکبیرك ابتداسی لیلهٔ

فطرده غروب شمسدن صكره بدأ ايله يوم عيدده امامك خطبه‌دن فراغنه‌دكين امتداد ايدوب بعده منقطع اولور وامام ابی حنيفه رحمه‌الله عيد فطرده تكبير مسنون يوقدر ديدی وامام مالك رحمه‌الله يوم فطرده تكبير كتوريلور انجق كيجه‌سنده تكبير كتورلمز ديدی وتكبيرك وقتی مصلايه كلمسنه وامامك خروجنه وناسك صلاته طورمسنه دكيندر وامام شافعی رحمه‌الله ليلهٔ فطرده غروب شمسدن امامك يوم عيدده خطبهٔ عيددن فراغنه دكين مصلی تكبير ايدر ديدی وبر قولده دخی ليلهٔ عيدده غروب شمسدن امامك مصلايه خروج وظهورينه دكين مصلی تكبير ايدر ديندی وبر قولده دخی بيرام نمازينك افتتاح تكبيرينه دكين ديدی وبرقولده دخی نمازدن فارغ اولنجه‌يه دكين ديدی .

《 يوم عاشورانك فضائلی بياننده مجلس 》 الله تعالی حضرتلری نظم جليلنده (ان عدة الشهور عندالله اثنی عشرشهراً فی كتاب الله يوم خلق السموات والارض منها اربعة حرم) بيورمشدر يعنی الله تعالی حضرتلری كوكاری ويرلری خلق ايده‌ليدنبرو لوح محفوظ يا حكمی عندنده آيلرك عددی اون ايكی اولوب انلردن دردينك ماه حرم اولديغنی بيان ايلمشدر وماه محرم دخی اول درت ماهدندركه ماه مذكور عندالله اشهر محرمه‌دندر والله تعالی حضرتلرينك انده كنديسنه عبادت واطاعت وطاعت ايده‌نك اجر وثوابنی عظيم قيلديغی يوم عاشورا محرمده‌در ماه محرمك فضل ومزيتنی اثبات وبيانه متداٸردركه ابو نصرك اسناد ايله والددن انك دخی مجاهددن انك دخی ابن عباس رضی الله عنهمادن نقلاً بزه ويرديكی خبرنده رسول الله صلی الله عليه وسلمك بركيمسه ماه محرمدن بركون صائم اولسه اول كيمسه‌نك بركون صيامی ايچون اكا اوتوز كون صائم اولمشجه‌سنه ثواب يازيلور ديو بيورديغنی بيان ايلمشدر وينه ماه مذكورك فضل ومزيتنی اثبات وبيانه متداٸردركه ميمون بن مهرانك ابن عباس رضی الله عنهمادن ايلديكی روايتنده رسول الله صلی الله عليه وسلمك بركيمسه محرمدن يوم عاشورايی صائم اولسه اول كيمسه‌يه اون بيك ملك ثوابی ويريلور وبركيمسه محرمدن يوم عاشورايی صائم اولسه اكا اون بيك شهيد واون بيك حاج ومعتمر ثوابی ويريلور وبركيمسه يوم عاشوراده اليله بريتيمك باشنی مسح ايتسه اول يتيمك باشنده‌كی هرقيلی ايچون الله تعالی حضرتلری جنتده اول كيمسه‌يه برر درجه ترفيع ايدر وبركيمسه عاشورا كيجه‌سی برمؤمنه افطار ايتديرسه اول كيمسه‌يه عندالله امت محمدك جمله‌سنه افطار ايتديرمش وانلرك قرنلرينی طيورمشجه‌سنه ثواب يازيلور ديو بيورديغنی واصحاب يارسول الله الله تعالی حضرتلری يوم عاشورايی سائر ايام اوزرينه مفضل قيلمشميدر ديدكلرنده رسول الله صلی الله عليه وسلم نعم الله تعالی حضرتلری يوم عاشورايی سائر ايام اوزرينه مفضل قيلمشدر والله تعالی حضرتلری سماواتی يوم عاشوراده خلق ايتدی وجبال وبحاری وقلمی ولوحی وآدمی يوم عاشوراده خلق ايتدی وآدمی يوم عاشوراده جنته ادخال ايتدی وابراهيم عليه السلام يوم عاشوراده دنيايه كلدی والله تعالی حضرتلری ابراهيم عليه السلامه يوم عاشوراده ناردن نجات ويردی واكا يوم عاشوراده اوغلنك يرينه ذبح ايتمكه عظيم الجثه برقوچ ويردی والله تعالی حضرتلری فرعونی يوم عاشوراده غرق ايتدی وايوب عليه السلامدن بلايی يوم عاشوراده

(كشف)

كشف وازاله ايتدی وآدم عليه السلامك توبه‌سنی يوم عاشوراده قبول ايتدی وداود عليه السلامك ذنبنی يوم عاشوراده مغفرت ايتدی وعيسی عليه السلام يوم عاشوراده دنيايه كلدی ويوم قيامتده يوم عاشوراده ظهور ايده‌جكدر ديو بيورديغنی بيان ايلمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن روايت اولنان حديث آخرده رسول الله صلی الله عليه وسلم بركيمسه عاشورا كونی صائم اولسه الله تعالی حضرتلری اكا بيك شهيد ثوابی ويرر وبركيمسه يوم عاشورايی صائم اولسه الله تعالی حضرتلری اول كيمسه ايچون يدی قات كوكلر اهلنك ثوابنی يازار وبركيمسه يوم عاشوراده برمؤمنه افطار ايتدرسه اول كيمسه ايچون امت محمدك جميعسنه افطار ايتدرمش وآنلرك قرنلرينی طيورمشجه‌سنه ثواب يازيلور وبركيمسه يوم عاشوراده بريتيمك باشنی مسح ايتسه اول يتيمك باشنده‌كی هرقيلی مقدارنجه اول كيمسه‌نك جنتده درجه‌سی ترفيع اولنور بيورديغنده عمر بن الخطاب رضی الله عنه يارسول الله الله تعالی حضرتلری يوم عاشورا ايله بزلری تحقيقاً مفضل قيلديمی ديديكنده رسول الله صلی الله عليه وسلم نعم الله تعالی حضرتلری سزی يوم عاشورا ايله مفضل قيلدی والله تعالی حضرتلری سموات وارضی وجبالی ونجومی وعرش وكرسی‌يی ولوح وقلمی وجبريلی وملكلری يوم عاشوراده خلق ايتدی والله تعالی حضرتلری آدمی يوم عاشوراده خلق ايتدی وابراهيم عليه السلام يوم عاشوراده دنيايه كلدی والله تعالی ابراهيمه يوم عاشوراده ناردن نجات بخش ايتدی واكا يوم عاشوراده اوغلنك يرينه ذبح ايتمكه عظيم الجثه برقوچ ويردی وفرعونی يوم عاشوراده غرق ايتدی وادريسی يوم عاشوراده سمايه رفع ايتدی وايوبدن ضر وبلايی يوم عاشوراده كشف وازاله ايتدی وعيسايی يوم عاشوراده سمايه رفع ايتدی وعيسی يوم عاشوراده دنيايه كلدی وآدمك توبه‌سنی يوم عاشوراده قبول ايتدی وداودك ذنبنی يوم عاشوراده مغفرت ايتدی وسليمانه ملكی يوم عاشوراده اعطا ايتدی والله تعالی حضرتلری يوم عاشوراده عرش اوزره استيلال ايتدی وقيامتده عاشورا كوننده وقوع بوله‌جقدر وسمادن الك اول مطر ورحمتك نزولی يوم عاشوراده اولمشدر وبركيمسه يوم عاشوراده غسل ايتسه اول كيمسه مرض موتدن غيری برمرض وعارضه ايله مريض اولمز وبركيمسه يوم عاشوراده اثمد تسميه قيلنان سرمه طاشيله سرمه چكنسه اول كيمسه اول سنه‌نك كليسنده كوز آغريسی كورمز وبركيمسه عاشورا كوننده برمريضی عياده ايتسه اول كيمسه ولد آدمی عياده ايتمش كبی اولور وبركيمسه عاشورا كوننده بركيمسه‌يی صوارسه اول كيمسه طرفة العين الله تعالی حضرتلرينه عصيان ايتمامش كبی اولور وبركيمسه عاشورا كوننده هرركعتنده بركره فاتحة الكتابی واللی كره قل هو الله احدی اوقويه‌رق درت ركعت نماز قيلسه الله تعالی حضرتلری اول كيمسه‌نك كچمشده اللی وكله‌جكده دخی اللی سنه‌لك كناهلرينی مغفرت ايدر وآنك ايچون ملاء اعلاده نوردن بيك قصر بنا ايدر ديو بيورديغی بيان ايدلمشدر وابی هريره رضی الله عنهدن حديث آخرده دخی هرركعتنده بركره فاتحة الكتابی وبركره‌ده اذا زلزلت الارض زلزالهايی وبركره‌ده قل ياايها الكافرونی وبركره‌ده قل هو الله احدی اوقويه‌رق ايكی سلامده درت ركعت نماز قيلسه وبعد الفراغ دخی يتمش كره

رسول الله صلى الله علیه وسلم اوزرینه صلات ایتسه دیو روایت اولنمشدر . وابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلى الله علیه وسلمك بنی اسرائیل اوزرینه سنه ده برکون صوم فرض قلندیکه اول کونده محرمك اوننده کی یوم عاشورادر سزلر اولکونی صائم اولکز وعیال واولادیکز اوزرینه وسعت وفسحت کوسترکز وبرکیمسه عاشورا کونده عیالی اوزرینه کندی مالندن وسعت کوسترسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه اوزرینه اول سنه نك سائر ایامنی توسیع ایدر وبرکیمسه عاشورا کوننی صائم اولسه انك اول صیامی انك قرق سنه لك ذنوبنه کفارت اولور وبرکیمسه عاشورا کیجه سنی احیا ایدوب صائماً صباحه چیقسه اول کیمسه اولوم اجیسنی اکلامیه رق وفات ایدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وعلی کرم الله وجهه حضرتلرینك روایت ایلدیکی حدیثده رسول الله صلى الله علیه وسلمك برکیمسه لیلهٔ عاشورایی احیا ایلسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه یی دیلدیکی وجهله احیا ایدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر   سفیان بن عیینه نك جعفر الکوفیدن انکدخی ابراهیم بن محمد بن المنتشردن نقلاً ایلدیکی روایتده زماننده کوفه خلقنك افضلی دینان مشار الیه ابراهیم ابن محمد بن المنتشرك برکیمسه یوم عاشوراده عیالی اوزرینه مالندن وسعت کوسترسه الله تعالی اول کیمسه اوزرینه سنه نك سائر ایامنده رزقنی توسیع ایدر واکا اصلا طارلق کوسترمز دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر   سفیان رحمه الله بز بو حالی اللی سنه دنبرو تجربه ایتدك سعهٔ حالدن غیری برنسنه کورمدك دیدی وعبدالله رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلى الله علیه وسلمك برکیمسه عاشورا کونده اهل وعیالی اوزرینه مالندن وسعت کوسترسه الله تعالی حضرتلرینك سنه نك سائر ایامنده انك اوزرینه رزقنی واسع قیلر واکا مضایقه وطارلق کوسترمز دیو بیوردیغی بیان ایدلمشدر وبعض سلفدن اولنان روایتده برکیمسه یوم الزینه تسمیه قیلنان یوم عاشوراده صائم اولسه اول کیمسه برسنه صیامدن فوت ایتدیکی نسنه یی ادراك ایدر دیو وارد اولدیغی بیان ایدلمشدر ویحیی بن کثیر رحمه الله برکیمسه عاشورا کونده کندیسنده مسك اولان کحل ایله سورمه چکنسه اول کیمسه کله جك سنه نك اول کونه دکین کوز اغریسی کورمز دیدی   ابونصرك والدندن اسناد ایله انك دخی ابوغلیظ بن امیه بن خلف الجمحیدن نقلاً بزه ویردیکی خبرده ابی غلیظ بن امیه نك رسول الله صلى الله علیه وسلم بنم بیتم اوزرنده برصرد (سرچه قوشلرینی شکار ایدن وترکیده کوچکن دینلان ایری باشلی قوشدر) کوردکنده قوشلردن یوم عاشورایی الك اول صائم اولان قوش شوقوشدر دیو بیوردی دیو سویلمش اولدیغی بیان ایلمشدر وقیس بن عباده حیوان وحشی یوم عاشورایی صائم اولوردیدی واباهریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلى الله علیه وسلمك بعد شهر رمضان افضل ایام محرم دینلان شهر اللهده صیامدر وفرضدن وجوف لیلده قیلنان نمازدن صکره افضل صلات عاشورا کونده کی صلاتدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وعلی کرم الله وجهه ورضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلى الله علیه وسلمك شهر الله محرمده الله تعالی حضرتلری برقومك توبه سنی قبول ایتدی وآخرلرینك دخی توبه سنی قبول ایدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلى الله علیه وسلمك

برکیمسه ذی الحجه دن آخر یومی ومحرمدن ایلك کونی صائم اولسه اول کیمسه سنهٔ ماضیه یی صیامله ختم ایتمش وسنهٔ مستقبله یه صومله باشلامش اولور والله تعالی حضرتلری اول صومی انك اللی سنه لك ذنوبنه کفارت قیلار دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وعروه نك عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن ایلدیکی روایتنده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك یوم عاشورا زمان جاهلیتده قریشك صائم اولدقلری برکون ایدی ورسول الله صلى الله علیه وسلم دخی مکهٔ مکرمه ده یوم عاشورایی صائم اولور ایدی   رسول الله صلى الله علیه وسلمك مدینهٔ منوره یی تشریفلرنده صیام رمضان فرض قلنمش اولمغله ایستیان یوم عاشورایی صائم اولوردی ایستیانده ترك ایدردی دیو بیوردیغی بیان ایدلمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلى الله علیه وسلم مدینهٔ منوره یی تشریفلرنده طائفهٔ یهودی یوم عاشورایی صائم اولورلر بولدی   وطائفهٔ یهوده انك سببندن ایلدیکی سؤالنه یهود جانبندن یوم عاشورا اویله برکوندرکه الله تعالی حضرتلری موسی علیه السلامی وبنی اسرائیلی قوم فرعون اوزرینه قاهر وغالب قیلدی   بنابرین بزلرده تعظیماً اولکونی صائم اولورز جوابی ویرلدیکنده رسول الله صلى الله علیه وسلم بزلر موسایه سزدن احقز دیوب یوم عاشورانك صومیله امر ایلدیکی بیان اولنمشدر .

(علماء رحمهم اللهك یوم عاشورا تسمیه سنده ایلدکاری اختلاف بیاننده) یوم عاشورا تسمیه سنده علمانك اختلافی وقوعبولمشدر   اکثریسی یوم عاشورا تسمیه قلنمسی اول یومك ایام محرمدن یوم عاشر اولمسنه مبنیدر دیدیلر وبعضیلریده اولکونه عاشورا تسمیه اولنمسی اول کونك الله تعالی حضرتلرینك امت محمده کندیسیله اکرام ایلدیکی اون کراماتك عاشری یعنی اونجیسی اولمسنه مبنیدر دیدیلر   اول اون کراماتك «اولکیسی» شهر رجبکه شهر الله اصمدر الله تعالی حضرتلری شهر رجبی بوامته کرامت قیلمشدر   زیرا بوامتك سائر امت اوزرینه فضلی کبی شهر رجبك دخی سائر شهور اوزرینه فضلی واردر و «ایکنجیسی» شهر شعباندر وشهر شعبانك سائر شهور اوزرینه فضلی رسول الله صلى الله علیه وسلمك سائر انبیا اوزرینه فضلی کبیدر و «دردنجیسی» لیلهٔ قدردرکه خیر من الف شهر ایله وصف اولنمشدر و «بشنجیسی» یوم فطردرکه اول یوم جزادر و «التنجیسی» ایام عشر یعنی ایام عشر ذی الحجه درکه الله تعالی حضرتلری اول ایامی کتاب مبیننده ذکر ایلمشدر و «یدنجیسی» یوم عرفه درکه انك صیامی ایکی سنه نك ذنوبنه کفارتدر و «سکزنجیسی» یوم نحردرکه اول یوم یوم قرباندر و «طقوزنجیسی» یوم جمعه درکه اول یوم سید الایامدر «اونجیسی» یوم عاشورادرکه انده صیام برسنه یه کفارتدر وبوذکر اولنان ایامدن هروقت اویله برکرامتدرکه الله تعالی حضرتلری اولوقتی بوامتك کناهلرینه تکفیر وخطیئه لرینه تطهیر قیلمشدر وبعضلریده یوم مذکوره عاشورا تسمیه قیلنمشدر   زیرا الله تعالی حضرتلری اول کونده انبیاء علیهم السلامدن اون نبی یه اون کرامتله اکرام ایتمشدر «اولکیسی» الله تعالی حضرتلری آدم علیه السلامك توبه سنی یوم عاشوراده قبول ایتمشدر و «ایکنجیسی» الله تعالی حضرتلری ادریس علیه السلامی یوم عاشوراده مکان عالی یه رفع ایتدی

«اوچنجیسی» سفینهٔ نوح علیه السلام یوم عاشوراده جبل جودی اوزرنده تقرر ایتدی و«دردنجیسی» ابراهیم علیه السلام یوم عاشوراده طوغدی والله تعالی حضرتلری انی اول کونده کندیسنه خلیل اتخاذ ایتدی واول کونده نار نمرودن اکا نجات بخش ایتدی و«بشنجیسی» الله تعالی حضرتلری یوم عاشوراده داود علیه السلامك توبه‌سنی قبول ایتدی ویوم عاشوراده سلیمان علیه السلام اوزرینه ملکنی رد واعاده ایتدی و«التنجیسی» الله تعالی حضرتلری ایوب علیه السلامك ضرو بلواسنی یوم عاشوراده کشف وازاله ایتدی و«یدنجیسی» الله تعالی حضرتلری یوم عاشوراده موسی علیه السلامه بحردن نجات واولکونده فرعونی بحره غرق ایتدی و«سکزنجیسی» الله تعالی حضرتلری یونس علیه السلامه یوم عاشوراده بطن حوتدن نجات ویردی و«طقوزنجیسی» الله تعالی حضرتلری عیسی علیه السلامی یوم عاشوراده سمایه رفع ایتدی و«اوننجیسی» پیغمبرمز محمد صلی الله علیه وسلمك ولادتی یوم عاشوراده وقوعبولدی .

﴿محرمك هانکی کونی یوم عاشورا اعتبار اولندیغنه دائر علمانك اختلافی بیاننده﴾ علمانك اکثریسی یوم عاشورا محرمك اوننجی کونیدر دیدیلر بالاده ذکر وبیان اولندیغی وجهله صحیح اولان قولده بودر وبعضیلریده یوم عاشورا محرمك اون برنجی کونیدر دیدیلر وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن اولنان روایتده یوم عاشورا محرمك طقوزنجی کونیدر وحکیم بن الاعرجدن اولنان روایتده مومی الیه ابن عباس رضی الله عنهمایه یوم عاشورا اولمق اوزره صائم اولنه‌جق هانکی کوندر دیو ایلدیکی سؤاله ابن عباس رضی الله عنهما جانبندن سن هلال محرمی رؤیت ایتدکنده تعداد ایدوب طقوزنجی کونی صائم اولدیغك حالده صباحه داخل اول جوابی ویرلنجه بن رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بووجهله‌می صائم اولورلردی دیدم اوزرینه ابن عباس رضی الله عنهما جواباً نعم اولوجهله صائم اولورلردی دیو جواب بیوردقلری بیان اولنمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن روایت اولنان حدیث آخرده رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم عاشورایی صائم اولدیغی وانی صیامله امر ایلدیکی واصحاب یارسول الله یوم عاشورایه یهود ونصاری دخی تعظیم ایدرلر دیدکلرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك انشاءالله تعالی کله‌جك سنه‌یه ایرشدیکمزده طقوزنجی کونی صائم اولورز دیو بیوردیغی وسنهٔ مستقبله ورود ایتمکسزین رسول الله صلی الله علیه وسلمك وفاتی وقوعبولدیغی بیان اولنمشدر وابن عباس رضی الله عنهما حدیث آخرده رسول الله صلی الله علیه وسلمك انشاءالله تعالی کله‌جك سنه‌یه صاغ اولور ایسه‌م طقوزنجی کونی صائم اولورز دیو بیوردیغی ویوم عاشورانك کندیسنی فوتندن خوف ومخافتده بولندقلرینی بیان ایلمشدر .

﴿یوم عاشورانك فضائلی بیاننده﴾ یوم عاشورانك فضائلندندرکه حسین بن علی رضی الله عنهمانك شهادتی یوم عاشوراده وقوعبولمشدر ام سلمه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم بنم منزلمده بولندیغی حالده ناکاه حسین رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك نزدینه داخل اولدی بوحالده بن منزلم قپوسندن آنلره نظر ایتدم حسین رضی الله

عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك صدری ودیزی اوزرنده اوینایوب اکلنوردی حالبوکه رسول الله صلی الله علیه وسلمك یدنده برقطعه چامور وار ایدی ومبارك کوزلرندن یاش دوکوب اغلاردی حسین رضی الله عنهك نزد رسول اللهدن خروجنده بن ایچرویه کیروب یارسول الله انام وبابام سنك اوغوریکه فدا اولسونلر منزلم ایچنده جانب سعادتکزه نظر ایتدیکمده یدکزده برقطعه چامور کوردم حالبوکه ذات رسالت اکتناهکزده کوزلریکزدن یاش دوکوب اغلاردیکز دیدیکمده رسول الله صلی الله علیه وسلم یا ام سلمه حسینك سینه وصدرمده اوینار واکلنور اولدیغی رؤیتله مسرور وفرحناك اولوب طوررکن ناکاه جبریل امین کلوب حسینك آنده شهید اوله‌جغی موقعدن برقطعه چامور کتوروب بکا صوندیدی آنك ایچون آغلدم دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وشووجهله روایت اولنورکه حسن بصری رضی الله عنه سلیمان بن عبد الملك رسول الله صلی الله علیه وسلمی منامده کندوسنه تبشیر وتلطیف ایدر کوروب صباح اولدیغنده بووجهله رؤیتنی حسن رحمه اللهه سؤال ایلدیکنده حسن رحمه الله معناکز اکا دلالت ایدرکه سن رسول الله صلی الله علیه وسلمك اهل بیتی حقنده معروف ومقبول برخدمتده بولنمشسکدر دیدیکنده سلیمان بن عبد الملك نعم بن حسین بن علی رضی الله عنهك رأس شریفلرینی یزید بن معاویه‌نك خزانه‌سنده بولدم وبش قات دیباج ایله آنی صاروب اصحابمدن برجماعتله آنك اوزرینه نماز قیلوب دفن ایتدم دیدیکنده حسن رحمه الله اکا رسول الله صلی الله علیه وسلم سندن بوخدمت شریفه‌ك سببیله راضی اولدی دیدی بوحالده سلیمان بن عبد الملك حسن رحمه اللهه اکرام واحسان ایلدی واکا جائزه‌لر ویرلمسیله امر ایلدی دیدی وحمزه بن الزیاتدن شو وجهله روایت اولنورکه مومی الیه بن منامده رسول الله صلی الله علیه وسلمی وابراهیم خلیل علیه السلامی کوردم حسین بن علی رضی الله عنهمانك قبری اوزرینه نماز قیلارلر ایدی دیدی ابونصرك والدندن اسناد ایله آنك دخی ابی امامه‌دن آنك دخی جعفر بن محمد رحمه اللهدن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده جعفر بن محمدك حسین بن علی رضی الله عنهمانك یوم شهادتنده قبری اوزرینه یتمش بیك ملك نزول ایتدی واول ملکلر الی یوم القیام آنك اوزرینه آغلارلر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر .

﴿یوم عظیم عاشورایی صائم اولانه برقومك طعنی ویوم عاشورایه تعظیمك لزومی بیاننده﴾ یوم عاشورایی صائم اولان کیمسه اوزرینه طعن وتعریفده بولنان قوم حسین بن علی رضی الله عنهمانك یوم عاشوراده شهید اولدیغیچون یوم عاشورایی صیام جائز دکلدر زعم ایتدیلر ولایق اولان اول کونده حسینك فقد وضیاعی وشهید اولمسیله مصیبتدن جمیع ناس ایچون عزم اولمقلغیدر وحالبوکه سزلر اولکونی یوم فرح وسرور اتخاذ ایدرسکز وعیال اوزرینه توسعه ونفقهٔ کثیره ایله وفقرا وضعفا ومساکین اوزرینه صدقه ایله امر ایدرسکز وبوحال ایسه مسلمین اوزرینه حسین رضی الله عنه حقنده رعایت وحرمت دکلدر دیدیلر وقول مذکورك قائلی ایسه مخطی وانك مذهبی فاسد وقبیحدر زیرا الله

تعالى حضرتلرى نبيسى صلى الله عليـه وسلمك سبطى اوزرينـه بوجهتله رفعت درجاتى
زياده اولسون وانك كرامتنه كرامات الهيهسنى مضاف قيلسون وشـهادت سببيله سردار
قافلهٔ شهدا خلفاء راشدينك منازلنه ايرشديرسون ايچون كندى عندنده ايامك اشرف واعظم
واجل وارفعنده شهادتى اختيار ايتدى واكر انك يوم موتى يوم مصيبت اتخاذ اولنمسى جائز
اولسه ايدى يوم اثنينك يعنى بازار ايرتسى كوننك يوم مصيبت اتخاذ اولنمسى اندن اولى ايديكه
الله تعالى حضرتلرى محمد صلى الله عليه وسلمك روح سعادتلرينى يده اولكونده قبض ايتدى وكذا
ابو بكر رضى الله عنهك روح شريفنى اولكونده قبض ايلدى و بوروايت هشام بن عروهنك
عايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن نقلاً ايلديكى روايتدركه عايشهٔ صديقه رضى الله عنها ديديكه
ابوبكر رضى الله عنه بكا رسول الله صلى الله عليه وسلم هانكى كونده وفات ايتدى ديديكنده بن
يوم اثنينده وفات ايتدى ديهم اوزرينه ابو بكر رضى الله عنه اميد ايدرمكه بنده وفاتم اولكونده
وقوعبولور ديدى وفى الحقيقه ابو بكر رضى الله عنهكده وفاتى اولكونده وقوعبولدى
ورسول الله صلى الله عليه وسلمك وابوبكر رضى الله عنهك فقدوضياعى ايسه انلردن غيريلرينك
فقد وضياعندن اعظمدر وحالبوكه ناسكده يوم اثنينك شرفى وانده صومك فضيلتى اوزرينه
اتفاقلرى حاصلدر ويوم اثنينده اعمال عرض اولنور ويوم خميسده اعمال عباد رفع اولنور
وكذا يوم عاشورا يوم مصيبت اتخاذ اولنمز ويوم عاشـورانك يوم مصيبت اتخـاذ اولنمسى
بالاده ذكر اولنديغى وجهـله انك يوم فرح وسرور اتخاذ اولنمسـندن اولى دكلدر ويوم
عاشورانك فضلنندركه اندهالله تعالى حضرتلرى انبياسنه اعداسندن نجات ويردى وفرعون
وقومندن وبونلرك غيريدن اعداسى كفارى اولكونده هلاك ايتدى والله تعالى حضرتلرى
سموات وارضى وآدم وغيريسنى واشـياء شريفهيى اولكونده خلق ايتـدى والله تعـالى
حضرتلرى يوم عاشورايى صائم اولان كيمسه ايچون ثواب جزيل وعطاء وفير اماده ايلدى
واولكونده صيامى ذنوب وسيئاته كفارت قيلدى بنابرين يوم عاشورا عيدين وجمعه وعرفه
و بونلرك غيريلرى بقيهٔ ايام شريفه مثابهسنده اولدى واكر ايام عاشورانك يوم مصيبت اتخاذ
اولنمسى جائز اولسه ايدى صحابه وتابعين رضى الله عنهم اتخاذ ايدرلردى زيرا انلر اولزمانه
بزدن اقرب ايديلر وحالبوكه انلردن عاشـورا كوننده عيال اوزرينه توسـعهيه واولكونده
صومه حث وترغيب وارد اولمشـدر حسن رحمه اللهدن اولنان روايت بو جملهدندركه
مشـار اليه يوم عاشورايى صيام فرضدر ديدى وعلى رضى الله عنه يوم عاشورايى صيامه
امر ايدردى وعايشهٔ صديقه رضى الله عنها يوم عاشورانك صائملرينه سزلره يوم عاشوراده
صياميله كيم امر ايتدى ديديكنده انلر على رضى الله عنه امر ايتدى ديهسى اوزرينه عايشهٔ
صديقه رضى الله عنها على رضى الله عنه رسـول اللهدن صكره كيرويه قالان اصحـابك سنته
الك اعلميدر ديدى وعلى رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه ليلهٔ عاشورايى
احيا ايلسه الله تعـالى حضرتلرى انى ديلديكى وجهله احيـا ايدر ديو بيورديغى روايت
ايلمشدر ايشته بر وجه بالا سرد و بيان اولنان ادله قائل مذكورك بطلان ذهـابنه دالدر
والله تعالى اعلم •

﴿ يوم جمعهنك فضـائلى بيانده ﴾ الله تعـالى حضرتلرى (يا ايها الذين آمنوا اذا نودى
للصـلاة من يوم الجمعة فاسعوا الى ذكر الله وذروا البيـع ذالكم خير لكم ان كنتم تعلمون)
بيوردى عبدالله بن عباس رضى الله عنهما اشبو آيت جليلهنك معناسنى شووجهله بيان ايدركه
(يا ايها الذين آمنوا) اى وحدانيت الهيهيى اقرار وتصديق ايدن مؤمنين (اذا نودى للصلاة
من يوم الجمعة) يعنى جمعه كوننده سزلر اذانله نمازه دعوت اولنديغكزده (فاسعوا الى ذكر الله)
سزلر صلاة جمعهيه سعى ايدوب كيديكز (وذروا البيع) وبعد النداء والدعوة بيعى وآليش ويريشى
ترك ايديكز (ذالكم خير لكم) يعنى صلاة جمعه سزك ايچون كسب وتجارتدن خيرلولودر
(ان كنتم تعلمون) اكر سز بيلورسهكز وتصديق ايدرسهكز وبو آيت جليلهنك سبب نزولى
شووجهله اولمشدركه يهود مسلمين اوزرينه اوچ شيئله افتخار ومباهات داعيهسنده بولنديلردى
«اولكيسى» طائفهٔ يهود (نحن اولياء الله واحباؤه) مفادنجه بزلر الله تعالى حضرتلرينك ولى
ودوستلرييز سزلر ايسه بويله دكلسكز «ايكنجيسى» بزم كتابمز واردر وسزك ايسه كتابكز
يوقدر «اوچنجيسى» بزم ايچون يوم سبت واردر سزك ايسه يوم سبتكز وتعظيم ايدهجك
بر كونكز يوقدر ديديلر ايدى الله تعالى حضرتلرى ايسه اشبو (قل يا ايها الذين هادوا ان زعمتم
انكم اولياء لله من دون الناس فتمنوا الموت ان كنتم صـادقين) آيت جليلهسيله انلرك قوللرينى
رد وتكذيب ايدوب نبيسى محمد صلى الله عليه وسلمه خطاباً يا محمد سن يهود طائفهسنه اكر سز
كنديكزى سائر امەدن ممتاز الله تعـالينك دوستلرييز زعم ايدرسهكز و بو قوليكزده صـادقلر
ايسهكز موتى تمنى ايدك زيرا اكا وصـول موتله اولوردى ديو بيوردى بعده (ولا يتمنونه
ابداً بما قدمت ايديهم والله عليم بالظالمين) بيوردى يعنى انلر تقديم ايتدكلرى كفر وعصيان
سببيله موتى تمنى ايتمزلر الله تعالى ظالملرك حالنى بيلور واكا كوره جزالرينى ويرديدى والله تعالى
حضرتلرى طائفهٔ يهودك سزلر اميلرسكز سزك كتابكز يوقدر قوللرينى دخى ردوتكذيب ايچون
(هو الذى بعث فى الاميين رسولاً منهم) آيت جليلهسنى انزال ايتدى وطائفهٔ يهودى ذم وطعن ايدوب
(مثل الذين حملوا التوارة ثم لم يحملوها كمثل الحمار يحمل اسفاراً) بيوردى وزمرهٔ يهودك بزم
ايچون يوم سبت واردر وسزك ايچون ايسه يوم سبت يوقدر قوللرينى رد وتكذيب ايچون
(يا ايها الذين آمنوا اذا نودى للصلاة من يوم الجمعة فاسعوا الى ذكر الله وذروا البيع ذالكم خير لكم
ان كنتم تعلمون) آيت جليلهسـنى انزال ايتدى بعده الله تعالى حضرتلرى (واذا رأوا تجارة
او لهوا انفضوا اليها وتركوك قائماً قل ما عندالله خير من اللهو ومن التجارة والله خير الرازقين)
بيوردى يعنى چقان انلر تجارت ويا بر لهو كورسهلر سنى خطبهده قائماً براغوب طاغيلرلر سن انلره
الله تعالى عندندهكى ثواب لهو وتجارتدن سزه خيرلودر الله تعالى رازقلرك خيرلوسيدر ديو
سويلهديدى شووجهله مرويدركه كاروان تجارت مدينهيه كلديكنده اهل مدينه طبل چالهرق
وال قاقهرق كاروانى اسـتقبال ايدرلر ومسجددن چيقارلر ايدى بركون كاروان كلوب
ناسـده مسجددن چيقوب رجالدن اون ايكى ونسواندن برخاتوندن غيرى بركيمسه مسجدده
قالمدى بعده ينه آخر برقافله كلوب ينه ناس مسجددن چيقوب رجالدن اون ايكى ونسواندنده
برخاتوندن غيرى بركيمسـه مسجدده قالمامشيدى بعده ينه مسجد سـعادتده قبل السلام بنى عامر

بن عوفدن دحیه بن خلیفة الكلبی رضی الله عنه تجارتله شامدن كلدی وقافله‌سی ایسه انواع تجارتله یوكلو ایدی قحط سنه‌سی اولدیغندن انك كلدیكنی اخبار واعلان ضمننده عادت قدیمه‌لری اوزره اهل مدینه طبل بشارت چاله‌رق وال قاقه‌رق اكا تلاقیده ایدی و بوده جمعه كوننه توافق وتصادف ایتمشیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم ایسه منبر اوزرنده قائما خطبه‌ده ایدی بو حالده ناس ینه قافله‌یی استقبال ایچون مسجددن چیقدقلرنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حاضر بولنانلره مسجدده قاچ كشی قالمشدر نظر ایدیكز دیو بیورمغله حضار طرفندن اون ایكی رجل و برده خاتون قالمشدر جوابی و یرلدكده رسول الله صلی الله علیه وسلم شو اون ایكی رجال ایله برده خاتون مسجدده موجود اولمسه‌لر ایدی انلر ایچون حجاره تسویم اولنوردی یعنی نشانلی وعلامتلی طاشلر انلر اوزرینه كوندریلور ایدی بیوردی بو حالده الله تعالی حضرتلری (واذارأوا تجارة اولهوا انفضوا الیها وتركوك قائما) آیت جلیله‌سنی انزال بیوردی وعندالبعض اولان ثوابك لهودن یعنی طبل چالمقدن ودحیه‌نك شامدن كتوردیكی تجارتدن خیرلو اولدیغی وذات اجل واعلاسنك خیر الرازقین بولندیغی بیلدیردی و بعضیلریده ابو بكر وعمر رضی الله عنهما مسجدده باقی قالان اون ایكی رجالدندر دیدیلر ٠

(بطریق الآثار یوم جمعه‌نك فضائلی بیاننده) علاء بن عبدالرحمانك پدرلرندن انك دخی ابی هریره رضی الله عنهدن روایت ایلدیكی حدیث شریف یوم جمعه‌نك فضائلنی مبین آثار جمله‌سندندر كه ابی هریرة رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم جمعه‌دن افضل بر كون اوزرینه شمس طلوع وغروب ایتمامشدر وثقلاندن یعنی جن وانسدن ماعدا یریوزنده یوریان بالجمله حیوانات یوم جمعه‌دن فزع وفریاد ایدرلر وجمعه كوننده هر مسجد قپولرنده اول وآخر مسجده داخل اولنلری ثبت وتحریر ایدر ایكی ملك واردر واك اول مسجده داخل اولانه بردوه قربان ایتمش واندنصكره داخل اولانه برصیغیر قربان ایتمش واندنصكره داخل اولانه برقیون قربان ایتمش كبی ثواب یازارلر وانلردن صكره كیلره دخی تقدم وتأخرلری اعتباریله برطاوق و بریموطه اهدا وتصدق ایتمش كبی ثواب یازارلر وامام منبره چیقدیغنده صحف ودفاتر قپانور دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابی سلمه‌نك ابی هریره رضی الله عنهدن ایلدیكی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك كندوسنده شمس طلوع ایدن الك زیاده خیرلو كون یوم جمعه‌در الله تعالی حضرتلری جمعه كوننده آدم علیه السلامی خلق ایتدی وجمعه كوننده انی جنته ادخال ایتدی وجمعه كوننده یریوزینه ایندیردی وقیامت جمعه كوننده قوپار وجمعه كوننده برساعت واردر كه اكا تصادف ایدن مؤمنك او آنده‌كی سؤال وحاجتنی الله تعالی حضرتلری اعطا واحسان ایدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر ابو سلمه عبد الله بن سلامك بن اول ساعتی بیلورم واول ساعت بعد العصر نهارك آخر ساعتیدر والله تعالی حضرتلری اول ساعتده آدم علیه السلامی خلق ایتدی نتكم نظم جلیلنده (خلق الانسان من عجل) بیوردی دیو سویلدیكنی بیان ایلدی عبدالله بن منذرك ایلدیكی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم جمعه ایامك سیدی وعندالله الك اعظمیدر و یوم جمعه

عند البعض یوم فطردن اعظمدر و یوم جمعه‌ده الله تعالی حضرتلری آدم علیه السلامی خلق ایتدی وانی یوم جمعه‌ده یریوزینه ایندیردی وآدم علیه السلام یوم جمعه‌ده وفات ایتدی ویوم جمعه‌ده برساعت واردر كه كشینك آنده ایستدیكی حرام اولمدیغی تقدیرجه الله تعالی حضرتلرندن هرنه ایستر ایسه اكا اعطا ایدر وقیامت جمعه كونی ظهور ایدر وملائكهٔ مقربین وارض وسما یوم جمعه‌دن خوفاً فزع وفریاد ایدرلر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك كندوسنده شمس طلوع ایدن الك خیرلو كون یوم جمعه‌در الله تعالی حضرتلری جمعه كوننده آدم علیه السلامی خلق ایتدی وجمعه كوننده انی جنته ادخال ایتدی وقیامت جمعه كونی قوپار دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم شاهد یوم جمعه‌در و یوم مشهود یوم عرفه‌در ویوم موعود یوم قیامتدر ویوم جمعه‌دن افضل بركون اوزرینه شمس طلوع وغروب ایتمامشدر وجمعه كوننده برساعت واردر كه خیر طلبنده بولنان بر مؤمنك دعاء وسؤالی اول ساعته مصادف وموافق دوشسه الله تعالی حضرتلری انك حاجتنی اعطا ایدر ویاخود برشردن الله تعالی حضرتلرینه استعاذه والتجا ایلسه الله تعالی حضرتلری انی حفظ وامانده طوتر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر ابو نصرك والدندن انك دخی اسناد ایله علی بن ابی طالب رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیكی خبرنده علی بن ابی طالب رضی الله عنه جمعه كونی اولدیغنده شیاطین چیقوب ناسی كندی سوقاقلرینه سوق ایدرلر وشیاطین ایله رایات وسنجاقلر واردر و ملكلر مساجد قپولرنده طوروب سابق ومصلی‌یی واندنصكره مسجده كلنلری تا امام منبره چیقنجه‌یه دكین یازارلر و بركیمسه امامه یقین اوله‌رق سكوت ایدر وخطبه‌یی استماع ایدر وكلام لغوده بولنماز ایسه انك ایچون اجر وثوابدن ایكی نصیب واردر وبركیمسه امامه اوزاق اولور وساكت طورر وخطبه‌یی دكلیوب باطل كلام سویلمز ایسه انك ایچون اجردن برنصیب واردر وبركیمسه امامه یقین اولسه‌ده باطل سوز سویلسه وسكوت ایتمیوب خطبه‌یی دكلسه انك ایچون وزرو وبالدن ایكی حصه واردر و بركیمسه امامه اوزاق اولسه و یرامز وقبیح كلام سویلسه وسكوت ایدوب خطبه‌یی دكلمسه انك ایچون وزرو وبالدن ایكی حصه واردر وبركیمسه یاننده كینه صوص دیسه اول كیمسه سویلمش اولور وانك ایچون جمعه یوقدر دیدیكنی بعده علی رضی الله عنهك نبیكز محمد صلی الله علیه وسلمدن بو وجهله مسموعم اولمشدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن بن رسول الله صلی الله علیه وسلمك سن جمعه كونی امام خطبه‌ده ایكن یانكده‌كی مصاحبكه صوص دیدیككده لغو ایتمش و باطل كلام سویلمش اولورسك دیو بیوردیغنی ایشتدم دیدیكی روایت اولنمشدر وعمر بن شعیبك پدرندن انك دخی جدندن نقلاً ایلدیكی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك جمعه كونی ملكلر مساجد قپولرنده طوروب تا امام منبره چیقنجه‌یه دكین ناسك مسجده كلنلرینی یازارلر امام منبره چیقدیغنده صحف ودفاتر دوریلوب اقلام رفع اولنور بو حالده ملكلر بربرلرینه فلان وفلان كیمسه نیچون

مسجده كلمدى وعجبا نوجهله مانعى وقوعبولدى ديو سؤال ايدرلر وبو آنده ملكلر الله تعالى
حضرتلرندن نياز ايله ياربى اكر اول كيمسه مريض ايسه سن اكا شفا عنايت ايله واكر
ضال ايسه سن انى هدايته ايصال ايله واكر غائب ايسه سن اكا اعانه ايله ديو دعا ايدرلر
ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وجعفر ثابتك كندوسنه بكا شووجهله بالغ اولديكه الله تعالى
حضرتلرينك برطاقم ملكلرى واردر انلرك يدنده كومشدن لوحه‌لر والتوندن قلملر واردركه
انلر جمعه كيجه‌سنده و جمعه كوننده جماعتله نماز قيلانلرى يازارلر ديو خبرويرديكنى بيان
ايلمشدر وشيخ ابونصرك اسناد ايله والدندن انك دخى زبيردن انك دخى جابر بن عبدالله
رضى الله عنهمادن نقلاً بزه ويرديكى خبرنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه
الله تعالى حضرتلرينه ويوم آخرته ايمان ايدر ايسه اول كيمسه اوزرينه جمعه نمازينه ملازمت
ومداومت لازمدر انجق اول كيمسه مريض ويا مسافر ويا خاتون ويا صبى ويا مملوك
اولور ايسه بو حالده مستثنادر وبر كيمسه لهو ولعبيات ويا تجارتله مشغول اولوبده جمعه
نمازينه ملازمت كوسترمز ايسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌دن مستغنيدر ووالله غنى حميد ديو
بيورديغنى بيان ايلمشدر وابى جعد ظهيرينك رسول الله صلى الله عليه وسلمدن ايلديكى روايتنده
رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه مهمسه ميه‌رك اوچ جمعه نمازينى ترك ايلسه انك قلبى اوزرينه
صوب حقدن مهر وضعيله پرده چكيلور واول كيمسه راه حقى كورمز اولور ديو بيورديغنى
بيان ايلمشدر وشيخ ابونصرك اسناد ايله والدندن آنك دخى سعيد بن مسيبدن آنك دخى
جابر بن عبدالله رضى الله عنهمادن نقلاً بزه ويرديكى خبرنده جابرك بن رسول الله صلى الله عليه
وسلمى منبر سعادتلرى اوزره بولندقلرى حالده ايها الناس اولوم كلمزدن مقدم الله تعالى
حضرتلرينه توبه ورجوع ايديكز وامور عالمله اشتغالدن اول اعمال صالحه‌يه مبادرت
ايديكز وكثرت ذكر ايله سزكله ربكز بيننده واسطه اولان نبيكزه صلاة ايديكزكه سعيد
اوله‌سكز وسر وعلانيه‌ده صدقه‌يى اكثار ايديكزكه مأجور ومحمول ومرزوق اوله‌سكز
وسزلر بيلكزكه الله تعالى حضرتلرى جمعه نمازينى بنم شو سنه‌مده وشو شهرمده وشو مقاممده
سزك اوزريكزه الى يوم القيام فرض قيلمشدر وبر كيمسه جمعه نمازينه يول بولوبده بنم
حياتمده وياخود بندنصكره جحودا ويا استخفافاً ترك ايدر ايسه وحالبوكه آنكده جائر ويا عادل
امامى اولور ايسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌نك پراكنده وپريشانى جمع ايتمسون
وآنى امور وخصوصنده مبارك قيلمسون سزلر آكاه ومتنبه اوليكزكه تا كه توبه ايدنجه‌يه‌دكين
اول كيمسه‌نك وضوء وصلاتى وحج وزكاتى مقبول دكلدر وآنك ايچون بركتده يوقدر
واكر توبه ايدر ايسه الله تعالى حضرتلرى آنك توبه‌سنى قبول ايدر ديو بيورديغنى ايشتدم
ديو سويلديكنى بيان ايلمشدر وابونصرك والدندن آنك دخى اسناد ايله ثابت البنانيدن
آنك دخى طاوسدن آنك دخى ابى موسى الاشعرى رضى الله عنهدن نقلاً بزه ويرديكى
خبرنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرى يوم قيامتده ايامى هيئتلرى
اوزره بعث ايدر ويوم جمعه‌يى ايسه زاهره ومنيره اوله‌رق بعث ايدر واهل جمعه سوديكنه
اهدا وتقديم قلنور عروس آسا جمعه ايله زينتلنور ويوم جمعه آنلره ضيا بخش ايدر

واهل جمعه لونلرى قار كبى بياض وريحلرى مسك كبى خوشبو اولدقلرى حالده يوم
جمعه‌نك ضوء وضياسنده يوررلر وجبال كافورده كزينورلر وثقلان تعجبلرندنناشى تااهل
جمعه جنته داخل اولنجه‌يه دكين كوزلرينى ديكه‌رك وكوزلرينك قپاقلرينى دپرتميه‌رك آنلره
نظر ايدرلر واهل جمعه‌يه مؤذنون محتسبوندن يعنى خالصا ومخلصا مؤذنلك ايدنلردن
بشقه‌سى قارشماز ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وابونصرك والدندن آنك دخى اسناد ايله
ثابت البنانيدن آنك دخى انس بن مالك رضى الله عنهدن نقلاً بزه ويرديكى خبرنده
رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرينك هركونده ناردن آزاد اولنمش التيوز
بيك عتقاسى واردر وجمعه كيجه‌سيله جمعه كونى ايسه يكرمى درت ساعتدر آنك هر
ساعتنده جمله‌سى ناره مستحق اولمشلردن التيوز بيك عتقاسى واردر ديو بيورديغنى بيان
ايلمشدر وثابتك انس رضى الله عنهدن لفظ آخرله روايت ايلديكى حديثده رسول الله صلى الله
عليه وسلمك ساعات دنيانك هرساعتنده كليسى يوم قيامتده نار سعيره مستحق اولمش كساندن
ناردن آزاد اولنمش التيوز بيك عتقاء واردر ويوم جمعه وليلهٔ جمعه يكرمى درت ساعتدر
آنده هيچ برساعت يوقدر الا آنده الله تعالى حضرتلريچون ناردن آزاد اولنمش التيوز بيك
كيمسنه‌لر واردركه انلرك كليسى ناره دخوله مستحق اولمشلردندر وعبدالرحمان بن ابى ليلينك
ابى الدرداء رضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه
جمعه كوننده جماعتله جمعه نمازينى قيلسه انك ايچون حجهٔ مقبوله ثوابى يازيلور واكر اول
كونده جماعتله ايكندى نمازينى قيلسه انك ايچون عمره ثوابى يازيلور واكر مكاننده اقشاملسه
اول كيمسه الله تعالى حضرتلرندن هرنه ايستر ايسه اكا اعطا ايدر ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر
وابى امامة الباهلى رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه
يوم جمعه‌يى صائم اولسه وجمعه‌يى اماملە قيلسه وجنازه‌يه حاضر اولسه وبرنسنه تصدق
ايتسه وبر مريضى عياده ايلسه ونكاحده حاضر بولنسه اول كيمسه ايچون جنت واجب
اولور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وابونصرك والدندن انك دخى اسناد ايله عمرو بن شعيبدن
انك دخى پدرندن انك دخى جدى رضى الله عنهدن نقلاً بزه ويرديكى خبرنده رسول الله
صلى الله عليه وسلمك جمعه‌يه اوچ كشى حاضر اولور بريسى اول رجلدركه انده لغو ايله
بولنور ايشته انك نصيبى اول لغودر وبريسى دخى اول رجلدركه جمعه‌يه دعا ايله حاضر
اولور والله تعالى حضرتلرينه دعا ايتمكده اولور الله تعالى حضرتلرى ديلرسه انك حاجتنى
ويرر وديلرسه منع ايدر وديكريده اول رجلدركه جمعه‌يه انصات وسكوت ايله حاضر
اولور ومسلمينك اوموزلرينه باصوب چكنمز وبرده فرده اذيتى وقوعبولماز انك بووجهله
قيلديغى نمازى كله‌جك جمعه‌يه واندن دها اوچكون زياده ايامه كفارتدر زيرا الله تعالى
حضرتلرى (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) دير ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر ورسول الله
صلى الله عليه وسلم يريوزنده يوريان حيواناتدن هيچ بريسى يوقدر الا اول حيوان جمعه
كوننده ساقى اوزره قائمه‌در يوم قيامتك قوپمسندن خوف وخشيتده‌در انجق شياطين
ايله بنى آدمك شقيسى بونلردن مستثنادر ديو بيورمشدر وجمعه كوننده طيور وحشرات

ارضك بعضيسى بعضيسنه ملاقى اولدقلرنده يوم صالحده سلامت سزك اوزريكزه اولسون
ديو بر برلرينه سلام وسلامتله دعا ايدر ايدوكارى روايت اولنمشدر وخبر آخرده هركونده
قبل الزوال شمسك كبد سمادن استواسى زماننده جهنم قيزدر يلور سزلر اول ساعتده نماز
قيلميكز انجق يوم جمعه اول ايامدن مستثنادر زيرا يوم جمعه‌نك كليسى صلات ايچون وقتدر
وجمعه كوننده ذكر اولنان زمانده جهنم قيزديرلماز ديو وارد اولمشدر ٠

﴿ جمعه كوننده اغتسال بياننده ﴾ ابى صالحك ابى هريره رضى الله عنهدن ايلديكى روايتده
رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه جمعه كوننده غسل ايدوب بعده ساعت اوليده جامعه
كيتسه اول كيمسه بردوه قربان ايتمش وساعت ثانيه‌ده جامعه كيتسه برصيغير قربان ايتمش وساعت
ثالثه‌ده كيتسه بو يوزلى برقوچ قربان ايتمش كبى ثوابه نائل اولور وساعت رابعه وخامسه‌ده
جامعه كيتسه كويا برطاوق و بريمورطه تصدق واهدا ايتمش كبى ثوابه نائل اولور وامام منبره
چيقديغنده ملكلر حاضر اولوب خطبه وذكرى استماع ايدرلر ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر
وحديث شريفده بيان اولنان ساعت اوليدن مراد صباح نمازى قلنديغندن صكره اولان
وقتدر وساعت ثانيه شمسك ارتفاعى زماندر وساعت ثانيه شمسك ارتفاعى زماندر وساعت
ثالثه شمسك انبساطى وحرارت شمسله اياقلرك قيزمغه باشلاديغى زماندركه ضحاء اعلاديمكدر
وساعت رابعه قبل الزوالدر وساعت خامسه شمسك زوالى وياخود وسط سماده استواسى
زماندر ونافعك ابن عمر رضى الله عنهمادن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك
بركيمسه هرجمعه كوننده غسل ايتسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌يى كناهلرندن چيقارر
بعده اول كيمسه‌يه عملكه يكيدن باشله‌دينور ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر ورسول الله
صلى الله عليه وسلمك بركيمسه جمعه كوننده كندوسنده غسلى موجب برحالت بولنمقسزين
استحبابا غسل ايتسه وياخود اولكونده اهليله مجامعه ومقارنتى انى غسله تحميل ايتمسندناشى
غسل ايتسه واركندن جامعه كيدوب امامه يقين اولسه ولغو وباطل سوزده‌ده بولنمسه
اول كيمسه‌نك هرخطوه سيچون برسنه صيام وقيام ثوابى واردر ديو بيورديغى روايت
اولنمشدر وحديث مذكوره مبنى اهل علم عندنده جمعه كوننده زوجك زوجه‌سنه اتيان
ومقارنتى مستحب قلنمشدر وبعض سلف شوحديث شريفه اتباعاً جمعه كوننده زوجه‌سنه
مقارنتله غسل ايدوب بعده اركندن جمعه نمازينه كيدرلردى وابى هريره رضى الله عنهدن
رسول الله صلى الله عليه وسلمك كندوسنه خطاباً ياابى هريره هرجمعه كونى غسل ايله
هرنقدر اقوات يوميه كله صويى اشترا وتدارك ممكن اولور ايسه‌ده ديو بيورديغى روايت
اولنمشدر بنابرين اكثر فقها عندنده جمعه كوننده غسل مستحبدر وداود عندنده ايسه
واجبدر وجمعه نمازينى قيله‌جق كيمسه ايچون غسلى ترك لايق دكلدر وغسلك وقتى فجر
ثانينك طلوعندنصكره‌در واولى اولان خلافدن خروج ايچون مسجده كيتمزدن اوكجه غسل
ايتمك وتاجمعه نمازينى قيلنجه‌يه دكين طهارتنى نقضدن صاقنمق واحتراز اوزره بولنمق وغسل
ايله‌ده مولاسنه تقربى نيت ايتمكدر وبركيمسه جنب اوله‌رق صباحه چيقسه وابدست آلوب
غسل ايتسه وغسل ووضوئله جنابتدن طهارتى وجمعه نمازينه عزيمتى نيت ايلسه جائز

اولور وجمعه نمازينه كيده‌جك كيمسه شعرينى اخذ ايله وطرنغنى كسمك ايله ورايحهٔ
كريهه‌سنى قطع وازاله ايله كندوسنى پاك وپاكيزه وتميز قيلميدر واحسن ثيابنى كيمليدر
وثيابك افضلى بياضيدر وباشنه صاريق صارنمليدر وردا ايله بورنمليدر زيرا حديث
شريفده ملكلر جمعه كوننده صاريقلى كيمسه‌لر اوزرينه صلات ايدرلر ديو وارد
اولمشدر ولونى خفى وقوقوسى ظاهر اولور كوزل قوقولى نسنه‌لرى سورينوب
تطيب ايتمليدر وخانه‌سندن جامعه خشوع وتواضع وسكينيت ووقار اوزره عاجزانه
وفقيرانه چيقمليدر واوآنده دعا واستغفارى ورسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه
صلات وسلامى چوق ايتمليدر وخانه‌سندن خروجله مولاسنى بيتنده زيارتى واداء
فرائضله الله تعالى حضرتلرينه تقربى وخانه‌سنه عودت ورجوعنه دكين مسجدده
عكوف وعزلتى نيت ايتمليدر وطريق وجامعده جوارح واعضاسنى لهو ولغو ياتدن كف
ومنعى قصد ايتمليدر وجمعه كوننده راحتنى وحظوظات دنيويه‌سنى ترك ايتمليدر واوراد
واذكار وعبادتنى بلا انقطاع بربرينه وصل ايتمليدر واول نهارينى جمعه نمازينك انقضاسنه
دكين الله تعالى حضرتلرينه حصر ايتمليدر بعده وسط نهارى ايكندى نمازينه دكين استماع
علمه ومجالس ذكره تخصيص ايتمليدر وصلات عصردن غروب شمسه دكين تسبيح واستغفار
ايله مشغول اولمليدر وكشينك اولوقتده وهريوم وليله‌ده اذكاردن اك افضل اشتغال ايده‌جكى
انك ايكيوز كره (لااله الاالله وحده لاشريك له له الملك وله الحمد يحيى ويميت وهوحى
لايموت بيده الخير وهو على كل شئ قدير) ويوز كره‌ده (سبحان الله العظيم وبحمده)
ويوز كره دخى (لااله الاالله الملك الحق المبين) ويوز دفعه‌ده (اللهم صل على محمد عبدك
ورسولك النبى الامى) ويوز دفعه دخى (استغفر الله الحى القيوم واسأله التوبة) ويوز
دفعه‌ده (ماشاء الله لاقوة الابالله) ديمكلكيدر وبونلرك مجموعى انواع اذكاردن يديوز دفعه‌يه
بالغدر وصحابه رضى الله عنهم حضراتندن بعضيسنك هركونده اون ايكى بيك تسبيح
ايلديكى نقل اولنمشدر وتابعيندن بعضيسنك هركونده اوتوز بيك كره تسبيح ايلديكى روايت
اولنمشدر نتكم (كل قدعلم صلاته وتسبيحه) وارد اولمشدر سن اى كيمسه ذاكر ومذكور
اولميان محرومين وغافلين زمره‌سندن بولنمقلقدن حذرايله زيرا مؤمنين ابتدا الله تعالى
حضرتلرينى ذاكر بعده الله تعالى ايچون مذكور اولور نتكم الله تعالى حضرتلرى (فاذكرونى
اذكركم) بيورمشدر واما جمعه نمازينى قيله‌جق كيمسه‌نك جمعه نمازندن اول قصه خوانلر
وافسانه ودستان سويليانلر مجلسنده حضورى مستحب دكلدر زيرا بوحالت بدعتدر وصحابهٔ
كرام رضى الله عنهمدن ابن عمر وانك غيريلرى قصه خوانلرى جامعدن اخراج ايدرلردى
انجق قصه سويليان كيمسه عالم بالله ارباب معرفت واصحاب يقيندن اولور ايسه انك
مجلسنده حضور صلاتدن افضلدر زيرا ابى هريره رضى الله عنهك روايت ايلديكى
حديث شريفده مجلس علمده حضور بيك ركعت نمازدن افضلدر ديو وارد اولديغى بيان
اولنمشدر وجمعه نمازينه كلديكنده خلقك اوموزلرينه باصه‌رق چيقماملیدر انجق اول كيمسه
امام ويامؤذن اولور ايسه بوحالده مستثنادر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلمك جمعه

نمازنده برکیسه نك ناسك اوموزلرینه باصه‌رق کچدیکنی کوردیکنده اول کیمسه‌یه خطاباً سنی جمعه نمازینی بزمله برابر قیلمقدن منع ایدن حالت ندر دیوایلدیکی سؤالنه اول کیمسه طرفندن یارسول‌الله بن سزکله برابر جمعه نمازینی قیلمدم بنی کورمدکمی سوزی سویلننجه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بن سنك نمازه ارکندن کلیوب چوق کیج کلدیککی وحضورکله خلقه اذا ایتدیککی کوردم دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وحدیث آخرده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك اول کیمسه‌یه بزمله برابر جمعه نمازنده بولنمقدن سنی منع ایدن شی ندر دیدیکنده اول کیمسه طرفندن یارسول‌الله بن سزکله برابر جمعه نمازنده بولندم دیمه‌سی اوزرینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك بن سنك خلقك اوموزلرینه باصدیغکی کورمدممی دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر ونمازقیلانك اوکندن کچمامليدر زیرا خبرده سزلردن بریکزك قرق سنه برموقعده طورمقلغی مصلینك اوکندن کچمسندن خیرلودر دیووارد اولمشدر ولفظ آخرده دخی برکیمسه‌نك کول اولوب انی روزکار صاورمسی انك مصلینك اوکندن کچمسندن خیرلودر دیووارد اولمشدر وبرکیمسه‌یی جامعده موضعندن قالدیروب یرینه اوطور مامليدر زیرا رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك سزدن بریکز مؤمن قرنداشنی یرندن قالدیروب انك یرینه اوطورمامليدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وابن عمر رضی الله عنهما کندوسیچون برکیمسه مجلسندن قالقسه انك یرینه اوطورمازدی حتی اول کیمسه عودت ایدوب ینه یرینه اوطورردی وبرکیمسه اوك طرفنده ارالق کورسه اول کیمسه ایچون ناسك اوموزلرندن اشه‌رق اول محلده اوطورمسنك جوازنده امامنز امام احمد عندنده ایکی روایت واردرکه اکر اول کیمسه‌نك برمصاحب ورفیقی کلوب انك یرینه اوطورسه بوحالده اول کیمسه کچوب اول ارالق یرده اوطورسه جائزدر وبرکیمسه ایچون جامعده برشی دوشه‌نسه اول کیمسه‌نك اول شیئی قالدیروب انك یرنده اوطورمسنده اصحابمز عندنده ایکی وجه واردر وجمعه نمازینی قیله‌جق کیمسه امامه یقین اولوب خطبه‌یی دیکلمك ایچون سکوت ایتمکه جهد وغیرت ووسعتنی صرف ایتملیدر وخطبه زماننده سوز سویلماملیدر واکر سویلرایسه ایکی روایتك بریسنده اثم وکناهکار اولور وخطبه‌یه شروعدن مقدم وخطبه‌نك ختامندنصکره سوز سویلمك حرام دکلدر .

(شیخ ابونصرك والدندن نقلاً ویردیکی خبر بیاننده) شیخ ابونصرك والدندن انك دخی ابوالقاسم عبدالله بن عمر الفقیه الشافعی رحمه اللهدن انك دخی حبیب بن الحسن القزاردن انك دخی جعفر بن محمد الخرسانیدن انك دخی ابی ایوب سلیمان بن عبدالرحمان دمشقیدن انك دخی محمد بن شعیبدن انك دخی عمر بن عبدالله مولی عقره‌دن انك دخی انس بن مالك رضی الله عنهدن بزه ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك بکا جبریل علیه السلام کلدی حالبوکه انك آوجنده برآق مانطار واول مانطارده دخی برسیاه نقطه‌وار ایدی بوحالده بن یاجبریل بویدنده‌کی آق مانطار ندر دیدیکمده اوسزك جمعه کزدر اول جمعه‌ده سزك ایچون خیر کثیر واردر دیمه‌سیله بنم انده‌کی سیاه نقطه ندر دیو ایلدیکم سؤالمه اونقطه قیامتدرکه جمعه کوننده ظهور ایده‌جکدر ویوم جمعه سیدالایامدر بز اکا عندمزده یوم المزید تسمیه

ایدرز دیمه‌سی اوزرینه یاجبریل جمعه کوننه نیچون یوم المزید دیرسکز دیو ایلدیکم استیضاحه جبریل علیه السلام الله تعالی حضرتلری جنتده بروادی اتخاذ ایتدیکه اول وادینك قوقوسی مسك ابیضدن افیح واطیبدر وایام آخرتدن جمعه کونی اولدیغنده الله تعالی حضرتلری عرشندن اول وادیده کرسیسنه نزول ایدر وکرسینك اطرافنده نوردن منبرلر واردرکه اول منبرلر اوزرینه نبیلر اوطوررلر ومنبرلرنده اطرافنده جوهر ایله مزین التوندن کرسیلر واردرکه اول کرسیلر اوزرنده صدیقون وشهدا اوطوررلر بعده غرفات وقصور اصحابی کلورلر وانلرك اطرافی کثیب ایله محفوف اولور وبوحالده الله تعالی حضرتلری بن اولذات اجل واعلایمکه سزلره اولان وعدمده‌کی صدقی اظهار ایتدم وسزك اوزریکزه نعمتمی اتمام واکمل ایتدم وسزی دار کرامتمه ادخال ایتدم دیر بعده ینه الله تعالی حضرتلری انلره خطاباً بندن حاجتکزی ایستیکز دیمسیله انلرك جمله‌سی یاربنا سنك بزدن راضی اولمقلغکی انلره ایسترز دیرلر بعده الله تعالی حضرتلری انلره ینه بندن ایستیکز دیدیکنده انلردن هر برلری تا آمال وامنیه‌لری نهایت بولنجه‌یه دکین ایستیه‌جکلرینی ایسترلر وبعده انلرك جمله‌سی حسبنا ربنا یعنی یاربی بزه احسانك کافیدر دیرلر بوحالده الله تعالی انلرك یوم جمعه‌دن انصراف ورجوعلری مقدارنجه انلر ایچون کوز کورمامش وقولاق ایشتمامش وقلب بشره خطور ایتمامش نسنه‌لری فتح وکشاد ایدر واهل غرف غرفه وقصرلرینه رجوع ایدرلر وهرغرفه وقصور لؤلؤ بیضا ویاقوتهٔ حمرا وزمرد خضرادندر وانلرده قیریق وصنیق ودلیك دشیك مثللو حالات یوقدر واول غرفه‌لرده بردوزی‌یه انهار جاری اولمقده وانلرده میوه‌لر صارقمقده وانلرده انلرك زوجلری وتبعه وخدم وحشملری واردر وربیلرندن فضل واحسان ورضوانك زیاده‌لکیچون انلرك یوم جمعه‌دن غیری برشیئه احتیاجلری یوقدر ابونصرك والدندن انك دخی محمد بن احمد حافظدن انك دخی ابوعلی بن احمد الصوافدن انك دخی ابو العباس عبدالله بن اصفردن انك دخی اسحق بن ابراهیم ابوصالح الجزرادن انك دخی عمرو بن شمسدن انك دخی سعد بن طریف الاسکافدن انك دخی اصبغ بن نباته‌دن انك دخی علی رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك جمعه کونی اولدیغنده جبریل امین مسجد حرامه واروب لواسنی اورایه رکز ایدر وسائر ملکلر دخی کندولرنده جمعه نمازی قلنان سائر مساجده کیدوب رایات ولوالرینی ابواب مساجده رکز ایدرلر بعده‌کوشدن قرطاسلرینی والتوندن قلملرینی نشر ایدوب الک اول ساعتده جمعه نمازینه کیدنلری یازارلر وهر مسجدده اول ساعتده داخل اولنلرك عددی یتمشه بالغ اولدیغنده کاغدلر دوریلور واول ارکندن جمعه نمازینه کیدن یتمش کشی (واختار موسی قومه سبعین رجلا لمیقاتنا) آیت جلیله‌سی موجبنجه موسی علیه السلامك قومندن اصطفا واختیار ایلدیکی کسان مثللودرلر وموسی‌نك قومندن اختیار وانتخاب ایتدیکی کمسنه‌لر قومنك خیاری ایدیلر بعده ملکلر صفلر اراسنه کیروب رجالی اراشدیررلر وملکلرك بعضیسی بعضیسنه فلان کیمسه حقنده نه‌وقوعبولمشدرکه بونده یوقدر دیدکلرنده سائرلری اول کیمسه وفات ایتمشدر خبرینی ویررلر وبوحالده سائللر الله تعالی حضرتلری اکا رحمت ایتسونکه

اول کیمسه جمعه نمازینه ملازم ومداوم ایدی دیرلر فلامویته کیمسه یه نه اولدیکه بونده یوقدر دیدکارنده سائرلری اول کیمسه غائبدر جوابنی ویرملری اوزرینه انلر الله تعالی حضرتلری اول کیمسه یی حفظ وامانده قیلسونکه اول کیمسه صاحب جمعه ایدی دیرلر وینه فلان کیمسه یه نه اولدیکه بونده یوقدر دیدکارنده سائرلری اول کیمسه مریض وخسته در دیمه لری اوزرینه انلر الله تعالی حضرتلری اکا صحت وعافیت احسان بیورسونکه اول کیمسه صاحب جمعه در دیرلر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر .

(جمعه کوننده دعانك مستجاب اولدیغی ساعت بیاننده) ابو نصرك والدندن انك دخی اسناد ایله محمد بن ابراهیمدن انك دخی ابی سلمه دن انك دخی ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً بزه و یردیکی خبرنده ابی هریره رضی الله عنهك بن طوره کیتدم اوراده کعبی بولدم بن کعبه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایتله بعض نسنه خبر و یردیکمده اولدخی توراتدن نقلا بکا بعض نسنه لر خبر و یردی بینمزده اختلاف و مخالفت وقوعبولمقسزین شول حدیثه واصل اولدقکه بن رسول الله صلی الله وسلم جمعه کوننده برساعت واردرکه مؤمن مصلی اولساعته توافق وتصادف ایدوبده انده الله تعالی حضرتلرندن خیرلو برنسنه دیلسه الله تعالی حضرتلری اکا اعطا ایدر دیو بیوردی دیدیکمده کعب اول ساعت سنه نك کایسنده در دیجه بن اکا بلکه هرجمعه کوننده درکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم اولوجهله بیورمشدر دیمم اوزرینه کعب اورادن آزاجق چکیلوب کیتدکدنصکره ینه دونوب کلدی وبکا خطاباً صادقسك یاابی هریره بن الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه حال وشان رسول الله صلی الله علیه وسلمك دیدیکی کبیدر واول ساعت هرجمعه کوننده در وجمعه کونی ایاملك سیدی والله تعالی حضرتلرینه ایاملك الك احبیدر الله تعالی حضرتلری آدم علیه السلامی اول کونده خلق ایتمشدر وانی اول کونده جنتده اسکان ایتمشدر وانی ینه اول کونده جنتدن یریوزینه ایندیرمشدر واول کونده قیامت قوپار ثقلیندن ماعدا یریوزنده یوریان حیواناتدن هیچ برحیوان یوقدر انجق اول کونده صیحه وفزع وفریاد ایدیجیلر وجمعه کوننده ظهور ایده جك ساعت وقیامته ووقوعات جسیمه یه انتظار ایتمکده درلر دیدی بن طوردن دونوب عبدالله بن سلام رضی الله عنه ملاقی اولوب اکا بنم حدیثمی وکعبك سوزینی نقل ایتدیکمده عبدالله بن سلام رضی الله عنه کعب کذب وخلاف سویلمشدر حال رسول الله صلی الله علیه وسلمك بیوردیغی کبیدر وتوراتده دخی اولوجهله مسطوردر دیدیکنده بن اکا کعب سوزندن رجوع ایتدی دیمم اوزرینه عبدالله بن سلام رضی الله عنه بن اول ساعتی بیلورم دیدی بوحالده بن اکا اول ساعت هانکی ساعتدر دیو صوردیغمده عبدالله اول ساعت نهار یوم جمعه نك آخر ساعتیدر دیمه سیله بن ینه بونکیفیتله اولورکه بن رسول الله صلی الله علیه وسلمی ایشتدم (لایوافقها مؤمن یصلی ولات حین صلات) یعنی نماز وقتی دکل ایکن نماز قیلار اولان مؤمن توافق وتصادف ایتمز الا انده دیلدیکی خیری الله تعالی حضرتلری اکا اعطا ایدر دیدی دیدیکمده عبدالله بن سلام سن ایشتمدکمیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم (من انتظر فی صلات فرض فهو فی صلات) یعنی صلات فرضه منتظر بولنان کیمسه صلاتده در دیدی دیدیکنده بنده دخی بلی ایشتدم

دیمم اوزرینه عبدالله بن سلام بوده اول قبیلدندر دیدی دیو سویلدیکنی بیان ایلمشدر ومحمد بن سیرینك ابی هریره رضی الله عنهدن روایت ایلدیکی حدیث آخرده رسول الله صلی الله علیه وسلمك (ان فی الجمعة ساعة لایوافقها عبد مؤمن یسأل الله فیها خیرا الا اعطاه ایاه) یعنی جمعه کوننده برساعت واردرکه عبد مؤمن انده خیرلو حاجتنی دیلدیکی حالده اکا توافق وتصادف ایتمز الا الله تعالی حضرتلری اکا اول خیرلو حاجتنی اعطا ایدر دیو بیوردیغنی والیله اول ساعتی تقلیل ایدر ویك جزئی برزمان اولدیغنه ایما واشارت ایلر ایدوکنی بیان ایلمشدر وعبادك ارزاقندن ماعدا الله تعالی حضرتلریچون فضله رزق واردرکه اول فضله رزقدن غیریلرینه برنسنه ویرمیوب انجق جمعه کیجه سنه وجمعه کوننده کندوسندن رزق طلبنده بولنانلره ویرر دیو بیورلدیغی بعض سلفدن روایت اولنمشدر وابو نصرك والدندن انك دخی اسناد ایله سعید بن راشددن انك دخی زید بن علیدن انك دخی مرجانه دن انك دخی فاطمه رضی الله عنهادن انك دخی والدی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك جمعه کوننده برساعت واردرکه عبد مسلم انده خیرلو حاجتنی دیلدیکی حالده اکا توافق وتصادف ایتماز الا الله تعالی حضرتلری اکا اول حاجتنی اعطا واحسان ایدر دیو بیوردیغنده بن (یا ابت ایة ساعة هی) دیه رك اول ساعتك هانکی ساعت اولدیغنی پدرم صلی الله علیه وسلمدن سؤال ایلدیکمده پدرم صلی الله علیه وسلم اول ساعت نصف شمسك غروبه صارقدیغی وزیاده یقین اولدیغی وقتدر دیو بیوردی بنابرین فاطمه رضی الله عنها جمعه کونی اولدیغنده زید نامنده کی غلامنه کوچورك تپه یه چیقمسنی ونصف شمسك غروبه صارقدیغی وزیاده یقین اولدیغی وقتی کندوسنه بیلدیرمسنی امر ایتدیکنی وغلام مذکور اول وجهله تپه یه صعود ایدوب اول ساعت کلدیکندن فاطمه رضی الله عنهایه اعلام ایلدیکنی وفاطمه رضی الله عنها قالقوب ومسجده کیروب غروب شمسه دکین انده صلات ودعا ایله مشغول اولور ایدوکنی بیان ایلمشدر وکثیر بن عبد الله المزنینك پدرندن انك دخی جدی رضی الله عنهدن روایت ایلدیکی حدیثده رسول الله صلی الله علیه وسلمك جمعه کوننده برساعت واردرکه انده برقول الله تعالی حضرتلرندن برشی ایستماز الا الله تعالی حضرتلری اول قوله ایستدیکی شیئی اعطا واحسان ایدر بیوردیغنده یارسول الله اول ساعت هانکی ساعتدر دیو اولنان سؤاله جواباً رسول الله صلی الله علیه وسلمك نمازه قیام اولندیغی حیندن انصراف ورجوعه دکین اولان زماندر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابونصرك والدندن انك دخی اسناد ایله محمد بن المنکدردن نقلاً ایلدیکی روایتنده بن جابر بن عبدالله رضی الله عنهمایی ایشتدم ذکرآتی دعا رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه عرض اولندیغنده رسول الله صلی الله علیه وسلم اول دعا ایله یوم جمعه ساعتنده بین المشرق والمغرب برشی اوزرینه دعا اولنسه صاحبیچون البتده استجابه ظهور ایدر بیوردی دیدی اول دعاده (سبحانك لا آله الا انت یا حنان یا منان یا بدیع السموات والارض یاذا الجلال والاکرام) در وصفوان بن سلیم بکا اولوجهله بالغ اولدیکه برکیمسه جمعه کوننده امام منبر اوزرینه اوطوردیغنده (لا اله الا الله وحده لاشریك له له الملك

وله الحمد يحيي ويميت وهو على كل شئ قدير) ديسه انك كناهلرى مغفرت اولنور ديدى و براء بن عاذب رضى الله عنهما بن رسول الله صلى الله عليه وسلمك رمضانده جمعه‌نك سائر ايام اوزرينه فضلى رمضانك سائر شهور اوزرينه فضلى كبيدر ديو بيورديغنى ايشتدم ديدى

﴿ جمعه كونده رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه صلات بيانده ﴾ ابونصرك والدندن آنك دخى اسناد ايله على بن ابى طالب رضى الله عنهدن نقلاً بزه ويرديكى خبرنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك جمعه كونـنده بزم اوزريمزه صلاتى چوق ايديكز زيرا يوم جمعه اويله بركوندركه آنده اجورات اعمال مضاعف قيلنور وبنم ايچون الله تعالى حضرتلرندن درجهٔ وسـيله‌يى ايستيكز بيورديغى وكـندوسنه يارسـول الله جنتده درجهٔ وسـيله ندر ديو اولنان سؤاله جواباً اولدرجهٔ وسيله جنتده اعلا بردرجه دركه اكا انجق نبى نائل اولور و بنم آنده اولمقلغم اميد اولنور ديو بيورديغى بيـان اولنمشـدر ومحمد بن المنكدرك جابر رضى الله عنهدن ايلديكى روايتنده رسـول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسـه جمعه كوننده صـلات ايچون ندايى ايشـتديكـنده (اللهم رب هذه الدعوة التامة و الصلات القائمة آت محمدا الوسـيلة والفضيلة والدرجة الرفيعة وابعثه مقاماً محمودا الذى وعدته) ديسـه آنك ايچون يوم قيامتده شفاعت حلال اولور ديو بيورديغى بيان اولنمشـدر وعبدالله بن عباس رضى الله عنهمانك بن رسـول الله صلى الله عليه وسلمك سزلر بنم اوزريمه ليلهٔ غراء منيره‌ده ويوم ازهر مضيئده يعنى جمعه كيجه‌سنده وجمعه كوننده چوق صلات ايديكز ديو بيورديغنى ايشتدم ديو خبر ويرديكى روايت اولنمشدر وعبد العزيز بن صهيبك انس بن مالك رضى الله عنهدن ايلديكى روايتنـده انس بن مالك رضى الله عنهك بن حضور رسـول اللهده بولنديغم حالده رسول الله صلى الله عليه وسلم بركيمسـه هرجمعه كـونده بنم اوزريمه سكسـان كره صلواة شريفه كتورسـه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌نك سكسان سـنه‌لك ذنوبنى مغفرت ايدر ديو بيورديغنده بن يارسـول الله سـنك اوزرينه صلوات شريفـه‌يى نكيفيتله كتوره‌يم ديمه‌م اوزرينه رسول الله صلى الله عليه وسلمك سن يالكز اوطوررسك و (اللهم صل على محمد عبدك ورسـولك النبى الامى) ديرسـك ديو بيورديغنى خبر ويرديكنى بيان ايلمشـدر ومكحول شـامينك ابى امامه رضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتنده رسـول الله صلى الله عليـه وسلمك جمعه كونـنده بنم اوزريمه صلات شريفـه‌يى چوق كتوريكز زيرا امتمك صلاتى هرجمعه كونده بنم اوزريمه عرض اولنور وجمعه كـونده بنم اوزريمه صلوات شريفه‌يى چوق كتوران كيمسه يوم قيامتده درجه ومنزلت جهتيله بكا ناسك اقربى واك زياده يقينى اولور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر ٠

﴿ جمعه كونده صباح نمازنده اوقونمسى مستحب اولان نسنه‌لر بيانده ﴾ ابونصرك والدندن آنك دخى اسناد ايله ابى الاحوصدن آنك دخى عبدالله رضى الله عنهدن نقلاً بزه ويرديكى خبرنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك جمعه كونده سورهٔ سجده‌يى وهل اتى سـوره‌سنى اوقور ايدوكارى بيان اولنمشـدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمك صلات مغربده قل ياايها الكافرون سوره‌سنى وقل هوالله احدى وصلاة عشاده سورهٔ جمعه‌يى وسورهٔ منافقينى اوقور

ايدوكارى روايت اولنمشدر و بعضلريده رسول الله صلى الله عليه وسلم سورهٔ جمعه ومنافقينى جمعه نمـازنده اوقور ايدى ديديلر وحسـنك ابى هريره رضى الله عنهدن ايلديكى روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه جمعه كوننده يس سوره‌سنى وسورهٔ دخانى اوقوسـه اول كيمسه مغفوراً صباحه داخل اولور ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وبعضيلريده بركيمسه جمعه كوننده سورهٔ كهفى اوقوسـه اول كيمسه اون بيك آلتون تصدق ايتمش كبى اجر وثوابه نائل اولور ديديلر وجمعه كيجه‌سنده وجمعه كوننده درت سـوره ايله يعنى سورهٔ انعام وسورهٔ كهف وسورهٔ طه وسورهٔ ملك ايله درت ركعت نماز قيلمق مستحبدر واكر اول كيمسه كوزل اوقومغه مقتدر دكل ايسه قرأندن طوغريجه اوقومغه مقتدر اولديغى نسنه‌نك جميعسنى اوقور ايشته اول كيمسه نك بووجهله اوقومه‌سى انك ايچون برختمدر تكم انك ختمى علمى نسبتنجه‌در دينمشدر واكر قرأنى كوزل اوقومغه مقتدر اولور ايسه اول كيمسه ايچون جمعه كونده ختم ايتمك مستحب اولور واكر جمعه كونده برختمه قادراوله‌مز ايسه جمعه كيجه‌سنى جمعه كونه ختم ايلر واكر آخر ختمه‌سنى اخشام نمازينك ايكى ركعتنه وياخود صباح نمازينك ايكى ركعتنه تصادف ايتدرسه احسن اولور وكذا آخر ختمه‌سنى جمعه كونده اذانله اقامت بيننه تصادف ايتدرسه انده زياده فضيلت واردر واكر جمعه كونده اون وياخود يكرمى ركعتده يوز كره قل هوالله احدى اوقوسه ياخود نمازك غيريده اوقوسه ختمهٔ قرأندن افضلدر وجمعه كوننده رسـول الله صلى الله عليه وسـلم اوزرينه يوز كره صلواة شريفه كتورمك مستحبدر وكذا جمعه كونده بيك كره تسبيح دخى مستحبدر واول تسبيح ذكرى تقدم ايدن كلمات اربعه‌دركه انلرده سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر كلمه‌لريدر ٠

﴿ جمعه كونه يوم جمعه تسميه قيلنمسى بيانده ﴾ ابونصرك والدندن انك دخى اسـناد ايله سلمان رضى الله عنهدن نقلا بزه ويرديكى خبرنده سليمان رضى الله عنهك رسول الله صل الله عليه وسلمك كندوسنه ياسليمان جمعه كونه نيچون يوم جمعه تسميه قلندى بيلورميسك ديديكنده انكده بيلمام ديمه‌سى اوزرينـه رسول الله صلى الله عليـه وسلمك باباكز آدم اول كونده جمع اولنمشدر ديو بيورديغنى بعده ينه رسول الله صلى الله عليه وسلمك جمعه كونده بركيمسه غسل ووضوئنى اكمال واتمام ايله تطهر ايدوب بعده جمعه نمازينه كلز الا اول كيمسه كبائردن اجتناب ايتديكى مدتجه انك اول حال ايله جمعه نمازينه كلمكلكى انك اول جمعه ايله جمعهٔ اخرى بينده‌كى ذنوبنه كفارت اولور ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر و بعضلريده جمعه اجتماعدندركه آدم عليه السلامك قالبنك قرق سنه طوپراقده بولندقدنصكره اول كونده روحيله اجتماعنه مبنيدر ديديلر وآخر برطاقلرى بينلرنده وقوعبولان براوزون مفارقتدنصكره آدم ايله حوانك اول كونده اجتماعلرينه مبنيدر ديديلر و بعضلريده اهل بلد ايله قرا خلقنك اول كونده اجتماعلرينه مبنى جمعه تسميه قلنمشدر ديديلر وبعضيلريده قيامتك اولكونده وقوعبوله جغنه ويوم قيامته يوم الجمع دينمسنه مبنيدر زيرا الله تعالى حضرتلرى (يوم يجمعكم ليوم الجمع) بيورمشدر ٠

﴿ ذكر اولنـان صيام اشهر واضحيه وعباداتك انجق توبه وطهارت قلب واخلاصدنصكره قبولى بيـانده ﴾ بزم ذكر ايتـديكمز صيام اشهر واضحيه و صلات واذكاردن عبـادات وبونلرك غيريلر وان شـاء الله تعالى قريباً ذكر ايده جكمز نسـنه‌لر انجق توبه وطهارت قلب

واخلاص عملدن وريا وسمعه يى تركدنصكره مقبول اولور اما توبه نك بحث و بيانى تقدم
ايتمشدرو بز انك اوزرينه شو وجهله زياده ايدرزكه الله تعالى حضرتلرى توابينك وذنوبدن
پاك ومطهر هر قلبك محبيدر نتكم (ان الله يحب التوابين و يحب المتطهرين) بيورمشدر
وعطا ومقاتل وكلبى رحمهما الله اشبو آيت جليله نك معناسنى بيانده الله تعالى حضرتلرى
ذنوبدن توبه ايدنلرى وجنابات ونجاساتدن ومحيض واحداثدن صوايله تطهر ايدنلرى سور
ديمشلردر بوكا دليل اهل قبا قصه سيدر الله تعالى حضرتلرى انلرى (فيه رجال يحبون
ان يتطهروا) قول شريفيله ذكر ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم اهل قبايه عملرندن
سؤال ايتديكنده انلر استنجاده احجاره صويى تابع قيلرز يعنى طاش ايله استنجادنصكره صو
ايله دخى تطهر ايدرز جوابيله عملرينى بيان ايتديلر ومجاهد رحمه الله الله تعالى حضرتلرى
ذنوبدن توبه ايدنلرى ونسايه ارقه‌سى طرفندن يعنى دبرندن وطئ ومجامعتدن احتراز ايله
تطهر ايدنلرى سور زيرا نسايه دبرندن يقينلق ايدنلر متطهريندن دكلدرلر زيرا مرئه‌نك
دبرى حرمتده رجلك دبرى كبيدر ديدى وبعضيلريده الله تعالى حضرتلرى ذنوبه توبه
وشركدن تطهر ايدنلرى سور ديديلر ومنهال رحمه اللهدن شو وجهله روايت اولندى
وديديكه بن ابى عاليه نك نزدنده ايدم ابى عاليه كوزل ابدست آلوب شروطيله وضوئى
اكمال ايتديكنده بنم (ان الله يحب التوابين ويحب المتطهرين) آيتنى اوقومه‌م اوزرينه ابى
عاليه طهورندن زيرا طهور كوزلدر انجق انلر ذنوبدن تطهر ايدنلردر ديدى وسعيد بن
جبير رحمه الله الله تعالى حضرتلرى شركدن توبه ايدنلرى وذنوبدن متطهرلرى سور ديدى
وبعضيلريده كفردن توبه ايدنلرى وايمانله متطهرينى سور ديديلر وبعضيلريده الله تعالى
حضرتلرى كبائردن تائبلرى وصغائردن متطهرينى سور ديديلر وبعضيلريده الله تعالى
حضرتلرى افعالدن تائبلرى واقوالدن متطهرينى سور ديديلر وبعضيلريده الله تعالى
حضرتلرى اقوال وافعالدن تائبلرى وعقود واضماردن متطهرلرى سور ديديلر وبعضيلريده
آثامدن تائبلرى واجرامدن متطهرلرى وبعضيلريده جرائردن تائبلرى وحبث سرائردن
متطهرلرى وبعضيلريده ذنوبدن تائبلرى وعيوبدن متطهرلرى سور ديديلر وبعضيلريده تواب شول
كيمسه دركه هر كناه ايتدكجه توبه ايدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (فانه كان للاوابين غفورا)
بيورمشدر ديديلر ومحمد بن المنكدرك جابر رضى الله عنهمادن نقلاً ايلديكى روايتنده
جابر بن عبدالله رسول الله صلى الله عليه وسلمك سزدن مقدم كچنلردن بر كيمسه چوريمش بر قفا
كميكنك يانندن مرور ايله اكا نظر ايتدى و يا ربى (انت انت وانا انا) ديدى يعنى
يا ربى سن سن و بن بن ايم وسن مغفرتله عواد و بن ايسه ذنوبله عوادم ديدى و بعده
سجده‌يه دوشدى واول حالده اول كيمسه‌يه باشنى يردن قالدير زيرا بن عظيم الشان مغفرتله
عوادم وسن ايسه ذنوبله عوادسك ديندى اول انده او كيمسه باشنى سجده‌دن قالديردى
ومغفرت اولندى ديدى ديو خبر ويرديكنى بيان ايلمشدر واما اخلاص حقنده الله تعالى
حضرتلرى (وما امروا الا ليعبدوا الله مخلصين له الدين) و (الا لله الدين الخالص)
و (لن ينال الله لحومها ولا دماؤها ولكن يناله التقوى منكم) و (لنا اعمالنا ولكم اعمالكم

ونحن له مخلصون) بيورمشدر اخلاصك معناسنده ناسك اختلافى وقوعبولمشدر حسن
رحمه الله حذيفه رضى الله عنه اخلاص ندر ديو سؤال ايلديكمده حذيفه بكا بن رسول الله
صلى الله عليه وسلمه اخلاص ندر ديو سؤال ايلديكمده رسول الله صلى الله عليه وسلم بكا
بن جبريل عليه السلامه اخلاص ندر ديو سؤال ايتديكمده جبريل عليه السلام بكا بن الله
تعالى حضرتلرينه اخلاص ندر ديو ايلديكم سؤالمه الله تعالى حضرتلرى اخلاص بنم
سرمدن برسردركه بن انى عبادمدن سوديكم كيمسه‌نك قلبنه وضع ايدوب انده حفظ
ايدرم ديو بيورديغى جواباً بيان ايلدى ديدى وابى ادريس الحولانى رحمه الله رسول الله
صلى الله عليه وسلمك هر حق ايچون بر حقيقت وكنه وماهيت واردر عبد حقيقت اخلاصه
بالغ اولماز تا كه الله ايچون ايلديكى عملدن برشى اوزرينه حمد ومدح اولنمقلغنى ايستمدكجه
ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وسعيد بن جبير رحمه الله اخلاص عبدك دين وعملنى الله ايچون
خالص قيلمقلغى ودينده الله تعالى حضرتلرينه برنسنه‌يى شريك وعمليله بر كيمسه‌يه ريا
ايتمامكلكيدر ديدى وفضيل رحمه الله ناس ايچون عملى ترك ريادر وناس ايچون عمل دخى
شركدر واخلاص الله تعالى حضرتلرينك ريا وشرك اوزرينه سكا عقاب ايتمسندن خوفدر
ديدى ويحيى بن معاذ رحمه الله اخلاص (من بين فرث ودم لبنا خالصا) مفادى اوزره لبنى
حيوانك فرث ودمندن تمييز وتفريق كبى عملى عيوبدن تمييز وتفريقدر ديدى وابو الحسين
البوشنجى رحمه الله اخلاص كراماً كاتبين ملكلرينك يازمديغى وانى شيطانك افساد
ايده‌مديكى واكا انسانك مطلع اولمديغى نسنه‌در ديدى ورويم رحمه الله اخلاص سنك
كندى فعلنى رؤيتكك ارتفاعيدر ديدى وبعضيلريده اخلاص كندوسيله حق مراد اولنان
وصدق قصد اولنان عملدر ديديلر وبعضيلريده اخلاص كندوسنه آفات قارشميان ورخص
تأويلات كندوسنه تابع اولميان نسنه‌در ديديلر وبعضيلريده اخلاص خلائقدن كيزلى
وعلائقدن صافى اولان عملدر ديديلر حذيفة المرعشى اخلاص ظاهرده وباطنده عبدك
افعالنده مساوى اولمقلغيدر ديدى وابو يعقوب المكفوف اخلاص عبدك سيئاتنى كتم
ايتديكى كبى حسناتنى دخى كتم ايتمسيدر ديدى وسهل بن عبدالله اخلاص عملدن افلاسدر
ديدى انس بن مالك رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك مسلمك قلبى اوچ نسنه‌دن
يعنى عملنى محضا الله ايچون خالص قيلمقده واولياء اموره نصيحتده وجماعت مسلمينه ملازمت
ومداومتده غل وغشده بولنماميلدر ديو بيورديغنى روايت ايلمشدر وبعضيلريده اخلاص
عبدك طاعتيله محضا مولاسنه تقربى قصد واراده ايدوب خلقدن هيچ بريسنى مراد ايتمامسى
وخلق ايچون تصنعده وخلقدن مدح وثنا اكتسابنده وخلقك حب ووداد وتوجهنى
استجلابده بولنمامقلغى وطاعتيله نفسندن لوم وذمى دفعى آرزو ايتمامكلكدر ديديلر وبعضيلريده
اخلاص فعلى ملاحظهٔ مخلوقيندن پاك وصافى ايلمكدر ديديلر وذوالنون مصرى رحمه الله
اخلاص انجق اخلاصده صدق وانك اوزرينه صبر ايله تمام اولور وصدقده انجق
كندوسنده اخلاص وانك اوزرينه مداومتله تمام اولور ديدى وابو يعقوب السدى كندولرينك
اخلاصلرنده اخلاص مشاهده ايدنلرك اخلاصى اخلاص آخره محتاج اولور ديدى وذوالنون

رحمه الله اوچ نسنه یعنی خلقك مدح وذمنی مساوی كورمك ورؤیت اعمالی وعملیله
آخرتده ثوابك اقتضاسنی اونوتمق علامات اخلاصدندر دیدی وینه ذوالنون رحمه الله
اخلاص عدونك انی افسادندن حفظ اولنان عملدر دیدی وعثمان مغربی رحمه الله اخلاص
نفسك كندوسندن هیچ برحال ایله حظ ونصیبی اولمیان نسنه‌دركه اوده عوامك اخلاصیدر
واما خواصك اخلاصی انلرك كندولرندن جاری وصادر اولان نسنه‌ده كندولرنده اصلا
اختیار كورمملری وحسب الظاهر كندولرندن صدور ایدن طاعاتی كندولرندن بیلمملری
وانلری اعتدا ورؤیت ایتمملریدر دیدی وابوبكر دقاق رحمه الله هرمخلصك اخلاصنده
وقوعبولان نقصان اول مخلصك اخلاصنی رؤیتیدر والله تعالی حضرتلری برعبد مخلصی
اخلاصنده خالص قیلمقلغی مراد ایتدیكنده اول عبدك اخلاصندن اخلاصنی رؤیتی اسقاط
ایدر وبوحالده اول مخلص اولور مخلص اولماز دیدی وسهل رحمه الله ریایی انجق مخلص
بیلور دیدی وابوسعید الخراز رحمه الله عارفینك ریاسی مریدلرك اخلاصندن افضلدر دیدی
وعثمان رحمه الله اخلاص خالقه دوام نظر ایله رؤیت خلقی نسیاندر دیدی وبعضیلریده
اخلاص كندوسیله حق مراد اولنان وصدق قصد اولنان نسنه‌در دیدیلر وبعضیلریده
رؤیت اعمالدن اغماضدر دیدی وسری سقطی رحمه الله بركیمسه كندوسنده اولمیان نسنه
ایله ناس ایچون تزین ایتسه اول كیمسه نظر الهیدن ساقط اولور دیدی وجنید رحمه الله
اخلاص الله ایله عبدی بیننده برسردركه انی ملك بیلمزكه یازسون وشیطانده فهم ایتمازكه
افساد ایتسون دیدی ورویم رحمه الله عملده اخلاص شول نسنه‌دركه صاحبی انك اوزرینه
دارینده عوض وملكیندن حظ مراد ایتماز دیدی وابن عبدالله رحمه الله نفس اوزرینه
هانكی شی اشددر دیو كندوسنه اولنان سؤاله اخلاصدر زیرا نفس ایچون اخلاصدن حظ
ونصیب یوقدر دیدی وبعضیلریده اخلاص عملی اوزرینه اللهدن غیری‌یی شاهد طوتمامقدر دیدیلر
وبعضیسی دخی بن جمعه كوننده نماز وقتندن اول سهل بن عبدالله اوزرینه داخل اولدیغم
آنده خانه ایچنده برحیه كوردم اوزرینه بن برایاغمی ایلرویه ودیكرینی دخی كیرویه چكمك
كبی اقدام واحجامده متردد برحالده بولندم واوآنده سهل بن عبدالله بكا ایچرویه كیر زیرا
بركیمسه‌نك یریوزنده قورقدیغی برنسنه بولندیغی حالده اول كیمسه حقیقت ایمانه بالغ اولماز
دیدی بعده ینه بكا صلات جمعه‌ده بولنمقلغی آرزو ایدرمیسك دیدیكنده بن بڭا مسجد بیننده
بركون بركیجه‌لك مسافه واردر دیه‌م اوزرینه بنم الیمی طوتدی همان پك جزئی برزمان
كچر كچماز بن مسجدی كوردم بز سهل ایله برابر مسجده كیروب جمعه نمازینی قیلوب
چیقدیغمزده سهل بن عبدالله طوروب ناسه نظر ایدردی حالبوكه ناسده مسجددن چیقارلر ایدی
بوحالده سهل بن عبدالله لااله الاالله اهلی چوقدر ولكن انلردن مخلصون آزدر دیدی بعده
ینه سهل بن عبدالله بن ابراهیم خواص رحمه الله ایله برسفرده بولندیغمده انكله برابر
كندوسنده چوق یلانلر بولنان برموضعه چیقدق ابراهیم خواص انده صو ابریغنی یره
قویوب اوطوردی وبندخی اوطوردم ولیل وهوانك سرینلكنده یلانلرك چیقمسیله بن
شیخه چاغردم شیخ بكا اللهی ذكر ایله دیدی بن اوآنده اللهی ذكر ایتمكله حیات رجوع

ایتدی بعده ینه عودت ایتدكارنده بن ینه شیخه چاغرمامله شیخ بكاینه اللهی ذكر ایله دیدی
الحاصل صباحه دكین لاینقطع بوحالت زائل اولمدی صباح اولدیغنده شیخ قالقوب یوله
روان اولنجه بندخی انكله برابر كیتدم وانك خرقه‌سندن چوركلمش عظیم برحیه دوشدی
بن آنی كورنجه شیخه سن بوكیجه بوحیه‌یی حس ایتدكمی دیدیكمده مشارالیه حس ایتمدم
ونیجه زماندنبرو بوكیجه‌دن دها خوش اویقو اویومدم دیو سویلدی دیدی وابو عثمان
رحمه الله وحشت غفلتی ذوق ایتمیان كیمسه انس ذكری بولماز دیدی .

﴿ هرمتعبد وعارفك جمیع احوالده ریا وعجبدن صاقنمسنك لزومی بیاننده ﴾ هرمتعبد وعارفك
جمیع احوالنده ریا وعجبدن صاقنمسی لازمدر زیرا اهویهٔ مضله وشهوات مردیه‌نك والله
تعالی حضرتلریله عبدك میاننده حائل وحجاب اولان لذاتك منشئی نفس خبیثه‌در وعبدابدالین
وصدیقینك حالت ومنزلتنه ایرشمش اولسه دخی روح جسدده دائم وباقی اولدیغی مدتجه
نفسك غوائلندن امن وخلاصه چاره یوقدر هرنقدر ذكر اولنان حالتك كندوسنده
خیراغلب ونور وحفظ اوفرك موجود اولمسی وطریق حقه موصل توفیق وهدایتك شامل
ومتحقق بولنمسی جهتله ابتدادن نفسك شر ودواعیسندن اسلمیت وامنیت بخش ایدر ایسه‌ده
زیرا بزم ایچون عصمت یوقدر چونكه عصمت ومعصومیت انبیا علیهم السلامه مختصدر
ونبوتله ولایت بیننده فرق دخی بووجهله حاصلدر والله تعالی حضرتلری اهل ریا وسمعه‌یی
توعد وتخویف ایتمش ونفسك شئوم وغوائلی اوزرینه تنبیه ایلمش وتارة قرآن ایله وتارة اخری
اخبار وآثار وسنتدن نطق رسول الله ایله نفسه اتباعدن نهی ایتمش واكا مخالفتله امر ایلمشدر
نتكم قرآن مجیدنده (فویل للمصلین الذینهم عن صلاتهم ساهون الذینهم یرائون ویمنعون الماعون)
و (یقولون بافواههم مالیس فی قلوبهم والله اعلم بما یكتمون) و (واذا قاموا الی الصلاة
قاموا كسالی یراؤن الناس ولایذكرون الله الاقلیلا مذبذبین بین ذالك لاالی هؤلاء ولاالی هؤلاء)
و (وان كثیراً من الاحبار والرهبان لیأكلون اموال الناس بالباطل ویصدون عن سبیل الله)
و (یاایها الذین آمنوا لم تقولون مالا تفعلون كبر مقتاً عند الله ان تقولوا مالا تفعلون)
و (اسروا قولكم اواجهروا به انه علیم بذات الصدور) و (فمن كان یرجوالقاء ربه فلیعمل
عملاً صالحا ولایشرك بعبادة ربه احدا) و (ان النفس لامارة بالسوء الامارحم ربی)
و (احضرت الانفس الشح) بیورمشدر والله تعالی حضرتلری داود علیه السلامه یاداود هوانی
ترك ایله زیرملكمده هوادن غیری بڭا نزاع ومنازعه‌ده بولنور برنسنه یوقدر دیمشدر والله
تعالی حضرتلری (ولاتتبع الهوا فیضلك عن سبیل الله) بیورمش وهوایه تبعیتدن نهی ایلمشدر
وبوبابده سنتله وارد اولان آثاردندركه شداد بن اوس رضی الله عنه بن رسول الله صلی الله
علیه وسلمك نزدینه داخل اولدیغمده وجه سعادتلرنده بنی غمكین قیلر برحالت مشاهده ایتدم
اوزرینه همان یارسول الله ذات رسالتپناهیكزه نه درلو حال وشان واقع اولمشدركه سزلری
ملول ومحزون كوریورم دیو ایلدیكم سؤاله طرف رسالتلرندن بندنصكره امتم اوزرینه
شركدن خوف ایدرم جوابی صادر اولمسیله ینه بنم یارسول الله سندنصكره امتك شرك
ایدرلرمی دیو ایراد ایتدیكم سؤاله اما امتم شمس وقمره ووثن وحجره عبادت وپرستش وطاعتده

بولنمازلر انجق عملرنده ریا ایدرلر وریا ایسه شرکدر دیو جواب ویردی و بعده (فن کان
یرجو القاء ربه فلیعمل عملاً صالحا ولایشرك بعادة ربه احداً) آیت جلیله‌سنی تلاوت بیوردی
دیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلم یوم قیامتده مختومه وممهوره برطاقم صحف ودفاتر کتوریلور
بوحالده الله تعالی حضرتلری ملکلرینه شونلری آتیکز وشونلری دخی قبول ایدیکز دیر
بوحالده ملکلر یاربی عزت وجلالنه قسم ایدرزکه بودفاتر وصحائف ایچره یازیلان نسنه‌لری
بزلر انجق خیر بیلورز دیدکلرنده الله تعالی حضرتلری نعم اویله‌در یعنی خیر قبیلندندر انجق
آنده‌کی عمل بندن غیریسی ایچون ایشلنمش برعملدر وبن ایسه انجق کندوسیله بنم رضام قصد
اولنان عملی قبول ایدرم دیو بیورر ایدوکنی بیان ایلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك
دعالرنده (اللهم طهر لسانی من الکذب وقلبی من النفاق وعملی من الریاء وبصری من الخیانة
فانك تعلم خائنة الاعین وما تخفی الصدور) یعنی یارب سن بنم لسانمی کذب ویلاندن وقلبمی
نفاقدن وعملیمی ریادن وکوزمی خیانتدن پاك وتمیز ایله زیرا نهی ایتدیکك شیئه نظر ایدن
خائن کوزلری وسینه وصدورده اخفا اولنان شیلری سن بیلورسك یارب دیر ایدوکی
بیان اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك سزلری انجق سزی بش شیدن بش نسنه‌یه
یعنی رغبت وطمعدن زهده وریادن اخلاصه وکبردن تواضعه ومداهنه‌دن مناصحه‌یه وجهلدن
علمه دعوت ایدر علمانك نزدنده اوطوریکز وانلر ایله مجالست ومصاحبتده بولنکز دیو بیوردیغی
روایت اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلرینك بن خیرشریکم برکیمسه
عملنده بریسنی بکا شریك ایدر ایسه اول عمل بنم شریکم ایچوندر بنم ایچون دکلدر بن ایسه
انجق بنم ایچون خالص اولان عملی قبول ایدرم یا ابن آدم بن خیر قسیمم سن بندن غیریسی
ایچون ایشلدیکك عمله نظر ایله اول عملده سنك اجرك انی کیمك ایچون ایشلدك ایسه انك
اوزرینه لازمدر دیو بیورر ایدوکنی بیان ایلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم سن بوامتی
آخرت عملنی دنیا ایچون ایشلدکاری مدتجه دینده سنا ورفعت و بلادده تمکن ایله تبشیر ایله
وبرکیمسه آخرت عملنی دنیا ایچون ایشلر ایسه انك اول عملی مقبول دکلدر واول کیمسه ایچون
اول عملندن ناشی آخرتده نصیب یوقدر دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی
حضرتلری آخرت نیتی اوزرینه دنیایی اعطا ایدر انجق نیت دنیا اوزرینه نعمت آخرتی اعطا
ایتمز دیو بیورمشدر وانس بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه
وسلمك بن معراج کیجه‌سنده برطاقم قوم اوزرینه اوغرادمکه آتشدن مقراضله انلرك طوداقلرینی
کسرلردی بوحالده بن جبریل علیه السلامه بونلر کیملردر دیدیکمده جبریل علیه السلام یا محمد
انلر سنك علماء وخطباء امتکدرلرکه برشیء سویلرلر وحالبوکه کندولری انکله عمل ایتمزلر
ومعروفی سویلرلر منکری ایشلرلر وناسه خیر ایشلمکی امر ایدرلر وحالبوکه کندی نفسلرینی
اونودرلر دیدی دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك امتم اوزرینه
الك زیاده خوف ایتدیکم شیء علیم اللسان اولان یعنی لساناً علمی چوق اولوب قلبی ایسه
جاهل وغافل بولنان وعلمی اکانه حرفت وصنعت ایدینان هرمنافقدندر وشول برالله تعالی
حضرتلرینه قسم ایدرمکه بنم نفسم انك ید وقدرتنده‌در تاکه سزلك اوزر یکزه امراء کذبه

ووزراء فجره واعوان خونه وعرفاء ظلمه وقراء فسقه وعباد جهال اولمینجه قیامت قوپمز
الله تعالی حضرتلری انلرك اوزرینه فتنهٔ مظلمه‌یی اظهار ایدر وانلر یهودك تهوك وتهورله ظلمه
شروعلری کبی صوکی نیجه اوله‌جغنی فکر واندیشه ایتمکسزین ظلمه شروع ایدرلر وبوحالده
بناء اسلام انهدامه میلانور وحتی لااله الا الله دیمز اولور دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر
وعدی بن حاتم رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برطاقم ناس یوم
قیامتده اعظم عذابله کتوریلوب الله تعالی حضرتلری انلره سز خلوتکزده بکا عظائم وکبائرله
مبارز ومجادل وناسه ملاقی اولدیغکزده ایسه محبت ومتواضع بولنیور وهبه وتصدقکزی
ناس کورسونلر ایشتسونلر ایچون ایدوب بنم رضام ایچون ایتمزدیکز واجلال وتعظیمکز ناسه
ایدی بکا دکل ایدی عزت وجلالمه قسم ایدرمکه بوکونلرده بن عذاب الیمی سزه طاندیرم
دیر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ومجاهد رحمه الله‌دن اولنان روایتده رسول الله صلی الله
علیه وسلمه بررجل کلوب یارسول الله بن برنسنه تصدق ایدوب انکله رضاء الهی‌یی طلب
ایدرم وحقمده خیر سویلنمسنیده ارزو ایدرم دیدیکنده الله تعالی حضرتلرینك (فمن کان
یرجوا لقاء ربه فلیعمل عملا صالحا ولایشرك بعبادة ربه احداً) آیت جلیله‌سی نازل اولدیغی
بیان اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم آخر زمانده برطاقم قوم ظهور ایدر انلر
دینی دنیا ایله اخلال ایدرلر انلر ناسه پك ملایم کورینورلر وشکردن دها طاتلو لسان
قوللانورلر وحالبوکه انلرك قلوبی قوردلرك ویرتجی جانورلرك قلوبی کبیدرلر وهردم
ایصال شر ومضرتی قاصددرلر الله تعالی حضرتلری انلر بکامی مغرور اولورلر یوخسه
بنم اوزریمه‌می اجتراده بولنورلر بن ذات اجل واعلامه قسم ایدرمکه انلرك اوزرینه برفتنه
وبلیه کوندررمکه انده حلیم اولنلر دخی حیران اولورلر دیو بیورر ایدوکنی بیان ایلمشدر
وضحره‌نك ابی حبیب رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك
ملکلر عباد الله‌دن برعبدك عملنی رفع ایدرلر واول عملی چوق وپاك وتمیز کوررلر واول
عمل ایله الله تعالی حضرتلرینك دیلدیکی مقامه واررلر واول حالده الله تعالی حضرتلری
اول ملکاره سز بنم عبدمك ظاهرده‌کی عملنی حافظسکز وبن ایسه عبدمك نفسنه ناظرم بنم
شوقولم عملنی خالص ایتمدی سزانك مقامنی سجین وجحیمه یازیکز دیو وحی ایدر وملکلر
عباد الله‌دن دیکر برعبدك عملیله سمایه صعود ایدرلر وانك عملنی قلیل وحقیر کوررلر
واول عمل ایله الله تعالی حضرتلرینك دیلدیکی مقامه واررلر واول حالده الله تعالی
حضرتلری اول ملکاره سز بنم عبدمك ظاهرده‌کی عملنی حافظسکز وبن ایسه انك
نفسنه رقیب وناظرم بنم شو قولوم عملنی محضا بنم ایچون خالص قیلمشدر انك مقامنی
علیینه یازیکز دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله
علیه وسلمك یوم قیامت اولدیغنده وهرکس حکم وقضایه انتظاراً دیزلری اوزرینه چوکمش
بولندقلری حالده الله تعالی حضرتلری خلق بیننده حکم ایدر والك اول چاغریلان قرآنی
جمع ایدن بررجلدر ورجهادده قتل اولنان بررجلدر ومالی چوق اولان بررجلدر بوحالده
الله تعالی حضرتلری قاریء وقرآنی جامع اولان کیمسه‌یه (ماذا عملت بما علمت) یعنی

بیلدیکك شی ایله هانکی عملده بولندك دیدیکنده اول کیمسه کیجه وکوندز قرأن اوقودم وانکله عامل اولدم دیمه‌سی اوزرینه الله تعالی حضرتلری وملکلری اکا کذب وخلاف سویلدك بلکه فلان کیمسه قارئدر دیمسنی قصد ایتدك وسکا قارئده دینلدی دیر وصاحب ماله سکا ویردیکم مال ایله هانکی عملده بولندك دیدیکنده اولدخی صله‌ٔ رحم ایتدم واول مال ایله تصدق ایتدم دیمه‌سی اوزرینه الله تعالی حضرتلری وملکلری اکا کذب وخلاف سویلدك بلکه سن فلان کیمسه سخی وجومرددر دینلمکی قصد ایتدك وسکا جومرد وسخیده دینلدی دیر وفی سبیل الله جهادده قتل اولنان کیمسه کتوریلوب الله تعالی حضرتلری اکا سن مقاتله‌ده نه ایچون بولندك دیدیکنده انك یاربی سنك یولنده مقاتله ایتدم وسنك یولنده قتل اولندم دیمه‌سی اوزرینه الله تعالی حضرتلری وملکلری اکا سن کذب وخلاف سویلدك بلکه سن فلان کیمسه جری وجسور دینمسنی قصد ایتدك وسکا جری وجسورده دینلدی دیر دیو بیوردیغی بعده رسول الله صلی الله علیه وسلمك اللرینی دیزلری اوزرینه اوروب یاابی هریره شو اوچ کیمسه یوم قیامتده کندولریله جهنم قیزدیریله‌جق اولان خلقك الك اولیدرلر دیو بیوردیغی وبوخبر معاویه رضی الله عنهه واصل اولدیغنده زیاده اغلیوب صدق الله وصدق رسول الله دیه‌رك (من کان یرید الحیاة الدنیا وزینتها نوف الیهم اعمالهم فیها وهم فیها لایبخسون اولئك الذین لیس لهم فی الآخرة الا النار وحبط ماصنعوا فیها وباطل ماکانوا یعملون اولئك الذین لیس لهم فی الآخرة الاالنار وحبط ماصنعوا فیها وباطل ماکانو یعملون اولئك الذین لهم سوء العذاب وهم فی الآخرة هم الاخسرون) آیت جلیله‌سنی تلاوة ایلدیکنی بیان ایلمشدر وعدی بن حاتم الطائی رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم قیامتده اهل ناردن برطاقم کمسنه‌لرك جنت جهتنه کوتورلملری امر اولنور انلر جنته قریب اولوب وجنتك رائحه‌سنی قوقله‌دقلرنده وجنتك قصر وکوشکلرینه والله تعالی حضرتلرینك اهل جنت ایچون انده حاضرلدیغی نعمتلره نظر ایتدکلرنده انلری دوندریکز انلر ایچون جنتده حظ ونصیب یوقدر دیو ندا اولنور بوحالده انلر اولین وآخرینك انك مثلیله رجوعی وقوعبولمیان برحسرت وندامتله رجوع ایدرلر وانلر یاربی کاشکی ولیلرك ایچون اماده وتهیه بیوردیغك ثواب ونعمتی بزه کوسترمزدن مقدم بزی ناره ادخال ایدیدك دیدکلرنده بوحالده الله تعالی حضرتلری سزك حقکزده بووجهله معامله‌یی مراد ایتدم زیرا سزلر خلوتده اولدیغیکزده بکا عظائم وکبائر ایله مبارز ومجادل وناسه ملاقی اولدیغیکزده ایسه محبت ومتواضع برحالده بولنوردیکز قلبکزده بولنانك خلافنی ناسه کوستردیکز هبه وتصدقکزی بنم ایچون اولمیوب ناس ایچون ایدردیکز وناسه تبجیل وتعظیم ایدوب بکا ایتمزدیکز وعملکزی ناس کورسونلر ایچون ایدوب بنم رضامی قصد ایتمزدیکز بوکونده ثواب جزیلمدن محرومیت ومأیوسیتله برابر سزه عذاب الیمی طاتدیررم ویر دیو بیوردیغی بیان ارلنمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلری جنت عدنی خلق ایتدیکنده انده کوزکورمدك وقولاق ایشتمدك وقلب بشره خطور ایتمدك نسنه‌لری خلق ایتدی بعده جنت عدنه سویله دیو امر ایتمکله

جنت عدن اوچ دفعه (قد افلح المؤمنون) دیدی یعنی مؤمنلرك محققا فلاح ونجاتده اوله‌جقلرینی بیان ایتدی بعده ینه جنت عدن بن هربخیل ومرائی اوزرینه حرامم دیدی دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم یوم قیامتده ناردن نجات نوجهله ممکن اولور دیو سؤال ایدن کیمسه‌یه سن الله تعالی حضرتلرینه خدعه ایتمیه‌سك دیدیکنده اول کیمسه یارسول الله بنم الله تعالی حضرتلرینه خدعه ایتمکلکم نیجه اولور دیمه‌سی اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلم سنك الله تعالی حضرتلرینك امریله عمل ایدوب انکله ذات الهیدن غیری یی مراد ایتمکلکله اولورسن ریادن اتقا واحتراز ایله زیرا ریا الله تعالی حضرتلرینه شرکدر ومرائی یوم قیامتده خلائق ایچره درت اسمله ندا اولنورکه اکا یاکافر یافاجر یاغادر یاخاسر سنك عملك ضایع واجرك باطل اولدی وبوکونده سنك ایچون نصیب یوقدر یامخادع عملی کیمك ایچون ایتمش ایسه‌ك اجر وثوابکی اندن التماس ایله دینور دیو بیورمشدر بز ریا وسمعه ونفاقدن الله تعالی حضرتلرینه صیغنوریز زیرا بونلر اهل نارك عملیدر نتکم الله تعالی حضرتلری (ان المنافقین فی الدرك الاسفل من النار) بیورمش یعنی منافقینك فرعون وهامان ایله برابر مقامی هاویه‌ده اولدیغنی بیان ایلمشدر اکر دینلورسه‌که بعض اخبارده وارد اولان نسنه رؤیت خلقك عملنه ضرری اولمدیغنه دالدر واوده وکیعك سفیاندن انك دخی حبیبدن انك دخی ابی صالحدن انك دخی ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً روایت ایلدیکی حدیثدرکه ابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمه بررجل کلوب یارسول الله بن عملی ایشلر وانی سرطوتر ایکن اول عمله آخر طرفندن اطلاع حاصل اولور بوحال بکا عجب ویرر بنم ایچون اول عملده اجر وثواب وارمیدر دیدیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم اول رجله سنك ایچون ایکی اجر واردرکه انلرده هم سر وهمده علانیه اجرلریدر دیو جواب بیوردیغی بیان ایلمشدر بعضیلری بوحدیث اکا محمولدرکه اول رجله عجب ویرن ناسك عملده اکا اقتداسیدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم اول رجلدن اول حالی بیلوب انك ایچون اکا (لك اجران اجر لعملك واجر لاقتداء الناس بك) دیمشدر یعنی کندوسنك عملی ایچون بر وناسك اکا اقتداسندنناشی دخی براجرا اولدیغنی بیان ایلمشدر نتکم رسول الله صلی الله علیه وسلم (من سن سنة حسنة فله اجرها واجر من عمل بها الی یوم القیامة) بیورمشدر واما عجب کندوسنه اقتدادن عاری ومجرد اولور ایسه اول کیمسه ایچون اجر یوقدر زیرا عجب عبدی الله تعالی حضرتلرینك نظرندن اسقاط ایدر دیدیلر وحسن بصری رحمه الله سن ایسترایسه‌ك ارباب عجب وریایه ملاقی اولورسك انلرك کسوه وسیمالری بیاض انجق خلقلری کریهدر انلرك لسانلرنده ذلاقت وفصاحت ونظرلرنده حدت واردر انجق قلبلری میتدر سن برطاقم ابدان واجساد کوررسك حالبوکه انلرده قلوب یوقدر وسن برصوت ایشیدیرسك حالبوکه میدانده انیسی یوقدر انلرك لسانلرنده اوجوزلق وبوللق وقلبلرنده ایسه قحط وقتلق واردر حتی رسول الله صلی الله علیه وسلمك اصحابندن برجماعت بکا شووجهله خبرویردیکه تاکه بوامتك قراسی امراسنه میل ایتدکجه وصلحاسی فجارینی

استصحابنده طوتمدقجه وخياری شرارندن امين اولمدقجه بوامت دائما يدالله تحتنده محفوظدرلر اما انلر بيـان اولنان حالاتی ايشـلدكلرنده الله تعـالی حضرتلری انلردن يدينی رفع ايدر وانلری فاقه وفقره مبتلا ايدر و بوحالده انلرك قلوبنی رعب وهراسله مملوقيلر وجبابره‌يی انلرك اوزرينه مسـلط قيلوب جبابره دخی انلری بر دوزی يه سـوء عذابه دوچار ايدرلر ديديلر ديدی وينه حسن بصری رحمه الله نه‌كـوتودر اول عبدكه مغفرت ديلر حالبوكه معصيت ايشـلر وكـندوسنی امين طانيسونلر ونزدينه امانت وضع ايتسـونلر ايچون ظاهره‌ده خشوع وخضوع اظهار ايدر وبو صورتله خيانته صنيعه ترتيب ايلر منكراتدن نهی ايدر و حالبوكه كندوسی متنبه ومنتهی اولمـاز معروفله امر ايدر و حالبوكه كندوسی معروفی ايشلمز وزمان صحتنده خوف وخطردن وسـوء عذابدن امين طورر وسقم ومرضه كرفتار اولديغنده نادم اولور واكر فقيرايسـه محزون اولور ومستغنی اولورايسه فتنه ايله‌مفتون اولور ونجـاتی اميد ايدر حالبوكه عمل ايتمز وعذابدن قورقار حالبوكه منهياتدن حذر اوزره بولنمـاز وزياده‌يی مراد ايدر حالبوكه شـكر ايتمز وثوابی اختيـار ايدر حالبوكه صبر ايتمز ونومی تعجيل وصومی تأخير ايدر ديدی وينه حسن بصری رحمه‌الله بركون كندی اوزرنده ثياب فاخر اولديغی وفرقدالسنجی دخی اوزرنده صوف برجبه بولنديغی وحسن بصرينك مجلسنده اوطورديغی حالده مشار اليه فرقدسنجی‌يه خطاباً بنم ثيابم اهل جنت ثيابيدر وسنك ثيابك ايسه اهل نار ثيابيدر اهل نار زهدوتقوابی ثيابلرنده وكبرلرينی سينه وصدرلرنده قيلمشلردر وبن الله تعـالی حضرتلرينه قسم ايدرمكه انلردن بريسنك صوفی صاحب مطرفك مطرفيله يعنی غنينك علملی ونشانلی كيديكی ثيـاب فاخره سندن زياده عجبی داعيدر سزلر اكاه ومتنبه اولـكز وملوكانه ثيابی كيوب نفسكزی خوف وخشيتله اماته ايديكز ديو سويلمشدر وعمر رضی الله عنه سن صوفی القلب قطنی الثياب اول دير ايدی حاصل كلام ناس لباسده اوچ وجه اوزره دركه انلرده اتقيا واولياء و بدلاء لباسلريدر اتقيانك لبـاسی انك اوزرنده خلقك حقی وتبعه وطلبی وهرحالده انده شرعك مطالبه‌سی اولميـان لباس حلالدر انلرك لباسـنك قطنی وياصوف اولمسی وازرق ويا ابيض بولنمسی مساويدر واوليانك لباسی انكله انلرك اهويه وارزولرينك كسری تحقق ايتسون ودرجه لری درجهٔ ابدالينه ايرشسون ايچون كندوسيله سترعورت ايديله بيله‌جك اولان وبالضرور جسد وبدن ايچون لازم ولابد بولنان لباسدر و بدلانك لبـاسی حفظ حدود ايله مقدار مقدوردركه بعضا برقيراطه برقيص اولور وبعضـاده يوزديناره برحله اولور انلر ايچون اعلايی اراده وادنا ايله منكسر اوله‌جق هواده يوقدر بلكه انلرتعب وعناسز وقصد ومناسز الله تعـالی حضرتلرينك تفضل وكرمنه تابعدرلر وذكر اولنـان وجوهك غيری لباس جاهليت اولی عادات واصولندن ونفس وهوايه اتباعدندر .

﴿ ايام اسبوع وايام بيضك فضائلنك وايام مذكوره‌ده صيامه ترغيب حقنده وارد اولان آثارك وانلرده‌كی اوراد ليل ونهارك ذكری بيانده ﴾ ابونصرك والدندن انك دخی ابوالحسن علی بن احمدالمقريدن انك دخی ابوالحسين احمد بن عثمان بن يحيی الآدميدن انك دخی عباس بن محمد بن حاتم

(الدوريدن)

الدوريدن انك دخی حجاج بن محمد الاعوردانك دخی ابن جريجدن انك دخی اسماعيل بن اميه‌دن انك دخی ايوب بن خالددن انك‌دخی عبيدالله بن‌رافع مولی ابی سلمه‌دن انك دخی ابی هريره رضی الله عنهدن نقلاً بزه ويرديكی خبرنده ابی هريره ضی الله عنهك رسول‌الله صلی الله عليه وسلم بنم يدمدن طوتوب الله تعالی حضرتلری ارضی جمعه ايرتسی كونی خلق ايتدی وانده‌كی جبال وطاغلری پازار كونی خلق ايتدی واغاجلری پازار ايرتسی كونی خلق ايتدی ومكروهی صالی كونی خلق ايتدی وخيری چهارشنبه كونی خلق ايتدی ودواب وحيواناتی پنجشنبه كونی اظهار ايتـدی وآدم عليه‌السلامی جمعه كوننك آخر ساعتنده يعنی عصر ايله اخشام اراسنده خلق ايتدی ديدی ديو بيورديغی بيان‌اولنمشدروانس بن‌مالك‌رضی‌الله‌عنهدن شووجهله روايت اولنوركه رسول‌الله صلی الله عليه‌وسلم ايامدن‌سؤال اولندی ويوم سبتدن يعنی جمعه ايرتسی كوندن اولنان سؤاله يوم‌سبت يوم‌مكر وخديعه‌دربيورمسی اوزرينه يارسول‌الله يوم‌سبت نكيفيتله يوم مكروخديعه اولور ديوچكونكيسندن ايديلان‌سؤاله دخی‌زيرا قريشك داراندوه‌ده بنم حقمده‌كی مكرلری يوم سبتده وقوعبولدی ديدی ويوم احددن يعنی پازار كوندن اولنان سـؤاله يوم احدك يوم غرس وعمارت اولديغنی بيان ايدنجه كيفيتدن اولنان سـؤاله دخی زيرا دنيانك خلقت وعمارتنه پازاركونی ابتدا اولندی ديدی ويوم اثنيندن يعنی پازار ايرتسی كوندن اولنان سـؤاله يوم مذكورك يوم‌سـفر ويوم تجارت اولديغنی بيان‌ايتمكله كيفيتندن اولنان سـؤاله دخی زيرا شعيب عليه‌السلامك سفر وتجارتی اولـكونده وقوعبولدی ديدی ويوم ثلثادن يعنی صالی كوندن اولنان سؤاله يوم مذكورك يوم‌دم اولديغنی بيان ايتديكنده كيفيتندن اولنان سؤاله دخی زيرا حوا عليها السلامده ابتدا اولـكونده حيض ظهور ايتدی وابن آدمك قرنداشنی قتلی اولـكونده وقوعبولدی ديدی ويوم اربعادن يعنی چهارشـنبه كوندن اولنان سـؤاله يوم مذكورك يوم نحس ومشئوم اولديغنی بيان ايلديكنده كيفيتندن اولنان سؤاله دخی زيرا الله تعالی حضرتلری فرعونی وقومنی اولـكونده غرق ايتدی وعاد وثمودی دخی اولـكونده‌هلاك ايلدی‌ديدی ويوم خميسدن يعنی پنجشنبه كوندن اولنان سؤاله يوم مذكورك قضاء حوائج وسلاطين‌اوزرينه دخول كونی اولديغنی بيان ايدنجه چكونكيسندن اولنان سؤاله‌دخی زيرا ابراهيم خليل‌الرحمان‌اولـكونده نمرود نزدينه داخل‌اولدی وحوائجنك قضاسيله نمروددن هاجری اخذ ايتدی ديدی ويوم جمعه‌دن اولنان سؤاله يوم مذكورك يوم خطبه ويوم نكاح اولديغنی بيان ايدنجه چكونكيسندن اولنان سؤاله دخی انبيانك نكاحی جمعه كوننده اولمشدر ديدی وزهرينك عبدالرحماندن انك دخی كعبدن انك دخی والدندن انك دخی جدی رضی الله عنهدن ايلديكی روايتنده رسول‌الله صلی الله عليه وسلمك سفره انجق خميس يعنی پنجشنبه كونی چيقديغی بيان اولنمشدر ومعاويه بن‌قره‌نك نبی صلی الله عليه‌وسلمه رفع ايدر اولديغی حالده انس رضی الله عنهدن نقلاً ايلديكی روايتنده رسول‌الله صلی الله عليه وسلمك بركيمسه آيك اون يدنجی صالی كونی حجامت ايتديرسه الله‌تعالی‌اول كيمسه‌نك برسنه‌لك داء ومرضنی اخراج وازاله ايدر ديو بيورديغی بيان اولنمشدر وبعضيلريده الله‌تعالی‌حضرتلری يوم سبتی يعنی جمعه ايرتسی كونی موسی عليه‌السـلامه والله نبی مرسـله اعطا ايتدی

ویوم احدی یازار کونی یکرمی نبی مرسله وعیسی علیه السلامه اعطا ایتدی ویوم اثنینی یعنی یازار ایرتسی کونی محمد صلی الله علیه وسلمه و التمش اوچ نبی مرسله اعطا ایتدی ویوم ثلثایی یعنی صالی کونی سلیمان علیه السلامه واللی نبی مرسله اعطا ایتدی ویوم اربعایی یعنی چهارشنبه کونی یعقوب علیه السلامه واللی نبی مرسله اعطا ایتدی ویوم خمیسی یعنی پنجشنبه کونی آدم علیه السلامه واللی نبی مرسله اعطا ایلدی ویوم جمعه الله تعالی حضرتلری ایچوندر دیدیلر ورسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه چهارشنبه و پنجشنبه وجمعه کونی صائم اولسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایچون جنتده لؤلؤ ویاقوت وزمرددن بر قصر بنا ایدر وانك ایچون ناردن برات برائت یازار دیو بیورمشدر وانس رضی الله عنهدن روایت اولنان حدیث آخرده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه هرآیدن اوچ کونی یعنی پنجشنبه وجمعه و جمعه ایرتسی کونی صائم اولسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایچون طقوز یوز سنه عبادت ایتمشجه سنه ثواب یازار دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم سزلر جمعه ایرتسی و یازار کونی صائم اولوب یهود ونصارایه مخالفتده بولنکز دیو بیورمشدر وابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك هر یازار ایرتسی و پنجشنبه کوننده ابواب سماء فتح اولنور واول کونده الله تعالی حضرتلری کندوسیله مؤمن قرنداشی بیننده شحناء وبغض وعداوت اولان کمسنه دن ماعدا کندوسنه شرك ایتمیان هرعبدی مغفرت ایدر و بغض و عداوت صاحبلری حقنده دخی ملکاره تاکه انلر صلح اولوب باریشنجه یه دکین توقف وانتظارده بولنکز دیر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر و رسول الله صلی الله علیه وسلمك یازار ایرتسی و پنجشنبه کونلرنده صیامی ترك ایتمدیکی واول ایکی کونده اعمال عباد عرض اولنور دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر .

﴿ ایام بیضك صیامنده کی فضائل کثیره بیاننده ﴾ بو جمله دندر که ابونصرك والدندن انك دخی هلال بن محمددن انك دخی نقاشدن انك دخی حسین بن سفیاندن انك دخی سلیمان بن یزید بن مولی بنی هاشمدن انك دخی علی بن یزیددن انك دخی عبدالملك بن هروندن انك دخی سعید بن عثماندن انك دخی علی بن الحسین بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهدن نقلا بزه ویردیکی خبرنده علی بن حسینك آیك اون اوچنجی کونی صیام اوچبیك سنه صومه معادل اولور وآیك اون دردنجی کونی صیام اون بیك سنه صومه معادل اولور وآیك اون بشنجی کونی صیام یوز بیك سنه صومه معادل اولور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وبونلرك مجموعی اوچبیك سنه یه بالغ اولمشدر وابی اسحاقك جریر رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك هر شهردن اوچکونی یعنی اون اوچنجی واون دردنجی واون بشنجی کونی صیام دهرك یعنی سنه سنك کلیسی صیامه معادل اولور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وحذیفه رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه هر شهردن اوچکونی صائم اولسه اول کیمسه دهردن کلیسی صائم اولمش اولور دیو بیوردیغی روایت ایلمشدر والله تعالی حضرتلری آنی کتاب عزیزنده

(من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) آیت جلیله سیله تصدیق بیورمشدر وابن عباس رضی الله عنهمادن رسول الله صلی الله علیه وسلمك سفر وحضرده ایام بیضك صیامنی ترك ایتمدیکی روایت اولنمشدر وشعبی رحمه الله بن ابن عمر رضی الله عنهمایی ایشتدم بن رسول الله صلی الله علیه وسلمی ایشتدم برکیمسه هر آیدن اوچکونی صائم اولسه و فجرك ایکی رکعتنی قیلسه وسفر وحضرده وتری ترك ایلمسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایچون شهید ثوابی یازار دیر ایدی دیدی وسعید بن ابی هندك ابی هریره رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده ابی هریره نك بکا حبیبم رسول الله صلی الله علیه وسلم اوچ شیئله وصیت ایتدی آنلری تا الله تعالی حضرتلرینه ملاقی اولنجه یه دکین ترك ایتمم آنلرده هر آیدن اوچ کونی صیام وقبل النوم وتر وصلاة ضحادر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وعبدالملك بن هرون بن عنتره نك والدندن آنك دخی جدندن نقلاً ایلدیکی روایتنده بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهدن ایشتدم شو وجهله دیر ایدیکه بن برکون نصف نهارده حجرهٔ سعادتلرنده اوطورر اولدقلری حالده رسول الله صلی الله علیه وسلمك حضورینه داخل اولوب سلام ویردمده رسول الله صلی الله علیه وسلم بنم اوزریمه سلامی رددن صکره بکا یاعلی بکا یقین کل ایشته جبریل بونده در سکا مخصوصاً سلام اوقور دیدیکنده بن همان علیك وعلیه السلام یارسول الله دیدم بو حالده ینه رسول الله صلی الله علیه وسلم یاعلی بکا یقین کل دیمه سیله بندخی نزد سعادتلرینه یاقلاشدیغمده یاعلی جبریل علیه السلام سکا هرآیدن اوچ کون صائم اول سنك ایچون اول یومده اون اوچ بیك سنه ویوم ثانیده اوتوز بیك سنه ویوم ثالثده یوز بیك سنه لك صیام ثوابی یازیلور دیر دیدیکنده بن یارسول الله بو ثواب یالکز بکامی مخصوصدر یوخسه عموم ناسه شمولی وارمیدر دیمم اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلم یاعلی الله تعالی حضرتلری شو ثوابی سکا وسندن صکره سنك عملکك مثلنی ایشلیانلره اعطا ایدر دیمسیله بو حالده بنم یارسول الله ایام بیض هانکی کونلردر دیو ایلدیکم سؤاله رسول الله صلی الله علیه وسلم آیك اون اوچنجی اون دردنجی اون بشنجی کونلریدر دیو جواب ویردی وعنتره بن علی رضی الله عنه ایام بیضه نیچون ایام بیض تسمیه قلنمشدر دیدیکمده علی رضی الله عنهك الله تعالی حضرتلری آدم علیه السلامی جنتدن یر یوزینه ایندیردیکنده آنی کونش یاقوب جسدینی قرارتمش اولمسیله جبریل علیه السلام کاوب یا آدم جسدیکك بیاضلنمسنی آرزو ایدرمیسك دیمسی اوزرینه آدم علیه السلام (نعم) آرزو ایدرم دیمسیله جبریل علیه السلام یا آدم سن آیك اون اوچنجی واون دردنجی واون بشنجی کونلرینی صائم اول دیدی بو حال اوزرینه آدم علیه السلام اول ایامدن یوم اولی صائم اولدیغنده آنك جسدینك ثلثی بیاض اولدی بعده ایکنجی کونی صائم اولدیغنده جسدینك ایکی ثلثی بیاض اولدی اندنصکره اوچنجی کونی صائم اولدیغنده انك جسدینك کلیسی بیاض اولمسیله اول ایامه ایام بیض تسمیه اولنمشدر دیو جواب ویردیکنی بیان ایلدی وذر بن جیش رحمه الله بن ابن مسعود رضی الله عنهه ایام بیضدن سؤال ایتدیکمده ابن مسعود رضی الله عنه بن اندن رسول الله صلی الله علیه وسلمه سؤال ایتدیکمده رسول الله صلی الله علیه وسلمك آدم علیه السلامك شجرهٔ

منهیه‌دن اکایله کندولرنده ظهور ایدن عصیان اوزرینه کندولرینه جانب حقدن یا آدم جوارمدن نزول ایله عزت وجلالمه قسم ایدرمکه بکا عصیان ایدن کیمسه بنم جوارمده اولماز دیو اولنان وحی اوزرینه آدم علیه السلام یوزی سیاهلنمش اولدیغی حالده یریوزینه نزول ایتدی وبوحالده ملکلر اغلشوب چاغریشه‌رق یاربی آدمی کندی یدکله خلق ایتدك وانی جنتنده اسکان ایتدك وملکلریکی اکا سجده ایتدردك برکناهله انك بیاضنی سیاهه تحویل ایتدك دیدکلرنده الله تعالی حضرتلری اکا یا آدم بنم ایچون شوکونی یعنی آیك اون اوچنجی کوننی صائم اول دیو وحی ایلدی وآدم اولکونی صائم اولدیغنده جسدینك ثلثی بیاض اولدیغی حالده صباحه داخل اولدی ینه الله تعالی حضرتلری اکا یا آدم شوکونی یعنی آیك اون دردنجی کوننی صائم اول دیو وحی ایلدیکنده آدم علیه السلام اولکونی دخی صائم اولدیغنده جسدینك ایکی ثلثی بیاض اولدیغی حالده صباحه داخل اولدی بعده ینه الله تعالی حضرتلری اکا یا آدم شوکونی یعنی آیك اون بشنجی کوننی صائم اول دیو وحی ایلدیکنده آدم علیه السلام اولکونیده صائم اولمغله جسدینك کلیسی بیاض اولدیغی حالده صباحه داخل اولدی بنابرین اول ایامه ایام بیض تسمیه قلندی دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وقتیبی ادب الکاتب نام کتابده عربك ایام بیضه ایام بیض تسمیه ایلمسی اول ایامك لیالیسنده قرك طلوعیله کیجه‌نك اولندن تا آخرینه دکین بیاض طورمسنه مبنیدر دیدی •

﴿ دهرك صیامی وانی صائم اولان کیمسه ایچون اجر وثوابك ذکری بیاننده ﴾ ابونصرك والدندن انك دخی ابوالحسن علی بن احمد المقریدن انك دخی ابراهیم بن احمد القرمینیدن انك دخی حسن بن سهیلدن انك دخی یحیادن انك دخی ابراهیم بن ابی نجاددن انك دخی صفوان بن سلیمدن انك دخی عقلمه بن ابی عقلمه‌دن انك دخی عمر بن الخطاب رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك افضل صیام صیام داوددر وبر کیمسه دهرك یعنی سنه‌نك کلیسنی صائم اولسه اول کیمسه نفسنی الله تعالی حضرتلرینه هبه وبخش ایتمش اولور دیو بیوردیغی روایت ایلمشدر وابی موسی الاشعریدن روایت اولنان حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه دهری صائم اولسه اول کیمسه اوزرینه جهنم ضیق اولور وکندوسنده اکا مکان ویرمکدن ابا واعراضده بولنور دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وشعیبك سعید بن ابراهیمدن ایلدیکی روایتنده سعد بن ابراهیمك عائشهٔ صدیقه رضی الله عنها دهری صائم اولوردی دیو خبر ویردیکنی بیان ایلمشدر وابی ادریس عائذ الله ابوموسی الاشعری رضی الله عنه دهری صائم الوردی وحتی کندوسی خلال کبی اولمشیدی بن اکا یاابا موسی مطیهٔ نفسکه برمقدار آرام وراحت ویرمش اولسه‌ك خوش اولور دیدیکمده ابا موسی بن نفسمك اجمام وراحتنی مراد ایدرم انجق میدانده مسابقته حاضرلنمش آتلر کوریورم بنابرین (السابقون السابقون اولئك المقربون) سرینه مظهریت ارزوسیله مطیهٔ نفسمه اجمام وراحت ویریجیلردن دکلم دیو جواب ویردی دیدی وابی اسحق بن ابراهیم بکا عمار راهب شووجهله خبرویروب دیدیکه بن منامده سکینة الظفاریه‌یی کوردم (سکینهٔ ظفاریه حیاتنده بزمله برابر بصره قربنده ابله نام شهرده عیسی بن زاذانك

مجلسنده حاضراولوردی وبالخاصه بصره‌دن قالقوب انك زیارتنه کلوردی) بن سکینه‌یه یاسکینه عیس بن زاذان حقنده دارآخرتجه نه ایشلندی واکا نصورتله معامله ایدلدی دیدیکمده سکینهٔ ظفاریه کولدی وبعده یاعمار عیسی بن زاذان بهالی وقیمتلی حله‌لر کیدی وخدم وحشم یدلرنده کأس واباریق ایله انك جوارنده انی طواف وخدمتده بولندی صکره‌ینه تزیین ایدلدی دیدی عیسی بن زاذانه یاقاریٔ ارق بن حیاتمه قسم ایدرمکه صیام سنی چوکرتدی وبی مجال قیلدی دینلدی چونکه عیسی بن زاذان اولوجهله صائم اولدیدیکه بلی یای کبی بوکولمش وبی مجال قالوب سسیده کسلمش ایدی وانس رضی الله عنه ابوطلحه رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك حیاتنده غزا اجلیچون صوم دهر ایله مشغول اولماز ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلمك وفاتندنصکره بن انی یوم فطر ایله یوم نحردن بشقه مفطر حالنده بولندیغنی کورمدم دیدی وابی بکر بن عبدالرحمن بن الحرث بن هشام رسول الله صلی الله علیه وسلم غایت صیجاق برکونده صائم بولندیغی حالده شدت حر وعطشدنناشی صلی الله علیه وسلمك رأس سعادتلری اوزرینه صو دوکیلور ایدوکنی رأی العین مشاهده ایدن برکیمسه‌نك کندوسنه خبر ویردیکنی بیان ایلمشدر وسفیانك ابی اسحقدن انك دخی حرثدن انك دخی علی رضی الله عنهدن نقلا ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکون صائم اولور وبرکونده افطار ایدر ایدوکی بیان اولنمشدر وجابر رضی الله عنهدن نقل اولنان حدیث شریفده عمر رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمه یانبی الله دهرك کلیسنی صائم اولان کیمسه‌دن بکا خبر ویردیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه صائمده اولمامش وافطارده ایتمامشدر یعنی کویا بونلردن هیچ بریسنی ایشلمامشدر دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك شوقول شریفی دهری صائم اولوب بیرام کونلرنده وایام تشریقده افطار ایتمیان رجل اوزرینه محمولدر وکذا امامز احمد بن حنبل رحمه الله دخی بووجهله دیمشدر واما اول ایامی افطار ایدوبده سنه‌نك بقیه‌سنی صائم اولدیغی وقتده انك حقنده نهی یوقدر بلکه اول کیمسه ایچون ذکر ایلدیکمز فضائل واجورات ومثوبات واردر •

﴿ جمله اوزرینه صیامك فضلی بیاننده ﴾ بوجمله‌دندرکه ابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی عمرو بن ربیعه‌دن انك دخی سلام بن قیس رضی الله عنهدن نقلا ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه ابتغاء لوجه الله برکون صائم اولسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌یی غرابك یاوریسی اوچوب قوجه‌ینجه‌یه دکین هیچ طورمیه‌رق قطع ایتدیکی مسافه مقدارنجه جهنمدن بعید ایدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وبعضیلری غراب بشیوز سنه مقداری معمر اولور دیمشلردر وابی الدرداء رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه فی سبیل الله جهادده برکون صائم اولسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایله جهنم بیننده عرضی یر ایله کوك مابینی مقداری مسافه‌جه برخندق قیلر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابی سعید الخدری رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه فی سبیل الله جهادده برکون صائم

اولسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌نك یوزینی یتمش سنه‌ده قطع اولنور مسافه مقدارنجه جهنمدن بعید ایدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برعبد صائم اولدیغی حالده صباحه داخل اولمز الا اول کیمسه ایچون ابواب سماء فتح اولنور وانك اعضاسی تسبیح ایتمکده وسماء دنیا اهلی انك ایچون اولکونده تاشمس غروب ایدنجه استغفار ایتمکده بولنور واکر تطوع ونافله اوله‌رق بر ویا ایکی رکعت نماز قیلسه سماء انك ایچون نور بخش ایدر وانك جنتده‌کی حور عیندن ازواجی الله تعالی حضرتلرینه نیاز ایدوب یاربی بزاول صائمی رؤیته مشتاقز سن انی بزه ایرشدر دیرلر واکر تسبیح وتهلیل ایدر ایسه اکا یتمش بیك ملك ملاقی اولوب تاشمسك غروبنه دکین انك ثوابنی یازارلر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابی صالحك ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بنی آدمك ایشلدیکی هر بر حسنه ایچون تاپوز ویاخود یدیوزه دکین اول حسنه‌نك اون مثلی ثواب واردر انجق صوم بوندن مستثنادر زیرا الله تعالی حضرتلری بعض کتبنده صوم بنم ایچوندر انك جزاسی انجق بن ایم وانی کندومه قریب ایدرم وصائمك اغزی قوقوسی عندالله مسك قوقوسندن افضلدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وعلی رضی الله عنه بن رسول الله صلی الله علیه وسلمك شول کیمسه یکه صیام طعامدن واشتها ایتدیکی شرابدن منع ایتدی الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌یی جنتك میوه وشرابیله اطعام واسقا ایدر دیو بیوردیغی ایشتدم دیدی وابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك هراهل عمل ایچون ابواب جنتدن برقپو واردرکه انلر اول عمل سببیله اول قپودن دعوت اولنورلر واهل صیام ایچونده برقپو واردر انلرده اول قپودن دعوت اولنورلر واول قپویه‌ده ریان دینور دیو بیوردیغی وبوحالده ابوبکر رضی الله عنهك یارسول الله برکیمسه بوقپولرك کلیسندن دعوت اولنورمی دیمه‌سی اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلمك (نعم وانا ارجو ان تکون منهم یاابی بکر) یعنی یاابی بکر برکیمسه اول قپولرك جمله‌سندن دعوت اولنور وبن سنك اول قپولرك هر بریسندن دعوت اولنمقلغکی امید ایدرم دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم هرشی ایچون برباب واردر وباب عبادت صیامدر دیو بیورمشدر وانس بن مالك رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك صومه ملازمت ومواظبت ایدیکزکه قلبکزی صافی وخالص قیله سکز دیو بیوردیغی روایت ایلمشدر وابی هریره رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك صوم نصف صبردر وهرشی ایچون زکاة واردر جسدك زکاتی ایسه صومدر دیو بیوردیغی روایت ایلمشدر وابی اوفی رضی الله عنهك رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك صائمك نومی عبادت وسکوتی تسبیح وعملی مقبولدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابن عباس رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم قیامتده صائمین ایچون آلتوندن برمائده وضع اولنور آنك اوزرنده بالق واردر صائملر آندن اکل ایدرلر وناس ایسه آنلره نظر ایتمکده بولنورلر

دیو بیوردیغی خبرویرمشدر واحمد بن الحوارینك ابوسلیماندن نقلاً ایلدیکی روایتنده ابوسلیمانك ابوعلی اصم دنیاده ایشتدیکم الك کوزل برحدیثله بکا کلدی وصائمین ایچون یوم قیامتده برمائده وضع اولنور آنلر آنك اوزرنده اکل ایدرلر وناس ایسه اوآنده حسابده‌درلر وبوحالده ناسك یاربی بزلر محاسبه‌ده‌یز آنلر ایسه اکل وتناول وصفا ایله مشغولدرلر دیمه‌لری اوزرینه الله تعالی حضرتلری آنلر یعنی صائمین چوق زمانلر صائم بولندقلرنده سزلر افطار ایتدیکزدی وآنلر کیجه‌لری قیامده اولدقلرنده سزلر اویودیکزدی دیو بیورر ایدوکنی بیان ایلمشدر وابن عباس رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلمك صائملر قبرلرندن قالقدقلرنده آغزلرندن ریح مسك ظهور ایدر وآنلر ظل عرشده بولندقلری حالده آنلره جنتدن مائده کتوریلوب آندن اکل ایدرلر دیو بیوردیغی روایت ایلمشدر وسفیان ابن عیینه بکا اولوجهله بالغ اولدی‌که صائم افطار ایلدیکی نسنه اوزرینه محاسبه اولنمز دیدی وابی صالحك ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلری صوم بنم ایچوندر آنك جزاسی بن ایم وصائمی کندیمه قریب ایدرم صائم شهوت واکلنی وشربنی بنم ایچون ترك ایدر وصوم صائم ایچون کندوسیله نار بیننده ستره‌در وصائم ایچون ایکی فرحه واردر بریسی آنك افطاری زماننده وبریسیده ربیسنه ملاقاتی عندنده‌در وصائمك آغزی قوقوسی عندالله رائحهٔ مسکدن اطیبدر دیو بیوردیغی روایت ایلمشدر وجابر بن عبدالله رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلمك صوم ستره‌در عبد آنکله ناردن کیزلنور دیو بیوردیغی روایت ایلمشدر وسعید بن جبیرك ابن عمر رضی الله عنهمادن آنك دخی عمر بن الخطاب رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده عمر بن الخطابك دنیاده کندمدن صکره ترك ایده‌جکم برشی اوزرینه اسف ایتم انجق هاجرتده یعنی صیجاقده صیامه ونمازه کیتمکه کوستریله‌جك تکاسل واهتمامسزلغه تأسف ایدرم دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر ومجاهدك ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه الله ایچون تطوعاً صائم اولسه بعده یرطولوسی التون تصدق ایلسه آنك اول تصدقنك اجری آنك صومدن بلاحساب نائل اوله‌جغی ثوابنه معادل اولماز دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر .

﴿ اوراد لیله وکیجه‌لرده قیامه ترغیب وتحریص بیانده ﴾ صحیحینده وبونلرك غیری کتبده وقوعبولان ذکر واتفاق جمله‌سندندرکه شفیقك عبدالله رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتده عبدالله رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك حضورسعادتلرنده بررجل ذکراولندیدی بوحالده یارسول الله فلان کیمسه کیجه‌یی تاصباح اولنجه اویویوب نماز قیلمدی دیندکده رسول الله صلی الله علیه وسلم اول رجلك قولاغنه شیطان بول ایتدی دیو بیوردی دیدی وخبرده شو وجهله وارد اولدیکه برکیمسه اویودیغی وقتده شیطان انك باشنه اوچ دوکوم دوکراکر اول کیمسه قالقوب الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایدر ایسه اول دوکومك بریسی چوزیلور واکر ابدست آلور ایسه دها بریسی چوزیلور واکر ایکی رکعت نماز قیلر ایسه دوکوملرك کلیسی چوزیلوب اول کیمسه طیب نفسله ومسرتلی ونشاط

ونشئه‌لی اوله‌رق صباحلر واكر منوال مشروح اوزره بولنمزایسه اول کیمسه خبث نفسله
وکسالت وتنبللکله صباحلر وخبر اخرده شیطان ایچون برونه قوقله‌ده‌جق واغزه یلاده‌جق
وکوزه چکه‌جك نسنه‌لر واردر انلردن برکیمسه‌نك برونه قوقلتدیردقده اول کیمسه‌نك خلق
وطبیعتی کوتو اولور واغزینه یلاتدیغنده اول کیمسه‌نك لسانی شروفحشله حدید اولور
وکوزینه چکدیکنده اول کیمسه تاصباح اولنجه اویور دیو وارد اولمشدر وصلاة لیلده
طول قیام مسنوندر وصلاة لیلك رکعتلری ایکیشر ایکیشردر وصلاة نهارده رکوع وسجودك
کثرتی مسنوندر وبرکیمسه صلاة لیلی برسلام ایله درت رکعت قیلمغی مراد ایدرایسه جائزدر
وصلاة لیل رسول الله صلی الله علیه وسلم حقنده نافله وفریضه وقربت وکرامتدر وامتی
حقنده فرائض ایچون مکمله ومتممه‌در وسالمدن اولنان روایتده عبدالله بن عمر رضی الله
عنهمادن شووجهله نقل اولنور مشار الیه عبدالله بن عمر دیرکه رسول الله صلی الله علیه
وسلمك حیاتنده رؤیا کورن کیمسه کوردیکی رؤیاسنی رسول الله صلی الله علیه وسلمه نقل
ایدردی بن دخی بر رؤیا کوروب انی رسول الله صلی الله علیه وسلمه نقل ایتمکی ارزو
ایتدیدم وبن عهد رسول اللهده کنج وجوان وغیر متأهل بولندیغم حالده مسجد سعادتده
اویومشیدم اوانده کوردمکه ایکی ملك کاوب بنی الدیلر وانلر بنی جهنمه کوتوردیلر وجهنمی
آغزی اورلمش وبکره ومقره تعلیق ایدلمك ایچون اوزرینه ایکی طرفلو میل وضع اولنمش
برقیو کبی کوردم وانده برطاقم ناسده کوروب انلری بیلدم وطانیدم بوحالده بکا عارض
اولان خوف وهراس ودهشت اوزرینه (اعوذ بالله من النار اعوذ بالله من النار) دیه‌رك
ناردن الله تعالی حضرتلرینه استعاذه‌ده بولندیغمده بکا بشقه برملك ملاقی اولوب سن اصلا
قورقه دیدی بعده بن رؤیامی حفصه رضی الله عنهایه حکایه ایتدم وحفصه دخی رسول الله
صلی الله علیه وسلمه نقل وحکایه ایلدیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك عبدالله نه کوزل
قولدر اکر صلاة لیله‌ده مواظبت ایلسه دیو بیوردیغنی حفصه رضی الله عنها بکا خبرویردی
وعبدالله بن عمر رضی الله عنهما اندن صکره کیجه‌لرده پك جزئی اویور اولدیدی دیدی وابن
سلمه‌نك عبدالله بن عمر العاص رضی الله عنهمادن نقلا ایلدیکی روایتنده عمر بن العاصك
رسول الله صلی الله علیه وسلم بکا فلان کیمسه کبی کیجه اویانق بولنورده قیام وعبادتی ترك
ایدر اولمه دیو بیوردی دیدیکنی بیان ایلمشدر وابی صالحك ابن شهابدن وانك دخی والدی
حسین بن علی رضی الله عنهدن نقلا ایلدیکی روایتنده حسین بن علی والدی علی بن ابی
طالب رضی الله عنهك رسول الله صلی الله علیه وسلم کندولرینك خانه‌لرینه داخل
اولوب وعلی وفاطمه رضی الله عنهمایی اویقوده بولمغله سزلر قیلمازمیسکز دیدیکنده بن
یارسول الله بزم نفسمز ید الهیده در اکر بزی اویاندیرمغی دیلرسه اویاندیرر دیمه‌م اوزرینه
همان رسول الله صلی الله علیه وسلم برجواب ویرمکسزین دوندی وبوحالده بن ایشتدمکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم فخذینه اورر و (کان الانسان اکثر شئ جدلا) دیر ایدی
دیوخبر ویردیکنی بیان ایلمشدر وابو نصرك والدندن وانك دخی سفیان ثوریدن وانك دخی
ابی زبیردن وانك دخی جابر بن عبدالله رضی الله عنهمادن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله

صلی الله علیه وسلمك جوف لیلده عبدك قیلدیغی ایکی رکعت نماز دنیا ومافیهادن خیرلودر
واكر امتم اوزرینه مشقتلی اولمسیدی بن کیجه نمازینی انلرك اوزرینه فرض قیلردم دیو
بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی ابی عالیه‌دن وانك دخی
ابومسلمدن نقلاً ایلدیکی روایتنده ابومسلم اباذر رضی الله عنه صلاتك افضلندن سؤال
ایتدیکنده ابوذر رضی الله عنهك بن افضل صلاتدن رسول الله صلی الله علیه وسلمه سؤال
ایتدم اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلم صلاتك افضلی جوف لیلده ویاخود نصف
لیلده قلنان صلاتدر وحالبوكه انك فاعلی آزدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وبعض
اخبارده شو وجهله وارد اولدیکه داود علیه السلام الله تعالی حضرتلرینه یاربی بن سکا
عبادت ایتمکلکی ارزو ایدییورم عبادت ایچون هانکی وقت افضلدر دیدیکنده الله تعالی
حضرتلری اکا یاداود سن کیجه‌نك اولنده وآخرنده دخی قائم اولمه زیرا برکیمسه کیجه‌نك
اولنده قائم اولسه آخرنده اویور وکیجه‌نك آخرنده قائم اولان اولنده قائم اولماز ولکن
سن کیجه‌نك وسطنده قائم اول تاکه سن بنمله خالی اوله‌سك بندخی سنکله خالی قاله‌یم وسنك
حاجتلرینی قضا ایده‌یم دیو وحی ایلمشدر ویحیی بن مختارك حسن رحمه اللهدن نقلاً ایلدیکی
روایتنده حسن رحمه اللهك عبد دوامله جوف لیلده قیامدن ویاخود برکیمسه حقنده انفاق
مالدن زیاده دیده‌سنی روشن ایده‌جك وظهرینه خفت ویره‌جك ونفسنی طیب قیله‌جق
برعمل ایشلمامشدر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابوالدرداء رضی الله عنه یاایها الناس بن
سزك ایچون ناصح وبن سزك اوزریکزه شفیقم وحشت قبور ایچون سزلر ظلمت لیلده
نماز قیلیکز ویوم نشورك حرارتی ایچون سزلر دنیاده صائم اولیکز ویوم عسیرك مخافتنه
مبنی سزلر تصدق ایدیکز ای ناس بن سزك ایچون ناصح وبن سزك اوزریکزه شفیق
ورحیم دیر ایدی وابو نصرك اسناد ایله والدندن انك دخی یحیی ابن ابی کثیردن انك
دخی ابی جعفردن انك دخی اباهریره رضی الله عنهدن نقلا ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله
علیه وسلمك کیجه‌نك ثلثی باقی قالدیغنده الله تعالی حضرتلری سماء دنیایه نزول ایدوب
تافجرك طلوعنه دکین بکا دعا ایدن کیمدر انك دعاسنی قبول ایده‌یم وبکا استغفار ایدن کیمدر
انی مغفرت ایده‌یم بندن رزق طلب ایدن کیمدر انی مرزوق قیله‌یم بندن ضرر ومرضنك
دفعنی طلب ایدن کیمدر انك ضرر ومرضنی اندن ازاله ایده‌یم دیردیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر
وابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیکی
خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ربمز جل جلاله حضرتلری هر کیجه ثلث آخرده سماء
دنیایه نزول ایدوب مستغفر وارمیدر انی مغفرت ایده‌یم داعی وارمیدر انك دعاسنی قبول
ایده‌یم سائل وارمیدر انك دیلکنی اعطا ایده‌یم دیردیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر بنابرین آخر لیلده
صلاة مستحب قیلنمشدر وابی امامه رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه
وسلمه یارسول الله کیجه‌نك هانکی زماننده دعا زیاده مستجابدر دینلدیکده رسول الله صلی الله
علیه وسلمك جوف آخر لیلده وفرض نمازلرك عقبنده دعا زیاده مستجابدر دیو بیوردیغی
بیان اولنمشدر وعبدالله بن عمر رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه

وسلمك خیر صیام داود علیه السلامك صیامیدر كه انلر نصف دهری صائم اولوردی وخیر
صلاة دخی داود علیه السلامك صلاتیدركه انلر اون ایكی ساعت كیجه نك نصفنه دكین
اویورلردی بعده نصف باقی اولان التی ساعتك درت ساعتنی صلاتله كچوررلردی تا سدس
لیل اولان صباحه ایكی ساعت قالنجه دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر و لفظ اخرده دخی
عبدالله بن عمر رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی
حضرتلرینه صلاتك الك محبتلیسی داودعلیه السلامك صلاتیدركه اون ایكی ساعت كیجه ده
نصف لیلی اویوردی بعده قالقوب ایكی ساعت نماز قیلاردی بعده ینه ایكی ساعت
اویوردی بعده نصف اخرك ثلث اخیرینی یعنی باقی قلان ایكی ساعتی قائم اولورلردی
دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابی هریره رضی الله عنه بن كیجه یی اوچ ثلثه تقسیم ایدرم
بر ثلثنده اویورم و بر ثلثنده نماز قیلارم و بر ثلثنده دخی حدیث رسول اللهی ازبر
ایدرم دیو بیورمشدر وابن مسعود رضی الله عنه صلاة لیلك صلاة نهار اوزرینه فضلی
صدقهٔ سرك صدقهٔ علانیه اوزرینه فضلی كبیدر دیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك
جبریل علیه السلامه كیجه نك هانكی وقتی اجابت دعایه اسمع واولیدر دیو ایلدیكی سؤالنه
جبریل علیه السلام وقت سحردن عرش رحمان اهتزاز وحركتده بولنور دیو جواب
ویرمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم سزلر قیام لیله ملازمت ایدیكز زیرا قیام لیل
سزدن مقدم اولان صالحینك دأب واصولندندر وقیام لیل الله تعالی حضرتلرینه وسیلهٔ
قربت وسیئاته كفارتدر وقیام لیل كشی یی اثم وكناهدن نهی ایدیجی وجسددن داء
وامراضی طرد ایدیجیدر وابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی اعمشدن انك دخی
سفیاندن انكده جابر رضی الله عنهدن ایلدیكی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك
كیجه ده برساعت واردر كشینك الله تعالی حضرتلرندن حاجت ودیلكی اول ساعته
توافق وتصادف ایتدیكنده الله تعالی حضرتلری انك حاجتنی البته اعطا ایدر واول
ساعت هركیجه ده واردر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر بعضیلر اولساعت جمعه كوننده كی
ساعت كبی ورمضانك عشر اخیرنده لیلهٔ قدر مثلی عامدر دیدیلر وشووجهله دخی دینوركه
كیجه ده بروقت واردركه انده شول حی قیوم لایموت ولاینامدن ماعدا هرذی عین نیام
وغفلتده درلر امید اولنوركه بیان اولنان ساعت اول ساعتدر وعمرو بن عتبه رضی الله
عنهدن روایت اولنان حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك سن آخر لیلده
صلاته ملازمت ایله زیرا اخر لیلده اولان صلاة مشهوده در وملائكهٔ لیل ونهار انده
حاضردرلر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر .

﴿ رسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاتی بیاننده ﴾ ابی اسحقدن شووجهله روایت اولنور
مشار الیه دیدیلركه اسود بن یزید بنم اخ وصدیقم ایدی بن انك مجلسنه واروب اكا
یااباعمرو رسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاتندن عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك سكا خبر
ویردیكی نسنه یی بكا بیان ایله دیدیكمده اباعمرو دیدیكه عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها
شوصورتله بیان بیوردیكه رسول الله صلی الله علیه وسلم اول لیلده اویورلر وآخر لیلی احیا

بیوررلردی بعده كندولر یچون اهلنه ملامست حاجتی اولور ایسه انی قضا ایدرلردی بعده
صو دوكنمیوب اویورلردی نداء اولی ایشتدیكنده (عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها رسول الله
صلی الله علیه وسلم یتاغندن صیچراردی دیدی حقه قسم ایدرمكه قالقاردی دیمدی وصو
دوكینوردی دیدی حقه قسم ایدرمكه غسل ایدردی دیمدی وحالبوكه بن انك مراد ایتدیكنی
بیلورم) واكر جنب اولماز ایسه صلاة ایچون ابدست الور بعده نماز قیلردی دیدی وكریب
مولی ابن عباسك ابن عباس رضی الله عنهمادن ایلدیكی روایتنده ابن عباس رضی الله
عنهمانك بن ام المؤمنین میمونه رضی الله عنها عندنده بركیجه قالدم و بن وساده وبالینك
عرضنه یاتدم و رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی اهلیله وساده نك طولنده یاتدی ورسول الله
صلی الله علیه وسلم نصف لیله و یاخود نصف لیلدن جزئیجه اول و یاخود صكره یه
دكین اویودی بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم اویانوب اوطوردی ویدیله یوزندن
نومی مسح ایتدی بعده سورهٔ ال عمرانك آخرندن اون آیتی اوقودی بعده قالقوب اصیلی
بولنان صغیر صو قربه سنی آلوب اندن ابدست الهرق وضوئنی اتمام ایلدی بعده قالقوب
نماز قیلدی بعده بن دخی قالقوب رسول الله صلی الله علیه وسلمك ایشلدیكی كبی یعنی انك الدیغی
كبی ابدست الدم ورسول الله صلی الله علیه وسلمك نمازده یاننه طوردم بوحالده رسول الله
صلی الله علیه وسلم صاغ الینی بنم باشمه قویه رق صول قولاغمی طوتوب بوكدی ورسول
الله صلی الله علیه وسلم ایكی ركعت نماز قیلدی بعده ینه ایكی ركعت قیلدی بعده ینه ایكی
ركعت قیلدی بعده ینه ایكی ركعت قیلوب بعده وتر نمازینی قیلدی بعده تا اكا مؤذن
كالنجه یه دكین یاتدی بعده قالقوب خفیف اوله رق ایكی ركعت نماز قیلدی اندنصكره مسجده
چیقوب صلاة صبحی قیلدی دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابی سلمه عایشهٔ صدیقه رضی الله
عنهانك بن رسول الله صلی الله علیه وسلمی بولمدم انجق آخر سحرده عندمده اویور بولدم
دیو بیوردیغنی و بونكله بعد الوتری قصد ایلدیكنی بیان ایلمشدر ومسروقك عایشهٔ صدیقه
رضی الله عنهادن ایلدیكی روایتنده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلمه
عمل دائم عجب ویردی دیدیكنده بن رسول الله صلی الله علیه وسلم كیجه نك هانكی وقتنده قائم
اولوردی دیو ایلدیكم سؤاله عایشه رضی الله عنهانك چاغریجی و صیحه ایدیجی دیك عرشی
ایشتدیكنده قائم اولوردی دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وحسن رحمه الله رسول الله صلی الله
علیه وسلمك كیجه نمازی قیلیكز ولو درت ركعت اولسون كیجه نمازی قیلیكز ولو ایكی
ركعت اولسون صلاة لیلی قیلمق عادتلری اولان اهل بیتدن هیچ بركیمسه اولماز الا انلر
ایچون یا اهل البیت نمازیكزه قالقیكز دیو ندا ایدر برمنادی واردر دیو بیوردیغنی بیان
ایلمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك كیجه لرده صلاتنك مقداری حقنده شیخ ابو نصرك
والدندن انك دخی محمد بن احمد بن ابی الفوارسدن انك دخی احمد بن یوسفدن انك دخی
احمد بن ابراهیم بن ملحاندن انك دخی ابو بكردن انك دخی لیسدن انك دخی ابن ابی حبیبدن
انك دخی عراكدن انك دخی عروه رحمه اللهدن انك دخی عایشه رضی الله عنهادن نقلا بزه
ویردیكی خبر اول جمله دندركه عروه رضی الله عنهانك كندولرینه رسول الله صلی الله علیه وسلمك

كيجه‌لرده اون اوچ ركعت نماز و صباح نمازينك دخی ايكی ركعتنی قيلر ايدوكارينی خبر ويرديكنی بيان ايلمشدر ورسـول الله صلی الله عليه وسلمك كيجه‌لرده اون ايكی ركعت بعده بر ركعتله دخی وتری قيلر ايدوكی روايت اولنمشدر وبعضيلری اون ركعت قيلردی بعده بر ركعتله دخی وتر نمازينی قيلردی ديمشلردر ٠

﴿ صلات ليل حقنده فضل آخر بيانده ﴾ والله تعالی حضرتلری كيجه قائم اولنلری كتاب جليلنده ذكر ايدوب (كانوا قليلا من الليل ما يهجعون وبالاسحار هم يستغفرون) و (تتجافی جنوبهم عن المضاجع يدعون ربهم خوفا وطمعا) و (امن هو قانت اناء الليل ساجدا وقائما يحذر الآخرة ويرجوا رحمة ربه) و (والذين يبيتون لربهم سجدا وقياما) و (ومن الليل فتهجد به نافلة لك عسی ان يبعثك ربك مقاما محمودا) بيورمشدر ورسـول الله صلی الله عليه وسلم الله تعالی حضرتلری يوم قيامتده اولين وآخرينی جمع ايتديكنده بر منـادی كيجه وقتی وجودلرينی ياتاقلرندن آييروب ربيلرينك عذابندن خوف ورحمتنی طمعله دعا ونيـاز ايدنلر قالقسونلر ديو ندا ايدر وبو حالده انلرده قالقارلر وحالبوكه انلر جزئی كيمسـه‌لردر بعده اول منادی رجوع ايدوب ينه بيع وتجارت واخذ واعطا كندولرينی ذكر اللهدن ونمازدن واداء صلاتدن منع واشغال ايتميان كيمسه‌لر قالقسونلر ديو ندا ايدر و بو حالده انلرده قالقارلر وحالبوكه انلرده جزئی كمسـنه‌لردر بعده ينه اول منـادی رجوع ايدوب ينه الله تعالی حضرتلرينه سراء وضراده يعنی مسرت ومسـأت ومضرتده وكثرت وقلتده واحوالك كليسنده حمد ايدنلر قالقسونلر ديو ندا ايدر وبو حالده انلرده قالقار حالبوكه انلرده قليلدرلر انلردن صكره دخی سائر ناس حسابه دعوت اولنورلر ورسول الله صلی الله عليه وسلم سزلر طعام سحر ايله صوم نهاره وقيلولهٔ نهار ايله يعنی قوشلق او يقوسيله‌ده قيام ليله اسـتعانه ايديكز زيرا صاحب نوم يوم قيامتده مفلس اوله‌رق كلور و بر كيمسه بتون كيجه‌يی اويومدی انجق انك قولاغنه شيطان بول ايتدی ديو بيورمشدر ورسول الله صلی الله عليه وسلم برآيتی صباح اولنجه تكرار ايدردی وعايشـهٔ صديقه رضی الله عنها ديديكه رسـول الله صلی الله عليه وسلم بر كيجه اويويوب وحتی انك جلدی بنم جلديمه ملاصق اولديدی بعده يا عايشه بكا اذن ويرميسكه بو كيجه ربمه تعبد ايله مشغول اوله‌يم ديديكنده بندخی يارسـول الله جناب حقه قسم ايدرمكه بن البتده سـنك قربيتكی ارزو ايدرم انجق سنك ميل وارزوكی ترجيح واختيـار ايدرم ديدم بعده رسـول الله صلی الله عليه وسـلم قالقوب قرأن اوقور واغلاردی وحتی كوزی ياشی ايله ايكی ديزلری ايصلندی بعده اوطوروب اوقوردی حتی كوزی ياشيله جبين وازاری ايصلندی بعده ياتوب اغلر واوقوردی حتی دموع عينيله كندوسنی تمـاس ايدن ارض دخی ايصلندی بو حالده بلال رضی الله عنه كلوب (بابی وامی الم يغفر الله لك) يعنی يارسـول الله اب وامم سـنك اوغريكه فدا اولسونلر الله تعالی حضرتلری سـنك ماتقدم وماتأخركی مغفرت ايتدی ديمه‌سی اوزرينه رسـول الله صلی الله عليه وسـلم (يابلال افلا اكون عبداً شـكوراً) يعنی يابلال بن عبد شـكور اولميه‌يمكه الله تعـالی حضرتلری بو كيجه‌ده بنم اوزريمه (ان فی خلق السموات والارض

(واختلاف)

واختلاف الليـل والنهـار لآيات لاولی الالبـاب الذين يذكرون الله قيـاماً وقعودا وعلی جنوبهم ويتفكرون فی خلق السموات والارض ربنا ماخلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار) آيت جليله‌سنی انزال بيوردی ديدی وعايشهٔ صديقه رضی الله عنها بن رسـول الله صلی الله عليه وسلمی سن شيخوخته وصوللرينه دكين صلاة ليلدن برشيئی اوطورراولدقلری حالده قيلدقلرينی كورمدم وسن شيخوخته وصوللرنده اوطورر ايكن قيلر اولديلردی وكندولری اوزرينه بر سـوره‌دن اوتوز وياخود قرق آيت باقی قالديغنـده قالقارلر وانلری قائماً اوقورلر بعده ركوعه واررلردی ديدی ويعمر بن بشر بن عشاء آخره‌دنصكره عبدالله بن المباركك قپوسنه واردم (واذا السماء انفطرت) سوره‌سنی اوقويه‌رق انی نماز قيلر بولدم حتی (ياايها الانسـان ماغرك بربك الكريم) ه ايرشديكنده انده وقف ايدوب كيجه‌دن پك چوق زمان گنجه اوراسنی تكرار اوقورلردی فجرك طلوعنده بن رجوع ايتدم انلر ايسه حالا اوراسنی تكرار ايدرلردی فجرك طلوعنی كوردكارنده قرائتی قطع ايتدی بعده ايكی كره حلمك وجهلی حلمك وجهلی يعنی يا ربی بنی مغرور ايدن سنك حلمك وبنم جهلمدر ديدی بعده بن دونوب انی ترك ايتدم ديدی ورسول الله صلی الله عليه وسلم شتا مؤمنك ربيعيدر نهاری قيصـه‌در انی صائم اولور وليلی اوزوندر انده قائم اولور ديو بيورمشـدر وابن مسعود رضی الله عنه قاریٔ ايچون لايق اولان كيجه‌لری ناس اويقوده ايكن اويانق وقائم وكوندزلری ناس مفطر ايكن صـائم بولنمليدر وناس كولر ايكن اغلمليدر وناس خلط ايله مشـغول ايكن ورع وتقواده وناس اختيـال وتكبرده ايكن خشوع وخضوعده بولنمليدر وناس فرحده ايكن حزن حالنده وناس رطب ويابس هردرلو سـوزه طـالدقلرنده صمت وسكوت عالمنده بولنمليدر ديدی ٠

﴿ بين العشـائين صلاتك فضلی بيانده ﴾ ابونصرك والدندن انك دخی ابو الفتح محمد بن احمد بن ابی الفوارسـدن انك دخی يحيی بن ابی كثيردن انك دخی ابی مسلمه‌دن انك دخی ابی هريره رضی الله عنهدن نقلاً بزه ويرديكی خبرنده رسـول الله صلی الله عليه وسلمك بر كيمسـه بعد المغرب ركعتلر بيننده سوز سويلميه‌رك التی ركعت نماز قيلسه انك اول التی ركعت نمـازی اون ايكی سنه عبادته معادل ومساوی اولور ديو بيورديغنی بيان ايلمشدر وزيد بن الحبابك روايت ايلديكی حديثده بينلرنده كوتو سوز سويلمسه ديو وارد اولمشدر وبعضيلری سرعت حصولیچون ايكی اولكی ركعتلرده (قل ياايها الكافرون) و (قل هو الله احد) سوره‌لرينی اوقومق مستحب اولور زيرا اول سـوره‌لر صلاة مغربله برابر رفع اولنور اندنصكره باقيلرينی قيلر وانلرده ايسترسه اوزون سوره اوقور ديديلر وابن عباس رضی الله عنهمانك روايت ايلديكی حديثده رسول الله صلی الله عليه وسلمك بر كيمسه بعد المغرب بر كيمسه‌يه سويلمكسزين درت ركعت نماز قيلسه انك اول نمازی عليينه رفع اولنور واول كيمسه ليلهٔ قدری مسجد اقصاده ادراك ايلمش اولور واول صلاة نصف ليلده قيامدن خيرلودر ديو بيورديغنی بيان ايلمشدر وابونصرك اسناد ايله والدندن انك دخی طارق بن شـهابدن انك دخی ابی بكر صديق رضی الله عنهدن نقلاً بزه ويرديكی خبرنده ابی بكر رضی الله عنه رسول الله صلی الله وسلمی بر كيمسه اخشام نمازينی

قیلسه واندن صكره‌ده درت ركعت نماز قیلسه اول كیمسه بعد حجة حج ایتمش كبی اولور دیو بیوردیغنی ایشتدیكمده بن یارسول الله اكر اخشام نمازندن صكره التی ركعت نماز قیلرسه نوجهله اولور دیدیكمده رسول الله صلی الله علیه وسلم اول كیمسه‌نك اللی سنه‌لك ذنوبی مغفرت اولنور بیوردی دیو سویلدیكنی بیان ایلمشدر وسعید بن جبیرك ثوبان رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیكی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بر كیمسه مغرب ایله عشاء ماییننده جماعتله قلنان برمسجدده صلاتله قرائتدن ماعدا برسوز سویلمكسزین نفسنی حبس ایلسه الله تعالی حضرتلری اوزرینه اول كیمسه ایچون جنت اعلاده ایكی قصر بنا اولنمسی لازم كاور وهر برقصركده مسیره‌سی یوز سنه‌لك مسافه اولور وهرقصرك ماییننده اول كیمسه ایچون اغاجلر غرس اولنور واكر اول كیمسه‌یه اهل دنیا مسافر اولسه‌لر اول قصرلر انلره واسع اولور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی هشام بن عروه‌دن انك دخی عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن نقلاً بزه ویردیكی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلرینه صلاة مغربدن احب برصلاة یوقدر عبد كیجه‌سنی صلاة مغرب ایله فتح ایدر وكوندوزینی دخی آنكله ختم ایدر وصلاة مغربك كرك مسافر وكرك مقیم حقلرنده قصد وتنزیلی یوقدر بركیمسه صلاة مغربی قیلوب اندنصكره جلیس وانیسنه سویلمكسزین دردت ركعت نماز قیلسه الله تعالی حضرتلری اول كیمسه ایچون در ویاقوتله مكلل ایكی قصر بنا ایدركه اول قصرلرك بیننده اولان جنانك علم ووصفی انجق الله تعالی حضرتلرینه مخصوصدر واكر صلاة مغربی قیلوب اندنصكره دخی جلیس وانیسنه برنسنه سویلمكسزین التی ركعت نماز قیلسه اول كیمسه‌نك قرق سنه‌لك كناهی مغفرت اولنور دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وابوهریره رضی الله عنه بین العشائین اون ایكی ركعت نماز قیلردی وهشامك عروه‌دن وانك دخی والدندن وانك دخی عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن نقلاً ایلدیكی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بركیمسه مغرب ایله عشا بیننده یكرمی ركعت نماز قیلسه الله تعالی حضرتلری اول كیمسه ایچون جنتده بربیت بنا ایدر دیو بیوردیغنی خبرویرمشدر وانس بن مالك رضی الله عنهك مغرب ایله عشا بیننده نماز قیلدقلری واول نمازه ناشئهٔ لیل دیدكلری روایت اولنمشدر وعبد الرحمان بن الاسودك عمیلرندن ایلدیكی روایتنده عمیلرینك بن عبدالله بن مسعود رضی الله عنهك نزدینه دخولمده انلری مغرب ایله عشا ماییننده نماز قیلارلر بولوردم وانلر شوساعت ساعت غفلتدر دیرلر ایدی دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وبعضیلری (تتجافی جنوبهم عن المضاجع) آیت جلیله‌سی مغرب ایله عشا بیننده‌كی صلاة حقنده نازل اولمشدر دیدیلر وعبدالله بن اوفی رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلمك بركیمسه بعد المغرب سورهٔ سجده تسمیه قلنان الم تنزیلی وتبارك الذی بیده الملك سوره سنی اوقوسه اول كیمسه یوم قیامتده موقع حشره یوزی لیلهٔ بدرده قرآسا براق وضیادار اولدیغی حالده كاور واول كیمسه اول كیجه‌نك حقنی ادا ایتمش اولور دیو بیوردیغنی روایت ایلمشدر وحقلرنده اخبار وآثارك ورودی بیان اولنان ركعاتك اخشام نمازینك ایكی ركعت سنتندن منفرد اولمسی وانكله برابرده بولنمسی محتملدر .

﴿ صلاة مغربدن اول ایكی ركعت نماز بیاننده ﴾ احمد بن حنبل رحمه الله اخشام نمازندن اول ایكی ركعت نماز قیلنمسندن سؤال اولندیغنده اما بن اخشام نمازندن اول ایكی ركعت نمازی قیلمم واكر انی بركیمسه قیلرسه انده‌ده بر بأس یوقدر دیو جواب ویرمشدر ابن عمر رضی الله عنهماقبل صلاة المغرب ایكی ركعت نمازدن سؤال اولندیغنده بن رسول الله صلی الله علیه وسلم زماننده بركیمسه‌نك انلری قیلدیغنی كورمدم دیدی وابن عمر اول ایكی ركعتك قیلنمسندنده نهی ایتمدی وانس بن مالك رضی الله عنهدن شووجهله روایت اولنوركه مشارالیه بزلر رسول الله صلی الله علیه وسلمك زماننده غروب شمسدنصكره وصلاة مغربدن اوجه ایكی ركعت نماز قیلردق دیدیكنده بن اكا رسول الله صلی الله علیه وسلم دخی بوایكی ركعت نمازی قیلرمیدی دیمه‌م اوزرینه انس رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلم بزلری اول ایكی ركعتی قیلدیغمزی كورر ایدی انجق بزه انكله امر ایتمز واندن نهی دخی ایتمز ایدی دیو جواب ویردیكنی بیان ایلمشدر ابراهیم نخعی رحمه الله رسول الله صلی الله علیه وسلمك اصحاب خیارندن علی بن ابی طالب وابن مسعود وحذیفه بن الیمان وعمار بن یاسر وابومسعود الانصاری وبونلرك غیریلری رضی الله عنهم حضراتی كوفه‌ده بولنیورلردی بن انلردن هیچ بریسنك قبل المغرب نماز قیلدقلرینی كورمدم واول ایكی ركعتی ابوبكر وعمر وعثمان رضی الله عنهم حضراتی دخی قیلمدیلر دیدی .

﴿ بین العشائین اول نسنه‌یی ایشلمسی بركاتیله فاعلنك منامده رسول الله صلی الله علیه وسلمی رؤیتی بیاننده ﴾ عبدالرحمان بن حبیب الحارثی البصری سعید بن سعددن انك دخی ابدالیندن ابی طیبهٔ كرز بن وبرة الحارثی رحمه الله‌دن نقلاً شووجهله روایت ایدر كرز بن وبرة الحارثی دیدیكه بنم اهل شامدن برقرنداشم وارایدی بكا كلوب برهدیه تقدیم ایتدیكنده یاكرز بندن بوهدیه‌یی قبول ایله زیرا بوهدیه هدیهٔ حسنه‌در دیمسی اوزرینه بن اكا یااخی سكا بوهدیه‌یی اهدا وهبه ایلیان كیمدر دیدیكمده بكا بوهدیه‌یی ابراهیم تیمی اعطا ایلدی دیمسیله بن اكا ابراهیم تیمی‌یه سكا بوهدیه‌یی كیم ویردی دیو سؤال ایتدكیدی دیدیكمده انلر بلی سؤال ایتدم بن كعبهٔ معظمه مواجهه‌سنده اوطوروب تهلیل وتسبیح وتحمید ایله مشغول ایدم زمانمده اندن دها كوزل سیمالی واحسن كسوه‌لی واطیب رایحه‌لی وغایت بیاض چهره‌لی كورمدیكم بركیمسه یانمه كلوب وسلام ویروب صاغ جانبمه اوطوردی بوحالده بن اكا یاعبدالله سن كیمسك ونره‌دن كلدك ونیچون كلدك دیدیكمده اول كیمسه بن خضرم سكا سلام ویرمكلك وسكا اولان حب فی اللهی عرض وبیان ایتمكلك ایچون كلدم وبنم نزدمده برهدیه واردر انی سكا اهدایی مراد ایدرم دیمه‌سی اوزرینه بن اكا اول هدیه‌نك نه‌مثللو نسنه اولدیغنی بكا بیلدیر دیدیكمده بوحالده خضر علیه السلام سن شمسك طلوعندن اول وشمسك غروبندن مقدم یدی كره سورهٔ حمدی ویدی كره قل اعوذ برب الناسی ویدی كره قل یاایها الكافرونی ویدی كره آیت الكرسی‌یی اوقورسك ویدی كره سبحان الله الحمدلله ولااله الاالله والله اكبر دیرسك ویدی كره رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه صلواة شریفه كتوررسك وكندی نفسك ووالدینك ومؤمنین ومؤمنات ایچون یدی كره استغفار ایدرسك

واستغفارك عقبنده يدى كره (اللهم رب افعل بى وبهم عاجلا واجلا فى الدين والدنيا والآخرة مالانت له اهل ولاتفعل بنا يامولانا مانحن له اهل انك غفور رحيم جواد كريم رؤف رحيم) ديرسك و بونى صباحده واخشامده ترك ايتمامكه دقت ايدرسك زيرا بوهديه‌يى بكا و يرن بكا بونلرى عمركده بردفعه اولسون سويله‌ديدى ديناجه بن خضر عليه‌السلامه بكا برشى تعليم ايله‌كه بن اول شيئى ديديكمده رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمى منامده كوره‌يم وسكا بوعطيه‌يى انلرمى ويرمشدر ديو سؤال ايده‌يم ديديكمده خضر عليه السلام سن بكا تهمت مى نسبت ايدرسك ديميله بندخى لا والله سكا تهمت نسبت ايتم انجق بالذات رسول الله صلى‌الله عليه‌وسلمك فم‌درر سعادتلرندن ايشتمكى ارزوايدرم ديه‌م اوزرينه خضر عليه‌السلام بكا اكر سن منامكده رسول الله صلى‌الله عليه وسلمى رؤيتى مراد ايدرسه‌ك شو وجهله معلومك اولسونكه سن صلاة مغربى قيلديغكده عشاء آخره دكين آدميندن بركيمسه‌يه سويلمكسزين قيامده بولنورسك و بعدالمغرب قيلديغك نمازى قيلمقده اولورسك وهر ايكى ركعتده سلام ويررسك وهر برركعتده بركره سورهٔ حمدى ويدى كره قل‌هوالله احدى اوقورسك بعدصلاة عشايى جماعتله و بركيمسه‌يه سويلمكسزين منزلكه كلوب صلاة وترى قيلرسك واو يقويه ياته‌جغك زمانده نماز قيلوب هرركعتده سورهٔ حمدى وقل‌هوالله احدى يدى كره اوقورسك و بعدالصلاة سجده‌يه واروب انده يدى كره استغفار ايدرسك و يدى كره‌ده (سبحان‌الله والحمدلله ولااله الاالله والله اكبر ولاحول ولاقوة الابالله العلى العظيم) ديرسك بعده باشكى سجده‌دن قالديروب وطوغرى اوطوروب ايكى اللرينى سمت سمايه رفع ايدرك (ياحى ياقيوم ياذى‌الجلال والاكرام يااله الاولين والآخرين ويارحمن الدنيا والاخرة ورحيمهما يارب يارب يارب ياالله ياالله) ديرسك بعده قالقوب قيامكده دعا ايتديكك كبى دعا ايدرسك بعده سجده‌يه واروب انده دخى ايلديكك دعانك مثليله دعا ايدرسك بعده باشكى قالديررسك وقبله‌يه متوجه بولنديغك حالده ديلديكك وجهله ياتورسك وسكا نوم غلبه ايدنجه‌يه دكين رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلم اوزرينه صلواة شريفه‌يه دوام ايدرسك ديناجه بن اكا سن بودعايى كيمدن ايشتمش ايسه‌ك اول كيمسه‌يى بكا بيلديرمكلكى ارزو ايدرم ديديكمده مشاراليه بكا سن بنى تهمته مى نسبت ايدرسك ديمه‌سى اوزرينه بن اكا محمد صلى‌الله عليه وسلمى حقاً نبى بعث ايدن شول الله‌تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه بن سنى تهمته نسبت ايله‌مم ديديكم حالده خضر عليه‌السلام بن محمد صلى الله عليه وسلمك بودعايى تعليم ووصيت ايلديكى مجلسده حاضر بولندم وبودعايى رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمك تعليم بيورديغى كيمسه‌دن تعلم ايتدم ديدى ابراهيم تيمى ديركه بن بودعانك ثوابنى بكا خبرو يرديكمده خضر عليه‌السلام سن محمد صلى‌الله عليه وسلمه ملاقى اولديغكده بودعانك ثوابنى اندن سؤال ايله ديوب سوزه غايت ونهايت و يردى و بن خضر عليه‌السلامك بكا خبرو يرديكنى ايشلدم وفراشمده دوام اوزره صلواة شريفه كتوردم بكا خضر عليه‌السلامك تعليمى ورسول‌الله صلى‌الله عليه‌وسلمه ملاقات امنيه‌سيله حاصل اولان شدت فرحدن‌ناشى او يقوم زائل اولوب بوحال ايله صباحلدم وصباح نمازينى قيلوب تانهارك ارتفاعنه دكين محرابمده اوطوروب قوشلق

نمازينى قيلدم وحالبوكه بن نفسمده بوكون اخشامه چيقارسه‌م كچن كيجه ايشلديكم كبى ينه شونى ايشليه‌يم ديو تذكرده ايكن همان بكا نوم غلبه ايتدى بوحالده ملكلر كلوب و بنى آلوب جنته ادخال ايتدكلرنده بن انده ياقوت احمردن برطاقم وزمرد اخضردن دخى برطاقم ولؤلؤ ابيضدنده برطاقم قصر وسرايلر كوردم وانده عسل ولبن وخمردن برطاقم انهار وايرمقلر كوردم واول قصرلردن بريسنده يوقارودن اشاغى بكا نظر ايدر ونور وجهى شمس تاباندن دها ضيادار وكيسولرى اعلاى قصردن يراوزرينه صارقار برجاريه كوردم بوحالده بنى جنته ادخال ايدن ملكلره بوقصر كيمكدر وشو جاريه كيمك ايچوندر ديو سؤال ايتديكمده انلر سنك عملك مثللى عملده بولنان كيمسنه ايچوندر ديديلر وتاكه جنتك ميوه واثمارندن بكا اطعام وشرابندن بنى اسقا ايتمينجه بنى جنتدن چيقارمديلر بعده بنى جنتدن چيقاروب بولنديغم موضعه رد ايتديلر بعده رسول الله صلى‌الله عليه وسلم كندوسيله برابر يتمش نبى وهرصفك بينى مشرقله مغرب بينى اولان يتمش صف ملكلر ايله اول موضعه كلوب بنم اوزريمه سلام ويروب بنم يدمى طوتنجه بن يارسول‌الله خضر شوحديثى سندن ايشتديكنى بكا خبر ويردى ديديكمده رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلم خضر سوزنده صادقدر وحكايه ايلديكى هرنسنه حقدر وخضر اهل ارضك عالميدر وخضر رئيس ابدالندر وخضر ير اوزرنده جنود اللهدندر بيوردى وبن ينه يارسول‌الله بوعملى ايشليان كيمسه ايچون بنم كورديكمدن ماعدا نه ثواب واردر ديه‌م اوزرينه رسول الله صلى الله عليه وسلم سنك كورديككدن وسكا اعطا اولناندن دها افضل هانكى ثوابدركه سن جنتده موضع ومقامكى كوردك وجنتك ميوه‌لرندن ييوب شرابندن ايچدك وبنمله برابر ملكلرى كوردك وحور عينى كوردك ديديكنده بن ينه يارسول‌الله بنم بولنديغم عملك مثلى ايشليوبده منامده بنم كورديكمك مثلنى كورميان كيمسه‌يه بكا اعطا اولنانك مثلى ويريلورمى ديديكمده رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلم بنى حق پيغمبر بعث ايدن شول الله‌تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه اول كيمسه‌نك ايشلديكى جميع كبائرى عفو اولنور والله تعالى حضرتلرينك انك حقنده‌كى مقت وغضبى رفع اولنور وبنى حقا نبى بعث ايدن شول الله تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه انك عاملى هرنقدر منامده جنتى كورمديسه‌ده سكا اعطا اولنانك مثلى اكا دخى اعطا اولنور وسمادن برمنادى الله تعالى حضرتلرى بوعملك عاملنى ورسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمك من‌المشرق الى‌المغرب مؤمن ومؤمناتدن جميع امتنى مغفرت ايتدى ديو ندا ايدر وصول طرف ملكنه كله‌جك سنه‌يه دكين امت محمددن هيچ بريسى اوزرينه سيئاتدن برشى يازمه ديو امر اولنور ديديكنده بن ينه اتام وانام سنك اوغوريكه فدا اولسونلر يارسول الله اول كيمسه سبيله‌كه بن سنك جمالكى وجنتى مشاهده ايتدم انك ايچونده شوثواب وارميدر ديديكمده رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلم نعم يعنى جميعيسى اكا اعطا اولنور ديو بيوردى بن ينه يا رسول‌الله جميع مؤمنين ومؤمناته بودعايى اوكرتمك وانده‌كى فضل وثوابى بيلمك لايقدر ديديكمده صلى الله عليه وسلم بنى حقا پيغمبر بعث ايدن الله تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه بودعايى ايشلمز انجق الله تعالى حضرتلرينك سعيد خلق

ايتديكى كيمسه ايشلر وبو دعايى ترك ايتمز انجق الله تعالى حضرتلرينك شق خلق ايتديكى كيمسه ترك ايدر ديو بيوردى بن نه يارسول الله بونك عاملنه بو بيان اولنانك غيرى برشى ويريلورمى ديديكمده رسول الله صلى الله عليه وسلم شول الله حقيچونكه بنى حقا پيغمبر بعث ايتدى بركيمسه بركيجه ده بو عملى ايشلسه انك ايچون الله تعالى حضرتلرينك دنيايى خلقندن تاصور نفخ اولنجه يه دكين سمادن نزول ايدن يغمورك هرقطره سى عددنجه حسنات يازيلور وانك ومن الاولين والاخرين مؤمنين ومؤمناتدن بونكله عمل ايده نك يريوزنده نابت اولان حبوبات عددنجه سيئاتى محو اولنور بيوردى واعرجك ابى هريره رضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه جمعه كيجه سنده هر ركعتنده فاتحهٔ كتابى وآيت الكرسى يى بركره واون بش كره قل هو الله احدى اوقويه رق ايكى ركعت نماز قيلسه وصلاتنك آخرنده يوز كره (اللهم صل على محمد النبى الامى) ديسه جمعهٔ آخرى تمام اولمقسزين اول كيمسه بنى منامده كورر وبركيمسه كه بنى كوره جنت انك ايچوندر وانك ماتقدم وماتأخر ذنبى مغفرت اولنور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وحديث شريفده بو منوال اوزره مذكوردر ٠

﴿عشاء آخره دنصكره صلاتك ذكرى بياننده﴾ بوجمله دندر ابو نصرك اسناد ايله والدندن انك دخى ابن عباس رضى الله عنهمادن نقلاً بزه ويرديكى خبركه ابن عباس رضى الله عنهما بركيمسه عشاء آخره دنصكره درت ركعت نماز قيلسه اول كيمسه مسجد حرامده ليلهٔ قدره ايرشمش كبى اولور ديو بيورمشدر وكذا كعب الاخبار دخى بركيمسه عشاء آخره دنصكره قرائت حسنه ايله درت ركعت نماز قيلسه انك ايچون ليلهٔ قدرك اجرينك مثلى واردريغنى اول كيمسه اول صلاتى كويا ليلهٔ قدرده قيلمش كبى اولور ديو بيورمشدر وابو نصرك اسناد ايله والدندن وانك دخى ثابت البنانيدن انك دخى انس بن مالك رضى الله عنهدن نقلا بزه ويرديكى خبرنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه عشاء آخره دنصكره بركره فاتحهٔ كتابى ويكرمى كره قل هو الله احدى اوقويه رق ايكى ركعت نماز قيلسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه ايچون جنتده ايكى قصر بنا ايدر واول قصرلرى اهل جنته ارائه ايدر ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر ٠

﴿وترك آخر ليلده قلنمسنك افضليتى بياننده﴾ ونافعك ابن عمردن انلرك دخى رسول الله صلى الله عليه وسلمدن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمه بركيمسه طرفندن صلاة ليلدن سؤال اولندقده رسول الله صلى الله عليه وسلمك صلاة ليلك ركعتلرى ايكيشر ايكيشردر وسن صباح اولمسندن خوف ايتديككده بر ركعتى ماقبلنه وتر ايدرسك ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وعمر الفاروق رضى الله عنه وترى اخر ليلده قيلردى وابو بكر صديق رضى الله عنه ايسه اول ليلده قيلردى رسول الله صلى الله عليه وسلم انلره سؤال ايله ابى بكر رضى الله عنهه وترى نزمان قيلرسك ديديكنده ابى بكر رضى الله عنه اويقويه ياتمازدن مقدم اول ليلده قيلرم ديدى وعمر رضى الله عنهه وترى نزمان قيلرسك ديديكنده عمر رضى الله عنه آخر ليلده قيلرم ديدى بو حالده رسول الله صلى الله عليه وسلم ابى بكر رضى الله عنهه سن

بوندن صاقين ديدى وعمر رضى الله عنهه دخى سن بونى قوتلندير ديدى وعمر رضى الله عنهدن اولنان روايتده مشار اليه عقلا وترى اول ليلده قيلرلر واقويا دخى آخر ليلده قيلرلر ديو بيورمشدر وآخر ليلده قيلمق افضلدر وبعضيلريده ابى بكر رضى الله عنهك فعلنه مبنى اول ليلده قيلمق افضلدر ديديلر وعثمان رضى الله عنهدن اولنان روايتده مشار اليه اما بن وترى اول ليلده قيلرم واو يانديغم وقتده بر ركعت قيلرم (عثمان رضى الله عنه بو وجهله ادايى غريبهٔ ايله بكزتمشدركه سن انى اخواتنه ضم ايدرسك) بعده آخر صلاتمى وتر ايدرم بيورمشدر وعثمان رضى الله عنهك فعلندن مشهوردركه مشار اليه كيجه نك كايسنى ركعت واحده ده احيا ايدرلردى وانده قرآنى ختم ايدرلردى اول ركعت واحده انك وترى ايدى وابى هريره رضى الله عنهدن اولنان روايتده مشار اليه حبيبم ابو القاسم صلى الله عليه وسلم بكا اوچ شيئله وصيت ايتدى انلرده قبل النوم وتر نمازينى قيلمق وهرشهردن اوچكونى صائم اولمق وايكى ركعت قوشلق نمازينى قيلمقدر ديو بيورمشدر خصوصيله اويانمغه امين اوله ميان وانجق بعد طلوع الفجر اويانمسندن خوف ايدن كيمسه ايچون اولى اولان وتر اوزرينه اويومليدر يعنى قبل النوم وترى قيلمليدر وعلى رضى الله عنه وتر اوچ وجه اوزره در سن ديلرسه ك وترى اول ليلده قيلرسك بعده ايكيشر ايكيشر قيلرسك وديلرسه ك بر ركعتله وترى قيلرسك واو يقودن اويانديغنده آخر بر ركعت قيلوب انكله اولكى قيلديغك وترى چفت ايدرسك بعده سن آخر ليلده وترى قيلرسك واكر ديلرسه ك وترى آخر صلاتك اولسون ايچون تأخير ايدرسك ديدى وجابر بن عبد اللهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه آخر ليلده اويانميه جغندن خوف ايدرسه اول ليلده وترى ادا ايتسون صكره ياتسون وآخر ليلده اويانه جغنى اميد ايدن وترى تأخير ايتسون زيرا آخر ليلده قيام محضور ومشهوددر وآخر ليلده قيام افضلدر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وعايشه رضى الله عنها رسو الله صلى الله عليه وسلم آخر ليلده وترى قيلديغنده كندوسيچون اهلنه حاجت اولور ايسه انلره يقين اولوردى واكر اهلنه حاجتى اولماز ايسه نمازى قيلديغى يرنده تاكه بلال رضى الله عنه كلوب اذان اوقوينجه يه دكين ياتردى ديو بيورمشدر وعايشه رضى الله عنها رسول الله صلى الله عليه وسلم كيجه نك كليسنده يعنى اولنده واوسطنده واخرنده وتر نمازى قيلردى وانتهاء وترى سحره دكين منجر اولوردى بيورمشدر وخبرده رسول الله صلى الله عليه وسلم عند الاذان وترى قيلردى وعند الاقامه ايكى ركعت قيلردى واصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم عشايى قيلرلر صكره ايكى ركعت بعده درت ركعت قيلرلردى ووترى قيلمق استيان وترى قيلردى وايومقلغى مراد ايدنده اويوردى ديو وارد اولمشدر ٠

﴿اول ليلده وترى قيلوب بعده تهجده قالقان كيمسه حقنده﴾ بركيمسه اول ليلده وترى قيلوب بعده تهجده قالقسه اول كيمسه نك وترينى فسخ ايتمسنده وياخود فسخ ايتمكسزين قيلمسنده ايكى روايت واردر احمد رحمه اللهدن اولنان بر روايتده اول كيمسه وترينى فسخ ايتمز وفضل بن زيادك روايتنده وترى آخر ليلده قيلمق افضلدر واكر بركيمسه اويومسندن قورقار ايسه اول ليلده وترى قيلسون واكر آخر ليلده اويانورسه ايكيشر ركعت قيلوب وتر قيلماز

وروايت اخراده وترى نقض ايدر ديدى فضل بن زياد بن احمد رحمه الله سن وترك نقضنى جائز كورر ميسك ديديكمده انلر نقضى جائز كورمم واكر نقض ايدر ايسه انده ده بأس يوقدر زيرا عمر وعلى واسامه وابن عمر وابن عباس رضى الله عنهم حضراتى بووجهله ايشلديلر ديدى ووترى نقض وفسخك صفتى بر كيمسه اول ليلده بر ركعت اوله‌رق قيلوب واويويوب بعده اثناء ليلده نماز ايچون اوياندیغنده وترى نقض ايتمك وانى چفت ايتمك نيتيله بر ركعت قيلوب اندن سلام ويرر وبوحالده انك اندن مقدم قيلديغى شفع يعنى چفت اولور اندنصكره ديلديكى وجهله ايكيشر ايكيشر قيلر بعده قبل طلوع الفجر ركعت واحده ايله وترى قيلر وبوحال ذكرى تقدم ايدن وعثمان بن عفان رضى الله عنه جهتندن ايشلنان فعل ايله واضح وظاهر اولور وبعد النقض وترى حالى اوزره ترك ايتمز اندنصكره بركره دخى وترى قيلر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم ليلهٔ واحده‌ده ايكى وتر يوقدر ديدى واكر وترى نقض ايتميوبده مراد ايتديكنى قيلر ايسه بزلر بونكده جوازينى ذكر ايلمشز در .

﴿ صلاة وترك دعاسى بياننده ﴾ وترك دعاسى مصلى وترك ركعت اخيره‌سنده باشنى ركوعدن قالدرديغنده (اللهم انا نستعينك ونستهديك ونستغفرك ونؤمن بك ونتوكل عليك ونثنى عليك الخير كله نشكرك ولا نكفرك ونخلع ونترك من يفجرك) (اللهم اياك نعبد ولك نصلى ونسجد واليك نسعى ونحفد نرجو رحمتك ونخشى عذابك ان عذابك بالكفار ملحق اللهم اهدنى فيمن هديت وعافنى فيمن عافيت وتولنى فيمن توليت وبارك لى فيما اعطيت وقنى شر ما قضيت انك تقضى ولا يقضى عليك انه لا يذل من واليت ولا يعز من عاديت تباركت ربنا وتعاليت اللهم انى اعوذ برضاك من سخطك وبعفوك من عقوبتك واعوذ بك منك لا احصى ثناء عليك انت كما اثنيت على نفسك) ديمكلكيدر واكر بونك اوزرينه زياده ايدر ايسه جائز اولور بودعادن صكره ايكى روايتك بريسى اللرينى يوزينه تماس ايدر ايتمز برحالده يوزى اوزرندن چكيرر وروايت اخراده دخى منوال مشروح اوزره صدرى اوزرندن چكيرر واكر اول كيمسه شهر رمضانده امام اولور ايسه اهدنى وعافنى كبيلرك جمعسنده اهدنا وعافنا دير يعنى متكلم مع الغير اوله‌رق الف ونونله قرائت ايدر .

﴿ كيجه نمازى قيلانلردن اولوبده كندوسنه اويقو غلبه ايدن كيمسه بياننده ﴾ كيجه نمازى قيلانلردن اولوبده كندوسنه اويقو غلبه ايدن كيمسه ايچون اولى اولان انك اويومقلغيدر زيرا صحيحنده عايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك سزدن بريكزه نمازده ايكن اويقو غلبه ايتديكنده اول كيمسه اويقوسى چكنجه‌يه دكين ياتوب اويوسك زيرا نمازده بولنوبده اويقو غلبه ايدن كيمسه استغفار ايده‌يم دير ايكن نفسنه سب ايلمسى محتملدر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وعبد العزيز بن صهيب انس رضى الله عنهدن نقلاً شو وجهله روايت ايدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم مسجده داخل اولوب ايكى ديرك بيننه چكلمش برايپ كوروب بونه شيدر وكيمك ايچوندر ديو ايلديكى سؤالنه زينب ايچوندر نمازده كندوسنه كسل وفتور عارض اولديغنده يديله اكا ياپيشور

جوابى ويريلنجه رسول الله صلى الله عليه وسلم انى چوزيكز ديدى بعده ينه رسول الله صلى الله عليه وسلم سزدن بريكز نمازينى نشئه ونشاطله قيلسون اكا كسل وفتور طارى اولديغنده اوطورسك ديو بيوردى وعروه عايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن نقلاً شو وجهله روايت ايدركه قبيلهٔ بنى اسددن برخاتون عايشهٔ صديقه رضى الله عنهانك حجره‌سنده بولنديغى حالده رسول الله صلى الله عليه وسلم عايشه‌نك حجره‌سنه داخل اولوب بوخاتون كيمدر ديو ايلديكى سؤالنه عايشه رضى الله عنها اول خاتون بنى اسد قبيله‌سندن كيجه‌لرده طاعت وعبادتله مشغول اولوب اصلا اويوماز برخاتوندر ديو جواب ويرديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلم سزلر طاقت وقدرت كتوره‌بيله‌جككز عمله مواظبت ايديكز بن الله تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه الله تعالى حضرتلرى تاسز عملدن بيقوب اوصانجه‌يه دكين سزلردن بيزار اولماز ديو بيورمشدر وعايشه رضى الله عنها الله تعالى حضرتلرينه الك سوكيلو عمل صاحبنك دوام اوزره ايشلديكى عملدر هرنقدر اول عمل آز اولور ايسه‌ده زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم اصحابه طاقت وقدرتلرى تعلق ايده‌بيله‌جكى عمل ايله امر ايلديكنده اصحاب يا رسول الله بزلر ذات رسالتپناهكز كبى دكلز زيرا الله تعالى حضرتلرى سنك ماتقدم وماتأخر ذنبكى مغفرت ايتمشدر ديدكلرنده رسول الله صلى الله عليه وسلم غضبه كلوب وحتى وجه سعادتلرنده دارغينلق اماره‌سى مشاهده اولنوردى ديو بيورمشدر واويقونك غلبه‌سى كندوسنى صلاة وذكردن مشغول قلان كيمسه حقنده سنت اولان كندوسندن اويقونك آغرلغى كيدنجه وقلب وجسدى عبادت ايچون لايقيله منبسط اولنجه ولسانيله سويلديكى نسنه‌يى تعقل وتفكر ايدنجه‌يه دكين اويومقدر وابن عباس رضى الله عنهمانك قاعدا نومى كريه كوردكلرى روايت اولنمشدر وخبرده كيجه‌لرده رنج وزحمتده وزياده مشقتده اولميكز ديو وارد اولمشدر اوائلده صالحيندن بعضيلرى وسط ليلده عبادتلرينه قوت اولسون ديو نفسى ايچون نومى خصوص اوزره قصد ايدرلردى وبعضيلريده نفسى ايچون نوم قصدينى كريه كوروب نوم غلبه ايتمينجه اويومازلردى ديمشدر ووهب ابن منبه اليمانى رحمه الله يانى اوتوز سنه يره وضع ايتمديكى وكندوسنك سختياندن بريصديغى اولوب نومى غلبه ايتديكنده صدرينى انك اوزرينه قويوب واويوقليان آدم كبى برحالتده بولنه‌رق انكله قيامه استغاثه واستمداد ايلديكى وكندولرينك خانه‌م ايچنده شيطان كورمك منزلم درونده وساده وبالين يعنى يصديق كورمكدن بكا دها اهوندر زيرا يصدق كشى‌يى نومه داعيدر دير ايدوكى روايت اولنمشدر وبعضيلرى كندولرينه ابدالينك وصفندن اولنان سؤاله جواباً انلرك اكللرى فاقه ونوملرى غلبه وكلاملرى ضرورت وصمت وسكوتلرى حكمت وعلملرى محضا قدرتدر ديو بيورمشلردر وبعضيلرى صفت خائفيندن سؤال اولندقده انلرك اكلى مرضانك اكلى واويقولرى غرقاء وغريقك اويقوسى كبيدر وانلر صالحينك احوال وافعالنه نظر ايتمازلر بلكه انلرك نظرى رسول الله صلى الله عليه وسلمدن اولنان روايته‌در زيرا غيريلرندن انفراد حالتنه داخل اولنجه‌يه دكين عبدك اعتمادى انك اوزرينه‌در وام سلمه‌نك عايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك (اى العمل افضل) يعنى يا رسول الله هانكى عمل افضلدر ديو اولنان سؤاله عملك الك افضلى الك ادوميدر

یعنی کندوسنه زیاده دوام اولنان عملدر هرنقدر قلیل وجزئی اولور ایسه‌ده دیو جواب بیوردقلری بیان اولنمشدر وعلقمه‌نك عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن ایلدیکی روایتده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك رسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاتی دائمه ایدی بنابرین بن رسول الله صلی الله علیه وسلم بر کیجه‌نك نصفنی قائم اولورلردی و بعض کیجه‌نکده ثلثنی و بعض کیجه‌نکده نصفنی وسدسینك نصفیله برابر وبعض کیجه‌نکده فقط ربعنی وسدسنی قائم اولورلردی دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وبونلرك کلیسیده سورهٔ مزملده مذکوردر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك سن کیجه‌لرده نماز قیل ولوکه برقیون صاغه‌جق قدر آز برمدت اولور ایسه‌ده دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وبعض کره بومدت درت رکعت مقداری وبعض کره‌ده ایکی رکعت مقداری اولور ورسول الله صلی الله علیه وسلم عبدك جوف لیلده قیلدیغی ایکی رکعت نماز دنیا ومافیهادن خیرلودر واکر امتم اوزرینه مشقتلی اولمسیدی انلر اوزرینه کیجه‌لرده ایکی رکعت نمازی ابتداده فرض قیلردم دیو بیورمشدر بونلرك کلیسی امتی اوزرینه کیجه‌لرده قیام وعبادتك سهل وآسان اولوب ثقیل اولمامسنه وعبادتدن بیقوب اوصانمامرینه مبنیدر بلکه‌ده رسول الله صلی الله علیه وسلم امتنی قیام لیله ارشاد ایتمش وخاصةً فرائض وسنن اوزرینه وقتلرینی حصر وقصر ایتاملریچون قیام لیلك فضل وثوابنی ذکر ایلمشدر ولیلك ثلثی قیام مستحبدر وسدسنی قیام ایسه استحبابك اك اقلیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم بر کیجه‌یی صباحه‌دکین اصلا قائم اولمدیلر بلکه کیجه‌ده اویورلر ایدی وبر کیجه‌یی صباحه دکینده اصلا اویومدیلر بلکه کیجه‌ده ذکر وبیان ایلدیکمز وجهله قائم اولورلردی وبعضیلریده کیجه‌نك اولنده صلاة متهجدین ایچوندر وکیجه‌نك وسطنده قیام قانتین ایچوندر وکیجه‌نك آخرنده قیام مصلین ایچوندر ووقت فجرده قیام غافلین ایچوندر ویوسف بن مهراندن اولنان روایتده مشار الیهمك بکا شو وجهله بالغ وواصل اولدیکه تحت عرشده بردیك یعنی برخروس واردرکه انك طرناقلری لؤلؤدن ومهموزی زبرجد اخضردندر کیجه‌نك ثلثی کچدیکنده قنادلرینی چارپوب صیحه ایدر ومصلون قالقسونلر دیو ندا ایدر وکیجه‌نك نصفی کچدیکنده ینه قنادلرینی چارپوب صیحه ایدر ومتهجدون قالقسونلر دیو ندا ایدر وکیجه‌نك ایکی ثلثی کچدیکنده ینه قنادلرینی چارپوب صیحه ایدر وقانتون قالقسونلر دیو ندا ایدر وفجرك طلوعنده ینه قنادلرینی چارپوب صیحه ایدر وغافلون قالقسونلر دیو ندا ایدر وحالبوکه اول غافللر اوزرنده اغرلقلر واردر دیمشدر وبعض عارفین الله تعالی حضرتلری سحر وقتنده متیقظینك قلوبنه نظر ایدر وانلرك قلبلرینی انوار فوائد وعوائد ومنافع ایله مملو قیلر بعده انلرك قلبلرنده‌عافیتلری قلوب غافلینه نشر ایدر دیمشلردر والله تعالی حضرتلرینك بعض صدیقینه بنم ایچون عبادمدن برطاقم قوللرم واردرکه انلر بنی وبندخی انلری سورم وانلر بکا وبندخی انلره مشتاقم وانلر بنی وبندخی انلری ذکر ایدرم انلر بکا وبندخی انلره نظر ایدرم اکر سن انلرك طریق ومسلکلرینه سالك اولورسه‌ك بنده سکا محبت ایدرم وانلرك طریقلرندن یوز دوندررسه‌ك بنده سکا بغض ایدرم دیو وحی ایلدیکنده اول کیمسه یاربی انلرك علامتلری ندر دینجه الله تعالی حضرتلری انلر راعئ شفیق

غنمی کوزتدیکی کبی انلرده ظلالی کوزه‌درلر وعندالغروب طیور اوکار ویووه‌لرینی ارزو ایتدکاری کبی انلرده غروب شمس ایچون تفرعده بولنورلر وکیجه اولوب عالمی قرانلق باصدیغنده وفراشلر دوشه‌نوب سریر وتختلر یرلو یرینه قونوب هرکس سودیکیله خالی وتنها قالدیغنده انلر قدملرینی بنم ایچون نصب ایدوب قیام وطاعتده اولورلر وبنم ایچون جبههٔ عبودیتلرینی خاك مذلته دوشرلر وبوحالده بنم کلامله بکا مناجات ایدرلر وانعام واحسانمله بکا تملق وتواضعده بولنورلر وکیجه‌لرده صیحه وبکا وتأوه وشکوا وقیام وقعود ورکوع وسجود بیننده برحالتده اولورلر وانلرك بنم ایچون متحمل اولدقلری حالته بن ناظرم ومحضا بنم حبم ایچون ایلدکاری شکوایی بن سامعم بنم انلره اولا اعطا ایده‌جکم نسنه کندی نورمدن انلرك قلوبنه نور القا ایدرم بوحالده بن انلردن خبر ویردیکم کبی انلرده بندن خبر ویررلر وثانیا اکر یدی قات کوکلر وانلرده‌کی نسنه‌لر بنم اول عبادمك میزانلرنده بولنسه بن انلر ایچون انلری آز کوررم وثالثا وجه کریممله انلره اقبال وتوجه ایدرم وبن وجه کریمله کندوسنه اقبال وتوجه کوستردیکم کیمسه‌یه نه‌درلو نسنه‌یی اعطایی وعنایت واحسانی مراد ایلدیکم برکیمسه‌نك معلومی دکلدر دیو بیورمشدر .

﴿ کیجه‌نك جمیعنده قیام حقنده ﴾ اما کیجه‌نك جمله‌سنده قیام (ان الذین سبقت لهم منا الحسنی) مفاد جلیلنجه کندولری حقنده عنایت الهیه ورعایت دائمیه سبقت ایدن وقلبلرینی توفیق یزدانی ونور جمال وجلال سبحانی احاطه ایلیان اقویانك فعل وعمللریدرکه کیجه‌لرده قیام انلر ایچون محضا موهبه قلنمش وانلر ایچون خلعت ایدلمشدر وتا انلرك مولالرینه نقللرینه دکین اول حالت انلردن سلب اولنور دکلدر وعثمان بن عفان رضی الله عنهك رکعت واحده ایله بتون کیجه‌یی احیا ایلدیکی وبر رکعت نمازده قرآن عظیم الشانی ختم ایلدیکی روایت اولنمش وبونك ذکر وبیانی دخی سبقت ایلمشدر وتابعیندن قرق کیمسه‌نك تمام قرق سنه بتون کیجه‌یی احیا ایلدکاری وصباح نمازینی عشاء اخیره ابدستیله قیلدقلری روایت اولنمشدر وانلرك مشهورلری سعید بن جبیر وصفوان بن سلیم وابو حازم واهل مدینه‌دن محمد بن المنکدر وفضیل بن عیاض واهل مکه‌دن وهب بن الورد وطاوس واهل یمندن وهب بن منبه وربیع بن حیثم واهل کوفه‌دن حکم وابو سلیمان الدارانی واهل شامدن علی بن بکار وابو عبدالله الخواص واهل عباداندن ابو عاصم وحبیب ابو محمد واهل فارسدن ابو جائز السلیمانی ومالك بن دینار وسلیمان التیمی ویزید الرقاشی وحبیب بن ابی ثابت واهل بصره‌دن یحیی البکاء وبونلرك غیریلری رحمة الله علیهم ورضوانه حضراتیدر .

﴿ زلات وخطیئاتی وغفلتی کندوسنی احاطه ایتمش بولندیغی حالده قیام لیلی وقانتین ومستغفرین بالاسحار زمره‌سنه دخولی آرزو ایدن کیمسه حقنده ﴾ غفلت وخطیئاتی کندوسنی احاطه ایتمش وزلات وذنوبی کندوسنی قیام لیلدن الیقویمش وحالبوکه قیام لیلی وقانتین ومستغفرین بالاسحار زمره‌سنه دخولی آرزو ایتمش بولنان کیمسه اویقویه یاته‌جغی زمانده اوچ کره الله تعالی حضرتلرینه استغفار ایتملیدر بعده بسم الله الرحمن الرحیم دیوب سورهٔ کهفك اولندن اون وآخرندن دخی اون آیت تلاوت ایتملیدر وامن الرسلی یی وقل یاایها الکافرونی

دخی اوقوملیدرکه بوحالده الله تعالی حضرتلری نعمت واسعه ومغفرت شامله وعبادتدن مؤمنین ایچون رعایت عامه‌سیله اول کیمسه‌یی غفلتدن ایقاظ ایدر وقیام لیله آنی اهل ومستحق قیلر واول کیمسه یاته‌جغنده (اللهم ایقظنی فی احب الساعات الیك واستعملنی باحب الاعمال لدیك التی تقربنی الیك زلفی وتبعدنی من سخطك بعد اسئالك فتعطینی واستغفرك فتغفرلی وادعوك فستجب لی اللهم لاتؤمنی مکرك ولاتؤمنی غیرك ولاترفع عن سترك ولاتنسنی ذکرك ولاتجعلنی من الغافلین) دیملیدر زیرا اول کیمسه نومی زماننده بوکلماتی سویلدیکنده الله تعالی حضرتلری اوچ ملك کوندروب اول ملکلر آنی صلاة ایچون ایقاظ ایدرلر واول کیمسه نماز قیلوب دعا ایتدیکنده ذکر اولنان ملکلر آنك دعاسنه آمین دیرلر واکر قالقه‌مزلر ایسه ملکلر هواده عبادت ایدرلر بوحالده آنلرك عبادتلری ثوابی اول کیمسه ایچون یازیلور وکذا اول کیمسه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن نقل اولنان نسنه‌یی دیملیدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه اویانمقلغی مراد ایدر ایسه اول کیمسه یاتغنه یاته‌جغنده (اللهم ابعثنی من مضجعی لذکرك وشکرك وصلاتك واستغفارك ومن عبادتك) دیسون دیو بیورمشدر بعده اول کیمسه اوتوز اوچ کره تسبیح واوتوز اوچ کره تحمید واوتوز درت کره‌ده تکبیر ایتملیدر واکر ایستر ایسه یکرمی بش کره سبحان الله والحمد لله ولااله الاالله والله اکبر دیسونکه بوکلمات آنك اوزرینه اخفدر وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك یتاغنه یاته‌جغنده یناغنی صاغ الی اوزرینه وضع ایدر اولدیغی وکندوسی کویا اول کیجه‌ده وفات ایده‌جك برحالده کبی کورندیکی حالده الك آخر سوزی ذکر آتی کلمات اولدیغی بیان اولنمشدر (اللهم رب السموات السبع ورب العرش العظیم ربنا ورب کل شیٔ منزل التوراة والانجیل والفرقان فالق الحب والنوی اعوذ بك من کل ذی شر ومن شر کل ذی دابة انت آخذ بناصیتها اللهم انت الاول فلیس قبلك شیٔ وانت الاخر فلیس بعدك شیٔ وانت الظاهر فلیس فوقك شیٔ وانت الباطن فلیس دونك شیٔ اقض عنی الدین واغننی من الفقر)

(قیام لیله ونوافلی ایشلمکه مداومت بیاننده) برکیمسه اوزرینه کیجه‌لرده قیام ونوافلدن برشیئی ایشلمك احسان اولنسه اول کیمسه قدرت وعدم معذرتله برابر اکا مداومتده جهد ایتملیدر زیرا عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه الله تعالی حضرتلرینه بردرلو عبادتله عبادت ایلسه بعده اوصانوب اول عبادتی ترك ایلسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه‌یه غضب ایدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وعایشهٔ صدیقه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلمه نوم غلبه ایتدیکنده ویاخود مریض اولوبده اول کیجه قائم اوله‌مدقلرنده کوندز اون ایکی رکعت نماز قیلردی دیو بیورمشدر وخبرده الله تعالی حضرتلرینه اعمالك احبی ادومیدر هرنقدر آز اولور ایسه‌ده دیو وارد اولمشدر .

(تهجد نمازینه قالقان کیمسه ایچون دیمسی مستحب اولان نسنه بیاننده) تهجد نمازینه قالقان کیمسه ایچون (الحمد لله الذی احیانی بعد اماتنی والیه النشور) دیمکلك وآل عمرانك

(آخرندن)

آخرندن اون آیت اوقومقلق بعده مسواك طوتینوب ابدست المقلق بعده سبحانك وبحمدك لااله الا انت استغفرك واسألك التوبة فاغفرلی وتب علی انك انت التواب الرحیم اللهم اجعلنی من التوابین واجعلنی من المتطهرین واجعلنی صبوراً شکوراً واجعلنی ممن یذکرك ذکراً کثیراً ویسبحك بکرة واصیلا) دیمکلك بعده باشنی سمت سمایه قالدیروب (اشهد ان لااله الا الله وحده لاشریك له واشهد ان محمداً عبده ورسوله اعوذ بعفوك من عقابك واعوذ برضاك من سخطك واعوذ بك منك لااحصی ثناء علیك انت کما اثنیت علی نفسك انا عبدك وانا ابن عبدك ناصیتی بیدك جار فی حکمك عدل فی قضائك هذه یدای بما کسبت وهذه نفس بما اجترحت لااله الا انت سبحانك انی کنت من الظالمین عملت سوء وظلمت نفسی فاغفرلی ذنبی العظیم انك انت ربی انه لایغفر الذنوب الا انت) دیمك مستحبدر ومتوجها الی القبلة نمازه قیامنده (الله اکبر کبیراً والحمد لله کثیرا وسبحان الله بکرة واصیلا) دیملیدر بعده اون کره تسبیح واون کره تحمید واون کره تهلیل ایتملیدر بعده (الله اکبر ذو الملکوت والجبروت والکبریاء والعظمة والجلال والقدرة) دیملیدر واستر ایسه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن تهجده قیامی حقنده مأثور اولان شو کلماتی دیملیدر (اللهم لك الحمد انت نور السموات والارض ولك الحمد انت قیوم السموات والارض ولك الحمد انت زین السموات والارض ولك الحمد انت قیوم السموات والارض ومن فیهن ومن علیهن انت الحق ومنك الحق ولقاؤك حق والجنة حق والنار حق والنبیون حق ومحمد صلی الله علیه وسلم حق اللهم لك اسلمت وبك آمنت وعلیك توکلت وبك خاصمت والیك حاکمت فاغفرلی ماقدمت وما اخرت وما اسررت وما اعلنت انت المقدم وانت المؤخر لااله الا انت اللهم آت نفسی تقواها وزکها انت خیر من زکاها انت ولیها ومولاها اللهم اهدنی لاحسن الاعمال فانه لایهدی لاحسنها الا انت واصرف عنی سیئها فانه لایصرف سیئها الا انت اسألك مسئلة البأس المسکین وادعوك دعاء المفتقر الذلیل فلا تجعلنی بدعائك رب شقیا وکن بی رؤفا رحیما یاخیر المسؤلین واکرم المعطین) ابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی یحیی بن ابی کثیردن انك دخی ابوسلمه بن عبد الرحماندن نقلا بزه ویردیکی خبرنده ابوسلمه‌نك بن عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهایه رسول الله صلی الله علیه وسلم کیجه قائم اولدقلرنده نوجهله تکبیر ایدوب نمازه آغاز وابتدا ایدرلردی دیو ایلدیکم سؤاله عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها رسول الله صلی الله علیه وسلم تکبیر ایدوب نمازه شروع ایدرلردی و (اللهم رب جبریل ومیکائیل واسرافیل فاطر السموات والارض عالم الغیب والشهادة انت تحکم بین عبادك فیما کانوا فیه یختلفون اهدنی لما اختلفوا فیه من الحق باذنك انك تهدی من تشاء الی صراط مستقیم) دیرلر ایدی دیو جواب ویردیکی بیان اولنمشدر .

(صلاة لیله قائم اولان کیمسه‌نك صلاتنی رکعتین خفیفتینله افتتاحنك استحبابی بیاننده) کیجه نمازینه قائم اولان کیمسه‌نك صلاتنی ایکی خفیف رکعتلر ایله افتتاحی والله تعالی حضرتلرینك کندوسنه فصل صلاة وتسبیحدن احسان بیوردیغی نسنه‌لردن فارغ اولنجه‌یه دکین طعام وشرابدن برنسنه‌یی تناول ایلمامسی مستحبدر زیرا اویقودن اویاندیغنده اول

كيمسه‌نك قلبي خالى وهم و غمدن فارغدر و ييوب وايچديكنده انك ايسه قلبي هيئتندن تغير وانى ينه ظلمت قاپلار بنابرين انك ايچون اولى اولان اكل وشربى تأخير ايتمليدر انجق اول كيمسه آج اولوبده آجلغى دخى حديني تجاوز ايتمش بولنور ايسه وياخود رمضان آينده اولوبده كوندزك آجلغندن وفجرك طلوعندن خوفى اولور ايسه بوحالده اكلى تقديم مستحبدر ٠

﴿ زمرهٔ عابدينه دخول ايچون اوچيوز آيت اوقومنجه اويومامنك استحبابى بيانده ﴾ زمرهٔ عابدينه دخول وقافلهٔ غافليندن يازلمامق ايچون قبل النوم اوچيوز آيت اوقومق مستحبدر واول كيمسه سورهٔ فرقان وسورهٔ شعرايى اوقومليدر انلرك ايكيسنده اوچيوز آيت واردر واكر ذكر اولنان سوره‌لرى لايقيله اوقومغه مقتدر دكل ايسه بوحالده سورهٔ واقعه‌يى وسورهٔ نون والقلمى وسورهٔ حاقه‌يى وسورهٔ واقعى يعنى سأل سائل سوره‌سنى وسورهٔ مدثرى اوقومليدر واكر بونلريده كوزل اوقويه‌مز ايسه سورهٔ طارقدن قرآنك خاتمه سنه دكين اوقومليدر زيرا سورهٔ طارقدن خاتمهٔ قرآنه دكين اوچيوز آيتدر واكر بيك آيت مقدارى اوقور ايسه احسن واحراز فضل ايچون اتم واكمل اولور وانك ايچون قنطار ايله اجر وثواب يازيلور وكندوسيده زمرهٔ قانتيندن كتب اولنور وايشته بو بيك آيتده تبارك الذى بيده الملك دن فاتحهٔ قرآنه دكيندر واكر بونلريده مطلوب وجهله اوقويه‌مز ايسه اول كيمسه ايكيوزاللى دفعه قل هوالله احدى اوقومليدر زيرا بونك مجموعى بيك آيته بالغدر واول كيمسه ايچون لايق اولان هركيجه ده درت سوره‌يى يعنى سورهٔ سجده تسميه قلنان الم تنزيلى ويس سوره‌سنى وسورهٔ دخان تسميه اولنان حم مى وتبارك الذى بيده الملك سوره‌سنى قرائتى ترك ايتمامليدر واكر بونلر ايله برابر سورهٔ مزملى وسورهٔ واقعه‌يى اوقور ايسه احسن اولور ورسول الله صلى الله عليه وسلمك سورهٔ سجده‌يى وتبارك الذى بيده الملك سوره‌سنى وخبر آخرده سورهٔ بنى اسرائيل وسورهٔ زمرى تلاوت ايتمكسزين اويقويه ياتمدقلرى مرويدر وخبر آخرده دخى مسبحاتى تلاوت بيوردقلرى روايت اولنمشدر ومسبحاتده يوز بيك آيتدن افضل برآيت واردر ديو بيان اولنمشدر ٠

﴿ كندوسيله قيام ليله استعانه اولنان نسنه‌لر بيانده ﴾ كندوسيله قيام ليله استعانه اولنان نسنه‌لر برطاقم اشيادن عبارتدركه اكل حلال وتوبه اوزرينه ثبات واستقامت وخوف وعيدغمى وموعودى رجا واميد شوقى اول جمله دندر وكذا شبهه‌لى نسنه‌لرى اكلدن وذنوب اوزرينه اصراردن اجتناب وموتى ذكرايله ومعادى وبعد الموت كوره‌جكى حالاتى فكرايله غلبهٔ هموم دنيايى واكاحب وموالاتى قلبدن دفع وتبعيد ايلمك دخى بيان اولنان اشيادندر بركيمسه‌نك حسن رحمه‌الله يااباسعيد بن عافيتله خانه‌مده كيجه‌لرم وقيام ليلى ارزو ايدرم وابدست صويوميده اخشامدن حاضر ايدرم بنم قصورم ندركه كيجه‌لرى قالقه‌ميورم ديو ايلديكى سؤالنه مشار اليه سنى ذنوبك مقيد قيلمشدر ديو جواب ويرمشدر وثورى رحمه‌الله ايشلديكم بركناه سببيله بش‌ماه قيام ليلدن محروم اولدم ديديكنده كندوسنه اول كناه نه‌درلو نسنه ايدى ديو اولنان سؤاله بن بركيمسه‌يى كوردم اغليور ايدى نفسمدن شوكيمسه مرائيدر ديدم ديو جواب ويرمشدر وحسن رحمه‌الله عبد بركناه ايشلركه اول

كناه سببيله قيام ليلدن وصيام نهاردن محروم اولور ديمشدر وبعضيلرى‌پك چوق يمك يبان قيام ليلدن ومحرماته نظر ايدن برسوره قرائتندن وسنت سنيه‌يى اقامه‌دن محروم اولور وحسن تفقد ايله مزيد نقصاندن فرق اولنور وقلت ذنوبله تفقده موفقيت ونائليت حاصل اولور ديمشلردر وابوسليمان رحمه‌الله بركيمسه جماعتله صلاتى ترك ايتمز انجق ذنب وكناه سببيله ترك ايدر ديدى ومشار اليه كيجه احتلام عقوبت وجنابت بعديتدر ديرايدى وطعام وشرابك قلتى ومعده‌نك خالى بولنمسيله دخى قيام ليله استعانه اولنور زيرا عون بن عبدالله بنى اسرائيلده برطاقم عابد كيمسه‌لر وار ايدى انلر افطار ايده‌جكلرنده انلر اوزرينه برقائم ظهور ايدوب انلره چوق يميكز زيرا سزلر چوق يديككزده چوق اويورسكز وچوق اويوديغكزده نمازى آزقيلرسكز ديو ندا ايدردى ديمشدر وبعضيلريده كثرت نوم شرب مانك كثرتندندر وبونك اوزرينه صديقيندن يتمش كشينك اتفاقى وقوعبولمشدر ديديلر وقلبك مهموم ومغموم ومحزون برحالده اولمسى ويقظهٔ دائمه‌ده بولنمسيله‌ده قيام ليله استعانه اولنور زيرا بوحالاتله قلب حياتده اولور وفكر ملكوتيده دائم بولنور وقيلوله يعنى نصف نهار اويقوسيله وامور دنياده جوارح واعضانك پك چوق يورلمامسيله دخى قيام ليله استعانه اولنور وبركيمسه اول ليلده قيامى اختيار ايتسه تاكه اكا نوم غلبه ايدوب بعده اويوسه صكره اويانوب قالقسه بعده ينه نوم غلبه ايتديكنده اويوسه صكره ينه آخر ليلده قالقسه بوحالده اول كيمسه ايچون ايكى قومه وايكيده نوم اولمسيله پك مشقتلى اولور وبو ايسه اشد اعمالدندر وبواعمال ايسه اهل حضور وارباب يقظه واصحاب فكر وتذكر ايچون برحالتدر وبعضيلريده بيان اولنان حالت اخلاق رسول الله‌هدندر ديديلر وبعض كره‌ده عابد ايچون بيان اولنان حالتك تضاعفيله كيجه‌لرده برقاچ دفعه‌لر قالقمق واويومق وقوعبولور واما قيام ونومك موزون اولمسى انجق رسول الله صلى الله عليه وسلمه مخصوصدركه انلرك قلب سعادتلرى يقظهٔ دائمه‌ده وحق سبحانه وتعالى حضرتلرى جانبندن وارد اولان وحى وامر ونهى تلقيده اولوردى ونوم ويقظه حالتلرى مساوى ايدى ٠

﴿ كيجه قائم اولان كيمسه‌نك آخر ليلده اويومسنك استحبابى بيانده ﴾ كيجه قائم اولان كيمسه‌نك اخر ليلده اويومسنك استحبابى ايكى وجهه مبنيدر «برنجيسى» آخر ليلده اويومسى صباح وقتنده بطالت وكسالتى دافعدر وصباح وقتنده اويقو ايسه مكروهدر بنابرين سلف صالحين ناسه صلاة صبحدنصكره اويقو ايله امر ايدرلر واندن مقدم اويومقدن منع ايدرلردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم ايچون صباح نمازندنصكره نومهٔ خفيفه اولديغى اثرده وارد اولمشدر «ايكنجيسى» اخر ليلده اويقو صفرة وجهى كيده‌رير وآخر ليلده اويوميديغنده صفرت خالى اوزره قالور ولايق اولان اول كيمسه بوحالتدن اتقا ومباعدت اوزره بولنمليدر زيرا صفرت سيما حالتى غامض ومغلق بركيفيتدر وانده شهرت خفيه وشرك خفيده محتملدر زيرا اول كيمسه صفرت سيماسيبيله مشار بالبنان اولور وانده صلاح وسهر وصوم وخوف من الله توهم اولنور (نعوذ بالله من الشرك والرياء وكل امارة تدل عليها) واول كيمسه‌يه لايق اولان كيجه وقتى صويى آز ايچمليدر زيرا شرب مانك جالب نوم اولديغنك ذكرى تقدم ايتمشدر وكيجه چوق صو

ایچمكدن وجه وسیماده صفرت حاصل اولور خصوصیله چوق صو ایچمك آخر لیلده واویقودن اویانمق زمانده اولور ایسه وخبرده رسول الله صلی الله علیه وسلمك آخر لیلده وتر نمازینی قیلدقدنصكره تابلال كلنجه‌یه دكین صاغ جانبی اوزرینه برمقدار یاتدقلری وبعده بلال ایله برابر مسجده چیقدقلری وارد اولمشدر وسلف صالحین وتردنصكره وصلاة صبحدن اوكجه بو یاتمغی مستحب كوررلرایدی بعضیلریده سنت قیلمشلر ایدیكه انلرده ابوهریره رضی الله عنه واكا تابع اولنلر ایدی وسلف صالحینك بعدالوتر وقبل الفجر یاتمغی مستحب كورملری بوحالك ارباب مشاهده وحضورك شهود وحضورلرینی زیاده قیلسنه مبنیدركه آنلرایچون عالم ملكوتدن كشوفات وفیوضات وعالم جبروتدن انواع علوم وفهوم ظاهر ولامع اولور وانلره غرائب حكم وعلوم تلقین وتفهیم اولنور وانلر كندولرندن غائب اولان وعلام الغیوب جانبندن كندولریچون تهیه وآماده قلنان اقسام وحظوظاته آگاه ایدیلورلر وبعد الوتر وقبل الفجر یاتمق عمال واهل مجاهده حقنده سكون وراحتدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك بعد طلوع الفجر طلوع شمسه وبعد صلاة العصر غروب شمسه دكین صلاتدن نهی ایتمسی ارباب اوراد لیل ونهارك اولزمانده استراحه‌لری مقصدینه مبنیدر وكذا (ومن اللیل فسبحه وادبار النجوم) واعقاب صلاة ایله تفسیر اولنان (وادبار السجود) آیت جلیله‌لری مفادنجه صلاته اعانه ایلسون وجوارح واعضا سكونت حالنه كلسون وقیام ایچون نفسك سئامتی واوصانمقلغی زائل اولسون وتهجد وصلاته خواهشلی بولنسون ایچون تضاعیف صلاة لیلی كندوسنده یوزكره تسبیح اولنور برجلوسله فصل دخی مستحب قلنمشدر .

(نوم ویابرشغل سببیله قیام لیلی فوت ایدن كیمسه بیاننده) نوم ویابرشغل سببیله قیام لیلی فائت اولان كیمسه اول كیجه‌نك نمازینی طلوع شمسله زوال بیننده قضا ایدر ایسه اول كیمسه اول نمازی كیجه وقتنده قیلمش كبی اولور زیرا ابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی عبدالله بن غنمدن انك دخی عمر بن الخطاب رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیكی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بعد الزوال قبل الظهر درت ركعت نماز سحر وقتنده‌كی مثلنه محسوب ایدیلور دیو بیوردیغی بیان ایدلمشدر ولفظ آخرده عمر رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بركیمسه كیجه وقتنده‌كی حزب واورادینی اوقومقسزین اویوسه ویاخود انی تلاوتی اونوتسه‌ده بعده انی صلاة فجردن وقت ظهره دكین اوقوسه اول كیمسه انی كیجه‌سنده اوقومش كبی اولور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وبعض سلف دخی بركیمسه ترك ایلدیكی كیجه وردی اولان صلاتنی قبل الزوال قیلسه اول كیمسه اول صلاتی كیجه‌سنده قیلمش كبی اولور وبونك اوزرینه محمد صلی الله علیه وسلمك آلنك رأی واتفاقلری وقوعنی بیان ایلمشدر واكر اكاده مقتدر اولماز ایسه انی اویله ایله ایكندی وقتی بیننده قضا ایتملیدر نتكم الله تعالی حضرتلری (وهو الذی جعل اللیل والنهار خلفة لمن اراد ان یذكر اواراد شكورا) بیورمش وبوآیت (جعلهما خلفتین یتعاقبان فی الفضل فیخلف احدهما الآخر) ایله تفسیر ایدلمشدر .

(اوراد لیل بیاننده) بورایه كلنجه بیان اولنان جمله‌دن اوراد لیلك بش قسمه منقسم اولدیغی مستبان اولمشدركه انلردن «برنجیسی» عشائین بیننده‌در «ایكنجیسی» عشاء اخیره‌دن صكره‌اویقوزمانه دكیندر «اوچنجیسی» جوف لیلده‌در «دردنجیسی» ثلث اخیره‌در «بشنجیسی» فجر ثانینك طلوعنك ماقبلی اولان سحر اخیردركه اوزمان قرائت واستغفار وتفكر واعتبار ایچون برزماندر نماز ایچون دكلدر بنابرین رسول الله صلی الله علیه وسلم صلاة لیل ایكیشر ایكیشردر سن فجرك طلوعندن خوف ایتدیكنده بر ركعتی ماقبلنه وتر ایدرسك دیو بیورمشدر انجق وترووردینی قیلمقسزین اویومش قالمش اولان كیمسه فعل وتر فصلده تقدم ایتدیكی وجهله اول ساعتده وتری قیلار .

(اوراد نهار بیاننده) اوراد نهاردخی بشدركه انلردن «برنجیسی» فجر ثانینك طلوعندن طلوع شمسه دكیندر «ایكنجیسی» صلاة ضحا واول معناده بولنان اوراددركه زوال وقتنه دكیندر «اوچنجیسی» بعدالزوال قرائت حسنه وسلام واحد ایله درت ركعتدر بعضیلری اول درت ركعت نماز ایچون ابواب سماء فتح اولنور دیدیلر و «دردنجیسی» ظهر ایله عصر مابینیدر «بشنجیسی» بعد العصر غروب شمسه دكیندر .

(نهاردن ورد اول بیاننده) صلاة فجردن طلوع شمسه وكذا صلاة عصردن غروب شمسه دكین كندوسنده یا تلاوة قرأن ویا تسبیح ویا تفكر وتذكر ویا تعلیم ویا برعالمك مجلسنه حضور ایله الله تعالی حضرتلرینی ذكر ایچون جلوس مستحب قلنمشدر زیرا ذكر اولنان ایكی وقتده نافله نماز قیلمق منهیدر زیرا شیخ ابونصرك والدندن انك دخی ابواسماعیل بن محمد بن اسماعیل الخطیبدن انك دخی محمد بن یعقوبدن انك دخی هدیبه بن خالد القیسیدن انك دخی اسماعیل احمد بن سلمه‌دن انك دخی علی بن زیددن انك دخی شعیبدن انك دخی ابی امامه رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیكی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بنم صلاة فجردنصكره شمسك طلوعنه دكین تكبیر وتهلیل ایدر اولدیغم حالده الله تعالی حضرتلرینی ذكر ایدرك برقوم ایله اوطورمقلغم ایكی رقبه اعتاقندن بكا زیاده محبتلیدر وبنم صلاة عصردن غروب شمسه دكین الله تعالی حضرتلرینی ذكر ایتمكلكم بكا ولد اسماعیلدن درت رقبه‌یی اعتاق وآزاددن دها زیاده احبدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وانس بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ارزاقكزی طلبدن نوم وغفلتده اولمیكز دیو بیوردیغنده یارسول الله بوحدیث شریفك معناسی ندر دیو اولنان سؤاله سزلر صلاة فجری قیلدیغكزده اوتوز اوچ كره (الحمد لله وسبحان الله ولااله الا الله والله اكبر) دیكز دیو جواب ویردیكی بیان اولنمشدر وحدیث آخرده دخی اوتوز اوچ كره تسبیح واوتوز اوچ كره تحمید واوتوز درت دفعه تكبیر ایدوب (لااله الا الله وحده لاشریك له له الملك وله الحمد یحیي ویمیت وهو حی لایموت بیده الخیر وهو علی كل شیئ قدیر) دیملیدر وبعدالعصر وعندالنوم دخی بووجهله ایشلنملیدر دیو وارد اولمشدر وابونصرك والدندن وانك دخی اسناد ایله عروه بن الزبیر رضی الله عنهدن انك دخی والدی رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیكی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك فی سبیل الله برغزوه ویاخود روحه یعنی كفار ایله مقاتله‌ده اول نهاردن زواله وارنجه سیر ایتمك ویاخود

زوالدن اخشام اولنجه مشی وحرکتده بولنمق دنیا ومافیهادن خیرلودر دیو بیوردیغنده یارسول الله غزوه طاقتی اولمیان کمسنه نه ایتسون دیو اولنان سؤاله جواباً رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه اخشام نمازینی قیلدقدن صکره اوطوروب تا یاتسو نمازینی قیلنجه‌یه دکین ذکرالله ایله مشغول اولسه اول کیمسه‌نك اول مجلسی فی سبیل الله روحه اولور وبرکیمسه صباح نمازینی قیلدقدن صکره اوطوروب کونش طوغنجه‌یه دکین الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایله مشغول اولسه انك اول مجلسی فی سبیل الله غدوه اولور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی ابی امامه رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه صباح نمازینك عقبنده اون کره (لااله الاالله وحده لاشریك له له الملك وله الحمد یحیی ویمیت بیده الخیر وهو علی کل شیٔ قدیر) دیملری الاالله تعالی حضرتلری بوکلمات سببیله انك ایچون اون حسنه یازار وبوکلمات سببیله اندن اون سیئه‌یی محو ایدر وانك درجه‌سنی اون قات ترفیع ایدر وبوکلماتی اون رقابی ازاده معادل ایلر واول کونده اول کیمسه‌یه اصابت ایده‌جك ذنبك اکا ضرری اولماز انجق اول ذنبك شرك اولمسی مستثنادر والله تعالی حضرتلرینك امری وجهله ابدستنی کوزل ووجهنی غسل ایدن برعبد اولمدی الا الله تعالی حضرتلری اندن انك ایکی کوزلری نظریله ویاخود لسانی ایله تکلمی سببیله حصوله کلان ذنبنی اندن حط وتنزیل ایدر والله تعالی حضرتلرینك امری وجهله اللرینی غسل ایدن برعبد اولمدی الا الله تعالی حضرتلری اندن ایکی الیله طوتمسی سببیله حاصل اولان ذنبنی بعده باشنی وقولاقلرینی مسح ایتدیکنده انك قولاقلری دکلمسی سببیله حاصل اولان هرذنبنی بعده ایکی ایاقلرینی الله تعالینك امری وجهله غسل ایتدیکنده انك ایاقلریله یوریمسی سببیله حاصل اولان هرذنبنی حط وتنزیل ایدر واول صلاة انك ایچون آخر فضیلت اولور وطاهرا ذکر ایدرك اویویوبده اویقوسندن اك اول اویاندیغنده بروجهله دعا ایدن کیمسه اولمدی الا انك دعاسی مستجابه ومقبوله اولدی وکرك اصابت وکرك خطا ایتسون فی سبیل الله اوق اتان کیمسه اولمدی الا انك سببیله کندوسنه بررقبه‌یی آزاد ایتمشجه‌سنه ثواب ویریلور وفی سبیل الله جهادده اختیار اولان کیمسه اولمدی الا اول کیمسه ایچون اول حال سببیله یوم قیامتده نور اعطا اولنور وبرکیمسه برکوله آزاد ایلسه اول معتوقك هرعضوی عاتقنك هرعضوی مقابلنده عاتق ایچون ناردن فدا اولور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی حسن بن علی رضی الله عنهمادن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه برمسجدده صباح نمازینی قیلوب بعده ذکرالله ایله مشغول اوله‌رق کونش طوغنجه‌یه دکین اوطورسه وکونش طوغدیغنده الله تعالی حضرتلرینه حمد ایدوب بعده قالقوب ایکی رکعت نماز قیلسه الله تعالی حضرتلری انك قیلدیغی هررکعت مقابله‌سنده اکا جنتده بیك کره بیك قصر اعطا ایدرکه اول قصرلرك هربریسنده بیك کره بیك حوریلر واردر وهربر حوری ایله بیك کره بیك خادم واردر واول کیمسه عندالله اوابیندن اولور دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر ونافعك ابن عمر رضی الله عنهمادن ایلدیکی

روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك صباح نمازینی قیلدیغنده تاکه نماز وقتی کلنجه مجلسندن قالقمدیغی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه صباح نمازینی قیلوب تاکه نماز وقتی کلنجه‌یه دکین مجلسنده اوطورسه بوحالت اول کیمسه ایچون حج وعمرهٔ مقبولتین منزله‌سنده اولور دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابن عمر رضی الله عنهما صباح نمازینی قیلدیغنده تاشمسك طلوعنه دکین یرنده اوطوررلردی کندوسنه بوحال ندر دیو اولنان سؤاله بونکله سنتی مراد ایدرم دیمشدر وابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی عکرمه‌دن انك دخی ابن عباس رضی الله عنهمادن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه صباح نمازینی جماعتله قیلوب بعده طلوع شمسه دکین بولندیغی محلده اوطورسه وبعده اولکی رکعتنده اوچ کره فاتحة الکتابی وآیت الکرسی یی ویدی کره قل هو الله احدی وایکنجی رکعتنده برکره فاتحة الکتابی ووالشمس وضحاهایی واوچنجی رکعتنده دخی فاتحة الکتابی ووالسماء والطارقی ودردنجی رکعتنده دخی برکره فاتحة الکتابی وآیة الکرسی یی واوچ کره قل هو الله احدی اوقویه‌رق متوالیا درت رکعت نماز قیلسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه جانبنه هرسمادن اوزملکدن یتمش ملك بعث وارسال ایدرکه انلرله برابر جنتك اطباق ومنادیلندن طبقلر ومندیللر واردر انلر اول صلاتی اول طبق ومندیللر ایچنه وضعله سمایه صعود ایدرلر وانلر ملکلردن برقومك نزدینه مرور ایتمزلر الا اول قوم اول صلاتك صاحبیچون استغفار ایدرلر وانلر اول صلاتی بین یدی الجبار وضع ایتدکلرنده الله تعالی حضرتلری ای بنم عبدم سن بنم ایچون قیلدك وبنم ایچون عبادت ایلدك سن عملکی استیناف ایله یعنی عملکه یکیدن باشله بن سنی مغفرت ایتدم دیردیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وشو بیان اولنان صلاة رسول الله صلی علیه وسلمك جناب عز وجل حضرتلرینك یاابن آدم سن بنم ایچون اول نهارده درت رکعت نماز قیل بن آخرنهاره دکین سنی شر ومضرتدن منع ایدرم دیو بیوردیغی خبرویردیکی صلاتك تفسیریدر وبعضیلری دخی اشبو حدیث قدسیده ذکر اولنان درت رکعت نمازی صباح نمازینك فرض وسنتی اوزرینه حمل ایلمشدر وصحیح اولان بزم ذکر ایلدیکمزدر .

(اوراد نهاردن ورد ثانی بیاننده) اما اوراد نهاردن ورد ثانی صلاة ضحادرکه اول صلاة ضحا صلاة اوابیندر وبو صلاة ضحایه مداومتك مستحب اولوب اولمامسی اصحابمز عندنده ایکی وجهه مبنیدر وبونده اصل اولان ابونصرك اسناد ایله والدندن انك دخی یحیی بن ابی کثیردن انك دخی ابی سلمه‌دن انك دخی ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاة ضحا صلاة اوابیندر دیدیکی وبو اسناد ایله رسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاة ضحا داود علیه السلامك اکثر صلاتیدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابونصرك اسناد ایله والدندن وانك دخی ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ابواب جنتدن برقپو واردر انك اسمی ضحادر یوم قیامت اولدیغنده برمنادی مداومتله صلاة ضحایی قیلنلر نره‌ده دیرلر انلری الله تعالی حضرتلرینك رحمتیله جنته ادخال ایدیکز دیه‌رك ندا ایدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وامیرالمؤمنین عمر بن الخطاب رضی الله عنهما زماننده ناس صلاة صبحی قیلرلردی بعده مسجدده کندوسنده

قوشلق نمازی قیلنەجق وقتە منتظر اولورلردی وضحاك بن قیسك ابن عباس رضی الله عنهمادن ایلدیکی روایتندە ابن عباس رضی الله عنهمانك بزم اوزریمزە برزمان اولدیدیکە ناس ضحا نمازینی قیلیورلر کورنجەیە دکین (یسبحن بالعشی والاشراق) آیت جلیلەسنك وجه وتأویلنی بیلمز ایدك دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابن ابی ملیکە رحمه الله شو وجهلە دیرکە ابن عباس رضی الله عنهما صلاة ضحادن سؤال اولندقلرندە صلاة ضحا کتاب اللهدە مذکوردر دیدی وبعدە (فی بیوت اذن الله ان ترفع ویذکر فیها اسمه یسبح له فیها بالغدو والآصال) آیت جیلەسن اوقودی وابن عباس رضی الله عنهما صلاة ضحایی قیلرلردی ولکن انك اوزرینە دوام ایتمزلردی بنا برین عکرمە ابن عباس رضی الله عنهمانك ضحا نمازندن سؤال اولندقلرندە ابن عباس رضی الله عنهما صلاة ضحایی بر کون قیلر واون کوندە ترك ایدردی دیدی ونخعی رحمه الله سلف صالحین صلاة ضحایە مداومتی کریە کورورلردی بناء علی ذلك صلاة ضحایی قیلرلردی وصلاة مکتوبە ومفروضە کبی اولمسون ایچون ترکدە ایدرلردی دیدی .

(صلاة ضحانك عدد رکعاتی بیانندە) صلاة ضحانك اقلی ایکی رکعت واعدلی سکز رکعت واکثری اون ایکی رکعتدر واما اقلی ایکی رکعت اولمسی شول روایتە مبنیدرکە شیخ ابو نصرك اسناد ایلە والدن آنك دخی عبد الله بن بریدەدن آنك دخی پدری رضی الله عنهدن نقلاً بزە ویردیکی خبرندە رسول الله صلی الله علیه وسلمك انسانده اوچیوز التمش مفصل واردر آنك اوزرینە هر مفصل ایچون کل یوم برنسنە تصدق ایتمسی لازمدر دیو بیوردیغندە یارسول الله بونکیفیتلە حاصل اولور دیمەسی اوزرینە رسول الله صلی الله علیه وسلمك سنك مسجد ایچندە بزاق یعنی توکرك آتلمش کوردیکندە آنی مسجددن منع ودفعکلە ویاخود یول اوزرینە آتلمش ومرور وعبورە مانع برنسنەیی کوردیککدە آنی برجانبە چکمکلککلە حاصل اولور واکر بوکادە قادر اولەمز ایسەك سکا ایکی رکعت قوشلق نمازی کافیدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابی هریره رضی الله عنه خلیلم ابو القاسم صلی الله علیه وسلم اوچ شیئلە بکا وصیت ایتدی انلردە قبل النوم وتر نمازی وشهردن اوچکوندە صیامی وایکی رکعت قوشلق نمازیدر دیو بیورمشدر وبوندن مقدمکی فصلدە عکرمەنك ابن عباس رضی الله عنهمادن انك دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایتندە قوشلق نمازینك درت رکعت اولدیغی بیان اولنمشدر ومعاذنك عایشۀ صدیقە رضی الله عنهادن ایلدیکی روایتندە رسول الله صلی ال الله علیه وسلمك صلاة ضحایی درت رکعت بعدە التی رکعت قیلدیغی بیان اولنمشدر وحمید طویلك انس رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتندە رسول الله صلی الله عیله وسلمك قوشلق نمازینی التی رکعت بعدە سکز رکعت قیلدقلری بیان اولنمشدر وعکرمە بن خالدك امهانی بنت ابی طالب رضی الله عنهادن ایلدیکی روایتندە امهانینك رسول الله صلی الله علیه وسلم یوم فتح مکە یە اعلاء مکەیە نزول ایلە اندە سکز رکعت نماز قیلدیدی بن بو حالدە یارسول الله بو قیلدیغك نمازندر دیدیکمدە رسول الله صلی الله علیه وسلم ضحادر بیوردی دیو خبر ویردیکنی بیان ایلمشدر واحمد بن خلیل رحمه الله

(امهانینك)

ام هانینك بیانی حجتدر واهل علم رحمهم الله عندندە دخی مختار اولان صلاة ضحاء سکز رکعتدر وکذا ابی سعید رضی الله عنهك رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایت دخی بو وجهلەدر وعایشۀ صدیقە رضی الله عنهانك صلاة ضحایی سکز رکعت قیلدقلری روایت اولنمشدر وقاسم بن محمد رحمه الله عایشۀ صدیقە رضی الله عنهانك صلاة ضحایی سکز رکعت قیلدیغنی واوزاتدیغنی وصلاة ضحایی قیلدیغندە قپوسنی قپادیغنی بیان ایلمشدر وصلاة ضحانك اکثر وافضلی اون ایکی رکعتدر زیرا ابو نصرك اسناد ایلە والدندن انك دخی حمزه بن موسی ابن انس بن مالك الانصاریدن انك عمی ثمامه بن انسدن انك دخی جدی انس بن مالك رضی الله عنهدن نقلا ایلدیکی روایتندە رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسە اون ایکی رکعت ضحا نمازی قیلسە الله تعالی حضرتلری اول کیمسە ایچون جنتدە التوندن بر قصر بنا ایدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابو نصرك اسناد ایلە والدندن انك دخی ام حبیبه رضی الله عنهادن ایلدیکی روایتندە رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسە کوندز اون ایکی رکعت نماز قیلسە الله تعالی حضرتلری انك ایچون جنتدە بر بیت بنا ایدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابو نصرك اسناد ایلە والدندن انك دخی ابراهیم تمیمیدن انك دخی پدرندن انك دخی ابی ذر رضی الله عنهدن نقلاً بزە ویردیکی خبرندە رسول الله صلی الله علیه وسلمك یا اباذر کوندز اون ایکی ساعتدر سن هر بر ساعت ایچون بر رکعت وایکی سجدە تهیه وامادە ایلە اول رکعتدە اولان حالت سندن ذنبی منع ودفع ایدر یا اباذر برکیمسە صلاة ضحادن ایکی رکعت قیلسە اول کیمسە غافلیندن اولماز ودرت رکعت قیلسە اول کیمسە ذاکریندن یازیلور والتی رکعت قیلسە اول کیمسەیە شرك بالله مستثنا اولدیغی حالدە حنث وکناه لاحق اولماز وبر کیمسە اون ایکی رکعت قیلسە انك ایچون جنتدە بر بیت بنا اولنور دیو بیوردیغندە اباذرك یارسول الله بو اون ایکی رکعت جمعاً می یوخسە متفرق ومتشتت صورتلەمی قیلنملیدر دیمەسی اوزرینە رسول الله صلی الله علیه وسلمك لا علیك یعنی کرك مجتمعاً وکرك متفرقا قیلنسون سنك اوزرینە بر بأس یوقدر دیو بیوردیغی سویلنمش اولدیغنی بیان ایلمشدر .

(صلاة ضحانك وقتی بیانندە) صلاة ضحا ایچون ایکی وقت واردر بریسی جائزدرکە طلوع شمسدنصکرە صلاة ظهرە دکیندر وبریسیدە مستحبدرکە قرب زوال عندندە شمسك حرارتی شدتلە یر اوزرینە دوشدیکی زماندر واول وقتدە صلاة ضحانك استحبابنه دلیل زید بن ارقم رضی الله عنهدن اولنان روایتدرکە آنلر برقومی مسجد قبادە ضحا نمازی قیلیورلر کوردیکندە نە اولسەدە بونلر صلاة ضحانك بو ساعتك غیریدە افضل اولدیغنی بیلسەلر ایدی زیرا بن رسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاة اوابین شمسك شدة حرارتندن یرك قیزغینلغیلە اخفاف فصالك یعنی دوە کوچکلرینك ایاقلری یاندیغی زماندر دیو بیوردیغنی ایشتدم دیدی وبعد الزوال دخی ضحا نمازی قیلمق جائزدر زیرا عوف بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتدە رسول الله صلی الله علیه وسلمك ساعت سبحە یعنی تطوعك وقتی شمسك کبد سمادن یعنی حالت استوادن نزولی زماندر وسبحە محبتینك یعنی خاضعین وخاشعینك

صلاتيدر وصلاة محبتينك افضلى حرارتك بغايت اسى وشدتى زماننده‌در ديو بيورديغى روايت اولنمشدر واكر صلاة محبتينى ظهره دكين قيلمامش ايسه على وجه الاستحباب آنك فضلى لازم كلور .

﴿ صلاة ضحاده اوقونه‌جق نسنه‌لر بيانده ﴾ رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمدن اولنان روايتده رسول الله صلى‌الله عليه وسلمك صلاة ضحا والشمس وضحاها ووالضحى سوره‌لريله‌در ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وعمرو بن شعيبك باباسندن وآنك دخى جدى رضى‌الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتده رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمك بركيمسه اون ايكى ركعت صلاة ضحايى قيلسه وهر بر ركعتده بركره فاتحهٔ كتابى وبركره آية الكرسى‌يى واوچ كره قل‌هوالله احدى اوقوسه هرسمادن يتمش بيك ملك نازل اولوركه آنلرله بياض كاغدلر ونوردن قلملر واردر اول ملكلر صور نفخ اولنجه‌يه دكين آنك ايچون حسنات يازارلر وقيامت كونى اولديغنده اكا كندولريله حله وهديه‌لر بولنان ملكلر كلوب آنك قبرى اوزرنده طوررلر و (يا صاحب القبر قم باذن الله فانك من الامنين) يعنى اى صاحب قبر سن الله تعالى حضرتلرينك اذنيله قالق زيرا سن آمنين زمره‌سندن سك ديرلر ديو بيورديغى بيان ايلمشدر .

﴿ صلاة ضحانك انكارى بيانده ﴾ بعض صحابه رضى الله عنهم طرفندن صلاة ضحا حقنده انكار وارد اولمشدر بوجمله‌دندر اصحابمزدن ابن منادينك اسناد ايله ابن عمر رضى‌الله عنهمادن نقلا ايلديكى روايتكه ابن عمر رضى‌الله عنهما بن دائرهٔ اسلامه داخل اوله‌ليدنبرو بيت شريفى طوافم زمانى مستثنا اولديغى حالده ضحا نمازى قيلمدم صلاة ضحا بدعتدر وبدعت حسنه‌در وآنى احداث ايدن نه كوزل احداث ايتمشدر ديدى وابن مسعود رضى‌الله عنه صلاة ضحا حقنده ياعباد الله سزلر ناسه تحميل ايتميك اول نسنه‌يكه الله تعالى حضرتلرى آنى آنلره تحميل ايتمامشدر واكر سزلر لامحاله صلاة ضحايى قيله‌جقسه‌كز آنى اويكزده قيليكز دير ايدى وبونلرك كليسى صلاة ضحانك فعلى حقنده بالاده ذكر ايتديكمز فضائل وارده‌يى رده دلالت ايتمز ذكر اولنان بعض صحابه بو بيانلريله ناسك صلاة ضحايى صلاة فرضه تشبيه ايتماملرينى وناسك آنك وجوبنى اعتقاد ايتماملرينى مراد ايتديلر وناسك كليسى نشاط عبادتده مساوى دكلدرلر بو بيانلريله آنلردن خفتى وآنلر اوزرينه طاعتك تسهيلنى طلب ايلديلر وبومعنايه مبنيدر عتبان بن مالك رضى الله عنهدن اولنان روايتكه مشار اليه رسول الله صلى‌الله عليه وسلم سبحهٔ ضحايى بيتنده قيلدى وبر طاقلرى آنك ورانسده قائم اولوب قيلديلر وعايشهٔ صديقه رضى الله عنها صلاة ضحايى قيلديغنده قپوسنى قپادى وابن عباس رضى‌الله عنهما بركون قيلر واون كون ترك ايدردى ديدى .

﴿ ورد ثالث بيانده ﴾ ورد ثالث قبل الظهر وبعد الظهر صلاتدر ابونصرك اسناد ايله والدندن آنك دخى ام حبيبه رضى‌الله عنهادن نقلاً ايلديكى روايتده ام حبيبه‌نك بركيمسه قبل الظهر درت وبعد الظهر دخى درت ركعت نماز قيلسه الله تعالى حضرتلرى اول

كيمسه‌نك لحمنى وجسدينى ناره حرام قيلر ديو بيورديغى بيان ايلمشدر وبعضيلرى دخى ابواب سما وجنت بعد الزوال تا ظهر نمازى قيلنجه‌يه دكين فتح اولنور بنابرين اول ساعتده دعوات مستجاب قلنور وبوسببه مبنى اول ساعتده ذكر ودعاء وعبادته ملازمت مستحب اولور ديديلر وبو بابده ابى ايوب الانصارى رضى الله عنهدن روايت اولنان حديثده مشار اليه رسول الله صلى‌الله عليه وسلمك قبل الظهر مواظبت ايلدكلرى درت ركعت نمازدن اولنان سؤاله شمسك زوالى عندنده ابواب جنت فتح اولنوب تا نماز قيلنجه حركت ايتمز بنابرين بن اقدامى آرزو ايدرم ديو جواب ويردكلرينى بيان ايلمشدر وعايشهٔ صديقه رضى‌الله عنها كندوسنه رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمه قنغى صلاته مواظبت زياده سوكيلو ايدى ديو اولنان سؤاله رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلم قبل‌الظهر درت ركعت نماز قيلرلردى وآنلرده قيامى اوزادر وركوع وسجودى كوزل ايدردى ديو جواب ويرمشدر .

﴿ ورد رابع بيانده ﴾ وردرابع ظهر ايله عصر بيننده صلاتدر ابونصرك والدندن آنك دخى عمر بن احمددن آنك دخى عبدالله بن محمددن آنك دخى صالح بن مالكدن آنك دخى جعفر بن عمردن آنك دخى يونس بن ابى عمره‌دن انك دخى عطادن انك دخى ابن عباس رضى‌الله عنهمادن نقلاً بزه ويرديكى خبرنده رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمك بركيمسه ظهر ايله عصر بينى احيا ايلسه الله تعالى حضرتلرى قلوبك موتى كوننده اول كيمسه‌نك قلبنى احيا ايدر ديو بيورديغى بيان ايلمشدر وابن عمر رضى الله عنهمانك ظهر ايله عصر بينى احيا بيوردقلرى روايت اولنمشدر وابراهيم نخعى رحمه‌الله سلف صالحين عشاءين بيننده‌كى وظهر ايله عصر ارسنده‌كى صلاتى صلاة ليله تشبيه ايدرلردى وبن الظهر والعصر صلاة برچوق عبادك آيين واصوليدى وانلر وردلرينى بين‌الظهر والعصر خلقدن منفرد وجانب حقه مقبل ومتوجه اوله‌رق قيلرلردى واول ساعت الله تعالى حضرتلريله خلوت وانى ذكر ايچون ساعت شريفه‌در واول اثناده قلنان نماز صلاة غفلتدر ديدى واعتكاف ايله صلاته انتظار بينى جمع ايتمك ايچون بين‌الظهر والعصر مسجدده اعتكاف مستحب قلندى وبووجهله اعتكاف سلف صالحينك دأب واصوليدى انجق اول كيمسه قبل‌الزوال اويويه مامش ايسه كندوسنده قيام ليله قوت حصوليچون اول ساعتده اويومليدر زيرا انك قبل‌الظهر نومى يچن كيجه ايچوندر وبعدالظهر نومى دخى ليلهٔ مستقبله ايچوندر ونومى سكز ساعت اوزرينه زياده مستحب دكلدر وبعضيلريده اول كيمسه اكر نومى بو مقداردن نقصان ايدر ايسه بدنى مضطرب اولور زيرا (وجعلنا نومكم سباتا) آيت جليله‌سى مفادنجه نوم بدنك قوت وراحتيدر ديديلر وابو نصرك اسناد ايله والدندن انك دخى سهلدن انك دخى پدرندن انك دخى ابى هريره رضى الله عنهدن نقلاً بزه ويريكى خبرنده رسول‌الله صلى‌الله عليه وسلمك بركيمسه كل يوم اون ايكى ركعت نماز قيلسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه ايچون جنتده بر بيت بنا ايدر واول اون ايكى ركعت قبل‌الفجر ايكى وقبل‌الظهر درت وبعدالظهر ايكى وقبل‌العصر ايكى وبعدالمغرب ايكى ركعتدر ديو بيورديغى بيان ايلمشدر وسعيد بن المسيبك عايشهٔ صديقه رضى‌الله عنهادن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول‌الله صلى‌الله عايه وسلمك قبل العصر درت ركعت نماز قيلنلر

صلاتلرندن فارغ اولنجه الله تعالى حضرتلرى انلرى تماماً مغفرت ايدر ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر .

﴿ نوافل اوقاتى جامع حديث بيانده ﴾ ابو نصرك اسناد ايله والدندن انك دخى محمد بن احمد الحافظدن انك دخى محمد بن بدر الحماريدن انك دخى حماد بن مدركدن انك دخى عثمان بن عبدالله الشاميدن انك دخى محمد بن ابراهيمدن انك دخى عبدالله بن ابى سعيددن انك دخى طاوسدن انك دخى عبدالله بن عباس رضى الله عنهمادن نقلاً بزه ويرديكى خبرنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه اخشام نمازندن صكره بركيمسه يه سويلمكسزين درت ركعت نماز قيلسه الله تعالى حضرتلرى انك درجه سنى عليينه رفع ايدر واول كيمسه مسجد اقصاده يعنى مسجد بيت المقدسده ليلهٔ قدره ادراك ايتمش كبى اولور واول درت ركعت نماز نصف ليلده قيامدن خيرلودر والله تعالى حضرتلرى (كانوا قليلا من الليل ما يهجعون) و(تتجافى جنوبهم عن المضاجع) و (دخل المدينة على حين غفلة من اهلها) بيورمشدر و بركيمسه عشاء آخره دن صكره درت ركعت نماز قيلسه اول كيمسه ليلهٔ قدرى مسجد حرامده ادراك ايتمش كبى اولور وبركيمسه قبل الظهر درت ركعت و بعد الظهر دخى درت ركعت نماز قيلسه الله تعالى انك جسدينى نار اوزرينه حرام قيلر و بركيمسه قبل العصر درت ركعت نماز قيلسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه ايچون ناردن برات برائت يازار ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر ونافعك ابن عمر رضى الله عنهمادن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك فجرك ايكى ركعتى بكا دنيا وما فيهادن خيرلودر ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وابونصرك اسناد ايله والدندن انك دخى على كرم الله وجهه ورضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتنده على رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك تطوعندن اولنان سؤاله شمس نصف نهار دائره سندن زائل اولديغنده درت ركعت قيلردى و بعد الظهر ايكى ركعت قيلردى وقبل العصر درت ركعت قيلردى ديو جواب ويرديكى بيان اولنمشدر وعبداذانله اقامت بيننده صلاة ودعايى وتضرع ونيازى غنيمت بيلمليدر زيرا ذكرى تقدم ايتديكى وجهله اول ساعتده داعينك دعاسنده اجابت ظهورى مرجودر .

﴿ ورد خامس بيانده ﴾ اما ورد خامس ايكندى نمازندنصكره غروب شمسه دكين تسبيح وتهليل واستغفار ايله وتفكر فى الملكوت وقرائت قرأنله ذكردر وصاحب ورد قبل غروب الشمس والشمس وضحاها و والليل اذا يغشى سوره لرينى اوقويوب بعده معوذتينى اوقويه رق نهارينى ختم ايتلى وكيجه سيده قرأن واستعاذه ايله استفتاح ايتمليدر وحسن رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرينك رحمتندن بحث اولنديغى موقعده الله تعالى حضرتلرينك يا ابن آدم سن بنى صلاة فجردنصكره برساعت وصلاة عصردنصكره دخى برساعت ذكر ايله بن انلرك بينلرنده كى شر ومضرت ذنوبى سندن منع ايدرم بيوردى ديو خبر ويرديكنى بيان ايلمشدر .

﴿ صلوات خمسك وانلرك اوقاتى وسنن وفضائلى بيانده ﴾ صلوات مكتوبه ومفروضه بشدر انلردن «اولكيسى» ايكى ركعت صباح نمازيدر «ايكنجيسى» درت ركعت اويله نمازيدر «اوچنجيسى» ينه درت

(ركعت)

ركعت ايكندى نمازيدر «دردنجيسى» اوچ ركعت اخشام نمازيدر «بشنجيسى» ينه درت ركعت ياتسو نمازيدر وبونلرك مجموعى اون يدى ركعتدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمك ليلهٔ معراجده سمايى تشريفلرنده اللى وقت نماز فرض قلنمشيدى بعده حكمة من الله عز وجل عباد مؤمنين ايچون اسقاط اولناندن ابقا ايديلنله تخفيف وسهولتك تبيين وظهورى ايچون بش وقته اعاده قلنمشدر شونك كبيكه (الان خفف الله عنكم وعلم ان فيكم ضعفا) آيت جليله سى مفاد عاليسنجه بدايت اسلامده بر مؤمنك اون مشركله مقاتله ده ثبات ومتانتى امرى بعده رحمة من الله برمؤمنك ايكى مشركله مقاتله ده ثباتى خصوصنه تنزيل واعاده ايله تخفيف وتسهيل ايدلمشدر وكذا اسلامك بدايتى حالنده ليالئ صيامده بعد النوم اكل وشرب وجماع مؤمنين اوزرينه حرام قيلنمش ايكن (وكلوا واشربوا حتى يتبين لكم الخيط الابيض من الخيط الاسود) آيت جليله سى مصداقنجه تحريم مذكور مؤمنيندن اسقاط ايله تخفيف وتسهيل وقوعبولمشدر .

﴿ نمازك وجوب وفرضيتى بيانده ﴾ نمازك وجوب وفرضيتى جناب حقك (واقيموا الصلاة واتوا الزكوة واركعوا مع الراكعين) آيت جليله سيله ثابتدر ونمازك اوقاتى آيات واخبار ايله ثابتدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (فسبحان الله حين تمسون وحين تصبحون وله الحمد فى السموات والارض وعشيا وحين تظهرون) بيورمشدركه حين تمسوندن مراد اخشام وياتسو نمازلرى وحين تصبحوندن مراد صباح نمازيدر وعشيادن مراد ايكندى نمازى وحين تظهروندن مراد دخى ظهر يعنى اويله نمازيدر وكذا الله تعالى حضرتلرى (ان الصلاة كانت على المؤمنين كتاباً موقوتا) و (اقم الصلاة طرفى النهار وزلفاً من الليل) و (اقم الصلاة لدلوك الشمس) و (فسبح بحمد ربك قبل طلوع الشمس وقبل غروبها ومن آنائى الليل فسبح واطراف النهار لعلك ترضى) بيورمشدر وقتاده رحمه الله قبل طلوع الشمسدن مراد صلاة فجردر وقبل غروبهادن مراد صلاة عصردر ومن اناء الليلدن صلاة مغرب وصلاة عشادر واطراف النهاردن مراد صلاة ظهردر ديمشدر اما اوقات صلاتك اخبار ايله ثبوتى ابن عباس رضى الله عنهمادن روايت اولنان حديث شريفدركه رسول الله صلى الله عليه وسلم عند البيت جبريل عليه السلام بكا امام اولدى وشمسك وسط سمادن نعالك طاسمه سى مقدارى زوالنده بكا صلاة ظهرى قيلديردى بعده هرشيئك كولكه سى كندوسنك برمثلى اولديغنده بكا صلاة عصرى قيلديردى بعده صائمك افطار ايتديكى زمانده بكا صلاة مغربى قيلديردى بعده شفق يعنى افقده حمرت غائب اولدقدنصكره بكا صلاة عشايى قيلديردى بعده صائم اوزرينه اكل وشرب حرام قلنديغى زمانده صلاة فجرى قيلديردى بعده ينه هرشيئك كولكه سى كندوسنك برمثلى اولديغنده بكا صلاة ظهرى قيلديردى بعده ينه هرشيئك كولكه سى كندوسنك ايكى مثلى اولديغنده بكا صلاة عصرى قيلديردى بعده ينه صائمك افطار ايتديكى زمانده بكا صلاة مغربى قيلديردى بعده ينه ثلث ليله دكين بكا صلاة عشائى قيلديردى بعده ينه حين اسفارده يعنى كوك كنارى بياض اولديغنده بكا صلاة فجرى قيلديردى بعده جبريل عليه السلام بكا نظر ايدوب يا محمد ايشته سزدن مقدم اولان انبياء عظام صلوات الله عليهم اجمعينك اوقات صلاتى ارائه ايلديكم شو ايكى وقتك بينيدر

دیدی دیو بیورمشدر وشو بیان اولنان خبر مواقیت صلاتك اصل واساسیدر وبوبابده خبر مذکورك معناسنه عائد وراجع پك‌چوق احادیث واراسه‌ده بزانلری ذکر ایتمدك .

﴿ صلاة خمسی اولا کیملر قیلدیغنك ذکری بیاننده ﴾ بعض اخبارده شو وجهله وارد اولدیکه انصاردن برکیمسه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمه صلاة فجری الك اول قیلان کیمدر دیو ایلدیکی سؤالنه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم صلاة فجری الك اول آدم علیه السلام قیلدی وصلاة ظهری الله تعالی حضرتلری کندوسنی نار نمروددن خلاص ایتدیکنده ابراهیم علیه السلام قیلدی وصلاة عصری کندوسنه جبریل علیه السلام اوغلی یوسف علیه‌السلامدن خبر ویردیکنده یعقوب علیه‌السلام قیلدی وصلاة مغربی الله‌تعالی حضرتلری کندوسنك توبه‌سنی قبول ایلدیکنده داود علیه السلام قیلدی وصلاة عتمه‌یی یعنی عشایی الله تعالی حضرتلری کندوسنی تویسز وقنادسز قوش یاوریسی کبی بطن حوتدن چیقاردیغنده یونس بن متی علیه السلام قیلدی وبوحالده جبریل علیه السلام کلوب یایونس الله تعالی حضرتلری سکا مخصوصاً سلام اوقور وسکا بنم سکا دار دنیاده‌ایتدیکم عذاب ایله بن جابده‌یم سن بندن راضیمیسك دیبور دیدیکنده یونس علیه السلام همان قالقوب درت رکعت نماز قیلدی بعده (انی عن ربی راض انی عن ربی راض) دیه‌رك کندوسنك ربیسندن راضی اولدیغنی تکرار ایله بیان ایلدی دیو جواب ویرمشدر .

﴿ رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه صلاتدن الك اول واجب اولان نسنه بیاننده ﴾ رسول‌الله صلی‌الله‌علیه وسلمك صلاتدن اوزرینه الك اول واجب اولوب فعلیله امراولندیغی نسنه صلاة فجر وصلاة مغربدرکه صلی‌الله علیه وسلم (وسبح بحمد ربك بالعشی والابکار) آیت جلیله‌سی مفادنجه تالیلهٔ معراجده سمایه عروجلرینه دکین اخشام ایکی رکعت وصباح دخی ایکی رکعت نماز قیلرلردی ولیلهٔ معراجده سمایی تشریفلرنده انك اوزرینه بش وقت نماز فرض قیلنمشدر وصلاة نهارك الك اولی صلاة فجر بعده صلاة ظهردر وعلمانك صفت صلاتی بیانده ظهر ایله ابتدالری سنته اتباعه مبنیدرکه ابن عباس رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك بیوردیغی بالاده بیان اولنان (امن جبریل عند البیت فصلی بی الظهر الی آخر الحدیث) حدیث شریفدرکه انده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم وقت ظهری بیان ایله بدأ ایتمش ووقت ظهری اول مواقیت قیلمشدر زیرا صلاة ظهر اولا فرض قیلنمشدر بزصلاة فجری ابتدا قیلان آدم علیه‌السلام اولدیغنی بیان ایتدك وآدم علیه‌السلام انسدن یر اوزرینه کوندریلان اول نبیدر بوندن معلوم اولدیکه فی‌الجمله فرض قیلنان اول صلاة صلاة فجردر .

﴿ صلات فجرك وقتی بیاننده ﴾ صلات فجرك اول وقتی اقصاء مشرقده ظهور ایدن ضیاء معترضله فجر ثانینك انصداع وطلوعیدرکه اول ضیاء معترض افق سمایه ارتفاعله افقی شامل ورؤس جبال وقصور مشیده اوزره منتشر اولور وصلاة فجرك آخر وقتی صباح یری کرکی کبی آچیلوب آیدنلغك ظهوری زماندرکه اول آیدنلغی متعاقب شمسك حاجبی یعنی برکناری باش کوسترمکه باشلار وذکر اولنان اول وآخر ایکی وقتك بینی وقت

واسعدر وصلات مذکوره‌یه مستحب اولان صلات صبح ویاخود صلاة فجر تسمیه اولنوب صلاة غداة تسمیه اولنمامليدر زیرا الله تعالی حضرتلری (وقرأن الفجر ان قرأن الفجر کان مشهوداً) بیورمش وصلاة فجرك مشهوده اولدیغی یعنی لیل ونهار ملکلرینك ایکیسنکده انده حاضر بولندقلرینی بیان ایتمشدرکه صلاة فجری اقامت ایدن کیمسه‌نك ثوابی ملائکهٔ لیلك آخر صحیفه‌سنه وملائکهٔ نهارك دخی اول صحیفه‌سنه یازلمقده بولنمشدر وصلات فجرك صباح قراکلغنده قلنمسی افضلدر امام ابوحنیفه‌نك بوبابده اختلافی وقوعبولوب صلاة صبحك قراکلق زائل اولوب آیدنلق ظهورنده قیلنمسی افضلدر دیمشدر وبزم شووجهله بیانمز عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن اولنان روایتدرکه مشار الیها طائفهٔ نساء رسول الله صلی الله علیه وسلمك عهد سعادتلرنده خانه‌لرندن چیقارلر ورسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم ایله برابر صلاة فجری قیلوب بعده ثوبلریله باشلرینی اورتوب خانه‌لرینه رجوع ایدرلردی وقرانلق بولنمسی جهتله انلری برکیمسه بیلمزدی دیو بیورمشدر وامامز امام احمد رحمه‌الله روایت اخراده بوبابده معتبر اولان جماعت مؤمنینك حالیدرکه اکر صلاة فجری جمعیت وثوابك تکثیریچون آیدنلقده قیلمغی اختیار ایدرلر ایسه اسفار یعنی آیدنلق اولدیغنده قیلمق افضلدر دیمشدر واما فجراوله اعتبار یوقدر زیرا فجر اول برشیئی حرام وواجب قیلر دکلدر نتکم ابن عباس رضی‌الله عنهمادن فجر ایکیدر وکندوسنده صلاة حلال واکل وشرب حرام قلنان فجر رؤس جباله منتشر اولان فجر یعنی فجر ثانیدر دیو روایت اولنمشدر وعلماء بالالهدن بعضیلری فجرینی حدین ایله تحدید وتوصیف ایدوب شو وجهله بیان ایتدیلرکه کیجه‌نك ثلث اخیرنده سماده ظاهر اولان ضیا فجر اولدرکه کندوسنك بقاسی مقدارنجه شمس ارض خامسه‌یی قطع ایدنجه‌یه قدر وسط سماده ضوء وضیاء شمسك ارتفاعندن یعنی وراء ارض خامسه‌دن سلطان شعاع شمسك ظهورندن عبارتدر بوندنصکره سواد لیل کما کان عودت ایدوب عارض اولان ضیا زائل اولور زیرا شمس فلك اسفل متجانف ومتمایلده مغروق وطبقهٔ ارض سادسه ایسه ضیاء شمسه حاجز ومانع اولمسیله سماده ظاهر اولان ضوئی زائل ومندفع اولور امافجر ثانی شفق شمسك انشقاقی یعنی تحت‌الحمره اولان بیاضلغنك ظهوریدر بوفجر ثانی آخر لیلده سلطان شعاع شمسك انعکاسی واول غلبه‌سیدرکه بوندنصکره قرص شمس طلوع ایدر چونکه شمس وجه‌ارض دنیاده یعنی ارض سابعه‌ده ظاهر اولوب شعاعسنك ذیل سماء اولان فلك اسفلدن انفجارنده جبال وبحار واقالیم عالیه قرص شمسی ستر ایدوب شعاع شمس وسط سمایه عرض مستطیر ایله منتشر اولور اولکیسنه مستطیل تسمیه اولنور زیرا فجر اول وسط سماده طولانی اوله‌رق ظاهر اولوب بعده زائل اولور فجر ثانی ایسه عرض مستطیر ایله ظاهر اولوب افاق واطراف سمانك کلیسنه عام وشامل اولور وشمس ایچون عند الغروب ایکی وعند الطلوع دخی ایکی شفق واردر .

﴿ ظهرك اول وقتی بیاننده ﴾ ظهرك اول وقتی شمسك وسط سمادن زائل اولدیغی زماندر وظهرك آخر وقتی هرشیئك کولکه‌سی کندوسنك برمثلی اولنجه‌یه دکیندر وصلاة ظهری تعجیل افضلدر انجق عطش وحرارتك شدتی زماننده جماعته خروجی مراد ایدن

كيمسه حقنده صلاة ظهرك تأخيری مستحبدر نته كيم حديث شريفده (ابردوا بالظهر فان شدة الحرمن فيح جهنم) ديو وارد اولمش يعنی رسول الله صلی الله عليه وسلم سزلر صلاة ظهری ابراد ايديكز يعنی اول وقتندن تأخير ايله سرينلك زمانده قيليكز زيرا حرك شدتی وثورة وقوتی نار جحيمك غليانی ولهب ويالكينك انتشارندندر ديو بيورمشدر وكذا بلال رضی الله عنه بن رسول الله صلی الله عليه وسلمه صلاة ظهر ايچون اذان اوقوديغمده رسول الله صلی الله عليه وسلم بكا خطاباً (ابرد) بيوردی بعده ايكنجی دفعه دخی اذان اوقوديغمده ينه (ابرد) بيوردی بعده اوچنجی دفعه دخی اذان قوديغمده ينه (ابرد) بيورديلرديكه بن اوحالده تپه لرك كولكه سنی كوردم بعده رسول الله صلی الله عليه وسلم (ان شدة الحرمن فيح جهنم فاذا اشتد الحر فابردوا) بيورديلر ديو روايت ايلمشدر وزوالی معرفت شووجهله دركه شمسك وسط سماده استواسی زمانی قبل الزوالدر وشمسك كبد سمادن اقل قليل ميل وزوالی وقت ظهردر وحديث شريفده شمسك وسط سمادن نعلينك طاسمه سی مقداری زوالی ظهرك اول وقتيدر وهرشيئك كولكه سی كندوسنك برمثلی اولديغی زمان وقت ظهرك آخری ووقت عصرك دخی اوليدر ديو وارد اولمشدر سن زوالی معرفتی مراد ايتديكنده سن ظلی اولچرسك شويله كه مستوی ومعتدل بريره برعمود نصب ايدرسك ياخود اول يرده قائما طوررسك بعده ظلك منتهاسنه برخط چيزمكله برعلامت وضع ايدرسك بعده ظل نقصانمی اوليور وياخود زياده می اوليور نظر ايدرسك اكر ظلی اكسيلور كورر ايسه ك سن بيلورسك كه هنوز وقت زوال كلمامشدر واكر عمودی ظلدن وزياده ونقصاندن عاری كورر ايسه ك اولزمان شمسك قيامی ونصف نهار زمانيدركه اول آنده صلاة جائز دكلدر وعمودك كولكه سی كورنمكه وزيادلشمكه باشلديغنده اول آن شمسك وقت زواليدر سن اول آنده كورديكك زياده لكك يعنی عند الشرع فئ زوال تعبير اولنان ظلك نهايتندن ظلی بيلمكه مقياس اتخاذ ايلديكك عمودك ظلنی طولنه اولچرسك اكر اول كولكه عمود مذكورك اوزونلغنك نهايتنه وارمش ايسه اولزمان ظهرك آخر وقتيدر وآندن كولكه جزئيجه زياده لشديكنده اول آنده وقت عصر داخل اولمش اولور واول عمودك كولكه سی دها برمثلی زياده لشديكی يعنی كندوسنك ايكی مثلی اولديغی زمان دخی آخر وقت عصردر بوندن صكره غروب شمسك قبيلنه دكين باقی قالان وقت دخی وقت ضرورتدر وسن قائما قيامك حالنده دخی بووجهله ايشلرسك يعنی موضع ظلكه برعلامت وضع ايتديررسك اكر ظلك اكسيلور ايسه سن بيلورسك كه هنوز وقت كلمامشدر واكر ظل هيچ قالماز ايسه اول ان حال استوا وقيامدر واكر ظلك زياده لشمكه باشلار ايسه اول زمان وقت زوالدر اما سنك قيام وطولكله ظلك مثلنی معرفت شووجهله دركه سنك طولك سنك اوزرينه طورمقده بولنديغك قدمكدن ماعدا كندی قدمكله يدی قدمدر سن شمسه قارشو قائماً طوررسك بعده بريسنه اوآنده كولكه ك ايرشديكی جهته برعلامت وضعنی امر ايدرسك بعده اوكچه كدن اول علامته دكين مساحه ايدرسك اكر سنك طورديغك موقعله وضع ايتديرديكك علامت بيننده وقت زوالده كی فئ زوال دينلان كولكه كدن ماعدا يدی قدمدن

اقل اولور ايسه سن كنديكی وقت ظهرده سك وهنوز وقت عصر داخل اولمامشدر بيلورسك واكر كولكه يدی قدمدن زياده اولور ايسه سن وقت عصری داخل اولمش بيلورسك ٠

(عمود واقدامك ياز وقيشك اختلافيله مختلف اولمسی بيانده) بزم ذكر ايتديكمز اقدام وعمود ياز وقيشك اختلافيله مختلف اولور وظل زياده ونقصان اولور ظلك زياده لكی قيش زمانده اولور زيرا شمس شخصك قارشو جهتنده در چونكه وقت شتاده شمس ذيل سماده سير ايدوب جوسمايه مرتفع اولماز وظلك نقصانلغی ياز زمانده اولور زيرا ياز ايامنده شمس جوسمايه مرتفع اولوب اشخاص اوزرينه عالی اولور وسمت سمايه اول صعودنده انك ظلی قرص وجرمنك مقابلنده اولان نسنه ده ممتد اولور وصعود ايتدكجه تا نهايت ارتفاعنه وكبد سمايه ايرشنجه يه دكين ظلی قيصه لور وشمسك وسط سمايه ايرشمسی حالتی شمسك حالت قياميدر وشمسك اول حالتدن غربك ولی ايتديكی جهته سيران ونزولنده نصب اولنان عمودك طولنه ظلی كورنمكه باشلاركه اول آن وقت زوالدر وكذا بلدانجه دخی اختلاف وقوعبولور مثلا مكهٔ مكرمه وانك حواليسی كبی تحت وسط فلكده بولنان بلادده ظل شمس قيصه لور وحتی شمس ايچون اصلا ظل قالماز اولور وخراسان وانك حوالی ونواحيسی كبی وسط فلكدن بعيد بولنان بلادده ظل شمس صيف وشتاده اوزار وطول ظلده اول بلادك صيفی انك غيری بلادك شتاسی كبی اولور واول بلادده قدم واحد اوزره زوال وقوعبولور ٠

(اقدامی معرفت بيانده) قدماء اهل هيئتك ذكر وبيان ايلدكاری اوزره كندوسی اوزرينه شمسك زوالی وقوعبولان نسنه نك الك اقل مقداری شهر حزيرانده ايكی قدم اوزرينه در والك زياده مقداری دخی كانون اولده سكز قدم اوزرينه در وشمس ايلولده بش قدم اوزرينه زائل اولور وتشرين اولده التی وتشرين آخرده يدی وكانون اولده سكز قدم اوزره زائل اولوركه اول ايام نهارن قيصالمسنك وكيجه نك دخی اوزامسنك نهايتيدر بعده ظل ناقص ونهار زياده اولور وكانون ثانيده شمس يدی قدم اوزرينه وشباطده التی قدم اوزرينه ومارت آينده دخی بش قدم اوزرينه زائل اولوركه اولزمانده ليل ونهار مساوی اولور ونيسانده شمس درت قدم اوزرينه ومايسده اوچ قدم اوزرينه وحزيرانده ايكی قدم اوزرينه زائل اولوركه ايشته اولزمان طول نهارك وقصر ليلك منتهاسی وشمسك زوالنك اقليدر وبوحالده نهار اون بش ساعت وكيجه ايسه طقوز ساعت اولور وتموزده شمسك زوالی اوچ قدم واغستوسده دخی درت قدم وايلولده بش قدم اوزره اولوركه اولزمانده ليل ونهار مساوی اولور وسفيان ثوری رحمه الله دن اولنان روايتده كندوسی اوزرينه شمسك الك زياده زوالی وقوعبولان مقدار يدی قدم والك اقلی دخی قدم واحده اوزرينه اولديغی بيان اولنمشدر وعبدالله بن مسعود رضی الله عنهك بزم رسول الله صلی الله عليه وسلم ايله ياز كوننده صلاة ظهرمز شمسك اوچ قدمدن بش قدمه دكين زوالی زمانده ايدی وقيش وقتنده دخی بش قدمدن التی قدمه دكين زوالی زمانده ايدی ديو بيان ايلديكی روايت اولنمشدر ٠

﴿ بعضیلرینك ذکر ایلدکلری صفت اخری بیانده ﴾ بعضیلری دخی آخر برصفت بیانیله شووجهله دیدیلرکه مارت آینك اون طقوزنده شمسك زوالی یدی قدم اعتبار اولنان انسانك بو یندن اوچ قدم ظل پیدا اولدیغنده وقوعبولور وکذا سنك عموددن نصب ایلدیکك نسنه‌نك یدی جزئندن اوچ جزئی مقداری ظل پیدا اولدیغنده دخی زوال شمس حاصل اولور بعده حزیرانك اون طقوزنده کوندزك اوزامسی وکیجه‌نك قیصالمسی نهایت بولنجه‌یه دکین کولکه برقدم اکسیلور واولکونده شمس زائل اولور وانسانك ظلی نصف قدم اولور ایشته اولزمان شمسك کندوسی اوزرینه الك آز زوال وقوعبولدیغی زماندر بعده ظل زیاده‌لشمکه باشلارکه اندن هراوتوز التی کون کچدیکنده ظل برقدم زیاده اولور تاکه ایلولك اون طقوزنده لیل ونهار مساوی اولنجه بوحال اوزره کیدر وایلولك اون طقوزنده شمسك زوالی وقوعبولور واوآنده ظل اوچ قدم اوزره اولور بعده ظل زیاده‌لشمکه یوز طوتوب هراون‌درت‌کون کچدکده ظل برقدم زیاده اولور تاکه کانون اولك اون طقوزنده کیجه‌نك اوزامسی وکوندزك قیصالمسی نهایتنه دکین بوحال اوزره کیدر وکانون اولك اون طقوزنده شمس یدی بچق قدم اوزره زائل اولورکه بومقدار شمسك کندوسی اوزرینه زائل اولدیغی الك زیاده مقداردر اندنصکره هراون درت کون کچدیکنده ظل برقدم اکسیلور تاکه مارتك اون طقوزینه دکین بوترتیب اوزره کیدر ومارتك اون طقوزنده لیل ونهار مساوی اولوب شمسك اوچ‌قدم اوزره زوالی وقوعبولور وشوزمان ایسه شمسك یاز ایامنه دخولی زماندر وذکر ایلدیکمز وجهله یاز کوننده وایام حاره‌ده هراوتوز التی کونده ظلك نقصانی برقدمدر وربیع وشتاده هراون درت‌کونده ظلك زیاده‌لکی برقدمدر .

﴿ بعض مشایخمزك بوبابده صفت اخرایی ذکری بیانده ﴾ بعض مشایخمز بوبابده بشقه برصفت ذکریله شووجهله دیدیلرکه حزیران آینك کلیسنده شمسك زوالی اوچ قدم اوزره وقوعبولور وقدمده هرشخص منتصبك سبعی ویدی جزئنده برجزئیدر وحزیرانده عصرك اول وقتی اول یدی بچق قدمدر وتموزك کلیسنده وقت ظهرك اولی درت قدم ووقت عصرك اولی اون بچق قدمدر واغستوسك کلیسنده وقت ظهرك اولی بش قدم ووقت عصرك اولی دخی اون بر بچق قدمدر وایلولك کلیسنده وقت ظهرك اولی التی قدم و وقت عصرك اولی دخی اون ایکی بچق قدمدر و تشرین اولك کلیسنده وقت ظهرك اولی یدی قدم ووقت عصرك اولی دخی اون اوچ بچق قدمدر و تشرین آخرك کلیسنده وقت ظهرك اولی سکز قدم ووقت عصرك دخی اون درت بچق قدمدر وکانون اولك کلیسنده وقت ظهرك اولی اون بچق قدم و وقت عصرك اولی دخی اون یدی قدمدر وکانون ثانینك کلیسنده وقت ظهرك اولی طقوز قدم ووقت عصرك اولی اون بش قدمدر وشباطك کلیسنده وقت ظهرك اولی یدی بچق قدم و وقت عصرك اولی دخی اون درت بچق قدمدر ومارت آینك کلیسنده وقت ظهرك اولی یدی قدم ووقت عصرك اولی دخی اون ایکی بچق قدمدر ونیسانك کلیسنده وقت ظهرك اولی درت‌بچق قدم ووقت عصرك اولی دخی‌اون‌بر قدمدر ومایسك کلیسنده وقت ظهرك اولی اوچ بچق‌قدم ووقت عصرك اولی دخی اون قدمدر بوبابده بیان اولنان مقادیر شهور ثلثه‌نك کلیسنده کندوسی اوزرینه

شمسك زائل اولدیغی مقداردر (والله اعلم بمالاتدرکه احساسنا ولاتنتهی نحوه علومنا) یعنی حسلریمزك درك ایتمدیکی وعلوم وعقول و فهو ممزك نهایتنه واصل اولمدیغی نسنه‌نك حقیقتنی الله تعالی حضرتلری بیلور .

﴿بیان اولنان صفات وتحدید اوزره زوالی معرفت محکم اولمدیغی بیانده ﴾ ذکر اولنان صفات وتحدید اوزره زوالی معرفت‌امرمحکم دکلدر بلکه معرفت زواله جهات وصولدن انجق بر جهتدر وهرکسك بونی بووجهله بیلمسی لازم دکلدر بلکه هرکیمسه انك اوزرینه شمسك زوالنه ظن ویقینی غالب اوله اول کیمسه اوزرینه صلاة ظهری قیلمق واجب‌اولور چونکه انسان اوقات حقنده اوچ صنف اوزره‌درکه بونلردن برصنفنك فرض وتقدیری یقیندر واولدخی دقائق وساعاتی وکواکبك سیروحرکاتنی بیلان ووقت ایچون یقین حاصل ایتمك اوزره بونلرله استدلال ایدن کیمسه‌در وبر صنفك دخی فرض وتخمینی اجتهاد وعمل ایله تقدیر ویاخود ایشنی دیکر بر عامله تقلیددرکه بو نلرده اوقاتی بیلمیان جهال ارباب صنایعدر واکر انلر وقتی بیلمك ایچون سعی واجتهاد کوستررلر ووقتی عملریله تقدیر ایدرلر ایسه ومثلا اکمکجی اویله‌یه دکین شوقدر خمیر یوغورمغی ویاخود شوقدر اکمك پشورمکی ویاخود دکرمنجی اویله‌یه دکین شوقدر اولچك بغدای اوکوتمکلکی عادت ایدنمش وانکله وقت ظهرك دخولنی اجتهاد ایده کلمش ایسه انلر معتادی وجهله خدمتنی بتوردیکنده نمازلرینی قیلرلر زیرا بلوطلی کونده شمسك غیبوبتیله وقتی بیلمك مشکل اولور وانسانك مشاغلی ویاخود عطالت وبطالت حالده بولنمقلغی وقته مراعاتنه مانع اولور واوچنجی صنفك فرض وتقدیری دخی وقتك دخولنه ظنی غالب اولنجه‌یه دکین تحری وجهدیله تأخیردر وبوده دلالت وخبروسماع جهتیله وقتی معرفته نائلیت ممکن اولمیان مطمورین ومحبوسیندر زیرا حدیث شریفده (اذا امرتکم بامر فأتوا منه مااستطعتم) وارد اولمش یعنی رسول‌الله صلی الله علیه وسلم بن‌سزه برنسنه‌یی امر ایتدیکم وقتده انی طاقتکز ایریشدیکی مقدار یرینه کتورمکه جهد وسعی ایدیکز دیو بیورمشدر .

﴿علی‌التحقیق زوالك معرفتی دقیق‌وامر مشکل اولدیغی بیانده ﴾ تحقیق‌اوزره زوالی معرفت صعب ومشکلدر وحدیث‌شریفده شووجهله‌وارد اولدیکه رسول‌الله صلی الله علیه‌وسلم جبریل علیه‌السلامه (ازالت الشمس) یعنی شمس‌زائل‌اولدیمی دیو ایلدیکی سؤالنه جبریل علیه السلام (لانعم) دیوجواب ویردیکنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم یاجبرائیل بونکیفیتله اولوردیو استیضاحه مبادرت‌ایدنجه جبرائیل علیه السلام یامحمد حین‌سؤالکزده شمس هنوز زائل‌اولمامشیدی انی‌بیان ایچون(لا) دینجه قدر شمس فلکدن اللی‌بیك فرسخ‌قطع ایدوب زوال واقع اولمش اولمسیله (لا) دنصکره (نعم) دیدم ولکن سن یاز زماننده قبله‌یه دوندیکنده شمس سنك صاغ قاشك اوزرنده اولور ایسه شمس بلاشك زائل اولمش اولور بوحالده سن ظهری قیل وهرشیئك کولکه‌سی کندوسنك مثلی اولدیغنده اولزمان وقت عصردر وکذا یاز کوننده سن قبله‌یه قارشو دوندیککده وشمس سنك صول قاشك اوزرنده اولدیغنده سن بیلکه هنوز شمس زائل اولمامشدر واکر شمس سنك ایکی قاشك اراسنده اولور ایسه اولزمان شمسك کبد

سماده قيام واستواسى زماندر ديدى وبعضاده شتانك اولنده وكونك قيصه‌لغنده عينين بيننده شمسك وقوعيله‌ده زوال جائز اولور اما شمس اول شتاده سنك صاغ قاشك اوزرنده اولديغنده جميع زمانده شمس زائل اولمش اولور زيرا ياز كوننده شمس سنك صاغ قاشك اوزرنده اولديغنده اولوقت وقت ظهرك اوليدر واكر قيش زماننده اولور ايسه اولوقت وقت ظهرك آخريدر واكر شمس سنك صول قاشك اوزرنده اولور ايسه اول شتاده قصر نهارده شمسك زواليده جائز اولور واول صيفده نهارك امتداد وطولنه مبنى اوآنده شمسك زوالى جائز اولماز واكر قيش كوننده شمس سنك ايكى قاشك اراسنده اولور ايسه بوحالده شمس بلاشك زائل اولمشدر واكر صول قاشك اوزرنده اولور ايسه اولوقت وقت ظهرك آخريدر وشو بيانمز ركن اسوده ومن جهة الكعبة باب بيت جهتنه نماز قيلان اقليم عراق وخراسان اهلى ايچوندر. واما ركن يمانى وكعبه‌نك مؤخرى جهتنه نماز قيلان اهل يمن ومغرب وبونلرى ولى ايدن بلاد خلقيچون امر بونك ضد وخلافنه‌در بنابرين تقدير مختلف اولمشدر ٠

﴿ زوالى بيلوبده قبله‌يى معرفتى مراد ايدن كيمسه بياننده ﴾ سن زوالى بيلوبده قبله‌يى بيلمك مراد ايتديككده سن كولكه‌كى صول طرفكه الورسك وسن بوحالده قبله‌يه دونمش بولنورسك وسن بووجهله قبله‌يى تعب ومشقتسز مختصرا بيلمش اولورسك ووقت زوالك بحث معرفتى تطويل ايدلدى زيرا زوال اوقاتك اشكل وادقيدر وبيانى سبقت ايتديكى وجهله اقدامك ذكرى وانى معرفته تنبيه حقنده ابن مسعود رضى الله عنهدن خبردار اولمشدر والله اعلم ٠

﴿ وقت عصر بياننده ﴾ اما وقت عصرك اول وقتى ذكر ايتديكمز وجهله هرشيئك ظلى كندى مثلى اوزرينه ادنا زياده ايله‌در وآخر وقتى دخى ايكى مثلى اولديغنده‌در ووقت ضرورت ايسه ذكرى تقدم ايتديكى اوزره غروب شمسك قبيلنه دكيندر وصلات عصرك تعجيلى افضلدر ٠

﴿ صلات مغربك وقتى بياننده ﴾ شمس غروب ايتديكنده يعنى حاجب شمسك تدلليسيله كوزلردن غائب ونهان اولديغنده اخشام نمازينك وقتى داخل اولور واخشام نمازيچون ايكى وقت واردر بريسى غروب بريسيده شفق شمسك يعنى اصح روايتده حمرتك غيبو بتيدر ٠

﴿ عشاء آخره‌نك وقتى بياننده ﴾ شفق غائب اولديغنده عشاء آخره‌نك وقتى داخل اولور ووقت فضيلت ايكى روايتك بريسنده ثلث ليله وروايت ثانيه‌ده نصف ليله دكين باقيدر ووقت ضرورت دخى فجر ثانينك هنوز طلوع ايتمديكى مدته دكيندر عشاء ايچون ايكى اسم واردر بريسى عتمه ايكنجيسى دخى عشاء آخره‌در زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم اعراب سزك شو صلاتكزك اسمى اوزرينه سزلره غالب كلديلر اسمى عشاء اخيره اولان صلاته عتمه تسميه ايتديلر وبوبابده سزلر اعرابه موافقت ايديكز ديو بيورمشدر وصلاة عشاء آخره‌ده افضل اولان انى آخر وقته يعنى ذكر ايتديكمز وجهله ثلث اوله ياخود نصف اوله دكين تأخيردروسنك قيلديغكك افضلى بياض غربى غائب اولوب مكانى

مظلم اولديغنده‌دركه اوده شفق ثانيدر وعشاء آخره ليلك ربعنه وياخود ثلثنه وياخود نصفنه تأخير اولنور بونلرك كليسى مصلى نمازى قيلمزدن مقدم اويومديغى وقتده‌در زيرا عشائى قيلمدن اويومق مكروهدر وبركيمسه غلبهٔ نومدن خوف ايدر ايسه افضل اولان اول كيمسه‌نك عشاء آخره‌يى قيلوب بعده اويومقلغيدر بنابرين امام شافعى رحمه الله عندنده افضل اولان ياتسو نمازينى اول وقتنده قيلمقدر وبز افضل اولان تأخيريدر ديدك زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم (اعتموا بالعتمة) يعنى عشاء آخره‌يى تأخير ايديكز ديو بيوردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم بركيجه عتمه ايلديكى يعنى عشاء آخره‌يى تأخير ايلديكى حالده مسجد سعادته چيقدى و (لولا ان اشق على امتى لامرتهم ان يصلوها هكذا) يعنى امتم اوزرينه اكر مشقتلى اولمسيدى عشاء آخره‌يى بووجهله قيلملرينى امر ايدردم ديو بيوردى ورسول الله صلى الله عليه وسلم ياتسو نمازينى تأخير ايتدى وانى تأخيره‌ده تشويق وترغيب بيوردى ٠

﴿ بش وقت نماز ايله برابر قيلنان سنن راتبه بياننده ﴾ بش وقت نماز ايله برابر قلنان سنن راتبه يعنى سنن مؤكده اون اوچ ركعتدر وبونلرده قبل صلاة الفجر ايكى وقبل الظهر ايكى وبعد الظهر ايكى وبعد المغرب ايكى وبعد العشاء دخى ايكى ركعتدر واوچ ركعتده صلاة وتردر وصلاة وترده مصلى مخيردركه ايستر ايسه اوچ ركعت صلاة وترى اخشام نمازى كبى برسلام ايله قيلر وديلر ايسه بينلرينى فصل ايدر يعنى ايكى ركعتده سلام ويروب اوچنجى ركعتى وتر يعنى تك قيلر افضل اولانده بودر ومصلى وترك اوچ ركعتندن اولكى ركعتنده بعد الفاتحه سبح اسم ربك الاعلى وايكنجى ركعتنده قل يا ايها الكافرون واوچنجى ركعتنده قل هو الله احد سوره‌لرينى اوقور وسنت فجردن ايكى ركعتك اولكيسنده قل يا ايها الكافرون وايكنجى ركعتنده دخى قل هو الله احد سوره‌لرينى اوقور وايكى ركعت سنت فجرى منزلنده قيلوب بعده مسجده چيقمق مستحب اولور وفجرك سنتنى قيلدقدنصكره ذكر الله ايله مشغول اولمق وكلامى ترك ايتمك مستحبدر انجق انلرى قيلدقدنصكره فرضه دخولنه دكين برواجبك وجودى حالى مستثنادركه اوحالده اولواجبى ايشلمك لازمدر وبعد المغرب ايكى ركعتده‌كى قرائت فجرك ايكى ركعت سنتنده‌كى كبى قرائت كبيدر يعنى فجرك سنتنده اوقوديغى سوره‌لرى انده دخى اوقومسى لازمدر وابن عمر رضى الله عنهمانك بن رسول الله صلى الله عليه وسلمى بعد المغرب قل يا ايها الكافرون وقل هو الله احد سولرينى اوقوديغنى يكرمى دفعه‌دن زياده ايشتدم ديو خبرويرديكى روايت اولنمشدر وطاوس رحمه الله‌نك اخشام نمازندنصكره قيلنان ايكى ركعت سنتك اولكيسنده آمن الرسول يى وايكنجيسنده قل هو الله احدى اوقور ايدوكارى روايت اولنمشدر وبعد المغرب ايكى ركعت سنتك تعجيل مستحبدر زيرا حذيفه رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك (عجلوا بالركعتين بعد المغرب ترفعهما الملائكة مع المكتوبه) يعنى بعد المغرب ايكى ركعتى عجله ايديكز زيرا اول ايكى ركعتى ملكلر فرض نماز ايله برابر رفع ايدوب دركاه احديته عرض ايدرلردى ديو بيورديغنى روايت ايلمشدر بنا برين بعد المغرب ايكى ركعتك تخفيفى مستحب قلنمشدر وحديث آخرده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه بعد المغرب تكلم ايتمكسزين ايكى ركعت نماز قيلسه او كيمسه‌نك

اول صلاتی علیینه رفع اولنور دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وبعدالمغرب ایکی رکعتك تطویلنك استحبابی حقنده دخی بعض اثر وارد اولمشدر شویله که ابن عباس رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلم بعد المغرب ایکی رکعتده قرائتی اویله اوزادیرلردیکه حتی اهل مسجد طاغیلوب کیدرلردی دیو بیورمشدر وکذا حذیفه رضی الله عنهك بن رسوال الله صلی الله علیه وسلمك نزد سعادتلرینه داخل اولوب آنکله برابر صلاة مغربی قیلدم بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم قالقوب عشاء آخره‌یه دکین قیلدی بعده منزل سعادتلرینه انتقال ایتدی دیو خبرویردیکی روایت اولنمشدر وکذا بعدالمغرب ایکی رکعتك مصلینك منزلنده قیلمسنك استحبابنه دلالت ایدن ادله‌دندرکه عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها رسوالله صلی الله علیه وسلم بعدالمغرب ایکی رکعتی بیتنده قیلرلردی دیمشدر وکذا ام حبیبه رضی الله عنهادن دخی بووجهله روایت اولنمشدر وابن عمر رضی الله عنهمادن اولنان روایتده مشارالیه رسول الله صلی الله علیه وسلم بعد المغرب ایکی رکعتی قیلمازدی انجق خانه‌سنده قیلردی دیو خبرویرمشدر وسهل بن سعدالساعدی رضی الله عنه بن عثمان بن عفان رضی الله عنهك زمان خلافتلرینه ایرشدم انلر اخشام نمازینك فرضنده سلام ویردی بن بعدالمغرب ایکی رکعتی برکیمسه‌نك مسجدده قیلدیغنی کورمدم بلکه جماعت بعدالسلام باب مسجددن خروجه مبادرت ایدوب مسجددن چیقوب کیدرلردی ورکعتین مذکورتینی خانه‌لرنده قیلرلردی دیوروایت ایلمشدر .

﴿ بش وقت نمازك فضائلی بیانده ﴾ ابی سلمه‌نك ابی هریره رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك اصحابه خطاباً بکا خبرویریکزکه سزدن بریکزك قپوسنده برنهر اولسه واول کیمسه کل یوم اول نهردن بش دفعه غسل ایتسه اول کیمسه‌نك وجودنده کیروپاسدن برشیٔ باقی قالورمی دیو ایلدیکی استجوابنه مشارالیهم طرفندن لا ایله جواب ویریلنجه یعنی یارسول الله اول کیمسه اوزرنده کیروپاسدن هیچ برنسنه قالمز دینلنجه رسول الله صلی الله علیه وسلمك ایشته اول حالت بش وقت نماز کبیدرکه الله تعالی حضرتلری بش وقت نماز سببیله مؤمنك خطایاسنی محو ایدر وچرکاب ذنوبدن اول مؤمنی پاك وتمیز قیلر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابی ثعلبة القرظینك عمر بن الخطاب رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك مؤمنلر کیجه زمانی اوساخ وزر وذنوبله آلوده وملوث اولورلر وانلر صباح نمازینی قیلدقلرنده صلات صبح انلری کیجه حالنده ظهوره کلان چرکاب ذنوبدن غسل وتطهیر ایلر بعده انلر ینه اوساخ ذنوبله آلوده وملوث اولورلر وانلر اویله نمازینی قیلدقلرنده اول اویله نمازی انلری صباح نمازندن اول آنه دکین حصوله کلان چرکاب وذنوبدن غسل وتطهیر ایلر بعده ینه انلر اوساخ ذنوبله آلوده وملوث اولورلر وانلر ایکندی نمازینی قیلدقلرنده صلات مذکوره وقت ظهردن اول آنه دکین وقوعه کلان اوساخ سیئات وذنوبدن انلری غسل وتطهیر ایلر دیو بیوردیغی وحتی بومنوال اوزره بش وقت نمازی تمامیله ذکر ایلدیکی بیان اولنمشدر وعثمان بن عفان رضی الله عنهك مولاسی حرث رحمه اللهدن شووجهله روایت اولندی وموی الیه حرث دیدیکه عثمان بن عفان رضی الله عنه اوطوردی وصو ایستیوب آبدست آلدی بعده دیدیکه بن

رسول الله صلی الله علیه وسلمی کوردم ایشته بنم شو ابدستم کبی ابدست آلدی بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم برکیمسه بنم شوابدستم کبی آبدست آلسه بعده قالقوب اویله نمازینی قیلسه اول کیمسه‌نك صباح ایله اویله اراسنده اولان کناهی عفو اولنور بعده قالقوب ایکندی نمازینی قیلسه اول کیمسه‌نك اویله ایله ایکندی اراسنده‌کی سیئاتی عفو اولنور بعده اخشام نمازینی قیلسه انك ایکندی ایله اخشام مابینده‌کی ذنوبی عفو اولنور بعده یاتسو نمازینی قیلسه انك یاتسو ایله اخشام مابینده‌کی ذنوبی عفو اولنور بعده اول کیمسه شاید یاتوب اویور بعده قالقوب صباح نمازینی قیلسه انك صباح ایله عشاء آخره بیننده‌کی کناهلری عفو اولنور زیرا (ان الحسنات یذهبن السیئات) نظم جلیلی مفادنجه حسنات سیئاتی کیده‌رر دیدیکنده یارسول الله بونلر حسناتدر باقیات صالحات نیجه‌شیدر دیمسی اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلم (سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ولاحول ولا قوة الا بالله العلی العظیم) کلماتیدر دیو بیوردی دیدی وجعفر بن محمدك والدی رحمه اللهدن انك دخی جدی رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاة الله تعالی حضرتلرینك مرضاتی وملکلرك حب وموالاتی وانبیاء عظام صلوات الله علیهم اجمعینك سنتی ومعرفتك نوری وایمانك اصلی ودعانك اجابتی واعمالك قبولیدر وصلاة رزقده برکت وابدانده راحت واعدایه سلاح وشیطانه کراهیتدر وصلاة صاحبیله مالك السموات بیننده شفیعدر وصلاة صاحبنك قبرنده سراجی جنتده فراشی ومنکر ونکیره جوابیدر وصلات صاحبنك الی یوم القیام قبرنده مونسی وزائریدر وقیامت کونی اولدیغنده صلاة صاحبنك فوقنده ظلی وباشی اوزرنده تاجی وبدنی اوزره لباسی وکندی اوکنده وآردنده سعی ایدر نوریدر وصلاة صاحبنك کندیسیله نارجحیم بیننده ستروحجابدر وصلاة عندالهیده مؤمنك حجت وبرهانی ومیزانده ثقلی وصراط اوزره سالك اوله‌جغی راه صوابیدر وصلاة جنت ایچون مفتاحدر زیرا صلاة تسبیح وتحمید وتقدیس وتعظیم وقرائت ودعادر واعمالك کلیسنك افضلی وقتنده قلنان صلاتدر وابن عمر رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاة عماد دیندر الله تعالی حضرتلری ایمانی انجق صلاتله قبول ایدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وانس بن مالك رضی الله عنهدن شووجهله روایت اولندیکه بررجل یارسول الله الله تعالی حضرتلری عبادی اوزرینه قاچ وقت نماز فرض قیلدی دیدیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلم بش وقت نماز فرض قیلدی دیمسی اوزرینه ینه رجل مذکورك اول بش وقت نمازك ماقبلنده ومابعدنده برشی وارمیدر دیو ایلدیکی سؤالنه رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی عبادی اوزرینه بش وقت نمازی فرض قیلدی انلرك ماقبلنده ومابعدنده بشقه برشی یوقدر جوابنی ویرنجه رجل مذکور بش وقتك اوزرینه زیاده ونقصانده ایلمم دیو یمین ایدنجه رسول الله صلی الله علیه وسلم اکر رجل یمیننده صادق اولور ایسه جنته داخل اولور دیو بیوردی وتمیم داری رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك عبد یوم قیامتده الك اول نمازندن سؤال اولنور واکر نمازینی

اكمال ايتمش ايسه انك نمازى مكملدر ديو يازيلور واكر نمازينى اكمال ايتمامش ايسه الله تعالى حضرتلرى ملكاره سزلر بنم شو قوللك دفتر اعمالنه نظر ايديكز اكر انك جريدهٔ اعمالنده تطوع ونافله اوله‌رق قيلديغى نمازوار ايسه اول نافله ايله انك فرضندن ضايع ايتديكى نسنه‌يى اكمال ايديكز دير ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وانس بن حكيم الضبيدن اولنان روايتده ابى هريره رضى الله عنهك سن اهالك نزدينه واردیغكده انلره خبر و يركه بن رسول الله صلى الله عليه وسلمك عبد يوم قيامتده الك اول صلاة مكتوبه‌سى يعنى اوزرينه ادا وايفاسى فرض قلنان نمازى ايچون حسابه چكيلور واكر صلاة مفروضه‌يى اكمال واتمام ايتمش ايسه فبها ونعم المطلوب واكر تمام واكمال ايلمامش ايسه نظر اولنور اكر انك قلنمش نافله نمازى وار ايسه انك فريضه‌دن ضايع ايلديكى صلاتى ضلاة نوافلى ايله اتمام واكمال ايديلور بعده سائر اعمالى حقنده دخى بووجهله ايشلنور ديو بيورديغى ايشتمش بولنديغى بيان اولنمشدر وانس بن مالك رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك عبد يوم قيامتده الك اول نمازى ايچون حسابه چكيلور وشوامت اوزرينه الله تعالى حضرتلرينك الك اول فرض قيلديغى نسنه صلاتدر ديو بيورديغى روايت ايلمشدر •

(مسجده خروج وفضل جماعت و خشوع فى الصلاة بياننده) نافعك ابن عمر رضى الله عنهمادن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك جماعتله قيلنان نماز ايله منفرداً يعنى باشلو باشنه قيلنان نمازك بيننده يكرمى يدى درجه فرق واردر يعنى جماعتله قيلنان نماز منفرداً ايفا اولنان نمازدن يكرمى يدى درجه افضلدر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وابى هريره رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك عبد آبدست الوب بعده مسجده چيقديغنده الله تعالى حضرتلرى اول عبدك هر خطوه‌سى ايچون اكا بر حسنه يازار واندن بر سيئه محو ايدر و انك درجه‌سنى بر قاتدها ترفيع ايدر وجانب حقدن مژده وبشارته نائل اولوب غيبت طويله ومنقطعه ايله غائب بولنديغى حالده اهلنه وصله‌سنه ايريشان كيمسه‌نك مسرور وفرحناك اولديغى كبى فرح وسروره واصل اولور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وابى عثمان النهدينك سلمان رضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرى بر كيمسه خانه‌سنده ابدست آلوب وضوئنى كوزل ايلسه بعده بنم بيوتمدن بر بيتمده بنى زيارت قصدايدوب زائراً بكا كلسه مزور اوزرينه زائرينه اكرام واجب اولور ديو بيورديغى بيان ايلمشدر وسالم بن عبداللهك پدرندن انك دخى عمر بن الخطاب رضى الله عنهدن ايلديكى روايتنده عمر بن الخطاب رضى الله عنهك جبريل عليه السلام رسول الله صلى الله عليه وسلمه كلوب يا محمد كيجه قرا كلقلرنده مساجده يورييوب كيدنلرى يوم قيامتده نور تام ايله تبشير ايله ديو سويلديكنى خبر ويرديكنى بيان ايلمشدر وابى الدرداء رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك كيجه قرا كلقلرنده جوامع و مساجده كيدن كيمسه‌يى يوم قيامتده نور ايله تبشير ايله ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وابى سعيد الخدرى رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك جماعتله قيلنان نماز منفرداً ايفا اولنان نمازدن يكرمى بش درجه افضلدر ديو بيورديغنى ايشتمش اولديغنى روايت ايلمشدر وانس بن مالك

رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك عثمان بن مظعونه خطاباً يا عثمان بر كيمسه صباح نمازينى جماعتله قيلسه اول كيمسه ايچون حجهٔ مبروره وعمرهٔ مقبوله ثوابى واردر يا عثمان بر كيمسه ظهر نمازينى جماعتله قيلسه اول كيمسه ايچون هر بريسى اول صلاتك مثلى اوله‌رق قيلمش اولديغى يكرمى بش وقت نماز ثوابى وفردوس جنتده يتمش درجه واردر يا عثمان بر كيمسه ايكندى نمازينى جماعتله قيلسه بعده كونشك غروبنه دكين الله تعالى حضرتلرينى ذكر ايلسه اول كيمسه ولد اسماعيلدن بر طاقم مملوكى اعتاق ايتمش كبى اولور كه اول مملوكك هر بريسيله‌ده اون ايكى بيك كشى واردر يا عثمان بر كيمسه اخشام نمازينى جماعتله قيلسه اول كيمسه ايچون هر بريسنى انك مثلى اوله‌رق يكرمى بش وقت قيلنمش صلاة ثوابى وجنت عدنده يتمش درجه واردر يا عثمان بر كيمسه جماعتله عشاء آخره‌يى قيلسه اول كيمسه كويا ليلهٔ قدرده قائم اولمش كبى اولور ديو بيورديغى بيان ايلمشدر ورجل ايچون مسجد جهتنه اقبال وتوجه كوستر ديكنده انك خوف و حشيت و خشوع وخضوع و سكونت ووقار اوزره اقبال وتوجه ايلمسى ونفسنده اندن اول مشاغل دنياده واحوال عالمده بولنديغى حالك غيرى بر فكر وادب دوشنمسى ورجل مذكور خانه‌سندن چيقديغنده عجب وتكبر وافتخارى اولمقسزين وكنديسنى ناسك رؤيتى وخلقك انى مشاهده‌سى مطالعه‌سى بولنمقسزين رغبت ورهبت ايله وذل وتواضع وانكسار ايله چيقمسى واول خروجيله الله تعالى حضرتلرينه توجهى و(فى بيوت اذن الله ان ترفع ويذكر فيها اسمه يسبح له فيها بالغدو والآصال رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن ذكر الله) آيت جليله‌سى مفاد عاليسنجه بيوت الهيه‌دن بر بيته قصد وعزيمتى نيت ايلمسى وصلاتدن ادراك ايتديكنى جماعتله قيلمسى وفائتنى قضا ايلمسى مستحبدر وحديث شريفده بووجهله وارد اولمشدر وابى هريره رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله عليه وسلمك سزدن بريكز مسجده كلديكنده وحالبوكه قامت دخى اولنمش بولندقده اول كيمسه عجله ايتميوب هيئت وسكونت ووقار اوزره يورييوب ادراك ايده بيلديكنى قيلسون وفوت ايتديكنى دخى قضا ايتسون ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وحديث آخرده دخى اول كيمسه سكينت ووقار اوزره يوريسين وعباداته مواظبت ومداومتده عجبدن حذر اوزره بولنسون زيرا بو حالت عبدى نظر الهيدن اسقاط وقرب حقدن بعيد ايدر وانك نور بصيرتنى واندن مقدم عبادتنده قلبنده بولديغى حلاوتنى ازاله ايدر وصفاء معرفتنه كدورت ايراث ايدر ديو وارد اولمشدر وبعضاً اول كيمسه‌نك عملى كنديسى اوزرينه رد اولنور وعملى محو وتباه اولور زيرا اثرده الله تعالى حضرتلرى تا توبه ايدنجه‌لرينه دكين متكبريندن بر عملى قبول ايتمز ديو وارد اولديغى روايت اولنمشدر وحديث شريفده شووجهله وارد اولديكه خليل الرحمن ابراهيم عليه السلام بر كيجه‌يى عبادتله احيا ايلدى صباح اولديغنده كيجه‌يى قائماً چكورديكى كندوسنه عجب ايراث ايدوب رب ابراهيم نعم الربدر وابراهيم دخى نعم العبدر ديدى وقوشلق طعامى وقتى كلديكنده كنديسيله برلكده طعام ايده‌جك بر كيمسه بولمدى (حالبوكه ابراهيم عليه السلامك هميشه غيريله برلكده طعام ايتمك سيرت حسنه‌لرندن ايدى) بو حالده ابراهيم عليه السلام يولدن بريسى چكوبده آنكله اكل ايتسونلر ايچون طعامنى يول

اوزرینه چیقاردیغنده سمادن ایکی ملك نازل اولوب انك جهتنه اقبال وتوجه کوسترملریله ابراهیم علیه السلام انلری طعامه چاغردی وانلرده انك دعوتنه اجابت ایدوب نزدینه کلدکلرنده ابراهیم علیه السلام اول ملکره سزکله شو بغچه‌یه کیده‌لم آنده بیکار وایچنده صو واردر اوراده طعام ایده‌لم دیدی وبوحالده کوستریلان موافقت اوزرینه ملکلرایله باغچه‌یه کیردکلرنده انده‌کی بیکاری باتمش وایچنده صوقالمامش کورنجه بوحالده ابراهیم علیه السلامك مکدر ومضطرب اولمسی وصویی بوله‌مامسیله ملکره سویلدیکی سوزندن اوتانمسی جهتله ملکلر اکا یا ابراهیم صویی ینه بیکاره اعاده‌سیچون الله تعالی حضرتلرینه دعا ایله دیملریله ابرهیم علیه السلام الله تعالی حضرتلرینه دعا ایتدی ایسه‌ده بونلردن هیچ بریسی یرینه کلمامسی وبوحال ابراهیم علیه السلام اوزرینه قاتی ومختلی اولمسی جهتله ابراهیم علیه السلام ملکره سزده دعا ایدیکز دیمکله انلردن بریسی دعا ایتدکده صو بیکاره رجوع ایتدی بعده اوبریسیدخی دعا ایتدکده بیکاردخی یرینه کلدی بوحالده ملکلر کندیلرینك ملك اولدقلرینی وابراهیمك قیام لیلی ایچون طاری اولان عجبدنناشی دعاسنك رداولنوب قبول اولنمدیغنی خبر ویردیلر الله تعالی حضرتلرینك خلیلی ابراهیم علیه السلام حقنده فعل وصنعی بوصورتله اولیجق جناب حقك غیریلری حقنده فعل وصنعی عجبانه کیفیتله اولور الحاصل عبده لازم کلان کندیسنده اولان طاعت واول طاعته مسارعت محضاالله تعالی حضرتلرینك توفیق ونعمتی وفضل ورحمت ومنتی اوله‌جغنی اعتقاد ایتملیدر وکندیسی الله تعالی حضرتلرینی مشاهده ایدر کبی بین یدی الله خضوع وخشوع اوزره بولنملیدر نتکم رسول الله صلی الله علیه وسلم سن الله تعالی حضرتلرینه سن آنی کوررسك کبی مخلصاً وخالصاً عبادت ایله واکرسن انی کورمز ایسه‌ك اول سنی کورر وسنك امورکدن هیچ برشی اکا خفی دکلدر دیو بیورمشدر وحدیث شریفده شووجهله وارد اولمشدرکه الله تعالی حضرتلری عیسی بن مریم علیهما السلامه یاعیسی سن بنم نزدمده قائم اولدیغکده نفسنی ذم ایدیجی خائف وذلیل مقامنده بولیك زیرا نفس ذمه الیق واولاد وسن بکا دعا ایتدیککده اعضا وجوارحك محواولور برحال ایله دعا ایله دیو وحی ایلمشدر وکذا موسی علیه السلام دخی بووجهله وحی اولندیغی روایت اولنمشدر وابن سیرین رحمه الله‌ك نمازه طوردیغنده خوفاً من الله عزوجل یوزنده قان قالمدیغی روایت اولنمشدر ومسلم بن یسار رحمه الله نمازه طوردیغنده صلاتله اشتغالنده وخوفاً من الله عزوجل اصوات وغیریدن برنسنه‌یی حس ایدوب ایشتمز ایدی وعامر بن قیس بن نمازده بولندیغم حالده کتفیم بیننه خنجر باتیرلمسی اوحالده بکا امردنیادن برشیء تفکر ایتمکدن دها سوکیلودر دیدی وسعد بن معاذ رضی الله عنه تاصلاتدن فارغ اولنجه‌یه دکین امردنیادن برشیء خاطریمه کتوره‌رك نمازقیلمق بنده قطعاً وقوعبولمامشدر دیدی ومجاهد رحمه الله ابن زبیر رضی الله عنه نمازه طوردیغنده کمال خشوع وخضوعندن کندیسی بلاروح عودکبی برحالده کورینوردی دیمشدر ووهب رحمه الله نمازه طوردیغنده کویا جنهمه نظر ایدیور برحالده بولنوردی وعتبة الغلام رحمه الله قیش کوننده نمازه طوردیغنده یوزندن ترلر آقاردی کندیسنه انك سبیندن سؤال اولندقده حیاء من الله عزوجل دیو جوابنی ویردی ومسلم بن یسار رحمه الله ایچنده حریق وقوعبولان خانه‌سی اوستنده نماز

قیلاردی بونده اهل بصره فزع وفریاده کلوب چاغرشدیلر وحتی چیقوب حریقی سیوندردیلر حالبوکه مسلم بن یسار بووقعه‌یی خاطرینه کتورمدی انجق اهل بصره انی سیوندردکدن وکندیسی دخی نمازندن فارغ اولدقدنصکره تعقل ایتدی وینه مشارالیه جامعده نماز قیلار ایکن نزدینه جامعك بردیره‌کی دوشدی وبونده اهل سوق فزع وفریادده بولندی حالبوکه مشارالیه انی خاطرینه بیله کتورمدی وعمار بن زبیر رحمه الله طاسمه‌سی جدید نعلینی اوکنده بولندیغی حالده نماز قیلاردی نماز ایچنده نعلنك طاسمه‌سنه نظر ایتدی ونمازندن فارغ اولدیغنده نعلنی آتوب تاوفاتنه دکین بردها نعلین کیمدی وربیع بن خشیم رحمه الله قیمتی یکرمی بیك درهمه مساوی برآتی یاننده باغلو بولندیغی حالده نافله نماز قیلاردی بوحالده خرسز کلوب آتی چوزوب آلوب کوتوردی صباحلین ناس کندیسنه تعزیه ایچون کلدکلرنده مشارالیه بن آتی چوزه‌نی وآلوب کیده‌نی کورمدمی یعنی کوردم انجق بن آندن دها محبتلی برشیده بولندم دیدی وکوندوزك برمقداری کچدیکنده مسروق ومغصوب آت کلوب ناکاه انك نزدنده طوردی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك کندیسنده خیط احمر بولنان سیاه برکلیمده نماز قیلدیغی وسلام ویردیکنده شوخیط احمر بکا نمازمده شغل ویردی دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر والله تعالی (الذینهم فی صلاتهم خاشعون) بیوروب نمازده خشوع وخضوع اوزره بولنانلری وصف ایلدی وزهری رحمه الله خشوع نمازده کشینك سکوتیدر دیدی بعضیلری دخی خاشع (ان فی الصلاة لشغلا) حدیث شریفی مؤداسنجه صلاتله اشتغالنه مبنی صاغنی صولندن فرق ایتمیان کیمسه‌در دیدیلر .

﴿نمازك وقتنی محافظه ایدن کیمسه‌نك فضیلتی وانی ضایع ایدنك عقوبتی بیاننده﴾ اعمشك شفیق بن سلمه‌دن انك دخی ابن مسعود رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك نمازینی وقتك اولنده قیلان کیمسه‌نك نمازی نورعظیم ایله سمایه صعود ایدوب تاکه عرش اعلایه منتهی اولور واوراده صاحبی ایچون یوم قیامته دکین استغفار ایدر وصاحبنه دعا ایدوب سن بنی حفظ ایتدیکك کبی الله تعالی حضرتلریده سنی حفظ ایتسون دیو سویلر وبرکیمسه نمازینی وقتنك غیریده یعنی وقتنی کچیره‌رك قیلدیغنده انکده نمازی نورسز اوله‌رق سمایه صعود ایدر وسمایه منتهی اولدیغنده ثوب ویاخرقه دوریلور کبی انك صلاتی دوریلوب اوزرینه رد واعاده اولنه‌رق انك یوزینه اوریلور وبوحالده صاحبنه بددعا ایدوب سن بنی ضایع ایتدیکك کبی الله تعالی حضرتلریده سنی ضایع ایتسون دیر دیو بیوردیغنی بیان ایلمشدر وعباده بن صامت رضی الله عنهدن روایت اولنان حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه شروطنه رعایتله ابدستنی اکمال ایدوب بعده نمازه طورسه ونمازنده رکوع وسجود وقرائتنی اتمام ایلسه اول کیمسه‌نك صلاتی اکا سن بنی حفظ ایتدیکك کبی الله تعالی حضرتلریده سنی حفظ وامانده طوتسون دیر بعده صلاة مذکوره ضوء وضیاء ونور ایله سمایه صعود ایدر وابواب سما انك ایچون آچیلوب تاالله تعالی حضرتلرینه منتهی اولور انده صاحبی ایچون شفاعتده بولنور واول کیمسه او نمازنده رکوع وسجود وقرائتنی ضایع ایتدیکنده نمازی اکا سن بنی ضایع ایتدیکك کبی

الله تعالى حضرتلريدهسنى ضايع ايتسون دير بعده صلاة مذكوره بلا نور ظلمتله سمايه صعود ايتديكنده ابواب سما قپانور بعده اول صلاة اسكى ثوب كبى دوريلور ورد واعاده قلنوب انكله صاحبنك يوزينه اوريلور ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وابن مسعود رضى الله عنهدن اولنان روايتده مشار اليه بن رسول الله صلى الله عليه وسلمه عملارك هانكيسى افضلدر ديو سؤال ايتديكمده رسول الله صلى الله عليه وسلم افضل اعمال وقتيله قلنان نماز و والدينه احسان وفى سبيل الله جهاددر ديو جواب ويردى ديمشدر وابراهيم بن ابى محذورة المؤذنك والدندن انك دخى جدى رضى الله عنهدن نقل ايلديكى روايتندهرسول الله صلى الله عليه وسلمك نمازك اول وقتى رضاء الهى يه مظهريت ووقت وسطى دخى رحمت الهيهيه نائليت زمانيدر وآخر وقتى ايسه عفو اللهه قالمش برزماندر ديو بيورديغى بيان ايلمشدر ونظم جليل الهيده (فويل للمصلين الذينهم عن صلاتهم ساهون) وارد اولمش يعنى الله تعالى حضرتلرى شدت عذاب اول مصليلر ايچوندركه نمازلرينى غفلت ايله لاشئ عد ايدرلر ووقتنى چكيررلر ديو بيورمشدر نتكم ابن عباس رضى الله عنهما بوآيت جليلهيى (والله ماتركوها ولكن اخروها عن وقتها) ايله تفسير ايلمشدر وسعد رضى الله عنه بن رسول الله صلى الله عليه وسلمه الله عز وجل حضرتلرينك (الذينهم عن صلاتهم ساهون) قول شريفندن سؤال ايتديكمده رسول الله صلى الله عليه وسلم (هم الذين يؤخرون الصلوة عن وقتها) يعنى انلر نمازك وقتنى چكيرنلردر ديوجواب ويردى ديدى و براء بن عازب رضى الله عنهما الله تعالى حضرتلرينك (اضاعوا الصلاة واتبعوا الشهوات فسوف يلقون غيا) قول شريفنده غيانك جهنمده بروادى اولديغى بيان ايلمشدر وابن عباس رضى الله عنهما جهنمده اول غيا دينلان وادىيه انجق اوقات صلاتى ضايع ايدنلر داخل اولور ديدى وعبدالله بن عمرو بن العاص رضى الله عنهما شووجهله روايت ايدركه يوماً من الايام حضور رسول اللهده صلاة ذكر اولنديغنده رسول الله صلى الله عليه وسلم بركيمسه نمازك وقتنى محافظه ايلسه اول صلاة اول كيمسه ايچون يوم قيامتده نور وبرهان ونادرن نجات اولور وبركيمسه نمازك وقتنى محافظه ايلمسه اول صلاة اول كيمسه ايچون نور وبرهان ونادرن نجات اولميوب اول كيمسه يوم قيامتده قارون وفرعون وهامان وابى بن خلف ايله برابر نارده اولور وحرتك امير المؤمنين على بن ابى طالب رضى الله عنهدن ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه تهاون وتكاسل ايله نمازينى استحقار ايلسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسهيى اون بش عقوبت ايله معاقبه ايدركه اول عقوباتك التيسى قبل الموت واوچيدخى عندالموتدر واوچى دخى انك قبرنده واوچيده انك قبرندن خروجى زمانندهدر اما قبل الموت اولان التى عقوبتك «اولكيسى» اول كيمسهدن صالحين اسمى رفع اولنور «ايكنجيسى» اندن بركت حيات رفع اولنور «اوچنجيسى» اندن بركت رزق رفع اولنور «دردنجيسى» اول كيمسه صلاتنى اكمال ايتمينجه اندن اعمال خيردن برشى قبول اولنمز «بشنجيسى» آنك دعاسى مستجاب اولمز «التنجيسى» انك ايچون صالحينك دعاسندن حظ ونصيب اولمز واما عندالموت اولان اوچ عقوباتك «اولكيسى» اول كيمسهنك بوغازينه يدى دريا دخى

دوكولمش اولسه ينه صويه قانميوب كمال حرارتندن صوك نفسده تشنه وصوصامش بولنديغى حالده وفات ايدر «ايكنجيسى» اول كيمسهنك وفاتى بغتةً وفجأةً وقوعبولور «اوچنجيسى» اول كيمسه دنيانك اشجار واحجارى وتيمورلرى بوينونه وارقهسنه وضع اولنمشنجهسنه عند الموت برثقلت وآغرلق حالتنده بولنور واما قبرده اولان اوچ عقوباتك «اولكيسى» قبر انك اوزرينه ضيق قيلنور «ايكنجيسى» قبر كنديسى اوزرينه مظلم اولور «اوچنجيسى» قبرندهكى قولنده عيب اولور واما قبرندن خروجنده اولان عقوباتك «اولكيسى» اول كيمسه الله تعالى حضرتلرى كنديسندن راضى اولمديغى حالده الله تعالى حضرتلرينه ملاقى اولور «ايكنجيسى» حسابى شدتلى اولور «اوچنجيسى» مظهر عفو وغفران اولمديغى حالده انك الله تعالى حضرتلرينك عند الهيسندن رجوعى نار اولور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر .

﴿ صلاتك خوف وخطرى عظيم وامرى جسيم اولديغى بياننده ﴾ الله تعالى حضرتلرى رسولى محمد صلى الله عليه وسلمه صلاتله امر ايلمشدر الله تعالى حضرتلرى آيات كثيرهسنده حبيبنه اولا نبوتله وحيينى بعده هر برعمل وفريضهدن مقدم صلاتله امرينى بيان ايلمشدر نتكم نظم جليلنده (اتل مااوحى اليك من الكتاب واقم الصلوة) و (ان الصلاة تنهى عن الفحشاء والمنكر) و (وأمر اهلك بالصلاة واصطبر عليها لانسألك رزقا نحن نرزقك) وارد اولمشدر والله تعالى حضرتلرى جميع مؤمنينه خطاب وانلرك كليسنه صبر وصلاتله طاعاتك كليسى اوزرينه استعانه ايله امر ايدوب (ياايها الذين آمنو استعينوا بالصبر والصلاة ان الله مع الصابرين) و (واوحينا اليهم فعل الخيرات واقام الصلاة وايتاء الزكاة) بيورمشدر وبو آيت جليلهده الله تعالى حضرتلرى خيراتك كليسنى جملةً ذكر ايتمشدركه اول خيرات معاصى ومناهيدن اجتنابله برابر جميع طاعاتدن عبارتدر وصلاتى ذكرده افراد ايله مؤمنينه بالخاصه صلاتله وصيت ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم دخى دنيادن خروجى عندنده وصوك نفسنده امتنه صلاتله وصيت ايليوب (الله الله الله فى الصلاة وفيما ملكت ايمانكم) يعنى سزلر صلاتكز وكوله وجاريه مثللولركز حقنده الله تعالى حضرتلرندن خوف واتقا اوزره بولنكز يعنى نمازكزى ترك ايتميوب قيليكز وملك يمين ايله مالك اولديغكز كيمسهلرهده رعايت وحرمت ايديكز ديو بيورمشدر و بووصيت ايسه رسول الله صلى الله عليه وسلمك آخر وصيتيدر وحديث آخرده دخى صلاتله وصيت هرنبينك صوك نفسنده امتنه اولان آخر وصيتى وآخر عهديدر ديو وارد اولمشدر وصلاة كرك رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه وكرك امتى اوزرينه فرض قيلنان فرائضك الك اوليدر وصلاة رسول الله صلى الله عليه وسلمك امتنه الك آخر عهد ووصيتيدر وصلاة اسلامدن كيدهجك اولان الك آخر نسنهدر وصلاة عبدك يوم قيامتده عملندن سؤال اولنهجغى الك اول نسنهدر وصلاة دينك ديرهكيدر وصلاتك ذهابندن صكره دين واسلام يوقدر وحديث شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلمدن سزك آخر وقتده الك اول دينكزدن ضايع وغائب ايدهجككز نسنه امانتدر ودينكزدن الك صكره ضايع وغائب ايدهجككز نسنه دخى صلاتدر وبرطاقم اقوام شروطنه

رعايتسزلكله نمازی قیلارلر انلر ایچون اندن حظ ونصیب یوقدر دیو وارد اولمشدر واممز امام احمد رحمه‌الله عندنده نمازی تارك اولان كیمسه نمازك وجوبنی جحد وانكار ایله برابر ترك ایتدیكنده تكفیر اولنور وامام احمد رحمه‌الله مذهبنده خلافسز اول كیمسه‌نك قتلی واجب اولور واكر صلاتك وجوبنی اعتقاد ایله برابرتهاوناً وتكاسلاً ترك ایلسه ونمازی كل قیل دیو دعوت اولنسه وحتی دعوت اولندیغی صلاتی ولی ایدن وقت صلاة اخری دخی طاره‌لنجه‌یه‌قدر قیلمسه اول كیمسه تكفیر اولنور وایكی حالده دخی مرتدكبی توبه ایتمككنه اوچ كون مهلت ویریلور ومهل مذكور ضمننده توبه ایدرایسه فبها واكر تائب اولمزایسه كفرینه مبنی سیفله قتل اولنور وانك مالی فیٔ وغنیمت اولوب بیت‌المال مسلمینه وضع اولنور وانك اوزرینه جنازه نمازی قیلنمز وجسدی دخی مقابر مسلمینه دفن اولنمز وامام احمد رحمه‌اللهدن برروایتده اول كیمسه تاكه اوچ وقت نمازی تركله دردنجی وقت چیقنجه‌یه دكین تهاوناً وتكاسلاً قیلمسه انك قتلی واجب اولمز انجق اول كیمسه زانیٔ محصن كبی حد شرعی اولمق اوزره قتل اولنور بوحالده انك حكمی اموات مسلمینك حكمی كبی اولوركه انك مالنه مسلمیندن ورثه‌سی وارث اولور وامام ابوحنیفه رحمه‌الله صلاتك متكاسلاً ومتهاوناً تاركی قتل اولنمز انجق نمازی قیلوب توبه ایدنجه ویاخود محبسده فوت اولنجه‌یه دكین حبس اولنور دیدی وامام شافعی رحمه‌الله تهاوناً وتكاسلاً نمازی قیلمیان كیمسه حداً سیفله قتل اولنوب تكفیر اولنمز دیدی واول كیمسه‌نك كفرینه دلیل بالاده ذكر ایلدیكمز آیات واخباردر وبز بونك اوزرینه جابر بن عبدالله رضی‌الله عنهمادن روایت اولنان حدیث شریفی زیاده ایدرزكه رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلم (مابین‌الرجل وبین‌الكفر والشرك الاترك الصلات) یعنی رجل ایله كفر وشرك بیننده یعنی رجل ایله انك كفره واصل اولمسی میاننده فرق انجق ترك صلاتدر دیو بیورمشدر وعبدالله بن زیدك والدی رضی‌الله عنهدن نقلاً روایت ایلدیكی حدیث شریفده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك (بیننا وبینهم ترك الصلاة فمن تركها فقد كفر) یعنی بزمله كافرین ومشركین بیننده فرق ترك صلاتدر وبركیمسه صلاتی ترك ایلسه اول كیمسه كافر اولور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وجعفر بن محمدك والدی رضی‌الله عنهدن روایت ایلدیكی حدیث شریفده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك غراب یردن دانه طوپلار كبی بررجلك سرعتله نماز قیلدیغنی كوردیكنده شو كیمسه اكر بوحال اوزره فوت اولسه محمد صلی‌الله علیه وسلمك دیننك غیری اوزره فوت اولور دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وعطیة العوفینك ابی سعیدالخدری رضی‌الله عنهدن نقلاً ایلدیكی روایتنده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك بركیمسه نمازینی متعمداً ترك ایتدیكنده انك اسمی جهنمه داخل اوله‌جق كیمسه‌لر ایله برابر جهنمك قپوسی اوزرینه یازیلور دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وانس بن مالك رضی‌الله عنهدن اولنان روایتده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك آكاه ومتنبه اولیكزكه بركیمسه یاتسو نمازینی قیلمقسزین اویوسه ملكلر اول كیمسه ایچون بددعا ایدوب كوزلرك اویومسون وروشن ومسرور اولمسون سن بزی حبس ایتدیكك كبی الله تعالی حضرتلری سنیده جنتله نار بیننده حبس ایتسون دیرلر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر ٠

(حسن بصری رحمه‌اللهدن اولنان روایت بیاننده) حسن بصری رحمه‌الله رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك اصحاب كرامی علمانك صلاة مفروضه‌ده مكروه ومنهی عنه اوله‌رق قرق بش خصلت واردر دیدكلرینی بیان ایلمشدر واول خصلت مكروهه ومنهی عنهاده عمداً اوكسورمك وعمداً برشیئله مشغول اولمق وعمداً اكسرمق ونمازده باشنی سمایه رفع ایتمكدر زیرا رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك نمازده سمت سمایه ناظر بولندقلری حالده (الذینهم فی صلاتهم خاشعون) آیت جلیله‌سی نازل اولمغله باشنی اشاغی طوتدقلری ذات رسالتپناهلرندن روایت اولنمشدر بنابرین سلف صالحین مصلینك صلاتنده بصر ونظرینی سجده موضعنی تجاوز ایتدرمامسنی مستحب قیلمشلردر وینه مصلینك صلاتنده چكه‌سنی كوكسنه بتشدرمسی وثوبندن كهله آلمسی وكریمسی وبرضجرتدن متأثراً ایچنی چكدكدن صكره اوزون اوزادی‌یه صولق آلمسی وكوزلرینی یومسی واوته وبری‌یه باقمسی دخی بیان اولنان خصلت مكروهه ومنهیه‌دندر نتكم عقبه بن عامر رضی‌الله عنهك (الذینهم علی صلاتهم دائمون) آیت جلیله‌سنی (اذا صلوا لم یلتفتوا یمیناً ولا شمالا) ایله تفسیر ایلدیكی یعنی انلر نماز ایچنده بولندقلرنده یمین ویساره التفات ونظرده بولنمزلر دیو بیان ایلدیكی روایت اولنمشدر وعایشهٔ صدیقه رضی‌الله عنها رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمه عبدك نمازده التفاتندن سؤال ایتدكلرنده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك اول حالت التفات شیطانك عبدك صلاتنده ایلدیكی براختلاسدر یعنی شیطانك عبدك صلاتندن سرعتله قاپوب چارپمش بولندیغی برنسنه‌در دیو جواب بیوردیغی بیان ایلمشدر وبعضیلری طلحه یعنی ابن مصرف عبدالجبار بن وائل قومی ایچنده بولندیغی حالده عبدالجبارك نزدینه كیدوب قولاغنه سراً برسوز سویلیوب دوندكدن صكره عبدالجبارك حضاره خطاباً ابن مصرفك قولاغمه سرانه سویلدیكنی بیلورمیسكز انی سویلدیكه بن دونكی كون سنی نمازده بولندیغك حالده صاغ وصولكه باقندیغكی كوردم دیدی دیو ویردیكی خبرینی بیان ایلمشدر وحدیث شریفده رسول‌الله صلی‌الله علیه وسلمك برمؤمن نمازه طوردیغنده الله تعالی حضرتلرینك نظری اول مؤمن جهتنه اولور تاكه اول مؤمن نمازندن فارغ اولوب دونمینجه ویاخود نمازنده صاغ وصولنه التفات ایتمینجه الله تعالی حضرتلری اندن نظرینی دوندرمز دیو بیوردیغی وارد اولمشدر وحدیث اخرده مؤمن نمازده بولندیغی مدتجه انك ایچون اوچ خصلت واردركه نواحیٔ سمادن انك اوزرینه بر واحسان صاچیلور وملكلر انك سمت قدمندن نواحیٔ سمایه دكین انی طواف ومحافظه‌ده بولنور وبرمنادی اكر مصلی كیمسه مناجات ایلدیكنی بیلمش اولسه ایدی التفات وانصرافده بولنمزدی دیو ندا ایتمكده اولور دیو وارد اولمشدر حاصل كلام نمازده التفات قطعاً مكروهدر وبعضیلریده نمازده التفات نمازی قاطعدر وانده صلاتك حرمت وآدابنی استخفاف واردر دیمشلردر وینه مصلینك نمازده قعودنده دیزلرینی دیكوب الیتینی اوزرینه اوطورمسی وسجودنده قوللرینی یره دوشه‌مسی وصدرینی فخذینی یعنی ایكی اویلقلری اوزرینه وضع ایتمسی وایكی قولتقلرینی ایكی یانلرینه ضم ایدوب یاپشدرمسی دخی مكروهدر ومصلینك قولتقلرینی یانلرندن تفریق وعدم

الصاقی لازمدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمك نمازده سجده‌یه واردیغنده اکر برقوزی قوللری التندن کچه‌جك اولسه البتده کچردی دیو روایت اولنمشدر وبو روایت رسول الله صلی الله علیه وسلمك دیرسکارینی عضد وبازوسندن رفعی حقنده کوستردکاری شدت مبالغه‌یه مبتنیدر وحدیث آخرده دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمك سجده ایتدیکنده قوللرینی یانلرندن ایراق وآیری طوتدقلری وارد اولمشدر ویته مصلینك سجودده پارمقلرینی بربرینه ضم ایتمیوب آیرمسی ورکوعده اللرینی دیزلرینك دونته وضع ایتمسی وایاقلرینك بریسنی او بریسنك اوزرینه قویمسی وایاقلرینك یردن کسوب معلق برحالده طوتمسی وثوبنی باشی ویاخود اوموزلری اوزرینه قویوب طرفلرینی یانلرینه صالیویرمسی ودیشلرینی حلاللمسی ودیلنی آغزنده دوندروب بقیهٔ طعامی اراشدرمسی وبر وایکی حبه مقداری طعامی وقوصدیغنی آغزی ایچنده دوندروب یوتمسی بیان اولنان خصائل مکروهه ومنهیه‌دندر وکذا سجودده اوفلمك ونماز ایچنده عرضا یوریمك وتشهدده جلیس ومصاحبی اوزرینه رفع صوت ایتمك وصاغ وصولنده کیم اولدیغنی بیلمك ونماز ایچنده ایما واشارت ایتمك وککیروبده چیقان نسنه‌یی یوتمق واوکسورمکه چالشمق وسومکورمك وتوکورمك وثیابنه نظر ایتمك وجبهه‌سندن ترابی مسح ایتمك وسجده ممکن اولسون ایچون الیله برکره‌دن زیاده کوچرك طاشلری دوزلتمك وموضع سجودینی سیلکمك وامام اولدیغی حالده تشهددن صکره دعا ایتمك وسلامدن صکره مکانندن صول جهتنه دونمیوب محرابده اوطورمق ونمازده پارمقلریله الینی باغلامق وثوب وصقالیله اوینامق دخی ذکر اولنان خصائل مکروهه ومنهیه‌دندر نته‌کیم رسول الله صلی الله علیه وسلمك الله تعالی حضرتلری اول رجلك نمازینه نظر ایتمزکه انده انك قلبی بدنیله برابر حاضر دکلدر دیو بیوردیغی ویته رسول الله صلی الله علیه وسلمك بررجلی نمازنده صقالیله اوینایور کوردیکنده شو کیمسه‌نك قلبنده خشوع اولسه ایدی جوارح واعضاسنده دخی خشوع اولوردی دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وحسن بصری رحمه الله کندیسنی طاشله اوینار وحالبوکه (اللهم زوجنی من الحور العین) دیه‌رك الله تعالی حضرتلرینك کندیسنه حور عینی تزویج ایلمسنی نیاز ایدر برکیمسه‌یی کوردیکنده سن نه کوتو حاطب وطالبسك طاشله اوینار بولندیغك حالده جناب حقدن حور عین ایسترسك دیمشدر وعبدالرحمن بن عبداللهك عبدالله رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك نمازده ابصارینی سمایه رفع ایدن اقوام بو حالدن یا منتهی اولوب فراغت کتورسون یاخود انلرك ابصاری کندیلرینه رجوع ایتمسون دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر واوزاعی رحمه الله ایکی کیمسه نمازده اولورلر حالبوکه انلرك بریسیله او بریسنك بینی ارض ایله سما بینی کبیدرکه بریسی قلبیله الله تعالی حضرتلرینه مقبلدر او بریسی ایسه لاهی وساهیدر وخبرده رسول الله صلی الله علیه وسلمك مصلیندن بعض کیمسه واردرکه صلاتنك نصفی انك ایچوندر دیوب تاعشرینه دکین ذکر ایلدیکی وارد اولمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم بو صلاتله مصلینك غفلتله قیلدیغی وانده قلبنك حاضر بولنمدیغی صلاتی مراد ایلمشدر وحدیث آخرده رسول الله صلی الله علیه وسلمك

مصلی واردرکه انك بروقتنه درتیوز وقت نماز ثوابی یازیلور ومصلی واردرکه انك بروقتنه ایکییوز وقت نماز ثوابی یازیلور ومصلی واردرکه انك بروقتنه یوز اللی وقت نماز ثوابی یازیلور ومصلی واردرکه انك بروقتنه یتمش وقت نماز ثوابی یازیلور وبروقتنه اللی وقت وبروقتنه یکرمی یدی وقت وبروقتنه اون وقت وبروقتنه ینه بروقت ثواب یازیلور مصلی واردر وکندیسی ایچون بروقتنه درت یوز وقت ثوابی یازیلان مکه‌ده بیت الحرمده تکبیرهٔ اولی‌یی فوت ایتمکسزین مع الامام جماعتله قیلان کیمسه‌در وکندیسیچون بروقتنه ایکیوز وقت نماز ثوابی یازیلان احکام صلاتی کوزل بیلدکدن صکره ناسه امام اولان کیمسه‌در وکندیسیچون بروقتنه یوز اللی وقت نماز ثوابی یازیلان مؤذن اولان کیمسه‌در وکندیسیچون بروقتنه یتمش وقت نماز ثوابی یازیلان مسواك طوتنوب وابدستنی تمام ایدوب جامعده جماعتله قیلان کیمسه‌در وکندیسیچون اللی وقت نماز ثوابی یازیلان افتتاح تکبیره ایرشمکسزین جامعده جماعتله قیلان کیمسه‌در وکندیسیچون یکرمی یدی وقت نماز ثوابی یازیلان ابدستنی اکمال ایدوب افتتاح تکبیرینی فوت ایتمکسزین مسجده‌ده جماعتله قیلان کیمسه‌در وکندیسیچون بروقتنه اون وقت ثوابی یازیلان افتتاح تکبیره ایرشمکسزین جماعته لاحق اولان کیمسه‌در وکندیسیچون بروقتنه ینه بروقت ثواب یازیلان جماعتسز باشلو باشنه قیلان کیمسه‌در وکندیسیچون اصلا صلاة اولمیان خروس یردن دانه دیوشیرر کبی عجله وسرعتله نماز قیلوب رکوع وسجودینی اتمام ایتمیان کیمسه‌درکه انك صلاتی اسکی ثوب کبی دوریلور وانکله صاحبنك یوزینه اوریلور واکا سن صلاتکی حفظ ایتمدیکك کبی الله تعالی حضرتلری ده سنی حفظ ایتمسون دینور .

(هر مصلی ایچون تقدیمی لازم کلان نسنه‌لر بیانده) مصلینك نمازیچون نیتی تقدیم ایتمسی وکتابك اولنده ذکری سبقت ایتدیکی وجهله یوزینی عین کعبهٔ بیت الحرامه مقابل طوتمسی وکندیسنی بین یدالله قیامده‌در تیقن ایتمسی والله تعالی حضرتلرینك (الذی یراك حین تقوم وتقلبك فی الساجدین) قول شریفی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك (اعبد الله كانك تراه فان لم تكن تراه فهو یراك) حدیث شریفی مفادنجه کندیسنك عین نظر الهیده بولندیغنه والله تعالی حضرتلری انی کوریور ایدوکنه شك وشبهه ایتمامسی واداوقضا ایله بعینها صلاة فریضه‌یی نیت ایتمسی وکتابك اولنده صفتنی بیان ایتدیکمز وجهله اللرینی قولاقلرینك یومشغی ویاخود منکبینی یعنی اوموزلری حذاسنه رفع ایتمسی لازمدر وحین رفعنده پارمقلرینك بعضیسنی بعضیسنه ضم ایتمسنده ویاخود علی العاده آچیق براقسنده ایکی روایت واردر وایکی اللرینی قالدیروب تکبیر آلدیغنده کانه کندیسیله الله تعالی حضرتلری بیننده اولان حجاب رفع اولنوب کندیسی اویله برمقامه واصل اولمشدرکه کندیسی کندیسنك هر برحرکتنی رؤیت ایدن ونفسنه خطور وسر وقلبنه ظهور ایدن هرنسنه‌یی بیلان ذات اجل واعلانك عین ونظرنده‌در انده اطرافنه باقمق وتشاغل وتغافلده بولنمق جائز دکلدر دیو بیلملیدر بنابرین مصلینك صلاتنده نظری موضع سجودینه منحصر اولملیدر ویمین ویسارینه باقمامالی وباشنی سمایه قالدرماملیدر ومصلی (سبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالی جدك ولا اله غیرك) دیدیکنده کندیسنك کلامنی سامع وکندیسی اوزرینه مقبل وناظر اولان وانك اوزرینه مصلینك موضع شعره

وحركت جارحه‌سندن هيچ برنسنه خفى ومستور اولميان الله تعالى حضرتلرينه خطاب ايدر اولديغنى بيلمليدر وكذا مصلى (اياك نعبد واياك نستعين اهدنا الصراط المستقيم) ديديكنده كنديسنك نه سويلديكنى تعقل وتأمل ايتمليدر وبوخطابله كيمه خطاب ايدر بولنديغنى بيلمليدر وبونكله برابر نمازنده كنديسى اوزرينه سهو وقوعندن حذرى اونوتماملیدر وفاتحه‌ده‌اون تشديدى تماميله يرلو يرنده اقوملیدر ومعنايى تغيير ايدر لحندن حذر ايتمليدر زيرا نمازده فاتحه‌يى قرائت فرضدر وفاتحه ركن صلاتدر آنى تركله صلاة باطل اولور وبونكله برابر كنديسنى كويا صراط اوزرنده واقفدر وجنت صغنده وصولنده ونار دخى كنديسنده موجود حالاتله صولنده‌در كورملیدر وكنديسنك صلاتى صحيح اولديغنده ثواب جنتدن الله تعالى حضرتلرينك كنديسنه اولان وعدنده وفاسنى ووعيد الهى اولان عقاب ناردن محفوظ ومصون طوتمسنى طالب بولنديغنى بيلمليدر بونلرك كليسى ايسه قلبك تيقنى وعقلك حضوريله حاصلدر وبونكله برابر كنديسى اويله برنماز قيليوركه اول نماز شكسز الله تعالى حضرتلرينه عرض اولنور وانك ايچون صلاتدن انجق عندالله صحيح اولان صحيح اولور اعتقادنده بولنمليدر بعده سور كواملدن ممكن اولانى اوقوملیدر وكاملاً برسوره‌يى اوقومق سوره‌نك اواخر واواسطندن اوقومقدن اولى‌در ومصلى تلاوت ايلديكى سوره‌يى ادراك وتفهم قصديله تلفظ ايلديكى نسنه‌يه قولاق طوتمليدر وكذا مصلى مأموم ومقتدى اولور ايسه امامك قرائتنه قولاق طوتملى وانى تفهم وادراك ايتملى واوقونان نسنه‌نك مواعظ وزواجريله متنبه ومتعظ اولملى وآنكله اوامره امتثالى ونواهيسندن انتهايى اعتقاد ايتمليدر الحاصل تاسوره‌نك نهايتنه دكين منوال مشروح اوزره بولنمليدر وقرائتندن فارغ اولديغنده قبل الركوع نفس النجه قائماً ثابت وساكت برحالده بولنوب قرائتنى ركوع تكبيرينه وصل ايتماملیدر بعده تكبير ايدوب كتابك اولنده بيان ايتديكمز وجهله تكبير نده اللرينى قولاقلرينك يومشغى وياخو منكبينى برابر ينه قالديرملیدر وتكبير منقضى اولديغنده اللرينى اشاغى صالوب بعده قيامدن ركوعه ايتمليدر وركوعده پارمقلرينى تفريق ايدرك ايكى ديزلرينى آويجلرى ايچنه آلوب قوللرينه وبيلكرينه اعتماد ايتملى وظهرينى دوز طوتوب باشنى قالدرمه‌لى وباشنى اشاغى‌يه بوكملیدر نتكيم رسول الله صلى الله عليه وسلمك ركوعه وارديغنده اكر ظهرى اوزرنده مملو برقدح صو بولنسه ايدى اصلا دوكولمز ايدى ديو روايت اولنمشدر وبوايسه رسول الله صلى الله عليه وسلمك حال ركوعده ظهرينه كمال استواسنه مبتنيدر ومصلى ركوعده اوچ كره سبحان ربى العظيم ديمليدر وبواوچ كره تسبيح ركوع تسبيح تام وكمالك ادناسيدر وحسن بصرى رحمه الله تسبيحك تامى يدى ووسطى بش وادناسى اوچدر ديمشدر بعده سمع الله لمن حمده ديه‌رك باشنى قالديروب اللرينى صاليويره‌رك معتدلاً قيامده طوروب طمانينت وسكونت وقرار حاصل ايتملى بعده سجده‌يه ايتمليدر وسجده‌يه اينه جكنده ابتدا ديزلرينى يره وضعله بدأ ايدوب بعده اللرينى بعده جبهه وانفنى يره وضع ايدوب سجده‌سنده ارضدن اطمئنان وتمكن حاصل ايتملى وكنديسنك هرعضو وجزئى قبله‌يه متوجه اولمليدر وحديث شريفده (امرت بالسجود على سبعة اعظم) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم يدى عظم اوزرينه سجده ايله امر اولندم ديو بيورمشدر وحديث آخرده دخى (ان العبد يسجد

على سبعة اعضاء) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم عبد يدى اعضا اوزرينه سجده ايدر وانلردن هرهانكى اعضانك سجده‌سنى ضايع واكسك ايدر ايسه اول اعضا اول عبده لعنت ايدر ديو بيورمشدر ومصلى سجودنده منقبض يعنى طوپلى برحالده بولنوب يره يصلانمش اولماملیدر وقوللرينى يره دوشه‌ميوب بلكه ايكى اللينك پارمقلرينى قولاقلرينه وياخود منكبلرينه محاذى اوله‌رق يره وضع ايتمليدر وپارمقلرينى باشنك حذاسنه قويمالیدر وآچيقده طوتميوب بربرينه ضم ايتملى وقبله‌يه طوغرى طوتمليدر وذكرى تقدم ايتديكى وجهله بازولرينى يانلرندن واويلقلرينى بالديرلرندن وبطننى يردن آيرى طوتمليدر وسجودنده ركوعى كبى اوچ كره سبحان ربى الاعلى ديمليدر بعده تكبير ايدرك باشنى سجده‌دن قالديروب صول اياغنى اوزرينه اوطوره‌رق صاغ اياغنى ديكملى وقوجاغنه ناظر بولنديغى حالده اوچ كره رب اغفرلى ديمليدر بعده ايكنجى سجده‌يى دخى بيان اولنديغى وجهله ايتمليدر بعده تكبير ايدرك يردن باشنى بعده ايكى اللرينى بعده ديزلرينه طيانه‌رق ديزلرينيده قالديرمليدر واياقلرينك صدرى اوزرينه يردن حركت ايدوب اياقلرينك بريسنى تقديم ايتماملیدر زيرا بوتقديم مكروهدر بعضيلريده صلاتى قاطعدر ديديلر بويانمز ابن عباس رضى الله عنهمادن مرويدر وركعت ثانيه‌ده مصلى وجه مذكور اوزره ايشلمیدر ومصلى تشهد اول ايچون اوطورديغنده صول اياغنى اوزرينه اوطوروب صاغ اياغنى ديكمليدر وپارمقلرينى دخى قبله‌يه طوغرى طوتمليدر وصول اللينى صول اويلوغى اوزرينه وصاغ اللينى دخى صاغ اويلوغى اوزرينه وضع ايتمليدر وباش پارمغنك يانده‌كى سبابه يعنى شهادت پارمغيله اشارت ايتمليدر وباش پارمغيله اورته پارمغنى حلقه ايدوب سرچه پارمغيله انك يانده‌كى پارمغنى يومليدر وتشهدينك اولندن آخرينه دكين پارمغنه ناظر بولنمليدر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلمك سزدن بريكز نمازده اولوب اوطورديغنده برشيئله اوينامسون زيرا اول كيمسه ربيسنه مناجاتده‌در انجق صول اللينى صول اويلوغى وصاغ اللينى دخى صاغ اويلوغى اوزرينه وضع ايتسون بعده پارمغنه ناظر بولنسون زيرا بووجهله صلاة شيطانى منع وطرد ايدر ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وتشهدنده (التحيات لله والصلوات والطيبات السلام عليك ايها النبى ورحمة الله وبركاته السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمداً عبده ورسوله) ديمليدر بعده تكبير ايدرك قالقوب يالكز فاتحه‌يى اوقويوب ركوع وسجوده وارملیدر بعده قعدهٔ ثانيه تشهدنده ينه بالاده بيان قلنديغى وجهله ايشلمیدر وتشهدده عبده ورسوله ديدكدنصكره (اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على ابراهيم انك حميد مجيد وبارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت على ابراهيم انك حميد مجيد) ديمليدر وامامز امام احمددن مصلى ابراهيمى ذكر ايدوب بعده انك آلنى ذكر ايتمليدر يعنى على ابراهيم وعلى آل ابراهيم ديمليدر ديو روايت اخرا دخى واردر شو بيانمز اخر تشهددر ومصلى ايچون درت شيدن استعاذه مستحبدر بنابرين مصلينك (اللهم انى اعوذبك من عذاب جهنم ومن عذاب القبر ومن فتنة المسيح الدجال ومن فتنة المحيا والممات) ديمسى لازمدر بعده مصلى دعا ايدوب (اللهم انى اسئلك من الخير كله ما علمت منه ومالم اعلم واعوذ بك من الشر كله ما علمت منه ومالم اعلم اللهم انى اسئلك من خير ما سئلك عبادك الصالحون

واعوذ بك من شر مااستعاذك منه عبادك الصالحون اللهم انى اسئلك الجنة وماقرب اليها من قول وعمل واعوذ بك من النار وماقرب اليها من قول وعمل ربنا آتنا فى الدنيا حسنة وفى الاخرة حسنة وقنا عذاب النار ربنا فاغفرلنا ذنوبنا وكفر عنا سيئاتنا وتوفنا مع الابرار ربنا وآتنا ماوعدتنا على رسلك ولاتخزنا يوم القيامه انك لاتخلف الميعاد) ديمليدر واكر بونك اوزرينه زياده ايدر ايسه جائز اولور انجق مصلى امام اولوبده مأمومين وجماعت اوزرينه اوزون اوله‌جق ايسه بوحالده زياده ايلمسى جائز اولميه‌جغندن مأمومين وجماعتك قلبلرينى حفظ ايچون بيان اولنان دعا اوزرينه بلا زياده اختصار مستحبدر زيرا مقتديلر ايچنده متهئ عزيمت صاحب حاجت بولنمسى مأمولدر بعده سلام ويروب كندى نفسى ووالدينى وجميع مسلمين ايچون دعا ايتمليدر وبونلرك جميعسنده صلاتك عاقبتندن خوف اوزره بولنمليدركه الله تعالى حضرتلرينك عند الهيسندن صلاته دعوت وقوعبولمشدر والله تعالى حضرتلرى صلاتله امر ايلمشدر وصلاتى صحيح اولديغى حالده انك اوزرينه ثواب بخش ايده‌جكدر وصحيح اولمديغى تقديرده انك اوزرينه عقاب ايده‌جكدر وصلاتدن فارغ اولديغنده صلاتنى علم وشرع اوزرينه عرض ايدر اكر علم وشرع انك برائت ساحه وسلامت منزلتنه شهادت ايدر ايسه مصلى الله تعالى حضرتلرينه حمد وثنا ايتسونكه كنديسنى بووجهله اداء صلاته اهل ومستحق قيلمشدر واكر صلاتنده نقصان وخلل بولور ايسه الله عزوجل حضرتلرينه توبه واستغفار ايدوب اندن صكره قيله‌جغى نمازده تحفظ واجتهادده مترقب ومنتظر اولمليدر وصلاة مقبوله ايچون ظاهر وبين علامت واردر وصلاة مردوده ايچون دخى علامت واردر صلاة مقبوله‌نك علامتى (ان الصلاة تنهى عن الفحشاء والمنكر ولذكر الله اكبر) آيت جليله‌سى مضمون عاليسنجه اول صلاتك صاحبنى فواحش ومنا كردن كف ومنعى وصاحبنى خيره ترغيبى وصلاحده وازدياد طاعتده وفعل خيراتده ومثوباته رغبتده وكوتونسنه‌لردن صاقنمقده ومعاصى وخطيئاتى كريه كورمده صاحب صلاتك نيتنى تازه‌لمسيدر وشو ذكر ايلديكمز نسنه‌لرده امام ومأموم ومنفرد مشتركدر واما صلاتك شرائط وواجبات ومسنوناتنك تفصيلاً ذكر وبيانى كتابك اولنده سبقت ايتمشدر (والله الموفق للصواب)

(امامه مخصوص اولان اوصاف وحالات بيانده) كنديسنده ذكر ايده‌جكمز خصال بولنمدقجه كيمسه‌نك امام اولمسى لايق دكلدر اول خصال امامته كافى بشقه آدم وار ايكن اول كيمسه‌نك امام اولمقلغى ارزو ايتمامكلكيدر وبولنديغى مكانده كنديسندن افضلى وار ايكن امامته چيقمامكلكيدر زيرا حديث شريفده (اذا ام القوم رجل وخلفه من هو افضل منه لم يزالوا فى سفال) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم بر كيمسه ارقه‌سنده كنديسندن افضل بر كمسنه بولنديغى حالده برقومه امام اولسه اول قومك حالى دائما سفال وادبارده ودينلرنجه تدنى وتنزلده اولور ديو بيورمشدر وعمر بن الخطاب رضى الله عنه ابى بكر صديق رضى الله عنهك بولنديغى برقوم ايچنده بنم امامته چيقمقلغمدن هيچ برجرم وقصورم اولمديغى حالده مقتله كوتوريلوب بوينمك اورلمسى بكا دها خيرلودر ديو بيورمشدر واول كيمسه‌نك كتاب اللهى قارئ ودين اللهده فقيه ورسول الله صلى الله عليه وسلمك سنت

سنيه‌سنى بصير وعالم اولمقلغيدر زيرا حديث شريفده (اجعلوا امر دينكم الى فقهائكم وائمتكم قرائكم) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم امر دينكزى فقها كزه تفويض واحاله ايديكز وانلرك سوزلرينه اتباع ايديكز وكنديكزه قراريكزى امام ايديكز ديو بيورمشدر وكذا ينه حديث نبويده (يؤمكم خياركم فانكم وفودكم الى الله عز وجل) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم سزلره خيار وافضلكز امام اولسون زيرا سزك ائمه‌كز سزك متقدم وسابقكز وسزكله جناب حق بيننده واسطه‌لركزدر ديو بيورمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم امامتى ناسك خيارينه تخصيص ايلدى زيرا ناسك خيارى اهل دين واهل فضلدر وعالم باللهدر والله تعالى حضرتلرندن خائفدرلركه كنديلرينك وخلفنده بولنانلرك نمازلرينه اعتنا ايدرلر وكندى نفسلرينه لازم كلان وزردن ونمازلرنده قصورلرى وقوعبولديغى تقديرده ارقه‌لرنده بولنان كسانك دخى وزر وباللرندن اتقا واجتناب ايدرلر ورسول الله صلى الله عليه وسلم (ائمتكم قرائكم) كلام نبويسيله مقتضاسيله عمل ايتمكسزين مجرد قرآن كريمى حفظ ايدنلرى مراد ايتمدى انجق حفظيله برابر قرآن عظيم الشانله عامل اولانلرى مراد ايتدى وحديث نبويده (ان احق الناس بهذا القرآن من كان يعمل به وان كان لايقرؤه) وارد اولدى يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم ناسك قرآنه احق واليقى حكم قرآنله عامل اولان كيمسه‌در هرنقدر قرآنى قارئ دكلسه‌ده ديو بيوردى چونكه بعض كره‌ده قرآنى كنديسيله عامل اولميان كيمسه‌ده حفظ ايدر حالبوكه الله تعالى حضرتلرينك انك اوزرينه فرض قيلديغى عملى عهده‌سنه آلمز وكنديسنى اندن نهى بيورديغى منكرات ومنهياتدن مجتنب بولنمز بنابرين بزلر قرا ايله بومقوله كيمسه‌يى وانك مجرد كرامت حفظنى قصد ايتميز ورسول الله صلى الله عليه وسلم (ما آمن بالقرآن من استحل محارمه) يعنى قرآنك حرام كورديكى نسنه‌يى حلال اعتقاد ايدن كيمسه قرآنه ايمان ايتمامشدر ديو بيورمشدر بناءً على ذلك ناس ايچون نمازلرنده امام ايدينوب كندو اوزرلرينه تقديم ايلمك جائز دكلدر انجق الله تعالى حضرتلرينى زياده عالملرينى وذات اجل واعلادن زياده خائفلرينى تقديم الزمدر واكر مخالفتده بولنوبده بونلرك غيريلرينى تقديم ايدرلر ايسه بوحالده انلر دائما سفال وادبارده ودينلرنده تدنى وتنزلده اولورلر والله تعالى حضرتلرندن وانك رضوان وجنتندن بعيد بولنورلر الله تعالى حضرتلرى دين وصلاتلرينه اعتنا ايله كنديلرينك افضل وخيرلولرينى تقديم ايدوبده نبيلرى صلى الله عليه وسلمك سنتنه اتباع ايدنلره وبوجهتله ربلرينه قربت ويقينلغى طالب بولنانلره رحمت ايتسون وامام ايچون لايق اولان ناسك كنديسى عليهنده اولان عيب وغيبتلرندن لسانى حفظ ايتمك وانلره مقابله‌ده بولنمامقدر انجق خيره بادى اوله‌جق حالات بوندن مستثنادر وامام معروف ايله امر ايتملى وكنديسيده معروفى ايشلمليدر ومنكردن نهى ايتملى وكنديسيده اندن مجتنب بولنمليدر وخيره واهل خيره محبت ايتمليدر وشره واهل شره بغض ايتمليدر وامام مواقيت صلاتى بيلملى وانك شاننى محافظه‌يه اقبال واهتمام كوسترمليدر وامامك بطن وفرجى عفيف اولمليدر والى حرامدن چكيك بولنمليدر وامامك امور

دنیویه‌سی حقنده سعی قلیل انجق جناب حقك رضاسنی طلبده سعی واجتهادی کثیر ووفیر اولملیدر وامام خلقك اذاسنه حمول وصبور اولملی وشردن کوزینی یومملیدر وعلیهنده سوز سویلیان وجاهللك ایدن کیمسه‌نك سوزینه تحمل ایتملی وکندیسنه کوتولك ایدن کیمسه‌یه احسان وایولك ایتملیدر وامام کوزینی حرامدن یومملیدر اکر برکیمسه‌نك عیب وعورتنی کورر ایسه انی ستر ایتملی وحقارتنی وخزی ورذالتنی موجب حالی کورر ایسه انی اخفا ایتملیدر وامام جهلادن وحق طانیمیانلردن سلام اعتدال ومفارقتله اعراض ایتملیدر وامام کندی نفسنده مشقتده بولندیغی حالده ناس اندن راحتده اولملیدر وامام رقبه‌سنی عذاب الهیدن منعه حریص ونفسنی خلاصه ساعی ومجد اولملیدر وامام کندیسنی خوف وخطری عظیم وشانی کبیر خدمتله مبتلا اولمش بیلملیدر وانك هم وقصدی عهده‌سنه تفویض اولنان اول خدمت جلیله‌یی ایفایه مخصوص اولملیدر وامامك کلامی آز اولملیدر انجق هرحالده مالزمه‌سی ومایعنیسی بولنان حالات بوندن مستثنادر وامام محرابنده قائم اولدیغنده کندیسنی نبیلر مقامنده‌در وسید المرسلینك خلیفه‌سیدر بیلملیدر وصلاتك تمامی وخلفنده بولنوب امامتنی بوینه آلدیغی کیمسه‌نك سلامتیچون اجتهادینی تحری ایدرك رب العالمینه مناجات ایتملیدر وجمع ناسده امامك صلاتی خفیف اولملیدر یعنی مقتضای حاله رعایتله ناسه اضعف ومریضلرینك حالنه مناسب وجهله نمازی قیلدرملیدر وامام نفسنده کندیسنی خلقك دوننده‌در وخلقه امامتله مبتلادر کورملیدر والله تعالی حضرتلری انی کندی نفسنك وجماعتنك فرائضندن مسؤل طوته‌جقدر بیلملیدر وامام خلقه تقدمی سببیله خطیئه‌سی اوزرینه باکی وقدیم آثام وذنوبنه وکچمش اوقاتنه نادم اولملیدر وامام ارقه‌سنده بولنانلره کبر ایتماملی ومادونی اولانلردن کندیسنی خیرلو کورماملیدر وکندیسنده بولنان ویاخود بولنمیان برحال کندیسنه سویلندیکنده نفسنه حمیت وعار وغیرتله تعصب وخصومت کوسترمامليدر وامام ناسك مدح وثناسنی آرزو ایتماملی وخلقك هجو وذملرینی کریه کورماملی وبوایکی حالده دخی جماعت انك عندنده مساوی اولملیدر وامام کذب ودروغله مجرب بولنماملیدر وامامك طعامی طیب ولباسی نظیف اولملی ولبسنده متواضع وجلسه وقعودنده متخاشع بولنملیدر وامام اسلام ایچنده کندیسنه حد اورلمش بولنماملیدر وامام ناس حقنده ریب وکمانده وسوء ظنده بولنماملیدر ونزد سلطانده مؤمن قرنداشنی غمز ایدیجی واسرارینی فاش واشاعه ایدیجی وناسك شرینه سعی ایدیجی اولماملیدر وامامك مؤمن قرنداشی حقنده حقد وحسدی وانك ودیعه وتجارتنده وعاریتنده خیانتی اولماملیدر ومطعم ومکسبی خبیث اولدیغی وامامتی مشتهی وکندیسنده حقد وحسد وکین وعداوت بولندیغی حالده ناسك ایلروسنه کچماملیدر وامام ثار وانتقامك طالبی وغیظ وغضبله متشفی وبرکیمسه‌نك عیبنی ارایجی ومحمد صلی الله علیه وسلمك امتندن برفرده خیانت ایدیجی وفتنه‌یی موجب سوز سویلیجی وفتنه‌یه سعی ایدوب قوت ویریجی اولماملیدر بلکه یدیله ولسان وقلبیله ارباب بطلانه غلبه‌سیچون اهل حقه اعانه ایدیجی وهرنقدر حق آجی ایسه‌ده حق سویلیجی اولملیدر وامام الله ایچون لائمك لومندن متأثر ومنفعل اولماملی

(وناسك)

وناسك مدح وثناسنك مفتونی ومحبی وذم وهجولرینك کارهی اولماملیدر وامام نمازك آخرنده دعا ایتدیکی وقتده دعادن برشیء نفسنه خاص قیلمیوب بلکه دعاسنك کندیسی وجماعتی خلقی ایچون عموم اوزره شمولی اولملیدر واکر دعاسنی منفرداً کندی نفسنه تخصیص ایدر ایسه جماعتی ایچون خیانت ایتمش اولور وجماعتنك بعضیسنی بعضیسی اوزرینه ترجیح واختیار ایتماملیدر اهل علم اولان بوندن مستثنادرکه انك سائرلری اوزرینه ترجیحی لازمدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم سزدن بکا قریب اولان ارباب علوم وفهوم وکندیسنی قبایحدن منع ایدیجی عقول اصحابیدر وانلردن صکره دخی انلره امثل وزیاده مشابه اولانلردر دیو بیورمشدر وامام غنی‌یه قریب اولماملی وفقیری تحقیر ایتماملیدر وبرقوم ایچنده کندیسنك امامتنی کریه کورر کیمسه بولندیغی حالده خلقك ایلروسنه کچماملیدر واکر بعضیسی کریه کوروب وبعضیسی دخی کریه کورمزلر ایسه بوحالده نظر اولنور اکر اکثریسی انك امامتنی کریه کوررلر ایسه بوحالده امام محرابدن چکیلوب اکا یقین اولمز وبو بیان اولنان حالات دخی انلرك امامك امامتنی کریه کورملرینی بعلم وحق اولدیغی تقدیرجه‌در واکر انلرك امامك امامتنی کریه کورملری جهل وبطلانه ورعونت نفس وهوا وحماقته مبتنی ایسه بوحالده امام انلرك کریه کورملرینه التفات ایتمز وانلره نماز قیلدیرمقلغی دخی ترك ایتمز انجق شوحالده قوم ایچنده امامتی جهتله فتنه وقوعندن خوف اولنور ایسه بوصورتده تاکه انلرك صلح ورضالرینه دکین امام محرابدن چکیلور وامام اولان کیمسه‌نك مجادله ومنازعه ایدیجی وزیاده آند ویمین ولعنت ایدیجی اولمقلغی لایق دکلدر وامام اولان کیمسه سوء وتهمت موضعنه داخل اولماملیدر وناسدن انجق صالحین ایله اختلاط والفت ایتملیدر وامامك فتنه‌یه واهل فتنه‌یه ومعصیته واهل معصیته وریاسته واهل ریاسته محبت ایدر بولندیغی حالده امام اولمقلغی لایق دکلدر ولایق اولان امام ناسك اذاسنه صبور اولملی وناسه مودت اظهار ایتملی وناسك منفعتنی طالب بولنملی وانلرك نصیحتنه بذل جهد ایتملیدر وامامت اوزرینه منازعه ومجادله ایتماملی وخدمت امامته کافی کیمسه ایله امامت اوزرینه خصومت ایتماملیدر واکا برسلفدن شو وجهله نقل اولنورکه انلر ایچون وقوعبوله‌جق قصوردن خوفلرندن ناشی انلر امامتی کریه کوررلر وشرف ودیانتده انلرك مثلی اولمیان کیمسه‌یی تقدیم ایدرلردی وسلطان عندنده حاضر اولدیغنده امام ایچون لایق اولان سلطانك اذنی بولنمقسزین سلطان اوزرینه تقدم ایتمیوب انجق انك اذنیله تقدم ایتملیدر وکذا سلطان نزدنده انجق سلطانك اذنیله اوطورملیدر وامام برقریه ویا برمحله ویا احیاء عربدن برقبیله‌یه نازل اولدیغنده انلره امامت ایتمیوب انجق انلرك اذنلریله امامت ایتملیدر وکذا اتفاق وتصادفی اوله‌رق برقومله برقافله وسفرده ومجمع تمامده بولنسه انلره انجق انلرك اذنیله امامت ایتملیدر وامام ایچون لایق اولان صلاتی تطویل ایتمیوب رکوع وسجودینك تمامیله برابر تخفیف ایتملیدر زیرا ابی هریره رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك (اذا کان احدکم اماما فلیخفف فانه یقوم ورائه الصغیر والکبیر وذو الحاجة واذا صلی لنفسه فلیطل ماشاء) یعنی سزدن بریکز امام اولدیغنده صلاتی تخفیف ایتسون زیرا

انك خلفنده صغیر وکبیر وصاحب حاجت بولنور وکندی نفسیچون قیلدیغنده دیلدیکی کبی تطویل ایلسون دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وابی واقد رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ناس اوزرینه صلاة جهتیله ناسك اوجزی یعنی الك زیاده مختصر قیلدیرانی ویالکز قیلدیغی نمازلرده دخی ناسك ادومی یعنی الك زیاده تطویل ایده‌نی ایدوکی بیان اولنمشدر ٠

﴿ قلبیله امامته نیت ایتمکسزین امامك صلاته عدم دخولنك وتکبیر ایتمامسنك لایق اولمسی بیانده ﴾ امام ایچون لایق اولان قلبیله امامته نیت ایتمکسزین نمازه داخل اولماملی وتکبیر ایتماملیدر واکر امام نیتی لسانیله تلفظ ایدر ایسه احسن اولور وامام قبل التکبیر یمین ویسارینه التفات ایدوب صفلری تسویه ایتملیدر وجماعته خطاباً (استقیموا یرحمکم الله اعتدلوا رضی الله عنکم) یعنی صفلرکزی مستقیم ایدیکز الله تعالی حضرتلری سزه رحمت بخش ایتسونو یکدیکریکزه موازی طورکز ومنکبلرکزی دیکرلریکزك مناکبنه محاذی طوتکز الله تعالی حضرتلری سزدن راضی اولسون دیملیدر وامام صفلرده آچیق یرلرك قپانمسیله ومناکبك یعنی اموزباشلرینك تسویه‌سی وبربرینی تماس ایده‌جك صورتده بعضیسنك بعضیسی یاننه یاقلاشمسیله امر ایدر زیرا مناکبده اختلاف وصفلرده اکریلك بولندیغی حالده صلاتده نقص واقع اولور وشیطانده ناس ایله صفلرده قائم اولور نتکیم حدیث شریفده (راصوا الصفوف وحاذوا المناکب وسد الخلل حتی لایقوم بینکم مثل اولاد الحذف) وارد اولمش یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم سزلر صلاتکزده صفلریکزی ملاصق ومتصل ومنکبلریکزی محاذی قیلوب بینکزده اولان آچیق واRالق یری سد ایدیکز که سزك بینکزده اولاد حذف یعنی اولادغنم مثللو شیاطین صوقولوب قائم اولمسون دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك نمازه قائم اولدیغنده صاغ وصولنه التفات ایتمکسزین تکبیر ایتمدیکی وجماعته منکبلرینك تسویه سیله امر ایلدیکی و (لاتختلفوا فتختلف قلوبکم) یعنی صفوف ومنکبلرکزجه کیریشلی وچیقشلی مختلف برحالده بولنمیکز زیرا سزلر مختلف برهیئتده بولندیغکزده سزك قلوبکزده مختلف اولور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك برکون برکیمسه‌نك صدرینی صفدن چیقمش کوردیکنده سزلر جماعتله صلاتکزده یاالبته اوموزلریکزی یکدیکرلرکزه تسویه ایدر اولورسکز ویاخود تسویهٔ مناکبه رعایت ایتمدیککز صورتده توجه الی اللهده قلبکزجه متشتت ومتفرق برحالده بولنورسکز دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وبخاری ومسلم رحمهما اللهك اتفاق واقعلری اوزره سالم بن ابی الجعد رحمه اللهك نعمان بن بشیر رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك سزلر یاصفلرکزی تسویه ایدرسکز ویاخود بوکا عدم رعایتکز تقدیرنده اقبال الی اللهده وجوه وطریقلرکزجه پراکنده و پریشان برحال وشانده بولنورسکز دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر وقتاده‌نك انس بن مالك رضی الله عنهدن نقلاً روایت ایلدیکی حدیث آخرده دخی رسول الله صلی الله علیه وسلمك سزلر صفلرکزی تسویه ایدیکز زیرا تسویهٔ صفوف تمام صلاتدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وعمر بن الخطاب رضی الله عنهك

نمازده مقام امامه قائم اولدیغنده تاکه تسویهٔ صفوف ایچون بالوکاله کوندردیکی آدم کلوب صفلرك تسویه اولندیغی خبرینی کندیسنه بیان ایتمینجه تکبیر ایتمدیکی وانجق اول خبرك کندیسنه وصولی حیننده تکبیر ایلدیکی روایت اولنمشدر وکذا عمر بن عبدالعزیز رحمه اللهك دخی بووجهله ایشلدیکی روایت اولنمشدر و بلال مؤذن رضی الله عنهك صفوفی تسویه ایدر بولندیغی وحتی صفلرینی تسویه ایتسونلر ایچون عراقیب ناسه یعنی ناسك ساقلرینه طوره ایله ضرب ایدر اولدیغی روایت اولنمشدر و بعض علما بوندن ظاهر اولان بلال رضی الله عنهك بووجهله صنع وفعلی رسول الله صلی الله علیه وسلمك عهد سعادتلرنده بلال رضی الله عنهك اقامتی عندنده ورسول الله صلی الله علیه وسلمك صلاته دخولندن اوکده در زیرا بلال رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك وفاتندن صکره برکیمسه ایچون اذان اوقومدی انجق ابی بکر صدیق رضی الله عنهك زمان خلافتنده شامدن رجوعی زماننده ابی بکر صدیق رضی الله عنه ایله اصحاب کزین رضی الله عنهم اجمعین حضراتنك رسول الله صلی الله علیه وسلمه وعهد سعادت نبویه‌لرینه شوق ومحبتله واقع اولان استدعا ورجالری اوزرینه برکون اذان اوقودیکه بلال رضی الله عنه اذاننده (اشهد ان محمداً رسول الله) کلمهٔ شهادتنه بالغ اولدیغنده رسول الله صلی الله علیه وسلمه شوق ومحبتندن ناشی غشی اولوب دوشدی وکلمهٔ مذکوره‌یی اتیان وتکمیله مقتدر اولمدی و بوحالده مهاجرین وانصاردن مدینه خلقی بیننده شوقاً الی رسول الله بکا وفریاد مشتد اولوب حتی اسواق وبیوت ومنازلدن ظهور ایدن صیحه وفغان آفاقی طوتدی وکندیسیده جمله طرفندن (حیاك الله یابلال) زمزمه‌سیله القشلاندی و بونکله ثابت اولدیکه بلال رضی الله عنهك عراقیب ناسه ضربی رسول الله صلی الله علیه وسلمك عهد سعادتلرنده وقوعبولمشدر وامام ایچون لایق اولان خلفنده بولنان جماعتك رؤیتنی منع ایده‌جك درجه‌ده محرابك کمری ایچنه کیرماملیدر بلکه جزئیجه محرابك آچیقنده وخارجنده طورملیدر وامامز امام احمد رحمه اللهدن روایت اخراده امامك محرابك ایچنده طورمسی مستحبدر دیو بیان اولنمشدر وامام مؤمنین وجماعتك مقامندن اعلا ویوکسك برمقامده طورماملیدر واکر امام بونی ایشلرسه بعضیلری برروایتده انك نمازی باطل اولور دیمشلردر وامام ایچون لایق اولان نمازنده سلام ویردیکنده محرابده بولندیغی موقعده اکلنمیوب قالقملی و محرابك صول جهتنه چکیلوب نافلهٔ قیله‌جغی نمازی محرابك برجاننده قیلملیدر زیرا مغیره بن شعبه رضی الله عنهك ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك امام ناس ایله صلاة مکتوبه ومفروضه‌یی قیلدیغی مقامنده تطوعاً نماز قیلمسون دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر واما مقتدی ایچون فرض نمازی قیلدیغی موقعده تطوع دخی قیلمق جائزدر انك ایچون بوبابده مخیرلك واردرکه دیلرسه فرضی قیلدیغی موقعده تطوع دخی قیلار ویاخود ایسترسه جزئیجه کیرویه چکیلوب تطوعی انده قیلار وامام ایچون ایکی سکته‌نك بولنمقلغی لایقدر بونك بریسی افتتاح صلاتده و بریسیده قرائتدن فارغ اولوب رکوعه وارمزدن اوکجه‌درکه جزئیجه سکوت ایدوب نفس آلمینجه قرائته شروع ایتماملی وقرائتنی دخی رکوعه وصل ایتماملیدر زیرا سمره بن جندب رضی الله عنهك روایت ایلدیکی حدیث

شريفده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بووجهله بيورديغى بيان اولنمشدر وامام ايچون لايق اولان ستره‌يه قارشو قيلديغنده ستره‌يه يقين طورمليدر وكنديسيله ستره بيننده بركلب وياخود حمار وياخود برخاتون كچمسون ايچون آچيق برير براقامليدر زيرا امامز امام احمد رحمه الله عندنده بوحالده امامك صلاتى منقطع اولور امام احمددن روايت اخراده دخى امام ايله ستره بيننده خاتون وحمار مرورنده بأس يوقدر ديمشدر وامام ايچون لايق اولان ركوعه وارديغنده ذكرى سبقت ايلديكى وجهله اوچ كره تسبيح ايدوب انده سرعت وعجله ايتامملى وكلامنى تأييد وتمكن ايله تمام ايتمليدر زيرا امام تسبيحلرده مسارعت ايلديكنده خلفنده بولنان كنديسنه ايريشه ميوب امامك مأمومينى مسابقتنى مؤدى اولور بوحالده ايسه مأمومينك نمازلرى فاسد اولوب وزرو وبالى امامه راجع اولور وكذا ركوعدن باشنى قالديرديغنده امام ايچون لايق اولان سمع الله لمن حمده ديديكنده قائما ومعتدلاً طوروب تاكه جماعت اكا ايريشسون ايچون كلامنده عجله ايتمكسزين ربنا ولك الحمد ديمليدر واكر بونك اوزرينه زياده ايدوبده (ملء السماء وملء الارض وملء ماشئت من شئ بعد) ديرسه جائزدر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلمدن بووجهله مرويدر وانس بن مالك رضى الله عنه روايتيله رسول الله صلى الله عليه وسلمك ركوعدن باشنى قالديرديغنده رسول الله صلى الله عليه وسلم اونوتدى دينه‌جك برحاله دكين قائماً طوردقلرى بيان اولنمشدر وكذا خلفنده بولنانلر كنديسنه ركن صلاتده ايريشسونلر ايچون امام سجودده وبين السجدتين جلسه‌سنده دخى ذكر اولنديغى وجهله ثابت اولمليدر وامام ذكر اولنديغى وجهله ايشلديكى حالده تابعى كنديسنى سبقت ايدر وتابعندن بوحالك تكررى وقوعنده نمازى باطل اولور وبونده فساد واردر ديان كيمسه‌نك قولنه نظر واعتبار يوقدر زيرا ناس امامك ركوعدن باشنى قالدرديغنده وسجودنده وبين السجدتين جلسه‌سنده ثباتنده‌كى دوامنى كوردكارنده ناسده امامه تبعاً ثابت اولوب عجله ايتمزلر وتثبيت امامك دأب واصولى اولديغنى بيلورلر وامام ايچونده نمازه شروعدن مقدم كنديسنه مسابقت ايتاملرى ايچون جماعتى تخويف وتحذير مستحبدر بنابرين ذكر اولنان حال فسادى مؤدى دكلدر بلكه مصلحت عامه‌يه وجمله‌سنك صلاتنك تمام اولمسنه باديدر وحديث شريفده هر مصلى راعى ورعيتندن مسئولدر ديو وارد اولمشدر وبعضيلريده امام نماز قيلدرديغى كيمسه‌لرك راعى وچوبانيدر بنابرين امام ايچون ارقه‌سنده نماز قيلانلر ايچون نصيحت وانلرى ركوع وسجودده كنديسنى مسابقتدن نهى ايتمك وانلرك آدابلرينى كوزل ايلك لازمدر زيرا امام انلرك راعيلريدر ويوم قيامتده انلردن مسئولدر وامام ارقه‌سنده بولنان كيمسه‌نك صلاتنى اتمام واحكامه وكوزل ايلمكه سعى ايتمليدركه تاكه امامكده ارقه‌سنده قيلان كيمسه‌نك اجرى مثللو اجرى اوله واكر امام بيان اولنان حاله رعايت ايتميوبده مأمومينك صلاتلرنده اسائت وقصورلرى وقوعبولور ايسه امام اوزرينه اول جماعتك وزرو وبالنك مثلى اوله‌رق وزر واردر ٠

﴿ مأموم اوزرينه امامه اقتدايى نيت ايلمك وجوبى بياننده ﴾ مأموم اوزرينه امامه اقتدايى نيت ايتمك واجبدر ومأموم ومقتدى امامك صاغ طرفنه طوروب امامك اوكنه

وصول طرفنه طورمامليدر واكر مأموم ومقتديلر جماعت اولورلر ايسه سنت اولان انلر امامك ارقه‌سنه طورمامليدلر واكر مقتدى يالكز اولوبده امامك صاغ طرفنده تكبير ايتدكدن صكره آخر بركيمسه دخى كلوب انكله برابر تكبير ايدر ايسه صف حاصل اولور بعده انلر امامك ارقه طرفنه چيقارلر وياخود امام يديله انلرى اخراج ايلر وانلر ارقه طرفنده بولنسونلر ايچون امام بولنديغى موضعندن ايلرويه كچمز انجق امامك ارقه جهتى ضيق ايسه بوحالده امام بولنديغى موضعندن ايلرويه كچر وبركيمسه جماعت حاضر اولديغنده صفده ارالق برمحل بولور ايسه اورايه داخل اولور واكر بولمز ايسه امامك صاغ طرفنه طورر وكنديسيله برصف اولسون ايچون صفدن بريسنى كندى نزدينه چكمز زيرا بوحال هرج وفتنه‌يه بادى ومجذوبك يعنى چكيلان كيمسه‌نك صلاتنك بطلاننى مؤديدر زيرا بوسببله مجذوب يالكز اولور بوايسه بزم عندمزده صلاتى مبطلدر انجق اول كيمسه جهد ايدوب كتفيلنى صفه برلشديره‌رك افتتاح تكبيرى ايدر بعده صفدن بريسيله صفك وراسنه چيقار وبركيمسه مسجده داخل اولسه وحالبوكه امامده ركوعده بولنسه اول كيمسه بريسى افتتاح وديكريده دخى ركوع ايچون اولمق اوزره ايكى دفعه تكبير ايدر واكر بركره تكبير ايدوبده انكله افتتاح وركوع تكبيرلرينى نيت ايلسه جائز اولور وبركيمسه مسجده داخل اولسه وحالبوكه امامده تشهد اخيرده بولنسه اول كيمسه ايچون جماعت فضيلتنه ايرشمك ايچون تكبير ايدوب امامله برابر اوطورمق مستحب اولور وامام سلام ويرديكنده ايلديكى تكبيرى اوزرينه بنا ايدوب نماز قيلار ٠

﴿ ينه مأموم ايچون لايق اولان نسنه‌لر بياننده ﴾ ينه مأموم ومقتدى ايچون لايق اولان تكبيرده وركوع وسجودده وركوع وسجوددن قالقمق زماننده امامه مسابقت ايتامملى وبوحالدن جداً وقطعاً حذر اوزره بولنمليدر ومقتدى صلاتده جميع افعالنك امامك فعل وصنعنك عقيبنده اولمسنه وسع وطاقتنى بذل ايتمليدر وبوبابده رسول الله صلى الله عليه وسلمدن وصحابه رضوان الله عليهم اجمعين حضراتندن احاديث كثيره وارد اولمشدر وبوجمله دندركه رسول الله صلى الله عليه وسلمك (امايخاف الذى يرفع رأسه قبل الامام ان يحول الله رأسه رأس حمار) يعنى نمازده باشنى امامدن اول قالديران كيمسه الله تعالى حضرتلرى انك باشنى رأس حماره تحويل ايلمسندن خوف ايتمزمى ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وحديث آخرده دخى (الامام يركع قبلكم ويسجد قبلكم ويرفع قبلكم) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم امام سزدن اول ركوع ايدر وسزدن اول سجده ايدر وسزدن اول ركوع وسجوددن باشنى قالدرير ديو بيورمشدر وبراء بن عازب رضى الله عنهمادن شووجهله روايت اولندى وانلر ديديكه بزلر نمازده رسول الله صلى الله عليه وسلمك خلفنده اولوردق رسول الله صلى الله عليه وسلم قيامندن سجده‌يه ايكلديكنده تاكه رسول الله صلى الله عليه وسلم جبهۀ سعادتلرينى ارض اوزرينه وضع ايدنجه‌يه دكين بزلردن هيچ بريمز قيامدن ظهرمزى ايكمز ايدك واصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلمك خلفنده تاكه رسول الله صلى الله عليه وسلم ايكيلوب تكبير ايدرك جبهۀ سعادتلرينى يره وضع ايدنجه‌يه دكين قيامده ثابت اولورلردى بعده اكا اتباعله سجده‌يه واررلردى

واصحاب كزين رضى الله عنهم حضراتندن شو وجهله وارد اولمشدركه انلر رسول الله صلى الله
عليه وسلم سجده‌دن فارغ اولوب قائم اولوردى بزلر ايسه هنوز سجده‌ده بولنوردق ديو بيورمشلردر
وانس بن مالك رضى الله عنهدن روايت اولنان حديث شريفده دخى رسول الله صلى الله
عليه وسلمك (امايخشى الله الذى يرفع رأسه قبل الامام ان يحول الله رأسه رأس حمار اورأس
خنزير) يعنى نمازده امامدن اول باشنى قالديران كيمسه‌ه الله تعالى حضرتلرى انك باشنى
رأس حماره وياخود رأس خنزيره تحويل ايلمسندن خشيت ايتزمى ديو بيورديغى روايت
اولنمشدر وابى هريره رضى الله عنهك بن اباالقسم صلى الله عليه وسلمك (امايخشى الذى يرفع
رأسه قبل الامام ان يحول الله رأسه رأس حمار) ديو بيورديغنى ايشتدم ديو خبرويرديكى
روايت اولنمشدر وابن مسعود رضى الله عنهك نمازده امامى سبقت ايدن بركيمسه‌يه نظر ايتدكده
اكا خطاباً (لاوحدك صليت ولابامامك اقتديت) يعنى سن يالكزده قيلمدك وامامكه‌ده اقتدا
ايتمدك ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وشول كيمسه‌كه يالكز قيلمامشدر وامامه‌ده اقتدا ايتمامشدر
انك ايچون صلاة يوقدر يعنى نمازى قيلمش دكلدر وكذا ابن عمر رضى الله عنهمانك دخى نمازده
امامى سبقت ايدن بر كيمسه‌يه نظر ايتديكنده اكا خطاباً (ماصليت وحدك ولاصليت مع الامام)
ديوب بعده اول كيمسه‌يى ضرب ايتديكى وصلاتى اعاده ايله امر ايلديكى روايت اولنمشدر
وابى صالحك ابى هريره رضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه
وسلمك امام انجق كنديسنه اقتدا اولنمق ايچوندر امام تكبير ايتديكنده سزلر دخى تكبير
ايديكز وركوع ايتديكنده سزلرده ركوع ايديكز وركوعدن باشنى قالديرديغنده سزلرده باشكزى
قالديريكز وامام سمع الله لمن حمده ديديكنده سزلر جميعاً ربنا لك الحمد ديكز وامام سجده
ايتديكنده سزلر دخى سجده ايديكز وامام سجده ايتزدن اول سجده ايتميكز وامام باشنى
سجده‌دن قالديرديغنده سزلرده باشكزى قالديريكز وامام سجده‌دن باشنى قالديرمزدن اول
باشيكزى قالديرميكز وامام جالساً يعنى اوطوره‌رق قيلديغنده سزلرده جمله‌كز اوطورر ايكن
قيليكز ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وامامز ابو عبدالله احمد رحمه الله بررساله‌سنده
صاحب رسول الله صلى الله عليه وسلم ابى موسى الاشعرى رضى الله عنهه اسناد ايله ابو موسى
الاشعرينك رسول الله صلى الله عليه وسلم بزه صلاتمزى وصلاتمزده ديه‌جكمز نسنه‌لرى تعليم
ايتدى و (اذا كبر الامام فكبروا و اذاقرأ فانصتوا و اذاقال غير المغضوب عليهم ولا الضالين
فقولوا امين يستجيب الله تعالى لكم واذا كبر فكبروا فاذا رفع رأسه فقال سمع الله لمن حمده فارفعوا
رؤسكم وقولوا اللهم ربنا لك الحمد يسمع الله لكم واذا كبر وسجد فكبروا واسجدوا واذا رفع
رأسه وكبر فارفعوا رؤسكم وكبروا فتلك بتلك واذا كان فى العقدة فليكن من قول احدكم
التحيات لله والصلوات والطيبات حتى تفرغوا من التشهد) يعنى امام تكبير ايتديكنده سزلرده
تكبير ايديكز وامام اوقوديغنده سزلر سكوت ايديكز وامام (غير المغضوب عليهم ولا الضالين)
ديديكنده سزلر جمله‌كز امين ديكزكه الله تعالى حضرتلرى سزك دعاكزه اجابت بيورر
وامام تكبير ايتديكنده سزلرده تكبير ايديكز وامام ركوعدن باشنى قالديروب سمع الله لمن حمده
ديديكنده سزلرده باشكزى قالديريكز و (اللهم ربنا لك الحمد) ديكزكه الله تعالى سزك حمدكزى

استماع ايدر وتكبير ايدوب سجده ايتديكنده سزلرده تكبير وسجده ايديكز وباشنى سجده‌دن
قالديروب تكبير ايتديكنده سزلرده باشكزى قالديروب تكبير ايديكز وامام قعده‌ده اولديغنده
تاسزك تشهددن فراغكزه دكين قولكز التحيات لله والصلوات والطيبات) اولسون ديو بيوردى
ديديكنى ثبت وبيان ايلمشدر وامام ابو عبدالله احمد بن محمد بن حنبل الشيبانى رحمه الله
(الله تعالى حضرتلرى بزى اصلاً وفرعاً انك مذهبى اوزره اماته ايتسون وبزى يوم قيامتده
انك زمره‌سنده حشر ايلسون) ديديكه رسول الله صلى الله عليه وسلمك (اذا كبر فكبروا)
قول شريفنك معناسى سزلر امام تكبير ايدوب صوتى كسيله‌رك تكبيرندن فارغ اولنجه‌يه
دكين منتظر اوليكز بعده تكبير ايديكز ديمكدر وناسك ايسه بو حديث شريفك معناسنى
فهمده سهو وغلطلرى واردر وعوام بو غلطله صلاتى استخفاف واستهانتده
بولندقلرينى بيلمزلركه تارة امام تكبيره شروع ايده‌جكنده انلرده امامله برابر شروع ايدرلر
بوايسه خطادر بنابرين ناس ايچون امام تكبير ايدوب تكبيرندن فارغ اوله‌رق صوتى
كسيلنجه‌يه دكين تكبيره شروع ايتمك لايق دكلدر بناءً على ذلك رسول الله صلى الله عليه
وسلم (اذا كبر الامام فكبروا) يعنى امام تكبير ايتديكنده سزده تكبير ايديكز بيوردى وامام
الله اكبر ديه‌رك كلامنى تماماً بتورمينجه تكبير ايتمش اولمز زيرا امام (الله) ديديكندن صكره
سكوت ايتسه تا الله اكبر ديمينجه تكبير ايتمش اولمز انكيچون ناسك امامك الله اكبر قولنك
تمامندن صكره تكبير ايلملرى لازمدر حالبويله ايكن ناسك امامله برابر تكبيره شروعلرى خطا
ورسول الله صلى الله عليه وسلمك قولنى تركدر زيرا سن فلان كيمسه نمازى قيلديغنده اكا
سويلرم ديسه‌ك انك معناسى انى بكلرم تاكه قيلوب نمازى بتورديكنده سويلرم ديمكدر
يوخسه نمازده ايكن اكا سويلرم ديمك دكلدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمك (اذا كبر
الامام فكبروا) قول شريفنك معناسيده بو وجهله‌در وبعضاً ده امامك معلومات فقهيه‌سى
اولمديغى حالده تكبيرى تطويل ايدر وكنديسيله برابر تكبير ايده‌جك كيمسه بعضاً ده تكبيرده
جزم ايدوب امامك فراغندن اول تكبيردن فارغ اولوب امامدن اول تكبير ايتمش اولور
وبالاده دخى بيان اولنمشدركه بركيمسه امامدن اول تكبير ايتسه انك ايچون صلاة يوقدر
زيرا اول كيمسه قبل الامام صلاته داخل اولمش وقبل الامام تكبير ايتمشدر ورسول الله صلى
الله عليه وسلمك (اذا كبر وركع فكبروا واركعوا) قول شريفنك معناسى دخى مقتديلر
امامه منتظر اولمليدرلر تاكه امام تكبير ايدوب وركوعه واروب صوتى منقطع اولنجه‌يه
دكين انلر قيامده طورمليدرلر بعده امامه اتباعله انلرده ركوعه وارمليدرلر ورسول الله
صلى الله عليه وسلمك (فاذا رفع رأسه وقال سمع الله لمن حمده فارفعوا رؤسكم وقولوا اللهم
ربنا لك الحمد) قول شريفنك معناسى مقتديلرك امامه منتظر اولوب امام ركوعدن باشنى
قالديروب وسمع الله لمن حمده ديوب صوتى منقطع اولنجه‌يه دكين ركوعده ثابت اولملرى بعده
امامه تبعاً باشلرينى قالديروب اللهم ربنا لك الحمد ديملريدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمك
(فاذا كبر وسجد فكبروا واسجدوا) قول شريفنك معناسى مقتديلرك تاكه امام تكبير ايدوب
وسجده‌يه اينوب جبهه‌سنى يره وضع ايدنجه‌يه دكين قيامده بولنوب بعده امامه تبعاً اكيلوب

سجده‌یه وارملریدر و براء بن عازب رضی الله عنهمادن دخی بووجهله روایت اولنمشدر
و بونلرك كلیسی رسول الله صلی الله علیه وسلمك (الامام یركع قبلكم ویسجد قبلكم ویرفع
قبلكم) قول شریفنه موافقدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك (اذا كبر ورفع رأسه
فارفعوا رؤسكم وكبروا) قول شریفنك معناسی مقتدیلرك تاكه امام باشنی سجده‌دن قالدیروب
وتكبیر ایدوب نفسی منقطع اولنجه‌یه دكین سجده‌ده بولنملری بعده تبعاً سجده‌دن باشلرینی
قالدیرملریدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك (فتلك بتلك) قول شریفنك معناسی
مقتدیلرك تاكه امام تكبیر ایدوب ركوعه وارنجه انتظار ایله قیامده ثابت اولملری بعده اكا
اتباعاً انلركده ركوعه وارملری وكذا ركوعده دخی تاكه امام باشنی قالدیروب سمع الله لمن
حمده دیوب صوتی منقطع اولنجه انتظاراً ركوعده طورملری بعده اتباعاً ركوعدن باشلرینی
قالدیروب ربنالك الحمد دیملریدر الحاصل رسول الله صلی الله علیه وسلمك (فتلك بتلك)
قول شریفی منوال مشروح اوزره هررفع وخفضه یعنی ركوع وسجوده وارمغه وانلردن
باش قالدرمغه مصروفدر ایشته بیان اولنان احوال صلاتك تمامنه دالدر بنابرین
مقتدیلرك مفصلاً بیان ایدیلان حالاتی تذكر وتعقللری و بصیرت اوزره بولنوب محكم ایتملری
لازمدر زیرا یوم قیامتده ناسدن چوق كمسنه‌لر واردركه رفع وخفضده وركوع وسجودده
امامی سبقت ایلدكارینه مبنی انلر ایچون صلاة یوقدر وانلرك افعالی كأن لم یكن حكمنده‌در
وحدیث شریفده (انه یأتی علی الناس زمان یصلون ولایصلون) وارد اولمش یعنی رسول الله
صلی الله علیه وسلم ناس اوزرینه برزمان كلوركه انلر نماز قیلرلر وحالبوكه قیلمزلر دیو
بیورمشدر وظن اولنوركه اولزمان بزم شو بولندیغمز زماندر زیرا اكثر ناس امامی مسابقتده
وصلاتك اركان وواجبات ومسنوناتنی وتمام صلاتی ضایع ایتمكده‌درلر .

﴿ نمازنده قصور ایدر واركان وواجباتنی اسقاط ایدر بركیمسه‌یی كوردیكنده رائی اوزرینه
اكا وعظ ونصیحت ایلمك وجوبی بیاننده ﴾ نمازنده قصور ایدر ونمازك اركان وواجبات
وآدابنی اسقاط ایدر بركیمسه‌یی كورن كمسنه اوزرینه اكا باقیسنی اصلاح وكچمشلرندن
استغفار ایتسون ایچون وعظ ونصیحت وتعلیم ایلمك واجبدر واكر بو واجبی ایفا ایلمزایسه
رائی منوال مشروح اوزره واقع اولان قصورده اول كیمسه‌نك شریكی اولور وانك وزر
واثمی رائی اوزرینه اولور نتكم حدیث شریفده (ویل للعالم من الجاهل) وارد اولمش
یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم جاهلدن ظهور ایدن قصوری كوروب اكا تعلیم
ایلمامسندن وانی طریق مبینه ارشاد ایتمامسندناشی ویل وهلاك عالم ایچوندر دیو بیورمشدر
چونكه عالم اولان كیمسه بومثللو خدماتی ایفایه واحكامنی تبلیغه مأموردر واكر جاهله
تعلیم عالم اوزرینه واجب وفرض اولمامش اولسه ایدی عالمك بوبابده‌كی سكوتی ایچون
رسول الله صلی الله علیه وسلم انی وعید ویل وهلاك ایله تخویف وتهدید ایتمز ایدی زیرا
وعیده انجق واجب وفرضی ترك ایدن كیمسه مستحق اولور وبلال بن سعددن روایت
اولنان حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك خطیئه خفی اولدیغی وقتده انكله
انجق صاحبی متضرر اولور وخطیئه‌نك ظهور وبروزی وتغییر ایدلمدیكی حالنده انك

ضرر وشئامتی عمومه شامل اولور دیو بیورمشدر بوایسه خلقك كندیسندن خطیئه ظهور
ایدن كیمسه اوزرینه لازم وواجب اولان تغییر وانكاری تركارینه وانی سكوت ایله
كچشدرملرینه مبنیدركه انلر سكوت ایتدكارنده امر وزر ووبال بیور وجمله‌سی اوزرینه
شامل اولور ومسیئی زجر ومنع ایتمدیكی واكا لازم كلان نصیحتی ویرمدیكی حالده
محسن اسائتنده مسیئه مشارك اولور وابن مسعود رضی الله عنهك بركیمسه نمازنده اسائت
وقصور ایدن كمسنه‌یی كوروبده انی نهی ایتمسه اول كیمسه اول كیمسه‌یه وزر وعارنده شریك
اولور وشیطان لعینه موافقتده بولنور زیرا شیطان لعین اول كیمسه‌نك بوبابده كلامدن
سكوتنی (وتعاونوا علی البر والتقوی) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه الله تعالی حضرتلرینك
مؤمنینه وصیت ایلدیكی بروتقوی اوزرینه تعاون وتناصری و بعضیسی اوزرینه بعضیسنه
واجب اولان نصیحتی تركنی مراد ایدر وكذا شیطان لعین دینی مضمحل قیلمغی واسلامی
كیدرمكی وخلقك كلیسنك آثم وكناهكار اولمقلغنی مراد ایدر دیو بیوردیغی روایت
اولنمشدر بنا برین عاقل ایچون شیطانه اطاعت لایق دكلدر نتكم الله عز وجل حضرتلری
(یابنی آدم لایفتننكم الشیطان كما اخرج ابویكم من الجنة) وكذا (ان الشیطان لكم عدو
فاتخذوه عدواً انمایدعو حزبه لیكونوا من اصحاب السعیر) بیورمشدر معلومك اولسونكه صلاة
وزكاتده وسائر جمیع عباداتده بولنان نقیصه اهل علمك وارباب فقهك سكوتنه وصبر
كوستروب صوصملری ونصیحتی وتعلیم وتأدیبی تركارینه مبنیدركه بوحال اولا ارباب
جهلدن نشأت ایدوب بعده اهل علمه شامل اولور وانلره نسبت اولنور وبركیمسه‌نك انسان
ویهودیدن بریسنك حبهٔ واحده‌سنی ویاخود كرده وبیته تعبیر اولنان اتمكنی سرقت ایدر
بركمسنه‌یی كوردیكنده كندی نفسنه مالك اولمیوب سارق اوزرینه صیحه ایلدیكی وانی زجر
ومنع وتقبیح ایتدیكی حالده نماز قیلار واركان صلاتی سرقت وواجباتیله برابر اسقاط
ایدر وامامه مسابقت ایدر برآدمی كوردیكنده اندن سكوت ایتمسی وبوحال لایق كلدر دیو
اكا سویلیوب قصورینی بیلدرمامسی وشوحالی خور وحقیر وپك جزئی برشی عد ایتمسی
عجائب حالاتندر ورسول الله صلی الله علیه وسلم (شر الناس سرقة الذی یسرق من صلاة)
یعنی ناسك شرلیسی صلاتندن سرقت ایدن كیمسه‌در دیو بیوردیغنده اصحاب كرام طرفندن
یارسول الله كشینك صلاتندن سرقتی نوجهله وقوعبولور دیو ایدیلان استیضاحه رسول الله
صلی الله علیه وسلم اول كیمسه نمازك ركوع وسجودینی اتمام ایتمز دیو جواب بیورمشدر
وحسن بصری رحمه الله‌دن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك (الا اخبركم
بشر الناس) یعنی سزلره ناسك شرلیسنی خبر ویره‌یمی دیو اصحاب كزینه واقع اولان
خطابنه مشار الیهم جانبندن (بلی من هو یارسول الله) یعنی بلی یارسول الله انك كیم اولدیغنی
بزه بیان بیوریكز دیمسی اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلمك (الذی لایتم ركوع الصلاة
ولاسجودها) یعنی نمازك ركوع وسجودینی تمام ایتمیان كیمسه‌در دیو بیوردیغی بیان
اولنمشدر وسلمان فارسی رضی الله عنه صلاة مكیال یعنی اولچكدر آنی تمامیله ایفا ایدن
كیمسه‌یه انك اجریده تمامیله ویریلور وبركیمسه‌كه انده نقصان ایدر ایسه الله تعالی حضرتلرینك

(ویل للمطففین) آیت جلیله‌سنك مفادی معلومدر دیمشدر وعبدالله بن علی ویا علی بن
شیباندن (مشار الیه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم طرفنه کوندریلان ایلچیلردن ایدی)
اولنان روایتده رسول‌الله صلی الله علیه وسلمك (لاینظر الله الی صلاة عبد لایقیم صلبه
فی رکوعه وسجوده) یعنی الله تعالی حضرتلری رکوع وسجودنده بلنی طوغریلتمیان
کیمسه‌نك نمازینه نظر ایتمز دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر واباهریره رضی الله عنهدن شو وجهله
روایت اولنورکه انلر رسول‌الله صلی الله علیه وسلم مسجد شریفك برطرفنده اوطورمش
بولندیغی حالده بر کیمسه مسجده داخل اولوب نماز قیلدی بعده رسول الله صلی الله علیه
وسلمك نزدینه کلوب سلام ویردی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم طرفندن انك سلامی رد
وقبول اولندقدنصکره اول کیمسه‌یه سن کیرو دون ونمازیکی قیل زیرا سن قیلمدك
دیمسی اوزرینه اول کیمسه دونوب اولکی کبی قیلوب کلدی وینه سلام ویردیکنده رسول
الله صلی الله علیه وسلم جانبندن ینه دون نمازیکی قیل زیرا سن قیلمدك دیمسی اوزرینه اول
کیمسه اوچنجی دفعه اوله‌رق ینه قیلوب ورسول الله صلی الله علیه وسلمك نزدینه کلوب
یارسول‌الله شول الله حقیچونکه سنی حقا نبی بعث ایتدی بوندن غیری احسن صلاة نوجهله
اولور بکا تعلیم بیورکز دینجه بوحالده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم سن نمازه قیامی مراد
ایتدیککده وضوئی اکمال واتمام ایله بعده قبله‌یه دونوب تکبیر ایله بعده قرأندن سکا آسان
اولان مقداری اوقو بعده رکوعه وار تاکه اطمئنان و برمقدار سکون وقرار خصوصنه
دکین انده طور بعده رکوعدن باشیکی قالدیر تاکه اعتدال اوزره قائم وطوغری طور بعده
سجده ایله تاکه اطمئنان و برمقدار سکون وقرار حصولنه دکین سجده‌ده طور بعده
سجده‌دن قالقوب اوطور تاکه اطمئنان حصولنه دکین جالساً طور بعده ینه سجده
ایله تاکه اطمئنان حصولنه دکین سجده‌ده طور بعده سجده‌دن باشیکی قالدیروب جالساً
اطمئنان وقرار حصولنه دکین طور بعده صلاتك کلیسنده بو وجهله ایشله دیو بیوردی
دیدی ورفاعه بن رافع رضی الله عنهدن روایت اولنان حدیث آخرده مشار الیهك بزلر
رسول الله صلی الله علیه وسلمك اطرافنده اوطورر بولندیغمز حالده ناگاه بر کیمسه کلدی
وقبله‌یه دونوب نماز قیلدی ونمازدن صکره کلوب رسول‌الله صلی الله علیه وسلمه وقوم
وجماعتی اوزرینه سلام ویردیکنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم اول کیمسه‌یه سن کیرو
دون ونمازیکی قیل زیرا سن هنوز نمازیکی قیلمدك دیدی وبونکله ایکی ویاخود اوچ دفعه
امر ایلدی بعده اول کیمسه‌نك یارسول الله قادر اولدیغم مقدارجه قصور ایتدم صلاتمدن
قصدیکز ندر دیمسی اوزرینه رسول‌الله صلی الله علیه وسلم سزدن بریکزك تاکه الله تعالی
حضرتلرینك امر ایلدیکی وجهله ابدستنی اکمال واتمام ایتمینجه نمازی تمام اولمز اول کیمسه
یوزینی واللرینی مرفقلرینه دکین غسل ایتسون و باشنی مسح ایتسون وایاقلرینی طپوقلرینه
دکین یقاسون بعده الله تعالی حضرتلرینه تکبیر ایدوب اکا حمد ایتسون بعده قرأندن
اکا آسان اولان مقداری اوقوسون بعده تکبیر ایدوب آوجلرینی دیزلری اوزرینه تاکه
مفصللرنده اطمئنان وسکونت وقرار حاصل اولنجه‌یه دکین وضع ایتسون بعده سمع الله لمن
حمده دیسون وبلی طوغریلوب هرعضو حقنی النجه‌یه دکین قائماً طورسون بعده تکبیر

ایدوب سجده ایتسون ووجهی سجده‌ده قرارلشوب مفصللرنده اطمئنان وسکونت وقرار
حاصل اولنجه‌یه دکین طورسون بعده تکبیر ایدوب مقعدی اوزرینه قاعداً طورسون وبلینی
طوغرولتسون دیو بیوردی وانك صلاتنی درت رکعتدن فارغ اولنجه‌یه دکین بو وجهله
وصف ایلدی بعده رسول الله صلی الله علیه وسلم سزدن بریکزك صلاتی تاکه بو وجهله
ایشلمینجه تمام اولمز دیدی ورسول‌الله صلی الله علیه وسلم صلاتك رکوع وسجودینی اتمام
ایله امر ایلدی وصلاتك انجق بودرلو قبول اولنور ایدوکنی خبر ویردی ورسول الله
صلی الله علیه وسلم اول رجلك صلاتی ناقص قیلدیغنی کوردیکنده سکوتی جائز کورمدی
واکر وقت حاجتده جاهل اوزرینه تعلیم وبیانی تأخیر وانکاری ترك جائز اولسه ایدی
رسول‌الله صلی الله علیه وسلم البتده سکوت ایدردی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك اول
کیمسه اوزرینه انکار وتعلیمده کوستردکاری مبالغه انکار وتعلیمك وجوبنه رسول‌الله صلی الله
علیه وسلمك حضورنده حاضر بولنانلر ایچوك ذکر اولنان بو کیمسه‌نك صلاتنده ایشلدیکی
کبی ایشلر برکمسه‌یی کوردکلرنده انلر اوزرینه تعلیم وانکارك وجوبنه وانلرك مصاحبلرینه
ومصاحبلرینك دخی الی قیام الساعه مصاحبلرینه احکام شرعك کیفیتنی تعلیملرینه تنبیه
بیورمش اولدیغنه دلالت ایدر .

(مؤذن اوزرینه واجب اولان حالات بیاننده) مؤذن اوزرینه شهادتینده لحن ایتمیه‌جکی
وجهله لسانی اصلاح واجبدر ومؤذن اوقات صلاتی بیلملیدر ومؤذن انجق وقتك
دخولندن صکره اذانی اوقوملیدر فقط خاصةً فجر اذانی بوندن مستثنادر ومؤذن اذانیله
وجه باری ورضاء الهی‌یی قصد ایتملیدر واذانی مقابله‌سنده اجرت وعوض آلمامليدر
ومؤذن تکبیر وشهادتینده یوزینی قبله‌یه دوندرملی وصلاته دعوتنده یوزینی صاغ وصولنه
چویرملیدر واقشام نمازی ایچون اذان اوقودیغنده اذان ایله اقامت بیننده جلسهٔ خفیفه
ایله اوطورملیدر ومؤذن ایچون جنب ویاخود ابدستسز بولندیغی حالده اذان اوقومق
مکروهدر ومؤذن ایچون اقامتدن فارغ اولدیغنده صف اولده قائم اولسون ایچون صفلری
یاروب چکمك لایق دکلدر ومؤذن ایچون موضع اذانك غیریده اقامت لایق دکلدر انجق
مثلا مؤذنك مناره‌ده اذان اوقومقلغی کبی انك اوزرینه مشقتلی اولدیغی حالده مؤذن موضع
صلاتده ویاخود کندیسنه سهل وآسان اولان بریرده اقامت ایتملیدر .

(خشوع وخضوع وخوف وذلتله نمازه اقبال وتوجه کوسترن کیمسه بیاننده) صلاتنه
خاشع وخاضع وذلیل وخائف وراغب وواعی وراجی بولندیغی حالده اقبال وتوجه کوسترن
ونمازنده اکثر همتنی ومناجاتنی ربیسی ایچون قیلان وکندیسنی بین یدالله قائم وقاعد وراکع
وساجد بیلان وقلبنی وثمرهٔ فؤادینی محضا الله تعالی حضرتلری ایچون افراغ ایدن وفرائضنی
ادایه جهد ایدن کیمسه‌یه الله تعالی حضرتلری رحمت ایتسون زیرا کشی ایچنده بولندیغی
نمازدن صکره عجبا دها بروقت نماز قیله‌جقمیدر یوخسه قبل ذلك اوزرینه موتك حلولی
ووفاتیله‌می تعجیل اولنه‌جقدر وعندالهیده نمازینك قبولنی راجی وردندن خوف ایدیجی
بولندیغی حالده محزون ومشفق برصورتده بولنه‌جقدر عجبا اوآنده نمازی قبول اولنوب

سعیدلر زمره‌سندنمی و یاخود صلاتی رد اولنوب ده شقیلر کروهندنمی اوله‌جقدر بیلمز ای انوار اسلامله متحلی ومتزین اولان مؤمن سنك صلاتکده وغیری عملکده یعنی الله‌تعالی حضرتلرینك بوندن غیری سنك اوزریکه فرض قیلدیغی نسنه‌ده هم وحزندن وخوف وهراسدن ماعدا سکا نه شی اعظم واولی وسزا واحرادر زیرا سن سندن بروقت نماز و یاخود برحسنه قبول اولندیمی یوخسه اولنمدیمی وسنك برسیئه‌ك مغفرت اولندیمی یوخسه اولنمدیمی اصلا بیلمزسك وحالبوکه سن ینه بونك اوزرینه کولمکده وفرح وغفلتده‌سك وعیش ومعیشتکله تمتع وتنعمده‌سك سن نکیفیتله بوحالده بولنورسك‌که مخبر صادق وامیندن خبریقین وارد اولدیکه سن وارد نارسك نتکم حق جل وعلا حضرتلری (وان منکم الاورادها) بیورمشدر وسکا ناردن بعیدسك دیو خبریقین کلمامشدر بنابرین تاکه الله تعالی حضرتلری سنك عملنی قبول ایدنجه‌یه دکین طول حزن و بکایه سندن احق والیق کیمدر وبونکله برابر سن اخشاملیوب صباحه چیقه‌جغکی و یاصباحدن اخشامه ایریشه‌بیله‌جککی وجنت ویا نار ایله می مبشر اولدیغکی بیلمزسك بناءً علی ذلك سکا اهل وعیالك ومال وولدکله فرحلنماق حقیق ولایقدر وسنك بویله برامر عظیمدن طول غفلتده وسهو عمیقده بولنمقلغك زیاده سیله عجیبدر وحالبوکه سن یوم ولیله‌ده وطرفهٔ عین ایچره هر برساعتده سرعت وعجله ایله برسوق وپازاره سوق اولنمقده واجلکه تقربده‌سك وبوصورتله سکا مستولی اولان خطر عظیمدن سن غفلتده بولنمیه‌سك زیرا سن لامحاله موتی ذائقسك وهرحالده اکا ملاقی اوله‌جقسك وشایدکه صبح ومساده بولندیغك حالدن دها شرلی برحالده سکا ایریشه‌جکدر وسن مالك اولدیغك نسنه‌لرك کلیسندن چیقار یلوب یاجنته و یاخود صفات وحقیقت وغایتنی وانواع عذابنی بیاندن لسانك عاجز وعبارات وحکایاتك قاصر بولندیغی ناره سوق اولنه‌جقسك وعبد صالح رحمه‌الله بن نار ایچون تعجبده یمکه انك هاربی یعنی اندن صاقنوب فرار ایدن کیمسه‌یی اویقو نیجه طوتار وجنت ایچونده تعجبده یمکه انك طالبی نیجه اویور بن‌الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه بن اکر هرب وطلبدن خارج وخالی بولنسه‌م هلاك بین وواضح ایله هلاکده اولورم دیمشدر سنك ایسه شقا وشقوتك عظیم ویوم قیامتده اشقیاء معذبین ایله حزن وملالك و کریه واندنك طویلدر واکر کندیکی ناردن‌هارب وجنته طالبسك زعم ایدرسه‌ك امانی وامنیه ومتحلی ومتزین بولندیغك نسنه ایله عجب سنی مغرور قیلوب الداتمسون سن جهد واجتهاد وسعیه مواظب ومداوم اولوب نفس‌وشیطاندن حذر اوزره بولك زیرا نفس وشیطانك حیل وخدعه ودسیسه‌لری دقیق وغائله‌لری شدید وکید ومکرلری خبیثدر وسن دنیایه محبتدن احتراز ایله‌که دنیانك حیات وزینت واباطیلی سنی مغرور وفریفته ایتمسون و کذب ودروغی وخضرت ونضرت وآلایشی سنی الداتمسون نتکم سیدالبشر صلی الله علیه وسلم دنیاسنی الدادر وسکا ضرر ایرشدیررو صفرالید اوله‌رق سنی بومحنت سرای عالمدن چکیرر دیو بیورمشدر ونظم جلیل الهیده (فلاتغرنکم الحیات الدنیا ولایغرنکم بالله الغرور) وارد اولمشدر وغرور شیطان رجیمدرسن ای مؤمن اللهدن اتقا ایله اللهدن اتقا ایله ینه اللهدن اتقا ایله وویل وهلاکدن ووادیٔ خزی وضلاله سقوطدن

اجتناب ایله وصلاتی وصلاتك غیری اوامری حفظ ایله ومناهی‌یی وظاهر وباطن بالجمله اثم وآثامی ترك ایله وسنده وسنك غیریده کورینان مقدوری حقه تسلیم وتفویض ایله وسکا اولان امر ونهینده طاعتی ربك ایچون نقد وخالص ایله وسندن نهی ایتدیکی نسنه‌یی ارتکاب ایله حقدن بعید اولمه وحقك سنك حقنده‌کی تدبیرینه یعنی افعال الهیه اعتراضله ونحن قسمناده اقسام وارزاقدن سکا تقدیر وتخصیص ایتدیکی حظ ونصیبکه وسنك مصالحك حقنده ایشلدیکی وسندن عواقبنی ستر واخفا ایلدیکی وطیب ثمار ومنافعندن آتیده سنك ایچون اظهار بیوره‌جغی نسنه‌لره رضایی ترکله حقك مسخوط ومغضوبی اولمه والله‌تعالی حضرتلرینك (وعسی ان‌تکرهوا شیئاً وهو خیرلکم وعسی ان تحبوا شیئاً وهو شرلکم والله یعلم وانتم لاتعلمون) قول شریفی مفاد جلیلنی تذکردن غافل اولمه وتاکه سکا موت کلنجه‌یه دکین دائماً وابداً مولاکه مطیع ومنقاد وقضاسنه راضی وبلاسنه صابر والاء ونعمتلرینه‌شاکراول واسماسنی داعی وفعل ومرادینه موافق‌اوله‌رق‌وسنك وخلقنك حقنده‌کی تدبیر وتصرفنده اتهامه جرأت ایتمیه‌رك انعم وآیاتنی ذاکر اول‌که ابرار وطیبین زمره‌سنده وفات ایدوب صالحینه لایق ونبیلرایله حشراوله‌سك ورحمت رب‌العالمین ومشیة الهٰ‌الاولین والآخرین ایله جنات نعیمه داخل اوله‌سك .

﴿ خواصك صلاتی بیانده ﴾ اما خواصك صلاتی حراس قلوب وجلساء رحمت اولان متیقظین وخاشعین ومراقبین رضوان الله علیهم وسلامه اجمعین حضراتنی ایقاظ ایچوندر وصلاة خاصه‌نك صفاتی یوسف بن عصامدن روایت اولنان احوالدرکه مشار الیه جوامع خراساندن برجامعه اوغرایوب انده کورمش اولدیغی برحلقهٔ عظیمه‌دن سؤال ایلدیکنده اکا مشهودك اولان حلقه حاتمك حلقه‌سیدرکه حاتم انده زهد وورعدن وخوف ورجادن بحث ایدر وانلره متدائر سوز سویلر دینجه مشار الیه اصحابنه قالقیکز سزکله کیدوب حاتمه امر صلاتدن برنسنه سؤال ایده‌لم اکر حاتم سؤالمزه جواب ویررسه سزکله انك حلقهٔ تدریسنه اوطوره‌لم دیدی وبوتصور ایله حاتم نزدینه واروب سلام ویردی وحاتمه خطاباً (رحمك‌الله) یعنی الله تعالی حضرتلری سکا رحم ایتسون برسؤالم وار دینجه حاتم همان اکا سؤالکی ایله دیمسی اوزرینه مشار الیه سکا امر صلاتدن سؤال ایده‌جکم دیمسیله حاتم اکا امر صلاتی معرفتنمی یوقسه امر صلاتك آدابندنمی سؤال ایلیه‌جکسك چونکه بوحالده مسئله ایکی اولوب انلرك ایکیسنه‌ده جواب ویرمك واجب اولور دیمسی اوزرینه یوسف بن عصام سکا صلاتك آدابندن سؤال ایدرم دیدیکنده حاتم صلاتك آدابی سنك امر الهی‌یی ایفایه قیامك واحتسابله یعنی ثواب قصدیله سعی ومشیك ونیتله دخولك وتعظیم ایله تکبیر ایتمکلکك وترتیل ایله قرائتك وخشوعله رکوعك وتواضع ایله سجودك واخلاص ایله تشهدك ورحمتله سلام ویرمکلککدر دیو جواب ویرنجه اصحاب یوسف یوسفه حاتمه معرفت صلاتدن سؤال ایله دیملریله بوحالده یوسفك معرفت صلاتدن ایلدیکی سؤالنه حاتم معرفت صلاة سنك صلاتده جنتی صاغ وجهنمی دخی صول طرفکده وصراطی ایاقلرك ومیزانی دخی ایکی کوزك التنده قیلمقلغك وجناب عز وجل حضرتلرینی کویا سن کوریورسك واکر

سن انی کورمز ایسه‌ك اول سنی کورر وظاهر وباطنکده وسرائر وخفیاتکده اندن مختفی دکلدر بیلمکلکك واکا کوره برحالده بولنمقلغکدر جوابنی سویلینجه بوحالده یوسف حاتمه خطاباً (یاشاب کم تصلی هذه الصلاة) یعنی یاجوان سن شووجهله صلاتی نقدر مدتدنبرو قیلارسك دیوایلدیکی سؤالنه حاتم یکرمی سنه‌دنبرو قیلارم جوابنی ویردیکنده یوسف کندی اصحابنه قالقکیز اللی سنه‌لك نمازمزی قضا واعاده ایده‌لم دیدی بعده حاتم یوسف جهتنه نظر ایدوب بواللی سنه‌لك نمازکزك سزجه قضا واعاده‌سی لزومنی ندن اکلادك دیمسیله یوسف بن عصام یاحاتم بزم اوزریمزه سنك اوقودیغك نسنه‌دن استنباط واجتهاد ایلدم دیو جواب ویرمشدر وابی حازم الاعرج رحمه اللهك حدیثی دخی شوجمله‌یه لایق ومناسب بولندیغی جهتله بزآنی شومقامده ذکر وبیان ایدرز ابا حازم رحمه الله دیدیکه بن ساحل بحرده بولندیغم حالده رسول الله صلی الله علیه وسلمك اصحاب کرامندن برکیمسه بکا ملاقی اولوب بکا یااباحازم سن لایقیله نمازقیلمغی بیلورمیسك دیدیکنده بن اکا بن نه کیفیتله نمازی کوزل قیلمغی بیلمیه‌یمکه بن فرائضی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك ایشلدیکی سنتی بصیر ومدرکم دیدیکمده ینه اول کیمسه بکا یااباحازم سنك نمازه قیامکدن اول سنك اوزرینه فرض اولان نسنه ندر دیمسی اوزرینه بن التی نسنه‌در دیدیکمده اول التی نسنه ندر دیوایلدیکی سؤالنه بن طهارة واستتار وموضع صلاتی اختیار وصلاته قیام ونیت وقبله‌یه توجهدر جوابنی سویلدیکمده ینه اول کیمسه بکا یااباحازم منزلکدن مسجده هانکی نیتله چیقارسك دیو ایلدیکی سؤالنه عبادت نیتیله چیقارم جوابنی ویردیکمده ینه عبادته هانکی نیتله قائم اولورسك دیو ایراد ایلدیکی سؤالنه الله ایچون عبودیتمی مقر ومعترف بولندیغم حالده عبودیت نیتیله قائم اولورم جوابنی ویرنجه اول کیمسه بکا باق دیوب بعده ینه یااباحازم قبله‌یه افعالدن نه شیله استقبال ایدرسك دیوایلدیکی سؤالنه اوچ فرض وبرسنتله استقبال ایدرم جوابنی ویردیکمده انلر نه شیدر دیوایلدیکی سؤالنه قبله‌یه توجه فرضدر ونیت فرضدر وتکبیرهٔ اولی فرضدر والّرینی قالدیرمق سنتدر دیدم اوزرینه ینه اول کیمسه‌نك اوزرینه فرض وسنت اولان تکبیرات قاچدر دیو ایلدیکی سؤالنه اصل تکبیر طقسان درتدر انلردن بشی فرض باقیسنك کلیسی سنتدر دیدیکمده ینه صلاته نه ایله استفتاح ایدرسك دیمسیله تکبیر ایله استفتاح ایدرم دیدم ینه صلاتك برهانی ندر دیدیکنده قرائتدر دیدم ینه صلاتك جوهری ندر دیدیکنده صلاتده تسبیحدر دیدم ینه صلاتك احیاسی ندر دیدیکنده خشوع وخضوعدر دیدم ینه خشوع نیجه شیدر دیدیکنده موضع سجوده نظردر دیدم ینه صلاتك وقاری ندر دیدیکنده سکوتدر دیدم ینه صلاتك تحریمی ندر دیدیکنده تکبیردر دیدم ینه صلاتك تحلیلی ندر دیدیکنده تسلیم وسلامدر دیدم ینه صلاتك شعاری ندر دیدیکنده صلاتك انقضا وختامنده تسبیحدر دیدم ینه یااباحازم بونلرك کلیسنك مفتاحی ندر دیدیکنده وضوء وابدستدر دیدم ینه ابدستك مفتاحی ندر دیدیکنده تسمیه یعنی (بسم الله الرحمن الرحیم) دیمکدر دیدم ینه تسمیه‌نك مفتاحی ندر دیدیکنده نیتدر دیدم ینه نیتك مفتاحی ندر دیدیکنده یقیندر دیدم ینه مفتاح یقین ندر دیدیکنده توکلدر دیدم ینه توکلك مفتاحی ندر دیدیکنده خوفدر دیدم ینه خوفك مفتاحی

ندر دیدیکنده رجادر دیدم ینه رجانك مفتاحی ندر دیدیکنده صبردر دیدم ینه صبرك مفتاحی ندر دیدیکنده رضادر دیدم ینه رضانك مفتاحی ندر دیدیکنده طاعتدر دیدم ینه طاعتك مفتاحی ندر دیدیکنده اعترافدر دیدم ینه اعترافك مفتاحی ندر دیدیکنده وحدانیت وربوبیتی اعترافدر دیدم اوزرینه اول کیمسه بونلرك کلیسنی نه ایله استفاده ایلدك دیدیکنده تعلیم ایله دیدم تعلیمی نه ایله استفاده ایلدك دیدیکنده عقل ایله دیدم عقلی نه ایله استفاده ایلدك دیدیکنده ینه عقل ایکیدر بریسی الله تعالی حضرتلری آنده مخلوقك بروجهله کسب ومدخلی اولمقسزین انسانده خلق ایتدیکی وبریسیده الله تعالی حضرتلرینك تأدیب وتربیه‌سیله وعبدك کسب ومعرفتیله استفاده ایلدیکی عقلدر بونلرك ایکیسی جمع اولدیغی وقتده بونلرك هر بریسی اخرینه تقویت ویرر دیدم بونلرك کلیسنی نه ایله استفاده ایلدك دیدیکنده توفیقله استفاده ایلدم و (وفقنا الله وایاك لما یحب ویرضی) دیدم بعده اول کیمسه الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه مفاتیح جنتی اکمال ایتدك سنك اوزریکه فرض ندر وفرض الفرض ندر وفرضه مؤدی وبادی اولور فرض ندر وفرضده داخل اولان سنت ندر وکندیسیله فرض تمام اولان سنت ندر دیو ایلدیکی سؤالنه اما فرض صلاتدر واما فرض الفرض طهارتدر وفرضه مؤدی اولور فرض دخی سنك صویی صاغ الکله آلوب صول الینه دوکمکدر واما فرضده داخل اولان سنت سنك صو ایله پرمقلریکی تخلیلکدر وکندیسیله فرض تمام اولان سنت دخی ختاندر جوابنی ویردیکمده اول کیمسه سن نفسك اوزریکه برحجت براقدك دیوب بعده اکل طعامده سنك اوزریکه نقدر فرض وسنت واردر دیمسی اوزرینه بن اکل طعامده فرض وسنت وارمیدر دیدیکمده انلر نعم درت فرض درت سنت درت مکرمت واردر اما فرض بسمله چکمك وحمد وشکر ایتمك والله تعالی حضرتلرینك سکا اطعام ایتدیکی نسنه‌یی معرفتدر واما سنت سنك اکل طعامده صول اویلوغکه طیانمقلغك واوچ پرمقله اکلك وطعامی محکم چینمکلکك وپرمقلرینی یلامقلغکدر واما مکرمت یعنی عزت وشرف یدینی غسل ایتمك ولقمه‌یی کوچك آلمق وکندی اوککدن یمك وطعامده جلیس ورفیقکه آزباقه‌کدر دیدی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك بووجهله ایشلدیکنی خبر ویردی .

﴿ صلاة جمعه بیاننده ﴾ جمعه‌نك وجوب وفرضیتی (یا ایها الذین آمنوا اذا نودی للصلاة من یوم الجمعة فاسعوا الی ذکر الله وذروا البیع ذلکم خیر لکم ان کنتم تعلمون) آیت جلیله‌سیله ثابتدرکه الله تعالی حضرتلری ای شرف ایمان ایله شرفیاب ونور یزدان ایله فیضیاب اولان زمرهٔ مؤمنین وموحدین جمعه کونی جمعه نمازی ایچون اذان اوقوندیغنده الله تعالینك ذکری اولان نمازه سعی ایدوب کیدیکز وبیع وشرا ومعامله‌یی وشواغل دنیادن سزی ذکر اللهدن غافل قیلان حالاتی ترك ایدیکزکه اول سعی وترك بیع سزك ایچون خیرلودر اکر سز حقیقةً خیروشری وضرونفعی بیلورسه‌کز دیو بیورمشدر حدیث شریفده (ان الله فرض علیکم الجمعة فی یوم الجمعة) وارد اولمش یعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلری جمعه کوننده سزك اوزریکزه جمعه نمازینی فرض قیلدی دیو بیورمشدر وینه حدیث شریفده (ترك الجمعة ثلاثاً من غیر عذر طبع الله علی قلبه) وارد اولمش

يعنی رسول الله صلی الله علیه وسلم بر کیمسه من غیر عذر اوچ جمعه نمازینی ترك ایلسه الله تعالی حضرتلری انك قلبی اوزرینه مهر وضعیله غشاوه و پرده چکر و طاعتی اندن منع ایدر دیو بیورمشدر و بش وقت نمازی قیلمق کندیسنه فرض اولان کیمسه کندیسنده عاقل و بالغ واحراردن اولان قرق کسنه یی جامع وحاوی بولنان بربلده ویا برقریه ده مستوطن ومقیم بولندیغی حالده اکا جمعه نمازینی قیلمقده فرض اولور واکرانك بولندیغی قریه ده ذکر اولنان قرق کسنه بولنمز ایسه وحالبوکه انك بولندیغی قریه ایله اطرافنده بولنان و بینلرنده برفرسخ مسافه اولان وبولندیغی قریه دن ندا واذانده ایشیدیلان قریهٔ اخری ویاخود برشهر وارایسه اول کیمسه اوزرینه ینه جمعه نمازینی قیلمق واجب اولور وبو حالده جمعه نمازینی ترکه مساغ وجواز یوقدر انجق اول کیمسه ایچون مثلا انك مریض اولمسی ویاخود ضیاعندن خوف اولنور مالی و یاخود انك یاننده بولنمدیغی حالده موتندن قورقیلور برقریبی بولنمسی ویاخود بول وغائطنك ویاخود بونلرك ایکیسندن بریسنك کندیسنی تدافعده اولمسی ویاخود سلطانك انی اخذندن و یاخود کندیسنك ایفایه قدرتی اولمدیغی وکندیسیله برابر ویره جك مالی بولنمدیغی حالده کندیسنی اراشدرمقده اولان غریم ودائننده خوف ایدر اولمسی ویاخود سفر حالنده بولنوبده قافله یه ایریشه میه جکندن ویاخود مالنه ضرر اصابتندن قورقمسی ویاخود جمعه وجماعتدن تخلفیله ضایع مالنی بوله جغنی امید ایلمسی ویاخود اویقوسی غلبه ایدوبده بوحال ایله وقت چکمش اولمسی و یاخود یاغمور وچامور وشدتلی روزکار سببیله تأذیدن خوف ایدر اولمسی کبی برعذرك وقوعنده اول کیمسه جمعه نمازینی وبقیهٔ صلاتنده دخی جماعاتی ترکده معذوردر وجمعه نمازی ایکی رکعتدر مصلی انی بعدالخطبه امام ایله قیلار واکر جمعه نمازینی قیله مامش ایسه ایسترسه یالکز ودیلرسه جماعتله اوله رق درت رکعت ظهر نمازی قیلار وجمعه نمازینك وقتی قبل الزوال کندیسنده بیرام نمازی قیلنان وقتدر وبعض امامنز دخی بشنجی ساعتدر دیدیلر وجمعه نمازینك انعقادینك شرطی کندیلری اوزرینه جمعه نمازی واجب اولان قرق کیمسه نك وروایت اخراده اللی کیمسه نك وبر روایتده دخی اوچ کیمسه نك حضوریدر وجمعه نمازنده جهر ایله قرائت واولکی رکعتنده بعد الفاتحه سورهٔ جمعه یی ایکنجیسنده دخی سورهٔ منافقینی تلاوت سنتدر وجمعه نمازنده اذن امامك مشروط اولوب اولمدیغنده ایکی روایت واردر وایکی خطبه جمعه نمازینك شرطندندر وجمعه نمازندن اول سنت یوقدر واما جمعه نمازندن صکره سنتك اقلی ایکی رکعت واکثری دخی التی رکعتدر وبعض صحابه رضی الله عنهمك رسول الله صلی الله علیه وسلمدن نقلاً بیان بیوردقلری حدیث شریفده بوجهله مرویدر و بعض علماء بالله دخی قبل صلاة الجمعه اون ایکی رکعت وبعد الصلاة دخی آلتی رکعت نماز قیلمق مستحبدر دیدیلر وبعد الاذان امامك منبره صعودنده بیع وشرادن اجتناب اولنملیدر نتکم الله تعالی حضرتلری (اذانودی للصلاة من یوم الجمعة فاسعوا الی ذکرالله وذروا البیع) بیورمشدر وشواذان رسول الله صلی الله علیه وسلمك عهد سعادتلرنده کی اذاندرکه بزم عندمزده واجبدر وغیریلری ایچون فرض کفایه در وسنت اولدیغنه دخی روایت واردر واما مناره ده کی اذانك اوقونمسنی عثمان بن عفان رضی الله عنه

زمان خلافتلرنده مصلحت عامه یه مبنی امر ایلمشدرکه بواذان امصار وقرادن غائب بولنانلره اعلام ایچوندرکه بواذان بیع وشرایی باطل قیلار دکلدر ومصلی جامعه داخل اولدیغنده ووقتنده دخی وسعت بولندیغنده هر رکعتنده اللیشر دفعه دن درت رکعتده ایکیوز کره قل هوالله احدی اوقویه رق درت رکعت نماز قیلمق مستحبدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمك (من فعل ذلك لم یمت حتی یری مقعده من الجنة او یری له) یعنی برکیمسه شو بیان اولنان صلاتی قیلسه اول کیمسه جنتده مقامنی کورمینجه و یاخود اکا فردوسده کی مقامی کوسترلمینجه وفات ایتمز دیو بیوردیغنی ابن عمر رضی الله عنهما روایت ایلمشدر ومصلی جامعه داخل اولدیغنده ایکی رکعت نماز قیلمینجه اوطورماملیدر و بز جمعه نك فضائلنی و جامعه خروجك کیفیت وصفتنی و بوکا متعلق مسائلی مقدما ذکر ایلدك .

(صلاة عیدین بیانده) اما صلاة عیدین فرض کفایه درکه اهل موضعدن برجماعت انی اقامه ایلدیکنده باقیلرندن ساقط اولور و بیرام نمازینی ترکه برموضعك خلقی اتفاق ایتسه لر امام المسلمین حضرتلری تاکه توبه ایدنجه لرینه دکین انلر ایله مقاتله ایدر و بیرام نمازینك اول وقتی شمسك ارتفاعی وآخر وقتی شمسك زوالی زماندر وقربان بیرامنك لاجل الاضحیه اول وقتنده قلنمسی وعید فطرك ایسه تأخیری مستحبدر وجمعه نمازی کبی اذن عام وعدد واستیطان یعنی مصلینك مستوطن ومقیم بولنمسی بیرام نمازینکده شرطندندر وامامنز امام احمد رحمه اللهدن روایت اخراده بونلرك جمیعی شرط قیلنمامشدر وبوده امام شافعی رحمه اللهك مذهبیدر بوندن مقدم فضائل جمعه ده بیان ایلدیکمز وجهله بیرام نمازینه ارکنندن کیتمك وثیاب فاخره کیمك وکوزل قوقولو نسنه لر سورینمك مستحبدر واولی اولان بیرام نمازی صحراده قیلنملیدر و بیرام نمازینك بلاعذر جامعده قیلنمسی مکروهدر و بیرام نمازنده نسوانك حضورنده بر بأس یوقدر واولی اولان بیرام نمازینه ماشیاً یعنی پیاده اوله رق چیقمق وعودتده طریق آخردن رجوع ایتمکدر وبونده اولان سبب وعلتی بزعیدینك فضائلی بحثنده ذکر ایلدك و بیرام نمازینه صلاة جامعه دخی تسمیه اولنور وبیرام نمازی ایکی رکعتدر ومصلی رکعت اولیده دعاء استفتاحدن صکره وتعوذدن اول یدی کره تکبیر ایدر ورکعت ثانیه ده دخی قبل القرائه بش تکبیر ایدر وهرتکبیرده ایکی اللرینی قالدیرر والله اکبر کبیرا والحمدلله کثیرا وسبحان الله بکرةً واصیلا وصلوات الله علی سیدنا محمدالنبی واله وسلم تسلیماً دیر وتکبیردن فارغ اولدیغنده اعوذ بالله من الشیطان الرجیم دیر وفاتحه یی وسبح اسم ربك الاعلی سوره سنی اوقور ایکنجی رکعتده هل اتاك حدیث الغاشیه یی اوقور واکر رکعت اولیده ق والقرآن المجیدی وایکنجی رکعتده دخی اقتربت الساعة وانشق القمری وبونك غیری بی اوقوسه جائزدر بو بیانمز امامنز احمد رحمه اللهدن روایت منقوله در وکذا حین قرائته دکین دعاء استفتاحی تأخیرده ایکی روایت واردر بریسی تکبیر احرامك یعنی افتتاح تکبیرك عقبنده استفتاح ایدر وروایت اخراده دخی تعوذ ایله برابر استفتاحی حین قرائته دکین تأخیر ایدر وعید بیرامی قیلدیغنده صلاتدن نوافل ایله مشغول اولمز وکذا بیرام نمازندن اولده نافله نماز قیلمز بلکه همان اهلنه وخانه سنه

رجوع ایدوب اهل وعیال ومتعلقاتنی حضورینه جلب وجمع ایدر وانلره التفات وتلطیف واکرام ایدر واهل وعیال ومتعلقاتنك نفقه‌لرینی توسیعه بذل جهد ایدرز یرا رسول الله صلی الله علیه وسلم ایام عید اکل وشرب واهلیله جماع وملاعبه ایامیدر دیو بیورمشدر وحکم حدیث نبوینك عیدینه وایام تشریقه شمولی واردر واکر صلاة عیدی مسجدده قیلارلر ایسه جائز اولور ومسجده داخل اولدیغنده تحیهٔ مسجد اوله‌رق ایکی رکعت قیلنمینجه اوطورمامليدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم (اذا دخل احدکم المسجد فلا یجلس حتی یأتی برکعتین) یعنی سزدن بریکز مسجده داخل اولدیغنده تا که ایکی رکعت قیلمینجه اوطورمسون دیو بیورمشدر وبو حدیث شریفك ایکی بیرام کونلرینه وغیری یه شمولی وادر انجق امامز امام احمدك مصلاده اولدیغی وقتده صلاة نافله‌نك منعنه نص وتنبیهی وقوعبولمشدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمك بیرام نمازینك اولنده وآخرنده نافله قیلمدیغی حقنده روایات کثیره واردر وبوقولده عمر وعبدالله بن عباس وابن عمر رضی الله عنهم حضراتنك قولیدر ورسول الله صلی الله علیه وسلمك بیرام نمازی جبانه‌ده یعنی مصلی ونماز کاهده ایدی واکر مسجدده اولسه ایدی رسول الله صلی الله علیه وسلم تحیة المسجدی ترك ایتمز ایدی واکر برکیمسه صلاة عیدك جمیعسنی فوت ایتسه اول کیمسه ایچون صلاة عیدی قضا مستحبدر واول کیمسه قضا ایلدیکی صلاة عیدی بغیر تکبیر صلات ضحا مثللو درت رکعت قیلمغله واهل واصحابنی کندی نزدینه جمع ایدرك صلاة عیدك هیئتنی قیلمق بیننده مخیردر واول کیمسه ایچون بونده چوق فضیلت واردر .

﴿ صلاة استسقا بیاننده ﴾ اما صلاة استسقا یعنی یغمور طلب ایتمك ایچون نماز قیلمق سنتدر امام صلاة عیدین ایچون چیقدیغی کبی صلاة استسقا ایچون دخی بعد طلوع الشمس چیقار وصلاة استسقا جمیع صفات ومواضع واحکامنده صلات عیدین کبیدر وصلاة استسقایه چیقان کیمسه ایچون جمیع احداث واوساخدن تطهر وتنظف مستحبدر انجق اول کیمسه ایچون کوزل قوقولی نسنه ایله تطیب مستحب دکلدر زیرا استسقا افتقار وتذلل وطلب حاجت حالتیدر بنابرین استسقایه خشوع وتضرع واستکانت وانکسار وحزن ایله برابر ثیاب بذله واسکی کسوه ایله خروج مستحبدر واستسقایه شیوخ وعجائز واختیار وپیرو ناتوان وصبیان واصحاب عاهات وآفات وبلیات ایله چیقملیدر واصحاب حاجات غصوب ومظالم وبونلرك غیری حقوق عباددن وزکوة ونذور وکفارات مثللو حقوق اللهدن حلاللاشمق ویا ایفا ایله چیقملیدرلر وصدقه وصیامی چوق ایتملیدرلر وتوبه‌یی تجدید ایدوب الی الممات انك اوزرینه مداومتی عزم وجزم ایتملیدرلر وذنوبدن کبیره وصغیره سببیله حق سبحانه وتعالی حضرتلرینه مبارز ومجادل بولنمامليدرلر وخلوتلرنده الله تعالی حضرتلرندن حیا ایتملیدرلر زیرا عباد ایچون الله عز وجل حضرتلرندن خلوت وتنهالق یوقدر ویرده وکوکده موجود هیچ برنسنه الله تعالی حضرتلرینه خفی ومستور دکلدر چونکه الله تعالی عالم بالسر والخفیاتدر وکذا ارباب حاجات ایچون درکاه قاضی الحاجاته زهاد وصالحین واهل علم وفضل ودین ایله توسل وتقرب مستحبدر نتکم عمر بن خطاب رضی الله عنه استسقا ایچون چیقدیغنده عباس رضی الله عنهك الندن طوتوب وقبله‌یه

دونوب (اللهم هذا عم نبینا جئنا نتوسل به الیك فاسقنا به) یعنی یاربی ایشته عباس نبی وپیغمبرمزك عمیدر آنکله سکا توسل وتقرب ایدر بولندیغمز حالده کلدك انك سببیله بزی اسقا ایله دیدیکی ومحللرینه رجوع ایتمکسزین اجابت ظهور ایدوب نزول غیث وباران وامطار ایله سقی اولندقلری روایت اولنمشدر زیرا قطر ومطرك منع وحبسی عقوبت وبنی آدمك شئوم معاصیسندن ناشی برمقابله‌در بنابرین کافر فوت اولوب قبره قوندیغنده اکا منکر ونکیر کلوب ربیسندن ودیننن سؤال ایدرلر واول کافر جوابه قادر اوله‌مدیغندن بوحالده ملکین مذکورین انی کرز وطوپوز ایله ضرب ایتدکلرنده اول کافر اویله برصیحه ایله صیحه ایدرکه انك صیحه‌سنی جن ایله انسك غیری بالجمله خلائق ایشیدوب جمله‌سی اکا لعنت ایدرلر حتی بوغازنده بچاق چکلمش بولنان شاة قصاب دخی الله تعالی حضرتلری شو صیحه وفریاد ایدن کافره لعنت ایتسونکه انك ایچون بزدن قطر ومطر منع اولنمشیدی دیر ایشته بو بیانمز الله تعالی حضرتلرینك (اولئك الذین یلعنهم الله ویلعنهم اللاعنون) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسیله مثبت ومؤیددر زیرا برآدم فاسد اولدیغنده انك فسادی حیواناتدن هرشیئه تعدی وتجاوز ایدر وصالح اولدیغنده دخی انك صلاحنك هر برنسنه‌یه تعدی وتجاوزی وقوعبولور واول کیمسه‌نك فسادی ایسه انك ربیسنه معصیتنه مبنیدر وصلاحی دخی انك ربیسی عز وجل حضرتلرینه طاعتنه مبتنیدر وصلاة استسقاده امام ویاخود انك نائبی بغیر اذان ولا اقامة ناس ایله ایکی رکعت نماز قیلار رکعت اولیده افتتاح تکبیرندن ماعدا التی دفعه تکبیر ایدر وایکنجی رکعتنده صلاة عیدده ذکر ایلدیکمز وجهله سجوددن قیام تکبیرندن ماعدا بش کره تکبیر وهر ایکی تکبیر بیننده بیان اولندیغی وجهله الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایدر وامام نمازی قیلدیغنده خطبه اوقور واکر قبل الصلاة خطبه‌یی اوقوسه برروایتده جائز اولور وبرروایتده امام بوبابده مخیردر وامامز امام احمد رحمه اللهدن اولنان روایتده صلاة استسقاده خطبه‌نك مسنون اولمدیغی وانده انجق دعانك کافی بولندیغی روایت اولنمشدر وامام ایچون بوبابده آسان اولانی ایشلمك جائزدر وامام خطبه اوقویه جغنده بیرام خطبه‌سنده ایشلدیکی کبی خطبه‌یه تکبیر ایله افتتاح ایدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه صلاتی چوق ایدر وخطبه‌سنده آخرینه دکین (فقلت استغفروا ربکم انه کان غفارا یرسل السماء علیکم مدرارا) آیاتنی اوقور وخطبه‌دن فارغ اولدیغنده قبله‌یه دونملی ورداسنی تحویل وتقلیب ایتملی یعنی صول یکنی صاغ قولنه وصاغ یکنی صول قولنه کیملی وباشنی اشاغه اکملیدر وناس دخی اولوجهله ردالرینی تحویل وتقلیب ایدوب وحالی اوزره براغوب تا اهل وخانه‌لرینه رجوعلرنده قحطك تحولنه تفاؤل اولمق اوزره ردالرینی ثیابلریله برابر چیقارملیدرلر وسنت واثرده دخی بووجهله وارد اولمشدرکه عباد بن تمیمك عمی رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك ناس ایله استسقایه چیقوب انلر ایله ایکی رکعت قلدیغی وقرائتنده جهر ایتدیکی ورداسنی تحویل ایدوب دعا واستسقاده بولندیغی وقبله‌یه متوجه اولدیغی بیان اولنمشدر بعده امام اللرینی قالدیروب وقبله‌یه دونوب رسول الله صلی الله علیه وسلمك ایلدیکی شو دعا ایله دعا ایتملیدر (اللهم اسقنا غیثاً

مغیثا مریئاً هنیاً مریعاً غدقا مجللا) مجللاً عاما) دیو دخی روایت واردر (طبقا سحا دائما اللهم اسقنا الغیث ولاتجعلنا من القانطین اللهم سقیا رحمة لاسقیا عذاب ولامحق ولابلاء ولاهدم ولاغرق اللهم ان بالبلاد والعباد والخلق من الاواء والبلاء والجهد والضنك مالاشکوی الا الیك اللهم انبت لنا الزرع وادرمنا الضرع واسقنا من برکة السماء وانبت لنا من برکات الارض اللهم ارفع عنا الجهد والجوع والعری واکشف عنا من البلاء مالایکشفه غیرك اللهم انانستغفرك انك کنت غفارا فارسل السماء علینا مدرارا) وشو وجهله دخی دعا ایدر (اللهم انك أمرتنا بدعائك ووعدتنا اجابتك فقد دعونا کما أمرتنا فاستجب لنا کما وعدتنا) و بعضیلری امام اثنای خطبه ده قبله یه دونر وقبله یه متوجه بولندیغی حالده خطبه یی تمام ایدر بعده خطبه یی دعا ایله تردیف وتعقیب ایلر دیدیلر واولی اولان بزم دیدیکمز درکه خطبه دن فارغ اولدیغنده قبله یه توجه ایدر زیرا خطبه وعظ وزجر وتخویفدن عبارتدر و بوایسه ناسك اسماع وقلوبنه ابلاغ وایصال ایچون یوزینی ناسه دوندردیکی زمانده حاصلدر اما قبله یه متوجه بولندیغنده ناسه ارقه سنی دوندرمش اولورکه امام انلره نمازی قیلدردیغی زمانده اول حالده ایدی .

﴿ صلاة کسوف وخسوف بیانده ﴾ کونش وآی طوتلدیغنده صلات سنت مؤکده در بو صلاتك وقتی کسوف وخسوفك وقوعندن نور وضیالرینك انجلا وانکشافنه وکندیلرینه ردینه دکیندر یعنی کونش وآی سیاهلنمغه وبولانمغه وشعاعلری اکسیلمکه باشلادیغی حینده صلاة کسوف وخسوفك وقتی داخل اولور واول حالك انلردن زوالنه دکین ممتد اولور وذکر اولنان حالك اندفاع وزوالیله صلاتکده وقتی زائل اولور وصلاة مذکوره نك جمعه نمازی قیلنان جامعده قلنمسی سنتدر وبوصلاته صلاة جامعه دخی دینور وبونده امام ناس ایله ایکی رکعت نماز قیلار واولکی رکعتده تحریمهٔ اولایی یعنی افتتاح تکبیرینی ایدوب استفتاح وتعوذ وفاتحه یی قرائتدن صکره سورهٔ بقره یی اوقور بعده رکوعه واروب رکوعده یوز آیت مقداری تسبیحی تکرار ایدر صکره سمع الله لمن حمده دیه رك رکوعدن باشنی قالدیروب اندن صکره فاتحه یی وآل عمرانی اوقویوب بعده ایکنجی کره اوله رق ینه رکوعه وارر ورکوعدن ینه سمع الله لمن حمده دیه رك باشنی قالدیروب اندن صکره هر برسجده سنده یوز آیت مقداری تسبیح ایدرك تطویل ایله ایکی سجده ایدر بعده ایکنجی رکعته قالقوب فاتحه یی وسورهٔ نسایی اوقور اندن صکره رکوعه وارر ورکوعی کما فی السابق اوزادر بعده رکوعدن باشنی قالدیروب فاتحه یی وسورهٔ مائده یی اوقویوب ذکر اولندیغی وجهله رکوع وسجوددن صکره سلام ویرر بوحالده درت رکوع ودرت سجود ایله ایکی رکعت نماز قیلمش اولور واکر بوسوره لری کوزل اوقویه مز ایسه انلرك آیتلری مقداری سور قرآندن غیریسنی اوقور وغیریسنی دخی کوزل اوقومغه مقتدر اولمیوب انجق قل هو الله احدی کوزل اوقویه بیلور ایسه بیان اولندیغی وجهله اول سوره لرك آیاتنك اعدادی مقداری آیات قرائتی حاصل اولنجه یه قدر درت آیتدن عبارت اولان سورهٔ اخلاصی مکرراً قرائت ایدر وانك قیام ثانیده قرائتی قیام اولده کی قرائتنك ثلثانی کبی اولور وانك قیام ثالثده قرائتی که انك سجوددن باشنی قیامه

قالدردیغنده قیام اولده کی قرائتنك نصفی کبی اولور وانك قیام اخیرده قرائتی که دردنجی قیامدر قیام ثالثك یعنی بوندن اولکی قیامك ایکی ثلثی کبی اولور ودرت رکوعده واقع عدد تسبیحات درت قیامده واقع اولان آیاتك ثلثانی کبی اولور واکر شمس ویاقرده انجلا وانکشاف وقوعبولسه وناس صلاة کسوف ویاخسوفده بولنسه امام صلاتی قطع ایتمیوب انجق صلاتی تخفیفله تکمیل ایدر وبرکیمسه ذکر اولنان صلاتی باشلو باشنه ویاخود اهل وعیالیله منزلنده قیلمغی مراد ایتسه جائز اولور اولی اولان بزم ذکر ایتدیکمزدر وصلاة کسوفده بزم بیان ایتدیکمز وجهله اصل اولان عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهادن اولنان روایتدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلمك عهد سعادتلرنده کونش طوتلمشیدی بوحالده رسول الله صلی الله علیه وسلم مصلایه کلوب تکبیر ایتدی وناس دخی تکبیر ایتدیلر بعده جهراً قرائت ایدوب قیامی تطویل ایتدی اندن صکره رکوع ایدوب آنیده اوزاتدی بعده سمع الله لمن حمده دیه رك باشنی قالدیروب قرآن اوقودی وقرائتیده اوزاتدی اندن صکره ینه رکوع ایدوب رکوعیده اوزاتدی بعده باشنی قالدیروب سجده ایتدی اندن صکره باشنی قالدیروب ینه سجده ایتدی بعده قالقوب ایکنجی رکعتده دخی اولکی رکعتده ایشلدیکی وجهله ایشلدی بوندن صکره رسول الله صلی الله علیه وسلم (ان الشمس والقمر آیتان من آیات الله لاینخسفان لموت احد ولالحیاته فاذا رأیتم ذلك فافزعوا الی الصلاة) یعنی شمس وقمر آیات الهیه دن ایکی آیتدرلرکه انلر هیچ برکیمسه نك مورتی وحیاتی ایچون منخسف اولمزلر سزلر اول آیتی کوردیککزده صلاتله استغاثه ایدیکز دیو بیوردی .

﴿ صلاة خوف بیانده در ﴾ درت شرطله صلاة خوفك قیلنمسی جائزدر «اولکیسی» عدونك قتالی مباح اولمسیدر «ایکنجیسی» عدونك جهت قبله نك غیریده بولنمسیدر «اوچنجیسی» عدونك هجومندن امین اولنمامسیدر «دردنجیسی» هرطائفه ده اوچ واوچدن زیاده آدم بولنه رق ایکی طائفه یه تفریق ممکن اوله جق درجه ده قوم وجماعتك کثرتده بولنمسیدر بوحالده امام ایکی طائفه نك بریسنی عدونك مقابله سنه وآخر طائفه یی دخی کندی خلفنه آلوب انلر ایله بررکعتی ادا ایدر وامام ایکنجی رکعته قیام ایتدیکنده اوجه امام ایله بررکعتی قیلمش اولان طائفه امامدن مفارقت وبررکعتی کندی کندیلرینه قیلمق نیتیله امامدن آیریلوب بررکعتی قیلارلر (زیرا مأموم ایچون نیتسز امامدن مفارقت جائز دکلدر) وسلام ویروب عدو جانبنه کیدرلر وطائفهٔ اخری یعنی عدو جهتنده بولنان آخر طائفه کلوب امامك خلفنده تحریمهٔ اولایی یعنی افتتاح تکبیری ایدوب بررکعتی امام ایله قیلارلر وامام تحیاته اوطوردیغنده اول طائفهٔ اخری اوطورمقسزین ایرشدکلری رکعت اولی یی قیلوب تحیاته اوطوررلر وتشهدی اوقیوب امام انلرایله برابر سلام ویرر انجق امام طائفهٔ اولی رکعت ثانیه یی تمام ایده جك واصحابی یانه کیده جك وطائفهٔ اخری کلوب امام ایله تحریمهٔ اولایی ایده جك مقدار درجه ده رکعت ثانیه ده قرائتی تطویل ایدر وطائفهٔ ثانیه اوزرلرنده فرض اولان رکعتی تمام ایدنجه وتشهدده امامه ایرشنجه یه دکین امام تشهدی اوزادر وانلرایله سلام ویرر وبوحالده طائفهٔ اخری ایچون امام ایله فضیلت سلام وطائفهٔ اولی ایچون دخی مع الامام فضیلت تحریمه حاصل اولورکه رسول الله صلی الله علیه وسلم غزوهٔ

ذات الرقاعده مسلمینه صلاة خوفی بووجهله قیلدرمشدر وسهل بن ابی خزیمه رضی الله عنهك روایت ایلدیکی حدیث شریفده رسول الله صلی الله علیه وسلمك امام قائم اولوب برصفی خلفنده وبرصفی دخی عدو جهتنده بولندیرسون وامام ارقه‌سنده بولنان صف ایله ایکی سجده ایله بر رکعتی قیلسون بعده امام قائم اولوب تا که انلر بر رکعتی باشلی باشنه قیلسونلر صکره امامك ارقه‌سنده بولنان طائفه عدو جهتنده‌کی طائفه‌نك مکاننه چکوب طائفهٔ اخری کلوب امامك ارقه‌سنده طائفهٔ اولانك بولندیغی مقامه طوروب امام انلر ایله ایکی سجده ایله بر رکعتی قیلسون بعده تا که انلر رکعت اخرایی قیلنجه‌یه دکین امام تحیاتده بولنوب صکره انلر ایله سلام ویرسون دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وامامز امام احمد رحمه الله‌دن قتال ومطارده‌نك التحامی یعنی قزیشوب شدت بولمسی حالنده مقاتله ومطارده‌نك زوالنه واهل حربك اوزار واسلحه‌لرینی وضع وترکنه دکین تأخیر صلاتك جوازینه دلالت ایدر نسنه روایت اولنمشدر وبزم صلات خوفك صفتندن بورایه دکین ذکر ایتدیکمز مسائل صلاة فجر ایله سفرده بولنوبده قصر اولنان صلاة رباعیه یعنی درت رکعت اولان فرض نماز حقنده‌در اما صلاة مغربده امام طائفهٔ اولی ایله ایکی رکعت قیلار وطائفهٔ ثانیه ایله دخی بر رکعت قیلوب اندن برشی نقصان ایتمز زیرا صلاة مغربده قصر صلاة یوقدر وامام صلاة مغربده تشهد اولده اوطوردیغنده‌می طائفهٔ اولی آیریلور یوخسه امامك اوچنجی رکعته قیامنده‌می آیریلور بونده ایکی وجه واردر واکر خوف حضر حالنده اولور ایسه امام هر طائفه ایله ایکی رکعت قیلار وایکی رکعتی دخی هر طائفه کندیلرنجه قضا وایفا ایدرلر واکر امام جماعتی درت فرقه‌یه تفریق ایتسه امامك وفرقهٔ ثالثه ورابعه‌نك صلاتی صحیح اولمز وفرقهٔ اولی وثانیه‌نك صلاتی باطل اولوب اولمامسنده ایکی وجه واردر وبزم ذکر ایلدیکمز عدو قبله‌نك وراسنده یعنی قبله‌یه متوجه بولنانلرك ارقه‌سنده ویا یمین وشمالنده بولندیغی تقدیرجه‌در واما عدو قبله جهتنده اولسه وبعضیسی بعضیسنی کورسه وانده کندیلریچون تعبیه ایدلمش پوصو کبی برنسنه توهم اولنمسه بیله ینه صلاة خوفی قیلمق جائز اولور بوحالده امام جماعتی کثرت وقلتلرینه کوره ایکی ویا اوچ صف ایدر وانلرك جمله‌سیله تحریمهٔ اولی‌یی ایدوب رکعت اولی‌یی قیلار وسجده‌یی مراد ایتدیکنده انلرك جمیعسی سجده ایدوب انجق کندیسنی ولی ایدن صف اول سجده ایتمیوب طورر وتا که انلرك رکعت ثانیه‌یه قیامنه دکین انلری حفظ ایدر بعده سجده ایدوب قیامده اولکیلره لاحق اولور وامام رکعت ثانیه‌ده سجده ایتدیکنده امام ایله برابر سجده ایدن صف اول طوروب تا که امام تشهدده اوطورنجه‌یه دکین انلری محافظه ایدر بعده تشهدده امامه لاحق اولوب تابع اولور وبوحالده جمله‌سی سلام ویررکه رسول الله صلی الله علیه وسلمك عسقانده بووجهله قیلدیغی روایت اولنمشدر واکر رکعت ثانیه‌ده صف اول تأخیر ایدرده صف ثانی انك مکاننه چکوب انلری حفظ ایدر ایسه جائز اولور واکر مقاتله قزیشوبده خوف مشتد اولور ایسه بوحالده انلر ممکن اوله بیلدیکی حال ایله یعنی کرك جماعت اوله‌رق وکرك منفرداً بولنه‌رق کرك راجل وکرك راکب اوله‌رق کرکسه یوزینی قبله‌یه دونمش ویا دونمامش وکرکسه ایما وایماسز اوله‌رق

قیلارلر وانلر اوزرینه بوحالده قبله‌یه متوجه اوله‌رق ویاخود اولمیه‌رق افتتاح تکبیرك لزومنده ایکی روایت واردر واکر عدو منکسر اولوب امن حاصل اولور ایسه انلر صلاتلرینی بوزمزلر وحیوانلری ارقه‌سندن قبله‌یه متوجه اوله‌رق اینوب اکمال ایدرلر واکر صلاته امین ومطمئن بولندقلری حالده شروع ایدوبده صکره خوف مشتد اولور ایسه حیوانلرینه بینرلر وصلاة خوفی اتمام ایدرلر هرنقدر ضرب وطعنه وکروفره وحمله وفراره محتاج اولورلر ایسه‌ده وصلاة خوف سبع وسیلدن وقطاع طریق وبونلرك غیری کبی عدودن هرخائف ایچون جائز اولور وکذا عدویی طالب اولدیغنده وعدونك هزیمتی عندنده صلاتك فوتندن خوف اولندیغنده ایکی روایتك بریسنده صلاة خوف ینه جائز اولور .

《قصر صلاتك جوازی بیاننده》 سفر طویل وبعیدی مراد ایدن کیمسه‌نك قریه‌سنك بیوتنی ویاخود قومنك خیمه‌لرینی تجاوزنده صلاة رباعیه‌یی قصری یعنی درت رکعت اولان صلاة مفروضه‌یی ایاب وذهابنده ایکی رکعت قیلمسی جائزدر (سفر طویل اون التی فرسخ مسافه‌درکه انلرك مجموعی هربریسی درت فرسخ اعتبار اولنان درت بریددن وانلرك دخی مجموعی میل هاشمی ایله هربریسی درت بیك خطوه اعتبار اولنان قرق سکز میل طولنده برمسافه‌دن عبارتدر) واول کیمسه بربلده ویاخود برقریه‌یه داخل اولوبده انده یکرمی ایکی نماز وقتی اقامتی نیت ایلسه اول کیمسه صلاتی تمام قیلار وانك حکمی مقیمك حکمی کبی اولور واکر یکرمی بروقت اقامتی نیت ایتسه بونده ایکی روایت واردر ویکرمی بروقتك دوننده یعنی اندن اکسك اوله‌رق اقامتی نیتنده صلاتی قصر ایدر وبر کیمسه بربلده‌یه واروب اندن نه زمان کیده‌جکنی بیلمسه واقامته دخی نیت ایتمسه بلکه بوکون ویارین چیقارم دیسه اول کیمسه اول بلده‌ده صلاتی قصر ایدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمك مکه‌ده اون سکز کون وبعض روایتده دخی اون بش کون اقامت بیوردیغی حالده صلاتی قصر ایلدیکی روایت اولنمشدر وعمران بن الحصین رضی الله عنهما بن مکهٔ مکرمه‌نك فتحنده رسول الله صلی الله علیه وسلم ایله حاضر بولندم انلر صلاة رباعیه‌یی ایکی رکعت قیلارلردی بعده اهل بلده‌یه سزلر صلاتکزی تمام اوله‌رق درت رکعت قیلیکز زیرا بزلر مسافرز دیرلردی دیو بیوردیغی ورسول الله صلی الله علیه وسلمك تبوکده یکرمی کون اقامتنده صلاتی قصر ایلدیکنی واصحاب کرزین رضی الله عنهمك دخی انده اولوجهله ایشلدکلرینی بیان ایلمشدر وانس بن مالك رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك اصحاب کرامك رامهرمزده یدی آی اقامتلرنده صلاتی قصر ایلدکلرینی خبرویرمشدر وابن عمر رضی الله عنهمانك آذربیجانده التی ماه اقامتنده صلاة رباعیه‌یی ایکی رکعت قیلدقلری روایت اولنمشدر وبر کیمسه مقیم اولدیغی حالده افتتاح تکبیرینی ایتسه بعده مسافر اولسه مثلا اول کیمسه بلده‌سی نزدنده وبلده‌سنك حدودی وسور وحیطانی داخلنده برسفینه‌ده بولنسه بعده کمیجی سفینه‌یه یول ویروب همان سفینه بلده‌نك حدودندن چیقسه اول کیمسه‌یه نمازی تمام قیلمق لازمدر کذا بر کیمسه حال سفرده افتتاح تکبیری ایتدکدنصکره بربلده‌ده اقامتی نیت ایلسه ویاخود برمقیم کیمسه‌یه ویاخود مقیمیدر یوخسه مسافرمیدر حقنده شك اولنان بر کیمسه‌یه اقتدا ایلسه ویاخود نمازه شروعنده

قصری نیت ایلسه بوصورتلرك جملهسنده اول کیمسهیه صلاتی تمام قیلمق لازمدر وصلاتی
قضاده قصر جائز دکلدر زیرا صلاة انك ذمتنده کاملةً ثابتدر وسفرك تأثیری ایسه انجق
خاصةً ادا حقنده در وبر کیمسه نیت قصر ایله تکبیرهٔ اولی‌یی ایتسه بعده اقامته نیت ایلسه
اول کیمسه صلاتی تمام ایدر وکذا اکر مقیم اولدیغی حالده تحریمهٔ اولی‌یی ایتسه بعده سفری
نیت ایلسه ینه صلاتی اتمام ایدر وکذا بر کیمسهنك سفری معصیت ولهو ولعب وتنزه ایچون اولسه
اول کیمسه ینه صلاتی اتمام ایدر زیرا انك ایچون رخصت وسهولت سفر مباح دکلدر وسفرك
وسعت ورخصتی حج وجهاد کبی واجبی ایفا ویاتجارت ویاخود مدیوننی طلب ویاخود بونلره
مماثل ومشاکل اولان ومباح بولنان نسنه ایچون سفر ایدن کیمسه ایچون مباحدر واکر بزسفرك
وسعت ورخصتی معصیت ایچون سفر ایدن کمسنهیه مباح قیلسهق اول کیمسهنك ربیسنه معصیتنه
وانك معصیت اوزرینه بقاسنه وانك عدم صلاحنه اعانه ایله تقویت ویرمش اولورز بزایسه
بوبابده اکا اعانه وتقویتده بولنمیز بلکه انی منعه ومعصیتدن فراغتنه سعی ایدرز وامامز
امام احمد رحمه‌الله‌ك عندنده قصر اتمامدن افضلدر ومسافر ایچون فطر وصیام جائز
اولدیغی کبی قصر واتمام دخی جائزدر وبونلرك جمیعسنده الله تعالی حضرتلری اوزرینه
تجلد وعنادی ترك ایتمك وانك رفق ورخصتنه تابع اولمق اولی‌در واکر حال سفرده بولنان
کیمسهنك صلاتی اتمامنده وصیامنده عجب نفسی ومباهاتی اولمسه وقصر وفطرنده دخی
تمامیٔ عبادت عزیمتنك ترکی ایچون نفسنك ذل وانکساری بولنمسه بیله قصر وافطار
اتمام صلاة وصیامدن اولیدر دیمك لایقدر نکیفیتله لایق اولمسونکه رسول الله صلی الله
علیه وسلمه بزم ایچون نه واردرکه صلاتی قصر ایدهلم حالبوکه حال امنیتدهیز دینلدیکنده
رسول الله صلی الله علیه وسلم (تلك صدقة تصدق الله بها علی عباده فاقبلوا صدقته) یعنی
اول بر صدقهدرکه الله تعالی حضرتلری انکله عبادی اوزرینه تصدق ایلمشدر سز انی
قبول ایدیکز دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلری عزائمنك
یعنی مطلوبات وواجبهسنك ایشلمسندن راضی اولدیغی کبی رخصت ومساعده بیوردیغی
نسنهلرك دخی اتیان واختیارندن راضی اولور دیو بیورمشدر زیرا الله تعالی حضرتلرینك
رخص وعزائم حقنده امری بردر بنابرین محلنده تیممدن وضوء اولی دکلدر ووجوه
ایله تعجب حال سفرده صلاتی تمام قیلوب وصائم اولوب ورخصتی ترك ایدوبده کبائری
ارتکابله حرامی اکل ایدن ومسکراتی شرب ایدن ولباس حریری کیان وزنا ولواطهیی
ایشلیان واصول دیننده سوء اعتقادده بولنان کیمسه ایچوندر .

《صلاتین بینی جمعك جوازی بیاننده》 سفر طویل وبعید اولمق شرطیله سفرده ظهر
ایله عصرك ومغرب ایله دخی عشانك بینی وقت واحدده جمع جائزدر وسفر طویل وبعیدده
بالاده بیان ایلدیکمز وجهله اون التی فرسخ طولنده بر مسافهدن عبارتدر وهر بر فرسخده
اوچ میل اعتبار اولنمشدر ومسافهٔ مذکورهنك دوننده صلاتین بینی جمع جائز دکلدر
صلاتین بینی جمع ایدهجك اولان مسافر صلاة اولی‌یی صلاة ثانیهنك وقتنه تأخیر ایله صلاة
ثانیهیی صلاة اولینك وقتنده قیلمق بیننده مخیردر وتأخیرده مستحب اولان صلاة اولی‌یی

تأخیر ایدوب صلاة ثانیهیه تقدیم ایتمکدر یعنی صلاة متأخرهیی صلاة ثانیهنك اول وقتنده
قیلمقدر واکر صلاة اولی ایله ثانیهیی صلاة اولینك وقتنده قیلار ایسه انلردن صلاة اولی‌یی
تقدیم ایدر یعنی صلاة اولی‌یی اول قیلوب بعده صلاة ثانیهیی قیلار وصلاة اولینك افتتاح
تکبیرنده صلاتین بینی جمعی نیت ایدر وصلاتین بینی انجق اقامت ایدهجك وابدستی
بوزیلور ایسه ابدست الهبیلهجك مقدار وقت ایله تفریق ایدر وذکر اولنان صلاتین بیننده
صلاتك سنتنی قیلسه ایکی روایتك بریسنده جمع باطل اولور وروایت اخراده دخی باطل
اولمز واولی اولان سنت فرضدن فراغدن صکرهیه تأخیر اولنملی وصلاتین بینی برشیئله
فصل اولنمامیدر واکر صلاتین بینی وقت ثانیهده جمع اولنور ایسه مصلینك وقت اولیده
نیتی کافیدر وصلاتینی فعلی عندنده یعنی انلری قلهجغنده تجدید نیته محتاج دکلدر زیرا
مسافرك اولی‌یی تأخیری انجق اولی ایله ثانیه بینی جمع ایچون اولمشدر وصلاة اولینك
اول وقتنده نیتله اندن انی قیلهبیلهجك مقدار وقتنك بقاسی عندندهکی نیت بیننده فرق
یوقدر واکر اصلا نیت ایتمکسزین صلاة اولینك وقتی چیقار ایسه بوحالده صلاتین بینی
جمع جائز دکلدر اما وقت ثانیهده صلاتین بینی جمع اولندقده صلاتینك وقت اولیده
قیلندیغی کبی صلاة اولی تقدیم اولنور یعنی ابتدا اولکی وقتك نمازی قیلنوب بعده وقت
ثانیهنك صلاتی قیلنور وصلاتین بیننك سنتله وسنتك غیریله فرق وتفریق اولنماسنك شرط
اولوب اولمامسنده ایکی وجه واردر واصحابمزدن ابوبکر رحمه الله جمع ایله قصر نیته محتاج
دکلدرلر یعنی صلاتین بینی جمع وصلاتی قصر ایچون نیت لازم دکلدر دیمشدر ویغمورك
نزولی وبارانك ظهوری عذریله مغرب ایله عشاء بینی جمع جائزدر انجق بوحالده ظهر ایله
عصر بینی جمعك جائز اولوب اولمامسنده ایکی وجه واردر وکذا یغمور اولمقسزین
ویاریح شدیدهٔ بارده بولنمقسزین مجرد چامور اولمسندنناشی صلاتین بینی جمعك جواز وعدم
جوازنده دخی ایکی وجه واردر وصلاتین بینی یاغموردنناشی جمع اولدیغی تقدیرده نظر
ایدیلور اکر جمع وقت اولیده اولور ایسه مطرك صلات اولی‌یه افتتاح واندن فراغ
وصلاة ثانیهیه افتتاح عندنده موجود اولمسنه اعتبار اولنور واکر جمع وقت ثانیهده
اولور ایسه ایستر ایسه یاغمور حالا یاغمقده اولسون وکرکسه کسلمش بولنسون صلاتین بینی
جمع جائزدر زیرا صلاة اولی عذر سببیله تأخیر اولنمشدر بنابرین عذرك زوالنك انده
کار وتأثیری یوقدر چونکه وقت اول فوت اولوب منقضیه اولمشدر بوحالده انك تلافی
وتدارکی ممکن دکلدر ومطرك نزولندن ناشی صلاتین بینی جمعی بزم تجویزمز ثیاب ونعالك
ایصلنمسندن ناشی ناسه لاحق اولهجق مشقته مبنیدرکه بوحالده دخول وخروج ناس
اوزرینه مشقتلی ومحنتلی اولور وصحیحنده ذکر اولنان روایتده ایسه رسول الله صلی الله
علیه وسلمك (اذا ابتلت النعال فالصلاة فی الرحال) دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وکذا بزم
عندمزده صلاتین بینی جمعده مریضك حکمی مسافرك حکمی کبیدر زیرا الله تعالی
حضرتلری مریض ایله مسافرك بینی جمعله انلری کلام واحدده ذکر ایدوب (فمن کان
منکم مریضا اوعلی سفر فعدة من ایام اخر) بیورمشدر وبوبابده تخفیف ورخصتدهکی عدة

عجز ومشقت ومحنته مبنيدر بوايسه مريض حقنده أكد واظهردر ومريض تخفيفه مسافردن دها زياده احق واليقدر زيرا بعض كره مسافر ثروت وغناسنه وسلطنت وقدرتنه مبنى حال سفرنده حال حضرندن زياده رفاه ونشاطده واسب وناقه‌سى ومحفه‌سى اوزرنده متفرج برحالده‌در و بونكله برابر كنديسيچون رخصت وسهولتده مباحدر مريض ايسه انك خلافنه اولمسيله مريض رخص ومساعده‌يه مسافردن اولى‌در .

﴿ جنازه نمازى بياننده ﴾ جنازه اوزرينه صلاة فرض كفايه‌در جنازه نمازنده بزم عندمزده امامته اولى اولان ميتك وصيسى بعده سلطان اندن صكره دخى ارث وميراث اصولنجه و (الاقرب فالاقرب) مفادنجه ميتك عصباتندن ميتك اك اقربى وزياده يقينى بولنان كيمسه‌در وميت رجل ايسه امام انك صدرى حذاسنده واكر خاتون ايسه انك وسطى حذاسنده طورر واكر موتا جماعت اولور ايسه ومجموعى اوزرينه بردن نماز قلنمق مراد اولنور ايسه بو حالده موتانك رؤس بينى تسويه اولنور واكر ميتلر برقاچ نوع اولور ايسه امامك اوك جهتندن انلرك افضلى تقديم اولنور مثلا جماعت موتا رجال ونساء وعبيددن و كنديلرنده هم اركلك وهم ديشيلك علامتى بولنان خناثى و صبياندن عبارت بولنسه مصلايه و ضعده رجال تقديم اولنور بعده عبيد تقديم اولنور اندن صكره صبيان تقديم اولنور اندن صكره خنثالر تقديم اولنور اندن صكره‌ده نسوان وضع اولنور وامامز امام احمددن صبيانك عبيد اوزرينه تقديمى روايت اولنمشدر بعده موتانك انواعنه نظر اولنوب امامك اوك طرفنده هرنوعك علم وقرأنده ودين وورعده افضلى تقديم اولنور وبعضيلريده جماعت موتاده اركك وديشينك اجتماعنده خاتونك وسطى رجلك صدرى حذاسنه وضع اولنور ديديلر وامام جنازه نمازينه طورديغنده صاغ وصولنه باقنوب وسائر نمازده ايشلديكى كبى صفلرى تسويه ايدوب الله تعالى حضرتلرينه استغفار وذنوبندن توبه ايتملى وكندى مرجع و مصيرينى ودار آخرتى تفكر وملاحظه ايتملى و (كل نفس ذائقة الموت) منطوق منيفنجه كأس موتى شربنى ولامحاله ذائق موت اوله‌جغنى وقريباً نوبت فوت كنديسنه كله‌جكنى واندن قورتيلمش اولمديغنى يقيناً تيقن ايدرك ميت ايچون دعاسنك خير اجابت وقبوله وصولى اسرعيتيچون قلبنى خاظر واعضا وجوارحنى خشوع وخضوع اوزره بولنديرملى بعده ميت اوزرينه نماز قيلمليدر و جنازه نمازينك صفتى امام (اصلى على هذاالميت فرضاً على الكفايه) ديملدر وميتك مذكر ويا انثى اولديغنى ذكر وبيانه حاجت يو قدر بعده درت دفعه تكبير ايدوب تكبيرهٔ اوليده فاتحة الكتابى اوقوملیدر زيرا ابن عباس رضى الله عنهمانك رسول الله صلى الله عليه وسلم بزه جنازه اوزرينه فاتحة الكتابى اوقومقلغمزى امر ايلدى ديوبيور ديغى روايت اولنمشدر بعده ايكنجى تكبيرده تشهدده ايلديكى صلاة كبى رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه صلاة ايتمليدر زيرا مجاهد رحمه اللهك بن رسول الله عليه وسلمك اصحاب كرامندن اون‌سكز كمسنه‌يه جنازه اوزرينه صلاتدن سؤال ايلديكمده انلرك كاليسى سن تكبير ايدوب بعده فاتحة الكتابى قرائت ايله بعده ينه تكبير ايدوب اندن‌صكره رسول الله

صلى الله عليه وسلم اوزرينه صلاة ايله اندن صكره اوچنجى كره اوله‌رق ينه تكبير ايدوب سكا احسن وآسان اولان انواع دعاايله ميت ايچون وكندى نفسك ووالدينك وجميع مسلمين ايچون دعاايله ديرلر ايدى ديو ايلديكى بيانى روايت اولنمشدر انجق مستحب اولان شو وجهله دعا ايتمليدر (اللهم اغفر لحينا وميتنا وشاهدنا وغائبنا و صغيرنا وكبيرنا وذكرنا وانثانا اللهم من احييته منا فاحيه على الاسلام والسنة ومن توفيته منا فتوفه عليهما انك تعلم منقلبنا ومثوانا وانت على كل شئ قدير اللهم انه عبدك وابن عبدك نزل بك وانت خيرمنزول به ولاتعلم الاخيرا اللهم ان كان محسنا فجازه باحسانه وان‌كان مسيئاً فتجاوز عنه اللهم اناجئناك شفعاءله فشفعنا فيه وقه من‌فتنة القبر وعذاب النار واعف عنه واكرم مثواه وابدله دائراً خيراً من‌داره وجواراً خيراً من‌جواره وافعل ذلك بناء وبجميع المسلمين اللهم لاتحرمنا اجره ولاتفتنا بعده) ودردنجى تكبيرده (اللهم ربنا آتنا فى‌الدنيا حسنة وفى‌الاخرة حسنة وقنا عذاب النار) ديمليدر واصحابمزدن بعضيسى دخى دردنجى تكبيردن صكره هيچ برشى سويلميه‌رك ازاجق طوروب صاغ طرفنه برسلام ويرملى ديديلر واكر ايكى سلام ويرر ايسه جائزدر وبوده امام شافعى رحمه اللهك مذهبيدر وامامز امام احمد رحمه اللهك عندنده مختار اولان تسليمهٔ واحده‌دركه مشار اليه اصحاب كرام رضى الله عنهم حضراتندن التى كيمسه‌نك جنازه اوزرينه بركره سلام ويردكارى روايت اولنديغنى بيان ايلمشدر وانلرده على بن ابى‌طالب وعبدالله ابن عباس وابن عمر وابن ابى اوفى وابى هريره وواثله بن‌الاسقع رضى الله عنهم حضراتيدر وينه رسول الله صلى الله عليه وسلمك برجنازه اوزرينه نماز قيلوب صاغ‌طرفنه سلام ويرديكى روايت اولنمشدر واكر بيان اولنان دعانك غيريله دعايى مراد ايدر ايسه شو وجهله دعا ايتمليدر (الحمدلله الذى امات واحيا والحمدلله الذى يحيى الموتى له العظمة والكبرياء والملك والقدرة والثناء وهو على‌كل شئ قدير اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كماصليت ورحمت و باركت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد اللهم انه عبدك وابن عبدك وابن امتك انت خلقته ورزقته وانت امته وانت تحييه وانت تعلم بسره جئناك شفعاءله فشفعنا فيه اللهم انا نستجير بحبل جوارك له انك ذو وفاء وذمة اللهم قه من‌فتنة القبر ومن‌عذاب جهنم اللهم اغفرله وارحمه وعافه واعف‌عنه واكرم مثواه ووسع مدخله‌واغسله بماء الثلج والبرد ونقه من‌الخطايا كماينقى الثوب الابيض من‌الدنس وانزله داراً خيراً من‌داره وزوجاً خيراً من‌زوجه واهلاً خيراً من‌اهله وادخله الجنة ونجه من‌النار اللهم ان‌كان محسنا فزد فى‌احسانه وجازه باحسانه وان‌كان مسيئا فتجاوز عنه اللهم انه قدنزل بك وانت خير منزول به وهو فقير الى رحمتك وانت غنى عين عذابه اللهم ثبت عند مسئلته منطقه ولاتبتله فى‌قبره بمالاطاقت له به اللهم لاتحرمنا اجره ولاتفتنا بعده) واكر ميت خاتون اولور ايسه (اللهم انها امتك وابنة عبدك وامتك) ديوب بعده دعايى تمام ايتمليدر وامامز امام احمد رحمه اللهك عندنده ميت اوزرينه صلاتده ناسك احق ميتك كنديسى جنازه نمازينى قيلمسيله وصيت ايلديكى كيمسه‌در بعده واليدر اندن صكره‌ده ميتك باباسى بعده وان علاميتك باباسنك باباسى كبى اقرب عصبه‌سيدر اندن صكره دخى ميتك اوغلى وبعده وان سفل

اوغلنك اوغليدر اندن صكره دخى ميتك ار قرنداشى وبعده ار قرنداشنك اوغلى وعمى وابن عميدر وزوجك ولد اوزرينه تقديم اولنوب اولنمامسنده ايكى روايت واردر وصحابهٔ كزين رضى الله عنهم كنديلرى اوزرينه صلاتله وصيت ايلمشدرلر وابى بكر رضى الله عنهك كندى اوزرينه عمر رضى الله عنهك نماز قيلمسنى وصيت ايلديكى وعمر رضى الله عنهك دخى مخدومى عبدالله رضى الله عنه موجود ايكن كندى اوزرينه صهيب رضى الله عنهك نماز قيلمسنى وصيت ايلديكى وشريحك ارقه وميسرك دخى شريحه وصيت ايلديكى روايت اولنمشدر وعايشهٔ صديقه رضى الله عنها كنديسى اوزرينه ابى هريره رضى الله عنهك نماز قيلمسنى وام سلمه رضى الله عنها دخى كنديسى اوزرينه سعيد بن جبيرك نماز قيلمسنى وصيت ايلمشدر اما طفل وصغير ايچون دعاده امام (اللهم انه عبدك وابن عبدك وابن امتك انت خلقته ورزقة وانت امته وانت تحييه اللهم اجعله لوالديه سلفاً وذخراً وفرطـا واجرا وثقل به موازينهما وعظم به اجورهما ولاتحرمنا واياهما اجره ولاتفتنا واياهما بعده اللهم الحقه بصالح سلف المؤمنين فى كفالت ابراهيم وابدله داراً خيراً من داره واهلاً من اهله وعافه من عذاب جهنم اللهم اغفر لافراطنا واسرافنا ومن سبقنا بالايمان من احييته منا فاحيه على الاسلام ومن توفيته منا فتوفه على الايمان واغفر للمؤمنين والمؤمنات الاحياء منهم والاموات) ديمليدر وسقط ايچون شكل انسانى ظاهر اولمش بولنديغى حالده غسل اولنوب اوزرينه نماز قلنور وسقطده خلقت انسانيه‌دن برشى ظاهر اولميوب سقط انجق قطعهٔ لحمدن عبارت بولنديغى تقديرده سقط مذكور غسل اولنميوب وانك اوزرينه نمازده قيلنميوب همان حالى اوزره دفن اولنمليدر وسقط وصبى مثللولردن غسل مشروع اولانلرى اركك ويا خاتونك غسلى بيننده فرق يوقدر زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلمك مخدوم سعادتلرى حضرت ابراهيم وفاتنده اون سكز آيلق ايديلر انى نسا طائفه‌سى غسل ايتمشدر .

﴿ مشرف موت اولان كيمسـه حقنده ايشلنمسنه وانك غسل وتكفين وتحنيط وتدفينه دائر مسائل بياننده ﴾ موتى متيقن هر مؤمن عاقلك موتى چوق ذكـر ايتمسى وهر سـاعتده توبه‌سنى تجديد ايله موته مترقب ومنتظر بولنمسى ونفسنى حسـابه چكمسى ومظالم وديوندن چيقمسى ووصيت نامه‌سنى يازمسى وعلى العموم جمله‌يه هجوم وقدومى بديدار اولان ولامحاله هركسـك آنى ذائق بوله‌جغى متيقن بولنـان امر موتدن غافل بولنمامسى مستحبدر زيرا حديث شريفده (اكثروا من ذكـر هادم اللذات الحديث) ولفظ آخرده دخى (اكثروا ذكر الموت) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسـلم سزلر هـادم لذات اولان موتى چوق ذكر ايديكز زيرا سزلر موتى اكر سعه وغنا حالنده ذكر ايدرسه‌كز سزه غصه وكدرورت كتورر واكر ضيق وتنك بر حالده ذكر ايدرسكز سزه وسعت وفسحت ويرر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم (اتدرون اى الناس اكيس واحزم اكيسهم اكثرهم ذكرا للموت واخزمهم اكثرهم استعداداله) يعنى سزلر ناسك اعقل وارشدى وايشـنده بصيرت اوزره حركت ايدنى كيملر ايدوكنى بيلورميسكز ناسك اعقلى موتى زياده ذاكـر اولانى واحزم وارشـدى دخى موته زياده مسـتعد ومتهئ بولنانيدر

ديو بيورديغنده اصحـاب طرفندن يارسـول الله بوكا علامت ندر ديو ايديلان استيضاحه رسـول الله صلى الله عليه وسلم انك اماره وعلامتى دار غروره ميلاندن تجـافى وتبـاعد ودار خلوده انابه وانتسـابدر ديو بيورمشـدر ولقمان عليه السـلام مخدومنه نصيحتنده اوغلم توبه‌يى فردايه ترك وتأخير ايتمـه زيرا موت وفوت سـكا بغتةً وفجأةً كاور ديو بيورمشـدر ورسـول الله صلى الله عليه وسلم مالى اولان كيمسـه‌نك وصيت مكتوبه‌سى نزدنده بولنمقسزين ايكى كيجه ياتوب اويومسى حق ولايق دكلدر وذى مالك هر حالده وصيت نامه‌سـنك يانده حاضر بولنمسى لازمدر ديو بيورمشدر وحديث شريفده (حاسبوا انفسكم قبل ان تحاسـبوا وزنوها قبل ان توزنوا) وارد اولمش يعنى رسـول الله صلى الله عليه وسلم سزلر يوم قيامتده حسابه چكلمزدن اوكجه نفسكزى محاسبه‌يه چكيكز واعمالكزدن وزن اولنمزدن مقدمجه نفسـكزى حسـنات وسيئاتكز ايله موازنه ايديكز ديو بيورمشـدر وعبدالله بن عمر رضى الله عنه بن رسول الله صلى الله عليه وسلمك (اعمل لدنياك كأنك تعيش ابداً واعمل لآخرتك كأنك تموت غداً) يعنى سن دنياك ايچون ابداً حياتده اوله‌جقسك كبى واخرتك ايچونده كويا يارين فوت اوله‌جقسك كبى چاليش ديو بيورديغنى ايشتدم ديمشدر بنابرين مؤمن عاقل ايچون قبل الموت كندى نفسنى ذنوب ومظالم وديوندن واوزرينه ايفاسى لازم كلان حقوق واجبه‌دن خلاصه جهد وسعى ايتمك لازمدر واكر منوال مشروح اوزره جد وسعيده بولنمز ايسه كنديسنك قريباً اول ذنوب وحقوق واجبه ايچون مرتهن ومحبوس اوله‌جغنى ويارين قبرنده مؤاخذه ومعـاقبه‌ده بولنه‌جغنى وبوبابده حيـل وحواس وقواسى وهركونا دسيسـه‌سى منقطع اولوب درمانده وعاجز قاله‌جغنى واهل وجيرانى انى قبرنده فريد ووحيد ترك ايده‌جكنى ودنياده قزانديغى اموالنه رجال نساء وولدانك واعدا وخلانك ظفرياب اوله‌جغنى ومظـالم وديون وذنوب وحقوق واجبه‌سـنك سؤال ومطالبه‌سـندن كنديسيچون انجق دنياده استحلال وتوبه واذعان وياخود ارحم الراحمين اولان جناب رحيمك انى رحمتله يارلغه‌يوب يده اصحاب حقوق دار خلود وجنانده ديلديكى وجهله عوض وبدلنى ويرمسـندن وانى راضى قيلمسـندن بشقه صورتله نجات اولميه‌جغنى قطعياً ويقيناً بيلمليدر وسمره بن جندب رضى الله عنه شووجهله روايت ايدوب ديركه بز رسول الله صلى الله عليه وسلم ايله برابر بولنديغمز حالده رسول الله صلى الله عليه وسلم بر جنازه اوزرينه نماز قيلدى واندن صكره دونوب بوراده فلان كيمسه‌نك اهل وآل واتباعندن بركمسنه وارميدر ديديكنده بر رجل بن ايم يارسول الله دينجه رسول الله صلى الله عليـه وسلم اول رجله فلان كيمسـه اوزرنده اولان دينى ايچون باب جنتده مأسور ومحبوسـدر بيورديغنـده رجل مذكور يارسول الله انك اهلنى واكا آجيان آدملرينى كوردم اندن برشى طلب ايدر برفرد قالميـنجه‌يه دكين انك دينى ايفا وقضـايه تشبث وقيام ايتديلر ديدى وعلى رضى الله عنـه شووجهله روايت ايدوب ديديكه اوزرنده‌دينى اولديغى حالده اهل صفه‌دن بر رجل وفات ايتمشيدى بو حالده يارسول الله اول رجل بر دينار ايله بر درهم مال ترك ايتدى ديمسيله رسول الله صلى الله عليه وسلم (كيتان من نار صلوا على صاحبكم) يعنى اول درهم ودينار ناردن ايكى داغدرسز صاحبكز

اوزرینه صلاة ورحمتله دعا ایدیکز بیوردی وحدیث آخرده دخی رسول الله صلی الله علیه وسلم انصاردن بریسنك جنازه‌سنی کوردیکنده (ءعلیه دین) یعنی انك اوزرنده دین وارمیدر دیوایلدیکی سؤالنه نعم ایله یعنی واردر سوزیله جواب ویریلنجه رسول الله صلی الله علیه وسلم انك نمازینی قیلمیوب دوندی بوحالده علی رضی الله عنه یارسول الله انك بورجنی بن ضامنم دیمسی اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلم ینه دونوب اول جنازه‌نك نمازینی قیلدی وعلی رضی الله عنهه خطاباً یاعلی سن مسلم قرنداشنك رقبه‌سنی دیندن آزاد ایتدیکك کبی الله تعالی حضرتلریده سنك رقبه‌کی آزاد ایتسون برکیمسه بررجلك رقبه‌سنی دیندن آزاد ایتسه الله تعالی حضرتلری بوسببله یوم قیامتده اول کیمسه‌نك رقبه‌سنی ناردن آزاد ایدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم یوم قیامتده هرحقوق اهل واصحاب وار بابنه ادا وایفا اولنور حتی بوینوزسز قیونك حقی بوینوزلی قیوندن النور دیو بیورمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم سزلر ظلمدن اتقا ایدیکز زیرا دنیاده ظلم یوم قیامتك ظلماتیدر وسزلر فحشدن حذر اوزره بولنکز زیرا الله تعالی حضرتلری فحشی سومز وسزلر شح وبخلدن صاقنکز زیرا شح وبخل سزلردن اولکیلری هلاك ایلدیکه انلرك امر وشانلری قطیعت ایدی بنابرین (فقطع دابرالقوم الذین ظلموا) مفادنجه انلردن باقی برکیمسه قالمیه‌رق اساس وتملرندن قطع اولندیلر وانلرك حاللری وضع وکارلری ظلم ایدی انکیچون انلرده ظلمات سعیر وبئس المصیره دوچار اولدیلر دیو بیورمشدر ٭

《مریض اولان مؤمنك عیاده‌سنك استحبابی بیاننده》 برمؤمن مریض اولدیغنده انك عیاده وزیارتی مستحبدر وبرکیمسه مریض وخسته بولنان مسلم قرنداشنك زیارتنه واردیغنده انك حالنه نظر ایدر اکر اول خسته‌نك مرضندن خلاصنی امید ایدر ایسه انك ایچون دعاء ایدوب دونر واکر اول خسته‌نك موتندن خوف ایدرایسه انی ذنوبندن توبه‌یه وفقراء اقاربندن اکا وارث اولمیه‌جق کمسنه‌لره ثلث مالنك وصیت ایلمسنه ترغیب ایدر واکر انك اقرباء وتعلقاتی اغنیادن ایسه‌لر فقراء ومساکینه واهل علم وفضل ودینه واسبابدن منقطع اولانلره وصیته ترغیب ایدرکه انلری قدر اسبابه قیام وتشبثدن قطع ایتمش وورع واتقا انلر اوزرینه اسباب حقنده حرکت وقیامی ضیق ایلمش وانلرك عندنده اسباب اربابه منقلب اولمش اولمسیله انلر اسبابی ترك ایدوب رب سبحانی کندیسیچون شریك اولمقدن تنزیه ایتدیلر ورزقلری خصوصنده دخی حق سبحانه وتعالی حضرتلرینه رجوع ایدرلر بنابرین انلرك مالی عزوجل حضرتلرینه ثقه واعتماد وتوکل وایادیٔ ناسده کورینان نسنه‌لردن بالکلیه یأس وفتور اولمسیله انلرك توحیدی سالم اولمشدر و (ان الرزق لیطلب العبد اکثر مما یطلبه اجله) مفادنجه انلرك اقسام ونصیبلری دنیاده تبعه ومطالبه‌سز وعقباده دخی عقوبتسز کندیلرینه مشتاق اولمشدر خیر وسعادت انلره عطیه واحسان تقدیم ایدن ویاخود انلری کیدیرن ویاخود انلره فضل وعنایت وکرم وسماحتله واصل اولان ویاخود یوماً من الایام انلرك خدمتلرنده بولنان ویاساعة من الساعات انلرك دعالرینه آمین دیان ویاخود حالة من الاحوال احسن قول ایله انلرك رضا وخشنودیسنی قزانان کیمسه ایچوندر سعادت

(وكرامت)

وکرامت انکدر ومژده وبشارت ینه انك ایچوندر زیرا انلر یعنی منقطعین عن الاسباب اولان اهل الله وخاصة اللهدرلر ونزد ملکه انجق ملکك خواص ومصاحبی واسطه‌سیله داخل اولنور وسلطانك عوض ومکافاتنه ونوال واحسانه خدم وحشم وحواشی صادقی وساطتیله نائل اولنور بنابرین سن منقطعین عن الاسباب قافلهٔ اهل الله وزمرهٔ خاصة الله‌یه احسان وخدمت ایله زیرا انلرك محسن وخادملری الله تعالی حضرتلرینك حضورنده طوردیرملری وانلردن هر بریسی محسن وخادمنك کندی عندنده اولان خیر وخصال ومأثرینی ذکر وبیان ایتملری بعده الله تعالی حضرتلرینك انلره نعم وفضائلندن انعام واحسانی مأمولدر ومریض وخسته اولان کیمسه‌ده امارهٔ موت ظاهر اولدیغنده انك اهل واتباعنك اتقیا وصلحاسی وخسته‌یه ارفق وانك اخلاقنی زیاده بیلنی مریضه الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایتدیرسون وبالاده ذکر ایتدیکمز طاعاته انی حث وترغیب ایتسون ایچون مریضك دائما نزدنده واطرافنده بولنمسی مستحبدر واول کیمسه خسته‌نك طوداغنی پاموق ایله اصلاته‌رق بوغازینی یاش ایتمکی متعهد اولملیدر وخسته‌یه برکره (لا اله الا الله) کلمهٔ طیبه‌سنی تلقین ایتملیدر وخسته‌یه ضجرت واضطراب وسئامت حاصل اولوبده کلمهٔ توحیدی مستکره کوره‌رك روحی چیقمسون ایچون تلقینی اوچ کره‌دن زیاده ایتماملیدر وخسته‌یه برکره تلقین ایدر ایسه وبعده خسته (لا اله الا الله) کلمه‌سندن غیری برشیٔ سویلر ایسه خسته‌نك آخر کلامی اولسون ایچون اول کیمسه تلقینی اعاده ایتملیدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم (من کان آخر کلامه لا اله الا الله دخل الجنة) بیورمش یعنی صوك نفسی (لا اله الا الله) کلمهٔ طیبه‌سیله ختم اولان کیمسه‌نك جنته داخل اوله‌جغنی خبر ویرمشدر اول کیمسه‌نك تلقینی لطف ومدارا ایله اولملیدر وخسته‌نك روحنك خروجنه عون ونصرت وسهولت اولسون ایچون لایق اولان انك یاننده یس سوره‌سنی اوقوملیدر وخسته‌نك روحی چیقدیغنده اوطوردلدیغی زمانده یوزی قبله‌یه کله‌جك صورتده طولا ظهری اوزرینه قبله‌یه دوندرلملیدر بعده سرعت وعجله ایله کوزلری یومدرلملیدر زیرا شداد بن اوس رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك سزلر موتاکزك یاننده بولندیغکزده کوزلرینی یومدیرکز زیرا بصر روحه تابع اولور وموتاکز حقنده خیر سویلیکز زیرا اهل بیتك سویلدیکی نسنه اوزرینه امین دینور دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر بعده میتك صقالی باغلنملیدر وتغمیض عینك صفتی عمر بن الخطاب رضی الله عنهك محتضر حالنده مخدومی عبدالله رضی الله عنه بکا یقین طور روحمی کوچك دیلمه بالغ اولدیغنی کوردیکنده صاغ الینی جبهه‌م اوزرنده چکه‌م التنه وضع ایدوب کوزومی یومدیر دیو ایلدیکی روایت اولنان تنبیهی وجهله‌در اندن صکره میتك مفصللری تلیین اولنملیدر ٭ شویله‌که: زراعلری عضد وبازولرینه ملاصق اولنجه‌یه دکین چویرلملی بعده زراعلری ینه حالی اوزرینه رد اولنملیدر وساقینی فخذینه وفخذینی دخی بطننه اولاشدیریلوب اندن صکره ینه حاللری اوزرینه رد اولنملیدرلر وبعده میتك ثیابی چیقاریلوب جمیع بدننی ستر ایده‌جك برثوبله اورتلملیدر زیرا موت سببیله میتك جمیع بدنی عورت اولمشدر بنابرین کفنله جمیع جسدینی

ستر واجب اولمشدر ومیتك قارنی اوزرینه آینه ویاقلیج قونملیدر زیرا روحی چیقدیغنده قارنی یوكسلوب شیشر بعده ایاقلری جهتنه متوجه برحالده سریر وتنشیر اوزرینه وضع اولنملیدر بعده مظالمدن بری وحقوق وجواذبدن خالص وعاری اولەرق ربیسنه ملاقی اولسون ایچون میتك قضاء دیننه ودیون ووصایادن ذمتنك ابراسی خصوصنه مسارعت اولنملیدر .

﴿ میتك غسل وتجهیز وتكفین وتدفیننه مسارعت كوسترلمسی بیانندە ﴾ بعده میتك غسل وتجهیزینه وتكفین ودفننه مسارعت اولنملیدر انجق میتك فوتی فجأةً وقوعبولمش ایسه بوحالده تاكه آویجلری آیریلەرق وایاقلری صالنوب وبورنی سوزیلوب ویكاقلری باتەرق موتنه یقین حاصل اولنجەیه دكین توقف اولنوب بعده غسلنه سرعت كوسترلملیدر واما غسلك صفتی شو وجهلەدركه غاسل میتی صویوب كوبكندن دیزلرینه دكین ستر ایتملیدر زیرا بوحالك غاسلك میتی غسلنده كوسترەجكی مبالغەسنه زیادە یاردمی واردر وغاسل حین غسلنده مهما امكن كوزینی یومملیدر خصوصیله عورت محلنه نظردن اجتناب ایتملیدر وبعضیلری دخی میتی غسلده افضل اولان غاسل انی خفیف وواسع برقمیص ایچندە غسل ایتملیدر واكر قمیص طار اولور ایسه پش ودیكش یرلرینی سوكملیدر اندن صكره سهل وآسان اولور ایسه میتك مفصللرینی تلیین ایتملیدر واكر ممكن اولمز ایسه حالی اوزره ترك ایتملیدر زیرا بوحال بعضاده میتك كمیكنك قیرلمسنه مؤدیدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم میتك كمیكنی كسر ایتمك حیاتنده انك كمیكنی قیرمق كبیدر دیو بیورمشدر دیدیلر اندن صكره جلوسنه قریب برحاله بالغ اولەجق درجەیه دكین میتك بلینی بوكوب رفقله قارننی صیقوب صیغازلملیدر بعده یدیله عورت موضعنه طوقنمسون ایچون الینه بربز پارچەسی صاروب بطنندن ظهور ایدەجك نسنەیی ازاله ایتملیدر زیرا بز پارچەسی خشونت وقابلغی جهتله نجاستی ازالەده ابلغدر وكذا غاسلك میتك سائر جسدینی غسلده بربز پارچەسیله غسل ایتمسی وبربرینك اردنجه یدینه صو دوكلمسی بعده مذكور بزی آتوب یدینه دیكرینی آلمسی تاكه اوچ كره بومنوال اوزره ایدلمسی بعده بزی الندن آتوب الینی غسل ایتمسی مستحبدر اندن صكره نماز ایچون ترتیبله النسان ابدست كبی میته ابدست الدیریویرملی ونیت ایدوب بسم الله الرحمن الرحیم دیملی وصوایله ایصلانمش پارمقلرینی میتك ایكی دوداغی اراسنه صوقوب دیشلرینی مسح ایتملی وكذا بوزنده دخی بووجهله ایشلیوب دیشلرینی وبورنی ایچلرینی بووجهله تنظیف ایتملی ومیتك آغزینه وبورننه صویی ادخال ایتمكسزین مضمضه واستنشاق كبی میتك آغزی وبورنی اوزرینه صو دوكملی واعضای وضوئك تكمیلنه دكین بووجهله ایشلیەرك ابدست الدیریویرملیدر وابدستدن فارغ اولدیغنده میتك باشنی بعده صقالنی وسدر دینلان اغاجك دوكلمش وقورودلمش وصوایله قینادلمش یاپراغیله غسل ایتملی ومیتك صاچنی طارەماملیدر بعده باشندن ایاغنه دكین خالص صویی دوكوب صاغ جانبنی غسل ایتملی اندن صكره صولنه دوندروب صول جانبنده غسل ایتملیدر وكذا غسلاتك كلیسنده میتك سائر جسدینی ماء وسدر ایله غسل ایتملیدر انجق سدر وما ایله

هرغسلك عقبنده میتی ماء خالص ایله تنظیف ایتملیدر واكر طرنقلری التندەكی وسخ وكیری تنقیه وتطهیر ایچون اشنان وچوغانه محتاج اولور ایسه انی استعمال ایتملیدر وپاموغی خلالك اوجنه صاروب انكله بورنی وقولاقلری ایچندەكی نسنەلری ازاله ایدرك تنظیف ایتملیدر بعده رجوع ایدوب تمامیله ذكر ایتدیكمز وجهله میتك ابدستنی اعاده وتكرار ایتملیدر اندن صكره میتی ایچندە كافور اولان صوایله غسل بعده برثوبله میتك جسدینی سیلوب یاشلغنی كیدرملیدر واقل اولەرق میتك غسلی اوچ كره اكثری دخی یدی كرەدر واوچ دفعه غسل ایله وثوق واعتماد حاصل اولمز ایسه یدی كرەیه دكین غسلی زیادە ایدلملیدر ومیتك غسلی انجق وتروتك اوزرینه قطع اولنور یعنی اوچ ویا بش ویا یدی كره غسل اولنور واكر وجه مذكور اوزره غسلدن صكره میتدن برشی ظهور ایدر ایسه بوحالده غسل میت اوزرینه یدی كرەیه دكین اعاده اولنور وبوندن صكره ینه كسلمز ایسه پاموق طولدیریلوب انكله ویاخود صیجاق چامور ایله طیقانور وبعض اصحابمز برنسنه طولدیرلمز زیرا امامز امام احمد رحمه الله بوحالی كریه كوردی دیدیلر وبعضیلری دخی تمام غسلدن صكره ینه میتدن برشی چیقار ایسه غسل اعاده اولنمز بلكه نجاست محلی غسل اولنوب اندن صكره ابدست الدیریویلوب تكفین اولنەرق قبرینه كوتوریلور واولی اولان اولكی دفعه غسلده میت سدر ایله قارشدیرلمش صو ایله وبقیهٔ غسلاتده دخی جنابتدن غسل كبی ماء قراح ایله یعنی خالص وصافی صو ایله وغسلهٔ آخرەسنده دخی ایچندە كافور اولان صو ایله غسل اولنملیدر بعده برثوبله میتك جسدندن یاشلغی آلنوب تكفین اولنملیدر ومیت اوچ ثوبله تكفین اولنور اثواب مذكوره لفائف بیضدن یعنی بیاض اولەرق اوچ صارغی كفندن عبارتدر وانلردە لفائفدن بشقه طون وكوملك كبی دیكلمش نسنه یوقدر انجق عرض ثوبك ضیق وصغرینه مبنی لفافه تعبیر اولنان صارغیلر دیكیلور وكفنلر عود وقرص وكافور ایله بخورلندقدن صكره بربرینك اوزرینه دوشەنور وكفنك هرقاتی اراسنه كوزل قوقولو نسنه وضع اولنور وبعضیلریدە میت قمیص وازار ولفافه ایله تكفین اولنور وازار میتك جلد وتنی اوزرنده اولور دیدیلر واوچ قات كفن افضلدر زیرا عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها (ان رسول الله صلی الله علیه وسلم كفن فی ثلاثة اثواب بیض سحولیة لیس فیها قمیص ولا عمامة) دیو رسول الله صلی الله علیه وسلمك بیاض پاموق بزندن اوچ قات ثوبله كفنلندیكنی واول اثوابده قمیص وعمامه اولمدیغنی خبرویرمشدر وامام احمد رحمه الله عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك حدیثنی تصحیح ایدوب مذهبنی انك اوزرینه بنا ایلمشدر بعده پاموق ایچنه عطریاتدن حنوط وكافور قونوب برمقداری الیتینی بیننه وضع اولنوب اوزرندن بربز پارچەسیله باغلانور وباقیسی اویلقلری وقولتقلری التی ومنافذ وجهی وقولاقلری وجبینی وایكی دیزلری وآویجلری وظاهر عینینی كبی مواضع سجود ومغابننه وضع اولنور واكر ابدستك بوزلمسندن وباطنده اولان نسنەنك ظاهره خروجندن خوف ایدر ایسه بورون وقولاقلری ایچنی پاموق وكافور ایله طولدیرر واكر جمیع جسدینی كافور وصندل تعبیر اولنان كوزل قوقولو نسنه ایله طیب قیلار ایسه احسن اولور ونافع شووجهله روایت

ایدرکه ابن عمر رضی الله عنهمانك میتك اویلق ومرفقلرینه مسك قویوب بعده میتی کتوروب
لفائف یعنی اوچ قات کفن اوزرینه براغوب کفنك اوست قاتنك برطرفنی میتك صاغ
جانبنه ودیکر طرفنی دخی میتك صول جانبی اوزرینه دوندره‌رك میتی کفنه صارار ایدی
بعده ایکنجی واوچنجی قاتنی دخی بووجهله ایدردی ومیتك باشی طرفنده کفنی ایاغی
جانبندن زیاده براغور ایدی بعده کفنك میتك باشی طرفنده‌کی اوجلرینی بریره طوپلیوب
میتك وجهی اوزرینه اعاده ایدردی وایاقلری جهتنده دخی بووجهله ایشلردی انجق میتك
باش وایاقلری جهتنده کفن طاغیلوب آچلمسندن خوف ایتدیکی تقدیرده اوجلرینی دوکملر
بعده میتی قبره وضعنده کفنی یرتمیه‌رق دوکومنی چوزردی اما خاتون بش ثوبله تکفین
اولنور وانلرده ازار ودرع وخمار ولفافتیندن یعنی ایکی قات صارغیدن عبارتدر خاتون
انلرك ایچنه قونور (درع) عورت کوملکنه دینور (ازار) باشدن ایاغه وارنجه بوریان
ثوبه دینور (خمار) عورتلرك باشنه صاردیغی بزه دینور وبعض اصحابمز خاتون ایچون
بشنجی نسنه‌نك استعمالی مستحبدرکه انکله خاتونك فخذینی باغلنور واول بشنجی نسنه لفافتینك
بریسنك بدلنده اولور دیدیلر وخاتونك صاچلری اوچ بلوك اوله‌رق اوریلوب کلین کبی
ارقه‌سی طرفنه صارقیدیلور ورجلك دخی صاچلری بووجهله ایدیلور واکر خاتون
حقنده ذکر اولنان اشیالری تدارك ممکن اولمز ایسه برثوبله اکتفا اولنور واما احرامده
بولنان کیمسه سدر ایله قارشمش صو ایله غسل اولنور واکا قوقولو نسنه قونمز وباش
وایاقلری اورتلمز واکا دیکلمش نسنه کیدیرلمز انجق ثوبینی یعنی کندیسنك ایکی پارچه
احرامیله کفنلنور زیرا ابن عباس رضی الله عنهمانك بز رسول الله صلی الله علیه
وسلم ایله عرفاتده وقفه‌ده بولندیغمز حالده وقفه‌ده بولنان بررجل دوه‌سندن دوشوب
وفات ایتمسیله رسول الله صلی الله علیه وسلم (اغلسوه بماء وسدر وکفنوه فی ثوبیه
ولاتخمروا رأسه فان الله تعالی یحشره یوم القیامة ملبیا) یعنی سزلر انی ماء وسدر ایله غسل
ایدوب ثوبینی ایچنه صاریکز وباشنی اوتورتمیکز زیرا الله تعالی حضرتلری یوم قیامتده انی
تلبیه ایدر اولدیغی حالده حشر ایدر بیوردی دیو خبر ویردیکی روایت اولنمشدر اماسقط
یعنی خلقتی تمام اولمیان دوشك درت آیدن اکثرده طوغدیغنده هرنقدر انك ارکك ویادیشی
اولدیغی ظاهر اولمز ایسه‌ده هم مذکر وهمده مؤنثه یراشور براسمله تسمیه اولنه‌رق غسل
اولنوب انك اوزرینه نماز قیلنور وانی رجال ویا نسوانك غسلی بیننده فرق یوقدر زیرا
نبی صلی الله علیه وسلمك مخدوم سعادتلری حضرت ابراهیمی اون سکز آیلق اولدیغی
حالده طائفهٔ نسا غسل ایتدیلردی وبو روایت ام عطیه رضی الله عنهانك حدیثیله
ثابتدر وارکك ارککی وخاتون دخی خاتونی غسل ایدر واکر خاتون زوجنی غسل ایتسه
بلا خلاف فی المذهب جائزدر ورجلك زوجه‌سنی غسلنده‌کی جواز وعدم جوازی ایکی
روایته مبنیدر وام ولد حقنده دخی حکم بووجهله‌در وحضرت علی رضی الله عنه زوجهٔ
محترمه‌لری فاطمة الزهرا رضی الله عنهایی غسل ایتمشدر ورجلك کفنی دین ووصیتی اوزرینه
مقدمدر واکر رجلك مالی اولمزسه انك کفنی انك حیاتنده نفقه‌سی کندیسنه لازم کلان کیمسه

(اوزرینه‌در)

اوزرینه‌در واکر بودخی اولمز ایسه بیت المال اوزرینه لازمدر وخاتونك دخی کفنی بویله‌در
وخاتونك کفنی زوجی اوزرینه واجب دکلدر واولی اولان رجلی غسل ایدن کیمسه ینه
آنی دفن ایتملیدر وقبرك عمقی بر بوی مقداری وطولی اوچ ذراع بر قارش وعرضی دخی
برذراع برقارش اولملیدر نتکیم رسول الله صلی الله علیه وسلم عمر بن الخطاب رضی الله
عنهه خطاباً یا عمر سنك ایچون یردن اوچ آرشون برقارش طولنده وبر آرشون وبرقارش
عرضنده یرحاضرلندیغنده واهلك سنك جهتکه کلوب سنی غسل ایدوب وکفنلیوب سکا
حنوط قویوب بعده سنی یوکلنوب تاکه سنی یره دفن ایدوب انده سنی کورمز اولدقلرنده
بعده سنك اوزریکه طپراق صاچوب اندن صکره دونوب سندن آیرلدقلرنده سنك حال وشانك
نوجهله اولور دیو بیورمشدر ومیت تابوتیله قبرك اياق طرفنه قونوب اندن میتك باشی
طرفندن النه‌رقدن قبره ادخال ایدلمسی مستحبدر واکر بوحالده عسرت وارایسه میت قبرك
یان طرفندن ویا اسهل وآسان جهتندن النوب قبره قونملیدر وبوده امام احمد رحمه الله دن
برروایتدر واما خاتونك دفننده غسلنده بولندقلری کبی نساء طائفه‌سی بولنورلر واکر بوحال
متعذر اولور ایسه خاتونك رجالدن ذورحم محرمی بولنور واکر بوحالده متعذر اولور ایسه
اجانبدن اختیار کیمسه‌لر بولنور وارککك خلافنه اوله‌رق حین دفنده خاتونك قبرینك ستر ایدلمسی
مستحبدر زیرا عورتدر وحضرت علی رضی الله عنه قبرستانده برقوم اوزرینه اوغرایوب انلری
بررجلك قبری اوزرینه ثوب بسطیله انی ستر ایتدکلرینی کوردیکنده اول ثوبی اندن چکوب بعده
بوستر رجال حقنده اولمیوب انجق نساء طائفه‌سی ایچون ایشلنور وانلره مخصوص برحالدر
دیو بیورمشدر ومیت قبرنده قبله‌یه قارشو دوندرلدیکنده انك اوزرینه اوچ قبضه طوپراق
اتلملیدر زیرا سنت سنیه بووجهله وارد اولمشدر بعده اوزرینه طوپراق چکلملیدر وقبر
یردن برقارش یوکسك قالدیریلوب اوزرینه صو دوکلملی وکوچك طاشلر قونملیدر وقبرك
چامور ایله یاپلمسی جائز وکرچله یاپلمسی مکروهدر وقبرك مربع ویامسطح ایدلمیوب انجق
اوربکلندرلمسی یعنی یردن برقارش یوکسك ایدلمسی مسنوندر زیرا حسن رحمه الله بن
رسول الله صلی الله علیه وسلمك وصاحبینی ابابکر وعمر رضی الله عنهمانك قبرلرینی مسنم
یعنی اوربکلندرلمش کوردم دیدی ومیتك قبره قونلمسندن فارغ اولندقده اکا تلقین مسنوندر
زیرا ابی امامه رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك (اذامات احدکم فسویتم علیه
التراب فلیقم احدکم علی رأس قبره ثم یقول یافلان بن فلانة الحدیث) یعنی سزدن بریکز وفات
ایدوب اوزرینه طوپراق چکدیککزده سزدن بریکز میتك قبرینك باشی طرفنده طوروب
یافلان بن فلانه دیسون زیرا میت انی ایشیدیر انجق جواب ویرمز ینه ایکنجی کره یافلان
بن فلانه دیسون بوحالده میت اوطورر بعده اوچنجی دفعه ینه یافلان بن فلانه دیسون
بوحالده میت (ارشدنا یرحمك الله) یعنی تلقین ایدن کیمسه‌یه بزی ارشاد ایله الله تعالی سکا
رحم ایتسون دیر ولکن سزانك قولنی ایشتمزسکز بعده (اذکر ماخرجت علیه من دار الدنیا
شهادة ان لااله الاالله وان محمداً عبده ورسوله وانك رضیت بالله ربا وبالاسلام دینا وبمحمد نبینا
وبالقرأن اماما) دیسون بوحالده منکرین حضراتی بز بونده طورمیه‌لم زیرا اکاحجتی

تلقين اولندى ديرلر ديو بيورديغنى روايت ايلمشدر و بررجل يارسول الله ميتك اناسى اسمى بيلنمز ايسه نيجه ايدلمليدر ديديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلم اول ميت حوايه نسبت اولنسون يعنى يافلان بن حوا دينسون ديو بيوردى واكر اول كيمسه و بالمؤمنين اخوانا و بالكعبة قبلة ديمكلكى و بونلرك غيرى اعلام اسلامدن اولان نسنه‌لرى زياده‌يى مراد ايدر ايسه جائزدر ٠

﴿ ايام اسبوع وليالىسنده‌كى نمازلرك فضائلى بياننده ﴾ صلاة نهارك يعنى كوندز قيلنان نمازك فضائلى حقنده وارد اولان آثاردندركه ابى هريره رضى الله عنهك بكا رسول الله صلى الله عليه وسلم سن منزلكدن چيقديغك وقتده ايكى ركعت نماز قيل كه اول ايكى ركعت نماز سنى چيقديغك مكانده سوء حالدن ويرامز نسنه‌لردن منع ايدر وسن خانه و منزلكه دخولنده دخى ايكى ركعت نماز قيل كه اول ايكى ركعت نماز سنى داخل اولديغك موضعده سوء حالدن وشر ومضرتدن منع ايدر بيوردى ديو خبر ويرديكنى ابوسلمه روايت ايلمشدر وانس بن مالك رضى الله عنهك ايلديكى روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه صباح نمازنده ابدست آلوب بعده كنديسنده نماز قيلنان مسجده توجه ايتسه اول كيمسه‌نك هر خطوه‌سيچون بر حسنه يازيلور واندن بر سيئه‌ده رفع اولنور وحسنه ايسه عشر امثاليله‌در ونمازى قيلوب وكونش طوغوب رجوعنده الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌نك جسدنده اولان هر قيللى عددنجه اكا حسنه يازار وانك شو وجهله نمازى حجهٔ مبروره ومقبوله‌يه منقلب اولور وبر كيمسه‌نك كيجه‌نك ثلث اولنده قيلديغى نمازى ايچونده ذكر اولنديغى وجهله ثواب واردر وانك شو نمازى عمرهٔ مبروره ومقبوله‌يه منقلب اولور ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وعثمان بن عفان رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه ياتسو نمازينى جماعتله قيلسه اول كيمسه نصف ليلده قائم اولمش كبى و بر كيمسه صباح نمازينى جماعتله قيلسه اول كيمسه بتون كيجه نماز قيلمش كبى ثوابه نائل اولور ديو بيورديغنى بيان ايلمشدر وابى صالحك ابى هريره رضى الله عنهدن ايلديكى روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك منافقين اوزرينه ياتسو وصباح نمازندن آغر بر نماز يوقدر واكر منافقين ياتسو وصباح نمازنده‌كى فضائلى بيلسه‌لر ايدى البته سورو كلنه‌رك وامكليه‌رك اول نمازلره كلورلردى وبن غلام وخدمتكارلريمه اودون السونلر وخانه‌لرنده بولندقلرى حالده بزمله نمازه حاضر اولميان رجالى ياقسونلر ديو امر ايتمكى قصد ايدرم ديو بيورديغنى خبر ويرمشدر وعطاء بن يسارك ابى هريره رضى الله عنهدن ايلديكى روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه قرائتنى وركوع وسجودينى كوزل ايدرك شمسك زوالندن صكره درت ركعت نماز قيلسه اول كيمسه ايله برابر يتمشبيك ملك دخى نماز قيلارلر وتا اخشامه دكين اول كيمسه ايچون استغفار ايدرلر ديو بيورديغنى خبر ويرمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم بعد الزوال درت ركعت نمازى ترك ايتمامشدر واول درت ركعت نمازى دخى اطاله ايلمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم شو ساعتده يعنى بعد الزوال ابواب سماء آچيلور واول ساعتده بن عملك دركاه الهى‌يه رفع وعرضنى ارزو ايدرم بيورديغنده سائل طرفندن اول درت ركعت نماز

بيننده سلام فاصل وارميدر ديو ايديلان سؤاله جواباً رسول الله صلى الله عليه وسلم انلرده سلام فاصل يوقدر ديو بيورمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلم قبل العصر درت ركعت نماز قيلان كيمسه‌يى الله تعالى حضرتلرى رحمتيله يارلغه‌سون ديو بيورمشدر ٠

﴿ يوم احدده صلاتك فضائلى بياننده ﴾ ابى هريره رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه يوم احدده يعنى بازار كوننده هر ركعتده بر كره فاتحة الكتابى و بر كره دخى آمن الرسولى اوقويه‌رق درت ركعت نماز قيلسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه ايچون جميع نصرانى ونصرانيه‌نك عددنجه ثواب يازار واكا بر نبى ثوابى اعطا ايدر واكا حج و عمره ثوابى وهر ركعتى ايچون بيك ركعت نماز ثوابى يازار بعده الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه‌يه تلاوت ايلديكى هر حرف ايچون جنتده مسك ازفردن بر شهر اعطا ايدر ديو بيورديغى خبر ويرلمشدر و على بن ابى طالب رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك سزلر احد كوننده كثرت صلاتله الله تعالى حضرتلرينى توحيد ايديكز زيرا الله تعالى حضرتلرى واحددر وشريك ونظيرى يوقدر بر كيمسه احد كوننده صلاة ظهرك فرض وسنتندن صكره درت ركعت نماز قيلسه وانك اولكى ركعتنده فاتحة الكتابى وسورهٔ سجده تسميه قلنان المى و ايكنجى ركعتنده فاتحة الكتابى وسورهٔ ملكى اوقوسه بعده تشهدى اوقويوب سلام ويرسه صكره‌دينه قالقوب آخر ايكى ركعتى قيلسه وانلرده‌ده فاتحة الكتابى وسورهٔ جمعه‌يى اوقويوب حاجتنى ايستسه الله تعالى حضرتلرى اوزرينه انك حاجتنى قضا ايتمك واجب اولور والله تعالى حضرتلرى انى نصارانك بولنديغى حالدن برى ايدر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر ٠

﴿ يوم اثنينده صلاتك فضائلى بياننده ﴾ ابى الزبيرك جابر بن عبدالله رضى الله عنهمادن ايلديكى روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه يوم اثنينده يعنى بازار ايرتسى كوننده نهارك ارتفاعى زماننده ايكى ركعت نماز قيلسه وانك هر ركعتنده بر كره فاتحة الكتابى و بر كره آية الكرسى‌يى و بر كره قل هو الله احدى و بر كره معوذتينى اوقوسه وسلام ويروب اون كره استغفار ايتسه و رسول الله صلى الله عليه وسلم اوزرينه اون كره صلوات شريفه كتورسه الله تعالى حضرتلرى انك ذنوبنك كليسنى مغفرت ايدر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر وثابت البنانينك انس بن مالك رضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه يوم اثنينده اون ايكى ركعت نماز قيلسه وهر ركعتنده بر كره فاتحة الكتاب و آية الكرسى‌يى اوقوسه ونمازندن فارغ اولدقدن صكره اون ايكى كره قل هو الله احدى اوقوسه واون ايكى كره دخى استغفار ايلسه اول كيمسه ايچون يوم قيامتده فلان بن فلان نره‌ده‌در كلسون والله تعالى حضرتلرندن اجر ومكافاتنى آلسون ديو بر منادى ندا ايدر وثوابندن اكا الك اول بيك حله ويريلور واكا تاج كيديريلوب جنته داخل اول دينور وكنديسيچون هر بر يسنك يدنده هدايا وبهايا بولنديغى حالده يوز بيك ملك انك استقبالنده بولنورلر واول كيمسه كنديسيچون حاضرلنمش اولان نوردن بيك قصرى دور ايدنجه اول ملكلر انى تشييع ايدرلر ديو بيورديغى بيان ايلمشدر ٠

﴿يوم ثلاثاده صلاتك فضائلى بياننده﴾ يزيد رقاشينك انس بن مالك رضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه يوم ثلاثاده يعنى صالى كوننده نصف نهار عندنده (وحديث آخرده دخى ارتفاع نهار عندنده ديو وارد اولمشدر) اون ركعت نماز قيلسه وهر ركعتنده بركره فاتحة الكتابى وبركره ده آية الكرسى يى واوچ كره ده قل هو الله احدى اوقوسه يتمش كونه دكين اول كيمسه ايچون خطيئه يازلمز ويتمش كونه دكين اكر اول كيمسه وفات ايدر ايسه شهيداً وفات ايدر وانك يتمش سنه لك ذنوبى عفو اولنور ديو بيورديغى بيان ايلمشدر ٠

﴿يوم اربعاده صلاتك فضائلى بياننده﴾ ابى ادريس الخولانينك معاذ بن جبل رضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه يوم اربعاده يعنى چهارشنبه كوننده ارتفاع نهار عندنده اون ايكى ركعت نماز قيلسه وهر ركعتده بركره فاتحة الكتاب وآية الكرسى يى واوچ كره قل هو الله احدى اوقوسه واوچ كره معوذتينى اوقوسه عندالعرش برملك انك ايچون ياعبدالله عملكى استيناف ايله زيرا سنك كچمشده كى ذنوبك مغفرت اولندى ديو ندا ايدر والله تعالى حضرتلرى اندن عذاب قبرى وقبرك ضيق وظلمتنى وشدائد قيامتى رفع ايدر وانك ايچون اول كونده برنبى ثوابى رفع وعرض اولنور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر ٠

﴿يوم خميسده صلاتك فضائلى بياننده﴾ عكرمه نك ابن عباس رضى الله عنهمادن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه يوم خميسده يعنى پنجشنبه كوننده ظهر ايله عصر ماببيننده ايكى ركعت نماز قيلسه وانك اولكى ركعتنده بركره فاتحة الكتابى ويوز كره آية الكرسى يى وايكنجى ركعتنده دخى فاتحة الكتابى ويوز كره قل هو الله احدى اوقوسه ونمازدن فارغ اولدقدن صكره بنم اوزريمه يوز كره صلوات شريفه كتورسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه يه رجب وشعبان ورمضان آيلرينى صائم اولمش وبيت اللهى حج وزيارت ايلمشجه سنه ثواب ويرر وانك ايچون الله تعالى حضرتلرينه ايمان ايتمش واكا توكل واعتماده بولنمش اولانلرك عددنجه حسنات يازيلور ديو بيورديغى بيان اولنمشدر ٠

﴿جمعه كوننده صلاتك فضائلى بياننده﴾ على بن حسينك والدندن انك دخى جدى رضوان الله عليهم اجمعين حضرتلرندن نقلاً ايلديكى روايتنده جدينك بن رسول الله صلى الله عليه وسلمك جمعه كوننك كليسى صلاتدر برعبد مؤمن جمعه كوننده شمسك طلوعيله برمزراق بويى وياخود اندن دها اكثر مقدارى ارتفاعنده قالقوب آبدست آلسه وآبدستنى اكمال ايدوب ايماناً واحتساباً يعنى اجورات ومثوباتنى تصديقاً ايكى ركعت قوشلق نمازى قيلسه الله تعالى حضرتلرى انك ايچون ايكى يوز حسنه يازار وانك ايكى يوز سيئه سنى دخى محو ايدر وبر كيمسه درت ركعت قوشلق نمازى قيلسه الله تعالى حضرتلرى اول كيمسه نك جنتده درجه سنى درتيوز قات ترفيع ايدر وبر كيمسه سكز ركعت قوشلق نمازى قيلسه الله تعالى حضرتلرى انك جنان ايچره درجه سنى سكز يوزقات ترفيع ايدر وانك ذنوبنك كليسنى مغفرت ايدر وبر كيمسه اون ايكى ركعت قوشلق نمازى قيلسه الله تعالى حضرتلرى انك ايچون بيك ايكيوز حسنه يازار وانك بيك ايكيوز سيئه سنى محو

ايدر وانك جنتده درجه سنى بيك ايكيوز قات ترفيع ايدر بيورديغنى ايشتدم ديو خبر ويرديكنى بيان ايلمشدر وابى صالحك ابى هريره رضى الله عنهدن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه جمعه كوننده صباح نمازينى جماعتله قيلوب بعده تاكونش طلوع ايدنجه يه دكين الله تعالى حضرتلرينى ذكر ايدر اولديغى حالده مسجدده اوطورسه اول كيمسه ايچون فردوس اعلاده شو وجهله يتمش درجه ويريلوركه اندن هرايكى درجه نك مابينى ياريش آتنك سيرسريعيله يتمش سنه ده قطع اولنور مسافه در وبر كيمسه صلات جمعه يى جماعتله قيلسه انك ايچون فردوس اعلاده شول وجهله اللى درجه ويريلوركه اندن هرايكى درجه نك مابينى زياده يوريان آتك مشى وعدوى وسكرتمسيله اللى سنه ده قطع اولنور مسافه در وبر كيمسه ايكندى نمازينى جماعتله قيلسه اول كيمسه ولد اسماعيل عليه السلامدن كايسى رقيق بولندقلرى حالده سكسان كشى يى اعتاق وآزاد ايتمش كبى ثوابه نائل اولور وبر كيمسه اخشام نمازينى جماعتله قيلسه اول كيمسه حجهٔ مبروره وعمرهٔ مقبوله ايله حج ايتمشجه سنه ثوابه نائل اولور ديو بيورديغنى خبر ويرمشدر ومجاهدك ابن عباس رضى الله عنهمادن نقلاً ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه جمعه كوننده ظهر ايله عصر مابيننده ايكى ركعت نماز قيلسه وانك اولكى ركعتنده بركره فاتحة الكتابى وبركره آية الكرسى يى ويكرمى بش كره قل اعوذ برب الفلق وايكنجى ركعتنده دخى بركره فاتحة الكتابى وبركره قل هو الله احدى ويكرمى كره قل اعوذ برب الفلق اوقوسه وسلام ويرديكنده اللى كره لاحول ولاقوة الا بالله ديسه اول كيمسه منامنده ربيسنى وجنتده مقامنى كورمينجه ويا اكا كوسترلمينجه دنيادن چيقمز ديو بيورديغنى خبر ويرمشدر وشو وجهله روايت اولنوركه براعرابى رسول الله صلى الله عليه وسلمك حضورينه كلوب يارسول الله بزلر مدينه دن اوزاق باديه ده اولورز وهرجمعه نزد رسالتپناهيكزه كلمكه قادر اوله ميز بنى برعمله دلالت ايله كه قومم نزدينه عودت ورجوعمده انلره جمعه نك سببنى بيان واخبار ايده يم ديديكنده بوحالده رسول الله صلى الله عليه وسلم يااعرابى سن جمعه كونى اولديغنده نهارك ارتفاعى عندنده ايكى ركعت نماز قيل وانك اولكى ركعتنده فاتحة الكتابى وقل اعوذ برب الفلق وايكنجى ركعتنده دخى فاتحة الكتابى وقل اعوذ برب الناسى اوقو بعده تشهددن صكره سلام ويروب جالساً يدى كره آية الكرسى يى اوقو بعده دردر دردر سكز ركعت قيلوب هربر ركعتده فاتحة الكتابى وبركره اذاجاء نصرالله ى ويكرمى بش كره قل هو الله احدى اوقو ونمازدن فارغ اولديغكده يتمش كره لاحول ولاقوة الا بالله العلى العظيم دى شول برالله تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه محمدك نفسى انك يد قدرتنده در مؤمن ومؤمنه دن جمعه كوننده شوصلاتى سويلديكم وجهله قيلان كيمسه نك جنته دخولنه بن ضامنم واول كيمسه الله تعالى حضرتلرى انى ومسلمر اولان والدينى مغفرت ايتمينجه مقامندن قالقمز وانك ايچون تحت عرشدن برمنادى ياعبدالله عملكى استيناف ايله زيرا سنك ماتقدم وماتأخر ذنبك مغفرت اولندى ديوندا ايدر بيورديغنى وبوبابده شرحى اوزايه جق فضائل كثيره ذكر ايلديكنى بيان ايلمشدر وبز اون سكز كره قل هو الله احدى اوقويه رق جمعه كوننده قيلنه جق صلاة اخرايه دائر فضائلى بالاده ذكر ايلدك ديليان كيمسه انى اول وجهله قيلسون ٠

﴿ یوم سبتده صلاتك فضائلی بیانده ﴾ سعیدك ابی هریره رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه یوم سبتده یعنی جمعه ایرتسی کونده درت رکعت نماز قیلسه وانك هر رکعتنده برکره فاتحة الکتابی واوچ کره قل یاایها الکافرونی اوقوسه ونمازندن فارغ اولوب سلام ویردیکنده آیة الکرسی یی اوقوسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایچون اوقودیغی هرحرف مقابلنده حج وعمره ثوابی یازار وهرحرف مقابله سنده کوندوزی صائم وکیجه سی قائم اوله رق عبادت ایلمشجه سنه انك ثوابی رفع اولنور وهر حرف مقابله سنده الله تعالی حضرتلری اکا برشهید ثوابی اعطا ایدر واول کیمسه یوم قیامتده انبیاء وشهدا ایله تحت عرشده برابر اولور دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر .

﴿ صلاة لیالیدن پازار کیجه سنده صلاتك فضیلتی بیانده ﴾ انس بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه پازار کیجه سنده یکرمی رکعت نماز قیلسه ـ وانك هر رکعتنده برکره فاتحة الکتابی واللی کره قل هو الله احدی وبرر کره معوذتینی اوقوسه والله تعالی حضرتلریچون یوز کره استغفار وکندی نفسی ووالدینی ایچونده یوز کره استغفار ایلسه ویوز کره ده رسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه صلوات شریفه کتورسه وکندیسنك حول وقوتندن تبری ایدوب حول الهیه وقوت وقدرت سبحانیه یه التجا ایلسه یعنی لاحول ولاقوة الا بالله العلی العظیم دیسه بعده اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان آدم صفوة الله وفطرته وابراهیم خلیل الله عز وجل وموسی کلیم الله تعالی وعیسی روح الله سبحانه ومحمد حبیب الله عزوجل دیسه اول کیمسه ایچون الله تعالی حضرتلرندن ولد ایستیان وایستمیانلرك عددنجه ثواب ویریلور والله تعالی حضرتلری اول کیمسه یی یوم قیامتده زمرهٔ آمنین ایله برابر بعث ایدر والله تعالی حضرتلری اوزرینه انبیلر ایله برابر جنته ادخال واجب اولور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر .

﴿ پازار ایرتسی کیجه سنده صلاتك فضیلتی بیانده ﴾ اعمشك انس رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه پازار ایرتسی کیجه سنده درت رکعت نماز قیلسه وانك اولکی رکعتنده برکره فاتحة الکتابی واون کره قل هو الله احدی وایکنجی رکعتنده برکره فاتحة الکتابی واون کره قل هو الله احدی واوچنجی رکعتنده دخی برکره فاتحة الکتابی واوتوز کره قل هو الله احدی ودردنجی رکعتنده برکره فاتحة الکتابی وقرق کره قل هو الله احدی اوقوسه بعده تشهدده اوطوروب سلام ویردکدن صکره یتمش بش کره قل هو الله احدی اوقویوب وکندی نفسی ووالدینی ایچون یتمش بش کره استغفار ورسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه یتمش بش کره صلوات شریفه کتورسه بعده حاجتی هر نه ایسه ایستسه الله تعالی حضرتلری اوزرینه انك سؤال وحاجتنی اعطا واجب اولور وبو صلاته صلاة حاجت تسمیه اولنور دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر وابی امامه رضی الله عنه رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه پازار ایرتسی کیجه سنده ایکی رکعت نماز قیلسه وانك هر رکعتنده برکره فاتحة الکتابی واون بش کره قل هو الله احدی اوقوسه وسلام ویردکك صکره اون بش کره آیة الکرسی یی اوقوسه واون بش کره حق سبحانه وتعالی حضرتلرینه استغفار ایلسه اول کیمسه هرنقدر اصحاب ناردن ایسه ده الله تعالی حضرتلری انك اسمنی اهل جنت دفترینه قید

ایدر وانك ذنوب علانیه سنی مغفرت ایدر وانك ایچون اوقودیغی هرآیت مقابله سنده حج وعمره ثوابی یازار واکر اول کیمسه نك کله جك پازار ایرتسی کیجه سنه دکین وفاتی وقوعبولور ایسه شهیداً وفات ایدر دیو بیوردیغی بیان ایلمشدر .

﴿ صالی کیجه سنده نمازك فضیلتی بیانده ﴾ رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه صالی کیجه سنده هر رکعتنده برکره فاتحة الکتابی وبش کره اذا جاء نصر الله‌یی اوقویه رق اون ایکی رکعت نماز قیلسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایچون جنتده عرض وطولی دنیانك یدی کره وسعتنده بربیت بنا ایدر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر .

﴿ چهارشنبه کیجه سنده صلاتك فضیلتی بیانده ﴾ رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه چهارشنبه کیجه سنده اول رکعتنده برکره فاتحة الکتابی واون کره قل اعوذ برب الفلقی وایکنجی رکعتنده برکره فاتحة الکتابی واون کره قل اعوذ برب الناسی اوقویه رق ایکی رکعت نماز قیلسه سمانك هرطبقه سندن یتمش بیك ملك نازل اولوب انك ایچون یوم قیامته دکین ثواب یازارلر دیو بیوردیغی روایت اولنمشدر .

﴿ پنجشنبه کیجه سنده صلاتك فضیلتی بیانده ﴾ ابی صالحك ابی هریره رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه پنجشنبه کیجه سنده اخشام ایله یاتسو مابیننده هر رکعتنده برکره فاتحة الکتابی وبش کره آیت الکرسی یی وبش کره قل هو الله احدی وبش کره معوذتینی اوقویه رق ایکی رکعت نماز قیلسه ونمازندن فارغ اولدیغنده اون بش کره الله تعالی حضرتلرینه استغفار ایدوب ثوابنی والدینه بخش ایلسه اول کیمسه اناسنه وباباسنه هرنقدر عاق وعاصی اولمش ایسه ده ینه انلرك حقلرینی ادا وایفا ایتمش اولور والله تعالی حضرتلری صدیقین وشهدایه اعطا واحسان بیوردیغی نسنه یی اکاده اعطا ایدر دیو بیوردیغی خبرویرمشدر .

﴿ جمعه کیجه سنده صلاتك فضیلتی بیانده ﴾ جابر بن عبدالله رضی الله عنهمانك رسول الله صلی الله علیه وسلمدن ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه جمعه کیجه سنده مغرب ایله عشاء مابیننده هر رکعتنده فاتحة الکتابی واون کره قل هو الله احدی اوقویه رق اون رکعت نماز قیلسه اول کیمسه اون ایکی سنه کویا نهاری صائم وکیجه یی قائم اوله رق الله تعالی حضرتلرینه عبادت ایتمشجه سنه ثوابه نائل اولور دیو بیوردیغی خبرویرمشدر وکثیر بن سلمه نك انس بن مالك رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه جمعه کیجه سنده عشاء آخره یی جماعتله قیلوب اندن صکره دخی ایکی رکعت سنت قیلسه بعده هر رکعتده برکره فاتحة الکتابی وبرکره قل هو الله احدی وبرر کره معوذتینی اوقویه رق اون رکعت نماز قیلسه بعده اوچ رکعتله صلاة وتری قیلوب یوزی قبله یه متوجه اوله رق صاغ جانبی اوزرینه اویوسه اول کیمسه کویا لیلهٔ قدری احیا ایتمشجه سنه ثوابه نائل اولور دیو بیوردیغی خبرویرمشدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم لیلهٔ جمعه ویوم جمعه اولان لیلهٔ غرا ویوم ازهرده بنم اوزریمه صلوات شریفه یی چوق ایدیکز دیو بیورمشدر .

(جمعه ایرتسی کیجه‌سنده صلاتك فضیلتی بیاننده) انس بن مالك رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه جمعه ایرتسی کیجه‌سنده اخشام ایله یاتسو ماییننده اون ایکی رکعت نماز قیلسه الله تعالی حضرتلری اول کیمسه ایچون جنتده برقصر بنا ایدر وهرمؤمن ومؤمنه‌یه تصدق ایتمشجه‌سنه اکا ثواب اعطا ایدر واول کیمسه یهودیتدن تبری ایدر والله تعالی حضرتلری اوزرینه انی مغفرت ایتمکلك واجب اولور دیو بیوردیغی خبر ویرلمشدر .

(نوافل ایله اشتغال فرض وسنتی احکام واکمالدن صکره اولمسی بیاننده) اثناء کتابده مجلس توبه‌ده مقدما ذکر ایتدیکمز وجهله صلاة وصیام وصدقه‌دن وانواع عباداتدن نوافل ایله اشتغال فرائض وسنتی احکام واکمالدن صکره‌در بنابرین عابد ومصلی فرائض وسنتك غیریله مشغول اولوب جمیع عباداتیله هرجنسدن اوزرنده اولان فرائضی نیت ایتملیدر وشو بیان ایلدیکمز لیالی وایامده‌کی صلاتله کندیسندن فرضی اسقاط ایدن قضایی نیت ایلدیکنده کندیسیچون فضیلت حاصل اوله‌رق الله تعالی حضرتلری من وعنایتی ورحمت وکرمیله فرض ونوافل بینی جمع ایدر وفرائضدن ذمتنك برائتی تحقق ایتدیکی حینده عبادات مذکوره‌نك جمیعسیله نافله‌یی نیت ایدر .

(صلات تسبیحك فضیلتی بیاننده) شیخ ابونصرك والدندن انك دخی ابوالفتح محمد بن احمد بن ابی الفوارسدن انك دخی ابومحمدالحسن بن محمد الخلالدن انك دخی ابوحفص عمر بن احمدالواعظدن انك دخی عبدالله ابن محمدالبغویدن انك دخی اسحق بن اسرائیلدن انك دخی موسی بن عبد العزیزدن انك دخی حکم بن ایاندن انك دخی عکرمه‌دن انك دخی ابن عباس رضی الله عنهمادن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك عباس بن عبدالمطلب رضی الله عنه خطاباً یاعباس یاعماه اکاه ومتنبه اول‌که سکا اعطا ایده‌یم آکاه ومتنبه اول‌که سکا احسان ایده‌یم آکاه ومتنبه اول‌که سنی احیا ایده‌یم آکاه ومتنبه اول‌که اون خصلتی سنك ایچون قیله یمکه سن انلری ایشلدیکك وقتده الله تعالی حضرتلری سنك ذنبکك اول وآخرینی قدیم وحدیثنی خطاء وعمدینی صغیر وکبیرینی سر وعلانیه‌سنی عفوومغفرت ایدراول اون خصلت سنك شووجهله درت رکعت قیلمقلغکدرکه انك هر رکعتنده فاتحة الکتابی وبرسوری اوقورسك سن اولکی رکعتده قرائتدن فارغ اولوب قیامده بولندیغك حالده اون‌بش کره سبحان الله والحمدلله ولااله‌الاالله والله اکبر دیرسك بعده رکوعه واروب رکوعده ایکن ینه اون کره سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر دیرسك بعده باشکی رکوعدن قالدیروب ینه اون کره کلمات مذکوره‌یی دیرسك بعده سجده‌یه واروب ینه اون کره کلمات مذکوره‌یی دیرسك بعده سجده‌دن باشکی قالدیروب ینه اون کره دیرسك بعده ینه سجده‌یه واروب ینه اون کره دیرسك بعده سجده‌دن باشکی قالدیروب ینه اون کره دیرسك ایشته بوحالده کلمات مذکوره‌یی جمعاً یتمش بش کره دیمش اولورسك ودرت رکعتك هربریسنده بونی بووجهله ایشلرسك وذکراولنان صلاتی اکر هرکون قیلمغه قادر اولورایسه‌ك هرکون قیلارسك واکر قادر اولمز ایسه‌ك هرجمعه کوننده برکره قیلارسك واکر اکاده قادراولمز ایسه‌ك آیده برکره قیلارسك واکر اکاده قادر اولمز

ایسه‌ك هرسنه‌ده برکره قیلارسك واکر اکاده قادر اولمز ایسه‌ك عمرکده برکره قیلارسك دیو بیوردیغی خبرویرمشدر وحدیث آخرده دخی درت رکعت صلاتدن رکعت اولیده فاتحة الکتابی وسبح اسم ربك الاعلی‌یی وایکنجی رکعتده فاتحة الکتابی واذازلزلتی‌یی واوچنجی رکعتده فاتحة الکتابی وقل یاایها الکافرونی ودردنجی رکعتده فاتحة الکتابی وقل هوالله احدی اوقورسك دیو وارد اولمشدر وابونصرك والدندن اسناد ایله بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك آکاه ومتنبه اول‌که سکا احسان ایده‌یم آکاه ومتنبه اول‌که سنی احیا ایده‌یم آکاه ومتنبه اول‌که سکا اعطا ایده‌یم کلام سعادت انجامی جعفر بن ابی طالب رضی الله عنه حقنده وارد اولدیغنی بیان ایلمش وحدیث شریفی آخرینه دکین سوق واتیان ایلمشدر وذکر اولنان کلام نبوینك رسول الله صلی الله علیه وسلم طرفندن عمر بن العاص رضی الله عنه حقنده سویلندیکی دخی روایت اولنمشدر وبوروایتده (عشرة فی حال القیام) لفظینك زیاده‌لکیله وغیریسنده لفظ مذکورك اسقاطیله‌در وبعض الفاظده (فذلك ثلثمأة) وارد اولمش یعنی درت رکعتده‌کی تسبیحك عددی اوچیوزه بالغ اولدیغی بیان اولنمش ولفظ آخرده دخی (فذلك الف ومائتان) وارد اولمش یعنی بونده انواع تسبیح درتدر انلرده سبحان الله والحمدلله ولااله الاالله والله اکبردر اوچ یوزه ضرب اولندقده حاصل مجموعك بیك ایکی یوز تسبیحدن عبارت بولنه‌جغی بیان اولنمشدر .

(استخاره‌نك صلاة ودعاسی بیاننده) جابر بن عبدالله رضی الله عنهمانك رسول الله صلی الله علیه وسلم بزلره قرأندن سوره تعلیم بیوردیغی کبی امورمزده دخی بزلره استخاره‌یی تعلیم بیورر ایدی وسزدن بریکز برامره شروعی ویاخود اندن خروجی قصد ایتدیکنده فرض اولمیه‌رق ایکی رکعت نماز قیلوب بعده شو کلماتی سویلسون دیر ایدی دیو خبرویردیکنی انلردن نقلاً محمد بن المنکدر روایت ایلمشدر (اللهم انی استخیر بعلمك واستقدرك بقدرتك واسئلك من فضلك العظیم فانك تقدر ولااقدر وتعلم ولااعلم وانت علام الغیوب اللهم ان کنت تعلم ان هذا الامر (استخاره ایده‌جك کیمسه مقصدی هرنه‌ایسه بوراده عینیله ذکر ایتملیدر) خیرلی فی دینی ودنیای وآخرتی وعاقبة امری وعاجله وآجله فاقدره لی ویسره لی ثم بارك لی فیه والافاصرفه عنی ویسرلی الخیر حیث ما کنت وارضنی بقضائك یاارحم الراحمین) سفر تجارتدن ویاحج ویازیارتدن برجهته خروجه عزم وقصدی تحقق ایدن هرکیمسه ایچون قیلدیغی ایکی رکعتك عقبنده اشبوکلمات آتیه‌یی دیمکلك لایقدر (اللهم انی ارید الخروج فی وجهی هذا بلاثقة منی بغیرك ولارجاء الابك ولاقوة اتوکل علیها ولاحیلة الجأ الیها الاطلب فضلك والتعرض لمعروفك ورحمتك والسکون الی حسن عبادتك وانت اعلم بماقدسبق لی فی علمك فی وجهی هذا مما احب واکره اللهم فاصرف عنی بقدرتك مقادیر کل بلاء ونفس عنی کل کرب وداء وابسط علی کنفا من رحمتك ولطفاً من عونك وحرزاً من حفظك وجمیع معافاتك) بعده یوکنی قالدیروب مش وسیره شروعنده اشبو کلمات آتیه‌یی دیمکلك لایقدر (یارب قضاؤك علی حقیقة احسن املی وادفع عنی ما احذر مما انت اعلم به منی واجعل ذلك خیراً لی فی دینی وآخرتی اسئلك یارب ان تخلفنی فیما خلفت ورائی من اهلی وولدی وقرابتی باحسن ماخلفت به غائبا من المؤمنین

فی تحصین کل عورة وحفظ من کل مضرة وکفایة کل مهم وصرف کل مکروه وکمال ماتجمع لی به من الرضاء والسرور فی الدنیا والآخرة ثم ارزقنی فی ذلك کله شکرك وذکرك وحسن عبادتك حتی ترضی عنی وتدخلنی جنتك برحمتك بعد الرضاء یاارحم الراحمین) وسفرنده ذکرآتی دعایی زیاده ایتمسی لایقدر زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلم اول دعایی چوق ایدردی (الحمد الله الذی خلقنی والم اك شیئاً مذکورا اللهم اعنی علی اهاویل الدنیا وبوائق الدهور ومصائب اللیالی والایام واکفنی شرمایعمل الظالمون اللهم فی سفری فاصحبنی وفی اهلی فاخلفنی وفیما رزقتنی فبارك لی وفی نفسی فذللنی وفی اعین الناس فعظمنی وفی خلقی فقومنی والیك یارب فحببنی اعوذ بوجهك الکریم الذی اشرقت به السموات وکشفت به الظلمات وصلح علیه امر الاولین والآخرین ان لا تحل علی غضبك ولا تنزل بی سخطك لك العقبی فیما استطعت ولاحول ولاقوة الابك اللهم انی اعوذبك من وعثاء السفر وکابة المنقلب ومن الحور بعد الکور ودعوة المظلوم اللهم اطولنا الارض وهون علینا السفر اسئلك بلاغا یبلغ خیراً ومغفرة ورضواناً اسئلك الخیر کله انك علی کل شیٔ قدیر) ومنزلندن خروجی عندنده ذکرآتی کلماتی سویلمسی لایقدر (بسم الله توکلت علی الله ولاحول ولاقوة الا بالله) زیرا خبرده اول کیمسه کلمات مذکوره‌یی سویلدیکنده انك ایچون بن سنی وقایه ایدرم وسنك هرخصوصکه کفایت ایدرم دینور دیو وارد اولمشدر ودوه وحیوانه بندیکنده اوچ کره تکبیر واوچ کره دخی حمد ایدرك آتی الذکر کلماتی سویلمسی لایقدر (سبحان الذی سخرلنا هذا وماکناله مقرنین سبحانك لااله الاانت ظلمت نفسی فاغفرلی انه لایغفر الذنوب الا انت) زیرا رسول الله صلی الله علیه وسلمدن بووجهله روایت اولنمشدر وابن عمر رضی الله عنهمانك حدیثنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك سفری ورکوبی وقوعنده ذکر آتی کلماتی سویلدیکی روایت اولنمشدر (اللهم انی اسئلك فی سفری هذا التقی ومن العمل ماترضی اللهم هون علینا السفر واطولنا بعد الارض اللهم انت الصاحب فی السفر والخلیفة فی الاهل اللهم اصحبنا فی سفرنا واخلفنا فی اهلنا) وابن جریح بونك اوزرینه زیاده ایدوب (انی اعوذبك من وعثاء السفر وسوء المنقلب وکابة المنظر فی الاهل والمال) دیدی واول کیمسه‌نك برقریه ویابرشهره دخولنده رسول الله صلی الله علیه وسلمدن روایت اولندیغی وجهله شونی دیمکلکی لایقدر (اللهم رب السموات السبع وما اظللت ورب الارضین السبع وما اقللت ورب الشیاطین وما اضللت اسئلك من خیر هذه القریة وخیر اهلها وخیر مافیها واعوذبك من شرها وشر اهلها وشرما فیها اسئلك مودة خیارهم وان تجنبنی من شر اشرارهم .

《 سارقدن وحیوانات مضره‌دن مسافرك حفظی بیاننده 》 (اللهم احرسنا بعینك التی لاتنام واکنفنا برکنك الذی لایرام وارحمنا بقدرتك علینا لاتهلکنا وانت رجاؤنا) عثمان بن عفان رضی الله عنه بن رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه کیجه‌نك اولنده اوچ کره (بسم الله الذی لایضر مع اسمه شیٔ فی الارض ولا فی السماء وهو السمیع العلیم) دیسه اول کیمسه‌یه تاصباح اولنجه بلاء فجائه اصابت ایتمز بیوردیغنی ایشتدم دیو خبرویرمشدر وابی یوسف

الحراسانینك ابی سعید بن ابی الروحادن نقلاً ایلدیکی روایتنده ابی سعیدك بن برکیجه بیابان مکه‌ده یولمی صاپیدوب اصحاب ورفقامدن دوری ومهجوریتله وادی وصحرایه دوشمش ایدم اول حال حیرت افزاده بردن بره قولاغمه خفی برصوت ایریشنجه قورقوب اورکدم وانی متعاقب ایشتدمکه بریسی قرأن اوقیور قاریٔ مذکور همان بکا لاحق وملاقی اولوب بکا بن سنی یولکی غائب ایتمشسك ظن ایدرم دینجه بنم اوت اویله‌در دیوو یردیکم جواب اوزرینه اول کیمسه سکا برنسنه تعلیم ایده‌یمیکه سن انی سویلدیکك انده یولدن چیقمش بولنور ایسه‌ك یولیکه ایریشه‌سك وقورقوب اورکش بولنور ایسه‌ك مستأنس اوله‌سك واویقك طاغلمش ایسه اویویه‌سك دیمسی اوزرینه طرفدن بلی تعلیم ایدیکز احسان ایتمش اولورسکز دینجه اول کیمسه بکا سن (بسم الله ذی الشان عظیم البرهان شدید السلطان کل یوم هو فی شأن اعوذ بالله من الشیطان ماشاء الله کان لاحول ولاقوة الا بالله) کلماتنی سویله دیدی بن همان اول کلماتی سویلدیکم انده رفیق ویولداشلریمی بکا یقیندرلر کوردیکمده اول کیمسه‌یی ارادم ایسه‌ده بوله‌مدم دیو خبرویردیکنی بیان ایلمشدر رواة حدیثدن ابی بلال بن مناده ارقداشلریمی غائب ایتمشیدم کلمات مذکوره‌یی سویلیوب اطرافه باقندیغمده اول آنده کندیمی یولداش وارقداشلریمك یاننده کوردم دیمشدر ابی الدرداء رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه هربر کونده یدی کره (ان ولی الله الذی نزل الکتاب وهو یتولی الصالحین حسبی الله لااله الا هو علیه توکلت وهو رب العرش العظیم) دیسه اول کیمسه هم وقصدنده کرك صادق وکرکسه کاذب اولسون انشاءالله تعالی الله تعالی اکا کافیدر دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وحدیث شریفده برکیمسه غم وغصه زماننده (لااله الا الله الحلیم الکریم سبحان الله رب العرش العظیم الحمد لله رب العالمین) دیسه باذن الله تعالی انك غم وغصه‌سی اندن مندفع وزائل اولور دیو وارد اولمشدر .

《 صلات کفایه‌نك ذکری بیاننده 》 صلات کفایه ایکی رکعتدر ایستیان کیمسه انلری هرنوقت دیلرسه هررکعتنده برکره فاتحة الکتابی اون کره قل هو الله احدی واللی کره فسیکفیکهم الله وهو السمیع العلیم آیت جلیله‌سنی اوقویه‌رق قیلسون بعده سلام ویروب شووجهله دعا ایدوب (یاالله یارحمن یاحنان یامنان یامسبحا بکل لسان یامن یداه بالخیر مبسوطتان یاکافی محمد صلی الله علیه وسلم الاحزاب ویاکافی ابراهیم علیه السلام النیران یاکافی موسی فرعون ویاکافی عیسی علیه السلام الجبابرة ویاکافی نوحا علیه السلام الغرق ویاکافی لوط علیه السلام فحش قومه یاکافی من کل شیٔ ولایکفی منه شیٔ یاکافی عایشه رضی الله عنها وآسیه اکفنی عظیم البلاء من کل شیٔ حتی لااخاف ولا اخشی مع اسمك العظیم الاعظم شیئا) دیسون بوحالده الله تعالی حضرتلرینك عون وعنایت ونصرتی اکا کفایت ایدر واندن شر وبلاء ومضرتی دفع ایدر .

《 صلاة خصمانك ذکری بیاننده 》 خصماء ایچون قیلنه‌جق نماز برسلام ایله درت رکعتدر اول نمازی قیلان کیمسه انك «اولکی» رکعتنده فاتحة الکتابی واون برکره قل هو الله احدی «وایکنجی» رکعتنده فاتحة الکتابی واون کره قل هو الله احدی واوچ کره قل یاایها الکافرونی

و « اوچنجی » رکعتنده فاتحة الکتابی واون کره قل هو الله احدی و برکره الهیکم التکاثری و « دردنجی » رکعتنده فاتحة الکتابی واون بش کره قل هو الله احدی و برکره آیة الکرسی یی اوقویه رق قیلوب بعده ثوابنی خصماسنه وکندیسی اوزرینه حقی اولانلره باغشلاملیدر الله تعالی حضرتلری دیلر ایسه یوم قیامتده انك خصملرینك اموری حقنده اکا کفایت ایدر وخصملرینه جنتده درجات احسانیله خصملرینی ومظلومی بولنانلری اندن راضی ایدر وشو نمازی یدی وقتده یعنی رجب شریفك ایلك کیجه سنده وشعبانك اون بشنجی کیجه سنده ورمضانك آخر جمعه سنده وایکی بیرام کونلرنده وعرفه کوننده وعاشورا کوننده قیلملیدر .

(شهر شوالده قیلنه جق صلاة عتقاء بیاننده) ابو نصر بن البنائك اسناد ایله والدندن انك دخی ابو عبدالله الحسین بن عمر العلافدن انك دخی ابو القاسم القاضیدن انك دخی احمد بن صدیقدن انك دخی یعقوب بن عبدالرجاندن انك دخی ابو بکر احمد بن جعفر المروزیدن انك دخی علی بن معروفدن انك دخی محمد بن محموددن انك دخی یحیی بن شبیبدن انك دخی حمیددن انك دخی انس رضی الله عنهدن نقلاً بزه ویردیکی خبرنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه شهر شوالك کرك کیجه وکرکسه کوندزنده هر رکعتنده فاتحة الکتابی واون بش کره قل هو الله احدی اوقویه رق سکز رکعت نماز قیلسه ونمازندن فارغ اولدیغنده یتمش کره تسبیح ایتسه ورسول الله صلی الله علیه وسلم اوزرینه یتمش کره صلوات شریفه کتورسه بنی حقا نبی بعث ایدن شول بر الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه الله تعالی حضرتلری شو صلاتی قیلان کیمسه نك قلبنده علم وحکمت بیکارلری آقیدر وانك لساننه حکمتی سویلتدیرر واکا دنیانك داء ودواسنی کوسترر وبنی حقا نبی بعث ایدن شول بر الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه برکیمسه شو نمازی بنم وصف ایتدیکم وجهله قیلسه اول کیمسه الله تعالی حضرتلری انی مغفرت ایتمینجه باشنی آخر سجودندن رفع ایتمز واکر اول کیمسه وفات ایدر ایسه شهیداً ومغفوراً وفات ایدر وبر مؤمن شو نمازی سفرنده قیلسه الله تعالی حضرتلری انك موضع مرادینه دکین سیر وذهابنی ومشی وحرکتنی سهل وآسان ایدر واکر دینی وار ایسه قضا ایدر واکر حاجتی وار ایسه انك حاجتنی اکا احسان ایدر وبنی حقا پیغمبر بعث ایدن شول بر الله تعالی حضرتلرینه قسم ایدرمکه شو نمازی قیلان کمسنه یه الله تعالی حضرتلری انك اوقودیغی هر حرف وآیت مقابله سنده اکا جنتده مخرفه اعطا ایدر دیو بیوردیغنده اصحاب طرفندن مخرفه ندر یا رسول الله دیو ایدیلان استیضاحه رسول الله صلی الله علیه وسلمك مخرفه جنتده بر طاقم بساتیندر که سوار وراکب بولنان کیمسه اول بساتینك اشجاری کولکه سنده یوز سنه سیر ایتسه انی قطع ایدوب نهایتنه واصل اوله مز دیو جواباً بیوردیغی بیان ایلمشدر .

(عذاب قبرك رفعیچون صلاتك فضیلتی بیاننده) عبدالله بن حسنك علی رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه ایکی رکعت نماز قیلسه وانك اولکی رکعتنده سورهٔ فرقانك آخرینی یعنی (تبارك الذی جعل فی السماء بروجا وجعل فیها سراجاً وقمراً منیرا) آیتندن بدأ ایله سوره یی ختم ایدنجه اوقوسه وایکنجی رکعتنده

بعد الفاتحه سورهٔ مؤمنینك اولندن (فتبارك الله احسن الخالقین) آیتنه دکین اوقوسه اول کیمسه دن فقر نزع اولنور واول کیمسه جن وانسك مکرندن وعذاب قبردن وفزع اکبردن امین اولور ویوم قیامتده انك دفتر اعمالی صاغ جانبندن ویریلور وهرنقدر حریص اولمسه بیله اکا کتاب مبین تعلیم اولنور والله تعالی حضرتلری اکا علم وحکمت بخش ایدر ونبیسی صلی الله علیه وسلم حضرتلری اوزرینه انزال بیوردیغی کتابنده انی بصیرت اوزره بولندیرر والله تعالی حضرتلری اکا یوم قیامتده حجتنی تلقین ایدر وانك قلبنی نور معرفتله منور قیلار واول کیمسه ناس محزون اولدیغی کونده محزون اولمز وناسك قورقدیغی کونده قورقمز والله تعالی حضرتلری انك بصر وبصیرتنه نور اعطا ایدر وانك قلبندن حب دنیایی وهوس ماسوایی نزع ایدر وانی عند الهیسنده صدیقین دفترینه قید والحاق ایدر دیو بیوردیغنی خبر ویرمشدر .

(صلاة حاجت بیاننده) ابی هاشم الایلینك انس بن مالك رضی الله عنهدن نقلاً ایلدیکی روایتنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه نك الله تعالی حضرتلرندن مهم برحاجتی اولسه اول کیمسه ابدست آلوب « اولکی » رکعتنده فاتحة الکتابی وآیة الکرسی یی و « ایکنجی » رکعتنده دخی فاتحة الکتابی وآمن الرسولی یی آخرینه دکین اوقویه رق ایکی رکعت نماز قیلسون وبعد التشهد سلام ویروب ذکر آتی دعا ایله دعا ایتسون انك حاجتی قضا اولنور دیو بیوردیغنی خبر ویرمشدر (اللهم یا مونس کل وحید ویا صاحب کل فرید ویا قریباً غیر بعید ویا شاهداً غیر غائب ویا غالباً غیر مغلوب . اسئلك باسمك بسم الله الرحمن الرحیم الحی القیوم الذی لا تأخذه سنة ولا نوم واسئلك باسمك بسم الله الرحمن الرحیم الحی القیوم الذی عنت له الوجوه وخشعت له الاصوات ووجلت منه القلوب ان تصلی علی محمد وعلی آل محمد وان تجعل لی من امری فرجاً ومخرجاً وتقضی حاجتی .

(ظلمك دفعی واندن احتراز ایچون ایدیله جك دعا بیاننده) جابر بن عبدالله رضی الله عنهمادن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك علی وفاطمه رضی الله عنهمایه ذکر آتی دعایی تعلیم ایتدیکی وانلره سزه بر مصیبت نازل اولدیغنده ویاخود سزجور سلطاندن قورقدیغکزده ویاخود غائب وضایعاتکز وقوعنده ابدستکزی کوزل ایدوب ایکی رکعت نماز قیلکز والکزی سمایه قالدیروب (یا عالم الغیب والسرائر یا مطاع یا عزیز یا علیم یا الله یا الله یا هازم الاحزاب لمحمد صلی الله علیه وسلم یا کائد فرعون لموسی علیه السلام یا منجی عیسی علیه السلام من ید ظلمته یا مخلص قوم نوح من الغرق یا راحم عبرة یعقوب علیه السلام یا کاشف الضر ایوب علیه السلام یا منجی ذی النون علیه السلام من الظلمات الثلاث یا فاعل کل خیر یا هادینا الی کل خیر یا دالاً علی کل خیر یا اهل الخیر یا خالق الخیر ویا اهل الخیرات انت الله رغبت الیك فیما قد علمت وانت علام الغیوب اسئلك ان تصلی علی محمد وعلی آل محمد) دیکز بعده حاجتکزی ایستیکز انشاء الله تعالی دعاکز مستجاب اولور دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر (دعاء آخر) که رسول الله صلی الله علیه وسلمك یوم احزابده ایلدیکی دعادرکه انی ابن عمر رضی الله عنهما رسول الله صلی الله علیه وسلمدن

روايت ايتمشدر (اللهم انى اعوذبك و بنور قدسك وعظمة ظهارتك و بركات جلالك من كل آفة وعاهة وطارق الجن والانس الاطارقاً يطرق منك بخير انك انت عياذى فيك اعوذ وانت ملاذى فيك الوذ يامن ذلت له رقاب الجبابرة وجعت له مقاليدالرعية اعوذ بجلال وجهك وكرم جلالك من خزيك وكشف سترك ونسيان ذكرك والانصراف عن شكرك انافى كنفك فى ليلى ونهارى ونومى وقرارى وظعنى واسفارى ذكرك شعارى وثناؤك دثارى لااله الاانت تنزيها لاسمك وتكريما لسبحات وجهك اجرنى من خزيك ومن شر عذابك وعبادك واضرب على سرادقات حفظك وادخلنى فى حفظ عنايتك وقنى سيئات عذابك واغننى بخير منك برحمتك ياارحم الراحمين) .

﴿ ذهاب هموم وقضاء ديون ايچون دعا بيانده ﴾ ابى موسى رضى الله عنه رسول الله صلى الله عليه وسلمك بر كيمسه‌يه هم وغم وياحزن اصابت ايتسه (اللهم انا عبدك وابن عبدك ناصيتى بيدك ماض فى حكمك عدل فى قضاؤك اللهم انى اسئلك بكل اسم هولك سميت له به نفسك اوانزلته فى كتابك او علمته احداً من خلقك اواستأثرت به فى علم الغيب عندك ان تجعل القرأن الكريم ربيع قلبى ونور صدرى وجلاء حزنى وذهاب غمى وهمى) كلماتيله دعا ايتسون ديو بيورديغنده قائلك يارسول الله شو كلماتى بيليان كيمسه الدانمش وخسران وزيانه دوچار اولمشدر ديمسى اوزرينه رسول الله صلى الله عليه وسلمك نعم اويله‌در سن اول كلماتى سويله وانلرى تعليم ايله زيرا الله تعالى حضرتلرى كلمات مذكوره‌يى سويليان وانك مفادينى التماس وطلبده بولنان كيمسه‌نك حزن والمنى وغم وهمنى ازاله وفرحنى زياده ايلر ديو بيورديغنى خبر ويرمشدر وعايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن شووجهله روايت اولنوركه ابابكر صديق الله عنه عايشهٔ صديقه رضى الله عنها نزدينه داخل اولوب سن رسول الله صلى الله عليه وسلمدن شول دعايى ايشتدكمى ايدى كه انى بزلره تعليم ايدردى و بيورر ايديكه عيسى بن مريم عليه السلام انى اصحابنه تعليم ايدردى وسزدن بريكز اوزرنده احد طاغى قدر دين اولسه الله تعالى حضرتلرى انك دينى قضا ايدر دير ايدى ديدكنده بوحالده عايشهٔ صديقه رضى الله عنها رسول الله صلى الله عليه وسلم (اللهم يافارج اللهم كاشف الغم مجيب الدعوة المضطرين رحمن الدنيا ورحيم الاخرة اسئلك ان ترحمنى رحمة من عندك تغنينى بها رحمة من سواك) دير ايدى ديو خبر ويرديكنى بيان ايتمشدر بوبابده اولان اخر بردعا حقنده حسن بصرى رحمه اللهدن شووجهله روايت اولنمشدركه مشار اليه كنديسى اوزرينه اكرام واحترامى لازم بر محب و صديق كلوب واكا يا اباسعيد اوزرمده لازم القضاء بردين وار در بكا الله تعالى حضرتلرينك اسم اعظمنى تعليم ايتمكزى ارزو ايدرم ديديكنده بوحالده حسن رحمه الله اول رجله اكر سن بونى ارزو ايدر ايسه‌ك قالقوب ابدست الورسك ديدى رجل صديق مذكور دخى همان قالقوب ابدست آلدى بعده اكا سن (ياالله ياالله انت الله بلى والله انت الله لااله الا انت الله الله الله والله انه لااله الاالله اقض عنى الدين وارزقنى بعدالدين) ديو سويله ديدى رجل مذكورده انلرى ديدى صباح اولديغنده اول رجل مسجدنده جراب يعنى طغارجق ايچنده يوز بيك دراهم مختلفه و صحيحه

(بولوب)

بولوب جرابك باشنده اكر سن بوندن زياده ايستمش اولسه ايدك البته سكا اعطا ايدردك سن نيچون جنتى ايستمدك ديو يازلمش كورمسيله رجل مذكور حسن رحمه اللهه كلوب بووجهله خارق عاده صورتده‌كى ظهورات وفتوحاتى خبر ويرديكنده حسن رحمه الله اول رجل ايله انك منزلنه كيدوب دراهمه نظر ايتدى ورجل مذكور بن الله تعالى حضرتلرندن نيچون جنتى ايستمدم ديو پشيمان اولدم ديدى بوحالده حسن رحمه الله سكا بواسمى تعليم ايدن كيمسه انجق سنك حقكده مراد ايلديكى محضا برخيره مبنى تعليم ايتدى سن بواسمى بنم اوزريمه مكتوم ومستور طوتكه انى حجاج ايشتمسونكه اندن براحد نجات بولمز ديدى ورسول الله صلى الله عليه وسلمك خوفاً من قريش جبل حرايى مراد ايدرك مكهٔ مشرفه‌دن خروجنده جبريل عليه السلامك كنديلرينه تعليم بيوردقلرى دعاء آخر حقنده ابوبكر صديق رضى الله عنه شووجهله روايت بيورديلركه جبريل عليه السلام نازل اولوب يامحمد الله تعالى حضرتلرى سكا مخصوصا سلام اوقور و بكا بردعا تعليم ايتديكه سن اول دعا ايله دعا ايتديكنده الله تعالى حضرتلرى سنكله قريش بيننده ستر وحجاب قيلار وسنى قريشك نظرندن پنهان ومستور طوتار اول دعايى سكا تعليم ايده‌يم ديديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك نعم ياجبرائيل تعليم ايديكز ديمسيله بوحالده جبريل عليه السلام يامحمد سن (ياكبير كل كبير ياسميع يابصير يامن لاشريك له ولاوزير ياخالق الشمس والقمر المنير ياعصمة البائس الخائف المستجير يارزاق الطفل الصغير ياجابر العظم الكسير ياقاصم كل جبار عنيد اسئلك وادعوك دعاء البائس الفقير دعاء المضطر الضرير اسئلك بمعاقد العز من عرشك ومفاتيح الرحمة من كتابك وبالاسماء الثمانية المكتوبة على قرن الشمس ان تفعل بى كذا وكذا) كلماتنى سويله ديدى .

﴿ فرض نمازلرك وختم قرأنك عقبنده و بونلرك غيريده ايديله‌جك ادعيه بيانده ﴾ صباح وايكندى نمازلرينك عقبنده ايديله‌جك دعا شووجهله‌در (اللهم لك الحمد شكرا ولك المن فضلاً بنعمتك تتم الصالحات نسئلك اللهم فرجا قريبا فانك لم تزل مجيبا وصبراً جميلا وعافية من جميع البلايا والسلامة من طريق الرزايا برحمتك ياارحم الراحمين اللهم اجعل اجتماعنا اجتماعاً مرحوما وتفرقنا تفرقا معصوما ولاتجعل فينا شقيا ولامحروما ولاتردنا بالفاقة الى غيرك ولاتحرمنا سعة خيرك وحقيقة التوكل عليك وخالص الرغبة فيما لديك واملاء قلوبنا منك الغنى واكس وجوهنا منك الحياء وارزقنا خير الاخرة والدنيا برحمتك ياارحم الراحمين اللهم ارزقنا خير الصباح وخير المساء وخير القضاء وخير القدر واصرف عنا شر الصباح وشر المساء وشر القضاء وشر القدر اللهم وما انزلت فى هذا اليوم من خير وعافية وسلامة وغنيمة وسعة رزق فاجعل لنا فيه اوفر الحظ والنصيب اللهم وما انزلت من سوء وبلاء وشر وداء وفتنة فاصرفه عنا وعن جميع المسلمين والمسلمات ياارحم الراحمين (دعاء آخر) الحمد لله الذى احاط بكل شئ علماً واحصى كل شئ عدداً لااله الاهو اهل الكبريا والعظمة ومنتهى الجبروت والعزة وولى الغيث والرحمة مالك الدنيا والآخرة عظيم الملكوت شديد الجبروت لطيف لمايشاء فعال لما يريد اول كل شئ وخالق كل شئ ورازقه سبحانه لااله الاهو اللهم اجعل صباحنا صباحاً صالحاً لامخزيا ولافاضحا اللهم اكفنا شر نوائب الزمان ومكروهه ومصارع السوء

ومصائد الشيطان وموارد صولة السلطان و وفقنا فى يومنا هذا وفى سائر الايام لاستعمال
الخيرات وهجران السيئات اللهم اصلحنا واصلح قلوبنا واصلح اخلاقنا واصلح افعالنا واصلح
آباءنا وابناءنا واجدادنا وجداتنا ودنيانا وآخرانا اللهم كما امضيت الليلة بالسلامة والعافية فامض
علينا النهار بالسلامة والعافية برحمتك ياارحم الراحمين اللهم ربنا آتنا فى الدنيا حسنة وفى الآخرة
حسنة وقنا عذاب النار برحمتك ياارحم الراحمين اللهم آمين ياالله يارب العالمين (دعاء آخر)
الحمد لله الذى خلق السموات والارض لااله الاهو عليه توكلت وهو رب العرش العظيم
سبحانه وتعالى عمايشركون اللهم اغفرلنا ذنوبنا وما اظهرنا وما اسررنا وما اخفينا وماعلنا
وامانت اعلم به منا اللهم اعطنا رضاك فى الدنيا والآخرة واختم لنابالسعادة والشهادة والمغفرة
اللهم اجعل اخر اعمارنا خيراً وخواتيم اعمالنا خيراً وخير ايامنا يوم نلقاك اللهم انا نعوذبك
من زوال نعمتك ومن فجأة نقمتك ومن تحويل عافيتك اللهم انا نعوذ بك من دار الشقاء
وجهد البلاء وشماتة الاعداء وتغير النعماء وسوء القضاء نعوذ بك من جميع المكاره والاسواء
ونسئلك اللهم خير العطاء اللهم انا نسئلك ان تكشف سقمنا وتبرئ مرضانا وترحم موتانا
وتصح ابداننا وتخلصها لك اللهم اخلص اديانا وان تحفظ عياذنا وتشرح صدورنا وتدبر
امورنا و تجبر اولادنا وتستر جرمنا و ترد غيابنا وان تثبتنا على ديننا ونسئلك خيراً
ورشدا اللهم ربنا انا نسئلك ان تؤتينا حسنة فى الدنيا وحسنة فى الآخرة وان تتوفنا
مسلمين برحمتك وقنا عذاب النار وعذاب القبر ياارحم الراحمين يارب العالمين) ايمدى دعاء مأمور
بهدر يعنى عبد دعا ايله امر اولنمشدر ودعانك عندالله قدر وشان منزلتى واردر بز بوكا دائر
سوزلرى اثناى كتابده ذكر وبيان ايلمشزدر بنابرين كرك امام وكرك مأمومك دعا ايتمكسزين
مسجددن خروجلرى احرى ولايق دكلدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (فاذا افرغت فانصب
والى ربك فارغب) بيورمشدر يعنى سن عبادتدن فارغ اولديغكده نفسكى دعا ايچون نصب
ايله وعندالهى ودركاه سبحانيدن حاجتكى استرحام وطلبه رغبت ايله ديمشدر وانس بن
رضى الله عنهدن روايت اولنان حديثده رسول الله صلى الله عليه وسلمك امام محرابندن
قالقوب اهل صفوف بربرى اردنجه طاغلمغه باشلاديغنده عند آلهيدن رحمت نزول ايدر
واول رحمت الك ابتدا امامه بعده نمازده انك صاغ طرفنده بولنانه صكره انك صول جهتنده
اولانه اصابت ايدر اندن صكره رحمت عموما جماعت اوزرينه طاغيلور بعده برملك فلان
كيمسه قزاندى وكار وتجارته نائل اولدى وفلان كيمسه‌ده خسران وزيانه دوچار اولدى
وسود وفائده‌دن بى بهره قالدى ديو ندا ايدر وقزانان وكار وتجارته نائل اولان صلاة مكتوبه
ومفروضه‌سى عقبنده دعا ايله اللرينى سمت سمايه قالديران كيمسه‌در وخسران وزيانه دوچار
اولان وسود وفائده‌دن بى بهره قالان دخى دعا ايتمكسزين مسجددن چيقان كيمسه‌در بركيمسه
بلا دعاء مسجددن چيقديغنده ملائكه اكا يافلان سن الله تعالى حضرتلرندن مستغنى اولدك
سنك ايچون عندالله برحاجت يوقدر دير ديو بيورديغى بيان اولنمشدر .

(ختم قرآن دعاسى بياننده) ختم قرآن ايچون دعاء شو وجهله‌در (صدق الله العظيم
الذى خلق الارض فابتدعه وسن الدين وشرعه ونور النور وشعشعه وقدر الرزق ووسعه

وحسر خلقه ونفعه واجرى الماء واتبعه وجعل السماء سقفا محفوظاً مرفوعا رفعه والارض
بساطا وضعه وسير القمر فاطلعه سبحانه ماعلى مكانه وارفعه واعز سلطانه وابدعه لاراد
لماصنعه ولاتغير لما اخترعه ولامذل لمن رفعه ولامعز لمن وضعه ولامفرق لما جمعه ولاشريك
له ولا اله معه صدق الله الذى دبر الدهور وقدر المقدور وصرف الامور وعلم هواجس
الصدور وتعاقب الديجور وسهل المعسور ويسر الميسور وسخر البحر المسجور وانزل الفرقان
والنور والتوراة والانجيل والزبور واقسم بالفرقان والطور والكتاب المسطور فى الرق
المنشور والبيت المعمور والبعث والنشور وجاعل الظلمات والنور ولوالدان والحور والجنان
والقصور ان الله يسمع من يشاء وماانت بمسمع من فى القبور صدق الله العظيم الذى عز
فارتفع وعلا فامتنع وذل كل شئ لعظمته وخضع وسمك السماء ورفع وفرش الارض واوسع
وفجر الانهار فاتبع ومرج البحار فاترع وسخر النوم فاطلع وارسل السحاب فارتفع ونور
القلوب فلمع وانزل الغيث فهمع وكلم موسى عليه السلام فاستمع وتجلى للجبل فتقطع ووهب
ونزع وضر ونفع واعطى ومنع وسن وشرع وفرق وجمع وانشأكم من نفس واحدة
فستقر ومستودع وصدق العظيم التواب الغفور الوهاب الذى خضعت لعظمته الرقاب وذلت
لجبروته الصعاب ولانت له الشداد والصلاب واستدلت بصنعته الالباب ويسبح بحمده الرعد
والسحاب والبرق والسراب والشجر والدواب رب الارباب ومسبب الاسباب ومنزل الكتاب
وخالق خلقه من التراب غافر الذنب وقابل التوب شديد العقاب لااله الاهو عليه توكلت
واليه متاب صدق الله العظيم الذى لم يزل جليلا دليلا صدق من حسبى به كفيلا صدق
من اتخذته وكيلاً صدق الله الهادى اليه سبيلا صدق الله ومن اصدق من الله قيلا صدق الله
وصدق انباؤه وصدق الله وصدق انبياؤه صدق الله وجلت آلاؤه صدق الله وصدقت ارضه
وسماؤه صدق الله الواحد القديم الماجد الكريم الشاهد العليم الغفور الرحيم الشكور الحليم
قل صدق الله فاتبعوا ملة ابراهيم صدق الله العظيم الذى لااله الاهو الرحمن الرحيم الحى العليم
الحى الكريم الحى الباقى الحى الذى لايموت ابداً ذوالجلال والاكرام والاسماء العظام والمنن
الجسام وبلغت الرسل الكرام بالحق صلى الله على سيدنا وسلم وعليهم السلام ونحن على ماقال الله
ربنا وسيدنا ومولانا من الشاهدين ولما اوجب والزم غير جاحدين والحمد لله رب العالمين
وصلواته على سيدنا وسندنا محمد خاتم النبيين وعلى ابويه المكرمين سيدنا آدم والخليل
ابراهيم وعلى جميع اخوانه من النبيين وعلى اهل بيته الطاهرين وعلى اصحابه المنتخبين وعلى
ازواجه الطاهرات امهات المؤمنين وعلى التابعين لهم باحسان الى يوم الدين وعلينا معهم
برحمتك ياارحم الراحمين صدق الله ذوالجلال والاكرام والعظمة والسلطان جبار لايرام
عزيز لايضام قيوم لاينام له الافعال الكرام والمواهب العظام والايادى الجسام والافضال
والانعام والكمال والتمام يسبح له الملائكة الكرام والبهائم والهوام والرياح والغمام والضياء
والظلام وهو الله الملك القدوس السلام ونحن على ماقال الله ربنا جل ثناؤه وتقدست
اسماؤه وجلت آلاؤه وشهدت ارضه وسماؤه ونطقت به رسله وانبياؤه شاهدون لااله الاهو
وو الملائكة واولو العلم قائماً بالقسط لااله الاهو العزيز الحكيم ان الدين عندالله الاسلام ونحن

بما شهد الله ربنا والملائكة واولو العلم من خلقه من الشاهدين شهادة شهد بها العزيز الحميد ودان بها المؤمن الغفور الودود واخلص بالشهادة لذى العرش المجيد يرفع بالعمل الصالح لرشيد يعطى قائلها الخلود فى جنة ذات سدر مخضود وظل ممدود وماء مسكوب يرافق فيها النبيين الشهود والركع السجود والباذلين فى طاعته غايت المجهود اللهم اجعلنا بهذا التصديق صادقين وبهذا الصدق شاهدين وبهذه الشهادة مؤمنين وبهذا الايمان موحدين وبهذ التوحيد مخلصين وبهذا الاخلاص موقنين وبهذا لايقان عارفين وبهذا المعرفة معترفين وبهذا الاعتراف منيبين وبهذه الانابة فائزين وفيما لديك راغبين ولما عندك طالبين وباه بنا الملائكة الكرام الكاتبين واحشرنا مع النبيين والصديقين والشهداء والصالحين ولا تجعلنا ممن استهوته الشياطين فشغلته بالدنيا عن الدين فاصبح من النادمين وفى الآخرة من الخاسرين واوجب لنا الخلود فى جناة النعيم برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم لك الحمد وانت للحمد اهل وانت الحقيق بالمنة ثم الفضل لك الحمد على تتابع احسانك ولك الحمد على تواتر انعامك ولك الحمد على تواتر انعامك ولك الحمد على ترادف امتنانك اللهم انك عطفت علينا قلوب الآباء والامهات صغاراً وضاعفت نعمتك كبارا واليت الينا برك مدرارا وجهلنا وما آملتنا مرارا فلك الحمد اللهم فانا نحمدك سرا وجهارا ونشكرك محبة واختيارا فلك الحمد اذا الهمتنا من الحظ استغفارا ولك الحمد فارزقنا جنة واجب عنا بعفوك نارا ولا تهتكنا يوم البعث فتجعلنا بين المعاشر عارا ولا تفضحنا بسوء افعالنا يوم لقائك فتكسنا ذلة وانكسارا برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم لك الحمد كما هديتنا للاسلام وعلمتنا الحكمة والقرأن اللهم انت علمتناه قبل رغبتنا فى تعليمه ومننت به علينا قبل علمنا بمعرفته وخصصتنا به قبل معرفتنا بفضله اللهم فاذا كان ذلك من فضلك لطفا بنا وامتنانا علينا من غير حيلتنا ولاقوتنا فهب لنا اللهم رعايت حقه وحفظ آياته وعملا بمحكمه وايمانا بمتشابهه وهدى فى تدبيره وتفكراً فى امثاله ومعجزته وتبصرة فى نوره وحكمه لاتعارضنا الشكوك فى تصديقه ولا يختلجنا الزيغ فى قصد طريقه اللهم انفعنا بالقرأن العظيم وبارك لنا فى الاياة والذكر الحكيم وتقبل منا انك انت السميع العليم وتب علينا انك انت التواب الرحيم برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم اجعل القرأن ربيع قلوبنا وشفاء صدورنا وجلاء احزاننا وذهاب همومنا وغمومنا وسائقنا وقائدنا ودليلنا اليك والى جناتك جنات النعيم برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم اجعل القرأن لقلوبنا ضياء ولابصارنا جلاء ولاسقامنا دواء ولذنوبنا ممحصا ومن النار مخلصا اللهم اكسنا به الحلل واسكنا به الظلل واسبع علينا النعم وارفع به عن النقم واجعلنا به عند الجزاء من الفائزين وعند النعماء من الشاكرين وعند البلاء من الصابرين ولا تجعلنا ممن استهوته الشياطين فشغلته بالدنيا عن الدين فاصبح من الخاسرين برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم لاتجعل القرأن بنا ماحلا ولا الصراط بنا زائلا ولا نبينا وسيدنا محمد صلى الله عليه وسلم فى القيامة عنا معرضا ولا موليا اجعله يا ربنا يا خالقنا يا رازقنا لنا شافعا مشفعا واوردنا حوضه واسقنا بكأسه مشربا رويا سائغا هنيا لانظماء بعده ابدا غير خزايا ولا نا كثين ولا جاحدين ولا مغضوب علينا ولا ضالين برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم انفعنا بالقرأن الذى رفعت مكانه وثبت اركانه وابدت سلطانه وبينت بركاته وجعلت اللغت العربية الفصيحة لسانه

وقلت يا عز من قائل سبحانه فاذا قرأناه فاتبع قرأنه ثم علينا بيانه وهو احسن كتبك نظاماً واوضحها كلاما وابينها حلالاً وحراما محكم البيان ظاهر البرهان محروس من الزيادة والنقصان فيه وعد ووعيد وتخويف وتهديد لايأتيه الباطل من بين يديه ولا من خلفه تنزيل من حكيم حميد اللهم فاوجب لنا الشرف والمزيد والحقنا بكل برسعيد واستعملنا فى العمل الصالح الرشيد انك انت القريب المجيب برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم فكما جعلتنا به مصدقين ولما فيه محققين فاجعلنا بتلاوته منتفعين والى لذيذ خطابه مستمعين وبما فيه معتبرين ولاحكامه جامعين ولاوامره ونواهيه خاضعين وعند ختمه من الفائزين ولثوابه حائزين ولك فى جميع شهودنا ذاكرين واليك فى جميع امورنا راجعين واغفر لنا فى ليلتنا هذه اجمعين برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم اجعلنا من الذين حفظوا للقرأن حرمته لما حفظوه وعظموا منزلته لما سمعوه وتأدبوا بآدابه لما حضروه والتزموا حكمه وما فارقوه واحسنوا جواره لما جاوروه واراد وابتلاوته وجهك الكريم والدار الاخرة فوصلوا به الى المقامات الفاخرة واجعلنا به ممن فى درج الجنان يرتقى وبنبيه صلى الله عليه وسلم يوم عرضه وهو راض عنه يلتقى بالمتشفع بالقرأن غير شقى برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم اجعلها ختمةً مباركةً على من قرأها وحضرها وسمعها وامن على دعائها وانزل اللهم من بركاتها على اهل الدور فى دورهم وعلى اهل القصور فى قصورهم وعلى اهل الثغور فى ثغورهم وعلى اهل الحرمين فى حرميهم من المؤمنين اللهم واهل القبور من اهل ملتنا انزل عليهم فى قبورهم الضياء والفسحة وجازهم بالاحسان احسانا وبالسيئات غفرانا وارحمنا اذا صرنا الى ما صاروا اليه برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم يا سائق القوت ويا سامع الصوت ويا كاس العظام بعد الموت صل على محمد وعلى آل محمد ولاتدع لنا فى هذه الليلة الشريفة المباركة ذنبا الا غفرته ولاهما الا فرجته ولا كربا الا نفسته ولا غما الا كشفته ولا سوأ الا صرفته ولا مريضا الا شفيته ولا مبتلى الا عافيته ولا ذا اسائة الا اقلته ولا حقا الا استخرجته ولا غائبا الا رددته ولا عاصيا الا هديته ولا ولدا الا جبرته ولا ميتا الا رحمته ولا حاجة من حوايج الدنيا والاخرة لك فيها رضاً ولنا فيها صلاح الا أعنتنا على قضائها بيسر منك وعافية مع المغفرة برحمتك يا ارحم الرحمين اللهم عافنا واعف عنا بعفوك العظيم وسترك الجميل واحسانك القديم يا دائم المعروف يا كثير الخير وصل على سيدنا وسندنا محمد وعلى اخوانه الانبياء وعلى آله والملائكة وسلم تسليما ربنا آتنا من لدنك رحمة وهئ لنا من امرنا رشدا ووفقنا لعمل صالح يرضيك عنا برحمتك يا ارحم الرحمين اللهم صل على محمد كما هديتنا به من الضلالة اللهم صل على محمد كما استنقذتنا به من الجهالة اللهم صل على محمد كما بلغ الرسالة اللهم صل على محمد شمس البلاد وقمر المهاد وزين الوراد وشفيع المذنبين يوم التناد اللهم صل على محمد وذريته وجميع صحابته الذين قاموا بنصرته وجروا على سنته برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم صل على محمد الذى بالحق بعثته وبالصدق نعته وبالحلم وسمته وباحمد سميته وفى القيامة فى امته شفعته اللهم صل على محمد ما ازهرت النجوم وصل على محمد تلاحمت الغيوم وصل على محمد يا حى يا قيوم اللهم صل على محمد ما ذكره الابرار وصل على محمد ما اختلف الليل والنهار وصل على محمد وعلى المهاجرين والانصار برحمتك يا ارحم الراحمين

(الوصية) اعلموا رحمكم الله ان ليلتكم هذه ليلة الوداع لشهركم الذى شرفه الله وعظمه

ورفع قدره وكرمه بالصيام والقيام وتلاوة القرأن ونزول الرحمة فيه عليكم من الله والرضوان
جعله الله مصباح العام وواسطة النظام وشرف قواعد الاسلام المشرقة بانوار الصيام والقيام
انزل الله تعالى فيه كتابه وفتح فيه للتائبين ابوابه فلادعاء فيه الامسموع ولاخير الامجموع ولاضر
الامدفوع ولاعمل الامرفوع الظافر الميمون من اغتنم اوقاته والخاسر المغبون من اهمله ففاته شهر
جعله الله لذنوبكم تطهيرا او لسيئاتكم تكفيرا ولمن احسن منكم صحبته ذخيرة ونوراً ولمن وفى بشرطه
وقام بحقه فرحا وسروراً شهر تورع فيه اهل الفسق والفساد وازداد فيه من الرغبة الى الله اهل
الجد والاجتهاد شهر عمارات القلوب وكفارات الذنوب واقتصاص المساجد بالازدحام والتحاشد
وهبوط الاملاك بصكاك العتق والفكاك شهر فيه المساجد تعمر والمصابيح تزهر والايات تذكر
والقلوب تجبر والذنوب تغفر شهر فيه تشرق المساجد بالانوار وتكثر الملائكة لصوامه من الاستغفار
ويعتق فيه الجبار فى كل ليلة عند الافطار ستمائة الف عتيق من النار وتنزل فيه البركات وتعظم
فيه الصدقات وتكفر فيه السيئات وتقال العثراة فيه وترفع فيه النكبات وترفع فيه الدرجات
وترحم فيه لعبرات وتنادى فيه الحور الحسان من الجنات هنيئاً لكم يامعشر الصائمين والصائمات
والقائمين والقائمات بما اعدالله لكم من الخيرات لقد عمرتكم البركات واستبشر بكم اهل الارض
والسموات فرحم الله امرأ مهد فيه لنفسه قبل حلول رمسه واشتغل بيومه من غده وامسه وتزود
من بقية زاده خوف نفاده نفاد عمره واظهر لفراق شهره جزعه وسلم على شهره وودعه وقال
السلام عليك ياشهر رمضان السلام عليك ياشهر الصيام والقيام وتلاوة القرأن السلام عليك
ياشهر التجاوز والغفران السلام عليك ياشهر البركة والاحسان السلام عليك ياشهر التحف
والرضوان السلام عليك ياشهر النسك والتعبد السلام عليك ياشهر الصيام والتهجد السلام
عليك ياشهر التراويح السلام عليك ياشهر الانوار والمصابيح السلام عليك ياانس العارفين
السلام عليك يافخر الواصفين السلام عليك يانور الوامقين السلام عليك ياروضة العابدين
فياشهرنا غير مودع ودعناك وغير مقلى فارقناك كان نهارك صدقة وصياما وليلك قرأة وقياما
فعليك منا تحية وسلام اتراك تعود بعدها علينا او يدركنا المنون فلاتؤل الينا مصابيحنا فيك
مشهورة ومساجدنا فيك معمورة فالآن تنطفى المصابيح وتنقطع التراويح وترجع الى العادة
ونفارق شهر العبادة فياليت شعرى من المقبول منا فنهنيه بحسن عمله ام ليت شعرى من المطرود
منا فنعزيه بسوء عملى فيها ايها المقبول هنيألك بثواب الله عزوجل ورضوانه ورحمته وغفرانه
وقبوله واحسانه وعفوه وامتنانه وخلوده فى دار امانه ويا ايها المطرود باصراره وطغيانه
وظلمه وعدوانه وغفلته وخسراته وتماديه وعصيانه لقد عظمت مصيبتك بغضب الله وهوانه
فاين مقلتك الباكية واين دمعتك الجارية واين زفرتك الرائحة العادية لاى يوم اخرت
توبتك ولاى عام ادخرت عدتك الى عام قابل وحول حائل كلا فما اليك مدة الاعمار ولامعرفة
المقدار فكم من مؤمل امل بلوغه فلم يبلغه وكم من مدرك له ولم يختمه وكم من اعد طيبا
لعيده جعل فى تلحيده وثياباً لتزينه صارت لتكفينه ومتأهبا لفطره صار مرتهنا فى قبره وكم
من لايصوم بعده سواه وهو يطمع فى غيره ان يراه فاحمدوا الله عبادالله على بلوغ اختتامه
وسلوه قبول صيامه وقيامه وراقبوه باداه حقوقه واعتصموا بحبل الله وتوفيقه واعلموا

(رحمكم)

رحمكم الله انكم فارقتم شهراً عظيما متفضلا كريما اين الصوام القوام الموافقون لكم فى سالف
الاعوام واين من كان معكم ليالى شهر رمضان شاهدين وفى كل حق الله معاملين من الاباء
والامهات والاخوة والاخوات والجيرة والقرابات اتاهم والله هادم اللذات وقاطع الشهوات
ومفرق الجماعات فاخلى منهم المشاهد وعطل منهم المساجد تراهم فى بطون الالحاد صرعى
لايجدون لماهم فيه دفعا ولايملكون لانفسهم ضرا ولانفعا ينتظرون يوما الامم فيه الى ربهم
تدعى والخلائق تحشر الى الموقف وتسعى والفرائض ترعد من هول ذلك اليوم جمعاً
والقلوب تتصدع من الحساب صدعا ونفخ فى الصور فجمعناهم جمعاً عباد الله من كان منع
نفسه من الحرام فى شهر رمضان فليمنعها فيما بعده من الشهور والاعوام فان اله الشهرين واحد
وهو على الزمانين مطلع شاهد جزانا الله واياكم على فراق شهر البركة واجزل اقسامنا
واقسامكم من رحمته المشتركة وبارك لنا ولكم فى بقيته وسلك بنا وبكم طريق هدايته
برحمته وفضله ومنته اللهم وماقسمت فى هذه الليلة من عتق وغفران ورحمة ورضوان وعفو
وامتنان وكرم واحسان ونجاة من النيران وخلود فى نعيم الجنان فاجعل لنا منه اوفر الحظ
واجزل الاقسام برحمتك يا ارحم الراحمين اللهم فكما بلغتنا شهر الصيام فاجعل عامه علينا من
ابرك الاعوام وايامه من اسعد الايام وتقبل منا ماقدمناه فيه من الصيام والقيام واغفرلنا
مااقترفنا فيه من الآثام وخلصنا من مظالم الانام يوم لايرجى فيه سواك يا علام يا ارحم الرحمين
اللهم انا قد تولينا صيام شهرنا وقيامه على تقصير وادينا فيه من حقك قليلاً من كثير وقد
انخنا ببابك سائلين ولمعروفك طالبين فلا تردنا خائبين ولا من رحمتك آيسين فنحن الفقراء
اليك الاسرى بين يديك اليك توجهنا ولمعروفك تعرضنا ولبابك قرعنا ومن رحمتك
سألنا فارحم خضوعنا واجبر قلوبنا واستر عيوبنا واغفر ذنوبنا واقر فى القيامة عيوننا
ولاتصرف وجهك الكريم عنا واجعل عملنا مقبولاً وسعينا مشكورا وحظنا فى هذه
الليلة موفورا اللهم انكان فى سابق علمك ان تجمعنا فى مثله فبارك لنا فيه وان قضيت بقطع
اعجالنا ومايحول بيننا وبينه فاحسن الخلافة على باقينا واوسع الرحمة على ماضينا وعمنا جميعا
برحمتك وغفرانك واجعل الموعد بحبوح جنتك ورضوانك مع الذين انعمت عليهم من النبيين
والصديقين والشهداء والصالحين وحسن اولئك رفيقا برحمتك ياارحم الراحمين اللهم واهل القبور
رهائن ذنوب لايطلقون واسارى وحشة لايفكون وغرباء سفر لاينتظرون محت دراسات الثرى
محاسن وجوههم وجاورتهم الهوام فى ملاحد قبورهم فهم جمود لايتكلمون وجيران قرب لايتزا
ورون وسكان لحد الى الحشر لايظعنون وفيهم محسنون ومسيئون ومقصرون ومجتهدون اللهم
فمن كان منهم مسروراً فزده كرامة وحبورا ومن كان منهم ملهوفا فبدل حزنه فرحا وسرورا اللهم
وتعطف على كافة اموات المسلمين الراحلين والمقيمين المستسلمين برحمتك ياارحم الراحمين اللهم اجعل
قبورهم مفايض صلواتهم ومقار هباتك وطرق احسانك ومجارى عفوك وغفرانك حتى يكونو
الى بطون الالحاد مطمئنين وبجودك وكرمك واثقين والى اعلى درجاتك سابقين واخصص
بذلك الآباء وولبنين والآخوة والاقربين قبل ان يشتمل الهدم على البناء والكدر على الصفاء

و ينقطع من الحيات حبل الرجاء وتصير المنازل تحت اطباق الثرى وقبل ان يصير الويح ويلا والقطر سيلا و الصبح ليلا ويسحب الموت على اهل السموات والارض ذيلا وقبل ان يقول الشيخ الكبير واشيباه ويقول الكهل الخطير واخجلتاه ويقول المذنب المسئ واحياتاه ويقول الحدث الصغير واحسرتاه وجبلوا منه واشفقوا وغشيتم من الندامة وختم على افواههم فلم ينطقوا ووقفوا على عمل نكس الرؤس فاطرقوا وعاينوا من الاهوال ماودوا معه انهم لم يخلقوا اللهم ياسائق القوت وياسامع الصوت وياكاس العظام بعد الموت صل على محمد وعلى آل محمد ولاتدع لنا فى هذه الليلة المباركة الشريفة ذنباً الا غفرته ولاهما الا فرجته ولا كربا الا كشفته ولا مبتلى الا عافيته ولاذا اسائة الا انقلته ولامقا الا استخلصته ولاغائبا الا رددته ولاعاصيا الا قطعته ولاميتا الا رحمته ولاحاجة من حوائج الدنيا والآخرة لك فيها رضا ولنا فيها صلاح الا اعنتنا على قضائها بتسيير وعافية مع المغفرة برحمتك ياارحم الراحمين اغفر لنا ذنوبنا ولآبائنا وامهاتنا واخواننا واخواتنا وذرياتنا وقراباتنا واصدقائنا ومعلمينا ومن قرأنا عليه وقرأ علينا وتعلمنا منه وتعلم منا ومن سئلنا الدعاء وسئلناه الدعاء ومن احبنا فيك ومن تولانا فيك وتوليناه فيك ومن كان منهم حياً ومن كان منهم ميتا برحمتك ياارحم الراحمين اللهم ياعالم الخفيات ويادافع البليات ويامجيب الدعوات وياكاشف الكربات صل على محمد افضل البريات وانفعنا بما صرفت فى كتابك من الايات وكفرعنا بتلاوته السيئات وارفع لنا بصيام شهر رمضان وقيام عندك الدجات برحمتك ياعالم الخفيات صل على محمد وعلى آل محمد واغفر بالقرآن خطايانا واجزل به عطايانا واشف به مردانا وارحم به موتانا واصلح به امور ديننا ودنيانا واحطط به عنا ثقل الاوزار وهب لنا حسن شمائل الابرار واغفر لنا الزلل والعثار وطهر لنا القلوب اوالاسرار وطيب لنا به الاذكار وصف لنا به الافكار وارخص لنا الاسعار واصرف عنا شر الاشرار وكيد الفجار واحينا على حب الصحابة الاخيار واجمع بيننا وبينهم فى دار القرار واجعل من عتقائك من النار وآتنا فى الدنيا حسنة وفى الآخرة حسنة وقنا عذاب النار الحمد لله على سوابغ نعمائه وصلواته على محمد خاتم انبيائه وعلى آله واصحابه وازواجه وسلم تسليما كثيرا .

(كتاب اداب المريدين) بو كتاب اهويهٔ مضله وارزوى شهوانيه‌دن صافى و خالص قلنان و اخلاق رديه وسجيهٔ دنيه‌دن امساك ايديلان و ابدالين واهل ولايت زمره‌سنه ادخال والحاق اولنوب عينيتله متصف بولناف فقراء و صادقيندن طريق صوفيه‌نك مريد وسالكلرينك خشية السأمة والملال على وجه الاختصار والاقلال اصول وادابنى مبيندر .

(اراده ومريد ومراد بيانده) اما اراده عبدك كنديسى اوزرينه عادتاً جارى اولان نسنه‌يى تركيدر وبونك تحقيق وحقيقتى قلبك حق سبحانه وتعالى حضرتلرينى طلبه نهوض وقيامى وحقك غيريدن فراغتيدر عبد عادتنى ودنيا وعقبى حظوظاتنى ترك ايتديكى وقتده اول انده انك اراده‌سى علائق وعوائقدن وماسوا و اغياردن تجرد ايدر وانجق توحيد حق كنديسنه كار ايدر واراده هر نسنه اوزرينه تقدم ايدر بعده اراده‌يى قصد اندن صكره دخى فعل تعقيب ايدر بنابرين اراده هر سالك و صوفينك طريقه سلوكنك مبدأ وبدئى وهرعازم وقاصدك مقصد وعزيمتنك ميزلت اوليسى وبدايت مرتبه‌سى اسميدر

والله تعالى حضرتلرى (ولاتطرد الذين يدعون ربهم بالغداة والعشى يريدون وجهه) بيورمش يعنى مريد الوجه الله صباح واخشام ربيلرينك ذكرينه مواظب ومداوم بولنان فقراء ومساكينى مجلس نبويلرندن طرد وابعاددن حبيبنى نهى ايتمش وبوآيت جليله‌نك سبب نزولى وتفصيلات خصوصيه‌سى كتب تفاسيرده ذكر اولنمشدر وآيت اخراده دخى (واصبر نفسك مع الذين يدعون ربهم بالغداة والعشى يريدون وجهه) وارد اولمش يعنى الله تعالى حضرتلرى صباح واخشام كندى رضاسنى اراده وطلب ايله ربيلرينه طاعت ودعا ايدن فقرا ومساكين ايله نفسكى ثبات وصبرده وانلرك صحبت وملازمتلرنده دائم ايله ديو نبيسنه امر ايلمش واول زمرهٔ فقراء ومساكينى (يريدون وجهه) ايله وصف ايدوب بعده (ولاتعد عيناك عنهم تريد زينة الحياة الدنيا) بيورمش يعنى نظركى فقراء ومساكيندن صرف ايدوب حياة دنيا زينتنه مائل اغنيا واشراف مجالسنى اراده ايتمه ديو نبيسنه تنبيه ايلمش اولمسيله بوندن حقيقةً اراده‌نك محضا وجه اللهى وذات بارى‌يى اراده اولديغى ظاهر ومستبان اولمش ووجه اللهى اراده ايسه دنيا وآخرتجه عبد سالكك زينتنه كافى بولنمشدر و سالك ايچون اندن اوزكه زينت يوقدر (اما مريد ايله مراد) مريد بالاده اراده بحثنده ذكر اولنان حالات كنديسنده موجود و بيان قيلنان صفتله متصف بولنان كيمسه دركه اول كيمسه دائما الله تعالى حضرتلرى جهتنه وحقك طاعتنه مقبل ومتوجه اولوب وحقك غيرى جهته توجهدن وانك غيرى طاعتدن معرضدر واول كيمسه حقدن غيريدن اصم وصاغر اولوب كلامى انجق ربيسندن سامع اولور وكتاب وسنتده اولان نسنه ايله عامل اولور واول كيمسه الله تعالى حضرتلرينك نوريله كوروب كندى فعلنى وكرك خلائقك افعالنى الله تعالى حضرتلرنده كورر وفاعل حقيقى انجق اودر بيلور وكنديسيچون حقك غيريدن عمى حاصل اولور بوحالده على الحقيقه حقدن غيرى فاعل كورمز بلكه غيرى آلت وسبب ومحرك ومدبر مسخر كورر نتكم رسول الله صلى الله عليه وسلم (حبك الشئ يعمى ويصم) بيورمش يعنى سنك محبوبكه محبتك سنى محبوبكك غيريدن اعمى واصم قيلار زيراسنك اشتغالك محبوبكه منحصردر غيره مساعد دكلدر ديمشدر بناءً على ذلك اراده‌سز محبت ظهور ايتمز وتجرد بولنميجه اراده حاصل اولمز وتاكه مريدك قلبنه جمرهٔ خشية القا اولنوب انده اولان تعلقاتى وعلائق ماسوايى احراق ايتميجه انك اراده‌سى تجرد ايتمز نتكم الله تعالى حضرتلرى (ان الملوك اذا دخلوا قرية افسدوها وجعلوا اعزة اهلها اذلة) بيورمش وسلطان عشق ومحبتك هيبت واجلال ايله نواحئ قلبه اقبال ودخولنده انده‌كى علائق وعوائق ماسوايى وغل وغش وسائره‌يى احراق ايلديكنه واندن اغيارى سوروب چيقارديغنه وتختكاه قلبده غيرالله ايچون محل براقديغنه اشارت ايلمشدر نتكيم محبت خطرناك ودردناك اوبله برخوف وهراسدركه الام واكدارى وغموم وهموم سائره‌يى سهل وآسان قيلار وانلرك جمله‌سنه غلبه چالار ديمشدر ومريدك نومى غلبه واكلى فاقه وكلامى ضرورت اولور ومريد دائما نفس اماره‌سنك ناصحيدر وانك محبوب ولذاتنه وايلديكى دعوتنه اجابتى يوقدر ومريد عباد اللهه نصيحت وخلوتنده حق ايله انسيت وحقه معصيتدن صبر ايله اجتناب ايدر وقضاء اللهه راضى وحقك امر وفرمانك

مطیع وفرمانبری اولور ومرید حقك نظرندن حیا ایدر وکندیسنی حقه سودرمك ایچون جهد وقدرتنی بذل ایدر دائما کندیسنی حقه ایصال ایده جك اسباب و وسائله تمسك و تشبث ایدر وخمول واختفاء واصطفاده انزوا ایله قناعت ایدر وخلقك حمد و ثناسنی اختیار ایتمز ومخلصا وخالصاً لله تعالی کثرة نوافل ایله کندیسنی حقه سودرمکه سعی ایدر وبوحال ایله تاکه حقه واصل واحباب الهی زمره‌سنه داخل ومقصد ومرادینه نائل اولور واول انده کندیسنه مراد تسمیه اولنوب طریق الهینك سالکلری اثقال واحمالی وبارکرانی کندیسندن حط و تنزیل اولنور وحقك ماء رحمت و رأفت ولطفیله غسل اولنور وکندیسیچون جوار الهیده بیت بنا اولنور وکندیسنه انواع خلعتلر کیدیریلورکه انلرده حق معرفت وحق ایله انسیت وسکون وطمانینتدر واوانده اول مرید اذن صریحدن صکره بلکه حقدن خبر ایله حقك اسرار وحکمتنی ناطق اولور وبین احباب الله تمیز ایدر القابله تلقیب اولنه‌رق حواص الهی زمره‌سنه لاحق اولور وانجق انك علمی الله تعالی حضرتلرینه مخصوص برطاقم اسما ایله تسمیه اولنور وعند الهینك غیریده واضح وآشکار اولمیوب حقه مخصوص اولان اسراره مطلع اولور بوحالده اول مرید اللهدن ایشیدر والله ایله کورر والله ایله نطق ایدر وقوة الهیه ایله طوتار وطاعت اللهه سعی ایدر والله ایله قرار ایدر وحرز وحفظ الهیده ذکرالله وطاعت الله ایله اویور وحقك امناء وشهداسندن وحقك عبادینه وبلادینه واحباء واخلاسنه نجات ویریجی وانلری سلامته چیقاریجی اولور نتکیم رسول‌الله صلی الله علیه وسلم حاکیا عن الله عز وجل (لایزال عبد المؤمن یتقرب الی بالنوافل حتی احبه فاذا احببته کنت سمعه وبصره ولسانه ویده ورجله وفؤاده فبی یسمع وبی یبصر وبی ینطق وبی یعقل وبی یبطش) الحدیث بیورمش یعنی الله تعالی حضرتلرینك مؤمن قولم بکا نوافل ایله تقرب ایدر اولدیغی حالده زائل اولمز دائم اولور تاکه بن اکا محبت ایدنجه وبن ایسه اکا محبت ایتدیکمده بن انك سمع و بصری و لسان و یدو رجلی وفؤادی اولورم بوحالده اول کیمسه بنمله ایشیدر و بنمله کورر و بنمله سویلر و بنمله تعقل ایدر و بنمله طوتار دیو بیوردیغنی خبر ویرمشدر واول مرید برعبد درکه انك عقلی عقل اکبری وقوهٔ قدسیهٔ سامیه‌یی حامل اولور وانك حرکات شهوانیه‌سی قبضهٔ حقده ساکت وساکن اولوب بوحالده انك قلبی حق جل وعلا حضرتلرینك خزانه‌سی اولور یاعبد الله سن انی بیلمکلکی مراد ایدر ایسه‌ك ایشته مراد تسمیه اولنان مراد الله بودر حالبوکه عباد اللهدن سلفده کچنلرك بعضیسی مرید ومراد ایکیسیده بردر زیرا الله تعالی حضرتلرینك اول مرادی اراده ایتمکلکی سببیله مراد اولمامش اولسه ایدی الله تعالی‌نك مرید اولماسی لازم کاوردی حق ایسه فعال لمایریددر وانجق انك اراده ایتدیکی نسنه اولور زیرا الله تعالی حضرتلری برشیٔ خصوصیتله مراد ایتدیکی وقتده اول شیٔ اراده‌یه موافق ومطابق قیلار دیدیلر واخر برطاقیده مرید مبتدی ومراد ایسه منتهی در ومرید عین تعب ومشقته نصب اولنوب مقاساة وشدائده القا اولندی ومراد ایسه من غیر مشقت امره ملاقی اولدی ومرید متعبدر مراد ایسه مرفهدر ایمدی

سیر الی الهی قاصد مبتدیلر حقنده عادات الهیه‌ده اغلب اولان مجاهدات ایچون توفیق الهینك تماماً جاری ووارد اولمقلغیدر بعده اول قاصدینی حقه ایصال ایله انلردن اثقالك ونوافل عبادات وترك شهواتك تنزیل وتخفیفی وجمیع عباداتدن مجرد فرائض وسنن اوزرینه قیام ایله اقتصار وحدود مقامی محافظه وقلوب ایله ماسوای حقدن انقطاعدر بوحالده انلرك ظاهری خلق‌الله ایله باطنلری دخی الله عز وجل حضرتلریله‌در وانلرك لسانلری حکم‌الله ایله قلبلری ایسه علم الله ایله‌در وانلرك اقوال ظاهره‌لری الله تعالی حضرتلرینك عبادینه نصح وپند ایله واسرار وضمائریدخی ودایع الهیه‌یی حفظله‌در ارض وسماء دائم اولدیغی وعباد حقك طاعتیله وحفظ حدودیله قائم بولندیغی مدتجه الله تعالی حضرتلرینك سلام وتحیاتی وبرکات ورحمتی انلرك اوزرینه اولسون وجنید رحمه‌الله مرید ومراددن سؤال اولندقده مریدك اعتناسی سیاست علمه ومرادك اهتمامی ایسه رعایت حقه‌در زیرا مرید سیر حالنده مراد ایسه طیران حالنده‌در سائر اولان طیرانده بولنانه قنده لاحق اولور دیو جواب ویرمشدر وبوبیانمز موسی ایله پیغمبرمز محمد صلی الله علیهما وسلمك احوالیله منکشف وواضح اولورکه موسی علیه‌السلام مرید ونبیمز محمد صلی الله علیه وسلم ایسه مراد ایدی بنابرین موسی علیه‌السلامك نهایت سیری جبل طورسینایه اولدی وحضرت محمد صلی‌الله علیه وسلمك طیرانی عرش اعلا ولوح محفوظه منتهی اولدی ومرید طالب ومراد ایسه مطلوبدر ومریدك عبادتی مجاهده ومرادك عبادتی ایسه موهبه‌در ومرید عوض ایچون عمل ایدر ومراد ایسه عملی کورمز بلکه توفیق ومنتی رؤیت ایدر ومرید نورالله ایله نظر ایدر ومراد محضا الله ایله نظر ایدر ومرید امر الهی ایله قائمدر مراد ایسه فعل‌الله ایله قائمدر مرید هنوز هواسنه مخالفت ایدر مراد ایسه ارادت ومناسندن تبری ایدر ومرید کلفتله تقرب ایدر مراد ایسه بلا کلفة قربیت حاصل ایدر ومرید پرهیز وحمیه‌ده‌در مراد ایسه ناز وتغذی ایله تنعمده‌در ومرید محفوظدر مراد ایسه مریدی حافظدر ومرید ترقیده‌در مرادایسه نهایته ایرشمش وربیسنه اولاشمش اولمسیله انك عندنده هرنفیس ولطیف ونقی یه وانواع نعم سنیه‌یه نائل اوله‌رق کروه طائعین وعابدینی وقافلهٔ متقربین ومتقینی تجاوز ایتمشدر .

《صوفی‌ومتصوفك نه اولدیغی بیاننده》 اما متصوف صوفی اولمق واول مراتب علیایه ایرشمك ایچون کلفت ومحنت چکان وتا صوفی اولنجه‌یه دکین طاقتنك فوقنده سعی وورزش کوسترن کیمسه‌در اول کیمسه مشاق وشدته تحمل ایدر صوفیلرك مسلك‌و طریقلرینه داخل وانده قبول قیلدیغنده اکا متصوف دینور نتکیم برکیمسه قمیصی لابس اولدیغنده تقمص فلان‌ودراعه وذرهی کیدیکنده‌ده تدرع فلان دیندیکی کبی فلان متقمص ومتدرع دخی دینور وکذا زهدو ورعه داخل اولان کیمسه‌یه متزهد دینور واول کیمسه زهدنده کمال ونهایته ایریشوب اشیانك کندیسنه بغضی وکندیسنك دخی اشیادن فانی اولمسی جهتله هرایکیسنك بربرینی ترك ایلدکارنده اکا زاهد دینور بعده اشیا اکا میل وتوجه کوستر ایسه‌ده کندیسی اشیایی ارزو ایتمیوب وبغضده کوسترمیوب بلکه اولبابده الله تعالی حضرتلرینك امرینه ممتثل واشیا حقنده

فعل اللهه منتظر بولنمسنه مبنى كنديسنه متصوف دينور وتماميله شومعنى ايله متصف اولديغنده اكا صوفى دينور زيرا صوفى فى الاصل مصافاتدن مأخوذدركه الله تعالى حضرتلرينك پاك و پاكيزه قيلديغى عبد صافى وخالص معناسنه‌در انك ايچون صوفى (الصوفى من كان صافياً من افات النفس خالياً من مذموماتها) ديو تعريف ايدلمش يعنى صوفى افات نفسدن پاك وصافى ونفسك مقدوحات ومذموماتندن خالى وعارى اولان ومذاهبك ممدوح ومحمودينك سالكى وقلبندن خلايقدن برنسنه‌يه قطعا ميل وتوجهى اولمديغى حالده حقايقك ملازم ومواظبى بولنان كيمسه‌در دينمشدر و بعضيلريده تصوف حق ايله صدق وخلق ايله حسن خلقدر ديديلر واما متصوف ايله صوفى بيننده فرق شووجهله‌دركه متصوف مبتدى وصوفى ايسه منتهيدر ومتصوف طريق وصله شارع صوفى ايسه طريقى قطع ايتمش ووصلت كنديسنه منتهى اولان ذات اجل اعلايه واصل اولمشدر ومتصوف متحمل صوفى ايسه محمولدر ومتصوف هرثقيل وخفيفى حامل واو يولده انك نفسى اريوب هواسى زائل واراده وامنيه‌سى مضمحل ومتلاشى اولوب صافى اولديغنده كنديسنه صوفى تسميه اولنورو بوحالده كنديسى طوپ وچوكان قدرت الهيه‌نك كرهٔ مشتنده قدرك محمولى وقدسك پرورده‌سى وعلوم وحكمتك منبعى وامن وفوز وفلاحك بيتى واولياء وابدالينك ملاذ وكهفى وموئل ومرجعى ومتنفس ومستراح ومسرتلرى اولور زيرا بوحالده صوفى صنف وسمط لئالئ اولياده عين قلادهٔ اعيان ودرهٔ تاج عرفان ومنظر ربمناندر ومريد ومتصوف نفسى وهوا وشيطانى وربيسنك خلق ودنيا واخراسى ايچون مشقت چكر وربيسى عزوجل ايچون جهات ستدن واشيادن مفارقتله اشيا ايچون عمل وموافقتى وانى قبولى ترك ايدرك واشيايه ميلدن وانكله اشتغالدن باطننى تصفيه ايدرك صافى مشربله حقه عبادت ايدر وشيطانه مخالفت ايدر ودنياسنى ترك ايدر واخراسنى طلب ايچون ربيسنك حكميله اقرانندن وسائر خلقدن عزلت ومفارقت ايدر بعده امر الهى ايله نفس وهواسى ايچون مجاهده ايدر ومحضا مولاسنه رغبتنه مبنى اخراسندن والله تعالى حضرتلرينك دارآخرتده وليلرى ايچون اماده وتهيه ايلديكى نسنه‌لردن مفارقت ايدر وبوحالده اكواندن چيقوب واحداثدن صافى اولوب رب الانام ايچون خالص اوله‌رق علائق واسباب واهل واولاد اندن منقطع اولور واندن جهات ستهٔ ظاهره منسد اولوب انك وجهنه جهة الجهات وباب الابواب آچيلوركه انلرده رب الانام ورب الاربابك قضاسنه رضادر وبوحالده انك حقنده كان ومايكونى عالم وسرائر وخفياته وجوارح واعضانك كنديسيله حركت ايلديكى آلت وادوات واجزايه وقلوب ونباتده مضمر اولان نسنه‌لره واقف اولان الله تعالى حضرتلرينك فعل وصنعى ايشلنور صكره ذكر اولنان مرتبه‌نك قارشوسنده برقپو آچيلوركه اكا باب قربت دينور واندن ملك ديانه يقين اولنور بعده اول كيمسه اندن مجالس انسه رفع اولنوب انده كرسئ توحيد اوزره اوطورديلور بعده اندن حجاب رفع اولنوب دار فردانيته داخل اولور وانده كنديسنه عظمت وجلال كشف اولنور بوحالده اول كيمسه‌نك بصرى جلال وعظمته ايرشدكنده نفس وصفاتندن وحول و قوتندن وحركت وارادة ومناسندن ودنيا وعقباسندن فانى اوله‌رق وارلغى

وهويتى زائل اولور وبوحالده كنديسى ماء صافى ايله مملو شول بللور صراحى مانندى اولوركه انك درونده‌كى اشباح وصور ظاهرندن متبين وواضح اولور وبوحالده انك اوزرينه قدردن غيرى حاكم اولماز وكنديسى امرك و حكم قدرك غيرى‌يى ايشلمز و اول كيمسه كنديسندن وحظوظات كليه‌سندن فانى اولوب مولاسى ومولاسنك امر ايچون موجوددر وخلوتى طالب دكلدر زيرا خلوت موجود ايچوندر واول كيمسه (ونقلبهم ذات اليمين وذات الشمال) آيت جليله‌سى مفادنجه امورى مربيسنه مفوض يديرلمينجه بيان وكيديرلمينجه كيميان ناتوان برطفل وصغير كبيدر انجق اول كيمسه‌نك خلق اراسنده كائن وبين وافعال واعمال وسرائر وظواهر وضمائر ونيات جهتيله خلقدن مفارق وباين بولنمسنه مبنى خلائق وبريات ايله تكدردن صافى وخالص اولدى معناسنه اكا صوفى تسميه اولنور واكر سن ايستر ايسه‌ك اكا اعياندن برعين وابدالندن برابدال تسميه ايدرسك صوفئ مشار اليه كندى نفسنى واموات احيا ايديجى ووليلرينى ظلمات نفوس و طبايعدن واهويه وضلالتدن ساحهٔ ذكره ومعارف وعلوم واسراره ونور قربته بعده كندى نورينه اخراج ايديجى ربيسنى عارف اولور نتكم الله تعالى حضرتلرى (الله نور السموات والارض مثل نوره كمشكوة) بيورمش و (الله ولى الذين آمنوا يخرجهم من الظلمات الى النور) مفاد جليله‌سى اولياسنى ظلماتدن نوره اخراجه ولى اولديغنى بيان ايلمشدر والله تعالى حضرتلرى اول وليلرينى قلوب عباده‌كى مضمرات ونياته مطلع قيلمشدر زيرا تعالى وتقدس حضرتلرى انلرى قلوبك جواسيسى وسرائر وخفياتك امناسى قيلدى وانلرى خلوات وجلواتنده اعدادن محفوظ طوتديكه انلر ايچون شيطان مضل وانلرى زلاته ميل ايتديره‌جك هواده يوقدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (ان عبادى ليس لك عليهم سلطان) بيورمشدر وانلرى لذات دنيايه دعوت ايده‌جك و شهوات غالبه‌يه و دركاته دوشيره‌جك واهل سنت وجماعاتدن اخراج ايده‌جك نفس امارهٔ بالسوءده يوقدر نتكم الله تعالى حضرتلرى (كذلك لنصرف عنه السوء والفحشاء انه من عبادنا المخلصين) بيورمشدر وانلرى ربم حفظ ايتدى وانلرى سلطان جبروت ايله نفسلرينك رعونات وضراوتندن وعادات وطبايعندن قلع وقمع ايلدى وانلرى محل انقطاع واضطرارلرنده صبر وسيرلرنده صدقله وفايه موفق اولمقلق شرطندنصكره مرتبه‌لرنده ثبات ايله وفايه موفق قيلدى وانلر فرائضى ادا واوامر وحدودى محافظه ايله مراتبه ملازمت ايتديلر وحتى انك اوزرينه ثابت وقائم اولوب صافى قيلنديلر وتهذيب وتأديب وتطهير وتطييب وتوسيع وتشجيع وحفظ وتزكيه اولنديلر بوحالده انلر ايچون ولايت الله تمام اولدى و (الله ولى الذين آمنوا) و (يتولى الصالحين) مفاد جليله‌لرنجه الله تعالى حضرتلرى كنديلرينه ولايت بخش ايتدى بعده بونلر بولندقلرى مرتبه‌لرندن مالك الملك مرتبه‌سنه نقل اولنوب انلر ايچون بين يدى الله اول مرتبه‌نك ترتبنده انلرك نجوالرى وسر سوزلرى كفاح اولوب بوانده قلوب وسرلريله حق ايله سويلشورلر واولوجهله مناجات ايدرلر وانكله ماسوادن اعراض ايدرلر وعلائق وعوائق وماسوايى نفسلرندن وهرشيدن نهى ونفى ايدرلر زيرا هر شيئك ربيسى ومولاسى مالك الملك‌در و بوحالده مالك الملك

انلری کندی قبضه‌سنده قیلار وعقللریله انلری مقید ایدوب انلری کندیسنك امناسی قیلارده انلر مالك الملکك قبضه وحراستنده روح ونسیم قربی‌شم ایدرلر وفسحت توحید ورحمتده عیش وصفاده اولورلر وانلر بشقه برشیئله مشغول اولمیوب انجق انلره ایشلمسیله اذن ویریلان اعمال ایله مشغول اولورلر وانلرك قلوبله دکل انجق ابدانله عمللری وقتی کلدیکنده انلره شیاطین ونفسلری واهویه‌لری ضرر ویرمسون وعمللری حظ شیاطیندن وریا ونفاق وعجب مثللو حالاتدن وطلب اعواضدن واشیادن بر شیئله شرکدن وحول وقوتدن سالم اولسون وبلکه‌ده نائل اولدقلری حالاتی الله تعالی حضرتلرینك محضا فضل وکرمندن واللهك خلقیله کسبه انلر ایچون موفقیت احسان ایلمسندن کوروب عقیدهٔ سنن هوادن چیقمسونلر واعتقادلرینه خلل کتورمسونلر ایچون اول اعمالی حرس وحفظ الهیله ایشلرلر بعده انلر اول اوامری ادا واعمالدن فارغ اولدقدن صکره ملازم ومواظبی بولندقلری مراتبه رد اولنوب انده مکث ایدرلر وانی قلوب وضمائر ایله حفظ ایدرلر وبعضاده انلر حقك امناسی قیلندقلرندن صکره دیکر حالته نقل اولنورلر وانلردن هر بریسی (انك الیوم لدینا مکین امین) مفادنجه حالتنده انفراد ایله خطاب اولنورلر وسن بزم عندمزده منزلت ومقدرتله امینمزسك دینلورلر وانلر اول حالتده اذنه محتاج اولمزلر زیرا انلرك امر وشانلرینك کندیلرینه تفویض ایدلمش کبی اولمسیله انلر امرلرنده برشیده هرنره‌یه کیتسه‌لر وقنغی مکانه وارسه‌لر ینه قبضهٔ حقده‌درلر وبو بیانمزی رسول الله صلی الله علیه وسلمك جبریل علیه السلامدن انك دخی الله عز وجل حضرتلرندن حکایةً صادر اولان قولی تحقیق وتأیید ایدرکه الله تعالی حضرتلری (ماتقرب الی عبدی بمثل اداء فرائضی وانه لیتقرب الی بالنوافل حتی احبه فاذا احببته کنت سمعه وبصره ولسانه ویده ورجله وفؤاده فبی یسمع وبی یبصر وبی ینطق وبی یفعل وبی یبطش) بیورمشدر وشوخبری بزلر بوکتابمزده مواضع عدیده‌ده ذکر وبیان ایلمشزدر زیرا شو مقامده اصل واساسدر وشوحالده اول عبدك قلبی ربیسی عز وجل حضرتلرینك حب ومحبتیله ونور علم ومعرفتیله طولوب انك قلبنده خدانك حبی وعلم ونور معرفتندن غیری ایچون محل قالمز سن رسول الله صلی الله علیه وسلمك قول شریفنه نظر ایتمز میسك که (من احب ان ینظر الی رجل یحب الله بکل قلبه فلینظر الی سالم مولی ابی حذیفة رضی الله تعالی عنه فظاهره متحرك متصرف بفعل الله وباطنه مملوء بالله عز وجل) بیورمشدر یعنی برکیمسه بتون قلبیله الله تعالی حضرتلرینه محبت ایدن بررجله نظر ایتمکی ارزو ایدر ایسه اول کیمسه ابی حذیفة رضی الله عنهك آزادلوسی سالمه نظر ایتسونکه انك ظاهری فعل الله ایله متحرك ومتصرف وباطنی ایسه حق ایله مملودر دیو خبر ویرمشدر وموسی علیه السلامك (یارب این ابغیك) یعنی یاربی سنی قنغی مکانده طلب ایده‌یم دیو ایلدیکی مناجاتنه طرف باریٔ متعالدن یاموسی هانکی بیت بکا واسع اولور وقنغی مکان بنی حامل اولور اکر سن بنم نره‌ده اولدیغمی بیلمك ایستر ایسەك بن سنك ماسوایی تارك واکواندن مفارق عفیف قلبکده‌یم جوابی ویرلدی وتارك شول کیمسه‌درکه سعی وجهد ایله ماسوایی ترك ایدر وحالبوکه انده ماسوادن بقیهٔ اثر واردر بعده اول کیمسه اوزرینه الله تعالی حضرتلری من واحسان ایدرده اول کیمسه

(موتوا قبل ان تموتوا) مفاد عالیسنجه موت معنوی ایله ماسوادن وداع ایدر وبعده عفت ایدر ومولاسندن ماعدا هیچ برشیئه التفات ایلمز واکر الله تعالی حضرتلرینك اول کیمسه اوزرینه ایلدیکی منتی ومن احسانی نیچوندر دینلورسه بز دیرزکه الله تعالی حضرتلری اول عبدی اکا ملازم ومواظب بولنمق وانده لازم کلان عملی ایفا واقامه ایلمك شرطیله مرتبه‌سنه اقامه ایلدی وقتاکه عبد اول شرطی یرینه کتوروب اندن غیری عمل وحرکت طلب ایتمدی وانی حفظ ایدوب اندن ایلرو یه تجاوز ایتمدیسه الله تعالی حضرتلری عبد مذکوری اول مرتبه‌دن ملك جبروته نقل ایتدی عبد دخی انده نفسنه جبر ایتدی بعده سلطان جبروت ایله نفسنه قهر ایدوب نفس خاشع وذلیل اولدی بعده الله تعالی حضرتلری انی نفسنده برتعبیر اولنسان وشهواتك اصول واساسی بولنان غده‌لری تهذیب واذابه‌سیچون ملك جبروتدن ملك سلطانه نقل ایدر بعده اندنخی ملك جلاله نقل ایدوب تأدیب ایدر بعده اندنخی ملك جماله نقل ایدوب اندن دخی انی پاك ونظیف قیلار بعده اندنخی انی ملك عظمته نقل ایدوب انده دخی انی تطهیر ایدر بعده اندنخی ملك بهایه نقل ایدوب انده دخی تطییب ایدر بعده ملك بهجته نقل ایدوب انده اکا وسعت بخش ایدر بعده ملك هیبته نقل ایدوب انده انی تربیه ایدر اندنخی ملك رحمته نقل ایدوب انده دخی انی ترطیب واکا قوت بخش ایدوب تشجیع ایدر اندنخی ملك فردیته نقل ایدوب انده انی فرد قیلار بوحالده حقك لطفی انی بسلر ورأفت وشفقتی انی جمع واحاطه ایدر ومحبتی قوی وشوقیدخی انی قریب قیلار ومشیئتی انی کندیسنه ایرشدیرر وجود وعزیز انی تقلیب ایدوب کندیسی اکا یقین اولور بعده انی کندیسنه یقین قیلار صکره امهال ایدر صکره انی تأدیب ایدر صکره اکاسرینی عیان ایلر بعده من واحسانیله انی منبسط بعده ینه منقبض قیلار بوحالده اول کیمسه هرنره‌یه کیدرسه وهرقنغی مکانده وهرهانکی حالده بولنورسه ربیسنه قریبدر وربیسنك قبضه‌سنده‌در واسراری وربیسی جهتندن خلقه تبلیغ ایده‌جکی نسنه‌لرده حقك امناسندن برامیندر عبدشومقامه واصل اولدیغنده انك صفات وکلام وعباراتی منقطع اولور وشومقام عقول وقلوبك منتهاسی وحالات اولیاء اللهك بالغ وراجع اوله‌جغی منازل ومراتبك غایه‌سیدر وبونك وراسنده اولان مراتب ومنازل انبیاء ورسل علیهم السلامه مختصدر زیرا ولینك مراتبی نهایتی انبیاء صلوات الله وتحیاته ورأفته ورحمته علیهم اجمعین حضراتنك مراتبنك بدایتیدر اما نبوت ایله ولایت بیننده فرق شووجهله درکه نبوت الله تعالی حضرتلرندن منفصل اولان کلام وجانب الهیدن ملك واسطه‌سیله تبلیغ قلنان وحی درکه الله تعالی حضرتلری ملك واسطه‌سیله مایوحی‌یی حکم ایدر واول ملك ایله اول وحیك قبولنی پیغمبره امر ایدر وپیغمبر دخی انی قبول ایدر وبوکلام ووحیك تصدیقی لازمدر وانی انکار ایدن کافردر زیرا الله تعالی حضرتلرینك کلامنی رد وانکار ایتمش اولور اما ولایت الله تعالی حضرتلری حدیث وخبرینه کندیسنی ولی قیلدیغی وعلی طریق الالهام حدیثنی اکا ایصال ایلدیکی کیمسه‌ایچوندرکه او حدیث وخبرولینکدر انجق کندیسنده سکینت اولان اول خبر لسان حق وصدق اوزره الله تعالی حضرتلرندن منفصل اولور واول

خبری مجذوبك قلبنده كی سكينت تلقی ايدر وقلب مجذوب اول خبری قبول ايدر وخبر
مذكور انك قلبنده ساكن وثابت اولوب مجذوب جانب حقه متوجه اولور الحاصل كلام
انبيا وحديث اوليا ايچوندر كلامی رد ايدن كافر اولور زيرا كلام ووحی الله تعالی
حضرتلری اوزرينه رد ايله قبول ايتمامش اولور وبركيمسه حديثی رد ايتسه كافر اولمز
بلكه خائب وخاسر اولور وكنديسی اوزرينه وبال اولور واول كيمسه‌نك قلبی مبهوت
اولور زيرا اول كيمسه الله تعالی حضرتلرينك نفسنده بيلوب حق وصدقی كنديسنه ايداع
وقلبنه القا ايلديكی مخبلرينك خبر ويريكی نسنه‌يی حق اوزرينه رد ايتمش اولور چونكه
حديث وقت مشيتده علم الهيدن بارز وظاهر اولان نسنه‌دركه سر كبی نفسده برحديث اولور
وبوحديث ايسه اول عبد ايچون انجق الله تعاليدن محبتله واقع اولور وحق وصدق ايله
انك قلبنه امضا اولنوب اوآنده قلب دخی انی سكينتله قبول ايتمكده اولور .

﴿بوباب طريقت عليه‌ده اولا مبتدی اوزرينه واجب اولان وثانيا شيخك خدمت ومعيتنده
بولنديغی حالده ادب جهتيله مبتدی اوزرينه واجب اولان ومريدی تربيه وتأديبده شيخ اوزرينه
واجب اولان حالاتی مبيندر﴾ طريقت عليه‌ده اولا مبتدی اوزرينه واجب اولان اعتقاد
صحيحدر يعنی اعتقادينك درست اولمقلغيدر زيرا اعتقاد صحيح اصل واساس ومبنا عليهدر
واول اعتقاد صحيح اثنای كتابده شرح وبيانی سبقت ايتديكی وجهله مبتدينك اعتقادينك
اهل السنة والجماعة سلف صالحينك عقيده‌سنه يعنی انبياء ومرسلينك وصحابه تابعين واولياء
وصديقينك سنت وسيرت وطريقت واعتقادينه موافق ومطابق بولنمسيدر ومبتدی اوزرينه
كتاب وسنته اعتصام وتمسك ايتمك وامر ونهی واصل وفرع جهتيله انلرك احكاميله عمل
ايلمك واجبدركه مبتدی سير وسلوكنده والله تعالی حضرتلرينه موصل طريقده كتاب وسنتی
كنديسنه ايكی قناد قيلمليدر وطريقنده سيران وطيرانی وهردرلو حالاتی كتاب وسنتك تماميله
احكامنه موافق ومطابق اولمليدر بعده مبتدی تاكه كنديسنی هدايت وارشاد ايده‌جك وطريقنده
قائد ورهبر ودليلی اوله‌جق وسير فی الطريقده تثبط وتوقفه وعناد وخويسزلغه مجبول نفس
وهواء مضلنك وشهوات ولذاتنك ثوران وغليانی هنكامنده كنديسنه يورغنلق وطورغنلق
عارض اولديغنده مرجع وملاذ اتخاذ ايده‌جكی وكنديسيله انس وانسيت حصوليله مأنوس
ومستريح اوله‌جغی ومشكلنی حل ايچون هربار حضورينه واره‌جغی برشيخ ومرشده واصل
اولنجه‌يه دكين طريقنده صدق وثبات ايله مجاهده واجتهاد اوزره بولنمليدر نتكم الله تعالی
حضرتلری (والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا) بيورمش وانقطاع وانفصال ايله اغياردن
نظرينی قطع ايدرك ذات اجل اعلاسيچون اجتهاد ومجاهده اوزره بولنانلری كنديسنه
موصل اولان سبل وطرقه هدايت ودلالت بيوره‌جغنی خبرويرمشدر وحكيم (من جد
وجد) ديمشدر يعنی جد وسعی ومجاهده‌ده بولنان كيمسه‌نك نائل مطلب اوله‌جغنی
بيان ايلمشدر ومشايخ كرام دخی (المجاهدات تورث المشاهدات) ديو مجاهداتك مشاهداتی
ايراث ايلديكنی بيان ايلمشلردر بنابرين مبتدينك حقيقته علمنك اعتقاد صحيحه وحقيقته
سلوكنك تحقيق وتيقنی ايسه مجاهده واجتهاده وابسته بولنمشدر بعده مبتدی اوزرينه

(واجب)

واجب اولان الله تعالی حضرتلريله شول برعهد خالص اوزره بولنميدركه طريقنده الله
تعالی حضرتلرينه واصل اولمدقجه قدمنك وضع ورفعی انجق اسم اللهی ياد وتذكار ايله
اولمليدر ومبتدی (ولا يخافون لومة لائم) مفاد جليلنجه لائمك لوميله قصدندن وسير
وسلوكندن رجوع ايتماملیدر زيرا صادق ايچون رجوع يوقدر ومبتدی كنديسنده
ظهور ايده‌جك كرامتله‌ده يولندن قالماملیدر والله تعالی حضرتلری جانبندن عوض اوله‌رق
كنديسنه بخش اولنان كرامته راضی وقانع اولماملیدر زيرا الله تعالی حضرتلرينه واصل
اولمدقجه مبتديده ظهور ايدن كرامت اكا ربيسندن حجابدر اما وصولك حصولنده اكا
كرامتك ضرری يوقدر زيرا اول حالده كی كرامت باب قدرتدن وقدرتك ثمرات
وعلاماتندندر وانك حق جل وعلا حضرتلرينه وصولی ايسه محضا قدرتدن اولمسيله
نفسنده برشی انی نقض ايتمز واكا حجاب اولمز چونكه بوحالده يريوزنده انك ايچون
قدرت وخرق عادة وقوعبولور وانك كلامی جهل وعجمه‌دن وبلادت وبلاهت
وقصوردن صكره حكمت بالغه اولور وانك حركات وسكنات وتصاريفی معتبر ومتعظ
ايچون محضا عبرت اولور وافعال الله انده جاری اولور وانك اوزرينه عقوله عجب وحيرت
ويره‌جك نسنه‌لر وقوعبولور وبوندن صكره‌ده اول كيمسه بعض كره كرامتی طلب ايله
امر اولنور وانك اوزرينه جبر اولنور وانك عندنده كنديسنك دمار وهلاكی ترك طلب
كرامتده وشو امره مخالفتده اولديغی وانك ثبات وبقاسی وعبادت وقربتی وربيسنك
رضاسنه وزياده محبتنه نائليتی كرامتی طلبده واولبابده‌كی امره امتثالده بولنديغی تحقق ايدر
بوتقديرجه كرامت اكا نوجهله ضرر ايراث ايدر شوقدر واركه بوحال انكله ربيسی بيننده
اولوب ظهورك غلبه ايلمسی وجذبه واستغراق عالمنده بولنمسی حالی مستثنا اولديغی حالده
اول حالی عوامدن هيچ بركيمسه‌يه اظهار ايتماملیدر زيرا كتمان كرامات شرط
ولايتدندر واظهار معجزاتك شرط نبوتدن اولمسی نبوتله ولايت بيننده فرقك حصول
ووقوعنه مبنيدر وانك ايچون اوطان تقاصيره عروج ايتمك وقيل وقال اهلی مقصرين
وبطالين ايله مخالطه ومصاحبت ايلمك لايق دكلدر زيرا انلر اعمال وتكاليفك اعداسی
واسلام وايمانك مدعيلريدرلركه انلرك حقنده الله تعالی حضرتلری (يا ايها الذين
آمنوا لم تقولون ما لا تفعلون كبر مقتا عند الله ان تقولوا ما لا تفعلون) ديو بيورمش وانلرك
سوزلرينك مجرد ادعادن عبارت اولديغنی بيان ايلمشدر وديكر آيتده دخی (اتأمرون الناس
بالبر وتنسون انفسكم وانتم تتلون الكتاب افلا تعقلون) بيورمشدر واول كيمسه افطار
وسحور ايچون انك مثلنه نائل اولمز خوفيله ميسور وموجود طعامی بذل وصرفده لايق
اولان بخل ايتماملیدر واول كيمسه الله تعالی حضرتلرينك كچمش زمانلرده ميسوری ونواله‌ٔ
موجوده‌يی بذل وصرفه بخيل برولی خلق ايتديكنی نفسنده وقلبنده قطعيا بيلمليدر واول
كيمسه ايچون لايق اولان ذل وجوع دائمه وحرمان نصيبه وخمول وكمنام‌لغه ونام وشانی
وشهرتی باتمغه وناسك انی ذمنه واقران وامثالنی اكرام وعطاده وشيوخ عنده وعلما مجلسلرنده

انك اوزرینه تقدیملرینه وکندیسی آج اولوب جماعتك طوق اولمسنه وهرکس حقنده عزت وحرمت کوسترلدیکی حالده کندیسی نصیبنك ذل وهوان ومسکنت اولمسنه راضی اولملی وانی کندیسنه بالاختیار حظ ونصیب قیلملیدر وشو بیان اولنان حاله راضی اولمیان ونفسنی انك اوزرینه ثابت وقائم قیلمیان کیمسه اوزرینه فتح باب اولمز واندن فیض ظهور ایتمز بنابرین فلاح ونجاح کلی بزم ذکر ایتدیکمز حالاتده وانك اوزرینه ثابت وقائم اولمقده‌در واول کیمسه ایچون لایق اولان یچمش ذنوبنی مغفرتدن وکله‌جك زمانلرده عصمتدن وطاعاتدن حقك محبت ایلدیکی وکندیسنی حقه ایصال ایدیجی اولان نسنه‌یه توفیقدن بعده حرکات وسکناتنده کندیسندن راضی اولمقدن واولیاء وابدالیندن شیوخه تحببدن بشقه برمطلوبه الله تعالی حضرتلرندن منتظر اولمامليدر زیرا رب الارباب جانبندن کندیلرینه عقل کامل بخش اولنمش وعبرو آیاته اطلاعلری وقلوب وضمائر ونیتلرنده صفوة حاصل اولمش اولان زمرهٔ احباب ذوی العقول والبابه دخوله سبب بیان ایلدیکمز حالاتدر وبزم شو ذکر ایتدیکمز حالات مریدك صفتیدر اما قلبنی جمیع مطالب ومأربدن مجرد قیلمیان وحوایج ومطالبدن ذکر ایتدیکمز احوال واوصافك غیری‌یی قلبندن سوروب چیقارمیان کیمسه علی وجه الاستحقاق مرید اولمز .

(مریدك شیخله آدابی بیاننده) مرید اوزرینه ظاهرده شیخنه مخالفتی و باطنده دخی شیخی اوزرینه اعتراضی ترك ایتمسی واجبدر زیرا ظاهریله عصیان ایلیان مرید ادبنی تارك وسر وباطنله اعتراضده بولنان دخی کندی هلاکنه ساعیدر بلکه شیخی ایچون کندی نفسی اوزرینه ابداً خصمدر بنابرین مرید ظاهراً وباطناً شیخنه مخالفتدن نفسنی زجر ومنع ایتملیدر وجناب عزوجل حضرتلرینك (ربنا اغفرلنا ولاخواننا الذین سبقونا بالایمان ولاتجعل فی قلوبنا غلا للذین آمنوا ربنا انك رؤف رحیم) قول شریفنی چوق تلاوة ایتملیدر ومرید ایچون شیخی جانبندن شرع شریفده مکروه کورینان برنسنه‌نك صدور وظهوری حس اولندقده اول نسنه‌یی شیخندن ایما واشارت وضرب مثل ایله استخبار ایتملی واول سببله شیخنك منفوری اولمسون ایچون انی تصریح ایتماملیدر واکر شیخنده عیوبدن برعیب رؤیت ایدرسه اول عیبی شیخی اوزرینه ستر ایتملی ومرید تهمت وقباحت وقصوری کندی نفسنده کورملی وشیخی ایچون اول عیبی ممکن مرتبه شرعله تأویل ایتملیدر واکر شرعده انك ایچون برعذر بولنه‌مزایسه شیخی ایچون استغفار ایتملی واکا توفیق وعلم وتیقظ وعصمت وحمیه ایله دعا ایتملی وانی معصومدر دیو اعتقاد ایتماملی وبو حالی هیچ برکیمسه‌یه خبر ویرماملیدر ویوم آخرده ویاخود ساعت اخراده شیخنك نزدینه رجوعنده اول مکروه کوردیکی حالك شیخندن زائل اولدیغنی وشیخنك اندن اعلا رتبه‌یه نقل ایدوب انك اوزرینه ثابت وقائم اولمدیغنی کوردیکنده اول حال مکروهك انجق غفلت وحدث وبین الحالین برفصل اولدیغنی اعتقاد ایتملیدر زیرا کندیسیله حالت اولی نهایت بولان وحالت ثانیه‌نك دخی عتبه‌سی اوزره قیام حاصل اولان بین الدارین دهلیز وبین المنزلتین برمنزله کبی هرایکی حال بیننده برفصل وشرعك رخصت واباحه‌سنه وعزیمت واشدی ترکه رجوع واردر وکذا برولایتدن ولایت اخرایه انتقال

ایتمك وبرولایتك خلعتنی چیقاروب اندن دها اعلا واشرف اولان ولایت اخری خلعتنی کیمك واردر چونکه اولیاء کرام ومشایخ عظامك کل یوم الله تعالی حضرتلرینه قربیتلری زیاده‌لشمکده‌در وشیخك مریده غضبی واظهار عبوست وجهی وبرصورتله اندن اعراضی وقوعنده مرید شیخندن منقطع اولمامليدر بلکه شیخنك باطننی وکندیسندن شیخی حقنده جاری اولان سوء ادبی ویاخود امره امتثالی ترك ونهی ارتکاب کبی امر الهی‌یه عائد اولان نسنه‌ده کی تفریطی تفتیش ایدوب تائب ومستغفر اولملی ومعاودتی ترکه عزم وجزم ایتملی بعده شیخنه اعتذار وتذلل وتملق ومستقبلده مخالفتی ترکله کندیسنی شیخنه سودرملی ومرافقته مداوم ومواظب بولنملی وشیخنی کندیسیله ربیسی عزوجل حضرتلری بیننده وسیله وواسطه وکندیسیله حقه توصل اولنور طریق وسبب قیلملیدر شول برکیمسه کبی که ملکك حضورینه دخولی ارزو ایدر حالبوکه کندیسی نزد ملکه قبول ودخول ووصول ایچون لازم کلان اصول وفصول وآدابی معرفتدن بی‌بهره‌در بو حالده اول کیمسه‌یه ملکك سیاستنی ودأب واصول وعادتنی بیلدیرسین وکوسترسین ایچون اولا ملکك حاجبلرندن وحواشی وخواصندن بریسنی کورمسی واندن ملك عندنده ایجاب ایدن رسم وادبی واصول مخاطبه‌یی وحضور ملکه تقدیمه شایان هدایا وطرائفك خزانهٔ ملکده مثلی بولنمیه‌جق وشایان استکثار اولمیه‌جق یعنی اندن بومثللو تحف وطرائفك تقدیمی چوق کورلمیه‌جك صورتده بولنمسی کبی الزم اولان حالاتی اوکرنمسی واصولنی تضییعی تقدیرنده لوم وطعنه وتذلیل وتحقیره دوچار اوله‌رق ملکدن امید ایلدیکی مقصود ومطلوبنه وصولدن محروم اولمامسیچون بیته قپوسندن کیرمسی یعنی ایشی ابتداسنده اصولی ویولیله طوتمسی لابد والزمدر زیرا هر داخل ایچون دهشت وحیرت اولدیغندن اکا مهانت لاحق اولمسون وکندیسنه سوء ادب وحماقتله اشارت اولنمسون ایچون انی تذکر ایده‌جك واندن طوتوب انی کندیسنه مناسب موضعه اوطورده‌جق ویاخود انلر ایله اشارت ایده‌جك برکیمسه البتده لازمدر ومرید نزدنده من لدن ادم الی تقوم الساعه یریوزنده شیخ ومریدك وصاحب ومصحوبك وتابع ومتبوعك بولنمسیله عادت الهیه‌نك جریان ایده کلدیکی تحقق ایتملیدر سن بیلمزمیسك که الله تعالی حضرتلری آدم صفی اللهی خلق ایتدیکنده (وعلم آدم الاسماء کلها ثم عرضهم علی الملائکة) مضمون جلیلی ناطق اولدیغی اوزره آدم علیه السلامه اسماء موجوداتی تعلیم وامره انکله افتتاح ایلدی وآدم علیه السلامی مع الاستاذ تلمیذ ومع الشیخ مرید کبی قیلوب اکا یاآدم شوآت وشوقاطر وشوده حماردر دیدی وحتی قصعه وقصیدیه یعنی چناق وچوملك واغاجدن قاب تکنه‌سنه دکین اوکرتدی بعده انك تعلیم وتهذیبندن فارغ اولدیغنده آدم علیه السلامی معلم وشیخ وحکیم قیلوب واکا انواع حلل وحلی‌یی کیدیروب وانی نطقله ممتاز ایدوب انی جنتده برکرسی اوزرینه اوطوردوب وملکلری دخی صف صف انك اطرافنه طوردیروب (انبؤنی باسماء هؤلاء ان کنتم صادقین) موجبنجه ملکلره اول اسمانك سؤالنی عرض ایدوب ملکلرك (سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا) منطوق منیفنجه عجزلری واسماء موجوداتی عدم علملری تحقق وظهورندن صکره الله تعالی حضرتلری آدم

علیه السلامه (یا آدم انبئهم باسمائهم) یعنی یا آدم اسماء موجوداتی ملکاره خبرویر دیمسیله اول آنده آدم علیه السلام علی ماشهدبه القرآن اسماء موجودات ومخلوقاتی ملکاره خبرویرمسیله ملائك آدم علیه السلامك تلامذه وشاکردانی اولدیلر وآدم علیه السلام دخی انلرك شیخی اولوب ملائك اوزرینه فضل ومزیتی ظاهر و باهر اولمغین عندالله وعندالملائك ملکارك افضل واشرفی وانلرك متبوعلری اولدی وملکار دخی آدم علیه السلامك تابع ومقتدیلری اولدیلر صلوات الله علیهم اجمعین بعده آدم علیه السلامك شجرهٔ منهیه‌دن اکلی وجنتدن خروجی وبیلدیکی واصلا خاطر وخیالنه کلمدیکی حالت ومنزلت اخرایه انتقالی وسرندیبه نزولی وقوعبولدی ومنزلنه وصولیله روی زمین اوزره دوران وجولاننده کندیسنه قورقو واورکونتی کلدی واندن مقدم کورمدیکی نسنه‌لری کوردی وبوحالده کندیسی اوزرینه اندن مقدم کندیسنده اصلا حس ایتمدیکی آجلق وصوسزلق وحرقت وحرارت القا اولنمغله کندیسی برمعلم ومرشده واستاذ ودلیله ومؤدب ومنبهه محتاج اولمسیله اوحالده الله تعالی حضرتلری جبریل علیه السلامی کوندردی وجبریل علیه السلام اکا انیس اولدی وانك اوزرینه امر منزلدن مشکل اولان نسنه‌یی تعریف ایتدی واکا حنطه ویروب انی اکمسیله امر ایلدی وآدم علیه السلام دخی انی یره صاچدی بعده جبریل علیه السلام انی بچمسیله امر ایدوب اولدخی بچدی بعده دوو دیمسیله اولدخی دوودی بعده اوکوتمسیله امر ایدوب اول دخی اوکیدوب اون ایتدی وامرجبریل ایله اسبابنی تهیه ایتدی بعده اکمك یاپمسیله امر ایدوب اول دخی اکمك یاپدی بعده اکل وتناولیله امر ایدوب اول دخی اکل ایلدی بعده طعامك معده‌دن خروجی طلبنده وتقاضایی دفعی لازم کلدیکنده آدم علیه السلام تحیره واروب نه ایده‌جکنی بیله‌مدیکی جهتله ینه معلمه محتاج اولدیغندن جبریل علیه السلام اکا تغوطك واندن تطهرك کیفیتنی ومنزلنده الله تعالی حضرتلرینه توجهله عبادت ایده‌جکنی تعلیم ایتدی وآدم علیه السلامك بیاض واشراقدن سواد وظلمته متحول لوننك تصورتله بیاض اوله‌جغنی کندیسنه بیلدیردی واکا ایام بیضده یعنی آیك اون اوچنجی واون دردنجی واون بشنجی کونلرنده صیام ایله امر ایلدی وآدم علیه السلام دخی ایام مذکوره‌یی صائم اولدیغنده لونی بیاضه عودت ورجوع ایتدی وجبریل علیه السلام بونلرك غیری علوم وآدابی آدم علیه السلامه تعلیم ایلمسیله آدم علیه السلام جبریلك تلمیذ وشاکردی وجبریل علیه السلام دخی انك استاذ وشیخی اولدی بوحال ایسه آدم علیه السلامك اولا جبریل علیه السلامك وجمله ملکارك شیخی ومتبوع واعلمی اولدقدن صکره ایدی وبونلرك کلیسی ادم علیه السلامك حالنك تغیرینه وبرمنزلدن دیکر منزله انتقال والتحاقنه مبتنی ایدی وهلم جرا بوندن صکره دخی شیت بن آدم باباسی آدمدن بعده شیتك اولادی دخی شیتدن تعلم ایتدی وکذا نوح علیه السلام اولادینه تعلیم ایتدی وابراهیم علیه السلام دخی اولادینه تعلیم ایتدی نتکم نظم جلیل الهیده (ووصی بها ابراهیم بنیه ویعقوب) وارد اولدی وبوآیت جلیله ای امرهم وعلمهم دیو تفسیر ایدلدی وکذا موسی وهرون علیهما السلام اولادینه وبنی اسرائیله تعلیم ایلدیلر وعیسی علیه السلام دخی حواریونه تعلیم ایلدی بعده جبریل علیه السلام نبیمز محمد صلی الله

علیه وسلمه وضوء وصلاتی تعلیم ایلدی واکا مسواك ایله وصیت ایلدی نتکم بالاده مفصلاً ذکری سبقت ایتدیکی وجهله رسول الله صلی الله علیه وسلم جبریل بکا مسواك ایله وصیت ایلدی وحتی فرض قیلمغه قریب اولدی وجبریل علیه السلام عند البیت بکا ایکی کره نماز قیلدردی دیو بیوردی بعده صحابه رضی الله عنهم صلی الله علیه وسلمدن تعلم ایتدی بعده تابعین دخی صحابه‌دن بعده تبع تابعین دخی تابعیندن تعلم ایتدی بعده قرنا بعد قرن وعصراً بعد عصر بومنوال اوزره تعلم وقوعبولدی هر نبی ایچون انك اثرینه اقتفا ومذهبنه اقتدا ایدیجی بعده انی مکاننه خلیفه ومقامنه اقامه ایلیه‌جکی برصاحب ومصاحبی واردر موسی بن عمران وانك غلامی وابن اختی یوشع بن نون علیهم السلام وعیسی علیه السلام ایله حواریون ورسول الله صلی الله علیه وسلم ایله ابی بکر وعمر رضی الله عنهما وکذا عثمان وعلی وسائر صحابهٔ کزین رضی الله عنهم کبی واولیاء وصدیقون وابدالیندن حسن بصری وانك تلمیذی عتبة الغلام وسری السقطی وانك غلامی وابن اختی ابی القاسم الجنید وشرح وتفصیلی تطویل کلامی موجب اوله‌جغی وجهله بونلرك غیریلری کبیلرده دائما استاذیت وتلمیذیت بیننده بولنمشلر وانلر صاحب ومصاحبدن خالی بولنمامشلردر ومشایخ عظام انجق الله تعالی حضرتلرینه موصل واکا دلالت ایدر طریق حقه وصول ایچون کندیسندن داخل اولنور بابدرلر بنابرین بیان ایلدیکمز وجهله الله تعالی حضرتلرینی مراد ایدن هرکیمسه ایچون برشیخدن البته لازمدر انجق نادر وشاذ اوله‌رق ابراهیم نبی وپیغمبرمز محمد صلوات الله وسلامه علیهما واولیادن اویس القرنی وبونلرك غیری رحم الله کبی الله تعالی حضرتلرینك عبادندن برعبدینی اصطفا واختیار ایله تربیه‌سنی وشیطاندن ونفس وهوا غلبه‌سندن حفظ وحراستنی تولیسی جائز وغیرمنکردر انجق بزم بیانمز اغلب واکثر واسلم واحسنه مبتنیدر ومریدك ربیسنه وصول ایله شیخندن مستغنی اولمینجه شیخندن انقطاعی لایق دکلدر زیرا انك ربیسنه وصولنده انك تربیه وتهذیبی خصوصنه بالذات الله تعالی حضرتلری نظر ایدر وانی شیخی اوزرینه خفی اولان معانی‌یه واقف قیلار وانی اعمالدن ایلدیکی نسنه‌ده استخدام ایلر اکا امر ایدر وانی نهی ایدر وانی منبسط وفرحناك ایدر وانی منقبض وغمناك قیلار وانی مغنی قیلار وفقیر ایدر واکا تلقین ایدر وانی اقسامنه ونهایت امری نه‌یه منجر اوله‌جغنه مطلع قیلار بوحالده اول کیمسه ربیسیله غیریدن مستغنی اولوب انك ایچون ادبه مراعاتله ربیسنك خدمت وحرمت وتوقیرینی محافظه‌دن بشقه برنسنه‌یه مساغ وجواز یوقدر وبوتقدیرده شیخندن قطعیاً منقطع اولور وبعضاده انك اوزرینه شیخله بولوشمق وکوروشمك حرام اولور انجق بوحالك صریح وخبریندن واتفاقی شیخك اکا کلمسندن ویاخود قصداً اولمیوب مقدراتدن اوله‌رق طریق ویاجامعده اکا ملاقات ایلمسندن ناشی اولمسی مستثنادر وبونلرك کلیسی زلته دوشه‌رك وحالندن مفارقت ایدرك عقوبته دوچار اولمق خوفیله مریدك واصل اولدیغی حال ومقامنی محافظه‌سنه وربیسیله مستغنی اولمسنه وحالنك ملازم ومواظبی بولنمسی لزومنه مبتنیدر چونکه حکم شیخله مرید بیننی جمع ایدر احوال ایسه انلری تفریق ایدر زیرا احوال قدردر وقدر ایسه الله تعالی حضرتلرینك محضا فعل وصنعی

اولوب انده کیمسه‌نك مدخلی یوقدرکه (کل یوم هو فی شأن) مفاد عالیسنجه الله تعالی حضرتلری هرآنده مشیئتی موجبنجه صنع وقدرتنی اجراده وتقدیم وتأخیر وتبدیل وتغییر وولایت وعزل واغنا واقفار واعزاز واذلال ایله مقدراتی مواقیتنه سوق ایتمکده در انك صنع وکار وتدبیرینی هیچ بر کیمسه‌نك علم وفهمی مدرك دکلدر انجق انی ذات اجل واعلاسنك ورسول انبیاسندن وخواص واولیاسندن اکا مطلع قیلدیغی کیمسه‌لرك علم وفهمی محیطدر وقدر وفعل رب اولان احواله اولیاء اللهدن ایکی کمسنه داخل اولدقدن صکره انلر بر طریقده متفق ومجتمع اولمزلر وطریقلری مختلف اولدیغی حالده مرید شیخله نه ایده‌بیلور شیخك سیری بر جهته ومریدك سلوکی ایسه جهت اخرایه اولدیغندن انلرك ظهور ووجوهی بیننده مخالفت حاصل اولور وبو حالده صحبت واجتماع وجهت اتفاق جداً بعید اولور وشاذ ونادر اوله‌رق اتفاق واجتماع واقع اولسه بیله اکا التفات واعتماد یوقدر زیرا اغلب نظر منکشف وظاهر وبین اولانه‌در شاذ ونادره دکلدر اللهك صلات ورحمتی شیخ اوزرینه وشیخی سببیله برحالته واصل اولوب انده ربیسیله شیخدن مستغنی اولان مرید اوزرینه اولسون وحال ضرورتك غیریده مریدك شیخك نزدنده سوز سویلمامسی وشیخك عندنده کندی مناقبندن بر نسنه‌یی اظهار ایتمامسی مریدك آدابندندر ومرید ایچون ادای صلاتك غیریده سجاده‌سنی شیخك سجاده‌سی یاننه بسط ایتمسی لایق دکلدر ومرید نمازندن فارغ اولدیغنده فی الحال سجاده‌سنی طوپلیوب شیخك خدمتنه متهئ بولنملیدر وشول کیمسه‌که پوست نشین سجادهٔ ارشاد ومستوطناً ومستریحاً بسط مبسوطی اوزره قاعددر انك اوزرینه غیر ایچون کلفت چکمك وغیرك خدمتنده بولنمق یوقدر ومرید رتبه ومقامده کندیسنك فوقنده‌کی کیمسه‌نك سجاده‌سنك اوست طرفنه سجاده‌سنی بسط ایتمکدن واول کیمسه‌نك امری اولمقسزین سجاده‌سنی انك سجاده‌سنه یقین دوشه‌مکدن احتراز واجتنابه جد وغیرت ایتملیدر زیرا بوحال اهل طرق عندنده سوء ادبدر ومرید شیخك عندنده بر مسئله جاری اولدیغنده هرنقدر انی فصله واعطاء جوابه مقتدر ایسه‌ده لایق اولان سکوت ایتملیدر وبلکه‌ده شیخك لسانی اوزره الله تعالی حضرتلرینك فتح ایده‌جکی نسنه‌یی غنیمت بیله‌رك انی قبول ایتملی وانکله عمل ایلیدر واکر شیخك جوابنده نقصان وقصور کورر ایسه انی شیخی اوزرینه رد ایتماملی بلکه‌ده الله تعالی حضرتلرینك فضل وعلم ونورندن کندیسنه بخش ایلدیکی نسنه ایچون شکر ایتملی وبونلرك جمیعنی نفسنده مخفی طوتملی ومیدانه آتیلماملیدر وشیخ مسئله‌ده خطا ایتدی دیماملی وشیخك کلامنه مناقض سوز سویلماملیدر انجق غلبهٔ حال ایله کلامه ابتدار ایلمش بولنمسی بوندن مستثنادر واوحالده دخی کندیسنی طوپلیوب سکوت وتوبه‌یه مبادرت واثنای کتابده ذکری سبقت ایتدیکی وجهله الله تعالی حضرتلرینه عصیان ومعصیتدن ایلدیکی توبه مثللو شیخنه مخالفته معاودتی ترکه عزم وجزم ایتملیدر مریدك حقنده خیرك کلیسی طریقنجه اولان نسنه‌ده انك سکوتی وشیخنه عدم مخالفتیدر وبین یدی الشیخ حال سماعده مرید ایچون لایق اولان شیخی جانبندن اذن واجازت واشارت وقوعبولمدقجه موقعندن قلداناماملیدر وکندیسنی فرق

وتمییز واختیاردن الیقویه‌جق وجد مثللو غلبهٔ حالك ورود ووقوعی زمانی مستثنا اولدیغی حالده کندی نفسندن برحالی قائل اولماملیدر بلا اختیار ضروری ومجبوری اوله‌رق ظهوره کلان حالك فوران وغلیانی ساکن اولدیغنده اولکی حال سکوتنه وادب ووقارینه عودت ایتملی والله تعالی حضرتلرینك اسرار الهیه‌دن کندیسنه بخش ایتدیکی حالی مکتوم طوتملیدر بز هرنقدر سماع ونغماتی وقصب ورقصی تجویز ایتمز ایسه‌کده بومقامده سماعی ذکر ایتدك واثنای کتابده ذکری سبقت ایلدیکی وجهله کراهتنی بیان ایلدك بزم سماعی بوبابده ذکرمز انجق زمانمز خلقنك رباط ومجمعلرنده اجرای سماعه ارزوکش وحریص بولنملرینه مبنیدر وسماعی اجرا ایلیان کیمسه‌نك صادق اولدیغی افکار اولنمز وانك حین سماعده استماع ایلدیکی نسنه‌نك معانی ومزایاسی انی نائرهٔ صدقنده تهییج وتحریك ایدر وانك آتش صدق وشوقنی مشتعل قیلار وبوحالده اول کیمسه نائرهٔ صدقی ایچره کندیسندن یچرده بین القوم انك اعضاء وجوارحی حرکت ایدر حالبوکه اول مرید صادق اوحالده قومك بولندیغی لذت طباع واهویه‌دن عاری وبریدر وقومدن هر بررلرینك کرك حی وغائب اولاندن وکرك وفات ایتمش وعهد وزمانی اوزامش بولناندن معشوقی اولان کیمسه‌یه قربی تذکر ایله شوقی مشتد اولور مرید صادق ایسه نائرهٔ شوقی ساکن اولمامش وآتش عشقی سونمامش ومحبوب وانیسیده کندیسندن غائب ومتوحش بولنمامش اولمسیله کندیسی دائماً وابداً ازدیاد دنو قربده ولذت نعیمده اولوب انی بولندیغی حالتندن جناب اللهك کلام وخبرینك غیری تهییج وتحریك ایتمز بنابرین مرید صادق عندنده اشعار ونغمات واصواته حاجت یوقدر نفس وطبیعتلری کندیلرینك راکب وسواری اولمش وکندیلریده هوالرینك رکبانی بولنمش شرکاء شیاطین مدعیلرك یعنی کاذباً مریدلك ادعاسنده بولنوب آه وانین ایله صیحه ایدن کیمسه‌لرك صراخ وصیحه‌لری ناعق وزاعقه والحان طیوره ملحقدر ومرید ایچون لایق اولان حال سماعنده جنانه وحورعینه ودار آخرتده الله تعالی حضرتلرینی رؤیته تشویق ایدیجی ودنیانك لذات وشهواتندن وابناء ونسوانندن وهردرلو آفات ومحن وبلایاسندن وابناء آخرتدن ادبار واعراضدن احتراز وزهد وپرهیزی ایثار واختیاره رغبت وخواهش بخش ایدیجی وابناء آخرت اوزرینه میل واقبالنه کندیسنی شجیع وجسور قلیجی زهدیاته متدائر اشعار وقصائد اوقیان کیمسه‌یه متقاضی ومزاحم برحالده بولنماملیدر وبونلرك کلیسنی شیخ حاضره تفویض واحاله ایتملیدر زیرا قوم شیخك ولایتنده‌در انجق مستمعك مستحقیندن اولمسی مستثنادرکه بوحالده مستمع ظاهرده ادبی حفظ ایدر وباطنده دخی بوصورتله تکلفی انکار ایدر .

(مریدك شیخله ادبی بیاننده) شیخله تأدبی مراد ایدن ایچون لایق اولان شیخنه اینانوب تصدیق ایتملیدر واول دیارده شایان ارشاد اندن اولی بر کمسنه اولمدیغنی اعتقاد ایتملیدرکه مرام ومقصودی اولان نسنه‌ده انکله انتفاع ایتسون والله تعالی حضرتلری اول مریدی قبول ایدوب انك ذات اجل واعلاسنه اولان خدمتیله برابر شیخنه اولان خدمتنده سرینی حفظ ایتسون وحتی مرید حقنده اولی واحسن اولان کلماتدن غیری نسنه شیخك لسانندن

جارى اولمسون ومريد شيخنه مخالفتدن قطعا حذر اوزره بولنمليدر زيرا شيوخه مخالفت اويله برسم قاتلدركه انده عامه ايچون مضرت واردر وشيخنه نه تصريح ونه ده تأويل ايله مخالفتده بولنماملیدر واحوال واسرارندن برشيئى شيخندن كتم ايتمامكه جهد ايتمليدر وشيخنك كنديسنه امر ايتديكى نسنه يه شيخدن ماعدا بركيمسه يى مطلع قيلماملیدر ومريد ايچون عزيمتله عامل اولديغى برنسنه ده رخصتله عامل اولمق ايچون شيخدن اذن واجازت طلب ايتمك وياخود الله ايچون ترك وتبرع ايتديكى نسنه يه رجوع ايتمك لايق دكلدر زيرا بوحال اهل طريقت عندنده كبائر واراده يى فسخدن معدوددر نتكم رسول الله صلى الله عليه وسلم (العائد فى هبته كالكلب يقئ ثم يعود عليه) بيورمش يعنى هبه سندن رجوع ايدن كيمسه نك قوصوبده بعده قوصديغى يیان كلبه مشابه بولنديغنى خبر ويرمشدر ومريدك سوء ادبنك مقتضاسى اوزره شيخنك تأديبيله امر ايلديكى نسنه يى التزام ايچون مريد اوزرينه انقياد واطاعت لازمدر واكر شيخنك كنديسنه ايما واشارت ايلديكى نسنه ايله قيامده وانى تماميله يرينه كتيرمكده مريدك تقصيرى وقوعبولورسه شيخى انده كى رأيني كنديسنه بيلديرسون وانك حقنده توفيق وتيسير وفلاح ونجاحله دعا ايتسون ايچون مريد اوزرينه اول تقصيرى شيخنه تعريف و بيان واجبدر .

﴿مريدى تأديب وتربيه ده شيخ اوزرينه واجب اولان نسنه لر بياننده﴾ مريدى تأديب وتربيه ده شيخ اوزرينه واجب اولان شيخ مريدى نفسى ايچون دكل انجق الله ايچون قبول ايتمليدر وبحكم النصيحه مريد ايله معاشرت ايتمليدر ومريدك رياضتى تحملده عجزى عندنده شيخ مريدى عين شفقتله ملاحظه ايتملى واكا رفقله ملايمت كوسترملى وشيخ مريدى والده سنك ولدينى واب شفيق وحكيم لبيبك مخدوم وغلامنى تربيه سى كبى تربيه ايتمليدر وشيخ مريدك تربيه سنه اولا اسهل برطريقله شروع ايتملى وانك قدرت وطاقتى ايريشه ميه جكى نسنه يى وهلةً اكا تحميل ايتماملیدر بعده تدريجله اندن دها اشدينه كچمليدر وشيخ مريدينه اولا جميع امورنده طبعه متابعتى تركله ورخص شرعيه يه اتباعله امر ايتمليدر تاكه اول سببله مريد قيد طبيعتدن چيقوب وشرعله تقيد حاصل اولسون بعده شيخ مريدى شيئاً بعد شئ رخصتدن عزيمته نقل ايدوب رخصتدن برنسنه يى محو ايدوب انك مقامنه عزيمتدن برنسنه يى ثابت وقائم قيلمليدر و اكر شيخ الله تعالى حضرتلرينك عباد مؤمنيندن اولياء و احباسى وامناء وعلماسى حقنده سنت الهيه نك جارى اولديغى وجهله الله تعالى حضرتلرينك نورى ومن قبل الله موهوب واحسان بيوريلان مكاشفه وعلم سببيله مريدده ابتداء امرنده مجاهده وعزيمتى حس وتفرس ايدر ايسه بوحالده مريد حقنده مجاهده دن لازم كلان هيچ برشيده مسامحه ايتماملى بلكه مريدك قوت واراده سنى صرفده قصور ايتميه جكى رياضاتك اشديله انك تربيه سنه شروع ايتمليدر زيرا شيخنك عندنده مريدك اول رياضاتك اشدى ايچون خلق اولنديغى واكا لايق بولنديغى ثابت اولمشدر بوحالده بومثللو مريد اوزرينه اهون واسهلنى تحميل ايله انك حقنده خيانت ايتمش اولماملیدر وشيخ ايچون مريدك كرك ماليله وكرك خدمتيله انتفاع كبى مريددن حاجت طلب ايتمك ومريدى تربيه وتأديبنده الله تعالى

حضرتلرندن عوض ومكافات اميد ايلمك لايق دكلدر بلكه انى الله تعالى حضرتلرينك امر وحكمنه موافقت ومحضا حقك هديه سنى قبول ايچون انى تأديب وتربيه ايتمليدر زيرا مريد شيخ جانبندن اختيار و استجلاب وقوعبولمقسزين كلمشدر بلكه انك كلمسى قدر محضدر كه الله تعالى حضرتلرينك مريدى ارشاد وهدايتى وانى شيخ جانبنه اعزام وسوقيله وقوعبولمشدر وبوحالده اول مريد الله تعالى حضرتلرى جانبندن برهديهٔ جميله اولمسيله شيخ اوزرينه انى قبول و حسن تأديب وتربيه ايله اكا احسان لازمدر بناءً على ذلك مريدك خدمتيله وماليله ده انتفاع اولنمز انجق الله تعالى حضرتلرندن امر ايله وانى استخدام واستعمالده خبر ايله والله تعالى حضرتلرينك مريدك صلاح ونجاتنى انك سببيله قيلديغى وانده شيخ ايچون حصه آيرديغى مالندن كتوره جكى نسنه يى قبول ايله انتفاع اولنور بوصورتده اندن اعراضه وانى رده مساغ يوقدر وشيخ مريدلردن كنديسيچون لازم اولان نسنه يى اختياردن جداً حذر ايدوب بوبابده حقك فعل وقدرينه منتظر اولمليدر وشيخ كنديسنده هوى اولان نسنه ده بولنمقدن حذر ايتمليدركه هوى مريد حقنده حفظ وتوفيقى ضايع قيلار وشيخ اوزرينه مريدى همتيله تربيه ايتمك ومريدده برخلل وقصور وياخود برصورتله فتور كورديكى حالده سرندن مريد جهتندن نائب مناب بولنمق لازمدر وشيخ اوزرينه مريدلرك سرينى حفظ ايتمك ومواهب الهيه دن ياعلم لدنى سببيله دقت نظرله حاصل اولان وياخود مريدك اكا افشا واخباريله بيلنان نسنه يه غيرى مطلع قيلمامق وانك سرينى صقلامق لازمدر وشيخ مريدك سرينى غيرى يه فاش واظهار ايلمك لايق دكلدر زيرا مريدك سرى شيخنك عندنده امانتدر نتكم (صدور الاحرار قبور الاسرار) ديمش واحرارك صدورى قبور اسرار ايدوكى بيان ايدلمشدر وشيخ ايچون مريدينك مستراحى وخزانهٔ اسرارى وملجأ وملاذى وكهف امانى اولمق وانلرى تشجيع وتقوى وطريقلرنده ثابت قيلمك وانلره معين اولمق وانلرى طريقدن قورقيدوب اوركوتمامك وانلره مصاحبت ايتمك لايقدر وشيخ مريددن اصول وياخود فروعده نظر شرعده مكروه اولان برنسنه يى رؤيت ايتديكنده سراً اكا وعظ ونصيحت ايتملى وانى تأديب ايتملى وانى بردها اومقوله نسنه يه معاودتدن نهى ايتمليدر وياخود شيخ مريددن كنديسنده بولنميان برحالنى ادعاسنى وياخود كندى عمليله عجبنى وعملنى رؤيتنى كورديكنده انى محل عجبدن حفظ ايتملى وموجب هلاكى اولمسون ايچون احوالنى انك نظرينه صغير وحقير وبيقدر كوسترمليدر زيرا عجب عبدى نظر الهيدن اسقاط ايدر واكر شيخ نصيحتنك عموما جماعته شمولنى ارزو ايدر ايسه جماعتى جمع ايدوب انلره سويلمليدر وبكا شووجهله بالغ وواصل اولديكه سزك ايچكزده شووجهله ادعا ايدن وشومقوله سوز سويليان وشو مثللو حالاتى ارتكاب واختيار ايدن كيمسه وار ايمش ديملى وبوكا تعلق ايدر مفاسد ومصالحى ذكر ايتملى وانلرى تذكيره تحذير ايلمليدر وذكر اولنان حالى انلردن بريسى اوزرينه تعيين وتخصيص ايتماملیدر زيرا انى بووجهله تعيين وتخصيصده تنفير واردر واكر شيخ انلر حقنده خلق وقولنى خشين وغليظ قيلارسه وانلرك اسرارينى افشا وانلرى عيبلر وقباحتلرينى ذكر ايدر ايسه انلرك قلوبنده شيخى ومصاحبتنى قصددن نفرت حاصل اولور بوايسه اهل طريقت عندنده

وقلبلرنده حب اولياء الله غرسى اولنان كمسنه‌لر نزدنده تهمت اولور بنابرين شيخ بومثللو نسنه‌لردن جداً حذر ايتمليدر واكر بوحال شيخ اوزرينه غلبه ايدر وحالبوكه انك ايچون انى تداركده ممكن اولمزسه بوحالده شيخ كنديسنى منصب ولايتدن عزل ايدرك مريدلردن منفرد وخالى قالوب نفسنك رياضت ومجاهده سيله وكنديسنى تأديب واخلاقنى تهذيب ايده‌جك وحالنى دوزلده‌جك برشيخك طلبيله مشغول اولمليدر زيرا شود واهى ايله انك شيخ اولمقلغه صلاحيتى اولمديغندن مريدلرك الله تعالى حضرتلرينه طريق وصوللرينى قطعدن ارتق فارغ اولمليدر .

﴿ بوباب اخوان واجانبله صحبتك واغنيا وفقرا ايله مصاحبتك نوجهله اوله‌جغنى مبيندر ﴾ اما اخوان وياران ايله مصاحبت ايثار فتوت وصفح جميل ايله در يعنى انلرى كندى نفسى اوزرينه ترجيح واختيار ايتمك وانلرك حقنده سماحت وكرم ومروت كوسترمك وانلردن ظهور ايده‌جك قصور وقباحتى عفو ايتمك وبشرط الخدمه انلر ايله بولنمق يعنى انلردن هيچ بريسى اوزرنده نفسى ايچون حق خدمت كورمامك وانلردن بريسنى حق خدمت ايله مطالبه ايتمامك وهر بريسى ايچون كندى اوزرنده حق خدمت واردر وكنديسنى انلره خدمت ايتمكه بورجليدر كورمك وانلرك حقنى ايفايه قيامده قصور ايتمامك ايله‌در وهرسوزلرنده وياايشلرنده اخوانه موافقت كوسترمك وانلر ايله بولنديغنده شوكا بوكا قارشميوب دائما كندى حاليله مشغول اوله‌رق انلره معذرت بيان ايتمك وانلره مخالفت ومنافرتى وانلر ايله مجادله ومعارضه‌يى ترك ايتمك وانلرك عيوب وقصورندن تعامى واغماض عين ايتمك واخوانندن بريسى برشيده اكا مخالفت ايدر ايسه وايشده انك عندنده مخالف بولنان كيمسه‌نك سويلديكنك خلافنه ايسه‌ده ظاهرده انك سوزينى تسليم ايتمك اخوان ايله مصاحبتك آدابندندر واول كيمسه ايچون دائما اخوانك قلوبنى حفظ ايتمك وهرنقدر انلرك صلاحنى انلرك كريه كوروب خوشلنمدقلرى نسنه‌ده كورر ايسه‌ده انلرك فنا كوردكلرى نسنه‌يى ايشلمكدن اجتناب ايتمك لايقدر واول كيمسه‌نك اخوانندن بريسى ايچون دروننده كين وعداوت طوتمسى لايق دكلدر واكر اخوانندن برى اكا كوجنسه تاكه انك كوجنكلكى زائل اولنجه‌يه دكين انك اخلاقيله تخلق ايتملى وانك مشربنجه كيتمليدر واكر بوصورتله‌ده زائل اولمزسه تاانك خاطر مانده‌لكنك زوال واندفاعنه دكين احسان وتملق زياده ايتمليدر واكر اخوانندن بريسى طرفندن ايديلان تعييب وغيبت وياغيرى برنسنه سببيله قلبنده براذيت والم وكدورت حس ايتسه انى اظهار ايتماملى ونفسنى تعييب اولنديغى نسنه‌نك خلافنده كورمليدر .

﴿ اجانب ايله صحبت بيانده ﴾ اجانبله صحبت ومصاحبتك آدابى سرينى اجانبدن حفظ ايتملى واجانبه عينى شفقت ومرحمتله نظر ايتملى ومااللرينى انلره تسليم ايتملى واجانب اوزرينه احكام طريقتى ستر ايتملى وانلرك سوء اخلاقنه صبر ايتملى وممكن مرتبه انلر ايله معاشرتى ترك ايتملى وكنديسنده انلر اوزرينه فضيلت ومزيت اعتقاد ايتميوب انلر اهل سلامتندر انلرك قصورلرينى الله تعالى حضرتلرى عفو ايدر ديملى ونفسى ايچون دخى سن اهل مضايقه‌دنسك

سن نقير وقطمير وحقير ايله مطالبه اولنورسك وصغائر وكبائر سيئاتك اوزرينه حسابه چكيلوب مسئول ومعاتب طوتيلورسك والله تعالى حضرتلرى عالمدن صادر اولوب عفو ايتديكى ذنوب وسيئاتك مثلنى جاهلدن عفو ايدر وعوامك سيئاتيچون مبالاتى وغم وغصه‌سى يوقدر وخواص ايسه خوف وخطر اوزره‌در ومشرف هلاكدر ديمليدر .

﴿ اغنيا ايله صحبت بيانده در ﴾ اغنيا ايله صحبت ومصاحبت والفتده آداب اغنيا اوزرينه كنديسنده عزت وقدرت كوسترمك وانلردن طمعى ترك ايتمك وانلرك يدلرنده بولنان نسنه‌دن امل وامنيه‌يى كسمك وانلرك جميعسنى قابندن چيقارمق وانلرك عطا واحسانلريچون خور وحقير اولمقدن وانلره تملقدن دينى حفظله‌در نتكيم حديث شريفده (من تضعضع لغنى لاجل مافى يديه ذهب ثلثا دينه) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم بركيمسه غنينك يدنده بولنان نسنه ايچون اكا تملق ايتسه انك دينك ثلثانى كيدر ديو بيورمشدر وبزكنديسيله دينه نقصان كله‌جك فعل وصنعدن وكنديلريله دينه انثلام ورخنه وخلل طارى اوله‌جق ودينك ايلمكى چوزيله‌جك وشعاع اموالى نور ايمانى منطفى قيله‌جق اقوامك صحبت والفتلرندن الله تعالى حضرتلرينه صغنورز وحديث شريفده (غيرانك اذا ابتليت بصحبتهم فى سير او فى سفر او مسجد او رباط او مجمع فحسن الخلق اولى مايستعمل) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم شوقدر واركه سن سير وسفرده ويامسجد ورباطده وياخود مجمع ناسده انلرك صحبتنه مبتلا اولديغكده استعمال اولنمغه حسن خلق اوليدر ديو بيورمشدر وحكم حديثك اغنيا وفقرا ايله صحبته شمولى واردر وسنك ايچون اغنيا اوزرينه نفسكده فضيلت ومزيت اعتقاد ايتمكلكك لايق دكلدر بلكه نفسكك كبر وغروردن تخلصى ايچون جميع خلقى كندكدن خيرلى اعتقاد ايتمليسك وسن نفسك ايچون فضيلت فقرى طلب ايتمامليسك وسنك ايچون دنياده وآخرتده قدر ومنزلت واردر اعتقادنده بولنمامليسك وكندكده قدر وقيمت ووزن ورزانت كورمامليسك نتكيم نفسيچون قدر وقيمت ووزن ورزانت داعيه‌سنده بولنان كيمسه ايچون قدر وقيمت ووزن ورزانت يوقدر ديمشدر وغنينك ادبى فقيره احسان ايله‌در واول احسان غنينك كيسهٔ حميت ومروتندن مالى چيقاروب فقيره ويرمسى وفقيرى استخلاف ايله مالندن فارغ اولمسيدر وفقيرك ادبى غنى يى قلبندن چيقاروب قلبنك غنيدن ومالندن بلكه‌ده دنيا وآخرتك جميعسندن آزاده وفارغ اولمسيدر وفقير اشيادن برشى ايچون قلبنده موطن ومدخل قيلماملى بلكه قلبى انلرك كايسندن صافى وخالص اولمليدر بعده قلبنك ربيسى عزوجل ايله مملو اولمسنه مترقب ومنتظر بولنمليدر واندن غير ايچون وجود وحول وقوت قالمامليدر بوحالده اكا فضل الهى كلور ومن غير تعب ولاهم غنا حاصل اولور .

﴿ فقرا ايله صحبت بيانده‌در ﴾ فقرا ايله صحبت والفت مأكول ومشروب وملبوس وملذوذ ومجالسده وهرشئ نفيسده انلرى كندى نفسك اوزرينه ايثار وتقديم ايله ونفسكى انلرك مادوننده كوروب نفسك ايچون هيچ برشيده انلر اوزرينه قطعا فضل ومزيت كورمامك ايله‌در ابى سعد بن احمد بن عيسادن شووجهله نقل اولنديكه مومى اليه بن اوتوز سنه فقرا ايله بريرده بولندم وحالبوكه بومدتده بملة انلرك بيننده متأذى اوله‌جقلرى بركلام اصلا جارى اولمدى واندن توحش ايده‌جكلرى برمنافرتده وقوعبولمدى ديديكنده اندن بوحال نكيفيتله

اولمشدر ديو ايديلان استيضاحه زيرا بن انلرايله بولنديغمده كندى حالمله مشغول اولدم وانلرك يانته واردیغمده انلرك اوزرينه سرور ومسرت ورفق ولطف وملايمت القا ايلدم وانلرايله خلق حسنى وطبع جميلى استعمال ايتدم وهرصورتله آداب صحبت والفته رعايت ايلدم ديو جواب ويرمشدر بنابرين سن نفسكده فقرا اوزرينه فضل ومزيت كورميوب انلرك سنك خدمتكى قبوللرينى كنديكه منت ونعمت بيلمليسك وخدمتكله انلره امتناندن حذر ايتمليسك بلكه الله تعالى حضرتلرينك محضا توفيقندن سكالايق كورديكى نسنه‌يى تيسير وتسهيلنه وسنى كندى اهل وخواصنك وسوديكى ذواتك خدمتنه اهل ومستحق قيلديغنه شكر ايتمليسك زيرا فقراء صالحين انجق اهل الله وخاصة الله درلر نتكم حديث شريفده (اهل القرأن هم اهل الله وخاصته) ديو وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم اهل قرأنك اهل الله وخاصة الله اولديغنى خبر ويرمشدر واهل قرأن قرأنله عامل اولانلدر وبلا عمل قرأنى اوقويان كيمسه حقك اهلندن دكلدر نتكم رسول الله صلى الله عليه وسلم (ما آمن بالقرأن من استحل محارمه) بيورمش يعنى قرأن كريمك ناطق اولديغى محارمى حلال اعتقاد ايدن كيمسه قرأنه ايمان ايتمامش بولنديغنى خبر ويرمشدر ومنت سندن عطيه واحسانى قبول ايدن كيمسه ايچوندر سنك ايچون دكلدر وفقرايه سندن سؤاله حاجت براقامق فقرا ايله مصاحبتك آدابندندر واكر اتفاق وتصادف قبيلندن اوله‌رق فقيرسندن برنسنه استقراض ايدر ايسه سن ظاهرده اول نسنه‌يى اكا اقراض ايتمليسك بعده باطنده انك ذمتنى اندن برى قيلمليسك واندن برائتنى قريباً اكا خبرده ويرمليسك وسنك منتدارك اوله‌رق اوتانوب خجيل اولمسون ايچون على وجه الصله عطاكى اكا اظهار ايتماملیسك وينه طول انتظار ايله جانى صقيلوب وقت وحالى مكدر ومضطرب اولمامق اوزره حاجت ومراديني تعجيل ايله فقيرك قلبنه مراعات فقرا ايله مصاحبتك آدابندندر زيرا فقير وقت حاضرينك ولديدر نتكم آدم اوغلى بولنديغى كونك ولد وفرزنديدر مستقبل وفردايه ترقب وانتظاره انك وقتى يوقدر ديمشدر وينه سن فقيرى ذى عيال وصاحب صبيان اولديغنى بيلديككده انى طلب حاجتنده يالكز باشنه طوتميوب اكا لزوم كورنديكى وقلبنى مشغول قيلديغى مقدار نسنه ايله سنك تخلقك واول وجهله فداكارلغك فقرا ايله مصاحبتك آدابندندر وينه فقيرك حالندن بحث ايتديكى نسنه‌يه صبر ايتمك وسنكله مخاطبه ومحاوره‌سى زماننده اكا بشاشت وكولريوز كوسترمك واكا عبوست وچركين برصورتله باقامق ووحشت ونفورى مستلزم كلام سويلمامك دخى فقرا ايله مصاحبتك آدابندندر وفقير سندن اولوقتده حاضر وموجود اولميان برنسنه‌يى ايستديككده امكان مساعد اولنجه‌يه دكين وجه جميل وقول معروف ايله انى دوندرمكه سعى ايله وسنك عندكده حاجت ومقصدينه نائل اوله‌مديغندن وسكا سرينده افشا واظهار ايتامش بولنديغندناشى حسرة وندامت وحشمتله عودت ورجوعى وقوعبولمسون ايچون انى قطعاً جواب يأس وحرمان ايله قورقودوب اوركوتمه زيرا بعضاً اولوركه انك اوزرينه طبعى غالب ونفسيده مستولى اولورده حالى جهل ايله وسكا اولان غيظ وغضبيله حقك تقسيمنه وخلقه نسبتله كندى حصه‌سنه فقر وفاقه‌نك اصابت ايديشنه اعتراضى وقوعبولورده معاذالله انك قلبى كورونور

ايمانى منطفى اولور وسنده بونلرك كايسيله مؤاخذه اولنورسك زيرا سنك اول فقيرى ردده ترك ادبك واصولنه عدم رعايتك شوحالك انك قلبندن ثوران وغليانه سبب اولمشدر وبعضاده اول فقير ثواب ومعارف وعلومدن وانك خلقدن سؤالنده كى مصالح مدفونه ومستوره‌دن محجوب واعمى اولور شويله‌كه اكر اول مبتلاسى بولنديغى حاله صبر ايتسه وادبنى كوزل ايتسه مصالح مدفونه ومستورهٔ مذكوره ظهور ايدر ويد وقلب وبيتده غنانك حصوليله خلقدن سؤال واحتياجى كيدر والله تعالى حضرتلرينك عساكر فضلى والاء ونعمى ورأفت ورحمتى اكاميل ايدوب جناب حقك (وهو يتولى الصالحين) قول شريفنك سرى كنديسنده تحقق ايدر وبوحالده اشيا اكا اقبال وتوجه كوسترر اول ايسه خالقيله مشغول اولوب اشيادن مغنيدر واشيا كنديسنى اكا عرض ايدر اول ايسه اكا راغب دكلدر زوار انى زيارتيله انوار وسرندن مستفيض وانك روايح قدسيه‌سيله مطيب اولورلر اول ايسه انلردن غائب وبى خبر اوله‌رق مولاسيله مشغولدر زيرا انى جاذبى كنديسنه جذب ايتمش وانى خلقله مخالطه ظلماتندن ونفس وهوايه موافقت ومتابعتدن ودنيا وعقباجه اشيايى اراده ايله تقيددن انقاذ وخلاص ايتمشدر جناب حقك (ان الله اشترى من المؤمنين انفسهم واموالهم بان لهم الجنة) آيت جليله‌سى مفاد عاليسنجه اهل جنتك جنت مقابله‌سنده دنياده نفسلرينى ومال‌لرينى الله تعالى حضرتلرينه بيع ايتلرى ودنياده افلاس اوزرينه صبر وتحمل ايدوب انفس واموال واولادده تصدق ربلرينه رد ايله اوامر ونواهيدن ماعدا هرنسنه‌يى الله تعالى حضرتلرينه تفويض ايتملرى واوامره امتثال ونواهيدن اجتنابله كندولرينى هروجهله مقدورات الهيه‌يه تسليملرى واراده واماني وهممدن تجردلرى جهتيله الله تعالى حضرتلرى انلرى جنته ادخال ايدر و(ان اصحاب الجنة اليوم فى شغل فاكهون) آيت جليله‌سى منطوق منيفنجه انلرى جنتده كوز كورمامش وقولاق ايشتمامش وقلب بشره خطور ايتمامش انواع نعم وفواكه واثمار ايله متلذذ ومتنعم قيلار هكذا عبد فقير دخى (يريدون وجهه) آيت جليله‌سى مزاياى عاليسنجه وجه بارئ متعالى قصد واراده ايله بالاده بيان اولنان حالاتى دنياده ايشلدكارنده وحكم ظاهر قرأن وشهادت فرقان ايله انك ايچون جنت حصولى تحقق ايتديكنده جنتى ربيسنه بيع ايدر ورابعهٔ عدويه رحمها الله‌نك (الجار قبل الدار) كلمات كرامت انجامى مؤداسنجه قبل الدار جار طلب ايدر وينه الله تعالى حضرتلرى بعض كتب سالفه‌ده بنم الك زياده سوديكم بكا عبادتى بندن نعيم جنانى طلب ودوزخ وسعيردن خوف وحذر ايچون اولميوب انجق محضا حق ربوبيت وعبوديتى اعطا وايفا ايچون عبادت ايدن كيمسه‌در ديو بيورمشدر نتكم حديث نبويده (لو لم يخلق الله الجنة والنار ماكان احد يعبده) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم الله تعالى حضرتلرى اكر جنتى ونارى خلق ايتمش اولمسيدى براحد اكا عبادت ايدر دكل ايدى ديو بيورمشدر وعلى رضى الله عنه دخى (لولم يخلق الله الجنة ولا النار ماكان اهلا ان يعبد) ديو بيورمشدر والله تعالى حضرتلرى (هو اهل التقوى واهل المغفرة) كلام سبحانيسيله كندوسنه مخالفتدن اتقايه ومغفرته شايان وسزاوار بولنانلرى بيان ايلمشدر وعبد فقير ذكر اولنان اوصاف ايله متصف اولوب ماسوادن ومولاسندن

ماعدادن افلاسی تحقق ایتدیکنده وقلبنی اشیایه ربط وتعلقدن آزاده وسالم قیلەرق اشیادن فانی و (یریدون وجهه) آیت جلیلەسی ماصدقنجه جناب حق وذات اجل واعلایی قصد واراده ایله ماسواء وماعدادن فارغ وغائب اولدیغنده الله تعالی حضرتلرینك کرم وفضل وعنایتی اوزرینه انی کندوسنه ولی وقریب ایتمك وحین لقاسنه دکین متنعم قیلمق بعده انك اوزرینه زیاده ایلمك و (فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین جزاء بما کانوا یعملون) آیت جلیلەسی ناطق اولدیغی اوزره اولیا واحبابی ایچون حاضرلیوب خبر ویردیکی انواع نعم جنانه وحیات طیبهٔ جاودانی‌یه ونزدیك وقربه نائل قیلمق حقیق ولایقدر نتکم رسول الله صلی الله علیه وسلم الله تعالی حضرتلرینك (اعددت لعبادی الصالحین مالاعین رأت ولااذن سمعت ولاخطر علی قلب بشر) بیوردیغی خبرویرمشدر بعده ابوهریره رضی الله عنه عباد صالحین حقنده ارزان وشایان بیوریله‌جق وعدالهی ولطف وعنایت سبحانی‌یی بیلمك ایستر ایسه‌کز جناب حقك (فلا تعلم نفس ما اخفی لهم من قرة اعین جزاء بما کانوا یعملون) آیت جلیلەسنی اوقویکز وانی اندن فهم واذعان ودرك وایقان ایدیکز دیو بیورمشدر ای یدی غنی وقلبی فقیرونفسنی ومنشاء ومنتهاسنی بیلمیان بی‌ادراك ونادان مغرور کیمسه الله تعالی حضرتلری (وجعلنا بعضکم لبعض فتنة اتصبرون) بیورمش یعنی الله تعالی حضرتلری قوللرینك درجات صبروتحمللری بیلنسون ایچون بعضیسنی بعضیسنه بلیه وتجربه وامتحان قیلدیغنی وبونده نیجه نیجه حکم خفیه‌لری بولندیغنی خبرویرمشدر مبتلاسی بولندیغی بارکران فقر وفاقه‌سندن ناشی مولاسنك امرینه ممتثلاً عیال واولادی ویا نفسی ایچون سکا حال ضراعت اشتمالنی عرض وبیان ایدن ویوزصوینی دوکه‌رك سندن سؤالی ترك ایتمیان عبد فقیرك ضرورت حالی انده اویله برحالتدرکه دائم اولماز بلکه اول عبد فقیرك قریباً مولاسنه قربی وحقك اکا اعطا واحسانی سببیله انك حالی کندوسنك قسمت ونصیبی اولان غنایه وعزدائم وابده نقل ایدر بنابرین اکرسن شو حالده یدی فقیر وقلبی غنی اولان عبدی نزدندن رد وطرد ایدوب مسئولنی اسعاف ایتمز ایسه‌ك الله تعالی حضرتلری سندن غنانی ازاله وسلبله وسنك فقیرالقلب بولندیغك کبی دائما اشیایه حریص وذی‌احتیاج اولدیغك ودائرهٔ قسمتکده مقسومك اولمدیغی حالده انك تحصیلی واراده‌سی قصدیله سنی معذب وبیحضور قیلمغله سکا عقاب ایدر مکرکه الله تعالی حضرتلری رحمتیله سنی یارلغیوب وذنوب وقصورك ایچون تیقظ ومتنبه قیلوبده سن اولبابده‌کی سیئات وجرمکی نادما مقر ومعترف اوله‌رق تائب ومستغفر اولور ایسه‌ك بوحالده سنك توبه‌کی قبول ایدوب ذنبکی عفو ایدر بنابرین سنك شو حالدن همان الله تعالی حضرتلرینه توبه ورجوعك لازمدر زیرا الله تعالی حضرتلری غفور رحیم وارحم الراحمین دیدی .

﴿ فقیرودرویشك حال فقرنده‌کی آدابی بیاننده ﴾ فقیرو درویشك فقری اوزرینه شفقتنك غنینك غناسی اوزرینه شفقتی کبی اولمسی لایقدر یعنی غنینك غناسنك عدم زوالی ایچون هروجهله سعی واجتهادده وجهد وغیرتده بولندیغی کبی فقیرك دخی فقرینك عدم زوالیچون هروجهله سعی وغیرتده بولنمسی لایقدر وفقیر الله تعالی حضرتلرندن فقرینك زوالی وغنایه تحولنی استمامليدر

(وفقیر)

وفقیر استغنانك حصولی ومالنك تکثیریچون معایش واکتساب واسبابه قصد وتعرض داعیه‌سنده بولنمامليدر انجق عندالمضایقه فقیرك عفت نفس وعیالیچون معایش واکتساب واسبابه تعرضی مستثنادر وکفایتی مقدار ایله قناعت ایلمسی واندن زیاده المامسی فقیرك شرطندندر وفقیرك مقدار کفایه‌یی المسی جناب حقك (ولاتقتلوا انفسکم ان الله کان بکم رحیما) قول شریفی مفاد عالیسنجه قتل نفسی سیئه‌سنه دوچار اولمق خوفیله امرالهی‌یه امتثالنه مبنیدر زیرا انك نفسنك حقنی منعی حرامدر وطعام وشراب وکسوه‌دن بدن انسانك قائم وثابت اوله‌جغی واداء اوامردن وصلاتی شرائط وواجبات وارکانیله اتیاندن عاجز وضعیف اولمیه‌جغی مقدار نسنه ایسه نفسك حقیدر وحظ نفسیچون اولان نسنه‌یی ترك ایتملیلدر واکر اول نسنه انك قسمتی ایسه انك سعی وصنعی اولمقسزین فعل الله ایله کندوسنه سوق اولنور بنابرین حظ نفسیچون اولان نسنه‌یه تعرض ایتماملیدر انجق مریض اولورده کندوسنه حظوظاتدن برنسنه وصف اولنور ایسه انی علی وجه التداوی تناول ایدر بوتقدیرجه حال مرضنده اول نسنه انك حال صحتنده‌کی قوت وغداسی کبی اولور وفقیرك فقر ایله استلذاذی غنینك غناسنك وجودیله استلذاذ وتلذذندن اکثر واوفر اولمسی لایقدر وفقیرك ذل وخمولی وکمنامليغی وناسك مقبول ومرغوبی اولمامسنی وناسك انك جهتنه توجه واقباللرینك عدم قبولنی اختیار ایلمسی لایقدر وفقیرك یدنده مال بولنمدیغندن صفاء قلبنك اقوا اولمسی فقیرك شرطندندرکه فتوحات وظهوراتی ازالدیغنده قلبنك طیب وقوت ونوری وشعار صالحین ایله فرح وسروری زیاده اولملیدر اما فقیرقلبنی مظلم قیلوب کندوسنی قورقیدوب ربیسی اوزرینه غضبلندردیغنده اول فقیر کندوسنی مفتوندر حال وفقرنده بیوك برکناه ایشلمشدر بیلمليدر وبو حالده کندوسنی تفتیش وتحقیره ونفسنی لوم وطعنه قیام ایتملیدر وفقیر ایچون حق ولایق اولان عیالی چوق اولدقجه رزق حقنده قلبنك اطمئنان وسکونتی وربیسنه وثوق واعتمادی زیاده اولملی واولاد وعیالیچون کسب ظاهریده حقك امرینه امتثال ایلملی وباطنده دخی خدانك وعدینه مطمئن اولوب انلر ایچون رزق مقسوم اولدیغنی واول رزقی الله تعالینك وعد وتقدیرینی ورزق موعود ومقدور مذکوری فقیرك کندی ویا غیریسنك یدیله انك عیالنه الله تعالی حضرتلرینك سائق ایدوکنی قطعیا بیلمليدر وبوبابده خارج ازوظیفه فضولی صورتله خلق ایله خالقلری بیننه کیرمیوب بلکه انلر حقنده محضا امره امتثال ایدوب انلرك ولیلری ومربئ حقیقیلری اولان تعالی وتقدس حضرتلرینه حال اعتراض وسخطده بولنمامليدر وحقك وعدنده شك ایتمیوب فرد آفریده‌یه شکوا ایتماملی بلکه انك شکواسی وعرض حاجتی عزوجل حضرتلرینه اولملیدر وانك عیالی حقنده صبره واداء امره وعیالنی اکا اضافتله مؤنتلرینك کندوسنه الزام وتحمیلی جهتله انلر اوزرینه جاری اولان حکم وقضایه راضی اولمقلق ایچون توفیق ورزقلرینك تسهیل وتیسیرینی حقدن ایستملیدر زیرا حق جل وعلی حضرتلری قریب ومجیب درکه عبدینی بلیه ایله مبتلا قیلمسی عبدینك کندوسنه تضرع ونیاز ایله انابه ورجوعی ایچوندر چونکه الله تعالی حضرتلری سؤالنده وعرض حاجتنده الحاح اوزره بولنانلری سور زیرا سؤال سببیله رب

مربوبدن وسيد عبددن وغنى فقيردن تميز ايدر وعبد كبر واستنكاف وتعظم وتنخوتدن تواضع ذلت وافتقاره خروج ايدر وبو بيان اولنان احوال عبدده تحقق ايتديكنده عقباده كندوسيچون تهيه وآماده قلنان ثواب ايله برابر سريعا وعاجلا اجابتده تحقق ايدر ووقت مستقبل ايچون غملنميوب بولنديغى حال ووقتنك حكمى اوزره بولنمق وحالينك اعلا وادناسندن تسامح واغماض عينله حالنى ومالنك حدود وشرائط وآدابنى حفظ ايتمك وغيرك حالنه حرص وطمعده بولنمامق فقيرك حال فقرنده كى آدابندندر و بعضاده غيرك حالنه طمع فقيرك هلاكنى موجبدر حالبوكه اول حال اهليچون سلامت ونعمتدر شول اغذيه واطعمه كبيكه بريسيچون عافيتى وآخر ايچون دخى سقم وبلايى زياده ايدر بنابرين مريضك طبيب حاذقك امرى اولمقسزين برشيئى اكل وتناولى لايق دكلدر وكذا فقير ايچون كندوسنك قصد وارادهسى بولنمقسزين مجرد مولاسنك اراده وتقديريله ايريشهجكى حالات ومقاماته داخل اولنجهيه دكين كندولكندن هيچ برحالنى اختيار ايتامك ومحيى ومميت ومعز ومذل ومانع ومعطى وعبدينك حال وشانى برحالدن ديكر حاله نقل وتحويل ايديجى رب متعالك امر وفعلنك ظهور ووقوعنه مترقب ومنتظر بولنمق لايقدر زيرا بوحال اول فقير ايچون اليق وريسنه وصولنه اقربدر واهل طريقتدن كذران ايدن اصحاب علوم ونهى اسلاف كرامك سير وسلوك ورويشلرى بومنوال اوزره وقوعبولمشدر بوبابده انلره اتباع واقتدا لازمدر وفقيرك فقر حالنه وكندوسنه حلول ايدن اذايه عون ونصرت اولسون ايچون هرساعتده موتك ورودينه مستعد ومتهيئ ومنتظر بولنمسى فقرك آدابندندر زيرا بوحال ايله امل وامنيه قيصهلير ونفسك هواسى منكسر وشهوات دنيا شعلهسى زائل اولور نتكيم حديث شريفده (اكثروا من ذكرها ذم اللذات) وارد اولمش يعنى رسول الله صلى الله عليه وسلم لذاتى سرعتله قطع ايديجى اولان موتى چوق ذكر ايديكز ديو بيورمشدر وحال مضايقهده والك طارلغى زمانده زهد وورعده احتياطى ترك ايتامك وفقرينه مبنى شرعده حلال اولميان نسنهيه چيقمامق فقيرك آدابندندر زيرا دين ورع ايله ثابت وقائمدر وتناول شبهات ايسه دينك هلاك وفسادينه سببدر نتكيم بعض صالحين حال فقرنده ورعى استصحاب ايتميان كيمسه حرامك حرام اولديغنى بيلميهرك اكل ايدر ديمشلردر بنابرين فقير اوزرينه حالت فقرنده تأويلاته ميل ايتميوب بلكه اشق واحوطى اختيار والتزام لازمدر واشق واحوط اولان ايسه عزيمتدر .

《فقير ودرويشك جر وسؤالى بياننده》 كندى عندنده كفايت مقدارى نسنه بولنديغى حالدهخلقدن جر وسؤالى ترك فقيرك آدابندندر واكركندوسنى ضرورت واقعهسى وحاجت غالبهسى مضطر وناچار قيلار ايسهاولزمان انك ايچون حاجت مقدارى نسنه ايستمك واردر وفقير ايچون ممكن اولور ايسه كندى نفسيچون ايستميوب بلكه ذكرى سبقت ايتديكى وجهله عياليچون ايستمك لايقدر واكر كندوسنده ربع درهم مقدارى اولور ايسه وحالبوكه كندوسيده بردرهمه محتاج بولنيور ايسه اول ربع درهمى صرف ايله جدا مبلغ معلومدن خالى اولمدقجه انك ايچون جر وسؤال صحيح وسالم اولمز نتكيم (لايظهر من الغيب شئ

(مادام)

مادام فى الجيب شئ) ديمش يعنى جيب وجبده برشى بولنديغى مدتجه عالم غيبدن برنسنهنك ظاهر ووارد اولميهجغى سويلنمشدر وفقيرك خلقدن حين سؤالنده خلقى كورميوب بلكه اشارتنك الله تعالى حضرتلرينه اولمسى وخلقى كندولرنده تصرف اولنور وكلاء وامناء كبى كورمسى وانلرك الله تعاليدن ماعدا ارباب اتخاذ ايتامسى وفقيرك خلقدن سؤالنك معناسى كندوسنك وعيالنك حالنى اخباردن عبارت اولوب ربيسندن شكوى اولمامسى فقيرك سؤالنك شرطندندر بوحالده انك سؤالى محضا استخباردن عبارت بولنهجغندن فقير كندوسندن برنسنه ايستيهجكى كيمسهيه (هل وقع لنا اليك شئ هل احيل عليك هل اذن لك ياوكيل ياخازن ياامين يامملوك يافقير يامن انا وهوسواء فيما يدنا المالك له غيرنا كلنا فى عياله) ديمليدر يعنى اى وكيل واى خازن واى امين واى مملوك واى فقير واى سن وبن يدمزده بولنان نسنهده مساوى بولنديغمز كيمسه انك حقيقة مالكى بزم غيريمزدر بزم جملهمز مالك حقيقينك عيال وعباديز بزم ايچون سكا برشى ويرلديمى وسنك اوزريكه حواله قلنديمى وسكا اذن ويرلديمى ديو سويلمليدر وبووجهله ايستديكنده انك ايچون سؤال جائزدر واكر بوصورتله اولمازايسه جائز دكلدر واهل طريقتدن خارج مدعى وكذاب ومنافق وزنديق عابد اصنام وهر مشرك دجال مرائى ايچون كرامت يوقدر بعده اول كيمسه ويرر ايسه شكر ايدر واكر ويرمز ايسه صبر ايدر وفقير صادقك صفتى بووجهله اولمليدر ورد ايدن كيمسهيه كوجنوب قيزماملى وغيظ وغضب ايتماملى وانى طعن وذم ايتامليدر زيرا بوحالده رد ايدن كيمسهيه ظلم ايتمش اولور چونكه اول كيمسه مأمور ووكيلدر وكيل ايسه يدنده بولنان نسنهيه آمر ومؤكلنك اذن وامريله تصرف ايدن كيمسهدر مؤكل ومعطى ايسه الله عزوجل حضرتلريدر بلكه اول فقير الله تعالى حضرتلرينه رجوع ايدوب قلوبى اكا مسخر قيلسون وكوچ نسنهيى اكا قولاى ايتسون وارزاق واقسامى اكا سوق ايتسون واندن جوع وعذابى ومخلوقاته ابتذالى دفع ايتسون ايچون تيسير وتسهيلنه موفقيتى ايستمليدر شايدكه الله تعالى حضرتلرى انى كنديسنه رجوع ايتسون وباب الهينك ملازم ومواظبى بولنسون وانك دعا وتضرعيله اندن حجابى رفع ايلسون ايچون خلقك يدنى اكا عطا واحساندن قبض ايتمشدر ومعطئ حقيقى انجق الله تعاليدر عبادى دكلدر .

《فقير ودرويشك حسن معاشرتنك آدابى بياننده》 فقير ايچون لايق اولان اخوان ويارانيله معاشرتى كوزل ايتمليدر وفقيرا كشى چهرهلى اولميوب وجهى منبسط وفرحلى بولنمليدر وكندوسنده حرمت شرعى خرق ايدهجك واثم وذنوبى ارتكاب ايتديرهجك برحالت اولمديغى حالده شرعك مباح قيلديغى وحقك اذن ويرديكى شيلردن اخوانك اندن مراد ايلدكارى نسنهده اخوانه مخالفت ايتاملى ولجوج وعنود اولماملیدر وذكر اولنان شرط اوزرينه دائما اخوانه مساعد برحالده بولنملى واخوانك اكا مخالفتلرينه متحمل اولملى واخوانك اذا وجفاسنه صبور اولملى واخواندن صادر اولان مكر وحيله ويرامزلق اوزرينه انلردن بريسيچون درونده كين وعداوت طوتماملى وكنديسندن غائب اولان كيمسهيى فنالق ويرامزلق ايله ياد ايدر اولماملیدر وممكن اولدقجه اخوانك عيوبنى ستر ايتمليدر واكر اخواندن بريسى

مریض وخسته اولور ایسه انك عیادەسنه کیتمليدر واکر انی انك عیادەسنه وارمقدن برنسنه مشغول قیلدیسه انی عافیت حالنده تهنیه ایتمليدر واکر کندوسی خسته اولوبده بعض اخوانی انك عیادەسنه کلمامش اولور ایسه انك اعتذارینی قبول ایتمليدر واول اخوانی دخی خسته اولدیغنده اکا مثلیله مقابله ده بولنمیوب انك عیادەسنه وارمليدر وکندوسندن کسیلوب کلمیانه کیتملی وکندوسنی محروم ایدەنه ویرملی وکندوسنه ظلم ایدەنی عفو ایتمليدر وکندوسی حقنده اخواندن برینك اسائتی وقوعبولور ایسه انك عذرینی قبول ایدوب کندی نفسنی لوم وطعن ایتمليدر وکندیسی ملکنی اخواندن ممنوع کورماملی واخواننك ملکنده انلرك اذنی بولنمقسزین تحکم ایتماملیدر وجمیع حرکات وسکناتنده ورع واتقایی اونوتماملیدر وانکله برابر اخواندن بریسی انك مالنده انبساط وفرح وراحتله انکله برابر تصرفی ارزو ایتسه سرعت وسرور وسونجله اکا جواب ویرملی واندن اول حالی منت واحسان بیلمليدر کەانی مباسطەسنه وبلاتکلیف کوریشوب قونشمسنه اهل کورمش وحاجتنی اکا عرض وبیان ایتمشدر واکر ممکن اولور ایسه برکیمسەدن عاریت اولەرق برنسنه المامليوا کر برغیریسی اندن برشیٔ استعاره ایدر ایسه ممکن اولدیغی مرتبه اول شیئی اول کیمسەدن استرداد ایتماملیدر زیرا اول کیمسه اندن شیٔ مذکوری انجق احتیاج وحاجتنه مبنی استعاره ایتمشدر واعاره اولنان نسنەیی استرداد ایسه فتوته لایق دکلدر نتکیم شرعشریف هدیه وهبەدن رجوعی خوش کورمامشدر واکر بوکاده قادر اولمز ایسه اول نسنەیی ینه اکا اعارەیه سرعت ایدوب هرکون دخی اولور ایسەده اندن منع ایتماملیدر زیرا انك مالیله ناسدن منفرد اولمقلغی لایق دکلدر چونکه اول کیمسه امیندر اشیادن برشی انك رق وعبودیتنده دکلدر بوحالده اول کیمسه برشیئه مالك اولماز زیرا برکیمسه برشیئه مالك اولسه اول شی اکا مالك اولور زیرا کشی زمامی یدنده بولنان کیمسەنك قول وکولەسیدر بلکه یدنده اولان اشیایی الله تعالی حضرتلرینك ملکی وکندوسنی وبقیهٔ ناسی الله تعالی حضرتلرینك قوللری ووکیلی الله تعالی حضرتلرینك ملکنده متساوی کورمليدر واما شول نسنه که غیرك یدندەدر اباحیهٔ زنادقه زمرەسنه داخل اولمسون ایچون انده حکم شرعی وزهد وورعی وحفظ حدودی استعمال ایتمليدر واول کیمسەیه برمحنت ویافقر وفاقه اصابت ایتدیکنده اخوان ویارانك قلوبنی انکله مشغول اولوبده قهرلنمسونلر ایچون حالنی اخوان ویاراندن ستر ایتمك لایقدر وکذا اکا برغم وغصه وحزن وکدر اصابت ایلسه انی اخوانه اظهار ایتماملی وانلر اوزرینه بولندقلری حال فرح وسرور وراحتی ولذت صفاء وعیشی مشوش ومکدر قیلماملیدر واکر اخوانه غم وغصەیی نازلدر وحالبوکه انلرده فرح وسروری اظهار ایتمکده درلو کورسه ظاهرده انلره اظهار نشاط واستبشاره مساعده ایتملی وانلرك کرفتار اولەجقلری استیحاش وحزن وهمی انلردن مکتوم طوتملیدر وانلره کریه کوردکاری نسنه ایله مقابله ایتماملی وذکر اولنان احوالدن برشیده انلره مخالف بولنماملیدر • واخوانیله حسن معاشرتده بولندیغی حالده اخواندن برکیمسه جانبندن وقوعبولان برشیدن توحش ایتدیکنده وحشتی زائل اولسون وقلبی اول کیمسه جهتنه

میل ایتسون ایچون اکا حسن خلقله سویلملی واولوجهله معاملەده بولنملیدر واول کیمسه هرشخص ایله شول برحیثیتله معاشرت ایتملیدرکه اول شخصك اکا حدینی مجاوزەایله تکلیفی وقوع بولمدیغی وبلکەده انك بولندیغی حالنده حرمت شرعی خرق ایدر برنسنه بولنمدیغی حالده اکا تابع اولملیدر ورسول الله صلی الله علیه وسلم (امرنا معاشر الانبیاء ان نحدث الناس علی قدر عقولهم) بیورمش یعنی بز معاشر انبیا ناسه عقللرینك ایرەجکی مقدار اوزره سوز سویلمکله امر اولندق دیو خبر ویرمشدر بنابرین اول کیمسه ایچون مادوننده بولنانه شفقتله ومافوقنده بولنانه اجلال ایله وکندی امثال واقرانه دخی افضال وایثار واحسان ایله معاشرت ایتمك لایقدر •

(عندالاکل فقراودرویشانك آدابی بیاننده) فقراودرویشانك طعامی حرص وطمعله یمامری وطعامی اکلنده غفلت اوزره بولنمیوب بلکه قلبلریله الله تعالی حضرتلرینی ذکر ایدوب اونوتماملری عندالاکل فقرانك آدابندندر وعندالطعام کندوسنك فوقنده بولنان کیمسەدن اول طعامه الینی اوزاتمامق وغیریلر یچون یی دیمامك واوکارنده بولنان برشیئی کرك خدمت وکرك انبساط جهتیله غیریلرینك اوکنه قومامق عندالاکل فقرانك آدابندندر انجق صاحب طعام بوبیان اولنان احوالدن مستثنادرکه طعام انکدر انك ایچون اول احوالی ایشلمك واردر زیرا صاحب طعامدن ذکر اولنان احوال برنوع خدمتدر وفقیر صاحب طعامه کل بزمله اکل ایله دیماملیدر وفقیر برموضعه اوطوردلدقده غیری موضعی اختیار ایتمیوب امر اولندیغی موضعه اوطورملیدر وصاحبی اوتانوبده امتناعه حمل ایلمسون ایچون کندوسیله برابر بولنان اکل طعامه دوام ایتمکده بولندیغی حالده الینی طعامدن قالدیرماملیدر واکل وتناوله دوامده وکوزی طعامده بولندیغی مدتجه طعامی فقرانك اوکندن قالدیرمق لایق دکلدر وهرنقدر شهوت وارزوسی یوغیسەده طعامده مخالفت اولمیەجق مقدار ایله اصحاب ویارانه مساعد برحالده بولنملیدر ومائده اوزره برکیمسەیه برلقمه ویرمك لایق دکلدر واکر کندوسنه صوعرض اولنور ایسه ساقییی رد ایتمیوب برقطره اولسون ایچملیدر واکر صاحب طعام خدمتده قالقار ایسه ویدینه صو دوکمکی مراد ایدر ایسه انی منع ایتماملیدر وطعامی مع الاغنیا تعزز ایله ومع الفقراء ایثار ایله ومع الاخوان انبساط ایله اکل ایتمك لایقدر وطعام یمکی کوکلندن دوشنوب طورماملیدر انجق حاضر اولدیغنده همان یملیدر وشهوتنك اشتها ایلدیکی نسنەده نفسنه مساعده ایتماملیدر شاید اول نسنه انك مقسومی اولمدیغندن اکا ابداً نائل اولمازده انکله قلبنك مشغولیتی سببیله الله تعالی حضرتلرینه طاعتدن ومراقبه حالندن محروم اولور ونفسنه مساعدەدن اعراض ایدوب حالیله مشغول اولدیغنده اول کیمسه سلامت بولور واکر اول اشتها ایلدیکی نسنه انك رزق مقسوم وموعودی اولوبده بعده حاضر اولور ایسه انی اکل وتناول ایدر والله تعالی حضرتلرینه شکر ایدر وفقرانك هم وقصدی ومیل قلبی وسوزی اکل طعام اوزرینه اولماملیدر بلکه کندوسنی نفسیله برابر مریض عد ایتملیدر ومریضك مرضندن برؤ وعافیت حصولنه دکین طعام وشراب وشهوتدن حمیه ایلمسی ایجاب حالدندر وبوبابده انك مرضی هوا واراده وآمال

ومناسیدر والله تعالی حضرتلری ایسه انك طبیب ومداویسیدر مملوکی یدیله اکا طعام وشراب کوندردیکنده انلری تناول ایتملیدر و بوحالده انك دواء وعافیتی انجق طبیب ومداویسی یدنده اولدیغنی بیلوب حال ومراقبه‌سنی حفظ ایتملی واشیادن برشیئه میلی قلبندن چیقاروب جمیع حرکات وسکناتنده وثوق واعتمادی وربط قلبی انجق الله تعالی حضرتلرینه منحصر بولنملیدر ․

﴿ فقرا ودرویشانك میانه‌لرنده‌کی آدابی بیاننده ﴾ ثیاب وسجاده وصوابریغی و بونلر کبی کندولرنده بولنان نسنه‌لردن برشیئی اصحاب ویاران واخواندن منع ایتاملری زمرهٔ فقرانك مابینلرنده اولان آداب جمله‌سندندر واکر اخوانندن بریسی ایاغیله انك سجاده‌سنه باصسه اکا غملنوب کوجنمامليدر وکندیسی اياغنی غیرك سجاده‌سی اوزرینه وضع ایتاملی وسجاده‌سنی رتبه ومراتب جهتیله کندوسنك فوقنده بولنان کیمسه‌نك سجاده‌سی اوزرینه بسط ایتاملیدر و بریسی یدینی انك اوموزی اوزرینه اوزانسه انی منع ایتاملی وکندیسی غیرك اوموزی اوزرینه النی اوزاتماملیدر وفقرادن بریسنی کندی خدمتنده استخدام ایتاملی وکندوسی بنفسه هرکسه خدمت ایتملی وفقرانك ایاقلرینی صیقملی و بریسی انك ایاغنی صیقمق مراد ایتسه انی منع ایتاملیدر وطائفهٔ فقرا حمامه صوینداقلرنده کندولرینی اوغوب اوغوشدیرمق ایچون دلاکه مأذونیت ویرمك آداب فقرادن دکلدر فقط بعضیسی بعضیسنی حمامده اوغوب اوغوشدیرمغی مراد ایتسه اکا مساعده ایدوب منع ایتاملیدر و برفقیرانك خرقه وسجاده و بونلرك غیریسندن برشیئنه نظر ایتسه همان اول شیئی فقیر مذکوره ویروب اول سببله انی کندی اوزرینه ایثار وترجیح ایتملیدر وعندالاکل فقرایی انتظارده براقق و بریسنك قلبنه اذیت ویره‌جك حالنده بولنمق لایق دکلدر و برفقیره طعام تقدیم ایتمك مراد ایتدیکنده انی انتظارده براقامق واجبدر زیرا چوربا ایچون انتظار ذل وهواندر وطعام چوق اولمدیغی وقتده اندن اکل ایتمیوب انجق فقرادن ارتدقدنصکره یمیلدر وفقرایه طعامی تقدیمنده ممکن مرتبه اول طعامك زیاده نظیف وانلرك طبعنه اوفق اولمسنه جهد وغیرت ایتملیدر واکر کندیسی برقوم وجماعت ایچنده بولنور ایسه برشی المق و یمك ایچون انلردن آیرلمسی لایق دکلدر واکر کندوسیچون بروجهله برفتوحات ظهور ایدر ایسه انی اخوان ورفقاسی بیننده اورته‌یه اتمق لایقدر واکر کندوسی برقوم وجماعت میانه‌سنده بولندیغی حالده مریض وخسته اولوبده دوا ایله تخصیصه محتاج اولسه بوحالده انك جماعتدن استیذان ایلمسی لایقدر واما کندوسی برتکیه ویامدرسه‌یه اینوب قونسه واندەده شیخ ویاخادم بولنسه اول کیمسه‌نك اول شیخ ویاخادمك حکمنده بولنمسی وانك رأیینی استحصال ایتمکسزین برشی ایشلمامسی لایقدر و برقومك نزدینه واردیغنده اول قوم نه‌حال اوزره بولنیورلر ایسه انلره موافقت لایقدر و بین‌الفقراء تسبیح وقرائتله صوت وصداسنی رفع ایتمك لایق دکلدر بلکه تسبیح وقرائتنی انلردن خفی ومستور طوتملی ویاخود اندن تفکره وعبادت باطنیه‌یه انتقال ایتملیدر واکر کندوسی خواص ذوی‌الاسراردن اولور ایسه بوبابده انك اوزرینه کلفت یوقدر زیرا انی ریسی تولی ایدر و بوخصوصی اکا امر ایدر ونهی ایدر وجماعتك قلوبنی

اکا مسخر قیلر وانك قلبنی تارة حبیله وتارة اخری هیبت واحترامیله مملو قیلر وکذا صوتنی فقرا بیننده غیری کلام ایله‌ده رفع ایتمکده لایق دکلدر وکندوسی برقوم وجماعت بیننده بولندیغنده انلرك ایچندن بریسنك قولاغنه سرا کلام سویلمك لایق دکلدر وفقرا بیننده ممکن مرتبه حب دنیایه دائر ومأکولات ومشروباته متدائر سوز سویلماملیدر وانلرك یاننده نوافلی چوق ایشلماملیدر وجماعت صائم اولدقلرنده اوده صیامده انلره موافقت ایتملیدر وافطار ایتدکلرنده دخی انلره تبعیت ایتملیدر وصوم ایله انلردن یالکز قالماملیدر وفقرا اویانق بولندقلری حالده انلرك اراسنده اویوماملیدر انجق نوم غلبه ایدر ایسه انلردن یالکز وتنها قاله‌رق نومك فورت وشدتی منکسر اوله‌جق مقداری یاتوب اویوماملیدر وممکن اولدیغی حالده برشیئ مشیئت واختیارده فقرا اوزرینه تقدم لایق دکلدر وفقیر کندوسندن برنسنه طلب ایتدیکنده ولوکه جزئی برنسنه ایله اولور ایسه‌ده انی رد ایتماملیدر وطول انتظار ایله انك قلبنی اوزمملیدر و برکیمسه کندوسیله استشاره ایلدیکنده جوابنده عجله ایدرك اول کیمسه‌نك کلامنی قطع ایتمیوب تاکه قلبنده اولانك جمعیسنی سویلنجه‌یه دکین اکا مهلت ویرملی واکا رد وانکار ایله جواب ویرماملیدر واول کیمسه‌نك رأی وفکرینی حق وصواب کورمسه بیله ینه اولا اکا موافقتله مقابله ایدرك بوده بردرلو وجه ورأی وفکردر دیوب بعده انك عنندنده اندن اصوب اولانی غلظت ووحشتدن عاری ومجرد اوله‌رق رفق ولطفله بیان ایتملیدر وحال اکلده طعامك نه مدحی ونه‌ده ذمی بحثنده دخی بولنماملری فقرانك ادابندندر ․

﴿فقراودرویشانك اهل واتباعی وولدیله‌ادابی‌بیاننده﴾ حسن خلق وکندوسنه ممکن اولدیغی نسنه ایله اهل واتباعی وولدی اوزرینه معروف ومشروع وجهله انفاق اداب مذکوره جمله‌سندندر وایچنده بولندیغی کونده کندوسنه کفایت ایده‌جك نسنه‌یه مالك اولدیغنده اوحالده کندوسنك ضروری محتاج اولدیغی مقدار نسنه‌دن برمقدارینی یارینکی کون ایچون توقیف ایتاملیدر واکر اندن برمقدار شی فضله قالورایسه انی یارینکی کونده کندی نفسی ایچون دکل بلکه عیالی ایچون ادخار ایدوب اندن انجق عیالنه تابع اوله‌رق یملی بلکه‌ده کندوسی عیالی ایچون وکیل وخادم وسید ایله برابر مملوك کبی اولملیدر وعیالنك خدمت ومشقتنی اختیاری وانلرك امور ومصالحنه قیامی الله تعالی حضرتلرینك امر وطاعتنی ایفا وادا اعتقاد ایتملی ونفسنه خدمتی اورته‌دن قالدیروب عیالنه خدمتی کندی نفسی اوزرینه ترجیح وتقدیم ایتملیدر وطعامی اکلنده عیالنك اشتها وارزولری وجهله یملی وانلره کندی اوزرینه متابعت وموافقتی تکلیف وتحمیل ایتاملیدر و یدنده قیش موسمنه یارار برنسنه بولنسه وحالبوکه کندوسیده یاز ایچنده اولوبده انك ثمننه محتاج بولنسه انك ثمننی یاز وقتنده حاجتنه صرف ایتملیدر و برکونلك کفایت ایده‌جك مقداری نسنه‌یی الینه کچورسه وحالبوکه اولکونده یارینکی کون عیالنه کفایت ایده‌جك مقداری نسنه‌یی کسب ایچون فضله برزمان اولسه ارتق انی کسبله مشغول اولمیوب نفسی بولندیغی کونك مقدار کفایه‌سنه قناعت ایدوب انك اوزرینه طورملیدر زیرا کفایات ایله وقوف واجب اولدیغندن یارینکی کونك تدبیرینی یارینه تأخیر ایتملیدر واکر کندوسنك توکلده قوتی

اولسه وازلق واجلغك شدت وزحمتنى چكمكه صابر ومتحمل بولنسه وعيالنك اقوات يوميه‌لرنجه تقصيرى وقوعبولسه بوحالده انك ايچون عيالنى كندى حالنه دعوت جائز دكلدر بلكه انك ايچون حركت وعياليچون اكتساب لازمدر واهل وعيالنده الله ايچون طاعت وحسن سيرت وعبادت مشاهده ايلسه طاعت وصلاحى مثمر ومنتج اولسون ايچون انك اوزرينه كسب حلاله ومباح ايله عيالنى اطعامه سعى وغيرت لازمدر وانلرى حرام ايله اطعام ايتمامليدر زيرا حرام عصيان وطغيانى مثمردر وحسن صبر وطاعتده تاكه الله تعالى انكله عيالى بيننى اصلاح وانك بركت وصلاحنى عيالى اوزرينه عائد وراجع قيلسون ايچون انك نفسنده اصلاح صدق وعمله وطهارت باطنه وسعنى بذل وصرف ايلمسى لازمدر تكيم رسول الله صلى الله عليه وسلم (من اصلح ماينه وبين الله عزوجل اصلح الله ماينه وبين الناس) بيورمش يعنى بركيمسه كندوسيله الله عزوجل حضرتلرى بيننى اصلاح ايلسه الله تعالى حضرتلرى ناس ايله انك بيننى اصلاح ايدر ديوخبرويرمشدر وانك اهل وعيالى ايسه جملهٔ ناسدندر وبركيمسه وسعت ومكنت وذى قدرت بولنديغى حالده كندوسنك مهمان ومسافرى كلديكنده انك اوزرينه مسافرينى اطعام ايلديكى نسنه ايله عيالنى دخى اطعام واجبدر وبوحالده اول كيمسه جميعسنه كفايت ايده‌جك وانلردن فضله بيله قاله‌جق درجه‌ده طعامى چوغالتمليدر واكر كندوسنك فقر وقلتى وضيق يدى اولسه وعيالنك دخى مسافرى كندى نفسلرى اوزرينه ايثار وتقديم ايده‌جكلرينى واكا راضى اوله‌جقلرينى بيلسه بوحالده اول كيمسه مسافرلرينى عيالى اوزرينه ترجيح وتقديم ايتمليدر واكر انلردن فضله قالورسه انلر دخى انى على وجه التبرك اكل وتناول ايلمليدرلر زيرا الله تعالى حضرتلرى قريباً انلره انك خلقنى وعوض وبدلنى احسان ايدر وانلرك نزدنده بولنان نسنه‌يى واسع قيلر زيرا حديث شريفده مسافر كندوسنك رزق وقسمتيله كلور وصاحب بيتك ذنوبنى الوب كوتورر ديو وارد اولمشدر وفقير ذى عيال بركيمسه دعوته چاغرلسه وحالبوكه انك عيالنك امورينى وحال وشاننى اصلاح ايده‌جك كمسنه‌سيده اولمسه انك عيالنى بوحال اوزره براقوب دعوته كيتمسى وكندى شهوتنى عيالنك فقر وفاقه‌سى اوزرينه ترجيح واختيار ايلمسى فتوت وحميتدن دكلدر وعياليچون دعوتدن ذلت وخيبتله برنسنه المسى طريقت وشريعتجه سالم ومستقيم دكلدر بوحالده اول كيمسه‌نك دعوته حضوردن امتناعى واهليله برابر صبر ايلمسى لازمدر واكر صاحب دعوت ذى فتوت ايسه ومهمان ومسافرينك عيال واولادى اولديغنيده بيلسه انك ايچون دعوت واستحضارده انى يالكز طوتمسى لايق دكلدر بلكه انك عيالنه كفايت ايده‌جكى وانلرك اكا محتاجى بولندقلرى نسنه‌يى مسافره ويره‌رك انلره كوندرمكله مسافرك قلبنى عيالى شغلندن فارغ وازاده قيلمليدر وفقير اوزرينه اهل واتباعنى ظاهر علمه وشريعته ملازمتله تأديب ايتملى وانلره جزئى وكلى علمه مخالفتلرينه مساغ كوسترماملدر وفقير ايچون اولادينى اهل سوقه تسليم ايدوب حرفت وصنعت اوكرتمك لايق دكلدر بلكه انلره احكام دينى اوكرتمليدر وانلرى طلب دنيايى ترك اوزرينه سوق ايتمليدر انجق انك اوزرينه فقر وقلت صبر وفضيحت وفضاحت وسرى آچيلوب رسواى اولمق واقوات يوميه‌سنى

وسدرمق ايده‌جكى نسنه‌سنى تداركده خلقه مراجعت كبى حالات غالب اولورايسه بوحالده اول كيمسه اهل وولدينى ونفسنى كسبله وكندوسيله غنا حاصل اوله‌جق نسنه‌يى تحصيل ايله مشغول قيلمليدر بوحال حفظ حدود ايله برابر غيريدن افضلدر واولادينه ابوينى حقنه مراعاتك وجوبنى وانلره عقوق وعصياندن مجانبتى تعريف ايتمليدر واهلنه حق اللهه وكندى حقنه مراعاتى وانكله برابر فضيلت صبر وطاعتى وباب نكاحده بيان ايلديكمز وجهله بونلرك غيرى حالاتى تعريف وبيان ايتمليدر

﴿ فقراء ودرويشانك حال سفرده آدابى بيانندە ﴾ مؤمنك سفرينك اوصاف مذمومه‌سندن صفات محموده‌سنه خروجدن عبارت اولمسى وبوحال ايله تقواسنى تصحيح ايله مولاسنك رضاسنه چيقمسى واجبدر بنابرين فقير بلده‌سندن چيقوب آخر دياره سير وسياحتى مراد ايتديكنده انك اوزرينه الك اول واجب اولان خصماسنى راضى ايتمك ووالديندن وياخود عموجه ودايى وجد وجده كبى كنديسى اوزرينه حقك وجوبنده ابوين حكمنده بولنانلردن اذن ورخصت طلب ايتمك وانلر دخى راضى اولدقلرنده چيقمقدر واكر فقير ذى عيال اولور ايسه وانلردن مفارقتله سير وسفرنده انلراوزرينه مضرت وضياع وقوعبوله‌جق ايسه انلرك امورينى اصلاح ايتمكسزين وياخود انلرى معيشته آلمقسزين انك ايچون سفر نقايص وعيوبدن سالم ولايق دكلدر تكيم رسول الله صلى الله عليه وسلم (كفى بالمرء اثما ان يضيع من يقوت) بيورمش يعنى كشينك كندى اوزرينه نفقه‌سى واجب اولان كيمسه‌يى اضاعه واتلافى وكما هوحقه انى عدم انفاقى اكا اثم وكناه ووبال جهتيله كافى اولديغنى خبرويرمشدر وسير سفرنده قلبنك الله تعالى حضرتلرينه مربوط بولنمسى وكيروسنده قالان برنسنه ايچون قلبنده علاقه ومحبت اولمامسى وايلروسنده كى نسنه‌يى مطالبه‌يه دخى قلبنده تعلق بولنمامسى وهرنره‌يه نزول ايدر ايسه قلبنك الله ايله اولمسى وقلبنك اشيادن خالى وفارغ بولنمسى فقيرك مسافرتى شرطندندر تكيم ابراهيم بن دوحه‌دن شووجهله نقل اولنور مشار اليه ديديكه بن ابراهيم بن شيبه ايله باديه‌يه داخل اولديغمده ابراهيم بن شيبه بكا خطاباً سنكله برابرا ولان علائق آت ديمسيله بندخى نزدمده بولنان هرشيئى آتوب يالكز بر آلتون ترك ايتدم بوحالده ينه بنم سريمى مشغول قيلمه يانده‌كى نسنه‌يى آت ديمسيله بندخى همان مذكور آلتونيده آتدم ينه بكا علائقدن سنكله برابر اولان نسنه‌يى آت دينجه بن تذكر وتفكره واروب يانمده نعلين طاسمه‌سى اولديغى وارد خاطر اولمسيله او آنده انى دخى آتدم بن الله تعالى حضرتلرينه قسم ايدرمكه اثناى طريقده هر نره‌ده نعلين طاسمه‌سنه محتاج اولدم ايسه انى اوكده حاضر وموجود بولدم واول حالده ابن شيبه الله تعالى حضرتلريله صدقله معامله‌ده بولنان كيمسه‌نك حالى بووجهله اولور ديدى وفقير ايچون حال سفرنده حال اقامت وحضرنده ايشلمكده اولديغى اورادن برنسنه‌يى اكسيلتمك لايق دكلدر زيرا سفر فقرانك احوالنك تزايدى ايچوندر بنابرين انك سفرى سببيله اعمال وافعالنده خلل ونقصانيتك حصولى لايق دكلدر ورخصت ووسعت وسهولت ضعفاء وعوام ايچوندر واقويا وخواص ايچون رخص ورخصت يوقدر بلكه جميع حاللرنده انلرك قصدلرى عزيمتدر وتوفيق انلره شاملدر ورحمت

انلر اوزرینه نازلدر وحرس وحفظ انلر ایله برابر قائم وانلر ایچون دائمدر وحبیب انلر ایله جالسدر وحبیب سببیله انلر ایچون انس زائدوغنا قائم وامداد واعانه متدارکه ومتواتره‌در و نصرت اقویا وخواص ایچـون لازم وانلر ایچون جنود نصرت متکاثفه ومتـابعه‌در وانلرك عندنده مشتبکه و مجتمعه‌در وسفر انلر ایچون اقوی والیق وصدد وطلبنده بولندقلری نسنه ایچون احسندر زیرا سفرده اسبابدن بعد واردر اسباب ایسه انجق ارباب متفرقه‌در وخلق انلر ایچون اصنام وصلیب وصلباتدن اضل وشیطاندن اشددر وفقیر ایچون سفرینك اولنده قلبنی کوزتمك وغفلت اوزره چیقمامق وسفرنده اجتهاد اوزره بولنوب قلبیله ربیسنی اونوتمامق لایقدر وفقیرك سفرینك بوجه من الوجوه اغراض دنیادن برغرض ایچون اولمسی لایق دکلدر بلکه انك سفری حج ویا برشیخه ملاقات ویاخود مواضع مقدسهٔ شریفه‌دن برموضعك زیارتی کبی طاعاتدن برطاعت ایچون اولملیدر وفقیر حال سفر وسیاحتنده مواضعدن برموضعده قلبنه توجهله انده قلبنی کدوراتدن اصفی وعیش وصفاء وحضورینی اعلا واوفی کورسه اول موضعه ملازمت ایدوب تاکه مجزوما وقطعیاً امر اولمدقجه ویاخود فعل محض وسر قدر ظهور ایتمدکجه اندن زائل اولمیوب بلکه کندیسـنك امر اولنـه‌جغی نسنه‌یه منتظر اوللی ویاخود کندیسی هوا واراده‌لری بالکلیه زائل ومندفع اولمش وامال وامیدلرندن فانی بولنمش و فنـا فی الافعال مرتبه‌سـنه ایریشمش مفعولین ومرادین ومحبوبین زمره‌سندن بولندیغنده حکم سر قدره ومحضا فعل اللهه مترقب بولنملیدر وفقیر ایچون بعض موضـعدن قبول ایله برجاه ومنصب ظهور ایتدیکنده انك ایچون لایق اولان اکا التفات ایتمامکلی والله تعـالی حضرتلرندن محجوب وحظ ونصیبی خلق اولمسـون ایچون اول قبولی کندی اوزرینه مشـوش ومختلط وغیر مقبول کورملیدر وبو حال ایسـه اول فقیرده ارزو ومیل وهوانك بولنمسـیله برابردر اما هوانك کندیسـندن زوالی عندنده انده خلق ایچون وجود وخلقك قبولیچون براثر یوقدر زیرا بوحالده خلق انك قلبندن خارجلردر وانکله خلق بیننـده حاجب ومانع وحافظلر واردرکه شرك حاصل اولمسـون وتوحیدده تشعث وچتاللق وقوعبولمسون ایچون اول حاجب ومانعلر انك قلبنی خلقك دخولندن حفظ ایدرلر وفقیر ایچون حال سفرنده لایق اولان اصحاب ویارانیله حسن خلق ومدارات جمیله ایله وجمیع اشیاده عناد ومخالفتی ترکله معاشرت ایتملیدر وفقیر رفقا ویارانك خدمتله مشغول اولوب انلردن بریسنی استخدام ایتماملیدر وفقیره لایق اولان سیر وسفرنده دائما طهارت اوزره بولنملیدر وصو بوله‌مز ایسه اکا ممکن اولدیغی وجهله تیمم ایتملیدر تکیم حال حاضرنده دخی انك وضوء وطهارت اوزره بولنمقلغی مستحبدر زیرا وضوء مؤمنك سلاحیدر ووضوء شیاطین وهر موذیدن اماندر دیو خبرده وارد اولمشـدر وفقیر ایچون مردان وحدیث السن کنجلر ایله مصاحبت ایتمك خصوصیله حال سفرده انلر ایله بولنمق لایق دکلدر زیرا حدیث السن اولانلر شـیاطینك مصافاتنه وحمله و هجومنه وشرور وفتنه ومتابعت نفس وهوی وتهمته اقربدرلر وانلر ایله مصاحبت ومخالطتده خطر عظیم واردر انجق کندیسـنه اقتدا اولنور شیوخ و علماء بالله وابدالین وائمهٔ هداة وربانیین محفوظیندن اولور ایسـه بوحالده شـیوخ وجوان وناتوان

هر کیملر ایله مصـاحبت و مخالطت ایدر ایسـه ایتسون قید ومبالات یوقدر وفقیر بر بلده‌یه داخل اولسه وانده‌ده برشیخ بولنسه فقیر ایچون لایق اولان انده اول شیخه سلام وخدمتله بدأ ایتملی وانك فائده‌سندن محروم اولمسون ایچون اکا عین اکبار وحشمت وتعظیم ایله نظر ایتملیدر وفتوحات وظهورات وقوعنده اصحاب ویارانندن آیری انی کندیسیچون اختیار ایتماملیدر ورفقا ویولداشلرندن بریسنك برعذری وقوعنده انکله برابر طوروب انی ضایع ایتماملیدر وموفق حق وصواب انجق الله تعالی حضرتلریدر ●

﴿ فقراء ودرویشانك سماعده آدابی بیاننده ﴾ سماعده تکلف کوسترمامری وسماعی اختیار ایله استقبال ایتماملری فقراء ودرویشانك سماعده ادابی جمله‌سندندر ولاعن قصد اتفاقی اوله‌رق سماع وقوعنده قلبیله اللهی ذاکر وطوارق غلفت ونسیاندن قلبنی حفظله مشتغل بولندیغی حالده مستمعك بشرط الادب قعودی واجبدر ومستمعك سمعنه قارئ قرأن جهتندن برنسنه ایریشدیکنده مستمع کندیسـنه ترغیب ویاترهیبی ویا ایناسی ویاخود عتـابی ویاخود حق جل وعلا حضرتلرینك عبادتیله قیامده زیاده‌یی ویاخود بونلرك غیری‌یی موجب تعریفات غیبدن کندی اوزرینه وارد اولان نسـنه‌ده قارئ قرأنی کویا قبل حقدن مستنقطدر ومحضا انطاق حق ایله سـویلیور کورملیدر وبوحالده کندی اوزرینه وارد اولان نسـنه‌نك ایجابنه مبادرت ایتملی وانك اوزرینه واقع اولان ایما واشـارتك اقتضاسنه قیامه مسارعت کوسترملیدر وسماع شول وجهله اولملیدرکه مستمع کویا قارئك لسانی حقك لسانیدر وقارئك قرائت ایلدیکی نسنه ایله انجق حق جل وعلا حضرتلری خطاب ایدیور بیلملی و بونلردن قلبنده حاصل اولان نسـنه‌یی حق عبودیته وآداب شریعته موافق بولملیدر زیرا طریقتده وعلم حقیقتده آداب شریعته مخالف برنسـنه یوقدر وقوم ایچنـده سماعده حاضر برشیخ اولور ایسـه فقیر اوزرینه ممکن اولدقجه سـکون وشیخك حشمتنه مراعات واجبـدر واکر فقیر اوزرینه برامر غالب ورود ایدر ایسـه اول امر غالبك غلبـه‌سی مقدارنجه انك ایچون حرکت واردر اما غلبهٔ حال حال سکونته مبدل اولدیغنده شیخك حشمتنه مراعات ایچون اکا سکوت وسـکون اولیدر وفقیر ایچون قارئ قرأن ویاقواله الیوم اهل زمانك عادتی اوزره قولنك تبدیلی واندن دها اعلاسنی اتیانی وقرأن اوقومسیله تقاضاسی لایق دکلدر ● واکر قوم قصد وتجرد وتصرفلرنده صادق اولسـه‌لر ایدی کلام اللهك غیری‌یی سماعله انلرك قلوب وجوارحنـده انزعاج وقلق واضطراب وقوعبولمزدی . زیرا کلام الله انلرك محبوبلرینك کلام وصفتی وانده محبوبلرینك ذکری واولیاء اولین وآخرینك ومحب ومحبوب ومرید ومرادك ومحبتنی ادعا ایدن مدعیلرك لوم وعتابی و بونلرك غیریلرینك ذکری واردر وفقتاکه قومك صدق وقصدلری مختل وبلابینه ولابرهان دعوای مجرده‌لری وزور وکذبلری ظـاهر وغریزیهٔ باطنیه‌لری وصدق وسریره‌لری ومعرفت ومکاشفه‌لری وعلوم غریبه واسراره اطلاعلری اولمقسزین وقرب وانسه ومحبوبه وصوللری وسماع حقیقی بولنمقسزین مجرد رسم وعادتله قیاملری باهر وانلرك باطنلری حالات مذکوره‌نك کلیسـندن تهی وخالی اولدیسـه انلر قلوب وارواحی دکل بلکه طباعی تحریك واول سببله نائرهٔ عشاقی تهییج

ایدن قوال وابیات واشعار ایله قالدیلر وفی الجمله فقیر ایچون یعنی کرك حقك وکرکسه خلقك فقیری اولان وکرکسه دنیادن وکرکسه عقبا واکواندن فقیر بولنان کیمسه ایچون قارئ وقواله سوزینی تکرار واعاده ایله تقاضا ایتمك لایقدر بلکه بوحالی الله تعالی حضرتلرینه تفویض واحاله ایتملیدرکه اکر مستمع صادق ایسه وانك ایچون اعاده وتکرارده مصلحت ومنفعت وحکمت وار ایسه الله تعالی حضرتلری دیلرسه اول فقیردن تقاضیده نائب ومناب اولەرق دیکرینی تعیین ایدر ویاخود قواله تکرار ایله الهام ایدر وفقیر ایچون حال سماعده غیریدن استعانه لایق دکلدر واکر فقرا کندیسندن حرکته مساعدەسنی طلب ایدرلر ایسه انلره مساعده ایتملیدر و بوطلب ضعف حاله مبنیدر وفقیر بر آیت ویا بر بیت ایشتدیکنده کیمسه ایچون اکا مزاحمه ومضایقه واجب دکلدر بنابرین فقیر برآیت ویاخود بربیت اوزرینه حرکته ونهضت وقیامه کلسه انی کندی حالنه براقوب ایلیشك ایتمامك واجبدر واکر حاضرینك اکا نظرلری ایریشوبده انده تقصیر ونقصان کوررلر ایسه حاضرین اوزرینه انك اوزرینه ستر واجبدر واکر وقت اکا تنبیهی اقتضا ایدر ایسه اکا رفقله ویاخود لسانله دکل بلکه قلبله تنبیه اولنملیدر و بومقامده شووجهله اکا تنبیه اجراسنده قوت حاله وصفاء باطنه وعلم دقیقه وحقایقه اطلاعه وآداب کاملەیه ومحافظهٔ شدیدهٔ حمیدەیه محتاج اولنور وفقیر حال سماعنده خرقه ویاخود ثیابندن برنسنەدن چیقسه ویاثوبنی یرتوب آتسه بوحالده فقیر مذکور اندن خالی دکلدرکه اول خرقەیی یاقارئ اوزرینه ویاخود اورتەیه آتمش اولور اکر قارئ اوزرینه آتمش ایسه ثوب مذکور قارئکدرکه انی قارئ ایچون تقدیر وتعیین ایتمش بولنور واکر اورتەیه آتمش اولور ایسه اول ثوبك حکمی فقیر مذکوره عائد اولدیغندن کندیسنه بونکله نەیی مراد ایتدك دینور اکر بونکله ثوبك فقرانك حکمنده اولمسنی قصد ایتدم دیرایسه بوحالده ثوب مذکور بحکم الفتوح فقرایه عائد اولدیغندن فقرا بینلرنجه انده هرنوجهله رأی ایدرلر ایسه انی ایشلر واکر اول فقیر بن انکله خرقەسنی آتان شیخه موافقتی مراد ایتدم دیر ایسه بوحال جداً ضعیف وحقارکیکدر زیرا خرقەسندن خروجی حکمنده شیخه موافقت حال ووجدده انکله متفق ومتحد اولمغلەدر و بونلردن ایکی کیمسەنك برحالده اتفاق واتحادلری ایسه جداً بعیددر والیوم فقرا بیننده جاری ومستمر اولان رسم وعادتك یعنی شیخه موافقةً خرقەیی آتمەنك اصل واساسی یوقدر ومع مافیه یعنی انك ضعف حالیله برابر خرقەسنی طرحی وقوعنده علم وشریعته ویاخود مقتضای طریقت وحقیقته ابتنا ایله دکل بلکه یالکز رسم وعادته مبنی انك خرقهٔ مطروحەسنك حکمی شیخه عائددر واکر صاحب خرقه قوم حاضرینه موافقتی مراد ایتدم دیر ایسه بودخی انك اولکی قولندن اضعفدر زیرا فعلده اشتراك حال ووجدده اتفاق واتحاد ایلەدر بوایسه مفقوددر و بوحالده قوم حاضرینه رجوع اولنور انلرك خرقەلرنده حکم هرنه صورتله ایسه طارحك خرقەسی حقنده دخی حکم اولوجهلەدر واکر طارح اولزمانده هیچ بروجهله قصد ونیتم یوغیدی دیر ایسه بوحالده اکا خرقەك سنك حکمندەدر آل خرقەکی دیلدیکك کبی انده حکم ایله دینور انده حاضریندن

بریسیچون وشیخ دخی حاضر بولندیغی حالده انك ایچوندخی قطعاً حکم یوقدر زیرا انك صاحبی انده صادق ومحق اولمدیغی وقصدیدخی بولنمدیغی کبی طریقتده دخی انك ایچون توفیق وتطبیق اولنەجق براصل واساس یوقدر واکر اول وقتده هیچ برشی قصد وتعیین ایدلمکسزین خرقەدن خروجله بکا اشارت اولندی دیرایسه بوحالده انك ایچون طریقتده اصل واساس واردر زیرا سلطان برکیمسەیه خلعت کیدیرەجکنده مخلوع اوزرینه واجب اولان اولا ملبوسنی نزع ایدوب بعده خلعتی کیمکدر هکذا اول فقیرك حکمی دخی بووجهلەدرکه خرقەسندن چیقوب بعده بارئ عز وجل حضرتلرینك انوار وقرب والطافندن کندیسنه احسان بیوردیغی خلعتی لابس اولور بوحالده اول خرقەنك حکمی اکر انده حاضر ایسه شیخ حاضره عائددر واکر شیخ حاضر دکلسه انده موجود وحاضر بولنان فقرا اول خرقەیی قارئ وقوالدن هرهانکیسنی انفراد اوزره اختیار ایدر ایسەلر اکا ویرمکلك واردر بعضیلریده انك حکمی صاحب خرقه فقیره عائددرکه کندی خرقەسی حقنده حکمه غیریسندن اولیدر دیدیلر واما حاضریندن ارباب غنانك خرقەیی صاتون آلوبده بعده صاحبنه رد ایچون معارضەلری طریقجه محمود ومقبول دکلدر انجق مشترینك بوبابده فتوتی ومروت وجومردلکی وقوم حقنده تصدیقی اولوبده انلر ایله تخلقی مراد ایدر ایسه بوده معاوضەدن وتلطفله سؤالدن برنوعدر لکن جداً مذمومدر زیرا اول کیمسه خرقەسندن حال خروجنده نفسندن فی الحال صدق اظهار ایتمشدر وینه خرقەسنه رجوعله نفسنی تفضیح وتکذیب ایتمش اولور بوحال ایسه غیرمرضیدر وخرقەسندن خروج ایدن کیمسەنك ینه خرقەسنه عودتی وانی قبول ایلمسی لایق دکلدر واکر انك خرقەسنه رجوعی شیخك اشارتی وانی اخذ ایتمسی ایچون امر ایتمسیله اولور ایسه بوحالده امتثالاً لامرالشیخ انی جهراً وعلناً اخذ ایدر بعده انی غیریسنه دفع ایدر وبرشی جماعتك اورتەسنه آتلسه انی جماعت بیننده تسویه واجبدر واکر جماعت ایچنده شیخ اولور ایسه وشیخده اول نسنەنك قومه ویاخود حاضریندن بریسنه تخصیصنی رأی ایدر ایسه انك حکمی شیخه عائددر وانك رأینه اتباع لازمدر واکر سماع حالنده برفقیر خرقەسنی آتسه وسائر فقرا خرقەلرینه عودت ایدوب اول فقیرك خرقەسی انك اوزرینه رد اولنسه وکندیسنکده طرح ایلدیکی نسنەیه طریقنده رجوعی جائز اولمیان شیخی بولنسه بوحالده اول فقیر کندیسندن چیقان نسنەیه رجوع ایتماملی واحوال جماعته اتباعاً حالتنی نقض ایتماملیدر واکر اول کیمسەنك شیخی اولمیوبده فقرادن بریسی اولور ایسه انك حالنه اظرف والیق اولان قوم انی تحجیل ایدوب اوتاندرمسونلر واکا بغض ایتمسونلر ایچون جماعته موافقتله فی الحال خرقەسنه عودت ایدوب آلملی بعده انی حاضریندن بریسنه ویرملیدر اولی اولانده بودر واکر اول خرقەیی مجلسدن غائب برکیمسەیه ویرر ایسه جائزدر ایشته بومختصر شووقتده آداب قومدن علی وجه الاختصار والاقلال والامکان تألیفمزك آخریدر واما رباط وتکایایه وسقایاته دخوله ولبس حذایه وفقراء ودرویشان بینلرنده وضع واحداث ورسم ایلدکلری اشیایه متعلق حالات فقرانك ممارسه ومخالطەلرندن

وانلر جانبندن اولان استخبارات واشاراتدن مستفاد اوله‌جغندن انلری بو کتابه یازمدق و بونلرك اعظم والزملرینی اثنای کتابده شرعه متعلق آداب بحثنده ذکر ایلدك بعده مجاهده وتوکل وحسن خلق وشکر وصبر ورضا وصدقی مشتمل اولان بابی ذکر ایله کتابی ختم ایلدك زیرا بیان اولنان اشیا شوطریقده اصل واساسدر و بونلرك کلیسیده خیردر .

﴿ مجاهده بیانده ﴾ مجاهده‌نك اصل واساسی جناب حقك (والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا) قول شریفیدر وابو نضره‌نك ابو سعیدالخدری رضی الله عنهدن ایلدیکی روایتنده رسول‌الله صلی الله علیه وسلم افضل جهاددن سؤال اولندقده افضل جهاد سلطان جائر عندنده کلمهٔ حقدر دیو بیوردیغنی وابی سعید رضی الله عنهك کوزلرینك یاشلاندیغنی بیان ایلمشدر وابوعلی الدقاق رحمه‌الله برکیمسه ظاهرینی مجاهده ایله تزیین ایتسه الله تعالی انك سرائرینی مشاهده ایله تحسین ایدر تتکیم الله‌تعالی حضرتلری (والذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا) بیورمشدر و بدایتنده صاحب مجاهده اولمیان کیمسه ذوق ولذائذ طریقتدن برشمه‌یه وجزئی برنسنه‌یه مالك اولمز دیدی وابو عثمان المغربی رحمه‌الله برکیمسه مجاهده‌یه ملازمت ایتمکسزین کندی اوزرینه طریقتدن برنسنه فتح ویاکشف اولنور ظننده بولنسه اول کیمسه ظننده یاکلمشدر دیدی وابو علی الدقاق رحمه‌الله برکیمسه‌نك بدایتنده قومه اولمسه انکچون نهایتنده جلسه یوقدر دیدی وینه مشار الیه حرکت برکتدر وحرکات ظواهر برکات سرائری موجبدر دیدی وحسن بن علویه ابویزید رحمه‌اللهك بن اون ایکی سنه نفسمك حداد ومانعی و بش سنه دخی قلبمك مرأتی اولدیدم و برسنه دخی قلبمله نفسم بیننه نظر ایله مشغول بولندیدم بوحالده وسطمده زنار ظاهر اولدیغنی حس ایتمله اون ایکی سنه‌ده اول زنارك قطعیله مشغول اولدم بعده نظر ایدوب باطنمده زنار اولدیغنی درك ایدنجه بش سنه دخی انك قطعیله اوغراشوب انی نوجهله قطع ایده‌جکمی تفکرده ایکن بنم ایچون ظهور ایدن کشف اوزرینه خلقه نظر ایتدیکمده خلقی جمیعا موتا کوردم وانلر اوزرینه درت تکبیر ایتدم دیو سویلدیکنی بیان ایلمشدر وجنید رحمه‌الله سری رحمه‌اللهك طائفهٔ شبان وجوانانك عبادتده کندیسنه لاحق اولمدقلری برزمانده انلره خطاباً ای زمرهٔ شبان بنم سنمه ایرشمزدن مقدم عبادت ومجاهده‌یه جد وسعی ایدیکزکه اول حاله وصولکزده قوای بدنیه‌کزه ضعف وفتور طاری اولورده بنم کبی قصور ونقصانیتکز وقوعبولور دیوایلدیکی نصح وتنبیهنی خبرویرمشدر وحسن القزاز رحمه‌الله امر مجاهده اوچ شی اوزرینه بنا قیلنمشدرکه انلرده یمیوب انجق ضرورت ومجبوریت و پك احتیاج زماننده یمك واو یومیوب انجق نومك غلبه‌سی عنـدنده اویومق وسویلمیوب انجق عندالضروره سویلمکدر دیدی وابراهیم بن‌دوحه رحمه‌الله برکیمسه‌تاکه یدی عقبه‌یی چکمینجه صالحین درجه‌سنه البتده واصل اولمز انلردن اولکیسی اول کیمسه‌اوزرینه باب نعمت قپانوب‌باب شدت آچیلور ایکنجیسی انك اوزرینه باب عزت قپانوب باب ذلت آچیلور اوچنجیسی باب راحت قپانوب باب جهد وزحمت آچیلور دردنجیسی باب نوم‌قپانوب باب سهر آچیلور بشنجیسی باب غناقپاتوب‌باب فقرا آچیلور التنجیسی باب امل قپانوب موته استعداد قپوسی آچیلور دیدی وابو عمرو بن

نجید رحمه الله برکیمسه‌که نفسی کندی اوزرینه کریم اوله وعزت نفسی بولنه انك اوزرینه دینی ضعیف اولور دیدی وابو علی روزباری رحمه الله صوفی بش کون صکره بن آجم دیه سزانی سوقه ملازمت ایتدیروب اکا کسبله امر ایدیکز دیدی وذوالنون مصری رحمه‌الله الله تعالی حضرتلری برعبدی انی ذل نفسی اوزرینه دلالت ایدن عزتدن برعز ایله عزیز قیلمدی و الله تعالی حضرتلری برعبدی انی ذل نفسندن محجوب وممنوع قیلار برذلدن اذل برذل ایله ذلیل قیلمدی دیدی وابراهیم خواص رحمه‌الله بنی قورقوتمغه هجوم ایدن هرنسنه‌یه بن مجاهده ایله غالب اولدم دیدی ومحمد بن الفضل رحمه الله راحت انجق نفسك آمال وامنیه‌سندن خلاصدر دیدی ومنصور بن‌عبدالله رحمه‌الله بن اباعلی روزباری رحمه‌اللهك بن آفت وهلاکه اوچ شیدن داخل اولدمکه انلرده سقم طبیعت وملازمت عادت وفساد صحبتدر دیو دیدیکنی ایشتدیکمده بنم اکا سقم طبیعت ندر دیو ایلدیکم سؤاله اکل حرامدر دیدی وملازمت عادت ندر دیو ایلدیکم سؤاله دخی سوء نظر وحرام ایله استمتاع وغیبتدر دیدی وفساد صحبت ندر دیو ایلدیکم سؤاله‌ده نفسده ظهور ایدن هراشتها وارزویه تبعیتدر دیوخبرویردی دیدی ونصرآبادی رحمه‌الله سنك سجن ومحبسك نفسکدر سن اندن چیقدیغك وقتده دائما راحتده اولورسك دیدی وابوالحسن الوراق رحمه الله مبادیٔ امرمزده مسجد ابی‌عثمانده بزم اجل احکامز بزم اوزریمزه ظهور ایدن فتوحاتله فقرایی نفسمز اوزرینه ایثار واختیار ایتمك ومبلغ معلوم اوزرینه کیجه‌لمیوب انی فقرایه بذل وصرف ایتمك وبزه فنالقده بولنان کیمسه‌دن نفسمز ایچون انتقامه قیام ایتمیوب انی معذور طوته‌رق اکا تواضع کوسترمك وقلو بمزده برکیمسه ایچون حقارت ایقاعی وقوعنده اندن فراغتله انك خدمتنه قیام ایتمك ایدی وعوامك مجاهده‌سی اعمالی ایفا واداده‌در وخواصك مجاهده‌سی ایسه تصفیهٔ احوالده‌در وآجلق وصوسزلق واویقوسزلغك محن وشدائدی سهل وآساندر واخلاق ردیه‌نك معالجه‌سی ایسه کوج ومشکلدر دیدی ونفسك مدح وستایشی وذکر جمیلی وخلقك ثناسنی استجلاب ودعوته رکون ومیلی افات نفسدندر وبعض کره‌ده نفسك اثقال عباداتی اوزرینه آلمسی بیان اولنان حالاتی استجلابه مبتنی اولورده انك اوزرینه ریا ونفاق مستولی اولور وبونك اماره وعلامتی ایسه مدح وثنانك انقطاعنده وناسك انی ذم وطعنه شروعنده انك ینه کسل وفشله وضعف وفتور حالتنه عودت ورجوعیدر سنك ایچون نفسکك افات وشرکی ودعوا وکذبی تبین ایتمز انجق ادعا ایلدیکی مواطنده امتحان زماننده وموازنه ایدلدیکنده تبین ایدر زیرا نفس کندیسنده خوف بولنمقسزین کلام خائفین ایله تکلم ایدر وکندیسنك خائف وخاشع بولندیغنی ادعا ایدر وسن ایسه مواطن خوفده انکله معارض بولنوبده اندن حجت طلب ایتدیککده (فلا یأمن مکرالله الا القوم الخاسرون) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه انی امین بولورسك وکندیسنده خوف وخشیتدن اصلا براثر بولنمدیغنی فهم ایدرسك ونفس تقوی ایله امتحان اولنمدقجه ابرار وصالحینك قولنی سویلر وکندیسنك ابرار وصالحیندن بولندیغنی ادعا ایلر وسن ایسه انی شرط تقوا ایله مطالبه ایتدیککده انی مشرکه ومرائیه ومعجبه بولورسك ونفس صفت عارفین ایله وصفلنور وکندیسنك زمرهٔ عارفیندن

بولندیغندن دم اورر وسن ایسه انی لدی الامتحان حجت طلب ایتدیککده کاذب بولورسك ونفس اخلاصله تجربه اولنمقسزین موقنین دعواسنده بولنور ونفس عند الغضب کندی هواسنك خلافی حالنده بولنمقسزین کندیسنی متواضعیندن زعم ایدر وکذا نفس رعونت وحمقله سخاء وکرم وایثار وبذل وغنا وفتوت ومروتی و بونلرك غیری اولیاء وابدالین واعیانك اخلاق سامیه‌لرندن بولنان اخلاق حمیده‌یی ادعا ایدر وسن ایسه انلر ایله انی بالمطالبه امتحان ایتدیککده (کسراب بقیعة یحسبه الظمأن ماء حتی اذا جائه لم یجده شیئاً) آیت جلیله‌سی اشارت علیه‌سنجه انلردن انده هیچ برشی بولمزسك وانك صودر ظن ایتدیکنك بی اصل سراب اولدیغنی حس ایدرسك واکر انده صدق واخلاص اولسه وقولنده صادق بولنسه ایدی کندیسیچون اصلا ضرونفعه مالك وقادر اولمیان خلق ایچون ریا وسمعه ونفاق ایله تزینی اظهار ایتمز ایدی وعند الامتحان انك اعمالنك صحتی البته تحقق ایدردی وقولیدخی عملنه موافق ومطابق بولنمش اولوردی وابوحفص رحمه الله نفسك هرحالی ظلمتدر وانك شمع وسراج وهاجی اخلاصدر وسراجنك نوری ایسه توفیقدر برکیمسه‌سرنده ربیسندن توفیق مستصحب اولمسه اول کیمسه هرحالده ظلمتده اولور دیدی وابوعثمان رحمه الله نفسندن برشیٔ تحسین ایدن کیمسه کندیسنك عیبنی کورمز وکندیسنك عیبنی انجق نفسنی جمیع احوالده متهم طوتان کیمسه کورر دیدی وابو حفص رحمه الله ناسك هلاکه اسرعی کندی عیبنی بیلمیان کیمسه در دیدی وسری رحمه الله سز اغنیاء جیراندن واسواق قراسندن وعلماء رسومدن اتقا وحذر اوزره بولنکز دیدی وذوالنون مصری رحمه الله خلق اوزرینه فساد انجق التی نسنه‌دن داخل اولور که انلرك «اولکیسی» آخرت عملنه نیتك ضعیف اولمقلغیدر «ایکنجیسی» ابدان خلقك شهوات نفسانیه‌لرینك رهین واسیری بولنمقلغیدر «اوچنجیسی» قرب اجل ایله برابر طول املك وجودیدر «دردنجیسی» خلقك رضاء مخلوقینی رضاء خالق اوزرینه ترجیح واختیار ایتملریدر «بشنجیسی» خلقك هوالرینه تبعیتلری ورسول الله صلی الله علیه وسلمك سنت سنیه‌سنه عدم رعایتلریدر «التنجیسی» اسلاف کرامك جزئیجه زلاتنی کندیلرینه حجت ایدینوب انلرك پك چوق محامد وفضائل ومناقب علیه‌لرینی مدفون ومستور طوتملریدر دیدی .

﴿مجاهده‌ده اصل واساس اولان نسنه‌لر بیانده‌در﴾ مجاهده‌ده اصل اولان هوایه مخالفتله نفسی مألوفات وشهوات ولذاتدن کسمك وجمیع اوقاتده نفسی هواسنك خلافنه حمل ایتمکدر بنابرین سنك نفسکك شهواته انهماکنده سنك انی لکام تقوی ولجام خوف الله ایله اویانلیوب انلر ایله ضبط ایتمکلکك وانقیاد واطاعتنه چکمکلکك لازمدر ونفس طاعتله قیامده وعباداته موافقتده حرینلق وسرکشلك ایتدیکنده سنك انی خوف وخلاف هوی ومنع حظوظ قامچیلریله ضرب ایدرك طاعات وعبادات سمتنه سوق ایتمکلکك الزمدر .

﴿مجاهده‌نك انجق مراقبه ایله تمام اولمسی بیانده﴾ مجاهده انجق مراقبه ایله تمام اولور ومراقبه رسول الله صلی الله علیه وسلمك جبریل علیه السلام کندیسنه احساندن سؤالنده اشارت بیوردقلری شول حالتدرکه رسول الله صلی الله علیه وسلم احسان کویا سن الله تعالی

حضرتلرینی کورر واکر سن انی کورمز ایسه‌ك اول سنی کورر کبی سنك الله تعالی حضرتلرینه عبادت ایتمکلککدر دیو بیوردی زیرا مراقبه عبدك الله تعالی حضرتلرینك علمنك کندیسنه اطلاعنی وانك جمیع احوالنه علم الهینك دائما محیط وشامل بولندیغنی بیلمسیدر وعبدك هر بار شو علم وعمل اوزره بولنمسی ربیسی ایچون مراقبه‌سیدر وشو حالده هرخیرك اصل واساسیدر وعبدك شو مرتبه‌یه وصولی (حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا) مفادنجه نفسنی حسابه چکدیکندن وحالنی اصلاحندن وطریق حقه ملازمتندن و بینه بین الله مراعات قلبله احساندن ومع الله انفاس معدوده‌سنی حفظندن صکره اولورکه بو حالده عبد الله تعالی حضرتلرینك کندیسی اوزرینه رقیب وناظر وقلبنه قریب واحوالنی علیم واقوالنی سمیع اولدیغنی بیلور وکذا مجاهده انجق خصال اربعه‌یی معرفتله تمام اولورکه انلردن «اولکیسی» الله تعالی حضرتلرینی معرفت «ایکنجیسی» عدو الله اولان ابلیس لعینی معرفت «اوچنجیسی» نفس امارهٔ بالسوئی معرفت «دردنجیسی» الله ایچون عملی معرفتدر زیرا بر انسان پك چوق زمان جهد ومشقتله عبادت ایدرك معمر اولسه وحالبوکه خصال مذکوره‌یی بیلمسه وانك اوزرینه عمل ایتمسه انك عبادتنك اکا نفعی اولمیوب جهل اوزره بولنمش اولور وانك مرجع ومصیری نار اولور مکرکه الله تعالی حضرتلری انی فضل وکرمی ورحمتیله یارلغه‌مش اوله اما الله عزوجل حضرتلرینی معرفت عبد قلبیله الله تعالی حضرتلرینك اکا قریب اولدیغنی والله تعالی حضرتلرینك قوت وقدرتنك انك اوزرنده جاری وواقع بولندیغنی والله تعالی حضرتلرینك رقیب وحفیظ وماجد وواجد وعالی وغنی اولدیغنی وملکنده شریك ونظیری اولمدیغنی ووعد ایتدیکنده صادق وضامن اولدیغنده وافی وکندیسنه اولنان تضرعده ملیٔ وغنی اولدیغنی وانك ایچون انجاز ایدر وعد وانفاذ ایدر وعید اولدیغنی وخلائقك الله تعالی حضرتلرینه رجوع ایده‌جکلری برمقام اولدیغنی وکندیسی ایچون شبه ومثلی اولمیان عقاب اولدیغنی والله تعالی حضرتلرینك کافی ورحیم وودود وسمیع وعلیم اولدیغنی و(کل یوم هو فی شأن) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه هرآنده مشیئتی موجبنجه قدرتنی اجرا ایتمکده اولوب ذات اجل واعلاسنی برشأن وحال دیگرحال وشأندن مشغول قیلمدیغنی وخفی واخفایی وضمیر وخطراتی ووسوسه وهمت واراده ووسواسی وطرفه وغمزه وهمزاتی وقلب انسانه خطور ایدن هرحالاتی و بونلرك مافوقنده ومادوننده اولان ودقیق وادق اولوب بیلنمیان وعالی اولوب وصف اولنه‌میان نسنه‌لری حقیقتیله بیلدیکنی وحقك عزیز وحکیم اولدیغنی قلبیله بیلمکدر بزلر بو بحثه دائر مسائلی بوندن مقدم معرفت صانع بابنده تمامیله ذکر ایتدك و بونلرك عبدك قلبنده علم یقین راسخ وعمل نافع ایله تقرر ایتدیکنده انك هرعضو وجارحه‌سنه وهرمفصل وعروقنه وشعر و بشرینه تأثیر وسرایتله انلرده دخی تقرر ایدر وکذا الله تعالی حضرتلرینك انك اوزرنده ناظر وانك احوالنی عالم وعلمی انی محیط اولدیغنی وهیچ برنسنه انك علمندن دور وغائب وخارج بولنمدیغنی والله تعالی حضرتلری (فتبارك الله احسن الخالقین) مضمون منیفنجه انی خلق ایدوب خلقنی کوزل وانی احسن صورتده تصویر ایتدیکنی تیقن ایدر وبونلرك جمیعسی انك قلبنده ثابت اولور وانکله عزم وقصدی صحیح وعقلی اکمل اولورده

اكا معرفت واصل اولور وانك اوزرينه حجت وبرهان قائم اولور والله تعالى حضرتلرندن شريف وعالى برمقامه نائل وواصل اولور وبيان اولنان احوالك كليسنده اكا حذر يار وياور ومصاحب اولوب جوارح وقلبنى حفظ ايدر واشغال ماسوادن علاقه‌يى قطع ايدر وسطوات الهيه‌دن حذر واحترازينه وقربيتى جهتله الله تعالى حضرتلرندن حجاب وحياسنه مبنى خوف الله انك قلبندن اصلا مفارق ومنفك اولمز واندن اراده وهمت دخى ساقط اولمز اما عدو الله اولان ابليس لعينى معرفت كه الله تعالى حضرتلرى طاعت ومعصيتده وسر وعلانيه‌ده انكله مجاهده ومحاربه ايله امر ايلمش وابليسك الله تعالى حضرتلرينه وعبدينه ونبيسنه ويريوزنده خليفه‌سى آدم عليه السلامه عداوت ايلديكنى وآدم عليه السلامك ذريتى حقنده‌كى قصد وضررينى بيلدرمش وانى كنديلرينك عدوسى اولديغنى اعلام واخبار ايلمش وانى عدو اتخاذ ايلمرينه تنبيهله (ان الشيطان لكم عدو فاتخذوه عدوا) بيورمشدر وبنى آدم اويوديغنده ابليس اويوماز وبنى آدم غفلت حالنده بولنديغنده ابليس غافل بولنماز وبنى آدم نوم ويقظه‌سنده برنسنه‌يى اونوتديغنده ابليس انى اونوتماز وبنى آدمك هلاكى حقنده وارقوتنى بذل ايدوب خديعه وحيله ومكردن فارغ وخالى اولماز وانلرى اجراده قطعا قصور ايتمز وبنى آدمك طاعت ومعصيتنده ابليسك عبدى صيد ايده‌جكى آلات وادواتى شول شهيهٔ مذبده‌دركه عابدين مغرورين ومخدوعين وغافليندن پك چوغى انى بيلمز ابليسك مقصد ومطلبى بنى آدمى معصيته وعجب وريايه ايقاع دكلدر بلكه انك باشليجه مقصدى كنديسى جهنمه القا اولنه‌جغنده انلريده برابر كوندرمكدر نتكيم الله تعالى حضرتلرى (انما يدعوا حزبه ليكونوا من اصحاب السعير) بيورمش وابليسك اتباع وجماعتنى دعوتى انلرك اصحاب سعيردن اولملريچوندر ديو خبر ويرمشدر بناءً برين عبد ابليسى بو صفتله بيلديكنده عبد ايچون حق وباطلده بلا غفلة ولا سهو انى بيلمكى قلبنه لازم كورمكلكى لايقدر وظاهر وباطنده وسر وعلانيه‌ده انكله اشد محاربه ومجاهده ايله مجاهد ومحارب بولنمليدر وخير وشردن شيطانك دعوت ايلديكى هرنسنه‌ده شيطان ايله محاربه ومجاهده‌ده صرف وسع ومقدرت ايدوب انده هيچ بروجهله قصور ايتمامليدر واكا هر بر حركاتنده اعانه ايتسون ايچون الله تعالى حضرتلرينه تضرع والتجايى واندن استعانه‌يى ترك ايتمامليدر والله تعالى حضرتلرينه احتياجنى عرض ايتمليدر زيرا ابليسك شرندن خلاص انجق حقك حول وقوتيله‌در وبكاء وتضرعله حقدن مدد وامداد طلب ايتمليدر وخلاء وملاده وليل ونهارده كرك سراً وكركسه علانيةً انكله مجاهد ومحارب بولنديغى حالده شيطان اوزرينه ظفر وغالبيتيچون حقدن نصرت طلب ايتمليدر وحتى ابليس مولاسنك عدوسى اولديغندن عبدك كنديسنه توفيق الهينك ارزان بيوريله‌جغنى بيلمسيله عبدك كوزينه ابليس ايله مجاهده حقير وسهل وآسان كورنمليدر ومخلوقات الهيه‌دن الك اول الله تعالى حضرتلرينك امرينه مخالفتله عاصى اولان ابليسدر وابليس انبياء وصديقيندن الله تعالى حضرتلرينك اولياسنه وجميع خلقندن اصفياسنه عداوت ايتمشدر وعبد ايچون لايق اولان (قد فرغنا من غزوة الصغرى ورجعنا الى غزوة الكبرى) مفادنجه كنديسنك جهاد عظيمده اولديغنى وحق جل

(وعلا)

وعلا حضرتلرينه قربيتده وشرفى وصف اولنه‌ماز برمقامده بولنديغنى بيلمليدر وبناءً برين جهاد ومجاهده‌ده ثبات كوستروب عجز كوسترمامليدر زيرا عبد بوبابده عجز ويا فتور كوسترر ايسه ربيسنه عاصى اولور وجهنمه داخل اولور وغضب الله انك اوزرينه اولور وعدو اللهه كنديسندن امنيت ويرمش اولور وابليسك عبد حقنده قصد واراده‌سنك غايت ومنتهاسى انجق الله تعالى حضرتلرينه كفردر زيرا ابليسك عبدى برحالدن ديكر حاله نقل ايتمسى الله تعالى حضرتلرينك عبده غضب ايتمسى وعبد نفسنه اعتماد ايدوب هلاك اولمسى ومع الشيطان ناره داخل اولمسيچوندر بناءً برين عبد اوزرينه شيطاندن اشد برخلق يوقدر عبد اندن صاقنوب احتراز ايتمليدر ودائما متيقظ ومتحرز برحالده بولنمليدر واندن امين اولمامليدر زيرا اندن امين بولنمق هلاكه ورودر وانك شر ومكيدتندن ووسوسه واضلالندن نجات ايسه محضا الله تعالى حضرتلرينك فضل ورحمتنه وابسته ومتوقفدر اعاذنا الله وجميع المسلمين من شر ابليس وجنوده ولا حول ولا قوة الا بالله العلى العظيم واما نفس امارهٔ بالسوئى يعنى جبلت وخلقتنده باطل وشهوات ايله استلذاذى اشد وانواع منكراته ميل وركونى ازيد بولنمسى جهتله ناسه انجق سوء ايله ومعاصى‌يه قيام ايله امر ايدن نفسى معرفت (ان النفس لامارة بالسوء) آيت جليله‌سى مفاد عاليسنجه الله تعالى حضرتلرينك بيان ايلديكى وجهله عبدك انى انجق سوء وفضاحتله امر ايتديكنى وخسيس وذليل ودنى بولنديغنى بيلمسى واولوجهله وصف ايلمسى والله تعالى حضرتلرينك امرى اوزره انكله مجاهده ومقاومته قيام كوسترمسيدر زيرا (اعدى عدوك نفسك التى بين جنبيك) حديث شريفى مؤداسى اوزره نفس عبدك ابليس لعيندن زياده عدو ودشمنيدر چونكه ابليسك عبد اوزرينه قوت ومكنت وظفر وغلبه‌سى نفس ايله ونفسك ابليسدن تلقى واخذ وقبول ايتديكى القاآت وتسويلاتى سببيله‌دركه ابليس نفسك طبيعت وشهوت وهواسنى وكشى‌يى نه يوله دعوت ايتديكنى ونه ايله امر ايلديكنى بيلور ونفسك خلقتى ضعيفه وطمعى ايسه قويه‌در ونفس زياده حريصه ومدعيه وحقك طاعت وانقيادندن خارجه‌در ونفسك خوفى امن ورجاسى امانى وامنيه وصدقى كذب ودعواسى باطله‌در واندن صدور ايدن هرشى كبر وغروردر ونفسك اصلا محمود ومقبول برفعلى وحقلى بردعواسى يوقدر بناءً برين نفسدن حادث وصادر وظاهر اولان نسنه عبدى مغرور ايتماملى ونفسك امل وامنيه‌سنه عبد الدانوب قاپيلمامليدر ونفسك قيود وبندلرى آچيلور ايسه بتون بتونه الدن چيقوب طغيان ايدر ودزكينى الدن حالى اوزره براغيلور ايسه سركشلكى وباش پكلكى جهتيله صاحبنه غلبه ايدر واكر هرايستديكى كنديسنه ويريلور ايسه صاحبنى هلاك ايدر واكر محاسبه‌سندن غفلت اولنور ايسه اطاعتدن چيقار واكر اكا مخالفتدن عاجز قالنور ايسه صاحبنى غرق وتلف ايدر واكر هواسنه اتباع اولنور وطبعنه ملايم اولان نسنه‌يه ميل ايديلور ايسه صاحبنى ناره سوق ايدر ونفسك اصل وحقيقتسز برطاقم دعوالرى واردر وانك ايچون قطعا خيره رجوع يوقدر ونفس رأس بلا ومعدن فضيحت وخزانهٔ ابليس وهرسوء ايچون مرجع ومأوادر ونفس خالق عز وجل حضرتلرندن غيرى كيمسه‌نك

معلومی دکلدر ونفس الله تعالی حضرتلرینک وصف ایلدیکی صفت اوزره درکه انک خوف
دیو اظهار ایلدیکی نسنه امندر وصدق دیو ادعا ایلدیکی نسنه کذبدر واخلاص دیو ذکر
ایلدیکی نسنه ریاء وعجبدر وظهور ووقوعه کلان هرعظیم بلاء انک سببیله در بناءً علی ذلك
عبد اوزرینه انی دائما محاسبه ومراقبه ونظارت التنده طوتمق ودعوت ایلدیکی نسنه لرده
اکا مخالف بولنمق وانکله مجاهده ایلمك لازم والزمدر چونکه انك دعواسنده حق یوقدر
وانجق هلاك ودماره ساعیدر وانده وصف وبیان اولنه جق حالات فاسده پك چوقدر
ونفس ابلیسك کنز وخزینه سی وآلت محدثاتی ویار وصدیق ومحرم اسراریدر عبد نفسك
صفتنی بیلدیککنده نفسی بیلمش اولور وبوتقدیرجه نفس عبد اوزرینه ضعیف وذلیل اولور
وعبد نفس اوزرینه نصرت وتوفیق ایله غالب اولور وعبدده ذکر اولنان اوچ خصلت
مجتمع اولدیغنده انلر اوزرینه الله تعالی حضرتلرندن استعانه ومعاونت طلب ایتملی وغافل بولنماملی
ونفسه مطیع ومنقاد اولمامليدر زیرا عبد نفسی تأدیبه ونفسنك هواسنه مخالفته قوت بولدیغنده
الله تعالی حضرتلری مراد ایدرایسه خصالك کلیسی اوزرینه موفق اولور وعبد اوزرینه
هرامورنده واجب تعالی حضرتلرینه عزیمتله قدومی بذل وصرفه ملازمت کرکدر وبونلرك
کلیسنده اللهدن غیری هیچ براحده میل ایتمامك لازمدر زیرا عبد بونلرده غیره میل ایدرایسه
الله تعالی حضرتلری انی خیره موفق قیلمیوب انی امورنده نفسنه احاله وتفویض ایلر واول
آنده وادیٔ خزلانه دوشر بوحالده عبد ایچون لایق اولان بونلرك کلیسنده الله تعالی حضرتلرندن
استعانه ایلملی والله تعالی حضرتلرینك اکا انکله امر ایلدیکی واندن نهی بیوردیغی نسنه ده حقك
رضاسنه تابع اولملی وبونلر ایله الله تعالی حضرتلرندن ماعدا براحدی قصد ومراد ایتماملیدر
عبد بونلری بووجهله ایشلدیککنده الله تعالی حضرتلری انی ارشاد ایدر وانی خیره موفق قیلار
واکا محبت ایدر وانی شرور ومکارهدن حفظ ایدر وانی اصفیاء علما باللهی ستر ایلدیکی
کبی ستر ایدر وانی حفظ وامانی وعصمتی التنده طوتار واما الله تعالی حضرتلری ایچون
عملی معرفت الله تعالی حضرتلرینك کندیسنه برطاقم امورایله امر وبرطاقم اموردن دخی نهی
ایتدیکنی عبدك بیلمکلکیدر والله تعالی حضرتلرینك انکله کندیسنه امر ایلدیکی نسنه طاعت
وکندیسنی اندن نهی ایلدیکی نسنه ایسه حقه معصیتدر والله تعالی حضرتلری کرك کندیسنك
امرینی ایشلمسنده وکرکسه نهیندن اجتنابده عبده اخلاصله وعلی نهج الکتاب والسنة سبیل
هدی وطریق مستقیمی قصد ایله امر ایلمشدر بنابرین هرشیئی فعلده عبدك ضمیرنده حقدن
غیریسی اولماملیدر وعبد معاصیٔ ظاهره یی ترك ایدوب معاصیٔ باطنه یی ترکدن اعراض
ایدنلردن اولماملیدرکه معاصیٔ باطنه ذنوبك امهات واصولیدر زیرا الله تعالی حضرتلری
معاصیٔ ظاهره یی ترك ومعاصیٔ باطنه یی ترکدن اعراض ایدن کیمسه اوزرینه مغفرتله وعد
ایتمدی وبونك اوزرینه دار جزاده ثواب ایله دخی ضامن اولمدی بنابرین عبد نیت فاسده
وارادهٔ سقیمه ایله عبادات ظاهره یه البته جهد ایتماملیدر زیرا بوحالده انك طاعاتنك
کلیسی معاصی یه رجوع ایدرده تعب بدن وقلت مرادیت وترك شهوت ولذتله برابر اکا
دنیا وآخرت عقوباتی حلول ونزول ایدر ودنیا وعقباجه خسران وزیانه اوغرار انجق

طاعتنی اخلاص وتقوی وورعله ونیتنی صدق ایله تزیین وارادهسنی محاسبه ایله حفظ
ایتملیدر وعبدك هم وقصدی نیت صادقه یی طلب وعزمی دخی اقوال وافعال واحوالنك
جمیعسنده طاعته ومعصیتدن اعراضه شروع عندنده اخلاص وتوحیدی طلب اولملیدرکه
عملی معرفت ثابت اولدیغی کبی نیتی معرفتدخی ثابت اولسون وعبد ایچون لایق اولان
ابلیس لعینك انی غوائلیله آلداتمسندن ودام صیدینه وطوزاغنه دوشیرمسندن ومکر
وخدعه سنه کرفتار ایلمسندن احتراز اوزره بولنملیدر زیرا ابلیس لعینك قلوب عبادده
مبسوط ومبذول برطاقم مصائد وآلاتی وغوائل شهیه وظرائف لذیذه سی واردرکه جاهل
انی نور ویقین ظن ایدر حالبوکه انلر شك وظلمتدرلر ابلیس لعین عبد ایچون طاعتدن یوز
قپو آچار وانکله عبدی ادنای منزلته ودرکهٔ اسفله دوشیرمك وانکله عملنی غرق ومحو
ایتمك ایستر الحذر الحذر ای مؤمن سن انك کید ومکیدتندن وانواع حیل ودسائسندن حذر
اوزره بولك واکر عبد قرآنی تعلم ایتدیکی کبی ابلیسك خدعه لرینی دخی تعلمه قادر اولور
ایسه انیده تعلم ایتملیدر والله تعالی حضرتلری عبده بووجهله امر ایلمشدر بنابرین عبد
معاصیده حذر اوزره بولندیغی کبی حقه طاعتده دخی کید ومکر ابلیسدن حذر اوزره
بولنملیدر واکر عبدك کوکلنه برنسنه خطور ایدر ایسه ویاخود نفسی انی برشیئه دعوت
ویا برصورتله تحریك ایدر ایسه حقیقتنی معرفت وعلمسز انده عجله ایتمیوب تأنی ایله طاورانملی
وعلمایه مجبوراً مراجعت ایتملی واللهی واللهك امرونهیی عالم فقها ایله مجالست ومصاحبتده
بولنملی که فقها انی طریق حق اوزرینه دلالت ایتسونلر وانك خاطرینه وارد اولان نسنه یی
اکا بیلدیرسونلر ومجلس توبه ده ذکری سبقت ایتدیکی وجهله اول نسنه نك داء ودواسی
اوزره اکا یول کوسترسونلر وعبد ایچون لایق اولان حق ایچون عمل خالصی بیلمه رك
طول قیام وکثرت صیام ونوافل ظاهره ایله الدانماملیدر وعبد کندی فعلنی ونفسنی وربیسنی
وعدوسنی معرفتله برابر کورر ایسه عبدك فعلی صحیح اولور وبوحالده عبد علم وفقهه
وارث اولور وشول عبدکه عمل ظاهر ویا عمل باطنده بولنه بونده نظر اولنور اکر انك
عملی خالصاً وصادقا الله ایچون اولور ایسه الله تعالی حضرتلری اندن اول عملی قبول
ایدر وانکله اول عبدی مثاب قیلار واکر انك عملی الله ایچون خالص وصادق اولماز ایسه
اول عمل عبد اوزرینه رد اولنور وعندالهیده عبد ایچون فعل ساقط اولماز وحق اوزرینه
هیچ برنسنه دخی خفی اولماز بالاده ذکر اولنان درت خصلتی معرفتی وقوعنده اول عبده
هروجهله حسن خلق اعطا اولنور وانك عقلی صحیح وعلمی ثابت وحلمی زیاده اولوب
کندیسی الله ایله نظر ایدر والله ایله تکلم ایدر والله ایله آلور والله ایله ویرر اولیاءالله
واصفیاءالله زمره سنده اولور وبونکله برابر نفس متهم اولور وهواسی دخی نفس ودینی
اوزرینه متهم اولور وابلیسده متهم اولور .

(اهل مجاهده ومحاسبه واولی العزمك نفسلرنده تجربه ایلدکلری اون خصال بیاننده)

اهل مجاهده ومحاسبه واولی العزم اولانلر نفسلرنده تجربه ایلدکلری اون خصالی باذن الله تعالی
اقامه واحکام ایلدکلرنده منازل شریفه ورفیعه یه واصل اولدیلر انلردن « اولکیسی » عبدك

كرك صادق وكرك كاذب وكرك عامد وكركسه ساهى اوله‌رق الله تعالى حضرتلريله آند
ويمين ايتامكلكى وبوحالى نفسنده احكام ايله كرك سهواً وكركسه قصداً اولسون ترك حلفه
لسانى الشديرمقلغيدر وعبد عدم حلفى نفسنده عادت ايدنديكنده الله تعالى حضرتلرى انك
ايچون برباب كشاد ايدركه انك انوارندن عدم حلفك انك قلبنده‌كى منفعتى وبدننده زياده‌لكى
ودرجه‌سنده رفعتى وعزم وقصدنده وبصرنده قوتى واخوان عندنده ثناسى وجيران نزدنده
كرامتى بيلنور وعندالناس مهيب ومحترم كورينور «ايكنجيسى» كرك لغو ولطيفه وكرك
جدى صورتله اولسون كذبدن اجتناب ايتمكدر زيرا كذبدن اجتنابى عبدك لسانى عادت
ايدنديكنده انكله الله تعالى حضرتلرى عبدك صدرينى كشاده وواسع وعلمنى صافى قيلاركه
كويا اول عبد كذب بيلمزكبى اولور وكذبى غيرى كيمسه‌دن ايشتديكنده نفسنده اول كيمسه‌يى
تعيير وتعييب ايدر وعبدك اول كيمسه‌يه اندن كذبك زواليله دعا ايتمسى ثوابدر «اوچنجيسى»
عذر ظاهر وبينى اولمديغى ووعدينى انجاز وايفايه قدرتى بولنديغى حالده وعدنده خلفندن
حذر ايتمكدر زيرا وعدندن خلف افرادكذبدندر وعبد منوال مشروح اوزره خلف وعددن
حذر اوزره بولنوب وعدينى ايفا ايلديكنده انك ايچون باب سخاء ودرجهٔ حيا آچيلور
وصادقين ايچره اكا مودت ومحبت وعندالله رفعت حاصل اولور «دردنجيسى» خلقدن برشيئه
لعنت ايتمكدن وخلقه اذادن اجتناب ايتمكدر زيرا لعنت واذادن اجتناب ابرار وصادقينك
اخلاقندندر واول كيمسه ايچون دنياده حفظ صمدانيده بولنه‌رق عاقبت حسنه وعند الهيده
درجات عاليه واردر والله تعالى حضرتلرى انى هلاك وفسادن خلاص ايدر وخلقك
بلاسندن سالم قيلار وانى عباده رحمت وذات اجل واعلاسنه قربيتله مرزوق ايدر
«بشنجيسى» هرنقدر حقنده ظلم وقوعبولور ايسه‌ده خلقدن بريسنك عليهنده بد دعادن
اجتناب ايتمك واكا كرك قولاً وكرك فعلاً مكافات ومقابله‌ده بولنميوب الله ايچون صبر وتحمل
ايتمكدر زيرا شوخصال صاحبنى درجات عاليه‌يه رفع ايدر وخصال مذكوره‌نك صاحبى
انكله تأدب ايتديكنده دنيا وعقباده منزلت شريفه ورفيعه‌يه وقريب وبعيددن جميع خلقك
قلوبنده حب ومودته واجابت دعوته وعز وحرمته نائل اولور «التنجيسى» اهل قبله‌دن
بركيمسه اوزرينه شرك وكفر ونفاق ايله قطعياً شهادت ايتامكدر زيرا بوحال رحمته اقرب
ودرجه‌ده اعلادر والله تعالى حضرتلرينك علمنه دخولدن وغضب الهيدن ابعد وحقك
رضا ورحمتنه اقربدر «يدنجيسى» ظاهراً وباطناً معاصيدن برشيئه قصد ونظردن اجتناب
ومعاصيدن جوارحى منع ايتمكدر زيرا بوحال خير آخرتدن ادخار اولنه‌جق ثواب ايله برابر
دنياده قلب وجوارح ايچون اسرع اعمالدندر الله تعالى حضرتلرندن جميعمز اوزرينه خصال
مذكوره ايله عملى احسان بيورمسنى وقلوبمزدن شهوا تمزى چيقارمسنى نياز ايلرز
«سكزنجيسى» آز وچوق كندى مؤنتنى ومقدار كفايه زاد وذخيره‌سنى خلقدن بريسى اوزرينه
وضع وتحميلدن اجتناب ايتمك بلكه‌ده كرك اكا محتاج اولان وكركسه اندن مستغنى بولنان
خلقك جميعسندن مؤنتنى رفع ايتمكدر زيرا عابدينك تمامئ عزتى ومتقينك شرفى بوحالده‌در
وبوحال ايله اول كيمسه امر بالمعروف ونهى عن المنكره قوت وقدرت بولور وخلقك جميعسى

انك عندنده حقده بردرجه‌ده مساوى وسيان اولور بنابرين اول كيمسه بوحال اوزره
بولنديغنده الله تعالى حضرتلرى انى درجهٔ فنا ويقينه وذات اجل واعلاسنه ثقه واعتماده
نقل ايدر وكنديسى مؤمنينك عزى ومتقيلرك شرفى بوبابده اولديغنى وبوبابك اخلاصه الك
يقين برباب بولنديغنى قطعياً درك ايدر «طقوزنجيسى» اول كيمسه ايچون لايق اولان طمعنى
خلقدن قطع ايدوب خلقك يدنده بولنان هيچ برشيئه طمع ايتامكدر زيرا عز اكبر وغناء
خالص وملك عظيم وفخر جليل ويقين صادق وتوكل شافئ صحيح بوحالده‌در وبوحال
الله تعالى حضرتلرينه ثقه واعتماد ابوابندن برباندر وانجق بوحال ايله ورعه نائل اولنور
ونسك وعبادت بونكله مكمل اولور وبوحال منقطعين الى الله اولان ذواتك علاماتندندر
«اوننجيسى» خصلت تواضعدر زيرا تواضع ايله صاحبنك درجهٔ مجد وشرفى محكم
ومتين وقدر ومنزلتى عالى والله وخلق عندنده عز ورفعتى تام وكامل اولور ودنيا وآخرت
امرندن مراد ايتديكى نسنه‌يه قادر اولور وشوخصلت طاعاتك كليسنك اصلى واعلاسيدر
وبوخصلت سببيله عبد سراء وضراده الله تعالى حضرتلرندن راضى اولان منازل صالحينه
ايريشور وبوخصلت كمال تقوادر وتواضع عبدك ناسدن ملاقى اولديغى هركيمسه‌يى كندى
اوزرينه فضل ومزيتى واردر كورمسى واول كيمسه‌نك عندالله بندن خيرلو ودرجه‌سنك
رافع واعلا اولمسى مأمولدر ديمسيدر واكر ملاقى اولديغى كيمسه صغير اولور ايسه شو
كيمسه الله تعالى حضرتلرينه عاصى اولمدى وبن ايسه عصيان ايتدم شك يوقدركه اوبندن
خيرلودر ديمليدر واكر ملاقى اولديغى كيمسه كبير اولور ايسه شوكيمسه بندن مقدم الله
تعالى حضرتلرينه عبادت ايتدى اوبندن خيرلودر ديمليدر واكر ملاقى اولديغى كيمسه
عالم اولور ايسه شوكيمسه‌يه بنم ايريشه‌مديكم مقامه ايريشدى وبنم نائل اوله‌مديغم نسنه‌يه
مالك اولدى وبنم بيلمديكمى بيلدى وايشلديكنى بعلم ايشلدى بوحالده اوبندن خيرلودر
ديمليدر واكر ملاقى اولديغى جاهل اولور ايسه شوكيمسه الله تعالى حضرتلرينه جهلى
سببيله عاصى اولدى وبن ايسه بعلم عاصى اولدم وبنم ايچونده انك خاتمه‌سنك نصل
اوله‌جغى وبنم خاتمه‌مك نصورتله وقوعبوله‌جغى معلومم دكلدر ديمليدر واكر ملاقى
اولديغى كافر ايسه شوكيمسه شايد مسلمان اولورده انك خاتمه‌سى خير عمل ايله وقوعبولور
وبنده شايد كفر ايدرمده خاتمه‌م شر عمل ايله وقوعبولور ديمليدر ايمدى بركيمسه بيان
اولنديغى وجهله تواضع اوزره بولنديغنده الله تعالى حضرتلرى انى غوائلدن سالم قيلار
والله ايچون ناصحين منازلنه ايصال ايدر وبوحالده يزدان ورحمانك اصفيا واحباسندن
اولور حالبوكه اول كيمسه بوندن مقدم عدوالله اولان ابليس لعينك اعداسندن ايدى
وبونكله برابر اول كيمسه طريق كبرى قطع ايتمش وحبال عجبى كسمش ودرجهٔ علوى ترك
ايتمش ودين ودنيا واخرتجه نفسنده درجهٔ تعززدن مجانبت ايلمش اولور وبوحال ايسه
عبادتك مخى ولب وخالصى وزاهدين وناسكينك غايهٔ شرفيدر بنابرين تواضعدن افضل
برشى يوقدر وبونكله برابر لسانى خلق وعالمى ذكردن منقطع اولور وجميع احوالنده
غل وبغى وكبر قلبندن خارج قالور وسر وعلانيه‌ده لسانى وياخود مشيئتى بر اولور
وخلق انك عندنده نصيحتده براولور چونكه خلق اللهدن بريسنى سوء حال ايله ذكر

ایدن ویاخود برفعل ایله تعبیر وتعییب ایدن ویاخود آخر برکیمسه‌نك کندی عندنده سوء ایله ذکر اولنمسنی سون ویاخود برکیمسه کندی عندنده سوء ایله ذکر اولندیغنده قلبی شاد اولان کیمسه ناصحیندن اولمز ایشته بوراده بیان اولنان احوال عابدین وزاهدین ایچون آفت وانلرك هلاکنی موجب حالتدر انجق انلردن الله تعالی حضرتلری رحمتیله انك لسان وقلبنی حفظ ایتدیکی کیمسه مستثنادر ．

﴿توکل بیاننده﴾ توکلده اصل واساس الله تعالی حضرتلرینك (ومن یتوکل علی الله فهو حسبه) و (علی الله فتوکلوا ان کنتم مؤمنین) قول شریفیدر وعبدالله بن مسعود رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك موسمده جمیع امم بکا کوسترلدی یعنی الله تعالی حضرتلری کافهٔ اممه بنی مطلع قیلدی بن سهل وجبلك بنم امتمله طولمش اولدیغنی کوردیکمده انلرك کثرت وهیئتلری بکا تعجب وحیرت ویردیکی حالده بکا امتك بووجهله کثرت وهیئتندن راضی اولدکمی دینمسیله بندخی نعم راضی اولدم دینجه بونلرله برابر بغیر حساب جنته داخل اوله‌جق یتمش بیك کشی واردرکه انلر امورلرنده عجله ایتمزلر وتطیر وتشأم ایتمزلر وسرقت ایتمزلر وانجق ربلرینه متوکللردر دینلدی دیو بیوردیغنده عکاشه بن محصن الاسدی ایاغه قالقوب یارسول الله بنی بغیر حساب جنته داخل اوله‌جق یتمش بیك کشیدن قیلمسی ایچون الله تعالی حضرتلرینه دعا ایله دیمسی اوزرینه رسول الله صلی الله علیه وسلم همان (اللهم اجعله منهم) یعنی یاربی عکاشه‌یده انلردن قیل دیو جناب حقه ایلدیکی نیازینك عقبنده آخر برکیمسه دخی قیام ایدوب اولدخی یارسول الله بنیدخی بغیر حساب جنته داخل اوله‌جق یتمش بیك کشیدن ایلمسی ایچون الله تعالی حضرتلرینه دعا ایله دیدیکنده رسول الله صلی الله علیه وسلمك اول کیمسه‌یه خطاباً بوبابده عکاشه‌سنی سبقت ایتدی دیو بیوردیغی بیان اولنمشدر وتوکلك حقیقتی اموری الله تعالی حضرتلرینه تفویض وظلمات اختیار وتدبیردن تنق وساحات شهود احکام وتقدیره ترقیدرکه بوحالده عبد قسمت ایچون تبدیل اولمدیغنی وکندیسیچون تقسیم اولنان نسنه‌نك انی فوت ایتمیه‌جکنی وکندیسیچون تقدیر اولنمیان نسنه‌یه نائل اوله‌میه‌جغنی قطعیاً بیلورده قلبی مولاسنك وعدیله مطمئن اولور وکندیسیچون تقسیم وتقدیر اولنان نسنه‌یی مولاسندن آلور وتوکل اوچ درجه درکه انلرده توکل بعده تسلیم اندن صکره تفویضدر ایمدی متوکل ربیسنك وعدینه انتظار ایلر وصاحب تسلیم ربیسنك انی بیلمسیله اکتفا ایلر وصاحب تفویض ربیسنك حکمنه راضی اولور و بعضیلریده توکل بدایت وتسلیم وسط وتفویض دخی نهایه‌در دیدیلر وبعضلریده توکل مؤمنینك صفتی وتسلیم اولیانك صفتی وتفویض دخی موحدینك صفتیدر دیدیلر وبعضلریده توکل عوامك صفتی وتسلیم خواصك صفتی وتفویض خواص الخواصك صفتیدر دیدیلر وبعضلریده توکل انبیانك صفتی وتسلیم ابراهیم علیه السلامك صفتی وتفویض دخی پیغمبرمز محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمك صفتیدر دیدیلر وحقیقت اوزره توکل ابراهیم علیه السلام ایچون واقع اولمشدرکه نار نمروده طرح اولندیغنده جبریل علیه السلام

اعانت صددنده اکا کلوب کندیسنك برحاجتی اولوب اولمدیغنی سؤال ایلدیکنده (اما الیك فلا) دیو جواب ویردی یعنی سندن حاجتم یوقدر دیدی زیرا اوحالده ابراهیم علیه السلام کندیسندن فانی اولمش وکندیسندن هیچ براثر قالمامش اولدیغندن انجق حقی کوروب اندن غیری‌یی کورمدی وسهل بن عبدالله رحمه الله توکلده اول مقام عبدك بین یدی الله عز وجل غسال یدنده میت کبی اولمقلغیدرکه غسال اول میتی دیلدیکی وجهله چویرر ودوندررکه انده اصلا حرکت وتدبیر یوقدر بنابرین حق سبحانه وتعالی حضرتلرینه متوکل اولان کیمسه سؤال ایتمز ومراد ایتمز ورد ایتمز ویدینه بچن نسنه‌یی حبسده ایتمز اولمیدر دیدی وینه بعضیلری توکل انجق استرسالدر یعنی امورینی حقه تفویض ایله حالی اوزره براقق وانك ایچون غم وکدر چکمیوب منبسط بولنمقدر دیدیلر وحمدون رحمه الله توکل الله تعالی حضرتلرینه اعتصامدر دیدی وابراهیم الخواص رحمه الله حقیقة توکل ماسوی اللهدن خوف ورجایی اسقاطدر دیدی و بعضیلریده توکل عیشی یوم واحده رد وفردا غمنی اسقاطدر یعنی بوکون اله بچنی بوکون یمك ویارینکی کون ایچون غم وغصه چکمامکدر دیدیلر وابو علی الروزباری رحمه الله توکله مراعاتك درجاتی اوچدر انلردن اولکیسی ویرلدیکنده شکر ایتمك ومنع اولندیغنده صبر ایتمکدر وایکنجیسی عبدك عندنده منع وعطا مساوی اولمقدر اوچنجیسی عبد جناب حقك کندی حقنده اختیارینی بیلدیکیچون مع الشکر منعك اکا دها محبتلی کورنمسیدر دیدی وجعفر الخلدیدن روایتله ابراهیم الخواص رحمه اللهك شووجهله نقلی بیان اولنمشدرکه بن بیابان مکه‌ده سفر اوزره بولندیغم حالده نظریمه برشخص وحشی ایرشمش اولمسیله انك نزدینه کیدوب اکا (اجنی ام انس) دیو کندیسنك طائفهٔ جن ویا انسدن هانکیسی بولندیغنی ایلدیکم سؤال اوزرینه شخص مذکور کندیسنك طائفهٔ جندن اولدیغنی خبرویرمسیله ینه بن اکا توجهنك نه جهته ایدوکنی صوردیغمده مکهٔ مکرمه‌یه کیدیور بولندیغنی افاده‌سنده ینه بنم اکا زاد وذخیره‌سز کیدیورسکز دیمم اوزرینه شخص مذکور اوت اویله کیدیورم زیرا بزده بلازاد ولاراحلة محضا توکل اوزره سفر وسیاحتی اختیار ایدن واردر دینجه ینه بنم اکا توکل نصل شیدر دیو ایراد ایلدیکم سؤاله (الاخذ من الله) جوابنی ویردی یعنی توکل الله تعالی حضرتلرندن اخذدر دیدی وسهل رحمه الله توکل بونجه مخلوقینك ارزاقنی حقیقة معطی کیم اولدیغنی بیلمکدر وعندنده بالفرض سما باقر وارضدخی تیمور کبی یعنی سمادن یغمور نزول ایتمز ویردندخی نبات خروج ایتمز اولسه ینه بوحالده الله تعالی حضرتلری بوایکیسنك بیننده قولنی اونوتمیوب ضامن اولدیغی رزقنی ویرر بیلمینجه کیمسه‌نك توکلی صحیح اولمز دیدی و بعضلریده توکل رزقی ایچون الله تعالی حضرتلرینه عاصی اولمامقدر دیدیلر و بعضلریدخی توکل سنك نفسك ایچون الله تعالی حضرتلرندن غیری ناصر ورزقك ایچون اندن غیری خازن وعملك ایچون اندن غیری شاهد طلب ایتمامکلکدر دیدیلر وجنید رحمه الله توکل سنك بالکلیه ربك اوزرینه اقبالك واندن غیریدن اعراضکدر دیدی ونووی رحمه الله توکل سنك تدبیریکی تدبیر حقده افنا ایتمکلکك والله تعالی حضرتلرینك وکیل ومدبر ونصیر اولمقلغنه راضی بولنمقلغکدر

تكيم الله تعالى حضرتلرى (وكفى بالله وكيلا) بيورمشدر ديدى وبعضلريده توكل ابراهيم
عليه السلامك عنايت جبريل عليه السلامه نظر ايتميوب رب جليل ايله اكتفاسى كبى
عبد ذليلك دخى رب جليل ايله اكتفاسيدر ديديلر وبعضلريده توكل اعتمادا على خالق
الارض والسموات حركاتدن سكوندر ديديلر وبهلول مجنون رحمه اللهه عبد نه زمان متوكل
اولور ديندكده بين الخلق نفسيله غريب وقلبيله حقه قريب اولديغنده عبد متوكل اولور
ديو جواب ويرمشدر وحاتم اصم رحمه اللهه مقام توكلده امريكز نه اوزرينه بنا قلنمشدر
ديندكده درت نسنه اوزرينه بنا قلنمشدركه رزقى غيريسنك اكل ايتميه جكنى بيلديكم
جهتله اكتساب رزقله مشغول دكلم وعملى غيرك ايشليه جكنى بيلديكم جهتله عمل ايله مشغولم
وموتك بكا بغتةً كله جكنى بيلديكمدن اكا مبادرت ايدرم وكنديمى هرحالده نظر آلهيده
بيلديكمدن هرآنده حقدن اوتانيرم ديدى وابى موسى الديبلى بن عبدالرحمن بن يحيايه توكلدن
سؤال ايتديكمده انلر اكر سن اژدرهانك اغزينه تانهايتنه اريشنجه يه قدر اليكى صوقسه ك
الله ايله بولنديغك حالده برشيدن قورقه ديو جواب ويردى ديدى وابو موسى رحمه الله بن
توكلدن سؤال ايتمك ايچون ابى يزيد بسطامى رحمه اللهك خانه سنه كيدوب قپوسنى چالديغمده
مشار اليه بكا ياموسى سكا عبدالرحمن بن يحيانك ويرديكى جوابدن قناعت حاصل اولمديمى كه
بكا كلوب اندن سؤال ايتمك استيورسك ديمسى اوزرينه بنده افندم قپويى آچكز ديديكمده
مشار اليه اكر سن بنى زيارت ايچون كلمش اولسه ايدك البتده بن سنك ايچون قپويى اچاردم
جوابى قپودن الوب كيت كه اكرعرشه صارلمش اولان حيه سكا قصد ايلسه الله ايله اولديغك
حالده هيچ برشيدن قورقه ديو سويلديكنى بيان ايلمشدر ابو موسى رحمه الله ديديكه
بن اندن دونوب ديبلينك نزدينه كيدوب انده برسنه اقامت ايتدكدن صكره زيارتى قصديله
ابى يزيد بسطامينك نزدينه وصولنده دق باب ايتمكلكمى متعاقب مشار اليه بكا ايشته شمدى
بنى زيارت ايچون كلمش بولنديغكزدن ايچرويه كليكز ديو بنى عزت وحرمتله قبول ايتدى
بن انك عندنده برماه اقامتمده خاطريمه هرنه شى خطور ايتديسه بن اكا سؤال ايتمكسزين
بكا خبر ويردى حال بو منوال اوزره ايكن بن اكا يا ابا يزيد بن بوندن كيتمكى مراد ايدر
وسندندخى برفائده طلب ايدرم ديو نيازده بولنديغمده بوحالده بكا خطاباً يا ابو موسى تحقيقاً
سنك معلومك اولسونكه مخلوقينك فائده سى اصلا برفائده دكلدر دون كيت ديمسيله بن همان
مشار اليهك اشبو كلام حكمت آميزينى كندم ايچون عظيم برفائده بيله رك دونوب كيتدم
وابن طاوس اليمانى والدى طاوس رحمه اللهدن نقلا شو وجهله بيان ايدركه بركون
براعرابى دوه سيله كلدى ودوه سنى چوكديروب باغلادى بعده باشنى سمت سمايه قالديروب
ياربى شو دوه م اوزرنده كى يوكيله برابر تا بن چيقنجه يه دكين سنك ضمانكده در
ديوب كيتدى بعده مسجد حرامه داخل اولدى اعرابى مسجد حرامدن چيقوب دوه سنى
اوزرنده كى حموله سيله برابر النمش اولديغنى كورنجه ينه باشنى سمت سمايه رفع ايدرك
ياربى بندن برنسنه سرقت اولنمدى انجق سندن سرقت اولندى ديو عرض حاجتده بولندى
طاوس ديديكه بز اعرابيله برابر بوحال اوزره بولنمقده ايكن صول اليله دوه يى يدر وصاغ
اليدخى كسيلوب بوينه اصلمش بولنديغى حالده رأس جبل ابى قبيسدن اشاغه اينر بركيمسه

(كوردك)

كوردك واول كيمسه طوغريجه مذكور اعرابينك يانه كلوب ايشته اوزرنده كى يوكيله برابر
آل دوه كى ديمسى اوزرينه بن اول كيمسه يه چكونكئ حالندن سؤال ايتديكمده اول كيمسه
رأس جبل ابى قبيسده بوز رنكلو برآت اوزرنده بركيمسه بنم قارشومه چيقوب بكا ياسارق
اوزات اليكى ديمسى اوزرينه بندخى اليمى اوزاتديغمده اليمى برطاش اوزرينه قويوب بعده يردن
برطاش آلوب اليمى قيروب بوينمه آصدى وبكا شمديجك كيت راحله يى اوزرنده كى نسنه ايله
برابر اعرابى يه رد وتسليم ايله ديدى ديو جواباً بيان ايلدى وعمر بن الخطاب رضى الله عنه
رسول الله صلى الله عليه وسلمك اكرسز الله تعالى حضرتلرينه حق توكل ايله متوكل اولسه
ايديكز طيرى مرزوق قيلديغى كبى البتده سزيده مرزوق قيلرديكه طير آچ اوله رق صباحلر
وطوق اولديغى حالده اخشاملر ديو بيورديغنى خبرويرمشدر ومحمد بن كعبك ابن عباس رضى
الله عنهمدن نقلا ايلديكى روايتنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك بركيمسه اكرم ناسدن
اولمقلغنى ارزو ايدر ايسه الله تعالى حضرتلرندن اتقا ايتسون وبركيمسه اغنياء ناسدن
اولمسنى تمنى ايدر ايسه اول كيمسه نك يد الهيده اولان نسنه يه وثوق واعتمادى كندى
النده بولنان نسنه دن زياده اولسون ديو بيورديغنى خبرويرمشدر وعمر رضى الله عنه سن
رزقكى كندى اوزريكه سهل وآسان عد ايله وانك ايچون كنديكى محنته دوچار ايلمه زيرا
مقادير امور امر الهى يه منوط ومربوطدر اول نسنه كه سنك ايچون تقدير اولنمامشدر
سنك بديكه كلير وكچر دكلدر واول نسنه كه سنك مقدور ومقسومكدر سندن فرار ايدر
وصاو يشوب كيدر دكلدر ديو بيورمشدر ويحيى بن معاذ رحمه الله رجل نوقت متوكل
اولور ديو اولنان سؤاله الله تعالى حضرتلرينك انك امورينه وكيل وكفيل اولديغنه راضى
اولديغى وقتده متوكل اولور ديو جواب ويرمشدر وبشر رحمه الله انلردن بريسى بن الله
تعالى حضرتلرينه متوكلم دير حالبوكه اول كيمسه قولنده كاذبدر بن الله تعالى حضرتلرينه
قسم ايدرمكه اكر اول كيمسه الله تعالى حضرتلرينه متوكل اولسه ايدى الله تعالى حضرتلرينك
انك حقنده ايشليه جكى شيئه راضى اولوردى ديدى وابو تراب النخشى رحمه الله توكل
عبدك بدنى عبوديته طرحى وقلبنك ربوبيته تعلق وحقك كفايت ووكالتيله اطمئنانيدركه
اكر كنديسنه ويريلور ايسه شكر ايتملى واكر ويرلمز ايسه صبر ايتمليدر ديدى وذوالنون
مصرى رحمه الله توكل عبدك كندى تدبيرينى تركى وحول وقوتدن بالكليه خروجيدر ديدى
وينه ذوالنون رحمه الله كنديسنه توكلدن سؤال ايدن كيمسه يه توكل اربابى ازاله واسبابى
قطعدر ديو جواب ويرديكنده سائل اندن بونك اوزرينه زياده ايلمسنى نيازده بولنمغله مشار
اليه توكل نفسى عبوديته القا وربوبيتدن اخراجدر ديدى وينه ذوالنون رحمه الله توكل
حرص وطمعدن انقطاعدر واما سنتله ثابت اولان كسب ايچون حركت ظاهره عبدده
تقديرك من قبل الله اولديغى تحققندن صكره قلبك توكلنه منافى دكلدر زيرا توكلك محلى
قلبدر وتوكل ايسه ايمانك حقيقتنى بياندر بنابرين بركيمسه كسبى انكار ايتسه سنتى انكار ايتمش
اولور وبركيمسه توكلى انكار ايتسه ايمانى انكار ايلمش اولور واسبابدن برشيئك تعسرى
انجق الله عزوجل حضرتلرينك تقديريله در واسبابدن برشيئك تيسر وآسانلغى انجق حق جل

وعلا حضرتلرينك تيسريله در و بوحالده اول كيمسه نك جوارح وظواهرى الله تعالى
حضرتلرينك امريله متحرك وباطنى ايسه الله عز وجل حضرتلرينك وعديچون ساكن
ومطمئندر ديدى وانس بن مالك رضى الله عنه ناقه اوزرنده اولديغى حالده بررجل
رسول الله صلى الله عليه وسلمك نزدينه كلوب يارسول الله ناقه مى حالى اوزره ترك ايدوب
الله تعالى حضرتلرينه توكل ايدرم ديمسى اوزرينه رسول الله صلى الله عليه وسلمك اول
رجله خطاباً ناقه كى باغله بعده متوكل اول ديو بيورريغى خبر ويرمشدر وبعضلريده متوكل
طفل وصغير كبيدركه صغنه جغى محل انجق والده سنك ممه سيدر وكذا متوكل دخى التجاسى
انجق ربيسى عز وجل حضرتلرينه در ديديلر وبعضلريده توكل شكوكى نفسى وامورى
مالك الملوكه تفويضدر ديديلر وبعضلريده توكل يد الهيده اولان نسنه يه وثوق واعتماد
كوسترمك وايادئ ناسده كورينان نسنه دن دخى اميد واملى قطع ايتمكدر ديديلر وبعضلريده
توكل طلب رزقده سرى تفكردن افراغدر ديديلر .

﴿حسن خلق بيانده﴾ حسن خلقده اصل واساس الله تعالى حضرتلرينك نبيسى
صلى الله عليه وسلم اوزرينه منزل كتابنده نبيسنه خطاباً (وانك لعلى خلق عظيم) قول
شريفيدركه حبيبم سن اول خلق عظيم اوزره سككه سنده كى خصائل حميده كيمسه ده يوقدر
ديو بيورمشدر وانس بن مالك رضى الله عنهدن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه
وسلمدن (اى المؤمنين افضل ايمانا) يعنى يارسول الله ايمان جهتيله مؤمنينك هانكيسى افضلدر
ديو ايديلان استيضاحه فم درر سعادت نبويه دن (احسنهم خلقا) جواب سعادت انجامى
صادر اولمش يعنى مؤمنينك ايمان جهتيله افضلى خلق يوندن احسنيدر ديو بيورمش اولديغى
خبر ويرلمشدر حسن خلق عبدك افضل مناقبيدر وجواهر رجال انجق حسن خلقله ظاهر
اولور وانسان خلقيتى جهتيله مستور خلقيله مشهوردر وبعضلريده الله تعالى حضرتلرى نبيسى
محمد صلى الله عليه وسلمى بونجه معجزات وكرامات وفضائل ايله خاص وممتاز قيلدى بعده خلقيله
انك اوزرينه ثنا ايتديكى كبى خصائل سنيه سندن بشقه برشيئله ثنا ايتميوب انجق (وانك
لعلى خلق عظيم) بيوردى ديديلر وبعضلريده الله تعالى حضرتلرى رسول الله صلى الله
عليه وسلمى انجق خلقله وصف ايلدى زيرا رسول الله صلى الله عليه وسلم كونينى فدا
ايدوب الله عز وجل حضرتلريله اكتفا ايلدى چونكه خدادن غيرى هيچ برمقصد
ومقصودى يوغيدى ديديلر وابو الخراز رحمه الله حسن خلق الله تعالى حضرتلرندن غيرى يى
قصد ايتامكدر ديدى وجنيد رحمه الله بن حرس المحاسبى ايشتدم بز اوچ شيئى اوچ شيئله
يعنى حسن وجمالى صيانتله وحسن قولى امانتله وحسن اخاء واصدقايى وفا ايله طلب ايتدك
دير ايدى ديدى وبعضلريده خلق حسن سندن اولان نسنه يى حقير كورمك وسنك ايچون
اوله جق ومنفعتكه عائد بولنه جق نسنه يى عظيم عد ايتمكدر ديديلر وبعضلريده حسن خلقك
علامتى اذايى منع ومشقته تحملدر ديديلر ورسول الله صلى الله عليه وسلم سزلر ناسه
اموالكز ايله البته سعى ايتمزسكز سزانلره بشاشت وجهله وحسن خلقله سعى ايديكز ديو
بيورمشدر .

﴿حق ايله حسن خلق بيانده﴾ حق ايله حسن خلق سنك حقك اوامرينى ادا ونواهيسنى

ترك وعوض استحقاقنى اعتقاد ايتمكسزين احوالك كليسنده اكا اطاعت ايتمكلك وجميع
مقدورنده من غير تهمة اكا تسليم اولمقلغك ومن غير شرك انى توحيد ومن غير شك انى
وعدنده تصديق ايلمكلككدر وذو النون المصرى رحمه الله هم وغم جهتيله ناسك اكثرى
كيمدر دينلدكده خلق يوندن ناسك اسوء واقبح واشريدر ديو جواب ويرمشدر وبعضلرى
جناب حقك (واسبغ عليكم نعمة ظاهرة وباطنة) قول شريفنده ظاهره دن مراد تسويهٔ
خلق وباطنه دن مراد دخى تصفيهٔ خلقدر ديمشلردر وابراهيم بن ادهم رحمه الله دنياده
سنك ايچون اصلا فرح وقوعبولديمى ديو ايديلان سؤاله نعم ايكى دفعه وقوعبولمشدركه
انلردن «برنجيسى» يوماً من الايام اوطورر بولنديغم حالده بركلب كلوب اوزريمه بول ايتديدى
«ايكنجيسى» دخى اوطورر بولنديغم حالده برانسان كلوب قفامه سلله وتوقاد اورديدى
انلردن فرحلندم ديو جواب ويرمشدر شووجهله نقل اولنوركه اويس القرنى رحمه اللهى
زمانك صبيانى كوروب طاشه طوتدقلرنده مشار اليهك چوجقلره خطاباً چوجقلر اكر بنى
طاشلامكز سزجه هرحالده لازم كلمش ايسه ساقى يارهليوب بنى صلاتمدن منع ايتامكز
ايچون طاشك اوفاقلريله طاشليك ديو رجا ايلمشدر وينه شووجهله نقل اولنوركه احنف
بن قيس رحمه الله كنديسنه شتم وسب ايدن بررجلك ارقه سى صره كيدرك شاتم مرقوم
قبيله سنه ياقلاشوب طورديغنده مشار اليه شاتمه خطاباً ياشاب اكر كوكلكده دها سويليه جكك
بشقه برشى قالمش ايسه انيده سويله كه سفهاء قوم ايشيدوب سكا تابع اولمسونلر ديو رجا
ايلمشدر وشووجهله روايت اولنوركه امير المؤمنين على بن ابى طالب رضى الله عنه غلامنى
چاغروب غلام جواب ويرمينجه وينه ايكنجى واوچنجى دفعه اوله رق چاغروب جواب
الهمينجه قالقوب وغلام مرقومك نزدينه واروب انى ارقه سى اوزره ياتمش كورديكنده
ياغلام بن سنى چاغريورم نيچون جواب ويرميورسك سنى جواب ويرمامكه مجبور ايدن
حالت ندر ديو ايلديكى سؤالنه غلام مرقوم عفو بتكدن امين بولنديغم جهتله تكاسلمدر جوابنى
ويرمش وبوحالده مشار اليه غلام مذكوره خطاباً هايدى كيت ايشته سن لوجه الله عز
وجل حرسك ديمشدر وبعضلريده خلق حسن جفاء خلقدن وقضاء حقدن سنك اوزريكه
وارد اولان نسنه يى قلق واضطرابسز سنك قبوللكدر ديديلر ومالك بن دينار رحمه الله
برخاتون يامرائى ديو چاغرديغنده مشار اليه خاتون مذكوره خطاباً ياخاتون بصره خلقنك
غائب ايتمش اولدقلرى اسمى ايشته شمدى بولدم ديمشدر ولقمان حكيم اوغلنه خطاباً اوغلم
اوچ حال انجق اوچ حالك ظهور ووقوعى عندنده معلوم اولور شويله كه حلم غضب
حالنده وشجيع وجسور حرب ووغا زماننده ويار صديقدخى لحاجة ولاحتياج كنديسنه
اولنان مراجعت اواننده بيلنور ديو بيورمشدر وموسى عليه السلام ياربى بنده اولميان
شيئك بنم حقمده سويلنمامسنى سندن نياز ايدرم ديو مناجات ايتديكنده طرف بارئ متعالدن
ياموسى سنك ديلديكك نسنه يى بن كندى حقمده بيله ايشلمدم سنك حقكده نوجهله ايشلرم
ديو كنديلرينه وحى الهى صادر اولمشدر .

﴿شكرك اصل واساسى بيانده﴾ شكرك اصل واساسى الله تعالى حضرتلرينك (لئن شكرتم

لازیدنکم) قول شریفیدر وعطاء رحمه اللهدن اولنان روایتده شوجهله بیان اولنورکه بن عایشهٔ صدیقه رضی الله عنهانك نزدینه داخل اولوب یاعایشه رسول الله صلی الله علیه وسلمدن رؤیت ومشاهده بیوردیغکز بعض حالاتك اعجبنی بزه خبرویریکز دیدیکمده عایشهٔ صدیقه رضی الله عنها اغلایوب بعده شان رسول اللهدن هانکی شی عجیب دکل ایدی یعنی ذات رسالتپناهیلرینك هر برافعال واحوال سنیه‌لری شایان تعجب وحیرتبخش عقول ایدی شویله‌که برکیجه بنم حجره‌مه کلوب وبنمله برابر فراش ولحافه داخل اولوب حتی بنم جلدم جلد سعادت اکتناهیلرینی مس ایتمشیدی بعده بکا خطاباً یابنت ابی بکر ربمه عبادتله مشغول اولمقلغم ایچون بکا مساعده ایدرمیسك دیمسی اوزرینه بندخی یارسول الله نزدیکیٔ وقربکزك محب مشتاقی‌یم ولکن بن سزك میل وارزوکزی واشتیاق بیوردیغکز حالتی ترجیح واختیاری محضا کندیمه شرف عد ایدرم دیدیکمده رسول الله صلی الله علیه وسلم همان قالقوب وصو ایله مملو قربه نزدینه واروب صویی چوقجه دوکه‌رك ابدست الدی بعده قیام ایله نمازه طوروب اغلادی حتی کوزی یاشلری سینهٔ سعادتلری اوزرینه آقدی بعده رکوعه واروب ینه اغلادی بعده سجده‌یه واروب ینه اغلادی بعده باشنی سجده‌دن قالدیروب ینه اغلادی بوحال تاکه بلال رضی الله عنه کلوب کندیلرینه وقت صلاتی خبرویرنجه‌یه دکین بتون کیجه منوال مشروح اوزره دوام ایتدی بوحالده بن یارسول الله سنی بودرجه‌لرده اغلامقلغه مجبور ایدن نه‌شیدر الله تعالی حضرتلری سنك ماتقدم وما تأخر ذنبکی عفو ومغفرت ایتدیمی دیو ایلدیکم استیضاحه (افلا اکون عبداً شکورا) یعنی یاعایشه بن عبد شکور اولمیه‌یمی وبووجهله ایشلمیه‌یمیکه الله تعالی حضرتلری بنم اوزریمه (ان فی خلق السموات والارض واختلاف اللیل والنهار لایات لاولی الالباب الذین یذکرون الله قیاماً وقعودا وعلی جنوبهم) الایه آیت جلیله‌سنی انزال بیوردی دیدی وعند اهل التحقیق حقیقت شکر علی وجه الخضوح منعمك نعمتنی اعترافدر وشو معنی اوزرینه الله تعالی حضرتلرینك ذات اجل واعلاسنی شکور ایله وصفی مشاکله وتوسع ومجازه محمولدرکه الله تعالی حضرتلری عبادینی شکر اوزرینه مجازات ایدر معناسنه جزاءشکره شکرتسمیه ایلمشدر نتکم جزاء سیئه‌یه سیئه تسمیه‌سیله (وجزاء سیئة سیئة مثلها) بیورمشدر وبعضلریده حقیقت شکر احسانی ذکر ایله محسن اوزرینه ثنادر بوحالده عبدك الله تعالی حضرتلریچون شکری حقك کندیسنه اولان احسانی ذکر ایله عبدك الله تعالی حضرتلری اوزرینه ثناسیدر وحق سبحانه وتعالینك عبد ایچون شکری عبدك کندیسنه اولان احسانی ذکر ایله حقك عبد اوزرینه ثناسیدر وعبدك الله تعالی حضرتلرینه احسانی عبدك الله ایچون طاعتیدر وحق سبحانه وتعالی حضرتلرینك احسانی انك عبد اوزرینه اولان انعامیدر دیدیلر بوندن صکره شکر دخی شکربالسان وشاکر بالبدن والارکان وشکر بالقلب کبی برطاقم اقسامه منقسم اولور بونلردن شکر باللسان صفت خضوع وتضرعله نعمتی اعترافدر و بدن وارکانله شکر دخی وفاء خدمتله اتصافدر وشکر بالقلب دخی ادامهٔ حفظ حرمتله بساط شهود اوزره ملازمت ومواظبتدر وبعضلریده کوزلرك شکری صاحبنك حقنده کوردیکك عیبی ستر ایتمکلککدر وقولاقلرك شکری صاحبنك حقنده ایشتدیکك عیبی ستر ایتمکلککدر حاصل کلام شکرسنك

الله تعالی حضرتلرینه نعمتلریله برابر عاصی وکناهکار اولمامقلغکدر دیدیلر وشکرك برقسمیدخی عالمینك یعنی علمانك شکریدرکه انلرك شکری انلرك اقوالی جمله‌سندن اولور یعنی احکام الهیه‌یی قولاً تبلیغلرندن عبارت بولنور وبرقسمیدخی عابدینك شکریدرکه انلرك شکری انلرك انواع افعالندن برنوع اولور وبرقسمیدخی عارفینك شکریدرکه انلرك شکری جمیع حاللرنده الله عز وجل حضرتلریچون استقامتلری وانلرده خیر وذکر وطاعتدن وحق جل وعلا حضرتلرینه عبودیتدن ظاهر وصادر اوله‌جق هرنسنه‌یی کندیلرندن بیلمیوب انجق حقك توفیق وانعامی وعون وعنایتی وحول وقوتیله اولدیغنی اعتقادلری وحق ایله فانی اولملری وکندیلرینك عجز وقصور وجهللرینی معترف بولنملری بعده جمیع احوالده الله تعالی حضرتلرینه خضوع و تواضع وتضرعله التجالریدر و ابو بکرالوراق رحمه الله شکر نعمت مشاهدهٔ منت وحفظ حرمتدر دیدی و بعضلریده نعمتك شکری سنك انده کندی نفسکی طفیلی وتابع کورمکلککدر دیدیلر وابو عثمان رحمه الله شکرشکردن عجزی معرفتدر دیدی و بعضلریده شکر علی الشکر شکردن اتمدر وبو ایسه سن شکریکی انجق حقك توفیق بیلمکلککله حاصلدر وبوحالده توفیق مذکور سنك اوزریکه اجل و اعظم نعمدن اولورده سن الله تعالی حضرتلرینه شکر اوزرینه شکر ایدرسك بعده ینه سن اکا الی مالایتناهی شکرالشکر اوزرینه شکر ایدرسك دیدیلر و بعضلریده شکر صفت خضوع وتضرعله نعمی مولاسنه اضافتدر دیدیلر وجنید رحمه الله شکرسن نفسکی نعمته اهل ومستحق کورمامکلککدر دیدی وبعضلریده شاکر شول کیمسه‌درکه موجوده شکر ایدر وشکور ایسه مفقوده شکر ایدندر دیدیلر وبعضلریده شاکرنفعه شکر ایدن وشکور دخی منعه شکر ایدن کیمسه‌در دیدیلر وبعضلریده شاکر عطایه شکر ایدن وشکور ایسه بلایه شکر ایدن کیمسه‌در دیدیلر و بعضلریده شاکر عندالبذل شکر ایدن وشکور ایسه عندالمطل شکر ایدندر دیدیلر وشبلی رحمه الله شکر نعمتی رؤیت دکل انجق منعمی رؤیتدر دیدی و بعضلریده شکر موجودی قید و مفقودی صیددر دیدیلر وابو عثمان رحمه الله عوامك شکری مطعم ومشرب و ملبس اوزرینه‌در وخواصك شکری ایسه قلبلری اوزرینه لطائف ومعانیدن وارد اولان نسنه اوزرینه‌در نتکیم الله تعالی حضرتلری (وقلیل من عبادی الشکور) بیوردی دیدی وداود علیه السلام یارب سکا نوجهله شکر ایده‌یمکه بنم سنك ایچون شکرم سنك نعمتلرکدن برنعمتدر دیومناجات ایلدیکنده الله تعالی حضرتلری یاداود ایشته شو انده‌سن بکا شکرایتدك دیواکا وحی ایلدی و بعضلریده سن یدیکی مکافاتدن قصر ایتدیککده لسانکی شکر ایله اطاله‌ایله دیدیلر وبعضلریده اولزمانده که ادریس علیه السلام مغفرتله تبشیر اولنمشیدی حیات طلبنده بولنمغله کندیسنه یاادریس حیاتی سؤال وطلبك نیچوندر دیندکده الله تعالی حضرتلرینه شکر ایده‌یم ایچوندر زیرا بنم بوندن مقدم ایلدیکم عمل مغفرت ایچون ایدی جوابنی ویرنجه ملك همان جناحنی بسط ایدوب ادریس علیه السلامی سمایه رفع ایلدی دیمشلردر وشو وجهله نقل اولنورکه انبیادن برنبی علیه السلام یانندن مرور ایتمکده بولندیغی کوچك برطاشدن چوق برصونك چیقمقده اولدیغنی کوروب اندن تعجب ایتدیکنده مذکور طاشه کندیسندن بووجهله زیاده صونك

خروجنه سبب نه اولديغنه دائر ايتمش اولديغى سؤالنه حجر صغير مذكور انطاق حق ايله بن الله تعالى حضرتلرينك (ناراً وقودها الناس و الحجارة) يعنى نارسعيرى طوتوشديره جق نسنه لر ناس وحجاره وطاشلردر ديو بيورديغنى ايشتديكم زماندنبرو الله تعالى حضرتلرينك خوفندن اغلارم جوابنى ويرمسى اوزرينه ذكر اولنان نبى عليه السلام اول حجرك ناردن خلاصيچون الله تعالى حضرتلرينه دعا ايتمسيله الله تعالى حضرتلرى اول نبى عليه السلامه بن اول حجرى ناردن خلاص ايتدم ديو وحى ايلدى اول نبى عليه السلام اندن كيدوب برمدت صكره اورايه عودتنده اندن اولكندن دها زياده صو آقيور كورديكنده ينه حيرت وتعجبه واروب يا حجر نيچون اغليورسك حالبوكه الله تعالى حضرتلرى سنى مغفرت ايتدى ديديكنده حجر مذكور بوكره دخى انطاق حق ايله اولكى بكام بكاء خوف و حزن ايدى وبو بكام ايسه بكاء شكر وسروردر جوابنى ويرمشدر و بعضلريده شكر مع المزيددر زيرا شاكر شكرك نعمتى شهودى حالنده در نتكيم الله تعالى حضرتلرى (لئن شكرتم لازيدنكم) بيورمشدر وصابر مع الله در زيرا صبر صابرك بلايى رؤيتى زماننده در نتكيم الله تعالى حضرتلرى (ان الله مع الصابرين) بيورمشدر ديديلر و بعضلريده حمد انفاس اوزرينه در و شكر دخى نعم حواس خمسهٔ ظاهره اوزرينه در ديديلر و خبر صحيحده (اول من يدعى الى الجنة الحمادون لله) وارد اولمش يعنى الك اول جنته دعوت اولنه جقلر سراء وضراده و جميع احوالده حق جل وعلا حضرتلرينه حمد ايدنلردر ديو بيورلمشدر و بعضلريده حمد كنديدن دفع اولنان بلايا ايچوندر و شكر ايسه كندى حقنده عنايت بيوريلان نعم و منافع ايچوندر ديديلر و بعضلرندن شو وجهله حكايه اولنمشدر كه بن بعض اسفارمده سنى سن شيخوخته واصل اولمش كورديكم پك اختيار بر كيمسه نك حالندن سؤال ايتديكمده اول كيمسه بن ابتداء عمرمده وجوانلغم زماننده عمم قزينه علاقه ايتمش وانك سودا ومحبتنه دوچار اولمشيدم مزبوره دخى بنم ايچون اولوجهله عاشق ومفتون بولنمشيدى برمقتضاى تقدير شيوهٔ سبحانى ميانه مزده عقد ازدواج وقوعيله ليلهٔ زفافده بن مزبوره يه الله تعالى حضرتلرى سزكله بنم بيلمزى جمع ايلديكيچون كل سنكله شو كيجه يى صلاتله احيا ايده لم ديديكمده انلر طرفندن دخى تماميله موافقت كوستريله رك تابصباح بتون كيجه يى نماز ايله چيردك ايكنجى كيجه اولديغنده ينه بو حال اوزره بولنه رق هكذا وهكذا يتمش سكسان سنه دنبرو بزلر هر كيجه يى مستمراً بو حال اوزره امرار ايلدك ديدى و حالبوكه زوجه سيدخى انك يانده بولنديغندن اسمنى يادايله اكاده يافلانه حال وكيفيت بو بيان ايلديكم وجهله وقوعبولمديمى ديو ايلديكى سؤالنه عجوز مذكوره اوت حال اختيارك تماميله سويلديكى وجهله وقوعبولمشدر جوابنى ويردى .

﴿ صبرك اصل واساسى بيانده ﴾ صبرك اصل واساسى الله تعالى حضرتلرينك (ياايها الذين آمنوا اصبروا وصابروا ورابطوا واتقوا الله لعلكم تفلحون) و (واصبر وماصبرك الا بالله) قول شريفيدر و عايشهٔ صديقه رضى الله عنهادن روايت اولنان حديث شريفده رسول الله صلى الله عليه و سلمك (ان الصبر عند الصدمة الاولى) يعنى صبر بلانك صدمهٔ اوليسنده

(وشدتله)

وشدتله تلاقيسنده در ديو بيورديغى خبر ويرلمشدر و بررجل رسول الله صلى الله عليه وسلمك حضور سعادتلرينه كلوب يارسول الله مالم كيتدى و جسمم سقيم ومريض اولدى ديديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلمك مالى كيتميان و جسمى عليل وسقيم اولميان كيمسه ده خير يوقدر زيرا الله تعالى حضرتلرى برقولنه محبت ايتديكنده انى بلا ايله مبتلا قيلار وانى بلا ايله مبتلا قيلديغنده اكا صبر احسان ايدر ديو بيورديغى روايت اولنمشدر ورسول الله صلى الله عليه وسلمك رجل ايچون عند الله درجهٔ عاليه واردركه رجل مذكورتاكه جسمنده بلايه مبتلا اولمينجه يه دكين عمليله اودرجه يه نائل اولمز انجق بلايه ابتلاسى سببيله اكا واصل اولور ديو بيورديغى روايت اولنمشدر وخبرده شو وجهله وارد اولديكه (من يعمل سوء يجز به) آيت جليله سنك نزولنده ابو بكر صديق رضى الله عنه يارسول الله بوآيتدن صكره سوء ايله مجازاتدن فلاح نه صورتله اولور ديديكنده رسول الله صلى الله عليه وسلم الله تعالى سنى مغفرت ايتدى ياابابكر سن خسته ومريض اولمزميسك وسكا بلا اصابت ايتمزمى وسن بلايه صبر ايدر و بلادن محزون اولور دكلميسك سن بونلر ايله مجازات اولنورسك يعنى بونلردن سكا اصابت ايدن حالاتك جميعسى سنك ذنوبكه كفارتدر ديو بيورمشدر وصبر اوچ نوع اوزره در انلردن بريسى صبر لله عز وجلدركه اوده حقك امرينى ادا ونهيندن انتها واجتنابدر و بريسيده صبر مع الله عز وجلدركه اوده حقك قضاسنك وسائر شدائد وبلايادن سنده وافعالنك جريانى تحتنده صبردر و بريسيده صبر على الله عز وجلدركه اوده سكا وعد اولنان رزق وكفايت ونصرت ودار آخرتده ثواب اوزرينه صبردر وبعضلريده صبر ايكى قسمدر انلردن برنجيسى عبد ايچون كسب ايده جكى وعبدك كسبى اولميان نسنه اوزرينه صبردر وكسب اوزرينه صبرده ايكى قسمه منقسمدركه انلردن برنجيسى الله تعالى حضرتلرينك امرايلديكى نسنه اوزرينه صبردر وايكنجيسى دخى حقك اندن نهى ايلديكى نسنه اوزرينه صبردر واما عبد ايچون كسب اولميان نسنه اوزرينه صبر اللهك حكم وقضاسنده كنديسنده وقلب وجسدده الم وشدت ويرن نسنه دن عبداوزرينه وارد وواصل اوله جق مقاسات وشدائده عبدك صبريدر وبعضلريده صابرون اوچدر انلرده متصبر وصابر وصبار در ديمشلردر وشو وجهله نقل اولنوركه شبلى رحمه اللهك نزدينه كلوب بر كيمسه شبلى يه خطاباً صابرين اوزرينه صبرك هانكيسى اشددر ديو ايلديكى سؤالنه شبلى صبر فى الله در ديديكنده اول كيمسه اويله دكلدر دينجه ينه شبلى صبر لله در ديمكين ينه اول كيمسه لا ديدى و ينه شبلى صبر مع الله در ديمكله ينه اول كيمسه لا ديه رك رد ايدنجه بو حالده شبلينك اول كيمسه يه قنغيسى اشددر سن سويله ديمسى اوزرينه اول كيمسه صبر عن الله صابرين اوزرينه اشددر سوزينى سويلنجه شبلى بو كلامك كنديسنده زياده تأثيرندن ناشى اويله برفرياد وفغانده بولندى كه روحى كنديسندن چيقمقلغه قريب اولدى وجنيد رحمه الله دنيادن آخرته سير مؤمن اوزرينه سهل وهين وآساندر وحق يولنده خلقى هجران شديد ومشكلدر ونفسدن صوب حقه سير شديداً صعب وصربدر وصبر مع الله ايسه بوندن اشددر ديدى وجنيد رحمه الله صبردن سؤال اولندقده صبر سنك تلخ وآجى نسنه يى يوزينى اكشتمكسزين نوش ايدوب يوتمقلغكدر يعنى بث

وشكواده وجزع وفزعده بولنمقسزين وخشنودسزلق كوسترمكسزين وارد اوله‌جق بلايه تحمل ايتمكلكدر ديدى وعلى بن ابى طالب رضى الله عنه صبر ايماندن جسددن رأس منزله‌سنده در ديدى وذوالنون مصرى رحمه‌الله صبر مخالفاتدن تجانب وتباعد ومرارهٔ بلايايى نوش وتجرعده سكون واطمئنان وفقرك ساحهٔ معيشته حلولنده غنايى اظهار وابرازدر ديدى و بعضيلريده صبر بلانك نزدنده حسن ادبله وقوفدر ديديلر و بعضيلريده صبر بلوى و بلانك ظهورنده شكواسز بلوا و بلاده فانى ومحوونابود اولمقدر ديديلر و بعضيلريده صبر عافيتله قيام كبى بلا ايله‌ده حسن صحبت ومصاحبت ايله قيامدر ديديلر و بعضيلريده عبادت اوزرينه احسن جزا صبر اوزرينه جزادركه انك فوقنده جزا يوقدر نتكيم الله تعالى حضرتلرى (ولنجزين الذين صبروا اجرهم باحسن ما كانوا يعملون) و(وانما يوفى الصابرون اجرهم بغير حساب.) بيورمشدر ديديلر بعضيلريده صبر مع الله ثبات والله تعالى حضرتلرى جانبندن توجه ايده‌جك اذيت بلايى سعه ووسعتله تلقى وقبولدر ديديلر وخواص رحمه‌الله صبر مع الله احكام كتاب وسنت اوزرينه ثباتدر ديدى ويحيى بن معاذالرازى رحمه‌الله محبينك صبرى زاهدينك صبرندن اشددر ديدى و بعضيلريده صبر شكوايى تركدر ديديلر و بعضيلريده صبر خضوع وتواضع وتضرعله حقه التجادر ديديلر و بعضيلريده صبر حقدن استعانه‌در ديديلر و بعضيلريده صبر اسمى كبى تلخ وآجيدر ديديلر و بعضيلريده صبر حال نعمت ومحنتك بيننى فرق ايتميه‌رك ايكيسنده‌ده سكون خاطر ايله بولنمقدر وتصبر اثقال محنتى وجدان ايله برابر مع البلاء سكوندر ديديلر .

﴿رضانك اصل واساس بيانده﴾ رضانك اصل واساسى الله تعالى حضرتلرينك (رضى الله عنهم ورضوا عنه) و(يبشرهم ربهم برحمة منه ورضوان) الآية قول شريفيدر وابن عباس بن عبد المطلب رضى الله عنهمادن اولنان روايتده رسول الله صلى الله عليه وسلمك الله تعالى حضرتلرينك ربوبيتنه راضى اولان كيمسه ايمانك ذوق ولذتنى درك وحس ايتمشدر ديو بيورديغى بيان اولنمشدر و بعضيلريده عمر بن الخطابك ابى موسى الاشعرى رضى الله عنهمايه يازديغى نامه‌سنده خيرك كليسى رضاده‌در ديو تحرير ايلدى ديمشلردر وقتاده رحمه‌الله‌دن اولنان روايتده (واذا بشر احدهم بالانثى ظل وجهه مسودا) الآية آيت جليله‌سى يعنى الله تعالى حضرتلرينك قچان انلرك برينه قزك طوغدى ديو خبر ويرلسه غم وكدرندن يوزى سياه اولوب نفرت ايدر قول شريفى عرب مشركارينك ضيعى حقنده اولوب الله تعالى حضرتلرى بو آيت جليله ايله انلرك خبث ضيعلرينى وقبيح وچركين فعللرينى خبر ويرديكى بيان اولنمشدر واما مؤمن اولان كيمسه الله تعالى حضرتلرينك كندى ايچون تقسيم وتقدير ايلديكى نسنه‌يه راضى اولمقلغه حقيق واليقدر والله تعالى حضرتلرينك حكم وقضاسى كشينك كندى نفسنه اولان حكم وقضاسندن خيرلودر يا ابن آدم الله تعالى حضرتلرينك سنك كندى حقكده كريه كورديكك شئ سنك ايچون حكم وقضاسى الله تعالى حضرتلرينك سنك كندى حقكده سوديكك وخوش كورديكك نسنه‌يى حكم وقضاسندن سنك ايچون دها خيرلودر سن الله تعالى حضرتلرندن اتقا ايله وانك

قضاسنه راضى اولوب حكم وفرمانه كنديكى تسليم ايله نتكيم نظم جليل الهيده (وعسى ان تكرهوا شيئاً وهو خير لكم وعسى ان تحبوا شيئاً وهو شر لكم والله يعلم وانتم لاتعلمون) وارد اولمش يعنى الله تعالى حضرتلرى شايدكه سز برشيئى كريه كوررسكز مع هذا اول شى سزك حقكزده خيرلودر وشايدكه سز برشيئى خوب وخوش كوررسكز مع هذا اول شى سزك حقكزده شردر دين ودنياكزجه سزك ايچون كنديسنده صلاح اولان نسنه‌يى الله تعالى حضرتلرى بيلور سز بيلزسكز ديو بيورمشدر والله تعالى حضرتلرى خلقك صلاح ومصالحلرينى كنديلرندن كيزلمش وانلرى عبوديتله مكلف قيلوب اوامرى ادا ومناهيدن انتها واجتناب ايله ومقدوره تسليم وكرك لهلرنده وكركسه عليهلرنده وقوعبوله‌جق حكم وقضايه رضا ايله انلره امر ايلمش وعلم عواقب امورى ذات اجل اعلاسى ايچون اختيار ايلمشدر بنابرين عبد ايچون لايق اولان مولاسنك طاعتنه دوام ايتمك وانك ايچون تقسيم وتقدير ايلديكى نسنه‌يه راضى اولمقدر اى مؤمن تحقيقا سنك معلومك اولسونكه خلقدن هر بريسنك كرفتار اولديغى تعب ومشقتى انك مقدوره منازعه‌سى وهواسنه موافقى وقضايه رضايى تركى مقدارنجه‌در هر كيمسه‌كه قضايه راضى اولدى اول كيمسه مستريح اولور وقضايه راضى اولميان هر كيمسه‌نك شقاوت وتعبى زياده اولور ودنيادن انجق كنديسنه تقدير وتقسيم اولنان نسنه‌يه نائل اولور واول كيمسه‌نك هواسى متبع وكنديسى اوزرينه قاضى وحاكم بولنديغى مدتجه اول كيمسه قضايه راضى دكلدر زيرا هواسى حق جل وعلا حضرتلرينه منازعدر بنابرين اول كيمسه‌نك تعب ومشقتى متكاثف ومتزايددر واستجلاب راحت ايسه هوايه مخالفتده‌در زيرا انده البتده قضايه رضا واردر وتعب ومشقتى استجلاب هوايه موافقتده وتبعيتده‌در زيرا هواده البتده الله تعالى حضرتلرينه مخالفت واردر ورضانك احوال وياخود مقاماتدن بولنمسى حقنده اهل علم ايله ارباب طريقت بيننده اختلاف وقوعبولمشدر اهل عراق رضا جملهٔ احوالدندر عبد ايچون انده كسب يوقدر بلكه رضا سائر احوال كبى غلبه حلول ونزول ايدر صكره زائل اولور وانك غيريسى كلور برنازله وحالتدر ديديلر وخراسانيدن دخى رضا جملهٔ مقاماتدندر ورضا توكلك نهايتيدركه عبد انى اكتساب ايله واصل اوله‌جغى مقاماتك غايت ونهايتنه ايريشور ديديلر ورضانك بدايتى عبدك مكتسبى اولمسى جهتله رضا جملهٔ مقاماتدندر ونهايتى ايسه عبدك مكتسبى اولمامسى جهتله رضا جملهٔ احوالدندر ديه‌رك شوايكى قولك بيننى جمع ممكندر حاصل كلام راضى انجق الله تعالى حضرتلرينك تقديرينه اعتراض ايتميان كيمسه‌در وابو على الدقاق رحمه‌الله بلايى حس ايتمامك رضادكلدر رضا انجق حكم وقضايه اعتراض ايتمامكدر ديدى ومشايخ عظام رحمهم الله قضايه رضا الله تعالى حضرتلرينه وصول ايچون برباب عظيمدر وقضايه رضا دنيانك جنتيدر يعنى بر كيمسه‌يه رضا احسان اولنه اول كيمسه منازل وسيعه ومقام اوفايه ملاقى اولور ومقام قرب اعلا ايله اكرام اولنور ديديلر و بعضيلريده شو وجهله نقل ايتديلركه بر تلميذك استاذينه عبد الله تعالى حضرتلرينك كنديسندن راضى اولديغى بيلورمى ديو ايلديكى سؤالنه استاذ طرفندن لا ايله جواب ويريلنجه يعنى عبد انى

بیلمز چونکه حقك رضاسی غائب وخلقك عقل وحواسندن مستور و پنهاندر دینلنجه تلمیذ
جهتندن عبد الله تعالی حضرتلرینك کندیسندن راضی اولدیغنی بیلور دیمسی اوزرینه
استاذ مشار الیهك نکیفیتله بیلور دیو ایلدیکی استیضاحنه جواباً تلمیذ بن قلبمك الله تعالی
حضرتلرندن راضی اولدیغنی بیلدیکمده الله تعالی حضرتلرینك دخی بندن راضی اولدیغنی
بیلورم دیدیکنده استاذ مشار الیه (لقد احسنت یاغلام) دیه‌رکدن تلمیذ وشاکردینك
بوبابده‌کی کلام و جوابنی ستایشله تحسین ایتدی و الله تعالی حضرتلری عبدندن راضی
اولمدقجه عبد الله تعالی حضرتلرندن راضی اولماز تنکیم الله تعالی حضرتلری (رضی الله
عنهم ورضوا عنه) بیورمشدر و آیت جلیلهٔ مذکوره (یرضاه عنهم رضوا عنه) ایله تفسیر
ایدلمشدر وشو وجهله نقل اولندیکه موسی علیه السلامك یاربی سن بنی اویله بر عمله
دلالت ایله‌که اول عملی ایشلدیکمده سن بندن راضی اوله‌سك دیو ایلدیکی نیازینه الله تعالی
حضرتلری سن اکا طاقت کتوره‌مزسك بیورمسیله بو حالده موسی علیه السلام متضرعاً
سجده‌یه قپاندیغنده الله تعالی حضرتلری یا ابن عمران بنم سندن رضام سنك بنم حکم وقضامه
راضی اولمقلغکه منوطدر دیو وحی ایلدی وبعضلریده برکیمسه محل رضایه ایرشمسنی ارزو
ایدر ایسه اول کیمسه الله تعالی حضرتلرینك رضاسنی انده قیلدیغی نسنه‌یه ملازمت
ومواظبت ایلسون دیدیلر وبعضلریده رضاایکی قسمدرکه انلردن بریسی الله تعالی حضرتلرینك
مدبر اولدیغنه رضا دیکریده تدبیری مقتضاسنجه جناب اللهك حکم وفصلنه واندن کندویه
توجه ایده‌جك هرحاله رضادر دیدیلر و بعضلریده راضی شول کیمسه‌درکه بالفرض جهنم
انك صاغ طرفنه وضع اولنسه صول طرفنه تحولنی ایستمیان کیمسه‌در دیدیلر و بعضلریده
رضا قلبنده فرح وسروردن ماعدا برشی قالمامق اوزره کراهیتی قلبدن اخراجدر دیدیلر
ورابقة العدویه رحمها اللهه عبد قضایه نوقت راضی اولور دیو ایدیلان سؤاله رحمها الله
عبد نعمتله مسرور اولدیغی کبی مصیبتله دخی مسرور اولدیغنده قضایه راضی اولمش اولور
دیو جواب ویرمشدر وشو وجهله نقل اولنورکه شبلی رحمه الله جنید رحمه اللهك
نزدنده (لاحول ولا قوة الا بالله) دیدیکنده جنید رحمه الله شبلی رحمه اللهه خطاباً سنك
شو قولك ضیق صدرکدن وکوکلك صقلمسندندر وضیق صدر ایسه قضایه رضایی
ترکدنناشیدر دیمشدر وابوسلیمان رحمه الله رضاسنك الله تعالی حضرتلرندن جنتی ایستمامکلکك
ونارندنخی الله تعالی حضرتلرندن استعاذه ایتمامکلککدر دیدی وذوالنون مصری رحمه الله
اوچ نسنه علامات رضادندر که انلرده قبل القضاء اختیاری ترك ایتمك و بعد القضا مرارتی
والم وشدائد بلایادن طاتمش اولدیغی آجیلغی غائب ایتمك و بلانك زیاده‌لکنی ارزو ایلمکدر
دیدی وینه رحمه الله رضا قضانك آجیلغیله قلبك مسرور اولمقلغیدر دیدی و ابوعثمان رحمه
الله رسول الله صلی الله علیه و سلمك «اسألك الرضاء بعد القضاء» یعنی یاربی بعد القضاسندن
رضایی طلب ایدرم قولندن سؤال اولندیغنده زیرا قبل القضا رضا رضا اوزرینه عزمدر
وبعد القضا رضا ایسه محضا رضادر دیو جواب ویرمشدر وشو وجهله روایت اولندیکه
حسین بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهمایه اباذر رضی الله عنه بکا فقر غنادن احبدر
وسقم بکا صحتدن احبدر وموتده بکا حیاتدن احبدر دیور دیندکده مشار الیه اباذر اولوجهله

دیور اما بن الله تعالی حضرتلرینك حسن اختیارینه اعتماد ایدن کیمسه الله تعالی حضرتلرینك
انك ایچون اختیار بیوردیغی نسنه‌نك غیری‌یی تمنی ایتمز دیرم دیدی وفضیل بن عیاض رحمه الله
بشر الحافی رحمه الله ایچون رضا دنیاده زهددن افضلدر زیرا راضی اولان منزله‌سنك
فوقنده بر نسنه تمنی ایتمز دیدی وفضیلك سوزی صحیحدر زیرا انك سوزنده حاله رضا
واردر وهر خیر ایسه حاله رضاده‌در تنکیم الله تعالی حضرتلری موسی علیه السلام ایچون (انی
اصطفیتك علی الناس برسالاتی و بکلامی فخذ ما اتیتك وکن من الشاکرین) یعنی یاموسی سکا
ویردیکمه راضی اول اندن غیری منزلت طلب ایتمه وحالی حفظله شاکریندن اول دیو بیورمشدر
وکذا الله تعالی حضرتلری نبیمز محمد صلی الله علیه و سلمه (ولا تمدن عینیك الی ما متعنا به ازواجاً
منهم زهرة الحیاة الدنیا لنفتنهم فیه) آیت جلیله‌سی مفاد عالیسنجه حفظ حال ایله وقضا وعطایه
رضا ایله امر ایلمشدر وکذا الله تعالی حضرتلری (ورزق ربك خیر وابقی) یعنی حبیبم سکا
نبوت وعلم وقناعت وولایت دین وقدرتدن اعطا ایلدیکم نسنه‌سندن غیری‌یه اعطا ایلدیکم
نسنه‌دن اولی واحرادر دیو بیورمشدر بنا برین هر خیر حفظ حالده واکا رضاده واندن
غیری‌یه التفاتی ترکده‌در زیرا اندن غیری التفات اولنه جق نسنه شول حالاتدن خالی
دکلدرکه یا سنك نصیب وقسمتك اولور ویاخود سندن غیریسنك قسمتی اولور ویاخود
هیچ برکیمسه‌نك قسمتی اولمیوب الله تعالی حضرتلری انی محضا فتنه وبلیه وامتحان وتجربه
ایچون ایجاد ایتمش اولور واکر اول نسنه سنك قسمتك ایسه البتده سکا واصل اولور
وسنك انی ایستمکلکك وکرکسه ابا وامتناع ایتمکلکك مساویدر بناءً علی ذلك بوبابده سنك
جانبندن سوء ادب کوسترلمسی وانی طلبده حرص وشره اظهار ایدلمسی لایق دکلدر زیرا
بوحال قضیهٔ عقل وعلمده محمود وممدوح دکلدر واکر اول نسنه سندن غیریسنك مقسوم
وقسمتی ایسه سنك ایچون اکا نائلیت حاصل اولمیه‌جغی والك ایریشه‌میه‌جکی نسنه ایچون
نیچون زحمت چکوب بیهوده یوریله‌سك واکر اول نسنه کمسنه ایچون قسمت اولمیوب
بلکه الله تعالی حضرتلری انی فتنه و بلیه وامتحان وتجربه ایچون ایجاد ایتمش ایسه
بوحالده ذات عاقل ولبیب نفسیچون فتنه طلبنه وانی استجلابه نکیفیتله راضی اولور وانی
نصورتله خوش کورورده الده ایتمکه چالیشور و برطاقیده قضایه رضا عزوجل حضرتلرینك
قضاسندن کرك سودیکك وکرکسه کریه وناخوش کوردیکك نسنه‌نك سنك عندنده مساوی
اولمقلغیدر دیدیلر وبعضلریده رضا قضای الهینك آجیلغنه صبر وتحملدر دیدیلر و بعضلریده
رضا حقك قضاسنه مخالفت ومما نعتدن امتناع و احکام الهیه‌سنه تماميله تسلیمدر دیدیلر
وبعضلریده رضا مدبر حقیقی اوزرینه مخیرلکی اسقاطدر دیدیلر و بعضلریده رضا اختیاری
ترکدر دیدیلر وبعضلریده اهل رضا شول کیمسه‌لردرکه انلر قلبلرندن اختیاری اولوجهله
سلب وقطع ایتمشلردرکه انلر کرك کندیلرینك ارزو ایتدکلری وکرك انك سببیله حقی مراد
ایتدکلری اشیادن برشیٔ اختیار ایدوب اصلا ایستمزلر ونزول وظهورندن اولده برحکمی
تفکر ایتمزلر وانلرك اکا تحسر وطلب ورغبت ومطالعه‌لری بولنمقسزین محضا قبل حقدن برحکم
وقضانك وقوعنده اکا راضی وانکله مسرور اولورلر و بعضلریده الله تعالی حضرتلرینك

بر طاقم عبادی واردرکه انلره بلوی و بلا وتجربه وامتحاندن بر حکمك وقوعنده انلر اول حکم الهی بی حقدن کندیلری اوزرینه نعمت بیلورلر واول نعمت اوزرینه شکر ایدوب انکله مسرور اولورلر بعده اول نعمتله سرورلری انلره منعم ایله اشتغالدن نقیصه ایراث ایدرایسه بو حالده انلرك قلوبنی اول نعمدن چکوب منعم ایله مشغول اولورلر واوانده بلاانلرك اوزرینه جاری وحکمنی اجراده بولندیغی حالده انلرك قلوبی بلادن غائب اولور و بلایی حس ایتمز برحال وشانده بولنور وانلر شومقامده استیطان ایله انك اوزرینه مداوم وثابت بولندقلرنده انلری مولالری اندن اسنا واعلا مقامه نقل ایدر زیرا الله تعالی حضرتلرینك مواهب وعطایاسیچون غایت ونهایت یوقدر دیدیلر ورضانك اك ادنا درجه‌سی عبدك ماسوی اللهدن طمعنك منقطع اولمقلغیدر زیرا الله تعالی حضرتلری ذات اجل واعلاسندن غیری‌یه اولان طمعی ذم ایلمشدر ویحیی بن کثیرك بن توراتی اوقودم وانده کوردمکه حق سبحانه وتعالی حضرتلری برکیمسه کندی مثلنه وکندی کبی برمخلوق عاجزه ثقه واعتمادده بولنسه اول کیمسه ملعوندر دیمشدر دیو خبرویردیکی روایت اولنمشدر و بعض اخبارده شو وجهله روایت اولنمشدرکه الله تعالی حضرتلری بیوررکه بن عزت وجلالم وجود ومجدمه قسم ایدرمکه بندن غیریدن امل وامنیه‌ده بولنان هرکیمسه‌نك املنی بن یأس وحرمان ونومیدی ایله قطع ایدرم واکا بین الناس البته ثوب مذلتی کیدیررم وانی البتده قربمدن بعید ووصلمدن قطع ایدرم واول کیمسه شدائد ایچره بندن غیریدن تصورتله امید وامل ورجاده بولنیورکه حی وقیوم انجق بنم وشدائد بنم یدمده‌در واول کیمسه باب آلهیمدن غیری ابوابی نه کیفیتله دق ایدرکه اول ابواب مغلقه ومسدوده‌در وانلرك مفاتیحی بنم یدمده‌در وخبر آخرده دخی شو وجهله روایت اولندیکه الله تعالی حضرتلری بیوررکه اعتصام والتجاسی انجق بکا اولان برعبدك مکیدت ومضرت ومکرینه ارض وسما وانلرده بولنان هراشیا سعی ایتمه‌لر بن اول عبدی انلرك کید ومضرتلرندن خلاص ایدرم واعتصام والتجاسی بندن غیری مخلوقه اولان برعبدك فوقندن اسباب سما وامطاری قطع ایدرم وتحت قدمیندن دخی ارضی فتی وشدید قیلارم بعده انی دنیاده هلاك واتعابله مشقته دوچار ایدرم و بعض صحابه رضوان الله علیهم اجمعیندن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك برکیمسه ناس ایله تعزز داعیه‌سنده بولنسه اول کیمسه ذلیل اولور دیو بیوردیغی خبرو یرلمشدر و بعضلریده برکیمسه کندی کبی برمخلوقه اعتماد ایلسه ذلیل اولور وطمع انی قلباً نائل اوله‌جغی کشوفات وظهوراتدن منع ایدر وانك همّ وقصدینی متشتت ومتفرق قیلار وکندیسنی ذلیل ایلر و بوحالده انك اوزرنده ایکی امر مجتمع اولورکه انلرده انك رزقنده ذرهٔ واحده زیاده اولمقسزین دنیاده ذلت والله تعالی حضرتلرندن بعدیتدر دیدیلر و بعضیلریده مریدین وطالبینك قلبلرینی زیاده خراب ایدر وانلری زیاده ذلیل وقلبلرینی مظلم وحقدن دور ومهجور قیلار وهمّ وقصدلرینی شدیداً پراکنده وپریشان ایلر طمعدن زیاده مضرتلی برشی بیلم انجق بواحوال مقدوحه ومذمومه‌یی ایقاع ایدن طمعدر زیرا مریدین وطالبین هرنه حالده اولور ایسه اولسون طمعك انلرده بولنمسی شرکدر زیرا انلردن بریسی

نفع وضره وعطاء ومنعه مالك اولمیان کندی مثلی مخلوقه طمعله الله تعالی حضرتلرینه شرك ایتمش وملکی حقك مملوکنه نسبت ایلمش اولور بو حالده اول مرید ایچون ورع وتقوی قنده قالور چونکه اول مریدك ورع وتقواسی تاکه اشیایی مالکی عز وجل حضرتلرینه نسبت وحقدن طلب ایدوب حقك غیریدن طلبی ترك ایتمینجه تحقق ایتمز دیدیلر و بعضیلریده طمعك اصل وفرعی واردر طمعك اصلی غفلت وفرعی ایسه ریا وسمعه وعند الناس جاه ومنزلتده بولنمغی ارزودر دیدیلر وعیسی علیه السلام حواریونه طمع قاتل سریعدر وطالب ومریدك حالنی مزیلدر دیمشدر و بعضلرندن شو وجهله نقل اولنورکه بن یوماً من الایام برکره امردنیادن برشیئه طمع ایتمش بولندیغم حالده هاتف غیبدن ای کیمسه مراد ایتدیکی هرشیئی عند الله بولور اولدیغی حالده حر مریدك عبید جانبنه قلباً میل ورکون کوسترمسی محمود ومقبول دکلدر دیو برندا قولاغمه ایرشدی دیدی معلومك اولسونکه الله تعالی حضرتلرینك بر طاقم قوللری واردرکه طمع ایتمکسزین برکت کندیلری اوزرینه داخل اولسون وحالت طمعك احوالده نقیصه اولدیغنی بیلسونلر ایچون انلرك طمع ایده‌جکلری نسنه‌یه مالك اولان کیمسه‌یه طمعی الله تعالی حضرتلری انلر اوزرینه اخفا ایدر و بوحال اهل توکلدن عارفینك درجاتندن ادنا درجه‌در ومریدك قلبنه خطور ایدن طمع انجق انك الله عز وجل حضرتلرندن کمال بعدیتندن ناشیدرکه مولاسنك کندی اوزرینه مطلع اولدیغنی بیلدیکی حالده کندی کبی بر مخلوقه طمع ایتدی وخوفاً من الله بو حالتدن صاقنوب فارغ اولمدی

(صدقك اصل واساسی بیاننده) صدقك اصل واساسی الله تعالی حضرتلرینك (یاایها الذین آمنوا اتقوا الله وکونوا مع الصادقین) آیت جلیله‌سیدر وعبدالله بن مسعود رضی الله عنهدن اولنان روایتده رسول الله صلی الله علیه وسلمك عبد صدق اوزره اولدیغی وصدقی تحریده دوام وثبات اوزره بولندیغی حالده اول عبد عند الله صدیق یازیلور وعبد کذب اوزره اولدیغی وکذبی تحریده دوام اوزره بولندیغی حالده اول عبد عند الله کذاب یازیلور دیو بیوردیغی خبر ویرلمشدر وبعضیلریده الله تعالی حضرتلرینك داود علیه السلامه یاداود برکیمسه بنی سروسریره‌سنده تصدیق ایتسه بن اول کیمسه‌یی عند المخلوقین علانیه‌سنده تصدیق ایدرم دیو وحی ایلدیکنی روایت ایلمشدر تحقیقا سنك معلومك اولسونکه هرنسنه‌نك عمادی صدقدر وهرامرك تمامی ونظام وانتظامی صدقله‌در وصدق نبوتك ایکنجی درجه‌سیدر نتکیم الله تعالی حضرتلری (فاولئك مع الذین انعم الله علیهم من النبیین والصدیقین والشهداء والصالحین) بیورمشدر وصادق صدقدن اسم لازمدر وصدیق صدقدن مبالغه‌درکه صدیق کندیسندن صدق تکرر ایدوب صدقی کندیسنه خوی وعادت وطبیعت ایدینان ودائماً کرچك وطوغری سوزلی اولان کیمسه‌در وصادق اقوالی متین وسدید ومستقیم اولان کیمسه‌در وصدیق اقوالنده وجمیع افعال واحوالنده صادق اولان کیمسه‌در وبعضیلریده برکیمسه کندیسنك الله تعالی حضرتلریله اولمسنی مراد ایدر ایسه صدق اوزره بولنسون وصدقه ملازمت ومداومت کوسترسون زیرا الله تعالی حضرتلری صادقین ایله‌در دیمشلردر وجنید

رحمه الله صادق بر كونده قرق كره انقلابده ودرجات عاليه يه ترقيده بولنور ومرائى ايسه
قرق سنه برحالت اوزره طورر ديدى وبعضيلريده صدق مواطن هلكه ووادئ هلاكده
حقى سويلمكدر ديديلر وبعضيلريده صدق سرك نطقه موافقيدر ديديلر وبعضيلريده صدق اغزينى
حرامدن منعدر ديديلر وبعضلريده صدق الله ايچون عملده وفادر ديديلر وسهيل بن عبدالله نفسنه ويا
غيريسنه مداهنه ايدن كيمسه رايحهٔ صدقى شم ايتمز ديو بيورمشدر وابو سعيد القرشى رحمه الله
صادق شول كيمسه دركه موته متهيئ وامادهدر وحالبوكه سرسريره سى كشف اولنوب حالى
ميدانه چيقه جق اولسه اندن محجوب دكلدر تكيم الله تعالى حضرتلرى (فتمنوا الموت ان كنتم
صادقين) بيورمشدر ديدى وبعضيلريده صدق مع القصد توحيدك صحتيدر ديديلر وبعضيلريده
حقيقت صدق كذبدن بشقه برنسنه نك سكا فلاح ونجات ويرميه جكى برموطنده بنه سنك
صدق اوزره بولنمقلغك وطوغرى سويلمكلكدر ديديلر وبعضيلريده صادقده بلا تفاوت اوچ
حالت يعنى حلاوت وهيبت وملاحت البتده بولنور ديديلر وذوالنون رحمه الله صدق سيف
اللهدر هر نه شئ اوزرينه وضع اولنورسه انى قطع ايدر ديدى وسهل بن عبدالله رحمه الله
صديقينك اول جنايتلرى انلرك نفسلريله سويلشملريدر ديدى وموصلى رحمه الله صدقدن
سؤال اولنديغنده همان الينى كانون حداده يعنى تيمورجينك اوجاغنه صوقوب اندن شرر
فشان تيمورى چيقاروب اويجنه الدى وصوغونجه يه دكين آويجنده طوتدى وبوحالده
سائله ايشته صدق بودر ديدى وحرث المحاسبى علامت صدقدن سؤال اولنديغنده صادق
شول كيمسه دركه صلاح قلبندن ناشى كنديسنك هردرلو قدر واعتبارى خلقك قلوبندن
چيقه جق اولسه اصلا انى قيد ايلمز وحسن عملندن ذره مقدارى نسنه يه ناسك اطلاعنى
ارزو ايتمز وناسك انك سوء عملنه اطلاعنيده كريه كورمز زيرا انك انى كريه كورمكلكى
كنديسنك ناس عندنده قدرينك زياده لكنى ارزو ايلمسنه دليلدر بوايسه اخلاق صديقيندن
دكلدر ديدى وبعضلريده بركيمسه فرض دائمى ادا ايتسه اندن فرض موقت قبول اولنمز
ديديكنده اندن فرض دائم ندر ديو اولنان سؤاله فرض دائم صدقدر ديو جواب ويردى
وبعضلريده سن الله تعالى حضرتلرينى صدق ايله طلب ايتديككده الله تعالى حضرتلرى سكا
برمرأت ودرونكه اولوجهله بركشوفات اعطا واحسان بيورركه سن اول مرأته نظر
ايتديككده دنيا وآخرتك عجايب وغرائبنى انده رؤيت ومشاهده ايدرسك ديديلر .

(انتهى)

قدوقع طبع كتاب (عمدة الصنن، فى، ترجمة غنية الطالبين) للقطب الربانى والغوث
الصمدانى الشهير بعبد القادر الجيلانى قدس سره السامى المترجم بقلم سليمان حسبى
العريف بكتابئ حضرت تاجدارى بدار الطباعة المسمات (بمطبعة العثمانية)
فى زمان امان عدالت خلافة السلطان ابن السلطان السلطان الغازى
عبد الحميد خان الحامى حماة الدين والفرقان ادام الله شوكته
واستمر خلافته مم القلم الاعلى والصحائف تتلى وصادف ختام
طبعه فى يوم ولادة النبى صلى الله عليه وعلى آله
واهل بيتيه شهر ربيع الاول لسنة اربع وثلثمائة
بالالف من هجرة من له العز
والشرف
م م
م